

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

8. seja

(9., 10., 13., 14., 15. julij 2009)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

8. seja

(9., 10., 13., 14., 15. julij 2009)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora in mag. Vasja Klavora, France Cukjati in Miran Potrč, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 10.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Pričenjam 8. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Janja Klasinc, Zvone Černač, Janez Janša in Zmago Jelinčič Plemeniti.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja k 1. točki dnevnega reda, Antona Gašperja Frantarja, predsednika Državne volilne komisije, ter predstavnika Urada predsednika Republike Slovenije k 29. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 8. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 2. julija 2009. Predlogov za umik točke z dnevnega reda ali njegovo širitev nisem prejel.

Zato prehajamo na določitev dnevnega reda. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na glasovanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 8. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **MANDATNO-VOLILNE ZADEVE**.

Državni zbor bo v okviru te točke obravnaval:

a. Potrditev izvolitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament.

b. Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji,

c. Obvestilo Okrožnega državnega tožilstva na Ptuj v zvezi z vloženo obtožbo zoper poslanca Državnega zbora in

č. Predlog predsednika Republike Slovenije za izvolitev kandidatke za nacionalno predstavnico v Eurojust. Torej to izgovarjam po latinsko, ne v angleščini Eurojust.

Prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih predlogih.

Prehajamo na obravnavo **potrditve izvolitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament.**

Državni zbor bo pod to točko obravnaval predloga sklepov, ki ju je Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Želi besedo poročevalec Mandatno-volilne komisije? Ne želi. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: "Ob upoštevanju poročila Državne volilne komisije o delnem izidu glasovanja in delen izidu volitev poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki so bile 7. junija 2009, Uradni list Republike Slovenije št. 48/9 Državni zbor potrjuje izvolitev naslednjih poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament: Tanje Pajon, Jelka Kacina, Alojza Peterle, Zorana Thalerja, Iva Vajgla in dr. Milana Zvera." Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Nihče proti.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

S sklepom bom seznanil predsednika Evropskega parlamenta.

Drugič. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: "Ob upoštevanju poročila Državne volilne komisije z dne 8. 7. 2009 o delnem izidu naknadnih volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, torej ugotovitev izida volitev, Državni zbor potrjuje izvolitev poslanke iz Republike Slovenije v Evropski parlament dr. Romane Jordan Cizelj." Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Nihče proti.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

S sklepom bom seznanil predsednika Evropskega parlamenta.

V skladu s tako odločitvijo Državnega zbora, torej v skladu z 9. členom Zakona o poslancih se Državni zbor seznanil z naslednjim ugotovitvenim sklepom: "Z dnem potrditve mandata poslanca iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu preneha poslancu Ivu Vajglu mandat poslanca Državnega zbora."

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker ne bo predstavitev, prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 1.

(Za je glasovalo 54.) (1 proti.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na obravnavo **Obvestila Okrožnega državnega tožilstva na Ptujju v zvezi z vloženo obtožbo zoper poslanca Državnega zbora**. Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrožno državno tožilstvo na Ptujju. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru predložila predlog sklepa. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednje sklep: "Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrožnega državnega tožilstva na Ptujju, št. KT1-1353/08/NB-DM, z dne 8. 6. 2009 v zvezi z vloženo obtožbo zoper poslanca Državnega zbora Vilija Trofenika zaradi dveh kaznivih dejanj žaljive obdolžitve po drugem, v zvezi s prvim odstavkom 106. člena Kazenskega zakonika KZ1, ne prizna imunitete poslanca Državnega zbora Viliju Trofeniku in dovoli vodenje kazenskega postopka." Na podlagi 207. člena Poslovnika Državnega zbora o predlogu sklepa odloči brez razprava. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 64, proti 4.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 4.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajam na obravnavo **Predloga predsednika Republike Slovenije za izvolitev kandidatke za nacionalno predstavnico v Eurojust**. Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk je na podlagi 6. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč Državnemu zboru predlagal, da se za kandidatko za nacionalno predstavnico v Eurojust izvoli eno od predlaganih kandidat, in sicer ali gospo Malči Gabrijelčič ali gospod Vojko Vidovič. Želi predstavnik Urada predsednika republike obrazložiti predlog? Prosim. Gospod dr. Erik Kerševan, svetovalec predsednika republike za pravna vprašanja.

DR. ERIK KERŠEVAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane gospe poslanke, spoštovani gospodje poslanci! Pred vami je predlog za izvolitev ene od obeh kandidat, za mesto nacionalne predstavnice Republike Slovenije v Eurojustu. Predsednik republike je na podlagi izvedenega postopka, v katerem sta se prijavili obe kandidatki, izkoristil zakonsko možnost, da obe predloži v obravnavo Državnemu zboru, ki bo na podlagi svoje skrbne presoje lahko izbral po njegovem mnenju najustreznejšo od obeh, da zastopa Republiko Slovenijo.

Na tem mestu pa bi kazalo v zvezi s tem postopkom vendarle dati nekaj poudarkov. Predsednik Republike je namreč po zakonu dolžan pridobiti v postopku predlaganja kandidatov mnenje Vlade in Sodnega sveta, da lahko predloži svoj predlog. In v konkretnem primeru je navedeni postopek trajal predolgo. Predsednik republike je pridobil razpisno dokumentacijo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani.

DR. ERIK KERŠEVAN: Predsednik republike je pridobil razpisno dokumentacijo 31. marca, 15. aprila je podal poziv tako Sodnemu svetu kot Vladi, da predložita svoje mnenje, ki sta jih po zakonu dolžna podati. Sodni svet je svoje mnenje podal maja, ker predsednik republike torej mnenja Vlade Republike Slovenije ni prejel do junija, je prišlo do pravzaprav zelo neobičajne geste v sodobni državi, da je moral Urad predsednika republike ponovno pozvati Vlado, da naj odgovori na prošnjo predsednika republike za podajo mnenja, ker je to seveda zakonski pogoj, da se lahko postopek nadaljuje. Vlada je svoje mnenje sprejela šele 1. 7, torej 1. julija, in predsednik republike je isti dan, takoj ko je bil ta formalni zakonski pogoj izpolnjen, svoj predlog posredoval v izvolitev Državnemu zboru Republike Slovenije, ki je pred vami.

Tu se kaže tudi nekoliko kompleksnejši problem. Kajti zakon, ki vsebuje tovrstni postopek, seveda predsedniku republike lahko onemogoči vložitev predloga, če ni pravočasnega sodelovanja drugih državnih organov. Zato bo seveda ob ustrezni priložnosti kazalo tudi sprejeti razmislek, ali ne kaže tovrstnih procedur nekoliko poenostaviti.

In drugo, kar bi tudi na tem mestu kazalo dodati je to, da zakon sam v svojih določbah vsebuje splošne rešitve, ki morda niso zmeraj najbolj primerne oziroma prilagojene konkretnemu postopku. Tako se je, recimo, v danem primeru pokazalo, da bi bilo dobro konzultirati o predloženih Državnotožilskih kandidaturah tudi Državnotožilski svet, vendar zakon predvideva zgolj možnosti oziroma dopušča zgolj možnosti pridobivanja mnenj o navedenih vprašanjih od Vlade in od Sodnega sveta, kar je predsednik republike tudi upošteval in bi bilo dobro v prihodnje z zakonsko spremembo nekoliko razširiti tudi na druge organe, ki bi lahko o navedenih kandidaturah kvalificirano podali svoje mnenje.

Na koncu tega postopka, kot rečeno, je predsednik republike predlagal dve kandidatki, ki obe izpolnjujeta predpisane pogoje, obe ta dobili podporo tako Sodnega sveta kot Vlade Republike Slovenije in skladno s tem predsednik republike predlaga v izvolitev eno od obeh kandidatk Državnemu zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo. Dobili ste poročilo. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin za predstavitev stališč? Prosim, gospod Tanko v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Najprej bi opozoril, da zapisnik, ki smo ga dobili na mizo, izpušča pomembne poudarke člana oziroma predstavnika predsednika republike, ki jih je povedal na Mandatno-volilni komisiji in ki jih je sedaj

pravzaprav ponovil. Ta ključni poudarek, zakaj je prišlo do tako pozne obravnave tega predloga za kandidata za Eurojust, je pravzaprav v tem, ker je Vlada izredno zavlekla odločanje o podpori listi, ki jo je predlagal predsednik republike. To pravzaprav ni prvič, da se soočamo pri potrjevanju kandidatov za mednarodne institucije v tem mandatu z zamudami. Take zamude smo imeli že letos, nekatere so nastale tudi zaradi težav v organizaciji dela v Državnem zboru. Vendar tu pa je do zamude prišlo predvsem zaradi tega, ker Vlada Republike Slovenije očitno ni ustrezno, ni primerno organizirana, ni primerno ekipirana in pušča pomembne odločitve, tako da je moral predsednik republike z intervencijo, s ponovno zahtevo Vlado spomniti, da je treba predlagati oziroma dati mnenje k postopku za imenovanje kandidata ali kandidatke za nacionalno predstavnico v Eurujustu.

Rad bi povedal, da pravzaprav problem ni zakon, ki je res mogoče nekoliko bolj komplicirano napisan in zahteva nekoliko več organizacijskih aktivnosti vseh tistih, ki so v tem postopku. Problem tega je predvsem delo, organizacija dela in pa tempiranje, terminiranje dela pri tistih institucijah, pri tistih organih, ki so dolžni pravočasno odreagirati in dati ustrezna soglasja. Žal je glavni problem oziroma problem v tem postopku Vlada, ne prvič, najbrž ne zadnjič. Lahko pa ugotovimo, da nekateri drugi kadrovske postopki potekajo izjemno hitro in tudi predvsem drugače. Mi obžalujemo, da prihaja do takšnih zamud pri imenovanju in predlaganju kandidatov za najpomembnejše funkcije v evropskih institucijah. V bodoče pa si vsekakor želimo, da so tisti, ki so udeleženi v posamičnih postopkih, da ta svoja mnenja, svoja stališča, svoje predloge pripravijo pravočasno in ne izpostavljajo Republike Slovenije kot države, ki svojih mednarodnih obveznosti, tudi takrat kadar gre za kandidiranje in imenovanje v te institucije, ne izvaja pravočasno in tako, kot se od neke urejene evropske države tudi pričakuje.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kakšna poslanska skupina predstaviti stališče? Ne želi.

Želijo besedo poslanke in poslanci? Ne želijo.

Zaključujem to predstavitev in s tem tudi razpravo. Prehajamo na izvedbo glasovanja. V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč o izvolitvi Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Poslanske skupine so mi že posredovale predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so: Anton Colarič - SD, Robert Hrovat - SDS, Franci Kek - Zares, Gvido Kres - SLS, član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu

komisije bo sodelovala tudi generalna sekretarka Državnega zbora gospa Mojca Prelesnik. Ali temu predlogu kdo nasprotuje? Ne nasprotuje.

Prehajamo na odločanje o takšni sestavi komisije. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslancem vročena glasovnica tako, da pride vsak posameznik k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Na glasovnici bosta po abecednem redu zapisani predlagani kandidatki za nacionalno predstavnico v Eurojustu. Glasuje se za eno kandidatko tako, da se na glasovnici obkroži zaporedna številka pred imenom kandidatke, za katero se glasuje. V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanca ni jasno razvidna. V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč bo predlagana kandidatka izvoljena, če bo zanjo glasovala večina poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno skrinjo, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje. Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 10.25 in bo trajalo do 10.40. Po končanem glasovanju prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217. Sejo bomo nadaljevali ob 10.50 minut. Zaenkrat prekinjam sejo.

(Seja je bila prekinjena ob 10.18 in se je nadaljevala ob 10.50.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice in kolegi poslanci, nadaljujemo s sejo.

Nadaljujemo s prekinjeno obravnavo Predloga predsednika Republike Slovenije za izvolitev kandidatke za nacionalno predstavnico v Eurojustu.

Prebral vam bom zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja za kandidatko za nacionalno predstavnico v Eurojust.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora Republike Slovenije dne 9. julija 2009. Razdeljenih je bilo 77 glasovnic, oddanih je bilo 77 glasovnic, neveljavni sta bili 2 glasovnici, veljavnih je bilo 75 glasovnic. Predlagani kandidatki sta prejeli naslednje število glasov: Malči Gabrijelčič 68 glasov, Vojka Vidovič 7 glasov. Na podlagi izida glasovanja je bila s potrebno večino za kandidatko za

nacionalno predstavnico v Eurojustu izvoljena Malči Gabrijelčič.

Izvoljeni kandidatki čestitam.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DODATNEM DAVKU OD DOHODKOV ČLANOV POSLOVODSTEV IN NADZORNIH ORGANOV V ČASU FINANČNE IN GOSPODARSKE KRIZE, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil Vili Trofenik.

Besedo dajem predlagatelju zakona Viliju Trofeniku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim.

Posledice gospodarsko finančne krize zahtevajo ustrezne ukrepe tudi na področju plač poslovodstev. Vlada Republike Slovenije je sprejela vrsto ukrepov za blažitev posledic finančne in gospodarske krize, med drugim tudi priporočilo predstavnikom Republike Slovenije v nadzornih organih gospodarskih družb, katerih večinska lastnica je Republika Slovenija, za sklepanje pogodb o zaposlitvi za poslovodne osebe oziroma določanje primernih plač, nagrad in odpravnin glede na krizne razmere. Pri izvajanju priporočil Vlade na področju politike plač pa prihaja do težav pri izvajanju nadzora, saj Vlada razen v izjemnih primerih nima potrebnih instrumentov za izvajanje nadzora. Posebno težavo na področju zagotavljanja sistema primernih plač poslovodstev, glede na krizne razmere, predstavljajo plače poslovodstev pri pravnih subjektih, ki so deležni različnih oblik državnih pomoči za blaženje posledic finančne in gospodarske krize. In ravno tem je namenjen predlog tega zakona.

Problematika zagotavljanja primernih plač poslovodstev, glede na aktualne razmere je vse bolj problem menedžerske etike. Znižanje plač poslovodstev je namreč bolj odvisno od odločitev samih poslovodstev kot pa od nadzornih organov. Obstoječi sistem nagrajevanja poslovodstev stimulira neko specifično menedžersko obnašanje, ki je kratkoročno usmerjeno, tvegano in spodbuja moralni hazard, nagrajuje uspeh, ne sankcionira pa neuspehov. Zaradi tega je treba z dodatnim obdavčenjem onemogočiti ali izničiti izplačilo neupravičenih nagrad in ekscesno nagrajevanje poslovodstev v času finančne in gospodarske krize in omogočiti, da poslovodstva po načelu solidarnosti s plačilom višjih davkov prispevajo svoj delež k sanaciji finančno - gospodarske krize.

Zato predloženi zakon predvideva, da bodo fizične osebe, ki vodijo ali nadzorujejo pravne subjekte, ki so deležni državnih pomoči za blaženje posledic finančne in gospodarske krize, zavezanci za plačilo dodatnega davka v višini 49% od

plače, ki mesečno presega 12 tisoč 500 evrov, od nagrad, ki presegajo 25 tisoč evrov letno, in odpravnin, ki presegajo 75 tisoč evrov, ter bonitet, ki presegajo 25 tisoč letno. Prav tako so zavezanci za dodatni davek tudi člani nadzornih organov, prejemnikov državnih pomoči, in sicer za sejnine, ki presegajo 358 evrov za posamezno sejo, in nagrad, če te presegajo 12 tisoč 500 evrov letno. Zavezanci za dodatni davek so dolžni vložiti ustrezno davčno napoved do 31. marca. Izplačevalci, prejemniki državnih pomoči, pa so dolžni davčnim organom dostaviti potrebne podatke za izračun davka. Zakon naj bi veljal do konca leta 2010 oziroma do konca davčnega leta, v katerem se iztečejo poročila oziroma jamstva in ukrepi za blažitev posledic finančne in gospodarske krize.

Na koncu se želim še opredeliti k vložnim amandmajem. Strinjam se z amandmajema koalicijskih poslanskih skupin, ki sledita pripombi Zakonodajno-pravne službe, ne strinjam pa se z ostalimi amandmaji, ker presegajo koncept zakona oziroma temeljni kriterij za zavezance za dodatno obdavčitev, to je udeležba pri državnih pomočeh ali drugih ukrepih za krepitev finančno-gospodarske krize. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Odbor za finance in monetarno politiko je na 6. seji kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o dodatnem davku od dohodka članov posloводства in nadzornih organov v času finančne in gospodarske krize, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem predložil poslanec Državnega zbora gospod Vili Trofenik.

Vlada Republike Slovenije v mnenju k predloženemu zakonu z dne 17. 6. 2009 meni, da je v okvirih tekočih gospodarskih gibanj, ki še ne kažejo skorajšnjega izboljšanja, predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Prvo je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je besedilo proučila v pogledu skladnosti z ustavo, pravnim sistem in zakonodajno-tehničnega stališča. Iz posredovanega mnenja izhaja vrsta opozoril, ki ob splošni pripombi glede skope obrazložitve predloga posreduje konkretne pripombe k 1., 3., 4., 5., 6., 8., 11. in 12. členu zakonskega predloga.

K zakonskemu predlogu je v poslovniško določenem roku amandmaje k 1., 3., 4., 5., 6., 8., 13. členu zakonskega predloga dne 23. 6. predložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

V okviru dodatnega delovnega gradiva se je odbor seznanil z mnenjem komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, s predlogi za amandmaje odbora na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe k 3., 4., 5., 8., 11. in 13.

členu na pobudo predlagatelja zakona poslanca Vilija Trofenika, kot izhaja iz nadaljevanje tega poročila, in z zbirnim pregledom vloženih amandmajev Poslanske skupine SDS ter predlogov za amandmaje odbora na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v nadaljevanju opozorila na določena še odprta vprašanja, med drugim na vprašanje opredelitve davčnega zavezanca. Po mnenju Zakonodajno-pravne službe je kriterij za določitev prejemanje državne pomoči, do česar so upravičene tudi fizične osebe, ki zaposlujejo delavce. V nadaljevanju je bila z vidika varstva lastninske pravice izpostavljena visoka stopnja obdavčitve glede na to, da gre za dohodke, ki so že obdavčeni z dohodnino, kot možen prekomeren poseg in še prisotna retrogradnost predloženega besedila.

Zatem je predstavnica Vlade v predstavitvi posredovanega mnenja navedla, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hkrati je izrazila podporo predlogom za amandmaje odbora, ki jih je predložil predlagatelj zakona. V nadaljevanju je odbor upošteval mnenje Zakonodajno-pravne službe na pobudo predlagatelja zakona poslanca Vilija Trofenika ob obravnavi posameznih členov predloženega besedila na podlagi osmega odstavka 131. člena sprejel amandmaje k 3., 4., 5., 8., 11. in 13. členu zakona. Odbor je na podlagi 128. člena Poslovnika glasoval o amandmajih in členih predloženega zakona. Ob obravnavi odbor ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 1., 3., 4., 5., 6., 8., niti k 13. členu zakonskega predloga. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeno vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke! Vlada predlog zakona podpira, ker meni, da je pomembna sestavina vseh ukrepov, ki jih je Vlada že predlagala v boju proti krizi. Hkrati pa ugotavlja, da pravzaprav zakon že po sami naravi, namenu in ciljih predstavlja ukrep kratkotrajne narave in ne predstavlja systemskega zakona. V tej smeri tudi ne podpira amandmajev Poslanske skupine SDS, ki bi zakon dopolnjevali. Tako da, če zaključim, Vlada podpira sprejetje zakona, kot je predložen v obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. V Poslanski skupini Zares bomo predlog zakona podprli, z vložanima amandmajema, pri katerih smo tudi sopodpisniki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman, v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. V Poslanski skupini DeSUS budno in z zaskrbljenostjo spremljamo dogajanje v zvezi z ekonomsko, gospodarsko in finančno krizo, pa tudi ukrepe, ki se v zvezi s tem sprejemajo. Za nekatere sodimo, da ne dajejo dovolj rezultatov in da se izvajajo preveč selektivno, ta trenutek, na primer, jamstvena shema, pri kateri se nam dogaja, da tiste firme iz bonitetnega razreda C pravzaprav, če rečemo slengovsko, ne pridejo zraven.

Kar se tiče tega zakona, bo naš premislek potreben še čisto do konca odločitve, čeprav načeloma podpiramo omejevanje previsokih plač. Menimo pa, da je treba opozoriti tudi na nekatere slabosti, ki se kažejo v predlaganem predlogu zakona. Zakon, ki mu rečemo kar zakon o menedžerskem davku, dodatnem davku za čas krize samo za menedžerje in tiste, ki nadzorujejo menedžerje, se ima po samem razumevanju za enega izmed protikriznih ukrepov. In obenem se ima pravzaprav za moralno-etični korektiv in ne toliko za strokovno in za poslovno odločitev.

V zvezi s tem je treba opozoriti na to, da je bilo nekaj nelagodja tudi v mnenjih, ki jih je v postopku predstavljala Vlada, ko je vsaj dvakrat omenjala problematičnost v zvezi z ustavnostjo, tako v zvezi s horizontalno diskriminacijo kot v zvezi z veljavnostjo za nazaj. Kasneje se je nekaj teh pomislov tudi izgubilo in danes smo slišali, da Vlada podpira ta predlog zakona, kakršen je po amandmiranju na odboru za finance bil sprejet. Mi pa menimo, da je treba preišljati tudi tisto, kar je opozarjala Zakonodajno-pravna služba, ki je dala takorekoč na vsak člen svoje pripombe. Pozoren je treba biti na to, da je umanjala strokovna podpora temu zakonu. Nismo opazili, da bi se strokovnjaki masovno odzivali na to v smislu podpore. Prej bi lahko rekli, da je bilo nekaj kritičnih misli v zvezi s tem zapisanih in izrečenih in ocenjujemo, da so amandmaji, ki so jih predlagali v opozicijski SDS, vredni tehtnega premisleka. Prvič zavrlo tega, ker odpravljajo ciljano, selektivno ciljano usmeritev v zvezi z direktorji in nadzorniki in v tem se kaže ta horizontalna diskriminacija. Ne gre torej za vse, ampak samo za nekatere, ki so izbrani po določenih kriterijih. In ker gre za to, da gre za časovno omejenost. Če je treba ekscesne, kakor se zapisuje v utemeljitvi, plače omejevati, jih je treba verjetno omejevati sistemsko, na dolgi rok in ne samo v času krize. Poslanska skupina DeSUS je pozorna tudi na to, da so ukrepi ciljani samo na tiste, ki so prejemniki državne pomoči,

in da so izpuščeni tisti, ki so bili poprej še mišljeni, tisti, v katerih ima država pomemben lastniški delež. Ocenjujemo, da je zakon usmerjen nekako, bi rekli, kaznovalno na ta način, da se tiste plače, ki so ocenjene kot neprimerne, omejuje, da so neprimerne, ekscesne nagrade omejujejo, kar je prav, vendar je preozko mišljeno, vsaj po naši sodbi, kadar so mišljeni samo tisti, ki so zajeti v okviru ukrepov, ki so bili že sprejeti in ki tudi sami že pogojujejo omejevanje nagrad in nekaterih drugih bonitet, ki jih posloводства teh firm sicer imajo.

Zdi se nam, da je tudi napak oceniti menedžerje firm, ki imajo težave, kot slabe menedžerje in da jih nima smisla tako diskriminirati, da tja ne bomo dobili najboljših. Ker slabe firme potrebujejo najboljše in najbolj družbeno odgovorne menedžerje. In zdi se nam, da ni pravi argument solidarnosti z delavci zato, ker se naj te solidarnosti bojda zavedajo samo tisti v ozkem segmentu poslovodstev, vsi ostali pa ne; so razpuščeni iz tega zakona.

Zato bomo mi v zvezi s premislekom o tem, ali se naj podpro opozicijski amandmaji, oba, ki govorita o tem, da se torej na daljši nalog omejuje ekscesne plače in da se za tako rekoč vse to omejuje. Torej, premislili bomo in se šele po tem premisleku, po razpravi odločili, ali podpreti ali ne.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Spoštovane kolegice, kolegi, gospa Kanglerjeva. Seveda v Slovenski nacionalni stranki podpiramo Predlog zakona o dodatnem davku od dohodkov članov poslovodstev in nadzornih organov. Podpiramo predlog zakona, ki zgleda tako, kot ko gori cela hiša in zgori in je tam okoli en majhen plamenček, priletijo gasilci in ga pogasijo. To je tako. In da ne bo zdaj levo, desno. Od leta 1998 veljajo omejitve, te omejitve je določila Vlada - kar se tiče plač menedžerjev. Menedžerji jih niso upoštevali. Takratna vlada ni odreagirala. Podatki. V takratnem času so si izplačali: predsednik uprave Save, Petrol, Peter Tomšič, Frančiška Hunjet, Marjan Vidmar - milijon 335 evrov, Janez Lotrič - 423 tisoč evrov, Zoran Jankovič (še na Mercatorju) - 412 tisoč evrov. Seštejte! Seštejte in boste videli, da je sramota, da je toliko denarja, ki ga Sod nima za paradnega konja slovenske industrije Muro! Svinjarija in sramota! 5 milijonov nimamo, da bi Muro rešili vsaj za dva, tri mesece, paradnega konja, višek tehnologije in najboljše šivilje in kreatorji. Sramota! 3 milijone so si izplačali, to je treba povedati.

Na prvem mestu največ zaslužijo menedžerji v Veliki Britaniji, na drugem mestu v Nemčiji, na tretjem mestu - v Sloveniji. Prosim vas, v Sloveniji! Avstrijci imajo nekaj čez 300 tisoč, naši so imeli čez 400. Krasno! In zato smo tam,

kjer smo. In nobena vlada ni naredila ničesar. To, čemur smo zdaj priče, hvala bogu, da se je gospod Trofenik spomnil, je pa samo majhen požarček, ki ga bomo pogasili. Lepo vas prosim, potem pa še amandmajev, ki so pošteni, pa ne glede, da jih je spisala SDS, ne priznavate. Konkretno amandma k 5. členu - zdaj smo dali neke kazni, ti ubogi, ti, do leta 2010. Ja, kaj bomo pa naredili s tem? Kaj? Nič! Zdaj, v času krize tako ne bo noben menedžer nič zaslužil, do 2010, potem bodo pa spet začeli krast. In ta amandma je pravi in tega podprite, če ste pošteni. Kazni, pogledajte, v 12. členu, sankcije, zaslužek 500 tisoč evrov. Ne bom jih prijavil, ne bom - in bom kaznovan s 25 tisoč evri globe, ker bom 250 tisoč evrov zatajil. Ali je to kazen? Ali je to pošteno? Slovenci pa na cesti, jutri, 2.000! Hvala bogu, da je ta zakon. Premil je, to je samo majhen požarček. In ne mi govoriti, da Vlada zgolj priporoča - piše. Podatki o prejemkih posloводства niso javni. Zakaj so pa naši podatki javni? Kaj mene briga, kdo je lastnik! Kako si lahko nekdo, ki je zaslužil, po konkretnih podatkih, 445 tisoč po osebi - govorim o upravi Uniona -, kako lahko ta podatek, ki je skrit, naš podatek, ki imamo plačo 2.300 evrov neto, približno, je pa javen! Javen je za vse delavce, ki imajo 500, 600 evrov, pa se jih nihče ne spomni! Sramota za to državo! In enkrat naj povem in tej oblasti: in vsem, ki so bili prej na oblasti, zraven ste bili! Pravim, samo pet sem jih naštel, ki so pobrali več kot tri milijone evrov. Zakaj jih nismo dali Muri? Ta zakon bi moral začeti veljati, ne za leto 2009 do 2010, ta zakon bi moral poseči za nazaj retrogradno, pa sme ali ne sme, od leta 1998 in vsem nabiti 50% davkov od leta 1998 do danes in nič z omejitvijo 2010. Do konca!

V Slovenski nacionalni stranki bomo ta predlog podprli, vendar z grenkim priokusom glede nekaterih členov. To je samo všečnost, gašenje požarov, ampak upam, da sem razkril to sramoto, ki se je dogajala od leta 1998. In razkril imena in vse tiste, ki so kasirali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Barovič, čas je potekel. Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V času, ko je svetovna finačna in gospodarska kriza zajela Slovenijo in ko država s sprejetimi ukrepi dodeljuje poročta oziroma jamstva in tudi konkretna denarna sredstva za blažitev posledic krize je prav, da se normativno uredijo tudi prejemki članov poslovodstev in nadzornih svetov podjetij, ki so teh ukrepov deležni. Zato podpiramo dopolnjeni predlog zakona, ki situaciji neprimerno visoke dohodke članov uprave in nadzornih svetov obdavčuje na način, da je pravzaprav vsak presežek po zakon o določanju višine sto odstotno obdavčen. S tem zakonom pravzaprav urejamo

vprašanje menedžerske etike. Gre za urejanje problematike peščice ekscesnih individualnih primerov, kar je sicer po našem mnenju tudi pomembno, saj gre za simbolni signal slovenski družbi, njenim državljanom in državljanom. Predlagatelj očitno samokritično in satirično kot piko in i predstavlja ravno primer NLB in Marjana Kramarja, za katerega je evidentno, da mu je podlago za takšni izplačilo podarila vlada pod vodstvom LDS, katere člani ste bili takrat skoraj vsi, ki tokrat sicer v vlogi treh strank sestavljate koalicijsko vlado. Gre sicer za potreben zakon, ne gre pa za rešitev.... Gospod Anderlič, jaz bi vas...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani! Gospod, mag. Žerjav, nadaljujte, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Spoštovani, gospod predsednik. Jaz bi prosil, namreč ob vsakem nastopu, ki ga imam v tej dvorani, ima kolega, gospod Anderlič, vedno nekaj dodati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod Anderlič, prosim, da vzdržujete mir v dvorani in da se ne oglašate med predstavitvami stališč. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Ne gre pa za rešitev, ki bi kakorkoli pripomogla k reševanju gospodarske krize ali pa reševanju pravih problemov Slovenije, slovenske tranzicije in njenih, če tako hočete, tajkunov. Torej, ne gre za ukrep, ki bi blažil finančno in gospodarsko krizo.

Sprašujem se, zakaj veliki borci za etična vprašanja in omejevanja ekscesnih situacij v slovenski družbi ne vložijo oziroma podprejo predloga zakona, ki bi na primer onemogočil dajanje jamstev, poroštev oziroma sredstev tajkunom za tako imenovane menedžerske odkupe podjetij. Tukaj govorimo o milijonih evrov in ne o nekaj tisočih. Mogoče ta problematika ni ekscesna in ne etična, v lastno skledo je težko pljuvati, ni kaj. Na žalost tako pač je in dokler bomo priča takšnemu sprenevedanju tako ene kot druge politične opcije, toliko časa slovenski državljanji od politike ne morejo pričakovati, da bo delovala v njihovo dobrobit. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima, mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Pozdrav predstavnici ministrstva, državni sekretarki, kolegice in pa kolegi. Seveda pred nami je zanimiv predlog zakona, lahko rečem, da v Liberalni demokraciji pozdravljamo razmisleke in pa vsebino, katero je predlagatelj želel s tem sporočiti in pa urediti. Zakon daje nekatere odgovore na pomembna vprašanja, vendar v isti sapi pa odpira tudi druge

dileme in vprašanja, na katere še nimamo odgovorov. Jaz sem prepričan, da jih bomo tekom razprave dobili in potem bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije o tem zakonu glasovali tako kot vedno, vsak po lastnem prepričanju in presoji.

Zakon je nastal kot rezultat skupne obsodbe prekomernih izplačil v menedžmentu, ki v teh težkih časih ne uvidi delitve bremena krize skupaj z ostalimi deli družbe. Najbrž je zagotovo na mestu vprašanje, kaj je osrednji namen tega zakona. Osnovni namen tega zakona je in mora biti omejevanje nenormalnih, prekomernih, včasih tudi celo neverjetno visokih prihodkov ali nagrad. Podvprašanje, ki si ga postavljamo: Komu je in naj bo namenjen? Zakon se omejuje na podjetja, ki so od države prejela poroštvo oziroma jamstvo ali druga sredstva z naslovom finančno gospodarskih protikriznih ukrepov. Tako bomo zagotovo preperečili ekscesne pojave, katerim smo bili priča v Združenih državah Amerike, ko so si menedžerji ob prejemanju državne pomoči različnih oblik še vedno izplačevali mastne denarje za njihovo domnevno tako uspešno delo. Kdo naj bi od tega imel korist? Jaz mislim, da največ koristi morajo imeti družbe, v katerih so zaposlena poslovodstva, saj ne bodo več obremenjena z izplačevanjem visokih vsot nagrad oziroma s tem bodo tudi boljše urejena razmerja med samimi dohodki znotraj podjetij, torej med zaposlenimi in samimi vodstvi podjetij, kjer naj ne bi več prihajalo do takšnih nesorazmerij, in vse to seveda ocenjujemo kot pozitivno, v redu in dobro. Ne nazadnje, pa morda celo najpomembnejše - zakon predstavlja neke družbene standarde v Sloveniji, kjer smo v zadnjih letih bili nenehno priča enormnim plačilom menedžmentu. Se pa na drugi strani odpirajo dileme, in sicer v poslanski skupini smo prepričani, da morajo biti menedžerji in delavci ustrezno nagrajeni za svoje delo. Zato se tudi pri tem zakonu porajajo določene dileme. Ob takšnih zakonih se namreč postavljajo pomembna vprašanja, ki so bila v javnosti že izpostavljena, kot na primer: ali bomo uspeli pridobiti ustrezne strokovnjake - menedžerje za vodenje najpomembnejših podjetij? In tudi na to vprašanje si ob sprejetju tega zakona moramo postaviti jasne odgovore, v nasprotnem primeru zakon ne bo dober. Poglejte primer Elana: od desetih vrhunskih menedžerjev za pomočnika, levo in desno roko uprave, so se po tem, ko so izvedeli, kakšne bodo plače, kar štirje umaknili. Enostavno, mi moramo za pošteno delo zahtevati pošteno plačilo in da je pošteno plačilo vezano tudi na rezultate dela.

Jaz sem prepričan, da marsikdo v Muri danes ne bi nič nasprotoval, če bi imel menedžer ne vem kakšno enormno plačo, samo da bi s svojimi rezultati podjetje rešil, vsaj v zdravem jedru, in ga postavil na noge. Od številnih drugih dilem, na katere je tudi treba najti odgovore, da če bo zakon, katerikoli, šel ad personam ali bo politično motiviran, potem nas zagotovo ne pripelje do cilja, da pri tem zakonu lahko govorimo tudi o diskriminaciji in pa razlikujemo zavezance. Da je pozitivno, ker je omejen na čas krize in naj bi se mu rok

veljavnosti iztekel z letom 2010, da so seveda nesorazmerno razdeljena davčna bremena med državljani. Da moramo tem prilagoditi tudi ustrezne spremembe Zakona o dohodnini. In pa tisto, kar je pri nas pri zakonodaji najpomembnejše, da moramo uvesti tudi ustrezen in pa dosleden nadzor nad izvajanjem zakona. V Sloveniji si je treba strateško zastaviti, kakšna naj bo politika do dobrih in pa kvalitetnih menedžerjev...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Sajovic, čas je potekel.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa predsednik.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Breda Pečan v imenu poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Dober dan kolegicam in kolegom v dvorani. Dober dan gospe državni sekretarki Heleni Kamnar.

Poslanska skupina Socialnih demokratov podpira predlog zakona o dodatnem davku od dohodkov članov posloводства in nadzornih organov, ker se v času finančne krize vsaj za to obdobje popravljajo, deloma popravljajo dohodkovne razlike, ki so nastale zaradi sprememb Zakona o dohodnini oziroma zaradi povečanja dohodkovnih razlik, saj so v prejšnjem mandatu nadzorniki in posloводства dobivali pretirano visoke nagrade, ob znižanih davkih. Sedanja vlada je delno uredila nagrajevanje nadzornih svetov, ko je prepovedala udeležbo članov nadzornih svetov pri dobičku podjetja, vendar pa je kljub temu, da je Vlada sprejela uredbo o sejninah in povračilih stroškov nadzornih svetov in svetov v javnih skladih, javnih agencijah, javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih, treba presežne zneske dodatno obdavčiti. Zato je potrebno dodatno obdavčiti posloводства in nadzorne svete pravnih oseb, v katerih je Republika Slovenija večinska lastnica neposredno ali posredno, in pravne osebe, ki so od države prejele jamstva ali sredstva za blažitev posledic finančne in gospodarske krize na podlagi ukrepov, ki sta jih sprejela Državni zbor Republike Slovenije ali Vlada Republike Slovenije. Seveda bo predlagana ureditev dodatnega davka v veljavi le za čas krize, ker je tudi večina protikriznih ukrepov kratkoročne narave, se pravi, najkasneje do konca leta 2010 oziroma do izteka jamstev države. Glede ustreznosti predlagane rešitve je treba omeniti, da Slovenija ni edina, ki se je domislila dodatne obdavčitve v času krize. Tudi v Združenih državah Amerike so sprejeli zakon o obdavčevanju nagrad za vodstva gospodarskih družb, ker prejemajo državno pomoč. Tako so v podjetjih, ki prejemajo državno pomoč, za čas prejemanja pomoči letne plače menedžerjev omejili na največ 500 tisoč evrov, brez odpravnin in nagrad, velja pa tudi prepoved izplačila dividend. Slovenija bo na podlagi tega

zakona dohodke, višje od zakonsko določene meje, v celoti obdavčila z dodatno davčno stopnjo 49%. Tako da bodo izplačani zneski neto plač za zneske nad 12.500 evrov bistveno nižji. Z zakonom se bodo sicer določenim menedžerjem in članom nadzornih svetov razpoložljivi dohodki zmanjšali, vendar pa to ne bo negativno vplivalo na gospodarsko rast, saj davčni zavezanci, ki imajo nadpovprečne dohodke, teh ne bodo uporabili za tekočo potrošnjo, vendar ne predstavljajo tako velikega deleža v potrošnji, da bi zaradi tega lahko vplivali na znižanje gospodarske rasti v Sloveniji. Prav tako pa bodo ta dodatna sredstva v manjši meri vplivala tudi na financiranje proračuna.

Zaradi vsega navedenega je zakon za našo poslansko skupino sprejemljiv in ga bomo, kot rečeno, podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Pozdrav gospe državni sekretarki! Spoštovane kolegice in kolegi! Več kot očitno je, da se ljudje nismo pripravljene prostovoljno odreči materialnim ugodnostim, in tako se je v Sloveniji nagrajevanje poslovodstva vse od osamosvojitve dalje močno povečalo. Predvsem v času finančne in gospodarske krize se postavlja vprašanje, kako je mogoče, da imajo vodilni v podjetjih tako visoke dohodke in nagrade, in to celo v primerih, ko njihovim podjetjem ne gre dobro oziroma propadajo. Nekatera imena smo danes že slišali, zato jih na tem mestu ne bi ponavljal.

Dejstvo je, da je izvajanje vladnih priporočil o višini določanja dohodkov poslovodstev v podjetjih, ki so v večinski državni lasti, pa tudi poslovodstev v finančnih institucijah ter podjetjih, ki so oziroma še bodo za reševanje krize prejela sredstva od države, v praksi težko nadzorovati in se ta priporočila praktično ne izvajajo. Eden takšnih primerov je nadzor nad izvajanjem ukrepov subvencioniranja skrajšanega delovnega časa, ki prepoveduje delodajalcem izplačevanje nagrad članom vodstva in nadzornega sveta. To se je v praksi že pokazalo. Dodatna težava pa je tudi v tem, da so plače in nagrade poslovodstev predmet civilnih pogodbenih razmerji med podjetji in omenjenimi osebami in so tudi iztožljive. Po drugi strani pa podatki prejemkov poslovodstva niso javni in Vlada nima vpogleda vanje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo mnenja, da bi ta zakon lahko pripomogel k reševanju problematike pretiranega in ekscesnega nagrajevanja poslovodstev, ki smo jim priča posebno še v času finančne in gospodarske krize. Zakon bo delno pripomogel k temu, da si slabi menedžerji ne bi izplačevali pretiranih in ekscesnih nagrad, posebno še v primeru neuspešnega poslovanja. Predlog

zakona v 5. členu med drugim predvideva dodatno obdavčitev plač oziroma nadomestil v delu, ki presega znesek 12.500 evrov bruto. V naši poslanski skupini smo mnenja, da bi bila ustrežnejša določba, da bi dodatno obdavčili vse prejemke iz delovnega razmerja, ki jih dosegajo zavezanci, se pravi fizične osebe, ki vodijo posle poslovnega subjekta ali nadzorujejo poslovni subjekt pravne osebe, katerih večinski lastnik je država Slovenija in ki so od države prejeli poroštvo ali sredstva za blažitev finančne in gospodarske krize in presegajo plačo predsednika Vlade Republike Slovenije.

Po našem mnenju bi bilo primerno, da bi se med zavezance za plačilo tega davka vključilo tudi vodilne, ki vodijo državno SID banko, ter stečajne in likvidacijske upravitelje, katerih prejemki so v nekaterih primerih previsoki glede na rezultate in zato tudi neetični. Prav tako smo mnenja, da bi zakon moral veljati trajno in ne samo za čas do konca veljave državnih poroštev ter drugih ukrepov za blažitev posledic svetovne finančne in gospodarske krize.

Predlog zakona je po našem mnenju korak naprej k omejevanju izplačil dohodkov in nagrad poslovodstev, ki vodijo posle ali nadzorujejo poslovne subjekte, kjer ima država prevladujoč vpliv, ali pravne osebe, ki od države prejemajo kakršno koli pomoč za blažitev krize in ki so posebno v primeru slabega poslovanja neetične.

Zaradi tega bomo v Poslanski skupini SDS zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih, vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 9. 7. 2009.

V razpravo dajem 5. člen in amandma Poslanske skupine SDS ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Prosim, za prijavo. Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Predlog amandmaja, ki ga je pripravila naša poslanska skupina, ki predvideva, da se v obdavčitev zajamejo vsi dohodki, ki so nad nivojem plače predsednika Vlade Republike Slovenije, je popolnoma logičen. V Sloveniji smo priča neverjetnim anomalijam in finančnim malverzacijam, ki si jih razni subjekti v državni lasti in v državnih zavodih dovoljujejo in si že leta in leta izplačujejo neverjetne plače. To je način, da vsaj delno omejimo to zadevo. Se pa bojim, da so predlagatelji zakona to naredili kot lepotni popravek, kajti prav istih strank pravzaprav imamo dvojno moralo, dvojno obnašanje. Tudi pri tistem zakonu, kako se ne sme podaljševati tajkunskih kreditov, je prišlo potem do spremembe. V ozadju so delovali drugače. Na koncu se je

izkazalo, da tisti, ki so najbolj vpili, imajo skrita podjetja v tujini in so prav tako bili deležni tajkunskih kreditov, praktično nezavarovanih, če je neko podjetje vredno 50.000 evrov in dobi 6 milijonov evrov kredita in s svojo lastnino, ki je 50.000 evrov, tako so v tujini prikazali, ni pokritja. V zvezi s tem sprašujem, ali so tokrat bili iskreni, ali pa so tem ljudem naročili, kako naj se izognejo, ker je to predstava za ljudstvo. Jaz bom podprl ta zakon in tudi ta amandma je smiseln. Treba je narediti nek limit in predsednik Vlade je številka ena v te j državi, naj bo. In v državni upravi, v državnih podjetjih ne bi smelo biti višjih dohodkov. Kdor pravi, da se bo zaradi tega svet podrl, naj gre drugam, naj gre v privatno podjetje. Dovolj je spodobnih ljudi, mladih ljudi, ki bodo dobro delali. Ti menedžerji pa vpijejo, kako se bo svet podrl, če se bo njim omejilo in da bodo odšli drugam. Naj gredo, recimo jim, naj gredo, vendar pa naj ne bodo pijavke državnega proračuna in zajedanja ljudi na vseh področjih. Treba je zelo dosledno izpeljati rešitve, ki so v tem zakonu. Bojim se, da bodo razne uprave bank preko nagrad, preko nadzornih svetov, vemo, da o Ljubljanske bankei so vsi člani uprave še člani nadzornih svetov štirih ekspozitur banke v Nemčiji, v Sarajevu, itd., in si tam delijo blazne nagrade, ki tukaj notri verjetno niso zajete, ker to je prikazano drugje. To na finančnem ministrstvu najbolje vedo, kakšnih malverzacij in kakšnih bajpasov so se vedno posluževali in se jih poslužujejo. Tudi stečajni postopki. V začetku marca smo sprejemali spremembo zakona, jaz sem opozarjal, da bi v tistem zakonu bilo treba narediti drugače. Tisti zakon je bil sprejet, da se lahko nazaj obračunajo davki, sedaj vidimo, neka gospa toži pa...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani, kolega Jerovšek, dajte se bolj omejiti na ta amandma, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: .. 300 tisoč evrov so si na hitro na podlagi spremembe zakona izplačale. Ta imena imajo nek pomen v slovenskem prostoru, ti priimki: Tož, Marinc, itd. Vemo točno, komu pripadajo, kdo jim je naročil, naj tako ravnajo in katera sodišča in bodo to odobrila. To je nezaslišano.

Zaradi tega zakon podpiram, sem pa nezaupljiv do predlagateljev, ker je to manever. Ravno iz tistih strank prihajajo, ki pravzaprav najbolj nečedne posle v ozadju vodijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala, za nasvet, gospod Anderlič, pa pomoč. Najprej bi se moral odzvati na predhodnika. Pravi, da ne zaupa predlagateljem. Na žalost je ednina. Dobro bi bilo,

če bi nas bilo več, sem pa sam in nimam nobenih skritih namenov.

Najprej sem dolžan pri 5. členu povedati, zakaj je taka rešitev, kot je, ker se amandma nanaša na 5. člen. Plače nad 12 tisoč 500 evrov mesečno, nagrada letna nad 25 tisoč, odpravnina nad 75 tisoč, udeležba pri dohodku na dobiček .../Nerazumljivo./... odhodka nad 25 tisoč in bonitete nad 25 tisoč. To so prepisani kriteriji Združenja Meneger, zato noben očitek, da politika ali predlagatelj hoče s tem predlogom preganjati ali karkoli drugega dobre menedžerjev, enostavno ne zdrži nobene resne kritike, ker ta stališča, ti kriteriji Združenja Meneger, kot najvišji, primerni po njihovi oceni, po oceni stanovskega združenja menedžerjev so številke, ki so služile kot osnova za zakon.

O amandmajih sem se načelno izrekel že na začetku, v dodatni obrazložitvi. Kljub temu moram opozoriti, da amandmaja SDS ne zavračam, ker je to opozicijska stranka - mislim, da smo v primeru tega zakona, vsaj osebno tako razumem, na isti strani, ker je bilo v stališču predstavljeno, da ga podpirajo -, vendar bi šli v neko drugo polje, v nek drug okvir, kot izhaja iz samega zakona.

Ob tej priložnosti dovolite še, ker je bila v nekaterih nastopih ali predstavitev mnenj, pa tudi v javnosti problematizirana eventualna ustavnost ali skladnost z ustavo. Tudi Vlada je napisala neobrazložen stavek, da se boji, da bi bilo lahko problematično v zvezi z ustavo, vendar tega nikjer ni obrazložila. Zakonodajno-pravna služba, ki je profesionalna in jo zelo spoštujem in seveda jaz kot nepravnik ne mislim z njo polemizirati, vendar pa bom istočasno jasno in odkrito priznal, da mi je bil vzor identičen zakon v Ameriki. Samo tam je pač predlagatelj imel na razpolago vrhunske pravne avtoritete, ki so znale braniti podoben zakon. Pri nas se seveda potencira eventualna spornost najprej s 33. členom Ustave in se citira odločba Ustavnega sodišča iz leta 1998 oziroma 1999, ki se nanaša na povsem drugo problematiko. Šlo je za Zakon o obdavčitvi, zakon o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic in naše Ustavno sodišče se je takrat sklicevalo na kriterije nemškega Ustavnega sodišča, da razmerje med javnim in privatnim v smislu blažitve ne sme preseči 50% oziroma je to razmerje fifti: fifti. V tem, če tako rečem, mojem zakonu gre za nek drug problem. Gre za interventni ukrep preko obdavčitve neupravičenih ali neupravičenega prelivanja dela državnih pomoči, to se pravi dela javnih sredstev v privatne žepe, če tako grobo povem, poslovodstev in nadzornih organov. Zato z vsebino in instrumenti citirane odločbe se to področje enostavno ne da tolmačiti ali se ne da poseči, ker gre za izredni ukrep, preko davka doseči vrnitev dela javnih sredstev, ki so se prelila v privatni žep, v privatni žep uprave ali nadzornih organov. In to je temeljni cilj in temeljno vodilo in seveda tisti, ki bo želel neustavnost, se bo moral tukaj potruditi in dokazati, če

je v tem, če si je nekdo iz državne blagajne posredno izplačal neupravičeno nekaj v lastni žep. Težko govorimo in posplošujemo, kot je običaj pri nas, da nekaj proglasimo za pridobljeno pravico, potem pa skočimo takoj na 33. člen Ustave in trdimo, da so pridobljene pravice in da jih ni možno tako ali drugače prizadeti. Tu ne moremo govoriti o pridobljeni pravici, kvečjemu bi lahko govorili o ukradeni pravici, ukradeni iz javne blagajne, ne pa pridobljene, ali če hočete v prenesenem, pridobljene na škodo ali na račun javne blagajne. Toliko o eventualni spornosti s 33. členom Ustave, ko se poskuša na nek način vzeti kot argument, da je eventualna zadeva sporna. Jaz ne nasprotujem trditvam ali izjavam, da bi bilo možno s kakšnim drugim zakonom, s kakšno drugo ambicijo poseči še v kakšne dohodke ali še koga dodatno obdavčiti, ampak to zaenkrat ni bila moja ambicija. Seveda se je treba tudi zavedati, da je res prvotno pisani predlog imel poleg kriterija ali celo obratno, na prvem mestu kriterij lastnina pravne osebe, ki so v pretežni lasti Republike Slovenije. Ampak ravno tam smo bili na spolzkem terenu eventualne ustavne spornosti, ker bi bil ciljan na konkretne znane primere. Zato smo se morali tistega polja izogniti, da ne bi res zavestno prišli navzkriž s kakšno ustavno določbo. Na drugi strani pa je tam le situacija, čeprav je težka, nekoliko drugačna glede, na razpoložljive inštrumente, ki jih imajo lastniki ali ustanovitelji zavodov ali javnih podjetij. V naših razmerah sta to samo dva nivoja: ali država, tam pač odgovarja Vlada, ali lokalna skupnost. Kdo pa tam odgovarja, pa tudi vemo.

Druga spornost, bom izkoristil to priliko in čas, ki mi je na razpolago, bi lahko bila eventualno na 155. člen Ustave, in to iz razloga na prvi pogled o retrogradnosti. Vendar tudi tu je problem na sklicevanje, ali naj ta člen ostane, ker potem ga je treba prebrati v celoti, ne samo prvi odstavek, ampak prvi in drugi odstavek. Ustavno sodišče v odločbi, ki je citirana, nikjer ne trdi, in tako je možno tudi laično prebrati iz 155. člena Ustave, da je retroaktivnost kategorično prepovedana v vseh primerih. Retroaktivnost je dovoljena pod pogoji, ki jih opredeljuje drugi odstavek 155. člena Ustave, in sicer, da se to določi z zakonom. In ravno za tak primer gre. Gre za javni interes, ki je posledica neke izjemne situacije. Ta izjemna situacija je finančno-gospodarska kriza in zato je treba ali je primerno, da se s tem izrednim ukrepom v skladu z zakonom oziroma na podlagi zakona tudi poseže za nazaj in mislim, da tudi v tem primeru ni problem eventualno z ustavno določbo, najmanj pa s 155. členom, kar bi potencialno naj bilo sporno v tem smislu. To je treba povedati, ker so nekateri zaključki v nastopih ali stališčih posameznih poslanskih skupin ali pa tudi nekateri odzivi v javnosti ob vložitvi tega zakona, pa pozneje v proceduri, so bili taki, ki na prvi pogled bi lahko postavili na sum ustavno skladnost, pri podrobnejši obravnavi ali presoji pa se ugotovi, da ta zadeva ni tako enostavna, kot na

prvi pogled izgleda. Še enkrat poudarjam, zaradi potencialne nevarnosti, da bi bilo ustavno sporno, pa sem kot predlagatelj moral odstopiti od kriterija, da gre za pravne subjekte, ki so v pretežni državni lasti, in je na koncu seveda temeljni kriterij sam kriterij prejemanja državnih pomoči. S tega vidika seveda odpadejo vse ideje, kritike, priporočila, jaz jih jemljem dobronamerno, da bi bilo dobro, da bi zakon veljal. Brez omejitve ne gre, ker je izhodišče državna pomoč, državne pomoči so omejene na določen čas in še nekatere, ki so bile tukaj izpostavljene, zato ne bi vsako posebej polemiziral.

Še enkrat, da zaključim. Zaradi tega, kar sem povedal dvakrat, mislim ne morem pristati ali se strinjati z amandmajem, čeprav ne rečem, da ni dobronameren, ki ga predlaga poslanska skupina SDS. Amandma, ki pa ga vlagajo štiri koalicijske poslanske skupine, pa sledi pripombi Zakonodajno-pravne službe, ker smo pri spremembah na odboru pač nekaj spregledali in je potrebno korigirati. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo. Predlagatelj je delno odgovoril, kje je ta znesek 12 tisoč 500 evrov. Iz gradiva, mislim, da ni bilo razvidno. Nam se je zdelo smiselno, da bi ta dodatni davek plačali za vse prejemke, ki so višji od plače predsednika Vlade. Plača predsednika Vlade je lahko eno merilo, glede na to, da je predsednik Vlade človek številka ena v državi, ne vidim razloga, zakaj bi tega ne upoštevali. Zato predlagam, da amandma Slovenske demokratske stranke podprete. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Da. Prosim za prijavo. Besedo ima Vili Rezman. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa predsednik. Če nekatere predloge SDS podpiram, tega moram reči, da ne. Iz zelo preprostega razloga. Tukaj gre za povezavo med politikom, prvim politikom, med predsednikom Vlade te države in med kariernimi profesionalci, ki služijo svoje plače na ta način, da sklenejo pogodbo. V pogodbah najbrž piše, da so plačani od uspeha. In to ni problematično. Problematično je, kadar se ta uspeh ne vrednoti na pravi način. Zaradi tega jaz mislim, da vezati poslovno uspešnost na predsedovanje Vladi Republike Slovenije, ni najbolj ustrezno.

Drug problem je, kaj so dobri in kaj so slabi menedžerji. Naj rečem, da delamo krivico takrat, kadar rečemo, da vsi tisti, ki so prosili za državno pomoč, da so to slabi menedžerji. Mnogi med njimi so najbrž taki, ki se borijo kot levi, da bi rešili to, kar je morebiti kdo drug že prej

zapravil. Mnogi imajo dobre ideje, pa so znotraj ukrepov, ki jih mi sedaj uveljavljamo, pravzaprav diskriminirani, ne morejo participirati pri njih. Reči, da je vse tisto, kar je vezano na neke ukrepe, ki smo jih tukaj v Državnem zboru sprejemali, slabo, je diskriminatorno in mislim, da je to napačen signal naši javnosti. To je signal, ki dezavuiira naše menedžerje, brez njih pa se ne da, in jaz mislim, da moramo posebej iskati tiste, ki so dobri menedžerji, in tiste, ki so menedžerji z neko družbeno odgovornostjo.

V primerjavi s temi, bojda slabimi menedžerji, se izpostavljajo dobri menedžerji, ki pa lahko imajo posebne nagrade in tako naprej. Pa se vprašajmo, ali so res dobri vsi tisti, ki imajo dobre rezultate, ali morebiti ne srfajo na valu eksternih razlogov, na konjunktturnih valovih, na tem recimo, da imajo morebiti monopolen, poseben položaj, ki ga lahko izkoristijo. Na ta način ločiti slabe in dobre menedžerje, se meni zdi krivično.

Kar se tiče tega, da je potrebno omejevati zelo visoke ali pa nenormalne visoke prejemke, se tudi mi v Poslanski skupini DeSUS v načelu strinjamo. Ali so bili pravi kriteriji izbrani ali ne, to je pa zdaj drugo vprašanje. Predlagatelj je pojasnil, da so bili kriteriji pravzaprav povzeti po tem, kar je predlagalo društvo menedžerjev. Ampak društvo menedžerjev teh kriterijev in teh števil ni predlagalo. V kriznih razmerah ni upoštevalo, tega, kar se je kasneje zgodilo in tudi ni imelo takšnega namena, da bi ti kriteriji bili interventni za eno leto. In to so nekateri razlogi, zaradi katerih mi mislimo, da so pomisleki upravičeni, kar ne govori o tem, da mi ne bi podprli tega zakona, ampak mislimo, da je na nek način pomanjkljiv, da mu nekaj manjka in da bi bil bistveno boljši, če bi bil celovit, bolj sistemski in ne tako interventen za eno leto, kot je sedaj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Jaz bi rad razjasnil, ker nekaj stvari ni jasnih. Poglavitne rešitve predloga zakona o dodatnem davku od dohodka od članov posloводства in nadzornih organov v času finančne in gospodarske krize govorijo, da so reševanje problematike v podjetjih, ki so v večinski državni lasti. Torej ne mešati zdaj uspešnih menedžerjev tam, tam, ali tistih, ki bodo prejeli sredstva od države. To je prvič.

Drugič. V Slovenski nacionalni stranki bomo amandma k 5. členu podprli. Jaz sem prej povedal in še enkrat izražam kritiko tudi prejšnji vladi, ker je imela zakon, ker je imela vzvode, pa jih menedžerji niso spoštovali. Vlada je, prejšnja govorim, to mirno spregledala. Ampak podprl bom. Zakaj? Dovolite mi, da obrazložim čisto enostavno. Če sem jaz danes menedžer in imam tukaj zakon, ki mi predvideva, da bom v

primeru plače, ki znaša v višini dvanajst tisoč petsto evrov mesečno. Prvič, rad bi, da bi tu zraven pisalo bruto ali neto, ne glede, da vem, da vi domnevate, da jaz domnevam, da vem, da je to mišljeno bruto. V enem letu in pol, kolikor predvideva ta zakon, se bom jaz kot menedžer mirno odrekel in si bom dal plačo 12.449 evrov, in to bodo naredili vsi, ker so pametni. Prvič, ker ni denarja, drugič, ker je recesija, in tretjič, ker vedo, kaj jih čaka. Do zadnjega decembra leta 2010 bom imel plačo 12.449 evrov. In kaj bomo s tem zakonom naredili in dobili? Nič, od predvidenih davkov, ki presegaajo ta znesek po davčni stopnji 49%. In nihče ne bo plačal nobenega davka. In kaj bomo naredili? Danes bomo sedeli do dveh tule ob tem zakonu, dosegli ne bomo ničesar, zakon bo sprejet, davka pa ne bo plačal tudi eden ne. 1.1.2011 si bodo vsi "nabili" plače 30, 40, 50 tisoč evrov. Tako to bo. Zato je ta simbolni predlog amandmaja k 5. členu, naj ta davek plačajo vsi, ki bodo presegli plačo predsednika Vlade - jaz bi raje napisal "predsednika države", recimo -, naj bo, naj velja, pa bomo videli, kako bo. Jaz spoštujem tiste menedžerje, ki so prizadevni. Vendar če pogledamo tiste, ki so največ zaslužili od leta 1998 naprej, in njihova podjetja, ali smo toliko pošteni, da bomo uvideli, kje so? Kje je Mercator? Kje je Petrol? Kje so druga podjetja, kje stojijo? Propadla so! Ali so to uspešni menedžerji, če propadajo? Niso! Niso. Če je vojna, je vojna za vse, kolegice in kolegi. In zakaj ne bi na simbolni ravni, če že govorimo za leto in pol, sprejeli amandmaja k 5. členu kolegov iz SDS, ki pravi, vsi naj plačajo davek 49% za leto 2009 in za leto 2010, za dve leti, ki bodo presegli plačo predsednika Vlade ali pa predsednika Državnega zbora ali predsednika države. Zakaj pa ne, saj gre samo za dve leti. Zakaj ne? Ničesar ne bomo naredili, še enkrat poudarjam, bodimo pošteni. Enako, kot je - sicer bomo v Slovenski nacionalni stranki tudi drugi amandma, če bo ta padel, ker vem, da bo, podprli. Vendar ta drugi amandma v bistvu ne pove ničesar. Amandma koalicijskih strank k 5. členu pravi: "V primeru drugih dohodkov, prejetih za opravljanje nadzora poslovnega subjekta, vključno z nagradami." Ker tu imamo samo nagrade omenjene, tu je pa "drugih dohodkov". Katere dohodke pa še pod točko 2 prvega odstavka prejemaajo nadzorniki? Nobenih. Saj to je, mislim, pošteno napisano in mišljeno, ampak drugih dohodkov tako nimajo. Na simbolni ravni za leto in pol, če ne boste sprejeli amandmaja k 13. členu, ki pravi, da začne ta zakon veljati prvi dan po objavi v Uradnem listu brez časovne omejitve, kar verjamem, da ga ne boste, pa podrmo vsaj amandma k 5. členu SDS, pa bomo videli, koliko pošteni bodo v enem letu in pol vsi tisti, ki danes tako ali tako računajo, še enkrat pravim, da bodo zaslužili bruto 12.449 evrov, plačali 0,0 tistega davka po 49% stopnji, ki je v tem zakonu predvidena. Tako bo. In vas bom spomnil leta 2011, če bom živ in zdrav pa sedel v tem parlamentu, da je temu tako. Tudi enega evra davkov ne bomo dobili iz naslova

tega zakona, ki pa je, priznam, dobronameren in prvi ukrep za nadaljnje ravnanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Glede na problematičnost samega zakona je vprašanje, ali je sploh smiselno govoriti, ali je ta amandma sprejemljiv ali ni sprejemljiv. Zame je ta zakon izrazito tekmovalen v tem času, ko vsi skušajo kazati s prstom, kdo ima preveč, kdo je večja baraba, ne ukvarja se pa z bistvenim, kar bi naj v tej državi pravzaprav v tem trenutku bilo treba urediti. Nikoli se nisem strinjal s tem, da se omejuje kar tako povprek, čez prst in da se ne upošteva tisto, kar je bistveno. Da glede na rezultate, glede na dogovore, ki so znotraj cehov in znotraj tudi združenj, o katerih je bilo danes že govora. Kaj je ključen problem pri tej stvari? To, da vsak mandat, vsaka vlada, vsak minister, ki se je moral ukvarjati s plačami funkcionarjev, menedžerjev in tako naprej v javnem sektorju, je vlagal izrazito velike napore, bile so ne vem kakšne velike seje, ne vem kakšni veliki zaključki, ampak anomalije so se dogajale neverjetne. Največje v zadnjih štirih, petih letih. Prej tudi, da ne bo pomote, vsaj tisto, kar sem lahko prebral. Zato je primerjati v tem trenutku nekatere prejemke v gospodarstvu, v tistih dejavnostih, ki naj bi se jih dotaknil ta zakon, in menedžerjev v teh podjetjih, da je to neprimerljivo s predsednikom države, predsednikom vlade, s poslancem in tako naprej. To se tako ali tako najrajši počne in je to najbolj prikladno. Povejte mi, v časopisu berem, da bomo z mednarodnim razpisom dobili direktorja NLB-ja, direktorja Slovenskih železnic. In direktor Slovenskih železnic bo prišel iz Nemčije in je vodil do sedaj Deutschebank, imel pa je plačo 800.000 evrov in se od njega pričakuje, da jih bo saniral in jih v prihodnjem letu pripeljal na zeleno vejo. Dobil bo neto 5.000 evrov, od tega mu bodo dali boniteto za službeni avto, mu bodo na mesec vzeli 200, 300 evrov za boniteto od službenega avta, mu bodo za službeno stanovanje in opremo v stanovanju "nabili" dodatno boniteto in tako naprej. In vi mislite, da bo ta sistem funkcioniral? Ne bo. V to sem trdno prepričan. Daleč od tega, da bi kdo rekel, da jaz navijam za prejemke "no limit". Tega seveda ne počnem. Ampak rad bi opozoril na to, da iz mojih skromnih življenjskih izkušenj, ki sežejo vsaj 20 let nazaj in več, vedno takrat, kadar smo sprejemali zakonodajo z omejitvami, s prepovedmi, z restrikcijami, ki so udarjale na počez, so se našle rešitve, ki so jih posamezniki in skupine našli in so si na drugačne načine potem te prejemke popravljali. Zato sem v zadregi, ker nočem tekrovati z vsemi tistimi, ki kažejo s prsti, kako so menedžerji in vsi, ki delajo na raznih mestih, barabe in preveč prejema, kdo jim je to dovolil. Nadzorniki so tisti, lastniki so tisti, ki bi

to morali početi. Zakaj tega nobena vlada ni počela, ne počne, tudi ta očitno ne, učinkovito? Ali zato, ker se nek predpis ne izvaja, nek dogovor ne izvaja, je treba sprejeti zakon. In če se ta zakon ne bo izvrševal, bo potem treba sprejeti še en zakon. Jaz sem trdno prepričan, da ima Vlada prav, ko pravi, da je vprašljivo za nazaj. Za nazaj se ne da, ampak to je že drugo vprašanje. Jaz bi raje videl, če bi znali ločiti stvari, ki se jih mora ločiti in so neprimerljive, da bi na ta način k tem stvarem pristopili. To, da so pa anomalije bile in sem sam trdno prepričan, da jih je treba in bi jih lahko preprečili, o tem ni nobenega dvoma. Ne bi pa rad videl, tukaj se je sklicevalo, da tudi v Ameriki so naredili to in to. Ja, v Ameriki so dajali tudi v City group 30 ali 50 milijard dolarjev, ampak tam so si povečali plače, tako v naših časopisih piše, najodgovornejši in so jih vezali na rezultat tudi v tej situaciji. Mislím, da kríza ni samo prilika, da se čim bolj omeji, da se prepove, da se restriktivno stvari postavlja, ampak da je tudi razmislek o tem, komu stvari zaupati, da jih vodijo v tem času, koliko jih nagraditi in predvsem terjati rezultate in na koncu seveda tudi negativno stimulirati, kot se reče, ali pa da naslednji mesec, ko bo šel iz nekega takega mesta, ne bo šel na boljšo spet znotraj sistema, tam kjer so javna sredstva in državna lastnina itn., da bo dobil boljšo službo naprej. To so vse stvari, o katerih bi verjetno veljalo govoriti, kot rečeno pa amandma, ki pravzaprav izgleda lep, všečen, predsednik Vlade je najodgovornejši itn., on je tisti, ki ima rešitve za vse in je tudi za vse odgovoren itn. in vežimo najvišjo plačo kjerkoli na to. Ne zdi se mi ga mogoče podpreti, seveda, zakon glede na to, kar je mogoče slišati iz razprave, bo dobil zeleno luč, ampak sam nisem navdušen nad takim pristopom, ki gre v zgodovino, torej gre nazaj. Rešitve iz arzenala preteklih časov ne morejo biti odgovor za čas, v katerem zdaj smo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 5. členu, o amandmajih? Prijava teče.

Besedo ima gospod Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

K besedi sem se javil kot predlagatelj, ker je treba na nekatere stvari le, ki so bile v razpravi, po mojem, napačno razumljene ali pa napačno branijo zakon, reagirati.

Mi smo pri bistveno spremenjenem zakonu, ker je bil na odboru, kot sem že povedal enkrat in še enkrat prosim, da se to upošteva, ni več kriterija, lastnina je kriterij izključno državna pomoč. Ni res, da bi ta zakon postavljál kriterije za dobre in slabe menedžerje, to ni res, enostavno. Ta zakon postavlja kriterije za preveč izplačane nagradne in podobne prejeme, ki so se na škodo proračuna prelili v privatne žepe. Res, da so lahko na zmes dobri in slabi, ker so tudi lahko

dobri menedžerji v tistih podjetjih, ki so prisiljene iz nekih drugih, kljub dobremu vodenju, bom tako rekel, prositi za državno pomoč, to se pravi, tisti, ki prosijo za državno pomoč in so jo prejeli, še ni nujno, da so menedžerji slabi, to se iz zakona nikjer ne da direktno niti posredno razbrati niti to ni intenca zakona, tudi obratno ne. Res pa je, da so zaradi državne pomoči lahko rezultati nekaterih, pod narekovajem povedano, "predobri" in posledično pomenijo preveliko nagrado, na tisto pa se poskuša omejevati. Seveda omejuje se, nekdo je rekel, ja, dobro, če so to že menedžerji sprejeli oziroma niso odsev časa te številke, če zelo poenostavim, ne za te čase. Ne vem, kaj bi za te čase, niso drugi sprejeli, to je dejstvo ali predlagali, lahko filozofiramo, lahko bi bili višji zneski, lahko bi rekli, ker so težji pogoji, lahko bi bili pa nižji zneski. Ampak enostavno menedžerski ceh tega ni sprejel, ni predlagal, ni svetoval in seveda, da ne bi prišlo do takih očitkov, da se politika vtika, da omejuje nepravilno zaslužene nagrade menedžerjev ali karkoli, je bil in je še vedno smiseln izbor teh kriterijev v finančnem smislu, ki so jih sami predlagali.

V razpravi je bilo še nekaj, kar ne ustreza resnici, verjetno pa površnemu branju, se opravičujem. To ni res, da je možna špekulacija, da bodo počakali po letu 2010, da poteče veljavnost, in da si bodo potem izplačali. Ne, dopolnjeni 13. člen zakona, prosim, predvideva vse te variante, tudi špekulativne. Prvič, res, da velja do 31. decembra 2010, potem je v drugem odstavku res navedeno, da velja do izteka garancij in drugih ukrepov, tretji odstavek pa ravno preprečuje špekulacije, da tudi po izteku garancij ne bi nekdo zadrževal izplačil, pa ne bom imenoval podobnega vzorca, kot je bil nekoč v preteklosti; in si pozneje izplačal. To tretji odstavek 13. člena jasno in glasno preprečuje in je bil tudi iz tega namena predlagan amandma oziroma dopolnjen predlog na matičnem delovnem telesu. Seveda ocena, da je to zastarel instrument; iz nekega arzenala preteklosti, o tem ima lahko vsak svoje mnenje, sam ne mislim niti polemizirati, vendar po tem še kje na svetu posegajo - to je približno tako kot v športu, nekateri delijo igralce ali športnike na stare in mlade, v resnici pa ni te delitve, obstajajo dobri in slabi. Tako, da je težko pristati na tako kvalifikacijo, ima pa vsak pravico do svojega mnenja.

Moram pa zavriniti oceno, da je ta zakon vložen iz neke ambicije po tekmovalnosti. S kom? Ker potem bi moral biti vsaj še en konkurenčen zakon ali pa vsaj ena konkurenčna ideja. Dobro bi bilo, ker bi verjetno v tisti konkurenčni tekmovalnosti ali pa prišlo do boljših rešitev, v tem se strinjam. Vendar, da bi pa bil motiv za vložitev predloga zakona iz nekih promocijskih tekmovalnosti, to mi pa enostavno ne gre. Res pa je, da je mogoče vložen iz določene mere razočaranja, da ni prišlo do ustreznega ukrepa že prej; tega pa ne bom skrival in tudi ne zanikal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Naj uvodoma rečem, da bom zakon seveda podprl. Očitno je ta vlada opravilno povsem nesposobna. Slišali smo prenos v živo, kaj se je dogajalo ne seji Vlade. V parlament prihaja s slabo zakonodajo in seveda mora koalicija pripravljati in vlagati zakone. Zato pozdravljam gospoda Trofenika in njegov predlog zakona, ki ga lahko danes tukaj obravnavamo. Če bi ta koalicija podprla še kakšen predlog zakona, ki ga je v preteklosti vložila opozicija, potem bi bilo nemara danes stanje v tej državi vsaj nekoliko boljše. Z našim amandmajem, o katerem zdaj razpravljamo bi seveda bil ta zakon tudi ustrezno izboljšan. Nespodobno je, da vsak direktor neke male državne firme na koncu meseca oziroma v začetku meseca dobi znatno večjo plačo kot predsednik Vlade. Pa je nekdo tri, štiri mesece na enem direktorskem mestu, ga zapusti in postane svetovalec in tako, kot direktor ali svetovalec dobiva višjo plačo kot predsednik Vlade. In to je seveda nespodobno.

Soglašam tudi z vsemi tistimi kolegi, ki pravijo, da bi morale biti te plače in bonitete menedžerjev javne. Predvsem tam, kjer je država večinski lastnik in tam kjer država tako ali drugače, z jamstvi, z razno pomočjo, pomaga tem podjetjem.

Ta zakon je seveda le eden od korakov. Po mojem mnenju bi več dosegli, če bi v preteklosti in tudi danes razmišljali o reviziji spornih lastninjen v Sloveniji, vse nekje od časa osamosvojitve dalje. In če bi razmišljali tudi o tem, da bi mogoče tudi kakšno premoženje, ki si ga je pridobil v čudnih okoliščinah, zaplenili. Seveda, ob dokazih in strogem spoštovanju pravne države. Na drugi strani pa tudi ugotavljamo, da danes stopamo iz ene anomalije v drugo anomalijo. Te nagrade stečajnim upraviteljem in likvidacijskim upraviteljem so res nesramne, nesramno visoke. In kot je bilo danes tukaj že slišati nekatera imena - to so imena, ki so v prejšnji državi - prejšnjem sistemu, zdajšnji državi - zdajšnjem sistemu predestinirana na privilegije. In dokler bo tako v tej državi, ne moremo upati na kakšno večjo spremembo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ugotavljam, da je še zanimanje. Prijava teče.

Besedo ima gospod Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: Ko sem jaz govoril o tem, da kriteriji, ki so bili izbrani, niso najustreznejši, sem govoril o tem, da preprosto združenje manager tega ni pripravilo za krizne razmere. Torej, treba je brati tudi iz konotacije. Trdil sem, da je potem problematično tudi, da se nanje sklicujemo, ker

združenje manager ni pisalo kriterija samo za en del menedžerjev, ki bodo nekoč dobivali neko pomoč na osnovi zakonodaje, ki jo bodo bistveno kasneje, ko so bili ti kriteriji sprejeti, sprejemal Državni zbor. Tukaj so časovne kazalne zveze, ki ne gredo skupaj. Govoril sem o tem, da oni tudi niso sprejemali interventnih zakonov, kakor se je danes trdilo in kakor res je. To je interventni, to ni sistemski zakon. Jaz nisem želel polemizirati s tem. Jaz sem samo želel povedati, da bi se mi zdelo boljše in bolj prav, ko bi se šlo v širino, v sistemskost.

Zdaj se dela še dodatni problem, ko ločujemo dobre in slabe menedžerje. Jaz sem to sicer, žal, prej res omenjal, ampak nisem omenjal tako na pamet. To sem prebral v utemeljitvi tega zakona, kjer piše, da gre za slabe menedžerje. In če gre za slabe menedžerje, potem bi morali imeti določene še kriterije, kateri izmed tistih, ki se danes borijo za to, da bodo firme preživele, so slabi in kateri so dobri. Tega nimamo, zato pač sodim, da je res vse prepočez in da bi se morali tej blamaži direktorja nekako izogniti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Jaz moram reči v osebni imenu, da bom zakon z veseljem podprl, ker je to dober prvi začasni ukrep pri ureditvi tega področja. Poudarjam, da je to prvi korak v to smer, da je, se mi zdi pomembno reči, da je začasen in da moramo obenem razrešiti še ostale dileme, ki se pri tem vprašanju pojavljajo na tem področju, kot tudi na drugih področjih.

Eno bistveno vprašanje, ki se mi pojavlja. Amandmaja seveda ne morem podpreti, kajti plača predsednika Vlade ne more biti absolutni meter v tej državi, zagotovo pa pri plačah tudi ne. Predvsem je treba gledati še na druge učinke in rezultate. Ekscese je zagotovo treba odpraviti in preprečiti. Postavlja se mi pomembno vprašanje, kje bomo ob takih plačah našli vrhunske menedžerje, ki nam bodo v red spravili Slovenske železnice, recimo Elan, Muro in še koga. Tudi to moramo urediti, da bodo njihove plače lahko nadstandardne, če bodo nadstandardni in uspešni tudi rezultati njihovega dela. To se pravi, plače ja navzgor, vendar samo vzporedno z rezultati dela. Jaz mislim, da bo potem treba narediti tudi razmislek, kako bomo naredili pa korak naprej, kajti poslušajte, tudi tisto, kar se dogaja s plačami v nekaterih javnih zavodih, konkretno v zdravstvenih domovih, ko so številke konec meseca, ki presegajo 10 tisoč in navzgor. Tudi to je zagotovo zadeva, ki ni normalna, ni v skladu z rezultati dela.

Opozarjam pa še na eno nevarnost. V številnih svetovnih državah se reguliranje plač menedžerjem ni obneslo zato, ker so menedžerji vedno bili korak spredaj in so našli

najrazličnejše obvoze, kako so si svoj del pogače odrezali prej, in da v tistem bruto izplačilu konec meseca ni bil viden. Zato mislim, da je naša država in pa stanje, tudi zrela, da čim prej seveda konkretno, pošteno in pa pravično tudi obdavčimo premoženje, da bo tisti, ki ima več, tudi več plačal v našo skupno blagajno.

To so tiste dileme, ki se mi seveda odpirajo pri tem vprašanju, vendar začetki so obetavni, dobri, gredo v pravo smer in zato bo ta zakon danes tudi deležen moje podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Ugotavljam, da nihče več ne želi razpravljati.
Gospod Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Jaz se opravičujem, ker sem imel opravek zunaj. Ali govorimo o 13. členu? Samo dovolite. Ne še, se opravičujem. Preklicujem.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmajih k 5. členu.

V razpravo dajem 13. člen in amandmaje poslanske skupine SDS ter amandma Poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Prijava teče.

Gospod Rudolf Petan, prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani, predstavnica Vlade!

Če se je Vlada odločila obračunati z menedžerji, je seveda to njena pravica. Če pa je učinkovita, je pa seveda to druga stvar. In če si tega ne upa povedati, pa to naredi preko ene od poslanskih skupin, je tudi ta pravica njena. Nisem pa prepričan, da bo to rodilo uspeh. Jaz bom sicer podprl ta zakon, vendar kot sem dejal, nisem prepričan, da bo to rodilo uspeh. Namreč, če ne bo sprejet amandma, ki ga mi predlagamo v 13. členu, potem si upam trditi, da bo ta zadeva polovičarska, da bi celo mejila na amaterstvo, da je zelo populistična. Nisem prepričan, da so nameni ravno pravi, da bi se nekaj doseglo. Namreč, če v to omejitev, ali kakorkoli že imenujete, preveč izplačanih plač, višjega osebnega dohodka, ali kakorkoli že rečete temu, ne zajamete stečajnih upraviteljev, likvidacijskih upraviteljev, uprave SID banke, potem nismo niti približno dosegli tisto, kar bi dosegli in kar bi bilo učinkovito. Mi lahko sprejmemo ukrep, ki je sam sebi namen, ne dosežemo pa bistva. Če želimo kaj omejevati, potem moramo tudi te skupine, ki jih mi predlagamo v 13. členu, dati zraven.

Zdaj pa dovolite, da naredim primerjavo. Kakšna pa je razlika med temi, ki jih mi omejujemo, to se pravi, to so člani uprav, direktorji določenih firm, se pravi, plače

zavodov, teh majhnih zavodov tudi tako ali tako ne rešuje, to je brez veze, da o tem govorimo, sploh ne rešuje, ampak samo gre za večje firme, ki so v državni lasti in uprave. Kaj delajo te uprave, ki jim zdaj želite in v vladi podpirate ta predlog, saj to je vaš predlog v bistvu, želite omejiti plače, kaj delajo? Vodijo podjetje, se pravi, morajo skrbeti za poslovanje podjetje in potem za plače teh delavcev, se pravi, tukaj bomo omejili. Zdaj pa tisto kar mi želimo, kaj pa dela recimo likvidacijski upravitelj? Zbere koliko je še ostalo premoženja podjetje, ki je že mrtvo, in potem odproda to premoženje ali kakorkoli, ne vem, ga da v skladišče, če ga lahko ali karkoli. Zdaj pa boste rekli, da je to delo likvidacijskega upravitelja bolj pomembno, kot recimo delo enega menedžerja. Koliko delavcem pa mora pri skrbeti plačo likvidacijski upravitelj?! Koliko?! Za nič. Vprašanje je če jim sploh lahko skupaj spravi tisto odpravnino, ki pride potem iz stečajne mase. En menedžer pa skrbi za tisoč, dva tisoč, pet tisoč, osem tisoč delavcev, za to, da imajo delo, na osnovi dela, ki ga lahko ovrednotijo na tržišču, s svojim izdelkom pa dobijo plačo. Ne najprej plača, ampak najprej delo. Se pravi, mora dobro voditi, tem bomo omejili plače. V redu, jaz to podpiram. Bom podprl ta zakon. Ampak, zakaj pa ne stečajnim upraviteljem ali likvidacijskim upraviteljem?! Koliko plač in koliko dela pa mora priskrbeti tak stečajni ali likvidacijski upravitelj?! Ali pa če hočete - uprava SID banke. S čigavimi sredstvi pa razpolagajo v SID banki? Ja, z državnimi, seveda. A za njih pa ne velja to, kar smo prej rekli, da moramo vsi deliti enako usodo. Ja se strinjam, zato podpiram ta zakon. Vendar, likvidacijski upravitelji - njim pa ni treba deliti te usode. Oni so pa - kaj? So nad upravitelji, so nad sistemom, so nad zakonom; Kaj pa, ne vem, uprava SID banke? Oni so nad sistemom. Njih se ne tiče dobro gospodarjenje družbe ali dobro stanje v družbi, za njih ne veljajo omejitve, za njih ne velja, da delijo enako usodo. Oni niso na istem čolnu, kot vsi ostali, kot smo vsi ostali državljani ali kot so menedžerji, ki skrbijo za zdrave in žive firme, ki morajo skrbeti za delo in to. To se pravi, kaj ste s tem dosegli?! Koga ste zdaj udarili?! Tistega, ki še skrbi za plače delavcev, ki so še v firmah. Za tiste, katerih firme pa ne obstajajo več, ki vodijo, recimo, stečajni ali likvidacijski postopek, za tiste pa ne velja, da bodo delili isto usodo. In zdaj mi dovolite, da to še podkrepim. Jaz bi se sicer bal, da me bo informacijska pooblaščenka začela preganjati, ampak ker je to bilo objavljeno v enem od slovenskih dnevnikov, mislim, da ne bo noben problem. Recimo, stečajna upraviteljica v ABC Trgovini je dobila 75 tisoč evrov nagrade, ista upraviteljica v Citrusu je dobila 156 tisoč še zraven in ista upraviteljica v Okna Nagode še 55 tisoč nagrade. Potem nek drug stečajni upravitelj je v Elanu dobil 233 tisoč evrov, in neki drugi zopet, ali tretji v Industriji usnja Vrhnika 202 tisoč. In eden v Vidmu 346 tisoč. Ja, lepo

vas prosim! Kaj pa ti ljudje delajo? Za koliko ljudi morajo preskrbeti delo in plače! Se pravi, njim pa ni treba deliti usode vseh ostalih. A na menedžerje ste se pa spravili. Jaz jih ne zagovarjam, da se razumemo, zato podpiram ta zakon, ki je bil predlagan, vendar vas vprašam, kdo ima bolj zahtevno delo. Tudi s tem soglašam, kar je bilo danes že rečeno, da verjetno nihče ne bi protestiral od delavk in delavcev Mure, če bi njihov menedžer imel veliko plačo, pa bi tudi oni imeli delo in bi njihova socialna varnost bila zagotovljena, pa bi tudi oni dobili plačo; mislim, da je to tako. Zdaj bo pa tisti, recimo, če gre Mura v stečaj, upravitelj pa nad družbo, za njega pa ne bodo veljale nobene omejitve. Ja, lepo vas prosim, dajte se malo "skulirati". Če Vlada misli s takimi ukrepi kaj doseči, potem se ne čudim, da imamo 9% padec GDP v letošnjem prvem četrtletju napram lanskemu v Sloveniji; v Evropi ni tako, daleč od tega. Vendar bomo s takimi ukrepi verjetno prišli ravno tja - nad tiste, ki še skrbijo za to, da firme dobro poslujejo, pa da imajo delavci plače, se bomo zdaj spravili, zato, da bodo pokorni pa da bodo delali, kar bomo hoteli, kar bo ta Vlada hotela. Tisti, ki pa praktično ne odgovarjajo za ničesar več, ki mora prodajati še to, kar je ostalo na pogorišču, tisti so pa neomejeni pri svojih dohodkih. Zberite se!

To je del rešitve, ki ste jo predlagali, in jo bom podprl, vendar sprejmite ta amandma, če hočete imeti celovito rešitev. Pa še za to nisem prepričan, da je celovita, lahko bi še kaj dodali. Ampak vsekakor je ta naš predlog, ki ga dodajamo temu zakonu, boljši kot pa brez njega, brez tega amandmaja.

Hotel sem vam dati primer in upam, da boste vsi razumeli, da je delo nekega menedžerja bistveno težje kot nekega likvidacijskega upravitelja. Likvidacijski upravitelji se pa kopljejo v sto tisočih evrih, pa se nihče nič ne vpraša. Nek menedžer, ki pa skrbi za, recimo, 8.000 delavcev, te bomo pa zdaj začeli disciplinirati pa na križ jih pribijati, zato ker imajo prevelike plače. V redu, lahko jih omejimo, ni problema, samo dajmo vse, to hočem povedati, da ne bo kdo rekel, da zdaj zagovarjam nenormalne menedžerske plače. Daleč od tega, vendar dajmo vse v ta koš, pod ta zakonski okvir. Sprejmite ta amandma, pa bo ta zakon bistveno boljši in boste lahko rekli, da ste želeli zadevo rešiti kompleksno, tudi če je začasno, nič hudega. Vendar na tak način, kot pa vi zdaj prikazujete in kot zgleda, pa ne boste dosegli bistva in ne boste nikogar prepričali, da želite neko zadevo rešiti, ji stopiti na prste ali kakorkoli že bi temu rekli. Sam bom podprl to, vendar to ni celovito; z amandmajem bi bilo pa bistveno boljše. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod Rado Likar, izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za besedo.

Kar se tiče amandmaja, ki govori o, bi rekel, časovni omejitvi se sprašujem z ali so nekatere plače menedžerjev visoke oziroma previsoke ali niso, ali so visoke samo v času finančne in gospodarske krize ali tudi sicer. Če menimo, da so nekatere previsoke, nekatere celo ekscesne, kot je bilo večkrat povedano že danes, potem sem mnenja, da je temu zakonu treba zagotoviti veljavnost, neomejeno veljavnost, se pravi, ne samo za čas trajanja državnih poroštev, ampak naj bi ta zakon velja brez časovne omejitve.

Strinjam se tudi z kolegom Petanom, ki je v svoji razpravi govoril, da bi morali med zavezance šteti tudi vodilne oziroma poslovodstvo v državni SIT banki in pa zaradi kot je bilo že omenjeno danes, visokih izplačil stečajnih in likvidacijskih upraviteljev bi morali ravno tako zajeti ta amandma. Če bomo podprli ta amandma mislim, da bo zakon precej boljši. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Še enkrat, prijava teče.

Gospod Bogdan Barovič, prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Amandma k 13. členu, ki ga predlaga Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, bomo v Slovenski nacionalni stranki absolutno podprli. Ne bom ponavljal besed, ki sta jih izrekla predgovornika, ker je to res, ker je to čisto res. V teh kriznih časih poudarjam še enkrat, če je vojna, je vojna za vse. Pa tudi res je, da je razlika pri odgovornosti, da je razlika pri trudu, pri količini in vsebini dela še posebej pa bi dal poudarek na drugi odstavek amandmaja k 13. členu, ki govori: "Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije." Razlika med predlogom, ki je v zakonu pa je, da se črta in velja do 31. decembra 2010. Tukaj je bistvo tega amandmaja, vsaj za Slovensko nacionalno stranko in za mene. Še enkrat poudarjam, enostavno je potrpeti, če je pet ljudi od leta 1998, pet ljudi zaslužilo in se nagradilo z 2,2 milijona evri, pa ni hudič, da se ne bo ne vem koliko menedžerjev v letu in pol vzdržalo in se bo nagradilo s plačo 12 tisoč 449 evrov. In ne bo 12 tisoč 500 in ne bo davka. Noben problem ni zdržati leto pa pol. Saj se tudi ne morejo toliko nagraditi, če bi se hoteli, v današnjem gospodarskem stanju. In potem bo zgodba šla spet v razvrat. Ta amandma, kolegice in kolegi, je vreden, da ga vsaj še enkrat preberete, da ga poskušate vključiti v kontekst členov predlaganega zakona, o katerem danes govorimo, in da ga podpremo vsi skupaj. Daje neko pravičnost. Daje jo. In še nekaj, ko že govorimo, vezano na ta amandma, o nagradah menedžerjev in o nagradah upraviteljev v postopkih insolventnosti in prisilne likvidacije ter nagradah članov uprave Slovenske izvozne in razvojne banke. Poglejte si podatke in videli boste, da prvi

odstavek amandmaja k 13. členu še kako močno drži. Zadeve, veste, morajo biti premo sorazmerne. Pomeni enaka odgovornost in enaka nagrada za vse. Ena velika napaka, ki nas je pa pripeljala tja, kjer smo danes, je bila pa ta, da ta premo sorazmernost ni veljala, ni veljala za odnos, nagrade, uspešnemu menedžerju in nagrade delavcem. To je pa bistvena napaka. Nagrada menedžerja je bila krat 100 nagrade delavcev za uspešno delo, ki je temu menedžerju omogočil, kateremukoli, pa jih lahko še enkrat imenujem, da je dobil veliko nagrado. Ta delavec pa ni dobili niti krat 2. Tukaj je bistvena razlika. In s takšnim zakonom bomo začeli iskati ta razmerja, tudi z amandmajem k 13. členu bomo izenačili ta razmerja. Če si uspešen, bodite uspešni vsi, če nisi uspešen, nihče ne sme biti nagrajen za to, da ni uspešen.

Prosim vas, pogledajte še enkrat 13. člen in amandma k temu členu in pomagajmo skupaj, da oblikujemo zakon, ki ga je z vsem spoštovanjem še enkrat Vili vložil, da ga bomo z veseljem sprejeli, in da bo popoln ali vsaj približno popoln.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Sam zakon bom sam osebno, in tudi Slovenska nacionalna stranka, podprl, čeprav je po mojem mnenju zopet eden od vrste gasilskih zakonov, če se tako izrazim. Imam občutek, da Vlada predolgo rabi, da ugotovi, kaj v naši družbi ne štima. Zdaj, ko so si, da ne bom rekel, vsi menedžerji, številni, nepošteni menedžerji nagražili premoženje podjetij, zdaj prihaja ta zakon, ko je že praktično prepozno, ampak bolje zdaj kot nikoli.

Amandma k 13. členu. Ne vidim razloga, zakaj ga ne bi soglasno sprejeli. Dikcija člena, kot ga predlaga Slovenska demokratska stranka, se mi zdi smiselna, da se smiselno uporablja ta zakon tudi za upravitelje v postopkih zaradi insolventnosti in prisilne likvidacije, se pravi, po domače, za stečajne upravitelje, ter za člane uprave Slovenske razvojne banke. Kajti, ne vidim razloga, zakaj ne bi veljal ta zakon oziroma to dopolnilo zakona tudi za stečajne upravitelji. Vsi mi, poslanci, prihajamo iz določenih lokalnih območij. Vsi mi v tistih posameznih lokalnih območjih dobro poznamo situacijo, bolje jo jaz poznam v Murski Soboti, recimo, v Prekmurju, kot jo pozna nekdo iz Primorske. In vsi mi poznamo vse tiste stečajne upravitelje, bom grobo rekel, katerim ljudstvo reče že kar hijene. To so ljudje, ki prihajajo na pogorišče podjetij in poberejo še tisto zadnje, kar je ostalo. Poberejo premoženje, ki je dejansko, ne po krivdi delavcev, propadlo, ampak v večini primerov po krivdi nesposobnih menedžerjev. Se pravi, služijo lepe denarce na pogorišču podjetij in ob bolečini vseh tistih delavcev, ki izgubijo službo in za katere potem kvečjemu samo socialno ministrstvo skrbi. Upravitelji v postopkih zaradi

insolventnosti oziroma stečajni upravitelji, da se tako po domače izrazim, prejemajo dejansko, v preteklosti smo to ugotovili, nenormalno visoke zneske. Ti gredo v stotine tisoče evrov. Ne vidim razloga, zakaj ne bi obdavčili takšne prihodke oziroma jaz celo mislim, da bi jih bilo treba preprečiti. Tu bi moral obstajati nek nadzor nad takšnim grabežem in pohlepom. Razumem, da so stečajni senati, ampak jaz vam povem, zopet v praksi, saj pri nas v Murski Soboti točno poznamo tistih nekaj stečajnih upraviteljev, ki so v desetih letih na bolečini ljudi, ki so zgubili službo, obogatela. Ljudje se sprašujejo, so nemočni. Vse, kar jim ostane, jim ostanemo mi poslanci, ki hočemo to in dejansko moramo v javnosti tukaj predstaviti in pričakujemo od vseh svojih kolegic in kolegov, da bodo to razumeli. Ne vem, zakaj stečajni senati običajno, tako mimogrede, potrjujejo vse odločitve teh stečajnih upraviteljev. Jaz ne vem, to je ena praksa, ki je doslej veljala. Upam, da bo, lepo bi bilo, če boste sprejeli ta amandma, da bi se urejal tudi nek nadzor nad delom teh stečajnih upraviteljev. Veste kaj, tu gre za ogromna sredstva, tu gre za opremo, tu gre za vrednotenje opreme, tu gre za razprodajo te opreme. Se pravi, to so priložnosti, ki jih stečajni upravitelji, vsaj tisti, ki nimajo ravno kakšnih dobrih etičnih lastnosti, in takšnih je večina, kot sem zdaj slišal med razpravljalci, znajo zelo dobro izkoristiti. In ponovno se dela škoda. Še na tistem pogorišču, na tistem, kar je pogorelo, še od tistega se da zaslužiti, seveda na pol legalno, da ne rečem na kakšen drugi način.

Se pravi, v vsakem primeru bom podprl ta amandma k 13. členu in lepo bi bilo če bi to tudi trajno veljalo za v bodoče. Kajti, dvomim, da se bodo stečajni upravitelji kaj posebej spremenili.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa državna sekretarka, želite besedo?

Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Najlepša hvala.

Mislim, da dolgujem dve pojasnili, glede na zadnje razpravljalce.

In sicer prva stvar je, da je Vlada sprejela priporočila za nagrajevanje članov poslovdstev in nadzornih organov v vseh podjetjih v državni lasti. Po naših informacijah je večina teh podjetij sledila priporočilom in jih v celoti spoštovala, tako pri plačah menedžerjev, kakor pri nagradah in sejinah nadzornih svetov. To je v veljavi že kar nekaj mesecev. Druga zadeva, ki ste jo izpostavljali, je zadeva, ki se veže na nagrade stečajnih upraviteljev. Vlada ima v zadnji fazi priprave zakon, ki ureja stečajne postopke in likvidacijo in v tem zakonu namerava urediti tudi vprašanje, ki ste ga izpostavili, to se pravi, maksimalno možno višino prejemkov

stečajnih upraviteljev. Mi želimo to skozi sistemske rešitve pripeljati noter in to je tudi eden od razlogov, zakaj pravzaprav menimo, da ni smiselno, da to urejamo na tak način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Ugotavljam, da nihče več ne želi razpravljati o amandmajih k 13. členu. S tem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA - 2. OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI**, v okviru rednega postopka. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade, gospa mag. Helena Kamnar. Državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci.

Zakon o spremembah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici je po naši sodbi potreben predvsem zaradi tega, da odpravimo nekatere pomanjkljivosti v veljavnem zakonu iz leta 2006, ki po naši presoji preprečujejo, da bi ta instrument zaživel v polni meri in da bi pravzaprav prinesel rezultate, ki so bili pričakovani tudi ob uvedbi tega zakona.

Ocenjujemo, da se v veljavnem zakonu pojavlja nekaj pomanjkljivosti, ki so se izkazale v času uveljavitve tega zakona. Glavni dve pomanjkljivosti, ki jih s predlogom zakona tudi odpravljamo, se nanašata na metodo vrednotenja nepremičnin. V zakonu je namreč predvidena samo metoda hipotekarne kreditne vrednosti. Ta metoda je relativno zahtevna metoda in jo je treba uvajati posebej, zato v novelo zakona uvajamo še dve drugi metodi, to sta metoda množičnega vrednotenja, ki je glede na sprejeto zakonodajo po uveljavitvi Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici že možna za uporabo, in metoda pospešene tržne vrednosti.

Poleg tega ugotavljamo, da so stroški vrednotenja nepremičnin relativno visoki in da tudi to povzroča premajhno zanimanje bank za ta instrument, zato predvidevamo, da bo ravno uporaba teh treh različnih metod, med katerimi je tudi metoda množičnega vrednotenja, pomembno zmanjšala stroške vrednotenja in na ta način pospešila uvajanje hipotekarne in komunalne obveznice, ki bi lahko posledično seveda pripeljala do večjih in cenejših predvsem pa bolj dolgoročnih finančnih virov za zagotavljanje stanovanjskih kreditov in seveda tudi za samo stanovanjsko gradnjo. Zato predlagamo, da predlog zakona, ki ga imate pred seboj, podprete, da dosežemo cilje, ki so bili že prvotno načrtovani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS-a.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Novela tega zakona o hipotekarnih in komunalni obveznosti bo deležna nedeljene podpore s strani poslancev Poslanske skupine DeSUS, bi pa radi ob tem opozorili na konotacijo, v kateri se pojavlja.

Gotovo ni mogoče spregledati direktne povezave, bom rekel, novele tega zakona z našo siceršnjo stanovanjsko politiko, ki je bodisi ni bodisi je slaba in na daljši rok nič ne kaže, da bomo na tem področju kaj spremenili. Tudi sam ta zakon ne bo kaj dosti mogel spremeniti, lahko pa je eden izmed elementov, ki bodo v pomoč. Stanje je pri nas namreč takšno, da imamo nenavadno lastniško strukturo stanovanj, hiš. Nenavadno v smislu primerjave z drugimi evropskimi državami, in da nam seveda dramatično manjkajo stanovanj, ki so namenjena tistim, ki si jih sami sicer v aktualnih razmerah ne morejo kupiti oziroma zagotoviti. Tako je stanovanjska politika zagotovo eno izmed ključnih področij, bodisi da gre za ekonomski bodisi da gre za socialni, bodisi da gre za finančni ali pa zdaj celo protikrizni aspekt. Aktualna politika to nenavadno stanje, tako mi ocenjujemo, samo perpetuir, nič ga dosti ne spreminja. Bi rekel, samo obnavljamo to kar sicer ni najbolje. Imamo, na primer, za približno 650 milijonov nedokončanih stanovanj. Imamo ambicije oziroma gradi se 400 stanovanj po visoki ceni na Brdu. Imamo situacijo, ko nimamo stanovanj za mlade, ko nimamo stanovanj za starejše in ko nimamo stanovanj za tiste, ki imajo pač takšne mesečne dohodke, da si tega sami ne morejo zagotoviti. Te visoke cene bodo verjetno povzročale tudi visoke cene najemnin, in ker si jih ljudje ne bodo mogli sami privoščiti, bodo občine tiste, ki bodo morale plačevati zelo visoke subvencije, ker so po zakonu do njih upravičeni. V tem, bi rekli v tej ne usmerjeni stanovanjski politiki, je ta predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, in ki ga bomo skoraj zagotovo tudi sprejeli, dobrodošel. Ne more bistveno poseči v napačno ali pa slabo stanovanjsko politiko, lahko pa nekoliko pomaga ravno iz razlogov, ki jih je gospa sekretarka tudi naštel, ker gre za to, da bodo lažje in varneje investirana prosta sredstva, ker bodo lahko ljudje lažje prišli tudi do stanovanjskih kreditov. Ampak, potrebnega bo verjetno še marsikaj, tudi na področju naše davčne politike, da se bo dostopnost stanovanj prebivalkam in prebivalcem Slovenije pač izboljšala in približala.

Ker mi ocenjujemo, da ta novela zakona nekoliko le pripomore k temu, kar želimo našim državljanom in državljanom, namreč boljšo dostopnost do temeljnega bivalnega pogoja, torej do stanovanj, bomo v Poslanski skupini DeSUS ta predlog novele podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Gospod podpredsednik, gospa Kamnar, kolegice in kolegi!

Slovenska nacionalna stranka predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici podpira. Ne glede, kaj pri razlogih za sprejem zakona piše, je bistveni razlog za podporo ta, da od leta 2006, ko je ta Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici v veljavi, še ni zaživel v praksi. Upam, da bo s sprejetjem Predloga zakona o spremembah obstoječega Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici le-ta zaživel v praksi.

Gre za spremembe, ki bankam olajšajo izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic, toda v tem primeru v Slovenski nacionalni stranki vidimo neko drugo luč. Skozi predlog tega zakona o spremembah vidimo možnost za mlade, možnost za potrošnike, iskalce stanovanj lažjo pot, vidimo lažja zavarovanja. Čeprav je eno od načel tega zakona zelo dvoumno, in sicer gre za načelo množičnega vrednotenja nepremičnin za stanovanjske nepremičnine. Seveda je to načelo množičnega vrednotenja časovno ugodna komponenta, ker pomeni, da se nakupi, prodaje in ta dogajanja vrstijo hitreje. Po drugi strani pa so lahko dvorezen meč, ker so lahko zelo subjektivne ocene. Žal, drobovja tega elementa, te vsebine množičnega vrednotenja ne poznamo in o njem ne moremo odločati. Menim pa, da je prav, da s sprejetjem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici dajemo tako državi, bankam in tudi ljudem možnost, da se neke vsebine odvijajo hitreje, enostavneje in ne nazadnje tudi bolj ekonomsko, bolj logično, bolj realno, in upajmo, da takšni rezultati po sprejetju tega zakona tudi bodo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Še enkrat prijazen pozdrav redkim prisotnim. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli novelo zakona o hipotekarni in komunalni obveznici. S tem bo namreč omogočeno izvajanje aktivnosti bank na področju refinanciranja predvsem stanovanjskih posojil, kar se mi zdi izredno pomembno. S temi spremembami bomo tudi uresničili namen zakona, sprejetega že leta 2006. Ta zakon tako prinaša dobre potencialne rešitve za sproščanje kreditnega krča v teh negotovih časih. Z našega zornega kota se bistvena sprememba zakona dogaja na področju vrednotenja nepremičnin, ker bodo banke lahko uporabljale cenejšo različico vrednotenja oziroma

tako imenovano metodo množičnega vrednotenja nepremičnin. S tem se lahko nadejamo, da bodo banke tako lažje prihajale do virov refinanciranja kreditov, kar naj bi povzročilo cenejše in predvsem dolgoročneje financiranje nakupa stanovanj. Pomembne so tudi druge spremembe, kot so zmanjšani pogoji za pridobitev dovoljenja za izdajanje hipotekarnih in komunalnih obveznic, pa tudi podaljševanje dobe izdanega dovoljenja z enega leta na dve leti ter pravila glede nadomestnega kritja premoženja in podobno.

Kot povedano, se najbolj veselimo tistega, kar je bilo zapisano v uvodu k predlagani noveli zakona, to je, da bomo s tem zakonom na eni strani našemu bančnemu sistemu omogočili lažji dostop do virov za refinanciranje kreditov, s tem pa posledično povzročili cenejše in kredite, ki bodo šli bolj na dolgi rok za nakup stanovanja ali bivalnih prostorov za prebivalstvo. Še posebej pa se mi zdi v teh zaostrenih razmerah treba poudariti, da je to pomembno, ker mladi težko prihajajo predvsem do ugodnih stanovanjskih kreditov. S takimi potezami in takimi spremembami zakonov lahko Vladi zagotovo pripišemo uspeh, saj se tudi z manjšimi, vendar pravimi ukrepi lahko pomembno blaži krizo, ne pa, da se samo čaka na tako imenovane velike odrešitve, velike besede, velike ukrepe, pakete ali podobno, ki so lahko ali neizvedljivi ali pa javnofinančno nevzdržni.

Mogoče bi imel na koncu samo še kratko pripombo na samo obrazložitev zakona, ker je v oceni stanja navedeno, citiram: "Ta zakon do sedaj še ni zaživel v praksi, nas opozarja na neke sistemske pomanjkljivosti." Zagotovo ne bi želel odpirati drugih dilem. Tukaj pa povem, da je bistvenega pomena, da moramo danes in v prihodnosti pri sprejemanju vseh zakonov paziti na to, da sprejemamo zakonodajo, ki je seveda v praksi izvedljiva, ki prinaša konkretne rešitve in ne otežuje postopkov, ter da kasneje ustrezno izvajanje zakona tudi nadzorujemo, kar seveda daje takemu zakonu pravo veljavo, pravo težo, predvsem pa efekte. In v tem zakonu gre za efekte na področju stanovanj in to zagotovo je vredno vse naše podpore. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo. Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici je bil sprejet že leta 2006, a v vsem tem času ni zaživel lahko bi tudi rekli, nekako se ni prijel. Je pa to zakon, ki je lahko izjemno pomemben za stanovanjsko financiranje. Ob sedanji finančni in gospodarski krizi in ko imamo v Sloveniji na eni strani veliko povpraševanje po stanovanjih in na drugi strani pri gradbincih veliko število dokončanih oziroma nedokončanih in neprodanih stanovanj, je seveda nujno najti ustrezne rešitve, da bi tudi na tem področju spodbudili in omogočili dolgoročne stanovanjske

kredite z razmeroma ugodno obrestno mero. Hipotekarna obveznica pomeni tudi zelo ugodno in primerno naložbo za suficitne gospodarske celice, zlasti tiste institucionalne investitorje, ki razpolagajo z dolgoročnimi sredstvi in hkrati iščejo varno naložbo. Tako bosta hipotekarna in komunalna obveznica imeli pomembno vlogo pri izboljšanju financiranja stanovanjskih in komercialnih nepremičnin ter financiranje oseb javnega prava, na drugi strani pa bi dobili institucionalni investitorji možnost, da svoje premoženje vlagajo v dolgoročne in varne finančne instrumente. Predvsem zaradi tega se je predlagatelj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici odločil, da osnovi zakon dopolni in bankam olajša izdajanja teh hipotekarnih in komunalnih obveznic in s tem izboljšajo financiranje stanovanjskih in komercialnih nepremičnin ter financiranje oseb javnega prava. Torej cilj sprememb zakona je, da se v pravnem redu in praksi ustrezno uredi področje hipotekarne in komunalne obveznice tako, da se nekoliko rahljajo pogoji za izdajo obveznice in zahteve glede jamstva. Pri tem pa je treba poudariti, da uvedbe spremembe ne povečujejo tveganj imetnikov omenjenih obveznic, ki pomeni vrednostni papir zelo visoke kreditne kakovosti.

Podpiramo tudi temeljno načelo predlaganega zakona in to je načelo varnosti hipotekarne in komunalne obveznice oziroma varnosti imetnikov hipotekarnih in komunalnih obveznic, kot je v svojem uvodu dejala gospa državna sekretarka. Upajmo, da bodo spremembe zakona o hipotekarno komunalni obveznici spodbudile izdajo le-teh in bo posledično omogočeno dolgoročno stanovanjsko kreditiranje z ugodnejšo obrestno mero, s tem pa bo tudi osnovi zakon postal operativen. Zato bo Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagan zakon tudi podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Gospod Rado Likar v imenu poslanske skupine SDS. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, še enkrat. Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici, ki je bil sprejet že v začetku leta 2006, omogoča strukturiranje posebne vrste obveznice, ki naj bi kot izjemno varno naložbo pritegnila zlasti institucionalne investitorje, ki imajo zaradi narave svojega posla na voljo prosto dolgoročna sredstva. Zakon ureja hipotekarno in komunalno obveznico kot obveznicah, katerih kritje se zagotavlja na podlagi kritnega premoženja in katerih imetniki imajo v primeru stečaja izvajatelja prednostni položaj pri poplačilu iz tega premoženja. Zagotovljeno je namreč ločeno kritno premoženje, ki je namenjeno poplačilu obveznic in na katero stečajni postopki naj ne bi vplivali. Kot rečeno, ta zakon do sedaj v praksi ni zaživel zaradi zahtevnih in dragih postopkov vrednotenja nepremičnin, kar se odraža posledično v visokih stroških vrednotenja nepremičnin, ki bi jih imele banke, če bi se odločile za izdajo

hipotekarnih in komunalnih obveznic. Zato so v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona predvidene spremembe, ki bodo bankam olajšale izdajanje le-teh. Sredstva, zbrana z izdajo hipotekarnih in komunalnih obveznic, bodo lahko banke vlagale v stanovanjsko financiranje, ki bo zaradi manjših tveganj in cenejših virov lahko postalo cenovno ugodnejše in tudi dolgoročneje. Institucionalne investitorji pa bodo imeli možnost, da svoje premoženje vlagajo v dolgoročne in varne finančne instrumente. Predlog zakona namreč omogoča bankam, da lahko za določitev vrednosti stanovanjske nepremičnine uporabijo tudi posplošeno tržno vrednost z uporabo metod množičnega vrednotenja nepremičnin v skladu z Zakonom o množičnemu vrednotenju nepremičnin iz maja leta 2006, kar pomeni nižje stroške vrednotenja nepremičnin za ta namen.

Z novelo zakona se poleg tega nekoliko rahljajo pogoji za izdajo obveznic in zahteve glede jamstva. Zaradi novih in po našem mnenju ustreznih rešitev bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke novelo Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Kljub temu da je bil v letu 2006 sprejet Zakon o hipotekarni in komunalni obveznosti, ta praktično še vedno ni zaživel v praksi, pa čeprav je izrednega pomena za financiranje stanovanj, saj omogoča dolgoročne stanovanjske kredite z relativno ugodno obrestno mero in razmeroma ugodno razmerje med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine, hkrati pa omogoča dolgoročno varne finančne naložbe. V Sloveniji še banke vedno uporabljajo za financiranje stanovanjskih kreditov enake finančne vire kot za druge dolgoročne kredite, kar na nek način omejuje kreditiranje stanovanjske izgradnje, zato so spremembe zakona pomembne za spodbujanje bank k izdaji stanovanjskih in komunalnih obveznic in s tem pridobivanja ustreznih finančnih virov za financiranje stanovanjskih pa tudi komercialnih nepremičnin. Ker je bil po sprejetju veljavnega Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici sprejet tudi Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, se s predlagano spremembo zakona omogoča tudi uporaba metod množičnega vrednotenja nepremičnin za določitev vrednosti nepremičnine in s tem znižajo stroški vrednotenja nepremičnin, ki so bili tudi eden izmed razlogov, da se Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici v preteklosti ni udeležil. Predlagane spremembe zakona omogočajo, da Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici končno doživi v praksi, zato ga bomo v naši poslanski skupini podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona

matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v sredo, 15. julija 2009 v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH IN SISTEMIH** v okviru rednega postopka. Predlog zakona je v obravnavo Državnega zbora predložila vlada. Besedo dajem predstavniku vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa magistrica Helena Kamnar, državnega sekretarka.

MAG. HELENA KAMNAR: Najlepša hvala, gospod predsedujoči.

Skušala bom biti čim krajša. Zaradi sprejete Direktive o plačilnih storitvah na notranjem trgu, ki je bila sprejeta v letu 2007, moramo prenoviti normativno ureditev v Sloveniji, ki ureja plačilne storitve. Bistvo teh sprememb je, da se vzpostavlja harmonizacija plačilnega prometa ne zgolj znotraj posameznih držav, ampak v celotnem evropskem prostoru. Zaradi tega se pravzaprav ukinja stari zakon o plačilnem prometu in se ga nadomešča z novim zakonom. Edino, kar od starega zakona ostaja, je Agencija za javnopravne evidence in storitve ter Uprava Republike Slovenije za javna plačila.

Sicer pa zakon posega po naslednjih sklopih sprememb.

Prvi sklop sprememb se nanaša na plačilne institucije v tem smislu, da se bistveno širi spekter plačilnih institucij na gospodarske družbe, ki se lahko ukvarjajo tudi z drugimi posli.

Drugi sklop vprašanj se nanaša na ureditev odnosov med plačilno institucijo in njenim uporabnikom.

Tretji sklop vprašanj se nanaša na nadomestilo za plačilne storitve.

Naslednji sklop vprašanj na roke izvršitve transakcij in na odgovornost ponudnika plačilnih storitev, kot tudi odgovornost uporabnika plačilnih storitev.

Potem pa so rešena še druga vprašanja, od nadzora, ki naj bi ga izvajala Banka Slovenije, do vzpostavitve registra plačilnih institucij, ki naj bi jo vodila Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Predlagam, da predlog zakona, ki je dopolnjen na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, Državni zbor sprejme.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 6. seji 24. 6. kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o plačilnih storitvah in sistemih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je oblikovala konkretne pripombe k določbam 1., 7., 17., 19., 20., 84., 87., 88., 116., 158., 238., 240. in 241. člena. Odboru je bil kot dodatno gradivo posredovan tudi amandmajski predlog Združenja bank Slovenije za dopolnitev določbe 237. člena predloženega zakona.

K predloženemu zakonu so v poslovniškem roku amandmaje vložile poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares-nove politike, Demokratične stranke upokojencev Slovenije in Liberalne demokracije Slovenije, in sicer k 19., 84., 116., 134., 144., 158., 166., 236., 238., 240. in 241. členu. V uvodni besedi je predstavnica Vlade opozorila na opredelitev do vloženih amandmajev, ki jih Vlada v celoti podpira, ker med drugim odpravljajo pomanjkljivosti, na katere je opozorila Zakonodajno-pravna služba. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe je v okviru dodatne predstavitve mnenja službe poudaril, da vloženi amandmaji upoštevajo večino pripomb, nekatera dodatna pojasnila pa je predlagatelj zakona podal v pisni obliki na delovnem nivoju sodelovanja predstavnikov Vlade in službe. V zvezi z amandmajskim predlogom, kot ga predlaga Združenje bank Slovenije, pa je predstavnik službe opozoril na neprimernost dela besedila tega predloga, ki se nanaša na naknadne spremembe zakona. Predstavnik Združenja bank Slovenije ni nasprotoval opustitvi tega dela besedila, kar je odbor upošteval pri oblikovanju svojega amandmaja na podlagi tega predloga. Odbor je tako upoštrevane pripombe predstavnika Zakonodajno-pravne službe na podlagi amandmajskega predloga Združenja bank v skladu s 131. členom Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel amandma k 237. členu.

Odbor se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženih amandmajev koalicijskih skupin k 19., 84., 116., 134., 144., 158., 166., 236., 238., 240. in 241. členu in jih sprejel.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Še enkrat hvala, gospod podpredsednik. Gospa Kamnarjeva, midva se tako pogosto srečujeva, da zdaj ne vem, ali ste vi v Državnem zboru ali jaz v Vladi, ampak nič hudega. Kolegice in kolegi! Predlog zakona o plačilnih storitvah in sistemih v drugi obravnavi je nujnost.

Kot v Slovenski nacionalni stranki razumemo, je glavni namen priprave tega predloga zakona nadomestitev Zakona o plačilnem prometu in prenos te direktive v nacionalne predpise do 1. novembra letošnjega leta.

Sam razumem predlog tega zakona takole. Prvič. Je v okviru notranjega trga nezadovoljivo stanje plačilnega sistema. Drugič. Pravila o plačilni infrastrukturi v skupnosti so, do 1. novembra 2009, tako razumemo v Slovenski nacionalni stranki, nacionalna, in ker so ta pravila nacionalna torej vsaka država sama odloča o teh pravilih, niso prilagojena enotnemu trgu, posledica je, da vsak za sebe "kasira", po domače povedano, kolikor hoče. Obstajajo države, ki zaračunavajo do 5% od skupne prodaje s plačilnimi karticami, itd., skratka, ta sistem je do sedaj baziral na nacionalni ravni in je bil zelo različen povsod. Cilj tega zakona pa je, da se okrepi sodelovanje med nacionalnimi trgi in da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in da se vzpostavi enotni trg plačilnih storitev na notranjem trgu Evropske unije. In upam, da temu s sprejetjem tega zakona tako tudi bo.

Je veliko novosti, ki jih v Sloveniji nismo vajeni ali pa tisti, ki se s tem ukvarjajo, ne bodo tako enostavno izpeljali teh spremembi, upam pa, da bodo šle vseeno gladko; in sicer, uveljavlja se novi pojem ponudnikov plačilnih storitev, to pa so lahko banke, in pa novost, plačilne institucije ali po slovensko ustanove, ki so v tem zakonu tudi največja novost, ki pa se dopolnjuje takoj. Torej, da bodo plačilne ustanove, institucije kot novost poleg plačilnih storitev, zato so tudi namenjene opravljale drugega gospodarske posle. Kakšne, žal ne morem vedeti, ker ta zakon v obliči členov, ki jih ima, normalen človek ob vseh drugih zakonih seveda ne more naštudirati in ga poznati v drobovje, upam pa, da je usklajen z direktivo in da prinaša poenotenje plačilnega sistema v državah Evropske unije.

Poleg tega je novost, ki bo zanimiva in ki jo bomo morali spremljati, tudi, da ta predlog zakona ureja register transakcijskih računov, ki naj ga ne bi več vodila Banka Slovenije, ampak Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve. Tudi to je novost, ki mi pač, žal, ni znana. Upam, da bodo vsi ti logistični sistemi usposobljeni do 1. novembra 2009. Opozarjamo pa, da bo z dnem uveljavitve tega zakona poleg Zakona o plačilnem prometu nehali veljati še predpisi v zakonu, ki se bodo seveda smeli uporabljati do 31. oktobra letošnjega leta, kasneje pa se bodo morale uporabljati novosti.

Skratka, v Slovenski nacionalni stranki Zakon o plačilnih storitvah in sistemih, ki je usklajevanje, še enkrat poudarjam, z direktivo in poenotenje plačilnega sistema v Evropi, podpiramo. Ob tem pa jasno opozarjamo Vlado, opozarjamo danes, da upamo, da so vsi vzvodi in vsa logistika, ki je potrebna za tako velike spremembe, mislim, da so velike, da so vzpostavljeni, da ne bo po 1. novembru kakšnih težav pri poenotenju plačilnih sistemov, ki pa seveda lahko pripeljejo potem do rednih in izrednih sej zaradi teh težav, ki jih imamo pa že tako preveč. Tako upam, da bo vse teklo tako, kot mora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Kolegice in kolegi. Trenutno veljavni zakon o plačilnem prometu smo sprejeli leta 2002 in novelirali leta 2004. Ta celovito ureja izvajanje plačilnega prometa in nudi primerno zaščito imetnikom transakcijskih računov. Prav tako ta zakon ureja tudi plačilne sisteme, katerih osnovni namen delovanja je prenos sredstev med računi. Kljub temu je pred nami nov predlog zakona, Zakon o plačilnih storitvah in sistemih. Glavni namen priprave tega zakona je implementacija nove direktive Evropske skupnosti v naš pravni red. V pripravo nove direktive je evropskega zakonodajalca vodilo nezadovoljivo stanje plačilnega sistema v okviru notranjega trga skupnosti, saj naj bi ostajal potencial tega trga neizkoriščen. Pravila o plačilni infrastrukturi so nacionalna in neprilagojena enotnemu trgu. Posledično je sedanji plačilni trg predrag, učinek pa omejen. Poleg tega pomanjkanje konkurence trgu škoduje vsem uporabnikom storitev. S sprejetjem tega zakona bomo okrepili sodelovanje med nacionalnimi trgi in zagotovili enake konkurenčne pogoje in s tem omogočili vzpostavitev enotnega trga plačilnih storitev na notranjem trgu Evropske unije. V Slovenski ljudski stranki bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa za besedo in pa še enkrat prijazen pozdrav. V Liberalni demokraciji Slovenije bomo predlagani zakon podprli, saj posodablja in izboljšuje učinkovitost obstoječega sistema plačilnih storitev. Poleg tega pa se nam zdi pomembno poudariti tudi, da zakon vnaša in opredeljuje nove pojme v sistem delovanja plačilnih transakcij, s čimer ga seveda nadgrajuje in pa izboljšuje. Najpomembnejša sprememba je zagotovo, da širi krog ponudnikov plačilnih storitev na tako imenovane plačilne institucije, s čimer se bo povečalo število ponudnikov ter tako okrepila

konkurenca. Seveda pa bodo ti novi ponudniki morali izpolnjevati prav vse zahteve, ki zagotavljajo varnost samih transakcij, ter, kar je najpomembnejše, varnost denarja tistega, ki koristi konkretne storitve.

V naši poslanski skupini prav tako podpiramo amandma k zakonu, ki ga je iniciralo Združenje bank Slovenije. Ob tem pa naj poudarimo, da pozdravljamo nove racionalizacije in rešitve na tem področju, saj, kot je bilo obrazloženo, bo z letom 2012 uveden tako imenovan univerzalni plačilni nalog kot enoten plačilni instrument. Zato bi bilo seveda nesmiselno zakonsko omejevati in povzročati dodatne stroške za ponudnike plačilnih storitev ob izvajanju plačil z instrumentom, posebne položnice, saj se bo ta posebna položnica s časom zagotovo ukinila.

Pomembno je tudi reči nekaj o glavnih razlogih za pripravo in sprejetje te direktive, to je zagotovo nezadovoljivo stanje plačilnega sistema v okviru notranjega trga skupnosti, saj obstaja potencial tega trga neizkoriščen.

Pomembno je tudi, da se s tem urejajo čezmejna plačila, maloštevilne obstoječe čezmejne plačilne sisteme pesti pomanjkanje kritične mase in poslujejo z veliko večjimi in višjimi stroški na enoto kakor nacionalni sistemi. Posledica tega je, da je sedanji plačilni sistem predrag. Potrošniki se pritožujejo nad učinkom, ki ga ima nanje razdrobljenost, saj je njihov dostop do produktov, ki delujejo na območju celotne Evropske unije, močno omejen. Poleg tega pa pomanjkanje konkurence na trgu tudi škoduje trgovcem na drobno, saj v nekaterih državah članicah ponudniki plačilnih storitev trgovcem na drobno zaračunavajo tudi do 5% skupne prodaje s plačilnimi karticami, kar je zagotovo preveč.

Pozdravljamo tudi cilje predloga zakona o krepitvi sodelovanja med nacionalnimi trgi in zagotoviti enake konkurenčne pogoje, celovito urediti pogoje za opravljanje plačilnih storitev, določiti zahteve za dostop ponudnika plačilnih storitev, ki pa seveda niso kreditne institucije, ter uvesti posebno dovoljenje za plačilne institucije, določiti pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev; tudi da so predpisani pogoji za ustanovitev poslovanja, nadzor in prenehanje klirinških družb ter določiti pravila glede upravljanja in oblikovanja plačilnih sistemov.

Poglavitna načela, ki se uresničijo s tem zakonom, pa so zagotovo: načelo večje konkurence na trgu opravljanja plačilnih storitev, načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja in načelo varstva potrošnikov. To pa so seveda zadeve, ki še kako izboljšujejo kvaliteto življenja uporabnikov na tem področju.

Zato bodo, seveda, v naši poslanski skupini deležni vse podpore.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine SD.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni, spoštovana gospa državna sekretarka, vsi tukaj prisotni.

Predlog zakona o plačilnih storitvah in sistemih ureja številna področja, ki se nanašajo na izvajanje plačilnih storitev. Predlog zakona je nastal, kot je bilo tudi danes že nekajkrat povedano, predvsem zaradi potrebe po uskladitvi z direktivo Evropske unije, torej z Direktivo 2007/64-ES. S sprejetjem tega zakona bo omogočeno, da se okrepi sodelovanje med nacionalnimi trgi in zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in se s tem omogoči vzpostavitev enotnega trga plačilnih storitev na notranjem trgu Evropske unije. Z zakonom se bodo tudi celovito uredili pogoji za opravljanja plačilnih storitev, določile se bodo zahteve za dostop na trg za ponudnike plačilnih storitev, ki niso kreditne institucije, ter uvedlo posebno dovoljenje za plačilne institucije ter s tem povezano določilo pogoje za ustanovitev poslovanja, nadzor in prenehanje plačilnih institucij. Določene bodo tudi pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev. Prav tako bodo predpisani: pogoj za ustanovitev, poslovanja, nadzor in prenehanje klirinških družb. Določila se bodo tudi pravila glede oblikovanja in opravljanja plačilnih sistemov.

Kot je bilo tudi že v predhodnih razpravah oziroma predstavitvi stališč predstavljeno, poglobljena načela so tri, ki se uresničujejo s predlaganim zakonom. Torej, načelo večje konkurence na trgu opravljanja plačilnih storitev, načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja ponudnikov plačilnih storitev in načelo varstva potrošnikov. Načelo večje konkurence na trgu opravljanja plačilnih storitev bo zagotovljeno z novimi ponudniki plačilnih storitev, ki jih ureja predlog zakona. V skladu z Zakonom o plačilnem prometu je namreč izvajanje plačilnega prometa oziroma vodenja transakcijskih računov dovoljeno le bankam, hranilnicam ter hranilno-kreditnim službam. Predlog zakona pa kot novo kategorijo ponudnikov plačilnih storitev določa plačilne institucije, za katere bodo veljali manj strogi pogoji, kot veljajo za banke, in ki bodo lahko poleg plačilnih storitev opravljale tudi druge gospodarske posle. Načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja ponudnikov plačilnih storitev pa bo uresničeno skozi številne zahteve v zvezi s statusnim ustrojem plačilnih institucij, z določbami, ki urejajo dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev kot plačilne institucije, sistemom upravljanja in sistemom notranjih kontrol plačilnih institucij, varstvom denarnih sredstev uporabnikov ter vodenja poslovnih knjig in letnega poročila. Načelo varstva potrošnikov pa bo zagotovljeno z obsežnimi in podrobnimi pravili, ki določajo obveznosti ponudnikov plačilnih storitev pri zagotavljanju

informacij v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev, določbami, ki urejajo pogodbe o opravljanju plačilnih storitev, ter pravil glede sprememb in prenehanja pogodb, pravil glede izvrševanja plačilnih transakcij, kot tudi določbami, ki urejajo mirno reševanje potrošniških sporov v zvezi s plačilnimi storitvami.

Glede na vse navedeno ter glede na dejstvo, da gre za usklajevanje z direktivami Evropske unije, bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla Predlog zakona o plačilnih storitvah in sistemih. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar v imenu Poslanske skupine SDS.

RADO LIKAR: Hvala za besedo še enkrat. Glavni namen Predloga zakona o plačilnih storitvah in sistemih je uskladitev z evropskimi predpisi oziroma direktivami, ki jih moramo prenesti v nacionalne predpise do 1. novembra 2009. Z zakonom se bo uredilo nezadovoljivo stanje plačilnih sistemov v okviru notranjega trga Skupnosti, poleg tega pa bo dana večja možnost konkurence na trgu ponudnikov plačilnih storitev, kar v naši poslanski skupini SDS pozdravljamo. Rahel dvom pa se pri tem pojavi, ker so bile te iste trditve tudi leta 2002, ko se je ukinila tedanja Agencija za plačilni promet, danes pa ni ne duha ne sluha o kakšni konkurenci, vsaj kar se tiče bančnih stroškov.

V naši poslanski skupini podpiramo cilje in rešitve, ki so v zakonu, zato bomo Predlog zakona o plačilnih storitvah in sistemih podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. In še gospod Joško Godec v imenu Poslanske skupine DeSUS.

JOŠKO GODEC: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni! Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije glede Predloga zakona o plačilnih storitvah in sistemih je sledeče.

Pri Predlogu zakona o plačilnih storitvah in sistemih gre za obsežen predlog, ki na sistemski ravni celovito ureja področje, ki ga sedaj ureja Zakon o plačilnem prometu. Predlagani zakon torej po naši oceni sledi tem zahtevam, zato bo naše podpore vsekakor deležen. Menimo tudi, da je v delu, kjer pa direktiva dopušča diskrecijo držav članic, torej, da se sam odloči o njihovi porabi, predlagatelj zakona te določbe primerno vključil v naš pravni in plačilni sistem, tako da podpiramo tudi implementacijo slednjih.

Kot že povedano, Predlog zakona o plačilnih sistemih, ki na sistemski ravni celovito ureja enotnost plačilne sistema na ravni Evropske unije z zagotovitvijo enakih konkurenčnih pogojev z doslednim upoštevanjem načela varstva potrošnikov, bomo poslanci DeSUS-a soglasno podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJIH - SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa mag. Helena Kamnar, državna sekretarka. Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa za besedo. Zakon je pravzaprav zelo kratek, tudi ta je povezan z uskladitvijo z evropsko direktivo, in sicer direktivo, ki ureja vprašanja pravic delničarjev družb, ki trgujejo na organiziranem trgu.

Bistvena sprememba, ki jo z zakonom predlagamo, je ta, da dosedanjo ureditev predpostavlja, da mora imeti udeleženec na skupščini deponirane delnice. Direktiva eksplicitno prepoveduje takšno ravnanje in zato tudi spreminjamo zakon, ki vnaša ureditev, kakršnega ima direktiva.

Sprememba tega zakona je v tesni povezavi s spremembo zakona, ki ste jo že sprejeli v preteklem mesecu, in sicer Zakona o gospodarskih družbah, tako da pravzaprav oba zakona skupaj v celoti implementirata to direktivo.

Predlagam, da predlog zakona sprejmete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku, gospodu Radu Likarju, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo. Odbor za finance in monetarno politiko je na 6. seji 24. junija 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom, da se predloženi zakon obravnava in sprejme v skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na seji 10. 4. odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je uvodoma podala pripombo glede potrebne usklajenosti trenutka uveljavitve predloženega zakona in novele Zakona o gospodarskih družbah, s katero se je uvedel presečni dan, na

katerega se sklicuje predlog zakona. Služba je podala tudi konkretne pripombe k določbam 4. člena in k naslovu predloga zakona.

K predloženemu zakonu so v poslovniškem roku amandmaje vložile poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares nove politike, Demokratične stranke upokojencev Slovenije in Liberalne demokracije Slovenije, in sicer k 4. in 5. členu in k naslovu predloga zakona.

Seji odbora so prisostvovalale predstavnice Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe. V uvodni besedi je predstavnica Vlade opozorila na opredelitev do vloženih amandmajev, ki jih Vlada v celoti podpira, ker odpravljajo pomanjkljivosti, na katere je opozorila Zakonodajno-pravna služba. Poleg tega je zaradi zamika začetka uporabe določb Zakona o gospodarskih družbah glede presečnega dne 1. september 2009 temu treba prilagoditi tudi začetek uporabe 4. člena predloga zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v okviru dodatne predstavitve mnenja službe poudarila, da vloženih amandmaji upoštevajo večino pripomb, nekatera dodatna pojasnila pa je predlagatelj zakona podal v pisni obliki na delovnem nivoju sodelovanja predstavnikov Vlade in Službe.

Odbor se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženih amandmajev koalicijskih poslanskih skupin k 4. in 5. členu in k naslovu predloga zakona in jih sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod mag. Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli dopolnitev Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, saj gre za uskladitev zakonodaje z direktivo Evropske unije. V skladu z direktivo moramo črtati oziroma bistveno spremeniti člen 66. in 67. veljavnega Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih. S tem bomo namreč odpravili pogoj, da mora imeti delničar deponirane delnice ali prenesene k fizični ali pravni osebi, da se seveda kot tak lahko udeleži skupščine določene delniške družbe. Na ta način se bo omogočilo, da pravica delničarja za udeležbo na skupščini delničarjev in glasovanju v zvezi z vsemi njegovimi delnicami ni odvisno od nobene zahteve, da so njegove delnice deponirane ali pa prenesene k drugi fizični ali pravni osebi, ali da so vpisane konkretno na njegovo ime. Za uveljavitev pravic bo zadostovalo zgolj pisno potrdilo, ki ga izda član klirinško-depotne družbe o stanju na

računu vrednostnih papirjev, ki ga je treba dostaviti družbi, najpozneje dva dni pred zasedanjem skupščine.

Mislimo, da predlog in prilagoditev direktivi izboljšuje stanje na tem področju, zato bo deležno naše podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo. Usklajevanje naše zakonodaje z evropskim pravnim redom je ena od naših zavez, ko smo pristopili k Evropski uniji. Tako tudi razumemo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki prenaša Direktivo 2007/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julij 2007 v naš slovenski pravni red. Predvsem gre za uveljavljanje določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi, pri deponiranju delnic zaradi udeležbe na skupščini delničarjev. Spremembe ocenjujemo kot dobre, saj v evropskem pravnem redu uveljavljajo enoten pristop pri uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. Uveljavitev sprememb v evropskem pravnem redu je predvidena do začetka avgusta 2009, zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov ta zakon tudi podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar v imenu Poslanske skupine SDS.

RADO LIKAR: Hvala. Predlog zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki prepoveduje pogojevanje za udeležbo na skupščini z deponiranjem delnic, kar pomeni uskladitev predpisov z ureditvijo, kot jo določa evropska direktiva, bomo v Poslanski skupini SDS podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. In še gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Tudi z moje strani lep pozdrav vsem.

Članstvo v Evropski uniji od nas terja implementacijo evropskih direktiv tudi s področja nematerializiranih vrednostnih papirjev. Gre za dve direktivi. Prva se nanaša na dokončnost priprave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev ter druga o uveljavitvi določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. Zaradi roka vnosa teh pravil bo treba novelirati tudi naš zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih. Po naši oceni so evropske smernice primerno vnesene v predlog tako, da sledijo njihovemu namenu.

Poglavitna rešitev novele je odprava pogoja deponiranja delnic zaradi udeležbe na skupščini delničarjev. Direktiva določa, da pravici delničarja, da se udeleži skupščine in glasuje, nista odvisni od zahteve o deponiranju delnic, zato prepoveduje zahtevo po deponiranju delnic oziroma kakršenkoli drugi zahtevi za udeležbo na skupščini. To je tudi edini razlog za pripravo sprememb in dopolnitev osnovnega zakona, ki ga kanimo v naši poslanski skupini tudi podpreti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavano predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOHODNINI, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU**.

Pri tem bi vas rad opozoril, da bomo zdaj nadaljevali s to točko, vendar bom točno ob 14.00 uri to točko prekinil in prekinili tudi sejo Državnega zbora, kot je bilo dogovorjeno tudi na Kolegiju predsednika Državnega zbora.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil mag. Radovan Žerjav. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem podpredsedniku odbora gospodu Radu Likarju, za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Izvolite, prosim.

RADO LIKAR: V imenu predlagatelja?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Kot podpredsednik odbora, namesto predsednika mag. Ropa.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo. Odbor je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval na seji 24. junija 2009.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombo za potreben redakcijski popravek 1. člena in v zvezi z 2. členom opozorila na povratno veljavo zakonskih določb, za katero pa mora biti v skladu z ustavo izkazana javna korist, ki pa iz uvodne obrazložitve zakona ni jasno razvidna. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade Republike Slovenije, ki predlogu zakona načeloma ne nasprotuje, ker je lahko primerna nadgradnja ukrepov, ki jih je Vlada sprejela na področju obravnave plačil za območja z omejenimi dejavniki oziroma OMD plačil v sistemu dohodnine. Vlada posebej poudarja, da bi bilo zaradi ugotovitve primerljive in enakopravne obravnave vseh zavezancev že

letošnjo jesen primerno na novo celovito ustrezno preurediti sistem obdavčevanja dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, hkrati pa spremeniti tudi Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, da bo ocenjevanje katastrskega dohodka uredil na objektivni in pregleden način. Vlada nadalje opozarja na sklep, ki ga je sprejela na podlagi razlage Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, po mnenju katerega je tudi plačila za težje pridelovalne razmere treba razumeti kot kmetijsko okoljska plačila, zaradi česar se jih kot taka oprosti dohodnine. Po mnenju Vlade zato določba 2. člena predloga zakona, ki določa retroaktivnost za leto 2008, ni potrebna. Vlada opozarja še na potrebno uskladitev besedila 1. člena z nameni in cilji zakona, obrazloženi v njegovem uvodu. Primernejše bi bilo namreč sklicevanje na 37. in ne na 36. člen Uredbe Sveta Evropske skupnosti. Odboru sta bili posredovani še mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predloga zakona podpirata.

Na seji odbora je kot predlagatelj zakona predložil pisna predloga za amandmaja odbora k 1. in 2. členu, ki jo je na podlagi pisnih pojasnil Vlade in pripomb Zakonodajno-pravne službe pripravilo Ministrstvo za finance. Amandmajski predlog k 1. členu naj bi s popravkom sklicevanja na pravilen člen Uredbe Sveta Evropske skupnosti odpravil vsebinske in redakcijske pomanjkljivosti, amandmajski predlog k 2. členu pa je predlagal črtanje retroaktivnosti. Odbor je še pred obravnavo posameznih členov predloga zakona na predlog poslanske skupine Socialnih demokratov v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora najprej razpravljal in odločal o predlogu sklepa, da predloženi zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V obrazložitvi takšnega predloga je bilo poudarjeno, da Vlada v skladu z normativnim programom svojega dela pripravlja celovito novelo zakona o dohodnini, ki naj bi bila v zakonodajni postopek vložena jeseni, poleg tega pa gre za ureditev občutljivega in zapletenega področja, vključno s problematiko obdavčitve kmetov, zato je strokovno presojo o potrebnih zakonskih rešitvah bolje prepustiti pristojnemu ministrstvu.

Rešitve, vsebovane v predlogu zakona, so sicer skladne z namero Vlade za ureditev teh vprašanj, a smiselna je celovita ureditev področja dohodnine, ne pa sprejemanje predhodnih parcialnih rešitev. V razpravi o predlaganem sklepu je predlagatelj zakona le temu ostro nasprotoval, saj naj bi bile predlagane rešitve dogovorjene z Vlado, kar izkazuje tudi njeno pisno mnenje in pripravljena amandmajska predloga k 1. in 2. členu.

Med razpravljavci, ki so predlagani sklep podprli, je bilo med drugim poudarjeno, da predlagane zakonske rešitve niso nujne, ker so za leto 2009 nepotrebne, zavezancem ki so vložili ugovor, bodo namreč na podlagi vladnega sklepa izdane

nove odločbe. Tudi v letu 2007 je bila ista situacija in tudi takratno ukrepanje vlade ni temeljilo na spremembi zakona. Ob tem je bilo zastavljeno tudi vprašanje, ali je predlagani zakon sploh potreben, glede na dejstvo, da je Vlada že lani in letos ukrepala s sprejetjem ustreznega podzakonskega akta ministra. Če bi bil odgovor, ki na seji odbora sicer ni bil podan, ... pa je mogoče sklepati, da za takšno ukrepanje Vlade do sedaj ni bilo ustrezne zakonske podlage in torej za prekoračitev njenih pooblastil.

Po razpravi je odbor sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembi Zakona o dohodnini ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo dajem predlagatelju zakona mag. Radovanu Žerjavu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Do izravnalnih OMD plačil so upravičeni tisti kmetje, ki kmetujejo na območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje: gorsko-višinskih, planinskih, kraških, gričevnato-hribovitih območjih in območjih z okoljskimi omejitvami. Ta plačila so namenjena izravnavi stroškov pridelave zaradi težjih pridelovalnih razmer, s ciljem ustvarjanja boljših pogojev za kmetovanje, zagotavljanje primerne obdelanosti kmetijskih zemljišč, ohranjanja kulturne krajine in poseljenosti takšnih območij. V letošnjem letu je na podlagi določitve povprečnega zneska subvencij ponovno prišlo do večje obdavčitve tistih, ki so prejemniki teh OMD plačil. Zato smo v Poslanski skupini SLS vložili predlog zakona o dopolnitvi zakona o dohodnini, ki predlaga jasno izključitev OMD plačil iz obdavčitve. Upoštevanje OMD plačil v pavšalni izračun pripisanih subvencij na površino namreč dodatno obremeni kmete, ki kmetujejo na območjih z zelo oteženimi pridelovalnimi razmerami, kar je v nasprotju s cilji in načeli Zakona o dohodnini in je kot tako skrajno nedopustno. Nesporno je tudi dejstvo, da so površine na teh območjih najbolj podvržene zaraščanju. Poleg tega pa v teh primerih stanje v katastru najbolj odstopa od dejanskega stanja. Zakaj smo torej v Slovenski ljudski stranki predlagali, da se v Zakonu o dohodnini jasneje določi, da so OMD plačila izvzeta iz obdavčenja?

Ker zakon o dohodnini sicer že določa, da so iz obdavčitve izvzeti dohodki iz naslova kmetijsko okoljskih in gozdno-okoljskih plačil pa kljub temu prihaja do različnih interpretacij, kaj so in kaj niso okoljska plačila. OMD plačilo je v celoti pogojeno z izpolnitvijo standardov za okolje, varno hrano, zdravje in dobro počutje živali ter z upoštevanjem načel dobrega kmetijskega in okoljskega delovanja. Območja OMD so v skladu z evropskimi nacionalnimi predpisi opredeljena kot območja posebnega javnega pomena in

kot taka so deležna izravnalnih plačil v okviru programa razvoja podeželja v paketu ukrepov druge osi, torej kot okoljska plačila.

Za nas torej ni sporno, da so OMD plačila okoljska plačila in da bi kot taka že po veljavnem zakonu o dohodnini morala biti izvzeta iz obdavčenja. Ker pa ne želimo, da bi se obdavčenje kmetov prihodnje leto spet prepuščalo neki interpretaciji, vam predlagamo, da podprete predlog zakona o dopolnitvi zakona o dohodnini in se tako ta nedoločnost dokončno odpravi. Kot predlagatelj torej pričakujem, da ne podprete sklepa, ki ga predlaga Odbor za finance in monetarno politiko, ker je le ta nastal zgolj kot posledica dejstva, da je predlog zakona prišel iz opozicijskih vrst. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa gospod predsedujoči za besedo. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se zagotovo strinjamo z duhom, vsebino in pa predlogom tega zakona. Slovencem nam je v letih po osamosvojitvi uspel izjemen dosežek, da smo izgubili 100.000 hektarjev kvalitetnih obdelovalnih površin, in sicer malo več kot polovico smo jih zazidali, in to tistih najboljših, slabo drugo polovico pa nam je z zaraščanjem vzal gozd. Zato seveda duhu tega načeloma pritrjujemo, vendar pa mislimo, da je te zadeve na področju dohodnine treba urejati celovito v sklopu celega zakona, ne pa parcialno. Zato se bomo v tem trenutku pridružili razmišljanju Vlade in pritrčili k sklepu, da ta trenutek čas za ureditev ni pravi. V bližnji prihodnosti pa pričakujemo, da se razjasni in uredi celoten sistem dohodnin.

Vesel sem, da tudi Vlada načeloma ne nasprotuje predlogu, vendar poudarja, in s tem se v Liberalni demokraciji Slovenije strinjamo, da je po normativnem planu predvidena sprememba zakona o dohodnini tudi v tem delu, ki se nanaša na obdavčitev dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti. V celoti je treba spremeniti sedanji način obdavčenja dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, vključno s preveritvijo oprostitev, in sicer v smeri pravičnejšega sistema in enakopravne obravnave, na primer pri obdavčitvi subvencij, odprava povprečnin, pavšalov vseh zavezancev.

Poleg spremembe zakona o dohodnini pa čaka tudi sprememba zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki bo zahtevnejša, je pa zagotovo tudi nujno potrebna, saj je treba urediti to področje tako, da bo ocenjevanje katastrskega dohodka potekalo na objektivni in predvsem pregleden način. Poleg tega pa je Vlada že sprejela nekatere ukrepe prav na področju obravnave plačil za območja z omejenimi dejavniki, kar je potrebno in dobro. Sprejet je bil tudi pomemben sklep, in to na podlagi razlage Ministrstva za kmetijstvo, ki pravi, da je tudi

plačila za težje pridelovalne razmere treba razumeti kot kmetijsko-okoljska plačila, zaradi česar so seveda oproščena dohodnine. Razumemo tudi, da Vlada v času krize, ki jo brez dvoma še kako čutijo tudi v kmetijstvu, sprejme takšno razlago, a kljub temu pričakujemo, da bo to področje enkrat v bližnji prihodnosti nedvoumno definirano, torej katera plačila se štejejo za kmetijsko okoljska plačila in so kot taka v oprostitev. Tu gre predvsem za vprašanje območij z omejenimi dejavniki in njej pripadajočih plačil. Če zaključim. Edina vsebinska težava ali nestrinjanje je torej glede tega, ali je to potrebno, da se to v tem trenutku zapiše v zakon o dohodnini ali pa se morda lahko počaka na spremembo zakona o dohodnini, ki jo vlada že pripravlja in načrtuje, kajti sprejet je bil namreč tudi že podzakonski akt ministra za finance.

Mi menimo, da bi se lahko ali celo moralo počakati na celovito spremembo zakona in da seveda v tem trenutku ni take nuje, ki bi zahtevala takojšnje in pa hitre spremembe zakona o dohodnini samo v enem konkretnem primeru, zato bomo v poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pritrdili sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan v imenu poslanske skupine SD.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Poslanska skupina Socialnih demokratov meni, da je k spremembi pravil obdavčevanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti treba pristopiti sistemsko in rešitve proučiti z vseh vidikov.

Z dohodnino se namreč obdavčujejo dohodki fizičnih oseb, ki so bili pridobljeni oziroma doseženi v davčnem letu. Kot dohodek se štetejo vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto in ne glede na obliko, v kateri so bili pridobljeni. V skladu s cilji in načeli dohodnine je torej treba ugotoviti, ali neko plačilo predstavlja dohodek, oprostitve pa določiti v skladu z načeli in cilji davčne politike. Zato bi bilo primerno na novo in celovito opredeliti oprostitve za davek na dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, saj je le na tak način mogoče zagotoviti primerljivo in enakopravno obravnavo vseh zavezancev za dohodnino pa tudi enakopravno obravnavo med zavezanci za dohodke iz kmetijske in gozdarske dejavnosti.

Seznanjeni smo bili, in to ne le poslanke in poslanci koalicije, temveč vsi poslanci in poslanke, da je Vlada naložila Ministrstvu za finance, da čim prej v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravi Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o dohodnini. Njen nesporen namen je bil ustrezno preurediti sistem obdavčevanja dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti in čim prej pripraviti tudi predlog novega zakona o ugotavljanju

katastrskega dohodka, ki bo na objektivni in pregleden način uredil ocenjevanje katastrskega dohodka. Obveščeni smo tudi bili, ponovno ne samo mi, da Ministrstvo za finance v skladu z normativnim programom Vlade predlog novele zakona o dohodnini že pripravlja in bo ta predložen v obravnavo predvidoma konec avgusta. Poslanska skupina Socialnih demokratov je tako kot sicer tudi zavezanci za plačilo dohodnine iz kmetijske dejavnosti, prav tako pa tudi predlagatelj zakona, spoštovani gospod Žerjav, seznanjena, da se je Vlada že opredelila do načina izvajanja Zakona o dohodnini pri davčni obravnavi dohodkov iz naslova OMD plačil za leto 2008 in določila izhodišča za enotno razumevanje opredelitve kmetijsko okoljskih in gozdnookoljskih plačil, ki so z določbo druge točke 26. člena Zakona o dohodnini, dohodnine oproščena. V temu okviru je Vlada namreč na podlagi razlage Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je pristojno za pojasnjevanje kmetijskih predpisov in meni, da je tudi plačila za težje pridelovalne razmere treba razumeti kot kmetijskookoljska plačila, odločila, da se jih kot takšna oprosti dohodnine že v letošnjem letu. S tem je tudi določba predlagane spremembe Zakona o dohodnini, ki določa retroaktivno določitev dohodninske olajšave, nepotrebna, ob tem pa še problematična zaradi svoje ustavne spornosti.

Mimogrede naj povemo, da je bil predlagatelj dopolnitve Zakona o dohodnini 2.e, gospod Žerjav, član Vlade, ko je lani prišlo do identičnega zapleta za odmero dohodnine za OMD plačila, pa ni poskrbel, da bi že lani s takšno dopolnitvijo Zakona o dohodnini kot sedaj že za letos odpravil različna razumevanja 26. člena tega zakona.

Glede na to, da bo Vlada vložila celovitejšo spremembo Zakona o dohodnini, ki jo bomo lahko obravnavali že na septembrski seji Državnega zbora in ker je akutni problem v zvezi z obdavčitvijo OMD plačil za leto 2008 dejansko že rešen, medtem ko bo za leto 2009 s spremembami zakona rešen tako, da v naslednjem letu in v vseh nadaljnjih letih do zapletov ne bo več prihajalo v poslanski skupini menimo, da je naša odločitev, da zakona ne bomo podprli, v celoti utemeljena in smotrna. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prekinjam to točko dnevnega reda. S prekinjeno točko dnevnega reda bomo nadaljevali jutri po zadnji točki dnevnega reda jutrišnjega sporeda.

Prekinjam tudi 8. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob deveti uri. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 9. JULIJA 2009 OB 13.59 IN SE JE NADALJEVALA 10. JULIJA 2009 OB 9.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 8. seje Državnega zbora.

Obvešččen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Janja Klasinc, Zmago Jelinčič Plemeniti, Janez Janša, Ljubo Germič, Samo Bevk od 15. ure do konca in Miran Gumzar. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Spoštovane poslanke in poslanci, gospe in gospodje! Dovolite najprej nekaj besed. Evropski parlament je 15. januarja letos sprejel Resolucijo o Srebrenici, v kateri je 11. julij razglasil za dan spomina na žrtve genocida v Srebrenici, največjega genocida na evropskih tleh po drugi svetovni vojni, po tragični izkušnji holokavsta in zaobljubi, da se nasilna izkušnja druge svetovne vojne ne sme nikoli več ponoviti. In vendar je tragedija v Srebrenici pokazala na praznost te zaobljube, na nezmožnost in nesposobnost tako Evropske unije kot celotne mednarodne skupnosti, da bi zaščitila civilno prebivalstvo. V enklavo, kamor se je med jugoslovansko vojno zateklo na tisoče muslimanov, so julija 1995 vdrli sovražni vojaki. Moške so ločili od žensk in jih odpeljali v smrt. Pripadniki mirovni enot Združenih narodov so bili le neme priče, ki so to grozljivo morijo zgolj nemočno opazovale. Jutrišnji spominski dan, 11. julij, je namenjen spominu in poklonu žrtvam te tragične in nesmiselne morije. Hkrati je opomin in sporočilo ter grozeče svarilo tako nam kot tudi generacijam, ki nas bodo nasledile, pred nevarnostjo, ki jo v sebi nosijo fanatizem, nacionalizem, sovraštvo in predsodki. Širjenje demokracije, vladavine prava in predvsem ohranjanje trajnega spomina na to nepopisno sramotno tragedijo je najboljša zagotovilo za preprečitev, da bi se tovrstna ali podobna tragična in nesmiselna dejanja še kdaj ponovila. Resničnega in trajnega miru ne more biti brez pravice, brez medsebojne sprave. Šele, ko bodo storilci pripeljani pred roko pravice, ko bodo končno odgovarjali za svoja zločinska dejanja, bo med narodi in soljudmi dosežena sprava, ki ni le sestavni del evropskega vključevanja, ampak tudi nujen pogoj in zagotovilo za premagovanje nasprotij, bo to etično pestro in zgodovinsko nemirno področje lahko dokončno odprlo novo poglavje svoje zgodovine. V spomin na vse žrtve pokola prosim poslanke in poslance za minuto molka. /Minuta molka./ Hvala lepa.

Spoštovane kolegice in kolegi! Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DRUŽBAH TVEGANEGA KAPITALA, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima mag. Darja Radić, državna sekretarka Ministrstva za gospodarstvo. Prosim.

MAG. DARJA RADIĆ: Spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci.

Državni zbor Republike Slovenije je septembra 2007 sprejel Zakon o družbah tveganega kapitala, ki predstavlja pravno podlago za razvoj trga tveganega kapitala v Sloveniji. Za razvoj in vpeljavo instrumenta tveganega kapitala v prakso je Slovenija morala prigrasiti shemo državnih pomoči pri Evropski komisiji. To je lansko leto tudi storila in tudi komisija je že potrdila shemo državnih pomoči, vendar se je Ministrstvo za gospodarstvo pri tem zavezalo, da bo uskladilo svoje pravne podlage, se pravi ta zakon s smernicami Evropske unije. In na podlagi tedanjih zavez Evropski komisiji, smo pripravili spremembe in dopolnitve Zakona o družbah tveganega kapitala, s katerim se Zakon o družbah tveganega kapitala usklajuje s smernicami Evropske unije.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku Viliju Rezmanu za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Vsem želim lep pozdrav.

V kratkem bom predstavil Poročilo o delu Odbora za gospodarstvo, ki je predlog zakona obravnaval kot matično delovno telo, in sicer po tem, ko ga je predlagala Vlada in ko je bilo odločeno, da se sprejema po nujnem postopku.

Na tej seji so prisostvovali tudi tisti, ki jih to tudi interesno najbolj zadeva, to se pravi predstavniki Vlade, predstavniki Zakonodajno-pravne službe in predstavniki delodajalcev. Gradivo, ki je bilo pripravljeno je sam predlog zakona, je mnenje Zakonodajno-pravne službe in predlagani amandmaji.

Razlogi za sprejem tega zakona so naslednji: prvi razlog je, da se omogoči izvajanje zakona, ki je bil sprejet. Danes smo že slišali, kako je bilo s tem. Drugi razlog je, da se izpolni zaveza, ki jo je morala naša država dati Evropski komisiji v preteklem letu. In razlog je tudi v tem, da se omogoči delovanje že ustanovljenih družb, petih - ene javne in štirih zasebnih družb tveganega kapitala. Na ta način se omogoča tudi izvajanje nekaterih priporočil akta za malo gospodarstvo in se implementira eden izmed ukrepov, ki jih imenujemo protikrizni ukrepi.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka pojasnila pretekle procese v smislu sprejemanja te zakonodaje. Pojasnila je razloge, zakaj predpisi še niso operativni in pojasnila je tudi vsebino v podrobnostih, kakor jo predlog zakona navaja. Gre predvsem kot veste za omejitve v zvezi z

vlaganji v družbah, s strani družb tveganega kapitala. Razprava, ki se je odvijala je tekla predvsem v smislu vprašanj, zakaj ta zakon še ni operativen? Zakaj se nekatere panoge izključujejo? Nekateri so menili, da so omejitve prestroge. Bistvena razprava pa je bila razprava v zvezi s tem, ali je ustrezno zapisana omejitev v zvezi z izvozom produktov in storitev ali ne. Pojasnila predstavnice Vlade in Zakonodajno-pravne službe so bila, da je v zvezi z amandmaji, ki jih je predlagal odbor, vse, kar je bilo dvoumnega pravzaprav odpravljeno, vendar to ni bilo zadostno za vse člane Odbora za gospodarstvo, zato so se iskale rešitve za natančnejšo definicijo. In, ker jih na odboru samem nismo našli, smo sprejeli dogovor o tem, da se predlog zakona sprejme in ker je ta člen odprt, se amandmira na seji Državnega zbora.

Trije amandmaji so bili sprejeti, vključeni v poročilo, skupaj z ostalimi člani predloga zakona in jih odbor priporoča Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Matjaž Han, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

Gospodarstvo je od nekdanj temeljilo na investicijskih priložnostih različne stopnje tveganja. Varne naložbe večinoma ne nosijo revolucionarnih napredkov v določenih panogah. Med tem, ko so bolj tvegane investicije tiste, ki lahko velikokrat prinesejo izjemne preskoke in vsakokrat tudi preskoke, ki se vpišejo v zgodovino. Primer je lahko španska kraljica Isabela, ki je bila kljub izjemno tvegani ekspediciji Krištofa Kolumba pripravljena tvegati, s tem, da je kasneje vpisana v zgodovino kot pobudnica potovanja, ki je prineslo odkritje Amerike. Malo za šalo, malo zares - v tem se kaže bistvo tveganega kapitala in podpore investitorjem, ki so pripravljene v take projekte vložiti svoja sredstva, znanje in pa tudi tveganja. Razlog za predlagane spremembe Zakona o družbah tveganega kapitala je predvsem potrditev sheme državnih pomoči, za katero se je Ministrstvo za gospodarstvo lani zavzelo uskladiti pravno podlago z Evropsko komisijo. Zato spremembe pozdravljamo in same po sebi ne morejo biti vprašljive. Poleg tega so vse dejavnosti družb tveganega kapitala ustanovljene za pridobivanje dobička in zato težijo k podjetjem, ki obetajo rast in razvoj in s tem v celoti sledijo strategiji Vlade, ki je tudi napovedala podporo predvsem zdravim stebлом gospodarstva in, upam, s tem tudi ostalim. Temeljne spremembe, ki jih predlog zakona vnaša, so predvsem določitev področja državnih pomoči za tvegani kapital ter omejitev vlaganja v določene panoge, ki so po členu ladjedelništvo, premogovništvo, jeklarstvo, seveda v skladu s smernicami o

državni regionalni pomoči za obdobje med letoma 2007 in 2013. Poleg tega predlog omejuje višino letnega vložka v posamezna podjetja na 1,5 milijona evrov. Zasebni vlagatelji v družbah tveganega kapitala so v predlogu sprememb in dopolnitev zakona vključeni v postopek odločanja prek odbora neodvisnih vlagateljev, poleg tega pa morajo imeti zasebni vlagatelji minimalni delež, kar naj bi zagotavljalo usmerjenost v dobičkonosnost. Sprememba zakona, ki ga je predložila Vlada, spreminja koncept delovanja javnega sklada tveganega kapitala, tako da bo odslej postavljena nad zasebne družbe tveganega kapitala. S tem bo dodeljevala sredstva tem družbam in ne več direktno malim in srednje velikim podjetjem, kot je bilo predvideno v dosedanjem zakonu. S tem se bo nedvomno povečala učinkovitost dodeljevanja sredstev.

Glede na to, da je prvotni zakon sprejet 2007 in da še ni popolno funkcionalen, je sprejetje zakona po nujnem postopku eden od protikriznih ukrepov, ki ga je nedvomno treba podpreti in s tem omogočiti družbam tveganega kapitala, da zaživijo tudi v praksi. Interes za upravljanje s tveganim kapitalom v Sloveniji, glede na to, da so bile ustanovljen štiri zasebne družbe tveganega kapitala, nedvomno je, zato bo Poslanska skupina Socialnih demokratov zakon seveda v celoti podprla. Bo pa po sprejetju zakona nedvomno potrebno veliko delati in informirati potencialne investitorje tveganega kapitala o investicijskih priložnostih, s čimer se bodo skladi dodatno plemenitili in s tem povečali svoj investicijski potencial. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, še enkrat. Poslanska skupina DeSUS bo Zakon o družbah tveganega kapitala podprla. Podpirala je to ambicijo, da se pomanjkljivosti v sistemu in strukturi naših subjektov gospodarskih odpravijo tudi takrat, ko je bil zakon v sprejemanju leta 2007, vendar je žal prišlo do tega, da zakon ni bil operativen. Takrat je bil sprejet ne da bi imel ambicijo biti antikrizni, ampak je hotel izpopolniti tisto, kar nam je v našem gospodarskem sistemu manjkalo. Vmes pa se je, žal, zaradi tega, ker smo zašli povsod v krizo, pokazal tudi kot antikrizni ukrep. Zakon se je že takrat zavedal tega, da je konkurenčnost slovenskega gospodarstva relativno nizka, da je stopnja doseženega tehnološkega nivoja relativno skromna, da je dodana vrednost tudi skromna, da nismo družba, ki bi bila izrazito inovativna in tej inovativnosti naklonjena, vsaj s spodbudami ne, zato se je pokazala potreba po takšnih družbah, ki naj bi to stimulirale.

Ambicija zakona je, da se pospeši naš razvoj, da se podpre tiste najbolj perspektivne programe in projekte, ki zaradi svoje tveganosti ne najdejo finančne podpore po rednih

finančnih linijah. Na ta način se želi tudi pospešiti nekatera vlaganja. Zakon in družbe, ki so bile ustanovljene, niso zaživele, ker je bil zakon pomanjkljiv, ker država teh državnih pomoči še ni imela potrjenih s strani Evropske komisije in zato, ker ni bilo dovolj usklajenosti s smernicami, ki jih Evropska unija nalaga državnim pomočem za spodbujanje naložb v mala in srednja podjetja.

Predlog zakona ne spreminja koncepta. To je treba poudariti, tako, da je prvi zakon, ki je bil sprejet, bil v bistvu konceptualno ustrezen, bil pa je pomanjkljiv, zato ga ta predlog samo dopolnjuje. Dopolnjuje ga v smislu zahtev, priporočil in smernic Evropske komisije in na ta način odpravlja tiste hibe, ki so povzročale, da se ambicije niso mogle implementirati.

Poslanska skupina DeSUS predlog Vlade podpira. Podpira ga zato, ker gre za podporo inovativnosti, podpira ga zato, ker sodimo, da gre tukaj za podporo vrhunskemu znanju, za to, da se bodo hitreje uvajale nove tehnologije, za to, da se pospeši razvoj malih in srednjih podjetij. Navsezadnje tudi zato, ker se iz tovrstnih projektov obeta višja donosnost od povprečne donosnosti, ki smo je vajeni. Domnevamo, da je to tudi ena izmed možnosti za hitrejšo prestrukturiranje našega gospodarstva in seveda za implementacijo tveganih projektov. Dilema, ali ta zakon oziroma te omejitve, ki jih zdaj vnašamo, preveč ovirajo gospodarski razvoj ali ne, je bila razčiščena že na Odboru za gospodarstvu, kjer smo ugotavljali, da ne. In tudi dilema v zvezi z izvozom je bila za nekatere bolj ali manj jasna, drugi so pa želeli imeti natančnejše pojasnitve, ki jih bomo danes verjetno sprejeli tudi v okviru sprejema predlaganih amandmaje.

Poslanska skupina DeSUS bo ta predlog zakona podprla, ker si obeta od njega višjo tehnološko stopnjo, višjo donosnost, boljše spodbujanje inovativnosti in tudi možnost za prestrukturiranje našega gospodarstva.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice, kolegi, gospa Radićeva! Ja, zanimiv je Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o družbah tvegane kapitala. Mislím, da je bil pogovor na matičnem delovnem telesu zelo konstruktiven in prav je, da smo se pogovarjali. Zdaj, v osnovi seveda človek razume dikcijo, ki pravi, obrazložitev, zakaj ta zakon oziroma Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o družbah tvegane kapitala. Pravi, da je vsa dejavnost družb tvegane kapitala usmerjena v pridobivanje dobička. To je poštena dikcija, to je osnova, iz katere pri analizi tega predloga zakona izhajamo. K temu cilju težijo davčne olajšave po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb in Zakonu o

dohodnini. Tudi ta dikcija je zelo smiselna, ker si vsaj v Slovenski nacionalni stranki ves čas prizadevamo za spremembo davčne politike, in sicer tako, da vsi tisti, ki tvegajo, da vsi tisti, ki vlagajo v nekaj, v kriznih časih ali kadarkoli, naj imajo pravico ali odložitve plačila davkov ali pa nižji davek. Tudi to je razumljivo. Pri pogovorih k spremembah 11. člena, kar pomeni, da bi se v Predlogu zakona o dopolnitvah zakona 1. člen v 1. členu dodali štirje novi odstavki.

Četrty odstavek: "Družba tveganega kapitala ne sme vlagati v gospodarske družbe, ki opravljajo ladjedelništvo, premogovništvo in jeklarstvo." Saj nam logika da razumeti, kako in zakaj ne. Pa vendar smo v Slovenski nacionalni stranki, pa tudi sam osebno, postavili neko skepso, zakaj vendar nekaj ne sme, če tvega - če tvega in ima od tega dobiček, naj. To je prvo vprašanje, ki mi ni logično, lahko mi ga kdo razloži, ampak niti ni potrebno, je pa nelogično - kdor tvega, tvega, kjerkoli že, tvega.

Peti odstavek: "Ne sme vlagati v gospodarske družbe, ki opravljajo dejavnosti, povezane z izvozom." Veliko razprave je bilo o tem in jaz, kolegice in kolegi, predlagam, da v tem primeru, glede na dogovor, ki smo ga imeli, skupaj podpremo amandma k temu odstavku, torej k 5. točki 1. člena, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, ki natančno opredeli, kaj to je, česa ne sme. Katere so te družbe, ki so povezane z izvozom, tako, da ne bi mešali pojma, da ne sme vlagati v nobeno družbo, ki izvaža. To sta dve popolnoma različni vsebini in prosim, bodite pozorni. Ne glede na to, kdo je predlagatelj amandmaja, mislim, da bi bilo prav - ne vem, kaj bo povedala gospa Radićeva glede tega amandmaja -, da ga sprejmemo.

"Družba tveganega kapitala ne sme vlagati v gospodarske družbe, ki se v skladu z uredbo ne štejejo za mala in srednja podjetja." Sam sem se podučil oziroma strokovni sodelavci so mi pomagali. V 2. členu osnovnega zakona je natančno opisano, katera so ta podjetja, in pač to sprejem kot dejstvo dikcije tega zakona.

Glede sedmega odstavka pa je najprej izrazila dvom Zakonodajno-pravna služba in se mi zdi prav, da ga je, ker opozarja, da je besedna zveza "podjetja v težavah" neskladna z Zakonom o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. Mislim, da je to dovolj močno opozorilo, kaj ta sedmi odstavek pomeni. Že spet trdim, v imenu Slovenske nacionalne stranke, če govorimo o družbah tveganega kapitala, gre še vedno za osnovno logiko: nekdo, ki tvega, tvega, vloži nekam in tvega ter želi dobiček, ali bo pa izgubil. Tako da, s 1. členom, o katerem smo govorili, ne vem, jaz sem pričakoval, da bo več razjasnitev, da bo več čistih pojmov okoli 1. člena, nič se ni zgodilo, razen amandmaja, ki ga je predlagala SDS v Slovenski nacionalni stranki sicer želimo Zakon o družbah tveganega kapitala podpreti, zato ker pomaga ljudem, ker tvega in pač tvega nekje, vendar, da

končam, bi želel, da bi bil ta 1. člen bolj dodelan, v razmislek ob sprejemanju amandmajev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavnica Vlade. Jaz bom kratek. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo te dopolnitve Zakonov o družbah tveganega kapitala. Zakon je bil sicer sprejet leta 2007, na podlagi tega deluje ta trenutek 5 družtev tveganega kapitala, katerih dejavnost je usmerjena izključno v pridobivanje dobička. Davčne olajšave po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb in Zakona o dohodnini prispevajo k cilju teh podjetij, to je vlaganje tveganega kapitala le v perspektivna podjetja oziroma perspektivne projekte. Te olajšave so stopile v veljavo, ko je Evropska komisija potrdila shemo državnih pomoči, ob tem pa se je Ministrstvo za gospodarstvo zavezalo, da v določenih delih uskladi pravne podlage s smernicami EU. Gre za rešitve, ki iz vlaganj družtev tveganega kapitala izločajo posamezna področja, dejavnosti podjetij. Omejitve se nanašajo tudi na velikost podjetij ter na podjetja v težavah. Gre za obveznost Republike Slovenije iz naslova članstva v EU in v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Pozdrav sekretarki. Kaj menimo o tem zakonu v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije? Zagotovo je v teh negotovih časih pomembno, da za zagotovitev in učinkovito delovanje gospodarstva zagotovimo čim več in pa čim bolj učinkovite vire financiranja. Skladi oziroma družbe tveganega kapitala to zagotovo so, čeprav je potrebno poudariti, da gre za specifični vir financiranja.

Osnovni viri financiranja se v grobem delijo na zasebne vlagatelje ob ustanovitvi podjetja, potem imamo poslovne angele, dolžniško financiranje preko kreditov, privatne sklade in pa seveda sklade oziroma družbe tveganega kapitala, o katerih danes teče beseda. Ti pomembni viri financiranja se uvrščajo v eno izmed dveh kategorij lastniškega financiranja, ker tisti, ki vloži kapital, postane bodisi lastnik ali pa po drugi opciji, kjer gre za dolžniško financiranje, pač vlagatelj postane upnik. Vsi zgoraj omenjeni mehanizmi oziroma viri financiranja v Sloveniji bolj ali manj dobro delujejo. V časih finančne in gospodarske krize je Vlada Republike

Slovenije preko izdaje poroštev, priprava jamstvene sheme, garancij, ter še nekaterih drugih instrumentov, poskušala pospešiti aktivnosti na področju dolžniškega financiranja aktivnosti. Zdaj pa želi očitno Vlada pospešiti še aktivnosti na področju financiranja preko naložb družb tveganega kapitala v perspektivna podjetja, kar je vsekakor dobro in pa pohvale vredno. Vsi si želimo, da to da v praksi v gospodarstvu čim prej konkretne rezultate. Kljub temu, da imamo Zakon o družbah tveganega kapitala že od leta 2007, pa ta zaradi nekaterih specifičnih težav v praksi ni še povsem zaživel. Vzrokov je več. Najpomembnejše smo tudi slišali, zagotovo med drugim tudi sprememba modela vzpostavitve skladov tveganega kapitala. Danes zagotovo ni na mestu razprava, zakaj v preteklosti nekaj ni bilo storjeno, ampak je bistveno tisto, kaj lahko storimo danes, da bo sistem v prihodnje boljši, bolj učinkovit. Danes je v Sloveniji teh skladov tveganega kapitala oziroma registriranih družb je pet, od tega so štiri zasebne in pa ena javna, ki je bila ustanovljena s strani Slovenskega podjetniškega sklada. To je družba Prva d.o.o., ki je bila za namene vlaganj tveganega kapitala dokapitalizirana s 35 milijoni evri evropskih sredstev. Danes pri tej točki razpravljamo o tehničnih spremembah zakona, ki bodo uresničile zaveze, ki jih je dala slovenska vlada Evropski komisiji. Ker je Slovenija kot država članica zavezana spoštovanju evropskega pravnega reda, mora z dodatno pozornostjo upoštevati in spoštovati pravila o državnih pomočeh, s katerimi Evropska unija regulira evropski notranji trg. Ta pravila o državnih pomočeh namreč regulirajo tudi področje financiranja z oblikam tveganega kapitala v primerih, ko je ta kapital javnega izvora. Uspelo nam je razbrati, da bo družba Prva d.o.o. ustanovljena s strani Slovenskega podjetniškega sklada, v najbližji prihodnosti lahko odprla prvi razpis za plasiranje teh sredstev, ki bodo potem omogočila financiranje dobrih, perspektivnih, najboljših družb.

Ker si vsi želimo čimprejšnjega začetka investiranja, se resnično nadejamo čimprejšnjega aktiviranja Vlade na tem področju, tudi s pripravo konkretnih ustreznih razpisov. Ker gre za pomemben uskladitveni zakon, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlagani zakon zagotovo podprli, saj bomo s tem lahko omogočili začetek investicij tveganega kapitala in to, upamo, v odlične projekte za odlična, najboljša podjetja.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ki ste ga prejeli včeraj, ter amandma poslanskih skupin: Socialnih demokratov, Zares, DeSUS in Poslanskega kluba LDS, ki ste ga prejeli pravkar na klop.

Želi kdo razpravljati? Vidim, da ne želi. Prosim?
Gospod Barovič, prosim. Vsem bom dal prijavo, prosim.
Besedo ima Bogdan Barovič.
Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Jaz mislim, da je vseeno treba govoriti o 1. in 15. členu in amandmaju k 1. členu. Ravnokar, 10 sekund nazaj sem dobil v roke še amandma, ki ga vlagajo poslanske skupine koalicije. Zdaj, na hitro če pogledam, nisem Napoleon, ampak vidim, da je približno enak, približno. Mi smo na matičnem delovnem telesu poudarili, in gospa Radičeva bo to seveda potrdila, tudi sama je bila voljna sodelovati pri natančnem pregledu 1. členu, da je potrebna posebna definicija petega odstavka "Družba tveganega kapitala svojih sredstev ne sme vlagati za dejavnosti povezane z izvozom" in potem definicija obrazložitve pri amandmaju, ki sem ga prvega prebral, je zelo jasna. Ta amandma je treba sprejeti, zaradi tega, da družba tveganega kapitala, da ne bo narobe razumljeno, da družba tveganega kapitala ne sme vlagati v podjetja, ki se ukvarjajo z izvozom, kar tako, na splošno. Sme vlagati v podjetja, ki se ukvarjajo z izvozom, razen v alinejah ali v stavkih, ki so v teh amandmajih povezani. Zdaj ne morem vsebinsko primerjati amandmaja koalicije, ki sem ga dobil na mizo ta trenutek, z amandmajem SDS, vendar mislim, da je treba ta amandma sprejeti. Še vedno pa izražam pri 1. členu neko skepso glede zadnjega, sedmega odstavka, da "Družba ne sme vlagati v gospodarske družbe, ki so v skladu z zakonom, ki ureja pomoč za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, opredeljene kot podjetja v težavah," tudi zaradi dvoma, ki ga je izrazila Zakonodajno-pravna služba. Še vedno pravim, da neki družbi, ki tvega - ne vem, pa ravno tam je potrebna, družba pač tvega, tvega in vlaga v neka podjetja, ki so v težavah, in s tem tvega, ali bo dobila dobiček ali ga bo izgubila -, prepovedati neko pomoč, in sama definicija, o kateri je skeptična Zakonodajno-pravna služba, katero je to podjetje, ki je v težavah, se mi zdi, da bi bilo prav in dobro, če smo že za ta zakon, za spremembo tega zakona, in prav je, da smo, da izboljšamo stvari, izboljšati tudi ta sedmi odstavek in ga definirati ali redefinirati zelo natančno. Še vedno sem prepričan, skupaj s kolegi v Slovenski nacionalni stranki, da tisti, ki želi tvegati, ki spoštuje Zakon o družbah tveganega kapitala, bo pač tvegati, tudi v podjetjih, ki so v težavah. In enako na izvoznem področju, ki smo ga zdaj z amandmajem definirali, bi bilo treba, po naši presoji, definirati tudi podjetja v težavah, s tremi, štirimi alinejami, v katera res ne sme, v katera pa vseeno lahko.

Ocenjujemo, da je bil pripravljavec na tem področju malce površen. To ni kritika, to je dobronamerno, če že sprejemamo zakon, s katerim bo družba tveganega kapitala pomagala razvoju gospodarstva in reševala nekaj. In je prav, da to definiramo,

in o tem smo na odboru govorili. Rekli smo, da bomo še enkrat proučili 1. člen. Dobro je, da je zdaj ta amandma, s koalicijske ali s strani SDS, sam bom podprl tako enega kot drugega, če bosta vsebinsko enaka, da dopolnimo pojem izvozne družbe, kateri se res ne sme pomagati. Dobro bi bilo pa še, kot pravim, da bi redefinirali sedmi odstavek, čeprav vem, da sem mogoče malce pozen, ali pač ne, morda bo še kdo drug povedal kakšno svoje mnenje. Zdi se mi pa, da ne sme iti ta zakon kar tako mimo. V Slovenski nacionalni stranki smo prepričani, da je pomemben, da je potreben in veliko pripomore v teh kriznih časih k reševanju malih in srednjih podjetij, katerih definicija je, da so to podjetja, ki zaposlujejo do 250 ljudi; to je pa že veliko podjetje danes, če sploh še obstaja in ima te ljudi zaposlene. In to je velikega pomena za našo državo v tem času. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima državna sekretarka gospa Radičeva.

MAG. DARJA RADIČ: Hvala lepa. Glede na razpravo, tudi na Odboru za gospodarstvo, mislim, da je prav, da še enkrat pojasnim te omejitve posameznih dejavnosti, ki so vključene oziroma izločene iz Zakona o družbah tveganega kapitala.

Dejstvo je, da tako za ladjedelništvo, premogovništvo in jeklarstvo veljajo druga pravila državnih pomoči. V skladu s splošnimi načeli državnih pomoči je, da se te dejavnosti vedno izločijo iz drugih ukrepov državnih pomoči. Enako velja tudi za obravnavo podjetij v težavah. Podjetja v težavah so posebej obravnavana v Zakonu o podjetjih v težavah. Tam so tudi vse dikcije navedene. In običajno vse ostale spodbude, ki so namenjene razvoju, izločajo podjetja v težavah. Prav zaradi tega, ker je njihovo reševanje ali tudi razvojno prestrukturiranje urejeno s posebnim zakonom in so za njih tudi predvidene posebne pomoči.

Kar pa se tiče prvega oziroma zdaj petega odstavka 1. člena sprememb zakona pa ugotavljam, da sta oba amandmaja, ki sta zdaj vložena skorajda identična in sta v skladu s tisto razpravo, ki smo jo imeli na Odboru za gospodarstvo. Bom rekla tako, amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS se bolj v skladu s tisto klasično dikcijo, ki na splošno opredeljuje obravnavo izvoznih dejavnosti tudi v drugih primerih državnih pomoči. Zato se mi ta amandma zdi bolj primeren. Vsekakor pa primerno opredeljuje to prepoved. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Mislim, da je besedilo tega zakona v tem členu potrebno definirati. Prepričan sem tudi, da je predlog, ki smo ga dali v naši poslanski skupini, preciznejši od tistega, ki so ga dale koalicijske poslanske

skupine. Rad bi vas opozoril, da naš predlog izrecno prepoveduje kaj se še sme in v katerih primerih, to piše v tem napovednem stavku. Mi smo zapisali, da družba tveganega kapitala svojih sredstev ne sme vlagati za dejavnosti in smo jih tam lepo našteali, medtem ko koalicijski predlog to nekako obravnava in predlaga rešitev bolj opisno, bolj pogojno. Mi mislimo, da se lahko pri taki dikciji, kot jo je predlagala koalicija, pojavi neka diskrecija nekega uradnika, ki bo lahko tudi drugače odločil. Mi smo s svojo rešitvijo, v svojem predlogu napisali, česa izrecno se ne sme storiti in kaj in za katere dejavnosti, za katere posle se te zadeve ne smejo dodeljevati.

Mislimo, da je naš predlog v tem delu precej preciznejši in precej rigoroznejši kot je predlog koalicijskih poslanskih skupin, ki je bil očitno tudi usklajen z Vlado.

Predlagam Državnemu zboru, predlagam poslancem vseh poslanskih skupin, da pač sprejmete, podprete to ostrejšo rešitev, ki je tudi v celoti usklajena s smernicami Evropske unije tako, kot je v obrazložitvi napisano. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ne želi. Ker ne želi več nihče razpravljati zaključujem razpravo o amandmajih. O obeh amandmajih bomo v skladu z časovnim potekom seje zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O PRAVICI DO PLAČILA PRISPEVKA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE SAMOZAPOSLENIM V DOMAČI IN UMETNOSTNI OBRTI, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 15-ih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagatelja zakona gospodu Jožetu Tanku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav. V prejšnjem mandatu so bile za razliko od mandatov pred tem sprejeti in povzeti v zakonodajnih rešitvah mnogi predlogi, ki jih je predlagala Obrtna zbornica, zdaj Obrtno podjetniška zbornica, s katerimi smo prinesli pravzaprav zelo pozitivne spremembe na področje davčne zakonodaje in pa tudi zelo velike spremembe na področje administrativnih zadev. Odpravile so se mnoge ovire in na splošno smo obrti zagotovili mnogo boljše pogoje, davčni in administrativni okvir kot je bil do tedaj.

Tudi tako imenovani projekt VEM, ki je tekel v prejšnjem mandatu, je doživel veliko podporo tudi veliko mednarodno priznanje. Pravzaprav je ta projekt postal tudi svetovni prvak. In mi smo prepričani, da je na področju urejanja

položaja domače obrti, še posebej pa tiste, ki je po našem mnenju v še posebej težki situaciji, to je domača in umetnostna obrt, potrebno nadaljevati z urejanjem položaja in izboljševanjem položaja. Domača in umetnostna obrt je po navadi neka nacionalna posebnost, je dejavnost, ki jo je treba opravljati več ali manj ročno, to se pravi, da se tukaj ne moremo pogovarjati o velikih količinah. Se pa lahko pogovarjamo o specifičnih količinah in pa predvsem o specifičnem znanju, ki ga imajo tako imenovani rokodelci. Ocenjujemo, da je domača in umetnostna obrt pravzaprav v velikem delu še neizkoriščena priložnost, tudi za razvoj drugih dejavnosti, na primer za razvoj nekih turističnih jeder in podobno. To se pravi, da je to dejavnost, ki je del nacionalne kulturne dediščine in je po navadi posebnost, ki nas loči od drugih držav. Je pa res, da je domača in umetnostna obrt pod velikim pritiskom domače in tuje industrijske konkurence in pravzaprav je treba zagotoviti pogoje, da bomo to tudi ohranili. Predlog, ki ste ga dobili je povzet po ideji Obrtno-podjetniške zbornice, ki se trudi, da bi za to dejavnost nekako zagotovila primerne pogoje za ohranitev. Je pa predlog v tem času, v katerem se zdaj Slovenija nahaja, tudi primeren, da se del tistih, ki prihajajo zdaj na borzo oziroma se uvrščajo med nezaposlene, pravzaprav je ta kategorija ljudi z velikimi ročnimi spretnostmi največja; s tem zakonom se lahko tudi dajo pogoji za sprostitev in za odločitev koga od teh, ki imajo posebne spretnosti, ki obvladajo tehnike in tehnologijo dela, ki obvladajo in znajo narediti izdelke domače in umetnostne obrti, da se morda tudi odloči za to dejavnost. In v tem primeru, ko se odločamo za delno ali pa popolno subvencioniranje dela prispevkov oziroma prispevkov za socialno zavarovanje zaposlenim, je tudi vložek države bistveno manjši kot je recimo pomoč oziroma nadomestilo za brezposelnost. Jaz mislim, da bi morala država s takimi in podobnimi prijemi omogočiti čim večjemu številu ljudi, da bi z delnim plačilom, recimo, ali pa subvencioniranjem prispevkov, omogočila, da zaženejo sami svojo dejavnost in rešujejo sami svojo usodo in usodo svoje družine. Mislim, da je reševanje socialnega položaja ljudi, ki se znajdejo v težkih razmerah, vse preveč odvisno od raznih zavodov in institucij in premalo usmerjeno v to, da bi ti ljudje, ki imajo znanja, ki imajo recimo tudi obrtna znanja, rokodelska znanja, sami ta svoj potencial izkoristili, uporabili del državnih kvot, ki so bistveno nižje kot v primeru, ko jim dajemo polna nadomestila, in da zastavijo dejavnost na novo. Jaz mislim, da bi država tako pobudo, ki jo je sicer treba verjetno še v določenih elementih dodelati, morala zgrabiti z obema rokama. In zato tudi pričakujem, da bo ta zakon doživel podporo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev predloga mnenja.

Besedo ima mag. Darja Radić, državna sekretarka Ministrstva za gospodarstvo. Prosim.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala lepa predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci! K Predlogu zakona o pravici do plačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnosti obrti, Vlada podaja naslednje pripombe. Predlog zakona s predlagano pridobitvijo pravice za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obvezno zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna za izdelovalce domače in umetnostne obrti bi povzročil diskriminatornost do ostalih obrtnikov in tudi njihovo neenakopravno obravnavanje. Prav tako bi taka rešitev povzročila nelojalno konkurenco med obrtniki, ki bi presegli sam dohodkovni cenzus in pa tistimi, ki bi lahko uveljavili pravico do financiranja socialnih pravic. Iz predloga tudi ni jasno razvidno, kdo odloča o upravičencih do plačila teh prispevkov iz državnega proračuna, je pa že vnaprej določeno, da Ministrstvo za gospodarstvo zahteva povračilo plačanih prispevkov, če se izkaže, da upravičenec presega dohodkovni cenzus. Iz tega se vidi, da obstaja še precej nedorečenosti tudi glede samega postopka izvajanja tega zakona.

Na tem mestu je treba tudi opozoriti, da Ministrstvo za gospodarstvo tudi ne more nadzorovati, nima podatkov o tem, kdo so upravičenci in teh evidenc dejansko ne vodi.

Iz prikaza ureditve v drugih pravnih sistemih je tudi razvidno, da v nobeni drugi državi nimajo take zakonodaje, ki bi omogočala pravico za pridobitev pravice do financiranja socialnih pravic iz državnega proračuna. Imajo to urejeno sicer v nekaterih državah, vendar so te pravice urejene na drugačen način, na način interesnega združevanja, povezovanja in iz tega izhajajočih pravic. Ni tudi proučena možnost, da bi na mestu popolnega financiranja nekateri razmislili o takšni možnosti, da bi bilo sofinancirano vsem, ali recimo samo v določenem odstotku ali na primer proporcionalno, glede na višino dohodka.

Menimo, da je v zakonu še precej nedorečenosti, da je precej temeljnih pomislekov, tudi glede doseganja temeljnega cilja tega zakona, ki naj bi bil spodbuditi razvoj domače in umetnostne obrti. Po mnenju Vlade je namreč za to, da se spodbudi razvoj domače in umetnostne obrti, treba narediti mnogo več, kot le oprostiti te ljudi, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, s plačilom enega prispevka. Te stvari se je treba lotiti na bolj celovit način.

V skladu z vsem povedanim Vlada Republike Slovenije ne podpira Predloga zakona o pravici do doplačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnostni obrti in predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi! V Poslanski skupini DeSUS razumemo namen predlagatelja zakona, vendar ga ne moremo podpreti predvsem zaradi finančnih posledic, ki jih predlog zakona prinaša, saj le te niso natančno določene. Predlagatelj namreč ocenjuje zadevo na 80.000 evrov, ne more pa tega zagotovo trditi. Predlagatelj tudi ne definira, kje naj bi se ta denar vzel, temveč zgolj pavšalno nakazuje, da naj bi se v proračunu za leto 2010 ta denar nekje našel. Iz tega se odraža neresnost predlagatelja, ki želi biti po naši oceni zgolj všečen Obrtni zbornici Slovenije. Tudi v primeru, da bi se sredstva našla, bi taka rešitev pomenila neenakost med obrtniki in seveda diskriminatorno obravnavo vseh drugih obrtnikov. Posebej všečna je zamisel, da bi prispevke država plačevala od povprečne bruto plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji in to takrat, ko si morajo delavci z 400 evri neto plače sami plačevati prispevke za dokazano 8 urno delo na dan. Ne gre skupaj z zdravo pametjo. Ne nazadnje, nenatančnega podatka o tem, koliko je takih, ki bi to subvencijo oziroma to plačevanje svojih prispevkov prejeli in kakšne bi bile pravzaprav na koncu dejansko finančne posledice, ni.

Darilo tistim, ki delajo na področju domače in umetne obrti ponujate v trenutku, ko nekje vzeti, ko država preprosto nima, ker imamo finančno in gospodarsko krizo. V času opevanja blaginje v prejšnjem mandatu predlagateljem kaj takega ni prišlo na misel, zaradi tega mi menimo, da tega zakona ni mogoče podpreti. Denar, če bo v proračunu, bo treba vlagati v reševanje gospodarstva in seveda v gasitve socialnih problemov, ki bodo v zvezi s težavami nastali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. V Slovenski nacionalni stranki smo ob obdelavi tega predloga zakona prišli do enega sklepa, da so razlogi za spremembo zakona utemeljeni. Da so nameni zakona dobri in smiselni. Imamo pa nekaj zadržkov, da v primeru plačevanja prispevkov za take osebe, po tem zakonu, se bojimo, da lahko pričakujemo enake zahteve s strani tudi drugih obrtnikov. Vprašanje je, če bo proračun vse to zmogel, posebej pa zdaj, v tem času.

Glavni razlogi, ki jih navaja predlagatelj, kot sem rekel, so utemeljeni. Dejstvo je, da proizvodnja velikega obsega in velika podjetja izpodrivajo domačo obrt, proizvodnjo manjšega obsega, kar je velika škoda. Dejstvo je, da ljudje

kupujejo namesto obrtniških izdelkov serijske industrijske izdelke široke potrošnje, ker so enostavno cenejše. Tudi obrtniki opuščajo svojo dejavnost na tem področju in iščejo druge zaposlitve. Se pravi, je tudi smiselen in utemeljen razlog. Nekaj, kar pa zelo bode v oči, to je dediščina domače in umetnosti obrti, ki jo je treba zaščititi. Med cilji pa predvsem to, da bi namen zakona predstavljal določeno skrb za ohranitev kulturne dediščine. To je pa tudi cilj, za katerega jaz mislim, da ga je imel predlagatelj v prvi vrsti v očeh, kajti če gledamo na število teh, ki bi lahko koristili to ugodnost oziroma ta zakon, gre za okrog 300 s.p.-jev, kar bi znašalo okrog 80 tisoč evrov mesečno iz proračuna, še bi bilo nekje sprejemljivo, ampak se bojimo tega, kar sem rekel uvodoma, da v primeru, da se sprejme tak zakon, da se ne bi slučajno zadeva razširila, in da bi se klasična obrt začela registrirati oziroma koristiti te ugodnosti v ta namen. Izdelovalce domače in umetnosti obrti oziroma izvajalce, je treba zaščititi. Se pravi, spodbujati njihovo existenco. Ampak, morda bi se dalo najti tukaj tudi s kakšnega drugega vira oziroma nekako drugače. Lahko bi o tem razmislilo tudi Ministrstvo za kulturo. Gre dejansko za eno pomoč, ki je upravičena in v Slovenski nacionalni stranki menimo, da se bomo vzdržali pri tem glasovanju s tem, da vseeno podpiramo na nek način predlog tega zakona in prosimo Vlado, da eventualno najde kakšne druge vire financiranja oziroma pomoči pri ohranjanju domače in umetnostne obrti. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa gospod predsednik. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! Poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo Predlog zakona in predvsem njegov poglobitni namen, to je ohranitev domače in umetnostne obrti v Sloveniji ter zagotavljanje pogojev za njen razvoj. V prid temu vidimo več razlogov. Več razlogov je, ki nas navajajo k temu, da podpiramo ta predlog zakona. Zaradi zgodovinskih razlogov in pomembnosti tako imenovanega malega gospodarstva za zaposlovanja in zagotavljanje dohodkov in opravljanje nujnih storitev, smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da bi morali pri nas več pozornosti nameniti ohranjanju in razvijanju teh dejavnosti, zato smo pred leti predlagali posebno ministrstvo za malo gospodarstvo, ki pa je obstajalo, žal, samo en mandat.

Mala in srednja podjetja potrebujejo posebno spodbudno poslovno okolje, še posebej pa to velja za obrtni način dela. V tekmi na trgu, kjer zmagojujejo multinacionalke, mora država podpirati in skrbeti za mala in obrtna podjetja, da bodo preživela. Premalo se zavedamo, da v Sloveniji ni samo 5 ali 7 velikih podjetij, temveč enakovredno zagotavljajo delovna mesta in davke mala in srednja podjetja. Predvsem moramo

domačo in umetnostno obrt zaščiti kot narodno vrednoto in kulturno dediščino, pa naj si bodo to lončarski izdelki iz Filovcev v Prekmurju, idrijska čipka, slamnikarstvo iz Svetega Jurija, ribiška suha roba, belokranjske pisanice, tesarstvo, mizarstvo, sodarstvo, medicinarstvo, pletarstvo, oglarstvo, kolarstvo ali kovaštvo, ki je v izumiranju, in podobno. Domača in umetnostna obrt sta neločljiv del našega narodnega in kulturnega bogastva in tradicije na Slovenskem, s katero so si prebivalci izdelovali potrebščine, orodje, posodo za vsakdanjo rabo ali pa zaslužili dodatna sredstva za vzdrževanje svojih družin. Lahko bi rekli, da je v preteklosti ta dejavnost živel v vsaki slovenski hiši. Trenutni podatki pa kažejo, da je v Sloveniji le še 306 domačih in umetnostnih obrti. Marsikatera značilnost in kulturna posebnost bi izginila v pozabo, če se ne bi ohranjale pridne roke obrtnikov. Poleg tega je ta obrt nepogrešljiva spremljevalka turistične ponudbe in popestritev ponudbe spominkov, ki jih v Sloveniji še vedno ne znamo ponuditi in prodati v dovoljšni meri. Pri tem pa ne smemo dovoliti, da bi zgolj zaradi komercialnih učinkov in večjega zaslužka pristajali na slabe izdelke, ki včasih, žal, tudi že mejijo na kič.

Če želimo, da bodo izdelki domače in umetnostne obrti ohranili tradicijo in hkrati kvaliteto, moramo izdelovalce spodbujati, da bodo izdelki oblikovalsko in estetsko dovršeni, ter da bodo pri tem sledili svetovnim trendom izdelovanja v smeri uporabnosti, ne več le v okrasne namene. S tem, ko bi umetnostno in domačo obrt izenačili s samostojnimi kulturnimi delavci, bi dosegli prav to. Spodbujali bi k estetski in kvalitetni izdelavi izdelkov in k ohranjanju te dejavnosti. Hkrati bi samozaposlenim olajšali poslovanje in pomagali pri izobraževanju in izdelovanju v skladu s kriteriji pristojne komisije pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Predvsem pa vidimo v Poslanski skupini SLS domačo in umetnostno obrt kot možnost za nova kvalitetna in kreativna delovna mesta, ki bodo pritegnila tudi mlade, če bodo imeli pravico do plačila socialnega zavarovanja iz proračuna. Znano je, da ročno delo, ki je v domači in umetnostni obrti prevladujoče, ni zanimivo za mlade, saj zaslužek praviloma ni velik. S tem, ko bi država omogočila plačilo socialnega in zdravstvenega zavarovanja, enako kot za primerljive dejavnosti, kot so samozaposleni v kulturi, bi gotovo spodbudila večje zanimanje za nadaljevanje te obrti in samozaposlovanje v tej dejavnosti ter s tem ohranjanje tradicije in narodnega bogastva.

Zakon je po našem mnenju dovolj dobra podlaga za nadaljnjo obravnavo in ga bomo poslanci Slovenske ljudske stranke tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic, v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Ponovno vsem skupaj prijazen pozdrav! Predlagatelj, skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, se je resno lotil in spisal predlog zakona, katerega glavni in edini cilj naj bi bila ohranitev domače in umetnostne obrti v Sloveniji ter zagotavljanje pogojev za njen razvoj. Po našem mnenju bi bilo sicer bolj smiselno, če bi spisali zaščitni zakon za domačo in umetnostno obrt, v katerem bi bili tudi jasno določeni pogoji za pridobitev določenih pravic, med njimi tudi urejeno plačilo prispevkov. Oboje, torej subvencioniranje plačila prispevkov in zakon, je namreč navedeno na spletni strani Obrtno-podjetniške zbornice oziroma Sekcije za domačo in umetnostno obrt, tudi to, da pri tem pričakujejo pomoč parlamentarnih strank in pristojnih ministrstev. A je tam ob tem zapisanih kar nekaj tudi drugih ciljev, ki se nam zdijo še bolj pomembni, še bolj ključni, kot je, na primer, koordinacija trženja izdelkov, koordinacija tržnega promocijskega nastopanja na sejnih doma in v tujini, pridobivanje prepotrebni evropskih sredstev in še kaj. Tudi ne dvomimo in verjamemo, da je domača tradicionalna obrt zaradi več dejavnikov v času krize bolj prizadeta kot pa, recimo, večja in izvozno usmerjena podjetja, a smo skeptični do tega, da bi ohranitev le-te dosegli ravno in le s plačilom prispevka za socialno varnost samozaposlenih v domači in umetnostni obrti, in to kar iz državnega proračuna. Predlagatelji gredo celo tako daleč, s tem pa seveda nikakor ne želimo omalovaževati domače obrti, da primerjajo njihov položaj s položajem samozaposlenih na kulturnem področju. Strinjamo se, domača in umetnostna obrt skrbita za ohranitev kulturne dediščine in pa narodnih vrednot in, bom rekel tako, seveda ju je potrebno zaščititi. Nikakor pa nista in ne moreta biti primerljivi s položajem samozaposlenih na kulturnem področju, ker so z zakonom in uredbo jasno določeni strogi pogoji za priznavanje te pravice, torej za izjemen kulturni prispevek v zadnjih treh letih ali pa kadar gre za poklice, ki jih je potrebno posebej podpirati s tem, da je določen tudi dohodkovni cenzus. Poleg tega samozaposleni na kulturnem področju, se pravi tisti, ki z umetniškim delovanjem izpolnjujejo poslanstvo v kulturi, kar je opredeljeno z javnim interesom, pač niso obrtniki in podjetniki, ki bi na trgu dnevno ponujali svoje proizvode ali pa izdelke. Področja domače obrti, področja kulture so ovrednotena kot javni interes, ampak primerljiva pa nista. Težave s plačilom prispevkom prav tako verjetno niso glavni razlog za slabe pogoje in pa položaj samozaposlenih na tem področju, še manj pa rešitev in pomoč za izboljšanje pogojev na njihovo delo, saj imajo podobne težave številni zaposleni v naši državi. Zato pa seveda obstajajo druge poti. Na prvem mestu bi omenil subvencije, tudi evropska sredstva, če se želi dolgoročno ohraniti ta potrebna in za našo državo pomembna dejavnost. Poleg tega pa take ureditve ne najdemo v drugih državah, to so verjetno ugotovili tudi predlagatelji, saj niso

navedli niti enega takega primera, kjer bi to imeli. Kot pa je razvidno iz prikaza ureditve v drugih državah, predlagatelji so izbrali Italijo, Nemčijo in Nizozemsko, pa se te države osredotočajo na druge pomoči te obrti, če je sploh posebej definirana, in sicer predvsem z različnimi oblikami finančne pomoči, kot so na voljo tudi ostalim podjetjem, ki so na trgu, in verjetno s tem bolj pomagajo kot pa s plačilom samih prispevkov.

Predlog zakona, kot je opozorjeno v mnenju Vlade, bi povzročil diskriminacijo do ostalih obrtnikov, zagotovo tudi nelegalno konkurenco, ne vsebuje pa tudi nikakršnih varovalk za sam nadzor nad morebitnimi zlorabami te pravice, določitev dohodkovnega cenusa pa prepušča Vladi z uredbo, ne določa pa tudi strogih pogojev za pridobitev pravice in pa podobno, predvsem pa to zagotovo ni pot in prava spodbuda za obstoj in povečanje njihove dejavnosti.

Iz vseh navedenih razlogov bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Anton Kampuš v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi.

Sprejem zakona bi res povzročil diskriminatornost do ostalih obrtnikov in njihovo neenakopravnost obravnavanja. Sprejetje bi pomenilo tudi nelojalno konkurenco med njimi, in bi predvsem tisti, ki bi presegli cenzus, in tisti, ki ga ne bi, bi bili upravičeni do financiranja socialnih pravic. Je pa res, da je iz gradiva zaslediti, da nobena od navedenih držav nima točno oblikovane zakonodaje, kot predlagatelji pravijo, in bi seveda na nek način omogočila pravice do financiranja iz socialnega ali državnega proračuna. Gospodarsko ministrstvo tudi ni zadolženo za sprejemanje dohodkovnih prispevkov oziroma njihovo prekoračitev, če bi prišlo do vračila, za to, vemo, da je Durs. Ne bi želel biti predolg in bi pozval vse, predvsem pa branžna združenja, Obrtno zbornico in vse ostale, da se zakon dodela in da se na nek način zagotovi enakost med obrtniki. Prav je, in pritrjujem tistim, da naj bi se pripravil predvsem zaščitni zakon za domačo in umetno obrt. To bi bil napredek v smislu rokodelnosti v Sloveniji in seveda nasploh teh predstavitev, ki jih imamo.

Zato lahko v kratkem rečem, da Poslanska skupina SD ugotavlja, da je predlog zakona neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. K besedi se je javil gospod Tanko v vlogi predlagatelja. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Najprej bi odgovoril državni sekretarki na to, da je splošna razprava o zakonu namenjena predvsem temu, da se govori o načelih, ciljih in poglobitvenih rešitvah predloga zakona. Mi se danes najbrž ne bomo pogovarjali o teh mikrorešitvah, ki do katerih prihaja v drugi obravnavi predloga zakona, ampak se pogovarjamo o konceptu, o pristopu, o temeljnih rešitvah in tako naprej. Skratka o tem ali je neka materija, ki je predmet te diskusije, potrebna, da se jo uredi na tak način ali da se jo sploh uredi, ali ne. Jaz sem prepričan, da je potrebno to specifično področje dodatno stimulirati, dodatno urediti in omogočiti ohranitev, pa ne samo ohranitev, ampak tudi razvoj te dejavnosti. V situaciji, v kateri smo, ko se borimo pravzaprav za svojo kulturno ali pa nacionalno identiteto, ko hočemo povsod pokazati, da smo drugačni od drugih, je pravzaprav naša kulturna dediščina tista prva, ki jo lahko uporabimo za to, da pokažemo, da smo na pomembnih področjih drugačni od drugih, da odstopamo od drugih. To pa pomeni, da domačo in umetnostno obrt ne moremo in ne izdelujemo na visoko tehnoloških strojih, na visoko kapacitivnih in produktivnih tehnoloških strojih, ampak več ali manj ročno, individualno, izdelek za izdelek. To ni visoko produktivna komercialna dejavnost, s katero bi pokrili kitajski trg. Je pa dejstvo, da so vsi ti izdelki domače in umetnostne obrti pod velikim udarom kitajskih producentov. Da prihajajo z drugimi materiali, da prihajajo z drugimi surovinami, da prihajajo z izdelki v Slovenijo, ki niso avtohtono slovenski izdelki. Namesto, ne vem, izdelkov iz bukovine, dobite izdelke iz druge vrste lesa, ki niso avtohtoni, tudi ti izdelki ne predstavljajo slovenske kulturne dediščine, čeprav so lahko čista kopija slovenske kulturne dediščine. In mi moramo, kakorkoli se obrnemo, ohraniti tisto, kar to deželo, kar našo zgodovino dela drugačno od druge. Ribniška suha roba je ribniška suha roba, ni to kitajska, ni to poljska, ni to avstrijska, ampak je ribniška, je slovenska. Sodarstvo, podarstvo, lončarstvo, kjer imamo razvite specifične tehnike, ročno čipkarstvo, recimo, idrijska čipka je idrijska čipka, v železnikih je drugačna, ampak obe sta naši, obe delamo ročno in proizvodnjo takih artiklov je verjetno potrebno stimulirati. Na kakšen način ali kako, to je stvar, ki jo lahko preciziramo v nadaljevanjem postopku predloga in obravnave tega zakona. Ampak če se odločimo, da za neke rešitve zato, da se te dejavnosti ohranijo, da te dejavnosti še naprej predstavljamo slovenski javnosti, potem je verjetno treba na tem področju nekaj storiti. Mi smo dali predlog, ki je povzet po predlogu Obrtne zbornice Slovenije iz leta 2008. Morda so ga tudi že prej obravnavali, pa tudi morda

ga imajo v zahtevah za leto 2009, je povzet po njihovem predlogu.

Kako milimetrsko natančno to umestiti, ubesediti in predvideti rešitve, je drugo vprašanje. Ampak mislim, da se poslanci Državnega zbora moramo načelno opredeliti, ali bomo kroparsko kovaštvo ohranili ali ga ne bomo. Ali bomo dejavnost ročnega izdelovanja kroparskih kovačev stimulirali s tem, da jim bomo omogočili ali zagotovili plačilo v celoti ali pa del prispevka za socialno varnost. To niso industrijski kovači, to niso kovaštva, ki uporabljajo vrhunsko tehnološke..., kopirne in podobne stroje, to so ročni izdelovalci. In teh, če ste prebrali zakon, je v Sloveniji samo nekaj nad 300. To ni množična dejavnost. In če teh 300 dejavnosti, teh 300 rokodelcev, po domače povedano, izgine iz našega kulturnega prostora, potem izgine najbrž tudi ta kulturna dediščina, ki jo imamo, je ne bo več. Mislim, da bi bilo zelo neodgovorno od nas vseh, ki imamo in damo veliko na kulturo in kulturno dediščino, pa tudi kulturo nasploh, neodgovorno, da sprejmemo rešitve, ki bodo povzročile stagnacijo ali pa zamiranje te dejavnosti. Najbrž si vsi lahko predstavljamo, da vsak išče izhod tako, da bo čim lažje prišel do nekih dobrih pogojev. Rokodelska dejavnost, obrtna dejavnost, domača in umetnostna obrt niso take, ki bi zagotavljale neke visoko donosne produkte, drage produkte in visoke standarde. Vsi tisti, ki te ljudi poznamo, najbrž vemo, da niso neki super uspešni menedžerji, temveč morajo s celodnevnim delom si zagotavljati tisto, kar nekateri dobijo v osmih ali še manj urah, nekateri celo na uro več zaslužijo v slovenskem prostoru kot le-ti v celem mesecu. Mislim, da bi bilo zelo neodgovorno, da predloga, ki omogoča nek izhod, neko zaščito, neko pomoč, ne bi podprli. Sprašujem se tudi, kaj bo potem s to bienalno razstavo v Slovenj Gradcu, ko vsake dve leti naredimo neko nacionalno razstavo izdelkov domače in umetnostne obrti. Ali bomo tam potem razstavljali kitajsko domačo in umetnostno obrt? Ali bomo tam razstavljali izdelke slovenske domače in umetnostne obrti? Najbrž moramo nekaj storiti, da zaščitimo izginjajočo slovensko narodno posebnost in identiteto. Teh izdelovalcev domače in umetnostne obrti je, če boste pogledali statistiko, trende, čedalje manj. Ne zato, ker živijo čedalje bolje, ampak zato, ker so pogoji za njih čedalje težji, ker se tudi tisti, ki znajo, težko odločajo za obrtno in rokodelsko dejavnost v domači in umetnostni obrti. Vsi tudi tisti, ki ima določena znanja, iščejo tudi na tem področju rešitve, ki so za njih boljše, perspektivnejše, ker lahko hitrejšo zaslužijo. Nam kot državi pa najbrž bi moralo biti v interesu, da te kulturne aktivnosti, kot so čipkarstvo, oglarstvo, kroparsko kovaštvo, suhorobarstvo, lončarstvo, lectarstvo, itd., zaščitimo in da jih ohranimo. Pa celo več. V uvodu sem povedal v predstavitvi, da je so razmere take, da na zavod prihaja čedalje več ljudi, ki imajo tudi taka znanja, ker živijo v podeželskih okoljih. Firme propadajo, znanja še nekatere

obstajajo, so ljudje, ki znajo to delati, in jaz mislim, da je bistveno ceneje, da jim s 100 evri socialne pomoči omogočimo, da razvijejo neko dejavnost, domačo in umetnostno obrt, za katero ne rabijo dragih tehnoloških izdelkov, ampak recimo dleto, kolovrat in podobno stvar, to so cenene zadeve, da prosperirajo in se ohranjajo.

Mislim, da je to bistveno ceneje kot 500 evrov nadomestila za brezposelnost. Vsak, ki si na tak način poišče rešitev za ohranitev te dejavnosti in za rešitev svojega problema s 100 evri, če znesejo recimo prispevki na tisto, kar smo mi predlagali, 100 evrov, je bistveno ceneje kot tisto, kar mu bo država dala, če bo pristal na zavodu in čakal, da bo država še ponovno naprej naredila naslednji korak in mu omogočila nekje zaposlitev. Zakaj mi ne spodbujamo, da s takimi pomočmi, s takimi rešitvami ne omogočimo ljudem, da si sami v okviru znanja, ki ga imajo, poiščejo kanale in delajo in proizvajajo? Za nas je primernejša rešitev subvencioniranje delovnega časa, neproduktivnega delovnega časa, to se pravi čakanja na delo, za nas ni problem, če bomo dali enkratno denarno pomoč, kar podpiram za te, ampak s 500 evri ima 5 mesecev ta posla in se 5 mesecev lahko ukvarja na tak način z nekim projektom, ki ga bo verjetno tudi realiziral in tudi zagotovil preživetje.

Mi moramo razvijati tudi rešitve, ki spodbujajo ljudi k iskanju samozaposlitve in po vzoru samostojnih kulturnih delavcev, med katerimi je veliko takih, ki niso kulturni delavci, ampak so komercialni, arhitekti, gradbeniki in podobni, uživajo ugodnosti samozaposlenih v kulturi. Tukaj pa, ko gre dejansko za slovensko kulturno dediščino, za slovensko posebnost, pa Vlada zavzame stališče, da tem ljudem ali pa tem dejavnostim tega ne bi omogočili. Mislim, da pristop Vlade v tem delu ni najboljši, in takega razmišljanja prav gotovo ne podpiram. Zato ponovno opozarjam, da bi bilo smiselno, glede na to, da domača obrt izginja, izkoristiti določene potencialne, ker se ta znanja prenašajo medgeneracijsko, iz generacije v generacijo, da bi tudi na tem področju lahko naredili določen preboj in morda stotim, dvestotim dodatno zagotovili vzpostavitev dejavnosti domače in umetnostne obrti na področju Prekmurja, na področju Ribnice, tudi Dolenjske itn. Ta znanja obstajajo in škoda je, da ne bi z nekim minimalnim vložkom oziroma z minimalno olajšavo tega ohranili ali celo razvijali. Mislim, da je to velika škoda. In jaz bi pričakoval, da bi tako rešitev, tak predlog podprli. Se pa strinjam, da je treba marsikaj tudi premisliti in morda kakšno stvar tudi drugače urediti. Zagotovo. Noben zakon, ki ga vložimo v zakonodajni postopek, ne pride čez zakonodajni postopek do tretje obravnave neomadeževan. Praktično pri vseh zakonih je 90% členov spremenjenih, popravljenih, dodelanih. In tudi verjetno bo ta zakon doživel isto usodo in katerikoli naslednji tudi. In jaz mislim, da je treba do takih predlogov pristopiti proaktivno, pogledati, kaj prinašajo, ali so cilji

taki, da prinašajo določene rešitve ali ne. Ali so cilji taki, da vnašajo destrukcijo. Domača in umetnostna obrt ne predstavlja nobene nelojalne konkurence nobeni obrti. Ne more. Domači kroparski kovač ne predstavlja nobene nelojalne konkurence nobenemu vodovodarju, nobenemu električarju, nobeni drugi podobni dejavnosti, nobenemu gostincu, ker je ne more, zato ker izginjajo in te dejavnosti propadajo. Obrazložitev, da predstavlja nelojalno konkurenco, je smešna. Nelojalna konkurenca je kitajska ponudba. Nelojalna konkurenca bodo lahko Poljaki, Čehi, Slovaki na tem področju, ker imajo morda tudi podobna znanja, pa bistveno cenejšo delovno silo. Druge nelojalne konkurence ni. Pri nas ni problem pomagati uvoznikom, ne vem, kitajskih izdelkov. Problem pa je dati neke minimalne podpore tistim, ki ohranjajo našo tradicijo, našo zgodovino. Mislim, da bo potrebno tudi na teh področjih temeljno razmisliti o naših pristopih, naših stališčih in predvsem o naših ukrepih, tako na Vladi kot v Državnem zboru. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Tudi sam se zavedam pomena umetnostne in domače obrti in verjetno ga ni poslanca, ki se ne bi na načelni ravni strinjal s predlagateljem.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

FRANCI KEK: Resnično domača in umetnostna obrt je tista, ki bo dala Sloveniji neko dodatno vrednost, zaradi katere bodo ljudje prihajali k nam in od nas nekaj kupovali. To, kar nam počnejo Hofer in Spari, niso tiste stvari, zaradi katerih bi turisti prihajali k nam. In to niso stvari, ki jih Slovenija prodaja komurkoli.

Vendar razen domače in umetnostne obrti je dodana vrednost gotovo tudi dizajn. Velik poudarek bo potrebno dati industrijskemu oblikovanju. To so stvari, ki so dodana vrednost. V predlogu zakona, kot smo ga slišali, se žal ne morem strinjati, da bi tovrstno obrt izenačevali s samostojnimi kulturnimi delavci. Seveda so drugi načini, do katerih bo verjetno prišla tudi Vlada, kako dodatno podpreti domačo in umetnostno obrt. Vendar ta predlagani zakon mislim, da ni primeren, da bi ga v tem trenutku podprl.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Predlog zakona o pravici plačila prispevka za socialno zavarovanje in samozaposlenih v umetnostni obrti zagotavlja boljše pogoje domače obrti, boljši položaj domači in

umetnostni obrti, kjer ni v ospredju proizvodnja, ampak je rokodelske narave. Seveda je želja, da se tovrstna dejavnost še nadgradi, kar pa bi ta zakon omogočil za doseganje zelenih ciljev podeželja. Potrebno je tovrstno dejavnost razumeti v celoti pomembnosti, ne samo z aspekta samozaposlovanja, ampak ima širši pomen tudi za prepoznavnost kulturne dediščine. Zato je smiselno predlog zakona podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Miran Györek.

Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Kot stališče stranke sem navedel, da se bo Slovenska nacionalna stranka pri tem predlogu zakona vzdržala. Če pa sem odkrit, v mojem lastnem imenu povem, da me je predlagatelj prepričal z nekaj zelo utemeljenimi razlogi za predlog tega zakona in ga bom osebno podprl in glasoval zanj.

Z eno pripombo, da bi bilo eventualno treba postaviti ločnice, kriterije, kaj je domača umetnostna obrt in kaj je, če govorimo o klasični umetnosti, da se ne bi tukaj začelo nekaj mešati. Res je, klasična umetnost se marsikdaj izrodi tudi v kič, pa ga država subvencionira in podpira. Se pravi, če gre tukaj dejansko za eno čuvanje domače slovenske narodne obrti, se pravi za spoštovanje kulturne dediščine in če so tukaj postavljeni točni, natančni kriteriji, če se tukaj izvaja nek sproten nadzor nad tem, potem bom v vsakem primeru osebno tak zakon podprl in dajem predlagatelju prav.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Jaz sem pravzaprav na nek način v veliki zadregi, ko razpravljamo o tem zakonu, ker sama ugotavljam, da nam pravzaprav odmira ali izginja v pozabo cela vrsta obrtnih znanj - tradicionalnih in tudi takšnih, ki jih lahko poimenujemo umetna obrt, na eni strani, po drugi strani pa se zavedam, da so nam potrebna tudi obrtna znanja, ki olajšujejo življenje in opravljajo vse tisto, kar nam je za normalno funkcioniranje nujno potrebno.

Če se spomnim nekaj desetletij nazaj, je staro mestno jedro v Mariboru imelo kar precej obrtnih delavnic. Zdaj so te izginile in ne najdete več koga, ki bi mu nesli čevlje popraviti, pa verjetno vsi ne vržejo čevljev stran. Imamo enega samega urarja, ki ga kar pogosto obiskujem, pa se v njegovi delavnici, po mojem, že nekaj desetletij ni nič spremenilo. In še bi lahko naštevala tiste obrtnice in obrtnike, ki se, ko se upokojijo, zaradi različnih zakonov in

različno visoko plačanih prispevkov znajdejo po upokojitvi v situaciji, da jim pokojnina za preživetje ne zadošča. Ko pa se hočejo vprašati, s čim bi si lahko olajšali na legalen način s prijavljeno dejavnostjo, je recimo dodatna dejavnost v umetni obrti, pa nekaj takega, s čimer bi se lahko preživljali. Če pogledate, kaj se pa definira kot umetna obrt, potem se marsikdo od teh ne more uvrstiti klasificirati in si ne more na legalen način, še enkrat povem, zagotoviti normalnega življenja.

Zato je zame vprašanje, o katerem razpravljamo, vredno razmisleka z različnih zornih kotov. Odprla bi še en vidik, ki je zame tudi silno pomemben. Zakon se navezuje na problem samozaposlenih. Kot tista, ki spremljam samozaposlitev zlasti žensk, ugotavljam, da je pri samozaposlenih ženskah največ socialnih problemov zaradi tega, ker se pogosto znajdejo kot pogodbene sodelavke, opravljavke kakšnih podjemnih pogodb ali česa takega, in so prve izgubile delo. Jaz pa samozaposlitvam pripisujem velik pomen tudi zaradi tega, ker je v teh časih to morda edini izhod iz brezposelnosti. Problemov je veliko. Če temu dodam še evropske smernice o tem, kako je treba podpirati dejavnost malih podjetij in samozaposlenih, je razlogov za razmislek o tem veliko. Če pa izhajam zdaj iz tega predloga zakona, moram pa reči, da me pa predlog, tako kot je zapisan, ne glede na to, kaj je Vlada zapisala, in ne bom ponavljala tistega, kar je bilo že rečeno, pa postavlja ta predlog zakona v neko silno neprepričljivo situacijo. Jaz vem, da ta predlog zakona po mnenju vodstva Državnega zbora izpolnjuje pogoje, ki jih mora imeti. Ima torej tiste tri primere na začetku navedene, ampak kakorkoli obračam tri države, ki so za primer postavljene, ne najdem nobene utemeljitve za to, da bi reševali primer plačevanja prispevkov za samozaposlene v domači in umetni obrti na način, kot je to predlagano, ampak me bolj usmerja v razmislek na to, kaj stanovska združenja ali strokovna združenja, panožna združenja storijo za to, da bi se ta dejavnost, kot rečejo menda prijazno podjetniško okolje, bolje razvijala. Če dodam še tisto, kar slišim tudi od strokovnjakov, ki se na področje spoznajo, ki na različnih festivalih ali sejnih presojujejo, kaj se da uvrstiti v to umetno ali domačo obrt, potem bi seveda pričakovala, da bodo zbornice in druga stanovska združenja tukaj odigrala proaktivno vlogo in odpravljala problem tam, kjer problem nastaja. To je dolgoročnejša odločitev, boljša rešitev, mogoče sedaj tudi s kakšnimi enkratnimi subvencijami za prekoračitev. Jaz bi samo eden primer dala. Verjetno je v spominu koga še živ Nobelov nagrajenec za mir, ki je dobil denar za to, ker je dal denar za ženske, ki so se rešile revščine tako, da so si kupile šivalne stroje in začele dejavnost, s katero so lahko preživele sebe in svoje družine. Torej treba je več spodbud v tisto, kar pomeni zagon neke dejavnosti. Če jaz razmišljam o teh stvareh, ki je opažam okoli sebe, nekatere stvari so take, da se ne moremo obrniti proti toku. Bom povedala primer, ki ga

iz svojega gospodinjskega dela poznam. Včasih smo kupovali kuhalnice pri suhorobarjih, potem so postale moderne plastične kuhalnice, sedaj kupujemo kuhalnice v supermarketih, pa pogledjte, kdo so proizvajalci teh kuhalnic: najpogosteje avstrijska lesna podjetja. Ampak nedavno tega sem pa z velikim veseljem ugotovila, da pa nek naš izdelovalec ponuja kuhalnice iz češnjevega lesa, ki so bistveno boljše od vseh drugih. In jaz, ki imam višji dohodek, si tako kuhalnico lahko tudi omislim.

Hočem povedati, da se je mogoče z izobraževanjem, s prilagajanjem, z dodatnimi spodbudami lotiti problema, ki pa je dejanski, ki obstaja in ki se mi zdi, da bi morali res več storiti za to, da bi to bogato izročilo, ki v naši državi obstaja, ohranili. Samo še na en primer bi vas spomnila. Idrijska čipka je bila omenjena. Saj vemo, kako se idrijska čipka dan danes lahko znajde tudi na unikatnih oblačilih ali čevljih in dobi drugačno ceno. Jaz torej sem za iskanje takih poti in pripravo takih poti, ki bodo spodbujale to, kar med nami obstaja in je vredno ohraniti in razvijati. Ne morem pa podpreti tistih reči, za katere se v izhodišču ugotavlja, da vnašajo med obrtnike neenakost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Dejan Levanič. Prosim. Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi! Zame so zakoni, ki dajo neko novo dodano vrednost podeželju, razvoju podeželja, ki lahko ustvarijo podeželje bolj zanimivo, da bi mladi ostajali na domačijah, zame so takšni zakoni dobri zakoni. To pomeni, da je ta predlagani zakon o pravici do plačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenih v domači in umetnostni obrti dober zakon. Gre torej za samozaposlene, poudarjam, samozaposlene, ki so v tej krizi po moji oceni zelo zelo pomembni in jim je potrebno posvečati pozornost. Poleg tega pa v tem primeru še ohranjajo slovensko kulturno dediščino. To zagotovo ob poplavi raznovrstnega kiča, ki prihaja k nam iz vsega sveta, ni enostavno, saj so le težko konkurenčni vsem tem plastičnim in ne vem kakšnim vse izdelkom. In v tem primeru gre, po moji oceni za konkurenčnost tistih, ki ohranjajo ne nazadnje tudi našo tradicijo. V Sloveniji je veliko takih primerov, od lončarjev do krovcev s slamo, izdelovalcev cimpranih hiš, lecterjev. Če se dotaknem samo pokrajine, iz katere sam prihajam in zadevo veliko bolje poznam kot drugje. Potrebno je tudi poudariti, da smo več ali manj vsi za to, da je potrebno na slovensko podeželje v večji meri pripeljati dopolnilne dejavnosti. In te, o katerih govorimo, to zagotovo so. Torej za dejavnosti, ki bodo, kot sem dejal, slovensko podeželje naredile bolj prijazno, bolj prijazno do slovenske mladine, da bi v čim večji meri ostala na našem podeželju, da bi podeželje ostalo obdelano, urejeno,

takšno, kot si pravzaprav vsi želimo. Ne gre za neko veliko sistemsko zgodbo, gre za majhen kamenček v mozaiku in mislim, da ga je treba v ta mozaik dodati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala. Lep pozdrav vsem! Jaz bom Predlog zakona o pravici do plačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnostni obrti podprla. Živimo namreč v takem času in se vsakodnevno praktično pogovarjamo o krizi, o izgubljenih delovnih mestih in zagotovo je vsako delovno mesto pomembno. Kar naprej smo deležni očitkov, kako je delala prejšnja vlada. Ustvarila je mnogo novih delovnih mest in vsako posebej je bilo zahtevno. Tako kot ga težko pridobiš, ga zelo hitro izgubiš. In če ni potem neke alternative, je to lahko velik problem. Po mojem mnenju je tudi ta zakon eden od delov mozaika, ko bi za nekaj ljudi lahko omogočili ali jim dali na ta način neko spodbudo, da se samozaposlijo in bi olajšali tistim, ki na ta način to že počnejo. Marsikdo je namreč zaposlen, pa se popoldan ukvarja še s kakšno obrtjo, ker ima neprecenljivo znanje, ki mu ga je morda dal njegov oče, ded. Znanje, ki se izgublja, obenem je pa tak posameznik navezan na to družinsko tradicijo in je v bistvu vedno v dilemi, ali naj to počne naprej, ali naj se s tem ukvarja ali vse skupaj pusti. In če mu država pri tem ne zna pomagati in stopiti korak naproti, je najbrž to še veliko težje. Velikokrat govorimo, da smo ostali in obstali zaradi kulture. V tej razpravi primerjamo tudi samozaposlene v kulturi. Teh je blizu 2.000, če jaz kaj vem, ali celo več. Medtem ko je samozaposlenih v domači in umetnostni obrti le nekaj čez 300. Najbrž bi se morali vsi skupaj zavedati, da je 300 ljudi, ki v Sloveniji še znajo delati izdelke iz različnih materialov, ki so del naše tradicije in del naše zgodovine, da s tem sodelujejo na različnih tekmovanjih, razstavah Obrtne zbornice pri izdelavi spominkov Republike Slovenije ali kaj podobnega. Najbrž bi se morali ob tem vsi zavedati, da je prav, da nekaj za ta segment, za te ljudi tudi naredimo. Nekateri ste nam dajali napotke in nam sugerirali, da je potrebno zaščititi umetnostno obrt, da naj tak zakon pripravimo. Seveda ga lahko tudi vi, če res mislite, da je potreben in da je tukaj problem, ali je to samo izgovor, da pač ne boste dali svojega glasu k temu zakonu, ki smo ga pripravili.

Obrtna zbornica opozarja tudi na to, če bi se povečalo samozaposlovanje na področju izdelave domače in umetnostne obrti, da bi se s tem tudi morda zmanjšal obseg dela na črno. Saj vemo, če je nekdo v službi, pa potem še malo popoldne dela kakšno tako stvar, je vedno v dilemi, ali naj to dela uradno, naj se prijavi, zaposli ali se to spleča oziroma bo na koncu

lahko poravnal vse davke, ki jih država ob tem, da ima nekaj registrirano, tudi pričakuje.

Zelo aktualna Mura, najbrž bi tudi iz Mure lahko se kdo samozaposlil in pričel izdelovati kakšno nošo ali kaj podobnega. V Prekmurju vemo, da je visoka stopnja brezposelnosti, najvišja v državi. Tam pa ljudje znajo mnogo stvari delati. Tako iz ličkanja kot iz drugih materialov. In najbrž je lahko za eno tako pokrajino v Sloveniji tak pristop, kot smo ga ubrali v naši poslanski skupini z vložitvijo tega zakona, primeren in bi morda lahko ustvaril kakšno delovno mesto. Kot rečemo, delovna mesta se ustvarjajo eno po eno. Začeti je treba pri takih stvareh, kjer država s svojim prispevkom, ki tako velik spet ni, da bi nastal nek velik primanjkljaj zaradi tega v državnem proračunu, lahko omogoči tako samozaposlitev.

Zato bom seveda zakon podprla in predlagam, da koalicijski poslanci vseeno razmislite tudi sami o podpori zakonu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Sam seveda nimam nobene dileme glede tega, ali predlog tega zakona podpreti ali ne. Želel bi si, da bi te dileme razčistili tudi vsi tisti, ki ste napovedovali, da ne mislite tega predloga podpreti. Ne bi ponavljal besed, ki sem jih prej že izrekel v stališču poslanske skupine, moram pa reči, da bi marsikatera kulturna posebnost izginila v pozabo, če je ne bi ohranjali te pridne roke rokodelcev, obrtnikov, ki jih imamo po celotni Sloveniji v različnih dejavnostih, ki sem jih sam in tudi kolegi že prej naštevali. Poleg tega se večina naših območij v Sloveniji srečuje s problemom prepoznavnosti nekih turističnih spominkov v okviru turistične ponudbe. Žal je malo območij, ki lahko na tem področju nudijo kakšne izdelke, kakšne posebnosti z določenega območja. Če naštejemo, katere bi lahko nudili v posameznih predelih Slovenije, pridemo do mnogih izdelkov, pa vendar tega že skoraj nihče več ne izdeluje ali pa izdeluje v tako majhnih količinah, da ne običajno ne moremo govoriti o neki turistični ponudbi. Seveda se mi zdi izredno pomembno, da ta obrt ustvarja tudi nova kvalitetna in kreativna delovna mesta, ki so danes še poseben problem v vseh predelih naše države.

Ob mnenju Vlade sem poslušal razloge, zakaj Vlada nasprotuje temu zakonu, pa se mi zdi, da ti razlogi niso prepričljivi.

Dejstvo je, da je to zakon v prvi obravnavi, dejstvo je tudi, kot so kolegi že rekli, da se večina zakonov v fazi druge obravnave tudi korenito popravlja. In tudi v tem primeru je tako. Razlog, da gre za nelojalno konkurenco, v tem primeru imamo najbrž tudi še nekatere druge dejavnosti, kjer se

soočamo, mogoče tudi iz istih razlogov, po vaši definiciji z nelojalno konkurenco. Vendar jaz sem prepričan, da je možno te dileme odpraviti, ker govorite tudi, da je mnogo nedorečenosti in tako dalje. Jaz mislim, da je te nedorečenosti možno v amandmajski obliki popraviti.

Glede na to, da koalicija sicer potrjuje pomembnost tega problema ali vprašanja, pomembnost te dejavnosti, pa kljub temu napovedujete nasprotovanje temu zakonu, iz česar zaključujem, da zakon verjetno ne bo dobil podpore, me zanima mnenje Vlade. Na kakšen način pa bo Vlada reševala ta pereč problem? Na eni strani bi se tako lahko rešil socialni problem marsikatere družine, na drugi strani pa to, kar smo govorili - o kulturni posebnosti Slovenije, ko govorimo o turistični ponudbi in tako dalje. Ne bom omenjal tudi možnosti samozaposlitve ob teh kriznih časih, ko skupine ljudi iz celotnih podjetij kar čez noč ostanejo tudi brez zaposlitve.

Kot sem že prej napovedal za poslansko skupino, jaz osebno bom seveda ravno tako podprl predlog tega zakona.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Danijel Krivec.

Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Zakon, ki ga obravnavamo, ki je v proceduri, o pravici do plačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnostni obrti, je vsekakor pomemben ukrep za izboljšanje stanja na tem področju in tudi za ohranitev in spodbujanje tega področja. Vsi vemo, da se ljudje odločamo, da kupujemo izdelke na trgu, ki pa je neusmiljen do te umestitve obrti in do izdelovalcev, ki proizvajajo proizvode v manjšem obsegu. Vsi najlažje kupujemo cenejše izdelke, ki so največkrat industrijskega izvora. Tudi vse trgovske verige, ne podpirajo niti samozaposlenih niti umetnostnih obrti. Če pogledamo na ta način, pomeni, da mora nekdo pristopiti k temu, da se tudi ta del gospodarstva, ki je v Sloveniji lahko pomemben in ki pripomore tudi k prepoznavnosti ne nazadnje naših krajev in naših obrti, pospeši. Se pravi, v tem primeru lahko govorimo samo o neki, tisti institucionalni ureditvi. In tukaj nastopijo država kot druge institucije.

Pomembnost teh obrti je vsekakor odvisna od zvrsti časa in prostorskih umestitev. Se pravi, vsaka obrt verjetno se ne razvije v vsakem območju Slovenije. In ravno zaradi teh prostorskih danosti je še bolj pomembno, da na nek sistemski način poskušamo podpreti to domačo in umetnostno obrt. Domača obrt in umetnostna ni na nek način zgolj proizvajalec nečesa, ampak je tudi nosilec nekih vrednot, tako zgodovinskih kot tudi identitete v tistem prostoru. Vsi vemo, da so prostori v mestih in najemnine v centrih predragi, zato marsikateri

obrtniki, ki so še v preteklosti delovali, zapuščajo te prostore in iščejo druge zaposlitve. S tem pa se izgublja tudi tisto znanje, ki je prihajalo iz roda v rod. Vemo tudi, da bomo težko ta trend obrnili, kajti zahodne družbe so nekako izpostavile obrtništvo kot manj zanimivo za mlade in s tem je tudi izobraževanje v tej smeri nekako upadlo. Razširjena je neka miselnost, da so obrtne šole le za tiste, ki niso sposobni izdelati šole v nekih drugih panogah oziroma v nekih drugih smereh. To še posebej na žalost velja za domačo in umetnostno obrt. Če pa gledamo dolgoročno, bi pa bilo smiselno dediščino znanja domače in umetnostne obrti zaščititi, ne nazadnje tudi kot narodno vrednoto in kulturno dediščino. K temu bi veliko pripomogel tudi ta zakon, ki je na mizi, v prvi obravnavi, kar pomeni, da ga lahko še dogradimo, nadgradimo, tako kot so tudi moji kolegi že povedali. Vendar se bo to lahko zgodilo samo v primeru, če ga v tej prvi obravnavi potrdimo in mu s tem omogočimo neko izboljšavo. Poglavitna rešitev tega zakona je pridobitev pravice do plačila prispevka za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in za obvezno zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna za izdelovalce oziroma izdelovalke domače in umetnostne obrti. Gre za rešitev oziroma pomoč, ki je enaka pomoči kot jo imajo samozaposleni v kulturi s strani ta iste države. Tudi višina pomoči, ki jo predlagamo v tem zakonu, je enaka, saj je v predlogu zakona predlagana pomoč v višini kritja najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje, kot je določeno v četrtem odstavku 208. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Vsekakor je cilj tega zakona ohranitev domače in umetnostne obrti v Sloveniji ter zagotavljanje pogojev za njen razvoj. Strinjam se z nekaterimi, da je mogoče potrebno posamezne segmente tega zakona dopolniti. To pa lahko storimo edino tako, da zakon v prvi obravnavi potrdimo, da prispevate tudi s strani koalicije glas, ki bo dal možnost za nadaljnjo obravnavo tega zakona, s tem pa tudi možnost za izboljšavo v primerih, ki ste jih navajali. Vsekakor je ta zakon tudi v neki smeri v časih recesije in ohranjanja delovnih mest lahko eden od pomembnih kamenčkov v tej zgodbi. Tudi zaradi strategije, ki jo ima Slovenija, da razvijamo storitveno dejavnost in neko prepoznavnost tudi v smislu izboljšanja ponudbe v turizmu, bi ta domača in umetnostna obrt veliko pripomogla k izpolnitvi tega cilja, ki si ga je Slovenija na nek način tudi zastavila. Zato bom jaz vsekakor podprl in apeliram tudi na vse, da ta prvi korak uspešno opravimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Hvala predsednik. Kolegice in kolegi! Moram priznati, da prizadevanja predlagatelja gospoda Tanka ocenjujem pozitivno. Ampak res je tudi, da je treba ta zakon

dodelati. Navedel bom samo en primer. Imam znanca, ki je umetni kovač in odličen umetni kovač. Ima 10 zaposlenih, dela po celotni Sloveniji, dela tudi v Avstriji, kjer je iskan, ima veliko dela. V tem trenutku je to za njega odličen posel. Mislim, da je to samo za pozdraviti. Ampak to gre že v smeri industrijske dejavnosti. To ni več tisto, da se ti s svojimi ročnimi spretnostmi ukvarjaš z umetno, domačo obrtjo. To je nekaj popolnoma drugega. Zaradi tega pravim, da je to nelojalna konkurenca. Metati vse v isti koš, to ni sprejemljivo. In metati v isti koš neke dodatne dejavnosti na kmetijah, ni primerno, ni enako. Tisti, ki se ukvarjajo z dodatno dejavnostjo na kmetiji, je to popolnoma nekaj drugega, kot tisti, ki se ukvarjajo z umetno obrtjo. To je verjetno tudi jasno.

In tisti, ki se ukvarjajo z umetno obrtjo, potrebujejo poseben status. In res je, kot kolegi pravijo, takšni umetniki sodijo v stare dele mest, jih je treba spodbujati na različne načine, verjetno morajo imeti prostore zastonj, če jih hočemo obdržati, in še in še in tako naprej.

Lahko pa generalno rečem, da imamo v Sloveniji veliko posebnosti, unikatnosti, odličnosti in tako naprej. Bilo je rečeno: sodarstvo, čipkarstvo in tako naprej.

Govorili smo tudi o Slovenj Gradcu, ko sejemu predstavitev domače in unikatne obrti. Sicer gre za mednarodni sejem, ne samo za naše predstavitve, in tam se predstavljajo vsi. Iz tega zaključka bi lahko poenostavil: vse zbornice, vsa združenja - branžna in drugi, seveda tudi drugi zainteresirani bi morali pristopiti k zaščitnemu zakonu za domačo in umetno obrt. To bi bilo v Sloveniji potrebno.

Zaradi tega v tem trenutku lahko rečem, da takšnega zakona v takšni obliki ne morem podpreti, bi pa pričakoval, da se bo to delo nadaljevalo in bomo prišli do tistega, kar umetna in domača obrt v Sloveniji res zasluži.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Izčrpali smo listo razpravljalcev.

Želi besedo predstavnica Vlade?

Prosim, če želite. Prosim, gospa Darja Radić.

MAG. DARJA RADIĆ: Hvala.

Mnenje Vlade sem že povedala. Kot sem že v uvodni predstavitvi dejala, je tudi jasno, da se tudi Vlada zaveda domače in umetnostne obrti v Sloveniji. Vendar sam način, kako pristopiti k bolj uspešnemu razvoju ali sploh ohranitvi te dejavnosti v Sloveniji, kot ga je predlagala Poslanska skupina SDS s tem zakonom, po našem mnenju ni pravi.

Kot sem uvodoma povedala, te dejavnosti oziroma tega področja se je treba lotiti na celoviti način, s celovitimi ukrepi, ki ne bodo samo pomagali tem samozaposlenimi s 100 evri oprostitve enega prispevka, ampak se jim bo na drugi

strani dejansko z drugimi ukrepi, ki bodo bolj usmerjeni tudi v celovito trženje, pomagalo, da bodo lahko bolje prodajali svoje izdelke in s tem tudi živeli. To je bilo tudi že predstavljeno v nadaljevanju. Mislím, da je pravi pristop pravzaprav v tem, da se naredi tudi prava analiza, kakšno je dejansko stanje na področju domače in umetne obrti v Sloveniji, iz tega tudi ugotovi, kateri so najprimernejši ukrepi, ter na podlagi ene strokovne analize potem predlaga tudi Državnemu zboru sprejem potrebnih zakonov, ki bodo mogoče iz te analize ali pa strokovnega predloga izhajali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo predlagatelj? Želi. Prosim, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Najprej moram reči, da nad stališčem Vlade pravzaprav nisem presenečen. Ni se v tem mandatu še zgodilo, da bi katerikoli predlog, ki smo ga predlagali v poslanski skupini, bil dovolj primerna podlaga za nadaljevanja postopka. Ni se še zgodilo v tem mandatu. Pa smo predlagali sistemski paket ukrepov, predlagali smo pet zakonov iz tega paketa. Niti ena zadeva, ki smo jo predlagali, ni bila primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Če bomo mi čakali, spoštovana gospa državna sekretarka, pa lahko to poveste tudi ministru, sistemske ukrepe na tem področju, bo mandat dosti prekratek. Glede na hitrost, glede na dinamiko, ki se dogaja, glede na odzive na trenutne razmere na situacijo v državi in širšemu okolju, bo ta mandat mnogo mnogo prekratek, da bomo doživeli na tem področju kakršenkoli sistemski predlog. Tudi ta ideja, ki jo je dal gospod Kampuš, da bi bilo treba zakon zavrniti, ampak pričakuje, da se bo delo nadaljevalo. Tisti trenutek, ko bo zakon zavrnjen, se delo na tem področju ne bo več nadaljevalo. Dvomim, da bo Vlada tista, ki se bo začela ukvarjati s 306., ki so samozaposleni v domači in umetnostni obrti. Dvomim. Dvomim, da bo za njih iskala sistemske rešitve. Dvomim. Tudi za Muro ne najde, pa jih je desetkrat toliko, pa so vsi na kupu, ne pa za to razpršeno dejavnost po celi Sloveniji. Mi se moramo zavedati, da imamo enega, ki ima status domače in umetnostne obrti, na deset tisoč ali na 15 tisoč prebivalcev v tej državi ali pa na 8 tisoč. Teh ljudi ni neizmerna količina. Mi med njimi ne moremo delati selekcije. Mi se sedaj trudimo, da ohranimo tisto, kar je sploh še ostalo s statusom domače in umetnostne obrti oziroma tisto, kar predstavlja slovensko tradicijo in ostanek naše preteklosti. Mi se sploh ukvarjamo sedaj s tem, da zagotovimo pogoje za nadaljevanje tega. Mi se ne ukvarjamo s tem, kako bomo igralniškemu denarju olajšali, da se bo ne vem kaj dogajalo naprej. Mi se ukvarjamo s tem, da bi poskusili narediti korak, da bi teh 306 bilo tudi na koncu 306, pa če se bo dalo, če bo sreča mila, da jih bo na koncu naslednjega leta 30 ali 50 več na tem področju. O tem se pogovarjamo. In mislim, da bi ta naš cilj moral biti to, da vzpostavljamo take pogoje, da bomo

ohranjali dejavnosti in morda še kakšno dodatno vključili v ta status domače in umetnostne obrti, za katero še obstaja morda kakšno znanje, pa ni tistega, ki bi to prevzel, ker se mu najbrž ne splača in ne vidi v tem kakšnega posebnega smisla.

Rad bi tudi povedal, da pridobitev statusa domače in umetnostne obrti najbrž ni kar sama po sebi dana. Za to, da nekdo dobi tak status, je potreben nek postopek. Če me spomin ne vara, podeljuje status domače in umetnostne obrti komisija, ki jo vodi dr. Janez Bogataj. Mislim, da še vedno on vodi to komisijo, da so v njej predstavniki Obrtne zbornice, ki zelo pretehtajo in natančno preverijo, ali se tak status, glede na dejavnost, glede na izdelke, ki jih bo nekdo proizvajal, sploh podeli. Izredno težko je pridobiti ta status, kar je tudi upravičeno, ker gre za dejavnost, ki je rokodelska, ki je obrtna, ki ni industrijska. Že zaradi načina, po katerem sploh do njega prideš, mislim, da je treba te zadeve ohraniti. In je treba storiti korak naprej, da se poveča motivacija, da lahko pričakujemo kakšno pomembno izboljšanje na tem področju.

Rad bi vas tudi seznanil, da po Sloveniji poteka akcija ustanavljanja regijskih centrov domače in umetnostne obrti. Ta aktivnost se financira s tujimi viri, z evropskimi sredstvi, mislim, da je norveški mehanizem tisti, ki je dal podporo vsaj nekaterim centrom, ki nastajajo v posameznih regionalnih okoljih, kjer naj bi se odvijale in prikazovale te dejavnosti in izdelki. Torej moramo, če to tujci podpirajo, tudi sami narediti nekaj, da bomo sploh dobili tiste, ki so v živo ohranili to dejavnost, ki znajo to delati. Samo z muzejskimi eksponati tega ne bomo ohranili, za to imamo dovolj en muzej v Ljubljani. To potrebujemo, da ohranjamo to dejavnost na terenu, da ohranjamo dejavnost, na primer, v Ribnici, na Dobropolju, v Filovcih in tako naprej. Mi imamo dva izjemno velika sejma v Sloveniji na področju domače in umetnostne obrti. Eden je Ribniški sejem in istočasno je tudi Šušterska nedelja, rokodelstvo. Tam se predstavlja tisti del, ki se dela na roko. Najbrž ne bodo hodili politiki tja samo na otvoritve, da bodo svečano povedali, ne vem, o čem. Ta dva sejma sta zato, ker hočemo na koncentriran način prikazati, kaj je sploh še ostalo na teh področjih domače in umetnostne obrti. Ravno zaradi tega, zaradi ohranitve tradicije. Ravno zaradi tega. In če bomo tako nadaljevali, treba je vedeti, da se je, mislim, da v desetih letih, zmanjšalo število izdelovalcev domače in umetnostne obrti, če se ne motim, za eno tretjino. V desetih letih. Če ne bomo storili nobenega konkretnega ukrepa, lahko tudi parcialnega, kot je ta, v nadaljevanju pa morda še kakšnega systemskega, se nam lahko zgodi, da bomo imeli na Šušterski nedelji samo izdelke priznanih italijanskih firm, ki jih lahko dobimo kjerkoli v Trstu, ne pa izdelkov domače obrti. Nekaj podobnega bo lahko na Ribniškem sejmu, ko bomo v tistem osrednjem delu, kjer se predstavlja domača in umetnostna obrt predstavili kitajske izdelovalce. Ja, najbrž nam to ni tradicija oziroma želja, da bi nam to tako umrlo.

Kar zadeva pa višino zneskov. Pomoč za kateregakoli od teh, ki bi ga lahko umestili v ta status, je manjša od tistih 15-ih % dodatka za vdovsko pokojnino po zavarovancih Jugoslovanske ljudske armade. Manjša za pokrilje tega zneska! In tu je velik problem, da bomo dali neko stimulacijo, neko možnost, da bomo to ohranili, tam pa sploh ni bilo nobenega problema. Če se izgovarjate na mednarodno primerjavo, tukaj morda druge države res ne pristopajo zaradi standarda in splošnih razmer na tak način. Pri nas je to potrebno. Vendar tudi v tistem primeru, ko ste odglasovali dodatek vdovskim pokojninam pri zavarovancih Jugoslovanske ljudske armade ni bilo nobene države v Evropi, ki bi imela to urejeno na isti način - pa tudi ni bil problem! V tem primeru, ko Slovenska demokratska stranka predlaga konkreten korak, da bomo uredili nek segment, ki naj bi preživel, je problem mednarodna primerjava, ker tega ni. Tam, kjer je šlo pa za nadstandard, lahko rečem za nadstandard, ker nobeden od tistih ni bil v kategoriji ogroženih, pa ni bilo problema.

Mislím, da se moramo v tej državi lotiti zadev na primeren in enakopraven način. Moram še enkrat povedati, da pričakujem, da je med nami dovolj modrosti, da bomo zakon podprli, da bomo omogočili vsem tistim, ki imajo tovrstna znanja, da bodo pridobili status, recimo, se tudi samozaposlili, odprli dejavnost, rešili tudi del socialnih problemov za petino stroškov, kot bi sicer stali, če tega ne bomo omogočili, ker vsak tisti, ki bo ostal na zavodu, je petkrat dražji od tovrstne pomoči, pa čisto vseeno, iz katerega resorja gre na koncu: ali iz gospodarstva, ali iz dela, ali iz financ ali pa iz proračunske rezerve; čisto vseeno, od kje gre. Državni, davčni viri so vsi.

Če Ministrstvo za gospodarstvo na tem področju ne more zagotoviti nadzora za 300 ljudi, potem bo pač nek drug resor, bomo to z amandmajem popravili, bo to delala neka druga inšpekcija ali pa kdorkoli drug. Ne vidim razloga, da bi pristopili k reševanju teh problemov na kakršenkoli drugačen način ali pa da bi reševanje tega problema odložili na roke, ne vem kdaj.

Moram povedati, da sem zelo vesel, ko sem prejel te knjižice; eno iz 2008, iz 2009 enako. Prebrali smo jih v prejšnjem mandatu z vsem spoštovanjem in tudi marsikatero stvar iz teh zadev povzeli. Mislím, da je zelo neodgovorno od tistega, ki se je potrudil, da je to knjižico napravil, da ta pregled potrebnih ukrepov, ta nabor ukrepov naredil, da ga ne podpremo v njegovih prizadevanjih; največ bi moral pa storiti tisti sam, ki je stal za to knjižico in številne dopise s to brošurico poslal na številne naslove. Mislím, da bi aktivna vloga tistega, ki je stal na krovu tega, da so pripravili te zadeve, bila izredno pomembna in storiti bi moral vse, da se rešitve iz tega paketa tudi udejanjijo, uresničijo, sprejmejo in omogočajo tistim, ki bi lahko naredili določen preboj pa korak naprej tudi - da se jim to omogoči.

Mislím, da je to ključna, temeljna naloga, da to puščamo ob strani, da ignoriramo neko sistemsko institucijo, ki ima za seboj 30 ali 40.000 pravnih oseb take ali druge oblike organiziranosti, je neodgovorno. Zato tudi pričakujem podporo našemu predlogu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Prijava. Prijavljeni so štirje, vsak po 5 minut. Gospod Klun, izvolite.

MIROSLAV KLUN: Gospod predsedujoči, hvala lepa. Lep dober dan državni sekretarki in vsem kolegicam in kolegom! Moram reči, da z zadovoljstvom spremljam razprave, ki se nanašajo na obrt in malo gospodarstvo, kajti tolikokrat omenjena ta zelo pomembna dejavnost oziroma segment v naši družbi, gospodarski segment, ni bil do sedaj deležen nikoli niti toliko obravnav niti toliko pozornosti. Verjamem ali želim verjeti, da se resnično zavedamo pomembnosti tega segmenta v naši družbi, da bomo mogoče začeli drugače gledati tudi tiste, ki se vsak dan trudijo, da zagotavljajo sebi, družini in pa tudi svojim zaposlenim vsakodnevni kruh in kvalitetna in sigurna delovna mesta. Zavedamo se, da je treba temu segmentu prisluhniti in mu zagotoviti zgolj ustrezne pogoje za delo. Te firme, te družinske firme ne zahtevajo nekih nepovratnih sredstev za to, da potem sanirajo ali zagotavljajo obstoj zaradi zgrešenih potez bodisi investicijskih, ali menedžerskih, ali kakršnih koli drugih. Upam, da bomo tudi na tem področju naredili korak naprej vsi skupaj in da ne bomo zgolj takrat bili zelo glasni, ko je treba na teh plečih graditi še cenene politične točke.

Žal na segmentu, o katerem danes govorimo, o teh 300 ljudeh, ki se verjetno danes ne strinjajo s tem, da se tukaj na njihovih hrbtih želi na tak ali drugačen način nekatere stvari prikazati. Tem ljudem in temu segmentu je do sedaj prisluhnila, žal, samo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in peščica ljudi, ki so znali ceniti to, kar pomeni domača in umetna obrt, da je to punčica v očesu našega obstoja, nastanka, zgodovine, če hočete, del identitete tega naroda, ohranjanje tega, kar dejansko dnevno izgubljam.

Domača in umetnostna obrt je nedvomno čisto nekaj drugega kot ostala obrt in podjetništvo. Tukaj je tisto znanje, ki se je do danes ohranilo in se, žal, vse premalokrat prenaša na mlade. Kajti, večkrat je že bilo ugotovljeno, da to ni zanimivo, ni interesantno in tukaj ni takoj velikih zaslužkov, da bi se lahko vozili tako in drugače in tako in drugače delali.

Še enkrat poudarjam, da sem vesel, da se o tem pogovarjamo in da temu dajemo večjo pozornost. Prepričan pa sem, da je treba nujno urediti področje v celoti. In kot je

bilo že povedano, domača in umetnostna obrt je zelo dobro nadzirana in tukaj je treba čestitati predvsem tisti komisiji in tistim ljudem, na čelu z Bogatajem, ki že toliko let vodijo in ki - ne tistemu, ki bi to želel, ampak tistemu, ki je sposoben ta izdelek narediti tak, da dobi certifikat, tisti potem dobi možnost, da lahko na svoj izdelek prilepi nalepko "izdelek domače umetnostne obrti". In o tem vse premalo vemo tudi mi, kot potrošniki, kot kupci in tudi premalokrat izkoriščamo v tiste namene, ki bi bili zelo koristni in bi mogoče pospeševali tudi turizem.

Kitajci sigurno ne hodijo v Ribnico. Imamo tudi med tistimi, ki se proklamirajo kot izdelovalci domače in umetnostne obrti takšne, ki s Kitajske uspešno uvažajo izdelke, jih tudi na sejnih, tako v Ribnici in kje drugje, predstavljajo in govorijo oziroma prodajo to kot izdelke domače in umetnostne obrti.

Upam, da bomo tukaj res naredili red, da bomo predloge Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije upoštevali in da bomo v celoti zaščitili ta segment, da bo jutri, ne samo 300, ampak tudi 500, 600, kot jih je bilo nekoč, ki smo jih ponovno povečali samo zaradi tega, ker smo popravili zakon in povečali normirane odhodke in mogoče bo treba še kaj narediti na tem .../Znak za konec razprave./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Sicer nisem bila na spisku razpravljalcev, vendar sem pozorno poslušala predhodne razpravljalce in zaradi tega menim, da je vendarle treba nekaj besed reči tudi v pritrditiv mnenju Vlade in tega, zaradi česar je Vlada rekla oziroma zapisala, da naj bi predlaganega zakona ne podprli.

Dejstvo je, da ko sem poslušala primerjave s sprejetim zakonom o spremembah zakona o pokojninskem zavarovanju vojaških oseb in očitku, da sredstva, ki so namenjena vdovam in vdovcem po vojaških osebah, daleč presegajo sredstva, ki naj bi jih država namenila za obvezno pokojninsko in zdravstveno zavarovanje obrtnikov umetne in domače obrti, in da gre tukaj za izenačevanje pravic, bi samo ta komentar rada povedala. Ko govorimo o vdovah in vdovcih po vojaških osebah, je zagotovo bilo to primer izrazite kršitve ustavne pravice enakosti pred zakonom, medtem ko pri tem zakonu gre za uvajanje neenakosti. Se pravi, ravno obratno, in zaradi tega bi rekla, da če čisto nič drugega ne, je treba razmišljati o tem, da se bo pri 30 tisoč fizičnih in pravnih osebah, ki so člani obrtne zbornice, lahko med njimi zagotovo pojavila cela vrsta izvajalcev obrti ne pa umetne ali domače obrati, ki bodo rekli, jaz tudi s svojim delom zelo težko zaslužim dovolj, da bi si lahko redno plačeval obvezno zdravstveno in pokojninsko

zavarovanje, pa bi želel tudi jaz biti na tak način zavarovan s sredstvi države.

Čevljar, ki dela v moji ulici, je ogrožen, kar se tiče socialne varnosti, zaradi tega, ker čevljarstvo danes ni več posel, v katerem bi lahko zelo veliko zaslužili. Enako velja tudi za krojače, enako velja za urarje, enako velja za celo vrsto drugih poklicev, ki so zelo pomembni za nas takrat, ko jih potrebujemo in smo vsi jezni, če ne najdemo v svoji bližini takega obrtnika. Istočasno pa bi pomagali samo enemu delu obrtnikov, ki se ukvarjajo s sicer tudi zelo pomembno obrtjo - da ne bi narobe razumeli, še kako sem vesela, kadar srečam kakšnega obrtnika domače ali umetnostne obrti, recimo, obrtnika, ki sicer nima konkretnih izdelkov, ki bi jih lahko nesel na festival oziroma predstavitev umetnostne obrti v Slovenj Gradec, recimo, pokrivanje streh s slamo, ko uvažamo izvajalce, izdelovalce teh streh z Madžarske, zaradi tega, ker domačih, ne vem, kako se temu poklicu reče, izdelovalcev slamnatih streh ni več ali pa je, kot je meni znano, en sam ali pa dva, in še to verjetno tik pred upokojitvijo ali pa že daleč v njej.

Poleg tega pa je veliko vprašanje, ker je ta zakon zelo malomarno pripravljen. Glede na to, da je najmočnejša opozicijska stranka bila v preteklem mandatu tudi vodilna stranka v koaliciji, je imela vso možnost, da bi svojim strokovnim sodelavcem pred letom dni, pred dvema letoma naložila, da pripravijo tak zakon, ki bi bil kvaliteten in ki bi ga avtomatično sprejeli. Zaradi tega, ker govoriti o tem, da ta koalicija neprestano sistematično zavrača zakone, ki jih vlaga največja opozicijska stranka, seveda, če so pa slabi in če so poleg tega še pogosto pripravljene tako - ta konkretno sicer ne -, da so segmenti enostavno ukradeni iz vladnih zakonov, ki so v pripravi. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Domača in umetnostna obrt sta prav gotovo del naše kulturne dediščine, del naše identitete, ki je nastajala skozi stoletja in so se znanja prenašala iz roda v rod. Pomeni tudi obnavljanje določenih znanj, določenih spretnosti, ki so nastale tekom zgodovine in v smislu preživetja. Zato je ta domača obrt specifična in v današnjem času ne more nastopati na trgu kot neka čista tržna dejavnost, ker tudi izdelki iz te obrti, iz te naše dediščine zahtevajo specifični pristop. V večni primerov gre za ročno delo, zato je unikatna in to pomeni tudi, da čisto poceni tudi ne more biti, ker, bom mogoče malo čuden primer navedel, ampak bom rekel, ne da se kar "naštancati".

Po drugi strani pa se ne smemo čuditi, če izginjajo določene obrti, ker ljudje tudi zaradi cene raje kupujejo

plastične izdelke, predvsem iz vzhodnih držav iz Azije, iz Kitajske. Tam je delovna sila poceni, mogoče pa je tudi, ko rečemo, ta kič, seveda za nas je kič, ampak za neko Kitajsko je pa le mogoče del njihove identitete, samo da to mogoče "naštancajo" ali pa naredijo na avtomatu, ki brizga plastiko.

Dejstvo je, ko v neki državi, se pravi v tem primeru govorimo o Sloveniji, neka dejavnost zaradi finančnega razloga usahne, potem usahne tudi to znanje; to znanje, ki se je prenašalo iz roda v rod, iz stoletja v stoletje. Seveda, zato je to specifično in je potreben tudi specifični pristop. Ne moremo reči, da je tu trg, pa naj se na trgu obnašajo, kakor se vedo in znajo, zato ukrepi, ki so tukaj predvideni, so taki, kot so. Tudi sam soglašam s tem, da verjetno bi bilo treba katere stvari spremeniti, dodelati. Ideje v razpravi so bile, ampak priložnost, da to opravimo, je pa samo, če se postopek nadaljuje, če bomo rekli, da ni primerna podlaga, je zadeva končana, tako kot, če usahne neka obrt, usahne za vse večne čase. Vprašanje je, če se boste v koaliciji spomnili pa boste, tisto, za kar ste sedaj povedali, da podpirate, da je dobro, da bi bilo treba pa mogoče drugače narediti, zato ne podpirate, da boste tisto naredili. Dvomim, dvomim, da boste. Poleg tega pa, katerega zakona pa še nismo popravljali? Malo je bilo takih, da jih nismo dopolnjevali, nekatere manj, nekatere pa nekoliko več. Vsebina - takšna kot je - je prav gotovo primerna podlaga za to, da se nadaljuje in da se tudi spremeni in da pripombe, ki ste jih imeli, lahko vnesemo, drugače jih ne moremo vnesti. Pri nas je marsikdaj žal tako, da marsikdo govori, da bi rad tržil zadevo, ja, tržil bi, samo, kdo jo bo pa naredil, in ko neko znanje izgine, nimaš kaj tržiti s tega področja; lahko tržiš, ne vem, kitajske, umetne, tiste, lesene ptiče ali kakorkoli že, ne pa naših izdelkov, ki so nam lastni.

Tu je treba omeniti, da bi verjetno naš učni sistem morali kdaj prilagoditi temu, da bi tudi vzgajali za določene poklice, ki so redki, da bi se znanja ohranila, drugače ne bo šlo.

Sedaj bi dejal še par besed, ko je bilo rečeno, da če bi pristopili tako, kot je tu predvideno, bi to bila nelojalna konkurenca. Ne vem, komu že. Dobro, mogoče res, ampak spoštovane kolegice in kolegi dovolite, da vas spomnim na eno grozno nelojalno konkurenco, to je študentsko delo. Vprašajte obrtnike. Tisti, ki ima prijavljene ljudi, mora plačati vse dajatve za to, da mu delajo, za študentsko delo mu ni treba, pa ne obravnavamo tega tako grozno. Tule pri umetni obrti bi pa to obravnavali kot nelojalno konkurenco.

Dejstvo je, da če zavrnete zakon kot neprimerno podlago, potem ste zavrnilo tudi to vsebino, o kateri ste govorili, da je smiselna. In da vas mogoče malo tudi nelagodno pripravim, kako boste glasovali. Edino na ta način, da zadeva ostane v proceduri, se lahko spremeni in dopolni ter da se dajo tiste vsebine, ki ste jih predlagali in na katere ste dali tudi

pomislike. Zato bom ta zakon podprl in računam tudi, da ga boste vi podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Juri Franco.

FRANCO JURI: Hvala, gospod podpredsednik. Skušal bom nastopati brez nikakršnih predsodkov. Če bi bil premier, predsednik Vlade, bi pozval vse k razmisleku. Potreben je razmislek. Ko sem poslušal opozicijo danes, si tvegam izreči misel, da včasih lahko tudi opozicija ima prav. V tem primeru vidim precej utemeljenih pričakovanj, ki izhajajo tudi iz tega predloga zakona.

Tudi sam sem se pred leti ukvarjal čisto tako, interesno in v svojih potovanjih sem se zelo zanimal, kako rešujejo vprašanje tradicionalnih obrti v drugih državah. Najbolj se spominjam primera Mehike. Mehika je 1947. leta ustanovila celo vladni sklad za promocijo in pomoč takim tovrstnim obrtem, tako imenovani "fond art". To je državna ustanova, ki se ukvarja, ki pomaga tovrstnim obrtnikom tako s prispevki kot s trženjem. To, kar je povedala državna sekretarka, je ena od zamisli, ki jih morda pogrešam v tem predlogu zakona in ki bi lahko v marsičem izboljšalo promocijo in pospeševanje domačih in tradicionalnih obrti. Država naj bi s smiselno politiko omogočila boljše trženje, bolj artikulirano trženje. Hkrati ne vidim, čemu bi nasprotovali predlogom, ki bi olajšali življenjske razmere tistih 306 obrtnikov, ki se ukvarjajo s to posebno zvrstjo tradicionalne obrti.

Omenjena je bila komisija, ki daje tem izdelkom neko jasno dodano vrednost. Gre za kvaliteto, ki jo je treba ceniti, in mislim, da prav v tem okviru, v tej luči je utemeljena zahteva, da se tem ljudem prizna nekakšen status. Konec koncev tudi umetnikom država utemeljeno in upravičeno priznava določen status in določene olajšave. Ne vidim, čemu ne bi prisluhnili tudi tem zahtevam. Se ne bom spuščal v sam zakon, verjetno je veliko pomanjkljivosti, ampak intenca zakona je dobra in jaz si ne bi upal glasovati proti temu zakonu, če ne bi dobil jasnih zagotovil s strani Vlade, da bo alternativa, ki bo boljša od tega zakona, takoj na mizi. Preden bi nadaljevali s proceduro za sprejetje tega zakona, bi želel imeti s strani Vlade jasno zagotovilo, kako, v kateri smeri misli pripraviti alternativni zakon, ki bo bolj kompletan, boljši in bo tudi te vidike trženja v bistvu ponudil in obravnaval. Če ne, se bojim, da to, kar je kolega Tanko povedal, drži. Če ne bomo glasovali za ta zakon, potem bo stvar adacta in se o tem ne bomo več pogovarjali. To moramo preprečiti.

Jaz še enkrat vabim vse k razmisleku, nekaj časa do srede je. Intenco tega predloga pozdravljam in morda bi bila ta tudi priložnost, da enkrat opozicija in pozicija se delno uskladita na točki, ki je v interesu te države, njene tradicionalne

umetnosti. Kajti prav ta .../Opozorilni znak za konec razprave./... poskus, da bi obdržali to umetnost zunaj kiča, ki nam grozi, in če države tu ne bo, tudi gospod Bogataj, ki je najbolj kompetentna oseba za to, ne bo mogel obvarovati naše obrti pred skušnjavami kiča, ki je s tržnega vidika bolj donosen.

Torej, moja podpora temu zakonu je načelna. Upam, da bomo dobili tudi ustrezne odgovore in zagotovila s strani Vlade. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O JAMSTVENI SHEMI REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnem zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 22 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona, mag. Andreju Vizjaku, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni! V opoziciji in tudi Slovenski demokratski stranki smo pozdravili namero države, da za preprečitev kreditnega krča omogoči najemanje kreditov gospodarskim subjektom tudi s poroštvom države. To smo pravzaprav omogočili že s sprejetjem Zakona o javnih financah konec lanskega leta. V smislu hitrega odziva na spopad s krizo in dviga gospodarske aktivnosti oziroma nadaljevanje tistih gospodarskih projektov, ki so jih gospodarski subjekti vodili v preteklem letu ali preteklih letih, bi ta jamstvena shema morala zaživeti bistveno prej in s tem tudi začeti dajati rezultate bistveno prej.

Jamstvena shema je stopila v veljavo oziroma učinek tega zakona se je odrazil v naravi šele pred kakšnim slabim mesecem dni in v tem času se je kriza tako poglobila, da so številni gospodarski subjekti, ki so še upali na neke bolj ambiciozne načrte in prebroditev te krize, omagali. Zato se sprašujem, ali Zakon o jamstveni shemi sploh še pomaga tistim, ki so bili v začetku najbolj ranljivi pa hkrati tudi najbolj perspektivni. Zato seveda ilustrira tudi sprejemanje tega zakona oziroma tega ukrepa neko operativno sposobnost te vlade in vseh, ki so pri tej pripravi zakona sodelovali. Moram reči, da je bilo zelo nekorektno, da se so sklicevali pri tem tudi

na Državni zbor oziroma na proceduralne zaplete v Državnem zboru v povezavi z uveljavitvijo tega pomembnega ukrepa.

Sprava je bilo zelo jasno, da se je Vlada zavzela, da bo Zakon o jamstveni shemi, s katerim so kreditodajalci, to so finančne institucije, banke v Republiki Sloveniji - torej, da bo ta zakon preprečeval možnost, da se tako okrepljene banke s temi državnimi pomočmi ukvarjajo tudi s financiranjem menedžerskim, torej lastniške konsolidacije podjetij, s financiranjem menedžerskih prevzemov ali prevzemom sploh in s finančnimi aktivnostmi, ki nimajo nobene zveze s prebroditvijo te krize. Če je država ponudila roko finančnim institucijam in gospodarstvu v smislu dajanja poroštev, potem je prav, da se ta poroštva in da se banke skoncentrirajo v tiste aktivnosti, ki jih država smatra kot prioritete. To pa so: zagotavljanje obratnega kapitala za poslovno aktivnost, za spodbujanje dodatne poslovne aktivnosti, novih razvojnih projektov, novih investicij, ne pa lastniške konsolidacije menedžerskih odkupov in podobno.

Mi smo pozdravili sprava to odločnost Vlade, da z jamstveno shemo ne bo krepila bank, ki se hkrati ukvarjajo tudi z reprogramiranjem ali celo z novim odobravanjem kreditov za tako imenovane tajkunska posojila oziroma menedžerske odkupe, vendar smo bil, žal, na koncu razočarani, kajti Vlada je popustila, sprejela je kompromis, da je bankam, ki so v jamstveni shemi, to se pravi, ki so dobile to državno pomoč, omogočeno tudi nadaljevati z aktivnostjo menedžerskih odkupov, lastniške konsolidacije podjetij. Seveda so bili tukaj določeni pogoji, če si je nekaj nezakonitega oziroma če so določeni postopki pred nadzornimi institucijami, vendar načeloma država oziroma Vlada, potem tudi večina v Državnem zboru, ni absolutno prepovedala, da se tako okrepljene banke s to državno pomočjo ukvarjajo tudi z reprogramom oziroma z odobritvijo novih posojil, namenjenih menedžerskim odkupom in prevzemom. Zato je cilj tega zakona, te novele zakona, da se prepove, popolnoma odpravi možnost reprogramiranja oziroma odobravanja spornih tako imenovanih menedžerskih oziroma tajkunskih posojil. Poglavitna rešitev je tako prepoved dajanja, tudi reprogramiranja, kar je en člen, in drugi člen ta, da se bankam, ki so v shemi državnih pomoči prepove dajanje oziroma .../Opozorilni znak za konec razprave./... reprogramiranje večjih posojil.

Menimo torej, da bo s tem zelo jasno, kaj je namen Zakona o jamstveni shemi, in tudi jasno sporočilo bankam, kako Vlada vidi prioritete, če nekdo dobi državno pomoč.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospa Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Izvolite, imate besedo.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanci in poslanke.

Vi ste prejeli pisno mnenje Vlade v zvezi s predlaganim zakonom, zato ga jaz ne bom ponovno predstavila. Bistvo mnenja Vlade je, da spremembe zakona ne podpira, o argumentih, zakaj ga ne podpira, mislim, da je bilo veliko povedano, ga ob obravnavi tako Zakona o javnih financah, kakor zakona o jamstveni shemi, zato jih ne mislim ponovno poudarjati.

Morda velja poudariti eno, da bi kakršnakoli pogosta sprememba zakona o jamstveni shemi še dodatno povzročila ovire pri izvajanju tega zakona. In tudi to je morda eden od možnih argumentov, zakaj ne bi bilo smiselno pogosto posegati v ta zakon, zlasti, ker shema teče. Narejene so bile že tri avkcije. Po dosedanjih odzivih bank so bile vse tri avkcije zelo uspešne. Rezultatov tega, kako bodo banke razdelile kredite oziroma kakšen je interes konkretnih kreditojemalcev, v tem trenutku še nimam, bo pa verjetno v teku tedna do 14 dni moč dati podatke o rezultatih prve avkcije s tega vidika.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franc Jurša, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi! Zakon o jamstveni shemi, ki je bil, lahko rečem, mukoma sprejet marca letos, je vseskozi deležen konstantnih napadov in kritik, posledica česa je tudi vložitev več predlogov novel k temu osnovnemu zakonu. Nekateri predlogi za saniranje so bili sicer popolnoma upravičeni, saj glede na to, da gre za ureditev s tega področja povsem na novo, ni bilo mogoče črpati praktičnih izkušenj. Zato je bilo nujno te anomalije in pomanjkljivosti z noveliranjem odpraviti.

Danes imamo pred seboj zopet nov predlog sprememb, katerih namen je popolnoma odprava možnosti reprogramiranja oziroma odobravanja spornih tako imenovanih menedžerskih oziroma tajkunskih posojil. Predlagatelj predlaga prepoved dajanja posojil ali poroštev drugim finančnim institucijam, obnavljanje posojil oziroma vse oblike spreminjanja pogojev že danih in novih posojil pred dospelostjo ali ob dospelosti, če so ta posojila namenjena financiranju odkupov podjetij s strani uprav ali s strani z njimi povezanih oseb. Prepoved naj bi veljala tudi za gospodarske družbe, če teče zoper njih kriminalistični ali sodni postopek ali postopek pred Agencijo za trg vrednostnih papirjev oziroma Uradom za varstvo konkurence.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je zdaj veljavna zakonodaja, ki se dotika omejitev pri poslovanju bank ozirom spornih tajkunskih posojil, zadostna in primerna, zato predlagani rešitvi nismo naklonjeni. Menimo, da obstoječa

zakonodaja ne dopušča možnosti, da se lahko likvidnostna sredstva namenjena investicijam in razvoju podjetij namenjajo za reprogramiranje spornih menedžerskih posojil z državnim poroštvom. Nadzor nad tem delom zakona izvaja namreč Ministrstvo za finance, ki lahko od bank zahteva podatke o stanju izpostavljenosti že sklenjenih poslov in tudi poslov, ki bodo še obnovljeni. To pa je tudi poglobitveni razlog, da predlagane spremembe v tej smeri ne podpiramo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Barovič, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod podpredsednik, kolegice, kolegi, gospa Kamnarjeva - že spet midva.

Ja, prav je, da vsak pove svoje mnenje, zato smo v Državnem zboru. Prejeli smo mnenje Vlade Republike Slovenije o Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, ki pravi: "Po mnenju Vlade" (citiram delčke): "Vsi menedžerski odkupi niso sporni, ampak je bila večina teh odkupov v celoti izvedena skladno z veljavno zakonodajo in ob soglasju vseh delničarjev oziroma lastnikov." Drži, verjamem, ampak zato smo tam, kjer smo, spoštovane kolegice in kolegi! Zato pa smo tam, kjer smo. Pa vas ne bi rad spomnil na včerajšnje razprave o, mislim, da prvem zakonu. Vsebine se prepletajo - zato smo tam, kjer smo. Ker je bil zakon, ki je določal pravice in dolžnosti menedžerjev iz leta 1998, odgovornost te vlade, pa nihče ni ukrepal. Menedžerji so delali po svoje, Vlada je bila kot tiste tri opice: "ne vidim", "ne slišim" in "ne govorim". In zgodba se nadaljuje.

Naslednja trditev: "Kršitve zakonodaje s področja odkupov podjetij s strani uprav v Republiki Sloveniji ugotavljajo za to pristojne "ustanove", institucije, ne maram tega izraza, zato prevedem v "ustanove" - "Urad za varstvo konkurence in Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki delujeta v skladu z veljavno zakonodajo." Spet imam tisto podobo. To je pač neka podoba, to ni žalitev, to je podoba, ki ponazarja "ne vidim", "ne slišim", "ne govorim", treh opic. Kaj je Urad za varstvo konkurence naredil? Kaj je naredila Agencija za trg vrednostnih papirjev, če smo včeraj obravnavali vladni predlog zakona ali pa Trofenikov - saj je vseeno, čigav, saj je vladni - o tem, da je treba zajeziti menedžerje? S tem ste, smo priznali, da je nekaj narobe. Tu pa trdimo, da so ustanove, ki morajo ugotavljati, in če niso ugotovile, pač ni bilo greha. Ja, seveda, saj kar ni prepovedano, je dovoljeno. Nihče ni nič naredil, tukaj se Vlada izgovarja, da so to ustanove, hkrati pa Vlada včeraj da novi zakon, s katerim bomo končno začeli nadzirati menedžerje. Zakaj je pa potem ta zakon gospod

Trofenik dal pa Vlada, če imamo Agencijo pa Urad za varstvo konkurence, ki ni naredil nič, nič.

In na koncu: nadzorni organi v praksi niso udeleženi pri tovrstnih odkupih in tudi nimajo ustreznih pooblasti, da take odkupe izvršijo. Seveda, lepo vas prosim! Bogdan Barovič je predsednik nadzornega sveta ali pa nadzornega organa, ki bom prijatelju povedal, pa ne, Srečku Prijatelju, prijatelju povedal, da je mogoče nekaj kupiti in da bom jaz malo postrani zraven, če boš ti kupil, ker nisi nič vezan, ti kupi, ti "petrigaj", meni boš pa nekaj dal. To tako je! In ne se sprenevedati, da temu ni tako! Tako to je in tako so delali vsi nadzorni organi, ko so imeli prve informacije, so jih posredovali naprej, posamezniki so kupovali in se obogateli. Takšna je resnica, gospe in gospodje blizu agenciji, blizu uradov, blizu pravosodja ali pa mimo pravosodja. Nihče ni nič naredil. Že spet imamo steber "treh opic" - ne vidim, ne slišim, ne govorim. To tako je! Hočete nočete, javno lahko rečete, da ni res, toda v sebi v svojem srcu, v svoji glavi boste vedeli, da temu je tako.

Sedaj je vse narobe, če nekdo da zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije in s tem zakonom odpravi možnost reprogramiranja spornih posojil, za katera so dana celo državna jamstva. Čudno se nam zdi, da se pojavi nekdo, ki prepove dajati posojila ali poroštva drugim finančnim ustanovam, ki prepove refinanciranje ali obnavljanje posojil ali vse oblike spreminjanja pogojev že danih in novih posojil, če so ta posojila namenjena financiranju odkupov podjetij s strani uprav in z njimi povezanimi osebami. To se nam zdi sedaj čudno! To ni nič čudnega! To je končno en ukrep, ki bi ga morala izvesti ali Urad za varstvo konkurence ali Agencija za trg vrednostnih papirjev - pa ga nista! Ali pa revizorji - pa ga niso; ali pa nadzorni sveti, ki tega niso storili. Da ne rečem, še kdo drug bi moral to narediti, pa ni.

In zdaj pride predlog, da končno enkrat to naredimo in rečemo, da banke iz 1. člena ne smejo dajati posojil za odkupe celotne gospodarske družbe ali obnavljati posojil, ki so bila dana za odkup gospodarskih družb, ali začasno odkupovati deležev gospodarskih družb, kjer imajo člani organov vodenja in nadzora večinski delež, in da ne smejo odobravati poroštev za posojila drugim finančnim ustanovam, namenjenih za odkup celotne gospodarske družbe, če seveda te zadeve "ne stojijo". To je popolnoma normalno, da se takšne zadeve prepovedo" Končno enkrat! Končno enkrat! Še enkrat bom poudaril, spoštujem Vlado, ki dela, ampak po mnenju Vlade vsi menedžerski odkupi niso sporni. Ja, zakaj pa je potem danes 17 primerov spornih menedžerskih odkupov? Saj niso vsi, mnogi pa so. Zakaj Urad za varstvo konkurence in Agencija za trg vrednostnih papirjev nista ukrepala, če vemo za 17 spornih primerov, kjer ni ukrepala nobena od teh ustanov? Zakaj sploh te ustanove še so?

Da nadzorni organi niso udeleženi - mislim, to je pa pravlјica. Gospe in gospodje, saj, kdor dela, kdor veliko dela, greši. Bog ne daj, da bi rekel, da je zdaj ta vlada kriva za to, sploh ne! Povedal sem jasno in glasno že včeraj in danes, od leta 1998 naprej obstaja zakon, ki bi omogočil prepoved lumparij, ki so se dogajale, in je bila ta vlada, pa ni storila ničesar. Pa tudi prejšnja ne, ki je sploh začela z vsem tem. Da si bomo zelo na jasnem, LDS-ova vlada je začela s tem in je bila na oblasti 10 ali 12 let. In potem ta vlada in zdaj je ta vlada. Bog ne daj, da obtožujem to vlado; ampak da pa ta vlada, ki se bori ali pa kaže na to, da bi se borila proti temu, zavrača zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, ki je zelo jasen, ki prepoveduje vse lumparije - kakšna je potem? Ali je drugačna? Ali je bolj socialna in bolj poštena ali je takšna, kot je bila LDS-ova, ali je takšna, kot je bila SDS-ova? Kakšna je? Ja, očitno je takšna. Nikoli ni nihče - saj vem, da se vam čudno zdi, da je to prišlo zdaj z desne strani, ki bi lahko tu nekaj naredila, pa ni, prav imate, ampak je vsaj prišlo. In zaradi tega ne obtožujem te vlade in Slovenska nacionalna stranka ne obtožuje te vlade, obtožuje prejšnji dve vladi. Toda vsaj toliko poštenosti ste imeli, mi smo bili sopodpisniki, da smo ta zakon o jamstveni shemi napisali in ga predložili. Vsi skupaj bodimo pa toliko pošteni, da enkrat ta steber - še enkrat bom uporabil to besedo, pa potem nič več - treh opic, ko ne vidiš, ne slišiš in ne govoriš, podremo. Ker tako se pa res ne moremo iti - biti lepi pred ljudmi, kako je fino, kako smo socialni, gremo v strukturne spremembe, prvič v zgodovini države Republike Slovenije, ki so potrebne in jih bom podpiral pri tej vladi, zraven pa delamo ravno nasprotno. Vsak "ne" zakonu o spremembi in dopolnitvi zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije je čisto nasprotje želji po strukturnih spremembah. In je čisto nasprotje izrazju in izražanju, ki ga uporabljamo v tem letu - da želimo obnoviti to državo, socialno državo, pomagati ljudem v stiski. Ne dovolimo, da bi prepovedali bankam dajati sporne kredite, hkrati pa se v tej socialni državi ne vprašamo, da človek, ki je dobil službo za 7 mesecev in ne more preživeti. Slovenec, Janez Novak (tipičen primer imena in priimka) ne more dobiti posojila 1.000 evrov za to, da bo kupil hrano ali da bo plačal položnice, ki jih prej ni mogel, ta pa ne more in ne sme dobiti posojila!

Zdaj vas pa vprašam, kolegice in kolegi, nasprotujete prepovedi dajanja posojil bankam za sporne kredite v milijonih evrov za tajkune, menedžerje, hkrati pa to pomeni, dali jim bomo kredite, da bomo še naprej pomagali tistim, ki so izgubili, ker so kvartali in se igrali z delnicami, kupili delnice Balkana, kupili delnice Kitajske, rasle so zelo, kar naenkrat so pa zelo padle. Zdaj so pa v izgubi, 50 tisoč, 100 tisoč evrov, 500 tisoč evrov. In mi bomo dovolili bankam, da jim bodo tisto izgubo, kjer so špekulirali, poravnale. Človek

pride in prosi za 700 evrov kredita - v moji občini jih je sedem, pa vam imena in priimke lahko povem, če me ne bo Musarjeva zagrabila za vrat, ki ne morejo dobiti 700 evrov kredita za to, da bi plačali položnice in kupili kruh. A, to pa ja? Ali je to socialna država?

S tem zakonom prepovedujemo bankam dajati sporne kredite, jasno je zapisano. Če boste rekli, da ta zakon ni primeren, pomeni, da boste dovolili bankam sporne kredite, s katerimi bodo spet kreditirali tiste, ki so špekulirali, še enkrat pravim, kupovali delnice na kitajskem, balkanskem trgu dokler so šle gor in so izgubili. Ljudem, navadnim ljudem pa 700 evrov banke ne morejo dati kredita, 500 evrov, 400 evrov, 300 evrov za dopust! In mi smo socialna in pravna država! Saj ne pomeni, da prepoved omogoča nekemu drugemu, pomeni samo pošten odnos. Tisti, ki podpira lumparijo - konec s temi dejanji in naj raje banke dajejo kredite tem ljudem in jim pomagajo! Vem, da ta vlada to hoče in vem, da bo sposobna, samo ne razumem pa, da po eni strani delamo strukturne spremembe, pomagamo ljudem, dajemo možnost ljudem kredita, po drugi strani pa pustimo odprte kredite in možnost, da daje kredite za sporne nakupe. Sporni so pa; popolnoma jasno je, da so sporno, popolnoma jasno, da so sporni - še enkrat poudarjam. Jaz ne razumem več te politike, ne vem, zakaj sem sploh še potem v tem državnem zboru, skupaj s svojimi kolegi iz Slovenske nacionalne stranke, res ne vem.

Govorimo o socialni državi, hkrati podpiramo banke za dajanje spornih kreditov, revežem kreditom pa ne dajemo - to za mene ni socialna država niti ni pravna država! Jaz spoštujem izjavo ministra za gospodarstvo, ki jo je včeraj dal in mu dam čisto prav in ga spoštujem, sedaj ni država kriva za tisto, kar se je zgodilo v Muri, res ne, krivi so Janez, Miha, Pepe in France in tem je treba dati šest mesecev časa, da naj vrnejo denar, ki so ga pokradli, nazaj v Muro, če ne naj gredo sedeti. Imamo na Dobu zapore pa v Kopru zapore. Ta zakon je tisti, ki onemogoča takšna dejanja, kot so jih storili vsi tisti, ki so Muro "zafurali"! Točno ta zakon, bo vsaj enkrat onemogočil takšna dejanja. Sedaj pa naj Državni zbor in Vlada odgovarjata za krivice, ki so se zgodile na osnovi "lumparij", ki jih s tem zakonom prepovedujemo, ampak vi že spet ta zakon zavračate. Sedaj mi pa povejte to logiko, jaz ne razumem več tega. Sprejmimo ta zakon, prekinimo to "lumparijo", na odgovornost pokličimo vse od leta 1998, naj vrnejo tisto denar, saj ga imajo, ga imajo v čolnih, ga imajo v jahtah, ga imajo v jaguarjih, ga imajo v vikendih in ne vem kje! Naj ga vrnejo, če ne pa naj gredo sedeti! Ta zakon pa sprejmimo, onemogočimo sporne menedžerske kredite komurkoli kadarkoli od zdaj naprej in pomagajmo raje ljudem, da bodo dobili denar, ker vemo, da moramo pospešiti potrošnjo, da bodo "magari" s krediti - jaz nisem pobudnik kreditov za potrošnjo, ampak, ja, naj dobijo kredit za to, da bodo spodbudili potrošnjo;

spodbujena potrošnja bo spodbudila proizvodnjo. In ta spirala bo šla takole navzgor, ne pa navzdol.

Z nesprejetjem tega predloga zakona bo šla ta spirala še bolj navzdol. In vse poštenje, verjamem v to vlado, še enkrat povem, verjamem, upam, da bo nekaj naredila, ampak vse tisto upanje v to vlado, ki jo podpiram, ministra, premierja Pahorja podpiram, stokrat sem povedal. Po mizi naj udari, pa naj naredi en red! Takrat bom izgubil osebno, kot Bogdan Barovič, pa mislim, da tudi kolegi v Slovenski nacionalni stranki pa res vso podporo, voljo, željo in spoštovanje do obstoječe vlade in do obstoječega premierja. Potem pa res ne razumem več nič. Hvala lepa. Mi bomo ta predlog zakona vsekakor podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Radovan Žerjav bo predstavil stališče Poslanke skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi. Cilj Zakona o jamstveni shemi je omogočiti gospodarskim družbam s sedežem v Republiki Sloveniji lažjo pridobitev likvidnih sredstev za različne namene. To je bil osnovni namen tega zakona. Z novelo zakona, ki je sledila kmalu po sprejetju osnovnega zakona, smo v shemo vključili tudi zadruga in poskusili omejiti možnost dajanja refinanciranja ali obnavljanja tako imenovanih tajkunskih posojil.

Po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke vprašanja omejitev pri izdajanju jamstev in poslovanju bank še vedno niso oziroma sploh niso ustrezno urejena. Po našem mnenju Zakon o jamstveni shemi ne bi pod nobenih pogojev smel dopuščati bankam, ki pridobijo jamstvo države, dajanje posojil, refinanciranje ali obnavljanje posojil, če so le-ta namenjena financiranju odkupov podjetij s strani uprav ali z njimi povezanih družb, vsem znanim tajkunskim kreditom. To dejavnost namreč lahko banke, če to želijo, opravljajo v lastni režiji, brez državnih poroštev. To je njihova pravica - ne nazadnje! Vladni sprejeti predlog dopušča izjeme od te prepovedi, kar je po našem mnenju nedopustno. Nezaslišano in popolnoma sprevržena je dopuščena možnost, da se lahko sredstva, namenjena razvoju podjetij in reševanju krize, namenijo za reprogramiranje oziroma odobravanje tajkunskih kreditov. In po vrhu vsega še z državnim poroštvom. Višek absurda, bi se lahko reklo. Torej, sredstva ki naj bi bila namenjena reševanju krize slovenskega gospodarstva in posledično, seveda, zaposlenih v slovenskem gospodarstvu, se lahko ob nekaterih izpolnjenih pogojih, trije so, namenjajo za odplačevanje menedžerskih odkupov.

Danes, najbrž ste o tem prebrali v Poslovnem dnevniku, o tem razglabljujejo tudi novinarji. Pa bom prebral en odstavek: "Za jamstva posojilom gospodarstva je država doslej bankam sicer izdala skupno že 310 milijonov evrov, vendar naši viri

ocenjujejo, da bo prišlo do zlorab, saj bo večina kvote za poročstva porabljena za obnovo obstoječih posojil in ne nove projekte. Prav tako kaže, da bodo podjetja s slabšimi bonitetami veliko težje prišla do posojil z jamstvom države." Naslov članka je Skrivnostna poraba državnih poroštev.

Spoštovana Vlada in koalicija! Ali nimate morda slabe vesti, da bomo sredstva na nek način, pod nekimi pogoji lahko tudi namenjali tajkunom?

Da si sposodim še za kontra vročo temo, ki danes, te dni okupira vse, da bomo Muro in Pomurje pa zavestno z zamahom roke pošiljali na smetišče zgodovine in v agonijo, kakršne v Pomurju še nikoli v tej zgodovini ni bilo. Sam nikoli nisem obtoževal nikogar za pojav anomalije, ki smo ji dali ime tajkun ali tajkuni. Vse politične stranke, sem že nekajkrat dejal, bi morale vsaka v svojem deležu prevzeti odgovornost za nastanek tajkunov. Očitno vsi skupaj v preteklosti nismo storili vsega, da bi te anomalije skozi spremembo zakonodaje preprečili. Odgovorno pa je od nas vseh, da v prihodnje in tudi danes naredimo vse in še več, da do teh anomalij v prihodnosti več nikoli ne bo prihajalo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo ta predlog zakona podprli. Spoštovani predstavniki koalicije, vas pa, upam, da bo streznilo več kot 3.000 Pomurcev, ki nas bodo v kratkem prišli spomnit, da Slovenija ni "samo Ljubljana", govorim v narekovajih, in le "nekaj tajkunov". Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospoda predsednik, za besedo. Prijazen pozdrav vsem, tudi predstavnici ministrstva, državni sekretarki gospe Heleni Kamnar!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije mislimo, da je bistvo veljavnega zakona o jamstveni shemi posebna protikrizna jamstvena shema za podjetja, katere osnovni namen je vzpostavljanje srednjeročnega kreditnega trga, ki je po začetku krize v slovenskem finančnem in pa realnem sektorju praktično zamrl. Zato se nam zdi izredno pomembno, da izvajanje zakona pomaga vzpostaviti pomemben kreditni potencial za podjetja. Včeraj je, recimo, SIB banka izvedla tretjo avkcijo za pridobitev državne jamstvene kvote. Strinjamo se, da bi lahko s tem protikriznim ukrepom bolj pohiteli, vendar pa tudi ocenjujemo, da sedaj ni smiselno razpravljati o različnih razlogih za zamik njegove uveljavitve. Sistem je tukaj, se izvaja in pa - deluje. Shema je na voljo, treba jo je samo čim bolj učinkovito izvajati, hkrati pa dodatno pomagati bankam pri pridobivanju pomembnih finančnih virov. To je za nas tudi glavni cilj. Nikakor pa ne želimo, da bi izvajanje tega pomembnega protikriznega ukrepa preveč obremenjevali s tako imenovanim protitajkunskim bojem.

Menimo, da danes večino anomalij iz slovenske privatizacijske tranzicije ni mogoče več v celoti popraviti, saj so bile takrat vgrajene v sam sistem privatizacije. Iskanje odgovor na zakaj in kako, je ta trenutek že bolje prepustiti komu drugemu, recimo raziskovalcem iz različnih področij, aktualna politika pa se mora ukvarjati s problemi, ki so danes tukaj, in s problemi, ki bodo jutri nastali. Če bomo sledili divji in očitno vse bolj uničevalni ihti boja proti tako imenovanim tajkunom, ki so jih predlagatelji obravnavanega zakona takrat, ko so bili na oblasti, soustvarjali tudi sami, bomo s prekomernim ekonomsko neupravičenim in pravno spornimi ukrepi škodili predvsem bančnemu sistemu in potem zagotovo tudi gospodarstvu, ne bomo pa odpravili večino posledic že omenjenih anomalij, saj jih objektivno niti ni mogoče.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo že večkrat povedali, zadnjič pa ob obravnavi novele Zakona o javnih financah, ko je tudi potekala polemika o obsegu tako imenovane protitajkunske klavzule, da podpiramo zavarovanje javnih sredstev s prepovedjo sklepanja ali obnavljanja posojil ali poroštvenih poslov, ki so namenjeni menedžerskim odkupom in so se izpeljali brez potrebnih dovoljenj oziroma je pri njih prihajalo do drugih nepravilnosti. In zaradi tega tudi podpiramo, da se proti takšnim osebam, posameznikom in podjetjem uvede postopek pristojnih organov. Ob tem pa ponovno poudarjamo svoje mnenje, in to ne glede na dejstvo, da bodo takšne antitajkunske določbe najverjetneje uporabljene v Sloveniji zgolj v dveh ali treh razvpitih in vsem znanih primerih. Zato bi bilo zagotovo bolje, če bi se ta problematika uredila v posebnem zakonu, ne pa da se z njo obremenjuje zakonska besedila zdaj že treh ali štirih zakonov. Tudi zato, ker gre za pomemben, potreben poseg države v izvajanje samostojne poslovne politike bank, ki zahteva ustrezne pravnosistemske, korektne, jasne in nedvoumne rešitve.

Predlagane zaostritve omejitve pri izdajanju jamstev in pri poslovanju bank v Liberalni demokraciji Slovenije ne podpiramo, saj menimo, da je sedanja ureditev omejitev iz 8. in 13.a člena ustrezna, pravno zagotovo nesporna ter da je poseganje v poslovne politike bank še vedno v razumnih okvirih oziroma da to poseganje ne bo imelo bistvenega vpliva na poslovanje bank, hkrati pa zagotavlja uveljavljanje prepotrebnega javnega interesa. Vsega tega pa ne moremo trditi za predlagano rešitev, ki je pred nami in vsega tega ne zagotavlja.

Če izpostavimo še naslednji detajl. Ob izrecni določbi, da naj bi bile banke Ministrstvu za finance dolžne posredovati podatke iz že sklenjenih poslov, je treba ponovno opozoriti na podatek, že slišan v tej dvorani, da je bilo v zadnjih 15 letih izvedenih skoraj tisoč menedžerskih prevzemov in odkupov in da z večino od njih ni prav nič narobe. Gre torej za

številna normalna kreditna razmerja, ki jih imajo banke, zato bi bilo njihovo absolutno omejevanje pri teh razmerjih zagotovo za gospodarstvo popolnoma nerazumno in škodljivo. Nadalje je treba poudariti, da vseh menedžerskih odkupov oziroma prevzemov nikakor ne moremo metati v isti koš. Velika večina jih je bila izpeljana pravno korektno in v skladu s takrat veljavno zakonodajo. Če pa ima seveda kdo podatke, da v konkretnih primerih ni bilo tako, naj seveda pristojnim organom to ustrezno sporoči in pa ukrepa. V pravni državi pač ne moremo, zaradi nekaj posameznih ekscesov, kaznovati kar vse in pa vse prek. Obenem pa gre za veliko količino podatkov, ki bi jih morale banke Ministrstvu za finance posredovati na njegovo zahtevo, ob tem pa predlagatelji očitno namenoma izpuščajo določbo, po kateri je Ministrstvo za finance dolžno s tako pridobljenimi podatki ravnati v skladu z Zakonom o bančništvu. Zakaj gre? Ali morda za to, da bodo podatki, ki predstavljajo bančno tajnost, lažje prihajali v javnost, ker se bo potem z njimi manipuliralo in škodilo tako banki kot pa njenim komitentom, to zagotovo in pa najbrž ni naš cilj. Vsem je jasno, da je bančna tajnost eden izmed najpomembnejših elementov zaupanja v bančni sistem in s tem se nihče v pravno urejeni in ekonomsko stabilni državi ne sme igrati. Bivši guverner Banke Slovenije je večkrat izjavil, da sta denar in kapital plahi in pa občutljivi ptici, mi pa v našem stališču dodajamo, da morata biti tako finančni kot tudi bančni sistem predvsem stabilno, pravno, varno in pa zanesljivo gnezdo za obe prej omenjeni ptici.

Naj na koncu še enkrat povem, da v Liberalni demokraciji Slovenije ne vidimo nikakršnega razloga za predlagano zaostritev omejitev pri izdajanju jamstev ter pri poslovanju bank, zato bomo glasovali proti sklepu, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Čepič bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Spoštovana državne sekretarka. Poslanska skupina Socialnih demokratov ne bo podprla nadaljnje obravnave Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi. Predlagana sprememba ne predlaga nobene nove rešitve, ki je ne bi do zdaj že obravnavali ob sprejemu Zakona o jamstveni shemi. Sam zakon še ni v popolnosti zaživel, nimamo še relevantnih, povratnih informacij, kako vpliva jamstvena shema na zmanjševanje tako imenovanega "kreditnega krča" in kako so banke tudi sprejele način dodeljevanja jamstvenih vod v okviru avkcij. Že imamo predlagane spremembe, ki bi po našem mnenju napravile jamstveno shemo pravzaprav neuporabno. Namreč, sedanja rešitev v obstoječem zakonu se nam zdi primerna pri omejevanju dodeljevanja in reprogramiranja

kreditov, ki so bili ali pa bodo dodeljeni za odkup poslovnih deležev družb s strani članov poslovodstev in njim posredovanim osebam.

Tudi sami ocenjujemo, da je treba omejiti oziroma onemogočiti dajati kredite tistim, ki želijo nezakonito prevzeti gospodarske družbe ali njihove dele. Določila, da se ne sme dodeljevati kredite tistim, ki nimajo dovoljenje za prevzemno ponudbo, tistim, zoper katerih so v teku postopki, zaradi prevzemnih kršitev v skladu z našo zakonodajo oziroma ali je uveden postopek presoje koncentracije zaradi neskladnosti s pravili konkurence v skladu z zakonodajo - da ne citiram celotnega člena - se nam zdi dovolj velik omejitveni element, ki bankam jasno sporoča, koga naj ne kreditirajo. Ne s kreditnimi sredstvi, ki so zavarovana tudi z jamstveno shemo Republike Slovenije, saj to ni dovoljeno. To je zapisano v sedanjem 8. členu, ki ga opozicija tudi želi nekoliko spremeniti - to pa je, da preberem ta del - če je kredit namenjen za odkup podjetij oziroma njegovih deležev ali za odplačilo obstoječih kreditov, najetih za te namene. Najetje odplačila kredita pomeni pravzaprav reprogramiranje kredita. Gre za to, da ga plačaš in dobiš neke ugodnejše, zato je seveda ta sprememba nesmiselna. In takšnega kredita ne sme odobriti ali reprogramirati tudi s sredstvi iz drugih virov, ki jih ima banka, v kolikor je banka vključena v jamstveno shemo. To pa je 13.a člen. Takšne omejitve so zapisane, tudi v drugih finančnih zakonih, ki poskušajo s svojo regulativo spodbujati banke, da bi kreditirale realni sektor za potrebe razvoja in tudi likvidnosti. Nesmiselno je tudi spreminjati neke pogoje v jamstveni shemi, po dobrih dveh mesecih, ko nimamo še prav vseh podatkov, kaj se dejansko dogaja s to jamstveno shemo in ali so in v kolikšni meri dejansko doseženi cilji, ki smo jih opredelili v obrazložitvi Zakona o jamstveni shemi v Republiki Sloveniji. Do zdaj so bile opravljene tri avkcije za jamstveno shemo in porabljene je bilo 310 milijonov poroštvene kvote, to je dobra četrtina. Na tej osnovi pa so oziroma bodo banke odobrile dobrih 880 milijonov evrov kreditov. Torej je jamstvo države nekje okrog 35%, v zakonu smo predvidevali do 80%. To je iz poroštvenega zornega kota verjetno dobro, saj smo na ta način dobili večjo kreditno vsoto denarja kot smo ob sprejemu zakona predvidevali in to se bo verjetno odrazilo tudi pri oživljanju gospodarstva. Slabo pa je, da nimamo podatkov, kako so ta denarna sredstva razporejena med gospodarske subjekte bonitetnih razredov A, B in C. Res je, da smo jamstveno kvoto z zakonom nekako razdelili po namenu kreditiranja. Ali se ta shema tudi uresničuje, pa ni podatka. Če se spomnimo za par mesecev nazaj, ko smo sprejemali jamstveno shemo, smo dodali med upravičence do dodelitve kreditov varovanih za jamstveno shemo tudi podjetja z bonitetnim razredom C, kar v prvem zadnjem predlogu ni bilo predvideno. Takrat smo ocenjevali, da je to tista skupina podjetij, ki so bila do včeraj dobra, lahko tudi

odlična podjetja, imajo dober poslovni program, a jih je sedanja gospodarska in finančna situacija dejansko najbolj prizadela in zato potrebuje takšno pomoč. Nasprotno, signali iz realnega sektorja so, da zdaj ta ukrep uporabljajo predvsem dobra podjetja, ki imajo bonitetni razred A, eventualno B, del sredstev pa je namenjen tudi reprogramiranju nekaterih kreditov, poslovnih, kreditov za razvoj. Sprašujem se, ali je to res. Tega zdaj ne vemo. Verjetno je še prehitro postaviti takšno trditev, če sledimo sporočilu iz današnjega dnevnega tiska, ko avtorji članka ugotavljajo na osnovi podatkov iz bank, da dejansko še nismo dokončno sklenili nobene kreditne pogodbe in tako zagotovili gospodarstvu dolgoročnih in finančnih sredstev. Zagotovo je to eden od pomembnejših vprašanj pri uveljavljanju jamstvene sheme.

Ministrstvu za finance predlagamo, da skupaj s SID banko, in verjetno še kom, analizirajo dodeljevanje kreditov na osnovi jamstvene sheme in pregledajo ali se cilji uresničujejo. V kolikor ne, naj dopolnijo pravilnik ali spremenimo zakon, da bo ta jamstvena shema še bolj operativna. Tudi za podjetja s slabšim bonitetnim razredom, ki pa so še vedno dobra in uspešna in imajo dober proizvodni program in tudi stabilen trg. Predvsem zato, ker smo s sprejetjem Zakona o jamstveni shemi predvidevali, da bo kreditni krč nekako popuščal. Obljuba pa je bila tudi, da se bo zakon spreminjal v kolikor bo ugotovljeno, da sistem ne deluje dobro.

Spremembe, ki bodo usmerjene v še boljše delovanje jamstvene sheme, bomo tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli. Predlog zakona, ki ga je predlagala skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim poslancem Jožetom Tankom pa torej ne prinaša nobene nove izboljšave, odpira pa vprašanja, ki smo jih že ob obravnavi pri sprejemu zakona tudi z dovolj tehtnimi argumenti zavrnil. Ob ponovnem predlogu pa v ničemer predlagatelj na novo ne utemeljujejo, zakaj bi bilo treba sprejeti takšno rešitev. Poslanska skupina Socialnih demokratov zato meni, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zvonko Černač bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni! O zakonu o jamstveni shemi govorimo danes v Državnem zboru že četrtrič. Že konec marca, ko smo o njem govorili prvič, je bilo kakšne tri mesece prepozno. Tako imenovan kreditni krč, ki je glavni razlog za gospodarsko krizo, ne le v naši državi, temveč tudi širše, do danes v Sloveniji še ni popustil. Po mnenju predlagateljev posamezna področja zakona, predvsem vprašanja omejitev pri izdajanju jamstev in omejitve pri poslovanju bank, še vedno niso ustrezno urejena oziroma so urejena v popolnem nasprotju s ciljem sprejete novele Zakona o

jamstveni shemi. Prioritetna naloga bank okrepljenih z vstopom v jamstveno shemo, mora biti predvsem kreditna aktivnost do podjetij, ki potrebujejo sredstva za vlaganje za investicije v razvojne projekte in obratna sredstva, ne pa financiranje takih ali drugačnih tajkunskih zgodb. Na Odboru za finance je bil ob obravnavi novele Zakona o jamstveni shemi maja meseca letos sicer sprejet amandma, ki je prepovedoval tako imenovane tajkunske kredite z državnim poroštvom. Vladajoča koalicija pa je nato v Državnem zboru v zaključni fazi zakonodajnega postopka vložila in tudi sprejela amandma, ki je postavil na glavo popolno prepoved dajanja vseh vrst tajkunskih posojil, saj je dopustila možnost skorajda neomejenega dajanja teh posojil in to z državnim poroštvom. Poglavitna rešitev novele zakona, ki ga imamo danes pred seboj, je tako prepoved dajanja posojil in poroštev drugim finančnim institucijam, refinanciranja ali obnavljanja posojil oziroma vse oblike spreminjanja pogojev že danih in novih posojil, pred uspelostjo ali ob dospelosti, če so ta posojila namenjena financiranju odkupov podjetij s strani uprav in z njimi povezanih oseb. Prepoved velja tudi za gospodarske družbe, če teče zoper njih kriminalistični, sodni postopek ali postopek pred varuhoma konkurence.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prepričani, da Slovenija letos ne bi zašla v recesijo, če bi Vlada pravočasno sprejela potrebne odločitve, ena bistvenih pa je seveda sprostitev kreditnega krča. Na to smo ves čas opozarjali, vlagali številne predloge in zakone, ki so bili vsi po vrsti zavrženi. Namesto tega smo bili v najbolj kritičnem obdobju priča podaljševanju tajkunskih kreditov s strani največje državne banke in "reality šovu", ki so ga posamezni člani Vlade uprizarjali pred slovensko javnostjo o tem, kdo je večji borec proti tajkunom in kateri od novih direktorjev bank je politično nastavljen in kateri ne. Vlada se je ukvarjala sama s seboj in s kadri, ki jih je politično sama nastavila, nekateri njeni najvišji predstavniki pa so bili celo tako brezsrčni, da so kritizirali tista dejanja drugih, ki so jim skrivaj asistirali sami. Namesto, da bi banke dobile jasna jamstva Vlade in sprostile dostop do kvalitetnih finančnih sredstev podjetjem, ki so imela programe, je v kadrovski krč zapadla celo naša največja državna banka in bila zaradi sporov v vladajoči koaliciji skoraj obglavljena, s tem pa je bilo tudi ovirano njeno normalno delovanje. Vse to bo imelo dolgoročne slabe in škodljive posledice tako za državo kot za njene državljane in državljanke. Na drugi strani so zaradi prepočasnih odločitev Vlade v stečaj končala in bodo še končala, kot kaže, številna slovenska podjetja, ki so imela programe, zagotovljeno proizvodnjo, niso pa razpolagala z likvidnimi sredstvi za njeno financiranje. Beležimo rekorden upad gospodarske aktivnosti. V zelo kratkem času se je rekordno povečalo število brezposelnih. V nekaj mesecih se bo številka

brezposelnih očitno podvojila, saj se pospešeno bližamo številki 100 tisoč ljudi, ki nimajo dela. Te razmere, ki bi jih bilo treba izkoristiti za gospodarsko in socialno prestrukturiranje, bodo očitno zamujene in priče bomo še nadaljnjemu upadanju aktivnosti, kljub temu, da se v nekaterih državah Evropske unije trend obrača v drugo smer.

Na drugi strani je vladajoča koalicija dober namen zakona, ki naj bi pospešil gospodarsko aktivnost, izkoristila za sprejem amandmaja, ki, ne le, da omogoča reprogramiranje tajkunskih kreditov, omogoča reprogramiranje celo z državnim poroštvom. Da bi to prepričali, govorimo danes o tem zakonu že četrtič. Iz mnenja Vlade izhaja, da niso vsi tajkunski prevzemi nezakoniti. Saj ne govorimo o tem, ne govorimo o zakonitosti oziroma nezakonitosti, govorimo o tem, da je moralno nedopustno, neetično, nehigienično in v nasprotju z državnimi interesi, da se v obdobju, ko je treba financirati programe, ki bodo povečevali gospodarsko aktivnost, omogoča prioritarno servisiranje teh tako imenovanih menedžerskih kreditov. Kam pa bi prišli, če bi sledili stališču Vlade in bi te kredite oziroma ta poroštva, kot pravi Vlada, lahko odobraval celo za prevzeme, ki so nezakoniti. Narobe svet! Slovenija je bila konec lanskega leta ena redkih držav Evropske unije, ki ji je Evropska unija napovedovala pozitivno gospodarsko rast v letošnjem letu, minimalno, vendar pozitivno, v višini 0,6% na letni ravni. V preteklih letih je namreč Slovenija beležila v povprečju več kot 3% višjo gospodarsko rast, kot velja to za povprečje Evropske unije. Torej bi bilo utemeljeno pričakovanje, da se bo zdaj ta rast zniževala vsaj toliko počasneje, kot velja za povprečje. To se ni zgodilo. Zadnjega pol leta smo bili priče prostemu padu zaradi neustreznega in neučinkovitega dela Vlade; sliši se absurdno, vendar drži. Bolj kot od odločitve naše vlade je preobrat v pozitivno smer pogojen z odločitvami vlad v ostalih državah Evropske unije. Kot primer naj navedem samo ukrepe, ki so bili sprejeti v nekaterih državah pravočasno in so imeli pozitiven impulz na posamezne gospodarske dejavnosti, recimo, na avtomobilsko industrijo, ki je imela posledično pozitiven impulz na avtomobilsko industrijo v Sloveniji, na vse tiste, ki so s to industrijo povezani, ti ukrepi pa so bili sprejeti v Nemčiji, Franciji in ostalih državah Evropske unije. Glede na nedavne napovedati posameznih držav članic Evropske unije, je realno tudi pričakovanje, da bodo odločitve vlad posameznih držav Evropske unije pripomogle k temu, da bo tudi Slovenija počasi izšla iz krize, vendar bo cena, ki jo bodo zaradi neustreznih in prepočasnih odločitev Vlade plačali Slovenci, zelo velika. Napoved Evropske unije o 0,6% gospodarski rasti v letošnjem letu, je namreč temeljila na podmeni, da bo nova slovenska Vlada pravočasno sprejela ukrepe za pospešitev gospodarskih aktivnosti. Ker teh ni bilo, je ves pozitiven učinek prejšnje vlade splahnel v nekaj mesecih. Iz proračunskega presežka konec leta 2007 in 2008, smo v nekaj

mesecih priča skoraj 2 milijardnemu proračunskemu primanjkljaju, ki se mu pridružujejo še številne ostale zadolžitve oziroma poročta SID Banki, Slovenski odškodninski družbi in tako naprej. Namesto, da bi vladajoča koalicija vse aktivnosti usmerila v hitro sprejemanje odločitev, ki bi pospešile gospodarsko rast in povečale likvidnost gospodarstva, je ob noveli Zakona o jamstveni shemi, ki je veljavo zakona razširila na zadruge, izkoristila za sprejem amandmaja, ki, ne le, da omogoča prolongacijo tajkunskih posojil, omogoča celo državna jamstva zanje.

Tudi sicer je ravnanje vladajočih dvolično. Isti politiki, ki so kritizirali prolongacijo kreditov, ki so registrirani na naslovih poštnih nabiralnikov, so bili kot solastniki teh poštnih nabiralnikov, ki so bili s strani največje državne banke deležni izjemno hitre odobritve večmilijonskih posojil v evrih in to brez ustreznega zavarovanja. Na drugi strani je eno izmed večjih trgovskih slovenskih podjetij v decembru, ko je bil kreditni krč najhujši, v enem tednu dobilo več 10-milijonski kredit za financiranje tajkunskega odkupa podjetja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke želimo takšne primere preprečiti, zato je pred nami novela Zakona o jamstveni shemi, ki jo v SDS podpiramo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Majhenič.

Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

V gospodarstvu ni zaznati zadovoljstva, da so ukrepi države, ki naj bi izvlekli gospodarstvo, zadostni in dovolj učinkoviti. Upanje na boljše čase počasi in vztrajno usiha, saj ni zaznati izboljšanja. Vsi pokazatelji pa kažejo le na poslabšanje tako, da se nam zna zgoditi, da se bomo uvrstili med države, ki bodo gospodarsko najbolj prizadete. Iz finančne krize smo se najbrž nekaj naučila, saj nam je pokazala slabosti tam, kjer smo najbolj ranljivi. Gospodarstvo se srečuje z nizko dodano vrednostjo na delavca na izvozu, kjer pa je glede na ceno vse še težje, konkurenca vse večja, poleg tega pa imamo še drago in neučinkovito javno upravo. Skrajni čas je, da nehamo zavajati javni sektor, da ni potrebno razmišljati tudi o slabših časih, to je sestavni del neuspešnega gospodarstva, kar omejuje sredstva tudi za javni sektor. Več kot dve tretjini gospodarstva se bori z nelikvidnostjo, kar je na področju razvoja prineslo še dodatne težave, plačilna nedisciplina in DDV potiska gospodarstvo v brezizhodni položaj, zmanjšanje naročil podjetij, ki poslujejo na tujih trgih, se je znižalo tudi za 50%. Banke so vedno bolj previdne, kar je na neki način tudi za razumeti, saj so

izkušnje iz preteklosti dovolj poučne in jasne. Jamstvena shema in poročta nimajo zelenega efekta. Kredite je vse težje dobiti, če ga pa dobiš, je pa znatno dražji, ker so tveganja za banke tudi večja. Birokracija očitno ne more izpreči iz starih navad, saj počasnost na pridobivanju podpor v razvoju in naložb ter za pripravo investicijskih načrtov ne daje upanja za skorajšnje izboljšanje. Tehnološki preboj je uspel le posameznim podjetjem, ampak ne po zaslugi niti prejšnje niti sedanje vlade, to je le zasluga sposobnih posameznikov, ki pa jih lahko preštejemo na prste ene roke in se v javnosti tudi ne hvalijo.

Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi podpiram. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav. Spoštovane kolegice in kolegi. Zanimivo bi bilo, če bi vas poslance oziroma nas nekdo vprašal in zahteval enoznačen odgovor na vprašanje: "Ali ste za to, da se prepove dajanje posojil ali poroštev drugim finančnim ustanovam? Ali ste za to, da se refinancira in obnavlja posojila oziroma ali ste za to, da se spreminja vse oblike pogojev že danih in novih posojil, če so ta posojila namenjena odkupu podjetij s strani uprav in z njimi povezanih oseb?" Sprašujem se, kako bi lahko odgovorili z "ne" oziroma z "da" in s čim bi to utemeljili.

Namreč, Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije je protikrizni zakon, ki smo ga sprejeli letos, zato da bi v času gospodarske in finančne krize blažili njene učinke oziroma da bi popustil kreditni krč, ki je v tej situaciji nastal, in da bi gospodarski subjekti s sedežem v Republiki Sloveniji lažje prišli do likvidnih sredstev, potrebnih za financiranje vlaganj v investicije in obratna sredstva. Verjamem, da se vsi strinjamo, da posojila, ki so jih ali jih še bodo najeli posamezniki, člani uprav za odkup podjetij, niso predmet reševanja finančne in gospodarske krize, ampak reševanja posameznikov, ki so se v svoji vnemi po pridobitvi čim večjega bogastva in vpliva na gospodarsko kot tudi politično sfero "zaplanirali". Ne vidim nikakršnega razloga, da bi se taka posojila financirala iz davkoplačevalskega denarja. Seveda pa nimam nič proti, če posamezna banka odobri tovrstna posojila, vendar pod pogoji, ki bodo zagotavljali poplačila dolga iz njihovih lastnih virov. V veljavnem zakonu ni, kot rečeno, ustreznih rešitev, ki se tičejo omejitev pri izdajanju jamstev in omejitev pri poslovanju bank. Prioritetna naloga bank, ki vstopajo v to shemo, je, da je njihova kreditna aktivnost usmerjena zgolj v oddajanje kreditov podjetje, ki jih potrebujejo za vlaganje v investicije, razvojne projekte in obratna sredstva. Skratka, Zakon o jamstveni shemi je nastal zaradi krize, finančne in gospodarske, in v takih okoliščinah

so torej potrebni ukrepi, da bi gospodarski subjekti vzdržali v tej krizni situaciji oziroma da bi se njihov trend rasti počasi obrnil navzgor. V situaciji v kateri smo, je po našem mnenju potrebna popolna odprava možnosti reprogramiranja oziroma odobravanja spornih, tako imenovanih, menedžerskih posojil, ki so namenjena financiranju odkupa podjetij s strani uprav ali z njimi povezanih oseb. Posebno še s pomočjo državnih poroštev, se pravi z denarjem davkoplačevalcev. S podporo večine poslancev v Državnem zboru bomo dosegli, da bo Zakon o jamstveni shemi lahko zaživel in funkcioniral v njegovi temeljni funkciji.

Sam bom predlog zakona podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Prijatelj, prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, na nek način nujna sprememba, bo onemogočil reprogramiranje spornih kreditov in če tega ne bomo storili, spoštovani, potem bo na to državo ponovno padel črni madež. Legalizirali bomo gospodarski kriminal. To moramo vzeti v zakup in država, ki podpira dejansko tudi to stanje z dodatnimi napakami; namreč v tem stanju se nismo znašli slučajno, tudi zaradi takih dejanj - pri tem pa ne vidimo problema svojega lastnega podjetja, na primer Mure, ko država ne želi in noče poseči s stroko in s tistim pravim pristopom, da reši podjetje, ki nosi blagovno znamko Slovenije po svetu; če govorimo o taki državi, potem bo upravičeno nezadovoljstva na ulicah še več.

Finančna kriza je dejansko posledica dajanja teh kreditov. In taki krediti se danes reprogramirajo. S tem zakonom se bo to preprečilo, če bomo imeli zadosti politične volje. Jaz bi vas opomnil, da imamo na dan 200 ljudi, ki izgubi službo, imamo skorja 100 tisoč nezaposlenih. Imamo 20 milijard evrov podarjenega denarja za tajkunske nakupe, imamo 35 milijard evrov zunanjega dolga države, ki je večji kot je znašal zunanji dolg prejšnje Socialistične federativne republike Jugoslavije. Upokojencem dajemo za vodo in kruh, mladim pa droge za lepe sanje. To je ta država. Na dan na stotine novih nezaposlenih državo ne zanima. Pa bi se morala Vlada poigrati s tem problemom, tudi s kakim sklicem kriznega štaba, kot radi rečejo v Vladi. Danes tukaj ni nikogar. Ne želi odgovarjati na te očitke, ki jih podajamo, argumentiramo. Jaz ne vem, zakaj ni nobenega od predstavnikov Vlade. Mogoče bi moral pa danes biti tukaj premier. Skratka, če mislimo s takimi ukrepi uspešno preprečiti krizno obdobje, potem seveda lahko rečem, da je to diletantski pristop.

Še nekaj bi rad poudaril. Mi imamo v prvem, drugem in tretjem paketu več ali manj socialno naravnano doniranje in prav je tako, da pomagamo ljudem, ki so v stiski. Tudi, da

pomagamo podjetjem, da v boljši kondiciji pričakajo boljše čase. Ni pa prav, da na tak način vidimo samo financiranje nedela. Ne vlaga se v nova znanja, v novo dodano vrednost, v nova delovna mesta. In jaz mislim, da je to napaka te vlade. S takimi potezami pa se bo ta kriza samo še poglobila. Če danes seveda ne bo toliko politične volje, da tem gospodarskemu kriminalu rečemo ne, potem lahko z zagotovostjo trdim, da v tej državi vlada mafija. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Gvido Kres. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Mene prav veseli ta podatek, da so se banke v veliki meri javile na ta razpis in da ocenjujete, da je bilo to uspešno. Jaz želim, da bi to bilo tudi uspešno, da bi se to tudi videlo v gospodarstvu, da bi resnično prišli do koristi te jamstvene sheme majhni obrtniki. Tisti, ki so v to, da njihova podjetja še naprej delajo, vložili, lahko rečem, večino ali vse svoje osebne prihranke in s tem garantirajo še naprej delovanje svojih podjetij in pa seveda s tem tudi naprej zaposlujejo. Kot vidim, največ se govori o velikih podjetjih, o velikih potrebah, teh velikih odjemalcev te finančne pomoči. Sem za to, da se ta zadeva omeji, ampak pri teh tako imenovanih tajkunskih odkupih. Ob tem sem pa malo skeptičen, kar me pa ob tem seveda skrbi, kaj pa tisti delavci, tisti zaposleni, ki stojijo za temi tako imenovanimi tajkuni. Predvsem bi rad peljal v to smer, da se ne bi pogovarjal vsak dan z obrtniki, podjetniki, ki želijo dobiti kredit, ki želijo reprogramirati, ko nekje že uspejo, potem pa spet toliko enih birokratskih ovir, toliko enih novih dokazil o tem, saj mi smo vse lepo napisali, kako naj bi bilo, kako naj bi se stopilo v korak, ampak predvsem bi želel, da bi Vlada tudi v tem naredila s svojo avtoriteto pritisk na te, ki naj bi sprožili to novo financiranje teh podjetij. Jaz sem sicer v dilemi, ampak vendar se bom postavil na to stran, da je treba ta zakon podpreti in zadevo zaključiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Tudi sama, kot je bilo danes že nekajkrat povedano, ne bom podprla predlagane spremembe. Namreč, pri vsej tej zadevi, o kateri govorimo, o tajkunskih kreditih, o kreditih takšnih in drugačnih, v eni od razprav tudi, na prejšnji seji, sem povedala, da se ne spomnim, da bi se govorilo o tovrstnih kreditih v preteklosti, pa še ne tako dolgo, saj namreč nisem še tako stara, da se ne bi tega svojega dela iz preteklih dobrih 17 let spomnila.

Naj pa vseeno povem, ko sem nekako pregledovala oziroma v okviru vse dokumentacije, ki nam je dostopna v Državnem zboru, ko sem gledala, kdaj so bili dani ti krediti, o katerih se danes govori, o tajkunskih kreditih, moram reči, da to ni krivda te vlade, za katero se nekako ne najde pravih besed, predvsem, če je kdo od kolegov nekje iz vrst opozicije in ocenjuje, da vse tisto, kar je morebiti storila, se odločila, sprejela sklep ta vlada, ni dobro, je slabo. Tudi vsi krediti, večina teh ali pa skoraj vsi, ki so bili odobreni takrat, predvidevam v dobri veri z dobro naložbo tudi državnih bank, so zdaj ocenjeni kot najslabši, kot tajkunski. Besede, katere danes tukaj poslušam, so takšne, da si jih skoraj ne bi želela ponoviti. Nekako mi je nerodno, da glede na to, da smo bili izvoljeni s strani državljanek in državljanov, govorimo izpod nivoja, bi skoraj rekla.

Skrbi pa me ena zadeva, in sicer me v okviru jamstvene sheme skrbi predvsem to, da če bomo šli še tako naprej, potem očitno bomo lahko določili, očitno bomo morebiti odobraval obnove kreditov tistim, ki jim bo ime, na primer, Anton ali kako drugače, morda neko drugo ime ne bo primerno. Tako se bojim, da gremo iz seje v sejo dlje. Ne vem, če bo morda ime na črko "A", bo v redu, če bo na črko "B", bo katastrofa, še na kakšno drugo črko pa še slabše. Bojim se, da je temu tako, saj gredo v tej smeri razprave, v tej smeri gredo nekateri predlagani amandmaji. Pozabljam pa na to, da če podjetje pride v krizno situacijo, da je morebiti celo nekdo, ki je direktor podjetja, skupaj z upravo, z vodstvom, morda tudi katero slovenskih podjetij s svojo smelo, pogumno odločitvijo celo rešil v danem trenutku in ima zato določeno število ljudi tudi zaposlitev. Ko poslušam težave vezane na tekstilno industrijo, ko tudi danes prebiram razna mnenja, se tudi sama zavedam problematike tekstilne industrije v Beli krajini. Tudi sama se srečujem z vodstvi podjetij, kot je Beti, kjer je tudi kar nekaj ljudi ostalo brez dela. Kot je tudi podjetje Komet, vendar je to podjetje zanimivo zaradi tega, ker ima v okviru tekstilne industrije 183 ljudi v proizvodnji in samo 8 v režiji. Vseeno sem si želela pogledati tudi podatek, ali to drži tudi za Pomurje, tudi za podjetje, katerega obleke nosim, torej tudi za Muro. Opazila sem, da to razmerje ni tako, do 10% ljudi je zaposlenih v režiji, tako rečeno, in večji del v proizvodnji. Tu se nekako to razmerje podira in verjetno bo tu treba sprejeti odločitev. Vsaka odločitev, ki povzroči morebitno nezaposlenost ljudi, je težka, vendar verjamem, da šivilje zagotovo ne bodo brez dela, ker bomo še vedno potrebovali obleke. Pa tudi pri kreditiranju podjetij - želim se vrniti na to jamstveno shemo - mislim, da ni prav, da mečemo zdaj vse, ki so odkupili podjetja, ki so bila v težavah, ki so se pogumno lotili racionalizacije podjetij, bili morebiti kdaj tudi za zaposlene nevšečni, neprijetni, prestrogi, ne dovolj korektni, nemoralni, kot je nekdo rekel, nedopustni, neetični, vendar ta podjetja zdaj delajo naprej.

In ker so bili krediti v preteklosti, tudi tisti, za katere pravite "tajkunski", neke vrste, verjetno tudi morebitnim strinjanjem ali pa morebiti ni bilo vse znano tudi takratni vladi, zatorej menim, da ni prav, da se zdaj razmišlja, da se nekako a priori ne bi ti krediti smeli obnavljati. Najbolj zanimiv pa je podatek, če so ti krediti kvalitetno servisirani tudi nazaj. Kaj mislim pri tem? Gre za to, da nekdo odplačuje kredit v skladu s kreditno pogodbo, torej tako glavnico, obroke, obresti, potem tukaj ne vidim nobenega problema. In ne vem, zakaj je zdaj treba delovati na takšen način, kot danes slišim. Res pa je, da bi si tudi sama želela, da ta kreditni krč popusti v toliko, da bi se tudi banke pri kreditiranju podjetij, kreditojemalcev, bonitetnih razredov B in C, tudi v večji meri odločili posluževati in tudi dajati kredite tem podjetjem. Namreč, sama po izkušnjah vem, da je dati kredit podjetju z bonitetno oceno A pesmica. Tveganja za banko skoraj ni, tudi ne za državo. Zatorej menim, da v tej smeri, in verjamem da se bodo banke v Sloveniji odločile, da bodo tudi na tem področju kreditiranja bonitetnih razredov B in C, tudi v tej smeri prevzeli nekoliko večjo mero tveganja. Seveda bodo za to potrebne tudi rezervacije v bilanca, vendar brez tveganja, brez odločitev, tudi v tej smeri ne gre. Prav pa je, da vseeno v nekaterih današnjih razpravah. Ne pozabimo tudi na to, da smo tukaj vsi skupaj na istem vozu, da bomo morali vsi skupaj prebroditi to krizo in da bomo morali misliti tudi na to, da ko se govori vezano na menedžerske odkupe podjetij, na tajkunske kredite in tako dalje, da ne bomo slučajno pripeljali tudi naših vodstvenih delavcev, uspešnih menedžerjev, do tega, da se dejansko ne bodo več odločali in bili menedžerji v Sloveniji, v naših podjetjih, ker ne bomo ravno tukaj, tudi v Državnem zboru, tisti, ki sami morebiti niso niti minute delali v gospodarstvu, vendar danes tukaj ali mogoče niti ne 10 let, danes pa so tukaj bili velecenjeni strokovnjaki. Menim, da to ni prav, ni korektno. Vsak, ki je kdajkoli v življenju kakorkoli imel priložnost delati z gospodarstvom, bi moral biti tudi na tisti strani, ko gospodarstvu ni lahko, sem prepričana, bo danes razpravljal tudi v dobri veri, da mu želi dobro, ne pa samo, da se strinja s podporo tistim, ki so morebiti na njegovem teritoriju, mu ustrezajo ali pripomorejo k njegovemu območju, ali da bo le všečno njegovim volivcem. Mislím, da je pa to resnično nekorektno, nedopustno, neetično in nehigienično.

Sama takšnega predloga ne bom podprla, zagotovo pa bom za vsak takšen predlog, ki ne bo kakorkoli diskriminiral Slovenk in Slovencev niti ne slovenskih podjetij, pa tudi ne na področju dajanja ali obnavljanja kreditov. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod Vizjak kot predlagatelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Ocenil sem, da je treba spregovoriti in pojasniti zakon, kajti nekateri, ki so ga komentirali, ga sploh niso prebrali in ga ne poznajo, ker govorijo o vsem drugem, le o zakonu ne. Omenjajo amandmaje, ki jih sploh ni, ker je prvo branje. Res je zoprno, če se, verjetno tudi zaradi pomanjkanja časa, nekateri tu oglašajo in govorijo. Mimogrede, nekateri opravljajo celo dve funkciji, pa še dolgo pot imajo do sem, kot prej omenjena cenjena gospa Brunskole, ki je verjetno prišla in doživela neko notranje prepričanje, da mora spregovoriti tudi o tem.

Torej, namen zakona ni ustvarjati neke vrednostne sodbe o tako imenovanih tajkunskih posojilih, kreditih za menedžerske prevzeme. Se pravi, ne spušča se v to, ali je to slabo ali je dobro, ali je to nezaslišano ali je to treba ukiniti, prepričati in tako naprej, sploh ne. Ta novela zakona se ukvarja z ukrepom te vlade, zato bi ga težko aplicirali v preteklosti, ker pač zakona o jamstveni shemi v preteklosti ni bilo in tudi ni bil potreben. Jamstvena shema je bila vzpostavljena z enim samim namenom, to je, da se sprostijo kreditni krč, ki je nastopil s finančno in gospodarsko krizo. In seveda, ker so finančne institucije postale v tej krizi izjemno previdne, niso posojale denarja niti med seboj, kaj šele gospodarstvu. Zato je večina držav Evropske unije ocenilo, da mora tem bankam na nek način stopiti za hrbet s poroštvi, da bodo ta tveganja prevzele delno tudi nase in delno tudi na breme države. Torej gre za nov ukrep, povezan s krizo. In mnenje predlagateljev je, da je v takih časih, ki smo jim priča, torej ko je kreditna aktivnost bank šibka, ko imamo tako imenovani kreditni krč in ko pomagamo tem bankam prebroditi kreditni krč z državno pomočjo, da je seveda prioriteta te državne pomoči namenjena servisiranju gospodarske aktivnosti, obratnega kapitala, novih investicij in podobno, ne pa drugih aktivnosti bank. In zato tiste banke, ki bodo in ki so okrepljene s to državno pomočjo, naj ne počno tistega, kar država v tem trenutku ocenjuje kot pravzaprav lahko celo škodljivo za financiranje gospodarske aktivnosti. In to je osnovna intenca tega predloga zakona. Ob tem seveda še enkrat in vedno podčrtam to dejstvo, da je zaradi poznega prihoda tega ukrepa, uresničevanje tega ukrepa, v praksi zbledela, zelo pomembna prvotna ambicija tega ukrepa. Namreč, če so bila podjetja na začetku tega leta ali konec lanskega leta še v dilemi, ali investirati v neke nove razvojne projekte ali iti po poti razvoja naprej in so potrebovale denar, svež denar ali reprogram obstoječega denarja, torej za razvojne projekte, so "scagala" do maja, junija in so se že zdavnaj odločila, da v to ne gredo, ker niso imela ne denarja kaj šele podpore države. In zato je ta jamstvena shema s pozno uveljavitvijo pravzaprav prepričala, da bi bila implementirana v večji meri in dejansko za namen, za katerega je. Ker je bila pozna, je bila za marsikoga prepozna. Marsikdo se zdaj ne ukvarja več s tem, kako razvijati, ampak s tem, kako

preživeti. In spet, če govorimo o tem, ali pomagati podjetjem preživeti, je po mojem boljše, da pozabimo na to, da bi državno pomoč omogočali delno za namene tudi lastniškega prestrukturiranja podjetij, brez vrednostnih sodb. Zakon o prevzemih in prevzemna zakonodaja je bila namenjena temu, da se regulira ta postopek v luči do tudi malih delničarjev, da tisti, ki prevzemajo podjetje, da ga prevzamejo na korekten način, z vsemi informacijami do malih delničarjev. S tem ni nič narobe. Prevzemajo zakonodajo, mora biti. O tem govorijo prevzemne direktive Evropske unije in tukaj nima nobeden nobene vrednostne sodbe, da je s tem kaj narobe. Ni narobe. Narobe pa je, da bi z državno pomočjo, kar Zakon o jamstveni shemi predstavlja, z državno pomočjo okrepljene banke sodelovale in reprogramirale ali celo dajala nova posojila v te namene, to pa je narobe, zakaj? Ker je prioriteta državne pomoči druga prioriteta državne pomoči in osnovni namen državne pomoči je zagotoviti večjo poslovno aktivnost, zagotoviti obratni kapital, investicijski kapital, razvojni kapital podjetjem, to je namen. Mešati tukaj vse stvari seveda, potem tisti, ki morebiti spremlja, izgubi sploh občutek, kaj je predlagano.

V Zakonu o jamstveni shemi je, seveda so odprta vrata, da se reprogramirajo krediti namenjeni menedžerskim odkupom in prevzemom, če le ni v teku kakšen postopek pred pristojnimi institucijami nadzora ali če je recimo bil tak prevzem izveden v nasprotju z prevzemno zakonodajo. V vseh ostalih primerih lahko banke namenjajo denar, banke okrepljene s to državno pomočjo, banke, ki sodelujejo v jamstveni shemi, lahko namenjajo denar za menedžerske odkupe. Mi mislimo, da je to narobe in to je osnovna vsebina in osnovni, bi rekel, cilj tega predloga.

Delimo mnenje tudi z številnimi predlagatelji oziroma z številnimi tistimi iz koalicijskih vrst, ki ste sprva tudi pritrdili vladi, kajti tudi vlada je sprva to predlagala. Vlada je sprva stala na tem stališču, dokler niso bančniki tega pogledali in rekli, vlada če boste pa tole naredili, zakona o jamstveni shemi ne bo, ne bo veljal, ne bomo se vključili v to shemo, ker vsi imamo ta posojila in vsi želimo to reprogramirati, ker moramo reprogramirati, ker so tisti prevzemniki, ki so to naredili, zapadli v krizo, ne morejo vračati anuitet. To je bistvo vsega. Velik problem.

Prehajam spet na izvajanje tega zakona, je pa to, da nikoli v tem parlamentu, spoštovane poslanke, ne bomo izvedeli, koliko kreditov iz te jamstvene vsote se dejansko zdaj namenja za menedžerske odkupe in reprogramme le teh, kajti banke nam nikoli ne bodo sporočile teh podatkov, to smo ugotovili na Komisiji za nadzor javnih financ, nikoli. Torej, mi sprejemamo zakonodajo, s katero bankam omogočamo kreditno aktivnost, banke nam pa ne bodo poročale o ničemer. Mi smo preko Komisije za nadzor javnih financ poslali obširen vprašalnik dvema komercialnima bankama v večinski državni

lasti, naj nam poročajo o podrobnostih kumulativne narave, ne govorim o relaciji banka konkretno podjetje, tudi po tem smo spraševali, ampak zdaj ne govorimo o teh vprašanjih, jaz govorim o kumulativnih vprašanjih obeh bank povezanih z NBO in LBO. Odgovor je, da nam v skladu z zakonodajo in zaupnostjo bančnih podatkov tega ne bodo sporočili, konec. Parlamentarni nadzorni inštituciji! In verjetno je potem vsem jasno, da, spoštovane poslanke in poslanci, nikoli ne bomo izvedeli, kam gre denar, ki ga mi tu z zakonodajo pravzaprav omogočamo tem istim bankam. V sled tega je predlog zakona, da se določene stvari, ki niso prioriteta pač enostavno prepovedo. To je edini način, da se to tudi prepreči. Bojim se, da bo zakon o jamstveni shemi in državna pomoč, ki iz tega zakona izvira porabljena za vse kaj drugega, kot pa za spodbujanje gospodarske aktivnosti.

Statistični podatki Eurostata, ki so bili objavljeni pred dnevi, poročajo, da je Slovenija ena izmed tistih držav, ki beleži najslabše statistične podatke glede gospodarske rasti in glede vseh podsistemov te gospodarske rasti, industrijske proizvodne, storitvene dejavnosti. Minus 9% je rast oziroma 9% padec BDP smo utrpeli, če primerjamo prvi kvartal letošnjega leta s prvim kvartalom lanskega leta. Veste kdo večji padec od nas? Nekatero baltske države, dve na L, Slovaška in potem smo mi. Mi pa se zgovarjamo, da so naši največji partnerji v krizi in da smo zaradi tega v krizi tudi mi. Res je, vendar vsi naši največji trgovinski partnerji imajo nižji padec od našega, ki tukaj prednjači, oziroma opravičujem se, višji padec imamo mi od vseh ostalih držav, teh, ki so naši najbolj zvesti trgovinski partnerji. Kaj sledi? Sledi to, da smo se res hudičevo slabo spoprijeli in aktivirali ukrepe, da do tega ne bi prišlo. Če spremljamo nekatere ugotovitve, ki so že na dan glede izvajanja jamstvene sheme doslej, se večina teh odobrenih kreditov uporablja za reprogramiranje obstoječih posojil, da so praktično izjemoma redki tisti, ki se uporabljajo za nek razvoj, za neko novo vrednost in ustvarjajo nekaj novega. Večina je krpanje starih težav in problemov. Če bodo med te stare težave in probleme všteti tudi menedžerski odkupi, bo državni denar porabljen na zelo, zelo nespameten način. Kar pa seveda ne bo novost. Podobne ukrepe smo že doživeli s strani te vlade. Tukaj je možnost, da popravimo še, kar se popraviti da. To je osnovna intenca tega zakona. S tem bomo, kljub temu, da zelo pozno, le sprejeli nekaj, kar mislimo, da je prav. Če bi v Slovenski demokratični stranki želeli na vsak način uveljavljati to, bi verjetno šli po drugi poti, ki je bila odprta pred kakšnim mesecem dni. Spomnite se, imeli smo zbrane podpise tudi za ta zakon. Mislim, da je bolj prav, da smo se odločili, tako kot smo se odločili, da omogočimo, da ta shema poteka in da se ponovno poskuša v parlamentu dobiti odločitev o prepovedi reprograma oziroma dajanja posojil za lastniško konsolidacijo, menedžerske odkupe, s strani tistih bank, ki so deležne državne pomoči po

tej jamstveni shemi. Zato seveda prosim za podporo temu zakonu in nadaljnji proceduri.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za repliko se je javila gospa Renata Brunskole. Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Naj mojemu kolegu iz Posavja samo povem in verjamem, da on tudi ve. Ugotovila sem, da je med nama samo šest let razlike. Naj vas spomnim, da smo na eni od prejšnjih sej še kako govorili tudi o amandmajih. Vezano na jamstveno shemo sem vedela o čem govorim, ker mi je bilo podano, da nekako, kolegica Brunskole ne ve, o čem govori - mislim, da zelo dobro vem, o čem govorim. In mislim, da tudi v zvezi z vso razpravo vezano na tajkune, vezano na še tudi katero zadevo, mi je zelo žal, ker mislim, da nisva skupaj s kolegom bila, kar nekaj kolegov iz vaše poslanske skupine pa je bilo tudi na predstavitvi Znanje žanje, ko sem tudi sama povprašala direktorja podjetja Instrumentation Tehnology gospoda Roka Uršiča, v kolikšnem času je v podjetju, ko je govoril o tem, da je pri delovanju podjetij in mreženju izredno pomembno najprej samozaupanje in potem zaupanje med vsemi partnerji, sem ga spraševala, v kolikšnem času so se rezultati mreženja in uspešnega poslovanja pri njih izkazali. Povedal je, da je bilo najprej potrebnih 5 do 7 let, v zadnjem letu ali dveh, pa je prišlo do konkretnih rezultatov mreženja. In tukaj bi želela gospodu Vizjaku povedati, da tudi njegove aktivnosti kot takratnega ministra za gospodarstvo, v neki meri se neki dobri rezultati zagotovo kažejo tudi zdaj. Zagotovo pa, da so zdaj tudi časi ne najbolj ugodni. Zatorej se tudi vsi dobri pokazatelji zdaj mogoče ne morejo v tolikšni meri pokazati, kot bi bilo mogoče v časih, ko ne bi bilo finančne svetovne in na sploh gospodarske krize ne samo v Sloveniji, ampak v svetu. Reči: Zdaj se je pa v teh 6-ih mesecih vse porušilo. Če so se temelji prej dobro zgradili, verjamem, da ne more v 6-ih ali 9-ih mesecih prav vse priti na najslabšo možno točko.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Razpravo, kot predlagatelj, gospod Vizjak.
Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Nihče v Državnem zboru ni nikoli govoril, da se je v zadnjih 6-ih mesecih vse podrlo. Res se enostavno ne da podreti vsega, kar je bilo v tej državi narejenega s skupnimi močmi, v obdobju kar nekaj desetletij. Bi pa po moji oceni v tem času, ko se je kriza razbohotila v Evropi in Sloveniji, pred tem pa že v svetu, bi si lahko učinkoviteje spopadli s to krizo in lahko bi ne bilo takšnih posledic, kot so. In gotovo je ukrep, kot je Zakon o jamstveni shemi eden izmed tistih

zelo pomembnih, ključnih ukrepov, ki bi lahko še kako pripomogel, da se kriza, zlasti na finančnem trgu in na področju dostopnosti kapitala, za podjetja ne bi toliko poznala, če bi bil ta ukrep hitro in učinkovito sprejet. In posledica počasnega sprejemanja tega ukrepa je tudi nekoliko oziroma zamrla gospodarska aktivnost, posledično cela kopica drugih problemov na socialnem področju, s katerimi se sooča Slovenija.

Še enkrat želim podčrtati, da je zakon dober, da pa je njegova implementacija v naravi drastično prepozna. In postavljam retorično vprašanje: ali v tej državi samo opozicija to trdi? Ali ni to skupna ugotovitev vseh gospodarskih subjektov, ki jih je ne nazadnje tudi gostil premier na zadnjem gospodarskem vrhu? In če si nekateri, ki ne želite tega slišati, pred tem zatiskate ušesa, je verjetno to ne samo vaš problem, to je problem te države. In nikoli in nikdar ne boste mogli v pol leta podreti tega, kar je bilo v preteklosti narejeno.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Germič - je odsoten.

Gospod Anton Urh - ne, ne bo razpravljajal.

Gospod Vito Rožej - ne.

Miroslav Klun - ne.

Gospod Barovič - ne.

Gospod Janez Ribič - ne.

Gospod Franci Kek - ne.

Anton Kampuš - ne.

Mag. Borut Sajovic - ne.

Breda Pečan; izvolite, gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik, in dober dan! K temu zakonu bi bilo treba, kljub temu da je sedaj, kot smo danes že enkrat slišali, že četrtič v obravnavi, dvakrat po želji opozicije, dvakrat pa kot osnovni predlog in pozneje sprememba na pobudo Vlade oziroma na predlog Vlade. Treba je povedati, da nekateri učinki se vendarle že vidijo, celo v časopisih smo lahko prebrali, da je začel postopoma funkcionirati. In sicer je bilo na treh avkcijah, zadnja je bila ravno včeraj, razdeljenih oziroma so banke pridobile za 310 milijonov evrov jamstev, kar pa dejansko pomeni 881 milijonov in 600 tisoč evrov kreditnega potenciala. Torej ni nobenega dvoma v to, da zanimanje bank obstaja, kljub temu da se pravzaprav iz avkcije v avkcijo tveganje države znižuje. V prvi avkciji je bilo 40%, v drugo 35% in v tretji 33% tveganje države, ostalo tveganje so prevzele banke ponudnice in med njimi Unikredit, Banka Koper, Abanka, Deželna Banka, Gorenjska banka, Nova Ljubljanska banka, Raiffeisen Banke; torej banke, ki v Sloveniji dejansko nekaj pomenijo. Zdaj bomo lahko spremljali, tudi upajmo, z oglašanjem uporabnikov teh kreditov oziroma teh jamstev, da bomo izvedeli, kako bo teh 881

milijonov evrov porabljenih. Seveda ne moremo pričakovati, da bodo banke poročale nam tisto, kar je zapisano v zakonu o jamstveni shemi, namreč, da je prepovedano podeljevati kredite za obnovo kreditov za nezakonito ali pa sporno sklenjene menedžerske nakupe. Torej v primeru, kadar Agencija za trg vrednostnih papirjev ali kadar "osporava" take prevzeme in podobne stvari. Vemo, tudi praktično skoraj ime in priimek bi lahko za to povedali, kjer so bile kreditne linije odprte zaradi takih spornih prevzemov. In en primer, bom rekla pod narekovaji, "zaplembe" kot varščine položenih delnic, smo tudi že doživeli. Se pravi, ne moremo govoriti o tem, da tam kjer so najbolj drastične kršitve prevzemne zakonodaje nastajale, da tam se delamo v naši države neumne in tega ne preprečujemo oziroma celo že saniramo.

Dejstvo pa je, da si poseganja v avtonomijo in predvsem v varovanje podatkov komitentov bank, kljub temu da smo najvišji zakonodajni organ v tej državi, da smo vsega spoštovanja vredni ljudje, vendarle ne moremo privoščiti. Nekateri v Državnem zboru mislijo, da jim je, zaradi tega, ker imajo določeno funkcijo, dovoljeno prav vse pod svetlim soncem. Ne, ni dovoljeno. Ne moremo si privoščiti, da zahtevamo od bank, da dajejo tiste podatke, za katere jim zakon o bankah ne dovoljuje, da bi jih dajale. In če kdorkoli misli, da lahko z nekim zakonom povozi tudi ustavno zagotovljeno pravico komitentov bank, tega pač ne bomo mogli narediti. In mislim, da ne gre tu za zaščito nekih takih ali drugačnih partnerjev te trenutne vlade, zaradi tega, ker je to zaščita vseh tistih, ki imajo pravico do varovanja podatkov o svojih bančnih poslih, poslih s posameznimi bankami. In ravno to bi rada tudi rekla, da govoriti o tem, če bi vlado vodil nekdo drug danes, da bi bilo dosti boljše ali da bi sploh bilo boljše - temu seveda ne morem pritrđiti ali zagovarjati. Noro je kaj takega reči v situaciji, ko smo imeli do novembra lansko leto takole napihnjen balon gospodarske rasti, potem je pa prišla recesija in z drobno iglico ta balon počila in je šlo vse skupaj "v maloro", bi rekli Primorci. Zaradi tega, ker je nenaravna, divja, podivjana rast grajena predvsem na zadolževanju države, gospodarskega sektorja in prebivalstva pripeljala do take napihnjene rasti. /Oglašanje v dvorani./ Ja, Znanje žanje, je treba gledati, priti poslušati zaradi tega, da lahko slišimo marsikatero zanimivo resnico; tudi o nanodelcih bi lahko zdajle govorili. O nanodelcih, ki predstavljajo, da ne rečem, kaj v tej dvorani. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, gospa državna sekretarka, kolegice poslanke in poslanci! V Slovenski demokratični stranki smo se odločili za spremembo zakona o jamstveni shemi ravno s tega vidika, ker

bi želeli preprečiti dajanje kreditov in še najprej dejansko tajkunskih prevzemov podjetij.

Cilj zakona o jamstveni shemi, ki je bil sprejet konec marca 2009, je omogočil gospodarskim družbam s sedežem v Republiki Sloveniji lažjo pridobitev likvidnih sredstev za financiranje vlaganja v investicije in obratna sredstva. Cilj zakona je torej pospeševanje gospodarske aktivnosti, s katero bi se slovensko gospodarstvo čim prej izvilo iz krčev, ki so povzročili svetovno finančno gospodarsko krizo. Vendar moramo opozoriti, da bi moral biti ta zakon sprejet že novembra leta 2008, kot smo dejansko v Slovenski demokratični stranki predlagali in opozarjali na te stvari. Zavedati se moramo, da je v tem času šlo v stečaj veliko podjetij ravno iz tega naslova, ker niso bila več likvidna. Država je menčala s tem zakonom preden je dosegel luč v marcu tega leta. S to novelo hočemo samo preprečiti dajanje tistim osebam, ki so dejansko dobila lastnino v tej državi na nepravilen način, bolje rečeno kredite. Vlada do sedaj daje še vedno tajkunske kredite, namesto da bi ta podjetja prisilila v dezinvestiranje premoženja na sporen način. Banke so še vedno toge do srednjih in mikro podjetij. Ta podjetja žal še vedno ne morejo dobiti kreditov. Dobijo pa kredite takšna podjetja, ki smo jih omenjali že prej, tajkunska podjetja, brez vsakršne podlage. Zavedamo se, da je v teh podjetjih z zaposlenih toliko in toliko ljudi, ampak ni rešitev metanje denarja v prazno vrečo. Ta podjetja se morajo dezinvestirati, to je rešitev. Kredite še vedno dobivajo samo izbranci. Lahko kar povem, v petek je dobilo eno podjetje prek SID banke 4 milijone kredita. In verjemite, da je neupravičeno dobilo to podjetje. Upam, da boste tudi za Muro našli 4 milijone evrov denarja, da jo boste rešili. Vedeti morate, če Mura propade, potem je tako, kot da bi atomska bomba padla od Lendave do Maribora, ni življenja. Tega se mora država jasno zavedati.

Zakon o jamstveni shemi bi moral biti za podjetja z jasno vizijo, programom reprogramiranja. Ta podjetja morajo dobiti ta sredstva za reprogramiranje, ne pa dejansko denar, da bodo spet kupovala in konec koncev z delnicami zastavljala, ne pa s svojim premoženjem, za nakup podjetja ali likvidnost podjetja. Cilj jamstvene sheme mora biti za podjetja, ne pa za dajanje tajkunskih kreditov, kajti če ne bomo pomagali podjetjem A, B, absolutno tudi C, ki imajo jasno vizijo, dober program, potem ne vidim razloga, zakaj dobijo podjetja, ki so zašla v velike težave ravno na način tajkunskih kreditov. Zakaj s tem zakonom, ki ga predlagamo, nočete preprečiti tega namena? Verjemite, dobronamerno predlagamo ta zakon, nikakor slabonamerno. Zato je zelo pomembno, da dejansko sprejmete to novelo, da dejansko ogradimo vse te možne pomanjkljivosti, ki jih ima zdaj, da ne bo več prihajalo do takšnih ali drugačnih problemov. Upam, da boste do srede, ko je glasovanje, razmislili in da bomo dejansko vsi skupaj naredili en velik korak naprej k boljšemu jutri v gospodarstvu.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Spoštovani. Lepo pozdravljeni.

Mislím, da je namen vlaganja predlogov takšnih zakonov izključno to, da se govori tja v tri dni in v nedogled razpravlja o zadevah, ki že tečejo. Zdaj slišimo celo vrsto strokovnih napovedi, kako tajkuni dobivajo kredite in podobno. Če meni neko podjetje ni všeč in je deležno kredita, potem je to tajkunizacija. Mislím, da ima Zakon o jamstveni shemi to vsebino, ki jo predlaga tudi ta zakon, zato niso potrebne dodatne obremenitve v teh zakonodajnih postopkih. Onemogočeno je dajanje kredita tistim, ki bi želeli ta kredit porabiti za prevzemnike družbe. Omejitev je seveda tudi jasna, koga se lahko kreditira. To je v 8. členu jasno zapisano. In spreminjanje pogojev, dokler ne vidimo - in sedaj se že pokažejo počasi rezultati jamstvene sheme, vendar dokler ne bo jasno vidno kako, kakšen je učinek te jamstvene sheme, pravzaprav ni potrebe po spremembi te zakonodaje.

Vem, da predlagatelj pravi, da je bilo že štirikrat razpravljanje o jamstveni shemi tudi v Državnem zboru, da krč še ni popustil itd. Tukaj je že bilo rečeno, da ima SDS očitno rešitev oziroma patent, kako rešiti problem gospodarstva ne samo v Sloveniji, ampak v Evropi in v svetu, in da bi se to dalo patentirati in prodati in od tega tudi dobro živeti. Mura bo seveda sedaj "šlager sezone". Meni je zelo žal, da ta izjemno prepoznavna firma v svetu, ne samo v Evropi, v svetu, kajti vem, da je prijatelj v New Yorku pred dvema letoma na izjemno pomembni ulici lahko kupil Murino obleko. Zakaj se sedaj dogaja to, kar se dogaja - seveda ni kriva ta vlada. In, dajte, povejte recept, kako rešiti! Ali se zmenimo, da bomo vsak mesec dajali po 5 milijonov evrov, kar pa ne bo vedno dovolj in bo ta številka morala seveda rasti, ali bi že morali pred leti začeti s prestrukturiranjem. To je seveda zelo lahko reči in to je tudi metanje besed v prazno, ko rečemo, da je nekdo v težavah, naj se pa prestrukturira. Ampak deset delavcev danes, sto jutri, sto naslednji dan in naslednje leto, pa bi prišli mogoče do nekega števila teh delavk in delavcev v Muri, ki bi lahko peljali to konfekcijsko industrijo naprej. Vem, da je v Murski Soboti cela vrsta na zelo plodovitnih zemljiščih zgrajenih "indus-con", torej vse je nastavljeno za industrijske cone, pa dobimo investitorja, pa dajmo, dajte pomagati v tem, da tiste, ki želijo delati še kaj drugega, ne samo šivati in so se pripravljene tudi prekvalificirati, da začnejo s tem. Saj to je isto, kot ko govorimo o suši, vrsto let - no, sedaj je smešno ob tem deževju govoriti o suši, ampak vsako leto nam tudi suša veliko zadev pobere in zavarovalnice morajo to plačevati, namesto da bi začeli z izgradnjo namakalnih sistemov. To je rešitev. In

pri Muri je tudi rešitev, vendar ne na hitri rok. 3 tisoč 300 delavcev ne moremo jutri prestrukturirati, zato tisti, ki ste, imate to znanje in ga ponujate, dajte, s papirji na plan in rešimo Muro, da ne bodo ljudje brez kruha in dela.

Jaz tega predloga zakona seveda ne bom podprl, kajti kar sem v uvodu rekel, Zakon o jamstvenih shemi ima to vsebino in ni nobene potrebe, da dupliramo in da obremenjujemo vse tiste, ki potem te zakone morajo v praksi uporabljati, pa potem jim ni jasno, katerega bi lahko, katerega ne. Tako mislim, da je brezpredmetna ta razprava in je pravzaprav izguba časa, razen to, da si celo zgodovino razlagamo za nazaj in napovedujemo za naprej, kdo bi bil jutri dober, kdo pa ne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, kolegice, kolegi! Včasih ima res človek v Državnem zboru občutek, da je, vsaj v opoziciji, izguba časa in da je brezpredmetno, kaj govorimo. Podobno bo očitno tudi v tem primeru, ko se govori o Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije. Ker pa je ta razprava zelo široka, pa da ne bo napačnih vtisov - tudi gospoda Brulca ni več tukaj -, ampak samo informacija, suše se ne da zavarovati. Zavaruje se zgolj toča, tako da zavarovalnice za suše ne plačujejo.

Kar se tiče pa problema v Muri, pa mislim, da je tudi potrebna ena širša debata, tudi predlog je, da gre v to smer, in tisti, ki kažejo, kako bo v času recesije zelo enostavno z industrijskimi conami rešiti take zadeve, so zagotovo nekaj let zamudili. Prav tako verjetno tudi v Pomurju in pa v sami Muri marsikaj v teh letih, predlagam pa, da o tem spregovorimo kdaj drugič, bolj resno in odgovorno.

Pri tem predlogu o jamstveni shemi mislim, da gre za nekaj zelo normalnega. Vesel sem, da je jamstvena shema začela z delovanjem, in da so prva podjetja že pridobila to jamstvo, in da bo tudi ta kreditni krč nekaj manjši.

Prav je, da si tudi povemo, da kljub temu, da se je s proceduralnimi stvarmi in popravki zakonov v Državnem zboru in Državnem svetu kar nekaj časa izgubilo, resnici na ljubo, pa po mojih podatkih zakonodajalci, se pravi, parlament, s tem nismo naredili škode, kajti tudi ostali dokumenti za implementacijo jamstvene sheme so bili praktično predlagani in sprejeti kasneje. Tako je škoda, da si delimo očitke. Prav je, da ta shema deluje. Trdno pa sem prepričan, da bi bilo tudi prav to, kar je intenca tega zakona, da se enostavno bankam - ne tako, kot je bilo v slovenskem političnem prostoru videno in kot so tudi že letele glave v največji banki, da politika razlaga, kdo sme komu dati kakšen kredit in koliko. Mislim, da je to osnovna naloga bank in naj to one uspešno in odgovorno delajo. Ko pa govorimo o jamstvu države za te kredite, pa

mislím, da ne bi bilo nič bogokletnega, če bi Državni zbor sprejel takšen sklep oziroma takšno dopolnilo, s katerim bi enostavno sredstva z jamstvom države omejil, da ne bi bilo možno, da bi se krediti, ki so se uporabili za lastniške konsolidacije in koncentracijo kapitala, pokrivali z jamstvom države. Če so banke kot lastnice kapitala ocenile, da so ti nakupi upravičeni, naj kar same jamčijo za to, kar so storile. Medtem ko to, kar pa mi dajemo in jamčimo v imenu davkoplačevalcev, pa bi bilo prav, da bi bilo iz tega labirinta velikih prevzemov v Sloveniji izvzeto. Zato mi ni bilo jasno niti takrat, ko je bilo v osnovnem predlogu zakona to povedano, kot mi ni jasno niti danes, zakaj takšno zavračanje te ideje, za katero mislim, da je zelo jasna, iskrena in v njej ne vidim nobenih težav. Po drugi strani sem pa trdno prepričan, da je veliko tistih, ki se niso ukvarjali s prevzemi, pač pa se danes ukvarjajo s problemi v poslovanju in bi bilo teh 1,2 milijarde jamstva zagotovo koristno porabljenih v tem sektorju.

Tako bom sam podprl ta predlog zakona, moram pa reči, da se mi zdi to trdovratno zavračanje s strani koalicije dokaj čudno ali pa, po domače rečeno, počasi dobiva človek res občutek, da v ozadju nekaj smrdi in da si je pripravljavec zakona izbral določene tajkune, ki so "pravi" tajkuni, tistim "nepravim" pa nastavljal sito v osnovnem zakonu; za tiste "prave" ohranja takšno shemo, kot si jo je v osnovi zamislil. Zato boste najbrž to morali enkrat, če ne danes, pa kdaj v prihodnosti, razložiti slovenski javnosti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Alenka Jeraj. (Je odsotna.) Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Še enkrat, lep pozdrav vsem. Sedaj, da bi vedeli, o čem govorimo, je treba povedati, da smo o podobni rešitvi že razpravljali, ko je bila ta novela zakona obravnavana na majski seji odbora za finance in nekatere prisotne poslanke in poslance vladajoče koalicije so takrat na odboru to rešitev tudi podprli. Tako bi se morali vprašati, kako da so v času od odbora pa do državnega zbora spremenili svoje mnenje, ampak to je pač njihov problem. Pri teh razpravah tudi ni mogoče mimo teh pobalinskih razprav o tem, da tisti, ki ve za recept, za rešitev iz krize, naj ga patentira. Vemo, kakšna so razmerja moči v tem državnem zboru, vemo, kdo odloča, očitno vladajoča koalicija ne primere dovolj poguma za sprejetje ustreznih odločitev in bi rada breme za težave, ki bodo, zaradi tega nastale prenesla na opozicijo. Oprostite, to ne gre. Prevzeli ste odgovornost za vodenje te države in pripisali si boste tudi posledice svojih neustreznih, napačnih, prepoznih odločitev. Žal bodo breme morali nositi številne Slovenke in Slovenci, to je največja težava pri tej zgodbi.

Ena izmed teh stvari je tudi ta tako imenovani kreditni krč, kjer ta ukrep, jamstvena shema, prihaja vsaj pol leta prepozno. Učinki, avkcije, to niso nobeni učinki. Učinki se kažejo takrat, ko številke povedo, da se je voz obrnil v drugo smer. Verjetno je marsikoga med nami, vsaj moralo bi nas, predvsem tiste, ki vladate, v zadnjih dneh pošteno stresti, ne samo zaradi vremena, pač pa zaradi tega, ker smo prebrali podatke Eurostata o 9% padcu BDP na letni ravni v prvem četrtletju letošnjega leta. Glede na to, da je Slovenija pod prejšnjo vlado rastle v povprečju za 3% oziroma se je BDP povečeval v povprečju za 3% z višjo stopnjo, kot je znašalo povprečje evroobmočja, bi bilo utemeljeno pričakovanje, da bo tudi sedaj Slovenija nazadovala vsaj s takim tempom in glede na podatek, da v istem obdobju, ko je Slovenija padla za 9% je evroobmočje padlo za 2,5%. Ni tako daleč tista napoved Evropske komisije decembra lani, ko je rekla, Slovenija bo ena izmed redkih držav, ki ne bo zašla v recesijo, 2,5 plus 0,6, ../Nerazumljivo../.. Se pravi, Slovenija bi bila ena izmed redkih držav, če bi bili ukrepi s strani nove vlade sprejeti pravočasno, ki v letošnjem letu ne bi zašla v recesijo, vendar teh ukrepov ni bilo, na kar smo ves čas opozarjali. Prišli so tudi, ko so bili prepozno, na začetku so bili nekateri sprocesirani pod neugodnim in nezanimivimi pogoji in vse to je pripeljalo do tega, da se sedaj Slovenija sooča z eno izmed največjih kriz doslej oziroma v njeni zgodovini. In normalno, da je ta kriza del svetovne krize, vendar pa je odgovornost te vlade, da sprejme odločitve, ki bodo pripomogle, da bomo iz te krize čim hitreje, čim bolj na ustrezen način izšli. In nesprejemanje ukrepov je tudi odgovornost te vlade in ne nekaterih drugih vlad.

Prej smo govorili o tem, da bomo očitno sami tudi bili deležni nekaterih pozitivnih učinkov oziroma tistih ukrepov, ki so bili sprejeti v preteklih mesecih v evroobmočju. Dejstvo je, da če teh ukrepov na ravni evroobmočja ne bi bilo, predvsem Nemčija, Francija in tako naprej, bi marsikateri del naše industrije, marsikatero naše podjetje v preteklih mesecih zašlo v podobne težave, kot smo zdaj soočeni pri Muri. Žal Mure ne more rešiti nobena evropska država, ker gre za specifično dejavnost in bi bilo utemeljeno pričakovanje, da bomo ta čas izkoristili oziroma, da ga boste izkoristili za to, da se taka podjetja na ustrezen način prestrukturirajo.

Govorim o tem tudi zaradi tega, ker se mi zdi pomembno opozoriti na to, da je ob obravnavi tega, če tako rečemo, protitajkunskega amandmaja na kratko pomembno poudariti, da je žal Slovenija, kot kaže - to se še ni zgodilo, ampak se bo - zamudila zaradi neučinkovitosti te vlade in vladajoče koalicije izjemno priložnost, da bi lahko v teh kriznih časih naredila potrebno družbeno, ekonomsko prestrukturiranje naše družbe. Tako na ravni vrednostnega sistema, kjer smo bili priča, da so se določene vrednote porušile in kjer smo govorili o tem, da bo zaradi tega treba graditi na nekih novih

vrednotah, ki ne bodo več kopičenje bogastva, materializem, več dobička in tako naprej, ampak ena širša družba ustvarjalnosti znanja, novih tehnologij, izgrajevanja bolj pravičnega socialnega in družbenega sistema. In če katera država, mislim, da je imela Slovenija v teh okoliščinah in v teh razmerah sedaj idealno priložnost, da bi ta trenutek izkoristila za te ukrepe. Žal se bojim, da je to obdobje zamujeno. Opozicija je pri tem ponudila roko sodelovanja, večkrat. Ponudili smo tako roko sodelovanja kot ukrepe, želeli smo sodelovati pri teh spremembah, bili smo zavrženi. Treba je povedati, da tako posledice teh odločitev, ki se tičejo številnih brezposelnih kot, posledice upadanja gospodarske rasi, kar ne bi bilo potrebno, boste morali prevzeti na svoja pleča.

V opoziciji in v Slovenski demokratični stranki smo še vedno pripravljene sodelovati pri rešitvah, ki bodo dobre za vse, če seveda boste vladajoči spoznali, da je treba podpreti tudi dobre rešitve, ki prihajajo s strani opozicije. In ena izmed takih dobrih, ki ste jo že nekateri podprli, je ta, ki jo imate danes na mizi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Ni vse slabo, kar je storila ta vlada, in tudi ni vse dobro, kar je storila prejšnja. Meni to ni problem priznati, je pa res, da je marsikomu v tej sobi to težko priznati.

Vendar želim biti zelo zelo jasen. Ne gre za omejevanje bank, da ne smejo kogarkoli kreditirati oziroma reprogramirati tako imenovan tajkunske kredite. Te omejitve mi ne zahtevamo. Smo pa proti - in zato želimo omejitev oziroma boljše rečeno prepoved, da se za te aktivnosti uporabijo državna poroštva. Namreč, ta državna poroštva mi potrebujemo za nekaj drugega. Za popolnoma drug namen. Banke lahko v skladu s svojimi pravili, kjer se upošteva tudi izpostavljenost tveganju reprogramirajo tajkunske kredite brez državnih poroštev. Reprogram teh kreditov je lahko banka storila včeraj, lahko to stori danes in lahko to stori tudi jutri. Gre pa za vprašanje odgovornosti. En predsednik uprave je, žal, zaradi odgovornosti že moral odstopiti oziroma je odšel. S tem zakonom, ki velja, smo pravzaprav to odgovornost samo razpršili. Tako seveda novim predsednikom uprav več ne bo treba odstopati, ne bo se jim treba zagovarjati pred javnostjo, če bodo takšno zadevo storili.

In še enkrat - to da lahko banke obvladujejo te kredite brez državnih poroštev, dokazuje članek v Večeru z 22. aprila letošnjega leta, ki zajema nekatere poudarke s tiskovne konference Nove Ljubljanske banke. Ta pasus oziroma odstavek bom še enkrat prebral, ker sem ga namreč že enkrat prebral:

"Posojil, ki so zavarovana z vrednostnimi papirji, je za 900 milijonov evrov, od tega je za 250 milijonov evrov posojil, ki so bila namenjena za menedžerske odkupe. Po tržnih cenah imamo zanje za 1,2 milijardi evrov zavarovanj v obliki vrednostnih papirjev. Menimo, da so zelo dobro zavarovani. Veliko se govori, da smo lahkotno financirali menedžerske prevzeme, kar ni res. Zagotovo so imeli pri tem med 25 in 40% lastnih sredstev. Znesek 250 milijonov evrov je z vidika banke zelo obvladljiv in večjih tveganj kot pri običajnih kreditih ne vidimo..." - je povedal Alojz Jamnik.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Pred sabo imamo zakon, ki je pomemben, zato ker določene stvari postavlja na pravo mesto in jih pravzaprav uskladi s tistimi ali nekaterimi tistimi ravnanji, s katerimi ste v tem mandatu poskušali prepričati javnost, da so prava, da predstavljajo novo politiko. To je predlog zakona, ki gre v kontekstu vaše zahteve za odreditev parlamentarne preiskave, ki se nanaša na tajkunska posojila v primeru Pivovarne Laško in Istrabenz. Ta zakon je dejansko ubesedenje tistega, kar vi predlagate s parlamentarno preiskavo. Če tega zakona ne podprete v besedilu, kot je pred nami, potem pomeni, da je tista zahteva, ki ste jo vložili, zgolj fiktivna in je namenjena samo paradiranju in zavajanju javnosti. To, kar imamo pred sabo, je operacionalizacija tistega, kar ste vi tam zapisali.

Veliko govora je bilo danes tudi o kreditnem krču. Ta kreditni krč ne popušča in najbrž tudi še dolgo ne bo popustil, kajti če teh možnosti menedžerskih kreditov ne zaključimo, potem ni pogojev, da bi kreditni krč popustil. Kajti rabi se kakšnih 100, 150 milijonov za Pivovarno Laško; kot vemo, govorimo o nekih 500 milijonih evrih za Istrabenz. V obeh primerih se te stvari dogajajo programirano in načrtovano, to se pravi, da za tudi programiran stečaj ali za programirano dokapitalizacijo bodo potrebni neki viri, in dejstvo je, da bodo vse te pomembne kvote, lahko tudi državna jamstva, pokoristilo nekaj velikih sistemov oziroma nekih velikih lastnikov. In ni problem na eni strani govoriti o 100 milijonih za en sistem, o 500 milijonih za drug sistem. To gre tako, bežno mimo nas. Izredno težko pa je bilo zagotoviti 5 milijonov evrov za Muro in 3 tisoč ljudi. Izredno težko. In dokler ne bomo izključili možnosti, da iz jamstvenih sredstev, iz davkoplačevalskih sredstev, iz poročstva država ne izključimo potrošnikov, kot so, recimo, Istrabenz, Pivovarna Laško, morda še kakšen velik sistem, do takrat bo na našem bančnem trgu, za vse tiste, ki sredstva rabijo, vladal bančni

krč. Ne bodo mogli do denarja. Enostavno ne bodo mogli, ker bo naložen drugam.

In mi bomo predvsem zaradi takšnih odločitev, zaradi takšnih ravnanj koalicije v tem mandatu, ker ji poslanci zelo asistirate, lahko naš problem, te propade podjetij samo še spremljali in se bodo nalagali na Zavodu za zaposlovanje novi nezaposleni.

Rad bi vas ob tem opozoril, ko tako veliko govorimo o nekaterih kazalcih. Še nedolgo tega smo bili najboljša nova članica Evropske unije. V stopili smo kot najboljša članica, prvi smo dobili evro, prvi smo izpolnjevali vse pogoje, danes sta pred nami, kar zadeva gospodarsko rast, dve vzhodnoevropski članici, članici Varševskega pakta. Dve! Poglejte podatke in boste videli, da se z bistveno manjšimi težavami soočata tako Češka kot Poljska, pa zagotovo sta prišli v evropski sistem bistveno slabše pripravljeni, z bistveno večjimi strukturnimi problemi itd. Pa še sedaj imata morda kakšne težave na drugih področjih, morda tudi na monetarnem, ampak gospodarsko rast ohranjata na bistveno višji ravni kot Slovenija. Pa imata iste ključne izvozne partnerje. Iste! Zahodnoevropske članice so tudi za Poljsko pa za Češko ključni partnerji. In to kaže na to, da ravnanja naših izvršnih oblasti niso taka, da bi Slovenijo držala nad ali pa na ravni, ki smo jo imeli v prejšnjem mandatu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič - ne. Vlada - ne. Gospod mag. Vizjak - ne. Ugotavljam, da ste vsi, ki ste želeli besedo, do besede prišli, ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Odpiram čas za prijavo. Prijavil se je gospod Rudolf Petan. Izvolite, gospod Petan, 5 minut.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani. O tem zakonu je bilo veliko povedanega in tisto tudi, kar spremlja ta zakon. Dejstvo je, da kredite lahko dobivajo tudi tako imenovani tajkuni, in to z državnim poroštvom. Da dobivajo kredite, ni nič narobe - lahko; vsaka banka lahko to odbori, da pa je to z državnim jamstvom - to pa je problem. Zaradi tega smo mi tudi vložili ta zakon. Mi pravimo, da to ni dobro in tudi ni v skladu s tem, kar so zagotavljali najvišji predstavniki te izvršne oblasti. To je še poseben problem, zato ker eno govorijo, dela pa se nekaj drugega. In to od predsednika Vlade do ministrov navzdol. To je problem, če predsednik Vlade in ministri zagovarjajo in postavljajo v prvo vrsto boj proti tajkunom, istočasno pa Vlada predlaga in vi, kot večina, sprejmete zakone, ki omogočajo tisto, proti čemur naj bi se vlada borila in najvišji predstavniki izvršne oblasti.

Pred nekaj minutami je bilo v tem prostoru izrečeno, bom kar povedal ime, od gospe Pečanove, da je gospodarska rast v prejšnjem mandatu bila bistveno bistveno višja, kot je bila v Evropi, in smo bili ena najbolj propulzivnih držav v Evropski uniji, da je ta gospodarska rast temeljila na nerealnih temeljih. Kako je temeljila na nerealnih temeljih, če pa smo istočasno bili najmanj zakreditirana država - če lahko uporabim ta izraz! Kakšni so potem nerealni temelji, če za to nismo niti kreditov uporabili? Da smo istočasno postali najbolj propulzivni, z najvišjo stopnjo rasti in ena najmanj zakreditiranih držav v EU. To ne gre skupaj! In potem je ta ista spoštovana gospa rekla, ker je pač ta gospodarska rast temeljila na nerealnih temeljih, je prišla majhna iglica in vse se je razpočilo. Sedaj bom pa jaz v istem slogu vprašal. Kdo pa je želel s tisto iglico razpočiti to visoko gospodarsko rast? Ali ste vi mogoče, ko ste prišli na oblast, to naredili? In potem se istočasno lahko tudi vprašam, če je prej vse temeljilo na nerealni rasti, ali imamo mogoče znanstveno recesijo? Sedaj, ko ste vi na oblasti! Neumno govoriti, da je prej temeljila na nekih nerealnih temeljih, če smo za to porabili tudi najmanj kreditov. Poleg tega pa se lahko vprašamo, kaj je boljše, da imamo mogoče gospodarsko rast, kot vi pravite, na nerealnih temeljih, pa je gospodarska rast, pa imamo praktično nullo stopnjo nezaposlenosti, ali je sedaj boljše ko imam "znanstveno recesijo". Danes smo lahko prebrali, da imamo 115.000 nezaposlenih, če upoštevamo še tiste, ki imajo sicer uradno nek status študentov, v resnici pa to ni, samo zaradi tega, da imajo od tega neke bonitete. Pa še nekaj bi rekel, ker je bilo veliko govora tudi o Muri. Prav gotovo ima ta zadeva globoke korenine, o tem si moramo biti tu na jasnem. Vendar pa nekaj vseeno ne gre skupaj. Z ljudmi iz Mure ali s predstavniki Mure bi se vsaj lahko normalno pogovarjali, ne pa tako ignorantsko; to pa je problem. Recimo, na tiskovni konferenci o Muri ni smel sodelovati župan Murske Sobote, ki se to še kako tiče in je prosil, da bi sodeloval, pa ni bilo mogoče. In vas vprašam, ali ni to ignorantsko? Najmanj, kar bi se lahko naredilo, pa nič ne bi stalo, nobenega kredita, nobenega evra - pa to ni bilo mogoče. Čez eno uro je bil pa sprejet. Oprostite, če to ni višek ignorance, potem ne vem, kaj je. In še nekaj. Na razgovore s predstavniki Mure po neki muki pridejo ljudje, ki običajno paradirajo v armaniju in podobnih oblačilih. Tudi to se mi zdi malo nerealno. In še drugo, kar je sicer bilo že do neke mere omenjeno, pa mislim, da je treba še enkrat povedati. Ni bilo problema dobiti državno poročstvo 100 milijonov evrov za Merkur, z Istrabenzom se je ukvarjala vsa slovenska bančna srenja, kar je dobro, ne moremo firme kar tako poslati v stečaj. Vendar pa se za borih 5 milijonov za Muro ne najde nihče. Še na razgovorih se komaj kdo pojavi. Ali je to socialni pristop, o katerem ste govorili, da znate delati bolje in da boste znali bolj socialno razmišljati? Mislim, da

to ni, da je ravno obratno, da je bila prejšnja vlada bistveno bolj socialna. /Opozorilni znak za konec./ Če nič drugega, zaradi tega, ker je najboljša socialna varnost visoka gospodarska rast. In to smo v prejšnjem mandatu imeli, danes pa tega nimamo. In to je žalostno.

Sam seveda podpiram ta ukrep, ki ga predlagamo v tem zakonu, ker mislim, da je lahko kamenček v mozaiku... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo o tej točki dnevnega reda. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 15 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona, mag. Andreju Vizjaku, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je ponovno en poskus, kako zmanjšati birokratsko breme, ki ga imajo slovenski gospodarski subjekti, ki ga imajo zlati mali in srednje veliki podjetniki. Namreč, mali in srednje veliki podjetniki, obrtniki so tisti, ki so pogosto v podjetjih tako imenovana deklica za vse. Peljejo administrativni del poslovanja, peljejo razvojni del poslovanja, peljejo proizvodni del poslovanja, kadrovski del poslovanja, pravzaprav vodijo celotno poslovanje. In, če tem gospodarskim subjektom olajšamo administriranje, zmanjšamo birokratsko breme, smo naredili veliko. In osnovna intenca tega zakona je prav to: cilj je, da se vse obremenitve, ki jih morajo te podjetniki plačevati do države oziroma vseh skladov in zavodov, ki jih ima država, da se to zreducira na samo en plačilni nalog, ki se potem kasneje iz tega enotnega računa, kamor se nakazujejo sredstva, potem razdelijo le-ta po številnih drugih podračunih oziroma po številnih prejemnikih teh sredstev.

Ko smo analizirali obstoječo situacijo, smo ugotovili, da morajo pravne osebe oziroma samostojni podjetniki nakazovati sredstva na kar do deset različnih računov. Ko govorimo tako o prispevkih iz plače in ko govorimo o prispevkih na plačo, ko

govorimo potem o davkih in o podobnem, je teh nakazil in prejemnikov preko 10. Naj vam samo podam eno ilustracijo. Namreč, če en samostojni podjetnik, ki ima enega zaposlenega, ali en d.o.o., ki ima enega zaposlenega, plačuje prispevke, mora plačati na kar štiri račune prispevke iz plače, na en račun prispevek za zdravstveno zavarovanje, na drug račun prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, potem je prispevek za zaposlovanje in prispevek za starševsko varstvo, potem plačuje še prispevke na plačo. To je prispevek za zdravstveno zavarovanje, prispevek za ZPIZ, enako za zaposlovanje, za starševsko varstvo, za poškodbo pri delu. To jih je pet še dodatnih, je vsega skupaj devet. Če seveda imamo potem tukaj še davke in akontacije, to znese čez 10 vseh teh nakazil. Če potem pogledamo, koliko posamezno nakazilo stane, torej samo skozi storitev banke, lahko ugotovimo, da je to pri Novi Ljubljanski banki 1,8 evra za virman oziroma preko proklicka 0,8 evra in lahko kaj hitro izračunamo, da bi to pomenilo pri enem obrtniku kar nekaj 100 evrov na letni ravni neposrednega prihranka. Da ne govorimo o posrednih prihrankih zaradi manj časa, ki ga bi za to nepotrebno birokratsko opravilo ta podjetnik moral porabiti. Torej imamo na eni strani neposredne finančne učinke na poslovanje podjetnika in posredne pozitivne učinke na poslovanje podjetnika in hkrati nobenega negativnega finančnega učinka na državo. Kajti ob zaslužek so zgolj banke in finančne institucije zaradi vseh teh administrativnih opravil oziroma plačil in gotovo bi ti mali podjetniki lahko, sploh ti, ki to sami počno ali počno to v nekem družinskem krogu, ta čas porabili za kaj bolj pametnega.

Torej, osnovni cilj je, da se uvede možnost enkratnega nakazila vseh davčnih obveznosti in drugih obveznosti na skupen račun in njihova kasnejša delitev po ustreznem ključu. S tem bi, še enkrat podčrtujem, se bistveno zmanjšala administrativna obremenitev podjetij, s tem bi tudi s konkretnim dejanjem šli v smeri podjetjem prijaznejšega poslovnega okolja, šli bi v smeri številnih napotil, ki jih izdaja Evropska unija v tem smislu, da ne govorim o aktu za mala in srednje velika podjetja. In zato prosim poslanke in poslance, da predlagane rešitve podprejo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa državna sekretarka, mag. Helena Kamnar.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslance! Vlada podpira cilj tega zakona. Zaveda se, da je to treba storiti. Mislím, da se je zavedala tega že predprejšnja vlada in, domnevam, tudi prejšnja vlada. Žal ne ena ne druga nista bili učinkoviti pri doseganju tega cilja. Mi nadaljujemo delo. Upam, da bomo učinkovitejši na tem, da cilj dosežemo. V ta namen je oblikovan cel projekt, ker gre za izjemno kompleksno

problematiko, in cilji so nastavljeni tako, da bi bil do konca letošnjega leta oblikovan natančen projekt in vse aktivnosti, ki jih je treba storiti, da bi prišli do cilja, da bi bilo v naslednjem letu normativno okolje in informacijska podpora zagotovljena in da bi implementacija vsega tega bila nared v letu 2011.

Zakaj pravzaprav menimo, da predlagana rešitev, ki je zapisana v tem zakonu, ne bo privedla do cilja - in to je tudi razlog, zakaj Vlada tega zakona ne podpira. Razlogi so sledeči: problematika, ki se tiče tega vprašanja, je zajeta v številnih zakonih: "Zakon" o davčnem postopku, delno "Zakon" o javnih financah, Zakonu o plačilnem prometu, "podzakonskih aktih, temelječih na teh predpisih in predvsem številna zakonodaja, ki uvaja posamezne obvezne dajatve, poleg samih davkov, in nadzorniki posameznih obveznih dajatev. Predlog zakona ne daje odgovora na vsaj tri ključne zadeve. Mi imamo v različnih zakonih določene različne roke za plačilo dajatev. Že samo to dejstvo preperečuje, da bi bila ideja izpeljana na način, kot je načrtan. Roki, ki so določeni v posameznih zakonih, so prvi problem, ki ga s tem zakonom ne rešujemo. Drugi problem so različni načini izterjave in vračil posameznih obveznih dajatev. Tudi tega vprašanja s to zakonodajo, s tem predlogom zakona ne rešujemo. Ravno tako je problem zagotavljanje podatkov za opravljanje nadzora, ki ga ravno tako urejajo področna zakonodaja na posameznih področjih. Poleg tega predlog zakona podaljšuje rok za izpolnitev davčne obveznosti, kar je v neskladju s predpisom o plačevanju davčne obveznosti.

Rada bi opozorila, da že obstoječa zakonodaja v danem normativnem okviru omogoča nekatere poenostavitve, ki se jih morda davčni zavezanci oziroma tisti, ki plačujejo obvezne dajatve, v premajhni meri poslužujejo. Namreč, sam Zakon o davčnem postopku omogoča, da davčni zavezanec plača več dajatev, ki jih nadzira isti nadzornik, kar pomeni, s tistih 10-ih obveznostih, ki ste jih prej, spoštovani poslanec Vizjak, našteali, lahko takoj pridemo na tri plačilne naloge, ker imamo nadzornika Durs, imamo nadzornika zdravstveno zavarovalnico, imamo nadzornika pokojninsko zavarovalnico. To je moč združiti že danes, recimo, na treh plačilnih nalogih.

Druga zadeva. Davčni zavezanec v bistvu že po obstoječem zakonu lahko sam določi, katero obveznost poravnava, in nenazadnje možno je že danes za pravne osebe uveljavljati način elektronskega plačila davčnih obveznosti.

Kot pravim, cilj podpiramo. Mislim, da bomo v kratkem času našli ustrezno rešitev in ta problem rešili, zato zakona v tem trenutku Vlada ne more podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi bo stališče poslanske skupine DeSUS predstavil gospod Matjaž Zanoškar. Izvolite.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi. Dovolite, da predstavim stališče DeSUS-a glede Predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku.

Poglavitne rešitve predlagana novele Zakona o davčnem postopku sta možnost enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti, ki pripadajo državi, občinam, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter drugim prejemnikom na skupni račun in njihova delitev po ustreznem ključu, podrobnejši način naj določi Ministrstvo za finance v roku 60-ih dni. Ter določba, da davčni zavezanec lahko sam odloči o prioriteti plačil davčnih obveznosti. Poslanci DeSUS smo ob prebiranju tega predloga opazili, tako kot verjetno tudi ostali poslanci, da gre za popolnoma identično spremembo besedila kot pri Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o javnih financah, obravnavanem na 10. izredni seji Državnega zbora maja letos. Tudi 2. poglavje, besedilo členov je praktično enako, opaziti je zgolj nekaj razlik, kot je določba, da lahko zavezanec sam odloča o prioriteti plačil davčnih obveznosti, potem je tudi daljši rok za sprejemanje podzakonskih aktov Ministrstva za finance s 15 na 60 dni, potem obravnavana novela ne predvideva poročanja Vlade Državnemu zboru o stanju in razvoju elektronskih oblik plačevanja obveznosti, dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov ter o stanju in razvoju elektronskega sporočanja davčnih in poslovnih podatkov državnim oziroma davčnim organom ter agencijam.

Pri obeh predlogih, od katerih pri noveliranju Zakona o javnih financah ni bilo posluha, zato ni bil sprejet, se torej zasledujejo enaki cilji in nameni. Kot opazko naj navedemo tudi, da predlagatelji vlagajo predloge zakonov po precej podobnem sistemu kopiranja ter izhajajo iz spremnega besedila tega predloga kot tudi več drugih zakonov, kot je Zakon o dohodnini, Zakon o davku na dodano vrednost, Zakon o davku od dohodka pravnih oseb, Zakon o pomoči gospodarstvu v času gospodarske krize, za spodbujanje zasebne potrošnje, saj gre praktično za zelo identična besedila. Tovrstne kontinuitete vlaganja enakih in istih predlogov zakonov z neizvedljivimi rešitvami v Poslanski skupini DeSUS ne podpiramo, saj smo mnenja, da take vsebine nikakor ne prinašajo konstruktivnih rešitev, pravih izhodišč za krizno obdobje.

Spremna besedila predlogov novel, tudi sedaj obravnavanega zakona, se začenjajo s kritičnimi napadi na Vlado Republike Slovenije, kot je (citiram): "Žal so se uresničile napovedi strokovnjakov, da bo slovensko gospodarstvo padlo v gospodarsko recesijo, ker se vlada Boruta Pahorja prepozno in neučinkovito odziva na svetovno finančno krizo." (Konec citata.) V nadaljevanju besedila pa ta trditev nikakor ni podkrepljena z verodostojnimi podatki, dokumenti in dokazi, tako da jo je nemogoče resno jemati.

Predlagani zakon oziroma njegov namen je torej že bil razpravljan v Državnem zboru, na 10. izredni seji, majski seji, in takrat smo ugotovili, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Zahtevo po enotnem nalogu so že lani podale delodajalske organizacije. Tudi vlada v prejšnjem mandatu je imela možnost ta sistem enotnega naloga celovito urediti, saj je bila slednja ideja tudi predmet vladnega programa odprave administrativnih ovir, vendar se slednje ni realiziralo. Sedaj imamo pred seboj identično rešitev, vključeno v zakonu o davčnem postopku.

Poslanci Poslanske skupine DeSUS sicer ocenjujemo, da bi bilo primerno poenostaviti plačevanje obveznih dajatev in drugih javnih finančnih prihodkov, vendar poslanci DeSUS-a predloga v tem trenutku ne bomo podprli iz naslednjih razlogov. Najpomembneje in poglobitneje je, da predlog v osnovi ni pripravljen na način, ki bi omogočal njegovo izvedbo. Drugič, nedorečenost delitev dajatve po določenem ključu, in sicer ob upoštevanju dejstva, da je 11.700 proračunskih, občinskih in še približno 10.300 ostalih. Tretjič, za vse obvezne dajatve določiti isti dan zapadlosti v mesecu, torej določiti način izterjave oziroma vračila premalo oziroma preveč plačanih dajatev in druge predpostavke ne morejo biti vsebovane zgolj kot podzakonski predpis ministrstva pristojnega za finance, temveč bi moral biti način plačevanja obveznosti dajatev in drugih javnih finančnih prihodkov predviden s posebnim zakonskim aktom. Za predlagano racionalizacijo teh postopkov plačevanja in zmanjševanja administrativnih ovir in tudi stroškov je, po naši oceni, zagotovo treba zagotoviti tudi proračunska sredstva, med tem ko predlagatelj trdi, da slednja niso potrebna. Torej, prepričani smo, da je to povezano tudi z neko finančno obveznostjo, torej s pritiskom na javne finance.

Zaradi in omenjenega se Poslanska skupina DeSUS odloča, da te novele v tem trenutku še ne more podpreti in je ne bo podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi! Začel bom, da bo bolj jasno naše stališče oziroma razumevanje Predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku z navadno slišanim poročilom, ki pravi, da obstaja novo in obstaja dobro. Ampak korelacija je naslednja: kar je novo, ni dobro, in kar je dobro, ni novo. To je pač filozofija politike in Državnega zbora. V tem primeru bom, preden bom konkretno razložil, rekel še, da imamo v Slovenski nacionalni stranki raje vrabca v roki kot goloba na strehi. Ali drugače povedano, raje bomo podprli Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, pa ta ni edini, kot pa

čakali na obljube katerekoli vlade, da bo nekoč nekje nekaj postorila, da bo temu tako, kot je tule predvideno.

V oceni stanja in razlogih za sprejem Predloga zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku so predlagatelji SDS zapisali, da "so se uresničile napovedi strokovnjakov, da bo slovensko gospodarstvo padlo v gospodarsko recesijo, ker se je vlada Boruta Pahorja prepozno in neučinkovito odzvala." To ni res; zdaj gre kritika najprej na to stran. Septembra 2008 je cel svet vedel, da je recesija, in je vedela tudi prejšnja vlada. Pač ni ukrepala, vedela pa je. Ni ukrepala, in zdaj ni fer prenašati odgovornosti, kljub temu, da je zakon dober, vendar prenašati odgovornosti na to vlado. Bodimo pošteni eden do drugega.

Napovedi gospodarske rasti - kritika na Vlado in na ministrstva, ki jih zasedajo vaši ljudje. Ko smo sedeli na Odboru za finance, je bila javna skrivnost, da padec bruto družbenega produkta ni 1,1%, temveč 4%, pa mi je še predstavnik Umarja rekel, da tega ne sme povedati. Čemu le ne smemo izvedeti, kakšen je realen padec? In takrat, ko je povedal ob javni skrivnosti, da bo padec bruto družbenega produkta minus 1%, smo vsi vedeli, da bo 4%. Danes pa vsi vemo, da je 9% padec bruto družbenega produkta. Vsi tudi vemo, da še do danes ni uradne objave realnega stanja, in tu se moramo pač posuti s pepelom. Zdaj naštevati, kaj je razlog ali kaj ni, ni fer. Ni fer govoriti, da za slabšanje gospodarskega položaja v Sloveniji ni kriva samo finančna in gospodarska kriza, ampak predvsem nepravočasno in neučinkovito ukrepanje vlade Boruta Pahorja. To ni fer. Ne zagovarjam Boruta Pahorja, ampak en človek v enem letu pač ne more narediti čudežev, kot jih tudi prejšnja vlada, ki jih je sicer delala, ni mogla narediti, s tem da bi zadnje leto začela razmišljati, da bo gospodarsko stanje takšno, in bi začela varčevati. Krivi smo vsi, ki sedimo tu, jaz osebno zraven kot zakonodajna veja oblasti 9 let. Ta stran in ta stran. Je pa dobro, da je predlog tega zakona pred nami. Dobro je zaradi tega, ker je resnica, da davčni zavezanci plačujejo dajatve na 10 in več različnih podračunov. In obstajajo še dodatni podračuni za podračune za podračune. Za vsako takšno transakcijo mora danes davčni zavezanec izpolniti plačilne naloge, naloge - pardon, se opravičujem, za katere seveda plačuje enormne provizije bankam. Jaz, vsak med vami in tudi drugi davčni zavezanci, gospodarski subjekti. Banke so se redile, počile od debelosti, z milijoni nagradami posameznikom in 100 tisočimi evri in odšle na račun plačevanja teh provizij.

Zato v Slovenski nacionalni stranki podpiramo predlog tega zakona. Pa je že spet ena neresnica, ki je zapisana, to samo v opozorilo, da finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva ob sprejetju tega zakona ne bo. Bodo, seveda bodo. Treba bo zagotoviti sredstva za izvedbo enotnih računov in bodimo pošteni in povejmo da bodo. Saj ne bodo enormni, nekaj 10 tisoč evrov, ampak proti učinkom, ki

bodo dosežen, to ni nič. Ampak napišimo, da bodo, ne napisati, da ne bodo, če vemo, da bodo. Mi podpiramo 1. člen in podpiramo usmeritev za enotno nakazilo na skupni račun. In še enkrat pravim, boljše vrabec v roki, kot golob na strehi. Jaz verjamem, da se bo Vlada trudila, ampak ob obilici zakonov, ki smo jih obravnavali v teh nekaj mesecih, kmalu bo eno leto skupnega delovanja v novi vladi, smo slišali nešteto obljub ob predlogih zakonov, kako je sicer zakon dober, vendar ga Vlada ne podpira, ker pripravlja novega. Ampak teh "zato, ker pripravlja novega" jih je 1, 2, 3, 4, 7, 9, 12, 17, ne vem 23. In dokler tega novega ne bo, držimo vrabca v roki. Sprejmimo dobre predloge, podprimo jih in naj veljajo do novega zakona. Tako ali tako bo ta sprememba, ki že velja, vključena v nov zakon. Če bomo pa rekli, tega zakona ne bomo sprejeli, ker bo nov zakon, ki bo to upošteval, ne bo ne tega zakona in težko verjamem, da bo nov zakon. Če pa bo nov zakon, pa težko verjamem, da bodo takšne vsebine vključene. Enkrat se moramo zmeniti v Državnem zboru, ali se bomo šli centralno politiko oblikovanja zakonov, verjeli eden drugemu, se usedli skupaj, leva in desna stran, pa tudi sredina, rekli, to bomo skupaj naredili in bomo naredili. Dokler bo pa ena stran delala eno, druga stran drugo... Dajmo sprejeti tisto, kar je dobro za ljudi, ker 90 ljudi zastopa 2 milijona Slovencev v tej dvorani in zaenkrat smo še ena od treh, sicer enakovrednih, ampak še vedno pravim in trdim, dokler smo parlamentarna demokracija, je prva in najbolj pomembna veja oblasti Državni zbor, zakonodajna veja. Razen, glede na to, da so želje, če ne bodo spremenili ustave in bomo naredili predsedniško ali kakšno drugo demokracijo. Potem tako ali tako nam 90 v Državnem zboru ne bo več treba sedeti. Glede na vse, kar se kaže.

Predlagam, kolegice in kolegi, tako storite, če želite ali pa upam, da boste storili tako, kot bomo pri nas v Slovenski nacionalni stranki. Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku podprimo, nehajmo "basati" zdaj tisoč položnic bankam, da bodo služile samo na provizijah na položnice, na milijone, ne tisoče, milijone. Nehajmo to in dajmo en skupen račun. Vem, da to ni moč narediti takoj čez noč. Vem, da bo nekaj stroškov. Da se računalniški program narediti, da se izpeljati. Voljo je treba imeti. Ampak seveda so interesi in lovke velikih požiralcev denarja, izkoriščevalcev evrov ali centov posameznih ljudi in kot gospodarskih subjektov, pač plačaj. Plačaj 200, 500, 700 položnic in za vsako posebej plačaj toliko in toliko provizije. Samo s tem bi lahko banke živele. Kaj šele z obrestmi in čim drugim! Mi da bomo podprli ta predlog zakona, je dobra namera, ima pozitivne smernice in jaz pač ne verjamem v nove prihajajoče zakone, zato bom zakon z veseljem podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Barovič. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Pred nami je zakon, ki bi po naši oceni z relativno enostavno, nebolečo in neškodljivo spremembo ogromno prispeval k odpravi administrativnih ovir ter zmanjšanju stroškov na strani zavezancev za plačilo različnih davkov. Po trditvah predlagatelja zakona naj bi bili dolžni zavezanci davke plačevati na več kot deset različnih podračunov. Za vsakega od podračunov je potrebno izpolni samostojni plačilni nalog ter za vsakega banki plačati provizijo. Po eni strani gre torej za rešitev, ki zavezance razbremenuje administrativnih obremenitev, po drugi strani pa se tudi ne nezanemarljivo znižujejo stroški poslovanja podjetij in ostalih zavezancev.

Vlada seveda predlogu zakona nasprotuje. Argumenti, da tako zelo kompleksne problematike ni mogoče ustrezno oziroma vsebinsko popolno in pravilno določiti, kot je predlagano. Vendar se Vlada zaveda pomena poenostavitve sistema plačevanja davkov in drugih obveznosti. In kaj je Vlada oziroma bo Vlada storila za reševanje te problematike? Ustanovila posebno delovno skupino za poenostavitev sistema, ki bo preučila sistem, proučila možne poenostavitve sistema, pripravila predlog pravnih podlag in tako naprej. Torej besede brez dejanj.

Glede na tempo življenja, ki ga živimo v tem času, je žal produktivnost in ekspeditivnost pa, če hočete, operativnost Vlade na nivoju, ki tega tempa preprosto ne spremlja. Bi se človek temu še smejal, če ne bi posledic žal nosili vsi državljani in državljanke Republike Slovenije.

Predlagane spremembe so potrebne in koristne in Poslanska skupina SLS bo predlagani zakon podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik za besedo. Seveda se tudi na tej točki lomijo kopja in pa merijo politične moči. Včasih so nam v šoli rekli, da vsak izgovor je dober, pa če tudi ga pes na repu prinese. In tukaj bi pa rekli, da vsak predlog zakona, če je tudi nerealen in pa neresničen, je dober, da se napade aktualna vlada in se preusmerja pozornost od realnih zadev. Eno so besede, drugo so dejanja. Predlog zakona, ki ga je zaradi tehničnih in drugih možnosti težko udejanjiti ali pa nemogoče v praksi, bo zagotovo moral še malo počakati. Drugače pa so cilji in razmisleki so zagotovo na mestu. Davčne postopke je treba poenostaviti, birokracijo zmanjšati in zakaj ne bi

nekaj, kar plačujemo z več položnicami, plačali naenkrat, vendar bistvo in namen zakona se pa zagotovo vidi iz obrazložitve. Zato predlagatelji zakona o oceni stanja in razlogih za sprejem zakona navajajo najrazličnejše podatke ali, bolje rečeno, polpodatke, še manj pa je tam dobrih informacij. Pogosto se nizajo številke nestrukturirano in brez primerjave, kar je zagotovo zmotno. Pri primerjavah je potrebno biti korekten in dosleden. Če priznavamo predhodni vladi 3% višjo povprečno rast, potem velja v isti sapi povedati, da je imela Slovenija v tem času eno najvišjih inflacij, a o tem v gradivu nič ne piše. Bolj bistvena je primerjava, če smo bili tako zelo dobri, zakaj so bili v tistem času drugi še bistveno boljši. Omejimo se samo na novo članice EU in kandidatko Turčijo. To so Slovaška, Latvija, Litva, Romunija, Bolgarija, Estonija, Češka, Poljska, Turčija in potem na 10. mestu Slovenija.

Ne želim spodbujati razprave, ali smo bili uspešni ali ne. Naša ocena je, da lahko pritrdimo, da smo bili relativno uspešni, a kot vedno v življenju, lahko bi bili še boljši. Če pa na drugi strani v kontekstu teh zgodb primerjamo padec BDP glede na Evropsko komisijo, pa ugotovimo, da je Slovenija med članicami na dobrem 12. mestu, razvrščena od države z najmanjšim pa do države z največjim padcem BDP. Pa ne želim preveč polemizirati o padcu, rasti najboljših, najslabših, najpočasnejših. Želim pa sporočiti bistvo, da smo pri razpravah v času krize in pri spremembi zakonodaje konstruktivni, da v dnevno-politično življenje ne prinašamo tematike, kot da smo vsakodnevno v brezizhodnih izrednih razmerah, ki to zagotovo niso. Da je gospodarstvo relativno v slabi kondiciji, vemo. Prav tako tudi vemo, da gospodarstvo ni na tleh, da ima zelo upočasnjeno rast, ter da bo, če mu vsi skupaj pomagamo, kaj kmalu lahko zopet teklo na dolge proge, in to uspešno. In to mora biti skupni cilj vseh v tej dvorani. Ni cilj, da bo teklo samo pod eno vlado, pod enim premierjem, Slovenija se mora razvijati uspešno naprej v naslednjih letih, desetletjih, ne glede na to, kdo ji bo vladal.

Če pa se vrnemo na protikrizne ukrepe oziroma ukrepe Vlade kot celote. Če skupaj opozarjamo na napake in kako zadeve izboljšati, povejmo pa nekaj tudi tukaj o konkretnih rezultatih, o dosežkih Vlade in pa tega parlamenta, brez delitev. Naše skupno delo je jamstvena shema za zagon gospodarstva. V praksi so se uveljavile investicijske olajšave za prebroditev krize, subvencioniranje polnega delovnega časa za zmanjšanje brezposelnosti, povečanje sredstev za koriščenje EU sredstev v smislu nakupa tehnološke opreme, garancije s subvencionirano obrestno mero za obratna sredstva, investicije, raziskovalno-razvojni razpisi in pa razvojno-investicijski projekti, na področju kmetijstva zagotovo uspešno pospešeno izvajanje programa razvoja podeželja 2007 - 2013 in pa nenazadnje tudi že sprememba zakona o davčnem postopku, kjer je Vlada implementirala obračunavanje medletne

akontacije davka od dohodka pravnih oseb glede na davčno stopnjo za tekoče leto, ne glede na stopnjo predhodnega leta. Jaz sem prepričan, da ta zakonska rešitev marsikomu lajša življenje in pa težave.

Pa da počasi zaključimo to razpravo, da ne bi preveč zapadali v prerekanja okoli bruto družbenega proizvoda, proračunskega primanjkljaja, najboljših ukrepov in pa podobno. Ko je govora o protikriznih ukrepih, nadaljujmo pri predlogu sprememb zakona o davčnem postopku. Na načelni ravni se v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zagotovo strinjamo s predvideno spremembo zakona o davčnem postopku, zasleduje preproste cilje, za katere si prizadevamo vsi. To so poenostavitve in pa posodobitve sistema. Ne strinjamo pa se s tem, da se na nek način take sicer načelno in v zasnovi dobre rešitve zlorabljujejo za antipromocijo protikriznih ukrepov Vlade. Izhajajoč iz tega dejstva in v obrazložitvi, ki jo je podala Vlada Republike Slovenije, ki jasno pravi, da je za namen preučitve sistema plačevanja davščin in drugih prispevkov, za poenostavitve davčnih postopkov ter pripravo ustreznih pravnih podlag ustanovila posebno delovno skupino, ki, ne da bo pripravila, že pripravlja celostni pregled, celostne rešitve. In tistim bomo poslanci iz Poslanskega kluba Liberalne demokracije zagotovo pritrdili. Takim površnim, pavšalnim, nedodelanim rešitvam pa tako kot vedno nasprotujemo. Je bilo pa zagotovo tudi z naše strani že večkrat povedano, da smo trdnega prepričanja, da je treba stremeti k pripravi zakonov, ki so koherentni, konsistentni in pa predvsem učinkoviti v praksi. Za zagotovitev tega in pa v izogib raznim pravnim luknjam, ki bi jih utegnil takšen površen slabo pripravljen zakon povzročiti, zakona ne bomo podprli.

Predlagamo pa, da počakamo na rezultate dela, ki se že izvajajo v delovni skupini, pozovemo Vlado in z njo povezano delovno skupino, da čim prej in v čim krajšem času pripravi ustrezne posodobitve zakonodaje, ki morajo seveda vključevati zagotovo vse pozitivne dobre razmisleke, ki so jih nanizali in navedli tudi predlagatelji tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik, spoštovane kolegice, kolegi!

V prejšnjih predstavitev stališč poslanskih skupin je bilo že veliko povedanega o danih predlogih sprememb in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku. Naj spomnim, da je predlagatelj in skupina poslancev že v mesecu maju podala predlog spremembe zakona o javnih financah v zvezi z uveljavitvijo pravice do možnosti enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti na skupni račun in njihovo delitev po

ustreznem ključu. Gre predvsem za zmanjšanje administrativnih obremenitev slovenskih podjetij. Naj pa spomnim ko pogledamo pobude in predloge Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije tudi že v preteklem mandatu, ko pogledamo gradivo o razpravah Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in tudi še nekaterih ostalih slovenskih podjetij, je bilo že večkrat poudarjeno, tudi že prejšnji vladi, prejšnjim ministrstvom, tako Ministrstvu za gospodarstvo, tako Ministrstvu za finance, da bi bilo nujno treba odpraviti predvsem pa prispevati k zmanjšanju administrativnih ovir za slovenska podjetja. Tukaj imam v mislih dani predlog in kolikor sem zasledila v programu ukrepov za odpravo administrativnih ovir v preteklem mandatu prejšnje vlade, je bila v letu 2008 predpisana oziroma zadana naloga predvsem tudi realizacija tega ukrepa.

Žal to ni bilo storjeno. Koalicija in Vlada v sedanjem mandatu se zelo zavedata pomembnosti pomena poenostavitve sistema plačevanja davkov in drugih obveznosti za zmanjšanje administrativnih ovir. Zato je za leto 2009 Vlada 26. maja imenovala posebno delovno skupino za poenostavitev sistema obračunavanja in plačevanja davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev ter javnofinančnih prihodkov. Koalicija v danem trenutku zato sedaj predlaganega zakona ne more podpreti. Dejstvo pa je, da je ena od prioritetenih nalog in sprememb ravno tudi predlagana sprememba, vendar ne smemo zaobiti dejstva, da so načini plačevanja obveznih dajatev urejeni v različnih zakonih. Pri pripravi predloga zakona z navedeno vsebino je treba proučiti možnost enotnega vplačevanja v kontekstu teh zakonov, in sicer zakona o obdavčenju, zakona o davčnem postopku, zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakona o zdravstvenem zavarovanju in zdravstvenem varstvu, zakona o prispevkih za socialno varnost. Predlagatelja bi želeli opomniti, da že veljavna zakona sedaj omogočata zavezancu za davek za plačilo več dajatev, ki jih nadzira en nadzornik in ki zapade v plačilo isti dan z enim nalogom, kar pomeni, si nadzornik in zavezanec za davek izmenjata specifikacijo. To je obračun zneska plačila. Oznaka tega obračuna mora biti pravilno vpisana v sklicu na plačilnem nalogu in zatorej gre za plačilo zavezanca za davek na prehodni podračun nadzornika, iz katerega nato nadzornik razporedi dajatve, neustrezne vplačilne podračunih. Pomembno zagotovo za slovensko podjetje, za zavezanca je dejstvo, da se plača provizija le za en nalog.

Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov je, da je potrebno predlagano rešitev urediti sistemsko in uskladiti z več zakoni, zatorej bomo v danem trenutku glasovali proti predlogu, saj zakon v danem trenutku ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Marjan Bezjak.

Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni predstavniki Vlade, žal jih ni tukaj. Lepo pozdravljene poslanke in poslanci!

Ker v gospodarstvu mikro, mala in srednja podjetja predstavljajo 97% celotnega gospodarstva, je skrajni čas, da izboljšamo poslovno okolje za mala podjetja, sprostimo njihovo rast, potencialne in inovativnost. Z dopolnitvijo zakona bi omogočili hitrejši razvoj malih podjetij v slovenskem gospodarstvu kot celote. Dosegli bi pozitivne ekonomske učinke, kar je v času krize še kako pomembno. Pri nas žal še vedno velja, da če si podjetnik, si drugorazredni človek. Zato so nujno potrebne poenostavitve oziroma spremembe zakonodaje na davčnem področju, predvsem pri določanju višine zavarovalne osnove pri samostojnih podjetnikih in načinu plačila obveznosti do države. Cilj spremembe in dopolnitve predlaganega zakona je pravica do enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti na skupen račun in njihovo delitev po ustreznem ključu. Predlagane dopolnitve zakona o javnih finančnih sredstvih nimajo učinkov na javna finančna sredstva. Za izvajanje zakona ni potrebna zagotovitev dodatnih sredstev.

V Poslanski skupini SDS bomo predlog zakona podprli.
Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.
Sledi splošna razprava poslank in poslancev.
Prvi ima besedo gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: No, če kje, mislim, da razlogov za nasprotovanje sprejemu ni pri tem zakonu. Gre za enega izmed zakonov, ki nadaljuje usmeritve prejšnje vlade, ki se tičejo racionalizacije poslovanja tako gospodarskih kot ostalih subjektov v tej državi in ki je v teh razmerah še toliko bolj pomemben, ker ima tudi materialne učinke, materialne učinke v tem smislu, da finančno razbremenuje pomemben del slovenskega gospodarstva. Gre za rešitev, ki omogoča enostavnejše, racionalnejše plačevanje obveznosti, ki so jih dolžni plačevati podjetniki preko enotnega računa, in s tem tudi znižanje stroškov za plačila teh obveznosti. Na drugi strani ni zanemarljiva tudi evidenca teh plačil, kjer se s tem, ko se zreducira na en nivo, poleg tega, da se poenostavi, tudi poveča njena preglednost, transparentnost, sledljivost in tako naprej.

V razpravi oziroma v predstavitvi stališč ene izmed poslanskih skupin je bilo rečeno, da prejšnja vlada ni storila ničesar za preprečitev upada gospodarske rasti, čeprav se je septembra že vedelo, da se gospodarstvo ohlaja. To seveda ni res. Tisti, ki je predstavil to stališče, v gradivu ni obrnil lista, ker je na drugi strani točno napisano, kaj je bilo

storjeno še v času prejšnje vlade, kateri ukrepi so bili potem s strani nove vlade podvzeti in v Državnem zboru tudi uveljavljeni ter kateri ne. Če se boste spomnili, 8. oktobra lani je prejšnja vlada oziroma sta predsednik takratne vlade, gospod Janez Janša, in bivši finančni minister Andrej Bajuk javnost seznanila s tem, da so vloge vseh varčevalcev v slovenskih bankah varne do neomejene višine. Če se to takrat ne bi zgodilo, kljub temu, da smo zakon o tem sprejeli šele nekje v drugi polovici novembra v Državnem zboru, če se to takrat ne bi zgodilo takoj, hitro, pravočasno, sem trdno prepričan, da bi bili tudi v Sloveniji priče kolapsu bančnega sistema oziroma stečajju vsaj ene, če ne celo več bank. Ker bi se zgodila panika, ljudje bi množično drli v banke, vemo, kakšna psihoza je takrat vladala ne samo v Sloveniji, povsod drugje, in bi dvigovali privarčevana sredstva. Ker je bila ta napoved storjena hitro, pravočasno, se to ni zgodilo. In nekaj podobnega se je seveda pričakovalo tudi od nove vlade, da bo storila na tistem drugem segmentu, o katerem smo govorili pri prejšnji točki dnevnega reda in ki se nanaša na nelikvidnost oziroma pomanjkanje finančnih sredstev za zagotavljanje proizvodnje. Kreditni krč, ki se je začel takrat dogajati, še danes ni popustil in še nekaj časa ne bo popustil. In glede na sprejete odločitve vladajoče koalicije v Državnem zboru se je bati, da bo glavčina sredstev v bankah namenjenih prolongaciji tako imenovanih tajkunskih kreditov, kar je slabo. Kvalitetna sredstva, ki jih zagotavlja Zakon o jamstveni shemi, bi bilo treba nameniti predvsem pospešitvi gospodarske proizvodnje, še posebej zaradi tega, ker ni nihče spremenil Strategije razvoja Republike Slovenije, ki je bila sprejeta v času prejšnje vlade in ki ji je dolžna slediti tudi ta vlada, kjer piše, da bo Slovenija boljša, kar se tiče gospodarske rasti, vsaj za 3-odstotne točke. Poenostavljeno povedano, če je prejšnja vlada uspela povečevati gospodarsko rast v povprečju za tri odstotne točke hitreje, kot je bilo to povprečje evroobmočja, bi morala sedanja vlada, glede na dokumente, ki so veljavni in ki jo zavezujejo, ker niso bili spremenjeni, v skladu strategije razvoja Slovenije omogočiti, da je ta padec, ki se je zgodil v času te vlade, vsaj za tri odstotne točke nižji, kot je povprečje evroobmočja, ki je, kot smo videli po zadnjem poročilu Eurostata, 2,5%. To pomeni, da bi mi morali v letošnjem letu beležiti 0,1% točke pozitivno gospodarsko rast. Vemo, da je ne. Eurostat je objavil, da je BDP v Sloveniji na letni ravni upadel za 9% točk. Smo na repu lestvice tistih, kjer se dogajajo najbolj črni scenariji. In nihče me ne bo prepričal v to, da sposobna vlada, kompetentna, z ustreznimi ukrepi ne bi bila sposobna teh črnih scenarijev preprečiti. Žal temu ni tako. Mi zgubljam mnogo razprav, mnogo časa že pri enem takem zakonu, kot ga imamo danes na mizi, ki ne pomeni nobenih finančnih obremenitev, pomeni samo na eni strani razbremenitev pomembnega dela gospodarskih subjektov, poenostavitev poslovanja, na drugi strani pa tudi prihranek za

te iste subjekte. Če že pri takem zakonu, ki je dober za vse in ki ne pomeni nobene dodatne obremenitve za državni proračun, ne samo, da ni podpore, ni nikogar iz Vlade tukaj, ki bi vsaj sedel, če že ne bi nič povedal pri tem, kaže jasen odnos vodilne vladajoče strukture do te države, do slovenskega gospodarstva in konec koncev do vseh državljanek in državljanov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima gospod Vili Trofenik. (Ne bo razpravljajal.) Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. V Slovenski nacionalni stranki in tudi osebno podpiram predlog spremembe oziroma dopolnitve zakona o davčnem postopku. Veseli nas strinjanje Vlade Republike Slovenije, da je z vidika odprave administrativnih ovir in zmanjšanja stroškov zavezancev potrebno zagotoviti čim bolj enostavno plačevanje obveznih dajatev in prispevkov. Kot kaže, pa je to le načelno deklarativno stališče. Istočasno pa navaja Vlada vrsto izgovorov o kompleksnosti vsebin, o različnih ovirah za dosego cilja. Ta cilj je namreč enostavnejše in predvsem cenejše in hitrejše plačevanje obveznosti, ki jih morajo s.p.-ji in pravne osebe redno izvajati oziroma izpolnjevati. Pri tem Vlada navaja različne zakonsko določene roke plačila dajatev, različne načine izterjave in vračil in tako dalje in tako dalje. Mislim, da s takšnim razmišljanjem do prej navedenega cilja nikoli ne bomo prišli. Torej do cenejšega in ažurnejšega načina plačevanja dajatev in prispevkov. Prej bi pričakoval, da Vlada Republike Slovenije razišlja v smeri odprave ovir in razlogov, ki onemogočajo eventualno izvajanje predmetnega predloga spremembe in dopolnitve zakona. Če bi razmišljali v tej smeri in bo pristojni v Vladi tudi že pravočasno ukrepali v tej smeri, bi ta predlog zakona spremembe in dopolnitev prišel še kako prav in, zelo smiseln bi bil za sprejetje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jakob Presečnik. (Se odpoveduje.) Gospod Franc Pukšič. (Gani.) Breda Pečan. Gospa Breda Pečan, boste razpravljali? (Se odpoveduje.) Lojze Posedel. (Ne.) Rado Likar. Izvolite, imate besedo.

RADO LIKAR: Hvala lepa, predsedujoči. Jaz ne bom ponovno tu na tem mestu razpravljajal o tem, kdo je kriv za krizo, kdo je vedel zanjo in kdo ne. Ne trdim, da to ni pomembno. Mnenja sem le, da to ne vpliva na odločitev o tem, ali bom zakon podprl ali ne. Dejstvo je, da je lahko vsaka stvar še boljša in predlog zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o davčnem postopku, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, daje možnost oziroma pravico do možnosti enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti na skupni račun. To se do neke mere dela že

sedaj z nakazilom na tako imenovane zbirne in prehodne račune. Mnenja sem, da bi bilo potrebno ta sistem samo še malo dograditi oziroma dodelati. Kjer je volja, je tudi pot, da nekaj izboljšamo. S tem bi se bistveno zmanjšale administrativne obremenitve. Predvsem bi to pomenil prispevek za male podjetnike, zmanjšali bi se tudi stroški bančnih storitev. In ker "Čas je denar," kot prav pregovor, bi podjetniki s tem prihranili kar nekaj dragocenega časa, ki bi ga lahko koristneje uporabili za spopad s krizo in iskanjem rešitve, ki zadevajo njihovo dejavnost.

Kar pa zadeva obljube, da se pripravlja drug zakon, je bilo danih že kar nekaj takšnih obljub. Naj jih omenim le nekaj: Vlada ne podpira zakona o spremembi zakona o dohodnini, Vlada ne podpira amandmaja k predlogu zakona o dodatnem davku od dohodka članov poslovodstev in nadzornih odborov v času finančne krize, ki govori, da se med zavezance za plačilo tega dodatnega davka vključijo tudi stečajni upravitelji, češ, da Vlada pripravlja svojega. In kot je rekel že poslanski kolega: "Bolje vrabec v roki, kot golob na strehi."

Po mojem mnenju je zakon dober in popolnoma nepolitičen, kar bi lahko bilo za nekatere ovira, zato bom ta zakon podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Luka Juri ne bo razpravljajal.

Gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Ocena stanja v davčnem postopku je slaba. Kritizira se Vlada, ki pa ni v celoti kriva za obstoječe stanje, saj se je za prihajajoče obdobje vedelo že prej, vendar v času konjunktura nihče ni pomisli, da bo do česa takšnega prišlo v tako kratkem času ali da nas bo morda tudi zaobšlo. Kot smo slišali, Vlada podpira cilj tega zakona, vendar iz izkušenj vemo, da nobena vlada do zdaj ni bila učinkovita, ne prejšnja, ne zdajšnja, in zastavljeni cilj ni bil dosežen. Odpravljanje administrativnih ovir in poenostavljanje postopka z nižjimi stroški, je seveda sprejemljivo za vsakogar, vendar samo govoriti je premalo. Ukrep mora biti zastavljen tako, da bo sprejemljiv za vse. Še posebej je neodgovorno, da se postavi politika nad stroko, ki ji je treba zaupati in dati vso podporo. Seveda pa je zmotno, da so predlogi, ki jih predlaga opozicija, zmeraj slabi, s ciljem, da se diskvalificirata koalicijsko in Vlada.

Zakon je dobronameren in bo olajšal postopke podjetjem z racionalizacijo plačil in obveznosti, zato spremembo zakona podpiram.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Germič. (Ne bo razpravljajal.)

Franc Jurša, boste razpravljali? (Ne.)
Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, kolegice in kolegi! Ta zakon ima sigurno dober namen, kajti s tem bodo dejansko privarčevali slovenski gospodarstveniki, podjetniki in vsi državljani kar velik del sredstev, ki jih morajo v celem letu plačati za toliko in toliko položnic.

Prispevki za samostojnega podjetnika se plačujejo na tri različne račune, za zaposlene pa na štiri ali pet različnih računov, pri pravnih osebah pa na deset računov. Moramo poudariti, da je dejansko plačilo ali provizija banke za eno položnico do 50 tisoč evrov 0,32 centov, nad 50 tisoč evrov pa 0,80 centov. Sedaj pa si preračunajte, koliko prihranka je to za podjetje ali za fizično osebo. Zato predlagamo, da ta zakon podprete. Ta zakon je dobronameren in bo zagotovo prinesel pozitivno klimo v gospodarstvo, klimo do te vlade, ki jo precej kritizirajo. S tem bi, verjemite, popravili tudi marsikatero grenko besedo s strani gospodarstvenikov, naših sodržavljanov v Republiki Sloveniji. Zato še enkrat poudarjam, preračunajte si, gospodarstveniki so si že preračunali, koliko prihrankov bomo ustvarili za te ljudi v sedanji gospodarski situaciji. Nekdo bo spet dejal, zakaj ni bilo že v predhodni vladi to storjeno. Verjemite, če bi bilo vse v predhodnih mandatih storjeno, potem tudi danes nas ne bi bilo treba več tu. Situacije se iz dneva v dan spreminjajo, zato smo poslanke in poslanci, ki smo poslani, izbrani od državljanov, da dejansko prisluhnemo stvarjem, da pomagamo prebroditi to krizo, v kateri trenutno smo.

Zato upam in verjamem, da boste, kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, glasovali za ta zakon, saj države skoraj nič ne obremenjuje. Kot je kolega predhodno dejal, morda za tisk novih položnic, kjer bi bila ena, namesto da bi jih pošiljali deset, kar je dejansko kot zrno prosa, ki ga damo pticam pozimi. Še enkrat vas lepo naprošam, da si do srede vzamemo čas za premislek in napravimo ta velik korak naprej. Res, da finančno ne bo tako velikega učinka za gospodarstvo, kot bi si morda kdo mislil, bo pa velik korak naprej za gospodarske subjekte, za ljudi, ki se sedaj ubadajo z veliko krizo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič. (Ne.) Joško Godec? (Ne.) Miran Jerič? (Ne.) Ivan Grill? Izvolite, gospod Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka in seveda poslanke in poslanci!

Danes imamo splošno razpravo o zakonu, ki lahko z malo dobre volje in pripravljenosti Vlade, da ga po potrebi tudi

nadgradi in tudi ostalo zakonodajo podredi temu cilju in z minimalnimi stroški bi prinesel v slovensko gospodarstvo zagotovo velike pozitivne učinke. Pa mogoče niti ne toliko v finančnem smislu, čeprav tudi to, predvsem pa v odpravljanju birokratskih ovir. Jaz verjamem, da v nekih velikih podjetjih takšen zakon verjetno ne bo imel toliko učinkov, kajti tam imajo te službe, ki se ukvarjajo s plačevanjem vseh teh prispevkov utečeno. Glede na to, da te službe že funkcionirajo, bi bil ta učinek mogoče manjši. Sem pa trdno prepričan, da pa za male podjetnike, ki morajo ravno tako imeti vse te stroške, ki so enako veliki za njih kot za velike sisteme, bi bil večji finančni učinek, predvsem pa za odpravo birokratskih ovir.

V Sloveniji smo bili vedno ali pa Slovenija je bila lahko vedno v bistvu negativen zgled nepotrebne birokracije, ki je v preteklosti pa tudi danes še vedno marsikatere poslovne procese preveč zavira. In prav je, da vsi stremimo h temu, da birokracijo odpravljamo.

V Slovenski demokratični stranki smo že v tem mandatu dobronamerno vlagali ali pa vložili veliko zakonov, ki so imeli, in pa verjamemo, da bi imeli tudi učinke, ki bi na situacijo, kakršna je po svetu, v Evropi in pri nas, imeli pozitivne učinke in bi se danes soočali z manjšo nezaposlenostjo, kot se, in tudi verjetno z manjšim padcem bruto družbenega proizvoda. Vendar nismo bili uslišani. Vedno je bil razlog, da Vlada pripravlja systemske zakone, da jih bodo pripravili v doglednem času in da bodo imeli boljše učinke. Žal je vsega tega premalo ali pa, lahko rečemo, da skorajda nič.

V Slovenski demokratični stranki smo že v prejšnjem mandatu pa tudi sedaj obiskovali številne podjetnike po vseh regijah v Sloveniji. Imeli smo z njimi razgovore, pogovore, znali smo jim prisluhniti, predvsem pa smo se od njih učili. Oni so tisti, ki največ vedo, kaj je potrebno za njih narediti, da bodo poslovali bolje, bolj enostavno, torej boljše. In te njihove ideje dejansko preslikavamo v te zakone. Zato tudi ta očitek, ki je bil danes že enkrat izrečen, da je v tem zakonu, ki ga danes obravnavamo, v bistvu povzemamo idejo Obrtne zbornice. Saj v Slovenski demokratični stranki nismo tisti, ki moramo sami generirati neke takšne inovativnosti, ki jih ni še nobeden do zdaj. Dober politik bo znal prisluhniti tistim, ki zadeve poznajo, obvladajo, mi, kot poslanci oziroma poslanska skupina pa smo tisti, ki imamo po ustavi možnost in tudi dolžnost, da takšne spremembe tudi predlagamo. Vendar pa nismo uslišani, čeprav so to dobronamerni predlogi.

Očitajte nam, zakaj ta zakon ni bil vložen že v prejšnjem mandatu, da smo imeli štiri leta časa, da bi to lahko rešili že takrat. Ob tem pa pozabljate ali se ne želite spomniti, da je bilo ravno v prejšnjem mandatu na področju odpravljanja administrativnih ovir verjetno narejeno več, kot v celem

obdobju samostojne Slovenije. Predvsem je tukaj zasluga bivšega ministra Gregorja Viranta. Da je temu tako, priča tudi ugledno mednarodno priznanje, ki ga je dobilo Ministrstvo za javno upravo, ki ga je sicer zdaj prevzela aktualna ministrica, vendar gre zasluga predvsem prejšnjemu ministru in prejšnji vladi. Številne administrativne birokratske ovire so se odpravile in temu bi morali slediti. Tudi ta zakon, ki je danes tukaj pred nami, je korak k temu.

Ko je prej gospa sekretarka razlagala oziroma argumentirala odklonilno stališče do tega predloga zakona, so določene zadeve verjetno resnično tudi za razumeti in bi jih kot takšne lahko tudi podprl, vendar to ni tisto opravičilo, da se ne bi z nekaj dobre volje in mogoče tudi z nekim drugačnim pristopom in izboljšavo tega zakona dalo marsikakšno od tistih težav ali pa pomislekov ali pa razlogov, ki jih navajate, odpravi. Če je v nekem drugem zakonu neka določba, ki je lahko v nasprotju z določbo v tem zakonu, saj se lahko zakon relativno hitro spremeni, posebej če je to kratek zakon oziroma kratka sprememba. Če bi bila dobra volja, bi vsi tisti argumenti bili lahko v bistvu na ta način tudi premagani.

Jaz vseeno mislim, da Vlada bi morala k temu pristopiti, predvsem pa podpora koalicijskih poslancev, da se ta zakon skozi to splošno razpravo podpre in z amandmaji dopolni. Kot je že danes eden rekel: Bolje vrabec v roki kot golob na strehi, se s tem zakonom naredi tisti prvi korak, potem pa, gospa državna sekretarka, če ste ustanovili to skupino ali komisijo ali odbor, ki bo skušal ta zakon ali pa ta cilj zasledovati še na nek drug način, naj oni svoje delo opravljajo, ampak s tem mislim, da bomo predvsem pomagali našemu gospodarstvu, poenostavili bomo te postopke in mislim, da je to tisti krak, ki bo prispeval k temu, da se bomo iz te situacije, ki jo imamo v Sloveniji, izkopali hitreje, predvsem pa brez še hujših posledic, kot jih imamo danes.

Jaz bom ta zakon podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miroslav Klun. Prosim.

MIROSLAV KLUN: Hvala za besedo. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! Nekako sem se spomnil enega reka enega mojega dobrega prijatelja, ki ga je večkrat ponovil, in sicer gre v to smer, da je rad rekel "vesolje in človeška neumnost sta brezmejna". Danes tukaj bi jaz to malo popravil, pa bi rekel "demagogija in vesolja sta brezmejna".

Jaz moram poudariti, da resnično podpiram te ciljno usmerjene predloge. In podpiram tudi izjavo in pa izvajanje državne sekretarke. Zakaj? Zaradi tega, ker je ravno ta predlog, pa ne samo na tem področju, ampak še na nekaterih drugih bil Obrtno-podjetniški zbornici predstavljen oziroma zahtevan od slovenske obrti že kar, če se ne motim, od leta 2000 naprej. Žal ni nikoli našel mesta za razpravo v teh

klopeh in za to, da bi se podprl. Vedno je bil izgovor v smeri, da je to zadevo nemogoče urediti, dokler ne bodo tehnične možnosti za to na Dursu, ki bodo zagotavljale preglednost plačil po raznih podkontih, nadzor nad plačili in tako dalje. Za to gre, če pravilno razumem, tudi danes. Zato razumem, da je treba to zadevo tudi dejansko sistemsko urediti, saj bo pripomogla k temu, da bomo obrtniki in podjetniki imeli manj dela, manj stroškov in znižali administrativne ovire. Res je bilo veliko administrativnih ovir odpravljenih, za to čestitke bivšemu ministru, gospodu Virantu, kar smo večkrat tudi poudarili in jasno povedali, ampak žal ravno ta iz teh razlogov ni bila odpravljena. Še ena ovira, ki bi lahko bila odpravljena in bi olajšala ter zmanjšala stroške, je zelo enostavna: pri Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah. Tam smo moledovali, da bi lahko plačevali na en račun vsem avtorskim organizacijam. Sedaj imamo tri, jutri štiri, pojutrišnjem menda že pet, kot vidim, se pojavljajo kar nove. Pa tudi tu ni bilo možno, kjer mislim, da bi bilo dosti lažje kot na tem področju, kjer smo zdaj. Tako da upam, da bomo resnično sistemsko pristopili k temu, da bomo čim prej opremili tiste, ki bodo nadzirali, kontrolirali in lahko pobirali dajatve na enem kontu, da bomo v najkrajšem možnem času to zadevo uredili. Ni res, da ne bo finančnega bremena. Finančno breme bo, da bomo lahko uredili vse potrebno za to, da se lahko to tudi izvede.

Prepričan sem in se strinjam z govorniki, da je nedvomno treba prisluhniti dobrim in strokovnim predlogom, ki jih dajejo organizacije, pa tudi posamezniki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Janez Ribič. (Ga ni.)

Gospa Alenka Jeraj, prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala.

Jaz bom zakon, ki ga predlagamo v naši poslanski skupini, spremembe in dopolnitve zakona o davčnem postopku, podprla. Cilj sprejema tega zakona oziroma teh sprememb je pravica do možnosti enotnega nakazila vseh davčnih obveznosti na skupni račun in potem pač znotraj državne uprave delitev po ustreznem ključu na tista mesta, kamor morajo priti sredstva. In ministrstvo oziroma vlada v svojem mnenju, ki je seveda negativno - nič novega, bi lahko rekli, pravi, da se zaveda pomena poenostavitve sistema plačevanja davkov in drugih obveznih dajatev, zato je le-ta tudi bila določena kot eden izmed ukrepov zmanjšanja administrativnih ovir v programu ukrepov za odpravo administrativnih ovir v letu 2008 in 2009.

Jaz vam moram povedati, da ste za leto 2008 že zamudili, večino tudi leta 2009, ker ko boste prišli z dopusta bo še dobre 3 mesece možno kaj narediti, kar pa je, glede na vašo hitrost, precej premalo, da bi se lahko kaj bistvenega spremenilo. Izgovarjati na Durs, ki je v bistvu v zadnjih

letih se kar uspešno spopadal tudi z administrativnimi ovirami, uvedel elektronsko dohodnino in še kaj drugega, država je kar nekaj sredstev namenjala informatizaciji, izboljšanju sistema, tako da najbrž kakšnega pametnega izgovora za to, da se te stvari ne dajo narediti z eno položnico, nimamo več.

In moj kolega je že omenil nagrado, ki smo jo dobili za to, ker najbrž tudi, glede na to, da je Slovenija majhna, da je manjši sistem kot kje drugje, ga je možno hitreje prilagajati, hitreje spreminjati, hitreje izboljševati. Po nekod smo celo med najbolj inovativnimi in najbrž bi si morala ta vlada zadati kakšne bolj ambiciozne cilje na tem področju.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Očitno smo v tej dvorani samo pripadniki dveh strank. To se pravi tisti, ki so antibirokrati in ki nekako želijo nadaljevati to debirokratizacijo, ki se je intenzivno ustavila v prejšnjem mandatu, in tisti, ki temu nasprotujejo. To sta zdaj dve skupini ljudi, ki bosta zdaj o tem odločali, ali so določene pobude, ki prihajajo v zakonodajni postopek primerne ali ne.

Gospo državno sekretarko moram opozoriti, da v tem primeru odločamo samo o tem ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo ali ne, da so cilji primerni, da so načela primerna, da so temeljne postavke, temeljne ideje, ki jih zakon prinaša, primerne. Vi ste, zanimivo, vsem tem zadevam pritrdili v imenu Vlade. Se pravi, da podpirate pobude, da se vam zdi ideja smiselna itn. Ko pa je potrebno reči, dati konkretno stališče, pa pravite, da predlagate, da se zakon zavrne. Zanimivo! Zanimivo! Se pravi, istočasno so vse temeljne rešitve, ki smo jih predložili in ki so povzete po zahtevah slovenske obrti iz leta 2008, smiselne, istočasno pa predlagate svojim koalicijskim poslancem, da glasujejo proti. Mi smo v prejšnjem mandatu uspeli izpeljati nekaj zahtevnih projektov, verjetno zahtevnejših od tega, kot je plačevanje obveznosti do države z enim računom. Dohodninski projekt je zagotovo zahtevnejši projekt od tega, ker zadeva praktično vse državljane Republike Slovenije, vse davčne zavezance, ki jih je nekaj 10-krat več ali pa 100-krat več, kot je zavezancev, ki jih zadeva ta zakon. In jaz mislim, da z neko dobro voljo, z nekim pristopom je možno vse te zadeve urediti. V primeru, da ta zakon podpremo, imamo potem celo poletje in verjetno še september čas, to se pravi tri mesece, da proučimo ali pa proučite še vse tiste rešitve v drugih zakonih, ki jih je potrebno popraviti. Tako kot predlagate popravke zakonov, ki sedajle prihajajo k proračunskemu zakonu, verjetno tudi tukaj ne bi bil noben problem, da bi Vlada vse tiste zadeve, ki eventualno datumsko striže za dan ali dva, uskladili tako, da bi bilo to

tudi izvedljivo. Mislim, da to ne bi bil noben problem in je to zelo nepriročen izgovor in kaže samo na to, da Vlada zagovarja administriranje, birokracijo, ne pa rešitve, ki izboljšujejo stanje na tem področju.

Rad bi vas ob tem še opozoril. Ko je v uvodu kolega Vizjak povedal, katere prispevke plačujemo in je navedel 9 prispevkov, nekaj iz plače in nekaj na plačo, je od teh devetih prispevkov, če upoštevamo, da znaša bruto plača 360 evrov, so štirje taki, pri katerih je znesek oziroma plačilo provizije banki višje od zneska nakazila. Republiški prispevek za zaposlovanje znaša 0,14% in je 1,90 evra na nakaznici. Prispevek za starševsko varstvo 0,10 oziroma 1,36 evra. To je iz plače, če damo na plačo, je prispevek za zaposlovanje 0,06% oziroma 0,82 evra in prispevek za starševsko varstvo 0,10, to se pravi 1,36 evrov. Virman, ki ga plačamo pri banki, pa znaša 1,8 evra.

To se pravi, da plačujemo štiri prispevke, plačuje gospodarska družba ali pa zasebnik štiri virmane, pri katerih je vrednost nakazila nižja od provizije, ki jo plača banki. Konkretno. Takšnih, ki imajo 360 evrov bruto, to so že dobre plače, to lahko rečemo, vsi tisti, ki znamo to izračunati, pomeni to najmanj povprečno plačo, povprečno bruto plačo v Sloveniji.

Mislim, da bi morali pri vseh tistih obrtnikih, ki imajo enega, dva zaposlena ali pa vsem omogočiti, da plačujejo takšne zadeve z enim nakazilom, to je ja logično. Pa če damo še tistih pet, ki so nekoliko višji zraven, jih je devet. To se pravi, da predlagamo s tem našim predlogom zakona, da za desetkrat ali pa za devetkrat znižamo število položnic. To pa je zagotovo prihranek in mislim, da ni nobene potrebe, da namesto da bi plačali, ker plačajo za en virman 1,80 evra, ko plačajo prispevke, da plačujejo šestnajst, sedemnajst, osemnajst evrov. Zakaj bi to razliko delali pri, ne vem, štirideset, petdeset tisoč gospodarskih subjektih to znese, samo provizija banke na letnem nivoju približno deset milijonov evrov. Deset milijonov evrov provizije banki, zato ker imamo devet položnic. Pri tistih firmah, ki imajo položnic več in ki plačujejo še neke druge zadeve, je tega še več. To so pa samo prispevki, ki se nanašajo na plače.

Mislim, da bi vsaka razumna oblast morala podpreti idejo in bi morala omogočiti, da naredijo oziroma da dobijo vsi tisti, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo, določene prihranke tako na denarju kot prihranke pri času. Kajti to izpolnjevanje, pa kakršno koli že je, zahteva določen čas.

Ocenjujem, da bi Vlada morala imeti toliko modrosti, da bi rekla, zakon je primeren, ker sledi načelom. Kakšne bodo pa konkretne rešitve, bomo pa potem še v nadaljevanju postopka sami tudi uredili.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Žerjav. (Se odpoveduje.) Gospod Iztok Podkrižnik.

(Ga ni.) Želi besedo predstavnica Vlade? Gospa državna sekretarka - tudi ne. Želi predlagatelj? Prosim, gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ob poslušanju tako predstavitev stališča poslanskih skupin kot tudi poslank in poslancev, je moč zaključiti, da se vsi strinjate s cilji in intenco tega predloga, da pa so seveda različni pogledi na to, kdaj in v kaki obliki to izvesti. Moram reči, da pri tem predlogu sploh ne gre za neko politično idejo ali nekakšno novost. Gre za enostavno tehnično-administrativno rešitev, ki bi verjetno vsem olajšala življenje. Kot sem slišal, so razlogi v glavnem birokratsko-administrativne narave. Ne da se, ker ni teh podatkov, ni onih, tretjih, je cela kopica rešitev, takšnih in drugačnih, v različnih zakonih in to je težko rešiti in urediti. Potem smo slišali vrsto očitkov, celo bivšega predsednika obrtne zbornice, da bi to že prejšnja vlada lahko naredila in to poslušamo kot gramofonsko ploščo. Če bi vse zadeve v tej državi lahko uredila ena vlada v enem mandatu, potem ne bi rabili te sedanje vlade, ne bi rabili tudi tega parlamenta in verjetno nikogar več, ker bi bilo vse urejeno. Življenje v tej državi ponuja iz leta v leto drugačne izzive, nove izzive. Nekateri postajajo prioriteta v določenem obdobju, nekateri so prioriteta v preteklem obdobju. In prejšnje vlada se je spopadala z birokratskimi ovirami, imela je ta OAO, Operativni program odprave administrativnih ovir in podobno, jih je opravila in ni odpravila vsega in tudi od te sedanje vlade nihče ne pričakuje, da bo stoodstotno odpravila vse stvari, ker so verjetno nekateri trdi in trši orehi, kot mogoče na videz izgleda. Vendar je bilo nekaj postorjenega. Tu je bila omenjena nagrada za E-vem oziroma za projekt Vse na enem mestu, da ne govorimo o številnih drugih pocenitvah in zmanjševanju birokratskih tegob podjetnikom. Res je, tega ni bilo narejenega. Verjetno bi bilo tudi prav, da bi bilo tudi to narejeno, pa ni bilo. Vendar to, spoštovani, ni izgovor, da se sedaj s tem trdim orehom ali morebiti samo na videz trdim orehom ne spopademo bolj odločno. In to je predlog. Predlog je predlagan po rednem postopku. Pred nami so parlamentarne počitnice. Srečali se bomo čez dva meseca na rednem zasedanju. Takrat bo drugo branje, če ta zakon spustimo naprej. Do drugega branja, pa če tista nesrečna ali srečna komisija, ki je bila imenovana, ne analizira zadeva in poda predlogov, nam pa res bog pomagaj. Zato menim, da je zakon primerna podlaga za nadaljnje odločanje in nadaljnje procedure in je odprta možnost za ureditev tega vprašanja.

Je pa tudi eno dejstvo in bom povedal, ne vem, če je gospa Kamnarjeva takrat bila ali ni bila, v glavnem mi smo sedeli na podobni komisiji, ki je proučevala projekt Vse na enem mestu in kjer smo želeli tudi Dursu naložiti nekatere

naloge oziroma nekatere odprave administrativnih ovir. Nešteto uporov uradnikov s strani Dursa je bilo in niti približno niso želeli slišati nič, da bi bilo treba kaj v tej državi poenostaviti, da bi bilo v tej državi treba iti nasproti podjetnikom in kakorkoli olajšati poslovanje in življenje. Šele, ko so bili, žal, uporabljeni bolj grobi prijemi, pa ne v fizičnem smislu, ampak drugačnem smislu, so se nekateri uradniki omehčali. Načelo, žal, še vedno uradništva je, da ob vsakem predlogu najde sto razlogov, zakaj se nekaj ne da narediti in bore malo ali nič predlogov, kako se neka ideja da uresničiti. In se bojim, spoštovani, da bo ta nesrečna ali srečna komisija uradnikov, ki je ustanovljena, prišla do tega spoznanja, da bo našela in napisala elaborat, ki ga verjetno od nas ne bo nihče prebral, na 10 ali 20 straneh, kako se ne da to narediti. V nasprotnem primeru bom zelo pozitivno presenečen. Tudi pri mojem preteklem delu v štirih letih sem naletel na nešteto takih primerov, ko sem svojemu sodelavcu na ministrstvu dal neko nalogo in zadolžitev in so mi prišli zelo hitro, zmagovalno, z nasmehom in so mi povedali, česa vse se ne da narediti in kako se tega konkretnega niti približno ne da narediti in kako je ta ideja sicer morebiti načelno dobra, ampak neizvedljiva in posledično nesprejemljiva. Tako približno poslušamo tudi ob razlagi, zakaj "ne" temu predlogu.

Zato menim, da lahko parlament preseka nenazadnje tudi ta neprimeren in neproduktiven odnos uradništva do predlogov, da potrdimo zakon v prvem branju, ga spravimo naprej v proceduro, v drugo branje in seveda hkrati zavežemo oziroma Vlada bo že za to poskrbela, da zaveže to komisijo, da v tem času rodi rešitve. Mi bomo z veseljem, verjetno, razmislili in ne bomo, bi rekel, "delali cirusa" okoli, morebiti tudi zavrnitve tega zakona kasneje, če bo hkrati na mizi predlog, kako to bolje sistemsko ali celovito urediti. In če bo ta zakon, ta predlog povzročil, da bo do te rešitve prišlo v tem času, potem smo naredili svoje, kar smo mi želeli prvenstveno rešitev. In res žalosten sem, ko poslušam nekatere, moram tu, žal, omeniti bivšega predsednika obrtne zbornice, ki govori, da se gre tukaj za nek politični prestiž, za neko reklamo, za neko, ne vem, demagogijo in podobno. Gre za rešitev, od katere bodo tisti, katerih je do nedavno zastopal, nekaj imeli. Tako lahko to naredimo. Lahko pa zavrremo kot doslej vse predloge ali pa večino predlogov opozicije. Mimogrede, zavrnilo ste vse predloge oseminšestdesetih ukrepov za izhod ali pa za lajšanje posledic te krize. Tudi ta je bil eden. Tega ponavljamo v neki drugi obliki, ker te pač takrat govorili, da to ni prosto v javnih financah delati, temveč v davčnem postopku - smo tu zdaj delali, zopet ni prav. Od takrat do danes niste nič predlagali, nič naredili, razen to, da ste formirali komisijo.

Tako si ne morem kaj, da ne dobim občutka, da "psi lajajo, karavana gre dalje", problemi ostajajo. Zelo zelo pozitivno in toplo bom presenečen, če pri tem konkretnem primeru temu ne bo tako, vendar nisem dobil nobenega

zagotovila, v kakšnem času bo Vlada prinesla in prišla z rešitvijo, češ, "nekaj se dela, bomo videli, proučili".

Še enkrat; tu gre za zelo tehnično-administrativen predpis, ki govori o skupnem računu, ne o nekih drugih stvareh, in verjetno bi vam nek povprečen uradnik, ki želi neko stvar rešiti, to kar hitro tudi uredil. Zato menim, da se posvetimo vsebini. Mi smo tu tisti, ki nas zanima in skrbi vsebina, zaradi tega, če smo za to, da se taka stvar uredi, potem dajmo to tudi jasno sporočiti izvršni veji oblasti.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki so to želeli, so dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Odpiram prijave za besedo. Prosim, da se prijavite. Prijavljeni boste dobili besedo. Replika, gospod Klun.

MIROSLAV KLUN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Moram se oglasiti, ker sem bil dvakrat direktno imenovan, čeprav nisem z ničimer omenjal prej gospoda Vizjaka. Ne vem, zakaj taka užaljenost; če mački stopiš na rep, zacvili. Velikokrat sva se pogovarjala o določenih stvareh, ki so bile v zahtevah slovenske obrti administrativne narave, ampak žal je bil velikokrat izgovor, da se to tehnično ne da, da se tega ne da izvesti, zaradi takih in takih razlogov. Prej, ko sem želel diskutirati o tej temi, sem hotel poudariti samo to, da popolnoma podpiram odpravo vseh administrativnih ovir, ki bremenijo obrt in malo gospodarstvo, kar sem izrecno poudaril, vendar v kontekstu celotne rešitve, ne pa parcialno, polovično ali pa tako, da na koncu ni operativno izvedljivo, tudi če na papir zelo lepo napišemo. Zato pričakujem, da bo v skladu z zagotovitvijo vladne predstavnice tudi ta problem, ki v tej vrsti problemov in v tej knjižici, za katero sem vesel, da jo prebirate, ki jo je pripravila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, tisti najbolj akuten, ker so bili rangirani drugače in je deset takšnih, ki so mnogo bolj pomembni, kot je ta: ampak podpiram ga, ker odpravlja kup problemov, na katere že vrsto let opozarjamo obrtniki in podjetniki.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut.

Izvolite, gospod mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Bom krajši.

Ne mislim se ponavljati, vendar gospod Klun je začel svojo razpravo ob tem predlogu zakona, da prebira reke in da je zasledil tudi enega, po katerem, ne vem kdo, med drugim

tudi "človeška neumnost nima meja" in je potem ta rek nadgradil s tem, da "človeška demagogija nima meja."

Torej, ko je govoril o tem zakonu, je govoril o demagogiji in o demagogiji brez meja. In jaz sem reagiral na te besede v kontekstu, kot sem, ne pa v kontekstu, kot mi je zdaj repliciral. Vesel sem, da se z večino tistega drugega gospod Klun tudi strinja.

Še enkrat pa menim, da je res to, da se vse vlade, vključno s prejšnjo vlado, v okviru opravljanja svojih nalog sklicujejo na številne težave, ki jih imajo za uresničitev raznoraznih ukrepov. Tudi prejšnja se je in tudi pri tem konkretnem ukrepu. Da ne govorim o drugih ukrepih! In jaz tudi vem, da zna tak predlog povzročiti morebiti dodatne napore, aktivnosti, ki so nekaterim, sploh tistim operativnim, ki to morajo narediti, potem neljube, neljubo jih je prevzeti in udejanjiti. Zato bežijo od njih in zato si izmišljujejo vse živo. Vendar hkrati menim, da smo tu poslanci, ki lahko kaj povemo in če smo enotni, da je tak ukrep dober, med drugim je tudi v zahtevah slovenske obrti, torej ne ocenjujemo samo mi, da je dober, ampak predvsem to ocenjujejo tisti, katerim je namenjen - to je mali podjetniki in obrtniki-, potem ga podprimo in dajmo vladi čas, zdaj je to idealno, da to uredi. In v okviru redne procedure bo to lahko urejeno oktobra, ko bo, recimo, tretje branje tega zakona, kajti, septembra bo drugo in tako naprej. Če bo Vlada prišla v tem času do boljše rešitve, bomo seveda vsi veseli. Jasno sporočilo pa nekdo očitno potrebuje. Če boste danes ali v sredo, ko bomo o tem glasovali, dali podporo sklepu, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, boste verjetno s tem tudi potrdili, da se s to rešitvijo prav malo kam mudi, in bodo, tako kot sem rekel, "psi lajali, karavana bo šla pa dalje." Tega ne želimo. Verjamem, da se pri tem res z nekaj napora da marsikaj narediti, tako kot pri nekaterih drugih stvareh. Tu je bil predstavljen projekt E-vem, kjer je bilo zelo podobno. Treba je bilo celo kupico nekih stvari na kup dati. Nekateri so morali pristati na to, da ne bodo vodili svojih lastnih evidenc, ampak da bodo njihove na voljo tudi drugim, ali pa vsaj delčki njih, in vem, da je bil "cel cirkus" in da ni treba vsem poročati, ampak samo enemu - to je bil vedno velik problem. In tudi pri tem se srečujemo s podobnim problemom in z istimi ljudmi, verjetno. Še enkrat, storimo en korak naprej tudi, kar se te miselnosti tiče.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa sekretarka! Spoštovani! Kolikor se jaz spomnim, smo pred desetimi leti, mogoče kakšno leto več, v tisti vladi imeli ali mogoče celo dveh, državnega sekretarja, ki je bil zadolžen za odpravo birokratskih ovir. Bila je

sekretarka. Kolikor se jaz spomnim, je tista oseba imela kar nekaj idej, da bi se te birokratske ovire odpravile, ampak nekako v okviru vlade pa nekega razumevanja ni bilo. Tako iz tistega ni kaj dosti "ratalo". Vsaj jaz se ne spomnim, da bi kaj dosti odpravilo. Verjetno je kakšna malenkost bila narejena, ampak to ni bila krivda tistega sekretarja ali konkretno državne sekretarke, ampak verjetno vzdušje, ki je bilo takrat v vladi glede odpravljanja birokratskih ovir. To se pravi, bilo je zelo močno verbalno navdušenje, ko pa je šlo za konkretizacijo, pa nekega navdušenja ni bilo. To me zelo spominja, in zato sem se spomnil tudi na to, pri sedanji vladi: govori se o boju proti tajkunizaciji, pri prejšnji točki so pa ravno govorili, ko bi pa morali nekaj konkretnega narediti, ko gre za državna jamstva za takšne kredite, tam pa smo se ustavili.

Kaj želim povedati? Takrat se z državnim sekretarjem ni naredilo veliko pri odpravi birokratskih ovir. Danes smo poslušali, zakaj pa že te stvari, o kateri sedaj govorimo, pri tej točki, že prejšnja vlada ni naredila. Ja, halooo! Če vas lahko spomnim, kaj vse pa je bilo v prejšnjem mandatu narejeno ravno za odpravljanje birokratskih ovir pod vodstvom, recimo, dr. Viranta. Mislím, da tudi - ne mislim, prepričan sem - tista nagrada v New Yorku, ki jo je ta vlada dobila, gre na račun dr. Viranta. Lepo, da smo jo dobili. S tem smo vsaj dokazali, da tudi Slovenci lahko nekaj naredimo, kar se tiče odprave birokratskih ovir. Bili smo priznani kot najboljši na področju registracije, mislim, da firm - poleg ostalega še. To se pravi, da v prejšnji vladi je bilo narejeno ogromno, zato ne govoriti, zakaj prejšnja vlada še tega ni naredila. Pri vsakem ukrepu, ki je bil predlagan in smo ga mi zagovarjali, kot takrat poslanci večine, ste imeli kup pripomb. Ne bom rekel kakega drugega izraza. Kaj vse ste delali, kako to ni mogoče, kako to ne gre, kako to ne gre samo z enim korakom itn! Sedaj pa govorite, zakaj tista vlada še ni več naredila. Tako ne bo šlo.

In sedaj nekaj o demagogiji, o kateri smo lahko slišali, pa bom dal konkreten primer. Kolega Tanko je omenil glede prispevkov. 9 prispevkov je in od tega so štirje, prispevki manjši, kot pa je samo plačilo za tisti virman za nakazilo, recimo, če gre preko banke. In spoštovani, če gremo še malo naprej v tej matematiki, potem lahko ugotovimo, da če bi to dali na en virman, pa tudi če bi dali na dva, ampak recimo, če bi dali na enega, recimo, da bi prihranili 15 evrov, pa bi jih več. Ampak 15 zato, ker je bolj okrogla številka pa se lažje računa. Če bi prihranili pri enem obrtniku ali tisti osebi, ki morajo to izvajati, 15 evrov, pa recimo, da je 50 tisoč takšnih oseb, ki mora to izvajati na mesec, potem to znese na mesec 750 tisoč evrov. Ampak to na leto znese 9 milijonov evrov. Priznam, da sedaj teh 9 milijonov evrov, tisti, ki pobira to pristojbino, ne bi imel. To drži. Ampak, komu hočemo omogočiti lažje delo? Ali tistemu podjetniku, ki dela, da bo

imel manj dela pa manj plačal, ali nekemu, da bo služil na ta račun? In sedaj, če to pomnožimo z 12 mesecev, potem bi na leto, kot sem reke, 9 milijonov evrov. Sedaj pa, če se jaz ne spomnim, je bila včeraj aktualna številka glede Mure, 5 milijonov evrov, ki jih država ne bo dala. Na račun birokratske ovire bi imeli za dva meseca, za dva meseca za Muro, če bi vsak mesec dali 5 milijonov, pa bi en mesec prihranili pri teh virmanih. Sedaj vas pa vprašam: Je to demagogija? Ni demagogije, to so številke! To so številke in o tem vam mi govorimo in zato pravimo, da bi tak zakon bilo treba podpreti, kot smo ga mi predlagali, pa nadaljujemo tisto, kar je prejšnja vlada začela, ni mogla seveda vsega narediti, vi bi pa točno pokazali, da vam je nekaj do tega, da se poenostavijo postopki, in da omogočimo ljudem, konkretno obrtnikom, tistim, ki pač morajo tako plačevati, manj birokratskih ovir. Tu so številke in preko tega se ne da. Tega se ne da..., lahko računate, kakorkoli hočete, prepričan sem, da boste prišli do večje številke prihranka. Zato podpiram takšen zakon in predlagam, da ga tudi vi podprete.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH**, v okviru rednega postopka.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 15 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona, gospodu Tanku, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav! Pred sabo imamo kratko novelo, z enim vsebinskim členom. S to spremembo želimo predvsem pospešiti zložbo kmetijskih zemljišč. Ne samo, da imamo v Sloveniji podpovprečen delež kmetijskih površin na prebivalca v primerjavi z nekaterimi državami Evropske unije, imamo tudi nesorazmerno majhne kmetije, neprilagojene sodobni in komercialno uspešni proizvodnji. Da je problem še večji, so te naše majhne kmetije sestavljene iz velikega števila majhnih razpršenih parcel, kar še dodatno ovira možnost uporabe sodobnih tehnoloških pripomočkov in strojev. Ker racionalna raba teh površin ni mogoča, se lastniki kmetij v čedalje večji meri odločajo za opuščanje kmetovanja. Zadeva je še posebej problematična

predvsem zaradi tega, ker se za opuščanje kmetovanja odločajo mladi, ki ne prevzemajo kmetij in iščejo priložnosti drugod, kjer je pot do kruha lažja, bolj enostavna in bolj predvidljiva.

Treba je povedati, da v Sloveniji propade letno med 1.000 do 3.000 kmetij. Večina teh kmetijskih površin ostane v pušči, kar pomeni, da se te površine več ne uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo in to istočasno tudi pomeni, da se začne krajina, kulturna krajina zaraščati in to za sabo potegne tudi nekatere hujše posledice. Predvsem se tu pojavi problem zveri, pojavi se problem praznjenja podeželja, ker si tisti, ki naj bi kmetovali, prevzeli kmetije, iščejo službe drugod in so nekaj časa dnevni migranti, potem pa so to dejansko emigranti in če je sreča, potem te svoje objekte na podeželju uporabijo samo še za vikende. Skratka, če želimo kar koli dobrega narediti na podeželju, če hočemo vzpostaviti racionalno rabo, omogočiti zaokroževanje kmetijskih površin, če hočemo iz tega prirodnega zmanjšanja zaradi opuščanja ohraniti vsaj tiste kmetije in tista področja, kjer interes za kmetovanje je, potem je nujno, da ta del sprostimo.

Razdrobljenost kmetijskih površin je v veliki meri tudi posledica odločitev po 2. svetovni vojni. Do tega je prišlo zaradi tega, ker se je uvedel zemljiški maksimum. Mi sedaj potrebujemo drugo smer, mi sedaj potrebujemo ekonomski minimum. To se pravi, kmetija mora imeti toliko površin, da se neka kultura lahko na ekonomski način prideluje, da lahko tisti, ki to opravlja, od tega preživi. Bilo je tudi veliko razlastitev in tako naprej. Ker vsi ti procesi na podeželju ne tečejo normalno, se zadeve normalno ne strukturirajo, je tudi veliko nerazdeljenih kmetij, veliko solastnin in komasacijski postopek je pač tak, da se v tem procesu tudi ustvarijo čiste lastnine. To se pravi, da vse tisto, kar iz komasacije pride ven, ni več obremenjeno s podelivkami, nimamo več pet, sedem, devet lastnikov na isti parceli, ampak dobimo ven čiste enote, ki omogočajo tudi prodajo in druge oblike zakupa in tako naprej.

V tem postopku komasacije pride lahko tudi do večjega izraza Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ker se v te postopke vključuje, odkupuje zemljišča, pomaga pri komasacijah, pomaga pri zložbah in s tem omogoča, da se te površine tudi drugače oblikujejo, da postanejo tako velike, da je omogočena strojna obdelava. S tem se tudi povečajo navsezadnje tudi .../Opozorilni znak za konec razprave./ Seveda v poslanski skupini pričakujemo, da bo predlog zakona dobil podporo za nadaljnji postopek. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine SNS.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki predlog zakona o kmetijskih zemljiščih podpiramo oziroma spremembe in dopolnitve. Cenimo podporo Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije za spremembo zakona. Tudi zbornica, ki je vsekakor kompetentna za ocenjevanje takšnih in podobnih predlogov podpira lažje in sprejemljivejše pogoje za izvajanje komasacijskih postopkov, torej znižanje predpisanih 80% na 67% površin za soglasje lastnikov na predvidenem komasacijskem območju. Razlogi za spremembo zakona so popolnoma utemeljeni. Vsakemu od nas je jasno, da sta razdrobljenost in majhnost slovenskih kmetij izredno kritični. Tudi po mnenju mnogih strokovnjakov na področju kmetijstva predstavlja površinska struktura in razdrobljenost posesti enega največjih problemov slovenskega kmetijstva. Glede na specifične naravne lege in veliko razdrobljenost kmetijskih površin je nujno treba spodbujati in poenostaviti komasacijske postopke. Komasaacije so definirane in jih ureja več zakonov, med drugim Zakon o urejanju prostora, Zakon o evidentiranju nepremičnin, Zakon o kmetijskih zemljiščih, pravilniki o izvajanju komasaacije kmetijskih zemljišč in tako dalje. Tudi namen spremembe zakona je dober in smiseln. Torej, da se s spremembo in z usklajevanjem zakona o urejanju prostora na področju komasacij zagotovita lažja uvedba in izvedba komasacijskih postopkov.

Tudi predmetne spremembe spadajo na nek način v politiko razvoja podeželja, s katero se izvajajo ukrepi sprejeti in podrejenim programom razvoja podeželja 2007-2013. Naj samo spomnim, da se s tem programom v sedemletnem obdobju izvaja 21 ukrepov v okviru 4 prednostnih osi. Torej: izboljšana konkurenčnost, ohranitev okolja in naravnih virov, izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, krepitev lokalnih in razvojnih pobud in tehnična pomoč.

V Slovenski nacionalni stranki vidimo ugodnejše komasacijske pogoje in ukrepe kot pomemben prispevek k izvajanju politike razvoja podeželja. Ne nazadnje gre tudi za vprašanje obsega kmetijske proizvodnje, ki po letu 2000 močno niha kot posledica naravnih razmer, ki se v zadnjih letih močno spreminjajo. Kot veste, je bil obseg kmetijske proizvodnje v letu 2008 za 4% manjši kot v predhodnem letu in zmanjšala se je predvsem rastlinska pridelava. Le-ta za 8%. Tudi v tem oziru gre jemati vprašanje komasacij kot zelo relevantno vprašanje. V zadnjih letih površina kmetijske zemlje v uporabi znaša okrog 500.000 hektarjev, pri čemer je v zadnjih letih opaziti rahel trend povečanja površin njiv, na drugi strani pa zopet zmanjševanje površin trajnih nasadov predvsem zaradi opuščanja rabe kmečkih sadovnjakov. Toda ti pokazatelji so zgolj generalna značilnost v slovenskem kmetijskem prostoru. Posebej kritična je razdrobljenost in tudi neobdelanost kmetijskih površin v pomurski regiji in še posebej na Goričkem in v Prekmurju. Torej v regiji ki jo dobro poznam in sem zelo zaskrbljen zaradi obstoječega stanja.

Kot sem že omenil, je namen politike razvoja podeželja vpeljati ustrezne ukrepe za povečanje konkurenčnosti in učinkovitosti kmetijskih proizvajalcev za podporo razvoju kmetijske, predelovalne industrije, tržne organiziranosti, kot tudi v splošnem razvoju podeželskih območij in predlagane spremembe oziroma dopolnitve zakona v smislu zagotavljanja ugodnejših pogojev za izvedbo komasacij dejansko predstavljajo razumen in dober ukrep.

Tudi v letu 2008 so bila v okviru zemljiških operacij koriščena sredstva proračuna za sanacijo nedokončanih komasacij. Podpore novim komasacijam se v programskem obdobju 2007-2013 izvaja v okviru prve osi programa razvoja podeželja, kot sem že omenil uvodoma. V okviru programa sanacij nedokončanih komasacij so se že izplačevale odškodnine in stroški postopka na podlagi pozitivno rešenih pritožb komasacijskim udeležencem. Tudi to samo toliko v premislek, spoštovane poslanke in poslanci. Izvajala so se tudi določena administrativna dela, ki so bila nujno potrebna za vpis komasacij v zemljiško knjigo, ter druga strokovno-tehnična dela, kot so strokovna mnenja, geodetske izmere in tako naprej.

Leta 2007 je bila izdelana enotna informacijska baza, izvedeno je bilo testno polnjenje, vpisovanje baze, ki je bilo uspešno tako, da so izpolnjeni vsi pogoji, da se lahko izvaja projekt celovitega polnjenja informacijske baze komasacijskih območij.

Torej, da zaključim. Predlagana sprememba zakona bo samo pospešila in olajšala uspešno izvedbo nujno potrebnih komasacijskih postopkov in prav v ta namen bomo v Slovenski nacionalni stranki predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS.

FRANC BOGOVIČ: Pozdravljeni! Slovenija, to že, mislim, vsi dobro vemo, ima zelo male kmetije in te male kmetije imajo tudi neprimerno posestno strukturo, kajti povečini so sestavljene iz velikega števila majhnih parcel. Vzroki za takšno posestno strukturo so - mislim, da - nam tudi že dobro poznani in vemo, da izvirajo vse od začetka oziroma konca druge svetovne vojne, ko je v Sloveniji bil uveden zemljiški maksimum. Do takrat so bile slovenske kmetije primerljive s kmetijami v Avstriji, od takrat naprej pa je že zaradi najprej zemljiškega maksimuma, potem arondacij velikih posestev, na drugi strani pa tudi zaradi dedovanja, ki se je zgodilo potem, in zakon ni preprečeval nadaljnje drobljenje malih kmetij. Vemo tudi, da se je v teh letih, ko so bili zelo slabi pogoji za razvoj kmetijstva, in šele v 70-ih, 80-ih letih prejšnjega stoletja se je pokazala in na eni strani pripravljenost države, po drugi strani pa tudi zelo realna potreba, da se je pričelo s komasacijo v slovenskem prostoru.

Sam sem v drugi polovici ali sredi 80-ih let začel svoje delo kot agronom v podjetju Agrokombinat Krško in sem bil eden izmed tistih, ki smo v 80-ih letih uspešno spravili skupaj čez 50 tisoč komasacij v slovenskem prostoru.

Z osamosvojitvijo in pa s postopkom denacionalizacije se je zopet zavrl ta prepotreben postopek koncentriranja oziroma povečevanja, združevanja teh parcel, hkrati pa se je v 90-ih letih, po mojem globoke prepričanju, zgodilo in v slovenski prostor lansiralo zopet neko lažno upanje, da tisti, ki so izgubili svoja dela in doma posestvujejo 5, 6 hektarov kmetijskih zemljišč, da je za njih možno ustvariti prihodek na teh kmetijah. Zato se je ta proces zaustavil in mislim, da je zadnji čas, da nekaj na temu področju postorimo. Padanje števila kmetij v Sloveniji je proces, ki poteka zadnja leta. Sam v temu procesu ne vidim toliko vse slabega, ampak slabo bo takrat, če bodo te kmetije propadale in se bo zemljišče zaraščalo. Poznamo tudi drugačne procese, procese, ki govorijo pri temu, da se posestna struktura tudi teh kmetij, ki imajo večjo posest in danes vsaj približno lahko ekonomsko parirajo na področje kmetijstva, da se število teh kmetij povečuje, in sam mislim, da pri kmetijah, ki bodo za nekaj hektarjev v prihodnosti ugotovile, da se kmetovanje zaradi te majhnosti ne bo več izplačalo, da imajo nalogo oziroma imajo možnost, da tako komasirane parcele potem tudi lažje ali prodajo ali pa dajo v najem tistim, ki se s kmetijstvom še danes ukvarjajo. Te majhne, razdrobljene, neprimerne parcele pa se mnogokrat zaraščajo ravno zaradi tega, ker za tiste, ki se resno ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo, enostavno niso zanimive.

Sam sem tudi s tem problemom podrobno seznanjen, tudi Odbor za kmetijstvo in prehrano, gozdarstvo ter Odbor za okolje, ki sta imela skupno sejo 13. maja v posavskem prostoru, se je podrobno seznanil s to problematiko zemljiških orporacij, kajti poleg seznanitve s projektom hidroelektrarne spodnje Save smo se seznanili s komasacijo na Krškem polju, s predvidenim namakanjem, ki se predvideva, in pa tudi s perspektivno panogo sadjarstva. In prav občinska uprava občine Krško je predlog, takšen, ki ga sedaj predlaga, Poslanska skupina SDS, tudi dala kot enega od predlogov za spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih. Zato sem zelo vesel, da je ta predlog sedaj pred nami in da ga lahko po mojem prepričanju tudi ločimo, separatno sprejmemo in to področje komasacije in pa lažjega sprejema komasacijskega območja in izvedbe tudi postorimo.

V okviru sredstev, ki so v okviru programa razvoja podeželja, je moč koristiti evropska sredstva tudi za komasacije, vendar je velikokrat problem, ko želiš pridobiti 80%, kar danes veleva zakonodaja, površine. Kot sem že dejal, se v našem okolju s tem praktično ukvarjamo. In kar je najbolj tragično, da ti velikokrat ovirajo to zlobžo tisti, ki se s kmetijstvom absolutno ne ukvarjajo več, ampak imajo predvsem

razne špekulantske namene s temi zemljišči za eventualno spremembo namembnosti, za prodajo teh zemljišč ali podobno.

Sam ta predlog in v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke podpiramo in upam, da ne bo eden od tistih zakonov, ki je sicer dober, vendar bo čakal na to, da Vlada predlaga ta predlog. Sam sem trdno prepričan, da je prav, da se to čim prej sprejme, kajti vsako komasacijo, ki jo bomo mesec, dva prej storili, bo za razvoj slovenskega kmetijstva pomembna.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Pozdrav predstavnici ministrstva, kolegice in kolegi! Pred nami je prav zanimiv zakon, ki je zelo potreben, in sicer da naj bi se delež površin, ki jih urejamo v komasaciji, tam kjer dobimo soglasje z 80%, kar je preveč, zmanjšal na 67%, potem je pa vse velike zgodbe konec. Kot da se ne bi vedelo, da je že v koalicijskem usklajevanju zakon o kmetijskih zemljiščih, ki seveda poleg te pomembne malenkosti rešuje tudi številna druga vprašanja in jih bo tudi rešil. Zato tej odstotkovni spremembi, ki je bila znana na ministrstvu že dolgo dolgo časa in je očitno prišla do nekoga, ki je zakon vložil malce hitreje, ne nasprotujemo. Je pa zgodba približno podobna tisti, kot če bi nekdo rekel, da ima ključavnico, nima pa ne ključa, vrat, kaj šele stavbe, kamor bi to vgradil. Ampak pojdemo k bistvu.

Za pridelavo hrane, krme potrebujemo kmetijska zemljišča. To so očitno preprosto dejstvo, ki so se ga naši predhodniki zavedali že bistveno bolj in prej kot mi in temu primerno tudi ravnali s kmetijskimi zemljišči. Z industrializacijo in deagrarizacijo naše družbe pa se je odnos do kmetijskih zemljišč radikalno spremenil. Kmetijska zemljišča smo še posebej po osamosvojitvi Slovenije kar uspešno pozidavali, izginjajo pa tista ob najboljših cestah, ob največjih mestih, in sicer tam nastajajo komunalne cone, trgovski centri, kot da bi nikjer v tistih občinah ne imeli drugih, boljših, za kmetijstvo manj pomembnih površin.

V Sloveniji se je uveljavila tudi politika, da moramo imeti iz vsake krajevne skupnosti svojo občino in da si seveda vsaka občina tudi želi in pa misli, da potrebuje tudi komunalno cono. Ker prihajam iz Gorenjske, seveda tam kjer je nekdanj rasel najboljši krompir, med Kranjem, Šenčurjem in Cerkljam, tam se seveda na najboljših površinah sedaj bohotijo trgovski centri, kmetijsko-obrtne cone in še kaj. Zato tudi statistika preseneča samo nepoznavalce. Od osamosvojitve naprej nam je, Slovenkam in Slovencem, uspelo zapraviti okrog 100 tisoč hektarjev najboljših kmetijskih površin, okrog 62 tisoč hektarjev smo jih pozidali, 40 tisoč hektarjev nam jih je pa, v narekovajih, "ukradel" gozd oziroma so se preprosto

zarasle. Zato seveda tudi nadaljevanje statistike preseneča samo nepoznavalce. Slovenci smo pristali na 800 kvadratnih metrih obdelovalnih površin, kar pomeni, da če se po črnem scenariju, v katerega sicer ne verjamemo, logistične poti ustavijo, kriza pa pogloblja, pomeni enostavno, da se ne moremo sami oskrbeti; ali z drugimi besedami, da bomo lačni. Statistika pravi, da je povprečje evropskih držav tam nekje okrog 2 tisoč kvadratnih metrov na prebivalca za solidno samooskrbo pa bi morali imeti 2 tisoč 400 metrov na prebivalca. Verjetno ne boste verjeli, da ima Luksemburg, ki je urbanizirana država, poznana po drugih zadevah kot pa Slovenija, bistveno več kmetijskih površin kot pa mi Slovenci.

Zato smo seveda v Poslanskem klubu Liberalne demokracije nad temi dejstvi zaskrbljeni, smo pa sodelovali tudi pri podpisu koalicijske pogodbe, ki to politiko te vlade, ki se že udejanja, jasno opredeljuje. Izpostavili smo jo v našem volilnem programu in se tudi zavzeli za čimprejšnji zakonski poseg v te izrazito negativne trende na področju kmetijskih zemljišč.

Eden izmed pomembnih ukrepov na tem področju je zagotovo tudi komasacija oziroma zložba kmetijskih površin, s katero se zaokrožujejo zemljišča ter se s tem izboljšuje parcelna struktura slovenskih kmetijskih zemljišč. To povzroča, da bodo kmetije večje, bolj primerljive, bolj konkurenčne. To je dobro in v tem je zagotovo dober tudi namen predlagateljev zakona. In pa, v Liberalni demokraciji Slovenije zato podpiramo vse spremembe, ki gredo v tej smeri pospeševanja in pa poenostavljanja komasacij. Zato pa se strinjamo tudi z omilitvijo pogoja površine zemljišč, ki jo morajo imeti v lasti tisti lastniki zemljišč na predvidenem komasacijskem območju, ki se strinjajo s komasacijo.

Težava predlaganega zakona pa je v tem, da zakonsko besedilo spreminja zgolj in samo zahtevano površino zemljišč, torej odstotek, ne spreminja pa nekaterih drugih členov, ki seveda še kako ovirajo in zavirajo komasacije. In če spremenimo odstotek, in tudi temu v Poslanskem klubu LDS-a z lahkoto pritrdimo, seveda kakšnih bistvenih posežkov na področju komasacije ne bo, bodo pa pospeški na temu področju s spremembo celotnega zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bo - mislim, da ta teden, ki prihaja - tudi koalicijsko usklajen in gre v javno medresorsko obravnavo, kar se je že zgodilo z zakonom o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Tam se bodo seveda uredile tudi druge zadeve, predkupni vrstni red najemnikov, upravičencev pa še kaj. Predvsem pa sem vesel, da kmetijsko ministrstvo skupaj z ministrstvom za prostor in okolje vodi restriktivno politiko tudi na področju urbanizacij, da razpršenih gradenj, razen v izjemnih primerih, ne bomo več podpirali, več dovoljevali, da so prostorski plani na eni strani zelo zakomplicirani in se počasi spreminjajo tudi zaradi odločne vloge kmetijskega ministrstva. Enostavno,

vsem skupaj, poziciji in pa opoziciji, je dana naloga, da to področje v Sloveniji bolj konkretno uredimo.

Drugo nerodnost pri temu zakonu vidim tudi v dejstvu, da gre očitno za nedosledno kopiranje enake rešitve iz delovnega osnutka novega zakona o kmetijskih zemljiščih, s katerim bomo seveda zadevo celotno uredili.

Glede na dejstvo, da v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije vsebinskega vidika rešitev, ki jo prinaša predlog zakona, podpiramo, ter glede na dejstvo, da gre za očiten plagiat določbe iz nastajajočega novega zakona o kmetijskih zemljiščih, se bomo poslanci LDS-a pri odločitvi, ali je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, odločali, tako kot vedno, po lastni vesti in pa presoji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine SD.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga je v proceduro vložila skupina poslancev SDS, zmanjšuje odstotek lastnikov kmetijskih zemljišč, ki se strinjajo z uvedbo komasacijskega postopka, in sicer z 80% na 67%.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ugotavljamo, da je skupina poslancev prepisala vsebino člena iz predloga zakona, ki ga pripravlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ga imamo v koalicijskem usklajevanju. Očitno pa je, da so pri tem nedosledni, saj zmanjšanje odstotka tistih lastnikov, ki se strinjajo s komasacijo, je premajhen ukrep, je pa seveda eden od potrebnih ukrepov za pospešitev združevanja zemljišč, ni pa seveda zadosten in v praksi samo ta sprememba ne bo prinesla zelenega učinka. Zato bomo podprli obravnavo in sprejetje vladnega predloga zakona, ki bo odpravil tudi druge postopkovne ovire, ki pa so nujne, če se zavedamo, da se v Sloveniji srečujemo z zmanjševanjem obsega obdelovalnih kmetijskih zemljišč.

Raziskave kažejo, da smo v obdobju od leta 2002 do leta 2007 izgubili 7 hektarjev kmetijskih zemljišč na dan. Nadalje; pri stanju v Sloveniji ugotavljamo, da zemljišča ostajajo izven ekonomske funkcije, kajti obseg kmetijskih zemljišč v zaraščanju se ne zmanjšuje. Danes je v zaraščanju nekje okrog 21.600 hektarjev kmetijskih zemljišč.

Ugotavljamo tudi, da postopek prometa s kmetijskimi zemljišči, gozdovi, kmetijami ter postopek zakupa kmetijskih zemljišč poteka zelo dolgotrajno in je izjemno zapleten za vse udeležence. Razdrobljenost posestev v Sloveniji je izjemna, saj imamo približno 3 milijone kmetijskih in gozdnih parcel, kar seveda potrjuje silno razdrobljenost lastništva. Zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da potrebujemo učinkovito zemljiško politiko, ki jo Slovenija očitno do sedaj

ni imela in z zakonom o kmetijskih zemljiščih, ki ga usklajujejo v koaliciji, želimo odpraviti vse administrativne ovire ali pa velik del administrativnih ovir, ki preprečujejo učinkovito zemljiško politiko in tudi izvedbo komasacij. Namreč, ugotavljamo, da tudi zakon, ki ga danes obravnavamo, ne upošteva spremembe nekatere druge zakonodaje, ki jo je nujno treba upoštevati, če želiš učinkovito izvajati tudi komasacije. Torej, gre za spremembo zakona o prostorskem načrtovanju, o evidentiranju nepremičnin, o geodetski dejavnosti, varstvu okolja, graditvi objektov; skratka, cela vrsta predpisov je treba še upoštevati, preden se vloži v zakonodajni postopek zakonsko besedilo, ki bi v praksi resnično pomenilo velik napredek pri učinkovitosti združevanja razdrobljenih parcel.

Vsega tega predlog zakona, ki ga je vložila skupina poslancev, ne vsebuje, zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da obravnavani zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič v imenu Poslanske skupine SDS.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovane kolegice in kolegi.

Glede na veljavni 56. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih se predlog za uvedbo komasacijskega postopka lahko vloži, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 80% površin zemljišč na predvidenem komasacijskem območju. V skladu z Zakonom o urejanju prostora in v skladu s Pravilnikom komasacije zemljišč na območju občinskega lokacijskega načrta pa lahko predlog za uvedbo komasacije vložijo lastniki zemljišč, ki imajo v lasti najmanj 67% površin zemljišč na komasacijskem območju. Očitno je, da prihaja do nelogičnih in v praksi do pomembnih razlik, ki jih skušamo s predlogom novele zakona razrešiti tako, da za lastnike kmetijskih zemljišč izberemo lažjo, predvsem pa bolj življenjsko rešitev.

Vsi podatki kažejo, da je v Sloveniji razdrobljenost in majhnost kmetij izredno kritična, na kar opozarjajo tudi agrarni strokovnjaki in kmetje, ki se s to problematiko srečujejo v praksi. Zato smo se v Slovenski demokratični stranki, na podlagi mnogih pobud, odločili, da Državnemu zboru predlagamo v sprejetje novelo Zakona o kmetijskih zemljiščih, s katero se želeli doseči uskladitev z zakonom o urejanju prostora na področju komasacij tako, da se predlaga lažja uvedba komasacijskega postopka. Predlog za uvedbo komasacijskega postopka se lahko vloži, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67% površin zemljišč na predvidenem komasacijskem območju.

Kaj sploh je komasacija? Zakon o urejanju prostora pojem komasacije definira kot "zložba zemljišč na območju

predvidenega občinskega lokacijskega načrta in njihova ponovna razdelitev med lastnike zemljišč na tem območju." V zakonu o evidentiranju nepremičnin je komasacija definirana kot "zložba parcel, ki imajo različno upravno stanje glede lastninske pravice in razdelitev po zložbi oblikovanega zemljiškega sklada na nove parcele." Po zakonu o kmetijskih zemljiščih so predmet komasacije kmetijska zemljišča, lahko pa tudi gozdovi, nezazidana stavbna in druga zemljišča na komasacijskem območju ter naprave na teh zemljiščih. Komasacijo kmetijskih zemljišč podrobneje ureja pravilnik o izvajanju komasacijskih kmetijskih zemljišč.

Morda v teh časih ni nezanemarljivo dejstvo, da uresničevanje predlaganega zakona ne bo imelo finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Ponovno pa v Slovenski demokratični stranki poudarjamo, da bo imel zakon ob podpori poslank in poslancev pozitivne učinke na kmetijsko politiko, na kar opozarja tudi kmetijsko-gospodarska zbornica, ki podpira novelo zakona.

Ker vemo, da gre za veliko, široko in razvejano članstvo, v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke predlagamo, da se za podporo zakonu odločite tudi ostale poslanske skupine. Še dodaten razlog podpore zakona je sistem uvajanja komasacij v državah Evropske unije. V vseh državah, kjer se izvajajo komasacije kmetijskih zemljišč, so komasacije podprte z ustrezno zakonodajo, ki uveljavlja pristop, ki uvaja z zakonom predpisano udeležbo v komasaciji.

Prostovoljne komasacije so namreč postale ekonomsko neučinkovite in preveč dolgotrajne, poleg tega je pri njih možnost neuspešnega zaključka vedno velika. V Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke bomo predlog novele zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ureja lažjo, predvsem pa bolj življenjsko rešitev uvedbe komasacijskega postopka, podprli. Verjamemo pa tudi podporo vseh ostalih poslanskih skupin.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Jurša, v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Kolegice in kolegi! Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih v Poslanski skupini DeSUS v taki obliki ne bomo podprli. Sicer intenco zakona razumemo in se tudi strinjamo s ciljem spremembe, ki ga je navedel predlagatelj, vendar pa Vlada pripravlja zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih, s katerim se bo med drugim poenostavil postopek uvedbe komasacij in predložitve potrebnih gradiv. Predlog obenem znižuje tudi prag za uvedbo komasacije, in sicer z 80 na 67%, tako kot določa Zakon o urejanju prostora in Pravilnik o izvedbi komasacije. Hkrati pa bo prinesel še nekatere druge rešitve, ki so zelo pomembne za nadaljnje gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči ter posledično

za razvoj lokalnih skupnosti. Zaradi navedenega se torej pridružujemo mnenju Vlade, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Gospod Tanko, želite?

JOŽE TANKO: Želim besedo v imenu predlagatelja.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Moram oziroma dolžan sem odgovoriti na nekatere navedbe iz stališč določenih poslanskih skupin. Namreč, da se zadeva ne ureja celovito, da je to kot neke vrste plagiat nekega vladnega predloga, ki ga pravzaprav pri najboljši volji ne najdemo.

Moram reči, da smo to spremembo zakona predlagali zato, ker se v nekaterih okoljih, kjer potekajo komasacije, pojavljajo veliki problemi. Tudi v moji občini trenutno potekajo tri oziroma štiri komasacije in je dejansko problem z zbiranjem soglasij predvsem zaradi tega, ker je veliko neaktivnih lastnikov na tem področju. Kot je bilo prej že tudi povedano, mnogi od teh lastnikov ne kažejo nobenega potrebnega interesa, da bi se na področju parcelne strukture, zemljiške zaokrožitve zgodilo karkoli.

Jaz moram reči, da so trditve, da smo karkoli prepisali iz kateregakoli vladnega predloga zakona zlonamerne in žaljive. V poslansko skupino nismo dobili nikakršnega predloga zakona, nikakršnega povabila za sodelovanje za spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih. Tako nismo niti obveščeni, kaj se v Vladi dogaja. Toliko bolj sem začuden nad tako trditvijo zato, ker smo omenjeni predlog zakona vložili v zakonodajni postopek 10. junija, se pravi, pred mesecem dni. Prej pa je kolega Sajovic govoril o stališču poslanske skupine, da pravzaprav nimate nič usklajenega in da bo to šele posredovano v ne vem kakšen postopek in javno predstavitev mnenj. Tako govoriti o teh zadevah na tak način, najbrž ni primerno. Če pa je to dejansko problem kmetijskega področja in sploh kmetijske politike, potem bi pričakoval, da bi tu sedel minister ali pristojni državni sekretar, pa ni nobenega od kompetentnih oseb iz ministrstva, ki so po poslovniku dolžni sodelovati pri delu Državnega zbora, ni tu.

Drug problem je tudi ta, da je zanimivo, da ministrstvo oziroma Vlada nima najavljenega časa pri obravnavi tega zakona, nikjer, ne pri predhodni obravnavi za poslanskimi skupinami, ne za razpravo. To je, milo rečeno, izjemno čudno. Če gre za tako pomembno rešitev kot ste tudi poudarjali kljub vsemu vsi v stališčih poslanskih skupin, potem bi pričakoval, da se bo predstavnik ministrstva kompetentno vključil v razpravo, da bomo tudi soočili poglede in opravili razpravo o

predlagani rešitvi v tem zakonu. Vsekakor pa smo se že navadili, v naši poslanski skupini, da vsi podpirate intence zakona, da vsi podpirate dobre rešitve in ideje, da ste vsi pripravljeni podpreti dobre rešitve in ideje. Tega smo se že navadili, to smo danes pri teh zakonih, ki sodijo pravzaprav, večinoma v paket reform, tudi paket, lahko rečemo, reform reševanja gospodarske krize, vsaj tisti, ki smo jih prej obravnavali pa ta tudi, to lahko rečemo, slišimo samo te načelne podpre. Tisti trenutek, ko pa je potrebno reči in odločiti, da se ta načelna podpora prelije v nadaljevanje zakonodajnega postopka, pa enkrat te volje, te intence, te dobronamernosti ni več. Ni več. In moram tudi ugotoviti, da sem pravzaprav presenečen, da edino ob temu zakonu, ki ga danes obravnavamo, nismo dobili menja Vlade. Ni pisnega mnenja Vlade. Dobili smo pisno stališče Vlade, tako k Zakonu o davčnem postopku, dobili smo pri zakonu, ki nalaga nekako plačilo obveznosti za domačo in umetnostno obrt, tukaj v temu zakonu, k jamstveni shemi, k temu zakonu stališča Vlade ni in je prav zanimivo, da se je eden v stališču poslanskih skupin skliceval na stališče Vlade, pa ni priloženo ne pisno in ni bilo povedano niti ustno in nobeno delovno telo tega predloga zakona še ni obravnavalo, ker imamo splošno razpravo. To veliko pove o pristopu, o konceptu, o dobronamernosti, o intenci koalicije za sodelovanje v Državnem zboru in tudi pri zadevah, ki pomenijo pač rešitev nekih problemov. Tukaj v celoti negirate tudi mnenje in stališče predsednika Vlade, ki je tukaj večkrat, za to govornico, jasno povedal, da bo koalicija podprla vse dobre predloge opozicije. Danes cel dan poslušamo o dobrih predlogih opozicije, o dobrih intencah zakonov, o dobrih rešitvah zakonov, pa vsako stališče koalicije, ki smo ga danes slišali, je negativno glede podpore in glede nadaljevanja postopka zakona. Tudi za tega. Pa danes govorimo in odločamo in odločali bomo samo o tem, ali so cilji zakona primerni, ali je intenca zakona prava, ali je smer prava. Tisto, kar je treba še okrasiti, spoštovana koalicija, boste lahko okrasili. Pri tem zakonu, v teh dveh členih, ki sta odprta, boste lahko tudi svoj zakon predlagali in boste tam dodelovali zadeve, za katere mislite, da jih je treba še urediti.

Kar zadeva vrstne rede, boste najbrž tudi omogočili še kakšne nakupe kmetijskih zemljišč, pač tistim, ki niso imeli statusa kmeta, in boste tudi tam zaokrožili še svojo parcelno zadevo.

Pričakoval bi, da bo koalicija besede svojega predsednika Vlade jemala resno. Da bo takrat, ko pove, da je neka intenca, neka rešitev dobra, in danes govorimo v tej splošni razpravi samo o tem, da bo takrat to zadevo tudi podprla. Izredno dvolično in nekorektno je, da ste vsi povedali, da so intence zakonov, ki smo jih danes predlagali, dobre, da so rešitve dobre, da so smeri prave, da rešujejo probleme, v zadnjem stavku stališč poslanskih skupin pa vsi po vrsti povedo, da

predloga zakona za nadaljevanje postopka ne bodo podprli, enega, drugega, tretjega, četrtega, vseh, ki smo jih danes predlagali. Zanimivo. O čem govorimo? Je to "lično" ali je dvolično. Najbrž je to nekaj drugega. Mislím, da bi morali biti pri teh ravnanjih, pri teh velikih besedah, ki jih slišimo v Državnem zboru, sposobni tudi tistega minimalnega fizičnega napora in povezati misel, ki ste jo povedali, z odločitvijo na teh treh tipkah, ki jih imamo pred sabo. To je minimum in mislim, da bi odgovorna koalicija zlahka zmogla tudi tako ravnanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Lojze Posedel. (Ga ni.) Replika, gospod mag. Sajovic, čeprav še niste razpravljali, ste podali stališče poslanske skupine in imate pravico do replike.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

No, ker sem bil imenovan in da ne bo kakšne hude travmatizacije čez vikend, bom tokrat pritisnil na tipko tako, kot je treba. Namen tega zakona podpiram in to bom izrazil tudi z dejanjem, predvsem zato, ker je v Sloveniji nekaj komasacijskih postopkov odprtih in da damo tudi s tega mesta signal ljudem, da se bo to zgodilo, da če dobijo 67% zemljišč, bodo tisto, kar je pametno, potrebno in koristno, lahko opravili.

Veliko smo govorili o politiki kmetijskih zemljišč, predvsem pa mislim tukaj, da morajo svoje opraviti tudi kmetijska inšpekcija, predvsem kar se tiče zaraščanja. Določene površine se zaraščajo same od sebe, določene, druge, ki so kmetijske, pašnik, travnik, marsikje celo opuščena njiva, pa se načrtno in namensko pogozdujejo. Treba je tudi opozoriti kmetijsko inšpekcijo, župane v občinah in še koga, da naj seveda opravijo tisto, kar je njihova dolžnost - o nepravilnih posegih v prostor obvestijo ustrezne strukture, ki morajo pa seveda ukrepati. Slaba politika, slabo stanje zemljišč je celo na nekaterih ne samo na nekaterih, na kar veliko parcelah sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Jaz mislim, da moramo v državi na temu področju najprej narediti red in zato sem vesel, da se spreminjata v paketu oba zakona, Zakon o skladu in pa Zakon o kmetijskih zemljiščih. In pa jaz sem prepričan, da rešitve, ki bodo predstavljene, tako kot ta, ne smejo imeti ne pozicije in pa opozicije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi.

Tako nedvomno je, da je hrana in predelava hrane ena od temeljnih strateških vsebin vsakega nacionalnega gospodarstva, tako se tudi tega zavedamo tukaj, v Sloveniji. Vendar je

nasproti temu zelo zaskrbljujoče dejstvo, da iz dneva v dan, iz leta v leto izgubljam kvalitete kmetijske površine. Tako, kot je bilo danes že povedano, dva tisoč do dva tisoč petsto kvadratnih metrov je potrebnih na prebivalca za preskrbo s hrano, pri nas pa, mislim, je ta kvadratura iz leta v leto manjša. In danes se mi zdi, da je tu nekje okoli tisoč tristo kvadratnih metrov. Da je temu krivo to, da se intenzivno širijo mesta in vasi, da se pozidavajo najboljše kmetijska zemljišča, da se zaraščajo dobre kmetije, ki so še do včeraj dajale izdelke in produkte, da so tukaj nenazadnje tudi podnebne spremembe, ki iz leta v leto, iz obdobja v obdobje pokažejo svoj neprijazen obraz in preprečijo, da bi na teh kmetijskih površinah, ki jih je že tako ali tako malo, pridelali tisto hrano, ki je za nas strateškega pomena.

Zelo spoštujem predlagatelje in pa Predlog za spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih, tako kot smo danes slišali že mnogo teh predlogov, vendar moramo v tem primeru vsekakor prisluhniti Vladi in zagotavljanju, da Vlada razmišlja o tem, da bo v kompleksnem obsegu razrešila vprašanja, ki so bila danes v vseh teh predlogih, tako tudi zdaj v tem predlogu o kmetijskih zemljiščih. Prepričan sem, da je predlagatelj dobronameren. Jaz namesto predlagatelja ne bi s takšnim razočaranjem gledal na izid postopka vsakega njihovega predloga, tudi pri negativnem izidu glasovanja se moramo zavedati, da je sproženo zelo pomembno vprašanje, vsebinsko pomembno vprašanje in je na ta način sprožen tudi nek poseg in proces, ki se bo nadaljeval na Ministrstvu za kmetijstvo bodisi tudi na Vladi in da bo na koncu dobil za nas en pomemben epilog.

Zato bi na tem mestu rekel to, da sem hvaležen za takšne pobude, kot verjetno marsikdo tu med nami, da pa vsekakor Zakon o kmetijstvu terja širšo in kompleksnejšo obravnavo. Prepričan sem, da je komasacije predlog korekture na tem delu, da je potreben in da je v celoti zajet v spremembo celotnega zakona in da bodo tu verjetno dodane še druge stvari, ki bodo na nek način pripomogle k temu, da bo kmetijstvo postavljeno na tak nivo, kakršnega si želimo, da se vsaj prepreči ta negativni trend, ki ga dosegamo danes. Pa ne samo Zakon o kmetijskih zemljiščih, tu gre verjetno za mnogo drugih vsebin, ki so vpete v drugo zakonodajo, v drugačne ali druge zakone. In prepričan sem, da se temu sledi.

Naj na koncu rečem to, da kot župan ene občine, ki si vsekakor tudi prizadeva, da bi pozidala, na žalost, dobra kmetijska zemljišča, potem Ministrstvo za kmetijstvo zelo hitro da negativne smernice, torej prepreči, da bi to storili dokler za ta zemljišča, kvalitetna zemljišča ne pridobimo nadomestnih, enakovrednih, kjer se bo lahko naprej opravljala kmetijska proizvodnja. Torej, jaz vidim, da tudi Ministrstvo za kmetijstvo vodi aktivno kmetijsko politiko, da v tem smislu pazi na kmetijski fond, ki naj se ne bi zmanjševal s takšnimi in drugačnimi posegi. Naj zaključim s tem, da ne samo Zakon o

kmetijstvu tu gre tudi za črpanje evropskih virov, evropskega denarja za razvoj podeželja, za pospeševanje in utrjevanje, urejanje vaških jeder in vsega tega ostalega, kar bo na takih ruralnih področjih, kot je recimo tudi naša Koroška, preprečilo, da se bodo ljudje izseljevali iz teh oddaljenih krajev in oddaljenih vasi, da bodo ostali na kmetijah, jih obdelovali in pripomogli k temu, da se fond kmetijskih zemljišč v Sloveniji ne bo krčil.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospa državna sekretarka!

Že naš kolega Bogovič je v mnenju poslanske skupine jasno povedal, da podpiramo to spremembo zakona. Mislím, da je bila razprava o tem že pred časom narejena, vodena na Odboru za kmetijstvo, kjer so tudi v zvezi s tem ugotavljali, da je potrebno na tem področju nekaj narediti. Sam poznam primere, ko so bile že narejene nekatere melioracije, ki so imele že dogovorno naprej za posledico seveda komasacijo oziroma zložbo posameznih zemljišč, pa do tega iz različnih razlogov, predvsem pa iz tega, ker ni bilo doseženo zadostno soglasje lastnikov, do tega končnega cilja lastniki zemljišč, vsi tisti, ki so bili na posameznih področjih, niso prišli. Dejstvo je, da je, ne bom rekel prevelika demokracija ali pa preveliko soglasje za posamezna tovrstna opravila kot je komasacija, kot je, ne vem, podobna zadeva je pri možnosti vzdrževanja večstanovanjskih objektov; da samo dva primera naštejém, da prevelika stopnja soglasij vseh lastnikov mnogokrat onemogoča ne samo normalno življenje, ampak predvsem, torej tiste postopke, ki so potrebni za to, da se nek proces izboljšanja ali kmetijskih zemljišč ali na drugi strani, kar sem omenil, stanovanjskega ali kakšnega drugega fonda, da se ta proces izboljšanja nadaljuje. Je to preveliko demokratizacijo seveda to mnogokrat onemogočeno.

Zato, da ne bom, glede na to, da smo razloge, zakaj podpiramo to spremembo zakona, že v mnenju poslanske skupine navedli, naj rečem tudi to, da bom tudi sam ta predlog zakona v tej prvi obravnavi podprl in je možno, tako kot so že nekateri kolegi rekli, je možno te člene nadgraditi s še nekaterimi potrebnimi dodatki oziroma popravki in eventualno tudi na koncu vgraditi v systemske, kakor se vedno zgodi. Saj to ni pogruntavščina sedanje koalicije, tudi v prejšnji koalicije je bil večkrat uporabljen ta izraz, češ rešitev je dobra, ampak pripravljamo systemski zakon. Tudi pri naslednji točki je približno tako. To kar smo na seji včerajšnji dan prekinili, točko, je približno spet isti izgovor. Rešitev dobra, ampak mi pripravljamo systemsko rešitev, ki bo tudi to

vključila in tako naprej in oh in ah in vse bo krasno. Tisti, ki to govorite, se morate seveda tudi tega zavedati. Jaz se pa tudi tega zavedam. Smo tudi v kakšni drugi koaliciji tudi včasih uporabljali to. Vendar vi ste prejšnji mandat na vse mile viže kritizirali, če je kdaj kdo to rekel, zdaj pa to na potenco uporabljate. Malo mi je žal, ampak dobro, očitno je takšno življenje.

Torej, kot rečeno, jaz bom ta del, torej ta zakon, podprl tudi na Vladi, na koaliciji, na vseh skupaj je pa, da ga, če bomo to večinsko naredili vsi, da pa za drugo obravnavo ta člen ali pa dva člena tudi ustrezno popravimo oziroma dopolnimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Prihajam iz območja, kjer je vprašanje komasacije še posebej pomembno vprašanje. Bilo je tudi v preteklosti, je danes in je tudi ostalo naloga za jutri. Sem pa vprašal za mnenje kar precej strokovnjakov pa tudi konkretnih lastnikov kmetijskih zemljišč, tudi tiste, ki imajo manjše pa tudi tiste, ki imajo nekoliko večje parcele in tisto, kar bom povedal, bom povedal predvsem na osnovi njihovih stališč, saj sam nisem strokovnjak iz tega vidika. Vendar poudaril bi pred tem eno.

Mene je tudi nekoliko presenetilo, da vladnega mnenja nisem videl tukaj pri tem zakonu. Namreč, jaz res nisem vedel, da Vlada tudi že usklajuje besedilo podobnega zakona. Verjetno je to v koaliciji samoumevno, ampak vsi pač nimamo informacij iz prve roke, zato bom rekel, da sem jaz temu zakonu pristopil izrecno iz vsebinskih razlogov in vsebinski razlog je v tem primeru poboljšanje pogojev komasacije. Vsi, ki so bili vprašani z moje strani oziroma strani moje poslanske pisarne, so odgovorili pozitivno in pritrdilno, v smislu, da je ta predlog, ki sicer le v enem segmentu rešuje to vprašanje, zelo dobrodošel. To so izrekli agronomi, torej strokovnjaki, kot sem že poudaril, in tudi lastniki kmetijskih zemljišč. Skratka, to moram poudariti in sem mnenja, da čeprav gre za parcialno vprašanje, nikakor ni slabo, če se ta zadeva ureja. Če pa v zelo kratkem času dejansko pride do novega celovitega besedila novele zakona, mislim, da se kljub temu lahko v tem trenutku ta predlog podpre.

Kar se tiče problematike celotnega vprašanja kmetijskih zemljišč in Sklada kmetijskih zemljišč, je veliko odprtih vprašanj. Sam omenjam velikost zaščitenih kmetij, kar je zelo pereče in se dotika slehernega, ki se ukvarja z rentabilnostjo kmetijstva z dolgoročnega vidika. Torej je kar precej zadev, ki bi jih morali urejati. Kakorkoli že, smatram, da če bomo na osnovi morebitne določbe tega zakona lahko uredili nekoliko

prej tudi sorazmerno majhen delež zemljišč, ki so še potrebna komasacije, je to tudi dobrodošlo. Če se zakonodajno zadeva odvija drugače, je tudi sprejemljivo. Skratka, v tem trenutku bom ta predlog, ker drugega ne poznam in ne vidim, podprl, predvsem na osnovi tistih argumentov in tistih stališč, ki sem jih dobil neposredno od tistih, ki so strokovnjaki oziroma lastniki zemljišč. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Pukšič. (Ga ni.) Gospod Alan Bukovnik.

ALAN BUKOVNIK: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Še posebej lep pozdrav namenjam državni sekretarki gospe Bukovčevi, ki je bila prej namerno ali nenamerno neopažena s strani vodje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, pa tudi kolegicam in kolegom!

Parcelna razdrobljenost in majhnost je velik problem na ozemlju skoraj celotne Slovenije, tudi zaraščanje obdelovalnih površin ter zapuščanje podeželja. Pa vendar, ali ni neutemeljeno pričakovati, da bo ta problem rešila samo poenostavitev komasacijskih postopkov. Iz predloga za uvedbo komasacijskega postopka mora biti razvidno, da imajo podpisani lastniki v lasti najmanj 67% površine zemljišč na komasacijskem območju, namesto prejšnjih 80. Res je, da ima Vlada spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih predvideno v programu dela za naslednje leto. Vendar je Predlog spremembe zakona o kmetijskih zemljiščih pripravila že v letošnjem letu, hkrati s spremembo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Kmalu bosta šla oba v medresorsko usklajevanje. Sprememba Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ga pripravlja Vlada, bo obsežnejša in temeljitejša od predloga, ki ga imamo na mizi.

Ugotavljam, da gre za predlog, ki sodi v kategorijo statistika. To pomeni, da bo ob koncu tega mandata, tega sestava Državnega zbora, opozicija še bolj nazorno dokazovala, kako je bila pripravljena pomagati s predlaganjem zakonov, pa jih je pozicija z glasovalnim strojem preglasovala. Vendar je potrebno pri tej kategoriji statistika predloge umestiti med kompetentne in nekompetentne. Menim, da ta predlog sodi med tiste druge. Menim tudi, da gre za dobesedni prepis dela 56. člena osnutka novega zakona, torej spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih, in to tretjega odstavka, ki ga pripravlja celovita Vlada Republike Slovenije in ga pripravlja sočasno s spremembo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Nekorektno bi bilo v tem trenutku govoriti o tem, kako je to besedilo priplavalo do predlagateljev, vendar pa imam občutek, da je predlog dan v proceduro tudi zato, da bi v Državnem zboru Republike Slovenije ob razpravi o spremembi dela enega člena, kljub vedenju, da Vlada Republike Slovenije pripravlja celovito rešitev Zakona o kmetijskih zemljiščih,

ponovno ukradli nekemu nekaj časa, predvsem pa ljudem denar. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav državni sekretarki, spoštovane kolegice in kolegi!

Dejstvo je, da nam manjka kvalitetnih zemljišč, predvsem zemljišč, ki niso razdrobljena, kajti eden temeljnih problemov slovenskega kmetijstva je prav ta neugodna posestna struktura oziroma razdrobljenost slovenskih kmetij. To je posledica tako zgodovinskega vpliva, kot tudi napačne kmetijske politike v preteklosti. Proces komasacije kmetijskih zemljišč, ki mora biti seveda podprta z ustrezno zakonodajo, je nujno potrebno nadaljevati, da bo lahko slovensko kmetijstvo vsaj delno primerljivo s kmetijstvom v Evropski skupnosti. Ker gre pri zakonu o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih zgolj za uskladitev z Zakonom o urejanju prostora na področju komasacij, glede odstotka površine zemljišč, ki je potreben za uvedbo komasacijskega postopka, ne vidim razloga, da tega ne bi podprli. Predlog zakona namreč predvideva, da se predlog za uvedbo komasacijskega postopka lahko vloži, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67% površin na predvidenem komasacijskem območju, namesto dosedanjih 80%.

Ne pričakujem, da se bo s tem členom rešilo vse težave in probleme, vendar pa če ni kakšnih drugih strokovnih zadržkov s strani, recimo, kmetijskih strokovnjakov, velja to spremembo zakona v prvi obravnavi podpreti in v nadaljevanju morda tudi nadgraditi. Jaz sem za to spremembo zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Trofenik. (Ga ni.) Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo.

Danes smo poslušali jadikovanje v zvezi s krutostjo te koalicije, ker noče nobenega od predlogov zakonov, ki jih predlaga opozicija, sprejeti oziroma pritrditi njihovim dobrim namenom. Dobri nameni so zagotovo na mestu, vendar pravijo, da pot dobrih namenov lahko vodi tudi do pekla, ampak ne v zvezi s temi zakoni, to je treba priznati. Seveda se ve, da se koalicijsko usklajevanje ne izvaja z opozicijo, nikoli se ni, in tudi ne vem, zakaj bi bili mi neka posebna izjema. Vendar je res nenavadno, da smo se v koaliciji prvič začeli seznanjati z vsebino Zakona o kmetijskih zemljiščih, s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki je kar precej obsežen, in ugotovili, da je v tem zakonu tudi člen, ki se pojavlja v vašem predlogu. Pa ne samo, da je ta člen, ampak je celo številka, ki jo ponujate,

67%, popolnoma enaka tisti, ki je v predlogu, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ali ni to nenavadno? Vse kaže, da vam v Državni zbor zakona nismo poslali oziroma vam ga Vlada ni poslala, verjamem in vem, da je tako. Celo to vam lahko povem, da je prva verzija zakona prišla v roke koalicijskim poslancem, ki se ukvarjamo s področjem kmetijstva, gozdarstva in prehrane v papirnati obliki zato, da ne bi v elektronski obliki pobegnila kam drugam in čudo čudno, pojavi se člen s 67% z istimi nameni. Saj zato pravimo, super, da imate tako dobre namene. Vendar lepo prosim, napišite zakon sami. Ne pa, da "sunete", po domače povedano, en člen, obrazložitev tega člena, manjka pa še cela vrsta drugih členov, ki omogočajo izvršitev te spremembe. Ta člen sam zase ne naredi nič. Toliko vam mora biti jasno in vi to dobro veste. Samo seveda zaradi tega, da se pokažete, kako ste skrbni, da bi omogočili hitrejše komasacije pa greste in "kao" prehitite Vlado. Dajmo, no dajmo!

In še nekaj bi rada rekla. Danes sem slišala stvar, ki zdaj ne vem, ali jo je pripisati mladosti tistega, ki je govoril, ali jo je pripisati vedenju o tej zadevi, boljše poznavanje tematike meni, ki sem toliko stara. Pravijo, da sem najstarejša poslanka v tem Državnem zboru. Nič me ni zaradi tega sram. Hvala bogu, da sem poslanka. Govorim o ženskem spolu, ne o moškem. In zakaj to govorim? Zaradi tega, ker razdrobljenost kmetijskih parcel in majhnost kmetij v Sloveniji ni posledica zemljiškega maksimuma, vas lepo prosim. Ali imate kaj pojma o tem, kaj pomeni zemljiški maksimum 10 hektarjev? Če bi bil zemljiški maksimum v Sloveniji dosežen takoj po vojni, potem ne bi imeli razdrobljenih parcel in kmetij. To je eno. Torej zemljiški maksimum je, majhne kmetije so posledica zlasti dedne zakonodaje pred 2. svetovno vojno in tudi potem. Lepo prosi, tisti in upam, da me posluša, ki je to rekel, da naj malo prebere zgodovino razvoja kmetijske dejavnost v tej državi od K. U. K. Osterreich-Ungarn, kot se je nekoč temu reklo, pa vse do današnjih dni. In še nekaj bom rekla. Jaz sem bila poslanka v prvem mandatu tega Državnega zbora, 1992-1996. V tistem mandatu je bil vodja oziroma minister Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, liberalni demokrat. Vendar smo v tistem času sprejeli odločitve, kako bomo ... Ja, vaš je bil, ta iz Maribora. No potem je bil pa prej. Saj ni bistveno. V glavnem sprejete so bile odločitve o tem, kako bomo poskrbeli za povečanje povprečne velikosti kmetij. To smo se odločili v Državnem zboru in potem se ni zgodilo nič. Povprečna površina kmetij se je eno figo povečala v Sloveniji. Do danes imamo še vedno tako majhne kmetije, kot smo jih imeli. Kaj je zdaj povprečna kvadratura? Takrat je bilo pa 3,5, pretresljivo veliko povečanje. Jaz ne morem iti mimo tega, da je Ministrstvo za kmetijstvo ves čas vodila Ljudska stranka in da je gospod Oman kot starosta Ljudske stranke takrat rekel, da je treba nujno

povečati in hitro in pospešeno in ne vem kaj vse je treba narediti, da se bodo kmetije v Sloveniji povečale. In kaj se je zgodilo? Praktično eno figo, nič. Lepo prosim, ko bo zakon septembra meseca prišel oziroma avgusta meseca bo prišel v Državni zbor, glejte, da boste prispevali k izboljšanju zakona po vseh svojih zmožnostih in sposobnostih, ker gre za dobro kmetijstva v tem zakonu. V tem zakonu, ki ga je pripravilo ministrstvo, ki ga vodi dr. Pogačnik, je kup izboljšav, ki bodo, jaz sem prepričana, pripeljale do tega, da bo našemu kmetu mnogo lažje delati, ne govorim fizično, ampak da bo mnogo lažje lahko razvijal svojo dejavnost, kot je to delal do zdaj. Jaz sem vesela, da je končno prišlo do takega premika, da bomo lahko doživeli, bom rekla, nek nov val razvoja kmetijstva v Sloveniji. Ker dejstvo je, jaz se s tem popolnoma strinjam, razen če nekdo prideluje vrhunska vina v svojih vinogradih, da na 3, 4, 5 hektarjih kaj dosti ne more narediti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Predlagatelj, izvolite gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo.

Z vsako razpravo koalicijskega poslanca smo korak dlje od tistega, kar bi moralo biti. Prej je gospod Sajovic v stališču poslanske skupine povedal, da bo čez en teden Zakon o kmetijskih zemljiščih pripravljen. Zdaj je gospa Pečanova povedala, da bo prišel v Državni zbor konec avgusta. Mi smo ga vložili 10. junija. Se pravi skoraj tri mesece prej, preden boste vi nekaj predložili v zakonodajni postopek. Tri mesece prej. Mislim, da je takrat, ko koalicijskim poslancem zmanjka argumentov, dovoljena vsaka žalitev kogarkoli, ki karkoli v tej državi predlaga, katerokoli pozitivno spremembo. Vsak tisti je obsojen in obtožen. Jaz bi, če ste tako dobri, če ste tako fleksibilni, bi to, kar je prej gospod Sajovic govoril, pa kar zdaj govorite vi, lahko imeli že februarja meseca, saj je bila Vlada ja postavljena konec novembra, če je to že tako enostavno. Jaz mislim, da je zelo nekorektno, da namesto, da bi govorili o namenih, se ukvarjamo s posamezniki. Mi nismo nikomur nič odvzeli, nikomur nič, ne vem, kaj dobili od kogarkoli, ker nismo nič od vas dobili nikoli. To kar predlagamo in danes predlagamo že četrti zakon v zakonodajni postopek in ga tudi obravnavamo, so predlogi, ki smo jih pripravili v naši poslanski skupini. V naši poslanski skupini. Nismo spraševali za mnenje nikogar, nismo konzultirali na ministrstvu nikogar, celo na Kmetijsko-gozdarski zbornici nismo konzultirali nikogar, nikjer. Zato, ker se tudi sami v praksi soočamo s komasacijami. Tudi sam sem se, ker sem bil župan prej, sem nekaj komasacijskih postopkov izpeljal že tam, davno pred letom 2000, pa tudi zdaj se dogajajo te podobne zadeve in ti ponavljajoči vzorci težav tudi pripeljejo do

tega, da je treba nekaj na tem področju storiti. Vendar, danes smo prav pri vsakem predlogu zakona slišali, da so nameni dobri, in da bo to Vlada sistemsko uredila kasneje. Ta zakon, če ne bo zdaj sprejet in ne bo šel naprej, bo obravnavan enkrat konec letošnjega leta. Konec letošnjega leta. Če bo šel naprej, je septembra lahko postopek zaključen. Lahko, zlahka. Nobenih težav ni, če tisto številko 67 popravimo na 65, če vas to moti. Lahko predlagate to, lahko na 60, če je to ključen problem, vendar se pri teh zemljiških zadevah pač pojavlja vprašanje, ali je treba imeti pri odločanju večjo zahtevano stopnjo soglasja kot je recimo za spremembo ustave. Mislim, da ni potrebna, ampak to je tudi zadeva, ki sledi na nek način iz Ustave in zato je tudi to povezano s to odločitvijo, ne zaradi tistega, kar bi vi ali pa kar boste predlagali. Če bi bili mi res taki, kot vi govorite, bi verjetno prepisali vse, kar ste vi "naumili", če ste kaj "naumili". Ampak tega ni. Tega nihče ni dobil na vpogled, tega, nihče ne ve, kakšne spremembe pripravljate. To boste predložili konec avgusta. To se pravi, da je še vse, če je kaj, je delovno gradivo itn. Rešitev nimamo, jih ne poznamo in verjetno bomo, če bo delo koalicije teklo tako počasi kot zdaj teče, ko sta dva poslanca koalicije povedala dva datuma, razlike pa je mesec in pol, potem bomo verjetno predlagali še kaj. Morda tudi pri tem zakonu in tudi pri kakšnih drugih zakonih.

Tudi mi smo pripravili, neke vrste normativni program in ga bomo tudi izvajali in ga izvajamo, bolj dosledno, hitreje kot Vlada. In tudi predlogi so dobri, načelno vsi izjemni, tako kot poslušamo razprave, samo verjetno je predsodek tisti, ki onemogoča, da bi se ti predlogi nadaljevali v postopku in da bi jih tudi sprejeli. To za nas ni problem, imamo ideje in jih bomo pripravili, problem je za tiste, ki jih s tem zaustavite, da ne koristijo teh bonitet, teh prednosti ali priložnosti, ki jih ti zakoni prinašajo. Tako, kot smo prej poslušali o eni položnici - rajši 10, namesto 10 milijonov prihranka gospodarstvenikom, jih bodo dali 10 in tako naprej, poleg izgube časa in ostalih zadev. Štiri položnice od devetih so takšne, pri katerih je plačilo, če niste slišali, virmana dražje od zneska, ki je na virmanu napisan. Tudi te podatke verjetno poznate, pa niste storili nič. In tudi tu težko karkoli pričakujem.

Tudi vsi tisti poslanci, ki mislite, da je opozicija v Državnem zboru samo zato, da bo sedela in glasovala za predloge koalicije se hudo motite. Gospod Bukovnik, v tej državi še ni diktature, še ni totalitarnega sistema, smo pa blizu tem, ker trend, smer kakor se stvari dogajajo, pač pelje proti temu. Mi imamo vso pravico - poslovniško, ustavno in kakršnokoli drugo, da stvari predlagamo, in jih tudi bomo. Vi pa si lahko vzamete pravico, ker imate večino, da odločate o tem, ali bo šlo kaj naprej ali ne bo šlo. Tako, kot so stvari zdaj postavljene, najbrž ne bo šlo nič naprej. Upam, da vam bodo ljudje ploskali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospa Pečanova, replika.
Prosim.

BREDA PEČAN: Saj ne bom dolga, še enkrat bom ponovila, da, seveda, niste mogli vsega prepisati, zaradi tega, ker če bi vse prepisali, bi bilo pa res zelo očitno. Pa če ste že prepisovali, potem bi vsaj tako prepisali, kot ste zdaj predlagali - 65%, da ne bi bilo tako očitno. In zaradi tega me ne boste prepričali, da niste dobili informacije iz notranjosti ministrstva. Ampak, saj ni važno.

Zdaj vam bom pa tehnično razložila, zakaj ni dobro, da bi vaš zakon zdaj podprli. Zaradi tega, ker potem septembra našega dobro pripravljenega, ki mnogo bolj globoko zareže v kmetijsko gospodarstvo, kmetovanje v Sloveniji v pozitivnem smislu, ne bi mogli obravnavati na septembrski seji Državnega zbora, ker bi morali najprej obravnavati vašega. Tako, da mi je žal, da, moram reči, da je ta člen dober, seveda je dober, zato, ker so ga pripravili pri dr. Pogačniku, pri gospe Bukovčevi, ki je državna sekretarka, kot vam je bilo že povedano, ne pa kakšna svetovalka Vlade, in zaradi tega vam moram reči, da, žal, ne bo držalo to, kar trdite.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlagatelj, gospod Tanko.
Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Včeraj smo tudi obravnavali na seji dobro pripravljen zakon o obdavčitvi poslovodstev, ki so ga vložili koalicijski poslanci s tridesetimi podpisi. Mislim, da razen enega člena tistega zakona, so bili vsi amandmirani. Toliko, ko govorimo o kvaliteti. Pa, če boste pogledali nazaj vladne predloge zakonov, boste prišli do istih rezultatov. Do istih rezultatov. Pogledajte stališča Zakonodajno-pravne službe ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospa Pečanova, ni mogoče odgovarjati iz klopi.

JOŽE TANKO: ... kaj ste popravili. Ko govorimo o sistemski in kvalitetni pripravi vladnih zakonov. Pogledjte si. Imate računalnik pred seboj odprt pa boste lahko vse preverili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Ivan Grill.
Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. Še enkrat lep pozdrav.

Očitno imate koalicijski poslanci težavo s številko 67. 67 je zaokrožena številka, 66,6, dvotretjinska večina, je bilo že povedano, in ta številka ni zrasla na zelniku Poslanske skupine SDS čisto tako neosnovano. V številnih razpravah je bilo kot ideja ali kot neka primerna večina, omenjeno dve tretjini in iz tega je to izhajalo. Iz tega in verjetno, če je v vladnem prostoru številka 67, ste tudi povzeli eno tako oceno.

Problem s koalicijo, pogledajte je verjetno tudi v tem, da ste si prioritete zastavili povsem napačno. Kajti področje kmetijstva in seveda tudi področje gospodarstva je izredno pomembno, pa bo očitno še več kot leto dni, dao se bo ta zakon obravnaval, če se seveda bo.

Bilo je rečeno danes, da bo to vloženo čez en teden, z druge strani, da bo v avgustu. Sem pa to zasledil, mislim, da je eden omenil, da bo celo dano še v javno razpravo ali pa v neko usklajevanje. Tako, da je verjetno ta datum še precej, precej lahko odmaknjen.

Kot sem omenil, imate težave z prioritetami. Očitno ste si najprej dali prioriteto, da se sodnikom dvignejo plače, da se dvignejo odvetniške tarife, da se poskrbi za izbrisane, da se podraži vinjete. To je za vas prioriteta. To pa, kar mislim, da bi bilo v korist našim kmetom, pa za vas ni prioriteta. Jaz sem prepričan in verjamem, da velika večina izmed nas deli mnenje, da so naši kmetovalci zelo prizadevni, pridni in bi bili lahko bistveno bolj uspešni, bistveno bolj konkurenčni, če bi jim sistemsko omogočali, da bi pač kmetovali na bolj enostaven, na lažji način. Ena izmed velikih ovir je razdrobljenost kmetijskih zemljišč. Posledica te razdrobljenosti je tudi to, da se zaraščajo zemljišča, od njiv do travnikov. Če se sprehodimo izven urbanih naselij, lahko na vsakem koraku vidimo, kako ljudje opuščajo obdelavo teh zemljišč, ker jim pač ta razpršenost to onemogoča. Zato smo tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenili, da bi bilo zdaj dobro narediti korak k temu, da se ravno na področju komasacij oziroma združevanja teh zemljišč naredi prioriteto korak naprej. Ni to zdaj velik ali celovit ukrep, ki lahko na vseh področjih stvar izboljša, bo pa pomembno prispeval k temu, da se bodo tam, kjer so težave, ravno zaradi do zdaj veljavnega zakona, s tem zadeve pospešile. In to prispeva k uveljavljanju tega cilja. Glejte, vsak ve, da pregovor pravi, še tako veliko skalo ali pa še tako velik kamen se s številnimi ali več udarci z manjšim kladivom da razbiti. Ravno tako velja za nek kompleksen problem, še tako velik se bo lahko reševal z majhnimi rešitvami, z majhnimi koraki. In področje kmetijstva je zagotovo kompleksen problem, ki je v Sloveniji že dolgo prisoten in je bil zanemarjen. Ne verjamem, da je Vlada ali kdorkoli drug sposoben predvideti vse tiste težave, ki se bodo tudi skozi postopek obravnave ali skozi uveljavitev nekega zakona, ki ga baje Vlada pripravlja in ga bomo tudi

obravnavali, zadeve reševale. Zakaj ne bi tega zakona, ki je sedaj v proceduri, potrdili, pa tudi, če mesec prej ta zakon velja, pomeni, da se bo s tem ukrepom mesec prej lahko kakšen problem reševal. In če boste potem s strani Vlade res vložili tak zakon, ki bo tudi to reševal, ne bomo s tem v bistvu ničesar izgubili. Sam bom seveda z veseljem sodeloval in prispeval, če bo ta vladni zakon v obravnavi, in ga tudi podprl, če bo te probleme reševal. Vendar, kot sem omenil, nobenega razloga ni, da se tega zakona zdaj ne podpre, da stopi čim prej tudi v veljavo. Upam, da bodo poslanci, kot je bilo rečeno s strani ene izmed poslanskih skupin, glasovali po svoji vesti, da boste tudi v koaliciji dali zadostno podporo ali pa vsaj ne glasovali proti, stisnite kvorum, pa bomo ta zakon izglasovali sami in naredili pomemben korak k temu, da bo tudi naše kmetijstvo boljše. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Hvala lepa.

Veliko je bilo povedanega in škoda je petkovega popoldneva za mnoge flancarije in tako dalje. Vem, da ste zelo dobro obveščeni, boljše obveščeni kot pozicija, kajti lovke ste vlekli štiri leta, zato je tudi 67% zelo natančna številka. Verjamem, da so nameni dobri, kajti to je bil predlog Vlade oziroma Ministrstva za kmetijstvo. In če so oni to pripravili, verjamem, da je bil namen zelo dober.

Za konec pa bi samo to rad povedal, vedno pravite, da bi tukaj morala sedeti Vlada in predsednik Pahor pa ne vem kaj. Pa ljudje dragi, prej je tukaj en kolega deset minut razlagal, kaj je to komasacija. Ne bo minister za kmetijstvo poslušal osnovnošolske razlage, kaj je to komasacija in zgubljal časa. Hvala bogu, da dela in še žal mi je časa, ki ga izgublja tukaj gospa prisotna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Aha, torej besedo ima Janko Veber, prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Če je res tako velika dobronamernost vlagateljev tega zakona, da želijo, da se čim prej sprejme, potem bi bilo seveda potrebno pojasniti, zakaj imamo ta zakon danes v prvi obravnavi. Če bi ga vložili po skrajšanem postopku, bi se danes pogovarjali že o drugi obravnavi in bi res lahko govorili o tem, da preden gremo na dopust, bi ta zakon bil že sprejet. Vse razlage, ki ste jih imeli, v smer, da želite pospešiti reševanje komasacije, enostavno ne držijo. Gre za to, da se poskuša zavlačevati in oteževati Vladi možnost, da pride s svojim predlogom, ki ga bi potem seveda poskušali tudi čim prej sprejeti v Državnem zboru. To so dejstva.

Naslednje dejstvo je to, da sprememba odstotka lastnikov, ki sodelujejo pri uvedbi postopka za komasacijo, se zmanjšuje iz osemdeset na sedeminšestdeset. Je zgolj eden od prvih korakov, da lahko čim lažje začneš ta postopek, vendar je treba postopek potem izpeljati in na koncu zaključiti s pravnomočnostjo. In o tem govori v Zakonu o kmetijskih zemljiščih triindvajset členov. Sedem od teh jim je potrebno spremeniti in uskladiti z drugo zakonodajo, da bo ta postopek, ko se začne komasacija, čim prej zaključen in da začne živeti vsaj v tistem delu, tudi če v kakšnem delu zaradi pritožb še ni usklajen, še ni zaključen, da lahko živi vsaj v tistem delu kjer se ugotovi, da je postopek soglasen na obeh straneh oziroma pri vseh, ki so vključeni v to in v tistem delu, ki soglašajo s tem.

Skratka, zato govorimo o tem, da zakon takšen kot je, ne rešuje problema v praksi in je zato neprimerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Če bi obravnaval vsaj še tistih šest členov, ki jih je res treba uskladiti, potem bi danes lahko govorili o tem, da je naš skupen interes pri tej zadevi dosežen, da se zmanjša razdrobljenost zemljišča oziroma da so kompleksi urejeni tako, da vsako kmetijsko gospodarstvo lažje gospodari s svojimi zemljišči, ampak žal samo ta korak k temu ne bo pripeljal. In postopkovno je bilo že tudi povedano, da tudi če se ta zakon v prvi obravnavi potrdi, da se prej kot septembra, oktobra, ne moremo zaključiti. In mislim, da ni prav nobene razlike ob tem, da bo Vlada prišla julija ali avgusta, ker se bo naše zasedanje začelo v septembru in bo lahko postopek končan v oktobru, rano tako kot ta zakon. Prav nobenih očitkov ni mogoče dajati Vladi ali koaliciji, da bo nekaj pozneje ali pa, ne vem, v kakšnem nedoglednem času prišla s svojimi rešitvami. In res je, zelo težko je pripraviti zakon, ki ga ne bi potem v Državnem zboru dopolnjevali. To dokazuje praksa in mislim, da se iz mandata v mandat pravzaprav skorajda ne srečamo z zakonom, da ga ne bi v Državnem zboru dopolnili. Nenazadnje je tako tudi prav, saj to tudi je naša vloga, saj vsak predlagatelj, ko vloži zakon v proceduro, seveda ga obravnavamo in poskušamo dopolniti in upam, da tudi izboljšati. Najslabše pa je, če sprejmemo zakon, ki se ga pa potem v praksi ne da izvajati. To je pa res izguba časa. In samo en člen je izguba časa in o tem govorimo in zato utemeljujemo stališče naše poslanske skupine, da je ta zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo predlagatelj? Gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani kolegi!

Tukaj smo slišali zdaj vrsto tehničnih pomislekov in proceduralnih pomislekov, kar zadeva postopek. Lahko bi bil ta zakon po skrajšanem postopku, vendar ljudje ne bi imeli

priložnosti, da bi slišali to kvalitetno razpravo in razloge, zakaj tega ni možno sprejeti. Ker bi glasovali samo o predlogu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, tako kot pri vrsti drugih predlogov zakonov, ki smo jih vložili v zakonodajni postopek. To gospod Veber dobro ve, zato ima tudi tako velike težave z obrazložitvijo, zakaj to ni dobro. Da ima težave, velike težave s tem, kaže tudi njegov stavek, ko je rekel, če to sprejmemo, se zakon ne da izvajati. Še kako se da izvajati. Če se lahko zakon izvaja pri 80% soglasju, se bo še toliko lažje pri 2/3 soglasju. Bistveno lažje. Vsi tisti, ki smo bili vključeni svoje dni v postopke komasacij, vemo, kako ti postopki tečejo v živo in v praksi. In jaz mislim, da so razlogi, da se neka zadeva zavrne, samo zato, da bo prišel na vrsto vladni zakon čez tri mesece, slabi razlogi. Slabi razlogi! Zelo slabi razlogi. Govorijo o nečem, kar popolnoma odstopa, diametralno odstopa od tistega, kar nam je za to govornico govoril vaš predsednik Vlade, da bodo predlogi, ki so dobri, podprti. 2/3 soglasje pri komasacijah, če ga imate vi tudi v svojem predlogu, je točno tak, kot ga imate vi napisanega, vendar v tistem predlogu, ki bo prišel čez dva meseca, če bo prišel, bo to dvotretjinsko soglasje primerno in tapravo in najboljše. V predlogu, ki smo ga mi pripravili, ki ga mi predlagamo, pa to soglasje ni ustrezno. In kolega Veber celo izjavi, da se zakona ne bo dalo izvajati. Neverjetno. Mi smo predlagali to rešitev zato, da dobimo čas, da se lahko pod komasacije, ki se zastavljajo, izvedejo, da lahko hitreje pridemo do potrebnih soglasij za uvedbo postopkov. To je zagotovo bistveno in da hitreje sprožimo proces združevanja zemljišč, da hitreje pridemo do tega, da se bodo začele oblikovati zaokrožene kmetijske površine in s tem bi tudi bili dani prej pogoji za strojno in drugo tehnološko obdelavo in pridelavo hrane. To je pač temeljni cilj tega zakona. Če so še kakšni drugi razlogi, s katerimi mislite zakon popravljati, je v redu. V prejšnji podobni koaliciji se je pač Zakon o kmetijskih zemljiščih popravil samo za to, da so lahko eni kmetje kupili zemljo. Izključno zato se je naredila luknja in jaz najbrž imam kar dober občutek, da se bo tudi s tem kompleksnim zakonom, ki ga boste predlagali, naredilo nekaj podobnega. Morda ne to, ampak nekaj drugega, da se bodo sprostili neki postopki, ki bodo zamaskirani s tem dvotretjinske soglasjem, omogočali bodo neke druge odločitve, neke druge postopke. To se je do zdaj delalo s spremembami Zakona o kmetijskih zemljiščih. Zato so tudi nekateri zdaj postali tudi kmetje, poleg tega, kar počnejo. Skratka, mislim, da je potrebno s stvarmi, ki jih imamo, ki smo jih predlagali, nadaljevati, da je ta zakon primeren za obravnavo, nadaljevanje obravnave in da je potreba, da rešimo strukturne probleme, ki so na področju slovenskega kmetijstva. To je eden izmed pomembnih korakov. Ni edini in ni najbolj popoln, ampak je popoln korak, ki bo na podeželju uredil marsikaj in ureja marsikaj. Zato imajo tudi tisti, ki imajo status, ki se želijo

s to dejavnostjo ukvarjati, interes, da se te zadeve spremenijo. Vsi tisti, ki špekulirajo, imajo druge interese in na vse mogoče način ovirajo razne sprejemljive rešitve. To, da imamo v kmetijstvu stanje kakršno je, je posledica neustrezne kmetijske politike v preteklosti. Je. In to kmetijske politike od daleč nazaj, takrat so se izpeljale razlastitve, takrat so se določili kmetijski maksimumi, takrat se je uredilo marsikaj. In tudi nadaljevanje izvajanja kmetijske politike je bilo takrat izredno slabo, kajti ni bilo možno kupiti sodobne tehnološke opreme, ni bilo možno. In tudi zaradi tega smo ali pa ste tisti, ki ste imeli to možnost takrat, sistemsko zastavili problem propadanja slovenskega kmetijstva, sistemsko, ker se določene stvari niso smele razvijati. Šele v času po osamosvojitvi so se določene pomembne spremembe na temu področju naredile, vendar so bile povezane tudi z drugimi zadevami. Marsikaj tega se je dejansko tudi zgodilo, marsikaj takšnega, kar je bilo nepotrebno, in to najbrž namensko. Zdaj rešujemo stvari, ki so zastarane, zdaj skušamo oživetiti podeželje, da bi našli tudi na tem delu pot iz krize, da ne bi propadala kulturna krajina, da ne bi prihajale zveri do vrat domačij na podeželju. In ko tak predlog pride pred poslance Državnega zbora, je treba zbrati vse moči in potegniti vse rešitve in razlage iz petnih žil, da se takšni predlogi zavrnejo.

Če bi koalicija res bila toliko dobronamerna, kot je bilo povedano in kot se jo je poskušalo predstaviti javnosti, potem bi marsikaj v temu mandatu lahko že postorili, kar je ostalo iz prejšnjega mandata. Marsikaj. Pa pomembne stvari stojijo, pomembne stvari so bile zavrnjene in to samo iz raznih proceduralnih razlogov. To, kar je izjavila gospa Pečan, najbrž drži, mi bomo ta zakon zavrnilo zato, da bomo sprostili pot vladnemu zakonu, ki bo prišel čez dva meseca. To najbrž drži, to je ključen argument. In če koalicija deluje na takšen način, da potrebuje predlog opozicije, da ga potem povzame v svoji rešitvi, potem mislim, da ne bomo prišli daleč. In tudi zato najbrž mnoge stvari potekajo zelo počasi in tudi zato so trendi takšni, kot so po statističnih podatkih, pa ne samo po statističnih, tudi po dejanskih občutkih, ki jih dobimo in ki jih imajo državljani. Če na področju kmetijstva in kmetijske politike ne bomo ničesar spremenili, potem se bo ta trend propadanja kmetijskih zemljišč nezadržno nadaljeval. Kljub krizi, kljub temu, da bi, če bi lahko, če bi dobili, če bi lahko skomasirali zadeve, če bi lahko uredili zadeve in bi lahko marsikdo preživel, se bo ta trend nadaljeval. Zagotovo se bo nadaljeval. In dlje kot čakamo, večji so problemi. Mi bomo sprejemali kmalu proračun. Verjetno bo potrebno tudi dati neke postavke v proračun, ker na osnovi spremembe oziroma deleža soglasja lastnikov kmetijskih zemljišč se bodo dali neki razpisi in bo tudi interes nekoliko večji. Če boste še kaj drugega spremenili, bodo tudi postopki lažje stekli. In jaz mislim, da politično zadrževanje teh postopkov ni

primerno. Čim prej bi morali narediti te spremembe, ki so za to potrebne. Prva priložnost bo v sredo, ko bomo glasovali o teh predlogih zakonov in upam, da bo prišlo do ustreznih odločitev tudi v koaliciji, da ne bo glasovanja sami mi pa vi, tako kot se je praviloma dogajalo sedaj. Samo mi smo bili tisti, ki smo podpirali koalicijske predloge in marsikakšna stvar je bila tudi za vas nepričakovano soglasno sprejeta, ni pa prišlo do nekega ustreznega odločanja koalicije, da bi se podprli tudi dobri in potrebni opozicijski predlogi. Tudi na področju gospodarstva, kar smo predlagali, tudi na področju administrativnih ovir, tudi na področju, v tem primeru kmetijske politike, so to ustrezni in dobri predlogi. To ste tudi v razpravi povedali. Vendar načela koalicija : opozicija, mi : vi so močnejša od dobrote, o kateri ste prej govorili in kvalitete, o kateri ste prej govorili. Jaz mislim, da tak pristop za državo, ki se nahaja v gospodarski krizi, tudi velik del tega po nepotrebem, bi bilo potrebno nekatere vzorce obnašanja spremeniti. Morda bi kakšen vzorec iz preteklega mandata, ko se je za temeljne rešitve, za najzahtevnejše rešitve posvetovalo in usklajevalo tudi z opozicijskimi strankami, da bi se ti modeli tudi sedaj uporabili. Takrat to ni bilo tako potrebno, ker so bile razmere take. Sedaj pa je to zelo potrebno. In je škoda vsake zamujene priložnosti, ki jo koalicija ne izkoristi, da bi prišla do boljših rešitev. Izgovarjati se samo na to, da imamo v pripravi sistemski zakon, da bomo tu še nekaj proučili in bomo potem predlagali, kot smo poslušali danes praktično cel dan, to je pravzaprav, milo rečeno, neodgovorno. In kar je še slabše, da takrat, ko pride pred vas rešitev, ki je pravzaprav po zdravi pameti ni mogoče zavrnila, se usuje na predlagatelje praktično kup žaljivk. Mislim, da to ni raven razprave v Državnem zboru. Mi potrebujemo kvalitetno razpravo. Če dvotretjinsko soglasje ni primerno, potem lahko opravimo razpravo o nižjem soglasju, lahko tudi o nekoliko višjem, vendar mora to nekdo predlagati. O tem bi morala teči razprava, ali je načelo dveh tretjin primerno ali ni, samo to predlagamo. Vendar o tem načelu tu razprava ne teče. Teče o mnogih drugih stvareh, ki nimajo z vsebino zakona in predlogom, ki smo ga dali, popolnoma nobene zveze. Moram reči, da tudi predlagatelji, tudi moji kolegi poslanci so danes pri tej točki razpravljali na ta način, ampak so bili izzvani.

Mislim, da bi bilo primerno, da vsi tisti, ki imate tudi na kmetijskem področju dobre namene, to čim prej realiziramo, da izkoristimo tiste priložnosti, ki se ponujajo, da jih izkoristimo takrat, ko jih imamo na mizi. Ni nobene potrebe in nobenega argumenta, da odločitve o takih predlogih prelagamo v neko prihodnost, pa naj se gospod Potrč nasmiha tako ali drugače. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Veber. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Mene resnično izjemno veseli, da je gospod Tanko kot predlagatelj oziroma eden od predlagateljev oziroma prvopodpisani priznal, da je bil cilj vložitve tega zakona, da danes govorimo pred javnostjo o tem zakonu. In to je bil res cilj.

Glede časovnega sprejemanja tega zakona še enkrat poudarjam, če bi bil vaš interes iskren, da je ta zakon sprejet čim prej, bi ga danes obravnavali po skrajšanem postopku in danes bi na seji Državnega zbora ta zakon bil sprejet ali pa zavrjen. In res bi lahko govorili o tem, če bi bili...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani.

JANKO VEBER: ... če bi bil sprejet, da bi bil vaš interes iskren in dobronameren. Vendar, žal ste dokazali že s samo proceduro, da vaša dobronamernost tukaj resnično ni izkazana in bo časovna komponenta sprejemanja ali vladnega ali tega zakona povsem enaka. Efekt v praksi bo pa glede na vsebino vladnega zakona bistveno kvalitetnejši, kot pa bo s tem. Poglejte, ves čas v obdobju samostojne Slovenije je praktično bila odgovorna za kmetijsko politiko desnica. Ves čas. Če samo pogledamo podatke, ki so zastrašujoči. Od leta 2002 do leta 2007 smo izgubili sedem hektarjev kmetijskih zemljišč na dan. Sedem hektarjev kmetijskih zemljišč na dan. To je zastrašujoč podatek. In že tolikokrat tudi mogoče omenjano razlaščenje in tako naprej. Poglejte, denacionalizacija, vračanje kmetijskih zemljišč v naravi tudi tistim, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom. Veliko parcel je bilo vrnjenih tudi v kompleksih, s čimer smo razdrobili komplekse in zmanjšali konkurenčnost slovenskega kmetijstva. Zakaj se je to vračalo v naravi, predvsem na način, da so se drobili kompleksi kmetijskih zemljišč? Na to bi bilo danes res lepo slišati odgovore s strani desnice, zakaj je peljala takšno kmetijsko politiko, da je drobila komplekse? In danes si razbijamo glavo o tem, kako bomo lastnike kmetijskih zemljišč, ki niti niso v Sloveniji, zanimali za to, da bodo pristopili h komasaciji. Eden od ukrepov, ki ga predlagamo kot levica uradno v zakonu, ki je v proceduri v skladu s koalicijskim sporazumom, je zmanjšanje števila udeležencev, torej lastnikov na začetku uvedbe te komasacije. Primorani smo v to, ker enostavno ni mogoče zbrati toliko soglasij lastnikov zemljišč, ker je veliko teh povezanih tudi z vračanjem v naravi v sklopu denacionalizacijskega postopka. In to je eden največjih problemov, ki smo si ga v samostojni Sloveniji postavili sami, ko je bil sprejet ta...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Veber počasi zaključite prosim.

JANKO VEBER: Prosim?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Čas je potekel, če zaključite.

JANKO VEBER: V glavnem, še enkrat samo opozarjam...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Zato vas moram jaz opozoriti....

JANKO VEBER: Še enkrat opozarjam, da ta namen, kot je bil izpostavljen s strani predlagatelja, je bil jasno izkazan, da gre za razpravljanje, ne pa za učinkovito reševanje tega problema.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Ugotavljam, da želi.

Prijavila se je tudi gospa Sonja Bukovec, državna sekretarka. Dal vam bom besedo. Najprej bom dal besedo gospe državni sekretarki gospe Sonji Bukovec. Prijavila se je meni. Pri tem času se lahko prijavi. Pri času, ki ostane, se lahko prijavi, ni pa se mogla prijaviti prej, ker Vlada ni dala. Ne skrbite za pravilno razlago Poslovnika. Prosim, gospa Sonja Bukovec.

SONJA BUKOVEC: Hvala lepa, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni gospodje poslanci, gospe poslanke. Hvala za besedo. Danes teče beseda o zakonu o kmetijskih zemljiščih. Problemi na tem področju so zelo veliki. Zaradi tega smo se na ministrstvu odločili, kljub temu da to ni bilo v začetku v normativnem planu, da bomo pripravili spremembe tega zakona in jih vložili v vladno oziroma parlamentarno proceduro.

Zakon je trenutno v koalicijskem usklajevanju. Člen zakona, ki ga predlaga Poslanska skupina SDS, je seveda identičen, kot je bilo danes že omenjeno, členu zakona, ki je v našem predlogu. Zakaj smo se odločili zaradi spremembe? Predvsem zaradi tega, ker na tem področju, na področju zemljiške politike obstoječi zakon prinaša vrsto problemov, predvsem administrativnih, nadalje gre za usklajenost s prostorom, problemi, ki so povezani s prometom kmetijskih zemljišč, zemljišča ostajajo izven ekonomske funkcije in drugo.

Ponavljam, zakon je v koalicijskem usklajevanju, probleme smo poskušali rešiti celovito, čim bolj, kolikor pač dovoljuje sprememba zakona, da bi se kmetijska politika in da bi bil za vse, ki na tem področju potrebujejo pomoč, zakon čim bolj prijazen.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Bogdan Barovič.
Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

No, hvala bogu, da se je spoštovana gospa oglasila. Že spet smo pri obravnavi predloga zakona o spremembi zakona o kmetijskih zemljiščih prišli na politiziranje, ne pa na vsebino. Je pa res, da me je kolega tu zraven mene opomnil; mi sodelujemo; in to sem hotel vprašati. Vse lepo, kar je zdaj gospa državna sekretarka povedala, ampak zakaj vendar nismo prejeli stališča Vlade do predloga tega zakona?! Mogoče bi bilo manj besed, manj žalitev z leve in desne. In mogoče bi vedeli, v čem je stvar, ne glede, da smo pri prvi obravnavi. Stališča Vlade, vsaj če pogledam, ga niti ni bilo, niti ga nisem slišal, niti ga nimam, razen če sem ga spregledal - potem se vam, gospa državna sekretarka, iskreno opravičujem. Potem, dobro, potem pa pojdimo po poti besed in narekov po raznih knjigah in se prepirajmo tukaj in si pač mečite z leve na desno, kar si imate za metati...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod Kontič, mir.

BOGDAN BAROVIČ: ...prav bi bilo, da Vlada pove svoje stališče, saj vendar je Vlada tista, ki skrbi in bdi nad dogajanjem na področju, konkretno zakona o kmetijskih zemljiščih. Imamo predlog, ne glede, da je prva obravnava, Vlada naj pove svoje stališče, naj pove, da se pripravlja drug zakon in potem ne bi zamujali in govorili na pamet tri, štiri ure in brezplodno zapravljali čas. Saj mi smo za to plačani, da si izmenjujemo mnenja. Ampak brezplodnost je tista, ki boli. Pač nek predlog je, Vlada naj pove, da ta predlog bo upoštevan, ne bo upoštevan, ga spreminja, ne glede, ali je to prva, druga ali tretja obravnava ali karkoli že. Vsebina je važna, ne oblika, ne poslovnik, ne določila poslovnika. Mi govorimo o enem predlogu, ki bi bil po mnenju enih boljši, po mnenju drugih slabši. Vlada je tista, ki bo dala svoje stališče, verjetno bo takšno stališče tudi sprejeto in nič slabega ni, če ga danes slišimo, ne glede, da je po poslovniku prva obravnava. Mislím, da je to koristno za ljudi, za kmete, za tiste, ki se jih ta zakon tiče, ne pa za nas, ker vsi tega zakona ne poznamo tako dobro, nekateri so dali določene predloge, se malo bolje spoznajo, v bistvu pa je ta zakon zaradi ljudi, ki čakajo, kaj se bo zgodilo. Ljudje so tisti, ki potrebujejo ali ne potrebujejo tega zakona.

Jaz sem se moral oglasiti, ker dejansko stališče Vlade, tudi če je bilo podano, hvala bogu, da je bilo zdajle dano s strani Vlade, je dobrodošlo, da vemo, kako naprej. Ker smo v prvi obravnavi, so še vedno možnosti, da storimo dobro za ljudi, ki se jih zakon tiče. Za nas je pravzaprav vseeno, za

nas je to očitno samo metanje krogle ali pa streljanje s puščicami z leve na desno. Spoštujem poslovnik, ampak včasih je logično razmišljanje bolj potrebno kot papirji, papirologija in predpisi. Mislím pa, da je zadeva legalna ali pa legitimna, če želite, če že ni legalna, no, bom rekel legitimna, da Vlada pove svoje mnenje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav velja tudi državni sekretarki, kolegice in kolegi! Mislím, da nobenega problema ali tragedije ne bo, če bi tudi to predlagano spremembo zakona s strani opozicije sprejeli. Vseeno pa ocenjujem, da koalicija pripravlja nekatere rešitve, spremembe v paketu. Zaradi tega bom podprl takrat tiste rešitve. Kot pravim, nobena tragedija se ne bi zgodila, če bi tudi zdaj prepisano eden od drugega to zadevo sprejeli. Pomembno je, da kmetijstvo potrebuje to spremembo zakona, kajti z melioracijami in tudi komasacijami lahko naredimo slovensko kmetijstvo konkurenčno evropskemu. Toda še preden se bo ta konkurenčnost zgodila, bomo morali v Sloveniji povedati v svoji strategiji - mislím, da bo v kratkem predstavljena tudi na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni - razvoja kmetijstva v slovenskem prostoru. Enkrat bomo morali povedati, kakšno kmetijo, družinsko kmetijo si v Sloveniji dejansko želimo. Pethektarska kmetija z mogoče 30 do 50 parcelami obdelovalnih površin ne bo prinesla konkurenčnosti. Zgodovina pogojuje te zadeve, iz preteklosti, če gledamo v Prekmurju, pa se spomnimo samo Miška Kranjca - In strici so nam povedali, pa bo verjetno za vse Slovence jasno, zakaj imamo tako velike kmetijske obdelovalne parcele. Sam pa prihajam z območja in imam tudi svoje izkušnje, na kakšen način smo začeli izvajati komasacije in melioracije na našem območju. Žal pa moram ugotoviti, da se je v letih po osamosvojitvi, tudi za časa prve Demosove vlade, zgodilo to, da je Sklad kmetijskih zemljišč takrat tudi prispeval k temu, da smo te komplekse drobili, da smo to zemljo, ki so jo imele različne institucije, kmetijske zadruge, kmetijska gospodarstva, razdelili med kmete po malih parcelah. Že takrat bi morali gledati na to, o čemer se danes pogovarjamo.

Mene pa nekaj drugega pri celi zgodbi še bolj skrbi. Vsi agrarni ekonomisti v Sloveniji - ni bilo Sklada kmetijskih zemljišč, ampak so nekatere druge institucije to zadevo delile, sem se pozneje tudi popravil agrarni ekonomisti govorijo o težavah v kmetijstvu. Na to vpliva tudi naša razdrobljenost, ker nismo konkurenčni. V letu 2009 se ekonomičnost vseh naših kmetijskih segmentov poslabšuje. Precej nas mora skrbeti, da je to v letu, ko dejansko imamo veliko gospodarsko krizo oziroma recesijo v Sloveniji kakor tudi v svetu. Zakaj sedaj to poudarjam? Predvsem zaradi tega,

ker me skrbi, da ravno iz okolja, iz katerega prihajam, dejansko izgubljam poleg tega, da imamo velike težave v kmetijstvu, tudi eno od najbolj pomembnih gospodarskih družb, to je delniška družba Mura. Si predstavljate, težave s katerimi se srečujemo na področju kmetijstva, podkrepljuje še tekstilni velikan s stečajem. Kaj prinaša našemu prostoru dejansko v letu 2009 vse skupaj?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Če bi res imeli v koaliciji dobre namene in bi zakon podprli, potem bi tudi omogočili, da lahko vložimo zahtevo za izredno sejo, za drugo obravnavo, in bi skupaj z rebalansom proračuna obravnavali tudi ta zakon in bi bil tudi že na tej seji sprejet, 16. in 17. julija. Tako kot zdaj Vlada vsak dan prinese dodaten zakon, ki bo uvrščen na izredni seji, bi lahko tudi ta droben problem, ki je vezan na proceduro in učinkovitost, lahko zlahka rešili. Tudi poslovniško je to možno.

Kar zadeva odgovornost za podeželje ali pa za kmetijstvo, veste, kolega Veber, ni bila desnica odgovorna za kmetijski resor, ampak vedno koalicija. Vedno je koalicija imela ministra za kmetijstvo in vsaka koalicija je ta resor poskušala tako ali drugače urediti. To ni bilo nič vezano na levico ali desnico, ampak na koalicijo in opozicijo. In če ste bili dovolj dolgo člani koalicijskih vlad, bi lahko tudi to uredili.

Podobno je tudi z Zakonom o denacionalizaciji. Po letu, ne vem, 1992 ali 1994, ko je bil sprejet, je bilo do leta 2004 deset let, ko ste imeli v koaliciji veliko moč. Ne največjo, ampak veliko. In če je bil ta zakon o denacionalizaciji za takratne koalicije tako moteč, potem bi ga lahko zlahka spremenili. Imeli ste tudi več kot dve tretjini poslancev v Državnem zboru v koaliciji svoje čase. In zdaj oporekati, zakaj in kako, celo kakšen mandat ste dlje poslanec, kot sem sam, bi lahko tudi že prej kaj predlagali, ne samo zdaj v tej prosti razpravi, ko je postopek zaključen, to urejamo. Deset let nazaj se je pa dalo še kaj narediti.

In problem je še naslednji. Danes smo obravnavali štiri zakone v prvi obravnavi. Pri treh zakonih, ki smo jih predlagali, smo imeli pisno stališče Vlade in ustni govor ali pa nagovor predstavnika Vlade. To je edini zakon, za katerega nismo dobili niti pisnega stališča Vlade, niti Vlada ni imela najavljenega časa, da bi povedala svoje stališče. Žal je takšen umik, ki ga smatram kot neko obliko dezertiranja oziroma bežanja od problema, je neprimeren za Vlado, ki želi tudi na kmetijskem resorju delati kompetentno. Vlada do tako pomembne spremembe, čeprav gre samo za spremembo enega člana, najbrž bi morala predložiti pisno in tudi ustno stališče v

Državnem zboru. Če je zmogla za tri zakone, ki smo jih obravnavali pred to točko, to storiti, potem bi najbrž bilo primerno tudi za to točko. Tudi pričakovano je bilo. Tako pa je vse nekam zvođenelo.

Rad bi vas še opozoril na izjavo gospe državne sekretarke, ki je povedala, da ta sprememba zakona ni bila v normativnem programu Vlade. Najbrž tudi sedaj še ni. Se pravi, da po 10. juniju, ko smo mi to spremembo tega člena vložili, se je potem sprostila vladna mašinerija. In zato bomo še čakali mesec in pol, da bo Vlada vložila predlog zakona za postopek. Pa še nekaj drugih stvari bo zraven dodala, da ne bo enostavno samo to v postopku. Tako sedaj to izgleda. Ena izjava gospoda Sajovica, ki je član koalicije, druga gospe Pečanove, tretja državne sekretarke in ko ta mozaik zložiš, potem pač lahko prideš tudi do takega zaključka. Ne rečem, da je pravi .../Opozorilni znak za konec razprave./..., ampak lahko prideš do takega zaključka.

Sam pa bom predlog zakona podprl, ker mislim, da je ta sprememba potrebna. Potrebna je zato, ker je potrebno sprostiti oblikovanje in pridobivanje soglasij za uvedbo komasacijskih postopkov. Treba je kvorum znižati in tako tudi omogočiti, da bo prišlo tam, kjer je interes, do uvedbe komasacijskih postopkov in do izboljšav .../Opozorilni znak za konec razprave./... na področju kmetijske politike. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **prekinjeno 8. točko dnevnega reda - to je na obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini, skrajšani postopek**. Nadaljujemo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Besedo ima Rado Likar v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav. Zakon o dopolnitvi zakona o dohodnini je kratek in zasleduje en sam cilj oziroma rešitev. Ta pa je, da se tako imenovana plačila OMD, to je plačila za območje z omejenimi dejavniki, izključijo iz davčne osnove. Plačila za OMD so namreč plačila iz kmetijskookoljskih in gozdnookoljskih plačil, ki so po 26. členu veljavnega zakona o dohodnini oproščena plačila dohodnine, kot tudi po določbah uredbe sveta. Kmetje so na območjih z omejenimi možnostmi kmetovanja upravičeni do izravnalnih plačil, namenjenih izravnavi stroškov pridelave zaradi težjih pridelovalnih razmer, s ciljem ustvarjanja pogojev za kmetovanje in zagotavljanje primerne obdelanosti kmetijskih zemljišč v gričevnato hribovitih področjih in na

področjih z okoljskimi omejitvami. Zato ni logično, da bi kmet, ki obdeluje zemljo na območjih z omejenimi dejavniki, plačal več davka od dohodka, povezanega s kmetijsko dejavnostjo, kot kmet, ki pridobiva dohodek iz kmetijske dejavnosti na ravninskih predelih. Že za leti 2007 in tudi 2008 je Ministrstvo za finance v povprečni znesek subvencij najprej vključilo tudi plačila iz naslova plačil iz OMD, pozneje pa objavilo nove izračune, pri čemer je iz izračuna v celoti izločilo OMD plačila. Takšna rešitev je po našem mnenju zgolj začasna in prav z dopolnitvami zakona o dohodnini bi ta problem lahko trajno rešili.

Na seji matičnega odbora je na predlog Poslanske skupine SD, kljub temu da Vlada ni nasprotovala noveli zakona, bil izglasovan predlog, da predloženi zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, češ, da je primerneje počakati na spremembo zakona o dohodnini, ki je že v pripravi. Bojim se, da napovedanih novel zakonov in sistemskih rešitev, ki urejajo dohodnino in katastrski dohodek, še nekaj časa ne bo, zato je sprejetje predlaganega zakona po našem mnenju smiselno in potrebno. Potrebno je tudi s tega vidika, ker je po podatkih statističnega urada faktorski dohodek v kmetijstvu v letu 2008 nižji za okrog 10%, v primerjavi z letom 2007. Zadnja leta smo tudi priča številnim ujmam, ki uničujejo pridelke in gospodarska poslopja in tako še poslabšujejo dohodkovni položaj kmetijstva v Sloveniji.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo za predlog dopolnitve zakona oziroma smo proti sklepu, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Poslanci DeSUS predlagani rešitvi načeloma ne nasprotujemo, saj smo prepričani, da je treba to področje urediti na način, ki bo zagotavljal enakopravnost za vse zavezance. Glede na to, da je k ureditvi tega vprašanja pristopila tudi Vlada, katere namen je oblikovati ustrezno rešitev v smislu na novo opredeljene dohodke, ki se všttevajo v davčno osnovo, ter oprostitve za dohodke iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, tega predloga ne bomo podprli. Prepričani smo, da bo vladni predlog celoviteje in pravičneje uredil obdavčitev tega področja ter možnost določitve katastrskega dohodka, subvencijskega dohodka in proučitev vrnitve na sistem obdavčitve dejanskih subvencij pri dejanskih prejemnikih.

Zaradi navedenega bomo poslanci DeSUS podprli sklep matičnega delovnega telesa, da predlog novele dohodninskega zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predstavniki koalicije, vodje koalicijskih poslanskih skupin, lepo bi vas prosil, da nam nekdo pove, česa nimate v pripravi, da bomo tisto mi naredili. Kajti očitno delamo samo stvari...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, to ni proceduralno vprašanje. Proceduralno vprašanje se nanaša na uporabo poslovnika, tako da to ni proceduralno vprašanje in ni treba nikomur ničesar povedati. Hvala. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Ko smo zasedali na matičnem delovnem telesu, smo dobili razpravo o predlogu dopolnitve Zakona o dohodnini po skrajšanem postopku, ki ga je vložil kolega iz Slovenske ljudske stranke, da sta predstavnici Vlade na Državnem svetu korektno in legitimno povedali, da Vlada nasprotuje Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini po skrajšanem postopku. Na sami seji matičnega delovnega telesa pa smo prejeli stališče Vlade, kjer le-ta ne nasprotuje Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini, skrajšani postopek. Na Državnem svetu predstavnik Vlade pravi, da nasprotuje, na matičnem delovnem telesu je stališče Vlade, da ne nasprotuje. Ne vem, mislim, da sta to dve popolnoma različni stališči ene in iste Vlade. Na tej seji matičnega delovnega telesa je ponovno prišlo do tega, da je pretehtala odločitev koalicijskih strank, da pa vendar nasprotujejo predlogu zakona. Če se zdaj dogovorimo, da govorimo o Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini z različnimi stališči, ker ga je vložil pač nekdo iz Slovenske ljudske stranke, potem se pojdemo "za-proti-za-proti". Če pa se pogovarjamo o zakonu, ki je pomemben za ljudi, katerega vsebina je pomembna za ljudi, potem bi pričakoval - pa spet nočem biti stroga opozicijska, pač pa konstruktivna opozicijska stranka -, da bi bilo stališče Vlade in koalicijskih strank, ki to Vlado sestavljajo, enotno. Da bi na Državnem svetu rekli, smo proti, da bi rekli na matičnem delovnem telesu, smo proti, in tretjič, smo proti, ker pripravljamo nov zakon. Prav. Vendar pa ne razumem, na Državnem svetu proti, na matičnem delovnem telesu niso proti, potem so bili spet proti po odločanju na matičnem delovnem telesu. In se bojim, da v Vladi niso bili usklajeni. To naj se sami zmenijo. Res nimam nič proti in sem danes že dvakrat poudaril, da pričakujem številne nove zakone, ki jih pripravlja Vlada. In jih bom skušal, vsaj tiste, ki se tičejo mojih področij in področij Slovenske nacionalne stranke, prebrati, jih spoštovati, če so dobri, ali jih zavrniti, če niso dobri. Ampak do zdaj samo slišim, kako se

pripravljajo novi zakoni, zato vse, karkoli nekdo drug predlaga, ni dobro. Vendar s tem nismo rešili problema. Lahko verjamem, da tisto, kar bi sam predlagal, kar je predlagal kolega ali predlagajo kolegi s te ali te strani, da kaka stvar ni dobro. To lahko verjamem. Lahko verjamem, da ni dobra. Ampak vsaj obravnavajmo jo, pa pogledajmo, če ni dobra, ugotovimo, da ni dobra, in jo zavržimo. Če pa vidimo, da je dobra, jo sprejmimo. Bolje je, da posadimo eno drevo, kot da bomo čakali, da bo sto tovornjakov pripeljalo tisoč dreves. Vsaj eno bo zraslo. V strahu, v čakanju za tisoč novih dreves, ki jih nikoli ne bo, pa ne moremo živeti, ali pa ljudje, ki se jih to tiče.

V Slovenski nacionalni stranki bomo Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini po skrajšanem postopku že zaradi neskladja znotraj koalicije in znotraj Vlade podprli. Z veseljem. Vem, da bomo najbrž v manjšini in da Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini ne bo sprejet, ampak lahko bomo rekli čez pol leta ali leto, da smo ga hoteli sprejeti in smo hoteli dobro ljudem, ne politiki.

PRESEČNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Rad bi pojasnil, da mi podpiramo ta zakon, ker smo ga tudi vložili. Ampak rekel bi tudi to, da tudi Vlada in koalicija podpirata zakon. Vendar ker pripravlja, to smo danes že večkrat ugotovili, ker pripravlja obširnejši in sistemski zakon, bo očitno tudi ta zakon doživel podobno usodo. Ampak OMD plačila so, jasno, ne samo po našem mnenju in po mnenju večine so to okoljska plačila. In po veljavnem zakonu o dohodnini bi kot taka že morala biti izključena iz obdavčitve po obstoječem zakonu. Vendar, ker prihaja do različnih tolmačenj na Ministrstvu za kmetijstvo, predvsem pa na Ministrstvu za finance, je potrebno zadevo urediti točneje, določneje, nedvoumno z manjšo spremembo zakona, ki smo jo tudi predlagali. Res je. Enak postopek je bil na koncu preteklega prejšnjega mandata. Tudi takrat smo dali nalogo v prejšnji koaliciji, da ti dve ministrstvi, predvsem pa Ministrstvo za finance pripravie spremembico, to manjšo spremembo zakona, vendar je konec mandata prepričal, da bi takrat v Državnem zboru sprejeli spremembo oziroma da bi sploh ustrezna ministrstva pripravila ustrezno spremembo. Zato pričakujemo, da Državni zbor sprejme ta zakon, ki smo ga pripravili in da enkrat rešimo tudi za naslednja leta, da ne bo več dileme v spomladanskem delu, ko bodo zopet dane ustrezne odločbe vsem tistim, ki se jih ta del zakona tudi tiče.

Kot rečeno, v poslanski skupini bomo te spremembe zakona podprli. Če eventualno ta sistemski zakon ne bi zagledal luči

sveta do prihodnje pomladi, predlagam vsem, da tudi sledijo našemu zgledu. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam 8. sejo zboru, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 13. julija 2009, ob deveti uri. Hvala. Lep pozdrav. Prijeten vikend vam želim.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 10. JULIJA 2009 OB 18.01 IN SE JE NADALJEVALA 13. JULIJA 2009 OB 9.01.)

PODPRESEDENIK MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 8. seje Državnega zboru.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, gospod Milenko Ziherl, gospod Samo Bevk in gospod Jakob Presečnik. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI**, v okviru rednega postopka.

Predlog zakonu je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakonu. Gospa ministrica Katarina Kresal, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci! Vlada predlaga Državnemu zboru, da sprejme Predlog zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakonu o mednarodni zaščiti, katerega temeljni cilj je odprava neskladja zakonu z Ustavo Republike Slovenije, ki je bilo ugotovljeno z odločbo Ustavnega sodišča z dne 15.10.2008, in sicer glede razselitve prosilcev za mednarodno zaščito na zasebni naslov.

S predlagano spremembo zakonu se tako odpravlja ugotovljena neustavnost, saj razselitev prosilca na zasebni naslov ni več pogojena s polno zasedenim azilnim domom. Pomembno vsebinsko dopolnitev zakonu pa prinaša 5. člen predloga zakonu, ki omogoča zakonsko podlago za sprejetje oseb, ki jim je status begunca priznala druga članica Evropske unije, ob pogoju, da ta oseba izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa begunca tudi po slovenski zakonodaji. Navedeni institut se vnaša v zakonsko besedilo z namenom delitve bremen med državami članicami Evropske unije, saj so nekatere članice preobremenjene s številom beguncev in je tako njihova integracija v okolje precej otežena.

S predlogom pa se v zakon vnašajo še določene manjše spremembe, ki v samo zakonsko materijo ne posegajo bistveno,

odpravljajo pa dvome, ki se pojavljajo pri njegovi implementaciji in le-to olajšujejo.

Dodana sta tudi dva popravka, ki zakon usklajujeta z besedilom Konvencije o statusu beguncev iz leta 1951, dopolnjene s Protokolom o statusu beguncev iz leta 1967 in besedilom Direktive Sveta Evropske unije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora, gospodu dr. Vinku Gorenaku, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval na 6. seji 30.6.2009 kot matično delovno telo. Vlada je predlagatelj, kolegij pa je tisti, ki je določil način in postopek.

Članice in člani odbora so gradivo prejeli, in sicer: predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje komisije Državnega sveta.

V poslovnem roku so bili pravočasno vloženi amandmaji poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 5. in 8. členu z dne 24. 6. 2009 in Poslanske skupine SDS k 2. in 7. členu prav tako z dne 24. 6. 2009.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, Zakonodajno-pravne službe in komisije Državnega sveta.

Predstavniki predlagatelja državni sekretar, gospod Klemenčič, je povedal to, kar smo pravkar slišali s strani ministrice, in Zakonodajno-pravna služba je v predstavitvi svojega mnenja povedala, da so imeli obsežnejšo pripombo k 5. členu in redakcijski pripombi k 1. in 8. členu. Državni svet je zakon podprl, tako je poročal njihov član Bogomir Vnučec.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 5. in 8. členu, ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih skupaj in jih sprejel. Glede na sprejeta amandmaja je tak predlog zakona amandmiran priloga oziroma sestavni del poročila.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Poslanske skupine SLS.

GUIDO KRES: Lep pozdrav. Gospa ministrica, spoštovane kolegice in kolegi.

Zakon o mednarodni zaščiti sistemsko ureja celotno področje mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji. Njegov namen je celovit prenos določb skupnega evropskega azilnega

sistema v nacionalno zakonodajo in uvedba zakonitih, učinkovitih in hitrih azilnih postopkov, ki nudijo potrebno zaščito državljanov tretjih držav, ki so pridobili mednarodno zaščito in omogočajo integracijo v slovensko družbo. Ustavno sodišče Republike Slovenije je odločilo, da je prva alineja drugega odstavka 83. člena Zakona o mednarodni zaščiti v neskladju z ustavo, zato je, kot razumemo, osnovni cilj predlaganih sprememb in dopolnitev odpraviti neskladje zakona z Ustavo Republike Slovenije ter popraviti in dopolniti nejasne dele zakona.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo osnovna načela in rešitve, ki jih predlog zakona zasleduje. Gre torej za zagotovitev možnosti razselitve prosilcev za mednarodno zaščito na zasebni naslov, ne da bi bila ta možnost pogojevana s prostimi kapacitetami v azilnem domu na eni strani ter za zavarovanje javnega reda in primerne zasebne nastanitve prosilca na drugi strani. Strinjamo se, da je pogoj za razselitev v druge primerne institucije določen preveč široko in da se uveljavlja besedna zaveza "izjemne osebne okoliščine", pri čemer gre za okoliščine, kot so na primer potreba po razselitvi v varne hiše, domove za ostarele in druge institucije, ter kadar gre za potreba po specifični strokovni obravnavi prosilca. Seveda je nujno, da so prosilcu na zasebnem naslovu zagotovljeni ustrezni pogoji za bivanje. Pri tem pa naj poudarim le, da bi tudi v azilnih domovih morali absolutno biti zagotovljeni ustrezni pogoji za bivanje, žal pa se je že večkrat pokazalo, da temu ni tako.

Podpiramo tudi določilo, da se mora prosilec ponovno nastaniti v azilnem domu, če je bilo v času nastanitve na zasebnem naslovu na podlagi drugih postopkov Republike Slovenije ugotovljeno, da je prosilec kršil javni red Republike Slovenije, kar vključuje tudi delo in zaposlovanje na črno. Dosedanja ureditev je določala, da brezplačna pravna pomoč prosilcem pripada zgolj v zvezi s postopkom mednarodne zaščite. Torej, prosilci v postopkih, kjer se ne ugotavljajo razlogi za priznanje mednarodne zaščite, kot so postopek pri omejitvi gibanja, postopek glede razselitve, niso bili upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Ni jim bila omogočena brezplačna pravna pomoč v primeru vložitve tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije in nato v primeru pritožbe na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Menimo, da je prav, da se s predlagano spremembo odpravlja ta neskladnost in uvaja brezplačno pravno pomoč pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije in Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije v vseh postopkih, ki se vodijo po tem zakonu.

Glede na navedeno bomo torej v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlog zakona podprli.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anderlič ima besedo v imenu Poslanske skupine LDS.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Vse prevečkrat se nam dogaja, da mora Ustavno sodišče poseči v tiste akte, ki jih sprejema Vlada ali Državni zbor in se nanašajo na človeško dostojanstvo, človekove pravice in stvari, ki so povezane z zaščito tega dostojanstva. Gre preprosto za to, da je treba biti občutljiv takrat, ko gre za ljudi, ki v svoji lastni državi, naj si bo po svoji krivdi - ampak ne gre za to, predvsem zaradi krivde režimov, zaradi drugih okoliščin ne morejo uživati zaščite človekovih pravic oziroma človekovega dostojanstva. Zato je prav, da Državni zbor sprejme spremembo zakona, da harmonizira zakon tudi s predpisi Evropske unije in s tistim, kar je več, kar je standard, ki gre v izboljšanje pogojev za ljudi, ki so izgubili dostojanstvo, s tem ko so izgubili pravico v svoji lastni državi ali v kakšnih drugih okoliščinah.

Razumljivo je, da je treba bremena deliti in da je potreben dogovor in verjamem, da je na ta način rešena ta problematika pravilna. Mogoče se včasih zdi, da sedaj, ko je Republika Slovenija samostojna država, ko ima za svoje državljanke in državljane vendarle dosežene določene najvišje standarde, pozablja ali pa ne vidi, da se okoli nas v bližnji okolici ali v širši okolici dogajajo stvari, ki jih ne morejo državljani in državljanke ali pač ljudje brez državljanstva urejati v svojih okoljih, zato je prav, da v mednarodni solidarnosti, v solidarnosti med ljudmi tako rekoč širom sveta, Slovenija prednjači in je na tistem mestu, kjer se lahko reče, tako iz zgodovinskih izkušenj, tako iz svojih izkušenj v bližnji preteklosti, da razume stiske ljudi in jim tako tudi uredi ustrezno zakonodajo, pomaga po svojih močeh, seveda pa mora imeti na osnovi zakona tudi pravico posegati takrat, ko je treba to storiti zato, da se to breme in te okoliščine razrešijo tako, kot je v moči države, kot je v skupni politiki širše skupnosti, kot je v tem primeru Evropska unija. In kot je seveda tudi v zadovoljstvu ali pač v neko dostojanstvo ljudi, ki so deležni te zaščite.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da te zaščite nikoli ni preveč, in seveda tudi to, da danes zaradi odločbe Ustavne sodišča popravljamo ta zakon, ne pomeni, da ne bomo težili k temu, da bi v takih primerih in zakone za take primere še izboljšali. Kot rečeno, zakon bomo podprli.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Potrč, v imenu poslanske skupine SD. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica, gospod podpredsednik Državnega zbora! V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlog sprememb in dopolnitev zakona. Ko se je ta zakon v novembru 2007 sprejemal, smo tako ali drugače na vprašanja, ki so sedaj urejena v odločbi Ustavnega sodišča, opozarjali. Opozarjali smo predvsem na vprašanja, na katerih so nas gospe in gospodje iz Amnesty International in drugih

civilnodružbenih organizacij opozarjali, da jih imamo v Sloveniji urejena z že višjim standardom, kot so dogovori v okviru Evropske unije, pa je bilo na strani sedanje opozicije nekaj nerazumevanja in želje, da pravzaprav zožimo te pravice, ne pa jih zagotovimo v obsegu, ki zagotavlja varnost. Mi soglašamo, da je azilna problematika zahtevna. Zelo dobro je, da jo ureja enotna Evropska unija, ker je sicer še več možnosti, da bi bila urejena v škodo posameznikov, vendar v trenutku, ko prihaja do nespornih ugotovitev, da je v posamezni državi prišlo z odločbami režima, vlade, politike, do kršenja človekovih pravic, potem je treba takim ljudem tudi v Sloveniji v skladu s politiko, ki jo želimo imeti - spoštovanja človekovih pravic -, zagotoviti ustrezne možnosti. In mi podpiramo predloge, ki jih daje vlada zato, da bi se sledilo odločbi Ustavnega sodišča z dne 15. oktobra 2008, da se odpravijo neskladja zakona z ustavo in zakon dopolni v tistih delih, kjer njegova uporaba ni bila skladna z razumevanjem človekovih pravic in njihovim uveljavljanjem po odločbi Ustavnega sodišča. Gre predvsem za brezplačno pravno pomoč, na katero smo opozarjali, kako prihaja azilant brez svojih sredstev, če mu ni zagotovljena uporaba tolmača, možnost zagotovitve pravnega varstva, brezplačna pomoč, plačilo oziroma možnosti tožb brez plačila taks, potem gotovo nobene pravice nima, ker nima nikogar, ki bi mu lahko to zagotovil, zato je to ustrezno.

Z novim 73.a členom bo omogočeno izvajanje postopkov v mednarodni zaščiti državljanom iz tretjih držav, ki izpolnjujejo pogoje, da so v eni od držav članic EU pridobili status begunca v skladu z Zakonom o mednarodni zaščiti. Socialni demokrati podpiramo tudi spremembo 83. člena zakona, po kateri se na novo opredeljuje pravica oziroma možnost razselitve oseb izven nasilnega doma. Vemo, da to posledično vpliva tudi na nekatere obveznosti države za finančna sredstva, vendar je to pot, po kateri se lahko zagotovi potrebna asimilacija tega azilanta, in možnost, da skrbi zase, s tem da si išče delo in druge pravice.

Socialni demokrati bomo torej Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti podprli. Zavedamo pa se, da bo treba tudi v prihodnje spremljati njegovo izvajanje, da bi zagotovili, da se begunska in azilantska politika držav članic Evropske unije najmanj na tej ravni, če pa je mogoče, pa tudi z dodatnimi standardi, uresničuje tudi v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek v imenu Poslanske skupine SDS.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani! Ustavno sodišče je ugotovilo, da je prva alineja 83. člena Zakona o mednarodni zaščiti v neskladju z ustavo. Gre za določilo, ki opredeljuje pogoje za razselitev oziroma nastanitev na zasebnem naslovu ob

izpolnjevanju zakonsko določenih pogojev. Pri tem velja poudariti, da je Ustavno sodišče ugotovilo, da je omenjena alineja v neskladju z ustavo, ker določa nadaljnjo omejitev prosilcev za azil glede izvora razselitve izven azilnega doma na zasebnem naslovu, ne da bi bilo to nujno za zavarovanje javnega reda. V 16. točki Ustavno sodišče ugotavlja, da ureditev, po kateri morajo biti prosilci za azil praviloma nastanjeni v azilnem domu, sama po sebi z vidika zasledovanja ustavno dopustnega cilja zavarovanja javnega reda ni nedopustna.

Zakon o mednarodni zaščiti, sprejet v prejšnjem mandatu, sledi pravnim aktom, ki tvorijo enoten evropski azilni sistem, zato se nanašajo izključno na državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva. Enotni evropski azilni sistem se je in se vzpostavlja na podlagi določil večletnega haaškega programa. Zato je Zakon o mednarodni zaščiti v skladu z direktivo Sveta o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah določil temeljno varovalko pravnega varstva prosilca za mednarodno zaščito, in sicer brezplačno pravno pomoč v sodnih postopkih. To nudijo svetovalci za begunca v postopku pred upravnim in vrhovnim sodiščem.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke s predlogom Vlade Republike Slovenije, ki predlaga širšo ureditev, nismo soglašali, zato smo za obravnavo na matičnem odboru predlagali rešitev, da se ohrani sedanja ureditev, ki omogoča, da brezplačna pravna pomoč pripada za podporo in pomoč prosilcu za mednarodno zaščito v zvezi s postopkom mednarodne zaščite, kar pa na odboru ni bilo sprejeto. Zato s sedaj veljavno ureditvijo se sledi določbi direktive, ki ureja pravico do pravne pomoči in zastopanja, razen možnosti, da države lahko določijo denarne ali časovne omejitve za opravljanje brezpravne pravne pomoči in zastopanja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je treba v skladu z evropskimi normami preprečevati ilegalne migracije, ki niso posledica političnega preganjanja ali zaščite človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Obenem poudarjamo, da se strinjamo z rešitvami na področju mednarodne zaščite, ki izhajajo iz določb Ustavnega sodišča in sledijo direktivam Evropske unije, ki gradijo enotni evropski sistem. Nasprotujemo pa nekritičnim širitvam azilnih pravic, kar je predlagatelj zakona dodal, ob nujnih spremembah, zato rešitvam ne bomo niti nasprotovali in jih zaradi nepotrebne širitve tudi ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franci Kek v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani.

Država je vredna svojega imena, ko se zna dvigniti nad svojo samozadostnostjo in uvideti, kaj komurkoli pripada glede

na odločbe Ustavnega sodišča in mednarodne zakone. Tako je poglavitni razlog za spremembe, ki so pred nami, uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča z dne 15. 10. 2008, ko je kot neskladen z Ustavo spoznalo 83. člen Zakona o mednarodni zaščiti, ki se nanaša na razselitev oseb. Prav to neskladje ureja 7. člen predloga novela. Omenjeni člen določa, da se lahko prosilca razseli iz azilnega doma na zasebni naslov, če izpolnjuje z zakonom predvidene pogoje. Novela prinaša tudi novi 73a. člen, ki govori o delitvi bremen oziroma solidarnosti med članicami Evropske unije. Gre za načelno izražene solidarnosti, ki jo druge države članice že izvajajo. Člen opredeljuje pogoje, kdaj lahko Slovenija sprejme določeno število oseb, ki so pridobile status mednarodne zaščite v neki drugi državi članici. Dandanes se nekatere države članice srečujejo s težavami, saj je število prosilcev za azil zelo veliko. Tako bi lahko Vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za notranje zadeve sprejela določeno število oseb, seveda pa bi morale te osebe imeti že priznan status mednarodne zaščite v neki drugi državi članici ter izpolnjevati pogoje za pridobitev mednarodne zaščite tako po Zakonu o mednarodni zaščiti.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Zares predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica, poslanke in poslanci. Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede spremembe in dopolnitve Zakona o mednarodni zaščiti.

Poglavitni razlog za noveliranje zakona je seveda odločba Ustavnega sodišča, kjer določa, da je 83. člen Zakona v neskladju z Ustavo. Osnovni člen zakona določa, kje je prosil za azil lahko nastanjen, če ne bo prebival v azilnem domu, in sicer v izjemnih primerih lahko nastanjen na drugi primerni instituciji, če mu namestitev v azilnem domu ali njegovi izpostavi ni mogoče zagotoviti. Lahko pa tudi na zasebnem naslovu, če so za to izpolnjeni zakonsko določeni pogoji. Pogoj zasedanja kapacitete v azilnem domu in opravljen osebni razgovor s prosilcem Ustavno sodišče je presodilo, da prejšnja odobritev pristojnega organa za namestitev na zasebnem naslovu ter omejitev glede zasedenosti kapacitete v azilnih domovih ni nujna za doseg ustavnega cilja, to pa je zavarovanje javnega reda, zaradi tega je odločilo, da je člen v neskladju z ustavo, in sicer v neskladju s pravico do svobodnega gibanja, saj določa nadaljnjo omejitev prosilcev za azil glede izbire začasnega prebivališča, ne da bi bilo to nujno za zavarovanje javnega reda.

Skratka, Ministrstvo za notranje zadeve je po naši oceni pravilno sledilo ugotovitvam Ustavnega sodišča in neustavno

določbo pravilno saniralo, zato bomo poslanci Poslanske skupine DeSUS temu predlogu novele zakona dali zeleno luč in glasovanje za njegovo sprejetje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu poslanske skupine SNS.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala. Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o mednarodni zaščiti so za Poslansko skupino Slovenske nacionalne stranke absolutno nesprejemljive. Novela ureja zagotovitev možnosti razselitve prosilcev za mednarodno zaščito na zasebni naslov, ne da bi bila ta možnost pogojevana s prostimi kapacitetami v azilnem domu na eni strani ter zavarovanjem javnega reda in primernosti zasebne nastanitve prosilca na drugi strani.

Navedena sprememba je po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke popolnoma nesprejemljiva. V Sloveniji imamo številne azilne domove, ki se financirajo s proračunskimi sredstvi. Tako bodo po novem azilni domovi prazni, za nastanitev na zasebnem naslovu pa naj bi izplačevali nadomestila, in to ravno v času krize, ko Vlada intenzivno spodbuja varčevanje. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se sprašujemo, ali varčevanje velja zgolj za slovenske državljane, za tujce s statusom begunca pa ne. Že sama Vlada navaja, da bo s spremembo zakona mogoče lažje izpolnjevati pogoje za razselitev in predvideva, da se bo verjetno več prosilcev razselilo na zasebne naslove in posledično bo izplačanih tudi več finančnih pomoči, ki prosilcem pripadajo v primeru razselitve. Pravilnik o pravicah prosilcev za mednarodno zaščito namreč določa mesečno finančno pomoč prosilcev v višini minimalnega dohodka, kar trenutno znaša 221,70 evrov, v primeru družine pa je vsak naslednji družinski član upravičen do 70% tega zneska, kar trenutno mesečno znese 155,19 evrov. Izračun finančne pomoči po tej metodologiji znese za štiričlansko družino 687,27 evrov mesečno, letno pa 8242,24 evrov, na posameznika pa 2640,40 evrov. Natančnega števila prosilcev za mednarodno zaščito, ki se bodo razselili pod pogoji, kot jih določa ta zakon, sploh ni mogoče natančno predvideti, vendar že Vlada ocenjuje povečanje za 30%, v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke pa menimo, da bo ta odstotek še mnogo višji.

Druga sprememba opredeljuje institut delitve bremen med državami članicami Evropske unije. Tako bi lahko Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva določila število oseb, ki jih bo Republika Slovenija sprejela v okviru delitve bremen med državami članicami Evropske unije. Te osebe pa morajo izpolnjevati zgolj dva pogoje, in sicer: da jim je bil status begunca priznan v eni od članic Evropske unije in da izpolnjujejo pogoje za priznanje statusa begunca po Zakonu o mednarodni zaščiti. Tudi za naveden institut ni mogoče

natančno določiti števila novih beguncev, ki bodo prišli v Slovenijo in dodatno bremenili slovenski proračun.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke predmetne novele ne bomo podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRUŠTVIH, skrajšani postopek.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa ministrica Kresalova, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci! Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih, ki ga Državni zbor na predlog Vlade obravnava po skrajšanem postopku, saj zakon zagotavlja uskladitev Zakona o društvih z odločbo Ustavnega sodišča, ostale spremembe pa v glavnem predstavljajo manj zahtevne uskladitev zakona z drugimi zakoni.

Novela Zakona o društvih je v prvi vrsti potrebna zaradi odprave neskladja dela odločbe 10. člena zakona z ustavo, ki ga je ugotovilo Ustavno sodišče s svojo odločbo. Gre za del, ki se nanaša na uporabo jezikov narodnih skupnosti v imenu društva. Veljavna določba zakona določa uporabo prevoda imena društva v italijanskem in madžarskem jeziku in ne uporablja tega jezika samega, kar po oceni Ustavnega sodišča ni v skladu s pravicami, ki jih narodni skupnosti uživata na podlagi prvega odstavka 64. člena Ustave. S spremembami zakona predlagamo, da se društvom, pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, pa tudi drugim društvom s sedežem na območju, kjer narodni skupnosti živita, zagotavlja pravica do enakopravne uporabe jezika narodne skupnosti v imenu društva.

Določba zakona, ki se nanaša na že navedeno odpravo neskladja z ustavo, je bila na seji matičnega delovnega telesa spremenjena in dopolnjena z amandmaji. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je sprejel dve dopolnitvi, ki sta vključeni v dopolnjeni predlog zakona. In sicer, na predlog komisije za narodni skupnosti je matično delovno telo določilo, da je ime društev s sedežem na območjih, kjer živita narodni skupnosti, v obeh uradnih jezikih. Predlog zakona dopušča tudi določene izjeme, ki se

nanašajo na dodatno sestavino imena društva, kadar je ta v slovenščini ali jeziku narodne skupnosti ali gre za besede, ki jih po določbah zakona, smiselno enako kot širjenja gospodarske družbe, ne bo treba prevajati. V zvezi s tem Vlada meni, da zakonodajni organ določa stopnjo varstva ustavnih pravic narodnih skupnosti in da lahko določi tudi višnjo stopnjo tega varstva ustavnih pravic. To po mnenje Vlade ni v nasprotju z ustavo. Na podlagi tega in zaradi temeljne usmeritve te vlade glede večjega varstva manjšin Vlada podpira dopolnjen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih in ne podpira amandmaja poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Predlog zakona prinaša tudi manjše poenostavitve postopkov in dodatno varstvo osebnih podatkov. Odstranjene so tudi nekatere administrativne ovire v postopku podelitve statusa društva v javnem interesu. Vse navedene spremembe in dopolnitve po mnenju Vlade pomenijo ne samo uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča, temveč tudi izboljšanje samega Zakona o društvih. Na ta način bomo nedvomno izboljšali tudi izvrševanje ene od temeljnih ustavnih pravic, to je pravice do svobodnega združevanja, zato Vlada predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Gorenaku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval prav tako na 6. seji 30. 6. 2009. Predlog, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku, torej zakon, ki ga je pripravila Vlada, je podal Kolegij predsednika Državnega zbora, in sicer na 26. seji 5. 6. 2009.

Članice in člani odbora so kot gradivo prejeli predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravna službe, mnenje Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti ter mnenje Pomurske-madžarske samoupravne skupnosti z dne 9. 6. 2009 ter poročilo komisije za narodnostni kot zainteresiranega delovnega telesa z 24. 6. 2009. V poslovniškem roku so bili predloženi amandmaji Komisije za narodni skupnosti k 1. členu z dne 19. 6. 2009 ter amandmaji koalicije k 1. členu z dne 18. 6. 2009 ter 4., 5., in 13. členu z dne 24. 6. 2009.

Na sejo so bili vabljeni predstavniki ministrstva, Zakonodajno-pravne službe, Komisije za narodni skupnosti kot zainteresiranega delovnega telesa, Komisije Državnega sveta za državno ureditev, Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti in Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti. Predstavniki predlagatelja, državni sekretar

Klemenčič, je v predstavitvi zakona poudaril in povedal to, kar je pravkar pred menoj povedala ministrica.

Zakonodajno-pravna služba je v predstavitvi njihovega pisnega mnenja povedala, da so pripombe iz mnenja upoštevane z vloženimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin. Odbor se je seznanil tudi s poročilom Komisije za narodnosti skupnosti, ki je predlog zakona obravnavala kot zainteresirano delovno telo. Na seji odbora je poročilo predstavil gospod Laszlo Göncz. Odbor se je seznanil z mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev, in sicer ga je predstavil državni svetnik Boris Šuštaršič. Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti z dne 1. 6. 2009 in pisnim mnenje Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti z dne 9. 6. 2009.

Članice in člani odbora so v razpravi največ pozornosti namenili 1. členu predloga zakona in v tem okviru vprašanjem, povezanim z uresničitvijo odločbe Ustavnega sodišča. Odbor je sprejel amandmaje Komisije za narodnosti k 1. členu in amandmaje poslanskih skupin koalicije k 4. in 5. členu. Amandmaja poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. in 13. členu sta zato postala brezpredmetna. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika nato opravil glasovanje o vseh členih skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora popravljen besedilo, ki je priloga. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi stališče poslanskih skupin. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanske skupine LDS.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Ponovno imamo opravka z zakonom, ki ni v ponos tako poslancem, poslankam kot Vladi, da sploh mora biti na dnevnem redu. Gre preprosto za to, da pri spremembah zakona pred časom ni bilo urejeno to vprašanje na način, kot zahteva današnji čas, kot zahtevajo že doseženi standardi zaščite narodnih manjšin v Sloveniji in kot bi bilo prav, da to tudi je. Gre preprosto za to, da je spet tisti, ki mu je bila na nek način omejena pravica, kršena ustavna določba, moral poiskati pravico na Ustavnem sodišču. Narobe. Res je, ta vlada si je zadala za nalogo, da čim prej uresniči vse odločbe Ustavnega sodišča in tudi urejanje tega vprašanja tako rekoč sodi v ta sklop. Na prvi pogled izgleda, da gre za nekaj redakcijskih popravkov, za nekaj odprav nekih nejasnosti, tudi tako je bilo razumeti iz obrazložitve na seji odbora, vendarle pri tistem bistvenem se je ponovno zataknilo. Ni bilo mogoče doseči enotnega soglasja, ali je besedica "lahko" nekaj, kar je lahko in bistveno določa neko določbo, ali pa je ta besedica "lahko" res tako rekoč ovira k uresničevanju pravic, ki jih narodne skupnosti na tem področju, kjer se to vprašanje društev in registracij društev ureja, tudi lahko izvajajo. Prepričan sem, da ni slučajno, da

te benevolence, da tega posluha za to, da bi s konsenzom odpravili to možnost, da je lahko društvo registrirano v obeh jezikih, ampak je, vsaj za nas, absolutno razumljivo, da je treba to pravico razlagati samo enoznačno, in sicer da na narodnostno mešanem območju, tako kot je skladno z zakonom določeno, mora biti ime društva v obeh jezikih. Seveda je zelo jasno razvidno tudi iz določb 1. člena v drugem delu, kako in na kakšen način je mogoče razumeti, takrat ko gre za fantazijsko ime, ko gre za neke druge, drugačne oblike poimenovanja, kdaj in na kakšen način je to dovoljeno.

Zato v Poslanskem klubu Liberalne demokracije menimo, da je ravno pri teh občutljivih drobnih stvareh pravzaprav ključ do tega, ali se bodo te pravice, ta zaščita narodnostnih manjšin nadgrajevala, šla v izboljšave, tudi na način, da ne bo nikoli preveč zaščite narodnostnih pravic - in to je tisto, kar mora biti na strani večine. Meni je neprijetno, da morajo posamezniki, pripadniki narodne skupnosti hoditi na Ustavno sodišče po zaščito. Ali nismo mi, ki smo večina, tisti, ki smo dolžni, da to storimo? Ja, pri spremembah zakona o društvih smo opozarjali, v prejšnjem mandatu in tudi prej, da bi morali stvari narediti drugače. Ni se tako glasno slišal glas, zato ker je bila večina pač mnenja, da je to, kar so uzakonili, povsem dovolj. Ne, menimo tudi ob tej spremembi, da najbrž pri nadaljnjem dograjevanju in spreminjanju Zakona o društvih tudi na drugih področjih, ne samo, ko gre za ime, bo treba na zelo občutljiv, tenkočuten način obravnavati ta vprašanja in mogoče zakon še izboljšati.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo zakon podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Roberto Battelli v imenu narodnih skupnosti.

ROBERTO BATTELLI: Hvala lepa za besedo. Gospa ministrica, spoštovani kolegica in kolegi! Narodni skupnosti pozdravljata ta predlog zakona, seveda smo tudi v poslanski skupini z njim zadovoljni.

Namreč, Ustavno sodišče je ugotovilo tri temeljne stvari. Kot prvo, da imajo pripadniki narodnih skupnosti pravico do lastnih društev. Kot drugo, da se ta društva lahko imenujejo v jeziku narodne skupnosti. In kot tretje, kar je najpomembnejše, da so jeziki narodnih skupnosti na narodnostno mešanih območjih in slovenski jezik enakopravni.

Rešitev, ki je predlagana, morda ni perfektna. Izboljšuje jo amandma koalicije, o katerem bomo potem razpravljali in za katerega upam, da bo sprejet v sredo. Amandma pa ima po mojem mnenju izjemen simbolni pomen, tako močan pomen, da presega pravzaprav samo simbolno raven. Namreč, ta rešitev po dolgem, dolgem času vrača narodnim skupnostim, kako bi rekel, zaupanje v pravno državo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav tudi ministrici! Zakon o društvih je pomemben sistemski zakon, ki ureja področje civilne družbe in uresničevanje ustavne pravice državljanov do svobodnega združevanja. Zakon, ki je bil sprejet leta 2006, je na mnogih področjih poenostavil pogoje za ustanavljanje društev in članstva v njih. Uvedene so bile tudi nekatere poenostavitve pri sami registraciji društva in raznih sprememb le-teh. Razširil je krog tistih društev, ki lahko svoje računovodstvo vodijo enostavnejše, in odpravil nekatere omejitve pri razpolaganju s premoženjem društva ob njegovem prenehanju. Zagotovil je tudi izenačene pogoje za podeljevanje statusa društva v javnem interesu, ne glede na področje, na katerem se uveljavlja. Določil je tudi prednosti, ki jih ima takšno društvo na javnih razpisih za pridobitev javnih sredstev. Pri podeljevanju statusa društva v javnem interesu so še neke določene težave, a lahko tudi ocenimo, da so v sedanji spremembi del teh že odpravljene, sploh pa je lahko ocena pozitivna za sam zakon.

Skratka, Zakon o društvih, ki je bil sprejet leta 2006, je na tem področju uvedel kar nekaj novosti, ki pozitivno vplivajo na delo 21.422 društev, ki so bila registrirana v Sloveniji s koncem februarja 2009. Današnja sprememba zakona ni, da bi sistemsko spreminjali koncept zakona, temveč predvsem uskladitev 10. člena Zakona o društvih, z odločbo Ustavnega sodišča. V Zakonu o društvih po mnenju pobudnikov ustavne presoje in Ustavnega sodišča niso dovolj dobro zagotovljene posebne pravice narodnih skupnosti na območjih, kjer italijanska in madžarska skupnost živita in uresničujeta svoje pravice. S spremembo 10. člena Zakona o društvih se odpravljajo neskladja v Zakonu o društvih z Ustavo Republike Slovenije. To spremembo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi podpiramo.

Ostale spremembe Zakona o društvih so predvsem tehnične vsebine, saj spreminjajo valute iz sit v evre in določajo pravne podlage za zbiranje in obdelovanje podatkov o zastopnikih društev.

Torej, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitev Zakona o društvih tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine SDS.

ALENKA JERAJ: Lep pozdrav vsem. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih prinaša uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča, uskladitev z Zakonom o finančnem poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem

prenehanju, Z Zakonom o uvedbi evra in Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Določa se tudi pravna podlaga za zbiranje in obdelovanje osebnih podatkov zastopnikov društva oziroma podružnice tujega društva na način, kot je že določeno v drugih javnih knjigah, ki so namenjene zagotavljanju varnosti pravnega prometa.

Manjši pomislek pa imamo v zvezi z amandmajem, ki je bil sprejet na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, in sicer amandma poslancev manjšine, da se besedilo lahko tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku nadomesti z besedilom društev v obeh uradnih jezikih.

Vlada je v svojem mnenju zapisala, da, po posvetovanju s Službo vlade za zakonodajo meni, da predlagani amandma presega ugotovitve Ustavnega sodišča o neustavnosti določbe prvega odstavka 10. člena Zakona o društvih in zahteve sodišča po uskladitvi z ustavo. Po njihovem mnenju presega zahtevo po skladnosti s 64. členom Ustave, saj posebne pravice in uresničevanje posebnih pravic, ki jih imata italijanska in madžarska narodna skupnost, na podlagi te določbe ustave in ki jih po njihovem mnenju v celoti zagotavlja spremenjena določba predloga zakona o društvih, to spreminja v dolžnost. Enako je na seji odbora povedala Zakonodajno-pravna služba in poudarila, da je Ustavno sodišče izhajalo iz 64. člena Ustave in šele podredno iz 11. člena Ustave, ki določa enakopravno rabo uradnih jezikov. 64. člen Ustave namreč daje posebne pravice pripadnikom narodnih skupnosti. Zato so menili, da bi bilo treba proučiti, v kolikšni meri gre predlagani amandma preko odločbe Ustavnega sodišča in s tem tudi same ustave, ker ne določa več samo pravice, temveč določa dolžnost obveznega označevanja društev v obeh jezikih, pri tem pa tudi ne samo za pripadnike narodnih skupnosti, temveč tudi za Slovence.

Ministrstvo smo še zaprosili za podatke o številu društev s sedežem na območjih, na katerih živita italijanska in madžarska narodna skupnost, iz katerega izhaja, da je takšnih društev 946, torej bi moralo po noveli zakona 841 društev spremeniti svoj temeljni akt, kajti skupno število društev, ki že ima dvojezično ime, je 105, po čemer lahko sklepamo, da so v teh društvih pripadniki tako večinskega kot manjšinskega naroda.

Zato smo v Poslanski skupini SDS pripravili amandma, ki vrača besedilo na vladni predlog in je skladen s predlogom vladne zakonodajne službe in Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franci Kek v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani.

Glede na vse povedano, v Poslanski skupini Zares podpiramo predlagane spremembe.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa ministrica s sodelavci, poslanke in poslanci! Stališče Poslanske skupine dopolnitvam Zakona o društvih... Noveliranje Zakona o društvih terjajo nedoslednosti, ugotovljene na podlagi analiz njegovega izvajanja v praksi, predvsem pa odločitev Ustavnega sodišča v zvezi z zagotavljanjem pravic avtohtonih narodnostnih skupnosti na območjih, kjer ti skupnosti živita, pri imenu društva. Razpravljanje o predlaganih členih osnovnega zakona je bilo in je tudi danes fokusirano na osnovni 10. člen zakona, ki določa, da mora biti ime društva v slovenščini. Če pa ima društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, pa ime lahko sestavlja tudi prevod imena v italijanskem ali madžarskem jeziku. Poudarek je na besedi prevod. Ustavno sodišče je zavzelo stališče, da je takšna ureditev v neskladju z ustavo in določilo enoletni rok za odpravo slednjega. Iz odločbe jasno izhaja, da je na območjih, ker živita obe avtohtoni narodni skupnosti, treba upoštevati, da sta jezika avtohtone narodne skupnosti in slovenski jezik enakopravna kot uradna jezika ter da bi kakršnokoli podrejanje enega jezika drugemu bilo protiustavno. Takšno podrejanje nakazuje sedaj veljavna ureditev z uporabo prevoda, imena društva v italijanskem ali madžarskem jeziku. Nesporno torej je, da sedanja rešitev v zakonu ni ustrezna, saj ne omogoča uporabe tega jezika samega, zato poslanci DeSUS-a novelo zakona vsekakor podpiramo. Menimo namreč, da so posebne ustavne pravice te skupnosti s sedanjo ureditvijo kršene, saj je na območjih, kjer ti skupnosti živita, določen kot uradni jezik poleg slovenščine tudi italijanski oziroma madžarski jezik. Slednje pa pomeni, da gre za enakopravni položaj teh jezikov in ne morebiti za podreditvijo jezika manjšin slovenskemu jeziku. V tej smeri je torej nujno neustavno določbo novelirati.

Poslanska skupina DeSUS bo tako prispevala svoj glas k odpravi neustavne določbe Zakona o društvih, podprli bomo pa tudi ostale predlagane rešitve, s katerimi se večinoma odpravljajo nedoslednosti pri izvajanju osnovnega zakona o društvih.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine SNS.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Naj na začetku povem, da

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakon o društvih v Slovenski nacionalni stranki ne bomo podprli.

Preprosto dejstvo kaže na to, da je Slovenija vzorna pri zagotavljanju manjšinskih pravic in žalostno je, da imajo tujci, azilanti, izbrisani, manjšinci pa tudi Cigani, Romi kot jim vi pravite, večje pravice kot pa državljani Republike Slovenije. To je žalostno dejstvo. Pravice imajo tudi Slovenci, ki živijo v zamejstvu v Italiji, na Madžarskem, v Avstriji in tudi to ustavno sodišče bi moralo poskrbeti za pravice teh naših državljanov. Kdo lahko prisili Slovenko ali Slovenca, da nosi osebno izkaznico, izkaznico ali drugi dokument v dvojezičnem zapisu, če on to sam noče? To pri nas seveda je možno. Koliko zasluži z nedelom azilant, smo slišali prej, ko smo obravnavali Zakon o mednarodni zaščiti, več kot delavec, ki redno dela poln mesečni urnik, delovni mesečni urnik v tovarni - 687 evrov. Primorska, od koder prihajam, ima še odprto rano fašizma, tam se nekontrolirano širi tudi meja dvojezičnega območja, spoštovana ministrica. Vaši možje v modrem pa dajejo zaščito tudi fašistom, ki prirejajo mitinge kar v Sloveniji. To se dogaja in to je odsev tega trenutka, tega časa, ne pomagajo tudi ne protesti vaščanov, ki se samoorganizirajo, celo grozi se jim s kaznijo, če bodo pri blokadah vztrajali. Še je živ spomin, ko smo bili v času pol pretekle zgodovine postavljeni pred dejstvom, da se je menjalo priimke in imena tudi mrtvim, in to so počenjali tisti, ki danes govorijo, da je za njih premalo pravic. Povsem normalno je, da če ima sedež društvo, društvo na območju, kjer živi narodna skupnost, da je lahko tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku zapisana njihova dejavnost oziroma ime društva, ni pa normalno, če to zaukažemo, da to mora biti tako in to počnemo s tem zakonom. Če bomo to delali na tak način, da bomo videli prej pravice tujcev, manjšincev kot pravice naših lastnih državljanov, ta vlada ne bo uživala takega zaupanja, kot si ga želi. Na žalost se tudi to ministrstvo ukvarja preveč s takimi pravicami, kar kažejo tudi številne razprave o različnih področjih, bodisi za izbrisane, za Cigane, za manjšince, za azilante v Državnem zboru.

Mislím, da je to zakonsko določilo povsem ustrezno in tudi v Slovenski nacionalni stranki mením, da bi bilo treba upoštevati pozitivno recipročnost, in ministrica, s tega mesta vas pozivam, da se zavzamete z enako mero entuziazma tudi za Slovenke in Slovence, ki živijo v Italiji, na Madžarskem, v Avstriji, na Hrvaškem. Kadar bodo njihove pravice takšne, kot so pravice tukaj živečih manjšincev, bom zelo srečen kot poslanec. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Poslanske skupine SLS.

GVIDO KRES: Spoštovani podpredsednik, spoštovana ministrica, spoštovane kolegice in kolego!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih je v prvi vrsti namenjen uskladitvi prvega odstavka 10. člena Zakona o društvih z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije in nato še uskladitvi zakona z Zakonom o finančnem poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, z Zakonom o uvedbi evra in Zakonom o varstvu podatkov.

10. člena sedanjega zakona o društvih torej določa, da mora biti ime društva v slovenščini. Čim ima društvo sedež na območju, kjer živita narodnostni skupini, ime društva lahko sestavlja tudi prevod imena v italijanskem in madžarskem jeziku. Ustavno sodišče je ugotovilo neskladje tega člena Zakona o društvih s 64. členom Ustave Republike Slovenije, ki ureja položaj in način uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Problem je v tem, da zakon določa uporabo prevoda imena društva v italijanskem in madžarskem jeziku, in ne uporabe tega jezika samega, kar po oceni Ustavnega sodišča ni v skladu s pravicami, ki jih narodni skupnosti uživata po prvem odstavku 64. člena Ustave. Strinjamo se, da italijanščine in madžarščine kot jezikov avtohtonih narodnih skupnosti na območju, kjer ti živita, ne gre obravnavati kot tujih jezikov, in prav tako, da v teh razmerjih italijanščine in madžarščine ni dopustno ob slovenščini uporabljati kot prevod.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo tudi druge spremembe predloge zakona, ki so potrebne zaradi uskladitve s terminologijo Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, saj navedeni zakon ne dovoljuje več predlagati postopka prisilne poravnave po začetku stečajnega postopka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 10. 7. 2009. V razpravo dajem dva amandmaja k 1. členu, amandma Poslanske skupine SDS in amandma koalicijskih skupin. Želi kdo razpravljati o teh dveh amandmajih? Odpiram prijavo. Besedo ima gospod Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Zakon je resda, vsaj tako mnogi pravijo, tehnične narave, popravlja neke malenkosti in podobno. Ampak vendarle ta dva amandmaja sta tako rekoč daleč daleč narazen, ko gre za urejanje teh vprašanj. Namreč, drugi, in tega bom seveda podprl, to je amandma poslanskih skupin koalicije, ki samo nomotehnično ureja neko zadevo, na katero opozarja Zakonodajno-pravna služba, prvi je pa tisti bistveni in izničuje vse tisto, kar je tako rekoč Ustavno sodišče naložilo, da moramo urediti.

Zelo težko je poslušati v Državnem zboru razprave na način: manjšinci imajo več kot "lastni državljani", manjšinci

imajo več kot... in tako naprej. Ali res ni znano, da so pripadniki narodne skupnosti, tako italijanske kot madžarske, državljanke in državljani Republike Slovenije? Nekateri so na teh prostorih dlje kot marsikateri "lastni državljan". Kakšna je to dikcija, "lastni državljan" in "državljan, pripadnik narodne skupnosti"? Včasih me tako rekoč zmrazi, da lahko tako enostavno sortiramo ljudi, se igramo z njihovim dostojanstvom in jim enostavno ne priznamo pravic, ki jih imajo tudi vsi drugi državljani in državljanke te države. Moram povedati, da tu, jasno, ne gre za ljudi z začasnim ali stalnim prebivališčem v Sloveniji, pa naj bi bili tujci, temveč da so to državljani in državljanke te države, ki tu živijo. In zato jim s tem amandmajem dajati, "nekaj lahko imate", je preprosto nesprejemljivo - oni to imajo ali nimajo. Morajo pa po naši ustavi, upam, da po prepričanju večine, te pravice imeti. Za to preprosto gre. Ne bom pristal na razlage, da češ, saj to je samo "lahko", pa se naj oni odločijo, imajo pravico, vendar ta pravica je omejena in tako naprej, je po prosti izbiri. Jaz razumem določbe v tem zakonu, kot tudi v drugih, vedno tako, da morajo zagotavljati tisto izvorno, na kar se nanaša. Če gre tu za pravice imen v enem in drugem jeziku, tako pravi tudi odločba Ustavnega sodišča, potem ta pravica je in se je ne more z besedico "lahko" relativizirati. Potem te pravice v bistvu ni. Kajti nekdo bo ta "lahko" tolmačil, "aha, saj jaz sem bil pa dobrosrčen, sem dal več, zato ker je tam 'lahko' in zato sem mu to dal." Ne, ta "lahko" je mišljen - taka je tudi intenca tega amandmaja -, da bi se preprosto ta pravica zmanjšala. Jaz nisem za to. Kot rečeno, tega amandmaja ne bom podprl, bom pa podprl drugi amandma, ker mislim, da ste dali oba v obravnavo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik in dober dan vsem, ki smo danes prisotni.

Jaz bom govorila samo o prvem amandmaju k 1. členu, ker v bistvu vrača situacijo v 1. členu na tisto besedilo, ki je bilo pripravljeno, preden je Komisija za narodni skupnosti kot zainteresirano delovno telo obravnavala ta zakon.

Rekla bi, da najmanj, kar je, bi se bilo treba zavedati, da sta madžarščina in italijanščina uradna jezika, poudarjam uradna, na območju, kjer živita obe narodni skupnosti skupaj z večinskim narodom. Tako je uporaba pojma "uradni jezik" pravzaprav najbolj enostaven način definicije. Če rečemo oba uradna jezika, sploh ni treba naštevati italijanščine in madžarščine. In zaradi tega je to enostavna definicija, ki je pravno čista in ki tudi ne pušča nobenih dvomov. Kadar gre za uporabo uradnega jezika, je obvezna. Nimamo kaj debatirati, ne more se nam zgoditi, kot se nam je zgodilo pred 18-imi leti, ko smo na dvojezičnem območju dobili potrdila o državljanstvu

samo v slovenskem jeziku. To se nam je zgodilo pred 18-imi leti. In ko smo protestirali, so nam na pristojnem ministrstvu rekli, da kaj za božjo voljo se pa razburjamo, saj to potrdilo o državljanstvu se tiska v Ljubljani. Krasen odgovor!

Nekaj podobnega bi lahko bilo, če bi se ta društva registrirala v Ljubljani. Potem bi lahko rekli, ker so registrirana v Ljubljani, potem pa jim ni treba imeti dvojezičnega imena. In zaradi tega moram reči - ne zaradi tega, ker sem jaz slučajno prišla do genialne ideje in smo na komisiji ta predlog sprejeli, ampak zaradi tega, ker mislim, da tudi v bodoče, ko bodo druge uskladitve posameznih zakonov v zvezi z urejanjem položaja obeh narodnih skupnosti v Sloveniji, da ko bomo prišli do tega, da bomo uporabljali ta pojem oziroma besedno zvezo "uradna jezika", ker gre vedno za dva, ne gre za tri.

Jaz upam, da bi lahko do glasovanja o tem amandmaju kolegica in kolegi v Poslanski skupini SDS amandma umaknili, ker je, najmanj kar lahko rečemo, nespodoben. Dokazuje, da intenca predlagatelja sploh ni, da bi poskrbel za izenačitev pravic obeh narodnih skupnosti pri uporabi svojega maternega jezika tudi v javni rabi. In zato seveda ne morem pristati na to, da uporabljamo v zvezi z uporabo uradnega jezika narodnosti na dvojezičnem območju besedico "lahko". Mora se uporabljati, ne lahko! Tukaj je glavna distinkcija med nami. Jaz bom tukaj še enkrat povedala, upam, da kdo tudi posluša, iz tistih območij, ki niso dvojezična, se je položaj narodnih skupnosti v zvezi z uporabo njihovega jezika v javnosti, od kar smo samostojna neodvisna država, bistveno poslabšal. In da je treba narediti korake, da se vrnemo v obdobje, ko sicer družbena ureditev ni bila po želji večine ljudi, kot kaže, vendar je pa v odnosu do narodnih skupnosti bila bistveno boljša, kakor je pa današnja demokratična, parlamentarna ureditev. In še nekaj bi rekla pri tem. Rada bi povedala, da se je tudi takrat, ko je bil spremenjen Zakon o osebni izkaznici in je bila dana možnost prebivalcem občin, kjer je del občine dvojezično območje, in to velja za vse tri občine, kjer je dvojezičnost, italijansko-slovenska, bila dana možnost, da v sicer dvojezični občini vendar na območju, kjer je samo enojezično, lahko državljan zahteva izdajo izkaznice samo v slovenskem jeziku. Jaz se s tem takrat nisem strinjala. Zakaj? Zaradi tega, ker moram reči, da zlasti sedaj, ko se lahko potuje z osebno izkaznico skoraj že po celi Evropi, tudi po državah, kjer ni Evropska unija, da s ponosom pokažem svojo osebno izkaznico, s ponosom pokažem svojo osebno izkaznico, ker je dvojezična. In ko začudeno gledajo policisti na tujih mejah, kaj je pa sedaj to, lahko rečem, jaz živim v državi, kjer je dvojezičnost uzakonjena, tam kjer živijo manjšine. Tega drugod nimajo in zaradi tega sem še posebej ponosna. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Prijatelj, prosil ste za repliko. Ni popolnoma čista, da bi lahko vam mirno dal repliko, kajti gospod Anderlič vas ni omenjal. Vas lepo prosim, da bova oba mirna, vam dam besedo, ko bodo razpravljavci šli... Poznam tisti člen, ki mi ga hočete prebrati. Besedo ima gospod Laszlo Göncz. Prosim.

Prosim! Izvolite, prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Postopkovno bi želel, spoštovani podpredsednik. Če pozna oba ta člen, gre za 70. člen. V njem piše, da ima vsak razpravljavec pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca, če se je ta razprava nanašala na njegovo razpravo. In v tem vidim možnost replike. Zato bi prosil, da spoštujete 70. člen poslovnika Državnega zbora...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Jaz zelo spoštujem ta člen, ampak...

SREČKO PRIJATELJ: Če ga pa ne želite, pa tudi hvala, spoštovani podpredsednik.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prosim. Odločil sem se tako, kot sem vam povedal, in pri tem bom vztrajal. Gospod Laszlo Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovana ministrica s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi! Naj se najprej opredelim do tega, da bom predlagane amandmaje podprl, tistega prvega vsebinskega in tudi ostale, ki so bolj redakcijske narave.

Poudaril bi nekaj stvari. Mislím, da gre tudi s tem zakonom oziroma s to dopolnitvijo gre za izboljšavo zakonodaje na področju, ki ureja uresničevanje posebnih pravic avtohtonih narodnih skupnosti. Seveda si želimo, narodni skupnosti še predvsem, da bi bilo to vsepovsod tako, ne samo v Sloveniji. Malo nam je težko pri stališču, ko se nas postavlja kot nek pogoj v primerjavi z drugimi pripadniki narodnih skupnosti. Mi smo vedno prvi, ki tudi v primeru drugih držav v celoti podpiramo podobno raven zaščite in maksimalno možno obliko ohranjanja tudi slovenskih narodnih skupnosti. Kot je bilo že povedano, ta amandma k 10. členu v taki obliki, kot je predlagan, po naši oceni zagotavlja dvoje. Nedvomno je, da so vsi trije jeziki torej madžarski in italijanski oziroma slovenski jezik enakopravni. Mislím, če 11. člen Ustave izreka načelno enakopravnost obeh jezikov, potem ne moremo govoriti niti v področni zakonodaji o bolj enakopravnem in manj enakopravnem jeziku. Enakopravno pomeni, da je v vseh segmentih, v vseh primerih pač enakopravno. Torej ta amandma ureja to vprašanje. Drugič pa, kot je že tudi bilo poudarjeno, ureja tudi uporabo lastnih imen društev. Pri tem bi posebej opozoril vse, da v primeru lastnih imen, če je to v

slovenščini, se to ne prevaja - niti v madžarščino niti v italijanščino. Gre za to, jaz mislim, da je to najbolj demokratično in dosledno do tega vprašanja, kar se je lahko izoblikovalo, saj pri ohranjanju identitete, ne samo narodnostne, tudi slovenske, je prav to lastno ime društva izrednega pomena. Jaz mislim, da je s tem to zagotovljeno.

Kar pa se tiče prestižnosti vprašanja jezika - tu se v celoti strinjam z gospo Pečan. Kljub zelo visoki ravni zaščite narodnostnih pravic je žal prestižnost kulture in jezika narodnih skupnosti izgubljala. S tem da se zagotavlja enakovredna raven praktično, torej tudi dejansko, s tem se ne privilegira nobena narodna skupnost, poskuša se zgolj zagotoviti raven, na osnovi katere bo možnost ohranjanja jezika in kulture in obstoja narodne skupnosti bolj optimalna kot sicer.

Jaz mislim, da so predlagani amandmaji s strani koalicijskih strank maksimalno sprejemljivi, saj ugodijo sklepu Ustavnega sodišča in tudi težnji narodnih skupnosti. Pri tem pa po moji oceni ni kršena pravica nobenega, niti večinskega niti drugega prebivalstva.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa Alenka Jeraj, imate besedo.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

V Poslanski skupini SDS se zavedamo, da na dvojezičnih območjih pripadniki tako manjšinskega kot večinskega naroda živijo v sožitju, sodelujejo - so sosedje, prijatelji in da posebnost in kultura manjšinskih narodov bogati tudi večinski narod. In zato s tem nimamo težav in smo vedno podpirali vse predloge, ki so izboljševali pogoje življenja manjšinskih narodov v Republiki Sloveniji. Vendar pa Ustavno sodišče v tem primeru pravi, da prevod ni tisti, ki bi bil v skladu s pravicami, ki jih narodni skupnosti uživata po prvem odstavku 64. člena Ustave Republike Slovenije. In moja kolegica je rekla, da je naš amandma nespodoben, amandma predlaga popolnoma enako dikcijo, kot jo je v prvotnem predlogu predlagala Vlada. Potem tudi Vlada očitno predlaga nespodobne zadeve. Mi menimo, da dikcija, ki jo predlagamo, če ima torej društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, je ime lahko tudi v italijanskem in madžarskem jeziku, je ustrezna izpolnitev odločbe Ustavnega sodišča. Končno sta na to opozorili tako Zakonodajno-pravna služba Vlade in Zakonodajno-pravna služba parlamenta. Menim, da je taka dikcija ustrezna in ne drži, kar je govoril kolega pred menoj, da ne bo treba v obeh jezikih navajati imena društva. Sprejet vaš amandma prinaša spremembo, ki se glasi: "Če ima društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, je ime v obeh uradnih jezikih." Torej je ime društva, govorimo o imenu društva. Jaz mislim, da tam, kjer so dejansko v društvu

pripadniki tako večinskega kot manjšinskega naroda, že sedaj to ni bil problem. Prej sem navedla podatek, da ima 105 društev ime v obeh jezikih. Če prisluhnemo tej dikciji, ki smo jo dali mi in je povedala tudi Zakonodajno-pravna služba, da je ustrezna, da je ime lahko tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku, menimo, da nikomur ne kratimo pravic, zato bom seveda ta amandma podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prijava teče. Gospod Srečko Prijatelj, imate besedo.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Čeprav bi jo moral imeti takoj, ko sem se k repliki prijavil. Tako pravi 70. člen. Kršimo Poslovnik vsi in naj bo tudi vam dopuščeno, spoštovani podpredsednik.

Najprej odgovor gospodu Anderliču, ko navaja ...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Jaz sem vam dal besedo za razpravo, gospod Prijatelj, ne za mojo oceno.

SREČKO PRIJATELJ: Saj se bom dotaknil zdaj razprave. Gospod Anderlič je nekoliko iztrgal iz konteksta tisto, kar sem jaz povedal. Namreč nobenega dvoma ni, da v Slovenski nacionalni stranki nismo za pravice manjšin in tudi nikoli nismo trdili, da bi se morale te pravice, pridobljene pravice, ki so vzorne, kar pritrjuje tudi Evropa, zmanjšati. Opozarjamo pa na to, in to sem danes tudi povedal, da onstran meja živijo tudi Slovenci in tam te pravice niso takšne, kot bi morale biti. Italija je pred kratkim sprejela zakon o zaščiti manjšine, pa ga ne izvaja. V Avstriji 7. člen državne pogodbe ne velja. Madžarska ne zmore niti toliko, da bi financirala, vzorno financirala pravice manjšin, ki se nanašajo na zagotavljanje administrativno-tehničnih pogojev za delo. Zapiremo celo kulturne ustanove in muzeje. Da ne govorim, v kakšnih pogojih na Madžarskem živijo otroci: jedo iz vojaških minešk. O tem smo govorili že na našem pristojnem delovnem telesu. Ko pa sem govoril o tem, kakšne pravice imajo tujci, azilanti, izbrisani, manjšinci, Cigani ali Romi, kot jih vi imenujete, sem pa poudaril, da ti zaslužijo več kot normalni delavci pri nas v Sloveniji. Koliko zasluži lahko azilant, smo slišali v prejšnjem zakonu, sem navajal, ko smo govorili o Zakonu o mednarodni zaščiti, 687 evrov. Spoštovane gospe in gospodje, ustavna pravica je tudi pravica do dela. Tisti, ki pri nas v Sloveniji dela polni delovni čas - 186 ur, ne dobi niti toliko, da plača položnice, medtem ko družina Stojan dokazno prijema 1200 evrov mesečno. O tem sem hotel govoriti in o tem sem hotel podati primerjavo. Toliko o tem, da bo gospod Tonček razumel.

Sedaj pa še nekaj o tem, kaj je smiselno v tem amandmaju in kaj ni. Poglejte. Če govorimo o pravicah, so te zelo dobro

napisane že v tem zakonu in dajejo možnost uporabe italijanskega ali madžarskega jezika društvom, ki so pravne osebe. In ta društva lahko poslujejo tudi v tem jeziku. Da pa ne bo pomote, mi smo si dali izpisati glede na določene okoliščine imena društev v slovenskem in italijanskem oziroma madžarskem jeziku. Zahtev, da se ta društva poimenujejo dvojezično, je bilo 11 v Sloveniji. Zgolj in samo 11. Kot že povedano, društvo se obravnava kot pravna oseba zasebnega prava in ima na območju dvojezičnega območja pravice in možnost, da svojo dejavnost opravlja v obeh jezikih. Naj povem tudi to, da se moramo zavedati, da 11. člen ustave določa, da je uradni jezik v Republiki Sloveniji slovenščina in da nima nihče v tej državi pravice, da sili državljanke oziroma državljan, da nosi dvojezično osebno izkaznico v svojem žepu, če tega noče. O tem sem govoril in jaz mislim, da kadar bomo mi poskrbeli tudi s pomočjo Ustavnega sodišča za pravice naših državljanov in državljanek, ki živijo v soseščini - v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, na Hrvaškem v enakem obsegu, kot jih imajo manjšine pri nas, potem seveda bomo lahko govorili o tem, da delamo prav.

Je pa tudi to res, da če primerjamo število ur opravljenih v Državnem zboru, da ravno iz te politične sredine prihajajo predlogi za večje pravice izbrisanim, tujcem, azilantom, Ciganom, itd. Izgleda da drugega dela pač v LDS-u nimajo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anderlič, replika.

ANTON ANDERLIČ: Za trenutek sem se že začel spraševati, ali je nekaj narobe z mano in da se gospod Prijatelj ne bo javil takrat, ko se bom postavil za tisto, kar je v Sloveniji, pa tudi v vseh demokratičnih državah, vrednota, ko gre za zaščito narodnostnih manjšin, ko gre za njihove pravice, ko gre za spoštovanje ustavnega reda, ko gre za uresničevanje odločb Ustavnega sodišča in podobno. Vse je v redu. Bistveno se razlikujemo in s tem bomo živeli tudi naprej. Ampak v primerih, ko gre za pozivanje k neenakosti, k rasnemu razlikovanju, k narodnostnemu razlikovanjem in še čem drugem, takrat pa se je treba oglasiti v Državnem zboru. Takrat, ko nekdo pravi, lastni državljan in tisti manjšinci, je nekaj narobe in se je potrebno postaviti v bran vsem državljanom in državljanekam. Gospod Prijatelj, pripadniki narodnih skupnosti, naj si bo italijanske in madžarske, so vsi državljan in državljan Republike Slovenije, po večini ali praktično vsi rojeni v tej državi. Nimajo druge države, nimajo druge domovine, nimajo kam iti uveljavljati svoje pravice. In zato bo moj glas vedno na strani tistih, ki te pravice morajo uživati in večina jim jih mora zagotoviti. In tukaj ne bo pomagalo mahanje z nobenim poslovníkom, tudi kršen ni bil. Nisem polemiziral z vami. Polemiziral sem z vami iz uvodnega

govora. Ampak z vašimi stališči in vašo držo na odboru, vsak dan in pri vsaki točki ob vsaki stvari so na vrsti izbrisani, so na vrsti ne vem kaj in tako naprej. Ne. Ta država bo demokratična in bo imela nek ugled v svetu in tudi do lastnih državljanov in državljanek bo poštena, če bo iz ureditve v ureditev težila k večji zaščiti in senzibilnosti pri teh vprašanjih.

Veste, mene pravzaprav moti že to, da o teh vprašanjih sploh moramo razpravljati. Za mene so ta vprašanja sama po sebi jasna in se na ta način tudi po njih ravnam. In za mene se ni treba vprašati, ko pridem v Izolo, ali v Piran, ali v Lendavo, kjer je območje dvojezično, kaj lahko tam pričakujem oziroma kaj tam mora biti zagotovljeno. Za mene je to samo po sebi umevno in to tudi spoštujem na vsakem koraku pri svojem delu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Naj prvi del ne bo razumljen kot polemika ali pa replika, ampak kot pojasnilo, ker se nekatere določbe ustave, povezane z delom, redno v Državnem zboru uporabljajo nekorektno. Jaz bi bil zelo vesel, če bi v ustavi imeli še vedno zagarantirano pravico do dela. Samo to na žalost ni res. Ali je bilo kdajkoli to realno ali ne, pustimo, ampak obstajala je pravica do dela. Te v ustavi ni več. Sedaj imamo v ustavi dve določbi: ena, ki govori o svobodi dela, in je zelo pomembna, ker zagotavlja, da je zagotovljena svoboda dela. Vsakdo prosto izbira zaposlitev, vsakemu je pod enakimi pogoji dostopno vsako delovno mesto in prisilno delo je prepovedano. Se pravi, to je zelo zelo pomembna ustavna določba. In druga, ki govori o varstvu dela, ki zavezuje državo, da ustvarja možnosti za zaposlovanje, kar je blizu pravici do dela, samo ni pravica do dela in da zagotavlja zakonsko varstvo zaposlovanja. Ne zaradi tega, ker se mi zdi to grozno pomembno, pa kljub temu, tolikokrat se ta pravica uporablja, da bi vedeli, da je na žalost ni več, so pa rešitve, ki so temu podobne.

Sedaj pa glede Zakona o društvih. Najprej bi rad povedal, da sem zadovoljen, vesel, ponosen nad ureditvijo manjšinskih pravic v slovenski ustavi. In vesel, ponosen, da so te pravice povzete iz prejšnjih ustav tudi v prejšnjih državah. Mi smo te pravice imeli visoko normirane in tudi visoko uveljavljene. Zaradi tega sem trdno prepričan, da je slabo in sam nikoli tako ne razumem, da je treba uveljavljanje manjšinskih pravic kakorkoli povezovati z reciprociteto, o čemer se kdaj pa kdaj govori direktno ali posredno. Zahtevati reciprociteto bi pomenilo, da si pripravljen tudi sam uveljaviti do tiste mere, do katere jo uveljavlja država, od katere reciprociteto zahtevaš. To je pa napačno. Mi moramo uveljavljati čim več. Čim več pravic, ki jih imamo z ustavno zagotovljenih in z

zakonom uveljavljenih, nam daje tudi podlago, da v dvostranskih kontaktih in v mednarodnih organizacijah opozarjamo, da obstajajo tudi rešitve, ki zagotavljajo več od tistega, kar so te države, kjer so naše manjšine, pripravljene urediti.

Kot tretje bi rad rekel, da kadarkoli, kolega Anderlič je to že omenil, je za mene vprašanje, ali uporabljati več ali manj pravic, je glede vseh manjšin, posebej pa tudi narodnostnih manjšin, kriterij uporabe rešitev, ki zagotavlja več pravic, ne manj. Mislim, da je to prav in da bi bilo dobro, da se po takih kriterijih, kadarkoli je mogoče, vsi ravnamo, ker samo na ta način se s pozitivno diskriminacijo lahko potem tudi pravice na ustrezen način uveljavljajo.

In zadnje, glede konkretnega primera. Jaz sem zelo temeljito prebral odločbo Ustavnega sodišča. Moram reči, da jo nesporno v obrazložitvi razumem tako, da ne sme biti v rešitvah uporabljena kakršnakoli določba, ki bi dopuščala možnost, da se neenakovredno uporabljata oba uradna jezika. In izrecno govori Ustavna odločba o tem, da bi uporaba jezika madžarske oziroma italijanske narodnosti kot prevod bila izrazito protiustavna. Ko sem razmišljal, kaj je vmes med uradno rabo in prevodom, moram reči, da nisem našel drugega, kot da se potem pač uradni jezik v vsakem primeru uporablja in da nimajo predsedniki društva, manjšinski deli, italijanski, madžarski, slovenski v okviru društva skupščine z večinskim glasovanjem pravice presojudati, kdaj se bo dvojezičnost uporabila in kdaj se ne bo, ampak je ta dvojezičnost zagotovljena. Zaradi tega tudi podpiram predlog, ki je dan v amandmaju delovnega telesa, ki obravnava manjšinsko problematiko, ker se mi zdi, da bo samo na ta način uporabljena ustavna določba o enakovredni in enakopravni ter obvezni uporabi drugega uradnega jezika, ampak uradnega jezika, ki pomeni jezik ene ali druge narodnosti na obeh mešanih področjih. Jaz bom ta amandma komisije za narodnosti podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod László Göncz. Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa. Se opravičujem, da se drugič oglašam. Bom zelo kratek. Da ne bi bilo nesporazuma, jaz podpiram amandma pod številko 2, amandma, ki je nedvomno izboljšava zakonodaje. Drugič. Prav v tem amandmaju, o katerem govorim, torej pod številko 2, je pod točko 3 zapisano, da ima lahko ime društva tudi dodatno sestavino, ki društvo podrobneje označuje. Za to dodatno sestavino imena ne velja določba prvega odstavka tega člena, ki se nanaša na uporabo jezika, če je v slovenščini ali v jeziku narodne skupnosti. To pomeni, da se samega imena društva, torej lastnega imena društva, ne prevaja. Mislim, da je to nedvoumno in to smo razčistili že tudi v preteklih razpravah. S tega vidika torej

ni bojazni, da bi kakorkoli kogarkoli, kar se te pravice tiče, ogrožali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anton Anderlič, prosim.

ANTON ANDERLIČ: Želel sem gospoda Göncza vprašati, ali je v uvodni razpravi mislil to, in se mi zdi, da je zdaj razjasnjeno, za kaj gre, da ne bi bilo v javnosti narobe razumljeno, kot češ, saj tudi s strani manjšincev lahko razumemo drugače, da se lahko ta člen uredi drugače.

Poudaril bi pa samo še to, da vedno takrat, ko državljanke in državljani, Slovenke in Slovenci, v ničemer niso prikrajšani, kjer to, kot je bilo danes že rečeno, celo bogati našo skupnost, ne razumem, zakaj bi morali drugim, pod narekovaji, pa "neko pravico, nek standard zniževati". Tu gre vendar za državljanke in državljane te države, ki se na posebnih območjih, s posebnimi pravicami združujejo, povezujejo, delajo in imajo ravno tako svobodo združevanja kot vsi ostali. Ne poznam primera, da bi to kogarkoli omejevalo. Če je društvo že tako poimenovano, kot se bo sedaj moralo poimenovati, in dokler je svoboda za vse in ne ogroža drugih, je treba vse take stvari podpreti. Zato bom podprl drugi amandma in ne prvega.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Roberto Battelli, prosim.

ROBERTO BATTELLI: Hvala lepa, predsedujoči. Mislim, da so predhodniki pravzaprav že konzumirali mojo najjavljeno razpravo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: V redu. Želi še kdo razpravljati? Prijava teče. Gospod Marijan Križman, prosim.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz bi se želel pridružiti tistim, ki podpirajo dopolnilo Komisije za narodnosti, na kateri smo dolgo razpravljali in na koncu soglasno sprejeli prav ta tekst: Če ima društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, je ime društva v obeh uradnih jezikih. To je standard, ki ga na dvojezičnem območju narodnosti potrebujejo, si ga tudi zaslužijo, kajti mi smo že z Odlokom o vidni dvojezičnosti v občinah, kjer živimo, kjer imamo dvojezičnost, naredili pomembne korake. In zato se mi zdi amandma na 1. člen popolnoma samoumeven. Mislim, da sprejetje takšnega teksta in tega člena je pravzaprav rešitev in ne vidim nobenega problema, da ne bi prevedli, kot piše, v obeh jezikih. Pravzaprav, če hočete, v Kopru, Izoli in Piranu to tudi na tak način počnemo. S tem nimamo prav nobenega problema. Mešanje, kaj se dogaja na drugi strani, in recipročnost, pa je popolnoma zgrešena razprava, ker tako se

počasi pride do izničenja vsega tistega, kar smo s strpnostjo in pametjo do zdaj uspeli doseči vsi v Sloveniji, posebej pa tisti, ki na teh področjih živimo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franci Kek.

Prosim.

Gospod Križman, če izključite prosim.

MARIJAN KRIŽMAN: Ja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

FRANCI KEK: Hvala za besedo in hvala tudi gospodu Križmanu.

Ne morem si kaj, da se ne bi še enkrat ustavil ob izvajanju gospoda Srečka Prijatelja. Pravilno se je zavzel za naše zamejce v Avstriji, Italiji in se vprašal, kako naj mi zagotavljamo pravice manjšinam v Sloveniji, če pa naši teh nimajo zunaj naših meja. In se v nadaljevanju vprašam, ali je za pričakovati, da bodo imeli naši zamejci večje možnosti za svoje pravice, če teh ne bomo nudili mi manjšinam v Sloveniji. Bodimo drugačni od njih in zahtevajmo od Italije in Avstrije, da se tudi ti dve državi temu ustrezno obnašata. Če prisluhnemo izvajanju Srečka Prijatelja in si zamislimo, da bi to bil govor avstrijskega poslanca, preslikajmo njegov nastop na avstrijske razmere, hitro bi lahko dejali, da gre verjetno za kakšnega predstavnika Haiderjeve stranke. In gotovo bi zelo hitro obsodili njegovo izvajanje. In prav je, da to izvajanje obsodimo tudi tukaj v Sloveniji.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Prijatelj, replika.

SREČKO PRIJATELJ: Jaz bi še enkrat poudaril, prvič, govoril sem o pozitivni recipročnosti. To pomeni, da je treba vedno znova poudarjati, kako smo vzorni, in to zahtevati tudi od sosednjih držav, ko gre za pravice tam živečih Slovencev. O tem sem govoril. Poudaril sem, in to še enkrat poudarjam, da v Slovenski nacionalni stranki nismo proti zmanjševanju pridobljenih pravic, napisanih pravic, ki so v izvajanju in so vzorne ter mnogim za vzor. Smo pa proti temu, da se pozablja, da na Madžarskem, Hrvaškem, v Italiji, v Avstriji živijo tudi Slovenci in da za te v Državnem zboru nismo imeli niti eno uro časa, da bi jim namenili razpravo v plenarnem zasedanju, vsaj ne v toliki meri, kot to počnemo za manjšino, ki živi pri nas.

In še nekaj bi rad poudaril. Prihajam s Primorske, gospod Franci Kek. Preberite si od Samuela Proela knjigo, pa boste videli, kaj se je dogajalo tam pred II. svetovno vojno, kajti fašizem se je mnogo prej začel na Primorskem, ko so

italijanski fašisti spreminjali imena tudi mrtvim. In še je živa in boleča ta rana, in toliko bolj boli, če naši uradni organi dovolijo, torej policija, da fašisti prirejajo uradne mitinge v Sloveniji.

Da boste spremenili mišljenje, pa bi vas povabil v Lokev, to je največja vas v Sloveniji, in boste videli, da se tam nekontrolirano širi meja dvojezičnega območja. Tam imamo namreč ulico Alpini. To ulico so poimenovali tam živeči prebivalci, ki so se naselili. Malo stran od Bazovice, ki je dala prve žrtve za svobodo slovenskega naroda.

Govoril sem o tem, da Italija, ko se pogovarja z našim premierjem oziroma gospod Berlusconi drži figo v žepu, ko mu obljublja, da bo dal denar za manjšino, živečo v Italiji, slovensko manjšino, medtem ko mi dovoljujemo, da vsaka pritožba postane pozitivno in pravnomočno rešena na Ustavnem sodišču, pa tudi če gre za kaprico. O tem sem govoril. Prav bi bilo, da se zavedamo, da je treba poskrbeti tudi za pravice ostalih državljanov in državljanek, zlasti ko govorimo o socialnih pravicah. Na žalost tujci imajo pri nas večje pravice, tudi socialne, tudi o tem sem govoril. Lahko se sprehodimo po že napisanih in prijetih poslanih virmanih, ki so jih določene strukture dobile in boste videli, da je temu tako. Rad pa bi, da bi bili socialna država, to pa imamo zapisano v ustavi. In prej sem govoril o tem, da se ustava pač korenito dotakne tudi pravice do dela, rad pa bi, da bi bili seveda socialna država in da bi tisti, ki normalno dela lahko, tudi normalno živeli, plačali račune in kupil tisto košarico življenjskih potrebščin, ki jo nujno potrebuje za preživetje, vendar temu ni tako.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Mimogrede, replika traja 3 minute, kolikor se jaz spomnim, po poslovniku.

Rada bi samo dve stvari povedala. Eno je to, da 11. člen ustave razen odstavka, ki ga je kolega prebral prej, "uradni jezik v Sloveniji je slovenščina", piše naslednji stavek, ki je precej daljši: "Na območju občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina." Kadar citiramo nekaj, potem citirajmo v celoti, ne samo tisto, kar nam je posebej všeč, ker pri razpravi o teh amandmajih, ne moremo prebrati samo prvega stavka tega 11. člena Ustave, ampak ga je treba prebrati celega. Če bi govorili o kulturi v Sloveniji, potem seveda bi bilo korektno prebrati samo prvi odstavek. Danes na tej seji in pri tej točki je pa potrebno prebrati oba stavka kot celoto. Mislim, da na ustavo pa ne more nihče replicirati, upam, vsaj da ne. Jaz sem samo to naredila, sem prebrala cel člen.

Drugo, kar je, bi pa rada povedala, ko sem rekla, da je nespodoben amandma, je nespodoben bil zaradi tega, ker je nekaj, kar je Vlada predlagala, kar je sicer zelo formalistično gledano skladno z ustavo in s sodbo ustavnega sodišča, vendar ne smemo pa pozabiti na nekaj drugega.

Ko sta Komisija za narodnosti in Odbor za notranjo politiko ta amandma potrdila in povzela v besedilu zakona, se je pa zdaj res nespodobno vračati korak nazaj.

In tretje, na Komisiji za narodnosti je bil tudi predstavnik oziroma poslanec SDS, ki je glasoval za ta amandma. Dajte se med sabo zmeniti, kaj boste počeli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati o teh dveh amandmajih? Samo gospod Roberto Battelli. Izvolite.

ROBERTO BATTELLI: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Besedilo, ki ga je prvotno predlagala Vlada in ga citiram, "če ima društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, je ime 'lahko tudi' v italijanskem ali madžarskem jeziku," po mojem mnenju ni v skladu z odločbo Ustavnega sodišča. Posebej še, če bi ne bilo v razpravi amandmaja pod številko 2, bi to "lahko tudi" bilo, kar lahko povem iz izkušenj, neizogibno interpretirano, kot da se jezik narodne skupnosti sme javno ali celo uradno pojaviti samo skupaj s slovenskim jezikom, medtem ko slovenski jezik pač ne, kako bi rekel, slovenski jezik pa samostojno. Mislím, da je tu ta navidezna niansa, ki naredi globoko razliko v pojmovanju enakopravnosti jezikov. Ta reduktivna razlaga 11. člena Ustave, na katero se odločba Ustavnega sodišča pa ne sklicuje izrecno, kar je zelo pomembno in zanimivo, reduktivna razlaga drugega odstavka 11. člena Ustave nas spremlja od sprejetja ustave nadalje. Ker tisti "tudi" je pojmovan kot nekaj, kar vzpostavi jezik narodne skupnosti kot uradnega samo v določenih primerih, glede na določene rešitve, ki so proizvod trenutne politične volje predvsem v tej dvorani. In temu pač ni tako in tega se ne da in si ne smete razlagati na ta način. In ta odločba Ustavnega sodišča nedvoumno pove, da ta reduktivna obravnava tega vprašanja ni ustavno dopustna. V tem je izjemno pomembna.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ugotavljam, da nihče ne želi več razpravljati, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA ZAKONA O POSEBNEM DODATKU ZA SOCIALNO OGROŽENE, NUJNI POSTOPEK**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Prosim, gospod minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci.

Kot vemo, v situaciji, v kakršni smo se znašli zaradi svetovne in domače recesije, je mnogo ljudi prišlo v socialno stisko. S tem zakonom želimo pomagati tistim, ki so v trenutnem položaju najbolj prizadeti. Ob upoštevanju ustavnega načela, ki ga mora spoštovati vsaka socialna država, da mora biti vsakomur zagotovljen vsaj minimalni življenjski standard, smo zato pripravili zakon, ki je pred vami in ki uvaja enkratni posebni dodatek za socialno ogrožene.

Pri pripravi zakona smo se zavedali, da zakon z dodelitvijo posebnega dodatka ne bo rešil materialnega položaja posameznikov ali družin, bo pa vsaj deloma ublažil socialno stisko, v kateri so se znašli tisti z najnižjimi dohodki.

Namen zakona je pomagati ljudem, ki so se znašli v takšnem položaju, torej v najhujši socialni stiski. Do tega bodo upravičeno uživalci pokojnin, razen delnih pokojnin in polovice pokojnin, prejemniki nadomestila iz invalidskega zavarovanja, prejemniki denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in prejemniki družinskih nadomestil in dodatkov. Dodatek se bo izplačal tistim upravičencem, katerih prejemki so razvidni iz uradnih evidenc in katerih višina ne presega 60 oziroma 70% minimalne plače, kar znaša 268 oziroma 313 evrov. Za takšno višino smo se odločili glede na število upravičencev in glede na sredstva, namenjena izplačilu posebnega dodatka. Višina posebnega dodatka za socialno ogrožene se bo razlikovala: najvišji bo tako pripadal družinam in posameznikom - prejemnikom denarne socialne pomoči, to je 200 oziroma 160 evrov, to sta namreč kategoriji z najnižjimi dohodki, pri čemer se pri teh prejemnikih pri dodelitvi denarne socialne pomoči vedno preverja celotni materialni položaj družine ali posameznika: dohodki, prejemki in premoženje. Ostali upravičenci pa bodo prejeli posebni dodatek v višini 120 evrov, če njihov prejemek ne presega 268 evrov oziroma 80 evrov dodatka, če so njihovi prejemki med 268 in 313 evri. Ker je med prejemniki kar nekaj takih, ki prejemajo sredstva iz več naslovov, na primer pokojnino, denarno socialno pomoč in podobno, predlog zakona tudi določa, da se vsi prejemki po tem zakonu seštejejo in se glede na tako ugotovljeno višino nato odmeri tudi dodatek. Da ne bi prišlo do večkratnega izplačila dodatka, pa je določeno, da ga izplača tisti upravičenec, ki je po zakonu naveden pred drugimi izplačevalci.

Ker so proračunska sredstva, dodeljena z rebalansom letošnjega proračuna, zaradi ostalih finančnih obveznosti, ki jih ima naša država ta hip in ki so povezana s težko gospodarsko situacijo, omejena, za poseben dodatek v rebalansu namenimo 15 milijonov evrov. Zato je bilo treba racionalizirati tudi postopke, povezane z dodeljevanjem sredstev. Tako bodo izplačevalci, določeni s tem zakonom, to so centri za socialno delo, zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavod za zaposlovanje, posebni dodatek izplačali v mesecu po njegovi uveljavitvi po uradni dolžnosti, torej brez predhodne vloge upravičenca in brez pravnega postopka. To pomeni, da bodo sredstva dodeljena hitro in da njihova dodelitev ne bo povzročila dodatnih stroškov.

Spoštovani, kot je bilo povedano že na matičnem odboru, obravnavi tega zakona ne nasprotuje oziroma ga podpira velika večina vseh poslancev. Menim, da bomo s tem posebnim dodatkom vsaj nekoliko ublažili socialno stisko najbolj ogroženih, zato upam, da bo zakon sprejet v nujnem postopku in se bomo lahko takoj lotili tudi njegovega izvajanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem članu tega odbora gospodu Marjanu Križmanu za poročilo.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani, gospod minister in sodelavka. Odbor za delo družino, socialne zadeve in invalide je na 9. nujni seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o posebnem davku za socialno ogrožene, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, z ministrom za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanom Svetlikom, predstavnic Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zavoda za zaposlovanje ter predstavnika Društva nezaposlenih in socialno ogroženih. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je na predlog zakona dala pripombe k 1. in 2. členu, k naslovu drugega poglavja ter k 4., 5. in 8. členu. Vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev ni bilo. So pa bili odboru posredovani predlogi za amandmaje odbora, pripravljeni na podlagi mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki jih je odbor v razpravi tudi sprejel.

Predstavnik predlagatelja je na kratko predstavil posamezne člene predloga zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da amandmaji odbora sledijo njihovem mnenju. V razpravi je bilo s strani vseh razpravljavcev poudarjeno, da predlog zakona podpirajo. Ob tem so nekateri ustvarjalci sicer izražali razočaranje, saj bi po njihovem mnenju mogli in morali storiti več vsaj glede obsega

in pravočasnosti pomoči socialno ogroženim. Strinjali so se s tem, da je to sicer interventni zakon, s katerim ni mogoče reševati sistemskih težav, kljub temu pa so menili, da bi lahko ambicioznejše sestavili vsaj obseg sredstev.

Zagovorniki predloga zakona v takšnem obsegu sredstev, kot je predlagan, pa so poudarjali, da ukrepi ministrstva gredo v pravo smer, da pa manjkajo ukrepi na drugih ministrstvih. Ob tem je bilo izpostavljeno stališče, da je to interventni zakon, kjer gre za poseben dodatek za socialno ogrožene, da se ublaži njihova trenutna stiska in da je treba sprejeti argumente ministrstva, da je predlagani obseg realna možnost.

Odbor je sprejel amandmaje k 1. in 2. členu, k naslovu drugega poglavja, ter 4., 5. in 8. členu. Pripravljen je bil dopolnjen predlog zakona, ki je sestavni del poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospa dr. Andreja Črnak Meglič v imenu Poslanske skupine SD.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani predsedujoči, gospod minister, kolegice in kolegi poslanci! Svetovna gospodarske kriza se odraža tudi na socialnem področju vsak dan bolj, na nekaterih kategorijah prebivalstva pa še posebej, zato se je Vlada odločila, da pripravi poseben interventni zakon, s katerim bo olajšala najbolj ogroženim skupinam prebivalstva socialni položaj. Pomoč, ki jo dodeljujemo s tem zakonom, je enkratne narave. Velja opozoriti, da obstaja sistem socialnih transferjev, ki je v Sloveniji dobro zastavljen in že večkrat sem citirala podatek, da bi bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji še enkrat večja, če takšnega sistema ne bi imeli. Skratka, interventni zakon je interventni zakon in želi dodati k temu, kar država že namenja socialno ogroženim, dodatno pomoč.

Zakon skuša zagotoviti enako obravnavo različnih kategorij prebivalcev, ki so socialno ogroženi, da se jim zagotovijo dodatna sredstva za vsaj delno reševanje nastalega socialnega položaja, pri čemer so različne višine dodatka namenjene izenačevanju socialno ogroženih glede na njihov osnovni dohodek, vse do ravni, ki ne presega 70% minimalne plače.

Poslanska skupina socialnih demokratov predlog zakona podpira, saj meni, da je v težkih časih dobrodošla vsaka pomoč. Zavedamo se, da zakon ne bo zadovoljil vseh in tudi sami bi si želeli, da bi bilo sredstev za ta dodatek več. Žal pa javnofinančne razmere večje radodarnosti države ne dopuščajo. S predlaganim zakonom koalicija uresničuje tudi zavezo iz koalicijskega sporazuma, čeprav na nekoliko drugačen način in v nekoliko manjšem obsegu od zapisanega. Slednje je posledica gospodarske krize in posledično manjših proračunskih

možnosti države. Bistvena izboljšava predlaganega zakona v primerjavi s predhodnimi predlogi pa je razširitev kroga upravičencev na vse socialno ogrožene skupine prebivalstva. Dodatka tako ne bodo prejeli le upokoјenci, pač pa tudi prejemniki denarnih-socialnih pomoči, invalidi, brezposelni pa tudi socialno ogrožene matere na porodniškem dopustu.

V Poslanski skupini socialnih demokratov ne podpiramo amandmaja opozicije, ki predvideva, da bi se dodatek izplačal večkrat. Najprej bi vas opozorila na sam naslov zakona, ki govori o enkratnem dodatku. Kot drugo, je treba gledati tudi na možnosti javnih financ za izplačilo takšnega dodatka. Že koalicijski sporazum je namreč izplačila posebnega dodatka pogojil tudi s socialno in javnofinančno vzdržnostjo in zaupati moramo oceni vlade, da je predlagani skupni znesek tisto, kar si država v danem trenutku lahko privošči. Ob tem pa bi ponovno poudarila, da Vlada pospešeno pripravlja sistemski zakon, ki bo celovito uredil področje socialnih transferjev na način tako imenovanega enotne odstotne točke. Edino celovita ureditev tega področja lahko zagotovi dolgoročno stabilnost sistema socialne varnosti prebivalstva. Z interventnimi ukrepi, kot je predlagani zakon, pa lahko le blažimo posledice v izjemnih gospodarskih in socialnih razmerah, v katerih smo se znašli. Na drugi strani pa je treba povedati, da socialna politika ni nadomestilo gospodarske politike.

Kot že rečeno, poslanke in poslanci Socialnih demokratov bomo glasovali za predlagani zakon. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Štefan Tisel v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Lep pozdrav, gospod predsednik, gospod minister s sodelavko. Drage kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo Predlog zakona o posebnem dodatku za socialno ogrožene podprla. Gre za nujno reševanje materialne stiske ljudi z najnižjimi prihodki oziroma ljudi, ki že sedaj prejemajo socialno pomoč. Gre za približno 120 tisoč socialno ogroženih, ki mesečno prejemajo dohodke, ki so nižji oziroma enaki 60 oziroma 70% minimalne plače. Namen zakona je izboljšati materialni in socialni položaj različnih kategorij prebivalcev s temi nizkimi dohodki. Upravičenci bodo tako prejeli 80 do 200 evrov posebnega dodatka za socialno ogrožene. Najvišji posebni dodatek za socialno ogrožene bodo dobili prejemniki denarne socialne pomoči, in sicer v višini 200 evrov, kadar je do denarne socialne pomoči upravičena družina, in 160 evrov, kadar je upravičen posameznik. Tega bodo deležni uživalci pokojnin, zlasti z varstvenim dodatkom, potem nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so brezposelni, uživalci državnih pokojnin po predpisih o pokojninskem in invalidskem

zavarovanju, uživalci pokojnin po predpisih o starostnem zavarovanju kmetov, njim smo v naši stranki pripravili zakon, ki ni bil sprejet, da bi jih izenačili s kmeti - borci, ki bi prejeli minimalno pokojnino. Tu so potem uživalci dodatkov k pokojninam po predpisih o zagotavljanju socialne varnosti slovenskim državljanom, ki so upravičeni do pokojnin iz republik nekdanje Jugoslavije. Prav tako pa so tu zajeti prejemniki nadomestil za brezposelnost ter prejemniki porodniškega nadomestila, nadomestila za nego in varstvo otroka, posvojiteljskega nadomestila in starševskega dodatka. Sicer ta socialni dodatek ne bo rešil njihovih problemov, zlasti če si zamislimo, da je ta dodatek samo enkratno dejanje. Če recimo razdelimo 120 evrov na 12 mesecev, potem dodatek zneso 10 evrov na mesec. Kaj dobimo za 10 evrov, pa lahko sami vemo. Gotovo bi več pomenilo, če bi bil ta dodatek vsak mesec. Ker gospodarski krizi še ni videti konca, vsak dan je več brezposelnih, je zdaj primeren čas, kar smo že slišali, da se problematika socialnih pomoči bolj sistematično rešuje s posebnim sistemskim zakonom. Tako bi centri za socialno delo morali imeti vse podatke o vseh prejemkih, tako posameznikov kot družin, seveda pa tudi premoženjsko stanje vseh prejemnikov. Če moramo funkcionarji in drugi javno prikazati premoženjsko stanje, zakaj ne bi tudi uživalci, kajti na tem področju je kar precej zgražanja na lokalnem nivoju, ko včasih prejema takšni, ki se vozijo - da ne rečem, s čim. Tako mislim, da bo ta sistemski zakon te zadeve bolj dosledno reševal.

Beremo pa tudi v koalicijskem sporazumu, da boste koalicijski partnerji na področju socialnega varstva zagotovili zmanjševanje revščine, povečanje socialne vključenosti ter učinkovito politiko socialnih transferjev. Zato bomo na novo proučili minimalno raven socialne varnosti in določili njeno višino na ravni, ki bo zagotavljala dostojno življenje.

Pot je dobra, tako upamo, da bo ta zakon, ki se bo še pripravil, čim prej ugledal luč sveta. Kajti, kot sem omenil, kriza se pogloblja in bo potrebe čedalje več. Seveda je boljše vsaj nekaj kot nič, zato bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke ta zakon podprla.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsednik, spoštovani minister s sodelavko, kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Zares bomo predlagani zakon o posebnem dodatku za socialno ogrožene seveda podprli, ker gre za zakon, ki v teh težkih trenutkih pomeni nek obliž za vse tiste, ki s svojimi prihodki ne morejo sebi in svoji družini zagotoviti dostojnega življenja.

Tisto, na kar se nam zdi posebej pomembno opozoriti, pa je, da so prejemniki pomoči po tem zakonu po našem mnenju določeni mnogo pravičnejše kot v preteklosti ob kakšnih drugih zakonih, ki so bili ali mogoče predvolilno obarvani ali precej populistično predlagani na nedomišljen način in smo jih tudi že v tem mandatu prejeli na mizo.

Ob tem se je treba strinjati tudi s pomisleki, ki govorijo, da določitev tega kroga upravičencev ne bi smela biti vezana zgolj in samo na prejemke, ampak bi se morala vezati na premoženje, kar pa je, žal, zaenkrat še prevelik lobističen zalogaj za to državo, da bi znala in zmogla te svoje socialne transfere urediti tudi kar, se tiče področja premoženja.

Ob tem naj povem, da smo v Poslanski skupini Zares zadovoljni s konstruktivnim pristopom ministrstva, ki je na naše opozorilo med prejemnike pomoči vključilo tudi prejemnike porodniškega nadomestila, nadomestilo za nego in varstva otroka, posvojiteljskega nadomestila in starševskega dodatka. Tukaj ne gre za strašno velike socialne skupine ali da rečem drugače, gre za socialne skupine, ki morda ne prinašajo veliko glasov na volitvah, vseeno pa gre za skupine ljudi, ki so zelo ogrožene, ker ne smemo pozabiti na socialno stanje teh skupin, ker če bomo to storili, lahko pozabimo na prihodnost, ki nas morda še čaka ali bi nas čakala, saj vsi vemo, kakšna je demografska slika naše države.

Na samem odboru je bilo rečenih veliko besed tudi o višini posameznih pomoči, pa konec koncev tudi o celotnem znesku, ki je namenjen za te pomoči. Res je seveda, da s temi pomočmi ne bomo izboljšali gmotnega položaja upravičencev, vsekakor pa jim bomo pomagali ublažiti stisko, v kateri so. Gre za interventni zakon. Upamo, da v prihodnje ne bo več potreben.

Kar pa se tiče njegovega časovnega učinkovanja pa je treba reči, da je jesen najbrž dobra izbira ob dodatnih stroških, ki jih upravičenci imajo ali s šolskimi potrebščinami, kurjavo, ozimnico in podobnim. Upamo, da bo učinkoval v pravem času.

V Poslanski skupini Zares tudi verjamemo, ker so bili pomisleki na to izraženi na odboru, da je mreža centrov za socialno delo, seveda, prava mreža, ki ima pregled nad tem, kdo je upravičen in bo znala transparentno porazdeliti ta finančna sredstva tistim, ki jih najbolj potrebujejo. Veseli nas, da je zakon delež takšne podpore. Upamo, kot že povedano, da v prihodnje ne bo več potreben, da gre za interventni zakon, če bo pa seveda ministrstvo našlo druga sredstva in če bo potreba takšna, bomo tudi v prihodnje take vrste zakonov z veseljem podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister s sodelavko, kolegice in kolegi. Poslanska skupina DeSUS bo ta zakon, seveda, podprla. Gre za zakon, ki je bil do neke mere dogovorjen v koalicijski pogodbi, čeprav menimo, da odstopa v tem smislu, da je prav, da pomoč dobijo vsi tisti, ki imajo majhne dohodke, ne samo upokojenci, na drugi strani pa seveda gre za bistveno manjši znesek, kot je bilo dogovorjeno, zato mislimo, da s sprejetjem tega zakona tisti dogovor v koalicijski pogodbi ni v celoti konzumiran.

Pomembno je, da poudarimo, da gre za sorazmeroma nizko mejo dohodkov, do katere bodo upravičenci dobili denarno socialno pomoč. Pri tem pa je zelo pomembno tudi to, da je ministrstvo storilo vse, da denarno pomoč dobijo le tisti, ki jim je nizek dohodek edini vir za preživetje oziroma za življenje, ne pa tudi tisti, ki imajo drugačne vire dohodka oziroma premoženje, kar pri dodatku, ki je bil do zdaj v navadi, doslej ni bilo upoštevano. Mislimo, da je 15 milijonov evrov sicer bistveno nižji znesek od tistega, o katerem smo govorili, vendar je v danih gospodarskih razmerah in stiski države pri zagotavljanju vsega drugega v naši domovini tisto, kar je ta hip mogoče dati, pri čemer ni nepomembno to, da bo vseh teh 15 milijonov šlo direktno v potrošnjo, kar je dobro za obračanje denarja na področju denarnega toka in lahko pomaga, čeprav v manjšem obsegu.

Mislimo, da je seveda prav, da smo to sprejeli oziroma ta zakon sprejmemo danes, čeprav ne bi nič škodovalo, če bi ga že prej, morda celo v prvem paketku ukrepov, ampak bolje pozno kot nikoli. Upamo, da bo čim prej uresničen in da bomo pri tem seveda znali priznati, da bo od tega zneska 15-ih milijonov za upokojece namenjen pravzaprav manjši delež. Zaradi tega sem prej omenil, da poslanska skupina razmišlja v tej smeri, da s tem ukrepom ni v celoti izkoriščen dogovor, ki je bil sprejet v koaliciji, in da bomo v naslednjem obdobju glede na razmere, kakršne pač bodo, storili še kaj za to, da bi dobili dodatek tudi tisti morda, ki imajo nekaj evrov nad to mejo, ki je sedaj določena, pa tudi težko živijo, kar ni mogoče zanikati.

Kot že rečeno, v celoti pa zakon podpiramo, ker ima značaj ukrepa ohranjati socialno državo, pomagati tistim, ki so pomoči najbolj potrebni v tem času gospodarske in socialne, pa tudi denarne krize, zato ga bo Poslanska skupina DeSUS z veseljem podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi! Zakon o posebnem dodatku za socialno ogrožene, je prav gotovo zakon, ki ga bomo tudi v Slovenski nacionalni stranki podprli. Vendar kot že

rečeno, na matičnem delovnem telesu bi tudi tokrat rad podal določene pripombe.

V Slovenski nacionalni stranki ocenjujemo, da centri za socialno delo ne delajo tako, kot bi morali, oziroma - da ne bom izrekel izrazito negativnega mnenja - bi lahko delali boljše. Treba je vzpostaviti tudi register, po našem mnenju, oziroma evidenco prejemnikov socialnih pomoči. Mislím, da bo to uredil sedaj sistemski zakon, ki je v pripravi - mislim, da eden od sogovornikov, predhodnikov je to že omenil. Teh 15 milijonov evrov bi pa po načelu socialne države morali razdeliti vsem tistim skupinam prebivalstva, ki so res na minimalnem življenjskem standardu.

Svetovna kriza, normalno, ni prizadela tudi teh populacij pri nas, vendar se ne moremo strinjati s tem, da bo ta zakon preprečil škodo in da bo rešil dejansko socialno stisko. To je enkratni ukrep in če pogledamo, da bo družina, recimo, lahko prejela do 200 evrov enkrat in seveda denarna pomoč samskim je lahko odmerjena do višine 160 evrov, potem tukaj ne gre za neke velike zneske. Je pa res, da s takim enkratnim nakazilom si lahko družina, ki je vajena skromnega življenja, pomaga. Prejemniki nizkih pokojnin, prejemniki pokojnin z varstvenim dodatkom, potem vojaški zavarovanci, telesno prizadete osebe, pa tudi socialno ogrožene osebe, ki so na seznamu oseb, ki imajo urejen tako imenovani status tujcev, bodo lahko to prejeli. In zlasti osebe iz tega zadnjega navedka oziroma tujci ali azilanti v Republiki Sloveniji, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, so upravičeni do denarne oziroma socialne pomoči. In tu bi se rad malo ustavil.

Kot že rečeno ob prejšnjem zakonu, ko je stališče predstavil gospod Silven Majhenič, smo povedali, koliko lahko posameznik oziroma družina, ki so prijavljeni kot begunci, pri nas dobi. Neupravičeno je, da od teh 15 milijonov črpamo sredstva tudi za to skupino, ki sicer ima urejeno minimalno socialno zadostnost in tudi nastanitev v Republiki Sloveniji. Mislím, da bi centri za socialno delo - v njihovi pristojnosti namreč bo delitev teh sredstev - morali poskrbeti, da bi bila ta sredstva razdeljena pravično, predvsem tistim, ki so resnično na robu socialne vzdržnosti. Upam, če bomo ugotovili, da ta ukrep ni bil zadosten, da bomo v takem kontekstu to tudi ponovili, spoštovani minister. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ: Dober dan! Gospod minister, spoštovane poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni! V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo sprejetje zakona po nujnem postopku. Strinjamo se tudi, da se mora uveljaviti že naslednji dan po objavi v Uradnem listu, saj velja rek: "Kdor hitro da, dvakrat da." Predvsem bi se morali tega zavedati pri

reševanju slovenskih podjetij, kot je, na primer, Mura, saj je nesprejemljivo, da Vlada ni pravočasno reagirala, saj gre za socialno varnost več tisoč ljudi in družin. Ob takih dogodkih se zdi sprejetje zakona, ki je pred nami, kot kapljica v morje. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo sicer, da je predlagana višina dodatka prenizka, da bi resnično reševala stiske. Pa vendar, bolje nekaj, kot nič - pravi drugi rek. Z enkratnim zneskom 160 evrov oziroma, če bo med prejemniki, 120 evrov nadomestila, si nekdo, ki prejema mesečno 268 evrov, lahko plača na primer položnice za en mesec. Kaj bo pa potem? Resda gre za interventni zakon, nujno pa se moramo v naši državi lotiti sistemskih rešitev, da bomo dvignili nivo minimalne socialne varnosti. Problem nizkih prejemkov je treba reševati na sistemski način, ne zgolj z vsakoletnim enkratnim dodatkom. Z dvigom najnižjih plač in pokojnin bi dvignili minimalni prag in pomagali k izboljševanju socialnega položaja najrevnejših, za to pa je treba izvesti strukturne spremembe. Predvsem pa je treba omogočiti konkurenčnost domačega gospodarstva, da bo zagotavljalo varna delovna mesta in s plačevanjem davkov in prispevkov polnilo blagajne.

Ob sprejemanju interventnih zakonov se moramo vendarle zavedati, da socialna politika ne more nadomestiti slabe gospodarske politike. Ob tem ponavljamo, za kar se v Slovenski ljudski stranki prizadevamo že več mandatov, namreč, da je nujno postaviti enotno evidenco, določiti skupni imenovalec za prejemke posameznikov in družin, da bo pregledno za vsakega prejemnika, kaj in koliko prejema od države ali drugih javnih institucij in zavodov kot socialno pomoč ali kot drug prejemek. Po našem mnenju je nesprejemljivo, da je mogoče brez dela dobiti več prejemkov kot pa z delom na kmetiji ali pa kot delavci ali upokojenci. Nujno je končno poenotiti evidence in pregled prejemkov, ki iz proračuna oziroma iz različnih državnih blagajn prejemajo posamezniki in družine, ker se dogaja, da nekdo brez dela dobi več prejemkov iz raznih naslovov, kot pa delavec ali upokojenec.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo zakon podprli, prav tako podpiramo nujni postopek in amandmaje odbora, ki izboljšujejo besedilo zakona in skrajšajo rok uveljavitve. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Spoštovani gospod minister s sodelavkami in sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podpiramo zakon o posebnem dodatku za socialne ogrožene, ki je po našem mnenju tudi nujno potreben, saj zakon pomeni uresničevanje po ustavi zagotavljanje

socialne države, ki pomeni zagotoviti kontinuiteto ohranjanja minimalnega življenjskega standarda vsakemu posamezniku, ki na podlagi določenih ekonomskih ali drugih razlogov ne more pridobiti zadostnih sredstev za dostojno življenje. V tem kontekstu v Poslanskem klubu LDS menimo, da je za državo nujno nuditi pomoč, da se doseže izravnava socialnih razlik, zlasti v času gospodarske in finančni krize.

Zakon utemeljujemo in obravnavamo skozi tri pomembne vidike. Prvo je ugotovitev, da gre za enega izmed zakonov, ki ima interventno naravo in s katerim se želi omiliti posledice ne le gospodarske krize in finančne krize, temveč predvsem pomagati državljanom in državljanom Republike Slovenije. Tak zakon je treba razumeti v okviru drugih ukrepov, ki jih je Vlada sprejela, tudi na področju razvoja, na področju gospodarstva, financ, kajti le v tem kontekstu ga je mogoče prav razumeti. Torej gre za univerzalni dodatek, kot je že bilo velikokrat v okviru predhodnikov rečeno, torej obravnavamo vse socialne skupine na enak način in jim namenimo enkratno denarno pomoč. Po ministrstvu gre za oceno okoli 120 tisoč ljudi, torej oseb, ki bodo deležne te enkratne pomoči, torej gre za tiste, katerih prejemki so izredno nizki, lahko rečemo, da z njimi težko ali sploh pokrijejo življenjske stroške. V prvi skupini so upravičenci do denarne socialne pomoči po predpisih o socialnem varstvu, kjer samske osebe dobijo posebni dodatek v višini 160 evrov, družine pa 200 evrov.

Druga skupina je širša in bo izboljšala materialni in socialni položaj različnih kategorij oseb na podlagi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, o starševskem varstvu in družinskih prejemkov in med prejemniki se nahajajo tudi tisti, ki so prejemniki nadomestila za invalidnost in prejemniki nadomestila za čas brezposelnosti. Izredno pomembno, kar bi želeli poudariti, je to, da je treba zakon razumeti tudi v časovni dimenziji, zato je seveda bilo pomembno, da smo na odboru sprejeli amandma, da je veljavnost zakona z dnem sprejetja zakona in da bodo pomoči izplačane že naslednji mesec po sprejetju zakona. Seveda, vprašanje je tudi višina pomoči. Vsi bi si želeli, da bi bila višina pomoči višja in da bi mogoče obsegala še večje število ljudi. Toda treba je pač razumeti trenutek, v katerem se nahajamo, učinke gospodarske in finančne krize in možnosti državnega proračuna. Seveda si želimo, da bo pomoč le dosegla svoj namen, da bo izboljšala življenjski standard ljudi, kljub temu da mogoče zneski niso v zadostni višini. Želeli pa bi, da bi morda pri nadaljnjih takšnih zakonih - upamo, seveda, da ti zakoni več ne bodo potrebni in da bo gospodarska in finančna situacija takšna, da bo prišlo do ponovnega gospodarskega zagona, da bo prišlo do ponovne konjunktura, da se bo zmanjševala brezposelnost in da bodo druge strukturne spremembe, ki so nujne, pripeljale do tega, da bomo v Sloveniji gradili takšen koncept razvoja, ki bo zaposloval ljudi na boljših in boljše

plačanih delovnih mestih, kar bo potem izboljševalo tudi socialni položaj tistih, ki, recimo, prejemajo določene socialne transferje.

Zato opozarjamo tudi na to, da bi mogoče ob eventualnih drugih zakonih bilo mogoče razmišljati tudi o tem, da ne govorimo o razredih, ampak da govorimo o zveznem izplačilu te pomoči. Kajti zelo težko je razumeti, da nekdo, ki presega za en evro nižji prag, dobi kar nekaj deset evrov nižjo pomoč. Si pa tudi v poslanskem klubu prizadevamo in pričakujemo od ministra, da mu bo po dolgoletnih obljubah preteklih vlad v tem mandatu uspelo urediti takšen pregled socialnih transferjev v okviru ene vstopne in izstopne točke ter na ta način dobiti jasnejši, lažji in boljši pregled, kaj se na tem področju dogaja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih.

Vložena sta dva amandmaja. Najprej dajem v razpravo 4. člen in amandma Poslanske skupine SDS (prejeli ste amandma z datumom 8. 7. 2009). Želi kdo razpravljati? Prosim za prijave. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Pravzaprav sem vesel, da je do tega zakona tudi prišlo, saj smo ta zakon obravnavali v tisti verziji, ki smo jo pripravili v naši poslanski skupini. In sem nekako zaključil tako, da pričakujem, da bo ministrstvo ta zakon resnično pripravilo do 1. julija 2009, kot se je obvezalo in to je v osnovi dobro.

Pa vendarle je treba povedati, da ima ta zakon kljub vsemu en grenak priokus. Zakaj? Iz temeljnega razloga, ker zakon izhaja v bistvu iz koalicijske pogodbe in ta koalicijska pogodba je predvidela, kolikor se spomnim, 60 milijonov evrov v te namenjene, ampak naj bi to prejeli samo upokojeanci z najnižjimi pokojninami, koalicija sedaj to širi na vse z nizkimi dohodki, kar je tudi smiselno in dobro - to je v osnovi treba povedati. Ampak, res je pa tudi nekaj, da, vsaj sodeč po pogodbi ali sporazumu koalicijskem in vladnem normativnem programu, bi človek lahko rekel oziroma vsaj tisti, ki malo analitično bere, bi rekel, da je to koalicija mislila zatajiti in tega sploh ni mislila sprejeti, namreč v normativnem programu ga ni, tako da šele na poslanska vprašanja in potem vezano na našo verzijo zakona, je do tega vendarle prišlo. Dobro je, da je do tega prišlo, seveda jaz sem zelo vesel, sam bom zakon podprl tak, kot je.

Povedal bi še to, da bi bilo dobro, da DeSUS vztraja in jaz sem vesel tega, kar je povedal vodja poslanske skupine gospod Žnidaršič, da razumejo to samo kot delno realizacijo koalicijske pogodbe, da še nekaj manjka, to pa je predvsem tisti znesek nekako do 45 milijonov. Prav bi bilo, da na tem tudi vztrajate, prav bi bilo, da smo korektni do teh ljudi, in

prav je, da smo korektni do svojih lastnih obljub in tistih svojih lastnih zapisov. Seveda se pa zavedam, bom rekel, ekonomskega položaja, v katerem je država, ampak prav pa je, da bi kljub temu do tega prišlo.

Skratka, v vsakem primeru, kar se tiče mene pa mislim, da vseh nas v tej dvorani, zakon seveda ima podporo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima Marijan Pojbič. Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Hvala lepa. Spoštovani, gospod predsednik. Kolegice in kolegi. Jaz bom seveda z velikim veseljem podprl amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Sem prepričan, da izboljšuje predlog zakona v prvotni obliki, in sicer tudi povečuje sredstva s 15-ih milijonov evrov na 60 milijonov evrov.

Zdi se mi zelo pomembno poudariti, da ta amandma predvideva, da bi se ta dodatek izplačal štirikrat: v mesecu avgustu, septembru, oktobru in novembru, in potem bi seveda lahko govorili o tistem, kar je intenca zakona, ko govorimo, da je namen zakona izboljšati materialni in socialni položaj različnih kategorij prebivalstva. Po tem našem amandmaju bi vsak prejemnik dobil med 320 oziroma 800 evrov tega dodatka.

Sedaj bom pa poskušal obrazložiti, zakaj smo v Slovenski demokratski stranki pravzaprav vložili ta amandma. Torej iz prvotnega zakona izhaja, da bi pač upravičenci, ki jih ta zakon zajema, prejeli med 80 in 200 evrov dodatki, in to tisti upravičenci, ki imajo prihodke med 250 do 320 evrov prihodkov. Tudi na Odboru za delo, družino in socialne zadeve sem že opozoril na to, da se mi zdi, da 15 milijonov za tako veliko skupino, kot jo tukaj zajema ta zakon, torej za 120.000 prejemnikov po tem zakonu, je 15 milijonov evrov takšen znesek, da me navaja na to, da začnem razmišljati, da se ta vlada, ki je predlagala ta predlog zakona, ali se norčuje iz ljudi, tiste skupine ljudi, ali je toliko cinična do te skupine ljudi. Zakaj to trdim? Zato ker sem izračunal: če bi 80 evrov dobil posameznik, prejemnik tega dodatka, bi mu pripadalo na mesec, če torej razdelimo na 12 mesecev, 6,6 evrov na mesec. In če s tem mi želimo, ko govorimo o intenci zakona, izboljšati materialni in socialni položaj teh kategorij prebivalstva, potem jaz res v tej državi ne razumem ničesar. In to je tisto, kar me navaja na velikanski cinizem te vlade do te skupine ljudi. S 6,6 evrov želimo njihov status, njihov ekonomski položaj izboljšati. To je nedopustno!

In ko sem na Odboru za delo, družino in socialne zadeve na to opozoril tudi gospoda ministra, ki ga tu prisrčno pozdravljam, mi je seveda odgovoril, da je to enkratni mesečni dodatek. To drži, s tem se popolnoma strinjam. Vendar pa opozarjam na nekaj - ti ljudje, ki imajo 250 do 320 evrov prihodka na mesec in dobivajo ta prihodek mesečno, 12 krat na leto, naj mi kdo v Državnem zboru, nekdo izmed vas, ki ste v

tej dvorani, pove, ali je s tem denarjem, 250 do 320 evrov, mogoče preživeti. Če je tu nek korenjak, ki mi zna odgovoriti na to vprašanje, pritrnilno, potem mislim, da je ta zakon res ob pravem času in na pravem mestu. Vendar sem prepričan, da ga ni v Državnem zboru. Poznam podjetja, kjer zdaj delavci prejemajo okrog 500 do 550 evrov plače, s tem da delajo sobote, nedelje, praznike in nočne. Kaj pa je s to skupino ljudi? Ali je mogoče, da ti delavci s temi 550 evri preživijo? Ni mogoče, v nobenem primeru! In to je tisti problem, s katerim se je treba soočiti. Ne pa se norčevati iz ljudi s 6,6 evra na mesec! Po drugi strani pa gledamo, kam so šli naftni derivati, kam je šla cestnina, da ne govorim o problematični zgodbi izbrisanih in njihovih odločbah. Potem sodniške plače, od 25 do 28% naj bi se izboljšale, in tako naprej. In potem govorimo, da želimo tej skupini ljudi pomagati - s 6,6 evra na mesec! To je pa skrajno skrajni cinizem in skrajno norčevanje iz te skupine ljudi.

Zato smo se v Slovenski demokratični stranki odločili, da vložimo ta amandma, ker bi s tem amandmajem lahko malenkostno izboljšali njihovo situacijo, če bi jim dali ta dodatek v mesecu avgustu, septembru, oktobru in novembru - torej štirikrat. S tem dodatkom bi mogoče lahko kdo izmed teh državljanov res lahko kupil za svojega otroka septembra še kako pomembne šolske potrebščine in tako naprej. Vendar z 80 evri pri 320 evrih mesečnega prihodka je pa to res absurd.

Zato, spoštovane kolegice in kolegi, sam bom z velikim veseljem ta amandma podprl, zato ker mislim, da je dobronameren in da je res pisan na kožo in v interesu tistih, ki v tem trenutku ta dodatek še kako potrebujejo. In še enkrat povem, upam in verjamem v to, da bo ta koalicija in ta vlada enkrat za vselej razumela, da je treba pristopiti k novim rešitvam na tak način, da bodo izboljšale status tistih, ki imajo 550 evrov na mesec, ki hodijo za 550 evrov v službo in delajo, tako kot sem rekel, praznične, nedeljske, nočne, itd.

Še za zaključek. Ko smo imeli torej na Odbor za delo, družino in socialne zadeve, ko sem jaz spregovoril o tem vprašanju, o teh 550 evrov, ki jih zaslužijo tisti, ki delajo praznične, nočne, nedeljske, me je ravno ena gospa iz Socialnih demokratov opozorila, da pač jaz v prejšnjem mandatu, ko je bila neka druga vlada, torej, vlada Janeza Janša, kot koalicijski poslanec ničesar nisem storil za tiste ljudi, danes vam pa lahko povem in tudi tam sem javno povedal in to tudi sedaj prvič povem, šlo je za podjetje Paloma, kjer sem stotine ur porabil za to, da sem se pogovarjal z SOD-om, KAD-om, z gospodarskim in finančnim ministrstvom, da je danes to podjetje obstalo in na to sem seveda ponosen, skupaj s sindikatom, delavskim svetom, vsemi tistimi, ki so tukaj delali za to, da danes podjetje služi pozitivno. Bog ne daj, da bi se ta vlada in ta koalicija dovolili, da ne bi sledili tem smernicam, ki so bile takrat zastavljene, da lahko danes govorimo, da se podjetje Paloma počasi oživlja in tudi

funkcionira pozitivno s tekočim poslovanjem. Ampak, to je bilo samo za intervencijo, zato ker me je pač spodbudila na tem odboru za delo, družino in socialne zadeve kolegica iz vrste SD-ja.

Še enkrat za konec. Prepričan sem, da boste ta amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, tudi z velikim veseljem potrdili, vsaj verjamem, da mislite resno, da mislite tej skupini ljudem resno pomagati. Prepričan sem, da si ne boste dovolili norčevanja in skrajnega cinizma te vlade do te skupine ljudi. Jaz bom ta amandma podprl in tudi zakon, ker zagotovo je na koncu boljše, da ljudje dobijo nekaj kot pa čisto nič, je pa seveda sramotno in absurdno, da bo nekdo dobil 6,6 evra na mesec, to je pa tisto, kar presega vse meje dobrega okusa. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima minister, dr. Ivan Svetlik. Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci. Dolžan sem dati nekaj pojasnil glede na razpravo, ki teče.

Še enkrat bi rad poudaril da brez zakona, ki je interventni in kar pomeni enkratno denarno socialno pomoč. Preračunavanje te pomoči na letno raven nima nobene logične osnove, ker tudi ne vemo, kaj pravzaprav se bo še vse dogajalo tekom leta, potem ko bo ta zakon sprejet. Med drugim bomo, recimo, julija revalorizirati denarne socialne transfere za 2,3%. Teh revalorizacij bo še lahko več, odvisno od podlag za take revalorizacije.

Predvsem pa bi rad povedal, da gre za to, da smo predlagali takšen interventni zakon zaradi tega, ker je bilo presgodaj, da bi lahko predložili systemske rešitve, ki so bile tukaj že navedene. Odpiramo namreč celo področje systemske ureditve socialne zakonodaje: od omenjenega zakona, do upravičenosti do javnih sredstev, do izplačevanja denarnih socialnih pomoči, organizacije centra za socialno delo in dolgotrajne oskrbe. Pri tem bomo upoštevali tudi novo oceno o življenjskih stroških, ki jo te dni preučujemo in jo bomo dali na ogled javnosti, poslancem in vsem, ki jih zanima, v prihodnjih dneh. Ta ocena bo pokazala, s koliko evri je mogoče preživeti. Težko je na oko, na pamet take ocene dajati, zaradi tega seveda ne bi rad vnaprej takih sodb izrekli niti odločitev sprejeli, dokler nimamo natančne informacije glede tega. In zaradi tega bomo potem, ko bo ta systemska zakonodaja sprejeta, lahko tudi ustrezno na tej podlagi uskladili višino socialnih transferjev in tudi njihovo strukturo in medsebojna razmerja. Vključno z evidencami o tem, koliko kdo prejema, kakšno je njegovo premoženjsko stanje in celoten dohodek in seveda vključno s tehnologijo izplačevanja, ki je bila tukaj omenjena.

Torej mislim, da bi sprejetje amandmaja, da bi šli v mesečno izplačevanje dodatka, ki ga zdaj predlagamo kot enkratni dodatek, pomenilo neke vrste kvazisistemske rešitev, ki jo že iz tega razloga ne moremo sprejeti. Hkrati pa seveda trčimo tudi na proračunske omejitve in seveda tudi gre za to, da nimamo natančne ocene višine, ki je potrebna za to, da lahko posamezna oseba pokrije svoje življenjske stroške na tej podlagi.

Naj še dodam, da po tem zakonu, po izračunih, ki so bili nazadnje narejeni, je že upravičenih do tega enkratnega dodatka 121.000 oseb. Razmerja se spreminjajo. Med njimi je 58.000 upokojencev, 45.000 prejemnikov denarne socialne pomoči, 6.100 invalidnih oseb, 8.600 tistih, ki prejema nadomestila za brezposelnosti, in 3.300 tistih, ki prejema starševska nadomestila. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijave. Besedo ima mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Še enkrat lep pozdrav, vsi prisotni! Že prej sem omenil, da bi bilo blažnje večje, če bi ti obroki bili večkrat ali pa vsaj vsak mesec.

Ker je v koalicijskem sporazumu bilo predvidenih teh 60 milijonov, smo pač predvidevali, da bi lahko to razdelili tej kategoriji ljudi z najnižjimi prihodki. Kajti kriza se v letošnjem letu, kot smo slišali, še pogloblja in to enkratno dejanje je prav gotovo boljše kot nič, ne bo pa izboljšalo njihovega socialnega položaja. Gre za kategorijo, kot smo jih že prej našteali, med njimi je tudi večina upokojencev z najnižjimi pokojninami, ki so jim bile dane obljube že večkrat. Zlasti ena izmed strank koalicije se je zelo zavzemala in s tem tudi dobila volitve, da bo poskrbela za rast pokojnin, zlasti tistih najnižjih, oziroma za dodatke, ki se naj bi izplačevali vsaj dvakrat letno. In zdaj je priložnost, da damo oziroma se odločimo za tiste kategorije ljudi, ki so materialno ogroženo in teh je kar nekaj tudi med upokojenci, pa tudi v drugih kategorijah. Zato bom podprl amandma, ki bi omogočil, da se enkratni dodatek, enkratna pomoč razširi na štiri mesece ali kako drugače razdeli na večkrat, kar bo omogočilo, da bodo lahko socialno ogroženi lažje preživeli do tistega systemskega zakona, ki ga obljubljate, in bodo potem po teh kategorijah nekako lažje prepoznavni.

Gotovo bo manj tistih, ki so materialno priskrbljeni z nepremičninami in podobno, če bo ta novi zakon te kategorije upošteval. Tako, da res v pričakovanju tega systemskega zakona pa vendarle omogočimo tem kategorijam naših prebivalcev, da lahko preživijo jesen. Zato bom podprl ta amandma. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa predsednik. Nisem se imela namena oglašati, ampak hvala minister za konkretnosti in še enkrat za pojasnila, da Vlada in ta koalicija misli zelo resno in da je enkrat za vselej dokončno razumela, da je treba narediti reformo pokojninskega zavarovanja in s tem nenazadnje tudi izpolnjuje obljube, ki jih je dala pred dvema mesecema oziroma tremi meseci, da bo izpeljala celovito zadevo.

Jaz imam sama kar nekaj problemov s posameznimi osebami, ki so uživalci nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so brezposelni, in prav zadovoljna sem, da ta zadeva je intervencija in interventna in da v to kategorijo sedaj spadajo nenazadnje tudi posamezniki iz te kategorije. Zaradi tega absolutno ne morem podpreti amandmaja, kajti intervencija je potrebna, nujna takoj in zaradi tega ob sprejetju računam, da bomo glede na to, vsi ste do sedaj dali soglasje na sprejemanje zakona, vse zainteresirane oziroma skupine, ki so tudi navedene, prejele nadomestilo v enkratnem znesku že v naslednjem mesecu in med njimi je kar 6.100 oseb, kakor je minister ravnokar tudi navedel, iz invalidskega zavarovanja.

Tako kot pravim, zadeva ja na začetku in strokovne komisije so nenazadnje tudi imenovane za pripravo celovite reforme tudi v nadaljevanju. Zato ne morem podpreti amandmaja, v celoti pa podpiram zakon o socialno ogroženih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala gospod predsednik. Spoštovani minister s sodelavci, kolegice in kolegi. Amandma Slovenske demokratske stranke k temu zakonu razumem kot slabo vest iz prejšnjega mandata, ko ni bila pripravljena dati niti tistih 6 evrov, o katerih je govoril gospod Pojbič, tistim najrevnejšim. Mislim na socialne podpirance, nezaposlene oziroma tiste, ki dobivajo nadomestilo za brezposelnost in tako dalje, ampak samo upokojemcem, kljub temu da smo takrat rekli, da je revnih v tej državi tudi veliko drugih. Zaradi tega amandmaja ne bom podprl. Tudi zaradi tega ne, ker potem, če bi se uresničil, bi ti, ki so tukaj zajeti, dobili nesorazmerno več kot samo enkratni dodatek na meji, ki je določena za to, da sploh ta dodatek dobijo.

Pri vsej zadevi je dober namen vašega amandmaja prišel v napačnem trenutku: v času relativne blaginje tega, da bi vsi, ki so revni kaj dobili, ni bilo. Te želje ni bilo. Nasprotno, tisti dodatek, ki je šel največji volilni bazi v državi, to je upokojemcem, je bil skoraj domala enak kot prihranek iz zakona o socialnih transferih, ki je prav najrevnejšim pobral, usklajevanje s plačami in je bil prihranek samo nekaj deset tisoč evrov manj kot potem enkratni dodatek. Takratni enkratni dodatek je imel tudi to slabost, da je izenačil tiste s 15, 20

in tiste s 40 leti delovne dobe. Pripombe na to temo so šle pač v veter, prav tako so takrat dodatek dobili vsi, tudi tisti, ki se vozijo z macedesi, ker ni bilo upoštevano njihovo premoženje oziroma njihov celokupen socialni status, pač pa samo neposreden prejemek iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kar je bilo deplasirano in predlogi v tej smeri so bili neupoštevani. Zaradi tega je danes zahtevati, da se vsake tri mesece - da se porabi 60 milijonov v celem letu samo za to skupino, ponovno izpuščajoč tiste, ki so nekaj na tem, seveda, ni dobra rešitev in je zaradi tega ni mogoče podpreti. Več denarja, ali še toliko denarja za one, ki tudi slabo živijo, pa imajo nekaj malega več, pa tudi ne gre zahtevati, ker smo pač v krizi in se česa podobnega prejšnja koalicija z nami skupaj, seveda, ni domislila.

Pri tem bi rad povedal še nekaj, da so socialni transferji prav upokojemcem, 30 tisoč 400 upokojemcem že do lanskega leta na račun letnega dodatka pobrali po 150 evrov na letni ravni približno, ker so dobili zaradi Zakona o zamrznitvi socialnih transferjev v resnici nižji dodatek, kot bi ga sicer dobili. Pokojnine so se valorizirale z nekaj centi nad mejo so izgubili 150 evrov na letni ravni. Kakšen je ta podatek za letos, še ni znano, drugače je ta številka zagotovo večja, ampak za številko, ki sem jo navedel, pa jamčim, ker je nesporna in izhaja iz statističnih podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, čeprav nisem naštel do posameznika natančno, ampak jih je celo nekaj čez to številko.

Hočem povedati naslednje: prav je, da se je Vlada odločila, da damo to pot dodatek tistim, vsem v državi, ki imajo manj od 320 evrov dohodka na mesec. Res se to sliši malo, če bi to dali vsak mesec posebej, ampak poudarjeno je, da gre za enkratni dodatek in da ne gre za zvišanje prejemkov, ki bi kontinuirano tekli skozi vse leto, ker bi potem porušili vsa razmerja in seveda tega denarja, ki bi na ta način reševal problem, pač preprosto v času gospodarske in finančne krize v naši državi nimamo. Zaradi tega bomo podprli v poslanski skupini amandma, ki ga je vložila koalicija in ne moremo podpreti amandmaja SDS-a iz navedenih razlogov. Tako pač je, ni mogoče povsem izključiti dobronamernosti, ampak ta prehaja v napačnem trenutku, takrat, ko je bilo več možnosti na razpolago, takih predlogov ni bilo. In tukaj gre za, bi rekel, notranje nasprotje prakse SDS-a v prejšnjem mandatu in predloga, ki prihaja v tem, ki pa je bistveno bolj težak in omejen s financami kot pa prejšnji.

Zaradi tega ponovno povem, da tega amandmaja ni mogoče podpreti. Podpiramo pa seveda napore Vlade, da v perspektivi pripravi rešitve za celovito reševanje sociale v naši državi in tovrstne predloge in rešitve bomo pa z veseljem podpirali. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Boste takoj po tem nastopu. Nisem vas videl. Boste takoj po tem nastopu.

MAG. MAJDA POTRATA: Spoštovani gospod minister s sodelavcema, poslanke in poslanci. Amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ne bom podprla, čeprav je mogoče računati s tem, kako bodo puščice streljale in bo govora o tem, da smo premalo socialno čuteči. Ampak že na odboru sem razložila, da štejem predlagani zakon za interventni zakon, ki ima pač en sam namen: ublažiti v tisti kategoriji prebivalstva, ki jo kriza najbolj zadene, posledice z enkratno socialno pomočjo. Zato je nesmiselno razpravljati o tem, koliko te pomoči pride na posamični mesec, ker bo pomoč izplačana v enkratnem znesku.

Bi se pa rada odzvala na nekatere razmisleke, ki jih je bilo mogoče slišati v mnenjih poslanskih skupin, in bi opozorila na neko notranje neskladje pri sprejemanju ukrepov različnih. Ko smo v prejšnjem mandatu sprejemali zakon o socialnih transferih, je bila Poslanska skupina Socialnih demokratov zelo kritična do tistega zakona, ker je opozarjala na številna neskladja, nepravilnost, na nekatere od teh je bilo tudi že v razpravi s strani koalicijskih poslank in poslancev opozorjeno. Ampak pogledjte, v tistem hipu, ko smo mi v prejšnjem mandatu sprejemali ukrepe, ki niso upoštevali socialne komponente, denimo brezplačni topel obrok za dijaško populacijo, brezplačni vrtec za drugega otroka - v čem mislim socialno komponento? Ko premoženjsko stanje dobitnikov teh pomoči ni več relevantno za to, ali kdo dobi to pomoč ali ne, je nemogoče sklicevati se, s kakšnim avtom se kdo pripelje, ko pripelje otroka v vrtec, in to ne more biti - jaz razumem željo po tem, da so na eni vhodni točki zbrani vsi podatki o tem, kaj posameznik ali posamezno gospodinjstvo dobi iz javnih sredstev in to ima Vlada v načrtu tudi napraviti in podpiram Vlado pri tem in to je eden od tistih sistemskih zalogajev, ki to Vlado čakajo.

Prav tako podpiram Vlado pri njenih prizadevanjih ugotoviti, kakšne so pravzaprav potrebe posameznika ali gospodinjstva za to, da lahko rečemo, kje mora država intervenirati. Spomnili se boste, če se boste seveda hoteli, da smo v preteklem mandatu opozarjali na to, da je prag revščine kategorija, ki je slabo določena in bi jo morali znova premisliti. Vse to, vsaj ta dva ukrepa sta izredno pomembna in bosta dolgoročno, upam da, uredila stvari bolje, kot so urejene zdaj. Ta hip pa Vlada z interventnim zakonom skuša ublažiti težave pri kategoriji prebivalstva, ne glede na to, ali gre za upokoјence, dijake, zaposlene ali brezposelne,

gre, skratka, za tiste, katerih skupni prihodki so tako nizki, da domnevamo, da jih je kriza prizadela bolj kot vse druge.

Še enkrat poudarjam, dobro bi bilo, če bi lahko bil znesek višji, vendar najbolje od vsega pa bo, ko bomo našli zdravilo za krizo, ki smo ji priče. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, replika zato, ker me je gospod Žnidaršič omenil osebno. In sicer, povedal je, da bi naj v Slovenski demokratični stranki imeli slabo vest zato, ker nismo nečesa naredili.

Najprej bi rad povedal nekaj. Torej, spoštovani gospod predsednik, mislim, da mi stvari v tej slovenski državi ne rešujemo za nazaj, temveč jo rešujemo za naprej. Torej nam je jasno, da je situacija, kriza in vse to, kar je danes in zdaj, v tem trenutku. In moramo iskati rešitve, ki bodo takšne in tako zapisane, da bodo čim bolj pisane na kožo Slovenkam in Slovencem. Nikakor pa, mislim, vsaj jaz se ne želim ukvarjati z zadevami, o katerih govorite vi, ki so pač bile spregledane v preteklosti, pri vodenju prejšnje vlade in tako naprej. Čeprav moram posebej poudariti, prejšnja vlada - in bom to zdajle ponovno pojasnil -, prejšnja vlada je dvigovala otroški dodatek, je povečala štipendije, povišala preživnine, povečala minimalno plačo, dala pokojninski dodatek upokojencem, brezplačen vrtec za drugega otroka in tako naprej. To je cel kup stvari, ki so povezane, in če jih med sabo povežeš, lahko oceniš, koliko je posamezna družina imela pozitivnega učinka od vseh teh ukrepov, ki sem jih zdajle naštel. In potem mi nekdo kar tako, čez palec, trdi, da prejšnja vlada oziroma tudi mi, poslanke in poslanci, ki smo bili v prejšnji vladi v koaliciji, da imamo slabo vest. Mislim, da smo mi celovito pristopili k reševanju tega problema. In ko smo dali pokojninski dodatek - kaj mislite, kaj je ta opozicija takrat govorila?! Da je to predvolilni bombonček. Se pravi, če ti državljanu in državljanki, ali so to upokojenci, daš nek dodatek, je to predvolilni bombonček. Jaz upam in bil bi vesel, če bi bile volitve vsako leto, potem bi vsako leto vsaka vlada morala storiti tisto, kar je, dolžnost vsake vlade - da pomaga državljankam in državljanom reševati situacijo, v katero zapadejo zaradi takšne ali drugačne situacije.

Tako tukaj nikakor ne morem sprejeti dejstva, da me gospod Žnidaršič, ki je bil tudi v prejšnji vladi, uči, česa prejšnja vlada ni storila. In on negira samega sebe, človek je bil tam, je tam glasoval - eden najbolj glasnih poslancev. In ko je Slovenska demokratična stranka pred tremi meseci z zakonom predlagala pokojninski dodatek - kaj se je zgodilo?! Večina stranke DeSUS-a je glasovala proti. Lepo vas prosim, drage kolegice in kolegi, potem pa ne vem več, kdo je tukaj nor! Ali sem jaz? Za druge...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pojbič, čas za repliko, 3 minute, je potekel. Prosim, če zaključite.

MARIJAN POJBIČ: Ja, bom zaključil.
In, gospod predsednik, na koncu bi rad povedal še to.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod Pojbič, zaključite, ker je čas potekel.

MARIJAN POJBIČ: Se opravičujem, samo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

MARIJAN POJBIČ: ...tole bi še rad povedal, da...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne morete več! Hvala!

MARIJAN POJBIČ: ...ne sprejmete...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Se lahko prijavite k razpravi. Hvala.

Besedo ima Alenka Jeraj.
Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala lepa za besedo.

Torej, mi seveda zakon podpiramo, ker prinaša nekaj dobrega za tiste, ki so v tej državi socialno ogroženi oziroma nek tak dodatek, neko takšno pomoč s strani države potrebujejo.

Glede na tisti zakon, že nekajkrat omenjeni, ki smo ga predlagali in izvedli v lanskem letu in je bil ožigosan kot predvolilni bombonček, je seveda dejstvo, da se krog upravičencev širi, vendar bo tega dodatka deležno manjše število ljudi. Minister sicer navaja številko 120 tisoč, ker pač šteje družino oziroma razdeli na družinske člane, vendar če pogledamo po podatkih, ki so v prilogi, torej v uvodnih obrazložitvah, zakaj zakon, pridemo do številke 60 tisoč, če štejemo 14000 družin. Je pa res, da je tam več družinskih članov in da bodo dobili teh 200 evrov.

Mene na splošno veseli, da smo opustili retoriko "predvolilni bombončki", čeprav, kolikor vem, se nekateri že zelo ukvarjajo z lokalnimi volitvami. Mogoče je potem v tem smislu tak zakon predlagan.

Kot je bilo že napovedano, mi smo v preteklih mandatih poskušali pomagati na različne načine, ne samo z enkratnim dodatkom, ampak tako, da so se dejansko povečevale tiste subvencije države, ki za družino dejansko nekaj pomenijo. Od otroškega dodatka do dodatka za velike družine, učbeniški sklad. Skušali smo starše razbremeniti konkretno in pri tistih stvareh, ki so jih vedno navajali kot tiste, ki jih najbolj

obremenjujejo. Sedaj se dogaja obratno, da sicer tukaj dajemo nek dodatek, s tem zakonom, zraven pa, kljub temu da je inflacija nizka, tokrat - ker spomnite se lani, je bila grozna inflacija, grozna revščina in zato je bilo treba ukrepati in tudi smo ukrepali. Zdaj je inflacija nizka, pa obremenjujete ljudi na druge načine, dvigujete ceno vinjet, dvigujete trošarine, skratka, obremenjujete na tistih segmentih, kjer so pa dejansko ljudje vsak dan od tega odvisni oziroma jim ne preostane drugega, kot da namenijo sredstva za vse to.

In v uvodnih nagovorih je bilo rečeno, da je treba Vladi zaupati. Mi zelo težko zaupamo, ker dnevno spreminja ali pa mesečno spreminja zelo velike zneske. Pri subvencioniranem delovnem času smo iz 230 milijonov prešli že na 53 milijonov evrov in pričakovali bi, da bo, glede na to, da pač tam ostane nek denar, je Vlada morda bolj ambiciozna in da bo raje dvignila otroški dodatek, ne pa, da se usklajuje s socialnimi transferji, ki so bili omenjeni oziroma na način, kot se usklajujejo socialni transferi, kar pomeni potem en ali pa dva evra in verjetno več stane državo, da s centrov za socialno delo pošlje na vse naslove, da je bil otroški dodatek usklajen za en evro ali dva. Verjetno bi bil večji učinek, če bi preračunali, za koliko lahko otroški dodatek na primer ali pa še kakšnega od drugih socialnih transferjev dvignemo; in mi bi zagotovo bili bolj ambiciozni, tudi smo, zato smo predlagali tak amandma.

In če se še enkrat vrnem na zaupanje Vlade. Meni je žal, da predvsem videvam ministra Svetlika, ministra za delo, družino in socialne zadeve, manj pa ministra za gospodarstvo, ker dejstvo je res, da s socialo in z dodatnimi subvencijami, socialnimi transferji ne bomo rešili naše prihodnosti, kvečjemu jo bomo z dobro gospodarsko politiko, ki pa jo tukaj zelo pogrešam. Dokler bo tako, bomo mi zelo težko zaupali tej vladi, še manj verjeli v to, da bo zmanjšala brezposelnost, da bo ohranila delovna mesta.

Predlagam in sama bom podrla amandma, ki smo ga vložili, da vseeno namenimo malo bolj resno številko, malo bolj resna sredstva tem socialno ogroženim. 15 milijonov je tako, kot sem rekla, pri subvencioniranem delovnem času smo že prihranili 4/5 tistega, kar ste načrtovali, tako da ne bi smelo biti težav, da bi iz tistega naslova preusmerili sredstva na ta naslov.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Vsem lep pozdrav! Podprl bom ta zakon, čeprav je bil veliko boljši zakon, ki ga je vložila opozicija oziroma SDS. Podprl bom pa tudi amandma, da bomo ustrezno izboljšali ta zakon.

Koalicijski poslanci sami ugotavljajo, da predlagani zakon ni v duhu koalicijskega sporazuma, predvsem zaradi tega,

ker so zneski toliko manjši, kot so bili predvideni. Bolj kot ta številka pa seveda skrbi splošno stanje v državi. Skrbi dejstvo, da proizvodnja pada, da je vse več brezposlenih, da je v državi vse več revščine in vse več revežev. Zato je mogoče kar paradoksalno, da država nič ne namenja Muri, da je dvignila roke okoli Mure, kjer bi si lahko delavci z ohranitvijo proizvodnje sami služili kruh, sami poskrbeli za svojo eksistenco, za socialno varnost, na drugi strani pa z interventno zakonodajo namenjamo denar za socialno pomoč. Reveži, revščina je bila in bo. Naš cilj pač mora biti, da bi tega bilo čim manj in posledično bi imeli čim manj takšnih interventnih zakonov in takšnih interventnih ukrepov. Žal pa ta vlada le gasi posledice, pa še te gasi predvsem z bencinom, ne pa z vodo. Vlada dela slabo, to je ugotovilo tudi javno mnenje. Poglejte si današnje Delo. Pet mesecev podpora Vladi pada, Vlada pa je na oblasti sedem mesecev. Se pravi, podpora je rasla samo takrat, ko je Borut Pahor sestavljal Vlado. Uspešna pa je pri promociji, pri samopromociji. Lahko govorimo že kar o nekakšni patološki narcisoidnosti te vlade na eni strani, na drugi strani pa o siloviti nesposobnosti spopadanja z gospodarsko in finančno krizo. In bati se je, tudi glede na te odzive na drugi strani, da bo ta vlada v prihodnje težila k svoji stari paradigmi, k enakosti, toda enakosti v revščini, kot smo bili priča temu pred 20 let, seveda, blagostanje pa bogastvo pa je odmerjeno samo za elito. Včasih je bila to partijska elita, danes pa je to tajkunska elita. In tako prva kot druga sta prišli do svojega bogastva v zelo čudnih okoliščinah, ne z znanjem, ne z delom, ne s sposobnostjo, temveč s privilegiji, s prevaro in tudi nezakolitostjo.

Veseli me, da je danes tukaj bilo rečeno, da je naš amandma dobronameren. Jaz upam, da boste dobronameri tudi vi in boste ta amandma podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala, gospod predsednik.

Nekajkrat je že bilo govora o tem, da je v parlamentu spregovorjena beseda javna beseda in da bi politiki v svojih nastopih kljub zjamčeni svobodi govora vendarle morali paziti na to, kakšen je naš jezik. Jaz bom začela počasi zbirati "petkizme", kajti ta o patološki narcisoidnosti Vlade že sodi v nabor tistih in se pridružuje kakšnim klepetuljam ali pa recimo zaskrbljenosti gospoda Petka, zaradi tega, ker ima več ministric, na kar je reagirala civilna družba. Gospod Petek izgubili ste tisti privilegij, s katerim ste se hvalili. Ko ste bili novinar, na vaše članke ni bilo pripomb, zdaj, ko ste v parlamentu, štejte to moje govorjenje kot obsojanje vaših izjav, ki hočejo biti duhovite in metaforične, so pa žaljive.

Zdaj pa k tistemu, o čemer je treba še kakšno besedo reči, v zvezi z zakonom in s temi amandmaji, ki so vloženi. Seveda je zdaj mogoče govoriti o ambicioznosti ali neambicioznosti, ampak pogledajte si kaj pomeni izraz ambicioznost, velikopoteznost. Kakšna velikopoteznost naj bo zvezana s krizo, z interventnimi ukrepi in manjšim prilivom sredstev v proračun, kot so bila načrtovana. Kaj pravzaprav hočete? Ali je morebiti kdo seštel, koliko denarja bi bilo potrebnega, da bi izpolnili vse tiste zahteve, ki smo jih slišali? Samo eno cvetko bom povedala - ko sem na gospodarskega in finančnega ministra v prejšnjem mandatu naslovila vprašanje, kako bo država pomagala reševati krizo v gospodarskem subjektu, kjer je imela preko Kada in Soda 71% delež, sem bila poučena, da je zdaj drugačen sistem, v katerem se minister za gospodarstvo ne more vpletati v zadeve gospodarskih subjektov. Pustimo, da je ta isti gospodarski minister šel v nek drug gospodarski subjekt in da je potem po izgubljenih volitvah tudi tja šel. Pustimo zdaj to, da je pri tem prvem gospodarskem subjektu zahtevo za sklic izredne seje zahtevala nacionalna stranka in ne kdo, ki se je stotine in stotine ur ukvarjal z reševanjem problemov. Vse to je treba vedeti, ko se hvalimo, kaj smo naredili in koliko smo naredili. Če zdaj kličete na pomoč državo za Muro, je niste v prejšnjem mandatu hoteli dati Palomi ali se vplesti v reševanje. In še marsikaj bi bilo mogoče dodati na račun tega, kar je bilo povedano, ampak vrnimo se k interventnemu zakonu, vrnimo se h temu, kako hoče država v nastalih razmerah in v okviru razpoložljivih sredstev urejati zadeve za tiste, ki jih je kriza najbolj prizadela. Nihče od nas pa tudi sama nisem nikoli trdila, da je to dovolj, da je to veliko, da s tem rešujemo vse probleme. Je malo, ampak vseeno vsaj to razporejeno tako, da bo namenjeno tistim, ki so najbolj ogroženi. In to je ta hip, po moje, najbolj bistveno.

Za to pa je treba poskrbeti tudi preko drugih mehanizmov in mislim, če bi seštevali vse to, kaj je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve še prek drugih interventnih ukrepov namenilo, potem slika vendarle ni tako negativna, kot hočete opozicijski poslanci to dokazati. Glede tistih predvolilnih bombončkov, ki ste jih delili, je treba povedati, da obveznosti so zdaj, z lahkoto ste jih sprejemali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Replika gospod Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Glede na to, da gospa Potrata res vse vidi in vse ve, bi jo resnično prosil, da bi mi povedala kje je izraz patološka narcisoidnost žaljiv izraz? To je slikovit izraz, to je publicistični izraz, to je ilustrativen izraz, to je večpomenski izraz, kje pa je ta izraz žaljiv, mi boste pa, prosim, vi povedali. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Tu bi se jaz vmešal, ampak se ne bom, ker vodim sejo, ampak kakor koli.
Besedo ima Marijan Pojbič, prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, ker mi prej pri repliki čas ni potekel in nisem imel možnosti zaključiti svoje misli, bom poskušal zdaj. Je pa v tem času prišlo tudi do nekih novih izzivov in upam, da bom na njih odgovoril.

Najprej bi rad poudaril, v Slovenski demokratični stranki se zavedamo kritične situacije v državi. Slovenska demokratična stranka je v tem času vladanja gospoda Boruta Pahorja vložila več zakonskih predlogov kot ta vlada. Torej, kaj to pomeni - da se v Slovenski demokratični stranki zavedamo, kaj je pravzaprav naša dolžnost, ne glede na to, ali smo v poziciji ali opoziciji, skupaj smo odgovorni za delovanje te države. In upam, da bo nekoč nastopil trenutek v tej državi, da bomo razumeli, da Državni zbor ni namenjen SD-ju, SDS-u in tako naprej, da je Državni zbor namenjen in izvoljen zato, da bo iskal ustrezne rešitve, ki bodo na kožo pisane Slovenkam in Slovencem. Stalno govorjenje, kaj je storila prejšnja vlada narobe, kaj dela ta vlada narobe, zame to ni ključno vprašanje. Ključno vprašanje zame je, kako pristopiti k rešitvam, ki bodo v dobro vseh Slovenk in Slovencev. To je ključno vprašanje. In prav Slovenska demokratična stranka tega amandmaja ni vložila z namenom, da bi politizirala v Državnem zboru, temveč z enim ključnim namenom: da bomo res sledili dikciji, ki je intenca predloženega zakona. Tam je jasno zapisano, kaj je cilj tega zakona, in ta amandma želi samo temu slediti in izboljšati ta zakonski predlog.

Kolegica iz SD me nikakor ne more pustiti na miru in iz vsake njene razprave letijo puščice direktno name, se pravi, posredno ali neposredno tudi na prejšnjo vlado. Zopet je govorila o podjetju Paloma. Kdo je sklical izredno sejo Odbora za gospodarstvo, ki pa ni ničesar doprinesla. To je pa bila politizacija in takrat se je točno videlo, da je to bilo nekaj dni pred volitvami. In kaj je želel SD in kaj so želeli tisti, ki so to sejo sklicali, takrat doseči? Politične volilne točke. Kot poslanec, ki prihajam iz Sladkega Vrha, sem pa imel popolnoma drugačen interes - interes pomagati tistemu okolju in tistim ljudem, ki so tam zaposleni. To je bil moj cilj in moj interes. Zato se nisem pojavljal v medijih, zato nisem govoril za članke v Večer, zato nisem hodil na Radie in tukaj nastopal, nastopaški, ker ni bil to moj cilj. Moj cilj je bil pomagati tistim ljudem, zato sem stotine ur porabil v ozadju, da sem poskušal pomagati in doprinesti to, kar pač je poslancu dano, da bi rešili tako pomembno podjetje kot je podjetje Paloma. In hvala bogu tudi prejšnja vlada je zamenjala vodstvo, ki ni delalo dobro, še v prejšnjem mandatu. Bomo videli, če bo ta vlada, ta koalicija, sposobna katerega izmed svojih kolegov, ki jih bodo postavili, ki so jih že postavili

na določene pozicije razrešiti v njihovem mandatu, bomo videli. Dragi kolegi, eno so besedičenja, prazne govornice, drugo so pa dejanja, ki jih je možno dokazati in ki stojijo. To je tisto, kar se meni zdi izjemnega pomena. Tukaj vidim razliko med to vlado in prejšnjo vlado, ampak še enkrat povem, skupna naloga in dolžnost nas v državnem zboru je in tudi te vlade, da prevzame odgovornost za vodenje te države, ampak ne način, da se ukvarja sama s seboj in da opozicija oziroma Slovenska demokratska stranka vloži več zakonskih predlogov kot Vlada. To je pa višek in s tem tudi zaključujem.

Verjamem in prepričan sem, da Slovenska demokratska stranka v tem parlamentu tudi v poziciji dela v interesu državljanov in državljanov Republike Slovenije in za to so jo tudi volivke in volivci izvolili. Verjamem, da bi morale tudi vse ostale poslanke skupine tako razmišljati in tako delovati, ampak tega ne počenjate, to je možno, marsikaj je bilo tudi doslej dokazati. Hvala.

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Opozarjam, da razpravljajo o amandmaju v 4. členu.

Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa.

Jaz bi rad samo to povedal, da nisem nikoli izjavil, da imajo člani Slovenske demokratske stranke slabo vest, ampak da tako razumem ta amandma, samo to sem hotel povedati, da ne bi prišlo do nepotrebnih očitkov, ki niso na mestu. Tako sem pač razumel in sem tudi potem razložil zakaj. Stvari so take, kot smo jih povedali. Res je tudi, da smo mi takrat podprli tisti dodatek za upokoјence, še vedno je boljše, da so ga dobili upokoјenci kot nihče. Ni bila pa dobra rešitev in za to izjavo, da je bila tisto slaba rešitev, stojim še zdaj, še posebej zato, ker me v takem stališču podpira tudi Zveza društev upokoјencev Slovenije, ki ima 235.000 članov, in to ni majhna številka civilne družbe volivcev, ki je nasprotovalo taki rešitvi. Tista zgodba o tem, da je šlo takrat za predvolilno akcijo, je utemeljena. Ker podobnih občutkov, kako je treba revnim pomagati, ni bilo, ko se je sprejemal Zakon o socialnih transferjih, ki je od leta 2006, ko je bil sprejet, pa do danes spravil minimalno plačo na nivo leta 2000. To je, uradni podatek, ki sem ga zasledil v statističnih podatkih. .../Oglašanje iz dvorane./... Moram tudi povedati, ko ste me že prijeli, da ni bilo protestov. Ko je šlo za zvišanje minimalne plače, sem jaz na Odboru za delo, družino in socialne zadeve podprl amandma, da se podpre za 2,6, kolikor je bila inflacija, in ste vztrajali pri korekciji samo za 2% takrat. Inflacija pa je bila 2,6 in za tistih 0,6, ki bi v celi državi pomenila okoli 900.000 tolarjev za vse firme, ki so morale izplačati več za 0,6. To povem zato, da ne bi bilo preveč besed o tem, kako je kdo dober in dobronameren, ko gre za tiste z najnižjimi dohodki in to v času, z vaše strani

razglašena blaginje. Danes govoriti zgolj o dobronamernosti pri velikih številkah, ki se zahtevajo za to, da bi pomagali revnim, je nekorektno, nerealno in seveda spet pove nekaj o predlagateljih. Namreč, takrat, ko bi se dalo, smo skrajno problematični, ko gre za revščino. Takrat ko pa ni, takrat pa smo širokogrudni, seveda, ob tem, da mora finance zagotavljati nekdo drug. In ni mogoče sprejeti takšne manire, da zdaj Vlada ne razmišlja o revnih, da premalo daje. Seveda smo tudi mi rekli, da bomo zajezili nadaljnje poslabševanje materialnega položaja upokojencev in to stoji v koalicijski pogodbi. Ampak, mi smo se pogajali na začetku krize, ko niti približno nismo vedeli, kam bomo prišli s to krizo. In ob posledicah, ki jih je ta kriza prinesla, smo potem, seveda, odstopili od absolutne zahteve uresničiti tisti koalicijski dogovor, in mislim, da je v tej fazi razvoja dogodkov, ko je vrsto drugih problemov, ki so enaki ali še težji, tako ravnanje koalicijskih partnerjev razumno in sprejemljivo in da bomo, ko se stvari popravijo, prav gotovo na to temo še kakšno rekli in sledili dogovorom, ki stojijo v koalicijski pogodbi. Ponovno pa poudarjam, da je lahko razumeti vaš amandma kot dobronamernega, ker le daje, ponuja nekaj več, ampak mi ga podpreti ne moremo, predvsem z vidika javnih financ, ki tega v tem trenutku seveda ne omogočajo in ne zagotavljajo. Država nima kje vzeti, zato takega predloga, ki načeloma seveda absolutno stoji kot pozitiven in dober, ni mogoče uresničiti. In zaradi tega ga ne bomo podprli. Lepa hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Temu predlogu Zakona o posebnem dodatku za socialno ogrožene, ki ga zdaj obravnavamo, pa tudi amandmajem bi lahko rekli tudi ura krute stvarnosti za socialno ogrožene. Hkrati pa je to tudi ura verodostojnosti vladne koalicije, ura, ko je vladna koalicija pred ogledalom svoje verodostojnosti, politične in moralne. Kajti, da se namenja četrtna tistega, kar ste obljubljali v predvolilnih nastopih in celo v koalicijskem programu, in to v tednu, ko so stečajnim upraviteljem, zaradi tega, ker ste se zganili pa napovedali limitiranje, vsa sodišča odobrila enormne nagrade, ponovno, pri vsoti, ki jo dajete in "jamrate", da je recesija in da ni možno dati za socialno ogrožene, se v istem trenutku dajejo judeževi denarji stečajnim upraviteljem. Priimki, ki se pojavljajo pri teh nagradah, kot so Marinc, Toš in tako naprej, so iz političnega profila vaše stranke, iz zgodovinskega profila vaše stranke, vaših strank. Namenjate torej, če tako rečem, za te socialno ogrožene 15 Kramarjev, kot je popularno reči, oziroma 45 Marincev stečajne upravitelje, oziroma 60 Tošev stečajne upraviteljice Industrije usnja Vrhnika. Moram reči, da tisto delavko, ki je

rekla "gledam okrog, koga bi kresnila," v takem trenutku celo razumem...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek, trenutek. Prosil bi vas, da ne vpletate v to razpravo ljudi, ki s tem Državnim zborom nimajo dosti opraviti in tudi nimajo možnosti, da odgovarjajo na vaša izvajanja. Mislim, da je to stvar etike...

JOŽEF JEROVŠEK: Poslušajte, gre za judežev denar, ki ga kradejo! In v takem trenutku govoriti, da to ni posledica bolne samozaverovanosti kot je patološka narcisoidnost. Samo tisti, ki ima to deformacijo, lahko reče, da daje nekaj - dajete miloščino. In naš amandma to miloščino popravlja. Ne govorite, da ni denarja! Če je lahko za takšne anomalije in takšne malverzacije denar, potem ga priskrbite tudi za tiste, ki so ga potrebni, in za tisto, kar ste obljubili. Če pa niste sposobni tega, kar ste obljubljali, pa povejte, da je to problem, dejansko nek patološki, bolezenski pojav, da se nekaj obljublja, potem pa se od tistega odstopi. In zelo zelo potrebno je tudi v teh resnih gospodarskih razmerah skrbeti za to, da bodo tisti, ki so najbolj socialno ogroženi, imeli možnost preživetja, kajti sesuva se možnost preživetja. In normalno, da ljudje vidijo kaj se dogaja v tej državi. Če bi bili realni ob tako mizernem predlogu, potem ne bi prišlo do samozavarovanosti, ampak bi bila na mesto tukaj posipanja s pepelom in opravičilo, da se to dogaja v tej državi, da hkrati ko grmijo v propad podjetja, ko delavci postajajo brezposelni, ko nimajo možnost preživetja, se enormno troši denar, se izplačujejo nagrade, se politično postavlja nove direktorje, ki bodo vzeli nove nagrade in v takšnih razmerah se ne da dolgo načrtovati vnaprej. Izgleda, kot da je vladna koalicija skrbi samo za svoje kadre. Izgleda tako. Zaradi tega izgleda tudi danes, da se klavzure, ki ste jih imeli v preteklih dneh, niso pripomogle k temu, da bi stopili korak naprej, da bi postali transparentni, da bi se zavedli, da je treba imeti ministre, ki so sposobni reševati gospodarsko krizo, ne pa samo poudarjati, da se vse dobro dogaja, vse skupaj pa gre v prepad. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Ljubo Germič, prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.
Jaz bi želel še enkrat ponoviti, kot sem povedal že v okviru predstavitve stališča poslanski skupini, da seveda gre za interventni zakon, ki ima namen izboljšati socialno-materialni položaj tistih, ki so na največjem socialnem robu, da gre za ukrep, ki bo učinkovito speljan, če bo speljan hitro, in da je speljan v okviru možnosti.

Jaz bi želel tudi tukaj jasno povedati, da situacijo, v kateri smo zdaj, je moč obravnavati samo skozi tok dogodkov, ki so pripeljali to situacijo. Kajti zelo nekorektno bi bilo, da danes obravnavamo to situacijo, ki ni povezana z nekimi dogodki v preteklosti, v kateri potem sedanja vlada rešuje razmere, v katerih smo se znašli, torej v kateri so se znašli ljudje v Republiki Sloveniji. Jaz bi tukaj želel opozoriti na eno dejstvo, katerega danes ne gre pozabiti, ko govorimo o socialnih transferih. Na zakon, ki je bil sprejet v prejšnji vladi in opozorila, ki so bila dana s takratne opozicije, da seveda bo nekritično sprejemanje zakona, ki govori o drugačnem usklajevanju socialnih transferjev, da bo seveda lahko pripeljalo do situacijo, v kateri bodo ljudje v težjih situacijah kot so bili predhodno, pred sprejemom zakona. Mi smo takrat jasno opozarjali glede na finančne posledice in jaz bi želel tukaj še enkrat opozoriti, o katerih zneskih smo takrat govorili. Torej, finančne posledice predloga zakona sprejetega v letu 2006, ki je govoril o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji znašajo v letu 2007 milijarda 822 milijonov, še takratnih tolarjev, da bodo številke bolj natančne. V letu 2008 3,8 milijarde torej dobre 3,8 milijarde tolarjev in v letu 2009 6,1 milijarde tolarjev. Torej, gre za ukrepe, za katere se je takrat vedelo, da znižujejo socialne transferje in da poslabšujejo socialnih položaj marsikaterega posameznika ali gospodinjstev v Republiki Sloveniji. Jaz bi tukaj lahko pritegnil razpravam nekaterih sedanjih opozicijskih poslancev iz Slovenske demokratske stranke, da bi bilo dobro, da tukaj poslušamo v različnih trenutkih drug drugega, ampak žal takrat naša opozorila niso bila upoštevana.

Danes je bilo z moje strani v okviru poslanskega stališča predstavljeno, da je ta ukrep treba gledati tudi skozi ukrepe, ki jih ta vlada sprejema na različnih področjih. Ne pozabiti, ključna prioriteta je ohranjanje delovnih mest. Če pogledate številke, ki jih ta vlada z ukrepi namenja temu področju, so seveda bistveno višje v okviru razpoložljivih sredstev, ki so na razpolago. Jaz bi tukaj opozoril na dejstvo, da v letih dobre konjunktore, lepe gospodarske rasti in bistveno povečane rasti družbenega bruto proizvoda smo mi spreminjali davčne osnove na način, da smo v dohodnini razbremenili najbolj bogate, da smo gospodarstvu ukinjali davčno olajšavo za investicije v novo opremo. Danes lahko srečujemo apele tega gospodarstva, ki se ukvarja s problemi modernizacije svojega tehnološke opremljenosti, za to, da bi lahko konkuriral na bolj zahtevnih trgih in preživel to gospodarsko, finančno krizo na bolj uspešen način. Slovensko gospodarstvo seveda čakajo ti ukrepi. Ja, gospod Petan, to delamo, ampak seveda delamo to tudi na način, ki je z časovnim zamikom. Če bi to delali v trenutkih, ko je bilo časovno bolj ugodnejše, ko je bila gospodarska konjunktura bistveno boljša, bi danes slovensko gospodarstvo lahko našli v bistveno boljši

kondiciji, v kakršni mogoče danes je. In ukrepi te vlade gredo v ohranitev delovnih mest. Kajti, najboljša socialna varnost je imeti delo. In naslednji zakon bo namenjen ravno temu, da bomo podaljšali veljavnost nekega ukrepa, ki omogoča ohranjanje zaposlenosti.

In enkratni zakon, ki ga imamo danes tukaj, in jaz res upam, da bodo ukrepi na drugih področjih prijeli tako, da ne bo potrebnih še enkratnih zakonov, ki bodo izboljševali materialno socialni položaj posameznikov zaradi splošnih razmer oziroma potenciranih zaradi gospodarske in finančne krize v tem obdobju. In zelo nekorektno je, da danes tukaj govorite o cinizmu koalicijskih poslancev na način, kot da ne bi želeli pomagati tem ljudem še bolj, kot je danes v okviru finančnih zmožnosti možno. In univerzalna socialna pomoč govori ravno v tej smeri - ne ločujemo, ampak vsem tistim, ki so v enakem socialnem, materialnem položaju, ki je slab, ki je težak, je treba pomagati na enakopraven, enakovreden način. In jaz si želim, da bodo ukrepi aktivne politike zaposlovanja, subvencioniranje delovnega časa ali nadomestila plače tisti ukrepi, ki bodo omogočili ljudem zaposlovanje za to, da ne bomo imeli takšnih enkratnih zakonov, ki bodo izboljševali socialni položaj. Je pa seveda treba vzeti v kontekst še mogoče marsikateri del ali zakonsko rešitev, kjer bi bilo korektno, da bi bolj pomagali šibkim, ne pomagali na enak način tistim, ki mogoče določene pomoči niso potrebni. In tudi skozi to prizmo socialne države je treba videti Republiko Slovenijo v nadaljnjem razvoju.

Zato jaz jemljem ta ukrep, ta interventni zakon, v okvirih danih možnosti, kajti ko na drugi strani vidimo kakšna krčenja v programih bo treba sprejeti v okviru drugega rebalansa državnega proračuna, kakšne so perspektive pokojninske in zdravstvene blagajne, v tem kontekstu je potem treba razumeti tudi ta zakon. Nemogoče ga je obravnavati na način, kot da je to cinizem ravnanja koalicijskih poslancev, kajti mislim, da gre ravno nasprotno. Gre za ukrepanje te vlade, te koalicije in jaz upam, da tudi Državnega zbora, ki bo na koncu podprl ta zakon, da se izboljša socialni položaj tistih, ki socialno pomoč najbolj potrebujejo.

Zato v tem kontekstu, v teh okoliščinah, ni mogoče sprejeti amandmajev, ki gredo, recimo, v obseg sredstev, za katerega sem prepričan, da bi lahko našli podporo, če bi sredstva bila, ampak glede na objektivnost okoliščin tega amandmaja ni možno podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa.

Tudi sama bi pričela pri tem, čemur bo namenjeno nadaljevanje tega tedna. To se pravi izredni seji in pa rebalansu proračuna, na žalost navzdol, zaradi gospodarskih

možnosti, kakršne imamo. Dejstvo je, da je že v koalicijskem sporazumu napisano, da bo izplačilo enkratnega dodatka odvisno od socialnih in ekonomskih možnosti države, točno tega se je držala tudi Vlada pri tem, ko je uresničevala koalicijsko zavezo. Pomoč, ki jo namenja, je dobronamerna, v okviru možnosti, ki jih ima. Dejstvo je, kar sem uvodoma že povedala, če bi vi enkratno denarno pomoč ponavljali, to ne bi bil več izredni ukrep. Tukaj gre za sistemski ukrep. In te sistemske ukrepe pripravljamo. Sprašujem pa vas, zakaj jih niste sprejeli vi. Vem, da so bili pripravljani oziroma v predalu že dve leti nazaj, pa vendarle niso zaživel. Skratka, treba je celovito pristopiti in oceniti trenutno situacijo. Nenazadnje, povejmo si, 23% bruto domačega proizvoda Slovenija namenja socialnim transferjem. Tudi tukaj se uvršča ob bok razvitejših držav in je zelo socialna. Pravzaprav pomaga svojim prebivalcem na različne načine in z različnimi ukrepi. Če gre za tiste trenutne stiske, ima še vedno na voljo možnost izrednih denarnih pomoči, s katerimi si pomaga. Pa vendarle to je še vedno sociala. To je tisto, s čimer pravzaprav blažimo disfunkcije oziroma posledice delovanja tržnega gospodarstva. In zato se moramo zavedati, da se situacija, v kateri se danes nahajamo, vendarle tudi posledica tega, da takrat, ko bi morali določene stvari storiti, jih nismo storili. Ne govorim samo o vaši vladi, govorim tudi o prejšnjih vladah. Dejstvo je, da smo zaspali na vprašanju prestrukturiranja, zato se srečujemo s problemi prenizkih plač, zato se srečujemo tudi s problemi prenizkih pokojnin. Mimogrede, kolegica Andreja Rihter je naredila prej napako, ni imela v mislih spremembe pokojninske, ampak socialno varstvene zakonodaje. Vendarle je stvari treba zgrabiti tam, kjer jih je možno reševati z ustreznimi politikami. In zato ne smemo mešati jabolk in hrušk in stvarjem pristopati sistemsko.

Še eno opazko mimogrede. Res se ji ne morem izogniti. Govorite "zgolj 15 milijonov". Veste, vi ste z enim zamahom, s sprejemom Zakona o usklajevanju socialnih transferov vzeli socialno ogroženim oziroma prejemnikom socialnih transferov 29 milijonov evrov. Toliko znaša preračun tistega, kar ste vi prihranili na račun teh socialnih upravičencev, in to v času, ko se je že napovedovala visoka inflacija. Pa vendarle, tole ni na mestu, da se med seboj obkladamo. Jaz pravim, zgrabimo s pravimi mehanizmi prave stvari. Ukrep je dobronameren, zakon usmerjen pravično in zato ga čim prej uveljavimo, da bodo ljudje pomoč dobili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Petan, prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Začel bom kar tukaj, da mogoče odgovorim na zadevo, ki sem jo ravnokar slišal, kako je bila prejšnja vlada mačehovska

in je kar z enim zamahom vzela 29 milijonov tistim, ki so pomoči potrebni. Ja zakaj jih pa zdaj vi ne vrnete! Saj imate vse možnosti predlagajte zakon pa jih vrnite nazaj. Mimogrede, jaz podpiram ta zakon in tudi ta amandma. Mislim, da bo okrog 50 tisoč ljudi dobilo od 80 do 200 evrov, tisti, ki so najbolj pomoči potrebni, minister sicer pravi, da nekoliko več. V redu, to bo samo boljše, samo bojim se, če bo skupni znesek ostal 15 milijonov, da bodo potem dobili manj. Ampak, v redu, nimam tukaj nobenih pripomb.

Bi pa želel na nekaj opozoriti; zelo veliko govorite o prejšnji vladi. Meni se zdi, da razumem zakaj? Zato, ker se vam kolca po tistem delu tiste vlade, zato ker je bistveno boljše delala. Lansko leto je prejšnja vlada izplačala 60 milijonov za draginjski dodatek. Vi danes predlagate 15 milijonov, to je 4-krat manj. Ampak kljub temu, je nekaj, bomo podprli. Če niste podprli našega zakona izpred nekaj mesecev, ko smo predlagali približno podoben znesek, in takrat, ko je prejšnja vlada predlagala teh 60 milijonov, ste se vi norčevali iz tistega dodatka, govorili ste namenoma o revščini in o bombončkih. Jaz mislim, da bi bilo dobro, če bi mi danes dali 60 milijonov, pa temu lahko rečemo tudi kako drugače. Se vam verjetno kolca, zato toliko govorite o tisti vladi. In tisto govorjenje o bombončkih je bilo prav gotovo neodgovorno, neresno in hudo politikantsko. To šele danes lahko vidimo. Bi pa vas želel spomniti na nekaj; namreč pri nas očitno ne veljajo zakoni enako za vse in vsi ne delimo enake usode. Prej je kolega omenil podatek, če bomo teh 15 milijonov razdelili, bo približno v povprečju 6 evrov na mesec. To res ni najboljša primerjava, ampak vseeno zato, kar vam hočem povedati. Stečajni upravitelji si pa delijo 100.000 evrov za nekaj mesecev. Samo primer. V soboto sem se zgrozil, ko sem slišal na enem od slovenskih elektronskih medijev, da bo stečajni upravitelj ali upraviteljica iz Industrije usnja Vrhnika za šest mesecev dobila 230.000 evrov nagrade. Lahko, da je napaka, ampak jaz sem jo tako slišal. To pomeni 40.000 evrov na mesec. Tu pa govorimo o šestih evrov teh, ki so socialne pomoči najbolj potrebni. Zdaj mi pa povejte, če je to socialna pravičnost in če smo pred zakonom vsi enaki. Stečajni upravitelji si lahko delijo v tem trenutku, v tem trenutku nagrade 40.000 evrov na mesec v povprečju, tu pa govorimo za tiste najbolj potrebne 6 evrov.

In spoštovani, ta vlada očitno ni sposobna voditi gospodarske politike, ki je pa najboljša socialna politika. Če imamo 9% padec bruto domačega proizvoda na lansko leto v prvih štirih mesecih, kar je največ v Evropi, še pred enim letom smo pa bili tisti, ki smo imeli najvišjo rast bruto domačega proizvoda v Evropi. To se pravi, da je tu neka razlika, ki govori nekaj o tistih vladi pa o tej vladi. To se pravi, če delimo vsi usodo, potem jo morajo tudi stečajni upravitelji in mi smo predlagali amandma prejšnji teden, da bi bili tudi stečajni upravitelji deležni tistih davkov pa ste bili proti.

Rekli ste, da ne boste podprli. Bomo videli kaj boste naredili v sredo, ko bomo glasovali. In prav bi bilo, da bi podprli naš amandma, kjer bi razdelili nekoliko več, toliko kot smo v lanskem letu, to je 60 milijonov. To mislim, da še vseeno ni veliko. Vendar bi bilo vseeno nekaj, rajši, kot da stečajnim upraviteljem dajete tudi po nekaj 100.000 evrov za nekaj mesecev vodenja podjetja. To se pravi stečaja, ne vodenja podjetja. Tu vas vprašam, zakaj v tem času, v tem času govorim, nimajo prednosti najprej poplačila delavca, ne pa stečajni upravitelji. Stečajni upravitelji si izplačajo v teh dneh, ko smo v tej krizi, vi nič ne rečete, imajo prednost. Delavci pa, če kaj ostane, spoštovani, to govorim, da to ni pošteno. Jaz seveda podpiram to intenco, ki jo je minister najavil, to se pravi tudi ta zakon. Vendar morate se pa vprašati, če je pa to vse tisto, kar se lahko naredi. Mislim, da ne. Stečajni upravitelji so tipičen primer, ko se ne naredi vse in bi se lahko še nekaj naredilo in bi lahko bilo bistveno bolj pošteno in socialno pravično. Zato jaz podpiram ta amandma, ki smo ga predlagali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javil gospod minister.

Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Gospod predsedujoči, poslanke in poslanci.

Jaz bi rad še enkrat poudaril, da je treba ta predlog zakona res gledati v celotnem kontekstu socialne politike in socialnih transferov. V Sloveniji imamo sistem socialnih transferov, ki je dober, po ocenah OECD je celo preveč radodaren. Mislimo, da temu ni tako. Tisto, kar je najpomembnejše, v vse socialne transfere so vgrajeni socialni mehanizmi, se pravi upošteva se praktično povsod socialno ekonomski položaj prejemnikov. Mi bomo skozi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v tem letu razdelili skozi te mehanizme več kot 800 milijonov evrov za različne transfere. Zato je treba gledati to enkratno pomoč v tem kontekstu kot dodatek k temu, kot tisti dodatek, ki na nek način kompenzira zaostreno socialno in ekonomsko situacijo in ki zaenkrat opravlja tisto, kar bomo sistemsko naredili na podlagi spremenjene in napovedane zakonodaje.

Bi pa rad poudaril, da popolnoma soglašamo kot ministrstvo z ugotovitvijo, da ne gre pri predlogu amandmaja za večkratno izplačilo te pomoči zgolj za vprašanje financ, čeprav je to tudi izjemno pomembno v tej situaciji, ampak gre za to, da bi s tem postavili v neenakopravni položaj, ustvarili bi nepravilno situacijo teh prejemnikov glede na tiste prejemnike, ki po tem zakonu ne pridejo do te pomoči, ki jim jo bomo namenjali. Večkratno izplačilo bi ustvarilo takšno situacijo. In to mislim, da je tudi pomembno upoštevati pri odločanju. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Vidim še roke za razpravo o 4. členu in amandmaju k temu členu. Prijava teče.

Gospod Sajovic, izvolite, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Pozdrav ministru in sodelavcem!

Mislím, da je ministrstvo pripravilo potreben, predvsem pa realen zakon, ki, če ga gledamo širše, gre zagotovo v pravo smer. Distanciral se bom ob razpravah, ki smo jih slišali o eni in pa drugi vladi, to tistim, ki danes težko živijo, prav nič ne pomaga. Moram reči, ker sem dnevno v stikih s kar precejšnjim številom takih ljudi, da jim seveda tudi majhna pomoč ali dobesedno vsak evro pomeni veliko pri lajšanju velikih težav.

Tudi s tem se strinjam, da je seveda sistem socialnih pomoči v Sloveniji relativno bogat. Bi pa opozoril na tisto, na kar vedno opozarjam, znotraj sistema imamo pa še nekaj, bi rekli, tako imenovanih črnih lukenj ali področij, kjer seveda nekateri, ki so bolj spretni, znajo iz tega kolača socialnih transferov potegniti več, da se izrazim še bolj precizno, dobijo več kot jim pripada in zato seveda za tiste, ki so mogoče manj iznajdljivi, manj glasni, ali pa, ki jih je bolj sram, ostane malo, za kakšnega, na žalost, tudi premalo in vedno zato poskušam te razprave izkoristiti tudi za to, da seveda ta sistem socialnih pomoči vedno znova preverjamo, moderniziramo in da, v kolikor v njem odkrijemo napake in "defekte", ki so, da jih poskušamo sproti vgrajevati in pa odpraviti.

Jaz mislim, da je minister in pa njegova ekipa delo zastavila tako, kot je treba, zato bo seveda vladni amandma in pa predlog zakona deležen moje podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni.

Seveda je problem četrtega amandmaja tudi v javnih financah, ampak o tem je že gospod minister svoje povedal. Jaz se ne bom ukvarjal s prejšnjo vlado, ki je seveda v zgodovini in je zapisana z črnimi črkami, kar so tudi volivci potrdili.

Ko govorimo o tem, ali se vlada ukvarja sama s seboj, mogoče je res zunanji videz tak, kajti sprožanj afer, medijskih in drugačnih in slučajno se vklopijo nekatere zadeve, prispevajo k temu, da imajo ljudje napačno predstavo in opozicija se zelo trudi, da bi to mnenje veljalo povsod okrog. Vendar, ko delamo natančno analizo, s čim se ukvarja Vlada, in kakšni so njeni ukrepi, kako priha sem v parlament, itd., ugotavljamo, da Vlada dela dobro, v teh kriznih časih

izjemno dobro in se sploh ne ukvarja sama s seboj. Moramo povedati, da prihajajo pohvale iz mnogih strani. Že sedaj. Tudi s strani gospodarstvenikov in tudi tistih, ki pomoč potrebujejo. Tudi ministrstvo, ki je danes tukaj prisotno, je deležno pohvale, kajti kljub temu, da je recesija, da je veliko, veliko težav, sem prepričan, da v naši domovini ni potrebno nobenemu biti lačen. Teh transferjev je veliko. Ni samo ta, o katerem danes govorimo. Ampak, ko jih seštejemo, kot je rekel gospod minister, so v višini 800 milijonov evrov. Lokalne skupnosti so, vsaj za svoje lahko govorim, zelo angažirane pri nudenju pomoči svojim občankam in občanom, nenazadnje tudi iz občinskega proračuna namenjamo veliko sredstev za blaženje težav. Kajti tisti, ki je danes revež zato, ker je izgubil službo, mnogo taki so zelo pošteni ljudje, ki želijo delati, imeti delo, čeprav dobijo skromno plačo, ampak ne želijo biti nezaposleni, brez dela, na grbi države. Takim je treba seveda pomagati. Transferji so tudi na drugih področjih. Če omenim recimo področje šolstva. Jeseni se začne novo šolsko leto. Ta prispevek države, brezplačni učbeniki, izposoja in podobno. Vse to je tisto, kar verjetno in prepričan sem, uvršča našo državo med zelo socialne in na to sem seveda ponosen. Še bolj bom ponosen, ko bo ta padec števila nezaposlenih, ta % začel padati in takrat bo res to zadovoljstvo še večje.

Danes je bilo veliko govora o stečajnih upraviteljih, o tajkuni in tako dalje. Ta "šlager" sezone se bo ponavljal 4 leta. Tajkuni so se rodili v nekem drugem obdobju, ne v obdobju te vlade in tako dalje. Moram pa povedati, da bo tudi Mura tista čarobna beseda, ki bo izgovorjena neupravičeno in zelo nemarno. Nikar se ne delajmo norca iz tistih 3.000 in nekaj delavk in delavcev te tovarne. Vlada pripravlja ukrepe. Je pa treba jasno povedati, sem včeraj tudi po poročilih poslušal župana, da je država večinski lastnik, večinski lastniki so majhni delničarji in to je problem Mure. Da so se drugi lastniki zganili prav zato, ker je Vlada enkrat rekla ne. Če bi v prejšnjih štirih letih vsako leto prestrukturirali, ne vem, 100, 200, 500 delavk in delavcev, jim iskali druge zaposlitve, potem bi to bilo možno. Razmišljanje, da bodo kar tako šivali uniforme in podobno in bodo preživeli, vsi vemo, da so za to potrebna javna naročila in še kaj. Tako čez palec ocenjevati probleme ne pa si prizadevati najti, iskati rešitve, tudi za Muro, je, mislim, da zelo neodgovorno dejanje. Skupaj bomo seveda zmogli, da bodo delavke in delavci v Muri preživeli, mogoče nekateri ostali v Muri, nekateri dobili druga dela, ampak seveda bo to v tem okolju dosti težje kot mogoče v kakšnem drugem okolju v Sloveniji. Jaz sem prepričan, da bo ta predlog zakona seveda sprejet z amandmajem, ki ga je predlagala skupina SD, Zares, DeSUS in LDS, in da bomo nehali biti s predlogi, iskati samo "računico" kako bomo všečni prebivalcem. Normalno, če jaz

danes obljubil 1000 evrov nekemu, bo zelo zadovoljen. Če pa to ni realno, potem se pa delam s tiste osebe norca. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo.

Na začetku naj poudarim, da jaz sam cenim prizadevanje ministra na tem področju zagotavljanja socialne vzdržnosti. Moram reči, da vsi ti ukrepi, ki jih ministrstvo prinaša kot alternativne rešitve, vemo, da gre v mnogih primerih za interventne ukrepe, bodo seveda ublažili to stisko. Tudi ta ukrep, ki je težak 15 milijonov evrov, bo na nek način seveda ublažil to stisko. Je pa toliko bolj smiselno o tem govoriti, ker vemo, da ne bo zadosten in amandma, ki ga predlagajo Social demokrati, je smiseln in bi, jaz sem to že prej povedal v razpravi, bi bilo smiselno razmišljati o tem, da bi to akcijo seveda ponovili, če lahko temu tako rečem, kajti to je namenjeno res tistim najbolj socialno ogroženim slojem v Republiki Sloveniji.

Beseda je tekla, ta vlada dela bolje, ona prej je delala še boljše. Jaz bi rad poudaril par stvari, ki so, po mojem, bistvene in tudi Slovenska nacionalna stranka je že večkrat na to opozarjala. Sistem plačilne nediscipline v državi producira nove reveže v gospodarskem smislu in nove nezaposlene. So dobra podjetja, ki imajo proizvodnje programe, ki delajo, ki dostavljajo končne produkte in plačajo seveda takoj, ko to tudi storijo, davek od tega, vendar končnega računa ne dobijo poplačanega, pa to države prav nič ne zanima. In da bo slika še bolj jasna, država je tu najslabši plačnik. Mojega kolega je ravno prej klical nekdo z njegovega področja in mu je to sliko orisal. Nič mu ne pomaga, če ima račune, na te račune mora plačati tudi davek, pa ima delo, to podjetje ima delo. Verjetno bo moral podjetje zapreti, zaradi tega, ker države nič ne zanima, ali je plačilna disciplina v redu ali ne. Pač, država pobere tistih 20% od izstavljenega računa in potem, "pojdit se solit, mi smo svoje dobili." Pa vendar, glejte, pobiramo za vse to, kar minister prinaša sem kot pakete rešitev, pobiramo ta denar z davčne njive. In te davčne njive nihče ni pripravljen zorati, nihče je ni pripravljen posejati. Vlada ne upošteva svojih lastnih sklepov o zmanjšanju zaposlenosti. Zadnjič smo videli lep primer, ko je ušla seja v eter in smo lahko poslušali prerokanje: "Irma, Irma, prosim, ne, Irma..." Na koncu je bila seja prekinjena. Tako naj bi se obnašal premier? Oprostite! V takih občutno težkih situacijah, ko ministri ne spoštujejo sklepov, ki so sprejeti na Vladi, bi moral presekati zadevo. In šlo je za področje Ministrstva za notranje zadeve, ker pač ni spoštovalo sklepa o zmanjšanju števila zaposlenih. Tudi to ogroža finančno vzdržnost. Ja, rekli boste, amandma je smiseln, vendar finančna vzdržnost je

pa tista, ki ne more podpreti tega amandmaja. S tem se seveda ne strinjam, ker nismo ničesar naredili za to, da bi bila ta davčna njiva, kot rečeno, zorana in posejana. Minister navaja, če sem vas pravilno razumel, 800 milijonov evrov za socialne transferje v skupnem znesku. Koliko od tega namenjamo za nova delovna mesta? Za novo dodano vrednost? Ali veste, koliko zaposlenih bi lahko imeli na produktivnih delovnih mestih, visoko izobraženih, doktorjev, magistrov in tako naprej? Ti ljudje bodo pristali na zavodu; mogoče bodo tam pet let čakali na prvo zaposlitev. Po petih letih, verjemite mi, ne bodo mogli dati tistega od sebe, kar lahko dajo danes. In ti ljudje bi lahko bogatili to davčno njivo, o kateri govorim zdaj. Jutri, pojutrišnjem bi bil učinek zelo velik. Toda mi zdaj financiramo samo v socialne transferje, ki pa so izraz financiranja nedela. Ne me narobe razumeti, sem za ta predlog, tudi drugi predlogi so dobri, vendar bi morali biti zadnji v vrsti. Najprej bi morala biti spodbuda pri ustvarjanju novih delovnih mest, nove dodane vrednosti in država bi morala takoj poskrbeti za finančno disciplino. Takoj! Tisti, ki pošteno dela, mora dobiti tudi plačan svoj produkt dela. Ne pa, da država samo pobere tisto, kar je njenega, za drugo jo pa ne briga. S tem, ko tako mačehovsko gledamo na gospodarstvo v Republiki Sloveniji, produciramo nove invalide v gospodarstvu. In to se odraža v četici stotih, ki se dnevno priključujejo brezposelnim na zavodu za zaposlovanje. Tako se mi obnašamo v teh kriznih trenutkih. Skrajno neodgovorno. Vlada noče poiskati svojih lastnih rezerv, sodnikom smo povišali plače, noče pomesti z državno birokracijo po uradih. Vsak minister, ki je prišel na novo na delovno mesto, je pripeljal svojo novo ekipo, nihče je ni odpeljal. Imamo vrsto nepotrebnih delavcev na Ministrstvu za notranje zadeve in tudi v drugih resorjih Vlade. Ampak o tem nihče noče spregovoriti nič. Sklep Vlada že sprejme, potem pa ga ne realizira, svojega lastnega sklepa noče realizirati. Jutri, pojutrišnjem boste govorili o tem, da nam primanjkuje denarja.

Jaz bom še nekaj rekel, proračun bo slej ko prej seveda oskubljena njiva, ki bo bolj podobna katastrofi, kot pa nekemu upanju, da bo boljše. Tudi evropskih sredstev, ki nam jih odobrijo, ne znamo izkoristiti. Moramo jih vrniti, zato ker so državni uradniki pozabili v proračunu predvideti lastno udeležbo. Govorim za Slovenske železnice. Pet milijonov evrov bo šlo nazaj v Bruselj, ker leta in leta, pa smo opozarjali na to, mi v Slovenski nacionalni stranki smo opozarjali na to, in ta denar bo šel nazaj tja, od koder je prišel, zato, ker nismo zagotovili svoje lastne udeležbe v proračunu. Za vinjetni sistem bo verjetno isto. Podražili bomo vinjete, jaz nimam nič proti temu, če uvedemo tedenske vinjete po 10 evrov ali pa 5 evrov. Ampak, zakaj dražiti vinjete v bistvu na račun državljanek in državljanov, pri tem pa niti garancije nimamo, da bomo dobili tisti blokiran denar? Podražitev bo ostala na plečih nas in zopet, tukaj se zopet mačehovsko obnašamo, na

koncu koncev bo prišel nek drug minister, mogoče ne ta, ki je danes tukaj, in bo rekel, veste, gospod Vlačič, bo rekel: "Ja, nimam denarja za to avtocesto, je treba pač rebalans proračuna, ker mi niso vrnil iz Bruslja tisto, kar smo pričakovali, da bodo." In zopet bomo to nedelo, to slabo delo prevalili na pleče davkoplačevalce. Tako mi delamo. V vseh resorjih je isto. Nihče ne odgovarja za malomarne naložbe in nihče ne odgovarja za to, če se naredijo napake, ki imajo za posledice milijonsko škodo v proračunu. Danes se pogovarjamo o socialnih transferjih. Zakon o posebnem dodatku za socialno ogrožene je gašenje požara.

Rekel bom še enkrat, smiselno bi bilo, da sprejmemo ta amandma in da pogledate po teh rezervah, ki sem jih omenil, pa boste hitro našli mogoče še trikrat po 15 milijonov evrov. In takrat boste resnično pomagali tistemu, ki nima danes niti za kilogram kruha in liter mleka. Tem strukturam je ta zakon namenjen. Jaz ga seveda pozdravljam in tudi amandma bi bilo treba sprejeti v taki obliki, kot je predlagan. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 4. členu in amandmaju k temu členu? Ne.

Potem prehajamo na razpravo o 5. členu in amandmaju k temu členu. Želi kdo razpravljati o 5. členu in amandmaju k temu členu? Ne. Potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v sredo 15. julija v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELNEM SUBVENCIONIRANJU POLNEGA DELOVNEGA ČASA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade gospodu ministru dr. Ivanu Svetliku.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Poslanke in poslanci!

Kot vemo, se posledica krize kaže tudi na trgu dela, pri čemer se kljub znakom, da se umirja, brezposelnost zaenkrat še povečuje. Vlada je na začetku leta z namenom blažitve posledic ekonomske in finančne krize sprejela več ukrepov. In eden izmed njih je bil Zakon o subvencioniranju polnega delovnega časa, ki ga je ta Državni zbor sprejel januarja. Zakon se je pokazal kot ustrezen, saj je na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje do danes vložilo zahtevke več kot 700 podjetij. Sklenjenih je bilo že 610 pogodb v skupni vrednosti 26 in pol milijonov evrov. V izvajanje ukrepa pa je vključenih 51.212 zaposlenih po teh pogodbah.

Ocenjujemo, da smo z ukrepom delnega subvencioniranja krajšega delovnega časa doslej že ohranili 8 tisoč delovnih mest. V nov ukrep subvencioniranja čakanja na delo, je v prvih

tednih po veljavnosti tega zakona prijavljenih skoraj 10 tisoč zaposlenih, kar bi skupaj pomenilo, da bi brez teh ukrepov brezposelnost lahko prešla številko 100 tisoč. Vlada Republike Slovenije prav zato predlaga podaljšanje roka, v katerem lahko delodajalci vložijo zahtevek za dodelitev subvencije za krajši delovni čas in tudi zagotovitev možnosti podaljšanja obdobja prejemanja subvencije za delodajalce, ki so že vključeni v ta ukrep. Veljavnost zakona torej podaljšujemo za šeste mesecev in s tem podaljšujemo tudi obdobje prejemanja subvencij za delodajalce, ki so z zavodom za zaposlovanje že sklenili pogodbo. Zadnji dan za vložitev predloga za podaljšanje že sklenjene pogodbe je 31. marec 2010. Izvajanje zakona bo torej zaključeno s 30. 9. 2010. Izplačila pa bodo potekala do konca decembra naslednjega leta. Naj pri tem poudarimo, da cilji, načela in poglobitve rešitve Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki je bil sprejet januarja, ostajajo enaki, usmerjeni pa so k blažitvi posledic gospodarske krize, preko zagotavljanja pomoči delodajalcem in delojemalcem v primerih odločitve za krajši delovni čas. Praksa je pokazala, da je dosedanji način izvajanja zakona dober, postopki so enostavni, nebirokratski, odločanje poteka brez zapletov in podjetja, ki zaprosijo za subvencijo, so hitro deležna finančne pomoči. Nadzor nad izvajanjem zakona poteka na več nivojih, zlasti preko inšpekcije za delo in zavoda za zaposlovanje. Dosedanji nadzor, slučajni, sistemski in na podlagi prijav, ni pokazal nepravilnosti v zvezi z izvajanjem tega zakona.

Zato menim, da je predlog zakona ena izmed dobrih možnosti, ki ga imajo podjetja za blažitev posledic globalne in finančne krize in jo bodo lahko nadalje kombinirala z drugimi intervencijskimi ukrepi in tako prebrodila krizo, za katero računamo, da ne bo trajala več, kot so ti zakoni v veljavi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Ponovno, lep pozdrav.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 9. nujni seji dne 1. 7. 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 28. seji dne 22. 6. 2009 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, zato je odbor predlog zakona

obravnaval na podlagi 144. člena Poslovnika Državnega zbora. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrom za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanom Svetnikom ter predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 23. 6. 2009, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. Nanj ni imela pripomb, napovedala je le redakcijske popravke besedila. Predstavnik predlagatelja je na kratko predstavil posamezne člene predloga zakona. V krajši razpravi je bilo izpostavljeno predvsem vprašanje, kako je mogoče, da je ministrstvo postavko iz naslova tega zakona, ki je bila ocenjena na 230 milijonov evrov, v štirih mesecih znižalo na 177 milijonov evrov. Minister je pojasnil, da je v kriznih časih zelo težko ocenjevati natančen obseg sredstev, ki so potrebna za reševanje takih problemov, in da ne morejo dati natančne ocene, zato je bil obseg sredstev nekoliko precenjen.

Vsi razpravljavci so sicer v načelu predlog zakona podprli, napovedali pa so tudi podporo poslanskih skupin. K predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, odbor je sprejel vse člene in predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Alenka Jeraj bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALENKA JERAJ: Hvala. Lep pozdrav vsem. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke Predlog zakona o spremembah Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa podpiramo.

Zakon prinaša oziroma z zakonom se podaljšuje rok, v katerem lahko zainteresirani delodajalci vložijo zahtevek za dodelitev subvencije s 30. 9. 2009 na 31. 3. 2010. To kljub napovedi ministra, da se kriza končuje ali pa da se približuje svojemu koncu, očitno le pomeni, da bo še nekaj časa trajala in da ni dovolj samo počakati, da zadeva mine, ampak je treba kaj narediti. Hkrati novela omogoča delodajalcem, ki so že prejemniki subvencije, da podaljšajo obdobje njenega prejemanja. Vlada največkrat navaja ta ukrep, torej subvencioniran polni delovni čas, kot svoj glavni ukrep, podobnega so res sprejele tudi nekatere druge države, vendar le kot enega izmed ukrepov, ne pa tistega, ki bi bil najbolj pomemben za dejansko povečanje zaposlenosti in ohranjanje delovnih mest. Zato se upravičeno tudi mi sprašujemo, kako je mogoče, da se ob tem precej slabo načrtujejo potrebna sredstva, tako da smo imeli v začetku 230 milijonov evrov, kasneje se je to znižalo s prvim rebalansom na 123 milijonov evrov, z drugim rebalansom pa pridemo celo na številko 53

milijonov evrov, ki naj bi jih pokoristili za ta namen do konca leta.

Ob tem malce čudi, da je bil zakon vložen 17. 6. in v oceni finančnih posledic ministrstvo še vedno navaja potrebnih 123 milijonov evrov, ki so v rebalansu 1 bili sprejeti, seveda pa vemo, da bomo praktično čez dva dni obravnavali rebalans 2, v katerem so ta sredstva več kot razpolovljena. To bi morda lahko podatek o finančnih posledicah vseboval. Mi se ne moremo izogniti vtisu, da se na tem segmentu slabo načrtuje, vendar pa je vsako ohranjeno delovno mesto zelo pomembno, zato bomo zakon v Poslanski skupini SDS podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vito Rožej bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo. Zakon o delnem subvencioniranju polega delovnega časa je bil sprejet na 5. izredni seji Državnega zbora kot eden izmed interventnih zakonov, nujno potreben v teh zaostrenih finančnih in gospodarskih razmerah. Že ob njegovem sprejemanju je bilo rečeno, da bo Vlada spremljala njegove učinke, njegovo delovanje in da bo, skladno s potekom krize, morebiti predlagala njegovo podaljšanje. In tukaj smo sedaj, ker se, žal, optimistične napovedi niso izpolnile, tako da je pred nami novela, ki podaljšuje njegovo veljavnost.

Kot je bilo rečeno ob predstavitvi tega zakona na odboru, je takrat bilo sklenjenih 551 pogodb z delodajalci s skoraj 50.000 delavcev, v obdelavi pa je še okoli 200 pogodb za dodatnih 15.000 delavcev, ki delajo v teh podjetjih. Minister je v predstavitvi predloga zakona navedel tudi nekatere novejšje podatke. Za podaljšanje veljavnosti tega zakona pa po navedbah predlagatelja obstajata dva pomembna razloga. Prvi je, da delodajalci sami preko svojih združenj izražajo željo o podaljšanju tega ukrepa, saj po ocenah poslovanja sami najbolj vedo, v kakšnem stanju so in še bodo v obdobju približno enega leta njihova podjetja. Drugi razlog pa je, je zakon očitno bil ciljan dobro, ker je dosegel svoj namen, kar kažejo navedene številke o sklenjenih pogodbah. Zakon torej podaljšuje rok za izdajo zahtevkov za subvencioniranje krajšega delovnega časa do konca marca prihodnje leto in ob tem omogoča tudi podjetjem, ki so to možnost že izkoristijo, da jih podaljšajo.

Moram reči, da nas je v Poslanski skupini Zares veselijo tudi podatki o nadzoru, ker pomisleki glede zlorab so bili veliki. Upam seveda, da je ta nadzor opravljen temeljito in da se sredstva res porabljajo za namen, kot je predviden. Ker smo prepričani, da je pač ohranitev delovnih mest, pa tudi blaženje krize na ostalih področjih v sodelovanju tako s sindikati kot delodajalci - da so to tiste vsebine, ki jih moramo poslanci in poslanke podpreti in ustvariti pogoje za uspešnejše sodelovanje na področju socialnega dialoga, ki bo, upamo, v kratkem spet lahko omogočil gospodarsko rast in ne

nazadnje izpeljavo vseh reform, ki nas čakajo v prihodnje. Tako so časi taki, da se zakon mora podaljšati, zakon je pa očitno dober. Upam, da ne bo potreben več dolgo, takšen, kakršen je, ga bomo seveda podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Franc Žnidaršič bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister s sodelavcem, kolegice in kolegi! Poslanska skupina bo zakon, ki je pred nami, podprla, saj podaljšuje rok, v katerem lahko podjetja ponovno zaprosijo za subvencije. Ta zakon je bil dobro koncipiran, ima svoj pozitiven učinek, je bil koristen. Res je, da smo porabili v ta namen manj sredstev, kot je prvotno kazalo, ampak to je po svoje dobro. To pomeni, da je manj ogroženih delovnih mest, kot je bilo pričakovati, čeprav jih je preveč. Mislimo, da je zakon koncipiran tudi v smeri, ki je bila napovedana. Namreč, že ob sprejemanju zakona so bila določena opozorila, da bi kazalo čas podaljšati. Ampak v vsakem primeru je dobro, da se je čakalo tudi zaradi tega, da se je videlo, kakšne bodo finančne posledice, ki so bile bistveno nižje od predvidenih, in se je sedaj zakon bolj natančno opredelil do tega, kakšen denar bo potreben za nadaljevanje izvajanja tega zakona. Ostala sredstva se pa lahko usmerijo na področje, kjer je denarja primanjkovalo. Tako v naši poslanski skupini nimamo nobenih težav podpreti ta zakon in ima našo podporo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo. Kolegice in kolegi! Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa je resnično smiseln ukrep Vlade Republike Slovenije in kot tak tudi dobrodošel. Fleksibilnost ministra za popravke pri tem zakonu je tudi neka pozitivna stvar, ki jo je treba pohvaliti. Kar nekajkrat smo že ta zakon popravljali in prav je, da tudi tokrat podaljšamo ta rok s 30.9.2009 na 31.3.2010, kajti, kot že rečeno s strani predhodnikov, povpraševanja za tovrstno pomoč v Republiki Sloveniji je kar veliko. Ukrep bo v končni fazi lahko rešil tudi 100.000 delovnih mest. Podjetja bodo to krizno obdobje končala, pričakala boljše obdobje v dobri kondiciji. In verjamem, da je resnično treba razmišljati o tem, da bi mogoče, če se kriza ne bo končala, s tem ukrepom tudi nadaljevali.

Je pa res, da se pa ob tem porajajo pomisleki, kajti, čeprav je minister zatrdil drugače, se ta kontrola nad

podeljenimi subvencijami oziroma to pomočjo s strani države ne izvaja dovolj striktno in prihaja tudi do nekaterih zlorab. Osebnostno sem seznanjen s tem, da nekatera podjetja to stvar zlorabljujejo, zato bi bilo prav, da na tem področju preverimo, ali je res temu tako, kot minister zatrjuje. Sam bi bil vesel, seveda, da bi bilo temu tako.

Podjetja, ki so prejemniki teh sredstev, bi morala biti tudi bolj aktivno vključena pri kandidiranju na razpise za subvencioniranje na razvojnem in inovativnem področju. To pogrešamo, kajti ravno ta ukrep je namenjen tistim podjetjem, ki želijo širiti proizvodnjo, ustvarjati nove produkte, zato bi bilo prav, da sočasno z ohranjanjem števila zaposlenih s tem socialnim ukrepom tudi dajemo podjetjem možnost, da konkurirajo na razvojne programe, kajti vemo, da če ne razvijamo novih programov v sistemu proizvodnje, lahko hitro postanemo nekonkurenčni. Nič nam ne pomaga, če obdržimo tehnologijo, ki bo čez eno leto ali dve zastarela, ali pa proizvodne programe, ki ne bodo konkurenčni na trgu jutri, ko bo konec krize. Zato mogoče ministru kot nasvet: prav bi bilo, da tem podjetjem naložimo tudi dolžnost, da pripravijo razvojne programe in da te razvojne programe, če so dobri, država tudi skozi ta ukrep na nek način subvencionira.

Kar se tiče dejstva, da lahko podjetja sedaj, po popravku tega zakona na nek način, če imajo strukturno delitev dela, lahko opravljajo tam, kjer je pozitivna in delo seveda na nekem proizvodnem področju, opravljajo tudi določeno število nadur, je dobro, kajti prva novela zakona je bila zelo toga na tem področju in smo za podjetje, ki se je odločilo za ta ukrep, kar prepovedali v bistvu nadurno delo. Lahko se dogaja, da sicer tam, kjer je strukturna delitev dela, poudarjam, podjetje ima naročilo, ima v bistvu tudi seveda za to predplačilo, vendar, če se odloči za ta ukrep, tega naročila ne more izpeljati.

Tako so bili popravki, ki so bili narejeni na tem predlogu zakona, na nek način smiselni in nujni in tudi tokrat podaljšanje tega roka pozdravljamo in v Slovenski nacionalni stranki bomo Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani prisotni. Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo podprla spremembo zakona in podaljšanje roka, v katerem lahko zainteresirani delodajalci vložijo zahtevek za dodelitev subvencije, hkrati pa omogoča delodajalcem, ki so že prejemniki subvencij, podaljšanje obdobja prejemanja.

Podprli smo interventne zakone v upanju, da bo krize kmalu konec in da bo čim manj podjetij, ki bodo to pomoč

primorani koristiti. Mnenja smo namreč, da moramo z ekonomskimi ukrepi težiti predvsem k zagotavljanju zaposlenosti in ohranjanju delovnih mest, tudi preko dodatnih finančnih spodbud za skrajševanje delovnega časa. Zato je za nas nesprejemljivo, da se je Vlada odločila praktično zapreti tako veliko in pomembno podjetje za celo Slovenijo in predvsem vitalnega pomena za Prekmurje, tovarno Mura. S stečajem podjetja bo brez dela in sredstev za preživetje ostalo tisoče družin.

Zakon bomo podprli, kljub temu da smo že ob sprejemanju zakona opozorili na prevelika planirana sredstva, ker je preprost izračun pokazal, da so za polletno obdobje sredstva previsoko planirana. Z novim rebalansom je Vlada to naše mnenje potrdila, saj so sredstva zmanjšana praktično za pol zneska. Sprašujem se: Zakaj Vlada iz teh sredstev ni namenila pomoči Muri?

Zakon bomo podprli, kljub temu da se zavedamo, da zgolj z interventnimi zakoni ne bomo rešili slovenskega gospodarstva. Ponavljamo, da socialna politika ne more nadomestiti gospodarske politike in predvsem ne nujnega vlaganja v tehnološki razvoj našega gospodarstva, ki bi mu izboljšalo konkurenčnost na svetovnem trgu.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Ljubo Germič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat pozdrav ministru. Kolegice in kolegi.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo navedeni predlog zakona podprli. Seveda je treba ugotoviti, da se gospodarska kriza podaljšuje, na nekih področjih tudi pogloblja in zato je treba podpirati tiste projekte, ki ohranjajo delovna mesta, ki ohranjajo kondicijo izobraževanja in usposabljanja pri tistih, ki so danes še aktivni in ob pričakovani novi konjunkturi, ob novem gospodarskem zagonu, je seveda treba biti pripravljeno za to, da bomo lahko z gospodarstvom konkurenčni v novih razmerah. Seveda, zakon, ki podaljšuje rok za vlaganje zainteresiranih delodajalcev za dodelitev subvencije, in zakon, ki podaljšuje obdobje prejemanja te subvencije, je za nas pomemben zakon, tudi s tega vidika, ker je dobro sprejet tudi pri samih delodajalcih. In številke, o katerih je danes govoril minister, torej gre za okoli 700 podjetij, za več kot 50 tisoč zaposlenih v okviru teh podjetij in za ohranitev več tisoč delovnih mest, govorijo same po sebi za to, da je utemeljenost podaljšanja teh rokov smiselna. Veseli tudi to, da se izvaja nadzor nad izvajanjem tega zakona, veseli to, kar nam je danes sporočil gospod minister, da ni ugotovljenih nepravilnosti, kajti prav nadzor

je tista točka, na katero smo opozarjali v Poslanskem klubu LDS že v času sprejemanja tega zakona. In, gospod minister, želimo si in upamo, da boste v svojih službah, ki so odgovorne za nadzor, le-tega uspešno opravljali naprej, da bo izkrivljanje tega zakona minimalno oziroma da tega izkrivljanja v prihodnje ne bo ter da bo zakon dosegel namen, o katerem govorijo cilji tega zakona. To pa je, ohraniti gospodarstvo v čim boljši kondiciji, z vsemi zaposlenimi in na način, da bo, ko bo priložnost za to, da obnovimo gospodarsko intenzivnost, to gospodarstvo pripravljeno z vsemi kadri, zato da bo to sposobno tudi narediti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Andrej Magajna bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim! Poslanska skupina Socialnih demokratov podpira Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa.

Zaradi poglobljanja gospodarske krize in posledičnega nadaljnega slabšanja položaja gospodarskih subjektov je bilo treba rok, v katerem lahko zainteresirani delodajalci vložijo zahtevek za dodelitev subvencije, ustrezno podaljšati. Zadnji dan, kot smo slišali, za vložitev predloga za podaljšanje je tako 31.3.2010. Z možnostjo podaljšanja subvencioniranja poljubno, najprej do 6 mesecev in z možnostjo nadaljnega 6-mesečnega, se poskuša zagotoviti čim višjo stopnjo prilagodljivosti pri izvajanju predpisov v praksi. Predlog za podaljšanje subvencioniranja ne predstavlja nove vloge, torej ni birokratsko zahteven, kar je tudi zelo pozitivno.

Sočasno bi povedal tudi nekaj o amandmaju. Poslanska skupina Socialnih demokratov kot sopodpisnica amandmaja podpira tudi amandma k 2. členu zakona, saj se mnogim delodajalcem pogodba o delnem subvencioniranju izteče že 31. julija in ne morejo pravočasno - vemo, kateri datum je danes - zadostiti pogojem, torej 15-dnevnemu roku pred iztekom. Amandma bo omogočil, da lahko delodajalci tudi še na dan izteka, torej 31. julija, predlagajo podaljšanje. To je dodaten razlog za takojšnjo potrditev spremembe zakona.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Na klop pa ste v skladu z drugim odstavkom 132. člena Poslovnika Državnega zbora prejeli amandma k prehodnim in končnim določbam predloga zakona. Ker čas za razpravo ni bil vnaprej določen, vam sporočam, da ima vsak poslanec na razpolago 5 minut. Enak čas ima na razpolago tudi predstavnik Vlade. Torej 5 minut za razpravo o predlogu amandmaja.

Odpiram prijavo. Kdor želi razpravljati o tem amandmaju, naj se prijavi. Prijavljenih ni. Gospod minister, želite vi morda besedo? Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Jaz bi želel samo, ker je bilo izrečeno v predstavitvah nekaj kritičnih mnenj, komentirati oziroma odgovoriti nanje.

Prvič, kar zadeva višino načrtovanih sredstev. Gospodje, če bi krizo planirali, potem krize ne bi bilo, ker je ne bi verjetno vnaprej nihče načrtoval. Globina te krize, v kateri smo, je bila pa sploh in še zmeraj je dokaj nepredvidljiva. Bilo pa je veliko indicev na začetku razprav o tem, kako vlada reagira in kako naj reagira na to krizo. O tem, da je kriza zelo globoka, dolgotrajna in seveda sami delodajalci so napovedovali pravzaprav izjemno slabe razmere, v katere so podjetja koncem prejšnjega leta šla. Zato je bila tudi reakcija vlade, da je treba prilagoditi način ukrepanja tej situaciji, in sicer: prvič, tako da bo hiter, in drugič da bo zadosten, in tretjič da bo prilagodljiv glede na razvoj dogodkov. In hitrost smo pokazali s tem, da je bil zakon pravzaprav zelo hitro pripravljen in je sedaj že kar nekaj časa v uporabi. Zadostnost smo opredelili z višino sredstev in prilagodljivost s tem, da smo spremljali ta zakon, njegovo izvajanje, kar v kombinaciji z zadostnostjo in hitrostjo seveda omogoča, da smo prišli tudi z drugim zakonom, ki dopolnjuje prvega, to je subvencioniranjem čakanja na delo. In mislim, da je bila taka reakcija Vlade za krizne razmere tudi primerna, in kakor lahko sledimo ukrepanjem tudi drugje, pri drugih vladah, od tega vzorca v tem primeru načelno ne odstopamo.

Kar zadeva vprašanje zlorab. Prej sem že omenjal, da obstaja večkratna kontrola. Implementacije tega zakona izvaja inšpekcija za delo in tudi zavod sam, pri čemer reagiramo na vsako prijavo, ki jo dobimo. Če so prijave, potem je obveznost teh služb, da tudi pogledajo v tista podjetja, kjer eventualno prihaja do kršitev, zato da se preveri, ali te kršitve so. In če so, se temu ustrezno ukrepa.

V zadnjemu pregledovanju dela sistematično v naključno izbranih podjetjih je Zavod za zaposlovanje - in v nekaterih je, tu se moram dopolniti, po zadnjih informacijah, ki smo jih ravnokar dobili - ugotovil nekaj nepravilnosti. Ampak te nepravilnosti so take vrste, da potem tudi pogodba, ki je bila sklenjena, več ne velja oziroma se sankcionirajo. Če je prišlo do odpuščanja, kar so ugotovili v nekaj primerih, ali do česa podobnega, kar zakon prepoveduje, potem se s tem podjetjem se pogodba prekine in je to podjetje zavezano k vračilu sredstev. Tako ta nadzor, kot rečeno, teče in mislim, da izvajanje zakona imamo v tem smislu tudi pod kontrolo.

Ker je bilo omenjeno še vprašanje podjetja Mura, ki sicer ni predmet tega ali tudi ne prejšnjega zakona, moram demantirati odločno, da se je Vlada odločila to podjetje

zapreti, kakor je bilo rečeno. Vlada o tem kot nevečinski lastnik, kot razmeroma mali solastnik niti ne more sama odločati in tudi nima namere drugim to sugerirati. Pač pa Vlada intenzivno pripravlja in sodeluje z drugimi pri pripravi programa za prestrukturiranje tega podjetja, ki naj prekine prakso stalnih pomoči, ne da bi se v podjetju programi spremenili in ne da bi to podjetje lahko zares ekonomsko samostojno zaživel. V to pa se aktivno Vlada vključuje. Ena od potez je, da povežemo vse razpoložljive ukrepe našega ministrstva in drugih ministrstev .../Opozorilni znak za konec razprave./..., za to da bi temu podjetju lahko ustrezno iz krize pomagali. Zlati pa seveda želimo s tem zaščiti vse zaposlene. Ne toliko lastnikov, ki so bili neodgovorni v preteklosti, ampak zaposlene, ki jim je treba zagotoviti čim več delovnih mest. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo. Odločanje o amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v sredo, 15. julija v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri s 1. točko dnevnega reda, to je z vprašanji poslank in poslancev.

(Seja je bila prekinjena ob 13.38 in se je nadaljevala ob 15.00)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA - VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV**. Lep pozdrav predsedniku Vlade, gospodu Borutu Pahorju, ministricam in ministrom, ki bodo odgovarjali na naša poslanska vprašanja.

V zvezi s to točko dnevnega reda smo v poslovnem roku prejeli pisne prijave 32 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije bo odgovarjal predsednik Vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute, predsednik Vlade in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo pet minut za skupen odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste pozorni na to poslovniško določbo in da vsaj v najavi ne poveste, da boste dodatno vprašanje postavili, ker potem vas pač moram opozoriti. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec postavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade,

ministrice ali ministra, o tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

Prehajamo torej na vprašanja poslank in poslancev. Naj vas obvestim, da sta se opravičila za to točko dnevnega reda dr. Milan Pogačnik, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve.

Na klopi ste prejeli pregled poslanskih vprašanj in pobud, na katere v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva tri vprašanja bo odgovarjal predsednik vlade Borut Pahor. Prvo vprašanje mu bo postavil gospod Jože Tanko, Slovenska demokratska stranka. Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lepo pozdrav! Spoštovani predsednik Vlade. Dejstvo je, da Vlada slabo izpolnjuje cilje in pričakovanja iz koalicijskega sporazuma, da v ospredje ne postavlja tem, ki krizo odpravljajo, ampak teme, ki državljanke predvsem revoltirajo, kot so na primer izbrisani, istospolni, finančni položaj sodnikov in odvetnikov itn. Izrazito pa zamujajo gospodarski in finančni ukrepi, zaradi česar se Slovenija zelo neuspešno sooča z izzivi krize, ki nas je prizadela bolj kot nekatere članice Evropske unije iz vzhodnega bloka.

Dodatno težavo predstavlja slabo vodena kadrovska politika. Samo nekaj mesecev je minilo od imenovanja dr. Veselinoviča na čelu Nove Ljubljanske banke in dr. Tasiča na vrh Slovenskih železnic, pa sta obe družbi že brez direktorjev: eden je odstopil, drugi je bil razrešen. To prav gotovo ni dobro ne za družbo in ne za državo. Postopka obeh imenovanj sta bila izpeljana drugače od vaših napovedi. Koalicijski partnerji so izražali javno nezadovoljstvo nad obema in očitno so bili plenilski pritiski znotraj koalicije prehudi, da bi vzdržala. Iz izjave obeh se da razbrati, da Vlada nima izdelanega koncepta ne za Novo Ljubljansko banko in ne za Slovenske železnice. Iz izjav in ravnanj vaših ministrov tudi razberemo, da je na ostalih področjih slika precej podobna. Priča smo čudnim potezam in izjavam, javnim prepričanjem ministrov, nejevolji in slabim pojasnilom, državljanke pa so čedalje bolj zbegani. Spomnimo se samo izjav ministrov Gasparija, Križaniča, Erjavca, Vlačiča, Golobiča o višini penzij, o vinjetni politiki, o podaljševanju delovne dobe, o obdavčitvi samskih oseb, o modernizaciji sistemov itn. Jasno je, da nobena vlada, ki ne deluje sistemsko in sinhrono, ne more biti učinkovita.

Sprašujem vas: Kaj boste kot predsednik Vlade storili, da bo Vlada delovala usmerjeno, homogeno in učinkovito? Državljeni namreč pričakujejo, da bomo tudi v tem mandatu zmanjševali zaostanek za najbolj razvitimi evropskimi državami. Kako boste prišli do kadrov v najpomembnejših institucijah, ki bodo za koalicijsko sprejemljivi? Hvala lepa.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Naj ne bo tukaj nobenega dvoma: zmanjševanje razvojnega zaostanka za najbolj razvitimi evropskimi in svetovnimi državami je tako vaš, kot tudi naš cilj, je naš skupen cilj in Vlada mu poskuša slediti po najboljših močeh. Je vsebovan v vseh strateških dokumentih in mi ga tudi implementiramo.

V prejšnjem obdobju se je statistično merjen razvojni zaostanek, ki ga omenjate v vašem vprašanju, ob visokih stopnjah gospodarske rasti v Sloveniji zmanjševal. Res je tudi, da je bilo zaradi relativno višje inflacije v obdobju 2006-2007 v Sloveniji to zmanjšanje nekoliko manjše, kot bi bilo, kot je tudi res, da se je povprečni BDP na prebivalce EU, ki je bil pri merjenju tega razvojnega zaostanka uporabljen leta 2005, zaradi vstopa desetih novih držav članic znižal. V letu 2007 ob vstopu Bolgarije in Romunije je povprečna stopnja razvitosti EU še dodatno upadla. Saj sem že večkrat povedal, da smo v razmerah svetovne gospodarske krize priča zelo velikemu krčenju gospodarske aktivnosti. Imate prav, ko pravite, da je Slovenija med državami, ki je tukaj najbolj prizadeta, in moramo povedati tudi, zakaj. Gre za to, da je premalo prilagojena dočakala to krizo, in zato je bil šok te krize na naše gospodarstvo in posledično na socialne razmere toliko hujši. Zato smo se tudi odločili, da bomo kot vlada, in tukaj kot vlada delujemo homogeno, stopili na pot zelo težkih, zahtevnih, ampak neizogibnih strukturnih reform. Gospodarska kriza je namreč slabosti te neprilagojenosti tako razkrila, da brez teh sprememb ne bo šlo. Jaz sem že na zadnji, drugi konferenci razvojnega dialoga povedal, v kateri smeri Vlada razmišlja, ko gre za potrebne strukturne reforme: gre za povečanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva, gre za socialno varnost, za zagotavljanje javnih služb, za javne finance. Vse to bomo poskušali oblikovati skupaj s socialnimi partnerji, s civilno družbo in širšo javnostjo, tako da bi, kolikor bo to mogoče, v prihodnji jeseni, morda v začetku prihodnjega leta, bili ti predlogi znani in bi lahko postali predmet javne diskusije.

Kot drug izjemno pomemben pristop Vlade k učinkovitejšemu delu in predvsem k dolgoročni vzdržnosti in večji izvedbeni učinkovitosti razvojnih politik, gospod poslanec, Vlada že intenzivno pripravlja tudi nov programski, k ciljem usmerjen proračun za leti 2010 in 2011. To bo, če nam bo uspelo,

drugače pripravljen proračun, kot so bili doslej. Naša želja je, da pokažemo jasne in transparentne povezave med proračunskimi sredstvi in razvojnimi politikami. Ta proračun bo usmerjen v izboljšanje kvalitete zagotavljanja javnih storitev za večjo usmerjenostjo k potrebam uporabnika, zmanjševanju stroškov ponudbe javnih storitev, povečanju učinkovitosti uporabe proračunskih sredstev, krepitvi odgovornosti do javnosti in posledično večji uspešnosti javnega sektorja.

Vse to so usmeritve, ki jim sledi Vlada v tem kriznem času, ob tem, da je - in Državni zbor je bil s tem seznanjen - sprejela celo vrsto praktičnih ukrepov za to, da smo ublažili posledice krize, za to, da smo rešili kakšen problem uspešneje, kot smo sprva menili, da ga bomo, nekatere pa tudi manj, kot smo si želeli. Nihče še ni dal recepta za reševanje krize in tudi naša vlada ga nima, vendar pa protikrizna skupina ministrov in vlada kot celota skuša z ukrepi to krizo blažiti in poskuša nek prosti pad BDP-ja v prvem kvartalu sedaj z ekonomskimi in drugimi politikami stabilizirati tako, da bi lahko z rebalansom proračuna, ki bo zdaj obravnavan, v tem tednu, z novim proračunom in drugimi strateškimi ukrepi počasi, a zagotovo prišli tudi do končne stabilizacije in potem razvojnega obrata navzgor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Tanko želi dopolnitev odgovora. Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Težko bi se strinjal, da sta bili Češka ali Poljska bolj strukturno prilagojeni razmeram ekonomske krize kot Slovenija. Mislím, da učinkovitost Vlade načenjajo predvsem afere, v katere so neposredno ali posredno vpleteni ministri te vlade. Tako, na primer, minister Golobič, ki je javnosti zatajil, da je gospodarski družbi nerealno izkazal vrednost vložka, komisiji ni sporočil o lastniških deležih v drugih družbah. Prav tako ima del teh družb sedež v tujini, v davčnih oazah s prikritim lastništvom, kar pomeni, da tej državi davkov ne plačujejo, pa čeprav kot minister prejema plačo iz javnih sredstev. Tudi afera v Zbornici fizioterapevtov Slovenije je pokazala na klientelistične in družinske povezave med ministrico Kresalovo, direktorico oziroma predsednico Zbornice fizioterapevtov in Odvetniško pisarno Senica. Minister Križanič, na primer, je najel za svojega finančnega svetovalca znanega pripadnika tajnih služb.

Spoštovani predsednik Vlade: Ali menite, da osebe, za katere obstaja utemeljen sum oziroma velika verjetnost, da so vpletene v dejanja, ki imajo značaj klientelističnih, koruptivnih in nezakonitih ravnanj, zaslužijo najvišjo funkcijo v izvršni oblasti, na primer, funkcijo ministra ali zaupnega svetovalca ministrov? Ali od takšnih ministrov lahko pričakujete, da bodo izvajali programe in dejanja v javnem interes, ali pa bodo prednostno skrbeli predvsem za svoje

osebne interese? Ali lahko Vlada s takšnimi ljudmi deluje homogeno, enotno in učinkovito?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Če bi kot predsednik Vlade presodil, spoštovani gospod poslanec, da Vlada ne deluje homogeno in dovolj učinkovito, bi predlagal njeno rekonstrukcijo ta hip oziroma vprašal Državni zbor za zaupanje tej vladi.

Menim, da po svojih najboljših močeh vsak od ministric in ministrov dela svoje delo - ne brez napak in ne brez spodrseljajev. V javnosti so te napake in spodrseljaji, afere, tudi kritizirane, kritično ovrednotene. To vsekakor vpliva na zaupanje v Vlado. Jaz sem tisti, ki je najbolj odgovoren za to, da oceni, ali lahko v takšnih razmerah Vlada opravlja svoje delo, in ocenjujem, da kljub temu sedaj Slovenija potrebuje vlado, ki se bo v celoti posvetila vprašanju, ki jih omenjate. Temu se tudi v celoti posveča. Če in v kolikor prihaja do stvari, ki so potrebne obravnave pristojnih organov, se bo to tudi dogajalo. Ministri in ministrice so suverene osebnosti, sami najprej znajo presoditi, ali lahko opravijo to delo, in na koncu sem odgovoren jaz, da povlečem pod tem črto.

Z ministrskim zborom se zadovoljen, ne dela ne brez napak in ne brez spodrseljajev. Za vse to tudi ni vedno izgovor kriza, vendar pa se trudimo skozi ta izjemno zahteven čas voditi politiko tako, da bi, kolikor je le mogoče, čim bolj izpolnili pričakovanja ljudi. Ta so visoka in razumem, da so tukaj tudi razočaranja. Vendar je treba tukaj biti tudi vztrajen, je treba reševati probleme, ki jih omenjate, in se posvetiti delu, zaradi katerega nam je ta državni zbor zaupal to veliko odgovornost v temu času.

So tudi problemi, ko gre za kadrovske politiko - vpeljujemo nov model. Tudi tukaj ne brez napak in spodrseljajev, vendar z dodanimi vrednostmi od tistega, ki smo ga prevzeli. Želimo vsi, da bi prišli najboljše ljudi na najboljše delovna mesta. Poskušamo tukaj uvesti nove institucije, nova sista, ki bi preprečila to, kar vi imenujete prenizko mentaliteto. Vse to se mi zdi, da se posrečuje bolj, kot se je morda kdaj to oceni v javnosti, toda na koncu je sodnik javnost in kar se dela Vlade tiče, tudi ta visoki dom.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Moram reči, da z odgovori predsednika Vlade nisem zadovoljen zato, ker so bili pomembni poudarki iz mojih vprašanj izpuščeni. Na njih ni bilo odgovora. Tako ne na področju kadrovske politike, recimo stanja v Slovenskih železnicah, Novi Ljubljanski banki, in

načrtovanju politik. Mislim, da si v Državnem zboru zaslužimo eno pošteno razpravo o tem, ali lahko Vlada, ki ne deluje enotno, homogeno, ki ima v svoji sestavi ministre, za katere obstajajo sumi tajkunskih in klientalističnih delovanj, lahko deluje homogeno, učinkovito, k ciljem usmerjeno. Prav tako potrebujemo odgovore na to, kako se bo Vlada opredelila do sumov teh ravnanj ali do teh očitanih dejanj ministrov; tudi, ali stoji za njimi in ali je dosledna v svojih ravnanjih do tega oziroma če zagovarja situacijo, da so pred zakonom vsi enaka, da se zahteva od vseh enako odgovornost.

Tudi mislim, da je treba odpreti razpravo o tem, ali obstajajo še kakšni drugačni, višji razlogi, da kljub sumom očitne in tudi globoke vpletenosti v afere nekateri še vedno ostajajo ministri. Tudi o tem, kako bo Vlada na primer postopala proti tistim, ki so v tem mandatu s povzročanjem zdrah, s političnimi pritiski, z nastavljanjem, odstavljanjem in odstopanjem političnih kadrov povzročili, da so brez kompetentnih kadrov ostale največje slovenske družbe recimo, Nova Ljubljanska banka, Slovenske železnice, Luka Koper in še nekatere druge. Taka razprava je v Državnem zboru pričakovana in upravičena. Poslanci smo na ta vprašanja dolžni prejeti odgovore, kajti javnosti ni mogoče preslepiti z za lase privlečenimi razlogi za zaslišanje nekdanjega predsednika vlade, ker naj bi, na primer, izdal državno skrivnost oziroma bolje rečeno, neko traparijo ministrica Katarine Kresal ali pa z vlačanjem prejšnjih ministrov po sodiščih.

Upam, da boste poslanci podprli predlog za razpravo o odgovoru predsednika Vlade na moje poslansko vprašanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Tanko. O vašem predlogu, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade, bo Državni zbor odločil v sredo zvečer, v okviru glasovanj.

Drugi ima besedo gospod Bogdan Barovič v imenu Slovenske nacionalne stranke. Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Spoštovani vsi! Po zadnjih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je v začetku letošnjega leta v Sloveniji 2 milijona in 30 tisoč prebivalcev in prebivalcev. Med prebivalstvenimi skupinami se je številčno najbolj povečala skupina tujih državljanov, in sicer za 19018. Skupna številka zaposlenih, govorim zaposlenih tujcev v Republiki Sloveniji presega številko - 100 tisoč! Zaposlenih tujcev 100 tisoč. Po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje, pa je bilo konec junija brezposelnih iskalcev zaposlitve 86 tisoč Slovenk in Slovencev. 86 tisoč! Približno polovica tujcev, ki naj bi, poudarjam, ki naj bi v Republiki Slovenija delala, ima samostojna podjetja. Teh je približno 50 tisoč! Dejavnost teh podjetij je povečini - in to je zdaj srž - izposoja delavcev. 50.000 tujcev, podjetnikov, nepismenih - to

ni žalitev, to je dejstvo -, ki izposojajo delavce. Kolikor je meni in kolegom v Slovenski nacionalni stranki znano, gospod premier, dejavnost izposoje delavcev ni opredeljena v nobenem zakonu.

Zato vas sprašujem, zelo konkretno in jasno: Ali imajo lastniki teh hitro ustanovljenih in povečini brez posebnega premoženja podjetij pridobljena kakršnakoli koncesijska dovoljenja za izposajo delovne sile?

Drugo vprašanje. Zanima me: Na podlagi katerega zakona jim Republika Slovenija podeli takšna dovoljenja in pod kakšnimi pogoji?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite, gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Uvodoma naj povem, da je bilo po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki zbira podatke o vrsti podeljenih delovnih dovoljenj, konec lanskega leta v Sloveniji 1.223 samozaposlenih tujcev z delovnim dovoljenjem za eno ali tri leta.

Pogoje za ustanovitev gospodarske družbe oziroma samostojnega podjetnika določa Zakon o gospodarskih družbah. Konec decembra lanskega leta je bilo v Sloveniji veljavnih 4.119 dovoljenj za zastopnike gospodarskih družb oziroma samostojnih podjetnikov.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi ugotovljenega velikega povečanja ustanavljanja družb z omejeno odgovornostjo in opozoril držav članic Evropske unije o zlorabah delovnih dovoljenj, izdanih v Sloveniji, 11. junija letos že sprejela Uredbo o omejitvah in prepovedi zaposlovanja in dela tujcev, s katero je med drugim prepovedala tudi izdajo dovoljenj za zastopnike, ki prihajajo z območja Kosova, ki so dovoljenja za prebivanje v Sloveniji potem izkoriščali za odhod v druge države znotraj schengenskega območja.

Dejavnost zagotavljanja dela drugemu delodajalcu oziroma tako imenovano posojanje delavcev, ki ga izpostavljate v svojem vprašanju, opredeljujeta predvsem Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in Pravilnik ob pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje. Skladno z veljavnimi predpisi, lahko delodajalec zagotavlja delo delavca, drugemu delodajalcu, če izpolnjuje kadrovske, organizacijske in druge pogoje in se vpiše v register za zagotavljanje dela. Register agencije je objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Ta register se nenehno posodablja.

Problemov in kršitev v zvezi s to dejavnostjo se pristojna ministrstva in drugi organi zavedajo in jih tudi rešujejo. Gre za sklepanje navideznih pogodb med dvema pogodbenikoma, kjer se prvi zaveže, da bo s svojimi delavci za drugega izvedel določen posel, ki pa potem ni jasno definiran.

V več primerih se tako dogaja, da posel dejansko ni prevzet, temveč gre, kot sem rekel, za tako imenovano posojanje delavcev. Inšpekcijski nadzor mora tako ugotoviti, ali gre za pravo poslovno pogodbo ali pa, kot rečeno, za posojanje delavcev.

Inšpektorat Republike Slovenije za delo že vrsto let, zdaj pa še posebej, obravnavanemu področju posveča posebno pozornost, pri opravljanju nadzorov dejansko ugotavlja tudi dejstvo ali družbe med seboj sklepajo pogodbe o sodelovanju, tudi v primeru, ko posojajo delavce in bi morale biti vpisane v register za zagotavljanje dela. V letu 2008 je bilo tako ugotovljenih skupno 229 kršitev Zakona o zaposlovanju in delu tujcev, 109 kršitev Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, od tega 56 prav v zvezi z opravljanjem dejavnosti zagotavljanje dela delavcev, drugemu uporabniku brez vpisa v ustrezen register. Tudi zaradi rešitve prej omenjene problematike se, spoštovani gospod poslanec, sedaj pripravlja nov zakon na področju zaposlovanja, ki bo področje zagotavljanja dela uredil podrobneje in pregledneje, da v prihodnosti do takšnih anomalij ne bo več prihajalo. V ta namen sta bili na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ustanovljeni dve posebni skupini in ta novi zakon lahko kmalu pričakujete na poslanskih klopeh.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Barovič, želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Gospod predsednik Vlade. Verjamem, da vi verjamete in morate verjeti v vsebino, ki vam jo, ker seveda vsega fizično ne morete in ne zmorete, pripravijo; torej v podatke, ki vam jih dajo. Ne bom se prepiral z vami ali ministri, koliko je realno teh podjetij, ki so "kao podjetja", v resnici pa se ukvarjajo zgolj in samo z izposojjo delavcev. Za to imamo ustanove, ki morajo preverjati.

Opozoril bi vas samo na en člen Zakona o delovnih razmerjih, ki pravi: Delovno dovoljenje se praviloma izda na vlogi delodajalca - govorim tujca. Temeljni pogoj za izdajo dovoljenja pa je trenutno stanje na trgu dela oziroma pomanjkanje ustreznih domačih kandidatov. Tu končam. "Pomanjkanje ustreznih domačih kandidatov." Ob tem, kar se dogaja v Sloveniji, je tudi podatek, če je zaposlenih samo 17 tujcev, najmanj ironičen ali satiričen. Najmanj ironičen ali satiričen! Dejstvo je, da podatki, ki sem vam jih dal, držijo. Dejstvo je, gospod premier, da ustrezne pristojne službe ne opravijo svojega dela in zato, še enkrat - samo en odgovor prosim:

Kdo spremlja, kdo daje koncesijo in dovoljenja?

Vem, da jih daje, ste omenili. Zavod za zaposlovanje.

Ampak, kdo daje koncesijo tem podjetjem, da delajo A, počnejo pa B? Kdo nadzira to koncesijo?

Jaz vam lahko fizično dokažem, najmanj 10 takšnih, .../Opozorilni znak za konec razprave./... ki ne delajo tega, kot bi morali. Samo to, in ne bom zahteval, ne bom več govoril, ne bom zahteval razširjene razprave.

Pričakujem pa razširjeno aktivnost proti takšnim dejavnostim, ko imajo 100 tisoč domačih na cesti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec.

V svojem odgovoru sem zelo izčrpno pojasnil, kako je z reševanjem tega problema. Pojasnil sem, da že vrsto let, zdaj pa posebej, pristojne službe ugotavljajo anomalije in jih tudi sankcionirajo. Ugotavljamo, da to ni dovolj in da je treba pripraviti nov zakon. Ta zakon je v pripravi in, kot rečeno, bo kmalu na poslanskih klopeh. Tako bomo tudi iz razpoložljive prakse, ki - kot rečeno, tako vi kot jaz ocenjujete - ni dobra, potegnili nauke za boljše rešitve, kot so bile zakonsko do sedaj urejene.

349. TRAK (VI) 15.30

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predsedniku Vlade bo kot tretji postavil poslansko vprašanje mag. Radovan Žerjav v imenu Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministricice in ministri, kolegice in kolegi! Vlada je sprejela in v zakonodajno proceduro vložila rebalans proračuna za leto 2009. Predvideni prihodki se zmanjšujejo za 860 milijonov evrov, predvideni odhodki, gre za 157 milijonov, primanjkljaj se posledično povečuje za 700 milijonov evrov. Seveda, vi temu pravite razvojna naravnost proračuna, saj naj bi investicije, ki se financirajo iz javnih sredstev, pomembno spodbujale oziroma ohranjale posamezne dele gospodarstva. Jaz pa bi se na tem mestu vprašal, ali nismo že prestopili nevarnega praga, ko je učinek povečanja javnofinančnih izdatkov relativno majhen in postaja edini učinek teh večjih izdatkov povečanje javnofinančnega primanjkljaja in s tem dolga. Na to občutljivo mejo opozarja tudi Umar. Takšna razvojna naravnost bi tudi z naše strani požela pohvale in dobila podporo, če bi Vladi ne uspelo ohranjati oziroma povečevati nivo investicij na račun zadolževanja oziroma večjega javnega dolga.

Obrazložitev rebalansa vsebuje tudi del, ki govori o znižanju proračunskih odhodkov na račun varčevalnih ukrepov. Ocenjujemo, da bi na tem področju lahko storili bistveno več. Zapravljati znamo namreč čisto vsi, za varčevanje pa je potrebna trda roka in glava družine, kar bi v tem primeru moralo biti združeno v osebi predsednika Vlade. V obeh dveh

rebalansih proračuna skupaj se izdatki za blago in storitve zmanjšujejo za 8,37%, kar je po naši oceni bistveno premalo, sploh ob dejstvu, ko sami priznavate, da je celotna Vlada bila sposobna znižati izdatke za blago in storitve v višini 17 milijonov evrov, in ne 55 milijonov, če odštejemo znižanje postavke za nakup vojaške opreme. V prejšnjem rebalansu pa naj bi se izdatki znižali za 25 milijonov evrov, vendar če tu odštejemo znižanje postavke za nakup vojaške opreme, so se ti izdatki za blago in storitve pravzaprav povišali za dobrih 30 milijonov evrov.

Spoštovani predsednik Vlade:

Kdaj se boste resno lotili zniževanje stroškov javne uprave?

Ter na koncu:

Kako komentirate stavek, ki je bil zapisan v gradivu za drugo razvojno konferenco? Citiram: "Javnofinančno porabo bomo optimizirali s povečanjem skupne fiskalne discipline, s povečanjem alokacijske in tehnološke učinkovitosti." Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Najprej mi dovolite, da poudarim, da je predlog rebalansa, ki ga bo konec tega tedna obravnaval Državni zbor, dober. Mislim, da je odličen. Ne bi se pa pridružil tistim, ki menijo, da je slab. Rebalans smo morali pripraviti, ker so makroekonomska gibanja drugačna od tistih, na katere se je proračun planiral, ker se je Vlada z ukrepi aktivno odzvala na finančno in gospodarsko krizo.

Uvodoma ste pravilno ugotovili, da se prihodki proračuna zmanjšujejo za 860 milijonov evrov. To je posledica manjše gospodarske aktivnosti ključnih ciljih izvoznih trgov slovenskega gospodarstva in bistvenega znižanja davčnih prihodkov, ki so za skoraj 1 milijardo pod lansko ravnjo. Zaradi znižanja davčnih obremenitev v letih 2007-2008 ter dodatnih sprememb neposredne odločitve v lanskem letu.

Sedaj, površno gledano, bi lahko Vlada skladno z znižanjem prihodkov znižala tudi odhodke. Ampak tukaj je treba biti jasen, da to ni mogoče, če želimo spoštovati zakone in ljudi, ki so jim bile, seveda, te zakonske pravice namenjene. Vlada se je tako odločila, da bo za nemoteno plačevanje vseh pravic upokojencev, navkljub krizi, zagotovila dodatnih 125 milijonov evrov za obveznosti do pokojninske blagajne. In tega ne more drugače storiti, kot da stori na ta način. Kljub tem in podobnim obveznostim nam je uspelo proračunske odhodke zmanjšati za 157 milijonov evrov. Na odhodkovno stran so močno pritiskale tudi že dane zaveze o nakupu vojaške opreme, policijske opreme, ki smo jih v največji možno meri tudi omejili, so pa seveda pomembno vplivale na skupno znižanje odhodkov za blago in storitve, ki jih posebej omenjate. Če pri

tem upoštevamo še nujen porast teh sredstev zaradi izvajanja projektov financiranja iz evropskih sredstev, to pomeni, da smo izdatke za blago in storitve v primerjavi z lanskim letom vendarle zmanjšali skoraj za desetino, spoštovani gospod poslanec.

Z zniževanjem stroškov javne uprave se zelo resno ukvarjamo vse od začetka februarja letos, ko so bili sprejeti prvi in nato v aprilu še izhodišča za ostale varčevalne ukrepe. Gre za ukrepe na področju zaposlenosti, plač, racionalizacije delovnih procesov, zniževanja odhodkov za blago in storitve. Gre za 46 ukrepov. Natančno poročilo o izvajanju ukrepov je Ministrstvo za javno upravo pripravilo in je v vladni proceduri. Med drugim ugotavlja, da izvajamo spremembe sistematizacije in racionalizacije za znižanje stroškov, varčujemo pri najemanju zunanjih izvajalcev, vse nepotrebne nakupe opreme za državno upravo smo odložili in zadržali samo najnujnejše. Znižujemo stroške najemnin, dosledno izvajamo ukrep o znižanju investicijskih odhodkov na ministrstvih. Še nekaj o razvojni naravnosti rebalansa in sredstev za investicije. Vlada se je s krizo spopadla že prvi dan, kot sem dejal, pripravila vrsto ukrepov. Za te ukrepe so seveda potrebna sredstva.

Tako tudi z rebalansom, ki ga bo v naslednjih dneh sprejemal Državni zbor, spoštovani gospod poslanec, namenjamo za gospodarstvo 552 milijonov evrov, kar je dvakrat več, kot je bilo predvideno. Za znanost in tehnološki razvoj namenjamo dodatnih 106 milijonov evrov. Prav tako smo se odločili še bolj podpreti izobraževanje in prenos znanja z dodatnimi 118 milijoni evrov. Skupaj se sicer investicijski izdatki zmanjšujejo, kar pa še vedno, spoštovani gospod poslanec, pomeni za skoraj 24% več, kot je bilo investicijskih izdatkov realiziranih v lanskem letu, kar Vlada še vedno ocenjuje kot pozitiven prispevek k oživljanju gospodarske rasti. Ob tem bodo ostali v načrtu razvojnih programov skoraj v celoti projekti, katerih izvedba v letošnjem letu ni vprašljiva.

To so samo nekatera izmed dejstev, ki potrjujejo, da je Vladi uspelo kljub krizi in ob upoštevanju zaveze, da današnjih problemov ne bomo prelagali, če bo le mogoče, na pleča naslednje generacije, še vedno pripraviti proračun, ki ga sam ocenjujem kot dober rebalans proračuna.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Gospod Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Hvala za odgovor. Sam sicer menim, da bi bilo možno na področju varčevanja ali pa, če drugače rečemo, na področju zniževanja javne porabe storiti več. Javna uprava namreč mora, ne glede na to, ali nam je to všeč ali ne, deliti usodo slovenskega gospodarstva. In tega se mora zavedati sleherni zaposleni v javni upravi, če hočete, tudi uprava Darsa. Ne morem se strinjati s tem, da se

nekaterim proračunskim uporabnikom v primerjavi s proračunom, ki je bil pripravljen še s strani prejšnje Vlade, ob dveh rebalansih še vedno povečujejo proračunska sredstva.

Naj omenim samo nekatere. Od vladnih proračunskih uporabnikov se povečuje proračun v primerjavi s proračunom, ki ga je pripravila prejšnja Vlada, Urad za enake možnosti, Skupne administrativne službe Protokol, Generalni sekretariat Vlade, Urad Vlade za verske skupnosti, Urad za varovanje tajnih podatkov, Carinska uprava, Urad za preprečevanje pranja denarja. Lahko nadaljujem: Državni svet, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ustavno sodišče, Varuh človekovih pravic in tako naprej in tako dalje. Medtem ko je svetla točka ministrstev: Ministrstvo za javno upravo - znižanje za 25%. Vse primerjam s prejšnjim proračunom. Ministrstvo za obrambo - minus 12%. Nekatera ministrstva, ki pa niso povezana z bojem s finančno in gospodarsko krizo, pa povečujejo proračun.

Opozarjam na to, da tisti proračunski uporabniki, ki v tem trenutku nimajo nobene .../Opozorilni znak za konec razprave./... zveze z bojem proti finančno-gospodarski krizi, v tem trenutku ne bi smeli imeti višjega proračuna, kot jim ga je namenila prejšnja vlada.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.
Gospod predsednik Vlade, izvolite.

BORUT PAHOR: Glede na to, da bom imel sam uvod, potem pa tudi pristojni minister, v četrtek, da se bomo v četrtek in petek pogovarjali in glasovali o rebalansu proračuna, predlagam, da na vrsto vprašanj, ki ste jih danes načeli, dam odgovore takrat.

Rad bi vam povedal, da smo rebalans proračuna pripravljali zelo pozorno, da so potekala zelo živahna in tudi trda usklajevanja, da smo poskušali proračunske postavke zastaviti tako, da bodo z njimi opravljene funkcije, ki jih pričakujemo, da so naravnane stvarno - nekje so povišane, nekje zmanjšane. Vse skupaj pa je, da zaokrožim, naravnano na to, da ohranimo primanjkljaj na tisti ravni, ki je v naslednjih letih s programskim proračunom, ki ga bomo sprejemali v drugi polovici letošnjega leta in bo veljal za leti 2010 in 2011, da so javne finance vzdržne in da dolg ne bo šel čez tiste meje, za katere ocenjujemo, da so sprejemljive, vzdržne za Slovenijo. Mislím, da lahko v naslednjih letih, jaz vendarle verjamem, tudi glede na nekatere kazalce - tako v svetovnem, kot domačem merilu, da se bo počasi ta padec gospodarske aktivnosti stabiliziral, da bomo verjetno priča daljšemu obdobju te stabilizacije, da pa bomo tudi s tem rebalansom proračuna in programskim proračunom za naslednji dve leti počasi naredili ta razvojni preobrat navzgor. Vem pa, in tukaj se verjetno vsi strinjamo, da bo treba izredno varčevati. Tudi zaradi tega je Vlada sprejela

varčevalne ukrepe, jih v večini upoštevala, nekaterih ne, ker jih je bilo v tako kratkem času tudi zelo težko uveljaviti. Toda naj ne bo tu nobenega dvoma, Vlada se obnaša varčevalno. Razume, da je treba vsako postavko preveriti dvakrat, pogledati, ali ima stvarno podlago, in tako je bil ta rebalans proračuna tudi pripravljen. Upam, da bo v Državnem zboru dobil podporo, da ne bodo izglasovani amandmaji, ki bi porušili njegovo ravnotežje, da se bomo potem, kar smo že začeli, povsem osredotočili na pripravo programskega proračuna v drugi polovici tega leta.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker nobena od poslanskih skupin koalicije predsedniku Vlade ne bo postavila poslanskega vprašanja, smo s tem delom zaključili. Hvala lepa, gospod predsednik Vlade, za odgovore.

Prehajamo na poslanska vprašanja poslank in poslancev oziroma najprej na odgovore na poslanska vprašanja, postavljena na 6. in 7. seji Državnega zbora, na katera zaradi odsotnosti ni bilo odgovorov.

Minister za zunanje zadeve gospod Samuel Žbogar naj bi odgovarjal na tri poslanska vprašanja, gospoda Milenka Ziherla, Mira Petka in Francija Keka, vendar sem uvodoma povedal, da je gospod Samuel Žbogar tudi na današnji seji odsoten, zato in bo na ta tri poslanska vprašanja odgovarjal na naslednji seji. Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo. Ta proceduralni predlog sem hotel dati že na začetku te točke, vendar vem, da se gospodu Borutu Pahorju mudi, ker niti koalicija ne postavlja več poslanskih vprašanj. Zato ga postavljam zdaj.

Gre ravno za to, kar ste sedaj omenili, spoštovani podpredsednik, glede ministra Žbogarja. Predlagam, da se današnja točka dnevnega reda ne zaključi in da jo nadaljujemo ob koncu zasedanja Državnega zbora. Zakaj? Ministru Žbogarju sem postavil poslansko vprašanje o nekontroliranem odtekanju zaupnih podatkov v javnost na 6. redni seji. To je bilo 18. maja. Takrat je bil odsoten in na vprašanje ni odgovoril. Na vprašanje ni bilo odgovorjeno niti na 7. seji Državnega zbora, 15. junija. In očitno ne bo odgovorjeno niti danes, ko bom ministru zastavil že drugo, novo vprašanje. Se pravi, da bo minister Žbogar odgovarjal na moje poslansko vprašanje iz 18. maja letošnjega leta šele 21. septembra letos. To je več kot 4 mesece, kar je seveda nedopustno. Tukaj ne bi ugibal ali špekuliral, zakaj ministra Žbogarja ni, ali je res zadržan, ali je tu zadaj kakšen drug razlog. Vendar imamo institut ustnega poslanskega vprašanja in to se mora upoštevati.

Zato ponavljam proceduralni predlog. Ko danes pristojni ministri odgovorijo na zastavljena vprašanja, se točka prekine in nadaljuje še ta teden z odgovori obeh ministrov, ki danes manjkata. Prosim, če daste proceduralni predlog na glasovanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Petek. Poslanska vprašanja so predvidena v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Predvideno je tudi, kaj je v primeru odsotnosti posameznega ministra. Jaz ne trdim, da so rešitve najboljše, vendar so v skladu s Poslovníkom. Soglašam z vašimi opozorili, da minister Žbogar nekaj sej zapovrstjo ni bil prisoten, in ni mogel odgovarjati. Vendar vašega predloga, ker je v nasprotju s Poslovníkom, ne morem dati na glasovanje. Soglašam pa, da Državni zbor opozori Vlado na prisotnost ministrov, posebej tistih, ki so večkrat zapovrstjo odsotni, da bodo lahko odgovorili na vprašanje.

Lepo prosim, ne v zvezi s tem vprašanjem. Ker v zvezi s tem vprašanjem sem vam dal pojasnilo, ki je v skladu s Poslovníkom. Drugače bomo stalno znova poslušali predloge, ki jih ne bom mogel realizirati. Gospod Jerovšek. Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsedujoči! Ta vaša ugotovitev, ki ste jo dali o proceduralnem predlogu kolega Mira Petka, ni skladna s Poslovníkom. Kadarkoli poslanec lahko predlaga proceduralni predlog. Ta predlog se nanaša na to, da se točka ne bi zaključila in o tem predlogu je tako kot je vedno v navadi, treba opraviti glasovanje. Če pa je v nasprotju ta predlog s Poslovníkom, potem pa prosim, da citirate določbo Poslovníka, v nasprotju s katero je ta njegov predlog. Mislim pa, da poslovniško predlog povsem stoji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Moja odločitev je skladna z določbami Poslovníka, ki urejajo ustna poslanska vprašanja. V primeru, če posameznega ministra ni na seji, se poslanec odloči, ali bo zahteval na naslednji seji postavitve ustnega poslanskega vprašanja, ali ga postavi na tej seji in pričakuje odgovor. Te določbe so poslovniške in nikakršnih drugih določb o tem, da se to spremeni, če gre za dve ali pa tri odsotnosti v.. .../Glas iz ozadja./... Hvala lepa. Zaključujem razpravo o tem vprašanju.

Prehajamo na odgovore gospoda dr. Mateja Lahovnika na dve poslanski vprašanji gospod Baroviča in gospoda Čepiča. Gospod minister za gospodarstvo mi je pravkar sporočil, da je po nalogu predsednika Vlade odšel na krajši razgovor s predstavniki podjetja Mura.

Sprašujem, ali lahko odgovarja na ta vprašanja kasneje v teku poslanskih vprašanj ali tega Državni zbor ne dovoli.

Jaz predlagam, da gremo naprej na poslanska vprašanja, in po njegovi vrnitvi se vrnemo na vprašanja na katera ni odgovoril na prejšnjih sejah. Soglašate s tem? Hvala.

Potem prehajamo na odgovore ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetlika na še neodgovorjena vprašanja. Najprej odgovor na vprašanje gospoda Milenka

Ziherla, v zvezi z izvajanjem subvencioniranja polnega delovnega časa.

Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Gospod predsedujoči, poslanke in poslanci! Gospod poslanec Ziherl je spraševal o tem, kako nadziramo izvajanje tega zakona.

Zakon o delnem subvencioniranju polega delovnega časa v 6. členu določa, da izvaja nadzor nad dedelitvijo in izplačevanjem subvencij ter izvajanjem sklenjene pogodbe o subvencioniranju Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Inšpektorat Republike Slovenije za delo pa izvaja nadzor nad spoštovanje delovno-pravne zakonodaje. Pripominjamo, da Zavod že pred sklenitvijo pogodbe o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa v pravnem postopku preveri, ali delodajalec izpolnjuje zakonske pogoje za dodelitev subvencij in o njegovi vlogi odloči z upravnim aktom, ki je podlaga za sklenitev pogodbe z delodajalcem.

Zavod Republike Slovenije je do 6. 7. 2009 z delodajalci sklenil 610 pogodb za 51 tisoč 212 delavcev v vrednosti 26 milijonov 317 tisoč 500 evrov. Zakonsko predpisani nadzor je zavod že pričel izvajati, in sicer se je v mesecu maju opravilo prvo vzorčenje pogodb, sklenjenih z delodajalci, in sicer tako, da se vzame 10% vseh delodajalcev, ki so podpisali pogodbe na vsem območnih službah, in da se vzame tiste, za katere so bila sredstva izplačana v februarju. Za prvo vzorčenje je bil uporabljen seznam delodajalcev, s katerim je zavod sklenil pogodbe o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, 21. aprila. V prvo vzorčenje je naključno zajetih 44 delodajalcev iz javno objavljenega seznama. Na tem mestu je potrebno poudariti, da bodo končno rezultati nadzora znani po izteku vključenosti delodajalcev v ukrep, saj bo šele takrat mogoče v celoti preveriti dejansko število opravljenih delovnih ur pri delodajalcih.

V postopku nadzora je zavod v primeru enega delodajalca že izdal ugotovitveni sklep in poročilo o opravljenem nadzoru, v okviru katerega je bilo ugotovljeno, da delodajalec ni kršil določil pogodbe. Nadalje je bil za dva delodajalca do sedaj izdan sklep o ustavitvi postopka, in sicer zaradi predčasnega sporazuma o prekinitvi pogodbe na željo delodajalca. Postopek zakonsko predpisanega nadzora je tako v teku, nadzorniki pa zavod sproti obveščajo o ugotovitvah. Po pregledu zgoraj omenjenega vzorca bo določen tudi nov vzorec, tako da bo v celoti pregledanih 20% vseh sklenjenih pogodb.

Zavod je do danes prejel tudi 3 anonimne prijave kršitev sklenjenih pogodb in eno prijavo kršitev s strani sindikatov, na podlagi katerih je uvedel postopke izrednega nadzora. O tem pa bo poročal, ko bodo rezultati znani. Mesečno zavod preverja posredovane podatke vključenosti delavcev, ali so še zaposleni pri delodajalcu, prejemniku subvencije, in kakšna je podlaga njihovega zavarovanja. In to dela tako, da križa podatke iz

lastnih evidenc s podatki evidenc Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Poleg tega Inšpektorat za delo na podlagi prejetih prijav opravlja nekaj inšpekcijskih nadzorov pri delodajalcu. Zaenkrat pa ni odkril, da bi prišlo do večjih nepravilnosti.

Trenutno je pri enem od vključenih delodajalcev v teku nadzor in sicer na organizacijski enoti Celje, kjer se preverja spoštovanje prepovedi odrejanje nadurnega dela. Nadzor se je začel izvajati pred vstopom podjetja, ukrep subvencioniranja polnega delovnega časa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister za delo dr. Ivan Svetlik bo še odgovoril na poslansko vprašanje gospoda Jakoba Presečnika v zvezi z diskriminacijo zadrug in združništva. Izvolite gospod minister.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za vprašanje. V svojem vprašanju poslanec Presečnik sprašuje glede položaja zadrug, kar zadeva možnosti njihovega vključevanja v ukrepe, ki jih izvaja naše ministrstvo.

Z namenom ureditve tega vprašanja in uskladitve pogledov na tem področju smo se na ministrstvu sestali s predstavniki Zadružne zveze Slovenije. Njim smo pojasnili, da smo v okviru izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja na podlagi priglašanih shem pri Ministrstvu za finance zadruga kljub njihovi načelni pravici do državnih pomoči, ki jo imajo po Zakonu o zadrugah, izločili glede na določila evropske uredbe iz sheme "de minimis". Ta določila Evropske unije namreč povedo, da te vrste pomoči, kot so predvidene s to shemo, niso upravičene za subjekte, ki delajo na področju ribiškega, ribogojškega sektorja ter podjetja, ki delujejo na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov, kar pa predstavlja dejavnost okoli 30% zadrug v Sloveniji.

Izpostavljena je bila tudi problematika opravljanja kontrol, na primer ugotavljanja dvojnega financiranja istih upravičenih stroškov in zagotavljanje pogojev, ki izhajajo iz zahtev evropske zakonodaje pri izvrševanju programov v okviru kohezijske politike. Najbolj so ti problemi izpostavljeni pri ukrepu Sofinanciranje izobraževanja in usposabljanje zaposlenih za konkurenčnost in zaposljivost. Namreč gre za to, da se lahko za iste zadeve financirajo zadruga iz različnih virov, iz različnih shem, ki jih dajejo različna ministrstva, zato so bile tudi v tem primeru tega programa izvzete.

Glede javnega razpisa za neposredne spodbude za skupne razvojne investicijske projekte, ki so bili tudi v vprašanju izpostavljeni, naj povemo, da to sodi v okvir Ministrstva za gospodarstvo. Na vseh drugih javnih razpisih, razen navedenih dveh, ki smo jih izvedli v lanskem letu, omejitev za kandidiranje zadrug ni bilo. To so bili javni razpisi na primer za spodbujanje zaposlovanje starejših, dolgotrajno brezposelnih, za usposabljanja na delovnem mestu in drugi.

Uspešno so zadruga kandidirale tudi na javnem razpisu za spodbujanje zaposlovanja mladih in težje zaposljivih brezposelnih oseb. Kljub navedenemu smo s predstavniki Zadružne zveze sklenili dogovor o vključevanju zadrug v vse naše nadaljnje ukrepe, in sicer tako, da se odstrani pogoj pravne oblike oziroma pravnega položaja subjekta po zakonu o gospodarskih družbah. Tako sedaj javni razpisi omogočajo prijavo vsem pravnim in fizičnim osebam, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji, pri čemer pa morajo zadruga zagotavljati izpolnjevanje ostalih pogojev javnega razpisa, ki izhajajo iz zahtev evropske zakonodaje.

Ker se zavedamo položaja zadrug in zadružništva in trenutnih gospodarskih razmer, smo zadruga vključili tudi v izvajanje protikriznih ukrepov, kot na primer z novim interventnim zakonom o povračilu nadomestila plače. V pripravi pa so tudi novi ukrepi, kjer bodo lahko zadruga kandidirale na javnih razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev za zaposlovanje, na primer spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb, usposabljanje absolventov na delovnem mestu in subvencije za zaposlitev diplomantom absolventom. Na ta način skušamo zadrugam in razvoju zadružništva v Sloveniji zagotoviti enake pogoje kot drugim poslovnim subjektom na trgu dela. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ministru za zdravje bo postavil poslansko vprašanje gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Gospod minister, vsi se zavedamo težav, ki nas čakajo in jih sedaj še ne čutimo. Kriza v zdravstvu sledi z zamikom enega ali dveh let krizi gospodarstva, glede na to, kako se odvija zbiranje davkov, iz katerih se financira zdravstveno varstvo.

Pojavljajo se strahovi, da bi se ob vsem tem začelo krčenje pravic pacientov in tudi omejevanje, skrajševanje vseh tistih stvari, ki pomenijo dobrobit ljudem. Ne nazadnje tudi iz zdravstvenih sredstev se plačuje vrsta nezdravstvenih stvari, kot je bolniška, kot je odsotnost zaradi nezmožnosti dela in podobne stvari. In tudi za te pravice se bojijo mnogi. Ob tem pa se javljajo velike nove potrebe zaradi demografske spremembe v Sloveniji, zaradi večanja števila ostarelih, pri čemer bi eventualno posebno zavarovanje za dolgotrajno nego zopet zahtevalo neprimerno visoke ali nove davke. Do sedaj je ministrstvo prikazalo edini pristop v tem, da je napovedalo oziroma da je Zavod za zdravstveno zavarovanje napovedal zmanjšanje sredstev za plače in za amortizacijo, kar pomeni, da bomo še bolj zaostajali pri obnavljanju opreme in posodabljanju opreme in prostorov v zdravstvu. Ob vsem tem pa ni nikjer na vidiku tistih ukrepov, ki bi preprečili grozeče omejevanje pravic pacientov.

Zato vas sprašujem: Kako načrtujete preprečiti ob vsem tem, tudi ob napovedanih izgubah - in že tu se vidi, da

ministrstvo nekoliko drugače razume grožnjo zmanjševanja sredstev, saj so vaše napovedi za naslednje leto, glede negativne bilance v zdravstveni zavarovalnici, neprimerno bolj blage, kot pa same zavarovalnice. Letošnje pomanjkanje se bo nekako krilo z dobički, ki so se v prejšnjem mandatu nabrali oziroma s sredstvi, ki so jih prihranile bolnišnice /opozorilni znak za konec/ v lanskem letu. Toda za naslednje leto bo konec vsega tega, kar se je nabralo doslej, in pričakovati je neprimerno višjo... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister za zdravje, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci! Dr. Cukjati, hvala za vprašanje. Vi ste diagnosticirali trenutno situacijo. Težko bi oporekal, da dileme in odprta vprašanja, ki ste jih izpostavili, niso točna, ta stojijo. Vendar je v tem trenutku pred zdravstveno blagajno največji problem, kako zagotoviti enormno povišanje plač, ki jih je dala v zdravstvu reforma javnih plač, ki jo je pripravil gospod Virant. Imamo 31% povečanja plač, kar je največji problem, s katerim se tako blagajna kot ministrstvo ukvarja. Plače se izplačujejo redno, in bom dodal, dr. Cukjati, da posledic gospodarske krize v tem trenutku v slovenskem zdravstvu še ne občutijo.

Ker ste vi razširili vprašanje, bom razširil odgovor. V razgovoru z vodstvom Murske Sobote nihče v Murski Soboti noče razumeti in popustiti niti za napredovanja ne, ko imajo take probleme v sosednji Muri. Jeseni bo nujno ponovno treba začeti dogovor o plačah v javnem sektorju, še posebej v zdravstvu. To je ključni problem v tem trenutku. Kot direktor zavoda sem imel, spoštovani dr. Cukjati, izjemno velike probleme, ker so predstavniki države na vsaki seji skupščine glasovali proti predlogu, da se ustvari rezerva. Če v letu 2005, 2006, 2007 in 2008 ne bi bilo 130 milijonov rezerve, bi mi imeli danes že kolaps v sistemu. Pripravlja se nova zakonodaja. Zakon o zdravstveni dejavnosti je v javni razpravi. Jaz sem bil zelo vesel tudi z razpravo na vaši poslanskih skupini, dr. Cukjati. Mislim, da je bila zelo dobra in konstruktivna. Pripombe, ki ste jih dali, smo jih že začeli vgrajevati in upoštevati. Ampak jaz moram povedati, da ključne stvari, kar zadeva materialni položaj v zdravstvu, ureja ali bo urejal novi zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

In zdaj odgovor na vaše vprašanje. V letu 2009 se krčenje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ne predvideva. Jaz mislim, da sem bil dovolj konkreten. Pravice določa Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. In mi bomo prišli s tem zakonom in o spremembah pravic bo odločal, v skladu s pristojnostmi, lahko samo Državni zbor.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Izvolite dr. Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Gospod minister, nisem prav zadovoljen z vašim odgovorom.

Vsi vemo, da Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju samo okvirno določa pravice, konkretneje jih pa določa Zavod za zdravstveno zavarovanje z vašim soglasjem. Prejšnji teden je ta zavod sprejel zmanjšanja deleža, ki se krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, za zdravstvene storitve zdraviliškega zdravljenja in nemedicinsko oskrbo bolnišničnega oskrbnega dne s 40% na 15%. To je velika sprememba, gospod minister. In obenem, da se recepti iz vmesne liste, se pravi zdravila na recept z vmesne liste, plačujejo iz obveznega zavarovanja - prej v višini 25%, zdaj v višini 10%. To se pravi, tukaj je padla pravica: enkrat s 40 na 15% in drugič s 25 na 10%. Torej ne drži, da se pravice ne krčijo. Se že krčijo - z vašim soglasjem. Torej vi veste za to. In tu se pojavlja vprašanje, kako bo z naslednjimi pravicami. Torej tistimi konkretnimi, ki se morda dogajajo in se že pojavljajo nekje v zakulisju. Razliko bo moral plačati pacient iz svojega žepa ali pa se bodo temu ustrezno morala povečati sredstva za dodatno zavarovanje. In v temu smislu je seveda vprašanje za naprej bodite pošteni, povejte vnaprej: katere pravice se bodo krčile, da ljudje, ko bodo prišli na to, da morajo plačati, da ne bodo preveč presenečeni.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister Miklavčič, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Vaša informacija, spoštovani dr. Cukjati, ni popolna.

V varčevalnih ukrepih, ki jih je sprejel zavod in jih je pripravljalo ministrstvo, smo šli v ena resna in trda pogajanja za znižanje cen - bom dal samo primer, na zdravilih. Finančni učinki so zelo veliki. Finančni učinki so glede na sistem tako pri obveznem zdravstvenem zavarovanju, kot je enak finančni učinek pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, kar vi dobro veste, glede na to, da oba segmenta pokrivata te stroške. Sprejet je bil dogovor, točno takšen, kot ste ga vi citirali, vendar zaradi učinka prihranjenih sredstev zaradi znižanja cen na strani prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, je s to razliko vskočila prostovoljno zdravstveno zavarovanje in pokriva ta del. Na ta način v letošnjem letu ni kršena nobena pravica nobenemu iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Vse pravice ostajajo enake. Bil je narejen zaradi nujnosti takšen premik in tudi s prostovoljnimi zavarovalnicami je bil sklenjen dogovor, da se zaradi tega premika v letošnjem letu ne spreminja premija prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite, gospod Cukjati.

FRANCE CUKJATI: V skladu s Poslovníkom predlagam razpravo o odgovoru ministra najprej zaradi tega, ker gre za zelo pomembna vprašanja. In drugič, da se ministrstvo loteva pomanjkanja sredstev, ki je čedalje večje v zdravstvu, samo na način napovedanega zviševanje davkov in pa omejevanja in zmanjševanja pravic oziroma prenašanja bremen ali neposredno na pacientov žep ali na dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Glavno vprašanje pa je, zakaj se samo na tak način pristopa k razreševanju financiranja zdravstva. Samo enkrat je gospod minister omenil vprašanje - tako ugotavljajo hospitalni zdravniki oziroma na sekundarnem nivoju, zakaj je do 30% nepotrebni napotitev in nepotrebni oskrb, kar pomeni 30% sredstev se črpa iz zdravstvene blagajne po nepotrebem. To je podobno, kot je bilo na področju socialnih transferjev, kjer se ni vodila kontrola glede teh transferjev, in je tudi okoli 20, 30% ljudi neupravičeno dobivalo in črpalo ta sredstva na račun tistih, ki so jih res potrebovali. Če bi gospod minister vprašal tudi primarno zdravstvo, bi dobil še večje številke, da je tam tudi do 40% nepotrebne obiska splošnih ambulant. To pomeni, da nepotrebne zahteve pokrivajo in jemljejo pravico tistim, ki jih resnično potrebujejo. Ko enkrat stopi skozi vrata ambulante, je potreba tukaj. In vstopi v sistem in potrebne so obsežne preiskave, da se ugotovi, da mu nič ni, po domače povedano, v takih primerih. Kaj boste naredili, da bo ta vstop v sistem bolj racionalen, manjši .../Opozorilni znak za konec razprave./... in da bo na ta račun več sredstev za tiste, ki jih resnično potrebujejo. To pa je naloga ministrstva, to je naloga Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki teh posegov v ničemer ne predvideva, gospod minister. In to ni soočenje s finančno krizo, ki nam preti v zdravstvu, soočenje o tem, da se daje manj za te, manj za one .../Opozorilni znak za konec razprave./... da se kratijo pravice oziroma zmanjšujejo pravice pacientov.

Drug sistem vas čaka, tam pa je vaša naloga. Zaradi tega predlagam razpravo o tem odgovoru. .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O dodatnih vprašanjih minister danes ne more odgovarjati. Bo pa o vašem predlogu, gospod Cukjati, da Državni zbor razpravlja o odgovoru ministra, opravljeno odločanje v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj. Naslednji bo postavil poslansko vprašanje gospod Miran Györek, in sicer ministru za finance dr. Francu Križaniču. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister! Po predloženem predlogu rebalansa proračuna je razvidno, da gre za zmanjšanje prihodkov za cca. 860 milijonov in od tega zmanjšanje davčnih prihodkov za 760

milijonov, kar pri DDV-ju predstavlja minus 400 milijonov, se pravi minus 12%.

In prav pri prihodkih iz naslova DDV-ja želim opozoriti na določen pomanjkljiv nadzor prometa pri prodaji prav določenih prehrabnih proizvodov. Pri tem imam v mislih večino raznih s.p.-jev in drugih pravih oseb, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, prodajo in preprodajo prehrabnih artiklov v raznovrstnih kioskih, na stojnicah, tržnicah, slaščičarnah, okrepčevalnicah itn.

Sprašujem vas: Kako je možno, da se v veliki večini - kot pravilo, računi ne izdajajo oziroma se ne vodi blagajniški promet pri prodaji raznih artiklov, kot so na primer sladoled, burek, kebab, hamburgerji itd.?

Prav zanimivo je bilo ugotoviti, da določeni s.p., ki opravlja istočasno enako dejavnost v Sloveniji in sosednji Avstriji, 10 kilometrov naprej, pri prodaji svojih izdelkov v Sloveniji ne izdajo računov oziroma ne vodi blagajniškega prometa, se pravi realizacije ne vodi, medtem ko v svoji slaščičarni v Avstriji račune izdaja, jih mora izdajati. Z vidika dejansko realiziranega prometa vsekakor ni v takšnih primerih možno učinkovito oziroma sploh ni možno pobirati DDV-ja. Naj samo spomnim in opozorim, da gre tukaj za stotine, če ne tisoče subjektov, in da gre za ogromne zneske prometa kot tudi ne pobranega DDV-ja oziroma davka na dohodke pravnih oseb. Še bolj pa so pri tem postavljeni v neenakopraven položaj vsi tisti gostinci, recimo okrepčevalnice, gostilne, dnevni bari itn., ki vodijo blagajniško promet in so tudi nadzorovani. Takšni gostinci redno izdajo račune, pa čeprav v večini primerov njihova realizacija prometa zdaleč niti ne dosega prometa tistih, ki sem jih navedel uvodoma. Ko smo preverjali stanje na tem področju, je bilo zanimivo ugotoviti, da recimo kakšna slaščičarna v kakšnem hotelu ali restavraciji pri prodaji recimo sladoleda, izda račun, kiosk oziroma slaščičarna čez cesto, ki je v privatni lasti, pa tega ni zavezana, čeprav je tam 10-krat večji promet pa 10-krat več ljudi. Prosim za pojasnilo. Hvala.

364. TRAK: (DAG) - 16.16

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister dr. Križanič, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani! Vsi, ki zapadejo pod dolžnost izdaje računov, morajo račune izdajati. Nekateri zelo majhni prodajalci na tržnici pridejo pod režim pavšalnega obdavčenja in v tem primeru niso obravnavani.

Naš odgovor pa se glasi takole: Davčni organ v davčnem nadzoru preverja, ali davčni zavezanci v skladu z Zakonom o obdavčenju in v skladu z Zakonom o davčnem postopku in davčnem nadzoru izpolnjujejo svoje davčne obveznosti. Davčni nadzor se lahko opravlja kot notranji nadzor pri davčnem organu ali

zunanji nadzor, kar je inšpekcijski nadzor pri zavezancu za davek. Notranji nadzor obsega nadzor davčnih obračunov. Davčni organ v davčnem nadzoru, v nadzoru nad obračunavanjem in plačevanjem DDV, opravlja tudi nadzor nad izdajanjem računov. Davčna uprava Republike Slovenije opravlja davčne inšpekcijske nadzora davčnih zavezancev, ki se ukvarjajo z gostinsko dejavnostjo in drugo storitveno dejavnostjo. Na tem področju so davčni inšpektorji v letu 2007 prvič pričeli z novo metodo nadzora, ki vključuje fotografiranje računov. Inšpektorji opravijo nakup gostinskih ali drugih storitev, fotografirajo prejeti račun in ga pustijo v lokalu oziroma na prodajnem mestu; to velja tudi za te male, ki niso več tako majhne, prodajalne sadja, slaščičarne in podobno. Pri naknadnih kontrolah je bilo ugotovljeno, da pri veliko davčnih zavezancih kopija ni bila enaka originalu izdanega računa in je davčni zavezanec izbrisal posamezne postavke računa. Davčni organ preko medijev potrošnikom svetuje, da pri vseh nakupih, naj bodo ti še tako majhni, od prodajalca zahteva izdajo računa in predvsem, da račun tudi vzamejo in ga torej ne pustijo v lokalu oziroma na prodajnem mestu ali v njegovi okolici. Na ta način lahko vsi potrošniki pozitivno vplivajo na zakonito ravnanje davčnih zavezancev, ne samo gostincev, temveč vseh prodajalcev blaga in ponudnikov storitev.

Ministrstvo za finance skupaj z Dursom proučuje tudi možnost uvedbe tako imenovanih davčnih registrskih blagajn, vendar je ta ukrep zaenkrat povezan s precejšnjimi stroški, zato ga skrbno proučujemo. Kot povsod drugod ali v večini ostalih primerov tudi tu poteka hiter tehnološki razvoj in sedanja tehnologija je prišla tako daleč, da je možnost postaviti elektronske kontrolorje prometa samo za fiskalne namene, se pravi, ne popolne blagajne, ki ustrezajo kakovosti tega računalnika, PC-ja, in to za strošek 200 evrov po blagajni. Trenutno še ni nikjer uvedena ta nova tehnologija, se šele testira. Mi spremljamo to testiranje in jo bomo med prvimi uvedli, čim bo dala dovolj dobre rezultate. Trenutno kaže, da je cena posamezne blagajne 590 evrov, če jo pa opremimo z vsemi povezavami, pride tudi do 900 evrov na blagajno, kar je zelo veliko. Če omenim še, kako so kontrole potekale. Leta 2008 so inšpektorji izvedli 1.137 proučitev oziroma kontrol posameznih storitvenih in prodajnih dejavnosti. Pri približno 50 odstotkih so ugotovili nepravilnosti. V prvih petih letošnjih mesecih so inšpektorji opravili 722 nadzorov in pri 256 odkrili nepravilnosti, se pravi pri 35 odstotkih. Gre za množično kršenje pravil. Pri vsaki odkriti napaki mora odgovorna oseba plačati 400 evrov, podjetje pa 1.600 evrov kazni.

Pričakujemo, ko se bo modernizirala infrastruktura blagajn, da bo možno bistveno povečati pravilno informacijo o izdanih računih in obenem poenostaviti poslovanje, kar bo olajšalo delo teh manjših storitvenih dejavnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala. Spoštovani gospod minister! Saj nisem tukaj mislil na tehniko, tehnologijo, registracije prometa in izdajanje računov, nekoliko bolj sem se hotel usmeriti na samo pobiranje DDV-ja, doslednost pri pobiranju DDV-ja. Nisem mislil tukaj na tiste prodajalce, domače pridelovalce zelenjave po stojnicah, tam res gre za zanemarljive zneske. Dobro veste, na koga sem mislil. V zvezi s pobiranjem DDV-ja in pa seveda s tem primanjkljajem, kot vidim, tudi tukaj pri prometu motornih vozil manjka kar 9 milijonov minus 17. Ni čudno, pogledajte, tudi tukaj ni nadzora nad plačevanjem DDV-ja. Tako nedoslednega ali pomanjkljivega pobiranja proračunskih davkov, kot je tukaj, recimo, tudi pri motornem vozilu. Zato bi želel tudi ob tej priložnosti vas opozoriti oziroma vprašati. Širom po Sloveniji so se začeli postopki zoper nekatere prodajalce, bolje rečeno preprodajalce, uvoznike motornih vozil, ne fizične osebe, ampak gre kar za pravne osebe, razne d.o.o.-je, slamnate in podobne, zavezance za plačilo davka na dohodke pravnih oseb. V Prekmurju obstaja kar nekaj takšnih "pravnih", v narekovaju, "oseb" in sprašujem vas gospod minister:

Kako je možno, da takšni osebkii opravljajo svojo dejavnost brez odvajanja oziroma plačevanja DDV-ja oziroma davka na motorna vozila vse od nekaj let nazaj. Šele po nekaj letih se jih ulovi in ugotovi, da so naredili vašemu ministrstvu škodo že za milijone in milijone evrov, ki jih nikjer več ne najdete. Vozila so prodali, odvajali DDV-ja niso, zdaj se pa začnejo sodni postopki in tako naprej, ampak denarja ni. Kaj takega v tujini ni možno .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Pri pobiranju DDV-ja zlasti od nekaterih trgovcev z avtomobili sta dva ločena problema. Prvi je, da morajo ti trgovci že sami obračunati DDV, ko kupijo avtomobile. In v tem primeru je kontrola nad plačevanjem DDV-ja sorazmerno enostavna. Padec priliva od tega pa je povezan predvsem z nihajem prometa navzdol. Mi pričakujemo, da bo ta promet v obdobju, ko bo treba nadomestne nakupe vendarle izvesti. Slovenija ima praktično zasičen ali strukturiran trg. Nekatera vozila pač propadajo in jih je treba na novo kupiti. Ali je to 5%, 15% vozil, pomeni, da se bo število kupljenih vozil slej ko prej zopet povečalo na neko normalno raven.

Drug problem je problem davčnih vrtiljakov, kjer prikaže posamezen trgovec nek strošek, ki zgleda na videz upravičen, dejansko pa ni upravičen in na ta način se izogne plačilu DDV-ja. Te davčne vrtiljake ni preprosto odkriti, vendar jih

inšpekcijske službe, davčne uprave odkrivajo in potem tudi dajo prijave naprej na tožilstvo oziroma Ministrstvo za notranje zadeve. Mi smo imeli zadnjič tudi en delovni sestanek, kjer smo opazovali, da se te prijave naprej tudi procesirajo, ker gre za sorazmerno zapletena dejanja davčnih goljufij. To je seveda to treba bolj preučiti in te procese v glavnem dejansko stojijo in to ste vi opazili. Upam pa, da bodo vendarle stekli, da ne bodo zastarali.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Izvolite gospod Györek.

MIRAN GYÖREK: Saj poslovniške možnosti za nadaljnjo razpravo res nima smisla, da jo tukaj zahtevam, ker so zadeve več ali manj jasne. Odločitev ministrstva je, jaz mislim, da v takem primeru, če se loti tega nadzora podrobno in te zadeve spelje tako, kot je treba, res ni potrebno, da bi tega v parlamentu...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Györek, ne boste predlagali?

MIRAN GYÖREK: Ne bom predlagal. Samo se hotel to pojasniti, zakaj ne bom predlagal. ...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ... Potem tudi nimate pravice več govoriti. Hvala lepa. Mag. Majda Potrata bo postavila poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, spoštovane poslanke in poslanci. Cilji Evropske unije v zvezi z otroškim varstvom, imenovani barcelonski cilji, od vseh držav članic terjajo, da do leta 2010 zagotovijo prostor v cenovno dostopnem in kakovostnem otroškem varstvu za 33% otrok v starosti do treh let in za 90% otrok v starosti od treh let do vstopa v šolo. V času krize je dostopno in kakovostno otroško varstvo ne samo pogoj, pač pa tudi najpomembnejše orodje za zagotavljanje enakih možnosti za vstop v življenje posebej otrokom iz socialno prikrajšanih družin.

V Sloveniji je v otroško varstvo vključenih šestinšestdeset tisoč otrok, to je 70% vseh otrok ustrezne starosti. Torej se približuje barcelonskim ciljem za vrtce. Rekli bi lahko, da je drugi cilj Slovenija že dosegla oziroma preseгла. V šolskem letu 2008 - 2009 je v vrtce vključenih že 49% otrok, starih do treh let. Delež otrok, vključenih v vrtce v drugem starostnem obdobju, pa je okoli 84%. Lahko že govorimo o množični vključenosti otrok v otroške vrtce. Tukaj pa se zgodba o uspešnosti predšolske vzgoje skoraj konča. Po medijih lahko sledimo opozorilom, da utegne jeseni ostati dobršno število otrok zunaj mreže vzgojno-varstvenih ustanov.

Zaradi tega je močan pritisk lokalnih skupnosti na znižanje standardov in normativov, po drugi strani so starši zaskrbljeni, kam bodo dali otroke, če ne bodo imeli možnosti dobiti prostega mesta v otroškem vrtcu. Po drugi strani, oziroma to že kar po tretji strani, pa stroka opozarja na nedopustne zahteve po znižanju standardov in normativov in po tem, da bi smeli v vrtce vključiti večje število otrok.

Zato vas, spoštovani gospod minister sprašujem: S katerimi ukrepi boste zagotovili vsaj obstoječo kakovost predšolske vzgoje, upoštevanje normativov in standardov ter večjo vključenost otrok predvsem iz socialno manj spodbudnih okolij? Za odgovor se vam že zdaj zahvaljujem.

PODPRESEDIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod minister dr. Igor Lukšič. Prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Podpredsednik, poslanka, poslanci in poslanke. Najlepša hvala za vprašanje.

Kot veste, se z velikimi vrtovi in velikimi zemljišči ukvarja Ministrstvo za kmetijstvo, z manjšimi, ki se jim reče vrtci, pa naše ministrstvo.

Odgovor na to vprašanje ima več plasti. Prva, ki se mi zdi zelo pomembna, je, da dosežemo širše soglasje v Sloveniji, da je vzgoja v predšolskem obdobju zelo pomembna ali celo najpomembnejša v celotni vertikali. Tega soglasja danes v Sloveniji ni. Večina misli, da je obdobje, ko so otroci zreli za vrtec obdobje, ko je predvsem potrebno zagotoviti nujno varstvo. Torej varstvo, ne pa vzgojno in tudi izobraževalno delo z otroki. Da bi premikali to soglasje, sem se med drugim sestal tudi s predstavniki Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predsednik, akademik Trontelj, je izrazil soglasje, da bi v septembru že začeli z neko veliko razpravo o pomenu tovrstne vzgoje in izobraževanja. Jaz si brez tega prepričanja ne predstavljam, da bo Državni zbor lahko odločil o tem, da je treba k temu milijon 600 evrov, kolikor imamo v letošnjem proračunu predvidenih sredstev za vrtce, dodati še kaj bistveno več. Mi ugotavljamo, da so potrebe za to, da bi povečali dostop do vrtcev, v tem trenutku približno okrog 70 milijonov evrov. To seveda ne pomeni, da je glavno breme na Državnem zboru. Mi vemo, da so vrtci v pristojnosti občin. Ampak gre za 70 milijonov evrov. Če ne bomo na ravni države kaj prispevali, potem je težko računati, da bodo občine same to zagotovile v doglednem času. Pomembno je tudi to, ugotavljamo na ministrstvu, da bi bilo za to treba spremeniti 24.A člen o financiranju občin, ker si ne predstavljam, da bi država, se pravi Državni zbor, proračun zagotavljal vsa sredstva oziroma 80% sredstev za vrtce. To bi pomenilo bistveno premalo ali preveliko breme za državo, ki ga težko prenese.

Javna razprava, ki bo premaknila predstavo o tem, da so vrtci več kot samo varstvena ustanova. To je prva zadeva.

Druga zadeva je izgradnja dodatnih vrtcev, in sicer po normativih, ki so že sprejeti, pa jih kar naprej odmikamo. Med drugim je normativ, ki je v igri, 3 kvadratne metre na otroka. Ta normativ je stroka že davno potrdila, vendar ga premikamo, ker enostavno nimamo dovolj prostora za otroke v vrtcih. Jaz ne vidim rešitve v zmanjševanju normativov, jaz vidim rešitev v vzdrževanju normativov, ampak za to je treba dobiti dodatna sredstva. Dodatnih sredstev pa ne bo, če ne bomo mi prepričali celotne slovenske javnosti, vključno s starši teh otrok in vključno z Državnim zborom, da je v to treba vlagati več. In seveda prepričati tudi občinske svetnike.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želite dopolnilni odgovor?

Prosim, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa, gospod minister.

Jaz sem z vsem, kar ste mi odgovorili, zadovoljna, ker mi napoveduje upravljanje področja predšolske vzgoje tako, kot terja stroka in kot si verjetno odgovorni starši, pa tudi mi, kot državljanke in državljanji želimo, da bi bil otrokov prid postavljen v središče. To pa je kakovostna predšolska vzgoja. Ampak vendarle, če sva zelo realistično ali pragmatično usmerjena, potem veva, da bodo starši, ki bodo ostali z otroki pre vrati vrtca, ki omogoča tudi subvencioniranje stroškov za starše, imeli malo možnosti za izbiro kam z otroki. Merim seveda na tisto določilo Zakona o vrtcih, ki sicer govori o varuhu otrok, ki zanj predvideva nižjo izobrazbo in ki zanj ne napoveduje nobene subvencije. Torej bodo tisti starši, ki ne bodo dobili prostora za svojega otroka v vrtcu, prisiljeni iskati drugačno obliko, ki ne bo - vsaj kar mene zadeva - glede na stopnjo izobrazbe in vse druge stvari, ki bodo tu še problem, manj kakovostno delo. Jaz razumem vaše opozorilo da je treba več investirati tudi v izgradnjo boljših, ustrežnejših prostorov, ampak to bo terjalo nek določen čas. In ti, ki zdaj hočejo imeti sproščenejšie normative in standarde, pač omenjajo, da gre za .../Opozorilni znak za konec razprave./... ukrep za tri leta. Jaz pa v to ne verjamem.

Ali najdete kakšno kratkoročno rešitev še za ta sklop problemov?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Gospod minister dr. Lukšič, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala.

Če bi imel čarobno paličico ali palico, potem bi lahko tu postregel s kakšnim ukrepom, ki bi kratkoročno rešil zadevo. Če nimamo zgradb, če nimamo vzgojiteljic, imamo pa otroke,

potem enostavno kratkoročne rešitve tu ni. Je pa dolgoročna rešitev, rešitev, ki po mojem mnenju zahteva predvsem okrepitev predstave o tem, da gre tu za pomembno vprašanje razvoja Slovenije. Da tu ne gre samo za vprašanje staršev, ki so zdajle ostali pred vrati ali pa ki ostajajo s svojimi otroki pred vrati, ampak gre za pomembno razvojno vprašanje. Mene zanima na tej točki lahko samo strategija. In tu sva enakih misli. Institucija varuha je lahko samo neka začasna rešitev, neko obrobno pomagalo, ki je dobrodošlo v teh razmerah, ko je vendarle treba, ko starši gredo za delom, da jim pomagata, da so otroci vsaj v rokah kolikor toliko preverjeno dobrih in usposobljenih vzgojiteljev.

Kratkoročne rešitve na vidiku ni, dolgoročne pa so pred nami in pred vami v smislu širjenja kapacitet in spodbujanja dijakov, da se odločajo bolj množično za vzgojiteljske poklice. Ko sem prej govoril samo o prostorih, ne gre samo za prostore, gre tudi za vzgojiteljice. Potrebovali bomo več vzgojiteljic, da bomo lahko vse otroke spravili v vrtce. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Po dogovoru na seji bo zdaj na neodgovorjena poslanska vprašanja s prejšnjih sej odgovarjal dr. Matej Lahovnik. Najprej na vprašanje poslanca Bogdana Baroviča v zvezi z zeleno knjigo za nacionalni energetski program Slovenije. Izvolite, dr. Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani poslanec, gospod Barovič v svojem vprašanju omenja razvojni načrt Termoelektrarne Trbovlje in sprašuje, ali ga bomo vključili v nacionalni energetski program.

Dovolite mi, da pojasnim, da sta na lokaciji Termoelektrarne Trbovlje možni dve vrsti energetskih objektov. V vladni proceduri je prav te dni predlog sklepa o začetku priprave državnega prostorskega načrta za plinsko parno elektrarno na lokaciji obstoječih plinskih turbin. Na žalost je pobuda za pripravo tega prostorskega načrta že dve leti čakala v vladni proceduri. Sedaj pa bo postopek glede na našo zakonodajo tekel še vsaj dve leti, tako da dejansko dve leti tu po nepotrebnem zamujamo.

Potencialnega investitorja v plinsko parno enoto zaenkrat seveda še nimamo, ga intenzivno iščemo. Želeli bi si, da bi bil razvojni načrt Termoelektrarne Trbovlje takšen, da bi bil bistveno bolj utemeljen na nekih realnih predpostavkah v smislu, da bi sami pripeljali nekega strateškega partnerja. Žal tega vse do sedaj očitno niso storili.

Drugi potencialni energetski objekt je nova termoelektrarna na premog na lokaciji obstoječe termoelektrarne. Obstoječa ima namreč zelo slab izkoristek in temu primerne zelo visoke stroške obratovanja, še posebej v sedanjem trenutku, ko so se cene električne energije v bistvu

zmanjšale praktično za polovico v primerjavi z lanskim letom. Govorim o tržnih cenah na svetovnih borzah, ki se seveda odražajo tudi na ciljne energije za domače industrijske odjemalce. Obstoječa, kot sem dejal, ima slab izkoristek. Treba se je hkrati tudi zavedati, da bo v letu 2013 zaradi sprejetih direktiv treba kupovati pravice do emisij ogljikovega dioksida in takrat bo seveda ta termoelektrarna še pod dodatnim pritiskom, ko govorimo z vidika rentabilnosti.

Zato intenzivno seveda iščemo potencialnega investitorja v nov termoenergetski objekt na premog ali pa na kombinacijo različnih energentov. Iz razgovorov s posameznimi potencialnimi investitorji vemo, da bi lahko bil izvedljiv objekt z instalirano močjo med sto osemdeset in dvesto dvajset megavati, toda dokler seveda nimamo trdnejših zagotovil s strani morebitnega investitorja, ne moremo začeti postopka priprave državnega prostorskega načrta, saj seveda ne vemo, kakšna tehnologija naj bi bila tam uporabljena, če bo do investicije prišlo.

Zelo pomembno se mi zdi še, da v temu trenutku pojasnim, da se trudimo s pripravo vloge za evropsko komisijo za morebitno podaljšanje rudarjenja v Rudniku Trbovlje - Hrastnik vsaj še za kakšno leto, ker je znano, da bi morali skladno z obstoječim zakonom in notifikacijo državne pomoči v Bruslju prenehati z rudarjenjem konec letošnjega leta. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Barovič, želite dopolnitev? Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Saj sem hvaležen za odgovor. Malo sem ga poslušal po zvočniku, malo tukaj, ker sva bila nekako dogovorjena z ministrom, da bom dobil kompleten odgovor na naslednji seji, ampak nič hudega. Jaz bi vas prosil, če mi lahko to pisno posredujete.

Opozarjam pa samo to z dopolnilom, da je skupina zasavskih poslancev poslala tako premierju kot ministru pismo in opombo o Memorandumu regionalnega centra za razvoj, s katerim želimo opozoriti Vlado, da imamo določeno količino neto zalog, ki jih je treba izkoristiti, da s tem rešimo socialno problematiko, da s tem rešimo tudi del gospodarske problematike in predvsem želimo poskrbeti za energetske varnost. Poudarjam, energetske varnost te države.

Glede na odgovor, ki sem ga pač prejel, upam, gospod minister, do zdaj smo dobro sodelovali, da bo ne glede na CO2 kvote, ne glede na plačila, ki jih Evropa zahteva, prevladal razum v tej državi in da vsako podaljšanje, tudi če je samo za tri leta, pomeni veliko rešitev socialnih problemov.

Zato bi vas samo prosil, če mi še enkrat poveste: Ali dejansko počnete ali delate na tem področju, da bi se odkop podaljšal za leto, dva ali tri? In ali ob tem razmišljate, ali dejansko ta država razmišlja za tudi energetske varnost šestih megavatov - v tem trenutku, lahko pa kdaj kasneje nekaj več?

Toliko je te energije, da oskrbela v najbolj kriznih časih celo Ljubljano. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala. Samo, da pojasnim glede na proceduro. Danes je bilo potem izglasovano, tako so me obvestili, da se predstavi ta točka oziroma natanko to vprašanje, tako da sva bila verjetno oba enako presenečena. Sem tudi sam mislil, da bo na naslednji seji.

Bi pa odgovoril na to vaše vprašanje, ki je najbolj aktualno in najbolj pereče v tem delu, kjer pravite, kako je z Rudnikom Trbovlje - Hrastnik, s tem obratovanjem podaljšanem.

Kot sem dejal, vlogo za evropsko komisijo smo pripravili za morebitno podaljšanje, vsaj še za kakšno leto, ker pač menimo, da v času te recesije, ki smo ji priča, je vsako delovno mesto na takšen način dragoceno, če ga ohranimo. In znano je, da bi po obstoječem zakonu in, kot sem dejal, in notifikaciji državne pomoči v Bruslju morali prenehati z rudarjenjem s koncem letošnjega leta. Odgovora, neformalna poizvedovanja so bila izvedena in so pač sugerirali, naj se vloga pripravi, niso pa želeli dokončno odgovoriti. In takoj, ko bo znano, vas bomo o tem obvestili, ker vem, da vas to skrbi, ker gre dejansko za precej delovnih mest v občini Trbovlje in tudi Hratnika.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sedaj bo gospod minister odgovoril na vprašanje gospoda Bogdana Čepiča v zvezi s premoženjem in nepremičninami slovenskih podjetij v Republiki Srbiji. Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Ministrstvo za gospodarstvo oziroma Republika Slovenija ne razpolaga z natančno bazo o skupni vrednosti premoženja slovenskih podjetij v nekdanji Jugoslaviji. Kar zadeva Republiko Srbijo, je po stanju na dan 31. 12. 21992 bila skupna knjigovodska vrednost premoženja slovenskih nepremičnin v Srbiji, ki so jih slovenska podjetja izločila iz otvoritvene bilance, 2,2 milijardi tolarjev oziroma 36,7 milijona takratnih nemških mark. Po kasnejših prodajah oziroma po nekaterih stečajih je še vedno ostal večji del vrednosti premoženja slovenskih nepremičnin v Srbiji nerešen, vendar točnih evidenc ni, saj slovenska podjetja v času lastninskega preoblikovanja o tem niso poročala pristojnemu resorju, ki je bilo takrat ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj - govorimo o 90-ih letih, pravzaprav sredi 90-ih let.

Ko sprašujete, kdo v Sloveniji se od državnih organov ukvarja s to problematiko, moram poudariti, da je Vlada Republike Slovenije 14. novembra 2008 sprejela sklep o imenovanju v delovno skupino za pregled izvajanja priloge-G.

Sporazuma o vprašanih nasledstva, ki ureja omenjeno problematiko. Skratka, imamo ustrezno delovno skupino, priloga-G se dejansko nanaša na to področje sukcesije. V skupini so predstavniki Ministrstva za finance oziroma Sklada Republike Slovenije za nasledstvo z visokim predstavnikom za vprašanje nasledstva, Ministrstva za zunanje zadeve ter Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za gospodarstvo ter Agencije za javno-pravne evidence in storitve torej AJPESA in pa DSU-ja, Družbe za svetovanje in upravljanje, ki je 100% v državni lasti. Glede na to, da gre za kompleksno lastninskopravna oziroma premoženjska vprašanja, je medresorsko usklajevanje aktivnosti potrebno in prav tako enoten pristop, če govorimo o zaščiti interesov slovenskega gospodarstva.

Mi smo bili - vlada - na obisku v Srbiji, kot veste, marca meseca, kakor tudi je bil na obisku tukaj podpredsednik srbske vlade gospod Mladen Dinkić in smo govorili tudi o teh vprašanih.

Skratka, teme, ki so bile obravnavane na srečanju med nama, so bile poleg bilateralnega gospodarskega sodelovanja med državama tudi te, pri čemer se je treba zavedati - mi smo odprli vprašanje o problematiki premoženja slovenskih podjetij v Srbiji in s tem v zvezi je bil sprejet načelni dogovor, da morajo vsa slovenska podjetja, ki imajo ustrezno lastnino, bi lahko šla na dražbo, kar je bil ključen problem, da mora to ustrezno javiti tudi tako imenovani agenciji za privatizacijo - srbski, ki deluje v okviru ministrstva, ki pa vodi gospod Dinkić. O tem smo tudi obvestili ustrezno podjetja. Moram pa reči, da v osnovi to vprašanje zdaj urejajo trenutno na Ministrstvu za zunanje zadeve, kar je tudi logično, ker gre za bilateralno vprašanje med državama, ki je na nek način povezano s sukcesijo.

Minister Dinkić je poudaril pripravljenost na fleksibilnost reševanja problematike premoženja slovenskih podjetij v Srbiji. V želji, da se ti postopki čim prej rešijo, so podaljšali tudi rok za uredbo o spremembi in dopolnitvi uredbe o zaščiti premoženjskih delov v podjetjih, katerih sedež je na ozemlju nekdanjih republik SFRJ. Srbska stran je na razgovorih poudarila, da so prejeli 12 zahtevkov glede privatizacijskih postopkov podjetij v Sloveniji, evidentiranih pa je 39 zahtevkov .../Opozorilni znak za konec razprave./... slovenskih podjetij. Dva dneva pred obiskom ministra Dinkić v Sloveniji je bil pozitivno rešen prvi primer, in sicer podjetja Kompas. Minister Dinkić je omenil, da je model predloga Kompassa zelo dober, ker so predlagali prevzem celotnega programa podjetja v Srbiji skupaj z zaposlenimi delavci. Na razgovorih je zagotovil tudi, da kot vlada želijo bolj aktivno se vključiti v te postopke. V okviru srbskega ministrstva .../Opozorilni znak za konec razprave./... za regionalni razvoj je omenjena problematika v pristojnosti

Nebojša Čirića, državnega sekretarja za gospodarstvo in lastninjenje. Slovenska podjetja pa se lahko neposredno obračajo na Nenada Ilića, posebnega svetovalca za pravne zadeve.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sedaj prehajamo na nadaljevanje... A, imate še željo po dodatnem odgovoru, izvolite.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za to, da lahko dodatno postavim vprašanje. Hvala lepa tudi ministru za odgovor. Res je, da bi bilo bolje, če bi dali na Ministrstvo za zunanje zadeve, vendar gre za gospodarsko vprašanje med dvema republikama. Gre za neurejeno asociacijsko stvar, ki tudi naše gospodarstvenike in del našega gospodarstva bega. Zato bi prosil, če je mogoče ta odgovor dobiti tudi v pisni obliki, zato da bomo lahko tistim, ki so mi postavljali to vprašanje, odgovor tudi posredovali.

Predvsem bi pa želel več aktivnosti Vlade, da ne omenjam ostalih, ker ste vi prej omenjali tudi več ministrstev na tem področju. Gre za nemajhno premoženje. In ko poslušamo zadeve, je srbska stran zdaj podaljšala uredbo, po kateri je mogoče to sukcesijsko stvar rešiti. Res je, da je bilo ob vašem obisku nazadnje tudi dogovorjeno, da se bodo stvari hitreje reševale; v tistem času se pravzaprav ni nič zgodilo. Pa tudi v pogovoru z veleposlanikom Republike Srbije v Sloveniji je le-ta opozoril na ta problem in na željo, da se to reši v obojestransko zadovoljstvo, tako gospodarstva v Republiki Sloveniji kot tudi gospodarstva v Republiki Srbiji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Bom še enkrat ponovil, očitno nisem bil prej dovolj jasen. Vlada je marca, pod vodstvom predsednika, gospoda Pahorja, odprla to vprašanje. Posledica tega je bila, da je prišlo do podaljšanja te uredbe. In posledica tega je bila, da se je v vmesnem obdobju tudi rešil prvi primer, ki je vzorčni model, model Kompas.

Zadeva pa absolutno ni preprosta in še zdaleč ni v pristojnosti samo našega ministrstva, ker gre za zelo kompleksno in lahko tudi bilateralno vprašanje, namreč, predvsem pravno. Tu je vključen visoki predstavnik za nasledstvo, gospod Rudi Gabrovec, mislim, da ga je vključilo Ministrstvo za zunanje zadeve. Govorimo o potencialnem bilateralnem vprašanju, ki je v tem, da je srbska stran tudi izrazila zelo jasno pričakovanje, ali obstaja možnost bilateralnega podpisa sporazuma ali česa podobnega, kjer bi se pa odprla cela vrsta drugih vprašanj. Povedali smo, da je način lastninjenja v Sloveniji šel svojo pot in da je

predvideval visoko stopnjo pravne zaščite ter da od srbske strani ne pričakujemo nič drugega kot to, da se ta pravna zaščita zagotovi tudi slovenskim podjetjem.

Kot sem povedal, imamo uspešen model, primer, ki je rezultat tudi teh pogovorov, ki so bili, in pričakujem, da bodo ostala podjetja, ki imajo resen interes, na nek način upoštevala tudi ta model, očitno je bil predlog Kompassa dober - kot pa sem povedal, so oni predlagali prevzem celotnega programa v Srbiji, skupaj z zaposlenimi delavci. Vsekakor ne drži, da tukaj ne bi bilo aktivnosti.

Še enkrat bom povedal, da bo popolnoma jasno, da v okviru srbskega ministrstva omenjeno problematiko v pristojnosti gospoda Neboše Čirića, državnega sekretarja za gospodarstvo in lastninjenje, slovenska podjetja se lahko neposredno obračajo na gospoda Nenada Ilića, posebnega svetovalca za pravne zadeve, ravno tako z ministrstva za gospodarstvo in regionalni razvoj. Ko sem bil sam v Beogradu skupaj s predsednikom Vlade, gospodom Pahorjem, je bil prisoten tudi slovenski ekonomski svetnik na ambasadi v Beogradu, mislim, da je gospod Pevec, če me spomin ne vara, ki je tudi s tem tudi zelo natančno seznanjen. Tako slovenska ambasada v Beogradu v celoti potem suportira tudi slovenska podjetja z vsemi potrebnimi informacijami.

Glede podatkov je pa seveda jasno, da v tej fazi jih pač podjetja morajo sama imeti in biti v tej fazi sama iniciativna, ker v naravnih, kolikor je to nek bilateralni ali problem sukcesije, država naredi svoje. Morajo pa tudi podjetja v teh postopkih biti dovolj aktivna, tako kot smo videli je potem prišlo tudi do rešenega primera. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu ministru. Gospod Čepič, vi ste želeli pisni odgovor, ampak to ni v navadi, ni po poslovniku. Dobili boste magnetogram in imate vse zapisano kar je minister povedal.

Prehajamo na redna vprašanja, prvič zastavljena. Gospod Miro Petek, ministra za zunanje zadeve ni. Boste kljub temu postavili vprašanje? Izvolite.

MIRO PETEK: Ja, kljub temu bom postavil vprašanje in se postavil tudi v vrsto, dolgo nekaj mesecev, da bom dobil odgovor na to poslansko vprašanje.

Ob letošnjem letu državnosti je Ministrstvo za zunanje zadeve prepovedalo slovenskim diplomatsko konzularnim predstavništvom po svetu, da bi organizirali sprejeme v počastitev državnega praznika. Ta prepoved sicer ni prva v zgodovini samostojne Slovenije in praznovanja tega praznika. Zgodila se je sredi 90-ih let prejšnjega stoletja, seveda takrat, ko je bila na oblasti ista opcija, kot je danes.

O pomenu praznikov in tega državnega praznika še posebej bi lahko na dolgo razpravljali. Dan državnosti je spomin na 25. junij 1991, ko je Slovenija formalno postala neodvisna

država. Dan državnosti ni le spomin, lahko je tudi opomin, to je, da se moramo z vsemi močmi boriti, da ne bi spet pristali v neki nedemokratski skupnosti, kar je Jugoslavija takrat bila, skupaj z Jugoslovansko ljudsko armado, ki nas je dan ali dva po razglasitvi samostojnosti tudi napadla. Popolna ignoranca dneva državnosti, ki si ga privoščijo na MZZ, lahko kaže na to, da je nekaterim še hudo žal po prejšnji državi, prejšnjemu režimu. Namesto ponosne in dostojanstvene države vrha slovenske diplomacije ob uspehih Slovenije, njenemu predsedovanju Evropski uniji, njenemu ugledu v mednarodni skupnosti je prišlo do prepovedi praznovanja dneva državnosti. Z odnosom do tega praznika se kaže odnos do države in Vlada je svoj odnos do države in državnosti pokazala tudi na ta način, da je na diplomatsko-konzularnih predstavništvih prepovedala praznovanje tega praznika. Del odgovora na to vprašanje seveda že vem, glasil se bo: vsa država varčuje in je bilo zaradi varčevanja prepovedano obeleževanje dneva državnosti na DKP-jih. Ta odgovor vnaprej zavračam. Praznovanje namreč ni povezano z bogato obloženimi mizami, litri šampanjca ali veseljačenjem. Če se je to dogajalo kdajkoli prej, seveda to obsojam.

Praznovanje državnega praznika v tujini je namenjeno stikom z okoljem, kjer ambasada ali konzulat deluje; stiki z državo gostiteljico, z diplomatskim zborom, z gospodarstveniki in konec koncev tudi Slovenci, ki tam živijo. Praznik in praznični sprejemi na diplomatsko-konzularnih predstavništvih so lahko priložnosti za vzpostavljanje stikov, za tikanje nujno potrebne socialne mreže, ki je pomembna za vsakega diplomata.

Slovenska narodna skupnost v sosednji Italiji je bila izjemno razočarana, ker jih letos niso povabili na Generalni konzulat v Trstu. Šampanjec bi si naši zamejci prinesli s seboj.

Ministra Samuela Žbogarja torej sprašujem:

Kaj je vodilo Ministrstvo za zunanje zadeve, da je prepovedalo praznovanje letošnjega dneva državnosti na diplomatsko-konzularnih predstavništvih?

Pričakujem ustni odgovor.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Odgovor boste dobili na naslednji seji, seveda, če bo minister prisoten.

Sedaj bo gospod Franci Kek postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Dovolite, sem se zmotil, preskočil sem.

Gospod Franc Bogovič je na vrsti, ki bo postavil poslansko vprašanje ministrici za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav spoštovani podpredsednik, spoštovani ministrici, ministri in pa spoštovane kolegice in

kolegi! Še vedno nas je Francev največ v Sloveniji, zato so tudi take napake možne.

Moje poslansko vprašanje je, kot je bilo že rečeno, namenjeno ministrici Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj mag. Zlati Ploštajner in se nanaša predvsem na črpanje evropskih sredstev kot eno zelo pomembnih instrumentov, s katerim lahko na eni strani razvijamo našo lepo Slovenijo, na drugi strani pa tudi gasimo posledice velike gospodarske krize.

V Slovenski ljudski stranki ugotavljamo, da v Sloveniji v letošnjem letu na tem področju ni kaj prida aktivnosti oziroma vsaj navzven jih ne čutimo tisti, ki se na regionalnem, lokalnem nivoju tudi s tem področjem ukvarjamo. Tako smo že kar zapisali enkrat, da na nek način na tem področju vlada nek popoln mrk in potekajo aktivnosti predvsem na razpisih oziroma projektih, ki so bili v lanskem letu odobreni, so v teku, pogrešamo pa tiste razpise, ki so bili v lanskem letu na nek način že tudi pričakovani, napovedani in v marsikaterem okolju so se tudi lokalne skupnosti pripravile na takšne razpise. V mislih imam razpise s področja progama razvoja regij, obnove gradov, gospodarska središča in tudi zelo pomemben razpis za ukrepe za učinkovito rabo energije. Predhodna vlada je v najavi prav tega zadnjega razpisa seznanila občine z možnostjo tudi koriščenja teh sredstev za energetska obnovo šol, vrtcev. V skladu s takšnimi informacijami se je v mnogih občinah tudi pričela priprava na področju priprave projektov, da bi resnično bili na takšne razpise pripravljene.

V letošnjem letu je zaslediti, da se v tem prvem valu tega razpisa pričakuje oziroma namenja ta sredstva zgolj za državne objekte, kot so bolnišnice, visokošolski zavodi, in da se občinam oziroma šolam, vrtcem na tem področju slabo piše. Sami temu vodstvu nasprotujemo, saj smo trdno prepričani, da so se številne občine na te projekte že pripravile in da imajo za to tudi ti projekti pomembno vlogo, tudi vzgojne momente za otroke, ki so v teh šolah kot dobri promotorji učinkovite rabe energije, hkrati pa to kaže nek centralistični odnos v Vladi.

Zato sprašujem: Kaj je Vladi k temu vodilo?

Na drugi strani pa sledimo tudi praksi v Nemčiji, ko imajo kolegi župani dvojna sredstva za investiranje in so obvezni porabiti jih v letošnjem letu. Na ta način se Nemčija sooča s krizo tam, kjer je najlažje, tudi na lokalnem nivoju.

Moje vprašanje, kot sem že dejal: Kaj bo na tem narejeno in kaj je vodilo Vladi v tem delu, da se je očitno pri učinkoviti rabi energije... ../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Najlepša hvala gospodu poslancu za vprašanja. Začetna ugotovitev je bila zelo črna, da v Sloveniji vlada mrk na področju kohezijske politike. Sama se s

takšno oceno nikakor ne morem strinjati in odločno nasprotujem. Sedaj samo v informacijo okoli tega mrka. Iz operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov je bilo v letošnjem letu objavljenih 9 razpisov, bili sta hkrati tudi dve neposredni potrditvi večjih projektov v skupni vrednosti 368 milijonov evrov. Tu gre za razpise, ki so izjemno pomembni ravno za spopadanje s krizo, ki jo je gospod poslanec omenil, in smo temu tudi ustrezno pozornost posvetili, zato tudi omogočili porabo sredstev na določenih področjih vse, celotnih predvidenih sredstev iz leta 2013. Gre za razpise, namenjenih gospodarstvu, kot so nakup nove tehnološke opreme, skupni razvojno-investicijski projekti, razvoj centrov odličnosti, razpis za turistično infrastrukturo, ki je - med drugim - tudi v teku, do medpodjetniških izobraževalnih centrov, kjer so velikokrat partner tudi lokalne skupnosti in podobno.

Če omenim operativni program razvoja človeških virov, je bilo skupaj v letošnjem letu objavljenih 35 javnih razpisov zelo različnih vsebin. Kot primer spet navajam samo od spodbujanja sofinanciranja zaposlovanja težje zaposljivih, mladih brezposelnih, starejših brezposelnih, dolgotrajno brezposlenih do nacionalnih poklicnih kvalifikacij, usposabljanja na delovnem mestu, zaposlitve raziskovalcev v gospodarstvu, potem zaposlovanja ranljivih skupin na področju kulture, kjer večkrat lahko participirajo tudi lokalni kulturni zavodi, do drugih številnih razpisov, da jih ne naštevam.

V okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture so bile v letošnjem letu potrjene štiri operacije. Na komisijo so bili že posredovani trije projekti. V zaključevanju na organu upravljanja je pa tudi še nekaj projektov, ki bodo potrjeni še v mesecu juliju, ampak samo za ilustracijo, ker tukaj gre za neposredne potrditve. V letošnjem letu, prvi polovici leta je bilo dodeljenih 120 milijonov evrov, kar je enako kot lani v celem letu. Toliko samo v ilustracijo o mrku, s katerim se res ne morem strinjati. Tukaj gre tudi pri "OP RODI-jih za številne projekte, v katerih sodelujejo tudi lokalne skupnosti, ne samo za državno infrastrukturo. Se pa zavedam, da so na tem področju številni problemi in zaradi tega tudi pospešeno vlagamo napore v to, kako zagotoviti dodatno pomoč tudi pri pripravi projektov lokalne infrastrukture, ki je vključena v OP ROPI.

Posebej še sprašujete za določene vsebine od razvoja v regiji do energetske sanacije stavb. Za razvoj regij veste, je že prejšnji minister razpisal sredstva tudi za leto 2010, številni projekti so v teku. Da imajo občine težave na tem področju izvajanja projektov, vidimo tudi iz tega, da jih je velika večina prosila za anekse k pogodbam in spremenjeno časovno dinamiko teh projektov, kar nam je povzročilo dodatno veliko administrativno obremenitev. Zato smo se v službi

odločili, da novi razpis na tem področju pripravimo tako, da bo občinam tudi omogočil normalno proračunsko planiranje. Razpisu bo namenjen preostanek sredstev v letu 2010, 2011, 2012. Javni razpis za izdelavo izvedbenih načrtov regij, ki so podlaga potem za prijavo na razpis, je bil že objavljen, mislim, da 12. junija, kjer so natančno določene tudi že vsebine, na katere se občine ali lokalne skupnosti ter regije lahko prijavljajo. Tako verjamem in upam, da intenzivno delo po regijah že teče in da bodo izvedbeni načrti tudi pravočasno pripravljeni. V zaključni fazi je pa tudi priprava objave razpisa na tem področju.

Podobno je na področju trajnostne rabe energije, kjer ne gre za centralizem na ravni države, gre za to, da ima ta projekt več podprojektov. Eden od podprojektov je energetska sanacija javnih stavb v državni lasti. Drugi pomemben podprojekt, v katerega je vključeno tudi Ministrstvo za šolstvo, pa je energetska sanacija lokalnih stavb v javni lasti, se pravi, prav vrtcev in šol, o katerem tudi vi govorite in kjer aktivnosti že vodimo v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport in bo tudi ta program prišel v financiranje. Obenem pa MOP pripravlja tudi program... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Ministrici bi pomagal, da bo lahko do konca povedala, ker me te zadeve resnično zanimajo. Hkrati pa res prosim, da se usmerite na dana vprašanja, predvsem na področje, ki se nanaša na lokalne skupnosti in regionalne zadeve.

Na področju gospodarstva poznam te razpise in vem, da so v teku, pogrešamo pa dejansko razpise, pri katerih lahko tudi občine igramo aktivno vlogo, in me to prav zanima, kot sem že dejal. Razvoj regij ste delno že razložili. Poznamo gospodarska središča, zelo pomemben projekt, za katerega mislim, da ima neko revizijo danes in se na veliko pregleduje. Zanima: Kakšna je usoda tega razpisa?

Pri učinkoviti rabi energije pa je po meni znanih podatkih šlo resnično za nek zasuk v strategiji, kjer je menda teh 180 milijonov evrov, kolikor jih je namenjenih za ta celoten podprogram. Po mojih podatkih naj bi šlo okoli slabih 40 milijonov razpisa za ti dve ministrstvi. Osebno nimam nič proti temu, da gre za to, in je tudi prav, da se bolnišnice in visokošolske institucije opremijo. Resnica je pa tudi ta, da imamo občine veliko teh objektov grajenih v 70-ih, 80-ih. letih in da je poraba energije štirikrat, petkrat večja, kot je neka normalna norma današnjega časa, in bi bilo dobro, da bi tudi tu lahko to naredili.

Kar se tiče pa koriščenja sredstev v letošnjem letu, pa poznamo te podatke in kmetijstvo, tradicionalno dobro koristi

kohezijska sredstva, so tudi že nazaj, tako upam, da bo na drugem področju šlo naprej. Prosim pa še za tiste odgovore.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Sedaj, če mogoče nadaljujem tam kjer sem ostala. Saj če vprašanje ne bi bilo tako črno zastavljeno, bi se tudi sama lahko fokusirala na tisto, kar vas morda bolj zanima. Ker ste pa sami podali celotno oceno, sem morala nanjo seveda tudi odgovoriti. Sedaj, če nadaljujem tam kjer sem bila prekinjena - ukrepi za razvoj regij, ste rekli, to vam je razumljivo, ni treba dodatno pojasnjevati. Glede trajnostne rabe energije: dva razpisa je ministrstvo že objavilo za te daljinske sisteme ogrevanja 15. maja in tudi za individualne potrebe.

Kar se pa tiče sanacije javnih stavb, sem prej začela, so tukaj mišljeni podprojekti in eden od teh podprojektov je tudi energetska sanacija stavb v javni lasti, lokalni lasti. Ravno sem prejšnji petek sem sedela na Ministrstvu za šolstvo, skupaj z ministrom in državno sekretarko v zvezi s pripravo in aktivnostmi, ki jih peljejo na tem področju sodelovanja z MOP-om, kjer bo šlo tako za energetske sanacije možnosti vrtcev in šol, kjer pripravljajo in vodijo aktivnosti oni. Vedmo, da so potrebe velike, gromozanske in je treba najti primeren način, kako iz te množice projektov izbrati tiste, ki bodo šli tudi v sofinanciranje. Prav tako gatudi, da tukaj gremo predvsem prednost dajati tistim projektom, za katere, kot pravite, so že občine pripravljene.

Druga aktivnost, ki se tukaj veže, je program sanacije teh večstanovanjskih stavb, ki ga pelje kolega z okoljskega resorja in ki bo tudi pripravljen v kratkem. Tukaj bodo seveda prijaviteljice lahko zraven tudi občine v okviru, kot razpolagajo s tovrstno stanovanjsko infrastrukturo.

Spraševali ste tudi v zvezi z lokalnimi kulturnimi objekti. Razpis je tudi v zaključni fazi priprave. Kot je v napovedniku tudi omenjeno, bo objavljen avgusta in ministrstvo zagotavlja, da tudi bo objavljen avgusta in trenutno zelo aktivno tudi odgovarja oziroma ima kontakte z občinami, ki sprašujejo, potrebujejo pomoč in to pomoč tudi ustrezno nudijo. Tako v nobenem primeru ne gre za to, da bi država kohezijska sredstva uzurpirala in namenjala zgolj lastni infrastrukturi, ampak seveda pa na področju energetske sanacije stavb je smiselno, da se delno pomaga tudi tej infrastrukturi, ki je na koncu isto davkoplačevalsko breme kot je lokalna infrastruktura. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sedaj bo Franci Kek postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister! Mogoče pa rečete, da vas pogosto sprašujemo o dokončanju avtocestnega križa, ampak tukaj se stvari zelo pogosto spreminjajo in to ne na boljše, ampak na slabše. 30. junija na Otočcu ste dejali: "V prvi polovici prihodnjega leta", pol ure za vami je predstavnik Darsa dejal: "30. junija." To je še vedno prva polovica prihodnjega leta, ampak ni pa 1. januar, je zadnji dan te prve polovice. Govorim o avtocestnem kraku na Dolenjskem. Prosil bi: Kakšna je trenutno situacija, kdaj lahko pričakujemo dokončanje avtocestnega križa v Sloveniji?

PRESEDNİK FRANCE CUKJATI: Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala. Spoštovani predsedujoči, poslanec.

Že v predhodnem vsakokratnem vprašanju o dokončanju avtocestnega križa pojasnujem, kako stvari tečejo. Na odseku Pluska-Ponikve-Hrastje imamo še petnajst kilometrov, pri rekonstrukciji odseka Peračica-Podtabor imamo 2,4 kilometre na gorenjskem kraku, potem na vzhodni mariborski obvoznici imamo 10,5 kilometrov.

Rekonstruiran avtocestni odsek Peračica-Podtabor bo predan predvidoma v letu 2010, vzhodna mariborska obvoznica bo predana letos tekom avgusta. Glede na dejstvo, da odkupa manjkajočih zemljišč ni bilo mogoče realizirati v tistih rokih, ki smo jih želeli, da bi lahko dokončali ceste do letos, to je bilo do aprila 2009 se je rok za Pluska-Ponikve-Hrastje umaknil. Za dogovor morata biti dva; tistega drugega ni bilo. Naše stanje je bila želja, če gremo po sodni poti, se lahko zadeva odmakne še za kaj več, kot se odnika. No, saj sodno pot peljemo. Jaz sem, kot sem že zadnjič povedal, nagnjen h dogovoru, ampak dogovora do zdaj ni bilo. Če uspemo do konca tega meseca dogovor skleniti, potem je mogoče, ob pričakovanem teku dogodkov, ob običajnem teku dogodkov, ob pričakovanem vremenu v Republiki Sloveniji, ki je dolgoletno povprečno vreme v Republiki Sloveniji, da lahko dokončamo do 30. 6. 2010.

Dejstvo pa je, da smo danes 13. julija in nimamo ne enega ne drugega sporazuma še sklenjenega. Danes na kolegiju s svojimi sodelavci smo ponovno vse prereševali, ugotovili, da vsaj za en primer ta trenutek ni ovir, razen nekoliko dobre volje na strani enega izmed obeh razlastitvenih primerov. Drugi bi lahko tudi do konca tega tedna se izkristaliziral do te mere, da ga lahko zapremo do konca tega meseca. Vsakodnevno delamo na tem.

Tako upam, da ko me boste naslednjič vprašali, ko bomo naslednjič imeli vprašanja poslancev, da vam bom lahko pozitivno odgovoril, da smo do 31. avgusta uspeli rešiti dva razlastitvena problema z dogovorom. Če dogovora ne bo, potem seveda tudi ne bo mogoče dokončati v teh rokih, ki sem jih zdaj omenil za dolenski krak. Torej, razlastitveni postopki

se peljejo, ampak če bomo morali z razlastitvijo iti do konca, potem se bo stvar še precej bolj odmaknila. Zaradi tega razloga smo na našem ministrstvu tudi predlagali spremembo zakonodaje, ki se tiče razlastitev, prvi grobi osnutki so že pripravljene in čakamo, da jih dobimo v medresorsko usklajevanje, da bomo lahko na tem področju bolj učinkoviti, ker tistih razlogov, ki nam ovirajo gradnjo avtocest, je zelo veliko: bodisi javna naročila, bodisi razlastitve, bodisi vreme - torej veliko je tistih razlogov, ki nam odmikajo dokončanje določenih krakov.

Moram pa vseeno, če dovolite, povedati dve besedi o dolenskem kraku. Dolenjski krak je imel eno izmed najdaljših prostorskih urejanj v Republiki Sloveniji, tako da bi že zdaj bi lahko bila ta cesta zgrajena, če ne bi 14 let prostorsko urejali tega kraka. Torej, med 7 in 11 let je povprečje v Sloveniji - kar je zelo veliko. 36 mesecev je teoretično možno za sprejem od ideje do sprejema prostorskega akta, 14 let pa je za Slovenijo skorajda rekord.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite, gospod Kek.

FRANCI KEK: Seveda.

Glede na teh 14 let vam želim uspešnejše delo. Me pa zanima, rekli ste: "Sprejeli se bodo zakoni, ki bodo skrajšali roke za razlastitve."

In me zanima:

Če jih sprejmemo v čim krajšem času, ali bo to vplivalo na te težave, ki jih imate zdaj ali se ta postopek pač pelje po trenutno veljavnem?

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Izvolite, gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Za ta konkretni primer - žal ne, ker se je razlastitev začela po starih predpisih in se bo tudi končala po starih predpisih. Veljalo pa bo za vse primer od sprejetja zakona oziroma od uveljavitve predpisa in za naprej.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jožef Jerovšek bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister.

V preteklih tednih, po sprejetju novele Zakona o finančnem poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, zakona, ki omogoča neomejene nagrade tudi upraviteljem stečajev, ki so se začeli pred oktobrom 2008, so se izjemno povečali zahtevki stečajnih upraviteljev, mislim na število in višino nagrad, in sklepi sodišč o nagradah upraviteljem stečajev. Pri tem smo v nasprotju s

siceršnje prakso sodišč, ki so navadno zelo počasna, tukaj priča izredni kooperativnosti in ekspeditivnosti sodišč pri sprejemanju sklepov o nagradah. Naj navedem nekaj najvišjih nagrad: stečajni upravitelj Andrej Marinc v podjetju Elan prejme - je imel odobreno 233.873 evrov. Stečajna upraviteljica Industrije usnja Vrhnika, Nataša Gibičar Toš - 202.916. Toliko bi, če bi dobile plačo vse delavke, vseh 500, bi v enem mesecu dobile vse delavke skupaj ali pa še nekaj manj. Potem Branko Ogorevc v podjetju Videm 346.000. Hranilno kreditna služba Sekura, Brane Gorše - 167.000; Štefan Veren v Avtomontaži - Bus - 255.000.

Gospod minister, zdaj vas jaz sprašujem: Zakaj je Vlada Republike Slovenije zavajala poslance, ko je 6. 3. 2009 v obravnavo v Državni zbor poslala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju v postopki zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju in v spremnem besedilu med drugim zapisala, da predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva ter da zakon ne bo imel drugih posledic? Na podlagi česa so poslanci glasovali za sprejetje novele?

Ekscesne odmere in izplačila nagrad upraviteljem insolventnih postopkov dokazujejo namreč nasprotno. Novela že ima in bo imela precejšnje posledice, ki bodo dodatno prizadele tudi javne finance. Država je namreč večinski lastnik v nekaterih državnih podjetjih, skladih in tako naprej, ki so upniki v teh postopkih.

Postavlja se seveda vprašanje: Je bilo zavajanje poslancev z dezinformacijami posledica malomarnosti ali naklepnega ravnanja?

Potem vas sprašujem: Kako namerava Vlada preprečiti izplačila s strani sodišč že odmerjenih ekscesnih nagrad stečajnim upraviteljem? In kako je z vračilom že izplačanih nagrad? Gre za judežev denar, ki ga je treba na vsak način ... Gre za neverjetne stvari in bila je zavestno ta zakonodaja peljana tako, da je do tega prišlo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Torej, če je bilo to zavestno storjeno, potem nas mora to še mnogo bolj skrbeti, kot se zdi ta trenutek. Kajti do teh izplačil je prišlo - ne na podlagi novele A tega zakona, ampak na podlagi zakona, ki je bil sprejet v času prejšnje vlade in prejšnjega mandata in ki je začel veljati 1. 10. 2008. Ta zakon namreč izrecno določa, da se glede odmere in zapadlosti nadomestil upraviteljem uporabljajo določbe tega novega zakona, ki je začel takrat veljati. Torej 1. 10. 2008. In če pogledate sklepe, ki jih izdajajo sodišča v zvezi s priznavanjem teh nadomestil, boste lahko ugotovili, da sodišča tako tudi razlagajo tedanji zakon. Ni torej izvorni greh v noveli A,

tisti noveli, ki je začela veljati pred mesecem dni, natančneje 13. 6. letos. Izvirni greh je v osnovnem zakonu.

Naj vam dam samo en primer izplačila stečajnemu upravitelju po tem osnovnem zakonu, ne po noveli A. V zadevi Videm - 346 531 evrov za postopek, ki se je začel pred 1. 10. 2008 in kjer je bil uporabljen tedanji zakon in novi pravilnik. Pravilnik, ki ga je spet izdal prejšnji minister. Največja težava v tem pravilniku je ta, da ni določal zgornjih omejitev za ta nadomestila. Za razliko od prejšnjega podzakonskega akta, ki ga je prejšnji minister razveljavil z novim pravilnikom, ki pa je te omejitve določalo. Pri čemer pa moram povedati, da tudi prejšnja odredba, kljub določenim omejitvam, ki jih je imela, je omogočala zelo visoka izplačila. Na primer v zadevi Hidra Koper, kjer je bil sklep o odmeri izdan 15. maja letos, torej pred uveljavitvijo novele A, je bila priznana nagrada v višini 119 317,75 evrov. Skratka, problem izvira drugje.

Tisto, na kar smo vsi postali pozorni, tudi Ministrstvo za pravosodje in Vlada, so seveda ta izplačila v zadnjem času. Mi smo bili na to opozorjeni, na žalost, in to moram izrecno izpostaviti z obžalovanjem. Nas na to niso opozorila sodišča. To so tisti, ki so prvi poklicani, da presodijo, kako uporabiti predpis. Mi smo za to situacijo izvedeli iz medijev oziroma iz AJPES-ovih evidenc. In naslednji dan, potem ko je postalo znano izplačilo, ki je bilo prisojeno v stečajem postopku nad Industrijo usnja Vrhnika, je Ministrstvo za pravosodje pripravilo pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika, ki ga je izdal prejšnji minister.

Ker ste me vprašali, kaj bomo storili: v tem pravilniku, ki že velja od pretekle sobote naprej, so določene zgornje omejitve za zneske, ki se lahko izplačajo v stečajnih postopkih in ki nikakor ne morejo preseči ali 20 tisoč evrov, če gre za otvoritveno poročilo, ali 10 tisoč evrov, če gre za preizkus terjatev, ali pa 50 tisoč evrov, če gre za končno prodajo premoženja v stečajni masi. Določili smo .../Opozorilni znak za konec razprave./... pomembne omejitve; in še jutri bo Državni zbor obravnaval novo novelo tega zakona, ki bo za vse ministre v prihodnje določa obveznost, da predpišejo ta maksimum. Da se ne bi spet zgodilo, da bi nek minister nekoč odpravil ta maksimum.

In nazadnje, danes sem o tem govoril tudi s predsedniki sodišč, s predsednikom vrhovnega in vseh višjih sodišč .../Opozorilo za konec razprave./... da to zadevo posebej preučijo v okviru odprtih postopkov.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Gospod minister, ne morem biti zadovoljen z vašim odgovorom. Namreč zaradi tega, kajti sami ste povedali, da nekdanja omejitev ni omogočala

preseganja plafona in da so bile enormne nagrade že prej. Hkrati ste pa 6. 3. poslali v Državni zbor spremembo novelo zakona in v imenu poslanske skupine sem vam jaz sam, gospod minister, povedal, da je sprememba zakona priložnost za Vlado, da bi predlagala takšne spremembe, ki bi pospešile spremembo stečajnega postopka in povečale varstvo interesa upnikov v stečajnem postopku. V našem mnenju gre za razvoj insolvenčne zakonodaje pod taktirko sedanje vlade v povsem napačno smer; in to se danes potrjuje. Plaz teh nagrad in delovanja sodišča se je usul po sprejetju te novele, ki omogoča dvojno nagrajevanje upraviteljev v primerih, ko je nagrada že bila izplačana, in tako spodbuja zavlačevanje stečajnega postopka. Mi smo predlagali amandma, ki bi to onemogočil in je bil od koalicije zavržen, večine, in intenca zakona je šla v povsem napačno smer. Vlada, ministrstvo, če je, ker je bilo opozorjeno s strani upniških odborov - ne tako, kot ste vi rekli! Upniški odbori so vas opozarjali, kam gre zadeva, kaj se bo zgodilo. Imam tu njihove dopise in njihova opozorila in Vlada ni odreagirala. Jaz imam celo informacije, da so bili nekateri stečajniki opozorjeni, da se bodo škarje zaprle, ko bo javnost znorela in da so bili opozorjeni, naj sedaj pravi čas izkoristijo in da bodo sodišča tudi hitro odločala. Ko pa gre na sodiščih za tožbe in interese ljudi, majhnih ljudi, so po postopki desetletni, petnajstletni in ne pridejo .../Opozorilo za konec razprave./... do pravice. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Gospod Jerovšek, jaz sem natančno prebral magnetogram vaše razprave na odboru. Vi ste tam res opozarjali na eno nevarnost. Ampak opozarjali ste na nevarnost, da bi se razumela ta novela A tako, da se lahko retroaktivno uporabi, in takrat vam je Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora natančno pojasnila, da zakona tako ni mogoče razlagati. Če pa bi ga kdo tako razlagal - in to ni odgovornost ne vlade, ne parlamenta, ampak sodišč, sodišča so tista, ki uporabljajo in razlagajo predpise - če pa bi ga, potem pa imajo tisti, ki bi bili prizadeti s tako razlago, seveda, pravni interes, da tako odločitev izpodbijajo. Jaz vam lahko povem še to, da v tistih primerih, kjer je morebiti država upnik v teh postopkih in so bila priznana taka nadomestila, ki so astronomska, tam jaz kot minister pričakujem, da bo državno pravobranilstvo kot zastopnik interesov države vložilo pritožbo. Izrecno sem tudi naročil državnemu pravobranilstvu, da pričakujem, da bo ta pritožba vložena v vseh primerih, kjer so pritožbeni roki še odprti. V okviru pritožbenih navedb pa bi bilo po moji oceni mogoče z dokaj veliko verjetnostjo doseči razlago, da bi sodišča bila dolžna odkloniti uporabo takega podzakonskega akta, uporabiti svojo ustavno pooblastilo, tako imenovano "exceptio

illegalis", kajti sodniki so pri odločanju vezani samo na ustavo in zakon, ne pa tudi na podzakonski akt. Skratka, v tem primeru bi se dalo v pritožbenih postopkih sanirati te situacije. In večina teh sklepov, ki so bili izdani zlasti v zadnjem tednu dni, je še odprtih za pritožbe. In tam, kjer bodo upniki to svojo pritožbeno pot izkoristili, mislim, da obstaja možnost, da do takih izplačil ne bo prišlo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog, gospod Jerovšek? Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Gospod minister, seveda ste rekli, da je čas za državno pravobranilstvo sprožiti tožbe. Vendar te svoje naloge, ščitenje državnega interesa v državnih podjetjih, tistih, kjer je država lastnik, ali državna podjetja iz neznanih razlogov sploh ne počne ali pa to sploh ni zadovoljivo. Ker tudi ne verjamem, da je sedanja zakonodaja pripravljena tako, da bo učinkovita, in zaradi tega je s temi odgovori treba razčistiti. Kajti, gre za milijone evrov judeževega denarja, ki je vzet delavcem kot krvوسي so pa vzeli delavcem, ki so si ga zaslužili, zato je treba opraviti dodatno razpravo po 246. členu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Jerovšek, nisem slišal proceduralnega predloga.

JOŽEF JEROVŠEK: Predlagam, da se opravi splošna razprava o odgovoru gospoda ministra.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Jerovška, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za pravosodje na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal v sredo, 15. julija, v okviru glasovanj.

Sedaj bo poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo postavil gospod Marijan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljena gospa ministrica, gospodje ministri, poslanke in poslanci! V Sloveniji je trend podjetij, ki gredo v stečaj, in podjetij, ki odpuščajo delavce, iz dneva v dan več. Pred časom so v Gorenju, delniški družbi, zmanjšali številko zaposlenih za 450 ljudi. Gospod minister, sprašujem vas:

Ali se v Gorenju bolj odločno in temeljito pogovarjate kot država in kot minister za gospodarstvo kot v Muri?

Gorenje je strateškega pomena, ne samo za Saleško dolino in Koroško, temveč za celotno Slovenijo. Kako gledate kot minister za gospodarstvo, ali je slovenska vlada dovolj konkretna v tej recesiji? Ali bi vi kot minister za gospodarstvo ukrepali drugače, če bi vam ostali kolegi

ministri dali vsaj malce več prostih rok pri izvajanju ukrepov? Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec Marjan Bezjak za postavljeno vprašanje.

Glede Gorenja se strinjam z vami, da je eden ključnih paradnih konjev slovenskega gospodarstva, ki je bil ne nazadnje največji slovenski neto izvoznik vrsto let. Nesporno ne bi bil v relativno, bom rekel, težkem položaju, če krize ne bi bilo. Pred krizo je odlično posloval, tudi sedaj, kljub krizi, posluje še vedno razmeroma dobro. Vlada je ukrep, ki je bil za Gorenje zelo koristen, ker sem bil večkrat v stiku s predsednikom uprave, gospodom Bobincem, uporabila subvencioniranje skrajšanega delovnega časa, ki ga je Gorenje zelo dobro uporabilo, v drugi fazi se je pa poslužilo instrumenta čakanja na delo oziroma sklada dela, kjer je res, mislim, da precejšnje število ljudi trenutno šlo na čakanje zaradi tega, da se nekako v tej situaciji, ko naročila močno upadajo, razbremenijo podjetje. Hkrati pa je ta nadomestila zagotavljala v vmesnem obdobju država. Gorenje je bilo v tem obdobju, moram reči, uspešno na razpisu za razvojne investicijske projekte, kjer sem se kot minister odločil, da povečamo kvoto s 50 milijonov evrov na več kot 100 milijonov evrov, čeprav je bilo predvideno črpanje teh sredstev iz Evropskega strukturnega sklada do leta 2013 oziroma 2014, 2015 s pravicami porabe, smo se odločili, da zaradi težkih razmer v gospodarstvu čim bolj to pospešimo. Kolikor mi je znano, so danes tudi objavljeni na internetnih straneh tehnološke agencije rezultati razpisa, kjer je bilo, recimo, Gorenje uspešno na enem izmed teh razpisov, kar je zelo pomembno za razvojne investicijske projekte, ker se ohranja razvojna konica podjetja. Poleg tega je država od Gorenja odkupila tudi dolgoročno finančno naložbo, ki jo je imel v družbi Geoplin, zaradi konsolidacije, s čimer je dosežena sinergija, ki jo je družba potrebovala. Državi je v strateškem interesu, Petrolu in pa s družbam področja energetike, da to lastništvo konsolidirajo, sama družba pa je prišla do svežega denarja za to, da razvija svojo osnovno dejavnost.

Kar se tiče pa ostalih ukrepov - moram reči, da se mi zdi pomemben Zakon o jamstveni shemi. Ta instrument je začel sedaj delovati. Dražbe, ki jih izvaja Slovenska investicijska in razvojna družba potekajo. Banke se prijavljajo in znotraj te kvote bo na voljo precej dodatnih posojil za podjetja.

Zelo pomemben ukrep, ki pa temelji na rebalansu tega proračuna, je program pomoči omejene vrednosti, ki je sicer bolj predviden za male in srednje velike družbe, kjer je zgornji prag skupne višine pomoči 500 tisoč evrov, kar je za velike poslovne sisteme manj uporabno oziroma, bom rekel,

uporabno je, manj jim pomeni glede na velikost poslovnega sistema. Kljub temu pa bodo tudi ta sredstva lahko ta podjetja koristila za izvajanje razvojnih projektov podjetij za usposabljanje zaposlenih za samozaposlovanje in za prezaposlovanje skupin zaposlenih. Če bi ti veliki sistemi, kot je, recimo, Gorenje, ki so bili nedvomno paradni konji slovenskega gospodarstva že pred krizo in bodo tudi, ko bo te krize konec, temu tako, prišli v hude, nepremostljive težave, ima država na voljo še en instrument, ki ga omogoča zakon, ki smo ga v Državnem zboru sprejeli, mislim, da še v mesecu oktobru ali novembru - sam sem bil takrat še v vlogi poslanca -, ki omogoča tudi odkup terjatev od teh podjetij. To pomeni, če bi, recimo, prišla v hude likvidnostne težave, in glede na to, da imajo nedvomno zdravo jedro oziroma dober poslovni program, imamo možnost po tistem zakonu preko SID banke interventno odkupiti terjatve teh podjetij in na ta način zagotoviti, da to krizo preživijo čim bolj uspešno. Zaenkrat pa, kot sem dejal in kot sem v rednih stikih z mnogimi direktorji družb, mi predsednik uprave Gorenja, recimo, zagotavlja, da je poslovni sistem sicer stabilen, da so se jim sicer naročila bistveno zmanjšala tako kot vsem ostalim, da pa tržnega deleža niso izgubili; na nekaterih trgih so ga celo pridobili, ker so pač konkurenti še v težjem položaju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite, gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Spoštovani gospod minister Matej Lahovnik, upam, da je ta usmeritev pravilna, kot ste dejali, da ste kot država odkupili energetske sistem Geoplina od Gorenja. To je znak, da bo dejansko rešitev tudi za tistih 450 ljudi, ki so že na borzi, da bodo prišli potem morda celo delat nazaj.

Sprašujem pa to tudi za Muro: Zakaj tega koraka ni bilo napravljenega v Muri? Sam premier je prve dni v maju obljubljal, da se bo šel pogovarjat v Muro, pa sami vemo, da še do danes ni šel, razen da predstavniki Mure prihajajo sem v Vlado. Morda bi se tudi s takšno rešitvijo rešil ta pomurski gigant, ki je tudi zelo pomemben člen v Sloveniji. Saj vemo, če Mura pade, bi bilo tako, kot bi od Lendave do Maribora padla atomska bomba. Tega se moramo vsi zavedati. Jaz z vsemi odgovori konkretno nisem zadovoljen, zato, gospod minister, predlagam, da se na podlagi 246. člena Poslovnika opravi razprava v parlamentu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Bezjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvo na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v sredo, 15. julija, v okviru glasovanj.

Sedaj bo gospod Samo Bevk postavil poslansko vprašanje Ministru za finance. Prosim.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, spoštovani zbor.

V zadnjih nekaj letih so naši rojaki iz Avstralije večkrat izpostavili vprašanje sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja med Republiko Slovenijo in Avstralijo. Slovenija tovrstne konvencije sklepa že od leta 1991. Doslej je stopilo v veljavo že triinštirideset konvencij, med njimi žal ni sporazuma z Avstralijo. Po podatkih avstralskih oblasti na temu kontinentu živi nekaj več kot dvajset tisoč naših rojakov. Slovenska enciklopedija pa njihovo število ocenjuje na trideset tisoč. Naši rojaki so že večkrat izpostavili to vprašanje, nazadnje v začetku julija na seji sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu. Obstoj pravne praznine najbolj prizadene Slovence, ki živijo v Avstraliji, saj je njihov dohodek znatno bolj obdavčen kot bi bil v primeru obstoja takšnega sporazuma. Sklenitev bilateralnega sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja med Republiko Slovenijo in Avstralijo bi prispevala tudi h konkurenčnosti slovenskega gospodarstva ter krepitvi sodelovanja med državama na področju gospodarstva, ki je šele v začetnih fazah. Neizkoriščene možnosti na velikem avstralskem trgu morajo biti dodatno vodilo za odpravo ovir, ki preprečujejo plodno sodelovanje.

Ministru za finance dr. Franciju Križaniču dajem poslansko pobudo, da skupaj z Ministrstvom za zunanje zadeve ponovno preverijo pripravljenost avstralske strani za sklenitev sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja med Republiko Slovenijo in Avstralijo.

Gospodu ministru dr. Križaniču se že vnaprej zahvaljujem za njegov odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa za zastavljeno vprašanje.

Pripravili smo naslednji odgovor: Ministrstvo za zunanje zadeve je v letu 2007 z diplomatsko noto predlagalo avstralski strani sklenitev sporazuma o izogibanju dvojni obdavčitvi dohodka in premoženja med Avstralijo in Slovenijo. Od avstralske strani smo prejeli odgovor, iz katerega je razvidno, da je program razvoja avstralske mreže sporazumov o izogibanju dvojne obdavčitve dohodka in premoženja usmerjeno v države, ki so ključne gospodarske partnerice Avstralije. Temu cilju sledi tudi angažiranost avstralskih oblasti.

Ministrstvo za finance se je do sedaj in se bo tudi v prihodnje v vseh stikih z avstralskimi odgovornimi oblastmi zavzemala za sklenitev navedenega sporazuma. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Zdaj bo Alenka Jeraj postavila poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, mene zanima:

Kakšna so pooblastila in kakšne naloge opravlja skupina za organiziran kriminal oziroma oddelek za boj proti organiziranemu kriminalu?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči! Drage poslanke in poslanci!

Enote za organizirano kriminaliteto načrtujejo, usmerjajo, nadzorujejo in neposredno izvajajo kriminalistično preiskovanje na področju organizirane kriminalitete, predvsem pa na področju prepovedanih drog, ekstremnega nasilja in kriminalnih združb ter izvajajo druge naloge na podlagi zakonov, podzakonskih predpisov ali odredbe predstojnika. To pomeni, da se ukvarjajo tudi s preiskovanjem drugih kaznivih dejanj, kadar predstojnik meni, da je to potrebno.

Na policijskih upravah naloge kriminalistom odredjajo njihovi neposredno nadrejeni, upoštevajoč naravo policijskega dela, potrebne izkušnje in znanje kriminalistov za izvedbo določenih nalog ter tudi kadrovske in druge zmožnosti izvedbe naloge.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev?

Izvolite, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala.

Mogoče bolj natančno, zakaj to sprašujem. Vemo, da je 2. julija potekalo zaslišanje predsednika SDS Janeza Janše, zaradi suma storitve kaznivega dejanja izdaje tajnih podatkov. Pustimo, ali je bilo tisto, kar ste pred letom dni povedali, kakšna tajnost, kajti zakonodaja tajni podatek opredeljuje kot tisto dejstvo in sredstvo, ki se nanaša na javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ali obveščevalno in varnostno dejavnost države in citat o nekem problemu, ki še dolgo ne bo rešen, najbrž res ni kak podatek, ki bi ogrozil varnost te države.

Glede na navedeno, pa me zanima:

V katero od navedenih pooblastil, ki ste jih povedali oziroma nalog te skupine, to sodi, glede na dejstvo, da je zaslišanje opravil vodja skupine za organiziran kriminal.

Da ne govorim o tem, da so se kriminalisti zganili šele po tistem, ko ste sami nekajkrat javno povedali, da gre za

kaznivo dejanje izdaje tajnosti. Po mojem mnenju je to pritisk na policijo, čeprav sami najbrž res direktno niste ničesar od tega naročili.

In zanima me:

Ali je potem že za vas opozicija na splošno organiziran kriminal? Smo mi organizirana kriminalna združba, medtem ko kakšni postopki proti kakšni res organizirani zgodbi, kot je Zbornica fizioterapevtov ali kaj podobnega, pa ne potekajo.

In samo še to:

Ali je kriminalist opravil svojo nalogo v redu ali je prekoračil svoja pooblastila?

Ali je skupina za organiziran kriminal, če je pač to njena naloga, že zaslišala ministre, med njimi tudi vas, ki ste govorili na seji Vlade, ki je bila predvajana javnosti, ker naj bi bila zaprta za javnost? Ali bo to delala ta skupina ali kako je s tem?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa. Nekajkrat sem že poudarila, da ne dajem navodil policiji glede izvedbe konkretnih operativnih nalog. Kolegi v SDS mi ne prisluhnejo verjetno zato, ker izhajajo iz svojih lastnih izkušenj vodenja prejšnjega mandata Vlade. Pred temi zakoni, ki veljajo v Sloveniji, so pač vsi enaki, ne glede na to, ali gre za ministre te vlade ali ministre prejšnje vlade, ali gre morda za starše katerih od ministrov te vlade. Vsi smo enaki in policija bo do vseh ravnala enako. In to je tudi že dokazala.

Kar se pa tiče vašega dodatnega vprašanja, sem že v prvem delu pojasnila, pa še enkrat pojasnujem, da samo dejstvo, da primer obravnava oddelek za organiziran kriminal, ne pomeni, da gre za sum kaznivega dejanja s področja organizirane kriminalitete. Na posameznih policijskih upravah so ustanovljeni oddelki za organizirano kriminaliteto, splošno kriminaliteto, gospodarsko kriminaliteto in kriminalistično tehniko. Vodijo jih kriminalisti z dolgoletnimi izkušnjami in potrebnim strokovnim znanjem. Vodje sektorjev kriminalističnih policij pri dodeljevanju zadev v reševanje upoštevajo niz okoliščin, tako področje dela kot obremenjenost oziroma razpoložljivost posameznih enot. O konkretnem primeru sicer ne morem govoriti, verjamem pa, da so se odgovorne osebe na Policijski upravi Ljubljana odločili za dodelitev reševanja zadeve glede na potrebne izkušnje, znanje ter kadrovske in druge zmožnosti izvedbe naloge. Še enkrat pa povem, da samo dejstvo, da preiskavo vodi oddelek za organiziran kriminal, še ne pomeni, da gre za sum kaznivega dejanja s področja organiziranega kriminala.

Vaše posebno vprašanje o tem, ali sem sama bila zaslišana, v imenu ostalih ne morem govoriti, saj nimam

operativnih podatkov, pa vam lahko povem, da so kriminalisti tudi z menoj opravili informativni pogovor.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog. Izvolite.

ALENKA JERAJ: Človek bi po odgovoru ministrice domneval, da skupina za organizirani kriminal nima prav veliko dela, da se potem lahko zraven ukvarja še z drugimi zadevami, glede na tisto, kar ste povedali, da se torej ukvarja tudi z organiziranim kriminalom s področja drog in tako naprej. Jaz sem prepričana, da imajo več kot dovolj zaposlitev, če se ob tem še pogovarjamo, da je policistov premalo, ampak očitno obremenitve le niso tolikšne s tega področja, da lahko počnejo še kaj drugega. Me veseli, da smo pred zakonom vsi enaki. Ob tem mi niste odgovorili, ali ste bili zaslišani v zvezi s sejo Vlade, ki je bila predvajana v javnosti. Bomo verjetno to v prihodnje še izvedeli.

Sama bi pa želela, ker nisem zadovoljna z odgovorom ministrice, da skladno z 246. členom opravimo razpravo o odgovoru ministrice. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanke gospe Jerajeve, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve na njeno poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v sredo, 15. julija, v okviru glasovanj. Srečko Prijatelj bo postavil prav tako poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik! Spoštovana ministrica.

Na začetku želim povedati, da ne bo pomote, da ne dvomimo v Slovenski nacionalni stranki v vašo strokovnost, načelnost in principialnost, pa vendar v zvezi s skopim odgovorom, ki ste mi ga dali v povezavi s Splošno plovbo, vas sprašujem tu javno: Ali je policija vzela pod drobnogled tudi generalno tožilko Barbaro Brezigar, ker je dejansko seznanjena s konfliktom interesov tudi policija?

Barbara Brezigar je prejela tudi ovadbo, ki jo je zavrgla. Za kaj gre? Temeljno načelo pri izvedbi prodaje državnega premoženja je načelo odplačnosti, določeno v zakonu o javnih financah, 80.b člen. Navedeni člen izrecno določa, da finančnega in stvarnega premoženja države oziroma občine ni dovoljeno odtujiti neodplačno. Odplačno pa samo pod pogoji, ki jih določa zakon o javnih financah.

8. 6. je Vlada Republike Slovenije pod "zaupno" sprejela sklep, da se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in z namenom zagotovitvi odškodnine žrtvam vojnega nasilja prenese neodplačno ta delež na Sod. Še isti dan je kar v pisarni gospoda ministra, takratnega presvetlega Bajuka, bil

sestavljen notarski zapis, ki govori, isti dan, poudarjam, isti dan da je bilo sklenjeno, da se to prenese na omenjeno družbo in da Republika Slovenija s to pogodbo neodplačno odstopa svoj poslovni delež Splošne plovbe v višini toliko in toliko ustreznemu organu. Gospod Kos ugotavlja, da ta sredstva niso bila namensko porabljena in da sta bili več kot samo dve prijavi oziroma kazenski prijavi. Dosedanje ugotovitve v določeni meri potrjujejo vaše navedbe in potrjujemo vam, da so na policijski upravi Koper prejeli več kazenskih ovadb. Vi mi odgovarjate, da samo dve. Rad bi vedel, ali je vse to, kar vam navajam, zakon in tudi odlok o programu odprodaje državnega deleža, ki določa pogoje, da se Splošna plovba proda, sprejet 22.12., ničen dokument.

Pa še nekaj bi vas rad vprašal v zvezi s tem: Če je temu tako, zakaj sprejemamo zakone? In če je Vlada kršila, pač v skladu z navedeno zakonsko ureditvijo, in je Državni zbor Republike Slovenije tudi določil program prodaje finančnega deleža, če je kršila vse to, kje so odgovorne osebe?

Zanima me: Ali boste po službeni dolžnosti sedaj in danes, ko sem vam to povedal, izvršili kazenski pregon? Lepo prosim za odgovor.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa. Očitno gre, sploh na strani opozicije, za neko globalno nerazumevanje tega, kaj minister za notranje zadeve sme in kaj ne. Jaz ne vodim in ne vršim kazenskega pregona. To opravljajo organi odkrivanja kaznivih dejanj in organi pregona, kasneje se zadeva prestavi na sodišče.

Name ste že naslovili vprašanje v zvezi s Splošno plovbo. Dala sem vam pojasnila, ki vam jih v svojstvu ministrice za notranje zadeve lahko dam. To, da sta bili prejeti dve kazenski ovadbi, kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic, in da je policija z ovadbo seznanjena in je o tem seznanila tudi Okrožno državno tožilstvo v Kopru. Operativnih podatkov o tem, kako poteka preiskava, vam ne morem razkrivati, ker za to nisem pristojna, niti jih ne poznam, ker z operativnimi postopki ne smem biti seznanjena. Postopek usmerja državno tožilstvo in tudi to je pristojno za dajanje vseh pojasnil v zvezi s potekom. Nikakor vam ne morem dajati pravnih klasifikacij ali ocen tega, kaj je, kaj ni in kaj se bo ugotovilo v tem postopku. Lahko vam pa še enkrat potrdim, da policija v predkazenskem postopku obravnava več sklopov sumov kaznivih dejanj, povezanih z gospodarsko družbo Splošna plovba, in tudi drugih povezanih pravnih oseb. Glede na krajevno pristojnost in usmerjanje predkazenskega postopka s strani pristojnih državnih tožilstev pa posamezne zadeve v sodelovanju z Računskim sodiščem in Komisijo za preprečevanje korupcije obravnavata tako Policijska uprava Koper kot tudi

Policijska uprava Ljubljana. Več kot to vam ne morem pojasniti, lahko samo zagotovim, da pristojni organi delajo vse, kar lahko.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Zakon o policiji, ministrica pravi 2.a člen: "Minister lahko zahteva poročilo, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela policije. Predstojnik policije mora ministru redno in na njegovo posebno zahtevo poročati o delu policije, o vseh pomembnejših vprašanjih z delovnega področja. Minister daje policiji ustrezna in obvezna navodila za delo. Minister lahko naloži policiji, da v mejah svoje pristojnosti opravi določene naloge ter sprejme določene ukrepe in mu o tem poroča." 22. člen: "Policija obvešča javnost o zadevah s svojega delovnega področja, tako da s tem ne škodi svojemu delu. Podatke in obvestila o opravljenem delu iz prejšnjega odstavka dajejo minister, generalni direktor policije in osebe, ki jih minister ali generalni direktor policije za to pooblastita." Gre za največje oškodovanje družbenega premoženja na Primorskem. Rad bi vas opozoril, da je v to hudodelsko združbo, organogram smo vam predložili, vpleten tudi bivši minister. Za 2 milijona domnevne podkupnine gre. Jaz bi vas lepo prosil, če je politična volja, načelnost, principialnost in poštenje v vašem resorju, da se resno lotite tega problema. Seveda na to ne bomo pristajali tako, da iz generalne policijske uprave prenesete primer na Policijsko upravo Ljubljana, kot je bilo storjeno. Ne bomo pristajali tudi s tem, da ko Računsko sodišče resno dela na tem, policija podaja pavšalne odgovore. In ne bomo pristali tudi na to, da pod preprogo pometate vse to, tudi zaradi tega, ker so v te nečedne posle vmešani tudi predstojniki, predstavniki ali politični zastopniki sedaj vladajočih političnih strank. Ne bom imenoval nikogar, ker dokler nekdo ni kriv, obtožen, pač, .../Opozorilni znak za konec razprave./ ni kriv.

Prosim vas, če lahko z vso resnostjo pogledate v globino tega problema, da ne bomo to umazano perilo prali na mednarodnih sodiščih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani poslanec! Naloga ministra za notranje zadeve je, da usmerja, nadzoruje, tudi organizacijsko usmerja policijo, ampak ne, da usmerja konkretne operative postopke ali da posega v njih. Res, prav imate, da lahko zahtevam poročilo, in tudi sem ga, glede na vaše vprašanje. Na prvo pisno sem vam odgovorila pisno, na drugo danes ustno. To so podatki, ki jih kot ministrica smem vedeti, in to so

podatki, ki jih lahko prenesem vam. Ampak iz odgovora, ki sem vam ga dala tako pisno kot ustno izhaja, da policija vodi resno postopke v zvezi s tem in da jo pri tem usmerja državno tožilstvo. Seveda se stvari ne dajo rešiti čez noč. Lahko vam samo zagotovim, da kot ministrica zagotavljam, da ima policija vse potrebne pogoje, da dela strokovno, neodvisno, učinkovito in tako da je zakonu sledeno do zadnje črke.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Imate proceduralni predlog, gospod Prijatelj?
Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, še enkrat za besedo.

Kot že rečeno, gre za največje oškodovanje državnega premoženja na Primorskem. Slovenija zaradi tega, ker smo podarili edinega slovenskega ladjarja v roke tujcu, gospodu Döhleju, ni več pomorska država. Oškodovanje je precejšnje, materialno. Kar pa je najbolj boleče, pa je to, da je ta gospod vse naše mornarje, kapitane, oficirje zmetal dejansko na kopno. Zelo malo jih še dela na naših ladjah.

Ker verjamem, da tudi v nadaljevanju ne bom dobil ustreznega odgovora, in ker verjamem, da bo tudi pri tej garnituri vlade molčečnost o tej zadevi, zahtevam, da se opravi širša razprava v Državnem zboru skladno s Poslovníkom Državnega zbora in da o tem Državni zbor glasuje in da pridemo zadevi do dna, preden o tem odločajo domača sodišča. To zaradi povezav, tudi vpletenost sodišč je tukaj nakazana. Zelo evidentni primeri so, ko predsednica sodišča kar z možem piše verjetno doma odločbe. Smo vam navedli to, vse smo vam napisali, spoštovana ministrica, pa še vedno to isto sodišče presoja v teh zadevah.

Gre za eklatantno svinjarijo, če lahko milo rečem, tudi za oškodovanje državnega premoženja, za socialne travme posameznikov. Tudi tožbe s področja delovnopravne zakonodaje so že vložene. In kot primorski poslanec Državnega zbora si ne morem privoščiti, da ta zadeva ne bi ostala v bistvu rešena. Tudi če ta pravni red v Republiki Sloveniji ne bo našel toliko dobre volje, da to pripeljemo do konca, bomo vztrajali pri tem, da se ta zadeva pripelje v mednarodno presojanje.

In še nekaj vam povem, večkrat sem že na tem mestu poudaril, pa verjetno to notranje ministrstvo ne zanima, meni osebno se grozi zaradi tega, ker se smem javno o tem pogovarjati z drugimi in ker vas nadlegujem in gnjavim z vprašanjem. To me ne bo ustavilo, tudi če se mi kaj zgodi. Moram povedati, da ne boste presenečeni, ne bo me povozil avto, tudi sam ne bom zavil s ceste. To vam povem zdaj in tudi policija se kaj preveč ne zmeni za to, če daš v bistvu uradno prijavo. Rekli so mi, da naj spremenim način potovanja, naj

grem vedno po drugi poti v službo. To je bil vaš nasvet oziroma nasvet vaših strokovnjakov, spoštovana ministrica.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Prijatelja, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve, na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v sredo, 15. julija, v okviru glasovanj.

Sedaj bo gospod Franc Jurša postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki pa je odsoten. Boste kljub temu postavili vprašanje? Izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav velja ministricam, ki so v večini, in gospodu ministru, kolegicam in kolegom!

Že v uvodu ste povedali, da bom postavil vprašanje ministru za kmetijstvo. Gre pa za javni razpis dodelitve sredstev iz naslova izvajanja ukrepov prestrukturiranja za pridelovalce sladkorne pese v Republiki Sloveniji.

Reforma sektorja za sladkor v Evropski uniji je naredila veliko škodo za Slovenijo. V Sloveniji se je ukinila pridelava sladkorne pese in s tem posledično tudi predelava sladkorja v edini tovarni, ki smo jo imeli, v Ormožu. Posledično je bila zopet najbolj oškodovana SV Slovenija, še posebej pa Prlekija in Prekmurje, saj se je v tem delu pridelovalo največ sladkorne pese. Udarci se iz leta v leto za našo statistično regijo vrstijo. Proizvodnja sladkorja se je ukinila, tukaj je bila nafta, prevzela se je Radenska in obubožala je ta Radenska, prav tako so se rešile zadeve okrog Terme Moravske toplice, padla je Pomurka, stanje v kmetijstvu v letošnjem letu je katastrofalno, sedaj je na vrsti Mura.

Ali si vsi skupaj lahko predstavljamo, kaj pomeni to za prostor v skrajnem severovzhodu države. V Pomurju bomo imeli vsakega petega prebivalca v naši regiji kot brezposelnega. Situacija je alarmantna, nevzdržna. Zelo radi se sklicujemo predvsem na lastnike podjetij, ki bi naj reševali podjetja. Vendar vam moram povedati, da je v tovarni sladkorja v Ormožu imela država preko skladov 40% lastnine. Takratna vlada je kmalu odprodala svoj delež holandski firmi Konsum. Prav tako je do 25% deleža prišla italijanska firma, ki je skupaj s Holandci zelo hitro v času reforme za sladkor se tudi odpovedala proizvodnji sladkorja v Ormožu. Moramo povedati, da je to ena najboljših tovarn, ki sem jih videl.

Glede na to, da se mi izteka čas, bom najprej postavil vprašanje, ki se glasi: Koliko upravičencev je pridobilo sredstev iz tega razpisa in koliko sredstev je bilo razdeljenih?

Zakaj Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja ni pozvala upravičencev k dopolnitvi vlog?

Zakaj se je dvakrat zapiral razpis?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite, da vam minister odgovori ustno ali pisno?

FRANC JURŠA: Želim pisni odgovor.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Dobro, dobili boste pisni odgovor na to vprašanje. Guido Kres bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki pa je odsoten. Izvolite.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministrici, spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi! Zakon o vodah določa, da Vlada lahko določi vodovarstveno območje in s tem zavaruje pred onesnaževanjem vodno telo, ki je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo. Na takšnem vodovarstvenem območju se med drugim lahko prepove ali omeji opravljanje dejavnosti. 79. člen istega zakona določa, da se mora nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki ima zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti, zagotoviti nadomestno zemljišče, če pa to ni mogoče, je oseba upravičena do nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti. Problem v praksi nastaja predvsem zaradi omejitev in prepovedi kmetijske dejavnosti na določenih zemljiščih, kar za seboj potegne marsikatero gospodarske in ekonomske posledice. Dogaja se celo, da v tako območje pade večina kmetijskih zemljišč kmetijskega gospodarstva in se zaradi tega dejansko onemogoči gospodarjenje na teh kmetijah. Kmet bi torej v takšnih primerih moral dobiti nadomestilo oziroma nadomestno zemljišče. Po podatkih, ki jih imam, se to ne izvaja, saj se upravljavci vodovodnih sistemov izgovarjajo, da sploh nimajo nobene možnosti povrnitve izpada dohodka takšnim gospodarstvom oziroma da nimajo ustrezne podlage za kaj takega.

Ker se vodovarstvena območja nahajajo pretežno na kmetijskih zemljiščih naslavljam poslansko vprašanje na oba ministra, tako na ministra za okolje kot na ministra za kmetijstvo. Vprašanje:

Kakšno je stališče ministrstev do omenjene problematike?

Zakaj se določbe zakona v praksi ne izvajajo oziroma če slučajno se kje izvajajo, zakaj se drugod ne?

Kaj je po vašem mnenju glavni problem?

Ali je Vlada sprejela vse potrebne podzakonske akte, potrebne za izvajanje teh določil?

Ali imate mogoče kakšen podatek, koliko je bilo v Sloveniji izplačanih finančnih sredstev za takšne namene? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, podpredsednik Državnega zbora. Spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec! Zahvaljujem se za vaše vprašanje. Moram reči, da voda je ena od strateških razvojnih prioritet tudi za Slovenijo. Zato moramo posebej skrbno ravnati z vodo. Nedvomno voda sodi med strateške naravne vire in zato je potrebno, da ima tudi potrebno varstvo.

Med primarnimi nalogami Ministrstva za okolje in prostor je gotovo zagotavljanje in ohranjanje dobrega stanja površinskih, podzemnih voda in pa seveda vodnih virov. Vi veste, kakšna je situacija v Sloveniji zaradi intenzivnega kmetovanja in tudi zaradi industrije. Ponekod imamo z nekaterimi vodnimi viri težave.

Zato je Vlada v skladu z Zakonom o vodah tudi sprejela sedem uredb za različna vodovarstvena območja, kjer je tudi omejeno upravljanje določene dejavnosti, med njimi tudi kmetijska dejavnost, zlasti ko gre za tista vodovarstvena območja, kjer velja najstrožji režim. To so tista prvega reda. Pravilno ste ugotovili, da povečini gre za zemljišča, ki so tudi zanimiva za kmetovanje. PO naših podatkih gre za tri procente obdelovalnih kmetijskih zemljišč, ki ležijo v prvi kategoriji vodovarstvenih območij. V zvezi s tem naj povem, da na Ministrstvu za okolje in prostor pripravljamo uredbo, ki je v medresorskem usklajevanju. Gre za uredbo o nadomestilu dohodka iz kmetijske dejavnosti, in sicer na podlagi 79. člena Zakona o vodah, ki pravi, če Vlada določi neko območje kot vodo-varstveno območje, ima seveda kmetovalec, ki deluje na takšnem območju, pravico do nadomestila. Tukaj je pa seveda več možnosti. Ena od možnosti je nadomestno kmetijsko zemljišče, druga možnost je tudi, da se preoblikuje v ekološko kmetovanje, ki ne obremenjuje ponavadi takšnih vodovarstvenih območij. Zato smo mi tudi postavili različna predhodna obdobja, na primer za gnojevko, gnojnico. Moram reči, da tukaj ni nobenega prehodnega območja. Medtem ko za zaščito rastlin, to se pravi za razna gnojila in druga sredstva, se je pa v letošnjem letu to prehodno obdobje izteklo. Kljub temu da so te uredbe iz leta 2006, 2007 in se je vedelo, da bo prišlo do te situacije, ko bo treba zagotoviti kmetovalcem tudi ustrezno nadomestilo. Kot sem povedal, ali v obliki novih drugih kmetijskih površin. Tukaj moram reči, da je to v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, da odgovori v tem delu. Veste, da na Skladu kmetijskih zemljišč naj bi primanjkovalo tovrstnih zemljišč, vendar kot vem, tukaj potekajo določene analize, študije, kako bi lahko tudi preko tega zagotovili nadomestilo. Druga možnost, kot sem povedal, je ekološko, biološko kmetovanje, ki bi bilo lahko tudi podprto s pomočjo Ministrstva za kmetijstvo. In tretja možnost, tam ko nič ne pride v poštev, gre pa za denarno nadomestilo. Jaz računam, da bo ta uredba v jeseni na Vladi sprejeta, naj bi pa začela veljati že za letošnje leto. Tako nekako imamo v načrtu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala še enkrat. Moram reči, da sem zadovoljen z vašim odgovorom. Res je kvaliteten. Če sem pravilno razumel, ko preidejo ta predhodna obdobja, imate v medresorskem usklajevanju, kako se bo to rešilo. In ko se ta zadeva zaključi, se pravi, ne bo več prav veliko časa preteklo, se bo to uredilo na ustrezen način. In v nadaljevanju je najbolj verjetno, da se bomo lahko tudi pogovarjali o tem, ali je ta ustrezen način dober ali ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite, gospodar minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani poslanec, pravilno ste povedali. Gre za to, da to uredbo o nadomestilu za zmanjšanje dohodka v kmetijstvu pripravljamo, je v medresorskem usklajevanju in moram reči, da tukaj bodo različne možnosti. In seveda te je treba proučiti. kot sem povedal, računam, da bo v jeseni na vladi ta uredba sprejeta. Rok veljavnosti bo pa že za letošnje leto.

Moram pa povedati, da so bila dejansko različna prehodna obdobja, nekatera trajajo tudi do leta 2012, recimo ta gnojevka, gnojnica, pa moram reči, da že od prej ni bilo dovoljeno, še predno smo implementirali te evropske direktive, ki so pač stroge na tem področju. vendar vemo pa, da se to še vedno žal ponekod dogaja, ZATO bo treba tukaj poostriiti nadzor. Seveda predpogoj je pa, da je ta uredba sprejeta. Bilo je v preteklosti zadosti časa, glede na to, da sedem uredb je bilo sprejetih v času od leta 2006 in zadnja leta 2008. Ne vem, zakaj prej niso to usklajeno pripravljali. Res pa je, da je ta uredba dokaj zahtevna, ni enostavna.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Renata Brunskole, gospoda ministra za šolstvo trenutno ni v dvorani. Boste kljub temu postavila vprašanje?

RENATA BRUNSKOLE: Postavila bom vprašanje, pa bi prosila ustni odgovor na naslednji seji.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: V redu, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala. Lepo pozdravljeni vsi prisotni! Poslansko vprašanje postavljam ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

Večina dijaških domov v Republiki Sloveniji je v javni lasti. Gibanje v njih pa hkrati ureja več zakonov. Naša želja je, da v Sloveniji ne bi zapirali dijaških domov, temveč bi

jih želeli glede na različne potrebe čim bolj izkoristiti in jim dati prvo vsebino. V Sloveniji je 39 samostojnih dijaških domov. Nekateri so bili v preteklem mandatu po hitrem postopku vrnjeni cerkvi, na primer Ljubljana Tabor, Maribor, dom pri bivši kmetijski šoli, Ptuj, Murska Sobota in verjetno še kje. Moja želja je, da bi dijaški domovi opravljali svoje osnovno poslanstvo, to je zagotavljanje bivanja za dijake. Zaradi spremenjene mreže srednjih šol v Sloveniji pa ostaja del kapacitet v dijaških domovih neizkoriščen. Posledično to predstavlja dodatne stroške državi, ki financira dejavnosti dijaških domov, pri zaposlenih v teh dijaških domovih pa povzroča negotovost, saj je iz šolskega leta v šolsko leto vprašljivo potrebno število delovnih mest v dijaškem domu glede na normative, ki določajo financiranje takšnega doma. Dijaški domovi zaradi preživetja, to je zagotavljanja potrebnih sredstev za delovanje doma, iščejo razne oblike in možnosti raznih dopolnilnih dejavnosti doma, ki pa niso nujno povezane z osnovnim poslanstvom in namenom delovanja doma. Dom mora izpolnjevati osnovno poslanstvo. Možnih dopolnilnih dejavnosti domov, ki bodo še vedno izpolnjevali osnovno poslanstvo, je več. Na primer, da bi dijaški domovi bili tudi institucija za invalidno šolsko mladino, saj so sedaj takšni mladi v specializiranih domovih po Sloveniji, daleč stran od doma in svojih družin. Občine pa doplačujejo tovrstne oskrbnine. Če bi bili mladi bližje domu, bi lahko bili v dnevni oskrbi, na primer, v dijaškem domu. V Sloveniji je vse več ločenih ali enostarševskih družin in obstaja potreba in želja staršev tudi po dnevnem varstvu njihovih otrok oziroma da imajo šolski otroci možnost imeti popoldanski obrok prehrane, učenje in ostale prostočasne dejavnosti v dijaškem domu. V večjih študijskih središčih, kot so Maribor, Ljubljana, Celje in Koper, pa še kje, bi bilo treba razmisliti, kako bi lahko del kapacitet obstoječih delujočih dijaških domov namenili tudi za potrebe nastanitve študentov. /Opozorilni znak za konec./ Ali smem prositi še za dodatno obrazložitev vprašanja v določenem delu?

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Samo še pet sekund imate.

RENATA BRUNSKOLE: Vprašam, ali obstaja ta možnost.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Ne, kasneje. Medtem se nam je pridružil gospod minister. Želite odgovoriti, gospod minister? Imate besedo.

DR. IGOR LUKŠIČ: Ja, seveda, saj to je namen poslanskega vprašanja verjetno. Hvala.

Dijaški domovi so pomembno področje vzgoje in izobraževanja. Vesel sem, da sem dobil to vprašanje in da lahko na to temo razpravljamo. Strinjam se s stališči, ki so bila tu podana. V resnici gre za kar velik problem. Mi se ga

lotevamo na ta način, da v sklopu razprave o mreži šol razpravljamo tudi o vprašanju mreže dijaških domov. Problemi so predvsem v tem, da so dijaški domovi v nekaterih delih Slovenije prazni ali pa precej prazni in da si pomagajo na različne načine, da lahko preživijo. Tudi tako, da v večjih mestih, v univerzitetnih središčih pridobivajo študentska mesta. In tako v sodelovanju z Ministrstvom za visoko šolstvo zagotavljamo, da ti domovi vsaj v enem delu še vedno služijo dijakom. Dijaški domovi so tako specifična zadeva, da mnogi predlagajo, da bi jih opredelili v posebnem zakonu. Vendar se na ministrstvu zaenkrat za to ne odločamo. Zaenkrat vodimo razpravo o ureditvi statusa študentskih domov znotraj razprave, ki smo jo tudi začeli, zakona o financiranju in organiziranju vzgoje in izobraževanju. Kako bo razprava kazala, kako bo tekla, sedaj smo šele na začetku, od tega je odvisno tudi, kako se bomo na koncu opredelili. Ampak zaenkrat glede posebnega zakona v to smer ne razmišljamo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite, gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, gospod minister. Ravno to me je zanimalo, kar z več strani sem dobila tudi pobude, pa tudi sama zaznala problematiko, da so dijaški domovi ponekod neizkoriščeni v celoti, po drugi strani pa v večjih mestih morebiti za študente primanjkuje mest.

Hotela sem vam tudi na nek način izreči pohvalo, ker tudi odziv s terena je izredno pozitiven glede na vaše delo in na posluh, da dajete velik poudarek tudi mladim. Tudi novi zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga imamo jutri v obravnavi, da bodo dijaki ponovno postali člani svetov zavoda, pomeni en pozitiven premik, tudi dodaten posluh mladim, ker mislim, da si mladi to zaslužijo. Seveda pa me je predvsem pri dijaških domovih zanimalo to, kar ste mi sedaj povedali, da se trenutno ne odločate za poseben zakon o dijaških domovih. Predlagam pa vseeno, da se tudi spremembe opravijo šele takrat, ko bo v Sloveniji izdelana mreža dijaških domov v povezavi z mrežo srednjih šol in bomo takrat lahko ugotovili, kolikšne so potrebe po dijaških nastanitvenih kapacitetah in kakšne so možnosti delne spremembe namembnosti dijaških domov. Želim spodbuditi razpravo v tej smeri, da se čim bolj izkoristijo dijaški domovi. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala, podpredsednik za besedo. Točno to, kar je bilo rečeno, to je tudi naš namen in naš razmislek. Mi smo želeli, kljub temu da imajo nekateri dijaški domovi samo po sedem dijakov, nismo hoteli prehitro ukrepati, ker imamo v razmisleku tudi regionalni razvoj in celotno mrežo

šol. Šele takrat, ko bomo dobili predstavo o tem, kaj lahko, kaj moramo narediti na posameznih področjih tudi za regionalni razvoj, če je vezan na mrežo šol, zlasti srednjih in višjih, takrat bomo znotraj tega premisleka tudi predlagali ukrepe in jih izvedli na področju dijaških domov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sedaj bo gospod Danijel Krivec postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve. Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim. Spoštovana ministrica za notranje zadeve, gospa Katarina Kresal.

Ministrstvo za notranje zadeve je zaprosilo Vlado za nakup 5 novih stanovanj v Ljubljani. Vrednost nakupa treh dvo in pol in dveh dvosobnih stanovanj je ocenjeno na cirka 750.000 evrov. Vloga za odobritev nakupa stanovanj je bila posredovana koncem junija. Vlada mora nakup formalno uvrstiti v letni načrt pridobivanja stvarnega premoženja države za leto 2009, v dosedanjem potrjenem veljavnem načrtu pa ta nakup še ni bil predviden. Ministrstvo želi kupiti 5 stanovanj za oddajo delavcem policije zaradi službenih potreb. Do tu je vse razumljivo in tudi potrebno.

Sprašujem pa se, glede na to, da smo aprila letos slišali s strani poslancev vladajoče Socialdemokratske stranke, da so v poslanski pobudi navajali, da je od skupno 3.167 stanovanj v državni lasti praznih kar 927 stanovanj, od tega polovica v Ljubljani.

Spoštovana ministrica, sprašujem vas. Zakaj Ministrstvo za notranje zadeve prosi Vlado za nakup petih novih državnih službenih stanovanj v navedenem znesku, 750.000 evrov, če pa naj bi po podatkih Vlade v državni lasti v začetku junija bilo kar 724 nezasedenih stanovanj?

Sprašujem se, ali izmed teh stanovanj, od katerih je večina v Ljubljani, se res ne da najti petih, ki bi bila primerna za potrebe Ministrstva za notranje zadeve in bi tako ministrstvo v času finančne ter gospodarske krize prihranilo kar nekaj denarja.

Se pravi, vas sprašujem: Zakaj je potreben nakup novih petih stanovanj, ob vseh praznih stanovanjih, ki jih ima Vlada v svoji lasti. Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, drage poslanke in poslanci, hvala za vprašanje.

Ministrstvo za notranje zadeve upravlja s službenimi stanovanji, ki so namenjena za oddajo zaradi službenih potreb policije. Stanovanja se nahajajo na celotnem območju Republike Slovenije. Glede na naravo dela in oddaljenost od stalnega

prebivališča policistk in policistov, je prav, da jim policija pomaga pri reševanju stanovanjskega problema, v veliko primerih pa gre tudi za reševanje socialnih stisk policistov. S tem želi Ministrstvo za notranje zadeve svojim uslužbencem pomagati, tako da so njihovi pogoji za delo in življenje čim boljši.

Ministrstvo za notranje zadeve bo vsa trajno nezasedena stanovanja na podlagi sprejetega sklepa Vlade Republike Slovenije do konca letošnjega leta preneslo v uporabo oziroma v last Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije. Tako Ministrstvo za notranje zadeve praktično ne bo upravljalo z nobenim nezasedenim stanovanjem. Ob tem dodajamo, da se nobeno od teh stanovanj ne nahaja v Ljubljani. V letu 2009 se je na razpis za uvrstitev na prednostni vrstni red za dodelitev službenih stanovanj v Generalni policijski upravi in v Policijski upravi Ljubljana, ki razpolagata s službenimi stanovanji v Ljubljani, prijavilo skupno šestinpetdeset prosilcev. Na razpolago pa je bilo zgolj eno samo stanovanje v Ljubljani.

Policija izkazuje velike potrebe po službenih stanovanjih tudi na območju Obale oziroma Policijske uprave Koper, saj je prosilcev za službena stanovanja na tem območju veliko več, kot je trenutna razpoložljivost stanovanj. Ker so potrebe po stanovanjih s strani delavcev policije na območju Ljubljane zelo velike, je Ministrstvo za notranje zadeve glede na razpoložljiva finančna sredstva predlagalo Vladi nakup petih stanovanj v Ljubljani.

Ministrstvo za notranje zadeve bo kupnine za stanovanja zagotovilo izključno iz sredstev, ki so bila zbrana iz najemnin, ki jih plačujejo uporabniki službenih stanovanj in iz kupnin za prodana stanovanja. Ministrstvo za notranje zadeve bo skupaj z obema upravljavcema državnih službenih stanovanj, Ministrstvom za obrambo in Stanovanjsko komisijo Vlade, izvedlo skupni nakup službenih stanovanj na podlagi zakona in uredbe o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. S skupnim nakupom stanovanj bomo vsi trije upravljavci dosegli ugodnejše nakupne pogoje, z nakupom na skupnih lokacijah pa dolgoročno še prihranke pri vzdrževanju stanovanj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za odgovor.

Jaz nisem čisto prepričan, če sem razumel v celoti, kar ste mi želeli povedati. Verjamem, da so potrebe velike in verjamem, da so potrebe tudi na Obali, vendar vprašanje se je nanašalo predvsem na stanovanja v Ljubljani in na podatke, ki obstajajo na vaših spletnih straneh oziroma na spletnih straneh Vlade, kjer je govora o sedemsto štiriindvajsetih nezasedenih stanovanjih. Zdaj pa nisem razumel tega vašega

odgovora, ker ves čas govorite o potrebnosti nakupa novih petih stanovanj, kajti ta stanovanja naj ne bi bila v lasti Ministrstva za notranje zadeve, vendar so v lasti države, kamor seveda Ministrstvo za notranje zadeve tudi na nek način spada. Zato me še enkrat zanima, ali znotraj tega resursa prostih stanovanj, ki jih ima Vlada Republike Slovenije v Ljubljani, ni mogoče najti petih stanovanj, ki bi bila namenjena delavcem vašega ministrstva, kar seveda podpiram in mi čisto logično in jasno, temu ne nasprotujem. Vendar mi je vseeno ta podatek, ki ga pač dobivamo na spletnih straneh Vlade, o nerazdeljenih stanovanjih, v kontekstu novih stanovanj za posamezni ministrstvo nekako ne gre skupaj. Zato še enkrat sprašujem:

Ali znotraj prostih stanovanj, ki jih Vlada ima in s katerimi razpolaga, ni mogoče zagotoviti že v tem trenutku teh prostih stanovanj tudi za te delavce, ki čakajo na ta stanovanja? Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa. Če nisem bila dovolj jasna. Ministrstvo za notranje zadeve lahko svojim delavcem da samo tista stanovanja, ki jih samo poseduje. Kot rečeno, je veliko povpraševanje ravno v Ljubljani - 56 prosilcev je bilo, ministrstvo je imelo na voljo eno samo stanovanje. Bistvo pa je, da so vse najemnine, ki se stekajo iz teh najemov, ki jih imamo, vse kupnine, ki jih dobimo s prodajo posameznih stanovanj, namenjene v našem proračunu ravno za to, da lahko nakupimo nova stanovanja, če se potreba pojavi. Ministrstvo nima dovolj stanovanj v Ljubljani, ki bi jih lahko namenilo policistom, da bi lajšalo njihove stanovanjske pa tudi socialne probleme. Zato se je, ker ima namenska sredstva, ki jih seveda ne more porabiti za ničesar drugega, odločilo, da gre v nakup petih stanovanj pod pogoji, kot sem povedala prej, torej skupaj, na skupnih lokacijah, torej da je to res čim bolj ugodno, da jih bo lahko dalo petim prosilcem za ta stanovanja. Mislim, da bolj jasna nekako ne morem biti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod dr. Peter Verlič bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani minister, spoštovani ministrici, ministra, kolegi, poslanci in poslanka! Verjetno se lahko strinjamo, da se je prometna varnost, ko je bila preseljena iz resorja Ministrstva za notranje zadeve v Ministrstvo za promet, se preselila iz represije v preventivo. Mislim, da je ena od osrednjih nalog Ministrstva za promet ravno prometna varnost. Se pravi to, da bi vsi udeleženci v prometu ravnali čim bolj v skladu s prometnimi predpisi, da bi bilo čim manj prehitre vožnje, da bi se

pravzaprav število nesreč tudi zaradi tega čim bolj zmanjšalo. In cela vrsta akcij, ki jih Ministrstvo za promet tudi preko svojih organov v sestavi, Direkcije Republike Slovenije za ceste, vodi, je napeljana v tej smeri. Se pravi v smeri večje prometne varnosti. Na velikih jumbo plakatih vidimo napise, kjer minister za promet opozarja s slogani, da moramo biti pri prehitri vožnji pazljivi, da ne smemo povzročati dejanj, ki bi nas ogrožala.

In ravno tu se potem zgodi ta incident vožnje vašega službenega vozila, z vami, po odstavnem pasu v nedeljo popoldne z modrimi lučmi, kjer se je tudi iz posnetkov in medijev videlo, da je ta vožnja bila nekoliko drugačna.

Zato vas, minister, sprašujem:

Kako vi osebno ocenjujete svoje ravnanje ob tem dogodku?

Ali ne bi bilo v zaščito Ministrstva za promet in tudi zaščito vaše osebne integritete vsaj dostojno ponuditi predsedniku Vlade svoj odstop za takšno dejanje, če že mislite, da vam za takšno dejanje ni treba odstopiti?

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanec dr. Peter Verlič.

Ministrstvo za promet ob mojem prevzemu ministrstva ni imelo zaposlenega voznika za protokolarne prevoze, zato sem sprejel odločitev, da bomo prevoze do ustreznega razpisa Generalnega sekretariata Vlade za protokolarne prevoze v državni upravi izbrali svojega izvajalca. Tako smo javni natečaj izvedli sami. Na podlagi prispelih ponudb smo 23. 12. sklenili pogodbo s podjetjem Protokol d.o.o. iz Ljubljane, ki ima večletne izkušnje pri opravljanju teh prevozov. Tudi za vašo vlado je vozil ta isti šofer, je vozil vašega ministra dr. Milana Zvera. Ne glede na to, da ima v pogodbi zapisano, da opravlja protokolarne prevoze s svojimi vozili ali vozili ministrstva, so me v glavnem vozili z Audijem A6 LJ 51-7JT, ki ste ga kupili še v vašem času, v času vaše vlade.

Svoje ravnanje pa opredeljujem tako. Bila je napaka. Moja napaka je bila, da sem zaupal vozniku, ki je že pred menoj vozil ministra, da pozna predpise. In moja napaka je bila, da predpisov sam nisem poznal. Tudi sicer kot minister podpišeš veliko dokumentov, ki so sprejeti na podlagi nekkih predpisov, ki jih seveda poznaš v grobem, morda ne vse popolnoma v detajle in zaupanje sodelavcem je ključno. V nasprotnem primeru jih ne bi potreboval, drugače bi lahko vse sam naredil, tudi vozil bi se lahko sam.

Tako se mi pravzaprav postavlja vprašanje, zakaj sploh imamo ministri pravico do šoferja. Domnevam, da zato, ker nas vozi profesionallec, ki je dosti bolj izveden v vožnji, kot smo mi, ki pozna predpise, če že ima izkušnje, štiriletne najmanj

s tega področja, da ve, kaj lahko in česa ne. To seveda ne upravičuje mene, niti za trenutek. Vendar pričakoval sem, zaupal sem, da se ve, kaj lahko in kaj ne.

Zaradi te moje napake sem razmišljal o vseh opcijah. O tem sva se tudi pogovarjala z mandatarjem oziroma s premierjem. Odločil sem se, da bom prevzel odgovornost za prekršek, da bom plačal vse kazni in da proračun ne bo zaradi tega ničesar trpel. To seveda ne bo zmanjšalo ali pa izbrisalo moje napake. Iz tega sem se veliko naučil. To seveda ni zmanjšalo mojega zaupanja do sodelavcev, je pa predvsem povečalo mojo budnost in pa seveda dejstvo, da moramo kljub temu, da vsakodnevno podpišemo veliko papirjev, da naredimo veliko stvari, da se vozimo naokoli po Sloveniji, da moramo narediti čez dan veliko stvari. Kljub temu se od nas pričakuje, da poznamo do kosti vse predpise in tako bom odslej tudi ravnal. Odgovornost moja v tem smislu seveda je.

Računam s tem, ko bom prevzel kazen, ki ne bo nizka, to pomeni, da proračun ne bo trpel, da bom primerno odgovarjal za to, kar sem naredil. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa minister. Odgovor je bil iskren. Boljši kot tisti, takoj po dogodku. Seveda pa kljub vsemu ostaja le en priokus, ne glede na to, da seveda ministre vozijo vozniki. Ampak mudilo se ni vozniku, mudilo se je vam. Če voznik sprejema tudi te odločitve, da bosta prej prišla, ker takoj se lahko postavi vprašanje, morda bi pa lahko šla na pot prej. Ne glede na vse skupaj dobro, da se je izšlo tako, kot se je izšlo, kajti če bi se zgodila nesreča, dobro, da se ni zgodila nesreča, in upam, da se nobenemu od ministrov ne bo zgodila nobena nesreča, upam, da se tudi nam ostalim ne bo zgodila kakšna nesreča, potem najbrž o takšni opciji ne bi razmišljali, da boste poravnali to kazen in da bo zadeve pomedena pod preprogo.

Kljub vsemu, kot veste, so v preteklem mandatu ministri pa tudi državni sekretarji morali ponuditi in tudi odšli za bistveno manjše prekrške, za bistveno manjše izjave v javnosti. Tukaj pa le mislim, da je ta odgovornost bila večja. In še zmeraj mislim, da bi pravzaprav ponudba odstopa bila v tem primeru za verodostojnost, tudi vašo, najboljša rešitev. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite odgovor gospod minister? (Ne.) Naslednji, ki bo postavil poslansko vprašanje, je gospod Rudolf Petan, in sicer ga bo postavil ministrici za notranje zadeve. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Moje vprašanje se nanaša na dve ministrstvi. Na ministra za zunanje zadeve, ki ga danes sicer ni tukaj, in pa na ministrico za notranje zadeve, ker je tema takšna, da sega čez mejo.

Gre pa za sledeče. V času srečanja predstavnikov najrazvitejših držav v Trstu, prejšnji mesec, je država gostiteljica, to je Italija, odpravila schengenski režim in začela kontrolirati na slovensko - italijanski meji na določenih, mislim, da na vseh mejnih prehodih. Uvedla je režim, ki je bil že včasih, sedaj ga pa ni bilo.

Kar je pa pritegnilo mojo pozornost, je pa to, da sta tržaški župan Roberto Dipiazza in pa seveda tudi župan Milja Nerio Nesladek izrazila sledeče, da ju nihče ni zaustavil, ko sta šla v Francijo in ni bilo treba iti v kolono, kot se je to zgodilo pri Trstu. To je dejal Dipiazza. In je takšen policijski nadzor na meji z Slovenijo označil za absurd, nepotrebna poraba sredstev in izkoriščanje ljudi. To je ocenil iz ekonomskega stališča tudi župan zamejske občine Milje Nerio Nesladek in je dejal, da bi morale državne oblasti pojasniti svoj razlog za takšen ukrep, saj bi potem lažje prenašali škodo. Vse prevečkrat se namreč besedica "varnost" zlorablja za najrazličnejše stvari, je izjavil ta župan.

Sedaj pa sprašujem oba ministra. Od drugega, ki ga danes ni tukaj, pričakujem odgovor na naslednji seji. Nadzor meje opravlja policija. To opravlja tudi italijanska policija in sogovornik je ministrica za notranje zadeve Republike Slovenije, enakopravna sogovornica ministru, ki pokriva policijo v Italiji. Ker pa gre za meddržavno zadevo, je pa odgovorno tudi Ministrstvo za zunanje zadeve.

Zato sprašujem sledeče: Župana obeh italijanskih mest sta protestirala proti takemu načinu dela italijanske policije, se pravi, italijanske vlade, medtem ko naša vlada tega ni storila, vsaj nisem opazil, da bi izrazila kakšen protest, ki bi bil malo bolj glasen. Meja je bila namreč nadzirana samo proti Sloveniji.

In me zanima: Zakaj takšen odnos do tega ukrepa s strani italijanske vlade? Šlo je do neke mere tudi za ugled Slovenije, ker je italijanska vlada uvedla nek ukrep samo proti Sloveniji. Srečanje je resda bilo v Trstu, toda če gre za varnostni ukrep, teroristi lahko pridejo tudi s severa ali zahoda, ne samo z vzhoda.

Zato sprašujem ministrico za notranje zadeve: Zakaj ni bilo kakšnega resnega protesta in ugovarjanja temu ukrepu italijanske vlade v tem času? Šlo pa je, mislim, da za obdobje približno enega meseca. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, drage poslanke in poslanci! Hvala za vprašanje. Odgovorila bom na svoj del.

Italijanska republika je začasno ponovno uvedla nadzor notranjih meja, kar je v skladu z Zakonom o schengenskih mejah. Podoben ukrep so ostale države članice v zadnjih letih uvedle vsaj že 80-krat. Nadzor notranjih meja bo Italija opravljala na vseh svojih mejnih prehodih, ne le na notranji meji s Slovenijo, tudi z ostalimi državami, in sicer od 28. junija do 15. julija 2009.

Pristojni italijanski organi opravljajo nadzor meje na vseh cestnih komunikacijah z Republiko Slovenijo. Praviloma ni čakalnih dob, do krajših kolon vozil prihaja le, če katero od vozil pregledujejo bolj podrobno. Občasno se mejna kontrola izvaja na vstopu v Republiko Italijo in na izstopu iz nje, včasih samo na vstopu v Italijo, občasno pa italijanski varnostni organi mejne kontrole na mejnih prehodih z Republiko Slovenijo ne opravljajo.

Slovenska policija opravlja nadzor na notranjih mejah nespremenjeno, tako kot pred uvedbo nadzora s strani Italije. Pri tem policija posebnosti ne beleži. Se pa policiji medsebojno obveščata v primeru, če se ugotovijo kršitve pri prehodu meje. Italijanski varnostni organi opravljajo nadzor na vseh notranjih mejah. Avstrijski predstavnik pa je potrdil, da se opravlja nadzor tudi na meji z Avstrijo, vendar z različno intenziteto in obsegom. Enako stanje je tudi na meji s Švico in Francijo. Z okrožnico je bilo sicer italijanskim varnostnim organom podano izhodišče, da se opravlja nadzor na vseh cestah, kjer so bili v preteklosti mejni prehodi, tudi na manjših. V okrožnici pa je tudi določeno, da se opravlja prioriteten nadzor na vstopu, na izstopu iz Italije pa le, če so za to možnosti, sicer pa se opravlja samo opazovanje in profilacija. In če na kratko strnem. Italija opravlja pregled meja, vseh svojih meja, vseh svojih sosed, ne samo Slovenije. Ta pregled opravlja z različno intenziteto. Od tega, da ga ne opravlja, do tega, da ga opravlja samo pri izstopu ali pa tudi pri vstopu. Po informacijah, ki smo jih pridobili od uradnih oseb, je enako tudi na vseh ostalih mejah.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Želite dopolnitev? Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. To me je skrbelo, da mi boste tako odgovorili. Pa ne dvomim v vaše besede. Ste pač dobili informacije. V tem primeru gre za diskriminatoren odnos ene države, v tem primeru Italije, ki ima pravico, da zaščiti svoje notranje meje in svoje interese. Drugo pa je, če pri tem trči na interese druge države. To pa je nekaj drugega. Glede na to, da Slovenija ali slovenska vlada ali ministri niso protestirali, tako kot sta italijanska župana, in je bilo v bistvu to tolmačenje sprejeto enostavno, da tako pač je. Jaz bi celo dejal, da je bilo do neke meje zavajanje, ne trdim, da z vaše strani, da Italija izvaja nadzor nad vsemi, se pravi po vsej dolžini svoje zunanje meje. Kajti tržaški župan je dejal

in je tudi zapisano, da je v ponedeljek popoldan ob 15.55 prestopil italijansko mejo s Francijo v Ventimiglia in je od tam poklical, ker ga nihče ni tam ustavil, tako kot je bil režim na slovensko-italijanski ali italijansko-slovenski meji. To se pravi, da pri kraju Ventimiglia, kolikor pa jaz vem, je to eden od večjih prehodov med Italijo in Francijo, mislim, da je največji prehod, da je večji kot vsi pod Mont Blanc, vendar tam ni bilo nobenega nadzora. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Nihče jih ni ustavil, nobene posebne kolone ni bilo. In on je protestiral pri italijanski vladi. Tržaški župan.

Zato sprašujem: Zakaj od slovenske vlade ni nihče protestiral, hkrati gre za naš interes?

Ne nazadnje to se lahko ponovi tudi s katerokoli drugo državo, ker bodo rekli, saj Slovenci ne protestirajo. Proti njim lahko uvedemo schengenski režim kadarkoli hočemo. Za to gre. Zato sprašujem, drugače pa jaz tega sploh ne bi spraševal. Isto bom vprašal tudi ministra za zunanje zadeve. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Mogoče se njega bolj tiče kot vas. Ampak vseeno, gre za ugled Slovenije in mogoče za prihodnje ravnanje. Na francoski meji pri Ventimiglii tega niso kontrolirali, to je povedal sam tržaški župan. Zato vas.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Razumem, gospod poslanec, kaj me sprašujete. Ne vem pa, če ste poslušali moj odgovor. Začasna vzpostavitev notranjih meja v skladu s schengenskim zakonikom je normalni postopek, ki se ga države članice poslužujejo že vrsto let. Kar 80-krat je bil uporabljen ta postopek.

Povedala sem tudi, da obstaja različna intenziteta pregledovanja meje in prestopanja ljudi čez mejo. Od tega, da se jih ne pregleda, do tega, da se jih pregleda ob vstopu ali pa tudi ob izstopu. Enako se dogaja na vseh mejah, ki jih ima Italija tudi z ostalimi članicami. Ne drži dejstvo, da je Italija uvedla kontrolo notranjih meja samo s Slovenijo. Najavila jo je zoper vse svoje sosede, sicer ta ukrep ne bi bil smiseln. In tudi izvaja jo na vseh svojih mejah. Ta pojasnila smo dobili s strani pristojnih organov tistih držav, ki nam lahko dajo te odgovore. Očitno se je slučajno zgodilo, da sta župana na meji s Slovenijo bila pregledana, na ostalih mejah pa ne. Lahko bi se v nekem drugem primeru lahko zgodilo tudi obratno, ker policija sama presoja, kdaj določen pregled opravi in na kateri meji.

Kot rečeno, pregledi se opravljajo na vseh mejah, in ne samo s slovensko, ali pa se ne opravljajo v določenem trenutku. Odvisno od operativne ocene policije. Vsaj z vidika policije nismo videli nepravilnosti, zaradi katerih bi se morali obrniti na Ministrstvo za zunanje zadeve. Po našem

mnenju ni bilo razlogov za kakšen uraden protest. Sicer pa z vidika zunanjih zadev bo ta pojasnila moral dati kolega Žbogar.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sedaj bo gospod László Göncz postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi, spoštovani ministrici, spoštovana gospoda ministra, se opravičujem.

Izredni prevozi, na katere v skladu z veljavno zakonodajo lokalne skupnosti ne morejo vplivati, na lokalnih cestah marsikdaj povzročajo veliko škodo. Dejstvo je, da vzdrževanje omenjenih cest in precejšnji del investicij bremeni občine. Nekatere občine opozarjajo tudi na to, da izredni prevozi povzročajo veliko gmotno škodo tudi pod asfaltnim slojem, torej v globini cestišča, kjer v mnogih primerih poteka vodovodno in kanalizacijsko omrežje. 51. člen Zakona o javnih cestah določa postopek izdaje dovoljenj s strani države in odškodnine v primeru izrednih prevozov, vendar omenjene določba po mnenju prizadetih občin ne ščiti lokalne skupnosti. Med drugim zakon ne zahteva niti pridobitve soglasja s strani lokalne skupnosti.

Zaradi tega so v občinah, kjer v različnih časovnih obdobjih beležijo tovrstne izredne prevoze, upravičeno ogorčeni, saj zaščita in varovanje lastnega premoženja zaradi omenjene nedoslednosti marsikdaj ni omogočena. Zato gospoda ministra sprašujem:

Ali se načrtuje sprememba zakona o javnih cestah v smislu, da bi se lahko v večji meri zaščitilo premoženje lokalnih skupnosti, konkretno lokalnih cest in infrastrukture?

Pri tem mislim na podano soglasje lokalne skupnosti v primeru izrednih prevozov, pri čemer bi se država in občine še pred izdajo dovoljenja korektno lahko dogovorile o višini morebitne odškodnine, ki bi tako lahko bila določena v sorazmerju s povzročeno škodo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanec Göncz! Izredni prevozi v cestnem prometu predstavljajo potencialno nevarnost za izvajalce, za okolje, še najbolj občutno pa pravzaprav po cestni infrastrukturi, po kateri izredni prevozi potekajo. So pa izjemnega pomena za domače in evropsko gospodarstvo, zato je njihova prisotnost, žal, neizogibna.

Veljavna določila zakona o javnih cestah, ki jih omenjate, opredeljujejo, da dovoljenje za izredne prevoze, ki potekajo po državnih in občinskih cestah, izdaja Direkcija

Republike Slovenije za ceste, katera istočasno z vročitvijo dovoljenja obvesti tudi občine, prek katerih bo potekal izredni prevoz. V takšnem primeru občinam pripada sorazmerni delež povračila za izredni prevoz po občinskih cestah, ki je določen skladno z uredbo o povračilih za izredne prevoze, ki jo je sprejela Vlada v septembru 2008. O izvajanju izrednih prevozov, ki se odvijajo po občinskih cestah so občine obveščene s strani direkcije kot izdajatelja dovoljenja. Operativne težave nastajajo zaradi nepopolne baze cestnih podatkov o občinskih cestah, zaradi česar je izdajatelju onemogočena presoja ustreznosti načrtovane prevozne poti. Menim, da je obveza občin, da poskrbijo za popolnost informacijskih baz s področja cestne infrastrukture, na podlagi katerih bo potem izdajatelj lahko vsebinsko odločal o ustreznosti predlagane trase oziroma prevozne poti. Izdaja dodatnih soglasij k dovoljenjem za izredne prevoze bi predstavljala novo administrativno oviro, poleg tega pa je tudi v nasprotju z evropskimi smernicami, ki pravijo, da je treba dovoljenje izdati na enem mestu. Maja 2009 je Ministrstvo za promet pričelo s pripravo sprememb in dopolnitev pravnih aktov na področju izrednih prevozov, da bi se odpravile administrativne, logistične in druge ovire in da bi se to področje uskladilo z evropskim pravom in najboljšimi praksami na področju izrednih prevozov. Varstvo cestne infrastrukture, ne glede na njen lastniški status, pa predstavlja glavni cilj nastajajoče regulative. S spremembami pravilnika o izrednih prevozih bomo predlagali zmanjšanje dopustnih osnih obremenitev vozil, s katerimi se izvajajo izredni prevozi, kar posledično predstavlja zmanjšanje poškodb na cestni in tudi na komunalni cestni infrastrukturi oziroma občinski.

V okviru predlaganih sprememb se daje večja pristojno izdajatelju dovoljenj tudi glede definiranja prevozne poti. Uporaba cest, na katerih so uvedene omejitve osnih pritiskov in skupne mase, naj bi bila za izredne prevoze dopustna samo v primeru, če bi to predstavljalo edino komunikacijo od izvora do cilja izrednega prevoza. V postopkih spreminjanja in dopolnjevanja je tudi uredba o povračilih za izredne prevoze, ki na podlagi posameznih kriterijev določa višino povračil za izredne prevoze in predstavlja pavšalno odškodnino za povzročeno škodo na cestni infrastrukturi.

Spremembe in dopolnitve obeh aktov, ki sta trenutno v javni razpravi, so posredovane tudi Združenju in Skupnosti občin Slovenije. Spremembe in dopolnitve pravnih aktov s področja izrednih prevozov potekajo z našo veljavno zakonodajo. S programom dela Vlade se v letošnjem letu predvideva sprememba zakona o javnih cestah, katerega dopolnitve naj bi obsegale tudi systemske ureditve na področju občinskih cest, kjer bo možno uskladiti tudi to, kot vi pravilno opozarjate, pereče področje.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Robert Hrovat bo postavil poslansko vprašanje ministrici za obrambo.

Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica!

18. 6. ste predstavniki Ministrstva za obrambo v Šoštanju opravili kakovostni prevzem prvega srednjega kolesnega oklepnega vozila 8X8 ali kot ga delovno boljše poznamo - patria. Takrat je vaš državni sekretar rekel: "Danes je pomemben dan, ker se z njim začne novo obdobje razvoja Slovenske vojske, saj je patria začetek oblikovanja srednjega motoriziranega bataljona." In nadaljuje: "V tem vozilu bo slovenski vojak varnejši v prihodnjih vojaških operacijah." 3.7.2009 je Slovenska vojska prevzela prvih 13 patrij. Navdušenje Slovenske vojske je bilo izredno in v medijih je bilo zaslediti le izjave pripadnikov Slovenske vojske, ki so šle v smeri superlativov.

Spoštovana ministrica, sprašujem vas: Zaradi katerih napak so bile patrije pred nekaj meseci zavrnjene in kaj je bilo v tem času storjenega, da so sedaj tako dobro prestale kakovostni test?

Ali je dobava še 35 oklepnikov, ki se predvideva v letu 2009, v skladu s pogodbo, ki jo je podpisal takratni minister Erjavec, ali bo šlo za kakšna odstopanja?

Ker je bila kakovost oklepnikov po mojem mnenju še zadnji izgovor za preprečitev izvedbe nakupa osemkolesnikov, se sprašujem, ali je s tem končno tudi s strani zdajšnje vlade, vključno z generalnim sekretarjem Vlade, gospodom Cviklom, ki je v prejšnjem mandatu več kot očitno zavajal javnost, ovržen sum o nekakovosti oklepnikov znamke Patria.

Gospa ministrica, bral sem vaš intervju v Sobotni prilogi Dela in čutil sem vašo zadrego ali razdvojenost med politično funkcijo in vašo strokovnostjo, ki vam je zagotovo nihče ne more oporekati. Tudi sam gledam na to tako, da je dejstvo, da smo vstopili v zvezo Nato, da je eden od ciljev vzpostavitve dveh srednjih bataljonskih bojnih skupin do leta 2012 - to odločitev je sprejela nenazadnje Ropova vlada -, da je treba poskrbeti za varnost naših vojakov in da je treba, če želimo imeti učinkovito in vrhunsko usposobljeno vojsko, jo tudi primerno opremiti.

Zato vas sprašujem: Kateri je glavni razlog za zamudo pri prevzemu srednjih oklepnih kolesnih vozil 8 krat 8 znamke Patria? Ali je razlog za odlašanje prevzema res neizpolnjevanje kakovostnih standardov proizvajalca ali je zapozneli prevzem ena od posledic pomanjkanja finančnih sredstev, ki so se Ministrstvu za obrambo v zadnjem rebalansu še dodatno znižala za 6,4%?

Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Moram reči, da bi se dalo na vaše vprašanje odgovoriti zelo hitro, lahko bi se pa nanj odgovarjalo nekaj let. Gre za projekt, za katerega bo treba zagotavljati denar in je že bilo treba zagotoviti denar od leta 2008 naprej. In če bi ostali v okvirih pogodbe, kakršna je sedaj, bi bilo treba do leta 2013 vsako leto znova tako na Vladi kot tu v parlamentu potrditi tudi nek delež sredstev za ta projekt. Ampak ker ste me spraševali tudi o problematiki prevzema teh vozil in ali je bil kakovostni prevzem oziroma kakovost teh vozil res tako problematična, ko smo z prevzemom prvih trinajstih vozil začeli novembra in decembra 2008, vam moram povedati, da je bilo takrat na teh vozilih res odkritih veliko pomanjkljivosti, od katerih so bile nekatere težje narave, nekatere so bile pa bolj proceduralne.

Ampak prav je, da vam pojasnim, katere so bile te pomanjkljivosti in pa tudi to, da je naročnik oziroma dobavitelj je potem vse te pomanjkljivosti odpravil, naročnik pa je potem v maju in juniju ugotovil, da vozila ustrezajo v pogodbi predpisanim pogojem za sprejem.

Med pomanjkljivostmi, ki so bile odpravljene, je na primer naslednje: izvajalec je dobavil ustrezne naprave za nočno vožnjo, teh namreč na vozilih decembra lani ni bilo; v zvezi z zaščito vozila je dobavitelj posredoval ustrezna pojasnila v zvezi z izvedenimi testiranjmi minske zaščite vozila predvsem; pridobljeni sta bili dve ekspertni mnenji znanstvenih institucij, južnoafriške in finske, preverjena je bila tudi postopkovna in vsebinska ustreznost teh zagotovil glede na sklenjeno pogodbo; po tem naročnik je izvedel dodatne preglede proizvodne dokumentacije pri proizvajalcu in poddobaviteljev, se pravi na Finskem, izvedeno je bilo ponovno barvanje zunanjih zaščitnih plošč vozila in spremenjeni tehnološki postopki barvanja vozila; spremenjen je bil tudi protizdrsni nanos; izvedena je bila tehnična izboljšava hidravličnih vrat; predložena je bila manjkajoča dokumentacija, inštalacija C4I je bila ravno tako dopolnjena in zlasti usklajena s pogodbeno dokumentacijo in pa popravljena in pa dopolnjena so bila nekatere navodila za uporabo in za vzdrževanje.

Iz tega lahko vidite, da je pri nekaterih pomanjkljivosti šlo res za tehnične napake in pa pomanjkljivosti, torej manjkajočo opremo, pri nekaterih je pa šlo za postopkovne zadeve, se pravi navodila, tudi usklajevanje problematike protiminske zaščite, se pravi, ali standardi, ki so bili predloženi, ustrezajo ali ne. Mi smo se z dobavitelji dogovorili še za nekatere dodatne izboljšave, ki bodo izvedene

na vseh vozilih, ki bodo v prihodnosti dobavljena za Slovensko vojsko, zlasti gre za izboljšave, ki zadevajo osebno varnost pripadnikov, ki so v kabini tega vozila.

Vi ste že omenili, da je bil ta projekt sprejet tudi kot državni projekt pred mnogimi leti, in sicer leta 2004, ko se je tudi Državni zbor in slovenski parlament odločil, da bo gradil tri motorizirane bataljone in od tega dve srednji bataljonski bojni skupini, vse pa seveda na platformi osem krat osem. Dejstvo je, da finančnih sredstev v tem trenutku za take vrste vozil ne bomo zmogli več zagotoviti. Toda moja vlada je razumela, da mora izpolnjevati parlamentarne zahteve in pričakovanja, zato je v prvem rebalansu za letošnje leto zagotovila sredstva za 26 vozil. Ocena je namreč bila, da dobavitelj ne bo sposoben pripraviti, ustrezno kakovostno pripraviti vseh vozil, ki so bila po pogodbi predvidena za lansko leto, to je bilo 13, in za letošnje leto še 26 zraven. Se pravi za 39. V drugem rebalansu pa je v tem trenutku zagotovljenih v dokumentih še sredstev za 13 vozil.

Če boste želeli, vam bom pojasnila še eno zadevo, in sicer v četrtek, spoštovani gospodje poslanci in poslanke, tisti, ki ste tu, in tisti, ki vas ni, boste odločali o tem, ali bodo sredstva za ta projekt zagotovljena ali ne, ko boste odločali namreč o drugem rebalansu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Hrovat izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za odgovor.

Iz tega izhaja vprašanje, logično: Ali bo potem prišlo do zmanjšanja števila srednjih kolesnih oklepnih vozil, kot so ta opredeljena v pogodbi in kakšna je pravzaprav podlaga za zmanjšanje števila vozil?

Spominjam se ene izjave nedolgo nazaj, ko je načelnik Štajner jasno povedal, da resolucija, ki je bila sprejeta leta 2004 in dopolnjena kasneje, velja, in ta trenutek on ne vidi možnosti za zmanjšanje naročila vozil 8 krat 8. Dejansko ni podlage za ta ukrep. Državni zbor mora sprejeti novo resolucijo, nove usmeritve, po katerih potem ministrstvo dela. Seveda govorim ta trenutek. Če ne boste prišli v Državni zbor s spremembo te resolucije.

Razumem krizo, v kateri se Slovenija ta trenutek nahaja. Vendar razumel bi bolje in lažje, če bi se sredstva, ki vam jih jemljejo, jaz vidim, v vašem glasu je bilo čutiti, da se vi ne strinjate s tem zmanjšanjem sredstev iz postavke Temeljni razvojni programi vojske, ki bi se prerazporedila na postavke, ki bi blažile krizo in bi bila sredstva namenjena državljanom in državljanom. Vendar jaz imam občutek, da temu ni tako. Pa nisem samo jaz tisti, ki imam takšen občutek. Danes recimo smo sprejemali zakon o enkratnem nadomestilu. Namenili smo 15 milijonov, ampak vam so pa oklestili pravzaprav kompletan proračun. Oklepniki 8 krat 8 ta trenutek so dobri, oborožitev je o.k., ugotovitev o korupciji, in zato

se postavlja osnovno vprašanje: Gospa ministrica, se tudi vam zdi, da je bila afera Patria, ki je bila sproducirana tik pred volitvami s strani takratne opozicije, največji nateg državljanov v Republiki Sloveniji? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala. Dve stvari ste me v bistvu spraševali. Najprej, kaj se bo zgodilo v prihodnosti s tem projektom, ali imamo za to podlago. Želite pa tudi komentar same afere pred volitvami. Na ta tretji del vašega vprašanja ne morem odgovoriti, ker bi za to potrebovali več podatkov, ki se morebiti sedaj tudi uspešno ali kakorkoli že zbirajo na tožilstvu, v slovenski policiji in v ustreznih preiskovalnih organih. Torej glede tega ne morem govoriti.

Rada bi vam povedala, da je že zaradi dejstva, da vozil ni bilo zaradi slabe kakovosti mogoče prevzeti leta 2008, prišlo do zamika dobavljanja teh vozil v letošnje leto. Že zaradi tega bo potrebna sprememba pogodbe, torej aneks k pogodbi, spremeniti bo treba dobavne roke, daljši dobavni roki bodo potrebni. Glede na to, da bomo v letošnjem letu sposobni narediti finančno samo tisto, kar je bilo predvideno za lansko leto, torej 13 vozil bi lahko plačali, če boste to potrdili v parlamentu. Tako bomo pravzaprav letos naredili tisto, kar bi morali v lanskem letu. Ves paket vozil, ki so bila za letošnje leto predvidena, pa se prenaša v prihodnje leto ali v prihodnja leta.

Kar se tiče priprave prihodnjega proračuna, ki bo proračun za leti 2010 in 2011, moram povedati, da smo na Ministrstvu za obrambo dolžni skrbeti za pogodbe, ki veljajo. Dolžni pa smo skrbeti tudi za uveljavitev tistih sklepov in tistih resolucij, ki so bile sprejete v tem parlamentu. Torej bomo sledili zapisanemu v resoluciji o srednjeročnem in dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske, vendar se zavedamo, da v istih časovnih obdobjih ne bo mogoče nabaviti vseh tistih sredstev, ki so bila tam predvidena. Se pravi, da bodo naša pogajanja, ki jih moramo opraviti z dobaviteljem, v prihodnjih mesecih šla v smeri najprej podaljšanja časovnih rokov dobav. Drugič, šla bodo v smeri zmanjšane števila vozil, vendar bomo glede zmanjšane števila vozil morali dobiti zeleno luč za ta namen še v tem parlamentu. Torej, pripravljamo novo resolucijo, tako imenovano SDPRO, za katero bomo potrebovali vaše soglasje.

In tretjič. Pogajati se moramo o spremenjeni konfiguraciji, kajti vozila, ki so bila v pogodbi zapisana, ne ustrezajo srednji bataljonski bojni skupini.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ministrici za notranje zadeve bo postavil poslansko vprašanje gospod Darko Menih.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana ministrica, minister, gospa poslanka in seveda kolegi poslanci, prav lep pozdrav! Spoštovana gospa ministrica za notranje zadeve, gospa Katarina Kresal. Vemo, da v Republiki Slovenije zelo primanjkuje policijskega kadra, in da veliko policistov zapušča to zahtevno službo.

Sprašujem vas: Kdaj in s katerimi ukrepi boste izboljšali to stanje? Ali boste na perifernih policijskih postajah okrepili kadrovske zasedbe? Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, dragi poslanci, poslanka! Hvala za vaše vprašanje. Policija se s kadrovske problematiko spopada s kontinuiranim zaposlovanjem kandidatov za policiste, za potrebe policijskih enot na lokalni ravni, to je na policijskih postajah. Glede na kadrovske problematiko tako od leta 2007 dalje namesto enega izvedemo dva izbirna postopka za kandidate policiste letno. Na podlagi zadnjega razpisa je s 1. 7. 2009 s šestmesečnim usposabljanjem začelo 100 kandidatov za policiste, nadzornike države meje. Kandidati bodo usposabljanje zaključili konec letošnjega leta, potem pa bodo razporejeni na schengenske enote. Istočasno je bilo iz schengenskih enot na območne policijske postaje premeščenih približno 100 policistov.

V drugi polovici leta nameravamo izvesti nov razpis za kandidate za policiste, na podlagi katerega bi konec leta zaposlili najmanj 100 novih kandidatov za policiste. Poleg navedenega bo konec leta zaključila z izobraževanjem deveta generacija kandidatov za policiste, ki šteje približno 135 policistov. V prvi polovici leta 2010 pa bo z izobraževanjem končala še deseta generacija kandidatov za policiste, ki šteje okoli 190 policistov. Vsi ti policisti bodo razporejeni na območne policijske postaje.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji, ki je začel veljati z 20. 6. 2009, pa med drugim omogoča tudi ponovno sklenitev delovnega razmerja za določen čas z upokojenimi policisti. Policija bo na ta način praviloma popolnjevala delovna mesta, na katerih se opravlja notranje delo, zlasti na policijskih postajah. Ni pa izključena ponovna sklenitev delovnega razmerja tudi za druga dela in naloge, na primer za varovanje objektov. Z zaposlitvijo upokojenih delavcev bi se na eni strani izpolnila prosta delovna mesta, na drugi strani pa bi lahko določeno število policistov, ki trenutno zasedajo takšna delovna mesta, premestili na delovna mesta, kjer se opravljajo operativne naloge, na njihova mesta pa bi zaposlili upokojene policiste. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, še dodatno vprašanje.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Občina Šoštanj je občina z 8.600 prebivalci in ima policijsko pisarno enkrat na teden po dve uri, in sicer ob sredah dopoldan dve uri in popoldan dve uri. Pričenja se gradnja bloka 6. V tem času bo v našo občino prišlo od 1.500 do 2.000 delavcev, pretežno tujih.

Kako bo občina uspešno poskrbela za varnost občanov brez stalne policijske postaje, brez stalne policijske prisotnosti? Namreč občina Šoštanj je nekoč že imela policijsko postajo.

Ali lahko pridobimo policijsko postajo v Šoštanju ali vsaj oddelek policije?

Katere pogoje moramo izpolnjevati? Ob tej priliki bi vas vprašal in tudi pozval, da občina Šoštanj vas že sedaj prosi za pomoč. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, prosim.

KATARINA KRESAL: Hvala za vaša dodatna vprašanja. Na tem mestu je primerno opozoriti, da policija izvaja tudi siceršnje reorganizacijo svojega dela na teritorialnem nivoju po celi Sloveniji in na generalni policijski upravi. Vaše vprašanje je zelo na mestu. Jaz ga bom prenesla pristojnim na Generalni policijski upravi, ker se bo delal premislek tudi o tem, ali je dovolj policijskih postaj, ali potrebujemo kje še kakšno novo, ali jih je kje preveč. Enako vprašanje gre tudi v zvezi s policijskimi upravami in njihovo organizacijo. Vaš pomislek, problem, ki se nakazuje, bom vsekakor prenesla naprej. Verjamem, da so kolegi, ki delajo na tem področju, s tem tudi seznanjeni in zagotovo bodo opravili ustrezen premislek, ali s policijsko pisarno lahko zadoščamo potrebam varnosti javnega reda in miru ali ne in ustrezno ukrepali.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ministru za okolje in prostor bo poslansko vprašanje postavil gospod dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. V današnjem vprašanju ministru za okolje in prostor bi se dotaknil državnih prostorskih načrtov. Ne le za časa vašega mandata, mislim, da je problem že zelo dolg, traja desetletje in več.

Rekel bi, da Ministrstvo za okolje in prostor s svojimi službami pri državnih prostorskih načrtih za izgradnjo cest predstavlja "coklo" v postopkih. To seveda ni vaša krivda, to je nekako očitek zaradi tega, ker v teh mesecih se zagotovo ni dalo kaj posebnega narediti, pa vendarle proti koncu mandata bomo pa verjetno tudi to presojali.

Konkretno pa, pogledajte, že v letu 1995, pred 14 leti, je bila narejena študija, predštudija o upravičenosti rekonstrukcije ceste M10-8 Dravograd-Arja vas-Celje-Dobovec. Sam bi več govoril o tistem delu, ki se nanaša na Celje-Dobovec. Pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta za ukrepe na odseku te ceste, gre za cesto G2-107, Šentjur - Dobovec, je podal že prometni minister 9. 7. 2007. Pobuda je bila dosti dobro utemeljena, temeljila je na mnogih aktih, študijah in tako dalje. Pa vendarle, glejte, minister za okolje in prostor je posredoval Vladi v sprejem sklep za začetek tega dela. To niste bili vi, to je bil prejšnji minister. 17. 7. 2008. To pomeni po letu dni. Seveda govorim o odsekih Šentjur - Mestinje, 13 kilometrov, Mestinje - Podplat, samo 2 kilometra, Podplat - Rogata, 12 kilometrov, in Rogatec - Dobovec, 7 kilometrov. Oba pa veva, sami ste dostikrat gost v tem okolju, verjamem, da izjemno dobro poznate to cesto in da po zaključku izgradnje cestnega križa je verjetno to eden najpomembnejših delov ali pa eden pomembnejših delov, ki bo potreben rekonstrukcije.

Zato vas sprašujem; rad bi imel relativno natančen odgovor: Kako je z izdelavo teh načrtov? Mogoče tudi po odsekih. Oba pa veva, kakšno je stanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, imate besedo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, predsedujoči, hvala za vprašanje gospod poslanec. Pozdrav tudi prisotnim poslancem.

Najprej bi rad pojasnil, da je napačen izraz, ko uporabljate izraz, da je Ministrstvo za okolje in prostor "cokla" v teh postopkih, da to traja že desetletja. Moram reči, da to ni samo stvar Ministrstva za okolje in prostor, da gre za zelo občutljive posege. Gre za posege v prostor, gre za posege na primer, ko je treba graditi, ne vem, avtoceste, hitre ceste ali druge ceste in seveda vsak takšen poseg povzroči tudi reakcijo v prostoru. Vsi državni prostorski načrti, ki so usklajeni v smislu, ne vem, okoljsko, prometno, ekonomsko, da so ustrezno, da je tudi usklajeno z lokalnimi skupnostmi, potem ti postopki relativno hitro lahko stečejo. Če se pa tukaj zaplete v enem od členov, pa nas čaka dolgotrajna pot. In vemo za mnogo primerov, ko tega soglasja ni, zato pride težko do umestitve terase. Vi morate vedeti, da poleg Ministrstva za okolje in prostor, ki samo pripravlja, ki je pripravljavec državnega prostorskega načrta, sodeluje v teh postopkih še mnogo drugih državnih organov. Od ministrstev, občin in seveda tudi drugi zavodi in druge institucije. Zaradi tega se ne morem strinjati, da je Ministrstvo za okolje in prostor "cokla". Mi v bistvu želimo poganjati vse te postopke, iščemo soglasje. Dostikrat tudi med nosilci urejanja prostora, ki dajejo pač svoje zahteve. Glede na to, da mi pripravljamo

na področju cest petindvajset državnih prostorskih načrtov, moram reči, da gre za kar veliko število, je tukaj treba vse te interese vključiti. Ministrstvo za okolje in prostor ni edino, ki lahko zagotovi izdelavo državnega prostorskega načrta, ker je tukaj več akterjev. Ravno iz tega razloga smo tudi na Vladi ustanovili posebno delovno skupino, ki pripravlja zakon, ki bi hitreje omogočal umeščanje infrastrukture, ki je posebnega pomena za državo. Tukaj ne gre samo za ceste, gre tudi na primer za daljnovode, veste, kakšen problem imamo s tem. Gre tudi za železnico, ki jo bo treba posodobiti in hitro sprejemati te državne prostorske načrte.

Lahko rečem, da v štirinajstih dneh bo Vlada obravnavala prvo informacijo v zvezi s temi usmeritvami in potem računam septembra, da bi Vlada že sprejela osnutek tega zakona, potem bi ga vložili tudi v proceduro v Državni zbor, kjer bo razprava o tem, kaj postoriti, da bodo dejansko ti državni prostorski načrti na področju infrastrukture, ki je posebnega pomena za državo, da bodo čim prej umeščene.

Glede konkretnih vprašanj, konkretnih državnih prostorskih načrtov moram reči, da sta na tem področju dva. Prvi je državni prostorski načrt za rekonstrukcijo glavne ceste od Šentjurja do Dobovca. Vi ste pravilno ugotovili, da je bila že v letu 2007 dana pobuda, septembra 2008 je minister za okolje in prostor začel pripravo državnega prostorskega načrta. V lanskem letu avgusta, septembra so bile pridobljene smernice in v februarju 2009 je bil že izdelan predlog variant. Treba je pa vedeti, da priprava državnega prostorskega načrta ima v bistvu dve fazi. Prva faza je proučitev različnih variant, druga faza pa, da se določi najbolj optimalna varianta. In moram reči, da sedaj je izdelan predlog variant. Tudi župani teh občin, mislim, da gre za Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina in Rogatec, so se že do tega opredelili. Zdaj se ne podlagi tega izdelujejo podrobnejše strokovne podlage in študije variant. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Moram pa reči, da je naročnik Direkcija za ceste.

Jaz bi prosil, da mi daste še dopolnilno vprašanje, da bom lahko šel po konkretnih zadevah naprej.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Ja, seveda, saj imel sem občutek, da ste mi hoteli še kar veliko povedati in se zahvaljujem in bi res prosil, da bi nadaljevali. In čisto tako bom rekel, oglasil se bom, da bi tudi s službami pospešili.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ja, gospod minister, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za to možnost, ki ste mi jo dali. Glede tega državnega prostorskega načrta lahko povem, da bo javna razgrnitev dopolnjenega osnutka državnega prostorskega načrta potekala nekje v sredini naslednjega leta. Gre za zahtevne postopke, kjer je treba uskladiti mnogo interesov. Ko so enkrat usklajeni, ko gre na javno razgrnitev, potem je že doseženo neko širše soglasje in mislim, da potem ne bi smel biti problem, da bi lahko ta državni prostorski načrt bil sprejet. Naj pa še povem, da v okviru tega državnega prostorskega načrta je predvidena tudi obvoznica Šmarje pri Jelšah. Tukaj je bila najprej pobuda, da bi to uredili v okviru občinskih prostorskih načrtov, vendar se je izkazalo, da je boljša varianta, da gre v državni prostorski načrt, bo to tudi lažje proračunsko izpeljati.

Drugi državni prostorski načrt pa je za izvennivojsko križanje glavne in magistralne železniške proge, z glavno cesto Šentjur-Mestinje v Grobelnem. Moram reči, da so bile v novembru 2008 pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora, v aprilu 2009 je bil že izdelan predlog najustreznejše variante nadvoza in mi nekako računamo, da spomladi - marca 2010 bi lahko bila tudi že javna razgrnitev tega dopolnjenega osnutka DPN-ja in da bi bila uredba lahko sprejeta konec leta 2010, računamo novembra 2010.

Kar se pa tiče umeščanja navezovalne ceste Dramlje-Šentjur, tukaj pa smo se zmenili, na podlagi posebnega dogovora med občino Šentjur, Ministrstvom za okolje in Ministrstvom za promet, da se ta uredi v skladu z občinskim podrobnim prostorskim načrtom. Tako jaz upam, da bodo vsi ti postopki stekli in da bomo te roke ujeli. Vendar kot rečeno, ne morem se pa strinjati, da je Ministrstvo za okolje "cokla". Pač gre to za občutljive posege. Vi veste, da ponavadi se tukaj križajo različni interesi. Res pa je, da je Ministrstvo za okolje kot pripravljavec tisti, ki mora skrbeti za dinamiko, da se stvari se ne ustavijo nekje v predalih. S tem se pa strinjam.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Rado Likar, želite postaviti kljub odsotnemu ministru poslanske vprašanje? Prosim. Želite pismi ali ustni odgovor?

RADO LIKAR: Ustni na naslednji seji.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav ministrici in ministru in kolegom poslancem in poslanki.

Po informacijah iz medijev je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpisal odločbo, s katero se vrača lastniku dva psa pasme bulmastif. Omenjeni psi so leta 2006 brutalno napadli in razmesarili mimoidočega občana, ki je bil

zaradi hudih poškodb najprej leto dni na bolniški, zadnji dve leti in pol pa zaradi posledic pasjih ugrizov dela le po štiri ure na dan. Nad takim dejanjem ministra je javnost zgrožena in ogorčena.

Sprašujem: Koliko je za ministra in to vlado vredno človeško življenje v primerjavi z življenjem živali? Očitno je tej vladi več do življenja nevarnih živali kot pa do varnosti ljudi.

Sprašujem vas: Kdaj je bila odločitev o vračilu psov vročena? Kdaj je lastnik prevzel in odpeljal psa iz zavetišča?

Iz medijev je namreč razbrati, da je nekdo z ministrstva poklical lastnika psov, da je ta lahko odpeljal pse, še preden mu je bila vročena odločba.

Sprašujem vas: Kdo z ministrstva je poklical lastnika psov? Kdo mu je to naročil oziroma kakšno korist ima od tega? Očitno je, da minister in Vlada ne poznajo zakonskih določil vročanja odločbe ali pa jih nočejo spoštovati, saj so prepričani, da tistemu, ki je na oblasti, ni treba spoštovati zakonov.

Ker je minister z odločbo dovolil bivanje na dveh lokacijah, vas sprašujem: Kdo bo prevzel odgovornost za naslednji napad psov, ki se lahko zgodi, ko bo lastnik samo za trenutek pustil pse v odprtem avtu, medtem ko jih bo prevažal iz ene na drugo lokacijo?

Odločba ministrstva kaže, da je država skoraj štiri leta po nepotrebnem zadrževala psa pod nadzorom v zavetišču. Sprašujem ministra:

Kakšno odškodnino bo plačala država lastniku za čas odvzema psov? Kolikšni bodo stroški postopka? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Silven Majhenič bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve. Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči! Spoštovana ministrica!

Slovenija zaradi svojega geografskega položaja velja v Evropi za pomembno tranzitno državo, skozi katero se dnevno prepelje več deset tisoč avtomobilov in ostalih tovornih vozil. Tovorni promet se je na naših cestah po vstopu v Evropsko unijo še močno povečal. Republiko Slovenijo vsakodnevno prečka več tisoč tujih tovornjakov in vlačilcev, ki v Sloveniji ne zapravijo nobenega evra. Prevozniki si rezervoarje z gorivom napolnijo v sosednjih državah, Slovenijo zgolj prečkajo, s čimer obremenjujejo slovenske ceste in okolje nasploh, še posebej z izpušnimi plini dotrajanih in slabih tovornjakov. D je, da prav ta težek tranzitni tovorni promet najbolj uničuje slovenske avtoceste, nevestni vozniki tovornjakov pa zelo ogrožajo ostale udeležence v prometu in predvsem na avtocestah s svojo vehementno vožnjo izsiljujejo druge voznike, saj za njih očitno velja prednost večjega in

močnejšega. V Sloveniji očitno gradimo avtoceste samo za tuje voznike, ki jim očitno olajšamo pretočnost skozi državo. Evropa nam pa blokira sredstva za izgradnjo avtocest. Menim, da avtoceste niso prioriteta za naše voznike, temveč striktno za tuje voznike.

Ministrstvo za notranje zadeve pozivam, da po zgledu Italije v predlog zakona o varnosti cestnega prometa vnesete določbo, da na avtocestah in cestah, rezerviranih za motorna vozila, velja popolna prepoved prehitevanja za vsa tovorna vozila in ne samo tam, kjer je to s prometnim znakom posebej prepovedano.

Ministrico za notranje zadeve sprašujem: Kdaj nameravate pripraviti omenjene spremembe zakona o varnosti cestnega prometa v delu, ki govori o tovornih vozilih, s katerimi bi prepovedali kakršnokoli prehitevanje tovornjakov na slovenskih cestah? To kar bi bilo po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke nujno potrebno.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, draga poslanka, dragi poslanci! Morebitne prepovedi prehitevanja se urejjo z Zakonom o varnosti cestnega prometa. Tega pripravlja Ministrstvo za promet. Res pa, da vsebinsko pri tem Ministrstvo za notranje zadeve sodeluje. Ocenjujemo, da se vaše vprašanje nanaša predvsem na vožnjo po avtocestah. Stališče Ministrstva za notranje zadeve glede tega je, da absolutna prepoved prehitevanja za tovorna vozila ni sprejemljiva, kajti po avtocestah vozijo različne kategorije tovornih vozil, za katere je tudi različno omejena najvišja dovoljena hitrost. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Janez Ribič bo .../Oglašanje iz klopi./... Oprostite, izvolite gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo. Po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bi bilo potrebno v predlog sprememb zakona vnesti določbe, s katerimi bi določili, da na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima tri ali več prometnih pasov za promet vozil v eni smeri, ter na avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila, ki ima dva prometna pasova za promet vozil v eni smeri, smejo vozniki tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega tri in pol tone, in vozniki skupin vozil, daljših od sedem metrov, voziti le po dveh prometnih pasovih, ki so na desni strani smernega vozišča, kar pomeni, da ne smejo voziti po prehitevalnem pasu. Hkrati bi bilo potrebno občutno zvišati globe za kršitelje omenjenih določb.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke

ugotavljamo tudi, da v Republiki Sloveniji pristojna ministrstva še niso ugotovila, kako izredno pomembno bi bilo nevarni, težak tranzitni promet preusmeriti na železnico.

Slovenska nacionalna stranka je v prejšnjih mandatih na pristojne ministre že petkrat naslovila poslanske pobude, da bi se tovornjake, ki predstavljajo velik del prometa v Sloveniji, preusmerilo na železniške tire. Vendar nobena Vlada temu ni bila naklonjena. Očitno je avtoprevozniki lobij v Sloveniji premočan, da bi slovenska vlada imela pogum narediti kaj takega.

Ministrico za notranje zadeve ponovno pozivam, da v predlog zakona o varnosti cestnega prometa vnesete določbo, da na avtocestah in cestah, rezerviranih za motorna vozila, velja popolna prepoved prehitevanja za vsa tovorna vozila in izločanje dotrajanih slabih tovornjakov že na vstopu v državo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica.

KATARINA KRESAL: Nimam kaj dodati kot to, da tega zakona ne pripravlja Ministrstvo za notranje zadeve, ampak Ministrstvo za promet. Se pa naše ministrstvo ne strinja z absolutno prepovedjo. Dokler na cestah obstajajo različne omejitve hitrosti za različna tovorna vozila, bi bil to res zelo neživljenjski in nepošten ukrep.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Janez Ribič bo postavil poslansko vprašanje odsotnemu ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani še prisotni! Spoštovani gospod minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v odsotnosti! Vprašanje se nanaša na zelo nevarno pasmo psov bulmastif. V Dnevniku s soboto, 11. julija 2009, smo lahko prebrali naslov Psi znanega zdravnika so imeli precej več lobistov in zagovornikov, kot jih ima navaden državljani Stanislav Meglič.

Na podlagi odgovora Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter popravka lastnega odgovora na izjavo za medije Slovenske ljudske stranke, Slovenska ljudska stranka poziva ministra k zaščiti državljanov pred napadi psov nevarnih pasem, in objav v medijih, da je minister podpisal odločbo, s katero je pse, ki so leta 2006 povzročili brutalen napad, vrnil njihovem imetniku, in nenazadnje kolega Sajovica za časopis Dnevnik 7. 7. 2009, prosim ministra dr. Milana Pogačnika za pojasnila in odgovore na bistvena vprašanja za zaščito državljanov pred napadi psov nevarnih pasem.

V odgovoru za izjavo Slovenske ljudske stranke ste zapisali, da ste v celoti sledili stališčem sodbe upravnega sodišča Republike Slovenije in enotnemu mnenju neodvisne strokovne komisije ter ravnali v skladu z veljavno zakonodajo.

Kaj vas je vodilo, da se niste pritožili na odločitev upravnega sodišča, če je le-to odločilo v korist pravic

lastnika, dokazano nevarnih psov, in ne v korist javnega interesa?

Kateri organ je potrdil kompetentnost in neodvisnost strokovne komisije, ki jo v odgovoru navajate?

Sprašujem: Ali ste z vrnitvijo psov, ki so povzročili posebno hudo telesno poškodbo, tudi odločili, da so ti bulmastifi nevarne živali? Minister, ali je vaša poteza možno razložiti s prevzemanjem odgovornosti nase, ko je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano odločbo lastniku izročilo osebno in ne po običajni poti s pošto in z vročilnico s strani Veterinarske uprave Republike Slovenije?

Kdo bo prevzel odgovornost v primeru morebitnega ponovnega napada teh psov, ki so bili v postopku od leta 2006 in z vašim podpisom vrnjeni lastniku, ki jih je vzgojil tako in dopustil, da je prišlo do tragedije in ponavljajočih napadov?

Odločba, podpisana z vaše strani, določa dve lokaciji nahajanja tropa teh nevarnih psov v prestolnici, kjer se le-ti lahko gibljejo. Ali ste preverili rejske pogoje pri lastniku pred vročitvijo in ali obstaja dokument o tem?

Nadalje sprašujem: Kolikšno vsoto denarja davkoplačevalcev ste minister, dr. Pogačnik, predvideli, da boste lahko poplačali stroške?

Minister dr. Pogačnik .../Opozorilo za konec razprave./... za razlastitev in v izogib ponovitvi takšne tragedije vas v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke naprošamo, da pisno pripravite kronologijo vseh postopkov in dogodkov. Na podlagi 247. člena Poslovnika Državnega zbora .../Izklopljen mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sprašujem samo, ali želite ustni ali pisni odgovor ministra. (Ustni.) Ob tem vas moramo opomniti, da pisne potrditve poleg ustnega odgovora ni.

Prehajamo na 2. krog vprašanj poslank in poslancev. Poslansko vprašanje bo postavil gospod Samo Bevk ministru za gospodarstvo, ki ga ni.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Kljub temu, da ni ministra, bom vprašanje postavil in prosim za odgovor na prvi naslednji seji.

Zapiralna dela v idrijskem rudniku in usoda mesta Idrije sta se zaradi finančne krize znašla v nezavidljivi situaciji. Žal se rudnika ne more enostavno zapreti na ta način, da se obrne ključ na vhodnih vratih jaška v Kaiser in Frančiško. Zapiralna in utrjevalna dela bodo v idrijski jami predvidoma do konca tega leta sicer končana, toda pod mestom bo še vedno okrog 130 kilometrov rudniških rovov, ki so deloma zasuti, do četrtega obzorja pa zaliti. Neposredno nad rovi pa živi več kot 6.000 prebivalcev mesta. Zato bo treba trajno vzdrževati

nezaliti del rudnika, izvajati monitoring nad opravljenimi zapiralnimi deli ter vzdrževati turistični del rudnika.

Do nastopa finančne krize je financiranje zapiralnih del potekalo relativno uspešno. Lansko leto so bila zmanjšana proračunska sredstva za 700 tisoč evrov na račun planirane prodaje počitniškega doma rudarjev v Ankaranu. Žal zaradi gospodarske krize prodaja ni uspela, poleg tega so padle tudi cene nepremičnin in se prodaja danes niti ne bi izplačala. Tako ima danes rudnik 240 tisoč evrov finančnih obveznosti in 740 tisoč komercialnih, to je poslovnih obveznosti, ki so v letu 2009 vse že zapadle. Skupna izguba znaša na dan 31.12.2008 več kot milijon evrov in predstavlja 27% celotnega kapitala družbe. Ker pa se predvideva izguba tudi v letu 2009, obstaja realna možnost, da bo izguba preseгла 50% vrednosti kapitala. Rešitev, ki se kaže kot najboljša, je, da rudnik živega srebra preneha obstajati, obveznosti in premoženje družbe pa se prenese na lastnika, to je na Republiko Slovenijo, ustanovi pa se javni zavod Rudnik živega srebra Idrija, ki prevzame izvajanje javnih služb, ki jih po Zakonu o odpravljanju posledic rudarjenja izvaja rudnik živega srebra.

Zanima me: Kako bo pristojno ministrstvo rešilo nastali problem? Ministra dr. Mateja Lahovnika prosim, da mi ustno odgovori na naslednji seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Danijel Krivec bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Spoštovani minister! Triglavski narodni park spada med najstarejše evropske parke, prvo varovanje sega že v leto 1924. Je tudi edini narodni park v Sloveniji in velja tudi za simbol slovenstva. Njegovi cilji so varovanje narave in ohranjanje kulturne krajine, ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varstva avtohtonih, redkih in ogroženih rastlinskih vrst, živalskih vrst, naravnih ekosistemov in tako naprej. Nadalje skrb za ustrezen razvoj v parku, trajnostni razvoj tradicionalnih gospodarskih panog, predvsem kmetijstva, gozdarstva in turizma ter izpolnjevanje ustreznih materialnih in drugih pogojev za življenje in delo tukajšnjega prebivalstva.

Po drugi strani park zagotavlja doživljanje parka na različne načine, usmerjanje z informacijskimi središči, informacijske točke, informativne table, parkovne poti, vodeni izleti, biološke delavnice in tako naprej. Zagotavlja tudi raziskovanje skozi raziskovalno delo na različnih področjih v okviru rednega dela, skozi projektne naloge in vsi ti pridobljeni podatki, rezultati in ostalo služi tudi za pripravo strokovnih podlag in za usmeritev za nadaljnje delo. Zraven tega opravlja tudi vzgojno in izobraževalno delo, pripravo publikacij, načrtovano komuniciranje z javnostmi,

oblikovanje in izvajanje različnih izobraževalnih programov, predvsem za mlade, in seveda ozaveševalne akcije in drugo. Po drugi strani pa park opravlja seveda tudi svoje poslanstvo kot upravljavca, strokovno in izvajalsko podpira odločitve o varovanju narave ter razvoju ter odpira prostor za delo med različnimi interesi in dejavnostmi na zavarovanem območju. Primerno upravljanje omogoča uresničevanje ciljev parka in je zgled za upravljanje in primerno ravnanje na drugih zavarovanih območjih in tudi zunaj njih. Pomemben del naloge je tudi sodelovanje pri pripravi novega predloga zakona o Triglavskem narodnem parku oziroma pri izvajanju nadaljnje procedure.

Vlada je v svojem dopolnjenem normativnem programu dela Vlade Republike Slovenije za leto 2009 načrtovala skrajni rok obravnave predloga zakona o Triglavskem narodnem parku na Vladi za 4. julij 2009.

Sprašujem vas, gospod minister: V kateri fazi je obravnava predloga zakona? Če so, katere ovire so, ki znova podaljšujejo sprejem zakona?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo predsedujoči, hvala tudi za vprašanje.

Kar se tiče zakona o Triglavskem narodnem parku je ambicija Ministrstva za okolje in prostor, da ta zakon čim prej vložimo v proceduro. Veste, da je zgodovina tega zakona že dolga, gre za enega od najstarejših zakonov, ki izhaja še iz osemdesetih let in na vsak način je potrebna prenova te zakonodaje. Moram reči, da mi je žal, da Državni zbor v prejšnjem sklicu zaradi časovnih omejitev ni prišel do sprejetja tega zakona, ker ocenjujem, da je bil tekst, ki je bil pripravljen, zadosti kvaliteten, da bi ga lahko Državni zbor sprejel in s tem posodobil zakon, ki je nujno potreben prenovitve. Zlasti gre za to, da želimo upoštevati tudi razvojne možnosti, ki jih nudi Triglavski narodni park. Vemo, da gre tu stalno za tehtanje ravnovesja med razvojem in varovanjem narave. Ne nazadnje je Triglav pomemben slovenski simbol in iz tega razloga je treba to območje tudi ustrezno zavarovati.

Glede konkretnega postopka lahko povem, da smo imeli v času mojega ministrovanja v teh nekaj mesecih kar veliko usklajevalnih sestankov, kjer smo ponovno preverili usklajenost besedila. Povsem jasno je, da ne bo popolnoma usklajeno z vsemi zainteresiranimi, se pravi, od nevladnih organizacij do lokalnih skupnosti, kjer želimo doseči čim širšo stopnjo soglasja, ter do vseh drugih, ki se pojavljajo v tem narodnem parku, gre tudi za lovske družine in tako dalje. Res je, da smo načrtovali vložitev tega zakona v vladno proceduro za 4. julij. Tako bi se tudi zgodilo, če ne bi na

sestanku, ki smo ga imeli v mesecu juniju v Bohinju, prišlo do 13 zahtev lokalnih skupnosti z območja Triglavskega narodnega parka, in kjer smo bili dogovorjeni, da te zahteve še enkrat pregledamo, proučimo, zato da ne bi prišlo do kakšnega nesporazuma, in da nato takoj vložimo zakon v proceduro. Moram reči, da imam v sredo še zadnji sestanek s predstavniki občine Bohinj, gre za vprašanje sedeža Triglavskega narodnega parka, pa tudi s predstavniki Lovske zveze Slovenije, ker so bili na tistem zadnjem usklajevalnem sestanku odsotni iz opravičljivih razlogov. Tako da računam, da bo v sredo to zadnje usklajevanje in da potem vložimo zakon v vladno proceduro. Tako računam, da bi lahko septembra zakon bil na Vladi sprejet, ker bo šel najprej v medresorsko usklajevanje in potem v proceduro v Državni zbor. Menim pa, da je skrajni čas, da ta zakon sprejmemo, ker dejansko stari zakon ne omogoča ustreznega razvoja na tem območju.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Želite še dopolnilno obrazložitev?

DANIJEL KRIVEC: Ne, zahvaljujem se ministru za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod dr. Peter Verlič bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet.

Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani minister dr. Vlačič, kolegice, kolegi.

Vprašanje, ki ga zastavljam, je vezano na odstop generalnega direktorja Slovenskih železnic gospoda Tasiča.

Vemo da ste vi in tudi predsednik Vlade postavljali pogoj, da se generalni direktor odpove eni izmed funkcij, ki jo opravlja oziroma da naj se odpove vodenju županovanja, ker pač sistem zahteva celega človeka. Vendar pa je potem pri samem odstopu, ko je odstopil, citiram njegovo izjavo, ki sem jo dobil iz medijev, dejal: "da direktor državnega podjetja, ki mu politika ne nudi široke podpore, ne vodi firme, ampak hodi v službo." Potem pa nadaljeval: "Ni odgovorno odstopiti, ampak neodgovorno voziti vlak z 8 tisoč zaposlenimi z na ta način zvezanimi rokami."

Zdaj se postavlja vprašanje:

Ali je ozadje odstopa kje drugje?

Zato vas minister sprašujem:

Katera politika mu je zavezala roke? Vemo, da, kot lastnik izvršuje vlogo lastnika Vlada. Opozicija mu sigurno ni mogla zvezati rok. Če mu jih je, mu jih je politika koalicije.

Zato vas sprašujem kot ministra za promet:

Ali ste morda vi ali predsednik nadzornega sveta kakorkoli vplivali oziroma nad direktorjem izvajali kakšne politične pritiske za to, da se verjetno v ozadju najbrž

dogajajo neki tektonski premiki, ki so za enkrat še po kuloarjih, pa bodo najbrž prišli tudi na plan, da gre za razbitje Slovenskih železnic v končni fazi in z ogroženo eksistenco, po moje, kakšnih 5 tisoč ljudi, ko boste, če to nameravate, prodali tovorni promet, pa se je morda generalni direktor temu uprl, pa je na ta način sporočil, da pač vsaj v svojem odstopu pove, da pravzaprav županstvo ni bil glavni razlog, ampak neki scenariji, ki so za Slovenske železnice in obstoj ljudi na Slovenskih železnicah in zaposlenih takšni, ki peljejo v podobno usodo, kot .../Opozorilni znak za konec razprave./... Muro?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Jaz sem zelo vesel tega vašega vprašanja danes iz več razlogov. Bom imel možnost povedati nekaj stvari.

Dr. Tasič je eden izmed ljudi, ki ima izkušnje z vodenjem velikih sistemov. Uspešno je vodil Slovensko industrijo jekla. Zaradi tega je verjetno tudi užival podporo nadzornega sveta. Mojo je. Ko je prišel na Slovenske železnice, je on podpisal dokument, da bo odstopil kot župan občine Prevalje. To je bil pogoj, da so ga nadzorniki potrdili za direktorja Slovenskih železnic. To bi rad postavil v kontekst. Kontekst je pa naslednji. Vi ste štiri leta na prometnem ministrstvu imeli priložnost kar precej vplivati na Slovenske železnice in Slovenske železnice že kar nekaj let tonejo. Ni toliko težava s tem, ko nekdo postavi direktorja, ki potem gre ali pa ni uspešen ali pa karkoli, ampak tisti, ki bo našel pravega direktorja, bo junak oziroma pravi direktor bo moral biti tak mušketir, da bo to firmo potegnil naprej. Vi se že res dolgo ukvarjate s Slovenskimi železnicami, jih poznate do kosti. In tonejo od vedno. Sto milijonov smo samo letos dali v njih. Precej več, kot ste vi predvidevali v vašem proračunu, ko smo morali dati nekaj deset milijonov zraven, ker ste premalo dali glede na lanskoletno realizacijo. Ampak pustimo to ta trenutek na strani.

Dejstvo je, da je dr. Tasič podpisal, da bo odstopil. Potem so me spraševali novinarji, zakaj je toliko časa minilo od takrat, ko je rekel, da bo odstopil, pa do takrat, ko je potem dejansko on sam odstopil. Tudi ko postaneš recimo minister ali pa poslanec, imaš nekaj časa, da urediš svoje zadeve. Če imaš s.p., imaš nekaj mesecev, da ga zapreš, če imaš podjetje, imaš nekaj časa, da preneseš lastništvo na nekoga drugega in tako naprej. In tako smo računali tudi pri dr. Tasiču, ki je užival zaupanje. In tudi številne njegove poteze na železnicah so bile dobre. To sploh ni vprašanje. Vendar nismo od njega zahtevali nič posebnega, razen tega, kar je on sam podpisal. Ob tem je treba imeti v mislih to, da mu nihče ne bi ničesar rekel, in to sem mu tudi jaz osebno

povedal, če bi, ko mu je na občinski svet, kar je sicer v nasprotju s tem, kar so načela demokracije, če nekdo želi odstopiti in če je bil izvoljen od ljudi, potem seveda občinski svet res nima kaj o tem pravzaprav odločati na nasproten način. To so osnovna temeljna demokratična načela. Vendar pa, če že so to naredili na občinskem svetu, bi on sprožil postopke pred Upravnim sodiščem in bi bila zadeva zaključena za nas. Samo postopke bi sprožil. Ker tega ni naredil, smo mu rekli večkrat, naj ta svoj status uredi. To pa zato, ker je zgodovina Slovenskih železnic taka, da smo imeli tam ljudi, ki so bili hkrati župani, pa profesorji, pa direktorji v prostem času. In smo želeli, da je človek tam z glavo, dušo in telesom cel čas. Če kdo bolj v tej dvorani, vi veste, da mora biti: z glavo, dušo in telesom non stop, 24 ur na dan. Ker nekateri prej, še pod vami postavljeni, niso bili. To je bil osnovni temeljni razlog, ker je iskrena želja, da se ta železniški sistem uredi. Jaz sem vam že večkrat rekel, pri meni ni vprašanje razbitje, enotni sistem, holding, ampak sistem, ki bo funkcioniral. Vi ste že 20 let v Slovenskih železnicah, sodelujete pri tem sistemu, ste ga imeli možnost štiri leta pravzaprav zelo zelo oblikovati, pa niste našli za enkrat formule. Tudi jaz jo iščem.

Zato lahko sedaj povem, ker imam še nekaj časa, da smo se odločili, da bomo študijo, ki ste jo vi pripravili, nadgradili. Mislím, da jutri ali pa najkasneje pojutrišnjem bo objavljen razpis za dopolnitev te študije, ki ste jo vi začeli pripravljati. Ta študija bo dala odgovore na najboljšo možno organiziranost Slovenskih železnic in pa celotnega sistema pri nas, javnega železniškega. Potem bomo pa naredili še eno drugo študijo, ki bo pa predvidela blagovne tokove, da bomo videli, ali se v Republiki Sloveniji splača dati toliko, kot ste vi naračunali, 8,8 milijard v slovenski železniški infrastrukturni sistem. Jaz sem optimist, da bo to šlo, ampak moramo imeti za to argumente, ker to je zelo zelo zelo veliko denarja. In če je tukaj zgodba, če je Slovenija lahko logistična platforma za ta del sveta, če to je strateška prednost Slovenije, potem bomo .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Dr. Verlič, izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Mislím, da glede koncepta ureditve slovenskega železniškega sistema bomo v tem parlamentu še imeli možnost razpravljati o tem, kaj smo mi, pa vi, pa oni in tako dalje.

Jaz bi se osredotočil na vprašanje, ki sem ga postavil, pa žal nisem dobil odgovora nanj. Žal mislím, da nisem dobil odgovora nanj, kajti če že gremo na sam postopek imenovanja generalnega direktorja Slovenskih železnic, potem ste, se mi zdi, ravno vi prekršili tisto pravilo, ki ga je postavil predsednik Vlade in Vlada skozi kadrovske akreditacijske svete in način, kako bo direktor Slovenskih železnic imenovan: z

javnim razpisom. Ni bil imenovan z javnim razpisom. Imenovan je bil direktno, vi ste ga postavili. Vi ste ga priporočili in nadzorni svet ga je imenoval. Toliko o samem imenovanju.

Vendar ponovno sprašujem:

Ali je bil razlog, glede na to, da je to generalni direktor v svoji odstopni izjavi tudi izjavil, da mu je politika zavezala roke, da je to tisti glavni razlog in ne to, da je župan?

Ali je to potem povezano že s kakšnim scenarijem, konceptom, ki se bo dogajal zadaj za vsemi študijami in pomeni razbitje sistema Slovenskih železnic, prodajo samo tistega dobičkonosnega dela tovornega prometa, ki je najbolj poceni, infrastruktura gre nekam, ne vem, nekam po svoje z davkoplačevalskim denarjem, zraven pa se ogrozi delovna mesta, po moji oceni, 5.000 ljudi? To sem vas vprašal in ta odgovor si želim.

Ali ste izvajali kakšne pritiske nanj, da ta koncept uveljavi, pa se z njim ni strinjal? Ne vem, sprašujem.

To sem vas vprašal in ta odgovor si želim.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Najprej glede javnega razpisa. Vlada je, verjetno ste preslišali, ugotovila, da nadzorni svet ni kršil pravil Vlade o imenovanju. Vlada je po tem sprejela sklep, da je imenovanje z javnim razpisom, po tem z javnim razpisom ali z drugimi dobrimi praksami, če Vlada tako odloči. Pred tem pa tega sklepa ni bilo. In ni bila kršena ne politična in ne kakšna druga zaveza, ki jo je ta Vlada dala. To je treba enkrat za vedno razčistiti. In je to Vlada tudi sama ugotovila. Bil je imenovan na podlagi drugih praks: to je razgovor predsednika nadzornega sveta z raznimi kandidati in potem je bil on predlagan.

Kar se pa tiče njegove izjave o političnih pritiskih. Če je ta zahteva, da uredi svoj status, političen pritisk, potem je ta zahteva bila, kaj drugega pa ne. Glede drugega sem jaz, pa mi morate tu iskreno verjeti, popolnoma odprt.

Kakšen sistem bo najboljši za Slovenske železnice, ta trenutek nimam odgovora. Odgovor je strokovno - politične narave. Strokovno je v toliko, da je treba glede na to, kaj Slovenija politično želi s Slovenskimi železnicami, kaj politično želi s prometom v Sloveniji, potem se glede tega strokovno odločiti, kaj bi bilo najbolje. Ko bomo vedeli, kaj želimo - jaz vem, kaj mislim, da je prav, vendar morajo določene številke to pokazati, ker gre za prevelike denarje, da bi to kar na pamet naredili.

Kaj dosti drugega k temu nimam dodati. Zadnja stvar je, ki bi jo želeli, da bi 5.000 ljudi izgubilo delo, prosim lepo. Slovenske železnice so velik sistem. Sistem, ki že z naravnim procesom izgublja precej delavcev na leto, ki ima tudi precej

staro strukturo. Tako da ne vidim te nevarnosti, da bi zaradi naših ukrepov ljudje izgubljali delo. Nasprotno, celo ko smo se pogovarjali s predstavniki nemških železnic, ko sem se pogovarjal z nemškim ministrom, mi je celo rekel, da če bo vse šlo tako, kot si mi želimo, da bo treba še dodatnih ljudi; to so bile njegove besede, ki so me zelo razveselile. Zadnja stvar je, da bi šli v neke reze, zaradi katerih bi ljudje izgubljali delo. Danes je na splošno tako ali tako v svetu vrednota delovno mesto, ne samo profit, ali pa celo ne profit, ampak delovno mesto; in to od akcij te Vlade tudi vidite. Tako da bi bili ukrepi taki, da bi zaradi naših ukrepov veliko ljudi izgubilo delo, ne. Je pa treba optimizirati ta sistem. Treba je najti odgovore na vprašanja. Treba je najti sistem, ki bo najboljši, glede na to, kar želimo z našimi železnicami.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Dr. Verlič, prosim.

DR. PETER VERLIČ: Skladno s poslovníkom želim, da se o odgovoru ministra opravi razprava v Državnem zboru. Deloma je bilo odgovorjeno, vendar pa mislim, da je teža vprašanja glede samega imenovanja direktorja Slovenskih železnic in potem vseh postopkov naprej, ki sledijo. Namreč, zdaj pa naj bi direktorja iskali, tako kot se je izrazil predsednik nadzornega sveta in tudi vi - zdaj pa iščemo junaka z javnim razpisom, ko pa smo pred tremi meseci, kolikor je preteklo, želeli imeti direktorja takoj, zdaj pa ga bomo iskali z javnim razpisom.

Mislím, da je potrebna razprava o tem vprašanju, o samem prvem človeku, o načinu, o postopkih, ki jih tudi ta vlada vodi. Jaz se tukaj ne strinjam, da je bilo vse korektno. Korektno je bilo potem, ko ste na vladi "post festum" ugotovili, da je tudi tako možno, glede na vse obljube, ki so bile dane: kadrovska - akredicijski sveti.

Mislím, da so te stvari tako pomembno, da se mora o njih, o tem odgovoru in tem vprašanju opredeliti tudi Državni zbor.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: O predlogu poslanca dr. Petra Verliča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za promet na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

In še gospod Rudolf Petan, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.

Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo.

Vprašanje za ministra za okolje in prostor.

Cestna infrastruktura je izrednega pomena za razvoj vsake države, to velja še posebej, ko se za investicije zanimajo

tujci, ki direktno iščejo lokacije na mestih z urejeno infrastrukturo: cestno, železniško ali kakšno drugačno. Opaženo pa je, da v tem trenutku, dobro, to ne mislim danes, ampak v zadnjem obdobju, soglasodajalci za gradbeno dovoljenje, dobesedno, vsaj to, kar naredijo, je zaviranje gradnje. Največ teh je žal pod okriljem Ministrstva za okolje in prostor. Ampak to ne pomeni, da gospod minister kažem na vas, da ste vi krivi, saj ste šele dobrega pol leta. Ampak dejstvo je takšno.

V tem primeru bi se omejil na vodarsko stroko, ki marsikje postavlja izredno visoke standarde. Ne trdim, da nimajo vedno prav, ampak ponekod pa postavljajo standarde; bom potem povedal tudi konkreten primer, ki omogočajo tudi gradnjo. Zato sprašujem ministra: Ali ste seznanjeni s tem dogajanjem, da se takšne stvari lahko dogodijo, da so tudi, konkretno v temu primeru zaradi rudarske stroke, ogroženi projekti in da zahtevajo mogoče stvari, ki niti niso izvedljive ali pa da bi zaradi tega bilo treba celo rušiti tiste gradnje, ki so se pred nekaj leti zgodile? Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, predsedujoči.

Žal mi je, da mi niste omenili konkretnega primera, ne vem, ali gre mogoče za to križišče v Lipi pri Slovenskih Konjicah, ker imam informacijo, da vas to zanima.

Kar se tiče vodnih soglasij. Vi veste, da Zakon o vodah določa, pod kakšnimi pogoji mora pravna oseba oziroma fizična oseba pridobiti vodno soglasje, in sicer kadar namerava izvesti poseg v prostor, ki vpliva na vodni režim ali pa na stanje voda. Vi veste, da vremenske spremembe se nam dogajajo, veste, kaj se je v zadnjih dneh dogajalo, na primer, v okolici Šoštanja, kaj se nam je dogajalo v železnikih in tako dalje. Zato sem tukaj mnenja, da je potrebno upoštevati stroko, ker ko pride do neke hujše nesreče, po navadi lahko ugotovimo, da stroka ni bila upoštevana. Ne spuščam se pa v to, ali stroka daje prave rešitve, prave odgovore na te izzive.

Kar se tiče konkretnega primera, dejansko gre za križišče v Lipi. Tam se želi izvesti rekonstrukcija, se pa posega seveda v vodni režim in pa tudi v vodno stanje. Zato je za to rekonstrukcijo potrebno pridobiti vodno soglasje. Ko sem pogledati ta spis, sem ugotovil, da je investitor že 20. maja 2007 podal takšno vlogo in da smo mi informacijo, ker postopek je takšen, da če nekdo želi graditi, opraviti nek poseg na območje v prostoru, ki lahko vpliva na vodni režim, mora najprej investitor pridobiti od Agencije za okolje informacijo o pogojih, pod katerimi lahko izvede takšen poseg. In moram reči, da je bila ta informacija izdana v mesecu juniju. Dolgotrajen postopek je argumentiran s tem, da gre za zelo

občutljiv poseg. Sam se seveda ne morem spuščati v to, ali gre res za občutljiv ali ne. V glavnem s strokovnega vidika gre za zelo zahteven poseg.

V zvezi s tem lahko povem, da v tej informaciji o pogojih gradnje so postavljeni naslednji tehnični pogoji: investitor mora ob izgradnji izvesti vse ukrepe, da v primeru poplave ne bo prišlo do škodljivih vplivov na vodni režim in pa na vode; v času izvedbe nameravanega posega je treba načrtovati vse varnostne ukrepe za primer nastopa visokih vod potoka Koprivnice; sestavni del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tudi hidrološka in hidravlična presoja vodnega režima, iz katerega bo razvidna poplavna varnost območja pred izgradnjo objekta in po njej. Veste, kakšne škode se tudi dogajajo s tega naslova, če so na primer, ne vem, te rekonstrukcije, te struge napačno peljane. Vemo, da lahko pride do hudih poplav na območjih, ki so v tem trenutku naseljena. Nadalje, ureditev struge mora biti zasnovana tako, da ne bodo poslabšane obstoječe pretočne razmere in projektna rešitev mora vsebovati tudi rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih odpadnih voda z javnih cest in tako dalje.

Jaz kot minister za okolje in prostor se seveda ne morem spuščati v te konkretne tehnične zahteve. Tukaj je pač treba zaupati stroki. Res pa je, dokler se ne zgodi nesreča, nekaj nepredvidenega, do takrat je vse v redu. Ko se pa zgodi, potem pa seveda smo vsi modri. Zato je prav, da smo glede na te nove okoliščine, ki se nam pojavljajo v zadnjih letih, izjemno previdni.

Moram pa reči, da vloga za vodno soglasje s strani investitorja po informaciji, ki jo imam jaz, še ni bila vložena. Je pa povsem jasno, kaj mora vse vloga vsebovati, da bo izdano vodno soglasje in s tem tudi omogočen ta poseg v ta prostor. Gre za rekonstrukcijo tega križišča. Se pa strinjam, da morda včasih so pa res kakšne stvari pa neracionalne in da včasih zahtevamo preveč. Seveda je pa pri teh vprašanjih zelo težko oceniti, ali res kdaj zahtevamo preveč, ker to je po navadi jasno, ko se zgodi .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Petan izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Dovolite, da najprej odgovorim, da to ni bilo lokalno vprašanje. Jaz sem vprašanje postavil tako, da je splošno. Postavil sem splošno, je napisano, gospod minister je potem zapeljal v nek primer na lokalnem nivoju. To je pa druga stvar. In gospod minister bi mi lahko odgovoril samo z da ali ne, ali pa zadnji stavek, ki mi ga je odgovoril, pa ne bi bilo nič narobe. Jaz bi bil zadovoljen in bi zdaj svoje vprašanje konkretiziral na konkretnem primeru. Ga bom pa prebral, sicer vam pa ne morem dokazati. In dovolite, da vam preberem, kaj pravijo drugi projektanti: "Ob upoštevanju vsega napisanega lahko

zaključimo, da je izvedba propusta neizvedljiva brez ustreznega varnostnega nadvišanja, saj ni mogoče urediti dostopa do stanovanjskih objektov..." in tako naprej. To se pravi, drugi projektanti pravijo, da tega ni mogoče narediti. Na tej osnovi vam skušam dokazati. "Če bi želeli vseeno izvesti oba propusta, bi bilo treba rekonstruirati tudi obstoječi propust, ki je bil opravljen leta 1993." Bilo bi treba podreti nek most, mi pa sedaj ne gradimo tam ničesar drugega, kot samo širimo za tretji pas. To je vse.

In ne morem drugače dokazati, da vodarji zahtevajo preveč, kot da vam sedaj na osnovi splošnega vprašanja dajem konkreten primer. In sedaj še: "Profili za ta most so bili iz leta 1993." Nikoli ni bilo tam nobene poplave, nikoli. Tisti elementi za vodno soglasje so pač taki, da se neka zadeva, ki je že bila urejena v dolžini 50 metrov, podaljšuje na 80 ali pa 70 metrov. In če so prej vzdržali vse te vodne nalive, bi lahko tudi sedaj, s tem, da se samo razširjajo profili gorvodno ali pa nizvodno. Zato je moje vprašanje ali pa razmišljanje bilo v tem, da ponekod pretiravamo. Jaz ne kritiziram vodnega gospodarstva, samo vprašam, ali se to tudi drugod pojavlja, da kdaj pretiravajo. To sem hotel vprašati. Takšno pretiravanje pomeni ne nazadnje tudi nove projekte, ki seveda stanejo, nekdo jih pripravlja, pripravljajo jih pa strokovnjaki, ki - dobro, ne bom šel naprej. Dejstvo pa je, da bi se s to gradnjo lahko začelo že pred nekaj meseci, sedaj pa to še vedno čaka in ne vemo, kdaj bo prišlo na vrsto, denarja pa... .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sam ocenjujem, da je bilo to splošno vprašanje in s konkretnim primerom je bilo postavljeno veliko veliko praktičnih vprašanj, ki se dogajajo tudi drugod.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Predsedniku Vlade ter ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

Prekinjam sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. JULIJA 2009 OB 20.15 IN SE JE NADALJEVALA 14. JULIJA 2009 OB 9.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci, gospe in gospodje, pričenjamo nadaljevanje 8. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Zmago Jelinčič Plemeniti, Milenko Zihnerl in Jožef Jerovšek. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA,**

SKRAJŠANI POSTOPEK. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima dr. Igor Lukšič, minister za šolstvo in šport.

DR. IGOR LUKŠIČ: Spoštovani predsednik! Cenjene poslanke, cenjeni poslanci! Šolstvo je zelo pomembna zadeva in prav je, da ga na tak način tudi obravnavamo. Slovenci in Slovenke, državljani in državljanke Slovenije imajo dobro mnenje o šolstvu, ker je to gotovo eden najboljših sistemov na Slovenskem od nekdaj. Zato je treba šolstvo negovati s posebno mero odgovornosti. Tako smo se na ministrstvu lotili popravkov zakona o financiranju in organizaciji šolstva. O spremembah zakona smo vodili odprto razpravo z vsemi ključnimi akterji: sindikatoma, predstavniki staršev, predstavniki občin, z dijaško organizacijo in predstavniki ravnateljev. V pripravi so sodelovale tudi pravne službe na ministrstvu, Vladi in Državnem zboru. Vključil se je tudi Državni svet. H končni verziji so veliko prispevali tudi poslanci in poslanci na Odboru za kulturo, šolstvo, šport in mladino. Tako imamo pred seboj dobro premišljen strukturiran predlog.

Zakaj te spremembe, ki jih imamo danes na mizi? Odgovor je preprost: ker hočemo dati jasen signal, da šola na Slovenskem temelji na učiteljih, da so učitelji dobri in da so šole dobre. Okrepiti hočemo predstavo, da v šolah teče pedagoški proces, za katerega imajo največjo odgovornost prav učitelji. Od tu izhaja tudi njihova večja teža pri upravljanju šol. Namesto formule 3:3:3 uvajamo formulo 5:3:3, tako bomo v svetih šol imeli 5 predstavnikov učiteljev, tri predstavnike staršev in 3 predstavnike skupnosti oziroma ustanovitelja. Pri tem ohranjamo, in to posebej poudarjam, partnerstvo. Upravljanje šole je partnerski proces. Vsaka skupina od prej imenovanih treh je avtonomna in tako tudi vstopa v svet šole. Starši in skupnost imajo pomembno korektivno vlogo v pedagoškem procesu in tudi v upravljanje šole. Tako jim je odmerjen vpliv v svetu. Torej starši ne morejo ustanavljati skupin s področja vzgojno-izobraževalnega dela, ker je to pristojnost učiteljev. To urejamo v 2. členu. Sprememba zakona uvaja tudi dva predstavnika dijakov v svete srednjih šol in dijaških domov. S tem hočemo dati jasno sporočilo slovenski javnosti in dijakom: pedagoški proces je tudi proces oblikovanja demokratične politične kulture. Ta pa se lahko odvija samo tako, da so dijaki vključeni v upravljanje šol, v pripravo odločitev, ki najbolj zadevajo njih same. Samo razglabljanje o domovinski in državljanski vzgoji je premalo za učinkovito vzgojo demokratičnih državljanov. Dijaki morajo prevzemati tudi odgovornost za upravljanje pedagoškega procesa.

Glede financiranja zasebnih šol samo povsem javno zapisujemo, da je delež javnih sredstev 85%, ne glede na metodologijo določanja cen programa. V zakon vračamo posebno

zaščitno javne mreže osnovnih in glasbenih šol. Financiranje zasebne šole ne sme ogroziti obstoja in razvoja javne šole v določenem okolišu. To je ne samo odgovornost države, temveč je njena dolžnost. Nemogoče je, da bi država financirala privatne šole, hkrati pa dovoljevala, da ji javne šole propadajo. Torej gre samo za to, da ta minimalni pogoj zaščitimo.

V zakonu rešujemo tudi položaj učiteljev, ki učijo po vseh predpisih, če pa bi hoteli zamenjati šolo, pa bi bili neprimerni za poučevanje. Gre seveda za vprašanje izobrazbe. Rešujemo položaj samo tistih, ki že učijo, jasno pa ohranjamo visoke zahteve za izobrazbo vseh učiteljev in vzgojiteljev, ki na novo stopajo v šolsko polje. Podobno je z ravnatelji.

Spoštovane poslanke, poslanci, predsednik! Prepričan sem, da je dosedanja razprava podprla vse usmeritve sprememb zakona, da so se izjasnili vsi socialni partnerji in da imamo na mizi dobro premišljen predlog, tako da bo Državni zbor o njem lahko razpravljal in sklepal. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo. Besedo dajem mag. Majdi Potrata za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister in gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci. Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja na 9. seji 24. junija 2009. Predlagal ga je po skrajšanem postopku in to po 142. členu Poslovnika Državnega zbora, ker je tako odločil tudi Kolegij predsednika Državnega zbora na 26. seji. Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon preučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika in dala pripombe k šestim členom. V pisnem poročilu jih imate natančno naštete. Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog zakona podprla. V mnenju komisija ugotavlja, da predložena novela v 5. členu sledi predlogom Državnega sveta, ki je v obrazložitvi odločilnega veta k zadnji noveli tega zakona oktobra 2007 podpiral financiranje zasebnih šol v obsegu 85% sredstev s strani države oziroma občine. Podprla je tudi 7. člen novele, ki podaljšuje zaščito za učitelje in vzgojitelje, ki so do uveljavitve ZOFVI iz leta 1996 izpolnjevali pogoje za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela in niso prekinili delovnega razmerja na tem področju.

Amandmaje so vložile štiri koalicijske stranke k 1., 5., 7., 8., in 10. členu ter za novi 7a. člen in za nova 9a. člen in 9b. člen. SDS, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke je predložila amandmaje k 1., 4., 5., 6., 8., in 10.

členu. SLS, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke k 1., in 6. členu in poslanec Franc Pukšič k 7. členu.

Odbor je opravil v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in vloženi amandmajih. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Državnega sveta in Sindikatov vzgoje izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, predsednica Društva ravnateljev, predstavnik Aktiva svetov staršev in predstavnik Družinske pobude. Predstavniki Poslanske skupine SDS niso sodelovali pri tej točki, saj so napovedali odsotnost vseh članov poslanske skupine.

Minister dr. Igor Lukšič je uvodoma podal dopolnilno obrazložitev predloga zakona, poudaril je partnerstvo, ki zahteva, da se gradi na avtonomiji sestava svetov, takšna kot je zdaj v zakonu, pa je enakost in ni partnerstvo. Pojasnil je tudi nekatere druge določbe v zakonu. V dodatni predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe pa je predstavnica posebno pozornost namenila rešitvam iz 8. člena in temu, ali gre pri tem členu res za prehodno določbo, poleg tega je dala pripombe še k 9.a členu in temu je odbor sledil tako, da je na dopolnjeni predlog zakona pripravil posebne amandmaje, ki jih tudi vidite v pregledu amandmajev.

V okviru razprave o posameznih členih so člani in članice odbora največ pozornosti namenili določbi 1. člena ter vloženi amandmajem k temu členu, razprava je pokazala različnost stališč, ena skupina poslank in poslancev je zagovarjala predlagano spremembo sestave svetov, druga pa je podpirala tisto sestavo svetov, ki je bila vpeljana z novelo ZOFVI iz leta 2006. Po končani razpravi o posameznih členih predloga zakona in vloženi amandmajih je odbor sprejel amandmaje štirih poslanskih skupin, ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke in Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Brezpredmetni so postali trije amandmaji.

Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena sprejel še dva amandmaja in v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je tako pripravil dopolnjeni predlog zakona in ta je pred vami in vam ga odbor posreduje v odločanje. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Vasja Klavora v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani minister, državna sekretarka, spoštovane poslanke in poslanci!

V naši poslanski skupini podpiramo Predlog novele Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Po navedbah ministra je namen zakona tudi ta, da se zaščiti javno

šolstvo pred zasebnim, zlasti kar zadeva osnovne in glasbene šole, ob tem da imajo učenci še vedno možnost izbire med zasebno in javno šolo. Predlog zakona prinaša tudi povečanje števila učiteljev v svetih šol. Torej, 5:3:3, kar mi podpiramo. To je sporočilo, da je glavno odgovornost za delo v šolah na učiteljih. Morda bi bilo prav omeniti tudi to, da so, in ne pozabite, tudi starši pomemben dejavnik pri delovanju šol, saj gre ne nazadnje za varstvo, vzgojo in izobraževanje njihovih otrok. Vendar upamo, da bodo tudi v tej formuli, kot je bila 5:3:3 imeli starši pomembno vlogo in da bodo lahko izrazili tisto mnenje, za katerega je treba, da tudi pri tem procesu sodelujejo.

Predlog novele med drugim tudi vrača dijake v svete srednjih šol in dijaških domov. Po naši oceni je to pravilna odločitev, saj so dijaki v srednjih šolah glavni subjekt vzgojno-izobraževalnega procesa.

V poslanski skupini želimo izraziti še en pomislek, en kritičen pomislek, in sicer glede zaščite statusa ravnateljev, ki bi jim moralo prenehati delovno razmerje, ker naj bi imeli po veljavni interpretaciji neustrezno izobrazbo. Predlog novele sedaj jasno definira, da je ustrezna katerakoli visokošolska izobrazba, s tem da ravnatelj izpolnjuje pogoje, da lahko uči katerikoli predmet. Ta določba, po naši oceni, postavlja učitelje v neenakopravni položaj z ravnatelji, saj morajo učitelji strogo izpolnjevati zahtevane izobrazbene standarde, ravnateljem pa po novem ne bo treba. To je, po naši oceni, nekoliko diskriminatorno do učiteljev in hkrati neprimerno, saj bo to privedlo v položaj, da bo oseba, ki nosi odgovornost za strokovno in poslovno delovanje šole, lahko imela nižjo izobrazbo od svojih podrejenih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki menimo, da je sprejetje sprememb in dopolnitev zakona smiseln in dober, s tem da je pri tem treba navesti vseeno nekaj zadržkov.

Pozitivne rešitve so vsekakor krepitev položaja delavcev vrtcev in šol v svetih, torej samih izvajalcev učnega in vzgojnega procesa in učiteljev.

Pozitivno je tudi na nek način uvedba zaščitne norme, ki določa, da se zasebna, osnovna in glasbena šola ne financirata iz javnih sredstev, če bi bila s tem ogrožena obstoj in razvoj javne šole v šolskem okolišu. Tukaj bodo sigurno stališča razdvojena. Tudi je smiselno, da za skupino strokovnih delavcev, še zlasti ravnatelje, ki so pridobili visokošolsko izobrazbo druge stopnje, ki sicer ne ustreza zahtevani izobrazbi za učitelje oziroma strokovnega delavca v osnovni

šoli, v predhodnem obdobju, zakon določa, da so lahko imenovani za ravnatelja.

Predlog sprememb in dopolnitev zakona bo vsekakor naletel na razdvojene odzive ne samo med poslanci, ampak tudi med ljudmi širom Slovenije. S spremembami se bo vsekakor okrepila vloga pristojnosti kot tudi odgovornosti samih izvajalcev učnega procesa ter učiteljev. Mislím, da je to tudi prav, vendar pa žal s predlogom vsekakor ne bo dosežen namen, ki ga najbolje ponazarja stari slovenski rek: "Volk sit, koza cela". Istočasno se namreč odvzema sorazmerna pristojnost in vloga staršev oziroma predstavnikov lokalne skupnosti, kajti njihova zastopanost v sveti zavodov postaja sorazmerno manjša. Zato tudi upravičen odziv civilne družbe, kot na primer Društva za družini naklonjeno družbo, čigar stališče vam predstavim kar v povzetku, v enem stavku: "Namesto da bi Vlada v teh trenutkih starše bolj vključila v skupno iskanje rešitev, jim zmanjšuje vpliv in sorazmerno zastopanost v svetih šol. To je povsem v nasprotju s strokovnimi usmeritvami, saj starši v šolah in vrtcih stalno poslušamo o vedno večji potrebi po sodelovanju, odgovornosti staršev v procesu vzgoje in izobraževanja." Toliko v premislek.

V Slovenski nacionalni stranki pogrešamo tudi predlog morebitnih sprememb v zvezi s postopki imenovanja in razrešitve ravnateljev. Kajti, kot veste, je to toliko zapleten postopek - za imenovanje enega navadnega ravnatelja vrtca ali šole je nerazumno dolg in zapleten. Razen tega so v svetu zavoda itak predstavniki vseh zainteresiranih struktur, ki zastopajo svojo bazo brez omejitev, zato tudi sedaj niso dolžni upoštevati mnenja svoje baze, le postopek. Tega ne poznajo v nobeni drugi branži ali državnih organih Slovenije. Recimo, se pravi, če so v svetu šole predstavniki učiteljev, predstavniki staršev, predstavniki lokalne skupnosti, čemu potem zbiranje vseh teh mnenj, ki traja neverjetno dolgo, ko pa, recimo, imajo njihovi predstavniki vsa pooblastila, da samostojno odločajo o imenovanju in prav tako o razrešitvi. Ker pogledate, obstaja unicum; se pravi, pri imenovanju se zbira mnenje vseh teh predstavnikov delavcev, staršev in lokalne skupnosti, pri razrešitvi pa svet zavoda samostojno odloča. Se pravi, je to neke vrste anahronizem, ki ga je težko razumeti. Obenem je postopek tudi nek unicum svetu. To je približno tako, kot če bi poslanci v Državnem zboru Republike Slovenije pred vsakim glasovanjem oziroma vsako odločitvijo, ki jo sprejmejo v parlamentu, predhodno organizirali referendum med državljani in si pridobili mnenje, na primer za izvolitev Vlade ali predsednika Državnega zbora. Se pravi, nekaj je tukaj vseeno nesmisla v tem. Če si izvoljen, potem imaš tudi pristojnosti in odgovornosti in zakaj potem ta postopek vleči naprej.

Še imamo v Slovenski nacionalni stranki kar nekaj pripomb, ampak generalno gledano je predlog smiseln. Glede zastopanosti dijakov v svetih šol imamo tudi pripombo, in

sicer bomo tako ali tako vložili amandma in o tem kasneje. V glavnem, mnenja bodo različna, odločali se bomo pa po svoji vesti najboljše. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Dober dan, spoštovani prisotni! Lepo pozdravljeni, gospod minister!

Najprej naj v zvezi s predlaganim zakonom povem, da v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ostro nasprotujemo načinu oziroma postopku sprejemanja vladnih predlogov zakonov v Državnem zboru. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, zakon namreč prinaša pomembne spremembe na tem področju, pa se kljub temu obravnava po skrajšanem postopku, ki je po Poslovniku Državnega zbora predviden za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona. Prav tako je bilo po našem mnenju v zakonodajnem postopku kršen 145. člen Poslovnika Državnega sveta, po katerem naj bi predsednik Državnega zbora v primeru, ko je v zakonodajni postopek predložen zakon, ki vsebuje določbe, s katerimi se neposredno posega v položaj in pravice lokalnih skupnosti, pozval pristojne organe lokalnih skupnosti, naj o teh določbah predloga zakona podajo svoje mnenje. To se ni zgodilo in mnenj lokalnih skupnosti ni v gradivu. Mnenje Združenja občin Slovenije, ki noveli zakona nasprotuje, pa na Odboru za šolstvo in šport ni bilo upoštevano.

Prav tako na odboru nista bila sprejeta amandmaja Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, s katerima smo poskušali popraviti dva najbolj sporna člena novele zakona, in sicer člen, ki predvideva drugačno sestavo sveta vrtca oziroma šole, in člen, ki omogoča nedopustno prekinitev financiranja zasebnih šol.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo mnenja, da je sestava sveta vrtca oziroma šole, ki je bila sprejeta z novelo zakona leta 2006, omogočila uravnotežen vpliv posameznih interesnih skupin pri oblikovanju in sprejemanju odločitev tega organa. Menimo, da vloga učiteljev s to spremembo ni bila zmanjšana, saj je v njihovi domeni področje pedagoškega, strokovnega dela in odločanja. Sedaj predlagana rešitev pa po našem mnenju posredno zmanjšuje del pristojnosti lokalnim skupnostim in staršem, kar se nam ne zdi primerno, pravzaprav se nam zdi sporno, saj naj bi bil po našem mnenju šolski sistem v prvi vrsti namenjen otrokom in staršem, šele v drugi pa zaposlenim.

Predlagane spremembe v institucionalnem in finančnem okviru pa imajo izrazito politično konotacijo. Politično konotacijo ima tudi 6. člen novele zakona, katerega črtanje smo predlagali. Predlagana dikcija namreč govori o tem, da

zasebni šoli ne pripadajo javna sredstva, če je zaradi vpisa v zasebno osnovno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole v šolskem okolišu. Ogrožanje javnih šol z zasebnimi je popolnoma nedoločljiv pojem, ki se lahko po tem čisto politično zlorablja.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ne razumemo, kako naj bi danes, ko imamo v zasebnih šolah manj kot 1%, le-te ogrožale javne šole. Če je konkurenčnost in odkrivanje novih kvalitetnih pristopov v izobraževanju ogrožanje, pa se resno sprašujemo, kaj so z našim šolstvom.

V Slovenski ljudski stranki torej menimo, da novela zakona zagotovo prinaša takšne spremembe, ki bi si zaslužile splošno razpravo, ne pa obravnave po skrajšanem postopku. Sama vsebina novele pa jasno kaže na pomanjkanje dialoga med zainteresirano javnostjo in predlagateljem, saj se predlagajo po našem mnenju nepotrebne in sporne spremembe. Ena izmed takih sprememb je tudi nerazumljiva dopolnitev 146. člena zakona, ki do sedaj zaposlenim učiteljem, ki imajo, denimo, 6. stopnjo izobrazbe in so vmes prekinili delovno razmerje za neko kratko obdobje, ne omogoča, da bi se še kdaj zaposlili v svoji stroki, torej v šolstvu.

Na podlagi povedanega je jasno, da v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlaganega zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Besedo ima Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani, gospod minister, sekretarka, kolegice in kolegi. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja podprli.

Predlagane spremembe in dopolnitve urejajo priznanje pridobljene izobrazbe ravnateljev, ki so si pridobili visokošolsko izobrazbo druge stopnje po študijskih programih, ki sicer ne ustrezajo zahtevane izobrazbe za učitelja oziroma strokovnega delavca v osnovni šoli. V prehodnem obdobju zakon določa, da so lahko imenovani za ravnatelja. Pri tem je potrebno priznati, da se na ta način ureja neustrezna razlaga v preteklosti Ministrstva za šolstvo, da bi taka izobrazba bila ustrezna. Zato je bilo zaradi enake obravnave treba pravno zakonsko urediti ta položaj na način izenačevanja vseh, ki kandidirajo za ravnatelje, ki so si po odločitvi sodišča do 1. februarja 2008 pridobili ustrezno stopnjo, a neustrezno smer izobrazbe. Pri tem je treba jasno poudariti, da sistem ne spreminja temeljnih določb, ko določa izobrazbene in druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za ravnatelje.

Z novelo se spreminja sestava svetov vrtcev oziroma šol. Navedena sprememba, ki v svete šol uvaja dodatna dva zaposlena

delavca v vzgojno izobraževalnem zavodu in v srednjem šolstvu ponovno vrača v sestavo sveta dijakov, ponovno krepi položaj, vlogo delavcev v svetih vrtcev in šol. Ta člen pomeni zagotavljanje tisto, kar je za kakovostno javno šolo bistvenega pomena, to je zagotoviti večjo avtonomnost učiteljev pri njihovem strokovnem delu. S to spremembo se je po mnenju Poslanskega kluba LDS ohranja partnerstvo med ključnimi deležniki, vključeni v najvišji organ upravljanja v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih, to je med delavci šole, starši in ustanoviteljem, v srednjih šolah pa tudi dijaki. Ker po našem mnenju šola stoji ali pade z učiteljstvom, je pomembno, da so v najvišjem organu zastopani nekoliko močnejše, hkrati pa jim navedena sprememba ne omogoča, da bi pomembne odločitve, kot so na primer sprejetje letnega delovnega načrta, sprejetje analize dela, imenovanje ravnatelja oziroma ravnateljice. Partnerstvo v delovanju šol in tako tudi v svetu zavodov je ključnega pomena, hkrati pa je pametno, da imajo zadosti besede v tem telesu tisti, ki so na koncu najbolj odgovorni za to, ali je šola bolj ali manj uspešna. Zato je prav, da jim s to spremembo jasno sporočimo, da naj delajo še bolje in da dajemo pomen njihovem glas. To je pomembno, ker v Sloveniji želimo in potrebujemo dobro šolo, v katero se veliko vlaga in so pričakovanja visoka. Kot pozitivno ocenjujemo tudi ponovno vključenost dijakov v svete srednjih šol in dijaških domov, saj se na ta način uresničuje njihovo usmerjanje v oblikovanje kot odgovorne državljanke, ki sprejemajo soodgovornost za sprejemanje odločitev, ki jih sprejema svet zavoda.

V Poslanskem klubu LDS podpiramo tudi spremembe, ki opredeljujejo financiranje zasebne šole v smislu zaščite obstoja javne osnovne šole v šolskem okolišu, v katerem se financira tudi zasebna šola. Zasebni šoli, kateri bi se za izvedbo programa zagotavljalo 85% sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje programa javne šole ne pripadajo javna sredstva, če je zaradi vpisa v zasebno osnovno šolo ogrožen edine javne šole oziroma je zaradi vpisa v zasebno glasbeno šolo ogrožen obstoj edine javne glasbene šole v istem šolskem okolišu.

V Poslanskem klubu LDS bomo podprli tudi rešitve, ki odpravljajo nejasnosti 146. člena veljavnega zakona. Tako za učitelje, ki imajo le šesto stopnjo izobrazbe, zakonska novela jasno določa, da imajo pravica opravljati vzgojno-izobraževalno delo do prenehanja neprekinjenega opravljenega dela na področju vzgoje in izobraževanja, pri čemer prekinitve, ki je krajša od treh mesecev, ne pomeni prekinitve neprekinjenega opravljenega dela na področju vzgoje in izobraževanja. Tako lahko omenjeni učitelji - po oceni jih je okoli 5 tisoč -, ki si v vseh letih od sprejetja zakona leta 1996 niso pridobili iz različnih razlogov druge stopnje izobrazbe, da v osnovni šoli, v glasbeni šoli, gimnaziji in poklicni, strokovni ter tehnični srednji šoli in vzgojitelji v domu za učence ter dijaškem domu enakovredno kandidirajo na

razpisih za prosta mesta na področju vzgoje-izobraževanja pod enakimi pogoji kot kandidati, ki imajo z zakonom in drugimi predpisi določeno izobrazbo.

Kot sem že omenil na začetku, bomo v Poslanskem klubu LDS podprli novelo zakona, .../Znak za konec razprave./... seveda pa ocenjujemo te spremembe kot ene izmed manjših sprememb zakonodaje na šolskem polju. Zato seveda pričakujemo, da bo bela knjiga, ki jo je minister že napovedal, odprla marsikatera druga področja in seveda v celoti pripravila spremembe zakona na tem pomembnem področju. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Še enkrat hvala za besedo, gospod predsednik. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog zakona podprla. Za to obstaja kar nekaj razlogov. Socialni demokrati menimo, da so vse spremembe, ki zadevajo šolstva, izredno občutljive in se morajo uveljavljati na podlagi temeljitih strokovnih argumentov. Ko pa smo pred novelo zakona, ki obsega 158. členov, novela pa 11, to se pravi, da izpolnjuje vse poslovniške pogoje za obravnavo po skrajšanem postopku, pa podpiramo to novelo zaradi tega, ker odpravlja nekatere ključne probleme, na katere so nas opozorili tudi tisti, ki so za dejavnost v šolstvu najbolj odgovorni; to so učitelji, ravnatelji, to je ne nazadnje tudi civilna družba.

Ko je v naše roke prišla raziskava o stresnosti učiteljskega poklica, je kar 84% naših učiteljev odgovorilo, da čutijo svoj poklic ali da menijo, da je to stresen poklic. O stresnosti tega poklica menijo tudi drugi evropske učiteljice in učitelji. In opozorila bi, da je temeljna preventivna dejavnost za doseganje večje učinkovitosti in boljšega počutja in zmanjšanja stresnosti na primerni ravni tudi participativno upravljanje. Gre za posodabljanje organiziranja in vodenja in participacija sodelujočih je tista, ki zaposlenim omogoča večjo soudeležbo pri odločanju in ob tem se krepi občutek pomembnosti in odgovornosti učiteljev in strokovnih delavcev. In to je tisti temeljni razlog, zaradi katerega Socialni demokrati podpiramo spremembo sestave svetov in bolje rečeno: ne sprememba, ampak vrnitev na prvotno stanje, ki je veljalo do leta 2006 in je bilo spremenjeno, ne da bi bila predložena kakršnakoli strokovna analiza o tem, da dotedanja sestava ne bi prinašala ustreznih odločitev. Torej, vračamo nekaj, kar je že bilo in kar je bilo dejansko odpravljeno tudi brez upoštevanja 145. člena Poslovnika na katerega se sklicujejo nekatere opozicijske stranke. Takrat je šlo za zmanjšanje števila zaposlenih v svetu, zdaj se niti lokalnim skupnostim niti staršem število predstavnikov v svetih zavodov ne zmanjšuje, ostaja enako, povečuje se samo število predstavnikov zaposlenih, pri čemer je pa treba

povedati, da je pet še vedno manj od šest, kar pomeni, da imajo tako starši kot lokalna skupnost še vedno večino v svetu.

Menimo tudi, da je vključevanje dveh predstavnikov dijakov v svete srednjih in poklicnih šol nujno potrebno zaradi tega, ker vidimo v tem tudi utrjevanje tistega, kar je v našem šolskem sistemu zelo poudarjeno. Namreč, poudarjena vloga državljske vzgoje. Kako mlade pridobiti za sodelovanje pri odločanju o družbenih vprašanjih, če jim v srednji šoli ne dovolimo odločati o stvareh, ki njih najbolj zadevajo. Tudi nekateri strokovnjaki poudarjajo, da bi dialog med učitelji in učenci in dijaki moral biti okrepljen in ne oslavljen in ne bi tega dialoga smelo izpodrivati dogovarjanje med učitelji in starši. Poleg tega je treba povedati, da je že odločba Ustavnega sodišča iz leta 2001 ugotovila, da ureditev, ki jo predlagamo v zakonu in samo povzema tisto prejšnjo odločitev, ni v neskladju z ustavo zaradi tega, ker Socialni demokrati zagovarjamo javno mrežo šol, dostopnost v javno mrežo šol kot zagotovilo največje stopnje pravičnosti v šolskem sistemu. Tu sta še določbi, o katerih je bilo tudi dosti govora; tako ureditev položaja zaposlenih s 6. stopnjo izobrazbo in tudi določba, ki govori o tem, kdo izpolnjuje pogoje za ravnatelja.

Kot povedano, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zakon podprli in podprli tudi amandmaje štirih koalicijskih strank. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Darko Menih v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi. Lep pozdrav.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo podali predlog za umik točke obravnave novele zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja na 9. seji Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino dne 24. 6. 2009, ker za obravnavo niso bili izpolnjena poslovniška določila oziroma 145. člen Poslovnika Državnega zbora, ki določa, da predsednik Državnega zbora v primerih, ko je v zakonodajni postopek vložen zakon, ki vsebuje določila, s katerimi se neposredno posega v položaj in pravice lokalnih skupnosti, na začetku zakonodajnega postopka pozove pristojne organe lokalnih skupnosti, naj o teh določbah predloga zakona v določenem roku dajo svoje mnenje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je bilo razlogov za omenjeni predlog več, in sicer; nesprejemljivo je, da so občine kot ustanoviteljice šol in plačnih materialnih stroškov, prevozi, investicije, standard, nadstandard, plače, ki jih ministrstvo ne prizna, izključene iz spreminjanja zakonodaje s področja vzgoje in izobraževanja

oziroma niso bile pozvane, da podajo svoje mnenje o noveli zakona. S predlogom novele ZOFVI gre za neposreden poseg v položaj lokalnih skupnosti, ki se jih v danem primeru znižuje in tako poslabšuje njihov položaj v celotnem procesu. To je skrajno nenavadna okoliščina, kajti treba je opozoriti, da so po drugi strani občine po zakonu ustanovitelj, torej tudi plačniki, obenem pa se jim, brez da bi jih kakorkoli formalno vprašali, jemlje njihove pravice in poslabšuje njihov položaj.

Veljavna zakonodaja določa, da se mora o vseh zakonih, ki zadevajo lokalne skupnosti, pridobiti mnenje lokalnih skupnosti, in sicer to nalagajo Ustava Republike Slovenije, Zakon o lokalni samoupravi in Poslovnik Državnega zbora. Zakon je bil vložen v zakonodajni postopek v Državnem zboru dva dni po sprejemu na Vladi Republike Slovenije, in sicer 11. maja 2009. Skladno s poslovníkom o delu Državnega zbora bi moral predsednik Državnega zbora pozvati pristojne organe lokalnih skupnosti, naj se opredelijo do predlogov sprememb. Časa za to je bilo več kot dovolj.

Tudi na sejo Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino ni bil povabljen nihče od predstavnikov ustanoviteljev, torej Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije, bil pa je le predstavnik SVIZA in Državnega sveta, ki je v eni osebi zastopal dve funkciji. V šoli imamo organe upravljanja in strokovne organe. Organi upravljanja je svet zavoda, določene so njegove pristojnosti, naloge: imenuje in razrešuje ravnatelja, sprejema program razvoja vrtca oziroma šole, potrjuje letni delovni načrt in drugo. Strokovni organi pa so zapisani v členih od 60. do 64. člena zakona, vzgojiteljski zbor, učiteljski zbor, oddelčni učiteljski zbor in drugi. Ti obravnavajo in odločajo o strokovnih vprašanjih ter dajo mnenje k letnem delovnem načrtu, katerega predlog pripravi ravnatelj.

V Sloveniji smo takšen sistem že imeli. Dogajale so se različne stvari, kot na primer pri imenovanju ravnateljev je bilo jasno, da nihče od zaposlenih ne bo proti kandidatu, če bo le-ta morda potem ponovno njegov nadrejeni. Enako je bilo pri ocenjevanju uspešnosti ravnateljev. S strani zaposlenih je ravnatelj vedno dobil maksimalnem odstotek pri oceni uspešnosti. Velja poudariti tudi predlog ministrstva, s katerim se ukinja možnost, da starši oblikujejo delovne skupine v šoli. Ukinitev te možnosti je po našem mnenju nesmiselna, saj se povsod v svetu vloga staršev krepi v podporo boljšemu delu in učinkih tako učnih kot vzgojnih v vrtcu in v šoli.

V poslanski skupini menimo, da sprememba ZOFVI pomeni odstop od sistema soupravljanja in sodelovanja med enakovrednimi partnerji, ki so vsi zainteresirani za kvalitetno šolo. Menili in upali smo, da so časi samoupravljanja že za nami, kajti evropska kategorija je soupravljanje, sodelovanje in partnerski odnos.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Če dovolite, ker je beseda nanesa na ravnanje predsednika Državnega zbora, bi vas rad opozoril, da sem prejel pismo vodje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospoda Jožeta Tanka, kjer me je opozoril na 145. člen Poslovnika. Zato sem ponovno preveril svojo odločitev s strokovnimi sodelavci v parlamentu ter ugotovil, da je bilo ravnanje Državnega zbora in predsednika pravilno in v skladu s poslovníkom, da ne gre za neposredno poseganje, kot poslovnik pravi, v položaj in pravice lokalnih skupnosti ali v določbe, s katerimi se prenašajo določene naloge na lokalne skupnosti. Hkrati sem tudi preveril, kako je bilo s takšnimi spremembami v preteklosti, v pretekli praksi Državnega zbor. Ta praksa v ničemer ni odstopala od prejšnje prakse, zato teh očitkov ni mogoče sprejeti; lahko jih je razumeti, vendar ne sprejeti. Hkrati pa tudi ugotavljamo, da so prišli amandmaji s cele vrste civilnodružbenih organizacij, ki so bili obravnavani na odboru. Zato je treba zavriniti tudi očitek, da v to delo ni bila vključena civilna družba. Kakšen je uspeh teh njihovih prizadevanj, je seveda odvisno od vas, poslank in poslancev.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13.7.2009.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SNS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijave. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. K 1. členu sta vložena dva amandmaja. Oba pravzaprav vračata prvotno stanje iz leta 2006, kjer je opuščena možnost ali ni izpolnjena možnost dijakov, da sodelujejo v svetih javnih zavodov, ali pa je znova zmanjšana ali poskuša zmanjšati predlagano povečanje predstavnikov zaposlenih.

Že v mnenju poslanske skupine sem napovedala, da Poslanska skupina Socialnih demokratov teh dveh amandmajev ne bo podprla. Za to obstaja več razlogov. Že pri spreminjanju zakona leta 2006 smo tej spremembi najodločneje nasprotovali in takrat so bili vsi naši pozivi po predložitvi strokovnih analiz in dokazov, zakaj je treba zmanjšati število zaposlenih v svetih javnih zavodov, zaman. Nihče ni takih strokovnih analiz ali odgovorov predložil. Sedaj ugotavljamo, da ima vrnitev večjega števila zaposlenih v svete šole večinsko podporo stanovskih združenj. In menimo, da je civilna družba v tem primeru opravila svoj del posla in nas podprla za ta predlog. Res pa je, da je tako Združenje občin kot Skupnost občin napovedala, da nasprotuje temu, da bi bilo v svetih javnih zavodov pet zaposlenih. In tudi če ne bi verjela, da je

bila odločitev predsednika Državnega zbora, da mu v skladu s 145. členom Poslovnika ni naloženo ta predlog zakona poslati v občine, se vprašujem, kaj pričakujemo, da bi dobili iz občin. Jasno, da bi lokalne skupnosti v večini primerov odgovorile, da želijo imeti tri plus tri plus tri, morda pa bi nekatere tudi videle, da pravzaprav vse tisto, kar lokalna skupnost lahko v okviru sveta šole stori, lahko stori tudi pri taki participaciji, kot jo ima zdaj zastopano. Namreč, nobena investicija, za katero morajo sredstva biti prispevana iz lokalnega proračuna, ne morejo biti pridobljena brez razprave na občinskem ali mestnem svetu. Tako, da tukaj svet šole ne posega v pristojnosti lokalne skupnosti.

Še drugače; jaz bi se vprašala, koga predstavljajo predstavniki lokalne skupnosti v svetu staršev, v svetu šole? Poznamo primere, ko je lokalna skupnost izglasovala soglasje k imenovanju ravnateljice ali ravnatelja, predstavniki lokalne skupnosti v svetu pa so glasovali drugače. Koga sedaj predstavljajo? Ali so tam atomizirani posamezniki, ki glasujejo v skladu s svojo vestjo, ali so predstavniki lokalne skupnosti? Jaz sem sicer za to, da vsak glasuje tako, kot mu nalaga njegovo prepričanje, ampak potem je nemogoče trditi, da predstavljajo celotno lokalno skupnosti, kajti odločitve, sprejete na občinskem svetu ali mestnem svetu, so vendarle odločitve, ki jih nek organ sprejme. In ta organ je delegiral posameznike v svet, zato ne vidim razloga, da bi morala imeti kakršnokoli posebno zagotovilo, da lokalna skupnost zmanjšuje svoj vpliv na odločitve pri taki sestavi sveta, kot je predlagana.

Poudarjam pa še enkrat, da zagovarjam večjo udeležbo učiteljic in učiteljev ter drugih svetovnih delavce v svetih javnih zavodov zaradi tega, ker sem prepričan, tako kot moj poslanski kolega Ljubo Germič, da dobra šola stoji in pade z učitelji. Jaz verjamem, da imamo v Sloveniji dobre šole, verjamem, da imamo dobre učitelje in zaupam njihovim odločitvam. Če pa imajo sami občutek, da je njihovo delo stresno in da stresnost njihovega dela izhaja tudi iz najrazličnejših stikov, ki jih imajo pri svojem delu; da stresnost njihove dela izhaja tudi iz tega, ker se zakonodaja spreminja tako hitro, ker se zahteve tako zelo hitro spreminjajo, je pa potem treba prisluhniti njihovi želji, da zahtevajo večjo avtonomnost pri svojem delu. Jaz verjamem, da bo ministrstvo poskušalo umiriti razmere v šolstvu, da bo umirilo spreminjanje zakonodaje in da je sedanji postopek pač tak, da se je zaustavil pri tistih rečeh, ki so nujno potrebne spremembe, ne pa pri čem drugem.

Še enkrat naj poudarim. V polni veri, da je prav, da dobijo tudi dijaki svoje predstavnike v svetih šol, podpiram to izjavo. Nedavno tega je izšla knjiga dr. Mirjane Ule, socialne psihologinje, Za vedno mladi, socialna psihologija odraščanja. In ona pravzaprav opozarja ravno na to, da je za dobro šolsko delo bistven dialog med dvema udeležencema

izobraževanja: med izobraževalci in tistimi, ki jim je izobraževanje namenjeno. V prvi vrsti moramo graditi ta dialog. Jaz razumem, da želijo starši biti sogovorniki, zato so tudi dobili priložnost v svetu staršev, ampak glavna komunikacija mora teči vendarle med učenci in dijaki na eni strani in učiteljicami in učitelji na drugi strani.

Jaz seveda teh dveh amandmajev, iz mojega govorjenja je razumljivo, ne morem podpreti in zagovarjam sestavo svetov, kot jo predlaga ministrstvo. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa. Spoštovani! Kakor je začel minister, novela zakona vpliva na velikansko področje. Vpliva na občine, vpliva na šole, vpliva na starše, vpliva na študente oziroma dijake in navsezadnje vpliva tudi na nas vse. Se pravi, da ni nikakršnega razloga, da bi sprejemali to po hitrem postopku, kajti trdim, da vse novele, ki jih predlog prinaša in ki naj bi bile posebna izboljšava zakona, so pravzaprav njegove hibe, prav vse so tudi hibe.

Ugovarjam tudi obema razlogoma, ki smo jih tukaj že slišali. Prvem, da so bile občine izključene iz soodločanja, in drugemu, da je formula 3 + 3 + 3 izločanje učiteljev iz soodločanja v šoli. Zakaj? Četudi je pravna služba parlamenta ugotovila, da ni treba, da se lokalne skupnosti v tem primeru vključijo pri noveli zakona, pa se mi zdi skrajno nenavadno, da jih ministrstvo ni vključilo. Kajti, navsezadnje so občine res financerji šol, so ustanovitelji in financerji in odločajo o vsem tistem, kar je povedal že moj kolega v osnovnem načelu naše poslanske skupine. Če govorim o tem, vas opozarjam, da je prav mogoče, da bo sprožen upravni spor in nemara bo tudi kaj več, kajti lahko bo sprožen tudi ustavni. Navsezadnje je v vsakršnem normalnem življenju tisti, ki kaj financira, tudi vpliven pri tem, kako se bo odločalo o njegovem denarju. In ta financer je bil iz soodločanja izpuščen. Če to še tako utemeljujemo s katerim koli poslovníkom, je to nesmiselno in ima kratek rok delovanja.

Druga stvar je povečanje vpliva učiteljev. Nihče noče zmanjševati vpliva učiteljev in nihče tudi slučajno ne nastopa v naši stranki proti temu vplivu. To bi bilo zares skrajno obskurno, pač pa mislimo, da je bil uravnotežen vpliv v formuli 3 plus 3 plus 3 boljši iz mnogih razlogov. Zakaj? V naši obrazložitvi smo to tudi napisali, uravnotežena in enakopravna sestava svetov in javnih vrtcev oziroma šol je bila sestavljena iz treh predstavnikov ustanovitelja, trije predstavniki delavcev in trije predstavniki staršev, je bila sprejeta z novelo zakona leta 2006. Spremenjena sestava sveta in javnega vrtca oziroma šole omogoča uravnotežen vpliv posameznih interesnih skupin pri oblikovanju in sprejemanju odločitev tega organa. In kar je zdaj pomembno, vloga

učiteljev s to spremembo ni bila zmanjšana, saj je področje pedagoškega odločanja in vedenja v njihovih rokah in so najštevilčnejše skupine s prevladujočim strokovnim področjem v zavodu. Učitelji so namreč zastopani v strokovnih aktivih, oddelčnih učiteljskih zborih, učiteljskem zboru in drugih organih, kjer se sprejemajo najpomembnejše strokovne odločitve. In če smo že tudi pri stresnem delu učiteljev, s katerim se popolnoma strinjam. In če smo tudi pri tem, kar je omenil moj kolega, da je vpliv na učitelje, ki odločajo o ravnateljih v svetih zavoda, vsaj problematičen, če ne kako drugačen, potem je jasno, da se ta stres samo povečuje s strašnim pritiskom, da naj učitelji glasujejo za ravnatelja, ki je predviden, izbran in verjetno protežiran tudi z ministrstva samega. To pomeni, da se centralizacija odločanja spet vrača bolj v ministrstvo kot kam drugam in to je zelo slabo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Andreja Rihter. Prosim.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, državna sekretarka!

Ko poslušam spoštovane kolege iz Slovenske demokratske stranke, res vidim, da je med nami razlika. Pri nas govorimo, obljubimo in to tudi držimo. In pravimo, da so mladi tisti okoli katerih se vse vrti in okoli katerih je treba ne nazadnje tudi politični sistem oziroma odločanja narediti tako, da bo gradil na njih. Omenjeni zakon govori o tem, da je učitelj temelj sistema in da ima javna šola prednost pred zasebno šolo in da participacija dijakov v pedagoškem procesu predstavlja pomemben socializacijski faktor. Najprej v letu 2006, ko ste na veliko govorili o domovinski vzgoji, državljski vzgoji, ste umaknili dijake iz svetov zavodov. Ne vem, zakaj. Namreč, treba je le vedeti, da danes ne poteka več samo sistem učenja v šolah, tudi zunaj šol, v družini, ne nazadnje v lokalni skupnosti. Zato je zaupanje, odgovornost, spoštovanje do mladih odgovornih ljudi, za katere ni več treba, da so stari 18 let, da lahko odločajo, na kar se ne nazadnje sklicujete tudi v argumentaciji tega amandmaja. Pozabljate mogoče, da danes otroci, mladina s 16. leti se lahko spusti že na ceste, ne nazadnje lahko tudi vso odgovornost prevzema v prometu in odgovornost za svoje življenje. In ne nazadnje tudi sklepa, podpisuje delovnopravne pogodbe. Zato se mi zdi neumestna argumentacija amandmaja, da mladi pa ne bi mogli sodelovati pravno odgovorno pri odločanju v svetih zavodov. Ravno tu je tista razlika, da pri nas govorimo o partnerstvu, odgovornosti in spoštovanju.

Ne nazadnje predlog zakona v 1. členu ima zelo veliko podporo tudi med stroko, med učitelji in prav tako tudi starši. Resnično ne razumem vseh tistih skoraj 300 predstavnikov v obeh skupnostih, ki nasprotujejo in so prav

tako tudi starši. Resnično tega ne razumem. Ali je res treba imeti v rokah tisto politično moč, ko lahko s preglasovanjem v dosedanjem predlogu sestave svetov zavodov odločaš o tem, kdo bo ravnatelj in kaj bo. Ali ni nič več pomembno, da ta ravnatelj ustvari okolje, vzdušje med učitelji, med dijaki - za kar ne nazadnje šola je, za spoznavanje novega, za spoznavanje novih stvari, predvsem pa tudi načina življenja, ki se zelo spreminja. In tudi tu tvorno gradi življenje mladih zunaj tistega okolja, razredov, ki gradijo šolo.

Zaradi tega se absolutno ne morem strinjati in ne morem podpreti nobenega od teh dveh amandmajev, tudi ne s takšno utemeljitvijo. Kvečjemu lahko podprem stroko, lahko podprem tudi strokovno argumentacijo, da je tako predlagana sestava svetov dobra in da je to tisto, kar nam gradi v šolskem sistemu, z odgovornostjo do učiteljev, ki so prav tako starši, z njihovo veliko večjo odgovornostjo, ki jo pri tem prevzemajo, in s tem tudi na zmanjševanje odločanja pri vodenju šole. Kot pravim, partnerstvo, spoštovanje. Danes se mladi pač učijo v šolskih klopeh, vendar temeljni proces poteka prav tako v partnerstvu, v sami družini. Starševstvo in poklic učitelja je treba pripraviti do tega, da bo imel veliko zaupanja in odgovornosti v naši družbi. To mu lahko damo tudi s tem predlogom, ki je zapisan v 1. členu omenjenega zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Večkrat je bilo poudarjeno že, da je sprememba take zakonodaje izjemno občutljiva, jaz se seveda s tem strinjam, ampak potem bi bil postopek lahko tudi reden, ne glede na to, da formalno izpolnjuje pogoje za postopek, po kakršnem to teče. Tudi izključevanje občin se mi zdi - tako; v redu, če tako mislite, kot ste rekli, prav, ampak moje mnenje je drugačno: tisti, ki daje denar, naj bi tudi kaj besed imel pri tem.

Globoko se seveda strinjam s tistimi, ki trdite, da je domovinska vzgoja zelo pomembna. Zagotovo, in tega je premalo. Sestava sveta in vključevanje dijakov ne bo nič spremenilo na tem področju. Če sam pripadam generaciji ali pa mnogi, ki tukaj sedimo, pripadamo generaciji, ki so nas učili en del zgodovine in smo vedeli za vsako smreko, za katero je kak partizan stal na Neretvi ali Sutjeski, kar ni nič narobe, je pa narobe, da so nam zamolčali vse tisto, kar je bilo po letu 1945 in smo dobili pač rdečo zgodovino, nismo pa dobili realne zgodovine.

Je pa problem tisto, kar se tiče zgodovinske vzgoje danes. Namreč, za večino ljudi, za večino starih manj kot 20 let se je zgodovina končala 1941, in vse tisto, kar je bilo po letu 1941 ni več bilo, ni v zavesti teh ljudi. Ampak, če se že ne moremo zmeniti, kaj je bilo med 1945 in 1990, bi vsaj

razumel, da smo se poenotili, kaj je bilo po letu 1991, pa tudi tukaj se v zgodovinski vzgoji nismo poenotili. Tudi tukaj v tem državnem zboru je bilo slišati besede, ja, saj Slovenija ni nastala leta 1991! Kdo pa to trdi. To je posledica zgrešene domovinske vzgoje in čez 15 let bodo tukaj notri sedeli ljudi, ki ne bodo vedeli, da je Slovenija nastala leta 1991.

Ampak, seveda sprememba zakona in vpeljevanje dijakov ne bo nič spremenilo na tem področju, nič ne bo spremenilo. Spreminjanje zakonodaje se mi zdi izjemnega pomena in eden od izjemno dobrih poznavalcev mi je pred dnevi poslal naslednje sporočilo. Gre za človeka, ki je celo življenje preživel v šolstvu, tudi na odgovornih mestih, zapisal pa je v zvezi s tem tole. Tisto, kar se mi zdi najbolj sporno, je vsebovano v 46. členu - sestava sveta šole po novem, trije predstavniki ustanoviteljev, 5 predstavnikov zaposlenih, 3 predstavniki staršev in 2 dijaka, skupaj torej 13. Svet še nikoli, odkar smo samostojna Republika Slovenija, ni bil tako številen. In že s tega vidika se zastavlja temeljno vprašanje: Ali gre pri tem le še za en birokratski izum več, itd., itd.? Argument, da gre pri taki sestavi za namero, da bi šolstvo ostalo visoko strokovno in neodvisno, je navadna megla. Tako pravi ta gospod. Postavi se vprašanje: Ali bodo šole zaradi novih štirih - od tega 2 dijaka, ki sta zaradi svoje mladostnosti itd., pravnoformalno sporna - res bolj neodvisne? Zagotovo ne, saj je izraziti problem zadnjih let v Sloveniji ravno nesorazmerno nekritično vtikanje staršev, dijakov v delo učiteljev. Zlasti v ocenjevanje itd. Naj citiram samo še eno reč. V eni od zadnjih številčk Šolskih razgledov, gre za članek Spremembe šolske zakonodaje - da, a kakšno? Pravi takole: vtikanje v stroko z več predstavniki, trije starši in dva dijaka, boso enakovredni petim zaposlenim, za katero strokovno neodvisnost se, bojda, nekdo tukaj bori. In da zaključim. Pravi tudi tole, ta članek: naj predlagatelji jasno povedo, da favorizirajo dijake, ne pa zaposlene. Naj povedo naravnost, da gre pri celi zadevi za FDV-jev anarholiberalistični model.

Sam bi pa rekel takole, da zaključim. Poglejte, saj vi boste jutri ta zakon potrdili in bo spremenjen. Ampak naši strokovni sodelavci, pa tudi sam, pri mnogih zakonih recimo s področja sodstva, pa tudi ta je tak, pravzaprav imamo lahko delo. Pogledamo, kaj je spremenila Janševa vlada. In strokovni sodelavci pogledajo nazaj in več ali manj pri večini zakonov, tudi ta je tak, vračamo v neko stanje, ki je bilo do leta 2004. Vračamo neko stanje, ki je bilo do leta 2004 pri večini zakonov. Kot da se pripravljate, kot da boste spet trinajst let ali pa štirinajst ali pa dvanajst let na oblasti. Jaz ne bi tako počel. Konsenz bi bilo treba iskati pri tako pomembni družbenih vprašanjih, tudi konsenz z opozicijo, zato da najdemo modele, zato da najdemo načine, ki bodo dobri za to državo, ne pa, ki bodo imeli rok trajanja štiri leta ali pa osem let, odvisno od volilnega rezultata. Mislim, da ne z ene

in ne z druge strani ni dober tak sistem. Nikakor ni dober tak sistem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo.

Besedo ima najprej Miran Györek. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. V zvezi s 1. členom bi povedal sledeče. Ko sem povedal stališče Slovenske nacionalne stranke, je bilo tudi delno mnenje stranke oziroma tudi moje osebno mnenje, moram pa povedati, da smo nekateri, mislim, da nisem sam tukaj, kar v čudnem položaju včasih. Ko sem, recimo kot učitelj po poklicu, istočasno pa starš, recimo, šoloobveznega otroka, sedaj pri tem členu na nek način razdvojen. Kot učitelj dajem prav predloženim sprememba. Kot starš pa sem na nek način sorazmerno prikrajšan. Da si bomo na jasnem: saj ni vzeto število predstavnikov staršev, ampak sorazmerno je zmanjšano.

V Slovenski nacionalni stranki pa imamo predložen amandma k 1. členu, to je v zvezi z dijaki. Pa da se ne bomo napačno razumeli, niti slučajno ne negiramo vloge in pomena vpliva dijaške skupnosti na upravljanje, soodločanje pri delu šole, daleč od tega. Pozdravljamo to, da so tudi dijaki vključeni v ta proces. Smo pa dali amandma v zvezi z njihovo polnoletnostjo. V obrazložitvi vam bom to tudi utemeljil.

Se pravi, da bi naj bi se glasil ta člen, ne glede na določbo prvega odstavka tega člena: "Svet javne poklicne oziroma strokovne šole, gimnazij in javnega dijaškega doma sestavljajo trije predstavniki ustanovitelja, pet predstavnikov delavcev, trije predstavniki staršev in dva predstavnika dijakov, ki morata biti stara najmanj 18 let ali dopolniti 18 let v tekočem letu izvolitve." Zakaj? Dosedanji zakon je urejal sodelovanje predstavnikov skupnosti dijakov z enakopravno pravico sodelovanja pri delu sveta šole, ko ta obravnava zadeve, ki se nanašajo na položaj dijakov ali ko obravnava zadeve, ki jih je v obravnavo predložila dijaška skupnost. Vse prav in lepo, vendar v praksi to ne drži, saj svet odloča z absolutno večino vseh svojih članov o vseh zadevah z glasovanjem, zato tudi oba dijaka enakopravno odločata o vseh zadevah, ki so na dnevnem redu sveta zavoda. Torej tudi imenujeta in razrešujeta ravnatelja šole, sprejemata program razvoja šole, letni delovni načrt in poročilo o njegovi uresničitvi, sprejemata letno poročilo o samoevalvaciji šole, soodločata o uvedbi nadstandardnih in drugih programov, obravnavata poročilo o vzgojni oziroma izobraževalni problematiki, da ne naštevam. Predvsem pa je več kot sporno, da bi mladoletni dijaki odločali o pritožbah zaposlenih - konkretno o pritožbah svojih učiteljev, namreč, gre za to - na svetu kot drugostopenjskem pritožbenem organu. Biti član sveta nekega zavoda je zahtevna in odgovorna funkcija, še toliko bolj sveta šole, zato je nujno, da so

člani tega organa vsaj polnoletni, če že za njihovo kompetentno in pravilno odločitev nihče ne more jamčiti. Pravni red Republike Slovenije namreč določa, da ima vsak državljan polno opravilno sposobnost z dopolnjenim 18. letom. Zato ni dopustno, da dijak, ki ne more do polnoletnosti samostojno odločati o pomembnih svojih lastnih odločitvah, za kar so do njegovega 18. leta odgovorni njegovi starši, odloča o usodi razvoja določenega javnega zavoda brez vsake pravne odgovornosti. Prav tako lahko brez pravnih posledic, saj je mladoleten in ni odgovoren za svoja dejanja, v treh ali štirih letih, kolikor obiskuje določeno šolo, odloča o usodi zaposlenih na šoli, ki tam praviloma lahko delajo skoraj celo življenje. Samo za primer: mladoletni dijak se ne more niti izpisati iz šole brez soglasja svojih staršev. Toliko o njegovi opravilni sposobnosti.

Vse ostale utemeljitve, kakšne pristojnosti, odgovornosti lahko prevzame mladoletni dijak, recimo, v prometu in tako dalje, nikakor ne gredo v ta kontekst. Se pravi, ne gre za zmanjševanje njihove vloge, temveč za korekcijo, s katero bi, recimo, tudi zakonsko zadostili določenim normativom. Poglejte, v primeru, da pride do odločitve na svetu zavoda, da izgubi službo, recimo, nek zaposleni in da je, recimo, z glasovanjem mladoletnih dijakov prišlo do te odločitve. In me prav zanima, kako se bo v upravnem postopku izšla odločitev sodišča v takem primeru. Toliko v razmislek. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsednik, gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi! Začel bi pri stavku, ki ga je izrekel kolega Gorenak, ko je rekel, pri pomembnih družbenih vprašanjih je treba doseči konsenz. In konsenz je tudi nekaj, kar se dosega v teh svetih šol, o katerih razpravljamo zdajle ob tem amandmaju.

Velika večina odločitev, ki se sprejemajo v svetih šol, ni problematičnih, se sprejmejo dejansko s konsenzom. Tiste odločitve, ki so takšne, da pri njih prihaja do preglasovanja, so ponavadi odločitve o ravnatelju oziroma ravnateljici šole; z redkimi izjemami so kakšne druge rešitve problematične. Tako da velika večina pomislekov, ki so bili tu že izraženi, se najbrž nanaša samo na ta imenovanja, na te kadrovske rešitve. Ali je predlagana rešitev v zakonu bila posledica želje po preglasovanju drugega ali pa skrbi biti preglasovan od drugega. Jaz mislim, da prej to drugo, kot kaj drugega. V želji po povečanju avtonomije šole Vlada pač predlaga pet predstavnikov delavcev v tem svetu. In to je tudi seveda sistem, ki je že prej funkcioniral dobro.

Povedano je tudi bilo, da učitelji oziroma delavci šole imajo na voljo tudi druge organe šole, da izrazijo svoje mnenje: strokovni svet, učiteljski zbor, itd., pa je najbrž

potem potrebno priznati, da tudi skupnost dijakov obstaja na šolah, pa svet staršev in predstavniki ustanovitelja imajo vsi svoj občinski svet, mestni svet in župan je tisti, ki konec koncev zadrži ali pa izvaja sklepe, ki so zakoniti ali jih zadrži, če so nezakoniti. Vsako leto se z občinskimi proračuni določi, koliko sredstev se lahko nameni za obnovo te ali one šole. Tako v določenih primerih svet šole ni ravno tisti, ki bi imel vse škarje in platno v rokah. V želji po povečanju avtonomije poklica je ta koalicija zapisala to med svoje obljube. In to je ena od obljub, ki jo uresničuje.

Kar se pa tiče predstavnikov dijakov, tega drugega amandmaja k 1. členu, pa moram povedati, da ob vseh pomislekih, ki jih je kolega Györek sedaj naštel, jaz sam seveda berem tudi ta amandma tako, da bi vseeno dopuščal, da sedi v svetu šole dijak, ki še nima 18 let, jih bo šele dosegel v tekočem letu izvolitve. In če nič drugega, moram reči, da je, če je bil tak namen, kot je bil predstavljen, ta amandma pomanjkljiv.

V poslanski skupini Zares sicer nimamo čisto vsi enotnega mnenja o tem sestavu sveta šole, seveda na podlagi različnih izkušenj iz lokalnega okolja, ker so seveda vse odločitve konec koncev odvisne od ljudi in njihove vesti in prepričanja, kako glasujejo, o čemer je kolegica Potrata govorila.

Na podlagi tistega, ker se na začetku povedal, da je večina problematičnih odločitev tiste, ki so kadrovske, bi morda veljalo v prihodnosti razmisliti o tem, da bi se določene odločitve, o ravnatelju oziroma ravnateljici, morale sprejemati z drugačno, večjo večino, kot se pa sprejemajo vse ostale, da rečem v narekovajih, "neproblematične". Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem. Predsedujoči, na začetku ste povedali, da je bilo vse v redu v zvezi z izvajanjem našega poslovnika. Mi mislimo da temu ni bilo tako, zato smo tudi predlagali v poslanski skupini umik 1. točke z dnevnega reda seje Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino, da bi si vzeli čas in naredili tisto, kar vam nalaga poslovnik, kar nalaga sicer tudi ministrstvu, da se uskladi in da pridobi pri takem zakonu, ki pomembno vpliva na ustanovitelja zavodov, da jim da čas, da se o zakonu izrečejo. O tem govori 94. člen Zakona o lokalni samoupravi, ki pravi, da mora Državni zbor pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi samoupravnih lokalnih skupnosti pridobiti njihovo mnenje oziroma mora Vlada pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži Državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti delovanja in financiranja občin, zagotoviti ustrezno sodelovanje Združenja občin.

Mi smo tik pred zdajci na sejo odbora dobili mnenje tako Združenja občin Slovenije, ki v obrazložitvi navaja oziroma opozarja, da Vlada Republike Slovenije Združenje občin ni vključila v postopek sprejemanja novele, čeprav določbe posegajo na področje lokalne samouprave. In enako se je do tega opredelila skupnost občin Slovenije in zapisala, da je po prepričanju skupnosti nesprejemljiva, saj zmanjšanje pristojnosti občin itn. Mi smo to dobili seveda pol ure, malo manj, pred sejo na mizo, kajti občine sploh niso vedele, da se novela spreminja. Minister sicer pravi, da so bili o tem obveščeni. Vaša obrazložitev, da zakon ne posega neposredno v delo občin oziroma v pristojnosti lokalnih skupnosti, ne vem, zakaj sta se potem se obe združenji odzvali in nekako začutili, da jih to pa le zadeva.

Vaša obrazložitev je precej neprepričujoča in mislim, da smo si dejansko naredili, tako ministrstvo kot Državni zbor, s tem medvedjo uslugo, ko smo izključili iz obravnave tega zakona občine. Nobeno od združenj niti ni bilo povabljen na Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino pri tej točki, kar najmanj kaže na to, da ne želimo slišati njihovega mnenja. Ne želite, ker mi smo se odločili, da pri seji ne sodelujemo.

In zdaj na spremembe. 1. člen, ki ga predlagate, ministrstvo navaja v obrazložitvi, da je bil člen spremenjen leta 2008. Ni bil. Bil je spremenjen leta 2006. To kaže na to, da ste kar hitro pisali nov zakon. Mi smo zato predlagali, da se ta člen črta in ostanejo določbe take, kot so bile sprejete v letu 2006. Razlogov za to pa je več. V Sloveniji ni niti ene javne institucije na primerljivem področju: kultura, sociala, zdravstvo, kjer bi imeli zaposleni večino. Večina oziroma kar nekaj vas tu govorilo o strokovnosti. Na področju zdravstva ima v zavodih, ki jih ustanavlja Vlada, večino Vlada, pa najbrž ne bomo rekli, da je svet zavoda Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani ali Mariboru zato kaj manj strokoven in da bo zato hudo trpela strokovnost. Povedali smo in v zakonu je jasno zapisano, kaj so strokovni organi in kaj so upravljavski organi. In primerjava, naj se potem občinski svet na občini pogovarja o šoli, mi govorimo o svetu zavoda, torej svetu, ki upravlja šolo, ne pa o občinskem svetu in nekih samo političnih organih. Zato tudi je tak organ oziroma predvidena sestava tri-tri-tri, ki je vključila vse tiste, ki jih stvar zadeva in ki so vpleteni v dogajanje v zavodu. Svet šole ima izrazito upravno funkcijo in nima veliko skupnega s strokovnostjo. Kot rečeno, strokovni aktivni so določeni. Svet šole pa res sprejema letni delovni načrt, vendar tega, vemo, pripravi ravnatelj s svojimi strokovnimi sodelavci in ga ne sproducira sam, pač pa ga sestavi skupaj z aktivni, ne glede na to, koliko zaposlenih je v svetu šole.

Tudi če nas poskušate prepričati, da je nepomembna izbira ravnatelja ali pa da ne moremo očitati učiteljem, da bodo izbrali slabega ravnatelja, res je, marsikje to funkcionira čisto v redu in lahko tudi predstavniki občine glasujejo za

slabšega ravnatelja. Vendar posledice porušitve razmerja v sestavi sveta bodo pomenile prevelik vpliv kolektiva pri izbiri ravnatelja. Brez da bi bili zelo naivni, smo najbrž lahko prepričani, da bo ravnatelj pri svojih odločitvah vedno razmislil tudi o tem, ali ga bodo, če bo uvedel neko novost, ponovno izvolili na svetu zavoda in izbrali za ravnatelja. Vedno bo imel pred očmi ta vpliv, če hoče ali noče, oziroma ta vidik, kaj bo to pomenilo za njegovo naslednjo izvolitev. Lahko domnevamo, da bo poskušal kolektivno ugajati, kar pa najbrž ne bo vedno pomenilo tudi najvišje kvalitete dela na šoli in njenega razvoja. Sploh je to lahko problematično v času, ko v šolski sistem uvajamo kar nekaj novosti ali pa smo jih že uvedli, in morda bomo kakšne spremembe uvajali počasneje ali pa bolj mehko, da ne bomo preveč prizadeli tistih, ki potem glasujejo za ravnatelja.

Enako bi lahko rekli, če gledamo s strani učiteljev. Tisti, ki delujejo v strokovnih aktivih, bodo predlagali neke odločitve, neke novosti, kakorkoli, spremembe na pedagoškem področju, potem pa se bo v svetu šole pojavilo 5 učiteljev, ki bodo, lahko rečemo, neka elita, ki lahko tako strokovno odločitev tudi povozi, če se z njo ne strinja. Najbrž to spet ne deluje najboljše na klimo v šoli, na odnose med učitelji in podobno.

Potem vemo, da svet obravnava tudi pritožbe. Vemo kako je s tem. Učitelji potem odločajo o pritožbi, morda o nekem učitelju, ki je njihov prijatelj, in takrat se najbrž obravnavajo pritožbe zaposlenih, šele potem pa tistega, ki je pritožbo dal, starša učenca ali kaj podobnega.

Če bi želel po našem mnenju predlagatelj res dati več poudarka na strokovnost, več avtonomije učiteljem, bi lahko najbrž naredil več pri kakšni drugi stvari. Na primer: prepustil učiteljem popolno svobodo pri izbiri učbenikov ali kaj podobnega. Sedaj vemo, da Strokovni svet za splošno izobraževanje potrjuje učbenike.

Omenila sem že, da v različnih zavodih, v svetih zavodov ima večino tisti, ki zavod ustanovi, v določenih primerih Vlada, v določenih primerih občine. Celotni javni zavodi - Zavod za šolstvo, Center za poklicno izobraževanje, ki so najbolj strokovne institucije, ima tukaj Vlada večino ne pa strokovni delavci in sodelavci in zaposleni. Če bi temu sledili bi najbrž hitro prišli, da je razmerje, ki je s spremembo zakona 2006 bilo uveljavljeno, čisto pravo.

Za zaključek, sestava sveta kot ga predlaga Vlada, je po mojem narejena hitro, brez analiz, tudi primerjave, ki ste jih v svojem gradivu zapisale. Jaz sem si namreč tudi sama pridobila eno primerjalni pregled, ki so ga pripravili v tej naši hiši in negira marsikaj od tega, kar je v vašem zapisano, ampak je to predolgo, da vam sedaj o tem govorim. Je zavajajoče. Najmanj, kar je, zavajajoče za nas poslance, ker delate primerjave tistih stvari, ki med seboj niso primerljive. In kot rečeno, v Sloveniji ni takšnih rešitev, ni

primerljive rešitve, Vlada ima večino proti manjšini v vseh zavodih, ki jih je sama ustanovila, občinam pa se tukaj jemlje en pomemben. Jaz sem ministru že predlagala, da naj potem kar prevzamejo vodenje oziroma ustanavljanje šol v občinah, pa to prepustimo ministrstvu, pa me zanima, kakšno bi bilo takrat razmerje s strani ministrstva. Ampak šalo na stran. To bi bilo prehudo tudi za ministrstvo.

Skratka, občinam nekaj jemljete, o tem jih niste vprašali, ne zmanjšujemo res števila predstavnikov, spreminja pa se razmerje, in to v prid zaposlenim. In ponovno malo za šalo, govorite o strokovnosti, strokovni avtonomnosti. V zakonu piše, da je v svetih zavodov po vašem predlogu pet predstavnikov zaposlenih. Kako bolj strokoven bo hišnik ali pa snažilka, ki bo v tem svetu zavoda, me zanima.

Jaz bom seveda podprla naš amandma, drugega, od Slovenske nacionalne stranke, pa ne.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Ljubo Germič. Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Ponoviti je treba to, kar je bilo rečeno s strani gospoda Gorenaka, in tudi, da je spremembe na šolskem polju potrebno spreminjati po premisleku, s konsenzom, ki naj bo čim višji, če ne popoln. Ampak na to smo opozarjali, spoštovane kolegice in kolegi, v času sprememb, ki smo jih uvajali v šolsko polje, pretekla cela štiri leta. Ampak žal volje za to, da bi s konsenzom spreminjali to polje, ni bilo. Ni bilo niti volje razumeti več kot 20.000 podpisov strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, ki so takrat opozarjali, da spremembe, ki gredo v spremembo sestave svetov, niso dobre. Kako razumeti potem te apele o konsenzu danes, če se takrat polovico zaposlenim ni dalo nobene teže, nobenega pomisleka o premisleku. In ko smo vas takrat vprašali, ko smo spreminjali zakon, da nam povejte, na osnovi katerih slabih izkušenj prihajamo v te spremembe, tudi tega ni bilo.

Bilo je celo očitano, da imajo učitelji monopol in ta monopol v svetih zavodov je treba odvzeti. Seveda nobena od teh trditev ni bila realna. Učitelji nikoli niso imeli monopola v svetih. Dejstvo pa je bilo, da so v partnerski sestavi, in jaz sem bil in učitelj in ravnatelj in starš, in bi mi bilo zelo v interesu, da svet partnersko deluje. .../Oglašanje iz klopi./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir! Če kdo želi razpravljati, bo lahko razpravljal. Gospod Germič, izvolite.

LJUBO GERMIČ: In vem, kako smo lahko sodelovali tako z lokalno skupnostjo, tudi z županom, tudi s predstavniki sveta iz lokalne skupnosti in z zaposlenimi ter tudi z dijaki. Torej gre za partnerski odnos. In formula 3:3:3, o kateri govorite,

tukaj danes hočete povedati, da iz razmerja 5:3:3 nič nismo vzeli učiteljem, je meni danes nerazumljivo, če jim takrat nismo nič vzeli, kako jim danes potem nekaj dajemo. Kajti tam, kjer nismo nič vzeli, ni kaj dati. To pomeni, da jasno sporočamo učiteljem, in to sem povedal tudi v mnenju Poslanskega kluba, da še vedno obstaja prepričanje in mnenje, da šola stoji in pade na učiteljih. Tisti, ki smo bili na tak ali drugače način zelo vpeti, smo to lahko čutili. Primeri o imenovanju ravnateljev so pa lahko zelo različni v katerikoli sestavi. Če bi analizirali primere od imenovanja do imenovanja bi to tudi videli. Ne formula 3:3:3, ne formula 5:3:3 in v srednjih šolah 5:3:3:2, ne daje nobene v naprej opredeljene situacije, na kakšen način bo prišlo do imenovanja po glasovanju na svetu šole za ravnatelja. Praksa o tem govori. Ampak ključno sporočilo je v tem, ali mi zaupamo učiteljskim zborom, učiteljem, strokovnim delavcem na šoli, da bodo sprejemali takšne odločitve, ko bodo sprejemali letni delovni načrt. Strinjam se, tu je širok konsenz v pripravi. Sodelujejo tudi starši. Veliko pripomb in predlogov dajejo dijaki, vsaj za nivo srednje šole govorim. In ta zbir predstavlja letni delovni načrt, ki ga potem obravnava učiteljski zbor in daje mnenja, recimo, za svete šol. In tudi avtonomija predstavnikov učiteljev govori o tem, da je lahko mnenje, tisti, ki so v svetu, tudi drugačno, recimo, od večinskega mnenja v učiteljskem zboru. Ampak to je popolnoma normalno, to avtonomijo imajo, kajti tudi v svetu šole so zastopani učitelji različnih strokovnih aktivov. Strokovnih aktivov, ki so vezani na posamezno predmetno področje. In ni nujno, da so pogledi na določene rešitve popolnoma enaki. In to je tudi prav. Ključno kaj tukaj želim povedati, učitelji v noben od teh formul nimajo absolutne večine, ne v sistemu 3:3:3, kjer je razmerje 3 ustanovitelji, trije učitelji, torej predstavniki zavoda, in 3 iz lokalne skupnosti, ne v primeru 5:3:3. Učitelji ne morejo sami sprejeti nobene odločitve, ampak mora biti vedno v partnerskem odnosu določeno število glasov tudi s strani staršev in ustanoviteljev. In to je ključna poanta. Nihče od teh partnerjev nima absolutne večine za sprejemanje odločitev v svetu zavoda. In če danes vsi priznavamo tukaj, da je zelo pomembno urejanje šolskega prostora zaradi nenehnih sprememb, zaradi nenehne kompeticije na področju konkurenčnosti in znanja, potem je treba imeti tudi neposredno in hitro odgovarjanje akterjev, ki sodelujejo na tem šolskem polju, in nenehno edukacijo, torej izobraževanje. In v pravem partnerskem odnosu sem jaz prepričan, da se na vsaki šoli najde konsenz za dobre odločitve. In v zelo redkih situacijah smo postavljeni v sistem preglasovanj, ki bi bila totalno diametralna. Jaz se ne bom opredelil samo na eno vprašanje, ki je mogoče s političnega vidika najpomembnejše. To pa je, ali bomo imeli politično ustreznega ravnatelja. In verjemite mi, da večina v kolektivu bo razumela tudi tistega ravnatelja, ki bo prišel s

programom, ki bo pomenil recimo tudi lahko kakšne ukrepe na šoli, ki bodo v prvem trenutku za učitelje mogoče manj prijetni. Ampak če bo argumentirano z dvigom kakovosti, učinkovitosti, izboljšanja vzgojno-izobraževalnega procesa, tudi učitelji zelo, zelo hitro sledijo tem procesom. V tem kontekstu se mi zdi obravnavati ta konsenzualen predlog v odnosu partnerskega odnosa, hkrati pa dati jasno sporočilo: učitelji vi ste temeljno odgovorni za to, da bo izobraževalno-vzgojni proces potekal maksimalno dobro. In tukaj imeti dijake za partnerje, se mi zdi izjemno pomembno. Moja izkušnja je bila izjemna. Ko smo sprejemali odločitve o tem, na kakšen način bo oblikovano življenje na šoli, imeti kritični komentar dijakov pred sprejemanjem, je bila to izredno visoka kakovostna vrednota. In s tega vidika se mi zdi izredno pomembna kakovostna sprememba, da bomo dijake ponovno vključili v te procese, kajti sami, ko sprejmejo to odgovornost, tudi znajo zelo natančno in zelo koncizno premisliti in prediskutirati neke rešitve, ki se jih potem recimo na ključnem organu upravljanja, to je na svetu zavoda, tudi sprejme. In prav je, da gradimo na tej participaciji dijakov pri ključni odločitvi. Z mojega vidika, iz mojih izkušenj se mi zdi to izredno dobro in korektno do dijakov. Na ta način odločitve, ki se sprejmejo, postajajo tudi sestavni del njihove odgovornosti. In na ta način tudi bistveno lažje uresničljive.

Zato se mi zdi, kolegice in kolegi, dajmo razmisliti o teh stvareh in ne jemljimo to na način ene opcije proti drugi, argument moči. Tukaj ne gre za argument moči, ampak za moč argumentov. In zdi se mi, da spremembe v sestavi sveta gredo ravno v to smer, da bomo izboljšali odločitve v okviru sveta zavodov, da bomo oblikovali in gojili še naprej partnerski odnos in da bomo seveda na ta način prispevali h kakovostnemu vzgojno-izobraževalnemu delu na šolah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite gospod Gorenak? Ne morem vam dati replike, niste bili omenjeni... ./Oglašanje s klopi./... Ste ga omenili? Torej replika gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa za korektnost. Bom tudi zelo kratko povedal, kaj mislim.

Poglejte, res je, v prejšnjem mandatu, jaz še vedno trdim, da je potreben konsenz pri tako pomembnih odločitvah, je vlada Janeza Janše je pri teh zakonih in tudi pri temu zakonu iskala konsenz v partnerstvu za razvoj. Partnerstvo za razvoj je pomenilo podporo 60% zakonov, ki smo jih skupaj določili in poslanci SD-ja, ki so pri tem sodelovali, so pritisnili tipko za. Vaša stranka ni sodelovala, pač ni bila vpeta v to zadevo. Konkretni zakon pa smo tudi usklajevali, ne vem več natančno, kdo je bil predstavnik SD-ja pri tem, mislim, da smo nekaj členov uskladili tega kritičnega pa

verjetno nismo uskladili. In tudi zakon ni bil deležen podpore SD-ja, to se spominjam. Hkrati pa je treba pojasniti, da zdaj pa takšnega poskusa niti ni več. To pa je razlika. Tudi poskusa dogovora z opozicijo ni. To pa je razlika. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andreja Rihter, prosim.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa.

Konsenza tudi ne more biti, če ste ne nazadnje zapustili odbor zaradi izgovarjanja, da v procesu samem ne sodelujejo, ne nazadnje niso bile povabljene lokalne skupnosti. Mogoče vemo, da je sam minister poslal gradivo in zakon v usklajevanje, v vprašanje že v mesecu marcu in aprilu. Zato govoriti o tem, da skupnosti obeh občin niso imele gradiva in niso bile seznanjene, je ne nazadnje utopija. Pravim pa, da je zelo nerazumno, da župani oziroma predstavniki mestnih občin oziroma občin v obeh skupnostih pa ne razumejo poslanstva. Sama pravim še vedno, šola pač ni podjetje. To je prostor za spoznavanje in učenje, in ker pač ne morejo prevladati neekonomski interesi. Zato so tudi izgovori v tistem: kdor da denar, tudi odloča o tem, kdo bo ravnatelj, nemogoči in nevdržni. Govorimo ne nazadnje o šolskem procesu in o tem, da je treba dajati finančna sredstva. Ampak o odgovornosti, o tem, da je pa odgovornost na ravnatelju, kako bo znal ne nazadnje sprožiti šolski program, učenje, znanje. In izključevanje, v tem primeru mladih, in govoriti o tem, da samo 18 let starosti je dovolj ali je to pogoj, da lahko soodločajo, je za mene neumnost. Kajti mladi, za njih gre, za šolski proces. Če jih izključimo iz odločanja pri prevzemanju ne nazadnje odgovornosti, je za mene pač nespoštovanje, neodgovorno dejanje do teh mladih ljudi. Pravim še enkrat, prevzeti odgovornost, iti v promet in ne nazadnje ogrožati svoje življenje in življenje drugih, podpisati delovnopravne pogodbe, ki jih imajo že s šestnajstim letom, je odgovornost. Zato jim ne dati odgovornosti pri soodločanju v svetih, je za mene eno čudno čudno vprašanje in čudno razmišljanje v današnjem življenju. Ne vem, kako starši doma ne nazadnje imate v procesu odločanja, v družinskem krogu vpete svoje otroke kot take. Ali delate ne nazadnje izračune o tem, kako boste praznovali, kako boste šli na dopust, kako boste ne nazadnje potrošili tudi preračun. Toliko govorimo seveda o današnjih družinah. Zelo pomembno je, kako otroci razumejo socialni položaj, stanje, ne nazadnje tudi svoje družine in kako se znajo temu prilagoditi. To so odgovorne stvari, ki jih mladi pač razumejo ali ne. In šolski sistem, šola je tista, ki mora ne nazadnje tudi tovrstno znanje, razumevanje današnje družbe nadgraditi. Zato je seveda razmišljanje o tem, da lokalne skupnosti razmišljajo tako, kot smo slišali, samo o tem, tisti, ki da denar, bo tudi odločal, za mene nesprejemljivo, in tega amandmaja pač ne morem podpreti.

Ko govorimo o postopku. Prosim, če bi resnično pogledali; postopek je skrajšan, nobenega izjemnega hitrega postopka ni, tako da bi bilo dobro, če bi se to ne nazadnje prebrali. In seveda, domovinska vzgoja - kolega Gorenak je odšel - in zgodovina. Jaz tudi nisem bila županja, nimam tega interesa, ampak bila sem pa profesorica, sem zgodovinar, znanstveno-raziskovalni delavec in od leta 1987 potekajo zelo zelo močne zgodovinske raziskave o tem, kaj se je v preteklosti zgodilo. In mogoče ne pozabiti ravno na tiste ustanove, kjer smo začeli odpirati vprašanja preteklosti, zgodovinskega obdobja in jih tudi postavili na znanstveno-raziskovalne temelje. Zaradi tega se zgodovina nikakor že pred 20 leti ni končala leta 1945, ampak smo ravno s posebnimi šolskimi programi za osnovnošolce in srednješolce tozadevna vprašanja in tudi zastrte strani odpirali, vsaj na območju Celja, in s tem dopolnjevali tudi šolske programe zgodovine in ne nazadnje z dopolnitvijo šolskih zgodovinskih ur v osnovnih in srednjih šolah. Zato je danes govoriti o tem, da se je vse skupaj nekje končalo, laž in neresnica. Vsako leto se z novimi raziskovalnimi posegi, z novo literaturo dopolnjuje tudi šolski program in kurikulum zgodovine v osnovnih in srednjih šolah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa. Posebej je bilo poudarjeno, da se zakon obravnava po skrajšanem postopku, nikakor ne po nujnem postopku.

Sama nasprotujem tezi, da bi v tako pomembni dejavnosti, kot je šolstvo, smele finance odigravati bistveno in odločilno vlogo. Tisto, kar bi v naši družbi morali kot konsenz doseči, je, kam postavljamo znanje in kam postavljamo izobraževanje. Zame sta znanje in izobraževanje prvi nalogi odgovorne demokratične družbe. Tudi na to ne kaže pozabiti, da je urejanje šolstva domena sleherne države in da nismo, tako kot pri urejanju nekaterih drugih zadev, zavezani slediti neki drugi praksi. Zato je sklicevanje na kakršnekoli primere in primerjave z drugimi šolskimi sistemi seveda nekoliko problematična zadeva, ker je tudi upravljanje šol po različnih državah različno urejeno. Tisto, kar je nam prepuščeno, je odločitev za to, komu bomo pri upravljanju, vodenju dela dali v šolah pomembno besedo. Socialni demokrati smo v tem delu zagovorniki soupravljanja zaposlenih, soupravljanja, kar pomeni, da niso postavljeni v out. Tu pa se postavlja ali pa kaže še ena težava. Veliko govora je bilo o konsenzu, o družbenem konsenzu, ki je potreben. Kaže pa, da bo konsenz med nami zelo težko doseči zaradi tega, ker nekateri pri svoji argumentaciji izhajate iz negativne sodbe, nekateri pa skušamo vendarle iskati pozitivnosti, ki nas usmerjajo v doseganje boljših rezultatov. Če moram poslušati tu, da bo pet učiteljev ali pet zaposlenih v svetu samo podpiralo nezahtevnega

ravnatelja in bodo slabo zastopani ter bodo imeli izkrivljene odločitve, potem res ne vem, kako lahko gradimo največji socialni kapital, to pa je zaupanje. Jaz ne morem pristati na svet kot na zaroto in videti, da vsak predstavnik je najslabši izbran, da bodo v svet izbrali učitelji najslabše svoje predstavnike, itd. Z obžalovanjem ugotavljam, da imajo nekateri bistveno mlajši, kolegice in kolegi, bistveno slabši spomin od mene, ker pozabljajo, kako smo zakone, pa tudi zakon, o katerem je danes govora, sprejemali v prejšnjem mandatu. Brez kakršnegakoli konsenzualnega sprejemanja. Sestava svetov, zastopniki ustanovitelja. Ja, kdo pa je take rešitve pripeljal? Spomnimo se še kalvarije, ki smo jo hodili tisti, ki smo dokazovali, kako spolitizirana institucija je postal strokovni svet za splošno izobraževanje. In bi še lahko naštevala primere. Oprostite, jaz ta poziv po konsenzualnih rešitvah vidim kot cinično pripombo, glede na izkušnjo, ki jo imam iz prejšnjega mandata. Sedaj, da se gospod Gorenak, ki ga sedaj ni tukaj, ne more spomniti, kako je bilo z usklajenostjo tega zakona, je pa že malo žalostno, ker je bil on glavni povezovalec med Državnim zborom in Vlado in se natanko spominja, kaj vse je bilo storjenega, koliko korakov, kaj vse se je dogajalo, da ne govorim o tem, da še po tistem, ko je bil zakon sprejet, kakor je bil, po umiku tiste določbe o financiranju, da je skupina tedanjih koalicijskih poslancev, sedaj opozicijskih poslancev, dala na Ustavno sodišče presojo ustavnosti ravno tistih členov, ki govorijo o financiranju. Zato lepo prosim! Če že koga spomin muči, obstajajo magnetogrami in si je mogoče zapisati.

Zaradi tega, še enkrat, ne vem, kolikič že danes, sestava svetov se vrača na sestavo, kakršna je bila s preglasovanjem odpravljena leta 2006. Nobene strokovne analize ni bilo, da bi dokazali, da je sestava 3 plus 3 plus 3 boljše od uveljavljene. In tudi nobenega dokaza ni bilo, zakaj je treba dijake izločiti iz sveta. Ne. In zdaj pa vi zahtevate, da moramo mi prinesiti analizo za sestavo sveta 3 plus 3 plus 3. Tisto, kar bi pa rada še vendarle opozorila, mi pravzaprav govorimo o predstavnikih ustanovitelja v svetu javnega zavoda. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja pa zaobsega tako predšolsko vzgojo, osnovno šolo, srednje šolstvo in višje strokovne šole. Ta pomeni, da niso samo občine ustanoviteljice, ampak za srednje šolstvo je tudi še kdo drug ustanovitelj. Lepo prosim, če bi na ta detajl le pazili, ko razpravljamo o tem.

Zdaj pa samo še tako, saj je malo obešenjaško, ampak vseeno. Tudi leta 2006 lokalne skupnosti in predstavniki občin, reprezentativnih združenj občin niso bili vabljeni k obravnavi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Gospa Jeraj, hvala, ker mi pomagate.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne medsebojne polemike brez posredovanja predsednika Državnega zbora.

MAG. MAJDA POTRATA: Ampak povedano je že bilo, da je Vlada pri pripravi te novele opravila tudi pogovor s predstavniki lokalnih skupnosti. Drugo pa je, in to sem pa tudi že povedala, da soglasja s predstavniki občin v tej točki pač ni bilo. In ne me zdaj vleči za jezik, da bom povedala, v čem vse niso bili usklajeni predlogi zakonov, ki jih je prejšnja vlada sprejela.

Jaz ne morem pristati na vašo argumentacijo, s katero hočete vrniti ali zaustaviti to, da bi zaposleni dobili večjo možnost soupravljanja in da bi se dijaki vrnili v svete javnih zavodov. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silva Črnugelj. Prosim.

SILVA ČRUNGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljena državna sekretarka, lepo pozdravljen minister!

Vaja dela mojstra in mislim, da je kar dobro nekatere stvari ponoviti. Osebnostno se nagibam formuli 3 plus 3 plus 3, kot je bila predlagana, četudi intimno in zelo emotivno glede na to, da izhajam iz šolskih vrst, bi nekako večjo težo dala tistim, ki soustvarjajo, kreirajo šolski proces, ki se na nek način zelo trudijo, da otrokom, učencem privzgojijo ljubezen do učenja, ker vzgojiti ljubezen do učenja ni lahko. To je zelo težaven proces. To je težaven proces s strani tistega, ki uči in učečega. Mislim, da bi temu toliko več pozornosti lahko namenili in tako mogoče enkrat čez 10, 15 let bo avtonomija teh osnovnih šol tudi nekoliko bolj okrepljena, ker učitelji so le tisti pomembni kreatorji in ustvarjalci znanja in mladih učečih šolarjev.

Mene srh spreletava, ko slišim "tisti, ki daje denar, je lokalna skupnost", "tisti, ki daje denar, je občina". Res. Ona daje denar fizično, praktično in tako in drugače. V resnici tisti, ki daje denar, smo mi, ste vi, so starši in smo dejansko vsi davkoplačevalci. To se pravi, da v tem krogu lahko in moramo imeti možnost, da odločamo. In ne nazadnje šolo, javni izobraževalni zavod ne moremo nikakor in nikoli enačiti z neko produkcijsko enoto ali z nekim pridobitnim poljem dejavnosti. Potrebno je zelo subtilno odločanje, kot sicer je pričakovati. Mene zelo moti, ker smo tako naravnani, da samo kritiziramo, da vidimo črno, da vidimo samo slabosti in da se obračamo vedno v neko zgodovino. V redu, učimo se, učimo se vsi, tudi mi tukaj, ne nazadnje člani parlamenta in članice parlamenta. In konsenzualnost pri odločanju ni enostavna stvar in se je bomo morali navaditi in tudi naučiti.

Moti me to, da ti člani svetov zavodov, tudi strokovnih svetov zavodov, nimajo možnost pridobivati znanja, kako in na kakšen način lahko nastopajo in zastopajo interese tistih, ki naj bi jih zastopali. V nekaterih obdobjih in časih so bila

tudi izobraževanja za te člane svetov zavodov. In mislim, da bi mogoče bilo v eni naslednjih faz temu segmentu treba nameniti nekoliko več pozornosti. To je tudi en korak k temu, da se lažje odloča in da se dejansko tudi ti interesi lažje prelivajo in da stvar postaja bolj avtonomna in konsenzualna in bolj harmonična. Pa vendar ne smemo pozabiti, da brez ljubezni do učenja in brez tistih, ki bodo to znanje prenašali, ni procesa. Ta proces je zelo pomemben in temu procesu je potrebno veliko več pozornosti namenjati, kot smo mu namenjali recimo v preteklosti. V preteklosti smo samo obravnavali, kako, na kakšen način se odloča, kateri ravnatelj je bil po pravi proceduri ali pa po nepravi proceduri imenovan tako ali drugače, kateri zakon je to zakrivil, kateri pravilnik in ne vem kaj vse skupaj.

Žal smo v vseh dosedanjih razpravah, če pogledamo tudi Državni zbor in ne nazadnje prispevke o Cobisu o tem, kako in na kakšen način delujejo sveti zavodov in ali sveti zavodov dejansko razpravljajo o učnem procesu. Ne, razpravljali so dejansko o imenovanju ravnatelja. Imenovanje ravnatelja se je izrabljalo za neka individualna in ne nazadnje tudi politična medsebojna obračunavanja. Pravi Eldorado za neko dostikrat tudi brutalno obračunavanje. Zato jaz mislim, da dajmo, bodimo toliko fer, pa namenimo dejansko učnemu procesu, ki ni enostaven, sploh pa ne v današnjem času, kako pritegniti pozornost in željo, da nekdo pridobiva znanje, ko imamo toliko medijev, ki nas zapeljejo na takšen in drugačen način.

To novelo zakona podpiram in mislim, da bodo vsi naslednji koraki šli samo boljše, ker če učitelji ne bodo o tem odločali, bo hudo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franco Juri, prosim.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Najbrž izhajamo vsi iz ene napačne predpostavke, da je koalicija zagovornik učiteljev in da je opozicija zagovornik lokalnih oblasti oziroma staršev. Ta vtis je popolnoma napačen, kajti vsi smo občani, veliko od nas je staršev in malo od nas je učiteljev. Nekaj podobnega velja tudi, ko govorimo o šolskih svetih, kjer soodločajo predstavniki občine, ki so hkrati tudi starši oziroma učitelji. Občina ni nek abstrakten oziroma izločen subjekt, ki plačuje in ima zaradi tega pravico soodločati enakopravno s tistimi, ki v šolah delajo in nosijo celotno odgovornost za rezultate tega dela.

Kot je povedal zelo trezno predstavnik sindikatov, Branimir Štrukelj, prav na odboru, dejstvo je, in to govorim zelo kompetentno, kajti sam sem 7 let delal kot učitelj in kot profesor, za vse napake, za vse odločitve, za vso ravnanje na koncu šolskega leta odgovornost ne pade na predstavnike občine ali na predstavnike staršev, pada izključno na predstavnike

učiteljev. Mi ne ponujamo učiteljem absolutne večine ali sploh možno preglasovanje, kajti kot je prej omenil kolega .../Nerazumljivo./, dejansko matematika je taka, da do preglasovanja ne more priti, ampak na nekakšni simbolni ravni smo dodali nekaj več možnosti oglašanja, več možnosti strokovnega soodločanja tistemu subjektu, ki je pravzaprav nosilec strokovnosti v svetih.

Jaz res prihajam iz zelo skrajne občine, ampak to, kar vidim v svoji občini, je preprosto škandalozno. In to želim povedati tukaj pred ministrom. To, da so učenci včasih zlorabljeni za politično propagando nekega župana, je škandalozno. Jaz sem videl otroke, ki so jih oblekli učitelji v rumene majice s propagando županovega pamfleta, imenovan MOK. Ko sem učitelje vprašal, zakaj to počnejo, so rekli, občina je močna, od nje smo odvisni, od nje dobivamo denar in drugače se ne moremo obnašati. Je očitna zloraba, zloraba šolstva, zloraba šolnikov, da ne govorimo o zlorabi otrok v Izoli, ko so dobili majice neke stranke tega istega župana. S tem skrajnim primerom Kopra želim povedati, da danes je žal šolstvo še vedno močno odvisno od politične oblasti v občinah, ki pravzaprav mora postati predvsem servis občanov, ne pa politična nadoblast. To, kar zagovarja opozicija, je zagovarjanje v bistvu kontinuitete neke politične nadoblasti tudi pri šolskih odločitvah. Dejstvo je, da s povečanjem števila predstavnikov učiteljev dajemo vsaj en pozitiven signal nosilcem odgovornosti v šolah. Zato je to vztrajanje pri formuli tri-tri-tri huda demagogija, ki želi obdržati sistem, kjer bo prihajalo sistematično do zlorabe šole, problemov šol in tudi šolnikov. Tako ne vidim nobenih dilem o tem, da je ta zakon, ta sprememba zakona ustrezna in da je predlog amandmaja SDS popolnoma neutemeljen in skregan z realnimi interesi ne le učiteljev, ampak interesi šole in predvsem učencev ter staršev. Verjamem, da je ogromna večina staršev, ki razmišljajo v prid svojih učencev, svojih otrok, se strinjajo in odobravajo tako novo razporeditev soglasja znotraj svetov.

Glede drugega amandmaja skupine SNS pa je treba povedati, da v sem v obrazložitvi slišal nekaj tehtnih dilem, zlasti če izhajamo s strogo pravnega vidika. Po drugi strani pa se mi zdi pomembnejše to, da se dijaki dejansko vključijo v soupravljanje tematik, ki jih neposredno zadevajo. Dejstvo je, da je razprava o odgovornosti mlajše populacije razprava, ki poteka v Evropski uniji. In ne pozabimo, da ostajajo konkretni predlogi, da bi končno znižali volilni prag do 16. leta. Te razprave so zelo utemeljene, kajti danes vemo, da je tudi mlajša populacija bistveno drugačna, se hitreje izobrazuje, se hitreje informira in hitreje pride do stopnje možnosti in odgovornega soupravljanja nekaterih družbenih tematik. Amandma SNS je s tega vidika neutemeljen in protitrendovski. Predvsem, ker tu ne gre za volilno pravico, ampak gre za soodločanje in ne pozabimo, gre za dva dijaka, dva predstavnika dijakov v

svetih srednjih šol. Predvsem pa si lahko postavljamo vprašanje, kaj se zgodi takrat, ko je, recimo, osemnajstletnikov v srednjih šolah bistveno manj, kot je ostalih. Izbira je demokratična in so dijaki tisti, ki izberejo oba zastopnika lastnih interesov. Kaj če tisti, ki je najbolj usposobljen, ki je najbolj predstavniki za ostale dijake, nima še 18 let, ampak 17 let in pol. Medtem ko nekaj osemnajstletnikov, recimo, ni zainteresiranih. Kaj bi se zgodilo takrat? Ali bi silili k imenovanju 18-letnika, če tudi bi dobili slabšega predstavnika? Jaz ne vidim tukaj nobenih problemov, domnevam pa, da v procesu izbire predstavnikov dijakov, bodo sami dijaki verjetno zaupali tistim, ki so za to najbolj usposobljeni in verjetno bodo ti pretežno starejši dijaki. Tukaj se mi zdi, da je že samoumevno, da v glavnem bodo v teh svetih nekoliko starejši in bolj izkušeni dijaki.

Torej ne morem podpreti niti tega amandmaja, kateremu pa priznam nekaj racionalnih argumentacij. Dejstvo je, da potrebujemo to spremembo, da ta sprememba bo uredila in bo ponovno vzpostavila neko sorazmerje, ki bo ugodno vplivalo na kvaliteto šol in bo nekoliko zmanjšalo zlorabo politike, politične oblasti in tudi samovoljo v nekaterih primerih, recimo v moji občini, v odnosu do šol. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi k 1. členu in amandmajem še kdo razpravljati? Odpiram čas za prijavo. Izvolite.

Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, predsedujoči. K nadaljnji razpravi me je spodbudila dejansko razprava kolege Jurija, ki je navedel kaj nekaj tehtnih argumentov, ampak istočasno pa tudi na nek način opozoril na ene anomalije, ki se dogajajo v naši družbi. Ko je govoril o tem, o zlorabi dijakov, recimo, v politične namene oziroma v namene političnega odločanja. Namreč, tudi sam v praksi sem doživel v dvajsetih, tridesetih letih še in še primerov, ko se je, recimo, dijake na nek način zavajalo pri odločanjih okrog imenovanja šole, okrog, nekoč so bili celo štrajki, punti dijaški, in se je zlorabljal mladoletne dijake v te namene. Tudi zdaj se bojim, da ta praksa se bo še pa še, v lokalnih okoljih koristila. Se pravi, en argument več, zakaj smo v Slovenski nacionalni stranki dali predlog amandmaja, kjer se zahteva polnoletnost dijakov. Ne nazadnje teh 18 let, ta polnoletnost ni iz trte zvit argument, ni kako bi rekel, nek predpis brez kakšne utemeljene osnove. Sami vemo, kako je to v kazenskih postopkih, recimo, pomemben dejavnik, 18 let. Nekje polnoletnost, se pravi, opravilno sposobnost doseže mladoletnik šele z 21-imi leti. Tako 18 let ni samo neka na slepo izbrana starost. Se pravi, razpravljati o tem ni neumnost, kot to trdi kolegica tukaj, je kar argument, o katerem je za razmisliti, kaj predstavlja, 18 let. Seveda se pa strinjam s kolegico, da se da to prikazati tudi

drugače v kontekstu odgovornosti v šoli, v sodelovanju s šolo, v partnerstvu dijakov, s čimer se z njo tudi popolnoma strinjam, s tem da pa je za razmisliti interno pri uporabi pravice odločanja znotraj sveta zavodov, če bi se to nekako uzakonilo, da bi res oni odločali o svojih zadevah, ne pa, recimo, o zadevah iz delovnega razmerja ali pa o sprejemanju na primer učnih programov ali pa kakšnih zahtevnejših strokovnih zadev, kjer se, če smo odkriti, ne preveč razumejo v strokovno raven, pa nočem zaničevati dijakov, mladoletnih dijakov, da niso sposobni razumeti teh zadev, ampak iz prakse vemo, kako je to. Ta naš predlog, 18 let - se pravi, smo dali tudi možnost, recimo, da v tekočem letu ali pa, kaj jaz vem, na nek način bi bilo vredno to upoštevati pri sprejemanju tega zakona. Toliko o mojih pripombah. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovani, lepo pozdravljeni. Seveda moja razprava bo mogoče malo drugačna kot od večine koalicijskih poslancev.

Res je, da že pri sprejetju zakona, se pravi pred tremi leti, nisem bil preveč navdušen nad spremembo javnega zavoda, tako tudi danes nisem, pa bom povedal, zakaj. Se pravi, vsakokratna vlada oziroma vsakokratni minister posega na to področje in to ni dobro. Brez pravih argumentov. Se pravi, ko smo sprejeli zakon pred tremi leti in dali tri:tri:tri, smo sicer morali v lokalni skupnosti spremeniti vse akte, ki so pod tem zakonom in s tem smo imeli nekatere stroške. Danes delamo ponovno, zopet spreminjamo ta člen in ponovno bo treba sprejeti vse odloke o ustanoviteljstvu. Zdaj, ali je to pametno ali ni, je seveda vprašanje in tudi vprašanje je, koliko lahko posamezni svet javnega zavoda vpliva na učni proces, predvsem govorimo o osnovnih šolah. Tam je pravzaprav ravnatelj, tam je pravzaprav kolektiv in tam je tudi neki učni program, ki ga je treba izvajati. Res pa je, da smo preko nekaterih teh javnih zavodih peljali neke vrste politike.

In jaz nisem ne za eno ne za drugo, zato bom pravzaprav predvsem iz racionalnosti in zaradi tega, ker danes živimo v neki gospodarski stiski, ker je vsak tolar, ki je, potreben na lokalnem nivoju za nekaj drugega, ne pa za objavo nekih novih odlokov, glasoval za amandma. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Spoštovani, lepo pozdravljeni.

Slučajno sem pedagoški delavec, vrsto let ravnatelj, potem župan in zdaj sem se znašel tukaj v Državnemu zboru, kjer vidim, da smo tudi v razpravah o vzgoji in izobraževanju in spremembah teh zakonov vsi veliki strokovnjaki. Moje

izkušnje kot dolgoletnega ravnatelja so naslednje: ni bilo potrebe in ni bila moja želja niti želja delovnih kolektivov, da bi se lokalna politika vmešavala v strokovno delo zavoda. Lokalna politika - vemo, kakšno funkcijo ima - pripravlja pogoje za dobro delo šole ali pa vrtce, vse ostalo je odgovornost ravnatelja in šolskega tima. Zato se seveda strinjam, da v svet zavoda dobimo pet predstavnikov delavcev, kajti vse odgovorno za uspeh zavoda je na njihovih ramenih.

Danes smo v čudnih situacijah, že prejšnji minister Zver je z nenehnimi spremembami, slabimi informacijami in okrožnicami in podobnim povzročal nemir v šolah in šole rabijo mir. Zato mislim, da je treba zelo hitro urediti zadeve, ki so nujno potrebne, in potem pustiti, da se ti odnosi v kolektivih, odnosi med lokalno skupnostjo in zavodom umirijo in da delo teče čim bolj sproščeno. Razmišljanje o tem, ali naj dijaki sodelujejo pri upravljanju zavoda ali ne, je danes brezpredmetno.

Vprašam vas, povejte mi, kje je dokaz, da ko ima nekdo 18 let, da je dozorel. Mogoče tudi v kakšnih drugih sredinah pri mnogo več letih nekdo ni dozorel in nikoli ne bo dozorel. Zakaj imamo otroške parlamente in pridite poslušat, kadar so tu ali pa v šolah, ko imamo te pogovore, smo imeli - no, ker jaz nimam več te sreče. Pridite poslušat te otroke, te mladostnike, kako trezno, neobremenjeno, nehinavsko, zelo pošteno razpravljajo o zadevah, ki jih tangirajo, ki jih vsakodnevno čutijo. Nam se dogaja, da prihajajo na roditeljske sestanke starši z odvetniki. Kam pelje ta zadeva? Pravilen odnos, ta trikotnik starši-učenec-delavec, če to funkcionira, potem ne potrebuje starš odvetnika na šoli. Prepričan sem tudi, da so starši najboljši sindikalisti za svojega otroka, seveda, če vidijo tudi tisto, česar starši včasih ne maramo videti pri svojem otroku in smo realni. Ampak ljudje smo različni, taki in drugačni. Zato mislim, da je treba prepustiti upravljanje v večini strokovnim delavcem javnega zavoda, da mora biti lokalna skupnost prisotna toliko, da lahko vidi, kakšno je finančno poslovanje, kakšne investicije rabijo, kako bodo opremljali šolo in podobno. In da so starši v taki meri v svetu zavoda, da lahko kontrolirajo, preverjajo svoje pravice, pravice svojih otrok in tako dalje. Imamo seveda še svet staršev, to verjetno pozabljate, kjer se dogajajo pa povsem druge relacije.

Zato bom sam podprl predlog tega zakona, tudi z odločitvijo, da morata biti vsaj dva dijaka v svetu zavoda, ne glede na starost, kajti ti naši dijaki v vsej svoji zrelosti znajo izbrati najboljše. Zloraba je povsod in vedno možna. Za to, da pa ne prihaja do zlorab, pa mora skrbeti še marsikdo. Imamo inšpekcijske službe, imamo Zavod za šolstvo, ko govorimo o vsebinah programov in tako dalje, tako da so mehanizmi za zaščito, da v šolo ne prihaja tisto, kar v šolo ne bi smelo prihajati, to je politika in še kaj drugega. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH: Lepo pozdravljeni! Sam bi se ozrl predvsem na sestavo svetov oziroma na funkcioniranje osnovnih šol.

Moje mnenje je, da je glede sestave sveta tri-tri-tri ali pet-tri-tri popolnoma vseeno, kar se tiče izvolitve samega ravnatelja. Če ravnatelj ni sposoben zagotoviti še pri predstavnikih staršev vsaj dva glasova od treh, potem že tako ni sposoben in škoda, če je ravnatelj.

Dogaja se, da ravnatelji, tisti, ki želijo še naprej kandidirati, si teren pripravijo na tak ali drugačen način, tako da občine niso imele kakšnega velikega vpliva. Bi bilo pa dobro, da bi ministrstvo naredilo neko analizo, ker mislimo v občinah, da je kar precej občinskih svetov bilo proti potrditvi ravnatelja in mogoče bi analiza pokazala določene stvari, ki bi jih bilo treba izboljšati na drugih delih zakona ali v drugih zakonih.

Ker so tudi v občinah predstavniki, svetniki, predstavniki vseh prebivalcev tiste občine in če je večina - ali soglasno - proti temu ravnatelju, potem bi se lahko nekdo vprašal, zakaj je temu tako. Mislim, da večina delavcev v sami šoli, zavodu si želi - kakšnega ravnatelja? Takšnega, da bodo z njim najbolje shajali, ker odločajo o njem. Če je to res najboljši, strokovno odloča o tem ministrstvo, kot gospodarja ga pa ocenjuje občina. Ministrstvo je pa zelo daleč in se kar slabo vidi, kakšna je strokovnost tega ravnatelja. Imamo primere, ko so ravnatelji 30, 40 let, ker se jih enostavno ne da zamenjati. V mnogih primerih jih je čas že pošteno povozil in se dogaja, da so v šoli zelo dobri mladi učitelji, pa vendar v primerjavi s temi starejšimi, ki so generacije ravnatelja, ne pridejo do izraza in šole zapuščajo, ker ne vidijo možnosti, da bi prosperirale.

Mnenje Združenja občin. Mi smo, Združenje občin, bili na obisku pri ministru in smo jasno izrazili naše stališče, da smo proti temu, da se povečuje število zaposlenih v svetu zavoda. Vendar je bilo ministrstvo prepričano, da je tako prav. Mislim, da bi morali biti povabljeni predstavniki tudi na same odbore, ker je to zakon, ki se tiče lokalne samouprave.

Navezal bi se pa še na tisti del, kjer pa oblina zagotavlja določeni stvari, kar se tiče funkcioniranja zavoda, to je vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in same investicije. Glede na to, da je v večini občin tudi vrtec sestavni del tega zavoda, smo občine v situaciji, ko je velik pritisk na vrtce, da nimamo zagotovljenih prostorov, in da terja od nas veliko sredstev, finančnih, za katere pa so na Ministrstvu za finance rekli, da v primerni porabi tega ni. Ne vem, od kje naj občine ta sredstva zagotovijo.

Glede ustanoviteljstva. Ne vidim več, čeprav ne vem, kako je v večjih občinah, zakaj bi bila občina ustanovitelj osnovne

šole, ko pa rabi dati samo denar. Vpliva nima, plače učiteljem daje država, občina načrte kontrolira in diktira država, normative za prostore občinam diktira država. Samo denar naj bi dale občine, ki ga pa od države ne dobijo, čeprav tako veleva ustava. Jaz enostavno sem tudi sam v primeru, ko smo vse načrtovali po zakonu, vse po normativih, ki nam je diktiralo ministrstvo, pa prišli v situacijo, ko ni denarja in se ne moremo niti zadolžiti za investicije, ki je nujno potrebna. Mislím, da se moramo vprašati tudi glede na avtonomnost lokalne samouprave, ki je navedena v evropski listini, ali so res na koncu občine dolžne vse to postoriti, če pa za to nimajo pogojev, ki jih mora zagotoviti država.

Na koncu bi pa mogoče še, kar se tiče bolj srednjih šol kot pa osnovnih. Sem se spomnil besed enega našega svetnika, ki je izjavil v eni priliki, da "kdor ne zna nič narediti, gre druge učít, če pa še tega ne zna, gre pa v politiko".

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala še enkrat. Torej jaz bi kolegice in kolege, ki vztrajno mešajo, kaj je organ upravljanja in kaj je strokovni organ, prosila, da si pogledajo zakon.

Organ upravljanja je svet zavoda in so v zakonu tudi določene njegove naloge: imenuje in razrešuje ravnatelja, sprejema program razvoja vrtce, šole, potrjuje letni delovni načrt. Strokovni organi v šoli ali pa v vrtcu so pa učiteljski zbor, oddelčni zbor, strokovni aktiví, predavateljski zbor, študijska komisija in ti opravljajo strokovno delo v šoli in v to so noben ne vtika in jim noben ne oporeka. Mi ne pravimo, da mora tam biti predstavnik občine, jasno da ne, strokovne odločitve, strokovna vprašanja povezana z vzgojnoizobraževalnim delom, predloge za uvedbo nadstandardov, posodobitev program, itd. jasno, da to delajo učitelji in da delajo to strokovni delavci, ki so za to hodili v šolo, ki so v času svojega poučevanja pridobili ogromno izkušenj in najbrž so prvi poklicani, ki bodo znali predlagati stvari, ki bi bile učinkovite v razredu, ker oni so vsak dan v razredu.

Mene grozno moti, da čez celo razpravo se ves čas ustvarja nek vtis, da je sedaj nekdo proti učiteljem, nekdo priti svetnikom oziroma proti predstavnikom občin, ustanovitelja proti staršem. V svetih zavodov ne more nobeden biti proti nobenemu, ker tako kot je v interesu učiteljev, da so njihovi otroci uspešni, da izdelajo razred, da imajo dobre ocene, da prepoznajo nadarjene, enako je želja zagotovo tudi župana in občine, da je njihova šola urejena, dobra, da dosega dobre rezultate. Saj nobeden ne pravi, da sedaj moramo delati eden proti drugemu. Če ne bomo delali skupaj, je jasno, da ne bo ne občina in ne šola uspešna, saj to so bodoči občani jutri, otroci, in zato smo najbrž vsi zainteresirani, da čim več dobijo v šoli in da ostanejo odgovorni, itd.

Ampak, ko govorite o odgovornosti, učni uspeh na koncu leta je odgovornost na koncu ravnatelja, učiteljev. Res je, odgovornost župana je pa, če bo eno okno dol padlo nekemu na glavo, takrat bo pa kriva občina oziroma župan, ker pač ni zagotovil denarja za neke materialne stroške, ki so pa nujni, da lahko učni proces normalno teče in da se v šoli dobro počutijo tako otroci kot učitelji. Jaz bi vseeno si želela, da smo malo bolj pazljivi pri raznem izrazoslovju, kako so občine proti in ravnateljem in proti učiteljem. Dober ravnatelj bo itak imel dober odnos z občino, ker mora vsak mesec odnesti tja nalog, da mu nakažejo denar, itd. Logično je, da bo poskušal ali pa se trdil imeti dobre odnose z občino in enako obratno, župan jih pa pač, ne vem, rabi potem na občinski proslavi, itd., za organizacijo in kaj podobnega in zato ljudje itak delajo v soglasju in sožitju. Glede strokovnih odločitev nihče ne oporeka in je prav, da to ostaja v domeni učiteljev, strokovnjakov, ki so v šoli. Zato, še enkrat: organ upravljanja je nekaj drugega, kot pa so strokovni organi in tudi, saj smo že bili tudi v svetih šole, saj tam se večinoma stvari sprejmejo tako, kot jih predlaga ravnatelj in strokovni kolektiv, razen kakšnih izjemnih zadev ali pa tisto, kar mora pridobiti mnenje in soglasje občine, kakšno plačilo nadstandarda, kakšne šole v naravi ali pa kakšnih dodatnih zadev, takrat se pa mora potruditi tudi za podporo občine, ker mora občina v svojem proračunu zagotoviti dodatni denar. In kar jaz poznam šol oziroma občin, večinoma to ni nikjer problem. Dodaten jezik v četrtem ali ne vem katerem razredu in kaj podobnega.

In malo sem moramo izogibati temu, da smo ustvarjamo neke nasprotnike v šolskem polju. Ampak če pa pravimo, da smo za soupravljanje in za dobro sodelovanje, potem ne vem zakaj v noveli ministrstvo predlaga tudi to, da svet staršev lahko oblikuje delovne skupine, vendar mora za to pridobiti mnenje vodstva šole oziroma soglasja - če jim zaupamo staršem, občini komurkoli, ki se vključuje v proces, zakaj jim ne pustimo, da se združujejo, če si želijo. Ostali imamo vse možnosti se združevati, vključevati v društva, ne vem kaj, organizirati razna združevanja, zakaj je tukaj potem treba, da vodstvo šole da soglasje oziroma mora biti to v soglasju z vodstvom šole narejeno. Tukaj se pa človek vpraša, če se mogoče vseeno ne bojimo, da bi starši preveč vplivali ali pa bili premočni.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker ne želi nihče več... Še? Prosim, odpiram prijavo za razpravo. Gospod Silven Majhenič, izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Tudi do zdaj je šolstvo funkcioniralo dobro, odgovorno in strokovno. Spremembe so, verjamem, dobronamerne, saj se vsi zavedamo, da odgovornost sloni še posebej na strokovnosti in sposobnosti učiteljev. Upravljanje šole v kolektivnem odnosu s

starši, občino, učitelji in dijaki bi naj bila garancija za dobrobit šolskemu sistemu. Na nek način bi se lahko strinjal, da imajo večino učitelji in da občina sicer ostane del v odločanju, ki pa ne sme biti odločujoči, kajti stranke, ki prevladujejo v občinah, si zmeraj prisvajajo odločitev nadvlade, to pa je politična in ne strokovna odločitev. Tu pa je bojazen, s katero se že srečujemo, ko politika odloča, kdaj bo šola imela kakšno prireditev oziroma da mora predstaviti prireditev, ki je bila že objavljena v javnosti. To je bilo še pred kratkim, mesec dni nazaj, v eni od občin.

Ne moti nas prisotnost predstavnikov dijakov. Sprašujemo se le, ali je to pravno veljavno, to pa je tudi vse, o čemer smo razpravljali in zakaj smo vložili amandma. V bistvu gre za to, ali bomo imeli političnega ali strokovnega ravnatelja. Seveda si želimo, da bo strokovnost nadvladala politiko, še posebej, ko gre za izobraževanje naših otrok.

V primeru, da naš amandma ne bo sprejet, sem mnenja, da se predlog zakona sprejme, saj vračanje na stare tire ni sprejemljivo. Izsiljevanje lokalnih skupnosti v tem, da so one tiste, ki financirajo, je malone cinično, saj razpolagajo z denarjem, ki je naš skupen in se je vedno zagotavljal iz proračuna občine, tudi ko so bili drugi časi. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker nihče več ne želi razpravljati, zaključujem razpravo k 1. členu in dveh amandmajih k temu členu.

Prehajamo na razpravo o 5. členu in amandmaju, ki ga je k 5. členu vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Želi kdo besedo? Odpiram čas za prijavo. Besedo ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo. Vsekakor ima ta zakon eno rdečo nit; to je vzpostavljanje popolnega monopola, tako znotraj samega šolstva, ker daje še večjo moč v roke ravnateljem s spremembo, o kateri smo govorili pri prejšnjem amandmaju, kot v tem členu, ko gre za vzpostavljanje monopola na državni ravni. Ta člen je izrazito protievropsko naravnano. Preden pa to obrazložim, naj tudi utemeljim, zakaj se bom pravzaprav moral tukaj opreti izključno na evropske argumente, ko govorim o tem členu in o amandmaju k tem členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Namreč, z veseljem bi se oprl tudi na ustavnosodno presojo, o kateri je sicer prej poslanka SD na široko govorila, omenila, kako je bila vložena, vendar tega žal ne morem storiti, ker si je Ustavno sodišče znova dovolilo nekaj, kar je težko razumljivo v okviru nekega pravnega, demokratičnega reda, in je točno dan pred obravnavo tega zakona v javnost dalo obrazložitev, da zavrže zahtevo za oceno ustavnosti o enakosti pred zakonom, ki jo je povzročal dosedanji zakon, in sicer iz razloga, ker je bilo samo 16 poslank in poslancev izvoljenih v nov sklic, medtem ko je za

vložitev zahteve potrebnih vsaj 30 podpisov. Toda, v čem je tu trik? V tem, da so sami s svojim nedelom, svojo neodločitvijo tako nerazumno podaljšali rok te ustavnosodne presoje, da so bile vmes volitve, se sedaj postavili na opisano stališče in torej lastno nedelo uporabili za izgovor, da o tej pomembni stvari sploh ne odločijo, čeprav je enakost pred zakonom ena temeljnih ustavnih kategorij. To je nekaj nezaslišanega in osebno mislim, da bi veljalo pogledati možnosti, da se to temo odpre tudi v Bruslju, pred pravnimi institucijami Evropske unije, da se opozori, da imamo Ustavno sodišče, ki postaja najvišji organ za omejevanje človekovih pravic, ne pa za njihovo zaščito, tako kot se je že zgodilo pri neki referendumski pobudi pred tedni. S tem je seveda Ustavno sodišče to temo pustilo brez ustavnosodne presoje odprto in bo tako očitno po volji vladajoče koalicije vedno znova tema kulturnega boja. V tem je pravzaprav vsa žalost te odločitve in moram reči, da jo globoko obžalujem. Kajti situacija, iz katere se je izhajalo doslej, je bila nevzdržna.

Vsi veste, da je bila Waldorfska šola v Ljubljani stoodstotno financirana iz javnih sredstev v okviru osnovnega programa. In ista šola - ista šola! - v Mariboru je bila pa 85% financirana. Kje je tu enakost pred zakonom? Ali so Mariborčani 15% manj vredni kot Ljubljjančani? Orwellovsko, kajne, vse živali so enake, samo ene so bolj enake kot druge.

Ampak, kaj sedaj počne ta zakon? Ta zakon je v tem smislu bolj neevropski, kot je bil celo tisti prejšnji, v času dr. Gabra sprejet zakon, ki je to urejal doslej. Pa veste, zakaj? Zaradi tega, ker preprosto vse izenačuje na nižjem nivoju, posega v pridobljene pravice, kar je, mimogrede, tudi ustavna kategorija. In ko ste prej tako veliko imeli povedati o konsenzu prizadetih, me zelo zanima, če je za to znižanje tudi konsenz prizadetih. Najbrž je vam tako enako jasen odgovor, da ga ni bilo, kot je seveda tudi meni.

Sedaj, zakaj je ta člen tako izrazito neevropski in zakaj je tako pomemben za to razpravo? Morate vedeti, da nas je Evropa večkrat tudi pisno opozorila, da bi veljalo v Sloveniji krepiti konkurenčnost in krepiti tudi zasebni del šolstva, ki pač enako izobražuje kot javno šolstvo. Gre za strahotno nesorazmerje po vseh evropskih kriterijih. 98% predstavlja javni sistem javnega šolstva in samo uboga 2% predstavlja v resnici zasebno šolstvo, proti kateremu se vedno vodi kulturni boj. Koga to ogroža? To je približno tako, kot če bi imeli v živalskem vrtu v kletki medveda in bi občasno eden majhen ježek pricapljal in malo popil tiste vode, ki mu jo dajejo, in se potem sprejme odločitev, da ta ježek ogroža medveda in če se zato medved počuti ogroženega, je treba ježka ubiti. Približno to ste namreč predlagali z naslednjim členom, v katerem, kajti šele v povezavi z njim je ta člen jasen, v katerem ste zapisali tisto o ogrožanju javnega šolstva, kar je spet absurd. Poglejmo spet primer Waldorske šole. Vanjo ne hodi iz okrožja, v katerem se ne nahaja, niti eden otrok,

hodijo pa iz različnih delov Slovenije. In če bo torej šola v tistem okrožju, javna šola, imela premalo otrok, bodo Waldorsko šolo zaradi tega ukinili. Ampak zato tista javna šola ne bo imela nobenega učenca več, ker so iz drugih koncev Slovenije. To seveda pomeni, kako nerazumno, kako ideološko je bil zastavljen ta zakon.

Zakaj je torej treba v popolnem in očitnem nasprotju z evropskimi trendi, s priporočili Evropske unije ravnati v okviru tega zakona? Odgovor na to veste sami, odgovor na to je, da se krepí monopol, monopol na vseh področjih družbenega življenja, saj to je edino vodilo vaše politike, bilo in ostaja. Žal mi je, da še enkrat lahko samo ugotovim, da je bila celo tista Gabrova vlada, ki je bila sicer koalicijsko enako sestavljena, kot je sedanja, bolj demokratična in bolj evropska, kot je sedanja, ki je očitno povsem protievropska, to dokazuje prav s tem členom.

V tem smislu smo predlagali edino možno rešitev, ki pa bo na nek način tudi razgalila stvari, za kaj gre. Predlagali smo pač amandma, ki omogoča, da se vsaj za socialno šibke v celoti pač pokrije, 100% torej, stroške njihovega šolanja. Za državo je tako in tako vseeno in trdim, da bi bila ustavna norma izpolnjena samo v primeru, če bi se za vse, ne glede na obliko šolstva, javno in zasebno, plačevalo 100%, kajti ustavna kategorija je, da je to šolstvo brezplačno in da je izbira, gospe in gospodje, staršev ena od temeljnih ustavnih pravic. Tukaj gre za pravice do šolanja, pravico do vzgoje, to sta ustavni kategoriji, ki ju izrecno ščiti slovenska ustava. Zato je prej omenjeno, pač, sarkastično ravnanje Ustavnega sodišča še toliko težje razumljivo. Kako se lahko postavijo na stališče, da o tem sploh ne bodo odločali? To, oprostite, presega vse meje. In domnevam, kaj bo sedaj, ker je bila hkrati vložena še pobuda, me zanima, če se motim, s to napovedjo, bodo potem, ko bo - o tem ne dvomim - sprejet vaš zakon, rekli ste, sedaj je pa ta zadeva rešena in o njeni ni treba odločati. Ni rešena zaradi tega, ker se ne pove jasno, kako je z enakostjo pred zakonom in kako je s poseganjem v pridobljene pravice, ko gre za pravice staršev in otrok. Kajti v tem primeru gre za starše in za otroke, ki so ravno tako davkoplačevalci, gospe in gospodje. In prej ste govorili, da denar, ko gre za šolstvo, ni pomemben - zakaj pa potem v tem členu tako ravnate in sami sebe postavljate na laž. Gre za 2%, 2% uboga odstotka v primerjavi z 98%, ki jih predstavlja javno šolstvo.

Sedaj, zakaj je evropska usmeritev, da je treba tudi zasebno šolstvo krepiti? Tukaj je treba povedati nekaj dejstev. To je pomembna evropska kategorija zato, ker se v Evropi zelo jasno zavedajo, da v zasebnem šolstvu lažje preizkusiš nekatere programe in jih potem, seveda, če se izkažejo dobri, uvedejo študij v javno šolstvo. Tudi v Sloveniji je bilo tako, zaradi tega je tako ravnanje še toliko težje razumljivo. Konkretno, nekateri deli matematike v javnem

šolstvu so povzeti po sistemu iz Valdorfske šole, so se zgedovali po tem; pa še nekateri drugi primeri so tudi znani iz sistema javnega šolstva, ki je pač dobre zgedede iz zasebnega prevzelo. Tudi ni res tisto, kar se pogosto navede kot floskula, da potem pa dobri učitelji uhajajo v zasebno šolstvo. Plače učiteljev so po zakonu enake tukaj in tam, tako da tukaj ni nobene razlike. Še več! Če ste brali v zadnjih dneh objavljen eden intervju ravnatelja Valdorfske šole, ste lahko prebrali, da so si tam učitelji sami zavestno zniževali plače, zato da so lahko polno izpolnjevali program, v korist svojih učencem. In vi jim jemljete denar. Neevropsko, gospe in gospodje, in v popolnem in očitnem nasprotju z navodili Evropske unije in trdim, da tudi protiustavno. Tako da pri takšnem Ustavnem sodišču, ki tako ravna, kot sem prej povedal, ne verjamem, da je sploh možno priti do ene normalne ustavno sodne presoje in bo treba počakati na neko drugo sestavo, ki si bo vzela čas in znanje za to, da bo odločala vsaj o tistih ključnih stvareh, o katerih bi Ustavno sodišče moralo presojsati.

Namreč, ta trik, da Ustavno sodišče ne presoja o nečem zato, ker tako zavleče postopek, potem pa to uporabi za izgovor, da sploh nikoli ne odloči, v nekaterih drugih primerih ni bil uporabljen - to je zelo zanimivo. Recimo, ko je šlo za zakon o nezdržljivosti javnih funkcij, je bila popolnoma ista zgodba, ampak se je sorazmerno hitro presodilo, tam ni bil problem, tukaj pa je! In pazite, zahteva za presojo ustavnosti je bila vložena leta 2007, zdaj je pa leto 2009. Najbrž je vsakomur jasno, da v nekem razumnem roku bi se o tako pomembni kategoriji, kot je ustavnost pri zakonu - in za otroke gre, za pravico staršev do vzgoje otrok in seveda za pravice do kvalitete izobraževanja - lahko že zdavnaj uresničilo.

S tega vidika je edina možnost izboljšave, ki nam v temu trenutku še ostaja, bodisi črtanje, v kar osebno ne verjamem, ker vidim, za kakšno koalicijsko gre, bodisi vsaj sprejetje amandmaja, ki smo ga predlagali, ki bo razgalil vsaj en element. Prepogosto se namreč, ko govorimo o zasebnem šolstvu, uporablja tista floskula: gre za elitizem. Pa kaj še! Že prej sem povedal, da so vsi pogoji pri obeh enaki. Ampak v tem primeru gre za dostopnost do šole, za pravo možnost uresničevanja izbire šole. To se pravi, gre za to, da socialno šibkim omogočimo polno financiranje programa, zato da pač ti starši ne bodo prizadeti in bodo torej lahko polno uresničevali svojo ustavno pravico do izbire, do izbire vzgoje in do izbire izobraževanja za svoje otroke, kar je njihova temeljna ustavna pravica. O njej ne govori samo naša ustava, o njej govorijo tudi mednarodne, s strani Slovenije ratificirane listine, o njej govorijo tudi nekatere temeljne listine Evropske unije. To se pravi, je stvar še s tega vidika toliko bolj pereča.

Zato vas pozivam, da v dobro otrok in v dobro slovenskega šolstva - ki to spodbudo rabi, ki rabi tudi ta steber in predvsem, da dokažete tudi svojo evropsko in konec koncev tudi svojo socialno usmeritev, saj je ta predlog v svojem bistvu globoko socialen - podprete amandma Poslanske skupine SDS.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o 5. členu? Odpiram čas za prijave. Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. Amandmaja SDS k 5. členu zakona ne bom podprla zaradi tega, ker zakon v ničemer ne spreminja temeljnih določil 5. člena. Ohranja določilo o 85% zagotavljanju sredstev za program, novela pa samo podrobneje definira, da zasebnim šolam ne pripadajo sredstva za naložbe, investicijsko vzdrževanje in opremo. To je samo jasnejša določba tistega, kar v zakonu zdaj že obstaja. To, kar prinaša amandma, pa je širitev pooblastil. Zdaj ne bom o učbeniških skladih govorila pa o zastoj učbenikov, ampak bi rada opozorila, da je Ustavno sodišče v svoji odločbi leta 2001 potrdilo naše stališče, ki ga Socialni demokrati ves čas zagovarjamo. In menimo, da je v dosedanji zakonodaji to ustrezno rešeno. Država je dolžna zagotoviti pravne okvire za zasebno šolstvo, ni pa naloženo državi, da v enaki meri tudi financira zasebno šolstvo, to je stvar zasebnikov. In pravica do obveznega izobraževanja ter ustavne obveznosti države so izpolnjene tisti hip, ko država zagotavlja dovolj gosto mrežo javnih šol, da se posamezniki lahko vključujejo v šolo, in varovanje javne mreže je zagotovljeno v tem primeru z zagotavljanjem dovolj visokih sredstev. Če bi bila šola, javna šola ogrožena, zaradi pomanjkanja sredstev, je to varovalo, ki je v 6. členu zapisano, ne zaradi drugega. Tudi Ustavno sodišče je, še enkrat opozarjam, da je določbe, ko je presojalo določbe 87. člena ZOFVI treba razumeti tako, da je obstoj javne šole ogrožen tedaj, ko bi jo bilo treba zapreti zaradi pomanjkanja sredstev. Jaz bom pustila ob strani vse tiste izkušnje, ki jih imajo, verjetno tudi nekateri, ki tukaj zgoraj sedijo iz nekaterih okolij, kjer so zasebne šole pridobile kakovostne učitelje iz javnih šol na sredstvih, ki jih imajo javne šole, o glasbilih govorim, izvajajo pouk v zasebni šoli in še marsikaj bi se dalo povedati. Vse te floskule o evropskosti ali neevropskosti: evropskost določil naše šolske zakonodaje je upoštevana. Zakonske možnosti za ustanavljanje zasebnih šol obstajajo, stvar države in ustanovitelja pa je, koliko bo dal za izvajanje programa. Naj spomnim, da je tudi javno mnenje bilo na strani tistih, ki smo zagovarjali, da je 85% sredstev za izvajanje programa dovolj za zasebne šole, in zaradi tega je bilo določilo o 100% financiranju programa iz predlagane novele zakona leta 2006 tudi umaknjeno. To pa je treba povedati. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Franco Juri. Ali je replika? Razprava. Gospod Franco Juri, izvolite.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Res je, da nisem imel namena podpreti tega predloga amandmaja, ampak sedaj sem še bolj prepričan, da je amandma zgrešen, potem ko sem poskušal poslanca, ki je poskušal argumentirati z absurdnimi trditvami. Med temi, recimo, da je ustavna odločba Ustavnega sodišča zgrešena, kajti sestava Ustavnega sodišča je taka, da bi jo morali verjetno spremeniti. Zanimivo! V demokraciji bi še k temu dodali, da najraje bi ta isti gospod spremenil ljudstvo, kajti ni glasovalo tako, kot bi on pričakoval.

Dejstvo je, da je ta razprava in ta poskus utemeljitve amandmaja dokazal še enkrat, da zagovorniki tega amandmaja so zagovorniki kulturnega boja in vlečejo Evropo, seveda en del Evrope, ki si želi postopen razkroj vsega javnega, še posebej javnega šolstva, pa tudi javnega zdravstva in vsega javnega. Torej, kult zasebnega kot alternativa javnemu, ki naj bi se okrepil z javnim denarjem. Mislim, da je Slovenija zagotovila zakonske okvire za to, da zasebna šola, ki je ne gre demonizirati, kajti tudi zasebna šola je koristna, je kvalitetna in je komplementarna tam, kjer javna šola ne bi uspela razširiti svoje mreže. Ampak to je naša dolžnost, dolžnost države, da omogoča vsem državljanom in državljanom, in vsem otrokom teh državljanom, možnost javnega šolanja; torej kvalitetnega šolanja, ki naj ne bo ideološko, ki naj je bo religiozno, ki bo dejansko šola, ki ponuja vsem iste možnosti za družbeno napredovanje. Zato smo v koaliciji vsi enotnega mnenja, da je treba javno šolstvo kot tudi vse ostale stebre javnega interesa v tej državi krepiti.

Dejstvo, da omogočamo tudi razvoj zasebnega šolstva in da iz javnega proračuna sofinanciramo zasebno šolstvo, je dejstvo. Poskus, da bi izenačili pri financiranju javno in zasebno šolstvo, je skrajno nemoralen. Še posebej nemoralno v času, ko se ta država kot druge evropske države nahaja v resni krizi, ko je treba se sprehajati od rebalansa do rebalansa proračuna zato da omogočimo preživetje vsega javnega, javne ponudbe države, in prav v tem trenutku bi želel en del opozicije krepiti oziroma oslabiti državo pri poskusu, da se obdržijo nekateri stebri javnega interesa in javnega dobra. In to šolstvo je. Želim si šolstvo, ki bo kvalitetno, kvaliteto kot najboljše zasebne šole. In prav zaradi tega ne sprejem logike, da bi še naprej razkrajali počasi javno šolstvo s tem, da bi ji odvzeli del davkoplačevalskega denarja in ga preusmerili k javnemu sektorju.

Torej gre seveda tudi za "kulturni boj", v narekovaju, gre za to, ali zberemo Evropo, ki bo obdržala socialno državo "wellfare state", ki bo skrbela za to, da deluje socialna država nemoteno in da bo zasebni sektor le komplementaren, pri teh ključnih javnih stebrih, čeprav je zasebni sektor dominanten v gospodarstvu. Jasno je, da pri nekaterih

infrastrukturnih stebrih javnega ne smemo odstopati. Slovenija se je obdržala kot socialna država v teh letih prav zaradi te zavesti in nam marsikdo to zavida. Slovenija je obdržala dobre socialne vsebine, če bi podlegli logiki avtorjev tega amandmaja, bi počasi prešli seveda v neko drugo dimenzijo, drugo logiko in bi se počasi odslovili od javnega interesa v prid zasebnikom.

Torej jaz vztrajam, in to je tudi stališče naše stranke, tega amandmaja ne bomo podprli, medtem ko podpiramo spremembe zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima poslanka Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Hvala lepa. Čisto na kratko, mogoče še enkrat. Pravica tega našega državljana v Sloveniji je pač, da vpiše svojega otroka v javno šolo in ne nazadnje ne more biti obremenjen z nekakšnimi ideologijami, ki vladajo v nekaterih, bom rekla, privatnih šolah.

Zato je odgovornost tistega učitelja in tistih vodstev v šolah toliko večja in temu ne nazadnje namenjene tudi primerno plačilo in vrednost njihovega dela oziroma kakovost njihovega dela. Nikakor si ne predstavljam, da bi se lahko samo v mislih, kaj šele v realnosti, določena nesorazmerja med privatnim in zasebnim, ki jih imamo tudi na področju zdravstva, tako pretekla ali stekla tudi na področju šol.

Naj samo spomnim, koliko ogrožen je nekateri sistem javnih glasbenih šol, pa samo spomnim na leto 2006, ko je prejšnja vlada, brez kakršnekoli razprave, na račun pomanjkanja sredstev in razdelitev sredstev privatnim šolam ukinila ne nazadnje vzporedne srednje glasbene oddelke izobraževanja v Celju, Velenju in Kopru - brez kakršnekoli razprave, na račun pomanjkanja sredstev, istočasno pa financirala privatne šole.

Seveda odtek ali odtok učiteljev iz javnih šol, ki se odvija. Pa pogledjmo samo številke o prijavljenih učiteljih ali posameznih kandidatih na privatne šole, ki so večinoma v lasti tudi Rimskokatoliške cerkve. To govori o tem, da so plačila boljša. Jaz ne bom rekla, da je to trditev, ampak lahko si pa mislim kot davkoplačevalec in verjetno je tudi mnogo takšnih, ki za mano stojijo, da je v preteklih 20-ih letih iz našega javnega denarja in sredstev, ki so bila v poteku denacionalizacije ali ne nazadnje tudi vrnitve premoženja ali nepremičninskih zadev bil omogočen tolikšen kapital, da pri plačilu učiteljev tako v zasebnih šolah in javnih šolah prihaja do velikega razlikovanja.

Zato absolutno ne morem podpreti tega amandmaja in pravim še vedno, da je institut javnega šolstva treba okrepiti s stroko, kadrom in tudi primernim plačilom. In zaradi tega so zasebne šole stvar zasebnikov in s tem tudi plačilo iz zasebnih sredstev in samo deloma lahko iz javnih sredstev.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Moram reči, da sem prav vesel, da sem počakal, zaradi tega, ker se je razgalilo, da gre tukaj tudi za eno globoko vsebinsko nerazumevanje ustavne norme, kajti gospa poslanka iz SD-ja je zdaj rekla: pravica je do vpisa v javno šolo. Gospa, ustavna norma je pravica do izbire, preberimo vendar vsi slovensko ustavo, preden razpravljamo vsaj v tej dvorani. Pravica do izbire staršev, ko gre za vzgojo svojih otrok, je ustavna kategorija in iz ustave zelo jasno izhaja tudi pravica do izobraževanja. Starši imajo pravico izbrati tisto izobrazbo za svoje otroke, za katero so prepričani, da jim najbolj koristi in da je v skladu z vrednotami, za katerimi stojijo njegovi starši. Zdaj ni, tako kot je prej en poslanec iz Zaresa rekel, skrajno nemoralno, če se zavzemaš za evropske norme, kot se zavezem sam in se zavzema SDS. Ampak skrajno nemoralno je, če se onemogoča dejanska izbira vzgoje in izobraževanja in to na osnovi denarja, to pa je skrajno nemoralno. In iz tega razloga bo edino moralno, če uporabim izraz svojega kolega, da glasujete za amandma SDS, ki omogoča tudi tistim iz socialno šibkih družin, da imajo dejansko izbiro, ki ni pogojena z denarjem, vzgoje in izobrazbe za svoje otroke, kajti samo na ta način bo ta ustavna kategorija v celoti izpolnjena.

Za konec, pa si ne morem kaj, da ne bi odgovoril gospodu poslancu še na njegovo pripombo, da želimo v SDS zamenjati ljudstvo. Spoštovani poslanec iz Zaresa, glede na zadnje volitve, na katerih je SDS zmagala za kar 8% točk in je vaša stranko prehitela celo LDS, iz katere ste se prej delali norca, moram reči, da sem izredno zadovoljen s slovenskim ljudstvom in v celoti sprejemam njegove odločitve, tako kot vedno. Tisto, kar je za vas neprijetno, je pa, da iz vaših besed sledi, da hočete zamenjati kar celotno Evropsko unijo. Kajti Evropska unija, še enkrat poudarjam, je opozorila, da bi morali ta del šolstva, ki je pomemben, ni prevladujoč, celo izjemno majhen je. Kako majhen? Naredim si eno primerjavo. Poglejte, na več kot 200 javnih šol pride ena uboga zasebna šola. In kako naj zdaj ta ena uboga zasebna šola tako strašno ogrozi vseh tistih silnih 200 ali skoraj 250 javnih šol, ki pridejo, če preračunate to število na eno - to najbrž samo tisti, ki predlagate za to neke dodatne omejitve, zaostritve, varovalke in podobno, ki pa bodo kvečjemu pripeljale do kakšne zlorabe, o čemer sem prej že govoril.

Evropska unija pa opozarja, da je to pomemben del šolstva in še enkrat povem, zakaj. Zaradi tega, ker pokriva posebni del, ker omogoča tudi več izbire, ker omogoča tudi več poguma pri uvajanju novih metod in tudi deloma novih programov, tistih, ki so javno s strani države verificirani. Ampak pri teh metodah pa imajo več poguma in morda je tudi to izziv za

tiste učitelje, ko ste prej rekli, da potem preidejo včasih na zasebno šolo. Ker jim nek poseben izziv pomeni uvajanje nove metode, njen preizkus, njeno delo in ugotovitev, ali je to dobra rešitev. In tiste dobre rešitve iz zasebnega šolstva se potem prenesejo tudi v javno šolstvo in v Sloveniji so taki primeri, gospe in gospodje. In zato je to vaše dodatno omejevanje, ki je popolnoma v očitnem nasprotju s celo pisnimi priporočili Evropske unije, tako skrajno neevropsko.

Kako lahko, še enkrat vprašam in mi prosim odgovorite na to vprašanje - kako lahko na 250 šol pride ena zasebna šola, približno tako je v resnici razmerje in ta ena zasebna šola ogrozi vseh tistih 250? Ali pa, če se vrnem na tisto primerjavo z medvedom in ježkom - v tem primeru lahko ježek medveda ogrozi samo, če je s tem medvedom nekaj hudo narobe. Ampak potem je medved bolan in zahteva zdravljenje. Če je pa to res, potem pa vi sami najbolj veste, v čem je problem. Ampak jaz sem trdno prepričan, da imamo kvalitetno javno šolstvo in da edini del, ki ga je potrebno dodatno podpirati in okrepiti in v tem smislu, ker je majhen, tudi ustrezno urediti, je prav ta del, o katerem govorimo.

Tukaj je temeljno vprašanje, danes ne predlagamo 100% za vse šole ali kaj podobnega, ampak predlagamo, da se preprosto s socialnim čutom uredi to tako, da bo ustavna možnost, pravica do izbire vzgoje in izobraževanja za svoje otroke, dosegljiva tudi socialno šibkejšim, da jim bo dejansko dosegljiva in da ne bo vezna na denar. Bolj socialno naravnane predloga, oprostite, v tem zakonu ni mogoče bilo niti predlagati. In zdaj bomo tukaj pri vaši podpori ali nepodpori temu lahko tudi zelo jasno ocenili, kdo je kdo, komu gre za socialno ravnanje in za uresničevanje ustavnih določil, ustavnih pravic za vse in za vse enako in kdo ima pri tem, ko o tem sicer na veliko govori, zgolj figo v žepu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Replika, gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Kolega Grims me je slabo citiral. Najprej je rekel, da sem označil kot nemoralno, nespoštovanje evropskih norm. Ni res! V magnetogramu boste videli, da nisem tega povedal. Mislim, da je nemoralen poskus, da bi dodatno razkrajali javno šolo s takimi špranjami in s takimi pobudami. Recimo bobu bob, gospod Grims. Ko govorimo o zasebnem šolstvu, govorimo predvsem o Rimskokatoliški cerkvi. Ker za temi interesi ostaja predvsem institucija, ki je najbolj privilegirana v davčnem in v siceršnjem smislu, tudi v naši državi. In ta razprava, ki poteka v Evropi, ni samo naša. O tem razpravljajo v Španiji, kjer je Sapaterova vlada prav tako se odločila za krepitev javnega šolstva, kar je izzvalo potres in močno reakcijo in odziv zlasti Rimskokatoliške cerkve, ki stoji za zasebnim šolstvom tudi v Španiji. Isto se je dogajalo v Italiji itd. Desne vlade skušajo izenačiti - in

to je logično - javno in zasebno šolstvo z vidika javnega proračuna. Leve vlade skušajo krepiti javno šolstvo in obdržati zasebno šolstvo v okvirih, kjer se lahko razvija kvalitetno, ker vedo, da za tem šolstvom stoji kapital, stoji Cerkev, stoji privilegiji, recimo obdavčitve. Pa vi veste, koliko privilegij ima Rimskokatoliška cerkev v Sloveniji? Koliko premoženja je dobila na račun denacionalizacije? Oooo, ja ja, vrnjeno, vrnjeno, vrnjeno, še iz Napoleonovih časov! Vrnjeno! Ampak ko to je močna ustanova, ki tudi brez tistih 15% javnega proračuna, ki ga življenjsko rabimo za javni interes in za javno šolstvo, ne bo propadla. In jaz mislim, da je sinergija in tudi dialog med javnim in zasebnim šolstvom možen le na temelju te ključne enakopravnosti, enakopravnosti vseh državljanek in državljanov v naši državi. In jaz si želim javno šolstvo, kjer bo moj otrok lahko študiral kvalitetno, tako kot v zasebnih šolah, kjer se bodo vpisovali drugi. In to je to, gospod Grims. Gre dejansko za enakopravnost, ampak vi mešate štrene in vi zastopate, seveda, en zelo močan interes, ki je legitimen, ampak je zelo močan in je predvsem zainteresiran za to, da...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Juri, prosim če končate. Tri minute za repliko je poteklo.

FRANCO JURI: Hvala, gospod podpredsednik. Bom končal.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlagam, da še enkrat odpremo čas za prijavo, čeprav sem videl gospoda Grimsa, mogoče želi še kdo. Prosim, da se prijavi, kdor želi razpravljati. Gospod Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Dobro jutro, kulturni boj! Če je kdo hotel potrditev mojih besed, da gre vladajoči koaliciji, pa tudi tistim na Ustavnem sodišču, ki delajo kot njihov podaljšek, samo zato se lahko sedajle prepriča v živo. V nobenem mojem stavku ni bilo ene same besede o tem, o čemer je govoril poslanec Zaresa. Govoril sem izključno o primeru Valdorfske šole. Zaradi tega, ker je pomembno, ker se je po Valdorfski šoli zgledovalo tudi pri nekaterih programih v javnem šolstvu in nekaterih metodah, in zaradi tega, ker je tam najbolj v nebo očitna krivica otrokom in staršem zaradi obstoječe zakonodaje, ko je Valdorfska šola v Ljubljani 100 odstotno financirana iz javnih sredstev v osnovnem programu, v Mariboru pa 85-odstotno. In je torej očitno za nekatere nekdo v Ljubljani več vreden kot tisti v Mariboru. To pa je napaka in to je očitna krivica in neenakost pred zakonom. Zato še enkrat opozarjam, kako zelo neprimerno pravno in vsebinsko, kajti politološko je tudi neodločitev pomembna odločitev, ravnanje Ustavnega sodišča, ki je zavrnilo možnost, da bi odločalo o tej temi. Sam pa nisem govoril o tem, ne v SDS nihče, govorili smo o pomenu konkurenčnosti. Gospe in

gospodje, evropska kategorija je konkurenčnost. Kajti, samo konkurenčnost na dolgi rok, na katerem koli področju družbenega življenja, zagotavlja gibalno nadaljnjega razvoja. To uči vsa zgodovina, pa naj gre za politiko, pa naj gre za šolstvo, pa naj gre za katerokoli podjetništvo ali kaj drugega, s čimer se sooča moderna družba. Samo konkurenčnost je gibalno razvoja. V danem primeru, ko je razmerje, ali bolje rečeno, nesorazmerje med tema dvema stebroma šolstva, kot jih pojmuje moderna Evropa, tako veliko, da je razmerje 98% proti manj kot 2% v korist javnega šolstva, je seveda nesmisel govoriti o krepitvi javnega šolstva. Lahko govorimo samo o monopolizaciji. Zato sem že od začetka uporabil ta izraz. In ta tend, krepitev, želja očitna iz predlaganih rešitev v zakonu, da se vzpostavi tudi tu še močnejši monopol, kot je že sedaj prisoten, je izrazito neevropska in je dolgoročno za Slovenijo škodljiva. Kajti, ta minimalen konkurenčen naboj, ki ga predstavljajo tiste šole, ki jih vi ne marate, na čelu z Valdorfsko šolo, so pravzaprav na nek način tudi spodbuda in gibalno in sami ste padli v kontradikcijo, v nasprotje z lastnimi besedami, ko ste rekli, jaz želim, da moj otrok hodi v javno šolo, ki bo enako kvalitetna kot zasebna. Javna šola bo enako kvalitetna kot zasebna samo, če bo pod, na nek način, pritiskom, ali bolje rečeno vplivom, tudi možnosti izbire zasebnega šolstva. Potem bo seveda več posluha za zgledovanje, potem bo več posluha za uvajanje novih metod, potem bo več posluha za krepitev odgovornosti, potem bo več posluha za krepitev kvalitetnega dela z otroki. In to je naš skupni cilj. In zato Evropa opozarja, da je to zelo pomemben del, ki je bil v Sloveniji v preteklosti podhranjen. Vi pa mu še dodatno obešate uteži na noge. Zakaj to počnete, očitni odgovor je lahko en sam, zaradi želje po vzpostavitvi totalnega monopola, zaradi tega ker namesto strokovnih rešitev, ki jih zagovarja Evropa, in evropskih vrednost žal pri vas tudi v tem primeru prevladuje ideologija.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima poslanka Andreja Rihter.

MAG. ANDREJA RIHTER: Samo toliko, da povem, da mogoče res ne znam na pamet vse ustave, vendar.../Opozorilni znak za konec razprave./... 57. člen natančno govori, da izobraževanje je svobodno. Moja zadeva je pa bila, da je pravica našega državljanca, da vpiše svojega otroka v javni zavod oziroma osnovnošolsko izobraževanje. Ampak, veste, javno je javno.../izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Lahko ugotovim, da smo razpravo k 5. členu in amandmaju k 5. členu zaključili. Prehajamo k 7. členu in amandmaju k 7. členu, ki so ga vložile poslanske skupine koalicije. Želi kdo besedo? Želi. Odpiram čas za prijavo. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Lep pozdrav tudi učiteljicam in učiteljem, ki so tukaj na balkonu, državni sekretarki!

S tem amandmajem vladajoča koalicija, kjer piše, da trimesečna ali krajša prekinitev ne pomeni prekinitev neposrednega opravljenega dela - pravzaprav se delate norca iz učiteljic in učiteljev, ki so svoje poslanstvo opravljali takrat, ko so učili nas. Poglejte, konkretno, na osnovni šoli imaš danes dva oddelka, zaradi manjšega vpisa bo en oddelek, naslednje leto zaradi večjega vpisa bosta zopet dva oddelka, učitelj ali učiteljica, ki je učila 30 let ali še več v tej šoli, je izgubila delo in nikoli več ne bo mogla učiti na tej šoli in izgubila bo tudi svoje ne samo strokovno, ampak tudi človeško dostojanstvo. Ali drugi primer. V trimesečni prekinitvi, za katero pravite, da ni prekinitev, in kar boste uzakonili, piše, torej je jasno, da se bo prijavila na nek razpis, imela bo možnost na neki sosednji šoli, vendar na tisti razpis bo prijavljenih tudi 20 različnih drugih učiteljic ali učiteljev s 7. stopnjo in tako dalje. Ta, ki se bo prijavila starejša, 50 let stara, itd., z možnostjo bolniških, operacij, ne vem, česa vse, ali pa mlada s 30-imi leti, mogoče že celo z otrokom ali dvema - kaj mislite, koga bo ravnatelj izbral? Skratka, s tem amandmajem se enostavno iz učiteljic in učiteljev, žal, norčujete. Seveda je nedostojen sploh takšne vladne koalicije, vladajoče koalicije z načelom Socialnih demokratov - kaj le to pomeni, bog pomagaj.

Takšen amandma bi bil oziroma rešitev tega bi bila z amandmajem, če bi ga sprejeli, ki sem ga sam vložil v delovno telo, in sicer k 146. členu, kjer bi strokovni delavci iz prvega, drugega odstavka 146. člena izpolnjevali izobrazbene pogoje vzgoje, izobraževanje in delu in morali biti enakovredno obravnavani na razpisu za prosto delovno mesto in pri točkovanju zagotovljen presežni delavcev. Torej, zelo enostavno. Vendar na ta način mečete na stezo približno 5 tisoč učiteljev, to pa je nekaj čez 10%, verjetno, celotne populacije osnovnošolskega učiteljskega kadra, kar mogoče v tem času, ko gredo delavci Mure na stezo, itd., oziroma ostanejo brez službe, je to pač vaša strategija in doktrina reševanja gospodarskih težav. Seveda, po mojem globokem prepričanju, izredno slaba in popolnoma nesprejemljiva.

Veste, leta 1996, ko je bil zakon sprejet, je bil sicer "hinavsko", ampak vendarle v tistem zakonu je pisalo, da zaposleni v sistemu vzgoje in izobraževanje, torej tisti, ki so takrat bili, izpolnjujejo pač pogoje in ni pisalo nič v zvezi s takšno prekinitvijo. In žal je že takratno daljnoseznost s tega 146. člena - verjetno, ne vem, hote ali pa nehote - prezrl tudi sindikat. Ampak, če je že, potem se danes čudim, ko območni odbor sindikata pozove učitelje, da mu centrala temu nasprotuje, da se sindikat pač ne pobriga za vse oziroma ali mu teh 5 tisoč učiteljev res nič ne pomeni. Še

več, predsednik sindikata reče, seveda se zavedam dileme, ampak na koncu pove, da se je torej "zlizal" z vladajočo koalicijo oziroma z ministrstvom, kar pa seveda pomeni, da takšnega sindikata, katerega sam sem bil član tudi več kot 10 let, ne rabiš in to ni dobro. To ni način, kako delati s temi učitelji in učiteljicami. .../Opozorilni znak za konec razprave./...

Na koncu: če boste ta amandma sprejeli, jaz priporočam prvič, da zakon zavržemo, ker zadaj imamo že drugi zakon, je vložen, ki rešuje te zadeve. Drugič, če boste sprejeli takšen zakon, potem je sporočilo po mojem naslednje: spoštovani učiteljice in učitelji, ki sedite na balkonu ali spremljate to sejo preko televizijskih prenosov, prenesete .../Opozorilni znak za konec razprave./... svojim kolegom sporočilo vladajoče koalicije. Bili ste dobri pred 30-imi leti, ko ste nas učili, sedaj pa vas mečemo na cesto, ker vas pač več ne potrebujemo. Ne pozabite dodati, da je to sporočilo koalicije s Socialnimi demokrati načelu, ki je evropska in demokratična .../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Pukšič. Besedo ima gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Vsi poslanci ste verjetno dobili tudi nekatera gradiva. Jaz imam tukaj enega pred seboj, v katerem piše, tako za začetek: "Sem učitelj, skoraj ne upam priznati, s VI. stopnjo izobrazbe. Potem, jasno, veliko teksta in med drugim tudi pravi: "Zakonodajalec je namreč leta 1996 v krovnem šolskem predpisu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja za učitelje in druge strokovne delavce določil visokošolsko izobrazbo. Tako je bila tud za učitelje v osnovni šoli uzakonjena VII. stopnja izobrazbe oziroma univerzitetna izobrazba ustrezne smeri." V nadaljevanju, "kot pogoj za opravljanje pedagoškega dela je zakon za učitelje z visokošolsko izobrazbo takrat določil samo dvoje, da so na dan uveljavitve zakona že zaposleni v sistemu vzgoje in izobraževanja" - ti učitelji, katerih se to tiče - "in da so izpolnjevali z zakonom določene pogoje, ki so veljali do uveljavitve. Šele več let kasneje se je izkazalo, da tako ohlapna formulacija dopustne določbe 146. člena ni bila izbrana slučajno."

Jaz se tukaj nekaj vprašam - imeli smo tudi učitelje, ki so imeli samo srednjo izobrazbo. In kot vem, so morali tisti učitelji zapustiti ta delovna mesta, ker so niso izobrazili tudi ne za VI. stopnjo. Torej je bil lahko že takrat to signal učiteljem, ki nimajo VII. stopnje, da naj se prilagodijo. Mislím, da bi bila mogoče ta ohlapnosti tudi zaradi tega narejena, kar pogledjte, če v naši državi govorimo o vseživljenjskem učenju. Torej, kdo je največji vzor za

vseživljenjsko učenje - najverjetneje ravno ti učitelji, pedagogi. In da bi se ravno oni lahko ob tem, ko so se morali tako ali tako izobraževati, kajti ena izmed učiteljic pravi: "Učiteljem z visokošolsko izobrazbo, ki so se zaradi uvedbe devetletne osnovne šole veliko dodatno izobraževali, si pridobili zahtevane certifikate za nadaljnje poučevanje in bili mentorji številnim študentom, se s temi spremembami povrne človeško in strokovno dostojanstvo. Strokovni delavci s šesto stopnjo izobrazbe so ob zaključku študija pridobili ustrezno in zahtevano izobrazbo za delo v vzgoji in izobraževanju." Kot je meni znano, vsa ta izobraževanja, ki so jih morali narediti, če bi se tudi ti učitelji odločili formalizirati svojo izobrazbo, bi najverjetneje v procesu izobraževanja bila ta pridobitev tudi priznana. Predvsem bi rad povedal eno stvar: sem za to, da se tem učiteljem ne onemogoči izobraževanja, dela in enakopravnosti, bi pa apeliral na njih, naj pač gredo, tako kot morajo po mnogih podjetjih, če hočejo svoja delovna mesta zadržati, v proces dodatnega izobraževanja oziroma vseživljenjskega izobraževanja. Saj razumem, da se tudi na delovnem mestu vsak dan izobražujejo, vsak dan pridobivajo nova znanja, treba jih je še formalizirati. Mislím, da to ni tako težko, da se tega ne bi moglo narediti in bi se vsem tem nevšečnostim na ta način tudi izognili.

V naši poslanski skupini ocenjujemo, da je postopek sprejemanja novele zakona sporen ravno s tega stališča, ker menimo, da bi šlo to lahko v splošno razpravo in ne v razpravo po skrajšanem postopku, da bi tudi tu nekaj dorekli in dali učiteljem možnost, ker sem prepričan, da imajo dovolj znanja, veliko znanja, da se te zadeve formalizirajo in da se vsem tem neprijetnostim izognemo.

Rad bi povedal in še enkrat zaključil s tem, če govorimo o vseživljenjskem izobraževanju, da so ljudje, ki delajo v izobraževanju, zagotovo prvi zgled temu, da je treba pristopiti, formalizirati, in če je v naši državi tako, da mora biti stopnja plus velika kvaliteta znanja pogoj, ne pa morda obratno, kjer je velika količina znanja in potem neformalizirana izobrazba, malo drugače, se je pač treba v tem našem sistemu temu prilagoditi, temu ustreči, iti na to pot in se izogniti takim težavam, seveda za prizadete in samo šolstvo v tej naši državi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Odpiram čas za prijave. Besedo ima gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovane in spoštovani! Ne po svoji vsebini, ne po svoji praktični opredelitvi amandma, ki ga predlaga vladajoča koalicija, ne sledi željam in dejanskim potrebam tudi ljudi, ki so danes tukaj med nami.

Izhajam iz peticije območnega odbora SVIZ Ptuj za enakopravno obravnavo učiteljev s šesto stopnjo izobrazbe. Izhajam torej tudi z območja, kjer je dejansko bilo to preizkušeno v praksi, kaj to pomeni, ko je nekdanj ravnatelj osnovne šole bil tudi poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, ko se je vrnil, je ostal brez službe. To je seveda žalostna zgodba posameznikov, ki pa se z vse pogostejšim sklicevanjem na inflacijo znanja vendarle odraža na neki drugi ravni. Če iz vsebine te peticije območnega odbora s Ptuja povzamem nekatere misli, bi lahko dejal, da niti sodelavci, ki pripadajo istemu sindikatu, niso enotni. Ali je to posledica pripadnosti in izražanja neke pripadnosti neki politični opciji, je seveda zelo narobe. Jaz sem prepričan, da s takim pojmovanjem in s takim načinom sindikat ne želi svojim članom tistega, kar člani pričakujejo. In takrat, ko člani pričakujejo pomoč, se jim v bistvu nadene "nagobčnik" ali pa omeji tudi tiste aktivnosti, ki so legalne, legitimne, ki izražajo voljo in željo nekaterega sloja ljudi, ki so v teh poklicih.

Prepričan sem, da tudi vladajoča koalicija ne more mimo dejstva in mimo argumentov, da bi si vzela čas za premislek in ustavila postopke glede sprejemanja dokončne ureditve tega področja, da bi vsaj delno skušala slediti zahtevam tistih, ki izhajajo iz prakse, tistim, ki želijo stvari obrniti na bolje. Menim, da bi bilo prav, da bi počakali z dokončno odločitvijo vsebine tega zakona.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ugotavljam, da smo zaključili razpravo o 7. členu in amandmaju k 7. členu. Prehajamo na razpravo k 8. členu in amandmaju oziroma dvema amandmajema, prvi amandma so vložile poslanske skupine koalicije in drugi Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Želi kdo besedo? Ugotavljam, da ne in zaključujem razpravo.

Prehajamo k 9.a členu in amandmaju k 9.a členu, ki so ga vložile poslanske skupine koalicije. Ne želi nihče besedo. Zaključujem razpravo.

Prehajamo k 9.b členu in amandmaju poslanskih skupin koalicije. Želi kdo razpravljati? Ne želi. Zaključujem razpravo.

Prehajam k 10. členu in amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k temu členu. Želi kdo razpravljati? Nihče. Ugotavljam, da smo zaključili razpravo. Želi besedo, gospod minister? Izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Predsedujoči, poslanke, poslanci, najlepša hvala!

Poslušal sem razpravo, bila je obširna in mislim, da so argumenti izčiščeni za in proti, tako da smo pripravljeni na odločitve. Rad bi se odzval samo še na nekatere zadeve, ki so bile tu izpostavljene v razpravi. Največ diskusije je bilo

glede lokalnih skupnosti. Poglejte, lokalne skupnosti so bile vključene. Ni bilo korektno citirano stališče Skupnosti občin Slovenije, ki med drugim pravi tudi v svojem dopisu naslednje: "Zadovoljni smo, da je minister dr. Igor Lukšič Skupnosti ponudil možnost v tej prenovi sodelovati." In tako naprej. Skratka, bili so vključeni, opazili so, da so vključeni, edino nekateri tu prisotni niso tega opazili. Torej, Združenje občin je oblikovalo celo amandma. 25 ali nekaj takšnega je županov članov Državnega zbora. V Državnem svetu so sodelovati tudi župani pri tej razpravi in med drugimi tudi, recimo, gospod Peršak kot član vodstva Združenja občin. In pogovarjal sem se z župani tudi individualno pri obiskih in tako naprej. Torej, med drugim so nekateri župani tudi za to, da bi občine imenovalе ravnatelje osnovnih šol, tako kot je to bilo v času samoupravnega socializma. Torej bodimo tukaj konsistentni, pogledjmo, kaj je v resnici bilo zagovarjeno. Naše stališče je tukaj, da dajemo težo učiteljstvu in ne politiki in ne lokalni politiki. Potem je to neka argumentacija, ki je zelo na trhlih nogah. Nekateri so tukaj izpostavljali, da učitelji dobijo večino. Ker pet od enajst ni večina, ta argument seveda na drži. Večina bi bila šest od enajst. Učitelji dobivajo samo 5 mest.

Potem je tukaj nekdo v razpravi govoril, da se ukinja možnost staršev, da ustanavljajo delovne skupine. To ni res. Tisto, kar se ukinja, je to, da starši ustanavljajo delovne skupine s področja vzgoje in izobraževanja. Torej mi črtamo samo to, da starši oblikujejo skupine na področju vzgoje in izobraževanja, kar je v pristojnosti učiteljev in drugih strokovnih pedagoških delavcev. Torej tisto, kar je pomembno, je, da partnerstvo ostaja. To so učitelji, predstavniki skupnosti- torej ustanovitelja, ali občine, ali ministrstva - in starši. Pomembno sporočilo, ki ga dajemo, je: verjamemo v to šolo, verjamemo v dobro delo učiteljev in na njih šola stoji. Potem je bila pa obširna razprava glede zasebnega in javnega. Nihče ni proti zasebni šoli. Konsenz glede tega je širok. Tisto, kar mi uvajamo, je v zadnji instanci zaščita javne šole v primeru, da bi, recimo, v kakšni majhni krajevni skupnosti, kjer je samo ena šola, nekdo hotel dobiti koncesijo za privatno šolo. Tega država ne sme dovoliti. Tisto, kar je v resnici mogoče na ravni privatnih šol, je odpiranje šol v večjih središčih in večjih mestih; to, kar se nam tudi sedaj dogaja, torej Maribor, Ljubljana. Tam imamo privatne osnovne šole, v manjših središčih je pa to seveda manj mogoče. Torej, kdor bi rad imel privatno šolo, naj jo ustanovi in naj jo tudi financira. Država pri tem lahko samo v nekem manjšem deležu pomaga. Rad bi še to povedal, da imamo na ravni višjih šol 50% privatnih šol in 50% javnih šol, torej ni res, da ta država zavira razvoj tudi privatnega šolstva. ../Opozorilni znak za konec razprave./... Konec. OK. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. S tem smo zaključili razpravo o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. O amandmajih k predlogu zakona bomo v skladu z časovnim potekom seje odločali jutri, v sredo, 15. julija 2009 v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in dajem besedo predstavniku Vlade ministru dr. Patricku Vlačiču, da obrazloži predlog zakona. Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Zakon o spremembah in dopolnitvah železniškega prometa moramo v nekaterih točkah spremeniti, in sicer, osnovni cilj predloga zakona o spremembah in dopolnitvah je pravočasna implementacija direktiv Evropske unije v pravni red Republike Slovenije.

Predlog zakona v upravni red Republike Slovenija v celoti implementira Direktivo 2007/58 Evropske skupnosti in delno Direktivo 2007/59 Evropske skupnosti. Preostali del Direktive 2007/59 bo implementiran s spremembami in dopolnitvami Zakona o varnosti železniškega prometa, ki je ta trenutek praktično že skoraj končan. Pri implementaciji direktiv so se pokazale tudi nekatere nejasnosti in nedorečenosti veljavnega zakona, zaradi tega predlog sprememb odpravlja takšne praznine predvsem pa tiste, ki so z vidika varnosti prometa najbolj nujne.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu vsebinsko prinaša naslednje vsebine: odpira trg vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom s 1.1.2010; ščiti konflikt interesov, ki bi z odprtjem trga lahko nastali pri prevozu potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, ki ga zagotavlja država kot javno dobrino z obvezno gospodarsko javno službo - v prid tej obvezni javni službi; definira pogoje za sklenitev okvirnih pogodb za infrastrukturne zmogljivosti za večletno obdobje, daljše od veljavnosti voznega reda, kar je pomembno za zagotovitev železniškega prevoza za potencialna finančna vlaganja v trajnejša postrojenja v Republiki Sloveniji; dopolnjuje naloge regulatornemu organu, da spremlja konkurenco na trgu vlakovnih poti; varnostnemu organu podeljuje pooblastila s področja dovoljenj v zvezi z izvršilnimi železniškimi delavci; podeljuje pooblastila v zvezi s subjekti, ki usposablajo izvršilne železniške delavce; podeljuje pooblastila nadzora izdanih dovoljenj na območju javne železniške infrastrukture in zaračunavanje uporabnine.

Obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu je predvidena po skrajšanem

postopku, ker je skrajni rok implementacije Direktive 2007/58, ki odpira trg mednarodnih potniških vlakovnih poti v red države članice, 4. junij 2009. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Prosim gospoda Janka Vebra kot predsednika, da predstavi stališče odbora.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem! Odbor za promet je na svoji 4. seji, ki je bila 30. junija 2009, opravil obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu.

Razprava je potekala tako, da je najprej imel uvodno predstavitev državni sekretar dr. Igor Jakomin, ki je predstavil poglobitve rešitve predloga zakona. Te se nanašajo na odpiranje trga vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom, zaščiti konflikta interesov, ki bi z odprtjem trga lahko nastal pri prevozu potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, ki ga zagotavlja država kot javno dobro z obvezno gospodarsko javno službo. Poleg tega je izpostavil, da se dopolnjujejo naloge regulatornemu organu, da spremlja konkurenco na trgu vlakovnih poti, in varnostnemu organu se podeljujejo pooblastila s področja dovoljenj v zvezi z izvršilnimi železniškimi delavci, podeljujejo pooblastila v zvezi s subjekti, ki usposablajo izvršilne železniške delavce, ter podeljujejo pooblastila nadzora izdanih dovoljenj na območju javne železniške infrastrukture.

Glede na ta izhodišča in vsebino zakona so člani odbora v razpravi opozorili na problematiko izdaje varnostnih spričeval drugim operaterjem, s tem da je le-tem omogočeno, da sami odločajo o zavarovanju tovora in varnosti prevoza. Zato so menili, da je treba varnostna spričevala dopolniti tako, da bo onemogočena večja konkurenčnost tujim operaterjem in da bo pregled varnosti prevozov opravljal neodvisen organ, določen s strani ministrstva. Nekateri člani odbora so menili, da so rešitev v predlogu zakona, ki prenašajo pooblastilo za zaračunavanje uporabnine s Slovenskih železnic na Javno agencijo za železniški promet, neprimerna tako z vidika samega prenosa kot tudi z vidika kadrovske usposobljenosti agencije. Na vsa ta vprašanja je predlagatelj zakona tudi podal dodatne obrazložitve in tudi na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe je odbor sprejel amandmaje, ki so jih vložile tako Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Zares, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije, hkrati pa je odbor oblikoval tudi svoj amandma, in sicer k 16. členu. In tako oblikovano besedilo je tudi v skladu s prvim odstavkom 133. člena Poslovnika Državnega zbora. Odbor je pripravil besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so

vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del poročila, ki ga tudi danes obravnavamo na seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod minister s sodelavci, poslanke in poslanci!

Predstavil bom stališče poslanske skupine DeSUS o dopolnitvah Zakona o železniškem prometu. Tudi pri tem noveliranju zakona gre za uskladitev slovenskega pravnega reda s pravom Evropske unije. Implementacija direktiv s področja železniškega prometa je nujno potrebna, saj je rok za prenos ene direktive že potekel, za drugo direktivo pa je rok za implementacijo začetek decembra letošnjega leta. Novosti, ki ga prinašata ti dve direktivi in s tem tudi predlog novele Zakona o železniškem prometu se nanašajo predvsem na odprtje trga z vlakovne poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom, in sicer vsem prevoznikom, registriranih v Evropski uniji, kar pomeni, da bo pravica do vstopa do javne železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji popolnoma sproščena za vse prosilce v Evropski uniji. Ta pravica je bila sicer že sproščena na področju izvajanja prevozov blaga že s prejšnjim paketom direktiv, sedaj pa se to razširja tudi na mednarodni potniški promet, ki se po predlogu sprosti s 1. januarjem 2010. Sprostitev trga na področju mednarodnega potniškega prometa pa je po eni strani velika prednost, saj prinaša bistveno večji trg, s tem pa tudi večje možnosti za boljše izvajanje storitev v smislu večje konkurenčnosti. Po drugi strani ta sprostitev liberalizacija tega sektorja predvsem z vidika majhnosti naše države lahko povzroči zadušitev slovenskih izvajalcev, saj evropsko načelo prostega pretoka blaga in storitev zagotovo favorizira velike sistem in ne manjše, kakršnega predstavlja Republika Slovenija. Na to pomanjkljivost evropskega načela svobodnega pretoka blaga, oseb in storitev so poslanci DeSUS-a že večkrat opozorili, na primer pri poštnih in bančnih storitvah. Republika Slovenija je polnopravna članica Evropske unije in naša zaveza med drugim je spoštovati pravni red EU, ki sloni na teh načelih svobodnega pretoka.

Poslanci DeSUS-a bomo predlagano novelo zakona o železniškem prometu podprli, saj do predlaganih rešitev nimamo zadržkov, ki bi narekovali nasprotno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Spoštovani minister! Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi! Res je, da je evropsko načelo prostega pretoka blaga, ljudi in storitev nujno obvezujoče tudi za Slovenijo. In prav je, da implementiramo direktive v našo zakonodajo in tako postanemo enaki vsem sosedam, ki dejansko opravljajo svoboden pretok po tranzitnih poteh, tržijo te tranzitne poti in ne nazadnje tudi dovoljujejo tujim operaterjem, da opravljajo prevoze znotraj njihovih evro koridorjev.

Ko govorimo o tem, če lahko popravim predsednika odbora, ko je govoril v množini, Slovenska nacionalna stranka je opozorila na nujnost zasledovanja nacionalnih interesov pri podeljevanju varnostnih spričeval tako kar počez, predvsem kar iz tehničnega vidika, ker namreč varnostna spričevala smo že podelili nekaterim tujim operaterjem in jih tudi obvezali oziroma jim dovolili, da kar sami presojujejo o tehnični ustreznosti nakladov in voznih sredstev. To je nedopustno in to ogroža naš nacionalni interes varnosti in urejenosti prometa, zato sem tudi podal zahtevo, ki je bila na nek način pozitivno sprejeta, vsaj gospod državni sekretar, ministra ni bilo na seji, mi je zagotovil, da bo to upoštevano.

Mi na Slovenskih železnicah imamo tehnično vozovno službo, ki bi morala skrbeti, in danes tudi skrbi, tudi z osebno odgovornostjo delavci to potrjujejo, s podpisom vsak dan, ob pregledu nakladov in pa so zadnji, ki dovolijo, pregledajo vlak in dovolijo vlak-odhod. In ta služba bi morala skrbeti tudi za tuje operaterje. Zakaj to govorim? Preprosto zaradi tega, ker če pogledamo strošek segmenta prevoza na bruto tonski kilometer, v tem segmentu je 30% stroška izraženega v zavarovanju. In tuji operaterji bodo prav gotovo, prvo, kar bodo hoteli narediti, bodo naredili to, da prihranijo nekaj oziroma povečajo dobiček in opustijo zavarovanje in s tem ogrožajo našo varnost in urejenost prometa. Naj opomnim, da je Slovenija specifična po konfiguraciji terena in da imamo proge, ki imajo zelo velike vzpone. Na primer nove lokomotive, ki smo jih kupili, zaradi neustreznosti proge, ki nima kategorizacije D4, od Zidanega mosta naprej sploh ne smejo voziti. Po domače povedano, spodnji ustroj proge ni primerno trden oziroma ne zagotavlja trdnosti obremenitve 22,5 tone na os.

To je dejansko še dodaten argument, da je nujnost, da ta segment varnosti in urejenosti kontroliramo mi. To je povsem normalno. Poglejte, po svetu se tudi gradijo avtoceste, gradijo jih tudi tuji izvajalci oziroma dobijo koncesijo za izgradnjo, ampak svoje policije preprosto ne pripeljejo tja, da bi kontrolirala promet. Lahko pa tržijo na področju te infrastrukture s pobiranjem ustrezne cestnine.

Pozdravljamo, da se odpirajo novi trgi vlakovnih poti. Treba je zaščititi tudi konflikt interesov. Definirati je treba pogoje za sklenitev okvirnih pogodb za infrastrukturne zmogljivosti. Dovoliti moramo seveda tudi regulacijo organu,

ki bo poskrbel za konkurenco na trgu vlakovnih poti, vendar pri varnostnem organu se pa stvari zataknejo in tukaj sem tudi predlagal, predlog je bil sprejet, da se obstoječa varnostna spričevala tudi revidirajo, zlasti pri RCA-ju in da se dejansko vnese ta klavzula, ki bo garantirala varnost in urejenost prometa. V Slovenski nacionalni stranki temu predlogu oziroma temu dopolnilu zakona ne nasprotujemo. Je nekako nujen in je tudi samoumeven za dopolnitev. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani gospod minister, spoštovani prisotni! V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da bi Vlada z vložitvijo tega zakona istočasno lahko posegla v organizacijo in delo na področju železniškega prometa v Sloveniji, kljub temu da predlagatelj trdi, da omenjeni direktivi ne zahtevata posega v obstoječi sistem, ampak zahtevata le določitev dodatnih nalog že obstoječim institucijam v državi in zahtevata od vseh članic Evropske unije, da hkratno odprejo trg vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom. Delovanje Slovenskih železnic je že dolgo v globoki krizi, saj ob tem, da potrebujejo posodobitev in najverjetneje reorganizacijo, poslujejo obenem z visoko izgubo.

Poleg tega smo mnenja, da je treba implementacijo omenjenih direktiv v zakon izvesti tako, da ne bomo s tem poslabšali ali ogrozili poslovanja in konkurenčnosti Slovenskih železnic. O reorganizaciji slovenskih železnic je potekal pred leti celo referendum, ki je bil menda edini, na katerem je kdajkoli slovenska vlada zmagala oziroma je takratni prometni minister Jakob Presečnik dobil potrditev na referendumu za pravilnost zakona oziroma pristopa k reševanju problematike. Vendar je treba gledati na reševanje tako pomembne infrastrukture in ne nazadnje na tisoč in več zaposlenih na železnicah s sedanjimi očmi ter stati na podlagi trenutne situacije in vizije, kaj naj železnice postanejo in kako naj se razvijajo Slovenske železnice, ki bi morale prevzeti v prihodnje glavniino tovarnega prometa iz Luke Koper. Pri tem ne vidimo problema pri prenosu zaračunavanja uporabnine iz Slovenskih železnic, delniške družbe, na javno agencijo za železniški promet, saj bo agencija prevzela tudi kadre, ki so to delali do sedaj, torej so usposobljeni za to dodatno nalogo. Bistveno je, da bo uporabnina namenjena še vedno kritju stroškov vzdrževanja javne železniške infrastrukture. Pomembneje se nam zdi pri tem zakonu, da moramo misliti pri dodeljevanju prog na zaščito domačega prevoznika, saj ne bi smeli oddajati tujcem najbolj donosnih delov prog oziroma prevozov. Poleg omejitev izstopanja potnikov in zaračunavanja dajatev, kjer ni možna omejitev, bi

morali poiskati še dodatne ukrepe tudi s predpisovanjem dodatnih varnostnih ukrepov in omejitev.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je v železniškem prometu najpomembnejša varnost potnikov in usposobljenost odgovornega kadra. Zato je pomembno, kdo bo izvajal postopke strokovnega usposabljanja, izpopolnjevanja in preverjanja usposobljenosti za železniške delavce ter kdo bo opravljal preglede varnostnih prevozov kot neodvisen organ, saj ni prav, da bi drugi operaterji ob pridobitvi varnostnega spričevala sami odločali tudi o zavarovanju tovora in varnosti prevoza preko naše države. Po našem prepričanju z zakonom ne smemo omogočati nepravilne večje konkurenčnosti tujim operaterjem, marveč obratno. Postavlja se nam tudi vprašanje, koliko je res neodvisen organ za preglede varnosti prevozov, ki ga postavi ministrstvo, oziroma od koga in česa naj bo neodvisen. Seveda pa se strinjamo, da moramo na način, kot to določa Direktiva 2007/58 Evropskega sveta, tako kot vse članice Evropske unije s 1. januarjem 2010 odpreti trg za vlakovne poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom, vsem železniškim prevoznikom, registriranim v Evropski uniji, ki izpolnjujejo pogoje v Republiki Sloveniji. Zato bomo poslanci Slovenske ljudske stranke ob nekaterih omenjenih pomislekih zakon podprli. Zaradi nujnosti upoštevanja direktiv podpiramo tudi skrajšani postopek. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil gospod Miran Jerič. Izvolite.

MIRAN JERIČ: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani gospod minister, cenjene poslanke in poslanci! V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo predlog zakona podprli.

Obravnnavani Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu spada med tiste predloge, ki jih zaradi implementacije direktiv Evropske unije prištevamo med manj zanimive ali, če hočete, med manj odmevne. Največkrat je takšna ocena nepravilna, v primeru obravnavanega zakona pa še posebej, saj se nanaša na železniški podsistem, na prometni podsistem, ki bo moral kljub vsemu tudi v Sloveniji postati najpomembnejši del prometnega sistema. Ker bodo ali so vsebino zakonskega predloga v predstavitev stališč poslanskih skupin že povzeli moji kolegi, želimo v Liberalni demokraciji Slovenije izpostaviti predvsem nadaljnjo liberalizacijo železniške dejavnosti, ki jo tudi prinaša predlog zakona. Z začetkom prihodnjega leta se namreč odpira še trg vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnemu potniškemu prometu. Dostop do železniške infrastrukture za izvajanje prevozov blaga je bil namreč sproščen že s prejšnjim paketom direktiv. Do tu vse lepo in prav. Praviloma pravočasno implementiramo direktive v

naš pravni sistem, pričakovane težave pa nastopijo pri izvajanju teh določb.

Žal naš železniški podsistem ne tehnološko, ne poslovno, ne organizacijsko in tudi ne kadrovsko, kar lahko ponovno vidimo ravno v teh dneh, ni enakovreden najrazvitejšim železniškim sistemom znotraj Evropske unije. Referenčni okvir za nadaljnjo pravno urejanje tega področja so seveda najrazvitejše železnice, in ne sistemi, ki v svojem razvoju več desetletij capljajo za najrazvitejšimi. In, žal, med te spada tudi slovenski železniški sistem. Dobre vile so železnico na Slovenskem zapustile kaj kmalu po razpadu avstro-ogrske monarhije, ki je leta 1846 na naše kraje pripeljala železnico. Čeprav je bila po osamosvojitvi Slovenije železnica tudi predmet živahnih političnih spopadov, neuspešnih ali nedokončanih sanacij in reorganizacij, si moramo vsi skupaj priznati, da je bila in ostaja predvsem pastorka vsakokratnih nosilcev prometne politike. Trenutna globalna ekonomska kriza je vse slabosti Slovenskih železnic predvsem razgalila, ni pa edini vzrok za slabo stanje tako Slovenskih železnic kot seveda tudi železniške infrastrukture. V takšnih okoliščinah bo torej prišlo do nadaljnje liberalizacije železniške dejavnosti. Kot v LDS ne verjamemo, da je liberalizacija dostopa do železniške infrastrukture za izvajanje prevozov blaga sama po sebi kriva, da prihaja do selitve najbolj profitabilnih tovorov s Slovenskih železnic na tujega operaterja, tako tudi ne verjamemo, da bo liberalizacija izvajanja mednarodnega potniškega prometa sama po sebi škodila Slovenskim železnicam. Zato ji seveda tudi ne nasprotuje.

Ne nasprotujemo tudi prenosu nekaterih specifičnih dejavnosti s Slovenskih železnic na javno agencijo za železniški promet, kot ga predvideva predlog zakona. Slovenskih železnic pač ne bo rešilo upravljanje nekaterih za operaterja netipičnih dejavnosti, poleg tega pa pritrjujemo tistim, ki trdijo, da bo predlagana rešitev bolje zagotavljala nediskriminatorno obravnavo vseh uporabnikov slovenske železniške infrastrukture. Zato v LDS tudi ne bomo podprli predlaganih amandmajev opozicije na to temo.

V nacionalnem interesu je predvsem, da čim bolj posodobimo železniško infrastrukturo, ter da hkrati Slovenske železnice preoblikujemo v modernega, glede na geografsko lego Slovenije, vodilnega regionalnega operaterja, ki bo opravljal celovite prevoznologistične dejavnosti. Pot do tega cilja je zahtevna in tudi boleča. Na tej poti nas morajo implementacije direktiv s tega področja predvsem spodbujati. Direktive EU namreč niso del problema. Del problema smo predvsem mi sami z našim dožemanjem vloge železnic v sodobni postindustrijski družbi soočeni z že prisotnimi podnebnimi spremembami in globalno ekonomsko krizo.

Zato bomo v Liberalni demokraciji Slovenije predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Miroslav Klun.

MIROSLAV KLUN: Spoštovani gospod podpredsednik! Gospod minister s sodelavcem, kolegice in kolegi! Novela zakona o železniškem prometu s 1. januarjem 2010 odpira trg vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom, ščiti konflikt interesov, ki bi lahko nastali z odprtjem trga, definira pogoje za sklenitev okvirnih pogodb za infrastrukturne zmogljivosti za večletno obdobje in dopolnjuje naloge regulatornemu organu.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo mnenja, da je novela zakona nujna, saj je rok, ki se nanaša na implementacijo direktive 2007/58/ES in direktive 2007/59/ES Evropskega parlamenta in sveta v naš pravni sistem 4. julij 2009.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se zavedamo, da je naloga agencije za železniški promet dodeljevanje vlakovnih poti in dodeljevanja varnostnih spričeval. S to spremembo zakona se med drugim odpravlja diskriminatornost do vseh uporabnikov slovenskega železniškega sistema, saj obstaja upravičen dvom, če se zaračunavanje uporabnin za vlakovne poti ne bo prineslo na neodvisen organ, se določenim operaterjem ne bo zaračunavalo le-teh. Obenem pa poudarjamo, da se pri agenciji za železniški promet rešuje tisto, kar je bilo zatečeno stanje, ki ga je prejela Vlada ob prevzemu tega mandata. V poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu podprli, saj le-ta zagotavlja zakonske in organizacijske spremembe skladno z evropsko zakonodajo ter mednarodnimi smernicami in standardi. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovane in spoštovani! V Slovenski demokratski stranki bomo nasprotovali Predlogu sprememb in dopolnitev Zakona o železniškem prometu. Zakaj bomo nasprotovali? Preprosto rečeno, da v tem času gospodarske in finančne krize Vlada ne postopa po tistih segmentih delovanja železniškega sistema, kjer bi prednostno morala in k čemur so se s skupno koalicijsko pogodbo oziroma koalicijskim sporazumom obvezale vse koalicijske partnerice. Dajanje poudarka tistim spremembam zakona, ki so danes vsebinsko pred nami, ne izhaja iz prednostnih nalog, zato tudi ne čudi dejstvo, da se po vsej verjetnosti tudi sam generalni direktor Slovenskih železnic, ki je 7. julija letos ponudil svoj nepreklicni odstop, po vsej verjetnosti ni strinjal z vsebino predlaganih sprememb in pa s prioritetskimi nalogami, s

katerimi bi se Vlada morala ukvarjati. Je že res, da je pristojni minister za promet velikokrat dejal, da bo bolj kot minister za ceste ali drugo prometno infrastrukturo predvsem minister za železnice. V Slovenski demokratski stranki smo to pozdravljali, kajti bili smo prepričani, da bo v skladu z vsemi potrebnimi investicijami v javno železniško infrastrukturo tudi sedanja vlada nadaljevala. Zapuščina prejšnje vlade je bila več kot dobra, ker je bilo v minulih štirih letih pod vodstvom vlade Janeza Janše pravzaprav zagotovljenih največ javnih sredstev v javno železniško infrastrukturo. Če bi pogledali sedaj rebalans proračuna, ampak to ni tema, bi ugotovili, da tudi tam Vlada ne sledi temu, kar bi morala. Tisto, kar je potrebno poudariti pri predlaganih spremembah, pa je seveda dejstvo, mimo katerega ne moremo, ko gledamo in ugotovimo določene direktive, ki jih je potrebno implementirati v vsebino zakona. Vendar si lahko tudi takšni direktivo razlagamo po svoje, če nismo dosledni. Kaj se bo pravzaprav zgodilo s 1. 1. 2010, bo na javno železniško infrastrukturo vstopil tudi prevoznik za prevoz potnikov? Tudi tukaj niso dorečene stvari. Vprašanje je, ali bomo po 1. 1. 2010 lahko ugotovili, da smo diskriminatorni, in to zaradi tega, ker bodo vsi potencialni prevozniki za prevoz potnikov izpolnjevali pogoje in želeli tudi aktivno sodelovati. In kaj se bo zgodilo v primeru, ko bodo ti prevozniki, člani evropske skupnosti, izpolnjevali vse pogoje, mi bomo pa dajali: Ne, to pa ne, ker bodo to opravljale Slovenske železnice. Tukaj bo nastal konflikt interesov tudi zaradi tega, kajti država zagotavlja subvencioniranje železniškega javnega potniškega prometa. Kaj se bo zgodilo po 1. 1. 2010, je seveda stvar, o kateri lahko resnično ugibamo.

Kar zadeva bistvo tega predloga, je pa pravzaprav v 12. členu. Najbolj očiten poseg v delovanje Slovenskih železnic izhaja iz vsebine 12. člena, ki navaja, da agencija prevzame določanje in zaračunavanje uporabnine in s tem grobo posega v funkcijo upravljalca železniške infrastrukture. Jaz se spomnim, da je nekaj takega bilo že, poskusi so bili. Do stvarne realizacije ni prišlo, kajti izkazalo se je, da zaradi funkcioniranja in povezovanja tehničnega, tehnološkega procesa na železnici, to enostavno ni bilo mogoče. Z 12. členom se pravzaprav vračamo v obdobje pred letom 2004, ko so takrat ugotovili, da zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov tega ni mogoče realizirati.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da te predlagane spremembe niso dobre, zato bomo vsebini tega nasprotovali, bomo pa seveda podprli amandmaje, ki smo jih predlagali.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Damjan Perne bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

DAMIJAN PERNE: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

Pred nami je novela Zakona o železniškem prometu, katere osnovni cilj je predvsem v pravočasni implementaciji direktiv, sprejetih na evropski ravni, v pravni red naše države.

Glavne rešitve predloga zakona, kot jih je predstavila Vlada smo jih sicer že nekaj slišali, pa če jih še enkrat preletimo: odpiranje trga vlakovnih poti, ki so namenjene mednarodnim potniškim prevozom, zaščita konfliktov interesov, ki bo z odprtjem trga lahko nastala pri prevozu potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, ki ga zagotavlja država kot javno dobrino z obvezno gospodarsko javno službo, definiranje pogojev za sklenitev okvirnih pogodb za infrastrukturne zmogljivosti za več kot letno obdobje, daljše od veljavnosti voznega reda, kar je seveda pomembno za zagotovitev železniškega prevoza za potencialna finančna vlaganja v trajnejša postrojenja v Republiki Sloveniji, dodelitev nalog regulatornemu organu v okviru spremljanja konkurence na trgu vlakovnih poti in ne nazadnje podelitev pooblastil varnostnemu organu s področja dovoljenj v zvezi z izvršilnimi železniškimi delavci, v zvezi s subjekti, ki usposablajo izvršilne železniške delavce in nadzora izdanih dovoljenj na območju javne železniške infrastrukture.

Med izvajanjem zakona so se v praksi pokazale seveda tudi nekatere nejasnosti in nedorečenosti zakona. Zato predlog sprememb odpravlja tudi takšne praznine. V temu kontekstu gre predvsem za popravke, ki se tičejo varnosti prometa in so s tega stališča seveda nujno potrebne. Ne glede na trenutno klavrno stanje Slovenskih železnic, smo v Poslanski skupini Zares prepričani, da je novela zakona, čeprav vseh anomalij ne odpravlja, nujno potrebna. Upamo pa, da se bo v temu mandatu začela prepotrebna obnova tako železniške infrastrukture kot tudi samega delovanja slovenskih železnic, ki so trenutno rak rana slovenskemu delu gospodarstva in izvajanja javne službe.

Zato bomo v Poslanski skupini Zares z veliko intenzivnostjo spremljali delovanje področnega ministrstva in argumentirano podpirali vse tiste rešitve, ki bodo skladno z zakonodajo Evropske unije pripomogle k ozdravitvi tega področja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi predloga vloženi amandmajev z dne 13. 7. 2009.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine SDS k temu členu. Odpiram prijavo za razpravo o 6. členu in amandmaju k temu členu. Gospod Verlič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani minister, spoštovani direktor direktorata, kolegice in kolegi! Da lahko obrazložim vsebino amandmaja, mi vendarle dovolite, da

pravzaprav pojasnim na začetku, ker gre vendarle za tehnični zakon in tehnični zakoni so ponavadi malo manj zanimivi in zato verjetno tudi tako visoka prisotnost v tem Državnem zboru ta hip. Vendar pa ne glede na to, bo ta zakon, ta novela zakona posegla v slovenski železniški sistem. Rad bi še enkrat opozoril na razliko oziroma na nerazumevanje, ki se pogosto pojavlja v javnosti, strokovni pa tudi laični pa tudi med nami, da pravzaprav Slovenske železnice in slovenski železniški sistem med seboj pomešano in izenačimo. Novela zakona, ki je danes pred nami, poleg implementacije in uskladitve s pravnim redom posega v slovenski železniški sistem, Slovenske železnice pa so samo del slovenskega železniškega sistema.

S spremembo Zakona o železniškem prometu je bil slovenski železniški sistem definiran in popolnoma usklajen z evropskim pravnim redom. Še enkrat ponavljam, popolnoma usklajen z evropskim pravnim redom. Končno smo dobili vse, če želite, igralce v slovenskem železniškem sistemu, s točno določenimi nalogami, pristojnostmi, razmejitvami, skladno z evropskim pravnim redom. Tako so Slovenske železnice po tem zakonu upravljavec javne železniške infrastrukture, kar pomeni, da jim je zakonodajalec dal pristojnost za železniško infrastrukturo, ki ni v lasti Slovenskih železnic, ampak je v lasti države, ki jo upravljajo in vzdržujejo. Zakaj? Zato, ker imajo za to delovno silo, ker so razporejene po celi Sloveniji in ker to znajo in je prav, da to nalogo opravljajo. Tam so ljudje, ki to znajo in obvladujejo, zato so dobile naloge upravljavca. Hkrati pa so Slovenske železnice tudi prevoznik, kar ni nič narobe, saj morajo izvajati funkcijo vožnje vlakov tako v tovornem prometu kot v potniškem prometu in to opravljajo. Da pa ne pride do konflikta, ker so združene v eni pravni osebi: kot upravljavec in prevoznik, mora biti njihovo poslovanje transparentno, računovodske bilance pa ločene, skladno z evropskimi direktivami. Ker pa smo z uvedbo evropskega pravnega reda na Slovenske železnice dopustili prost dostop do železniške infrastrukture, ga moramo zato tudi zagotavljati. Zato smo spremenili namembnost agencije za železniški promet, agencija za železniški promet je danes varuh prostega dostopa do železniške infrastrukture, saj dodeljuje vozne poti, določa uporabnino in je tudi hkrati varnostni organ. Ima vse tiste funkcije, da vsak tuj prevoznik, ki se pojavi, ali pa kakšen domač, poleg Slovenskih železnic, ima garantirano tisto dodeljeno vlakovno pot. Če ni zadovoljen, potem se lahko pritoži na naslednji organ, ki je v sestavi Ministrstva za promet. To je regulatorni organ, ki odloča na drugi stopnji. Poleg tega imamo potem še preiskovalni organ, ki je organ, tako kot je v letalskem prometu, ki ugotavlja ob morebitnih incidentih na železnici razloge, zakaj je do določene prometne nezgode prišlo. Da smo to naredili, so bili vsi, tudi vsebinski razlogi, kajti gledano z evropske razdalje, so Slovenske železnice kljub

vsemu tako majhne, da s tem, ko imamo upravljavca in prevoznika skupaj, imamo vse potrebne sinergije. In to ni izum samo Slovenskih železnic, nekaj podobnega imajo tudi ostali železniški sistemi, ki so se integrirali, razen tistih, ki je slab primer, tako kot je bilo to v Angliji.

Ta uvod, mislim, da je bil potreben zato, ker v nadaljevanju želim pojasniti, zakaj pa smo ta amandma vložili. Ta amandma nismo vložili zaradi tega, da bi nasprotovali ali proti pa uvedbi implementacije v evropski pravni red. Ne, ta mora biti. Ampak tako kot vedno pri prenosu direktiv v slovensko zakonodajo moramo biti natančni. Če pogledamo sedaj dopolnjeni predlog zakona, da preberemo 15d. člen, 1. točka, v dopolnjenem predlogu piše: "Za uporabo javne železniške infrastrukture prevoznik plačuje uporabnino. Uporabnina je namenjena kritju stroškov vzdrževanja javne železniške infrastrukture." Tudi v redu, ampak v prvem stavku, kolegice in kolegi, smo samo napisali, tako je v predlogu, da za uporabo javne železniške infrastrukture prevoznik plačuje uporabnino. Komu? Samo, da plačuje. Jasno, da jo plačuje, ampak komu naj jo plača? Tega v tem dopolnjenem predlogu zakona ne piše. Treba je seveda povedati, komu bo plačal.

Zato smo dodali to besedo: "Za uporabo javne železniške infrastrukture prevoznik upravljavcu plačuje uporabnino". To je naš amandma, ta besedica, upravljavcu, s tem smo definirali, komu bo tisti, ki se bo peljal po slovenskih tirih, to plačal. Ampak še nekaj. Vsi, ki ste predstavili stališča, vključno s predstavnikom Vlade, ste povedali, da implementiramo evropski pravni red. Dobro, zato ker vas sedaj opozarjam, da to, kar je naš predlog amandmaja, ni nič drugega kot prepisan oziroma smiselno povzet prvi odstavek 4. člena Direktive 2001/14. Kaj pa pravi? Takole, citiram: "Države članice izdelajo okvir za zaračunavanje uporabnin, pri čemer upoštevajo neodvisnost upravljanja, ki ga določa 4. člen Direktive 91/440. V 7. členu, prvi odstavek, Načela zaračunavanja uporabnin, pa piše: "Uporabnine za uporabo železniške infrastrukture se plačajo upravljavcu infrastrukture, ki jih ta uporabi za financiranje svoje dejavnost." In to je vse. Torej naš amandma pravi, tako kot ste zapisali, manjka beseda "upravljavcu", in tega preprosto niste zajeli. Zakaj ne, o tem bomo seveda razpravljali pri naslednjih amandmajih, pa naj kar povem: zato, ker želite plačevanje uporabnine prenesti na javno agencijo. Ne smete! Ne smete, direktiva vam to prepoveduje. Kogegice in kolegi, zakon, ki ga boste sprejeli, bo v nasprotju z evropskimi direktivami o implementaciji železniškega pravnega reda. Da bo jasno, dovolite, da še enkrat ponovim. Vaš dopolnjeni predlog pravi: "Za uporabo javne železniške infrastrukture prevoznik plačuje uporabnino." Niste napisali, komu. Mi smo dodali besedico "upravljavcu". Zakaj? Ker smo pogledali 7. člen Direktive 2001/14, prvi odstavek, ki pravi: "Uporabnine za uporabo železniške infrastrukture se plačajo upravljavcu

infrastrukture, ki jih ta uporabi za financiranje svoje dejavnosti." Ker je seveda to namenski vir. To je namenski vir, do katerega je upravičen upravljavec javne železniške infrastrukture. Zato jo tudi upravljavec pobira, da jo nameni direktno za opravljanje svoje dejavnosti.

Kolegice in kolegi, če želimo biti korektni in tudi v nadaljevanju korektno povzeti evropski pravni red, potem moramo ta amandma in tudi ostale amandmaje podpreti. Ko ta prenos, ki ga zdaj delamo, ko upravljavcu njegovo pristojnost iz direktiv prenašamo na agencijo, ki ima povsem drugo naravo, ki ima povsem druge naloge in odgovornosti, kot to, da skrbi in vzdržuje javno železniško infrastrukturo, za kar je po zakonu in po direktivah določen upravljavec, potem moramo to storiti. Kajti ko bomo v nadaljevanju obravnavali zaračunavanje uporabnine - zato ne bi že zdaj posegal vsebinsko v ostale amandmaje -, potem boste tam videli, da je pravzaprav uporabnina namenski prihodek upravljavca. In direktiva celo rešuje primer, kadar je upravljavec povezan s prevoznikom. Celo tam je ta izjema, seveda, logično napisana, da pobiranje mora biti stvar upravljavca in ne neke agencije.

Kolegice in kolegi! Implementirajmo evropski pravni red tako, kot je to potrebno. Predlagam, da ta popolnoma korekten vsebinski amandma, usklajen, bom rekel, z evropsko direktivo, tudi podpremo in upoštevamo za to, da dobimo konsistenten zakon.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim interes po razpravi, zato ponovno odpiram prijavo. Gospod Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo. Ta amandma je smiseln, če se določa upravljavec zgolj in striktno kot eden od nacionalnih operaterjev. Zaenkrat imamo enega. Ampak jaz vidim to stvar drugače, spoštovani kolega, pa ne da bi hotel tukaj polemizirati, ministrstvo lahko določi upravljavca nekoga drugega. Mi imamo direkcijo in agencijo. Agencija že danes skrbi za izdajo varnostnih spričeval, predpisuje tehnične norme, usklajuje in predpisuje zahteve, ki jih mora izpolnjevati operater, da sploh lahko pride na naše infrastrukturno območje izvajati promet. Ne vidim čisto nič narobe, če tem kontekstu tudi predpiše uporabnino.

Opozoril bi na nekaj drugega. Uporabnina seveda ne sme biti večja, cenovno obsežnejša, kot je za nacionalnega operaterja. Mora biti enaka, ker tu moramo slediti načelu enakosti. Verjamem, da če bomo gledali tako, da nacionalni operater bo pa lahko vozil bolj poceni, bomo potem tudi sebi v škodo delali, ker tudi drugim operaterjem ne bomo mogli zaračunati take cene oziroma lahko samo enako. Tako jaz razumem direktivo EU, ki predpisuje enakost znotraj evrotranzitnih poti.

Bi pa opozoril na nekaj drugega. Ta amandma ima smisel, če govorimo, da je edini upravičence za pobiranje tega nacionalni operater. To so Slovenske železnice. Če pa govorimo o tem, zato smo pa naredili direkcijo in agencijo, sicer ena je malo manj aktivna, druga deluje zgolj minimalno, potem lahko govorimo tudi o pooblaščenem neodvisnem organu, ki ga je ustanovilo ministrstvo oziroma Vlada. V tem primeru imamo dva, kot že rečeno, eden naj bi skrbel za projekt, drugi pa za tehnične normative in izvajanje oziroma predpisovanje tehničnih norm pri izdaji varnostnih spričeval. To je agencija. Za mene je to povsem jasno in tu ne bi delal v bistvu velike dileme. Je pa res, da je treba povedati nekaj o škodi na prevoznih potih, kadar se zgodi. Minister, mi vemo, verjetno poslanke in poslanci ne vedo, če se zgodi izredni dogodek, je država, ki uveljavlja škodni zahtevek, upravičena do sorazmernega deleža škode na kilometer proge, po kateri se je tovor prevažal. Vse druge države, mi smo tranzitna država, prevzamejo tudi del stroška. Glejte, tukaj lahko hitro pridemo do tega, ker najdaljši del poti od luke Koper do vzhodnega dela Evrope oziroma Madžarske poteka ravno po naši vojni poti. Če se kaj zgodi, krijemo skoraj 90% škodo mi sami. Na to bi želel opozoriti zlasti zaradi tega, ker smo naredili eno veliko neumnost, ki jo moramo popraviti. O tem sem že govoril že prej, da "tujim" operaterjem, v narekovaju tujim, drugim operaterjem, ki so enakovredni našim nacionalnim, kot smo že ugotovili, dovoljujemo, da sami presojujejo o tehnični brezhibnosti, zavarovanju tovora, odredijo načine prevoza, izbirajo vozna sredstva in tako naprej. To se ne sme zgoditi. To bi vas prosil in imam zagotovilo državnega sekretarja, da bomo to napako popravili. O tem lahko odloča samo naš kontrolni organ in seveda mi moramo skrbeti tukaj za varnost in urejenost prometa.

Jaz ne bi rad spominjal na to, kaj se je že zgodilo na Slovenskih železnicah. Naj opomnim samo na zadnjo divaško nesrečo, ki je terjala na desetine mrtvih. Ob dejstvu pa, da imamo zelo zanemarjeno infrastrukturo, se lahko to hitro zgodi, če vzamemo v obzir, da vsak, ki hoče prevažati tovor po železnici, gleda na dejstvo, da bo čim več prihranil ravno na zavarovanju tovora. Prej sem že govoril, da največji strošek je strošek dela, takoj za tem pa strošek zavarovanja v enoti prevoza. To vi veste bolje kot jaz. Dejstvo je, da se bo tukaj, če se bo tako dovolilo in se bo ta praksa nadaljevala, zgodilo marsikaj.

Me pa moti tudi to, če se lahko tudi sam dotaknem malo širše tega, da dovolimo drugim operaterjem, ki pridejo z neko lahkoto na naš trg, da tudi selijo tovor, selijo ga na tak način, da v bistvu nam ga preprosto odvzamejo. Mi imamo v segmentu prevoza tovrstnega prometa deset profitabilnih tovorov. Več jih ni na Slovenskih železnicah RCA je uspešno prevzel že kar nekaj tovorov. Jaz sem za to, da pride RCA, pa da pridejo Italijani, pa da pridejo še drugi operaterji. Čim

več naj jih bo, boljše bo za nas. Ampak naj si pripeljejo tudi tovor v Luko Koper in potem ga naj razvažajo na destinacije, kjer so si to zamislili. Produkt naj si pripeljejo s seboj. Ne more biti to predmet nažiranja dela znotraj že sklenjenih pogodb, ki garantirajo 9-tisoč glavi množice na Slovenskih železnicah insistenčno preživetje. Mi, če bomo dali še dva tovara Avstrijcem, verjemite, da boste jutri imeli problem kako zagotovite plače za to 9-tisoč glavo množico. Ker enostavno ne bo dela. Jaz tukaj vidim večji problem. Prvo je zagotavljati varnost in urejenost železniškega prometa, drugo pa vsem tem potencialnim partnerjem, ki bodo prihajali k nam kot operaterji znotraj petega in desetega vseevropskega koridorja, jasno in glasno povedati, zagotoviti tudi take varovalke, da bodo zakonite, da bodo evropske, da so dobrodošli, če si priskrbijo tudi destinacijo razklada v Luki Koper in pa pripeljejo s seboj produkte. To je edino smiselno, kar lahko naredimo. Drugače smo ogrozili lastene nacionalne interese. In če se bo to zgodilo, potem bom jaz prvi, ki bom zahteval, da minister odstopi. Prvi bom, ki bom zahteval, da se zoper njega izpiše interpelacija. In verjemite mi, da smo na dobri poti, da do tega pride, da v bistvu jutri, pojutrišnjem ugotovimo, da Slovenske železnice v segmentu tovornega prevoza sploh ne opravljajo več dela, ker opravljajo to že vsi drugi. Se pravi, tehnično-vozovni organ, TVD služba mora prevzeti odgovornost za kontrolo tudi drugih operaterjev, mora biti neodvisni organ, je samostojna služba, neodvisna služba in to zmore in zna narediti. In komercialno moramo zavarovati tiste produkte, ki pri nas danes predstavljajo v Slovenskih železnicah jedro produkta in garantirajo na nek način tudi izplačilo plač. Vemo, da tovorni promet dela s pozitivnimi učinki več ali manj vedno, sedaj dve leti ne. Zakaj, je pa kriva tudi naslednja trditev, ki jo bom poskušal sedaj tukaj podati kot izziv ministru.

Spoštovani minister, če hočemo, če želimo odpreti te nove tranzitne poti, potem moramo zagotoviti tudi administrativni in predvsem tehnične pogoje za opravljanje prevozov. Danes imamo infrastrukturo v katastrofalno slabem stanju. Po eni strani v Kočevju gradimo nove tirne odseke, ki jih sploh ne bomo rabili proti Kočevskemu v D-4 varianti, se pravi, za 22,5 ton osnega pritiska, na magistralni progi od Zidanega mostu proti Mariboru pa tega tehničnega pogoja nimamo. Za lokomotive, ki smo jih kupili s težavo, smo zadolžili slovenski narod, pa je tam prepovedana vožnja. Vlaki so zaradi tega v nekomercialni sestavi in tudi konkurenčnost Slovenskih železnic je manjša, ker ne moremo voziti takih vlakov, kot bi jih sicer lahko. Tovori nam tudi zaradi tega odteka na italijansko stran preko Avstrije na Madžarsko. To veva oba. Želel bi nekaj drugega povedati. Imamo možnost, in ne vem, zakaj je ne izkoristimo. Že dve leti imamo v Državnem zboru sprejeta velika poroštvena zagotovila za najem kreditov. Zakaj, za božjo voljo, ne pristopimo k celoviti obnovi

železniškega infrastrukturnega sistema? Danes, ko je kriza, bi bilo to celo dobrodošlo, ker bi lahko zaposlili veliko število ljudi, v gradbeništvu in tako naprej. Ali se čaka zaradi tega, da bo neko podjetje, ki se je včeraj ustanovilo, kupilo železniško gradbeno podjetje in prišlo sem kot glavni izvajalec? Je mogoče to GH Holding ali kaj? Ali se čaka na to, da oni izpolnijo res vse tisto, kar jim še manjka? Je to gospod Miklavčič in ostali? Ne bi hotel, da se ta zgodba na račun nacionalnega interesa zavleče in da zopet dajemo možnost enemu samemu, da obogati na ta račun. Kje so projekti? Direkcija je ustanovljena že dve leti, pa je tam samo pisarna in fikus. Nobenega projekta nimamo interoperabilnega, da bi ga lahko izpeljali. Za to niste vi krivi, verjamem, ker je velika odgovornost na prejšnji vladi, vi ste prejeli zatečeno stanje. Ampak, spoštovani minister, pričakoval bi tudi od agencije, da ne dela takih neumnosti, da ne izdaja takih varnostnih spričeval. Mi smo opozorili tudi prejšnjo Vlado, da je tam korupcija, klientelizem in da gre tudi za podkupovanje. Slovenske železnice so celo enega delavca odpustile, ker je izdal poslovno skrivnost. In zanimivo, ta delavec je danes zaposlen na RCA-ju. Veste, to so resnice. Izdaja takih poslovnih skrivnosti, recimo, Nemcem, da smo dovolili pod prejšnjo vlado celo to, da so "due diligence", skrbni pregled opravljali kar na sedežu Slovenskih železnic. Tam so bili mesec, dva, in pregledovali poslovne listine. Pa lepo vas prosim, pojdimo malo na DB, pa bomo tam malo pregledovali poslovne listine! To se ne da, ne vem, če je možno, ampak verjetno ne.

Jaz želim, da se nacionalni interes slovenskih železničarjev zaščiti. In to je vaša dolžnost. Jaz verjamem, da boste to zmoli. Jaz zagotovi la imam z odbora, bom skrbno bdel nad tem, da se bo to tudi zgodilo in da pri tem upoštevamo maksimalne faktorje varnostni in urejenosti železniškega prometa, zlasti zaradi tega, ker je naša železniška infrastruktura v obupnem stanju.

Druga stvar, pričakujem, da se še v letošnjem letu na jesen sprosti denar, ki ga imamo dejansko zagotovljenega in da se začne z izvajanjem projektov. Ne v letu 2010, 2011, 2012, takoj. Mene nihče ne bo v tej dvorani prepričan, da mi ne moremo zagotavljati normalne vozne poti, zamenjavo signalno varnostnih sistemov, likovnih signalnih znakov z modernimi elektronskimi, nihče me ne bo prepričal, da ne moremo prage zamenjati z ustrezno tirno ureditvijo in zagotavljati normalno osno bremenitev, danes in sedaj z našim znanjem, z našo gradbeno mehanizacijo, z našimi gradbeniki. Jaz ne vem, zakaj je to treba čakati v nedogled, čakamo že 5 let. Verjamem pa, da je potrebno malo več volje, znanja in časa za nove projekte, kot je recimo Koper - Divača, drugi tir. In edino pametno, da smo sedaj šli na tisto izvedljivo varianto, da ne bomo v bistvu v nedogled prelagali to zadevo, hkrati pa zamudili odlično priložnost.

Še ena zadeva, ki bi jo želel povedati, je pa ta. Če želimo za železničarje dobro in če želimo v bistvu tudi za slovenske ceste dobro, potem je treba, da čim prej sprejmemo neko resno odločitev, to je potrebno za preusmeritev težjega tranzitnega tovora in predvsem ekološko spornega tovora na železnice. S tem bomo tudi sprostili avtoceste.

Jaz sem bil malo izven konteksta, ampak vendarle to so zadeve, ki jih je ob taki priložnosti nujno treba povedati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Gospod Marinič, izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Jaz bom poskušal biti znotraj okvira predlaganega amandmaja k 6. členu, čeprav je potrebno pojasniti, da prav 6. člen vsebuje pet ali šest podčlenov od a. do e. Tisto, kar smo dali amandma v Slovenski demokratični stranki, se nanaša na 15.d člen, kjer smo definirali in skušali tudi pojasniti, za kaj pravzaprav gre. Eno je prevoznik in drugo je upravljavec. Tukaj je kolega Verlič zelo nazorno in zelo razumljivo želel pojasniti, kje pravzaprav je dilema, ko izhajamo iz dodane besede upravljavcev. Treba je pojasniti, da se je v zgodovini železnic na sploh dalo marsikaj naučiti. In verjetno bi se dalo naučiti tudi kaj iz angleškega sistema železnic, ki so v zgodovini tirnih prevoznikov naredile strateško napako in so to odpravili oziroma začeli odpravljati šele takrat, ko so njihove železnice začele prepogosto padati v številne nesreče z ogromnimi materialnimi in drugimi posledicami. Kolega Srečko Prijatelj je tudi v tej smeri govoril. Veste, zelo pomembno je, da smo si tukaj na čistem in na jasnem. Če bi primerjali ta sistem s sistemom Darsa, bi lahko zelo nazorno dobili sliko. Ali bi bilo prav, da bi cestnino pobirala neka družba, ne pa Dars sam? Zakaj Dars potrebuje ta denar? Da ga vlaga za zapadle anuitete in da vlaga v vzdrževanje cestne infrastrukture. Nič drugače ni v sistemu funkcioniranja železniškega sistema. In če bi v današnjih razmerah resnično sledili, da hočemo implementirati nekaj, kar bi bilo dobro, kar bi bilo racionalno, vam s tega mesta povem, da to ni to. Jaz sem prepričan, da bo minister, ki morda danes na predlog svojih najožjih sodelavk in sodelavcev sprejme to dejstvo, da je to potrebno spremeniti že čez nekaj časa ugotovil in tem svojim svetovalcem dejal, da ne uživajo več njegovega zaupanja. To je resna zadeva in tukaj se je treba resno zamisliti in k 6. členu skušamo v Slovenski demokratični stranki resnično nekaj dobrega, da nekoga pod narekovajem, ne bi takrat, ko bo to začelo veljati, bolela glava. To niso enostavne stvari. Ne vzdrži dejstvo, konkretno pri 15.d členu, da nekateri povedo in utemeljujejo, da je to zaradi upoštevanja direktive. Tukaj je treba pojasniti jasno in glasno, da smo v prejšnjem mandatu komplet železniške

zakonodaje uskladili z evropskimi direktivami. In tukaj ni nobene potrebe, da bi sedaj šli, tako kot sem v predstavitvi mnenja naše poslanske skupine dejal, da se vračamo v bistvu za nekaj let nazaj. To ni dobro in tega si ne bi smeli dovoliti predvsem tisti, ki železniški sistem zelo dobro poznajo. Ne govorim to na pamet, ampak v tem tehničnem delu funkcioniranje tehnološkega dela železnic zelo dobro poznam. Zato vem, kaj to pomeni. In ta besedica, saj veste, kaj lahko vse pomeni. Resnično predlagamo, da če že na odboru ni bilo to sprejeto oziroma potrjeno, vzamete v razmislek vsaj sedaj in skušate razumeti, da je ta naš predlog na mestu, da vzdrži vse pravne norme, ki so usklajene z evropsko zakonodajo na tem področju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o 6. členu? (Ne.) Potem zaključujem razpravo.

Prehajamo na 12. člen in amandma k temu členu. Odpiram prijavo. Kdor želi razpravljati, naj se prijavi. Gospod Verlič, izvolite. Imate besedo.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa še enkrat. Ta amandma je pravzaprav ključen in prinaša zmedo. Zmedo v tem dopolnjenem predlogu zakona v primerjavi z direktivami Evropske unije, ki to določajo. Konkretno direktivo, ki sem jo že omenil, 2001/14.

V predlogu zakona je v dopolnjenem 12. členu je druga alineja spremenjena tako, da pristojnost določanja in zaračunavanja uporabnine prenese na agencijo za železniški promet. Določanje uporabnine je pristojnost neodvisnega organa, ne more to upravljavec določati, to določi neodvisni organ. Ampak zaračunavanje uporabnine je pa po drugem odstavku 4. člena, to je zadnji stavek direktive 2001/14, bom kar citiral: "Obračunavanje in pobiranje uporabnin izvaja upravljavec železniške infrastrukture." Ponavljam, obračunavanje in pobiranje uporabnin izvaja upravljavec železniške infrastrukture.

Tako imamo zdaj dve pravni nejasnosti. V zakon smo sprejeli pojem zaračunavanje uporabnine, pri čemer predlagatelj zakona ni pojasnil, kaj je to zaračunavanje. Direktiva pa jasno govori o določitvi, obračunavanju in pobiranju uporabnine. Pri čemer eksplicitno, kjerkoli boste prebrali, piše, da je pobiranje uporabnine izključna pristojnost upravljavca javne železniške infrastrukture. Kolega poslanec Prijatelj je prej rekel, da ga to ne moti, kdo bo upravljavec, da je lahko kdorkoli. Samo veste, rad bi samo toliko dopolnil, da v tem zakonu predlagatelj zakona upravljavca javne železniške infrastrukture ni spremenil. Upravljavec javne železniške infrastrukture so še vedno Slovenske železnice. Zato imajo pristojnost pobiranja uporabnine, zakonsko pristojnost. Ker, če bi sledil temu vašemu namenu, ampak jaz sem prepričan, ker poznam vaša stališča, vi niste bili za razbitje Slovenskih železnic, ste

bil za poenotenje, zato ne verjamem, da ste za to, da bi določili drugega upravljavca javne železniške infrastrukture. Tukaj pa smo eno izmed pristojnosti neskladno z direktivami prenesli na Javno agencijo za železniški promet.

Jaz sem pozorno poslušal stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer sem pravzaprav razumel, kaj je bila bojazen. Bojazen je, da upravljavcu Slovenskim železnicam ne zaupamo. Bilo je rečeno, če sem prav razumel, lahko bi se zgodilo, da bi upravljavec diskriminatorno pobiral uporabnino. Za božjo voljo, ne verjamem, da bi si direktor Slovenskih železnic upal tujcu zaračunati tako, drugemu drugače, ko pa ima nad seboj nadzorni svet, ko ima nad seboj skupščino, Vlado in ne nazadnje vsaka stvar je naslednji trenutek v Državnem zboru. Mi imamo potem opravka v tem trenutku z nečem drugim, ne z implementacijo, evropskih direktiv, ki jih očitno nočemo niti implementirati tako kot piše. Spoštovane kolegice in kolegi, preberimo direktivo natančno in potem to natančno tudi spoštujmo. Določanje uporabnine je pristojnost agencije, saj je neodvisni organ, ampak pobiranje pa je stvar upravljavca. V našem amandmaju, če ga vsebinsko poenostavim, seveda, ta del zaračunavanja črtamo, ker moramo črtati, ker je to pristojnost upravljavca. In upravljavec v našem primeru so Slovenske železnice. Ko pa se bo nekdo, in očitno - ne vem, tukaj sem prvič nekako slišal to danes v tej dvorani, ne vem, verjetno bo prišlo kmalu kot naslednja poteza razbitje Slovenskih železnic. To je verjetno velika želja te koalicije, da to čim prej razdelimo in gremo po vseh tistih slabih poteh: namesto da bi imeli sinergijo, bomo imeli nekaj drugega, kot smo si želeli, in kar ni potrebno. Danes pa očitno s tem dopolnjenim predlogom delamo prvi korak, ki je v nasprotju. Verjamem, upam, da boste danes razumeli, da so to vsebinski amandmaji, ki sledijo Direktivi 2001/14 po vsej vsebini. In če ne Državni zbor, bo pa to ugotovila ustrezna služba, ki bo notificirala ta naš dopolnjen predlog na Evropski komisiji. Zato, prosim, sprejmimo te amandmaje in pustimo rešitev takšno, kot je. Če jo želite spremeniti, če želite tak interes, kot je kolega Prijatelj rekel, da ga pač ne moti, da je lahko kdorkoli upravljavec, potem je treba to napisati v zakonu. Potem je treba obstoječi 27.c člen, ki govori o nalogah dejavnosti in organiziranosti Slovenskih železnic, spremeniti in reči, Slovenske železnice niso več upravljavec. Pika! To nalogo bo izvajal - kdo? To bo koalicija določila, Vlada predlagala. Ampak še vedno, poglejte, še vedno boste potrebovali agencijo, ker še vedno potrebujete varnostni organ, ki pa mora biti neodvisen od upravljavca in od prevoznikov. Se pravi, ničesar ne bomo pridobili. Ničesar ne bomo pridobili, samo tisto, kar se pa začinja v tistem zadnjem - za tega pa mislim, da je ključni amandma in ključni predlog -, tu se pa začinja trganje Slovenskih železnic. Tam, v naslednjem amandmaju se pa začinja to, zaradi česar, mislim, da mora biti počasi ljudi na Slovenskih železnicah strah.

Ampak ker je to vsebinski predlog v naslednjem amandmaju, se bom potem prijavil k besedi. Sedaj pa mislim, da s tem, ko pristojnost zaračunavanja, s tem da ni pojasnjen pojem zaračunavanja, kaj to je - direktiva in obstoječi zakon lepo govorita o določanju uporabnine, ki mora biti izključna pristojnost neodvisnega organa, to je agencije. Jasno, da uporabnine ne more določiti upravljavec sam zase, pač pa mu jo mora določiti neodvisen organ. Pobiranje je pa po direktivi pristojnost upravljavca, ki je v tem zakonu, v tem dopolnjenem predlogu ostal nespremenjen - Slovenske železnice. Če bi bil drug upravljavec, bi ga morali potem definirati. Ampak, seveda, to je, veste, implementacija direktiv, tako kot jo razumemo, malo po svoje, pa korak po korak. Toda definitivno smo s tem začeli prvi korak razbijanja. In ob tem, da ne vemo, kaj je to zaračunavanje. Predlagatelj ni pojasnil pojma zaračunavanja. Če je bilo mišljeno pod zaračunavanjem vsi kriteriji za določitev uporabnine od stanja infrastrukture - to, kar piše v nadaljevanju. V redu, tu se strinjamo, potem nima upravljavec kaj, upravljavec ima nalogo, da uporabnino pobere in jo namensko uporabi za svojo dejavnost, to pa je za vzdrževanje javne železniške infrastrukture. To je po direktivni namen. Ne, da se izgubi nekje v integralnem proračunu, ampak da je takoj namenjena za upravljanje, vzdrževanje javne železniške infrastrukture, samo to je namen uporabnine. Če pa je nekoga strah, da Slovenske železnice nekaj delajo tako diskriminatorno, da se dogaja, da se nekemu zaračuna več, drugemu manj - ja, za to so pa drugi organi in če veste, da se kaj takega dogaja, morate takoj sprožiti vse te vzvode, ker ti vzvodi so.

Tako predlagam, da ta tudi vsebinski amandma podpremo, ker s tem vnašamo v dopolnjeni predlog red. Če pa je že seveda želja, da se razbije Slovenske železnice, da se loči infrastruktura, da se določi novega upravljavca javne železniške infrastrukture, potem bo pa to takrat čas. Sedaj pa delamo nekaj, kar ni skladno z evropskimi direktivami, in opozarjamo, da če ne prej, nas bodo opozorili na to v ustreznih službah na komisiji, kjer bomo to notificirali. Predlagam torej, da se ta vsebinski amandma, predvsem vsebinski amandma podpre.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: K repliki se je javil gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Zelo na kratko. Jaz z gospodom Verličem se pač morem strinjati v tem kontekstu, ko govori, da je pristojnost pobiranja uporabnine na strani Slovenskih železnic, res je to, to je nedvoumno res. Vendar, mene to ne skrbi, bo pač Vlada poskrbela, če bo hotela drugače določiti še z nekim dopolnilom nekega drugega akta, če bo hotela biti konsistentna in zakonita.

Bi rad nekaj drugega rad poudaril. Komu bomo mi določali uporabnino za tako tehnično stanje, kot mu nudimo? Spoštovane, gospod in gospodje, na Slovenskih železnicah se prevažata tovor v tovornem prometu s 35 kilometri na uro, pred 10-imi leti so bili boljši pogoji. To je res, 35 kilometrov na uro je komercialna hitrost. Zaradi tega, ker se ne vlaga v železniško infrastrukturo, imamo na dan predpisane nove in nove počasne vožnje, ki so v obliki depeše oziroma telegrama ali pa nujne pošte podane k voznem nalogu strojevodji. To je. In za ako določen uporabnino, tudi če bo minimalna, nihče ne bo pristal, da jo bo plača.

In še nekaj, državni sekretar je tam ostal tukaj. Jaz se bojim, da bo več zamudnih, kazenskih in ne vem kakšnih penalov plačati, ker pogojev ne bomo mogli izpolniti, ker ne bomo mogli zagotoviti pretočnosti, ker ne bomo mogli zagotoviti točnosti, ker ne bomo mogli zagotoviti seveda tudi ustrezne komercialne sestave vlakov. .../Znak za konec razprave./... Tu se pa bojim, da bodo stroški prehajali na tistega, ki bo pobiral. In bojim se, da bo več stroškov za izplačati, kot pa bodo poplačila znašala v skupnem znesku. To je moja bojazen.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še roke za razpravo o 12. členu. Prosim, prijavite se.

Gospod Veber, izvolite, imate besedo.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. No, v prejšnjem mandatu, ko se je spreminjal Zakon o železniškem prometu na način, da smo ponovno oblikovali enovit sistem delovanja Slovenskih železnic, smo resno opozarjali, da je ta sistem sicer všečen, vendar izjemno neučinkovit in to se kaže tudi ves čas v praksi, kjer lahko ugotovljamo, da imamo daleč največ nerešenih problemov prav znotraj zagotavljanja normalnega delovanja Slovenskih železnic kot sistema, kot prevoznika, tako potniškega prometa kot seveda tudi tovornega prometa. Imamo izjemno veliko težav pri vzdrževanju in tudi izvajanju investicij. In k temu je seveda dodala svoje tudi direktiva, ki zapoveduje ravno tako, da sprostimo dostop tudi tujim operaterjem na naše tire, zato da upravljajo ne samo tovorni promet, ampak tudi potniški promet. In to je nov položaj, ki je še posebej izpostavljen prav v tem trenutku, ko dejansko spreminjamo s tem zakonom delovanje Slovenskih železnic na način oziroma upoštevamo pri Zakonu o železniškem prometu, dejstvo, ki nam nalaga direktiva, da pač moramo dopustiti drugim operaterjem, da pridejo tudi na naše tire. In zelo nenavadno bi bilo, če bi seveda naš operater bil tisti, ki bo neposredno zaračunaval tudi drugim operaterjem uporabnino za te tire. Dejstvo je sicer, da je ta uporabnina daleč od tistega, kar bi dejansko morala biti, če bi želeli iz te uporabnine posodobiti in primerno vzdrževati železniške tire, vendar ravno zaradi tega, ker je naš operater v tako slabem stanju, so te uporabnine izjemno majhne, nizke in takšne nizke

uporabnine bodo plačevali tudi vsi tuji operaterji. S tem, ko smo si zatiskali oči o stanju na Slovenskih železnicah, danes subvencioniramo tudi tuje operaterje na način, da bodo plačevali zelo nizko uporabnino slovenske železniške infrastrukture. In to je tisto, kar nas samo iz koraka v korak postavlja v težji položaj, v slabši položaj in mislim, da je enkrat že čas, da začnemo realno razmišljati o tem, kje so tisti največji problemi, zakaj Slovenske železnice ne dosegajo boljših rezultatov, kot bi jih lahko glede na strateški položaj Slovenije. Ta položaj ni zanemarljiv, je izjemno dober, primeren. Res je, da naša država ni ne vem kako velika in da teh kilometrov po Sloveniji ni ravno ne vem koliko, da bi jih lahko zaračunaval toliko kot, recimo, v Nemčiji, Avstriji ali drugih večjih državah, ampak vendarle. Je pa tudi gostota prometa takšna, ki bi lahko nam omogočala, da poberemo pri teh uporabninah, predvsem za druge operaterje, predvsem tudi zaradi tega, ker je zagotovljena prisotnost drugih operaterjev, več sredstev.

Dejstvo je, da se moramo vprašati, ali resnično znotraj sistema Slovenskih železnic ne prihaja do prelivanja sredstev iz javnih storitev v tržno storitev in ali ne bomo zaradi tega seveda tudi dobili kakšen dodaten opomin, da moramo te stvari resnično peljati transparentno in nediskriminatorno. In to je tisto vprašanje, ko pravzaprav nikoli ne dobimo tudi jasnega odgovora, kaj se dogaja znotraj Slovenskih železnic. Enkrat je rezultat zelo kritičen, drugič je nekoliko manj kritičen. Tretjič je spet nekoliko prilagojen nekim razmeram, ki so se poskušale prikazovati glede na trenutno, bi rekel, politično voljo in interes in vse to dejansko narekuje smer, da poskušamo ločevati nekatere stvari, ki jih je treba pač ločiti.

Jaz se strinjam, da ta hip upravljavec slovenskih tirov so Slovenske železnice. Ampak vendarle, ali je ta rešitev dovolj čista in primerna, da jo kar naprej ohranjamo, pa se postavlja zelo veliko vprašanje. In prav nenavadno bo, če bi naše Slovenske železnice, naš operater, sklepal pogodbo o tem, kako bo ali zaračunaval ali obračunaval uporabnino. Mislim, da tukaj neke velike razlike predvsem v znesku ni, pa tudi v medsebojnem odnosu ne. Je pa res, da se lahko v nekem trenutku, verjetno da, lahko tudi ta sistem obračunavanja oziroma zaračunavanja lahko uporabi za to, da se onemogoča konkurenco pri določenem poslu. In ravno to onemogočenje konkurence je tista diskriminatornost, o kateri zagotovo tudi direkcija zelo jasno govori, da je ne smemo dovoljevati. Enovita organiziranost odpira številna vprašanja, številne nejasnosti in boljše, da jih tudi začnemo danes razreševati, ne jutri, ker nam bo veliko lažje tudi pri tem, ko bomo morali še bolj jasno načrtovati ukrepe, kako sanirati ta sistem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Vsaj utemeljitev amandmaja, ki ga v SDS-u predlagamo k 12. členu, bi veljalo prebrati in kjer bi jasno dobili odgovore, da Direktiva 2001/14 pravzaprav je že upoštevana, je že implementirana. In ni potrebe in ni razlogov, da bi ponovno vzeli za izhodišče in to jemali kot utemeljitev sprememb tega člena.

Sistem Slovenskih železnic je treba jemati, vsaj v segmentu, o katerem govorimo, med prevoznikom, upravljavcem, natanko in definirano. V nobenem primeru se naš amandma ne nanaša na to, o čemer je predhodnik govoril, da bi bili v SDS-u proti temu, da bi se javna železniška infrastruktura odprla vsem tistim, ki izpolnjujejo tehnične, tehnološke in druge pogoje. Daleč od tega. Trg javne železniške infrastrukture je odprt pod določenimi pogoji. S tem predlogom nikakor ne želimo tega omejevati, ali celo preprečevati. V poslanski skupini smo mnenja, da je predlagana sprememba v noveli zakona, ki se nanaša na prenos pobiranja, zaračunavanja. Poudarjam, zaračunavanja. Kajti ti pojmi morajo biti jasno definirani. Poznamo, ne vem, da ne bi kdo mislil, da koga učim, ampak je treba jasno definirati, kaj pomeni zaračunavanje, obračunavanje, preračunavanje, izračunavanje. To so zelo pomembni pojmi in direktiva jasno piše, kaj to pomeni, in s tem skušamo utemeljiti, kaj je prav oziroma kaj je narobe. In resnično še enkrat povem, da smo s predlaganim amandmajem k 12. členu želeli natančno podati razloge v sami obrazložitvi, zakaj predlagamo spremembo oziroma dopolnitev oziroma da se natančno definira ta dikcija, ki izhaja iz 7. člena direktive.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Oglasil sem se še enkrat, ker je v dopolnjenem predlogu zakona pravzaprav še eno vprašanje. S tem mislim, da sem že več kot dovolj pojasnil, da je neuskkljen z direktivo ta prenos zaračunavanja uporabnine na agencijo. V zadnjem odstavku pa si agencija prilašča poleg tega, da bo zaračunavala, pristojnost zaračunavanja, si prilašča še nadzor nad realizacijo plačila uporabnine. Skratka, agencija bo zdaj zaračunavala, kar pomeni, če sem jaz prav razumel, da si pod tem predstavljate pobiranje uporabnine. Žal odgovora nismo dobili, tako da ne vemo, za kaj pravzaprav gre. Ampak hkrati, ko sem razumel, da je velik problem, da gre za nezaupanje upravljavcu sedanjemu, Slovenskim železnicam, pri pobiranju uporabnine, pa hkrati agencija v svojo pristojnost jemlje še nadzor. Skratka, agencija bo - kako se reče? Organ v eni osebi: za pobiranje uporabnine, določanje, zaračunavanje pa še nadzor nad tem, kar bo delala, bo kar ona opravila. V obstoječem zakonu ima nadzor nad tem regulatorni organ, ki je na ministrstvu. Torej, najmanj kar je, bi verjetno morali vsaj ta nadzor nad plačilom prepustiti ministrstvu, ne pa da to dela kar en organ sam za

sebe. Seveda nisem dobil tudi odgovora na to kaj je to pojem zaračunavanje, kako bo to v čisto terminološko v odnosu na direktivo, kaj to pomeni, in tisto, za kar pa mislim, da po tej razpravi pa že postaja jasno, da upravljavec Slovenske železnice, skladno z Direktivo 2001/14, pa obračunavanje in pobiranje uporabnine izvaja upravljavec železniške infrastrukture, pa se pojdimo telovadbo takšno ali pa drugačno, ustvarjamo nek vmesni člen do tistega končnega koraka, ki si ga verjetno niste upali ta hip prinesiti sem v Državni zbor. To pa je popolnoma spremenjen Zakon o železniškem prometu z razdelitvijo in razbitjem slovenskih železnic. To je pa neka vmesna faza, nek vmesni korak do takrat - saj preden bodo v Bruslju tole notificirali pa ugotovili, da ni skladno, boste pa prišli s tistim zakonom še, z dokončno varianto. V to smo pač prepričani.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, želite besedo? Izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala. Spoštovani poslanci, poslanke! Dr. Peter Verlič pravi, da ve, kaj želimo. Jaz bom pa vprašal ali pustimo tako, kot je? Ali pustimo tako, kot je sedaj? 100 milijonov na leto damo v železnice, pa železnice tonejo! Mi nismo nastavili tega sistema, ki je zdaj.

Par besed bi vam samo rad o uporabnini le povedal. 8,8 milijarde je zamišljeno, da bomo vložili v naslednjih nekaj letih, to je do leta 2023 v Slovenske železnice. V ceste smo vložili 4 milijarde in pol in zadolžili to državo do leta 2050 s plačevanjem kreditov. Od cestnin izberemo letno nekaj preko 200 milijonov in to danes praktično že ne zadošča več za to, za kar je koncesijska dajatev namenjena na cestah, torej za vzdrževanje in pa za plačevanje zapadlih obveznosti. 4,5 milijarde za ceste, pa avtocestni križ še ni končan, pa še razvojne osi nas čakajo! Čez 200 milijonov na leto izberemo na cestah, zdaj nas pa čaka 8,8 milijarde vložkov v železniško infrastrukturo, lani smo pa 9 milijonov pobrali uporabnine. Zdaj se pa sprašujem, kaj tukaj ni jasno. Jasno ni to, da tako, kot je ta trenutek zastavljeno, seveda stvar ne bo šla. Tako, kot je ta trenutek sistem zastavljen, stvar ne bo šla in zadaj ni nikakršnih zlonamernih želja, kot se insinuira. Ampak so želje, da, če 4,5 milijarde vložimo v cesto in zadolžimo državo do leta 2050 in komaj s cestninami, ki jih zberemo čez 200 milijonov na leto, ne moremo pričakovati, da bomo pri takem sistemu, kot je zdaj, vložili 8,8 milijarde po današnjih cenah v železniško infrastrukturo in pobrali 9 milijonov uporabnine na leto. Jaz tega ne razumem. Če kdo drug razume, bom z veseljem prisluhnil, če mi lahko pomaga s kakšno rešitvijo. Uporabnina bo šla upravljavcu, vendar ob upoštevanju naših računovodskih standardov in opozoril Evropske unije, ki pravijo, da mora biti račun izstavljen

zunaj našega podjetja, je sistem takšen, kot ga predlaga Vlada.

In zakaj še nismo pristopili k obnovi železniške infrastrukture? Ja, da lahko kaj obnavljaš, moraš imeti gradbeno dovoljenje. Moraš imeti gradbeno dovoljenje. Ali da kaj gradiš. Teh gradbenih dovoljenj ni. Mi smo zaenkrat pripravili kar veliko pospešitev, nadoknadili bomo tiste zamujene momente, če bo vse po sreči, bomo naslednje leto začeli graditi drugi tir med Kopro in Divačo.

Ampak eno stran še, če dovolite, bi rad v tej dvorani povedal danes. To je pa, da bo Vlada pripravila jasne številke do konca leta, kaj pomenijo ti veliki vložki v železniško infrastrukturo. Jaz verjamem, da sta promet in logistika strateška prednost Republike Slovenije. Ampak bi pa želeli to mojo trditev še kvantificirati. Ko bomo imeli številke, bomo prišli pred Državni zbor in takrat bo pred tem Državnim zborom velika odločitev: ali gremo v to smer ali ne. Zato, ker to so tako veliki vložki, da bi bilo sicer od teh generacij popolnoma neodgovorno zadolžiti dve ali pa tri naslednje generacije za tako velike vsote. Že s cestami smo jih. Jaz ne govorim zdaj, da tega se ne splača narediti, vendar moraš imeti čiste račune. Naliti si moraš čistega vina in reči o.k., tukaj je dovolj razlogov, da vložimo tako velika sredstva v železniško infrastrukturo. Če pa ni dovolj razlogov, potem je pa treba razmišljati o drugačnih razvojnih priložnosti Republike Slovenije. Moja razprava je namerno tako široka, ker je bila tudi razprava poslancev tako široka.

Prepričan samo v eno, da če pustimo stvari tako, kot so sedaj, s takšno organiziranostjo, s takšnim sistemom, s takšnim razmišljanjem, da kljub temu da ta trenutek v zakonu piše, da se tisto, kar ni barka, kar je lokomotiva, vlak in infrastruktura, ne more potopiti, da prav posebej dobro v prihodnosti ne kaže. Jaz imam drugačno željo, zato bomo pripravili predloge za Državni zbor. Predlogi bodo iskreni in bodo takšni, da bodo kontificirani. Ni treba, da se kdorkoli ukvarja s tem, kaj mi želimo in kaj se dogaja v naših glavah. Številke boste videli in takrat se boste vi odločili v Državnem zboru.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Imate proceduralni predlog? Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Predstavnik Vlade, gospod minister se je oglasil k razpravi, verjetno k amandmaju k 12. členu zakona. Jaz sem v svoji razpravi spraševal in sam ne menim, da sem razpravljal na široko, ampak sem razpravljal vsebinsko v okviru člena, ki je odprt, in utemeljeval s konkretnimi členu direktive, in nejasnostmi, ki se k temu predlaganemu členu pojavljajo k dopolnjenemu predlogu zakona. Spraševal sem jasno, da nimam odgovora, kaj to pomeni zaračunavanje v odnosi na

terminologijo v direktivi, ki govori o pobiranju in obračunavanju uporabnine. Nisem dobil odgovora, zakaj se sedaj zaračunavanje, ki ni pojasnjeno, prenaša na agencijo, ko pa je terminološko, ko pa je vsebinsko to naloga skladno z direktivo upravljavca.

Predlagal bi, da poleg vseh teh splošnih razprav o vseh milijonih evrih, o katerih bomo sigurno razpravljali v Državnem zboru in še kje, da to pustimo in da vendarle, gospod predsedujoči, poprosite predstavnika Vlade, da mi poskuša odgovoriti na vsebinska vprašanje.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Tukaj se k besedi javlja vsak, kadar misli, da je dobro kaj spregovoriti. Tako jaz ne bom in ne morem pozivati predstavnika Vlade, ministra, da govori. Sprašujem, ali še kdo želi razpravljati o 12. členu in amandmaju k temu členu? Nihče. Potem zaključujem razpravo.

Dajem v razpravo 16. člen ter amandma Poslanske skupine SDS k temu členu. Odpiram prijavo za razpravo o 16. členu. Gospod Marinič, izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. No, pravzaprav 16. člen razgali celotno zadevo. Tukaj se začne v bistvu s tistim, na kar so ljudje oziroma smo ljudje najbolj občutljivi. V Poslanski skupini SDS smo predlagali črtanje člena, čeprav smo na odboru s strani Zakonodajno-pravne službe bili poučeni, da stvari niso usklajene, a ne glede na to ima naš predlog eno temeljno sporočilo. Ne delajte tega, kajti, ko bo začel veljati ta zakon in ko bodo železničarji začeli z realizacijo ali pa implementacijo 16. člena, se bodo pravzaprav težave začele. Sistem Slovenskih železnic je tehnično, tehnološko tako zapleten, tako povezan, da si s težavo zamišljamo, da je to mogoče narediti v teh rokih, ki jih tukaj 16. člen določa. In sicer, pod številko 1: Agencija v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona od Slovenskih železnic d.o.o. prevzame dela in naloge zaračunavanja uporabnine ter zaposlene, ki na Slovenskih železnicah opravljajo ta dela in naloge. Bil je na Odboru za promet, ko smo to obravnavali, tudi predstavnik Slovenskih železnic, ki je določene stvari želel pojasniti, da stvari niso tako enoznačne, da stvari niso tako preproste, da so stvari zelo zapletene, pa če že ne gre zgolj za premestitev določenega števila železničarjev, saj jih je vendar 10.000 in nekaj v sistemu, pa se verjetno ne bo nikjer poznalo, če bi 10, 15 odselili iz Ljubljane v Maribor. Pozdravljam, naj Maribor dobi še nekaj več, če to v skupni masi nekaj pomeni. Vendar, ko pogledam interes Slovenskih železnic, je to daleč od tistega, kar bi si želeli tako železničarji kot mi v SDS, ki smo pravzaprav predlagali, da se to ne bi zgodilo oziroma da se predloga zakona ne sprejme.

V drugem odstavku 16. člena piše: "Zaposlenim iz prejšnjega odstavka se zaradi spremembe delodajalca pravice in obveznosti in iz delovnega razmerja." določijo v skladu z

določbami zakona, ki ureja delovna razmerja. Saj veste, če bi sedaj nazorno postavili ta sistem in pa te konkretne ljudi, ki izhajajo iz določene branže znotraj sistema Slovenskih železnic, bi ugotovili, da je to skoraj nemogoče. Železničarji so vezani na tehnološki proces dela, ki je skupaj na enem mestu, ki je kompatibilen s samo določenimi sistemi, ki ga imajo sedaj, mislim, da samo na Kolodvorski 11. Kaj pomeni kompletno sodelovanje vseh teh, ki načrtujejo tako imenovani proces dela na železnici, pa narekuje izdelava voznega reda, ki nastaja v notranjem prometu v nekem krajšem obdobju, v mednarodnem prometu pa v veliko daljšem časovnem obdobju. Zaradi usklajevanja, mislim, da celo do tri leta, med tem ko uvajanje novih linij celo do 5 let. Stvari niso tako enostavne in stvari niso tako enoznačne. Zakaj sem v uvodni obrazložitvi Poslanske skupine SDS dejal, da to ni dobro in da se vračamo za nekaj let nazaj pred leto 2004? Zato, ker je že takrat bil poskus, da bi to počeli in so že dotične ljudi poslali na usposabljanje h kolegom na nemške železnice. In ko so se ti ljudje vrnili, so ugotovili, da to ni mogoče. S tem želimo utemeljiti, zakaj predlagamo črtanje tega člena, ki ni dober. Boste videli, da ni dober. In še enkrat povem, verjetno je generalni direktor, gospod Tasič, ki je ponudil 7. julija odstop, razmišljal tudi o tem, ne vem. Dvomim, da se je temu lahko kar tako izognil in da tega ni zaslutil, kaj pomeni določba v tem členu oziroma spremembe tega zakona. Veste, če ste uspeli prepričati slovensko javnost, mene zagotovo niste prepričali v tem, da je odstop generalnega direktorja Slovenskih železnic samo zaradi tega, ker se ni mogel odločiti, ali bo župan občine Prevalje ali bo generalni direktor Slovenskih železnic. Ne, ne, stvari so globlje. Stvari so mnogo globlje in vsebina izhaja prav iz določbe sprememb, ki jih predlagate. Te niso dobre in silijo sistem Slovenskih železnic tudi v tem členu v obdobje leta 2004 ali pa še nazaj.

Danes sem že dejal, pa bom še enkrat ponovil, spoštujem, minister, vaša prizadevanja v tem, ko ste dejali, da boste minister bolj za železnice kot za kaj drugega. Toda sedaj, ko implementiramo ali če bi skušali zdaj implementirati te vaše izjave, se to ne dogaja. To je nekaj drugega, kot je v koalicijskem sporazumu v točki 4.2 jasno napisano, kjer se vsi vladni, koalicijski partnerji zavezuje, da boste počeli nekaj povsem drugega, kot sedaj vidimo iz vsebine tega predloga zakona, ki ga predlagate. Pa nisem dejal, da katere od stvari celo ni mogoče upravičeno spremeniti, ampak gre za prevelike spremembe, za poseganje v delovanje, izvajanje tehnološkega procesa Republike Slovenije v Slovenskih železnicah, ker Slovenske železnice niso samo v Mariboru ali pa v Kopru, ampak so razpredene po celi Sloveniji. Zato je ta sistem treba reševati mnogo bolj resno, mnogo bolj dogovorno z vsemi akterji, kajti videli boste, spoštovani minister, zbudili se bodo sindikati na železnicah. Ker ste zdaj s tem

členom dejansko posegli v spremembe, ki jih na železnici najbolj občutimo šele takrat, ko se dotaknemo posameznih imen in priimkov izvrševalcev nekega tehnološkega procesa in ko bodo železničarji - ne zaradi principa in ne zaradi tradicije, ampak zaradi utemeljenih razlogov dokazali, da to ni dobro in da to je daleč od tistega, kar bi vzeli na začetku, da gre za neko racionalizacijo sistema, ker to ni racionalizacija. To je nasprotje od racionalizacije, se pravi, širimo nek sistem na več stroškovnih mest. Iz tega izhajam tudi, da je do nedavno generalni direktor Slovenskih železnic gospod Tasič dejal v eni izmed svojih izjav, da bo skušal z globalnih razmišljanjem poseči tudi v sistem Slovenskih železnic, ko bi zmanjšal stroške poslovanja, delovne sile s tem, da bi zmanjšal stroškovna mesta. Je pa to, kar predlagate, prav nasprotno od tega! S tem delamo nova stroškovna mesta in s tem ne pripomoremo k temu, da bi sistem Slovenskih železnic peljali k racionalizaciji funkcioniranja sistema. Tukaj naletimo tudi na temeljni problem, ki se vam bo zgodil takoj, ko boste želeli implementirati določbe vsebine tega zakona, ko se bo ustavilo pri načrtovanju in izdelavi voznega reda.

Še enkrat povem, da je sistem voznega reda pravzaprav temeljni dokument, ki mu rečemo tehnološki proces dela na Slovenskih železnicah, ki je sestavljen tako iz notranjega kot mednarodnega prometa. Te vlakovne poti z ljudmi, z izvrševalci na Slovenskih železnicah, ki moramo biti skupaj povezani, skupaj se dogovarjati, upoštevati vse želje vseh, ki v sistemu Evropske unije združujejo to področje, tudi usklajeno delovati in da to ne nastaja zgolj v Ljubljani, da ti vozni redi nastajajo po različnih območjih nekaterih članic Evropske unije.

Seveda bi lahko našteval še posamezne točke 16. člena, kar 5 točk je, za katere je naša poslanska skupina predlagala, da se člen črta, kajti tako kot sem utemeljil, verjemite mi, da boste naleteli na silne težave, na silni odpor, kajti železničarji, ki temeljito poznajo sistem funkcioniranja in delovanja tega sistema, vam bodo zlahka dokazali, da to, kar velja tukaj, v 16. členu, je lahko zgolj teorija, da to ne gre v praksi. Resnično bi želel, da bi si vzeli tudi pri tem členu malce razmisleka, malce pomisleka, da bi uskladili zadeve in se odločili še takrat, ko bi se te stvari dogovorili in uskladili tudi znotraj samega sistema Slovenskih železnic, predvsem od tistih ljudi, ki v neki verigi v tem izvajanju tehnološkega procesa pomenijo posamezen člen v celotni verigi funkcioniranja izvajanja tako imenovanega tehnološkega procesa, ki mu pravimo vozni red.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še eno roko za razpravo. Samo eno roko. Gospod Verlič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. K temu, kar je moj poslanski kolega Branko Marinič povedal, morda samo to, da ne samo, da je rešitev sporna z vsebinskega vidika, in da pravzaprav razgalja glavni namen. Saj, če preberemo ta 16. člen, celo lepo piše: agencija v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona od Slovenskih železnic prevzame dela in naloge, zaračunavanje uporabnine ter zaposlene, ki na Slovenskih železnicah opravljajo ta dela in naloge. S tem, da nismo razjasnili kaj je to zaračunavanje uporabnine, ali je to pobiranje uporabnine, ki je naloga upravljavca, ali je to vse skupaj. Skratka, teh odgovorov ni, torej ne vemo, kaj bodo ti zaposleni in kdo so ti zaposleni, ki te naloge opravljajo. Zaposlenim iz prejšnjega odstavka so zaradi spremembe delodajalca pravice in obveznosti določijo v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja. Jaz mislim, da je to dobro določilo, ki ščiti zaposlene. Slovenske železnice pa morajo že kar v sedmih dneh po uveljavitvi tega zakona ministrstvu za promet predati seznam delovnih opravil in nalog z zahtevano stopnjo izobrazbe itd., s seznamom delavcev ter vso programsko opremo, potrebno za izvajanje v zvezi z zaračunavanjem uporabnine in izdelavo voznega reda omrežja. Če je kaj osnovna naloga Slovenskih železnic, po kateri sploh Slovenske železnice lahko delajo, saj iz njihov katekizem, je vozni red. Jaz določbo tega člena razumem tako, da Slovenske železnice ostanejo brez ljudi, ki tehnološko skrbijo za izvajanje voznega reda. Po uveljavitvi tega zakona bo neodvisni organ izdeloval vozni red za operaterja Slovenske železnice. To pa res slišim prvič. Me prav zanima, kakšno bo stališče tujih operaterjev do neodvisnega organa agencije, ki izdeluje vozni red za Slovenske železnice. Kako bo to izgledalo, ne vem. Izgledalo bo tako, da bodo morale Slovenske železnice dobiti nove ljudi, ki bodo izdelovali vozni red. To pa veste, da vozni red so kadri, ki jih ne moreš dobiti čez noč. Pa tudi proračunska sredstva se upravljavcu Slovenskim železnicam izvzamejo in gredo na agencijo.

Mislil, da smo skozi vse te vsebinske amandmaje pokazali, da je velik razkorak med tistim, kar določajo direktive, in med tem, kar ste napisali v tem dopolnjenem predlogu zakona. Upravljavac pobira uporabnino in ne agencija. Upravljavac izdeluje vozni red. Agencija je po obstoječem zakonu imela vse vzvode in vse mehanizme, da je kontrolirala vsako točko voznega reda, če je to želela. Vse pristojnosti je imela, da je nadzirala in kontrolirala upravljavca. Ne, se ne verjame, gremo v prvi korak, to bo zdaj agencija! Čeprav tega ne sme, skladno z direktivami.

In na koncu, spoštovane kolegice in kolegi, 11b. člen pravi, še vedno, ta ni bil spremenjen, prva, druga, tretja, četrta alineja - veste, kaj je naloga upravljavca. Tudi po tem dopolnjenem predlogu pobiranje uporabnine. Tako! Pa imamo kar na lepem dva, ki bosta pobirala uporabnino. Slovenske železnice in Agencija za železniški promet, ki tega ne sme.

Zdaj mi pa povejte, kam naj ti zaposleni gredo, če morajo pri upravljavcu pobirati uporabnino, pa če morajo sedaj še na agenciji, kamor bodo preneseni. Kje je bil predlagatelj zakona, da je napravil tak nekonsistenten tekst, ne vem. Skratka, predlagam, rešimo to zagato tako, da tisto, kar je treba implementirati od teh direktiv glede varnostnih spričeval, implementirajmo. To, kar vas žuli in je bil osnovni namen tega zakona, naj vendarle gre železnica na sto kosov in da jih dokončno razsekamo; to pa naredite tako, če že morate, da pripravite nov zakon o železniškem prometu in greste čez vse te stvari. Ampak takrat upam, da bo to najbrž potrebovalo tudi kakšen kontekst deset tisočih, ki na Slovenskih železnicah služijo svoj kruh. Če ne kaj drugega, je ta člen izredno občutljiv sedaj. V tem trenutku je ta člen občutljiv. Občutljiv zaradi tega, ker s tem pa res posegamo v srž delovanja Slovenskih železnic, v izdelovanje voznega reda, ki ga želi izdelovati agencija. Pa agencija lahko vedno kontrolira vsako vlakovno pot? Če nek tuj operater želi voziti po Slovenskih železnicah, je upravljavec dolžan zrisati ta vozni red, agencija pa prekontrolira. In če ugotovi, da je vse v redu, dobi vozno pot in na svidenje. V nasprotnem primeru mora to upravljavec popraviti. Vse mora biti na agenciji. Zakaj? Ker je to najbrž prvi korak tega, da se ustanovi nek nov upravljavec. Veste, kako se bo ustanovil? Spet bomo ljudi selili iz Slovenskih železnih - na kaj? Na nov organ. Ja, za božjo voljo, pustimo jih! Pustimo jih na Slovenskih železnicah, saj delajo na terenu, po vsej Sloveniji so in so upravljavec in z zakonom so določene vse pristojnosti in naloge, tako agencije kot varnostnega organa, tako preiskovalnega organa, regulatornega organa, ministrstvo. Koliko imamo organov, ki lahko, če je treba, posežejo v delovanje upravljavca brez vsakršnih skrbi.

Torej, predlagam, da ta amandma upoštevamo in da se, če je že namen, da se pripravi drugačna organizacija slovenskega železniškega sistema, da pač to pripravite. Vendar vas opozarjam, ker se to velikokrat sliši - in s tem bi zaključil - da v osnovni Direktivi 91/440, drugi odstavek 6. člena pravi, da države članice lahko ločitev sistema prevoznika in infrastrukture organizirajo z jasno delitvijo znotraj enega samega prevoznika ali pa, da infrastrukturo upravlja ločen subjekt. Menimo, da je rešitev, da slovenski železniški sistem ostaja tako, da so si, kot pravimo železničar, kolo in tirnica v sinergiji, kar je veliko bolje, kot da jih razbijemo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o 16. členu? (Ne.) Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, v sredo, 15. julija 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Dr. Patrick Vlačič, minister za promet, izvolite, imate besedo.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Poslanke in poslanci! Nacionalni prometno-varnostni sistem v upravnem, organizacijskem in funkcionalnem smislu še vedno ni bil v celoti moderniziran. Kljub temu nam je v letu 2008 glede na leto 2007 uspelo znižati število mrtvih za 27%, hudo telesno poškodovanih za 15%, lahko telesno poškodovanih za 23%. Kljub črnogledim napovedim prometnih strokovnjakov za letošnje leto ta trend še vedno teče na podoben način. V polletnem obdobju tega leta je v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta število mrtvih manjše za 14%, hudo telesno poškodovanih za 17% in lahko telesno poškodovanih za 10%.

Kar zadeva pravni vidik nacionalnega prometno-varnostnega sistema, bomo na Ministrstvu za promet in na Ministrstvu za notranje zadeve do konca tega leta pripravili osnutke štirih zakonov, in sicer zakone o motornih vozilih, o voznikih, o javnih cestah in pravilih cestnega prometa, ki naj bi v prihodnosti nadomestili obstoječi celovit Zakon o varnosti cestnega prometa. Našteti zakoni bodo vsekakor v široki javni razpravi.

Z organizacijskega vidika varnostnega sistema bodo še v tem mesecu dokončno izdelane možne organizacijske oblike nove in neodvisne organizacije za varnost cestnega prometa.

V smislu funkcionalnega vidika se zaključuje priprava obdobjnega načrta za zagotavljanje varnosti v cestnem prometu za leti 2010 in 2011, prejšnji teden pa je bil izveden prvi sestanek Strokovnega sveta za varnost cestnega prometa, kjer smo z domačimi znanstveniki in strokovnjaki pričeli proces priprave novega nacionalnega programa za varnost.

Namen sprememb in temeljna vodila za pripravo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varnosti cestnega prometa so bila naslednja. Sprejetje nekaterih ukrepov, ki bi posredno ali neposredno pripomogli k zmanjšanju negativnih posledic gospodarske krize, ki se kažejo v avtoprevozniški dejavnosti. V tej smeri je pripravljena sprememba zakona, ki omogoča odjavo vozila tudi iz razlogov na strani lastnika registriranega vozila, hrambo registrskih tablic za vozila in avtobuse za daljše obdobje, ukinitev šestmesečnih tehničnih pregledov za vozila, ki prevažajo nevarno blago. Odpravljamo tudi neskladja, ki so nastala v zakonu zaradi uveljavitve sprememb nekaterih drugih zakonov, in sicer: Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakona o prekrških, Zakona o Slovenski obveščevalni varnostni agenciji, Zakona o kazenskem

postopku ter Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah.

Imamo pa še nekatere manj zahtevne spremembe zakona in manjše redakcijske popravke, ki predstavljajo predvsem dodatno razlago pojmov: organizirana kolona vojaških vozil, voznik začetnik, prekoračena hitrost in podobno. Glede na vse naštetu predlagam, da predlog zakona podprete.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Janku Vebru za predstavitev poročila odbora. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala še enkrat za besedo v imenu Odbora za promet. Tudi to točko oziroma ta zakon je Odbor za promet obravnaval na svoji 4. seji dne 30. junija. V uvodni predstavitvi je državni sekretar dr. Igro Jakomin predstavil razloge za spremembo in dopolnitev predloga zakona, ki se nanašajo na sprejetje nekaterih ukrepov, ki bi posredno ali pa tudi neposredno pripomogli k zmanjšanju negativnih posledic gospodarske krize, ki se kažejo v avtoprevozniki dejavnosti.

Načela, ki jih predlog zakona zasleduje, so: odpraviti posamezne administrativne ovire, in sicer omogočiti hrambo registrskih tablic za tovorna vozila za daljše obdobje, ukiniti šestmesečne tehnične preglede za vozila, ki prevažajo nevarno blago, in to so tudi tisti ukrepi, ki zagotovo lahko posredno ali neposredno pripomorejo k blažitvi posledic gospodarske krize.

Poudarjeno je tudi bilo, da je treba jasno določiti stvarno pristojnost za registracijo vozil Slovenske vojske. Namreč, dosedanji 200. člen določa samo, da način registracije vozil Slovenske vojske in obliko ter vsebino registrskih tablic predpiše minister, pristojen za obrambo. Ni pa določeno, da registracijo teh vozil opravlja ministrstvo, pristojno za obrambo, ter je treba določiti za vozila Slovenske vojske izjeme pri prevozu števila oseb, ki se smejo prevažati v vojaških vozilih ali na njih. Tako bo ta zakon točneje določil tudi pristojnosti Ministrstva za obrambo, zato da bodo vozila čim bolj operativna pa nenazadnje tudi v vsakem primeru vozila v skladu s predpisi po naših cestah.

Tudi Komisija za državno ureditev pri Državnem svetu je obravnavala ta zakon in predlog zakona podpira. Komisija podpira torej prizadevanja ministrstva za morebitno uvedbo nove sankcije v smislu rehabilitacijskega programa in komisija predlaga Ministrstvu za promet in Ministrstvu za notranje zadeve, da še okrepi prizadevanja ob pripravi preventivnih ukrepov, ki bodo zagotavljali višjo stopnjo osveščenosti, zavedanja in ravnanja udeležencev v prometu.

Tudi člani odbora so v razpravi menili, da je treba na podlagi podatkov ministrstva, ki se nanaša na število prometnih nesreč na naših cestah in o vzrokih za te nesreče,

zagotoviti tako preventivne ukrepe za zagotavljanje varnostni, kot tudi v nekaterih primerih zaostri kaznovalno politiko.

Amandmaje k zakonu so vložile poslanske skupine koalicije in jih je odbor tudi sprejel, tako da je Odbor za promet po končani razpravi o členih predloga zakona in glasovanju o vloženi amandmajih glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora tako pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji, in dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila, hkrati pa je seveda to tudi besedilo, ki ga danes obravnavamo na seji Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Srečko Prijatelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa je prav gotovo največkrat popravljen zakon v Državnem zboru, vsaj kolikor jaz sledim iz prejšnjega mandata. In če je to rezultat, kar je minister danes poudaril, da je manj poškodovanih in manj smrti na naših cestah, potem seveda je mogoče tudi smiselno pohvaliti predlagatelje vseh teh sprememb. Današnja sprememba, ki ni samo ena, ker nekaj jih je, seveda je smiselna in v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo te spremembe tudi podprli. Prav je, da v času, ko je kriza, ko ni dela, avtoprevoznikom omogočimo deponijo registrskih tablic za daljše obdobje, da se na tak način potem tudi zmanjša strošek ponovne registracije. Prav tako je smiselno, da se v bistvu dodelijo te brezplačne parkirne kartice za zdravstvene službe, socialne službe, invalidske organizacije, vendar tukaj bi imela Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke eno pripombo oziroma naprosilo, da bi v ta spisek, v ta nabor imenovanih oseb oziroma organizacij vključili tudi pravne osebe, ki izvajajo dejavnost nege in oskrbe. Mogoče, spoštovani minister, če seveda je to možno. Mi smo to malo prepozno opazili. Prav bi bilo, če smo vse naštel, da tudi njim omogočimo dejansko to parkirno kartico.

Kar se tiče sprememb glede tehničnih pregledov za vozila, ki prevažajo nevarno blago, imamo tukaj neko pripombo, ki pa seveda ni utemeljena, ker krovni zakon za vozila, ki prevažajo nevarno snov, predpisuje tehnične preglede in tudi rok za opravljanje teh tehničnih pregledov. Tako gremo iz šestmesečnih pregledov na eno leto. Če govorimo o prevozu nevarnih snovi, bi bilo mogoče bolj pametno, če bi takšna vozila pregledovali vsakih šest mesecev. Vendar kot že rečeno,

pridemo v kolizijo s krovnim zakonom, ki to predpisuje na eno leto.

Ravno tako je sprememba besedila, ki se nanaša na vojaška vozila oziroma strnjene kolone vojaških vozil, je na nek način smiselna, kajti Slovenska vojska dobiva novo prevozno sredstvo 8X8 in prav gotovo je, da to vozilo je dovoljeno tudi za prevoz ljudi, določene hitrosti so drugačne, kot jih predpisuje prometni režim in v strnjeni koloni pač dovoljujemo drugačni prometni režim kot sicer za druga vozila.

Vse navedene pripombe, dopolnila Zakona o varnosti cestnega prometa v Slovenski nacionalni stranki podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog zakona, ki bo omogočil enostavnejše poslovanje in bo vsaj delno olajšal krizo, v kateri so se znašli avtoprevozniki. Pozitivno je tudi to, da sprememba zakona prinaša nekatere preventivne ukrepe za izboljšanje varnosti na naših cestah. Nesprejemljivo in tragično pa je, da v Sloveniji nikakor ne moremo preprečiti ali vsaj omejiti števila tragičnih nesreč v prometu. Zato je treba zagotoviti preventivne ukrepe za zagotavljanje varnosti v cestnem prometu in kakor tudi zaostri kaznovalno politiko. Vzgojo in učenje za nenasilno komunikacijo bi bilo nujno uvesti tudi pri usposabljanju za vozniško dovoljenje. Vse preveč je očitno, da svojo moč in nestrpnost nekateri izražajo s prehitro vožnjo, ki je največji vzrok nesreč. Podpiramo zaostritev kazni v primeru povratnikov, najhujših kršilcev prometnih predpisov v upanju, da bo ta ukrep vplival na zmanjšanje nesreč in posebno obravnavo voznikov začetnikov do dopolnjenega 21. leta starosti in dve leti od prve pridobitve dovoljenja. Prav je, da se z zakonom popravijo tudi nekateri nesmisli in neskladja v zakonodaji. Zdi se nam primerna rešitev glede vojaških vozil za prevoz več kot 8 oseb in opredelitev glede policijskih vozil na dolžnosti oziroma o posebnih pogojih za hitro vožnjo policijskih vozil, ki spremljajo ali zasledujejo kršitelje hitrosti, da morajo voziti na način in s hitrostjo, da ves čas obvladujejo vozilo in ne ogrožajo drugih udeležencev v cestnem prometu ali njihovega premoženja. Pri določanju pravic do parkirne kartice pa predlagamo Vladi, da uvede, da bi pravico do kartice morali imeti tudi starši v prometu z enim ali več dojenčki starimi do dve leti, na dostopih v javne ustanove, zdravstvene domove in nakupovalne centre.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke spremembe zakona podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Miran Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Državni sekretar s sodelavci, spoštovane poslanke in poslanci! V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa podprli.

Logistično dejavnost in avtoprevozniško dejavnost kot njen pomembni del zadnje mesece zaznamuje predvsem gospodarska kriza. Če je Slovenija zardi svoje ugodne lege še pred letom in pol uživala koristi rastočih vzhodnih ter zlasti jugovzhodnih evropskih trgov, je v letošnjem letu deležna predvsem velikega padca v avtoprevozniški dejavnosti. Pri tem moramo žal ugotoviti, da tudi v času konjunktore v tej dejavnosti nismo pobirali smetane, ki bi jo lahko. Razlogov je seveda več. Izstopa predvsem premajhna ponudba logističnih operacij, ki morajo nadgrajevati prevoznništvo, povezanost Luke Koper s srednjeevropskim železniškim omrežjem bi morala biti boljša in tako naprej.

Če v konjunktornih časih že nismo bili sposobni pobirati logistične smetane, rastlo je vsaj prevoznništvo, znotraj tega pa predvsem avtoprevozniška dejavnost. Danes je stanje obratno in slabo. Tako slabo, da je precej slovenskih avtoprevozniških podjetij na robu preživetja. Zato v LDS obravnavani predlog zakona razumemo kot protikrizni, saj prinaša nekatere ukrepe, ki bodo posredno ali neposredno pripomogli k zmanjšanju negativnih posledic gospodarske krize, ki se kažejo v avtoprevozniški dejavnosti.

Ker je vsebino ukrepov že predstavil minister jih ne bom posebej navajal. V LDS se z njimi strinjamo in jih podpiramo. Pomembni se nam zdijo tudi zato, ker časovno sledijo višjim cestninam za tovornjake, ki so se s 1. julijem podražile za 40%. Podražitev je bila nujna zaradi zagotavljanja vzdržnosti avtocestnega programa, ki je žal doživel ne dovolj premišljen poseg v cestninski sistem, ter zaradi skokovitega porasta tranzitnega tovornega prometa na slovenskih avtocestah v zadnjih letih. Podražitev je Vlada ublažila tudi z vračilom trošarine, in sicer 130 evrov na 1000 litrov goriva. Nadalje Vlada pripravlja spremembe pri plačevanju nadomestil za izredne prevoze, ki tudi razbremenjujejo avtoprevoznike. V LDS smo mnenja, da se pristojna ministrstva in Vlada vsekakor zavedajo težav avtoprevozniške dejavnosti in z njo veliko število ljudi, ki so s to pomembno dejavnostjo ali panogo tudi posredno oziroma neposredno povezani. Vlada je v okviru trenutnih javno finančnih možnosti prisluhnila težavam avtoprevoznikom in jim z omenjenimi aktivnostmi poleg že sprejetih generalnih protikriznih ukrepov kot dejavnosti še dodatno pomaga.

V Liberalni demokraciji Slovenije ne odobravamo napovedani protest 1. avgusta letos, ko naj bi tudi tovornjaki začeli protestno voziti po vinjetnih stezah, ki so na cestninskih postajah namenjene le osebnim vozilom. Vzrok protesta naj bi bilo dejstvo, da do 31. julija ne bo uveljavljeno cestninjenje tovornjakov brez ustavljanja. Dogovor, po katerem bo do konca tega meseca tudi za tovornjake uveljavljanje cestninjenje brez ustavljanja, je bil sklenjen 24. januarja lanskega leta s prejšnjo vlado, na izhodiščih, ki so se v tem času bistveno spremenila, in v bistveno drugačnih gospodarskih in tudi drugih okoliščinah. Zato pričakujemo, da se bodo intenzivno nadaljevali pogovori med avtoprevozniki in organizacijami in Vlado o vseh odprtih vprašanjih, ki tarejo avtoprevoznike oziroma avtoprevozniško dejavnost. Od Vlade pa pričakujemo, da nekatere realne in upravičene zahteve avtoprevoznikov ponovno pretehta in jih začne izpolnjevati. V LDS izpostavljamo zahtevo po strožjem nadzoru predvsem tujih prevoznikov .../Opozorilni znak za konec razprave./..., ki vozijo brez dovolilnic, preveč naloženi in s tehnično nepopolnimi tovornimi vozili. Ne vidimo namreč nobenega upravičenega razloga, da pristojni državni organi te zahteve ne bi mogli izpolniti.

Spoštovani, kot sem že povedal, v Liberalni demokraciji Slovenije s predlaganimi administrativni ukrepi za blažitev posledic krize v avtoprevozniški dejavnosti soglašamo. Zdi se nam primerni, zato bomo predlog zakona tudi podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Samo Bevk bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Socialni demokrati bomo spremembe in dopolnitve Zakona o varnosti cestnega prometa podprli.

Zaradi nastale gospodarske krize se je med drugim znašla v nemilosti tudi avtoprevozniška dejavnost, ki po nekaterih podatkih dosega skoraj desetino bruto domačega proizvoda. Dejstvo je, da zaradi zmanjšanja naročil danes premnogi tovornjaki stojijo na parkiriščih in povzročajo dodatne stroške avtoprevoznikom. Zato je v današnjih pogojih popolnoma liberaliziranega avtoprevozniškega trga in v času zaostrene gospodarske krize novela Zakona o varnosti cestnega prometa več kot dobrodošla. V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da bo novela zakona pripomogla k zmanjšanju negativnih posledic gospodarske krize, ki se kažejo v avtoprevozniški dejavnosti, ter odpravila vsa tista neskladja, ki so nastala v dosedanjem zakonu zaradi uveljavitve sprememb drugih zakonov. Predlog zakona omogoča odjavo vozila in hrambo registrskih tablic za tovorna vozila in avtobuse za daljše obdobje, to je obdobje enega leta. Odjava vozila je do sedaj bila možna samo iz razlogov, ki niso na strani lastnika registriranega vozila. Novela zakona pa omogoča odjavo vozila tudi iz razlogov na

strani lastnika registriranega vozila, in sicer kadarkoli, pri čemer se morajo registrske tablice hraniti pri registracijski organizaciji.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo vedno upoštevali mnenja stroke, zato pozdravljamo odločitev predlagatelja zakona, da je upošteval pobudo Združenja za promet v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, kjer so avtoprevozniki izkazali potrebo po daljšem, enoletnem roku hrambe registrskih tablic v primeru odjave vozila, saj nekateri svojih vozil v določenem obdobju ne uporabljajo. To pa je posledica izgube naročil prevozov v času gospodarske krize in s tem povezane nekonkurenčnosti slovenskih prevoznikov na mednarodnem trgu. Z možnostjo hrambe registrskih tablic za daljše obdobje, kar prinaša novela zakona, se bodo tako zmanjšali stroški lastnikov vozil pri ponovni registraciji. Prevoznik pa bo lahko v primeru ponovne registracije pridobil iste registrske tablice takoj ob oddaji vloge, kar mu bo zmanjšalo stroške zaradi hitrega postopka.

Kot rečeno, Poslanska skupina Socialnih demokratov novelo zakona podpira in bo glasovala za. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Darko Menih bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

DARKO MENIH: Spoštovani prisotni, vsem lep pozdrav! Vlada je 22. 5. 2009 Državnemu zboru posredovala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v cestnem prometu v zakonodajni postopek. Svoje mnenje je podala Komisija za državno ureditev pri Državnem svetu in Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Na odboru za promet smo obravnavali mnenja in jih v razpravi podprli. Podprli smo tudi amandmaje k 1., 3. in 9. členu, ki so jih vložile koalicijske stranke SD, Zares, DeSUS in LDS. Naša stranka ni vložila amandmajev. V predlaganem zakonu so predlagane spremembe za blažitev in zmanjšanje negativnih posledic gospodarske krize, ki se kažejo v avtoprevozniški dejavnosti, omogočiti hrambo registrskih tablic za tovorna vozila za daljše obdobje, ukinitev šestmesečnih tehničnih pregledov za vozila, ki prevažajo nevarno blago. Za ta vozila so tehnični pregledi določeni po drugih predpisih. Ne razumemo pa, kako bi člen, ki govori o voznikih začetnikih, vplival pozitivno na blažitev gospodarske krize. Na kakšen način bi to lahko bistveno vplivalo na zmanjševanje negativnih posledic krize? Poleg navedene nujne spremembe, ki pomeni blažitev gospodarske krize, je v zakonu nujno treba jasneje opredeliti pojem voznika začetnika. Predmet zakonskega urejanja je tudi odprava nejasnosti določb in neskladij, ki so nastali v zakonu zaradi uveljavitve drugih zakonov ali pa gre za redakcijske popravke. V zakonu so tudi vse denarne kazni pretvorjene iz slovenskih tolarjev v evre. V obrazložitvi zakona je predlagatelj navedel tudi podatke o

nesrečah, ki so se zgodile v letu 2008. Iz podatkov je razvidno, da se sicer število nesreč zmanjšuje, prav tako delež mrtvih, se pa na splošno povečuje procent hudo telesno poškodovanih in lahko telesno poškodovanih. Opozoriti pa je treba, da se povečuje procent mrtvih v nesrečah, ki so povzročene v naseljih. Kakšne ukrepe bo treba zavzeti za izboljšanje te situacije: omejitev hitrosti ali zvišanje kazni. To pomeni tudi to, da je potrebno več pozornosti nameniti ureditvi cestnega prometa v naseljih, posodobiti ceste in cestno signalizacijo, zagotoviti še večjo varnost prebivalcev v naseljih.

Minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom. pristojnim za notranje zadeve, podrobneje predpiše način in pogoje za vožnjo vozil iz prvega odstavka tega člena, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo voznškega dovoljenja in vojaško usposobljenost voznikov. Minister, pristojen za notranje zadeve, podrobneje predpiše način in pogoje za vožnjo vozil iz drugega odstavka tega člena, pri čemer določi zlasti število oseb in pogoje za prevoz oseb ter kategorijo voznškega dovoljenja. Za bojna in nebojna vojaška vozila za posebne namene, ki po konstrukciji in po namenu lahko prevažajo tovor, osebe ali oborožitev in se uporabljajo za delovanje Slovenske vojske, ne veljajo določbe tega zakona o rokih za opravljanje tehničnih pregledov, pogojih in načinu opravljanja tehničnih pregledov.

Minister, pristojen za obrambo, v soglasju z ministrom pristojnim za notranje zadeve, predpiše roke za opravljanje tehničnih pregledov, pogoje in način opravljanja tehničnih pregledov vozil iz prejšnjega odstavka. Smotno bi bilo, da se čim več tehničnih pregledov opravi znotraj objektov, v katerih jih proizvajajo, kajti nesmiselno jih je voziti kam drugam, pa tudi strokovnost tehničnega pregleda je vprašljiva. Za primer navajam Šoštanj, kjer gradijo patrije.

V Slovenski demokratski stranki podpiramo predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa in ga v celoti podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Damijan Perne bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

DAMIJAN PERNE: Spoštovane, spoštovani!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa je pravzaprav eden redkih, ki je bil na Odboru za promet z vključenimi popravki sprejet soglasno. Tudi s tega vidika v Poslanski skupini Zares podpiramo vsebino predloga te novele. Gre predvsem za vsebinske spremembe, ki naj bi v prvi vrsti posredno ali neposredno pripomogle k zmanjševanju negativnih posledic gospodarske krize in se kažejo predvsem v avtoprevozniški dejavnosti. Tu govorimo o odpravi posameznih administrativnih ovir, ki omogočajo hrambo registrskih tablic za tovorna vozila za daljše obdobje in

ukinitev šestmesečnih tehničnih pregledov za vozila, ki prevažajo nevarno blago.

Naslednji sklopi predpisov pa odpravljajo neskladje predpisov, ki urejajo isto pravno vprašanje glede začetka štetja roka za ponovno pridobitev vozniškega dovoljenja, jasno določajo stvarno pristojnost za registracijo vozil Slovenske vojske ter določajo izjeme pri prevozu števila oseb, ki se smejo prevažati v ali na vojaških vozilih.

Se pravi rešitve, ki so bile predlagane s strani Vlade, pa jih sedaj ne bi še enkrat našteval, so rešitve, ki jih bomo, kot rečeno, v Poslanski skupini Zares z veseljem podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gostje, poslanke in poslanci! Stališče poslanske skupine k dopolnitvam zakona o varnosti v cestnem prometu.

Nobenega dvoma ni, da je svetovna gospodarska in finančna kriza zadela tudi našo državo. Še več. Gospodarske razmere se v domačem in mednarodnem okolju še naprej zaostrujejo in glavnino negativnih posledic lahko še pričakujemo. Kriza načenja gospodarstvo na več področjih. Obdobje te izjemne negotovosti in krize zaupanja naša vlada rešuje s številnimi ukrepi, na kar nakazuje sprejetje že tretjega svežnja protikriznih ukrepov.

Večina teh ukrepov je že v izvajanju, saj je več zakonov, ki vključujejo te ukrepe, že sprejetih. Drugi so še v fazi oblikovanja besedila predloga zakona. Predvsem na področju pomoči velikim in malim gospodarskim subjektom je bilo že veliko realiziranega. Vlada Republike Slovenije je na področju omilitve razsežnosti vplivov gospodarske krize že vseskozi aktivna.

Posledice svetovne finančne in gospodarske krize zagotovo občutijo tudi cestni prevozniki. Slednji so pripravili tudi številne predloge za izhod iz nastalega položaja, na katerega nimajo ravno velikega vpliva. Tako so šli ti predlogi v smeri zmanjšanja trošarin za plinsko olje, zmanjšanja visokih glob za prekrške v prometu, davčnih olajšav za ekološka vozila v smeri določanje cestnine po dejanski uporabi, zakonsko določenega 30-dnevnega plačilnega roka, poznejšega plačevanja DDV-ja, dodatnih spodbud za vlaganje v razvoj, ukinitve vseh omejitev za uveljavljanje olajšav za investicije, v smeri modernizacije delovnopravne zakonodaje s krajšimi odpovednimi roki, z zmanjšanjem odpravnin in na sploh v smeri večje fleksibilnosti zaposlovanja. Nekateri izmed teh predlogov so že v fazi izvajanja, saj smo ravno tu v Državnem zboru sprejeli potrebne zakone. Avtoprevozniki pa so med drugim izkazali tudi potrebo po daljšem enoletnem roku hrambe

registrskih tablic ob odjavi vozila, saj nekateri svojih vozil v posameznem obdobju ne uporabljajo. To pa je predvsem posledica izgube naročil prevozov med gospodarsko krizo in s tem povezane nekonkurenčnosti slovenskih prevoznikov na mednarodnem trgu. Vlada je temu predlogu prisluhnila in pripravila predlog novele zakona, ki jo bomo poslanci DeSUS-a podprli. Prepričani smo namreč, da se bodo z možnostjo hrambe registrskih tablic za daljše obdobje zmanjšali stroški lastnikov vozil pri ponovni registraciji vozila. Prevoznik bo tako lahko pri ponovni registraciji pridobil iste registrske tablice takoj ob oddaji vloge, kar bo zaradi hitrega postopka zmanjšalo njegove stroške. Prav tako pa so na te tablice vezane tudi druge naprave in certifikati, ki bi jih prevoznik sicer moral zamenjati, če bi za to isto vozilo dobil novo registrsko oznako. Naj povem, da so ti stroški za prevoznika precej visoki oziroma bistveno višji od cene registrskih tablic. Poleg naštetega pa bodo prevozniki lahko ob odjavi vozila uveljavljali vračilo že plačanih obveznosti za registracijo vozila, zavarovanja, povračilo za uporabo cest in tako dalje.

Predlog novele zakona vključuje še nekatere druge spremembe osnovnega zakona, ki gredo v smeri takojšnjih in vidnih učinkov na blažitev posledic gospodarske krize na področju avtoprevozniške dejavnosti ter nekatere redakcijske spremembe. Vse te predlagane rešitve so torej oblikovane z namenom vsaj nekoliko ublažiti posledice krize na področju avtoprevoznništva in poslanci DeSUS-a bomo prispevali svoje glasove k sprejemu teh ukrepov. Seveda v upanju, da bodo te spremembe tudi služile svojemu namenu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženi amandmajev, zaključujemo drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili jutri, v sredo, 15. julija, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Za danes predvideno 12. točko bomo obravnavali jutri, 15. 7. po 22. točki dnevnega reda. S tem prekinjam tudi sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri ob deveti uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. JULIJA 2009 OB 15. 10 IN SE JE NADALJEVALA 15. JULIJA OB 9.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 8. seje Državnega zбора.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Zmago Jelinčič Plemeniti, Milenko Zihherl in Marijan Križman od 9.00 do 15.00 ure. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V LETIH 2009-2015.**

Predlog resolucije je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije. Besedo ima dr. Ljubica Jelušič, ministrica za obrambo.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Hvala lepa, predsednik. Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gostje! Najprej bi vam rada povedala, da gre za resolucijo, torej za enega prvih dokumentov, ki smo ga pripravili na Ministrstvu za obrambo v tem mandatu, in z njim pravzaprav uvajamo še vrsto takšnih strateških dokumentov, s katerimi bomo poskušali preoblikovati oziroma razvojno usmeriti področje obrambe ter zaščite in reševanja. No, in ta dokument, ta resolucija se tokrat nanaša predvsem na področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Gre za dokument torej, ki je drugi srednjeročni program za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prvi je bil namreč narejen leta 2002 in se je v letu 2008 pri glavnini nalog iztekel.

V tem našem novem dokumentu smo določili prve ali bomo rekli temeljne cilje, pa tudi nekatere konkretne uresničljive programe vse do leta 2015, čeprav se zavedamo, da smo prav v letošnjem letu, ko začenjamo s tem programom, v izjemni finančni in ekonomski stiski oziroma krizi in moramo biti še toliko bolj racionalni pri vseh zadevah, ki si jih postavljamo v tem programu. Povedati moram tudi, da smo v celotni resoluciji upoštevali, da obstaja že neka nova oblika naravnih nesreč, ki so posledica podnebnih sprememb in ki bodo najbrž v prihodnosti določali smer našega razmišljanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, in pa, da moramo v okviru sistema zaščite in reševanja ter obrambe uporabiti vse sile, ki jih imamo na razpolago. Se pravi, sile za zaščito, reševanje in pomoč ter tudi vojaško organizacijo, kajti vsi skupaj bodo tvorili temeljne sile, s katerimi bomo pomagali ljudem pri odpravljanju posledic naravnih nesreč in tudi pri preventivni dejavnosti, zato da bi se izognili težjim posledicam teh nesreč.

Resolucija je začela nastajati že v prejšnjem mandatu, vendar je bilo potrebnega zelo veliko medresorskega usklajevanja, kajti v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, vstopajo različne nevladne organizacije, od Gasilske zveze Slovenije, Gorske reševalne službe, Rdečega kriza in vrste drugih reševalnih organizacij, potrebnega pa je tudi zelo veliko usklajevanja na ravni občin, kajti občine so pravzaprav tista temeljna lokalna skupnost, v kateri se izvaja ogromno teh aktivnosti, ki jih vodimo na državni ravni. Zaradi te resolucije smo poslušali pokazati, da je sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami enoten in celovit sistem,

podsystem nacionalne varnosti. Poskušali pa smo tudi dokazati, da potrebujemo za njegovo delovanje ustrezno informacijsko-komunikacijsko infrastrukturo, ki je danes na razpolago in pravzaprav podpira vsakega državljan in državljanke naše države. In sicer preko klica 112 zagotavljamo delovanje različnih reševalnih služb na vseh ravneh.

V okviru tega programa načrtujemo krepitev preventivnega delovanja, potem posodabljanja opazovalnih omrežij, komunikacijske infrastrukture, reorganizacijo sil za zaščito, reševanje in pomoč in pa načrtujemo tudi poglobitev delovanja v okviru Evropske unije, še posebej v okviru mehanizma civilne zaščite. V okviru te resolucije predvidevamo nadgraditev, posodobitev meteoroloških in hidroloških sistemov ter potem tudi prostorskih dokumentov s tega področja. Poskušali bomo krepiti vse naše reševalne službe in zlasti gasilsko službo kot splošno reševalno službo. Pri tem bomo šli tudi v reorganizacijo sil civilne zaščite, predvsem zmanjševanja precej številčne, vsaj na papirju, civilne zaščite, kot je obstajala doslej, v nekje od 3 do 5 tisoč pripadnikov civilne zaščite, za katere bi pa res radi, da postanejo kar se da operativni.

Skozi vso dosedanjo diskusijo smo velikokrat naleteli na odprto vprašanje prostovoljcev in upamo, da bomo tudi z vašo pomočjo v prihodnosti uspeli urediti status prostovoljnih reševalcev, zlasti na strani delodajalcev na način, ki bo podpiral naš sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. V dosedanji diskusiji je bilo veliko amandmajev in moram povedati, da smo vse z velikim veseljem sprejeli in da smo po debati v različnih telesih tudi dobili še en amandma, in sicer po debati na matičnem delovnem telesu. Sporočam, da je tudi ta amandma, ki je prišel s strani Slovenske demokratske zveze, sprejemljiv za nas in v celoti...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovana gospa ministrica, čas je potekel. Prosim, da zaključite predstavitev. Hvala.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Se opravičujem in se vam zahvaljujem za pozornost.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog resolucije je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Jožefu Jerovšku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za obrambo je na 5. seji 1.7. kot matično delovno telo obravnaval Predlog resolucije o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009-2015, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odbor se je seznanil z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in

mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, amandmaji Odbora za okolje in prostor, ki je predlog resolucije obravnaval kot zainteresirano delovno telo. V imenu predlagatelja je predlog resolucije predstavila ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelusič. Nacionalni program, sprejet leta 2000 se je v ključnih aktivnosti iztekel v letu 2008, zato potrebujemo nov dokument. Bistvena razlika med starim in predloženim dokumentom je, da je prejšnji obravnaval nevarnost in vire ogrožanja, sedanji pa je na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nekoliko bolj operativen in konkreten. Zastavljeni program se je moral že ob soočanju s prvim rebalansom skrčiti. Potreben je bil nov krog usklajevanj. Ministrica je članom odbora dala zagotovitev, da sedaj na področju zaščite in reševanja ne bo več finančnih pretresov, kot smo jim bili priča ob prvem rebalansu proračuna 2009. Predlagana resolucija je bila v toku nastajanja usklajena z vladnimi organi in vladnimi organizacijami, ki delujejo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prav tako je bil akt usklajen z največjo organizacijo Gasilsko zvezo Slovenije. Svoje mnenje na predlagani akt so dali taborniki, kinologi, vodniki reševalnih psov, Rdeči križ Slovenije in druga strokovna združenja. Resnica je usklajena s Skupnostjo občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

Novost, ki jo resolucija prvič tako eksplicitno obravnava je problem podnebnih sprememb ter vpliv podnebnih sprememb na naravne nesreče. Pomembno vprašanje, s katerim se je predlagatelj posebej ukvarjal, je bilo vprašanje glede statusa reševalcev prostovoljcev. Na to vprašanje opozarjata tudi pristojni komisiji Državnega sveta in predstavniki Gasilske zveze Slovenije. Ministrica je na seji dejala, da v tem ostaja še precej odprtih vprašanj, pričakuje pa se, da se bodo vprašanja rešila z normativnimi akti v nadaljevanju.

Predlagana resolucija govori tudi o področju posodabljanja opazovalnih omrežij, o reorganizaciji sil za zaščito ter o reševanju in pomoči, o usposabljanju zagotavljanja pripravljenosti na sodobne vire ogrožanja.

Velika sprememba se obeta na področju statusa in reorganizacije civilne zaščite. Število pripadnikov se bo občutno zmanjšalo, s 15.000 na največ 5.000 pripadnikov, ki bodo imeli status pogodbenega pripadnika civilne zaščite.

Predstavniki Državnega sveta Darko Fras je na seji odbora predstavil mnenje obeh komisij Državnega sveta, ki podpirata predlog resolucije. Poveljnik Gasilske zveze Slovenije gospod Matjaž Klarič je na seji dejal, da je resolucija za gasilsko organizacijo zelo pomemben akt. Del nacionalnega sistema s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami temelji na gasilski organizaciji, ki je nevladna, prostovoljna organizacija in na kateri leži veliko breme. To še posebej kažejo dogodki, številne naravne nesreče v zadnjih letih, pri

katerih so gasilci skupaj z drugimi pripadniki zaščite in reševanja uspešno pomagali in ukrepali. Resolucija govori, da je treba zagotoviti prostovoljnemu gasilcem pogoje za delo. Poveljnik gasilske zveze pri tem opozarja, da se morajo gasilci za učinkovito opravljene naloge dnevno usposablјati in ustrezno opremlјati, pri tem pa se srečujejo s problemom odsotnosti od dela. Zato pričakujejo, da se bo rešitev našla čim prej in da dobo lahko prostovoljni gasilci opravljali svoje poslanstvo, tako kot je zastavljeno.

V razpravi je bil poudarjen cilj o uresničevanju te resolucije, da morajo biti bolj definirani viri financiranja oziroma dinamika zagotavljanja finančnih sredstev. Izražena je bila tudi skrb zaradi zmanjšanja sredstev v prvem rebalansu proračuna. V razpravi je bilo potrjeno tudi, da resolucija premalo govori o tem, kar je tudi temeljna opredelitev Republike Slovenije kot članica OZN, Zveze Nato in EU, da morajo države članice upoštevati pri obrambnih in varnostnih načrtih vedno bolj dejstvo, da prihaja v ospredje situacija, ko bo naravnih groženj vedno več in se morajo države že sedaj na to ustrezno pripravljati. Odbor za obrambo se je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženih amandmajev. Posebej želimo .../Opozorilni znak za konec razprave./... opozoriti na amandma, ki nalaga, da se ponovno proučijo možnosti, da bi prostovoljnemu društvom, ki delujejo na področju zaščite in reševanja, bile omogočene olajšave pri dajatvah od prireditev, ki jih organizirajo za pridobivanje dodatnih sredstev za svojo dejavnost. Gre za znano problematiko.

Na podlagi navedenega je odbor v skladu s prvim odstavkom 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravil besedilo dopolnjenega predloga resolucije, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji, in predlaga, da se ta resolucija sprejme. Hvala.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Anton Anderlič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Vsem je jasno, da svetu ne grozijo več vojne, ne grozijo več spopadi vojska med različnimi pripadniki različnih držav ali predvsem notranjih spopadov med prebivalci posameznih držav, ampak da svetu grozijo naravne katastrofe. In temu primeru se je že odzvala Organizacija združenih narodov, ki je pred časom sprejela resolucijo oziroma usmeritve, da naj države posvečajo več pozornosti ukrepom za zaščito proti naravnim nesrečam in če do njih seveda pride, da se ustrezno organizirajo za odpravo posledic.

Ta resolucija, ki jo danes obravnavamo, je posplošen dokument, ki je nastal po usklajevanih. Dolgo je trajalo med

različnimi subjekti in zato je najbrž postal tako splošen, čeprav nekatere stvari ureja zelo konkretno in tudi predvideva vira sredstva in podobno, za nekatere stvari pa bo na osnovi te resolucije treba sprejeti še vrsto ukrepov, če bomo hoteli, da bo to tudi delovalo.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije pogrešamo ali pa smo razočarani nad tistim delom, ko prihaja do odmika že dogovorjenih in že sprejetih stvari v Republiki Sloveniji in celo udejanjenih, ko gre za enoten sistem, ko gre za to, da se sredstva, ki se namenjajo za obrambo, zaščito in reševanje uporabljajo predvsem v integralnem delu, uporabljajo na način skupnih večnamenskih uporab. Ta resolucija vendarle gradi na tem, da je vojska poseben sistem in da tam, kjer je pač mogoče in v nekaterih delih sodeluje tudi v sistemu civilne zaščite in reševanja.

Mi smo imeli v preteklosti, v ne tako daljni preteklosti, torej že v tej samostojni državi, vendarle jasno namero, da poskušamo v tej državi z omejenim obsegom tako kadrovskega potenciala kakor tudi finančnih potencialov vse stvari, ki jih bomo nabavljali iz tega naslova, da bodo - če je le mogoče, seveda ne pušk, topov, raznih Patrij, itd., je strogo vojaška zadeva, vendarle vse ostale stvari pa - da se bo nabavljalo na način, da bodo uporabljene tudi za civilne namene. In recimo najboljši primer, ki je slab primer zaradi tragičnih posledic, primer Železnikov, ko je mobilna bolnica Role 2 bila zapakirana v vojašnici v Mariboru, v železnikih pa je odneslo zdravstveni dom. Kako praktično in koristno bi bilo, če bi takrat in takoj - in to bi bil tudi dober trening za vse tiste, ki sodelujejo najsibo tisti, ki transportirajo, najsibo tisti, ki delajo znotraj bolnice, da bi to demonstrirali na teh območjih, ki so bila prizadeta.

Zavzemamo se za to, da se na tistem delu, za katerega verjamemo, da v času sodobnega sveta - prostovoljnost, kar to kažejo tudi primerjave z drugimi državami, da prostovoljnost ni tista prva vrednota, kar je za slovenske razmere bilo vedno nekaj, s čimer smo se lahko visoko postavljali v svetu, da je ne glede na to, za katero področje prostovoljnosti je šlo, sploh pa za zaščito in reševanje, od gasilcev do civilne zaščite in tako naprej, je bilo to na zelo visokem nivoju. Pričakovati je in tudi dejstvo je, da se zaradi nekaterih, tudi neurejenih razmer, predvsem pri delovnih razmerjih in podobno, nekatere stvari ne izvajajo oziroma so otežkočene in tudi zaradi tega ta prostovoljnost upada. Ne verjamem, da bi lahko upadla do te mere, da te prostovoljnosti v nesrečah ne bi bilo več, ampak vendarle, če pogledamo primerjavo, je trend upadanja na vseh področjih, ko gre za prostovoljnost. Pač je kapitalizem pripeljal do tega, da gre samo ali predvsem za .../Opozorilni znak za konec razprave./... preživetje in hlastanje za profitom.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo resolucijo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministrici s sodelavcem.

Pomen Resolucije o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015 je z vidika pripravljenosti Slovenije na te nesreče izjemno pomembna. Danes, ko se soočamo z raznimi naravnimi in drugimi nesrečami, je dolgoročnejshe načrtovanje in izvajanje politike organiziranja in izvajanja preventivnih ukrepov, da bi preprečili večje posledice eventualnih nesreč, toliko bolj potrebno.

Resolucija sama ne bo odpravila vseh slabosti, ki jih imamo pri organiziranju in delovanju na področju zaščite in reševanja, a na srečo tudi opozarja na te slabosti. Če Nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je bil sprejet leta 2002, predvsem ocenjeval nevarnosti in vire ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Republiki Sloveniji, nacionalni program, ki ga sprejemamo v letu 2009, namenja mnogo večjo pozornost operativnemu in razvojnemu delovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Resolucija pa odpira tudi nekatera še nerešena vprašanja, kot so: status reševalcev prostovoljcev. Mnogi prostovoljci, ki so pripravljene s svojim znanjem in tudi delom na terenu, kot je to pomembno za reševanje življenj ogroženih, kot tudi premoženja, ne morejo s svojih delovnih mest, saj jih delodajalci preprosto ne pustijo. In ta status bo treba v bodoče tudi razrešiti. Status in organizacija Civilne zaščite, predvsem se zmanjšujejo pripadniki Civilne zaščite, treba pa bo bolje organizirati in usposabljeni specialne enote, ki bodo lahko hitro in strokovno priskočile na pomoč in reševale takrat, ko je to najbolj potrebno. Ureditve statusa prostovoljnih gasilcev in tudi statusa poklicnih gasilcev. Poklicni gasilci skupaj s prostovoljci so vedno prvi, ki priskočijo na pomoč, ko je to potrebno. So najbolj organizirani, imajo precej težav pa takrat, ko je treba zapustiti delo. Treba bo uvesti posebne olajšave za delodajalce, ki zaposlujejo take ljudi oziroma takrat, ko ti ljudje priskočijo na pomoč sodržavljanom.

Resolucija opozarja tudi na nekatere druge probleme, kot so obramba pred točo, obramba pred poplavi, plazovi. Predvsem so aktualne tudi nesreče, ki so se zgodile v bližnji preteklosti, kot so železniki, Blanca in še bi lahko naštevati. Vse to je v tej resoluciji tudi zajeto. Nakazuje nekatere rešitve, predvsem pa napotuje na to, da se dela na tem področju strokovno in načrtno.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlagano resolucijo podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jožef Jerovšek v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovani! V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke jemljemo Resolucijo o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami kot pomemben in nujen dokument, saj naravne nesreče, kot so neurja s točo in močnim vetrom, poplave, plazovi, suša, visok sneg in led, so čedalje pogostejše in bolj intenzivne. Zato ne preseneča, da so številni naši župani v prvih vrstah pri organizaciji in pomoči prostovoljnemu društvom na področju zaščite in reševanja.

Predlagani akt sprejemamo ravno v času, ko smo proti koncu prejšnjega tedna bili ponovno priče silovitemu neurju, ki se je končalo s plazovi in poplavljanjem številnih objektov in cest. Sprožilo se je več zemeljskih plazov in kar nekaj družin se je moralo vsaj začasno umakniti s svojih domov. Prav tako nas je v preteklem tednu na problematiko opozarjala obletnica nesreče na Blanci in stihijski poskus terorizma s strani neuravnovešenega državljana Hrvaške, ki bi se lahko končal z nepredvidljivimi posledicami brez izjemne prisebnosti policista, ki je med drugim tudi prostovoljni gasilec. Na to opozarjamo zaradi tega, ker se v predlogu resolucije dobronamerno ugotavlja, da so pojavi terorizma na naših tleh manj verjetni, stvarnost na tem področju pa nas vedno znova resno opozarja. V globalnem svetu in tudi v Sloveniji smo vedno pogostejše priče številnim naravnim in drugim hudim nesrečam.

Dokument, ki ga imamo danes v obravnavi, je pomembna podlaga pri zagotavljanju varstva pred temi nesrečami, vključuje tudi okoljske, industrijske ter druge nesreče. To je tudi po našem mnenju trajen strateški cilj razvoja Republike Slovenije. Zato je še toliko pomembnejše, da se rešijo nekatera odprta vprašanja.

Posebej je treba sistemsko urediti status reševalca prostovoljca. Posebna sila je prostovoljno gasilstvo, na katerega se močno opira tudi država. Zato se pričakuje, da se čim prej uredijo ustrezni pogoji za njihovo delo, usposabljanje, opremo, predvsem pa za njihovo odsotnost z dela za čas prostovoljnih gasilskih akcij in tudi stimuliranje.

V Slovenski demokratski stranki ponovno opozarjamo, da delodajalci prostovoljne gasilce, reševalce, pogosto ovirajo pri pripravljanju nalog. Onemogočajo jim zapuščanje delovnega mesta ali pa izvajajo najrazličnejše oblike pritiskov zaradi odsotnosti z dela. Spomnimo se samo Železnikov, kjer je skupaj z drugimi prostovoljci sodelovalo tudi 1800 prostovoljnih gasilcev, hkrati pa je bilo aktivnih še 10 tisoč prostovoljnih

gasilcev po drugih krajih, ki so v tistem času tudi potrebovali pomoč. Poleg tega imamo v Sloveniji letno 4.500 do 5.500 požarov. Poleg tega so ob času večje požarne ogroženosti veliki požari v naravi. Leta 2003 je v gašenju požara na Krasu sodelovalo 1.800 gasilcev, leta 2006 pa 2.800 gasilcev. Prostovoljno gasilstvo je naša specifična in nacionalno bogastvo, ki ga moramo negovati in zdaj skrbeti tudi v bodoče. Podatek, da prostovoljni gasilci letno opravijo 10 milijonov ur prostovoljnega dela potrjuje, da se upravičeno zamislimo, kakšen velik kapital v resnici imamo. Zato smo poslanci Slovenske demokratske stranke preko amandmaja Odbora za obrambo inicirali amandma, ki nalaga iskanje rešitve, da se prostovoljnemu gasilskemu društvu na področju zaščite in reševanja omogočijo olajšave dajatev, ko oni organizirajo prireditve, s katerimi dodatno financirajo svojo dejavnost. To je znana problematika in treba je imeti politično voljo, da se ta problematika v korist gasilcev in drugih prostovoljnih društev na področju zaščite in reševanja uredi.

Prav tako je razvejan sistem zaščite in reševanja značilnost Slovenije, ki se je dodatno razvil po osamosvojitvi in gasilci in drugi reševalci ocenjujejo, da je ta sistem dober, je tudi racionalen, ker temelji na prostovoljnih organizacijah, ki se medsebojno dopolnjuje pri vseh večjih nesrečah.

Za programe varstva pred naravnimi nesrečami je treba zagotoviti sistemski vir financiranja, hkrati pa je treba najti izhod iz situacije, ko ni bila sprejeta ustanovitev pokrajin. Pomanjkljivosti, ki so povezane z neustanovitvijo pokrajin, so v predlogu resolucije večkrat omenjene, saj se ugotavljajo posledice in pomanjkljivosti na področju prostorskega načrtovanja in na drugih področjih delitve pristojnosti na državnem, regijskem in občinskem nivojem. Predlog resolucije izredno navaja, da se bodo načrti zaščite in reševanja začeli izvajati tudi v pokrajin, ko bodo ustanovljene. Zato v Poslanski skupini SDS opozarjamo na škodno ravnanje sedanje koalicije, ko je iz političnih razlogov zavrnila projekt ustanovitev pokrajin v prejšnjem mandatu in je od njega očitno .../Znak za konec razprave./... odstopila tudi v tem, če prav razumem nedavne izjave predsednika vlade. Torej, v poslanski skupino bomo predlog resolucije podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim. Mir v dvorani, prosim! Brez komentarjev.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj! V Sloveniji se takorekoč vsakodnevno srečujemo z naravnimi in drugimi nesrečami. Zaradi podnebnih sprememb pogosto neodgovornega in do narave neprijaznega ravnanja človeka, pohlepa po dobičku in k trenutnim ciljem usmerjenega

ravnanja smo soočeni z neurji, plazovi, uničevalno točko, poplavami, sušami, žledom, požari, ogroženi smo z okoljskimi in z velikimi prometnimi nesrečami, uničevanjem naravnih dobrim, nevarnostjo epidemij in pandemij. Prav tako obstaja tudi potencialna nevarnost terorističnih dejanj, uporabe orožij za množično uničenje. In dejstvo je, da je Slovenija močno izpostavljena in ogrožena. V Sloveniji imamo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organiziran enoten in celoviti podsistem nacionalne varnosti, ki deluje na lokalni, regionalni in državni ravni. V preteklosti je bilo narejenega na tem področju veliko, zato lahko na splošno trdimo, da je sistem učinkovit, racionalen in ustrezno odziven. Seveda pa so nujne neprestane dopolnitve in dograjevanja, zlasti na področju zakonov kot tudi strateških premislekov v zvezi z organizacijo, pripravljenostjo, izobraževanjem, preventivnim delovanjem, obveščanjem, zaščito in tudi odpravljanjem posledic. Temu je namenjena tudi resolucija, ki jo obravnavamo, in postavlja temelje za delovanje na tem področju do leta 2015. Sistem temelji na delovanju civilne zaščite, ki pri svojem delu povezuje številne sisteme, kot so prostovoljni in poklicni gasilci, gorski reševalci, jamarji, podvodni reševalci, kinologi, vodniki, Rdeči križ, nujna medicinska pomoč pa tudi policija in Slovenska vojska. Velika odgovornost za organiziranje in opremljanje ter usposabljanje celotnega sistema pa je poverjena občinam, ki se večinoma svoje odgovornosti na tem področju zavedajo in so v preteklosti tudi zagotavljale ustrezna finančna sredstva.

V predlogu resolucije je predvideno kar nekaj sprememb, ki bodo prispevale k še večji urejenosti na tem področju. V Poslanski skupini Zares menimo, da so predlogi za spremembe dobi in jih podpiramo. Pri tem se strinjamo z zmanjšanjem števila pripadnikov civilne zaščite in njihovo večjo specializiranostjo. Prav tako je dobra rešitev, ki gradi na okrepljeni preventivni dejavnosti spremljanja nevarnosti ogrožanja in odpravljanje vzrokov za nesreče, ki jih je moč tudi preprečevati. Podpiramo tudi načrtovane ukrepe za izboljšane splošne pripravljenosti, dograjevanje informacijske infrastrukture, organiziranje določenih reševalnih sestavov na ravni države ter nadaljevanje raziskovalnih in razvojnih projektov na tem področju.

Seveda pa ostaja tudi ob tem nekaj še kar naprej odprtih vprašanj in problemov. Med njimi je prav gotovo vprašanje statusa prostovoljnih gasilcev in tudi drugih prostovoljcev na tem področju in ureditev njihovega statusa v odnosu do delodajalcev. Tudi sicer je dejstvo, da večina sistema reševanja in pomoči v Sloveniji še vedno in bo temeljila na prostovoljstvu. Opozoriti je treba tudi na težave pri izbiranju podatkov o škodi, ki nastane ob naravnih nesrečah in neenotni metodologiji za ocenjevanje le-te, kar povzroča veliko nejevolje med oškodovanci. Poseben problem pa

predstavlja tudi zagotavljanje sredstev za izvajanje nalog na tem področju, o katerem govori resolucija.

Pri tem bo treba izdelati v programu Vlade že načrtovani projekt prilagajanja podnebnim spremembam ter zagotoviti čim večja sredstva za preventivne ukrepe tako na področju kmetijstva, varstva kulturne dediščine, upravljanja z vodami, najti primerne rešitve za zaščito pred točo ter pri protipožarni zaščiti. Zaloge materialnih sredstev je treba povečati, vendar razumno in težiti k dvonamenski uporabi. Tako na primer za vojsko kot za zaščito in reševanje. Tudi na ravni občin je potrebno racionalno sodelovanje in oblikovanje skupnih zalog. Vsekakor podpiramo tudi oblikovanje skupnih profesionalnih jeder, pri čemer bo treba z usposabljanjem povezati znanje s področja gasilstva in nujne medicinske pomoči. V smislu splošnih reševalnih enot.

V Poslanski skupini Zares bomo predlog resolucije podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav velja ministrici in poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije ter tudi kolegicam in kolegom.

Pred nami je Resolucija o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2009 do 2015. Gre za dokument, ki ga glede na podnebne spremembe, ki smo jim priča in so posledica našega nepremišljenega ravnanja z okoljem, ki ga nujno rabimo, saj nam daje podlago za še kako potrebnega nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Eden izmed najbolj pomembnih poudarkov resolucije je poudarek na sistemu krepitve preventive. Dejstvo je, da v Sloveniji vse premalo posvečamo preventivnemu delovanju. Nastopimo le takrat, ko je potrebna kurativa.

Želel bi opozoriti na slabosti, ki ga izkazuje stanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, to pa so predvsem: neenaka opremljenost na različnih nivojih, različno načrtovani ukrepi v občinah, zavodih, gospodarstvu, premajhna preventivna usmerjenost, nezadostno izobraževanje državljanov, neenaka usposobljenost potrebnih kadrov - vodstvenih in v štabih civilne zaščite, velike razlike v odzivnih časih zdravstva, gasilcev in drugih reševalcev, nedodelana logistika, opazovanje, detekcija, obveščanje, alarmiranje in drugo. Zelo pomembno je načrtovanje zaščite in reševanja. Na vseh nivojih v državi bodo morali biti razdeljeni koncepti zaščite reševanja. Razdeljeni in opredeljeni bodo morali biti tudi postopki ukrepanja, obveščanja in izmenjave podatkov. Državni načrti morajo biti posodobljeni in ažurirani, usklajeni s pokrajinskimi, občinskimi ter načrti v zavodih in gospodarstvu.

V načrtovanju mora biti poudarek na množičnih nesrečah v prometu. Tu mislim predvsem na avtoceste, predore, ki jih imamo v Sloveniji vedno več - hvala bogu, da jih imamo - v ujmah ali množičnem izbruhu bolezni - razne epidemije, pandemije. Posebna skrb mora biti namenjena javnemu zdravstvu, da bo sposobno sprejeti večje število poškodovanih oziroma obolelih v kratkem času.

V pomoč in reševanje se mora v prihodnje aktivno vključevati tudi Slovenska vojska z vsemi svojimi zmogljivostmi. Občina mora svoje načrte usklajevati s pokrajinskimi, medobčinskimi in državnimi načrti, obenem pa tudi z občinami zunaj meja, tiste, ki seveda mejijo na državno mejo. Čim prej mora biti izvedena reorganizacija sil za zaščito, reševanja ter pomoč v skladu z novimi inovativnimi organizacijskimi rešitvami. Pomembna mora biti specializacija enot. Tehnično reševanje pa naj izvajajo za to usposobljene gospodarske družbe. Pomembno vlogo, še bolj pomembno kot do sedaj, pa mora prevzemati tudi Slovenske vojska.

Ob tem bi rad tudi opozoril še na problem organizacije sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je organizirana na dveh nivojih, na državnem in občinskem. Zgoščenost in veliko število občin povzročata, da je delovanje na lokalni ravni zelo težko organizirati, obenem pa je od občine same odvisno, koliko se zanima za področje zaščite in reševanja, kako sposobna je organizirati ustrezno mrežo prostovoljcev, uskladiti trend na tem področju. Zaskrbljujoča je tudi ocena, da bi finančna sredstva na nivoju lokalnih skupnosti ostala v enakem obsegu. Ker so tudi občine soočene z recesijo, pomeni tudi, da bomo tudi tam oziroma bodo tudi tam zmanjševali finančne vire za to področje. V občinah bi morali zagotoviti vsaj 4% za področji civilne zaščite in gasilcev primerne porabe. Eden od problemov je tudi neustrezno urejen status prostovoljnih gasilcev in prostovoljnih reševalcev sploh.

Drugo. Dogaja se namreč, da delodajalci prostovoljnih gasilcev ne puščajo več na intervencije. Mi bi jih morali na nek način tudi stimulirati in pomagati, da bi seveda tudi za to bili pripravljeni na nek način odstopiti te svoje delavce za reševanje .../Znak za konec razprave./... V Sloveniji smo ponosni, da imamo na področju zaščite in reševanja tako število prostovoljcev, tukaj mislim na gasilce in vse ostale, vendar pa bomo poleg njih potrebovali še nekatere, ki jih bomo morali organizirati po zakonu. Na to smo v preteklosti že opozarjali. Najodgovornejši nam niso dostikrat prisluhnili, ampak obramba in zaščita, reševanje...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jurša, prosim, če zaključite predstavitev, čas je potekel.

FRANC JURŠA: V poslanski skupini bomo podprli resolucijo, tako kot je predlagana. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milan Györek, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Lep pozdrav, hvala za besedo. Gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki imamo do kakršnikoli in tovrstnih resolucij, deklaracij, skupnih izjav in podobnih dokumentov določene zadržke. Tudi v primeru pričujoče resolucije smo mnenja, da je ta sicer všečen dokument zdaleč premalo in da je treba storiti mnogo več za učinkovito izvajanje nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tu mislimo predvsem na nujnost sprejetja, priprave in sprejetja ustreznega zakona, s katerim bi se zavezujoče zagotovila sredstva, viri sredstev, namenska uporaba in tako dalje za izvajanje programa. Vsekakor pa so razlogi za sprejetje tudi te resolucije utemeljeni, pa tudi dosedanji nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zaključen z letom 2007 oziroma 2008 in bi ga bilo treba vsekakor prilagoditi novonastalim okoliščinam, stanju v naravi in družbi.

Če samo na kratko naštejemo nekaj bistvenih razlogov: Zaradi podnebni sprememb naravne nesreče postajajo čedalje pogostejše in intenzivnejše. Tudi zagotavljanje varstva je trajen življenjski in strateški cilj razvoja Republike Slovenije. Izboljšanje preventive, razvoj sistemov in služb za pravočasno napovedovanje, odkrivanje in opozarjanje na nevarnosti, reorganizacija sil za zaščito, reševanje in pomoč, prilagajanje sistema sodobnim virom ogrožanja, dopolnjevanje infrastrukturnih sistemov in tako dalje, da ne naštevam. Predvsem pa mislim na spodbujanje preventivnega delovanja. V najkrajšem času pričakujemo od Vlade, da pripravi predloge za konkretne ukrepe in zagotovi trajno financiranje preventivne dejavnosti za zaščito pred naravnimi ujmami, katastrofami in tako naprej.

Ob tej priložnosti naj samo omenim nujnost zagotavljanja učinkovite protitočne zaščite, kot to, samo za primer, imajo že dlje časa učinkovito urejeno v sosednji Avstriji in tudi na nivoju dežele uzakonjeno. Vsi veste, da so Avstrijci kot sosednje v severovzhodni Sloveniji, kjer so, recimo, te nesreče oziroma ujme, toče in podobno zelo pogoste že dlje časa, to uredili s tem, da so pripravili celo letalsko floto, usposobili pilote za to in imajo urejeno tudi protitočno raketno zaščito. 11 letal imajo na razpolago. Pri nas imamo eno, pa še to stoji v hangarju ali služi kakšnim panoramskim letom. In so se pravilno odločili. Od njihove letalske protitočne zaščite imamo še Prekmurci tam delno korist, vsaj tako pravijo strokovnjaki, ker razbijajo te točne oblake. Nekaj takšnega je eden izmed ukrepov, ki bi ga bilo treba vpeljati.

Verjamemo, da je sam namen resolucije dober, vendar je ne podpiramo kot resolucijo, ker se s to resolucijo Vlada Republike Slovenije ne zavezuje k ničemur. Ta resolucija je samo kup neobvezujočih besed na papirju. Če bi Vlada dejansko resno mislila, bi pripravila zakone, s katerimi bi se zavezal k uresničevanju obljub. V resoluciji sicer piše, da bo uresničevanje te resolucije neposredno preko pristojnih delovnih teles spremljal Državni zbor Republike Slovenije. Kaj naj bi to dejansko pomenilo? Ali je to nova pristojnost Državnega zbora Republike Slovenije?

Najbolj zavezujoče besede v resoluciji so, recimo, "bomo spodbujali, nadaljevalo se bo prizadevanje, nadaljevalo se bo zagotavljanje pripravljenosti, prednost bo dana posodobitvi, nadaljevale se bodo aktivnosti za načrtnejšo širšo in celovitejšo podporo, proučilo se bo sodelovanje" v glavnem pasiven način izražanja, brez akterjev, brez aktivnega načina, da se ve, kdo bo odgovoren za izvajanje učinkovite obrambe v okviru nacionalnega programa. Same resolucije ne bomo podprli, ker dejansko ne pomeni nobenega učinkovitega ukrepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Guido Kres v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod poveljnik civilne zaščite, kolegi in kolegice!

Ob obravnavanju tako pomembnih tem, kot je zaščita in reševanje, se pokaže realna potreba po uvedbi pokrajin v naši državi. V samem gradivu je jasno opozorjeno, da bi lažje usklajevali vse dejavnosti tega sistema na regijski oziroma pokrajinski ravni. Zaradi razpršenosti in velikega števila občin bo težko izpeljati racionalizacijo in obdržati enako raven varnosti in zaščite. Še kako resničen je v tem primeru pregovor: Ura zamujena, ne vrne se nobena. Če bi pravočasno ustanovili pokrajine, bi poleg uspešnega črpanja evropskih sredstev lahko bolj učinkovito in racionalno izvajali številne zadeve širšega pomena v naši državi, kamor sodi tudi koordiniranje pomembnega sistema v okviru nacionalne varnosti sistema varstva pred naravnimi nesrečami in drugimi nesrečami. V prejšnjem mandatu je bila idealna priložnost in lahko bi pravočasno uvedli pokrajine. Ponovno moramo poudariti, da je naš minister dr. Ivan Žagar s sodelavci strokovno pripravil vso potrebno zakonodajo in rešitve, prenos kadrov, nalog in sredstev za zagon pokrajin. Predlagamo, da se s tem projektom pospešeno nadaljuje, osnovo imate ali, če hočete, imamo dobro, odlično in mi v Slovenski ljudski stranki smo na voljo. Kajti varnost državljanov in njihovega premoženja morajo biti zagotovljena stalno in učinkovito.

Zato poslanci Slovenske ljudske stranke izrekamo iskreno zahvalo članom civilne zaščite, gasilcem in drugim reševalcem,

ki nesebično in prizadevno pomagajo ob naravnih in drugih nesrečah, čeprav njihov status prostovoljcev trenutno ni ustrezno urejen. V zadnjih letih je sicer potekal proces prenove in posodobitve na normativni in organizacijski ravni. Vse te rešitve pa je treba v naslednjem obdobju uresničiti in uveljaviti tudi v praksi. Strinjamo se z ugotovitvami, da je premalo narejeno na učinkoviti preventivi. Predvsem je nujno ukrepati pri upravljanju voda. Nujno je ažurirati načrte za zagotavljanje protipoplavne varnosti, kar se kaže v katastrofalnih posledicah ob vse bolj pogostih ujmah.

Glede na neenakomerno razvitost regij ter glede na stanje v kmetijstvu trenutno ne vidimo možnosti, da bi ukrepanje na področju kmetijstva in varstva kulturne dediščine prepuščali zgolj posameznikom in posameznim občinam. Zaščita tako pomembnega narodnega bogastva moramo urejati na državni ravni. Še bolj učinkoviti pa bi bili na ravni pokrajin, če bi jih imeli.

Glede statusa prostovoljstva v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je treba nujno sprejeti ureditev, ki bo stimulirala delodajalce, da bodo dovolili svojim delavcem opravljati humano in prostovoljno delo. Nerazumljivo se mi zdi, da v nekaterih okoljih celo vodstva komunale ovirajo takšno prostovoljstvo. Najbolj ogroženo je delo prostovoljcev gasilcev. Uspešno deluje sistem opazovanja, alarmiranja in obveščanje v okviru 13 centrov za obveščanje na dobro znani številki 112. Še vedno pa je večina sil za zaščito, reševanje in pomoč na plečih lokalnih skupnosti. Pri tem je nujno razbremeniti občine. Država ima za urejanje zgled v uspešnih javnih in specializiranih reševalnih službah, kot so slovenska gorska, jamarska ter podvodna reševalna služba. Zaradi vpliva podnebnih sprememb in posledično številnejših naravnih nesreč mora sistem civilne zaščite in reševanja uspešno delovati tudi v prihodnje in sloneti predvsem na prostovoljstvu. Kljub temu pa je potrebna kvalitetna oprema, pogoji za delo in stalno usposabljanje. Tudi vključevanje vojske v reševanje naravnih nesreč je treba rešiti sistemsko, saj ima ustrezno opremo, ki lahko prispeva k učinkovitejšemu reševanju.

Polega tega mora Slovenija kot enakopravna članica, prispevati k večji varnosti v regiji in se aktivno vključevati v razvoj in dograjevanje mehanizma civilne zaščite Evropske unije za njeno učinkovito pomoč in odzivanja na velike nesreče.

Veseli nas tudi, da so se naši amandmaji na Odboru za okolje in prostor sprejeli.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki postavlja temelje sistemu do leta 2015, v upanju, da bo naravnih in drugih nesreč seveda čim manj, .../Opozorilni znak za konec razprave./...

Srečno.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o poglavju in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 14. 7. 2009.

V razpravo dajem 5. poglavje ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Torej, prosim za prijavo. Besedo ima mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Spoštovani, gospod predsednik za besedo. Pozdrav gospe ministrici in pa sodelavcu. Moram reči, da resolucija, kljub temu da je načelni papirnati dokument, da ima vsebino, ki jo podpiram. Prepričan sem, da bodo tudi besedam in zapisanemu sledila dejanja, saj usmeritev slovenskega sistema zaščite in reševanje je zagotovo dobra, ima bogato tradicijo, v kateri vidim predvsem izrazito dodano vrednost, to je prostovoljstvo, tako v vrstah gasilcev kot tudi reševalcev na vseh drugih problemih. Nekateri so izpostavili, da sedaj, ko pa nimamo pokrajin, da se bo pa skoraj svet podrl. Jaz vam moram povedati, da so na Gorenjskem gasilci že ustanovili pokrajinsko gasilsko zvezo, za gasilce ni meja ne ovir, pridejo in pa pomagajo, tako kot je pač logično in naravno najbolj dano. Seveda si je težko misliti, da bi gasilci iz Solčave hodili čez hribe na Jezersko - pa tudi, če bo treba -, zato mislim, da regionalizacija Slovenije ni ključni problem, da se moramo pa seveda spopasti z vsebino. Pri vsebini bi rekel: zagotovo še nadgradnja sistema prostovoljstva, izkoristiti tisto, kar je dobro, gasilcem in ostalim reševalcem omogočiti tiste bonitete, povrnitev materialnih stroškov, ki jim v največji možni meri gredo. Mislim, da so gasilci tista udarna sila tega reševalnega sistema.

Bi si pa najbrž tudi želel pa tudi, da nadgradimo ta sistem, da bi bilo v slovensko zaščito in pa reševanje še bolj aktivno vključena vojska, da bi tudi vojska imela v določenih primerih ekipe, tehniko in pa sredstva, da gre na teren, tako kot gredo v določenih primerih najprej poklicne gasilske enote, ob njih seveda istočasno tudi prostovoljne. Naj vam povem primer iz prakse. Imeli smo recimo neurja, ko je več ljudi ostalo brez šotorov brez spalnih vreče brez tega, takrat smo se obrnili na vojsko, bili deležni pozitivnega odgovora, pomoči, ob tem pa opazili, da seveda v številnih zakloniščih po Sloveniji nimamo take opreme, takega stanja, da bi ljudem lahko učinkovito pomagali. Se mi zdi, da se je ta doktrina v zadnjih 20, 30-ih letih spremenila in prav je tako. Nesmiselno bi bilo, da imamo po vseh slovenskih občinah, ki imajo zaklonišča, tam tudi določeno opremo, ki jo bomo po 10, 15-ih letih zagotovo dali nekam na smetišča. Se mi zdi, da prav, da

bi pa določen obseg te opreme za nastanitev pa imeli v tem sistemu gasilci, reševalci in da potem na klic pride na teren.

Kar se tiče zaščite in reševanja, se mora zadeva bistveno širše pogledati, kot samo na resor obrambe. Poglejte, kje Slovenci, Slovenke kljub ujmam še vedno gradijo. Za kje vse ljudje vlagajo prošnje za gradbena dovoljenja, pozidali bi vse, do vodotokov in še čez, pozidali bi območja na številnih hribih, tam kjer nikdar in nikoli hiše niso stale. Na drugi strani se moramo pa zavedati, da je treba pa za vzdrževanje vodotokov, cest in gradnjo namenjati pa bistveno več sredstev. Moram reči, da je Maria Terezija imela vodarsko službo, kjer je bil vodar postavljen ob bok cestarju in je bil vsak dan ob vodotokih in nekaj tega bi si zagotovo zaslužili tudi v letu 2009. Drugače pa ocenjujem resolucijo kot pozitivno, pričakujem, da ji bodo sledila tudi dejanja, da je to prvi pravi korak v pravo smer, ki bo deležen moje podpore. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Štefan Tisel, prosim.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Lep pozdrav, gospod predsednik, gospa ministrica, gospod poveljnik civilne zaščite, poslanke in poslanci! Status gasilca smo danes že slišali, da ni dobro urejen, zlasti prostovoljnega gasilca oziroma gasilskih društev na podeželju, kjer so daleč poklicna društva, ki so v vsakem momentu na razpolago po svoji poklicni dolžnosti. Zato so gasilci nekaj posebnega, zlasti na podeželju, kjer so nosilci ne samo zaščite in reševanja, ampak tudi društvenega, družabnega in družbenega življenja in vsega dogajanja na podeželju. Tam ljudje gasilcem zaupajo in jim marsikaj prostovoljno tudi dajo. Gasilci so povezani z vsemi dogajanja, tako da so na razpolago tako pri požarih, poplavih, v drugih ujmah in nesrečah, vendar kot smo že slišali, z delodajalci imajo pa včasih težave, ko morajo na to svojo prostovoljno dolžnost. Zato podpiram ta amandma, ki omogoča gasilcem tudi kakšen dodaten evro za zaslužek, s prirejanjem svojih prireditvev, kajti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim!

MAG. ŠTEFAN TISEL: ... kajti te prireditve na podeželju se ne izplačajo več, dragi so šotori, draga je glasba. Če pa že gasilci prireditvev priredijo pa da jim nekaj denarja ostane vendarle za svojo opremo in svojo dejavnost, bi bilo pa prav, da se tudi tukaj pri davku spregleda, ker je potem stvar zakona oziroma v dveh letih naj bi ta resolucija rodila tudi kakšne zakone, ki bi pomenili boljši status za to prostovoljstvo.

Tudi oprema civilne zaščite je marsikje neracionalno razporejena. Če bi jo dali gasilcem v upravljanje, v njihovo

sistemizacijo, pa tudi organizacijo civilne zaščite in gasilstvo bolj povezali, bi bila zadeva bolj racionalna, bolj ekonomična in bolj logična. Tudi sodelovanje z Rdečim križem na področju enot prve pomoči se že dogaja. Tudi to bi bilo treba bolj sistematično rešiti. Tako naj imajo gasilci to prostovoljnost, ki jo še imajo, da jo bomo vzdrževali, kajti če bo šlo samo za profesionalizacijo, bo vse dražje in slabše. Zato bomo podprli ta amandma. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Spoštovani kolegi in kolegice, preden sprožim nov krog prijav, bi vas želel opozoriti, da razpravljamo o amandmaju k 5. poglavju. Če želite, vam ga lahko tudi preberem, nanaša pa se na uveljavljanje in spoštovanje prostorskih, urbanističnih in tehničnih standardov pri načrtovanju in graditvi objektov, uporabljati izvedbene in arhitekturne rešitve, ki so strokovno utemeljene in preizkušene kot najbolj zanesljive za kljubovanje naravnim ujmam. O tem amandmaju razpravljamo. Oba predhodna razpravljavca, moramo priznati, sta razpravljala mimo tega amandmaja, zato od sedaj naprej opozarjam vse bodoče prijavljene, da razpravljajo o tem amandmaju. Mislím, da je bilo o gasilstvu, ki ga tudi sam zelo cenim in spoštujem, že na odboru povedanega veliko. Vendar amandmaja v zvezi z gasilstvom ni, zato o tem po poslovníku ne moremo razpravljati.

Torej, novi krog prijav za razpravo o amandmaju k 5. poglavju. Prosim, želi kdo razpravljati o tem amandmaju? Besedo ima Lojze Posedel. O amandmaju razpravljamo.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod predsednik. Razpravljaj bom o amandmaju, vsaj začel bom o njem, in nadaljeval v smeri, za katero mislim, da je prav, da se sliši. Mogoče ni prav, da bi ravno takrat, ko govorimo o gasilcih in tistih, ki jih ljudje, državljanke in državljani, bistveno bolj cenijo kot nas tule v parlamentu, jemali besedo in omejevali razpravo. Čas gre v skupni čas poslanske skupine in mislim, da ni nič narobe, če povemo tudi tisto, kar se navezuje na ta amandma. Tudi ni čudno, da smo prvi trije razpravljavci istočasno tudi župani, ki se s to problematiko, ki je povezana z naravnimi nesrečami, ujmami, tudi prvi seznanimo in tudi občutimo - seveda najbolj tisti, ki so prizadeti. Podpiram ta amandma v tistem duhu, v katerem ga je, sem prepričan, Slovenska demokratska stranka tudi vložila. Povem, da ga podpiram v tistem duhu, bojim se le, da ne bi postal zaradi dikcije, kakršna je, dodatna ovira. Ker teh ovir, ki jih imamo v našem življenju v okviru zakonodaje, predvsem s tega prostorskega, arhitekturnega in tega vidika, je nevarnost, da bi zaradi tega bilo lahko še slabše. Podpiram to, da so materiali, ki morajo biti vgrajeni, rešitve, ki morajo biti upošteevane, tiste, ki so najboljše. Pa vendar to zopet lahko zaplete, podraži gradnjo, zavleče iskanje kakšne rešitve, zato mislim, če je

življenjsko upoštevan ta amandma, ga sprejemam, ga podpiram, sicer pa je teh omejitev zelo veliko. Tudi pobuda pri tej resoluciji je takšna, da bi danes bilo dobro, če bi bil vsaj še minister za okolje tukaj. Ker izvajanje te resolucije brez ustreznega suporta in pravočasnih sprememb na področju zakonodaje bo težko ali onemogočeno. Na terenu se srečujemo tudi pri odpravljanju posledic ravno s temi omejitvami, ki so povezane s takšnimi zahtevami, kot je takšna, da so potrebni najboljši materiali, arhitektonske rešitve, ki zahtevajo ogromno nekih študij. Zato tudi to zadnje neurje, ki smo mu bili priča v sosednji Šaleški dolini, je dejstvo takšno, da so lokalne ceste, javne poti prevozne, da so to lokalne skupnosti z ekipami gasilcev, z ekipami civilne zaščite odpravile - zasutje z materialom, ki je onemogočal prevoznost cest-, da je edina državna cesta v občini Velenje še vedno polovično zaprta, ker je država po svoji proceduri, po svoji zakonodaji pristopila k celoviti sanaciji, k izdelavi vseh potrebnih preiskav, raziskav, načrtov in potem bodo odkopali še tisti zasuti del ceste. Zato, ponavljam, v tem duhu, kot je vložen, podpiram ta amandma. Bojim pa se, da bo pomenil kakšno dodatno oviro.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Amandma je vsekakor dobronameren in kaže neko intenco, da bi prispeval k temu, da bi se v preventivnem delu stvari drugače urejale, kot se. Amandma bom podprl, ker ne škodi. Sem pa prepričan, da tej resoluciji ne bo koristil, dokler ne bomo skupaj z drugimi resorji v Vladi spremenili zakonodajo, ki ureja posege v prostor, od zakona o graditvi objektov, do nekaterih drugih stvari. Samo tako ima svojo težo in tudi obveznost vseh, ki sodelujejo v procesu pridobivanja dovoljenj za gradnjo objektov: od iniciatorjev, torej investitorjev, preko tistih, ki na koncu dajejo dovoljenja. Ravno v tem je največji problem, da mi vsi skupaj želimo delati tako, da bi bilo najbolje, pišemo resolucije, pišemo dokumente. Ko pa pride do izvedbenih aktov se pa vedno zakomplicira. Mi smo v preteklih, recimo, desetih letih, zakon o graditvi objektov vsaj trikrat, štirikrat, petkrat spreminjali, pa tudi druge prostorske akte oziroma akte za poseganje v prostor. Lahko bi pa rekel na prvi pogled, da samo ko se pelješ po Sloveniji, da tako stanje, kot je sedaj, ni bilo nikoli. Da je kar za vsakim ovinkom neko naselje, neke hiše, da ni nobenega več urbanizma, da ni nobenih več tradicionalnih umestitev v prostor, kjer naj se gradi, kjer naj bodo druge površine, ampak kdor ima denar, kdor ima dovolj energije, sproži postopke in zida vse povsod. To se je v zadnjem obdobju neverjetno razpaslo. Jaz verjamem, da tistih ekstremov, ki so na teh področjih, ki so poplavno in plazovno ogroženi in tako naprej, da teh gradenj ne bo. Tudi

zahvaljujoč tej resoluciji in temu amandmaju. Bi pa želel, da ob podpori temu amandmaju, da se to sliši tudi širše od Ministrstva za obrambo oziroma Urada za civilno zaščito, da je to vladni dokument in da se to preseli tja, kamor se preseliti mora, ne pa, da bi ta resolucija imela ambicijo, da bi uredila tisto, kar je treba urediti z drugo zakonodajo. Ne bo pa škodilo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod predsednik. Spoštovana ministrica in sodelavec, spoštovane kolegice in kolegi!

Amandma je izjemnega pomena po mojem trdnem prepričanju zaradi tega, ker je resnično treba spoštovati vse to kar v njem piše, da bi zmanjšali število naravnih in drugih nesreč, zlasti takrat, ko gre za prostorsko ureditev, ko gre za urbanistično in tehnično standardizacijo pri gradnji objektov. Pri tem se misli na protipotresno gradnjo, spoštovanje statističnih in drugih prostorskih, lokalnih pogojev. Tam, recimo, kjer so plazišča, ne moremo graditi hiš. V preteklosti se je na to premalo upoštevalo in zaradi tega so bile številne posledice, ki jih moramo odpravljati za drag denar. Resolucija pravzaprav že v svojem naslovu govori o varstvu, kar razumem sam kot preventivo. In zaradi tega podpiram resolucijo in pozdravljam ta amandma, ki govori in ima vgrajeno še neko drugo zahtevo, ne samo po varstvu iz tega naslova, upoštevajoč te standarde, o katerih tukaj piše, pač pa tudi namiguje oziroma govori o tem, da je varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v naši državi širša kategorija, za katero je odgovoren marsikdo v tej državi, ne samo Ministrstvo za obrambo kot predlagatelj resolucije, mislim na Ministrstvo na okolje in prostor nenazadnje tudi na finančno ministrstvo, ki mora biti zainteresirano, mislim na inšpekcijske službe, mislim na nadzorne organe na vseh nivojih, od krajevne skupnosti do občine in seveda regije, države, itd. Da bi vsi skupaj na svojem področju, upoštevajoč to, kar tukaj v tem amandmaju piše, pomagali in prispevali k temu, da bi bilo posledic, s katerimi se primarno ukvarjamo v naši državi, čim manj. Če bomo več storili na preventivnem področju, potem bo skupni strošek manjši in posledice bomo lažje pokrili, lažje se bomo spopadali s temi problemi. Zaradi tega je pomembno, da se ta amandma podpre. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rudolf Petan. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani! Jaz seveda podpiram to resolucijo, podpiram pa tudi ta amandma, ki smo ga vložili v naši poslanski skupini.

Tako resolucija kot amandma sta potrebna, kajti smo v nekih novih razmerah zaradi podnebnih sprememb, ki so dejstvo. To pa pomeni tudi, da so naravne nesreče tudi dejstvo in se s spremembo podnebnih pogojev vremenskih razmer tudi stopnjujejo. Tega ne moremo zaobiti. S tem se je treba sprijazniti, s tem je potrebno živeti, to pa pomeni, da se moramo na to pripraviti. Treba je povedati, da zaradi podnebnih sprememb, ki negirajo seveda nesreče, kot so padavine, dež, posledično poplave, sneg, žled, v naših krajih tudi toča in pa plazovi. To je v Sloveniji še posebej pereče, ker je Slovenija geografsko zelo razgibana, prav tako pa tudi tektonsko, in to so idealni pogoji za naravne nesreče. In nekako, bi rekel, ne preseneča, če se pojavijo potresi in se sprožijo plazovi. Dejstvo je, da na nekatere naravne nesreče enostavno ne moramo vplivati. Kot človeštvo smo nekatere stvari opravili, segreli ali onesnažili ozračje, posledice so tu. Nekatere posledice so take, na katere ne moremo vplivati, so pa nekatere take, ki jih pa potem še dodatno stopnjujemo in jim damo še nek pospešek. Gradnja objektov na poplavnih območjih. Če tam pride, ne vem, vsako drugo leto do poplave, je za to kriv človek, ki je tam postavil hišo, ali tisti, ki je dovolil, da je to prostor za gradnjo. To smo povzročili sami. Tisti, ki je tam zgradil hišo ali objekt, je mogoče še najmanj kriv, zato ker je pač verjel, da je tam možna gradnja in je zadevo opravil, ker drugje ni bilo možno.

Potem gradnja cest, ne glede na konfiguracijo terena. Marsikdaj cesto želimo skrajšati in jo peljemo kar povprek čez hrib, s tem prerežemo plaznice in to že kar kliče po plazju ob prvem malo večjem nalivu.

Naslednja zadeva, na katero vpliva človek in ki je nekako mišljena tudi s tem amandmajem, je gradnja steklenih stavb. Morda je to lepo na prvi pogled. Mogoče je neka arhitekturna muha, morda še opravičljivo za 50-nadstropne stavbe, toda graditi bolnišnice s steklenimi fasadami, to pa je zame in za marsikoga drugega več kot potratno, ker je večji strošek energije, najprej za ohlajevanje pa za klimatizacijo poleti, pozimi za segrevanje. Prav tako pa je tudi do neke mere celo nevarno. Tako ni treba graditi, saj se da drugače zgraditi. Če je to opravičljivo v nekaterih drugih geografskih območjih, za Slovenijo tega ne bi mogli reči, saj je to alpsko območje, tako ali drugače.

Naslednje, kjer človek vpliva na naravne nesreče, je tudi uporaba neustreznih in nevarnih materialov. Omenil bi samo kritine. Ob vsakem večjem neurju odkrije najmanj šolo ali športno dvorano. To pomeni, da je kritina neustrezna. Ni ustrezna za takšne podnebne spremembe. Res je, da je mogoče gradnja kako drugače, z drugim materialom, z drugo kritino morda malo dražja. Vendar koliko pa je ceneje, če na vsaki dve leti odkrije streho na šoli in telovadnici in uniči vse tisto, kar je še spodaj, ker je običajno tudi velik naliv? To arhitekturne zadeve, na katere pa človek lahko vpliva.

Omenil bi primer Avstro-Ogrske. V času Avstro-Ogrske je obstajal kataster poplavnih območij in tam ni bilo možno graditi, enostavno ni bilo mogoče. Marsikje v Sloveniji se v kakšnem arhivu še najdejo mape, kjer je to natančno opredeljeno. Mi smo seveda to anulirali, mi smo to spregledali, zato ker, dobro, to so stari principi, zgradili objekte na poplavnem območju in danes imamo neprestane težave, ljudje imajo neprestane težave, ker so tam gradili, ker so zaupali stroki, da je to prostorsko planiranje, načrtovanje bilo ustrezno. Pa ni bilo.

Druga velika napaka je regulacija vodotokov, tudi tistih večjih. Kaj smo naredili? Da bi bilo čim bolj enostavno in čim bolj poceni, smo enostavno do neke mere zravnali strugo, očistili strugo, da voda čim prej pride iz višin v doline. Tam se pa ustavi, ker tam pa ni možno, da bi voda odtekla hitreje. Zato imamo danes območja na določenih porečjih, vodotokih, kjer so ob malo večjih nalivih stalne poplave. Tu bi omenil samo porečje Dravinje. Na spodnjem koncu občine Slovenske Konjice, kjer se voda ustavi, ker pridrvi s Pohorja, in tam nastanejo potem problemi. Seveda pa to ni zdaj izključno krivda vodnogospodarske stroke. Daleč od tega. Stroka je načrtovala ustrezne zadrževalnike, vendar smo mi sami, ker se nam je zdelo škoda tega zemljišča, kjer bi bil vodni zadrževalniki. To so dejstva in danes imamo posledice. Gre za nek splošni pristop osveščanja ljudi, da lahko tudi sami, z marsikaterim ukrepom ali z dejanjem vplivamo na še večjo posledico naravnih nesreč in da bomo morali ob tem v bodoče bolj skrbno paziti, da se bomo izogibali takšnih korakov.

Tu je pa seveda tudi velika odgovornost načrtovalcev prostora, da mogoče kakšne stare mape upoštevajo, kjer so poplavna območja in da tam ni možno graditi in seveda o tem je treba preprečiti tudi ljudi, ki želijo graditi. Treba je pripraviti ustrezna zemljišča, na katerih pa je gradnja varna ali pa vsaj ne tako rizična, kot je na teh območjih. Enako je z gradnjo na določenih plaziščih, kjer je že skoraj v naprej znano, da se bo nekaj zgodilo ob malo večjem nalivu.

Naslednje, kar bi želel še povedati ob sprejemanju te resolucije, je pa to, da se mi zdi neresno, da so se ob prvem rebalansu zmanjšala sredstva za odpravo posledic po naravnih nesrečah. To je bila velika napaka, kajti naravnih nesreč nobeno leto ne bo manj, razen če bomo imeli izredno srečo. Naravnih nesreč in posledic, ki jih bo treba tudi finančno sanirati, bo vedno več. Zato bo vsak proračun pa kdorkoli ga bo pripravljaj, moral to upoštevati in sredstva kvečjemu dodajati, ne pa odzemanj. Te intervencije bodo potrebne, škode so velike in ne moremo reči, da ljudje se naj znajdejo, da v proračunu ni denarja zaradi recesije. Pa to ni kritika sedaj tega rebalansa, ki ga bomo jutri obravnavali, ampak govorim na splošno, ker tudi ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Petan, jutri boste lahko o tem bolj obširno govoril. Dajmo o amandmaju.

RUDOLF PETAN: ... Tudi ta amandma preventivno obravnava te zadeve, da je treba delati preventivno. Tudi to, da zagotoviš zadostna sredstva, je tudi eden od preventivnih ukrepov. Kajti stvari, ki se bodo zgodile in veš, da bodo, lahko nekako predvidiš.

Jaz podpiram ta amandma, ker se mi zdi, da bo do neke mere izboljšal to resolucijo, ki je dobra in je tudi potrebna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Sodeč po ugotovitvah klimatologov bo v prihodnosti še več ujm, in samo vprašanje časa je, kdaj nas bo dosegel prvi tornado, ki mu bodo sledili še drugi, ki pa bodo najbrž osvestili prebivalce in državo, da živimo v nekem drugem času in da je narava trenutno naš največji sovražnik. Ne zavedamo se še groženj narave, saj se obnašamo kot pred 10-imi leti in nočemo priznati, da so se razmere na našem ozemlju v kratkem bistveno spremenile. Okoljski minister bo moral dobiti pomembnejšo vlogo v Vladi, pa tudi minister za kmetijstvo bo moral temu problemu slediti in posvetiti več pozornosti. Ujme ne čakajo na konsenz političnih strank, ampak na takojšnje ukrepanje Vlade. Kot je na odboru povedal minister za okolje in prostor, se zavedajo vplivov narave, ki se še poslabšujejo, ampak temu primerno se pa ne obnašajo in ne ukrepajo. Podleže se interesu kapitala in lastnikov zemljišč in ne zastopajo stališč prebivalstva, ki pa se že zaveda prihajajoče nevarnosti narave. Gozdovi so sigurno eden od zaščitnikov pred vetrovi, do katerih se obnašamo mačehovsko, čeprav vemo, da imajo velik pomen, še posebej za zaščito naselij pred vetrovi. Kot je bilo povedano, program do leta 2015 uresničuje možnosti, ki so zastavljene. Neznanka do 2015 so le regije in na novo ustanovljene občine. Potrebna sredstva bodo zagotovljena le za tiste ukrepe, ki bodo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Majhenič...

SILVEN MAJHENIČ: ...izraženi v preventivi...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...samo trenutek. Razpravljamo o amandmaju k 5. poglavju, ki se nanaša na urbanistične, tehnične standarde ureditve in tako naprej in bi vas prosil, ker so se tudi vsi ostali držali tega, da se tudi vi omejite predvsem na razpravo o tem amandmaju.

Hvala lepa.

SILVEN MAJHENIČ: Gospod predsednik, če boste prijazni, boste slišali tudi ostalo.

Kazalo bi, da se sredstva povečajo za zaščito proti toči, približati sistem, kot ga imajo Avstrijci, saj toča po severovzhodnem delu tolče vsak teden in povzroča milijonske škode. Kaj to pomeni za prebivalstvo teh krajev, vemo, zavarovalnicam pa izplačila milijonskih škod. Ukrepi bi morali delovati že včeraj, dogovoru za jutri pa so že pozni.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Naj rečem, da me zelo veseli splošna podpora temu amandmaju, ki sem ga preko naše poslanske skupine iniciral, kakor tudi, da je bilo splošne podpore očitno deležno tudi to, kar smo poslanci vnesli skozi amandma odbora glede gasilcev in omogočanje njihovega dodatnega zaslužka z nekaterimi olajšavami. To je treba urediti. Ko smo že pri tem amandmaju, moram reči, da je v resoluciji navedeno, da je prostorsko načrtovanje daleč najpomembnejši in najcenejši instrument za občutno zmanjšanje ranljivosti prostora pred učinkom podnebnih sprememb.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke z amandmajem predlagamo spoštovanje 100-letnih izkušenj pri umeščanju in načrtovanju objektov v prostor in pri izbiri arhitektonskih rešitev. Ugotavljamo, namreč, da so se v obdobju po drugi svetovni vojni te ljudske izkušnje in modrosti sistematično krčile in prezirale. Spoštovanje tradicionalnih praks Slovencev, njihov spoštljiv odnos do tradicije, tudi do respektiranja delovanja javnih sil, ki je bilo me Slovenci tako spoštovano, je bilo v času jugoeksperimenta v skladu s tradicionalno mentaliteto režima, sistematično zaničevano. To je bil del pohabljanja mentalitete Slovencev, odvrčanja od tradicionalnih vrednot. In pogledajte, kakor vsi ugotavljamo, je bilo možno za posvečene ljudi doseči soglasja urbanistov za kakršenkoli objekt tudi v poplavnem območju itn. Slovenska kulturna in naravna krajina se je znatno spremenila. Spremenila se je žal marsikdaj na slabše. Ampak ne samo, da smo to estetsko okrnili, kajti naši predniki so imeli izreden naravni smisel za ohranjanje naravne in kulturne krajine, ampak da smo so povzročili tudi neverjetne stroške. In priča smo pri vsakem neurju, da so prvenstveno na udaru objekti, ki so bili postavljeni mimo spoštovanja slovenske tradicije. In te posledice se manifestirajo na ta način, jaz sem sistematično sledil ob vsakem hujšem neurju v preteklih letih, da je vedno odkrilo eno šolo. Arhitekti so si dovoljevali neke eksperimente na državnih objektih; enokapnice

z velikimi napušči, ki jih seveda veter potem dvigne. Seveda je tukaj problem tudi, da se je z državnim javnim denarjem slabo gospodarilo, da je bil nadzor, se je gledalo skozi prste in temu je treba enkrat narediti konec. Tudi temu pohabljanju v času prejšnjega režima, pohabljanju slovenske mentalitete, saj je šlo tako daleč, da so arhitekti bili podpirani, če so pri načrtovanju tako intimnih pravzaprav prostorov, kot so recimo poslovilni objekti, mrtvašnice, kršili tradicijo. Vrednota, ki je bila pri Slovencih prisotna, je bilo treba spremeniti. To se pravi, da so elemente sakralne arhitekture sistematično zamenjevali z drugimi elementi. Imamo primere, ko sodobne mrtvašnice sledijo vzorcem budističnih templjev. Ampak to še ni toliko narobe, da je ta tempelj, ko gre na vrhu narazen, tu je tudi, ker so pokopališča vse povsod na izpostavljenih mestih, so tudi bolj izpostavljeni vremenskim pogojem in ujmam.

Marsikaj je treba spraviti v tire, ki smo jih Slovenci skozi stoletja spoštovali: brez urbanističnih služb, brez posebnih oddelkov, brez posebnih agencij. To smo znali delati. Znali smo tudi estetsko in krasno oblikovati.

Ob tem, ko sem zadovoljen, da to vsi sprejemajo, moram tudi nekatere skrbi, ki so bile izražene, da bo takšno vračanje k nekim standardom, tehničnim in vrednostnim in zgodovinskim, lahko postalo ovira. Ob birokratski miselnosti lahko to postane ovira, ne more pa prinesti podražitve, kajti mi ne moremo reči, da so naši predniki v naravi bili razsipni, da so gradili drage objekte na račun racionalnosti. Naši predniki so bili izjemno racionalni. Zaradi tega stoletja in stoletja stojijo nekateri objekti na najbolj izpostavljenih vetrovnih točkah. Ampak so znali objekte tako postaviti, da so bili v skladu z naravnimi pogoji in slovensko dušo. In to slovensko dušo je bilo treba pohabiti pogosto v preteklosti. To ne bo podražilo. Podraži v tistem primeru, ko si urbanist zaradi tega izmisli štiri dodatna mnenja, ekspertize in tako naprej, da bi to preprečil, kar ljudje tradicionalno imajo v sebi in nosijo v sebi in želijo v skladu s tem narediti. Izven območja velikih mest smo pozidali ogromno kmetijske zemlje po nepotrebem. Kako so naši predniki znali čuvati zemljo! Poglejte Dravsko polje. Tam, kjer je bila rodovitna zemlja, ni bilo hiše, ni bilo vasi. Vasi so bile na meji močvirja. Po II. svetovni vojni se je to kršilo. Vsepovsod je možno postaviti karkoli, to je en primer. Drugo je v povodnih območjih, plazovitih območjih. In te objekte danes, ko so vremenske nepravilnosti mnogo hujše, odnaša, jih spodjeda, jih odnaša voda, spodjeda voda, odnašajo jih plazovi. Ta primer v Šaleški je sedaj drugačen. Tam k sreči tudi hiš ni odneslo. To je bil ekstremen pojav. Tam so očitno bile avtohtone domačije in zgodi se pač tudi bolj ekstremen pojav. Ampak vrniti se moramo k temu, da ne bodo arhitekti toliko eksperimentirali. Da urbanisti na podlagi "mazanja" ne bodo dodeljevali takšnih rešitev in takšnih lokacij, ki so neupravičene. Nekateri

arhitekti delajo v Sloveniji enokapnice za bivalne objekte in za druge objekte sistematično. Včasih je na deželi veljalo, da je enokapnica lahko samo za drvarnico, pa še tam je grda. Dvokapnica je bila estetsko čisto drugačna. Meni bo mogoče kdo rekel, da sem preveč tradicionalist. Ja, sem mogoče. Ampak ker to prinaša slabe posledice, tisto je bila pa dobra rešitev, ni upravičeno, da se tako zametuje to, s ciljem, ki še stalno vlada, političnim ciljem, tradicionalnim ciljem: menjati slovensko dušo, spremeniti slovensko dušo, spremeniti slovensko mentaliteto, da se bo čim bolj oddaljila tudi od svoje tradicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo gospod predsednik. Lepo pozdravljena ministrica, kolegice in kolegi, poslanke in poslanci. V Slovenski demokratični stranki podpiramo predlog resolucije o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prav tako prinašamo amandma in podpiramo dejansko stvar, kako se naj gradijo objekti infrastrukture na področju Slovenije. V drugih državah imajo te stvari zelo dobro urejene. Celo tako, da preverjajo, kje dejansko gredo tudi vodni tokovi. Ali gredo tudi vodni tokovi pod hišami, ki jih gradijo in tako naprej. Zato se moramo zavedati, da dejansko objekte gradimo na varnih področjih, na nepoplavljenih področjih in tako naprej. S tem bomo preprečili mnogo naravnih katastrof, ki se v zadnjih letih dogajajo. S tem bomo preprečili mnogo prostovoljnega dela, ki ga opravljajo gasilci ali druga društva. Če ne bomo posegli v ta sklop, bo tega prostovoljnega dela vedno več. Kajti potem moramo vstopiti v reorganizacijo delovanja teh društev, kajti ta društva potem si zaslužijo, ti ljudje, ki počnejo celo noč, prostovoljna gasilska društva, celo noč, da imajo drugi dan tudi prost dan. In se mora država zavzeti, da bo dejansko plačala tisti dan.

Zato je pomemben ta amandma, da dejansko vemo, kako graditi, kje graditi. Ne samo objekte, tudi vso infrastrukturo. S kakšnimi materiali in s kakšnimi stvarmi to sploh počnemo. Zato podpiram ta amandma. Vidim, da se mnogo poslancev zaveda in podpira to stvar. Ta amandma je dejansko namenjen za to, da preprečimo te naravne katastrofe.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želi še kdo razpravljati? Želi. Prosim za prijavo. Besedo ima Ivan Grill. Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem.

Tudi sam delim mnenje številnih sogovornikov pred mano, in verjetno bo ta amandma dobil soglasno podporo. Sam ocenjujem, da ima izjemen pomen. Naravne nesreče so prisotne že danes in verjetno bodo v prihodnosti še bolj. Temu se, žal, ne moremo izogniti, na to ne moremo niti vplivati, lahko pa veliko vplivamo predvsem na posledice, ki jih naravne nesreče prinašajo. Zato v tem amandmaju še posebej poudarjam ali vidim ta pomen, ki pravi, da je treba uveljaviti spoštovanje prostorskih in vseh tistih aktov. To mislim, da je ključno, kajti že zdaj imamo številne predpise, zakone, ki natančno določajo standarde in vse tiste pomembne stvari, ki zagotavljajo varnost - ali pri gradnji objektov ali ostale infrastrukture. Vendar očitno v praksi ni tako. Arhitekti, nadzorniki, vsi tisti, ki so zadolženi za to, da se to spoštuje, da se na ta način tudi gradi, iz takšnih ali drugačnih razlogov ravnajo drugače. In ob naravnih nesrečah, ob neurjih smo priča, kar je bilo danes že rečeno, številnim streham, ki jih odnese ali razkrije in lahko smo veseli, da zaradi tega ni več človeških žrtev. Zato se mi zdi izredno pomembno, da bi predvsem morali delati na tem, da bi iskali tudi odgovornost tistih, ki so v bistvu bili zadolženi pri projektiranju ali nadzoru.

Zato, spoštovana gospa ministrica, vi sicer z resolucijo, niti v vašem resorju, na to verjetno ne morete veliko vplivati, lahko pa vplivate kot članica Vlade, da se Vlada ali s spremembo ostalih aktov, uredb ali zakonov začne bolj dosledno iskati tudi odgovornost tistih, ki so zaradi slabega dela zagotovo odgovorni, da je do takšnih stvari prišlo že v preteklosti, predvsem pa, ko se bo kakšna takšna zadeva ponovno zgodila. Mislim, če bo nek primer, kjer se bo iskala odgovornost, ko bo nekdo za namerno napako tudi odgovarjal, mislim, da bo to lahko poduk vsem tistim, ki bodo načrtovali ali nadzorovali gradnjo objektov ali infrastrukture, da bodo ravnali tudi odgovorno. Zato mislim, da je to izjemnega pomena in bo ta amandma mogoče v tej resoluciji tudi ena dodana vrednost temu, da se bomo lahko v nadaljevanju soočali s takšnimi rešitvami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matjaž Zanoškar. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani predsednik! Prepričan sem, da smo tudi skoraj enotnega mnenja, da amandma, ki ga predlaga SDS, je umesten in vsekakor je tisti, ki bo vplival na izboljšanje kvalitete na tem področju. Poglejte, vse naravne katastrofe in vse naravne težave, ki jih prizadene narava nam, verjetno ne bi imele vseh teh posledic, če bi take stvari, kot so napisane v tem amandmaju, bile že upoštevane. Z upoštevanjem vseh standardov pri gradnji objektov, vseh standardov pri posegu v prostor, bi verjetno dosegli tudi to, da bi bile te posledice

manjše. Če pogledamo na terenu, kaj se dogaja, potem vidimo, da vsaka, tudi zelo preprosta cesta vrezana v nek prostor, ki preseka neke plastnice, v naslednji ujmi povzroči velike posledice, ko se odtrgajo plazovi, in so tako posledice še večje, kot pa bi sicer lahko bile.

Zato podpiram ta amandma. Podpiram to vsebino, ki ga ta amandma vnaša v celotno resolucijo, tako kot podpiram tudi celotno resolucijo. Vendar, spoštovani predsednik, naj mi bo dovoljeno malo izven tega okvirja amandmaja. Če ni dovoljeno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ni dovoljeno, gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Potem pa samo to - podpiram amandma.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj. Razpravljamo o amandmaju k petemu poglavju. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala za opozorilo, predsednik. Se zdi, kar bolj poredkoma poskrbite za našo popularnost. Danes ste nas po dolgem času spet prekinili - se zahvaljujem.

Spoštovane kolegice in kolegi! Toče, neurje, poplave, suše, plazovi, potresi, vse to, kot je že poudaril moj kolega Silven, bo v prihodnosti še bolj pogost pojav. Če pogledamo nacionalni program varstva pred nevarnimi in drugimi nesrečami v tem kontekstu zapisan, tega ne bo rešil. Mi potrebujemo sistemski zakon, spoštovana ministrica. Sistemski zakon, ki bo predvideval proračunske postavke in bo tudi prisilil strokovno spodnji del državne uprave, upravne enote, da bodo strokovno delale. Za vse nesreče v Sloveniji so krive in jim botruje to, ker je na nepredpisanih in nedovoljenih področjih zgrajeno naselje, hiše, vrtci, šole itn. Jaz osebno pričakujem od vas v kratkem, da bo ta zakon na poslanskih klopeh in da se bomo pogovarjali o tem na strokoven način.

Seveda lahko rečemo, da smo na nek način evropski in da podpiramo ta nacionalni program v skladu z evropskimi določili. Ampak dokler ne bomo imeli svojega portfelja, tudi finančnega, v proračunu in za to pripravljena sredstva, strokovno znanje in strokovne osebe, pa tudi dokler ne bomo prevetrili vse te uslužbenice na uradnih enotah, ki delajo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Prijatelj, ostanimo v okviru razprave, o amandmaju k petemu poglavju.

SREČKO PRIJATELJ: Smo pri teh standarih....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ste imeli priložnost. Ne, nismo pri teh...

SREČKO PRIJATELJ: Ta amandma je smiseln in neumnosti počnejo upravne enote, ki izdajajo gradbena dovoljena. Vse, kar smo lahko videli po televiziji, je predmet velikih anomalij, ki so se dogajale z izdajo gradbenih dovoljenj na neustreznih mestih. In to je dejstvo. Vi ste tudi vodili spoštovani predsednik, svoj čas obnovo v našem delu Primorske. Drugi potres, ko je prišel, je vse za vami porušil. Ljudje danes nimajo niti denarja, da poplačajo prve kredite, kaj šele, da bi najeli drugi kredit.

Dovolite mi, da končam, prosim, dovolite mi! Kje boste dobili denar spoštovana ministrica? Vam bom povedal. Tisti bataljon vojske pripeljite nazaj s Kosova, ki je tam po nepotrebem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Prijatelj, prosim...

SREČKO PRIJATELJ: ... denarja bo na pretek.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, da ostanete v okviru amandmaja, o katerem ste razpravljali. Edini ste šli izven tega amandmaja.

SREČKO PRIJATELJ: Jaz dajem sugestije, bom podal tudi pisno pobudo za to. In te naše sile, ki jih imamo na razpolago, mislim na vojaške, bi lahko pomagale tudi takrat, kadar je najavljeno katastrofalno stanje. Mislim na obrambo pred točo. Ne da samo v bistvu manevriramo na paradah, kadar je kakšna parada, da se iz hangarjev zapelje ta naša drago plačana, preplačana zračna flota.

Če ne bo systemskega pristopa, še enkrat, je brez zveze, da se pregovarjamo o takih stvareh. Tragedije bodo še vedno nastajale in še vedno večje bodo. Kot pa že rečeno, upravne enote so pa glavni krivec po mojem. In tam je treba začeti iskati vzroke za nastalo škodo, ki jo bo konec koncev plačal tudi sleherni državljani Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Bogovič, prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica, poveljnik, spoštovane kolegice in kolegi!

Amandma, ki je vložen, se mi zdi eden zelo pomembnih amandmajev. Sam lahko osebno rečem, da kot župan občine Krško, ki je zelo izpostavljena z različnih vidikov zaščite in reševanja, lahko iz prakse povem, da so takšni amandmaji zelo potrebni. Izkušnje neurja, ki so se pri nas zgodila 21., 22. 8. 2005 in pa lansko leto 15. 8., govorijo ravno o tem, da je na področju načrtovanja, planiranja urbanizma potrebno marsikaj postoriti. Prvo neurje, ki se je zgodilo 2005. leta

in je bilo posledica tega, da je 200 mililitrov dežja padlo v dveh urah, je zelo jasno pokazalo, da se je velika večina, ampak to lahko mirno rečemo tri četrt ali pa še več teh največjih poškodb na infrastrukturi ali na objektih, zgodilo tam, kjer je na napačen način posegla človeška roka. Kakor je bilo že rečeno, ali je bila to trasa ceste, velikokrat napačni prekopi na napačnih mestih za vodovode, elektriko, telefonijo. Zdi se mi, da je to eno izredno pomembnih področij, ki ga je treba temeljito obdelati in v bodoče tudi na teh izkušnjah, ki so se nabrale v nekih ekstremnih oblikah v zadnjih letih, res zelo pospešeno na tem delati.

Neurje 15. 8. lansko leto je zelo jasno pokazalo, kaj pomenijo napačne arhitekture. Danes je bilo to že rečeno. V naši občini je v lanskem letu razkrilo približno 30 objektov in po pravilu so bili to objekti, ki so bili grajeni tako, da so ljudje z velikimi napušči varovali fasado, ki je tako ali tako v vsakem neurju zmočena, po drugi strani pa tudi uporaba nepravilnih materialih. V našem primeru so se pokazale predvsem te kovinske strehe, ki so neprodušne, kot tiste, ki enostavno, ko dobi veter dovolj moči, odnese dejansko z ostrejšem vse te zadeve.

Zelo pomembno je tudi na področju protipolavne zaščite, da se v Sloveniji tudi na okoljskem ministrstvu, kjer smo priča načrtovanju velikih posegov, zelo resno in odgovorno lotimo načrtovanja, to je predvsem načrtovanja regulacije vodotokov, kar je pa še pomembnejše od tega po mojem globokem prepričanju, pa je izgradnja prepotrebni zadrževalnikov v Sloveniji. Urbanizacija Slovenije, ki se je zgodila v povojnem času, je v veliki meri povzročala, da se danes količine voda, ki pridejo skupaj naenkrat v vodotoke, bistveno večje, kot so bile v preteklosti. Poleg tega so več kot vidne te klimatske spremembe in to za seboj prinaša povsem nov način načrtovanja. V Posavju se v tem trenutku srečujemo z umeščanjem hidroelektrarn. To mislim, da je eden zelo posrečen model, kjer se je hibridnemu modelu toka reke Save zelo jasno in s temeljitimi raziskavami in s fizičnim modelom, ki ga izdeluje gradbena fakulteta, temu področju res posvetilo veliko pozornosti, da se enostavno pri načrtovanju vseh objektov, predvsem teh velikih, načrtujejo tudi prepotrebne retenzijske površine, kajti zavedati se moramo, da mi slovenskih voda enostavno ne moremo spraviti v korita in te vode odpeljati. Zato mislim, da je vodotok reke Save, ki zbere večino slovenskih voda v tem osrednjem delu Republike Slovenije, tisti, na katerem bo potrebno veliko planiranja in na drugi strani tudi celo vrsto zadrževalnikov, da se takšne stvari ne bodo dogajale v bodoče.

Iz tega razloga podpiram ta amandma, ki mislim, da je zelo smiseln. Prav bi bilo, da bi se v bodoče izvajalo, podobno kot se je po neurju, že prej omenjenega leta 2005, kjer se je v okviru Ministrstva za okolje in prostor prav organizirala ekipa strokovnjakov z velikimi izkušnjami na tem

področju in so z zelo praktičnim svetovanjem na licu mestu sodelovali tako pri načrtovanju ukrepa pri samem projektiranju teh ukrepov in na koncu tudi pri nadzoru.

Tako smo se na lokalnem nivoju iz tega veliko naučili. Tudi resolucijo bom v celoti podprl, hkrati pa želim izkoristiti priložnost in še enkrat izreči izredno zahvalo slovenskim silam zaščite in reševanja, ki mislim, da so se v zadnjih letih mnogokrat izkazale in da smo Slovenci, če smo lahko na kaj v našem sistemu ponosni, smo ravno na te stvari. V našem primeru omenjenega leta 2005 se je sočasno dogajal v Ameriki New Orleans, tisti čas, ko so v Ameriki....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Bogovič, ostanimo v okviru amandmajev, prosim.

FRANC BOGOVIČ:z dvema stavkoma zaključim. Tisti čas, ko so v Ameriki lovili kriminalce, smo v našem primeru že popravljali poškodbe s solidarnostjo in pa s prostovoljci, ki jih imamo v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo. Besedo ima Franc Pukšič. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Ministrica, kolegice in kolegi! Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zelo pomembna, sploh v zadnjem času, ko se te naravne nesreče tako rekoč vrstijo iz dneva v dan. Tudi sam prihajam z območja, kjer je bila lansko leto naravna katastrofa, kjer je tako rekoč 80% ne samo kmetijskih pridelkov ali ostalih, ampak celo stanovanjskih in gospodarskih objektov uničilo, strehe je dobesedno zlomilo. Jaz moram reči, da je bil pristop takrat s strani Vlade odličen in tako rekoč...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Pukšič, opozarjam vas, da se govori o amandmaju k petemu poglavju...

FRANC PUKŠIČ: Gospod predsednik, pet minut imam samo in samo na pet minut sem omejen in vem, o čem govorim...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To sem vam pustil ti dve minuti...

FRANC PUKŠIČ: ..o nacionalnem programu varstva pred naravnimi nesrečami, da seveda govorimo o amandmaju k 5. členu. Lahko je pač vam, ki si lahko vzamete čas, kolikor ga hočete, pa še me tukaj prekinjate.

Vesel sem tudi tega, da je v resoluciji že možnost proučitve za prostovoljna društva, ve se, da so to v glavnem gasilska društva, ki so edina organizirana ekipa tako rekoč ob

reševanju. In to se izkazuje tudi danes iz dneva v dan. Upam seveda, da iz te resolucije bo sledila sprememba zakona o društvih, mogoče zakon o gasilcih, da se določene stvari uredijo tudi okoli njihove varnosti, zaščite, itd.

Še posebej pa je pomemben ta amandma k petemu poglavju, ko govori o spoštovanju urbanističnih, tehničnih standardov in glede graditve objektov, kako so se nekoč načrtovali, kako brezglavo, kako brez stroke. Posledica vse te stihijske gradnje oziroma nekega režima, ki si je točno zadal, kaj bo s podeželjem naredil, kako bo narod preobrazil tudi preko same gradnje se kaže, da so to bile katastrofalne napake in grehi, ki jih sedaj seveda drago vsi skupaj plačujemo.

Ob tem bi sigurno bilo smiselno opozoriti tudi na to, na kar opozarjamo že, od kar imamo lokalno samoupravo. Veste, bistveno manj takšnih stvari bi bilo, če bi tudi lokalne skupnosti pri izdajanju gradbenih dovolj sodelovale tako kot v vseh ostalih evropskih državah. Župani so tisti, ki podpišejo gradbeno dovoljenje. Sedaj se dogajajo neke investicije v občinah, pa niti ne veš, ali je izdano ali se dela na črno. Pred nekaj dnevi sem se srečal s takšnim primerom, ker pač občine tukaj nimamo nobenih možnosti in pooblastil, čeprav se ve, da je to koristno za državo. Konec koncev tudi za tistega posameznika, ki je danes hud, da nekaj ne dobi, da mu nekaj ne dovoliš. Ampak potem, ko se pa zgodi elementarna nesreča, potem pa so krivi vsi: država, občina, najmanj pa tisti, ki je pač to zgrešil. Za tem stoji celotni aparat, ki je seveda stvari izpustil tako skozi, kot jih je.

Jaz upam, da bodo določena sredstva, ki jih pridobivajo gasilci tudi sedaj jih smejo oziroma prek raznih svojih veselic, itd. Vsa ta sredstva pa potem uporabijo za to, da rešujejo premoženje in življenje naših državljanek in državljanov. Upam, da bo to urejeno s tem sprejetim amandmajem, da se bo impliciralo tudi na Ministrstvo za lokalno samoupravo in uredilo to področje, ki sem ga omenil in o katerem smo v parlamentu, ob katerikoli priložnosti spreminjanja zakonodaje ali česarkoli, tudi govorili. Nekateri, ki ste ta ministrstva vodili, sami dobro veste, da je tu bilo marsikaj narobe in da je treba še marsikaj storiti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo s v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, po prekinjeni 12. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO AKTA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ, KI SO SDELOVALI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI GRADBENIH INVESTICIJ**

JAVNEGA POMENA NA PODROČJU IZGRADNJE AVTOCEST IN OBJEKTOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE, FINANCIRANIH S SREDSTVI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA, ZARADI SUMA, DA SO BILI POSTOPKI IN POSLI MEDSEBOJNO POLITIČNO DOGOVORJENI, VODENI NETRANSARENTNO IN NEGOSPODARNO TER ZARADI SUMA PRISOTNOSTI KLIENTELIZMA, KORUPCIJE IN MEDSEBOJNIH POVEZAV MED RAZLIČNIMI NOSILCI AKTIVNOSTI, KI SO VKLJUČENI V PRIPRAVO, JAVNA NAROČILA IN IZVEDBO GRADBENIH POSLOV TER POSTOPKI LASTNINSKIH PREOBLIKOVANJ IN MENEDŽERSKIH ODKUPOV GRADBENIH PODJETIJ TER V TEJ ZVEZI ŠE POSEBEJ ZA UGOTOVITEV SUMA O POLITIČNI ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ IN NJIHOVI VLOGI PRI TEM.

Zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave je na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije Državnemu zboru predložila skupina 38 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja Branku Mariniču za dopolnilno obrazložitev.

Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Kadarkoli v tem slovenskem parlamentu govorimo o odreditvi posamezne parlamentarne preiskovalne komisije, je zaradi razumevanja širše slovenske javnosti treba poudariti vsaj dvoje: parlamentarna preiskovalna komisija ima svoje temelje v 93. členu Ustave Republike Slovenije, kjer piše, da se v konkretnih primerih, kot je ta, odredi parlamentarna preiskovalna komisija zaradi širšega javnega interesa. Širši javni interes pa zajema mnoga javna področja, o katerih želimo tudi danes spregovoriti. Parlamentarna preiskovalna komisija izhaja tudi iz zakonske podlage, in sicer Zakona o parlamentarni preiskavi, ki izhaja iz leta 1993, dopolnjen pa je bil leta 2003. Kaj pravzaprav poslanke in poslanci želimo izvedeti v procesu parlamentarne preiskave, ki ima v določenih primerih, tako na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije kot Zakona o parlamentarni preiskavi, svoje temelje povezane s približno enakimi postopki do tistih, ki sodelujejo v parlamentarni preiskavi, kot na sodišču. Velikokrat pa gre v širši slovenski javnosti za nerazumevanje in pojavlja se velikokrat upravičeno vprašanje Slovenk in Slovencev, kaj pravzaprav počenjamo na teh parlamentarnih preiskovalnih komisijah. Najpogostejši odgovor, ki ga dobimo, izhaja iz preprostega dejstva: "Saj ste nekaj raziskovali, nič ugotovili in nič se ni zgodilo."

Predlagatelji želimo z aktom o odreditvi, pa tudi v samem procesu parlamentarne preiskave resnično pregledati nekatera temeljna izhodišča, ki so tako ali drugače bila v nasprotju z veljavno zakonodajo in drugimi akti, ki urejajo to področje. Parlamentarna preiskava za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij - velikokrat slišimo in ravno zaradi tega prihaja do napačne interpretacije v širši slovenski

javnosti, da takšne parlamentarne preiskave nimajo nekih osnov za vse nadaljnje postopke. Naj ob tem povem, da sem eno takih parlamentarnih preiskovalnih komisij imel priložnost voditi v delu minulega mandata, kjer smo oblikovali zaključno poročilo, ki je bilo obravnavano na seji Državnega zbora in s katerega sklepi so bile seznanjene tudi vse institucije, ki na tem področju delujejo v Republiki Sloveniji.

Kaj je osnovni namen parlamentarne preiskave v konkretnem primeru? Ugotoviti, ali so bili projekti izvedeni pregledno in s skrbnostjo dobrega gospodarja. Verjamem, da ste se mnogi poslanci, ki ste hkrati tudi župani in županje, že na tej prvi točki srečevali s težavami, kajti ko so projekti začeli teči na tem področju, so se velikokrat stvari med samo izvedbo spreminjale, vse skupaj verjetno z določenimi nameni. Ali so ti nameni bili povezani z najodgovornejšimi nosilci javnih funkcij, je seveda stvar parlamentarne preiskave, ki mora to dognati na osnovi dokumentacije, ki jo ima na razpolago.

Nadalje želimo v tej parlamentarni preiskavi ugotoviti, ali so bili razpisi in predpisane pogodbe izvedene skladno s predpisi in usmeritvami, ki jih je sprejel Državni zbor Republike Slovenije.

Spoštovani in spoštovane! Velikokrat se srečujemo v tem slovenskem parlamentu z nekaterimi pojasnili na področju izgradnje avtocest in državnih cest, da želimo pri konkretnem letnem načrtu konkretne podatke. Ne zgolj z nekimi odseki, ampak s konkretnimi številkami, kajti ugotavljamo, da se prav na tem področju velikokrat dogaja, da so te številke mnogokrat veliko veliko prekoračene.

Nadalje želimo ugotoviti in razjasniti pogoje in postopke oddaje javnih naročil, izbora ponudb, pogajanj ter vsebino ponudb. To je področje, ki je izredno kompleksno, ki je izredno široko, ki je izredno zapleteno, kajti potencialni interesenti, ki so tako rekoč priklopljeni na državne jasli, imajo v ozadju velike ambicije. In če jim pri tem pomagajo nosilci javnih funkcij, je to toliko lažje. V tej parlamentarni preiskavi želimo torej ugotoviti tudi to.

Nadalje ugotoviti, ali se je pri izvedbi projektov spoštovala vsa v Državnem zboru sprejeta zakonodaja. Zakonodaja v Državnem zboru, ki jo sprejemamo, je prav tako kompleksna, na določenih vsebinskih spremembah zakonodaje, predvsem ko gre za tehnične zakone, pa so lahko skrite tudi malenkosti, ki v gradbeništvu pomenijo veliko.

Ugotoviti, ali so bili proračunski viri za trošenje sredstev črpani racionalno, namensko in ali so bili črpani skladno s predpisi. Tudi to je široko področje.

Ugotoviti, ali so nosilci javnih funkcij ravnali z vso dolžno skrbjo v postopkih urbanističnega, prostorskega in okoljskega dela izvedbe investicij. Vemo, da na področju urejanja okolja in prostora prihaja prav tako do raznoraznih špekulacij. Tu v ozadju delujejo mnogokrat tisti, ki imajo za

družbo škodljive namene, zase pa seveda pridobiti čim več javnega oziroma državnega denarja.

Nadalje želimo ugotoviti, ali so bila dodatna dela, ki so zviševala osnovne investicijske vrednosti, realna ali pa so bila posledica že vnaprej dogovorjenega postopka oddaje del z nizkimi ponudbenimi vrednostmi, ki so favorizirale določene ponudnike, ter ugotoviti vpletenost nosilcev javnih funkcij pri teh postopkih. Tu lahko z gotovostjo trdimo, da so se prav v teh dodatnih delih pri velikih investicijah v Republiki Sloveniji dogajale čudne stvari. Ne dolgo tega je bila obletnica znanega šentviškega predora. Vendar je ta šentviški predor le ena mnogih investicij, ki so se od prvotne ponudbene vrednosti vrtoglavo zvišale v za mnoge nerazumljive višave. Vsi postopki znotraj poteka same investicije so bili velikokrat kršeni. Zatorej je prav, da odpremo tudi to poglavje, da ugotovimo, ali so te ponudbe, kjer so bili za nekatere favorizirane izvajalce v Republiki Sloveniji pravzaprav že sami javni razpisi pisani na kožo, zgolj špekulativne, ali nemara niso pri seštevanju posameznih postavk bile namerno storjene napake in kasneje, ko se kontrolira, lahko ugotovimo, da je namesto sedemmestnega števila treba napisati osemmestno število, na primer. Preveriti je treba vse postopke od načrtovanja in umeščanja tras v prostor do sprememb projektov pred in med gradnjo. Za lažje razumevanje sem naštel zgolj enega. Mnogi se boste spomnili predorov pod Trojanami. Prav v prejšnjem mandatu, ko sta se menjala ministra, se je novi minister takoj srečal z neverjetnimi ugotovitvami pri trojanskih predorih, ko je nenadoma začelo drseti. Zaradi česa, zakaj? Stroka je dognala in ugotovila, politika je pa pri tem molčala oziroma ni nadaljevala postopka, da bi se dognale dejanske ugotovitve, ki jih mora stroka preveriti, potrditi ali ovreči.

Preveriti želimo sum o posredni ali neposredni povezavi med gradbenimi podjetji in njihovimi zakonitimi zastopniki ter nosilci javnih funkcij med postopki lastninskega preoblikovanja in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij, predvsem SCT, ki je na avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje opravljal največ teh del.

Spoštovane in spoštovani, še danes mnoge podizvajalce, ki so v Republiki Sloveniji ali celo izven nje, boli glava, ali so že propadla, ali pa se še danes borijo za svoj obstoj, ker jih je prav SCT, oprostite izrazu "nategnil", da so ostali brez plačila, da so opravili vsa potrebna dela, še celo več, kot je bilo potrebno, a za to opravljanje delo niso dobili plačila ali v dogovorjenem roku, nekateri, žal, niti danes ne, pa je od njihovega izvajanja del minil že lep čas.

Več kot upravičeno torej obstaja sum, da niso bila spoštovana temeljna načela upravljanja z javnimi financami. Če kdo, potem smo, spoštovane poslanke in poslanci, mi, predstavniki slovenskega ljudstva, ki moramo s svojim doslednim delom tudi v teh parlamentarnih preiskovalnih

komisijah ugotoviti, ali nemara pri vseh teh poslih ni šlo za nepošteno koriščenje javnih sredstev. To so sredstva naših Slovenk in Slovencev. To so sredstva, s katerimi je država in Državni zbor, predvsem pa poslanke in poslanci smo dolžni ravnati gospodarno, pregledno, javno, upoštevati vsa načela gospodarnosti, preglednosti, konkurenčnosti, javnosti, nadzora, za to so vse institucije na voljo in na razpolago, da so nam v pomoč, da poslanci sprejemamo takšno zakonodajo, ki nemara v svojih vsebinah majhnih sprememb posameznih zakonov, vendar nimajo nekih zli namenov, da bi se kdorkoli v tem gradbenem lobiju, ki se je vrtel in ki je na določenih nacionalni cestni infrastrukturi velikega pomena, namerno zavlačeval tako časovno, tako s prekoračitvami, tako z raznoraznimi špekulacijami, ki niso v korist gospodarne uporabe javnih sredstev, ki so velikanska, ki so bila veliko veliko preveč prekoračena in zaradi tega naj to ugotovi parlamentarna preiskava.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč Poslanskih skupin. Besedo ima gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine SD.

JANKO VEBER: Hvala za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Akt o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi gradbenih del - itn., zelo dolg naslov se, če povzamemo ta naslov, se nanaša predvsem na izgradnjo avtocest. Če pogledamo zgodovino izgradnje avtocest v Sloveniji, lahko ugotovimo, da smo prve začetke izgradnje avtocest beležili tam v letu 1972, ko je bilo predanih 32 kilometrov avtoceste, in sicer odsek Vrhnika-Postojna. Od leta 1970 do 1994 je bilo zgrajenih 198,4 kilometre avtocest in šele z začetkom uresničevanja nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji leta 1994 je gradnja doživela vnovično zagon. In parlamentarna preiskava, ki jo uvajamo na predlog skupine poslancev, se nanaša na obdobje od leta 1996 dalje. Torej, skoraj celotno obdobje, odkar smo začeli uresničevati nacionalni program izgradnje avtocest. Za sam začetek izgradnje avtocest v tem nacionalnem programu, mislim, da lahko ugotovimo oziroma se spomnimo, da je bil začetek pravzaprav brez ustrezno pripravljenih projektov, pa vendarle želja po nujnosti in predvsem potreba po izgradnji avtocest je bila takšna, da je začetke bil več kot smoter in potreben že v letu 1994. Sama Resolucija o izvajanju Nacionalnega programa izgradnje avtocest je predvidevala izgradnjo 538,6 kilometra avtocest in hitrih cest ter 34 kilometrov navezovalnih cest. Temu je sledilo tudi dograjevanje cestninskega sistema. Naj samo spomnim, da tisti prvi avtocestni odsek proti Primorski je bil cestninjenj na podlagi zaprtega cestninskega sistema tako, da si vedno plačal toliko, kolikor si prevozil na sami

avtocesti. Z izgradnjo oziroma z izvajanjem nacionalnega programa izgradnje avtocest se je spreminjal tudi cestninski sistem. Srečevali smo se z zahtevami, da se odprejo avtoceste in se poskušajo financirati iz drugih virov, ne iz cestnine. In kompromis, ki je vmes nastajal, je prišel do tega, da smo na določenih odsekih uvedli odprti cestninski sistem, kar je povzročilo številne nove neznanke in ugibanja o smotrnosti in potrebnosti takšne odločitve. Če se bo v tej preiskavi preiskovalo tudi to odločitev, bi bilo treba globoko analizirati, kako in na podlagi česa je prišlo do spremembe cestninskega sistema z zaprtega v odprti.

Sama investicija je bila ocenjena v Nacionalnem programu izgradnje avtocest na 5,4 milijone evrov. Do leta 2008 je bilo v promet predanih 380 kilometrov cest iz nacionalnega programa in naj povem, da smo Socialni demokrati ves čas v času gradnje opozarjali, da mora biti program finančno vzdržen, predvsem pa se mora financirati oziroma pokrивati vse obveznosti s cestninami. Nikoli pa v zgodovini izgradnje avtocest nismo imeli priložnosti prevzeti odgovornosti za vodenje prometnega resorja in tako tudi odločilno vplivati na sam potek in način izgradnje avtocest. Smo pa v tem obdobju zelo konkretno opozarjali na nekatere nepravilnosti pri gradnji pojavljale. Konkretno smo na sporno početje politike opozarjali že leta 1999, ko smo vložili interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gospoda Cirila Smrkoljja. Interpelacija je temeljila na utemeljenem sumu zlorabe službenega položaja ministra zaradi spremembe statusa kmetijskega zemljišča v stavbno na območju, po katerem naj bi potekala nova trasa avtoceste. Seveda je tukaj bilo izjemno zanimivo tudi to dejstvo, da je zemljišče, po katerem naj bi potekala avtocesta, bila v lasti strankarskega kolega. Seveda je tudi cena, ki jo je Dars potem moral zaradi spremenjenega prostorskega akta občine, s katerim se je spremenila namembnosti iz kmetijskega v stavbno, bila bistveno višja od tiste, ki bi bila sicer lahko priznana za kmetijsko zemljišče, in Dars je, če je želel realizirati program izgradnje avtocest, takšno ceno tudi moral plačevati.

Ta primer dokazuje, da je takšnih primerov, verjetno, bilo v Sloveniji še več, da so se s tem srečevali, najbrž tudi v drugih številnih občinah, po katerih potekajo avtoceste, in pravzaprav menimo, da bodo morali podpisniki zahteve za uvedbo te parlamentarne preiskave predvsem v svojih vrstah poiskati odgovornost nosilcev javnih funkcij, da je prihajalo do takšnih težav.

Naj spomnim, da je v celotnem obdobju prejšnje vlade, torej obdobje 2004-2008, potekala gradnja avtocest brez ustrezne pravne podlage, saj bi bilo treba sprejeti spremembo oziroma rebalans Resolucije o Nacionalnem programu izgradnje avtocest zaradi spremenjenega načina financiranja. Financiranje je bilo skoraj izključno z zadolževanjem in tudi letni plan razvoja in vzdrževanja avtocest v letu 2009 je

moral temeljiti ravno tako na neustrezni Resoluciji o Nacionalnem programu izgradnje avtocest zaradi spremenjenega načina financiranja. Ko se bo preiskovalo odgovornost vpletenih, seveda pričakujemo, da bo tudi pojasnjeno, zakaj se je celotno obdobje 2004-2008 gradilo avtoceste v nasprotju s sprejeto Resolucijo o Nacionalnem programu izgradnje avtocest.

Če sledimo dokumentaciji, ki je predložena kot podlaga za raziskavo razmerij v tem obdobju ali pa predvsem gre za nekoliko poznejše obdobje - iz gradiva, ki je predloženo, lahko ugotovimo, da se to gradivo nanaša na ugotovitve Računskega sodišča. Številni postopki na podlagi revizije Računskega sodišča so tudi že v teku, tako da za odpravo nepravilnosti in ugotovljenih nesmotrnosti Računskega sodišča pri izgradnji avtocest je sedanja vlada že pristopila k pripravljanju ustreznih ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Predvsem želimo izpostaviti mogoče samo nekatera vprašanja, ki so zabeležena v odgovoru na nepravilnosti in se nanašajo na ureditev prenosa koncesijske dajatve koncesionarja, torej Družbe za avtoceste, na vplačilni račun Republike Slovenije. S tem se zagotovi transparentnejši finančni tok, predvsem pa lahko bolj pravilno, racionalno in natančno planiramo letni program izgradnje avtoceste, ker imamo natančnem vpogled na to, koliko koncesijske dajatve se bo zbralo v proračunu Republike Slovenije.

Eden od pomembnejših pripravljanih ukrepov je sprememba in dopolnitev Nacionalnega programa izgradnje avtocest. In ta sprememba in dopolnitev Nacionalnega programa izgradnje avtocest se ne nanaša samo na že prej omenjeno spremembo financiranja avtocest z zadolževanjem, ampak tudi na ureditev financiranja nekaterih državnih cest, ki so se ravno tako financirale iz programa oziroma s sredstvi za izgradnjo avtocest, čeprav niso bile v Resoluciji o Nacionalnem programu izgradnje avtocest. Torej, bo treba odpreti tudi številna vprašanja pri tem, koliko in katere odseke državnih cest ali pa tudi lokalnih cest je bilo financiranih na nepravilen način iz Nacionalnega programa za izgradnjo avtocest. Torej, tudi tukaj se bo odprla zelo široka paleta vprašanj in odgovorov, ali je bilo nekaj smotrno ali nekaj ni bilo smotrno, predvsem pa, ali je bila podana pravna podlaga za takšno početje.

In če gledamo obveznosti, ki so bile zapisane v Nacionalnem programu avtocest od leta 2004, lahko ugotovimo, da naj bi bila doba izvajanja tega programa nekje od 2004 do leta 2033, ko se nekako poplačajo obveznosti, s tem da je od leta 2025 do 2229 bila predvidena izdaja obveznic, ki zapadejo po 20-ih letih in tako danes lahko govorimo o času gradnje avtocest do leta 2050. Ravno zaradi teh obveznosti, ki bodo nam sledile do leta 2050, pa bojim se, da še nekaj čez, menimo, da bi bilo treba vključiti v predmet raziskave tudi odločitev prejšnje vlade za spremembo cestninskega sistema, ki je povzročil izgradnjo avtocest za še bolj finančno nevzdržno že v času njene gradnje in predvsem bi bilo treba tudi

ugotoviti, na podlagi katere študije se je prejšnja vlada odločila za spremembo cestninskega sistema, saj smo velikokrat do sedaj govorili zgolj o tem, da obstaja javnomnenjska anketa o tem, ali si ljudje želijo vinjete ali ne; in to je bil eden od ključnih razlogov, da so bile vinjete v Sloveniji uvedene. Lahko ugotovimo, da je bilo to v času pred volitvami, zato tudi lahko govorimo o zelo veliki politični odgovornosti za takšno odločitev, saj je šlo predvsem za ozek strankarski interes, ne pa za javni interes pri izgradnji avtocest in predvsem poplačilo obveznosti pri izgradnji avtocest.

Če se ponovno dotaknemo obsega preiskave od leta 1996 dalje, in ko poskušam nekako po štiriletnih obdobjih analizirati vse, kar se je na tem področju dogajalo, menimo, da bo tudi sama preiskava, ki bo uvedena, trajala najbrž vsaj tja do leta 2050; takšen obseg gradiva in snovi se je nabralo v tem obdobju. Menimo pa, da je vendar bil dosežen eden pomembnih političnih ciljev pri tem, to pa je, da se je za izgradnjo avtocest v veliki meri zagotovil skladnejši regionalni razvoj v Sloveniji in da ne nazadnje tudi s tem odpravljamo razvojne razlike in smo odpravljali razvojne razlike, ki so nastajale v Sloveniji, ker pač ni bilo dovolj ustrezne infrastrukture, da bi lahko sledili potrebam gospodarstva kot tudi prebivalcev.

Pri tem ne gre pozabiti, da bo treba pri teh analizah narediti tudi nekatere mednarodne primerjave pri ceni izgradnje avtocest. Namreč, dejstvo je, da je cena kilometra zgrajene avtoceste v Sloveniji nekje od 2,6 do dobrih 25 milijonov evrov na kilometer. V Evropi so te cene od 4 milijonov evrov na kilometer do 150 milijonov evrov na kilometer. Vse to je odvisno predvsem od tega, kako zahteven teren je, po katerem avtoceste potekajo, in kakšni ukrepi so potrebni za to, da lahko premostiš naravne danosti. Najdražji ukrepi so običajno tam, kjer se posega tudi v naseljena območja. Ravno ta ozaveščenost ljudi, ki je nekako nastajala tekom izgradnje avtocest, glede vpliva na okolje, pa tudi glede na vrednost zemljišč, po katerih lahko avtoceste potekajo, je bila ena ključnih zadev, da so se avtoceste v Sloveniji tudi dražile. Analiza kaže, da ni šlo toliko za povečanje cen na enoto gradbenih del, pač pa so se cene poviševale predvsem zaradi večjih količin za izvedbo podobnega ukrepa, kot je bil, recimo, potreben na začetku gradnje, pa danes na zaključku skorajda že izgradnje avtocest.

Skratka, prometni standardi, varnostni standardi, zahteve prebivalcev, okoljevarstveni standardi so se v času izgradnje avtocest bistveno spreminjali in zahtevali tudi zahtevnejše in dražje tehnološke rešitve. Menimo, da bo tudi ta analiza potrebna pri tej preiskavi, če želimo resnično narediti kvaliteten presek dogajanja tega, po naši oceni, najpomembnejšega projekta v zgodovini samostojne Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod dr. Peter Verlič v imenu Poslanske skupine SDS.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani predsedujoči! Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je odreditev parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi gradbenih investicij javnega pomena na področju avtocest in objektov gospodarske javne infrastrukture, financiranih s sredstvi iz državnega proračuna, potrebna in utemeljena. Odrejamo jo v času, ko je pred nami nov investicijski cikel izgradnje železniškega križa preko Slovenije. In je to trenutek, ko bomo morda lahko rekli, da smo se iz preteklih dejanj tudi nekaj naučili. V prejšnjem mandatu je nemalo razburjenja sprožila številka, zapisana v resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih, po katerih investicijska vrednost izgradnje železniškega križa znaša 8,9 milijarde evrov, železniška koridorja pa naj bi bila v celoti modernizirana do leta 2023. To številko so izračunali strokovnjaki in ne ministri prejšnje vlade. In to so verjetno isti strokovnjaki, ki danes prepričujejo aktualnega ministra za promet, da je ta številka prevelika in da je treba izdelati nove študije, ki bodo najbrž na koncu pokazale nižjo končno vrednost prenove železniške infrastrukture. Potem bo Vlada rezultate študije predelala v resolucijo in Državni zbor bo to najbrž sprejel. Veliko lepše je, če se podobi železniške tirste za pol vrednosti, recimo, za 4 milijarde evrov in ne 8,9.

Poglejmo, kako je bilo pri avtocestah! Skupna vrednost nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, ki je bil sprejet leta 1996 v tem državnem zboru, je po podatkih iz revizijskega poročila Računskega sodišča znašal, preračunano v evre, 3,3 milijarde evrov, rok dokončanja izgradnje je bilo leto 2004. Vmes je bila leta 1998 sprejeta dopolnitev, ki je rok dokončanja podaljšala do leta 2007 in povečala skupno vrednost že na 5,9 milijarde evrov. Zadnja veljavna resolucija iz leta 2004, ki predvideva fizični zaključek do leta 2013, dejanski konec nacionalnega programa pa leta 2033, ima skupno vrednost v primerjavi s prvo resolucijo iz leta 1996 višjo kar za 252%, in sicer znaša 11,6 milijarde evrov. Kaj bi storili leta 1996, če bi v Državni zbor prišli s številko 11,6 milijarde evrov? To je bistveno vprašanje. Ali je mogoče, da so se pripravljavci gradiv leta 1996 zmotili za 252%, ali pa se je morda že takrat vedelo, da je bila vrednost avtocestnega programa izračunana prenizko, podobno kot nekateri danes nasprotno dvomijo v visoke investicijske vrednosti izgradnje železniškega križa in jih želijo znižati. Bojim se, da že ponavljamo zgodbo. To je ključno vprašanje te preiskovalne komisije - zakaj je prišlo do podražitev?

Še ena paralela med cestam in železnicami. Ministrstvo za promet se je, tako smo lahko izvedeli nedavno od prometnega ministra, odločilo kot reprezentančnega spremeniti projekt proge Divača-Koper iz dvotirne v enotirno kljub sprejetemu dogovoru med Italijo in Slovenijo, ki je bil potrjen ob prisotnosti evropskega koordinatorja za šesti prednostni projekt, da bodo vse proge na tem delu dvotirne. Minister za promet pravi, da za to, da se bo gradnja čim prej začela, z njegovo utemeljitvijo, da ne moremo čakati na nov lokacijski načrt za dvotirno progo, ki bo vseboval tudi priključitev proge iz Trsta nekje pri Črnem Kalu. Ne glede na to, da ministrstvo že sedaj ve, da obstoječi lokacijskih načrt nima predvidenega priključka proge iz Trsta, bi vseeno radi pričeli z gradnjo po obstoječem lokacijskem načrtu, samo da se prične, da se podpiše prva pogodba z izvajalci, pa čeprav že sedaj vemo, da bo končna rešitev drugačna, takšna, ki zahteva spremembe lokacijskih načrtov, ki sicer zavlečejo pričetek gradnje lahko pa tudi ne, če je ministrstvo za okolje in prostor bolj odzivno. So pa ti postopki zakoniti in ne zahtevajo dodatnih dejavnosti, ko se med samo gradnjo spreminja lokacijske načrte, projekte in kar seveda posledično potegne za sabo anekse in z njimi povezane podražitve.

Takšno ravnanje, ki se očitno pričinja sedaj s tem drugim tirom, nas po našem mnenju zelo spominja in je vse preveč podobno praksi, ki nas spominja na kakšnega od avtocestnih projektov, izpeljanih v preteklosti. Pride do spremembe projektov, dodatnih del, aneksov in posledično - podražitev.

Zakaj spremembe, dopolnitve projektov, zakaj dodatna dela, zakaj aneksi? To je naslednje vprašanje za preiskovalno komisijo. Naj se, spoštovane kolegice in kolegi, ne ponovi še na železnicah!. Tudi zato je ta preiskava potrebna in nujna. Da se z ambicijo, da se za nazaj na projektu izgradnje avtocest z ugotovitvami in izsledki te parlamentarne preiskave že vnaprej odkrije morebitne odklone, ki se lahko namenoma ali nenamenoma pojavijo v prihodnjih velikih gradbenih investicijah objektov gospodarske javne infrastrukture.

V enaindvajsetih točkah, kolikor obsega ta preiskava, bo potrebno veliko dela in napora, vendar v Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da bomo na koncu te preiskave v poročilu dobili odgovor na osnovno in zelo preprosto vprašanje. Zakaj je avtocestni program s prvotnih 1,8 milijarde evrov narasel na 11,6 milijard evrov z veliko zakasnitvijo dokončanja?

Izvajanje in financiranje programa gradnje avtocest je revidiralo tudi Računsko sodišče, vendar je v revizijo zajelo zgolj obdobje od leta 2004 do konca leta 2007. Na zgornjem primeru vidimo, da se projekti pravzaprav zastavijo že mnogo prej, že v fazi načrtovanja, na začetku, ko se izrišejo in izpišejo prve rešitve. Zato bi bilo po našem mnenju Računsko sodišče mnogo verodostojnejše, če bi se osredotočilo na celotno obdobje od sprejetja prvega nacionalnega programa izgradnje avtocest od leta 1996 dalje in ne od 2004. Tako se

ne moremo znebiti občutka, da je revizija Računskega sodišča želela zajeti zgolj obdobje Vlade drugačnega predznaka. Zato se nam zdi ključnega pomena, da parlamentarna preiskava obsega celotno obdobje izvajanja avtocestnega programa, od sprejetja prvega nacionalnega programa leta 1996 naprej. Obstaja resen in utemeljen dvom v to, da so sredstva za gradnjo teh velikih investicijskih objektov bila porabljena negospodarno in nepregledno. Preiskava mora v primeru gradnje avtocest preveriti še politično odgovornost za izbiro načina oddaje del izvedbe projektov avtocest in ugotoviti, ali so bile pri oddaji preverjene tudi druge možnosti, ki bi lahko privedle k racionalnejšemu trošenju davkoplačevalskega denarja. V primeru avtocest naj preiskava ugotovi odgovornost nosilcev javnih funkcij ter spoštovanje predpisov in zakonodaje v zvezi s črpanjem virov za financiranje avtocestnega programa in ugotovi, ali so bili trošeni namensko ter gospodarno.

Obstaja utemeljen sum, da gre za prikrito, toda usklajeno politično delovanje posameznih nosilcev javnih funkcij in za prikrita poseganja v verigo: naročnik - projektant - izvajalec - nadzor. To ima za posledico negospodarno trošenje davkoplačevalskega denarja, korupcijo, vezane posle, klientelizem in neupravičeno pridobljene koristi. Več kot upravičeno torej obstaja sum, da niso bila spoštovana temeljna načela upravljanja z javnimi financami: načelo gospodarnosti, preglednosti, konkurenčnosti, javnosti in nadzora. Zato obstaja domneva, da kljub vzpostavljenemu zakonodajnemu okviru s tega področja prihaja do sistematičnega in stalnega neupoštevanja oziroma izigravanja predpisov, ki so pripeljali do občutnih odstopanj od gospodarne in pregledne porabe davkoplačevalskih sredstev. Ob tem pa je treba preveriti sum o posredni ali neposredni povezavi med gradbenimi podjetji in njihovimi zakonitimi zastopniki ter nosilci javnih funkcij med postopki lastninskih preoblikovanj in menedžerskimi odkupi gradbenih podjetij, predvsem SCT, ki je na avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje opravilo največ del.

Spoštovane poslanke in poslanci. Preiskava je v javnem interesu, ker so navkljub vsej zakonodaji, ki ureja to področje, investicijske vrednosti pri izgradnji avtocest, ki jih skuša ta preiskava zajeti, močno presegle svojo vrednost.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Lojze Posedel v imenu Poslanske skupine Zares.

LOJZE POSEDEL: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Stališče Poslanske skupine Zares je naslednje. V Poslanski skupini Zares spoštujemo institut parlamentarne preiskave. Zavedamo se pomena tega instituta, ki omogoča v demokraciji ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev

javnih funkcij in to v zadevah, ki so javnega pomena, zato v parlamentarnih preiskovalnih komisijah tudi sodelujejo naši poslanci in poslanke in jih eno tudi v tem mandatu vodimo. Zato tudi to parlamentarno preiskovalno komisijo nekako podpiramo, ker se zavedamo, da obstojijo resnični sumi, da je bilo pri izgradnji slovenskega avtocestnega programa marsikaj narobe. Želeli pa bi opozoriti na to, da obstaja tudi nevarnost, da bi se tudi ta institut parlamentarizma, se pravi parlamentarna preiskovalna komisija, zlorabil v politične namene. To se je zgodilo že v preteklosti, v prejšnjih mandatih in je velika nevarnost, da se bo to zgodilo tudi v tem, nevarnost v tej preiskovalni komisiji, še večja v tisti, o kateri bomo govorili v nadaljevanju. Zakaj takšen pomislek v Poslanski skupini Zares - iz preprostega razloga, ker je obseg te preiskovalne komisije nenormalno, neživljenjsko, nelogično in še bi lahko našteval te meje, zato da bi realno pričakovali, da obstoji resnična želja po korektni obravnavi vsega, kar se je dogajalo v tem obdobju.

Sami smo na to opozarjali od leta 1996 dalje, ko se je pričel izvajati avtocestni program in ko je bilo veliko napak, veliko nepravilnosti, veliko tudi neznanja, verjetno tudi veliko takšnega, čemur lahko rečemo nepošteno ali še česa kar se začne z ne, pa vendar je obseg, ki si ga je zadala ta preiskovalna komisija, enostavno preobsežen. Prihajam iz lepe zelene Savinjske doline, kjer velja kmečka logika in kjer lepo pravijo da če je kup gnoja prevelik, se vile hitro zlomijo. Nemogoče je pričakovati, da bi lahko komisija korektno obdelala vse to področje vseh do sedaj danih 380 kilometrov avtocest v uporabo, da bi lahko pregledala natančno vse, kar se je dogajalo pri izgradnji 34 km do sedaj predanih povezovalnih cest v uporabo, in da bi pregledala vse, kar se dogaja pri odsekih, ki so tik pred otvoritvijo ali ki so v pripravi. Naša ocena je, da je to nemogoče, zagotovo ne v obdobju manj kot štirih let, kolikor je do konca tega mandata. Zato obstoji nevarnost, da bi se tako zastavljena preiskovalna komisija lahko osredotočila samo na določene primere, ki bi služila - ne temu, da bi prišli do korektnih in potrebnih podatkov, ugotovitev, ampak za politično obračunavanje. Prepričan sem, da bo to zelo hitro jasno, ko bo sestavljena komisija in ko bo komisija pripravila vsa potrebna pripravljalna dejanja in ko bo oblikovala dokazni sklep, iz katerega bo razvidno, kateri so tisti primeri, ki bodo preiskave, in kateri so tisti nosilci javnih funkcij, ki bodo opredeljeni v tem programu.

Sicer ponavljam, da je naše stališče, da je nemogoče, le gre za obdobje od 1996, ko je 13 let, pa ni nesrečna številka 13, ampak je predolga doba, da bi lahko korektno vseh 11 točk oziroma vseh 21 točk, ki so predvidene v parlamentarni preiskavi, obdelali korektno in natančno. Zato da se ne bi s tem, kar bi se delalo, delala dodatna škoda ali pa nepravilnost.

Če smo poslušali še predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke - ne samo za obdobje, ki je za nami, v bistvu je že obdobje, ki je še pred nami, že predmet te razprave. Govorimo oziroma poslušali smo o drugem tiru železniškim. Tako bi bilo dobro, da bi se tudi v okviru te parlamentarne preiskovalne komisije, o kateri bomo tudi poslanci iz Poslanske skupine Zares sodelovali, da bi se omejili na posamezne res izjemne dogodke ali pa odseke ali primere, ki so se dogajali, na posamezna obdobja, vendar ne pavšalno na celo obdobje. Vse, kar je bilo povedano tudi v predstavitvi namena preiskave v osnovi tudi drži. Lahko povem tudi stališče; tisti, ki smo v obeh funkcijah, župani in poslanci, da se na vsakem odseku, ki se pripravlja, ki se dela, dogajajo stvari, na katere opozarjajo tako lokalne skupnosti, opozarjajo tako strokovnjaki, pa vendar gredo v določenih primerih stvari po svojem tiru, in zagotovo ne brez političnega vpliva. Zato je prav, da se ugotovi, kakšen je bil vpliv posameznih nosilcev javnih funkcij v tem obdobju, in sicer v posameznih odsekih. Če ponovim, od kod prihajam, je zagotovo sprememba trase v Spodnji Savinjski dolini, odločitev o trojanskem predoru - so bile odločitve, na katere so je takrat zelo opozarjalo. Da se je opozarjalo na spremenjene cene, da se je opozarjalo na spremembo namembnosti, ko so se najboljše kmetijska zemljišča spreminjala v stavbna in podobno. Da je ne nazadnje že omenjena interpelacija leta 1999 na to opozarjala in se ni zgodilo nič. Zato je prav, da se ugotovi korektno, ali so bili nosilci javnih funkcij vpleteni v tolikšni meri, da je treba to in da je lahko to odgovornost tudi ugotoviti in jo potem sprejeti v Državnem zboru.

Zato bomo v tej preiskovalni komisiji sodelovali in si tudi prizadevali, da bi program in obseg dela bil takšen, da bi bil realen, da bi lahko tudi Državnemu zboru poročali o tem, kako delo napreduje in da bi res prišli do teh ugotovitev, ne pa, da bi sodelovali, ali da bi ta preiskovalka bila namenjena temu, za kar izražamo bojazen, da želi nekdo tudi ta institut zlorabiti v politične namene.

V preiskovalki bomo sodelovali. Upamo in želimo, da bi bil program dela prilagojen zmožnosti tistih, ki bodo v tej preiskovalni parlamentarni komisiji sodelovali. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegi, kolegice! Ob dejstvu, da doslej niti ena parlamentarna preiskava oziroma komisija ni dala pričakovanih rezultatov, imamo velike dvome v to, da bo s to kaj drugače. Gre predvsem za to, da se ugotavlja politična odgovornost - in nič kaj več. Gre za dolgo obdobje, v katerem naj bi iskali politično odgovornost za udeležence šele danes, in to s strani oziroma na predlog tistih, ki so imeli za to področje štiri

leta vso formalno in politično oblast, podpisniki Slovenske ljudske stranke pa vsa ta leta svojega ministra za promet.

Podpisnike predloga za preiskovalno komisijo oziroma preiskavo politične odgovornosti za dogajanja na tem področju zanima le takrat, ko jih ni ali niso več zraven. Kadar so sami odgovorni ali soodgovorni za dogajanja na tem področju, pa jih politična ali kakšna druga odgovornost ne zanima. To je problem! Zato ima poslanska skupina DeSUS do tega predloga odklonilno stališče, to pa ne pomeni, da ne bomo sodelovali v tej preiskavi, da bi videli, kaj lahko pripomoremo k tem, da bi vendarle iz tega prišlo ne samo do politične, ampak še kakšne druge odgovornosti.

Podpisniki, ki govorijo o sumih, da je šlo za korupcijo, klientalizem, za problematična oddajanja del oziroma razpise za področje avtocestnega programa, bi s temi sumi morali na pristojno državno tožilstvo, na policijo zato, da bi se našla še kakšna druga, ne samo politična odgovornost. Če tega ni, ne kanijo tega storiti, je mogoče zahtevo po preiskovalni komisiji razumeti kot preusmerjanje pozornosti, ki pa davkoplačevalcem ne bo vrnila niti centa morda nezakonito uporabljenega denarja na avtocestnem programu.

Bil sem član Odbora za nadzor javnih financ v mandatu 1996-2000, tedaj smo razpravljali o poročilu - gospod Verlič - Računskega sodišča za oddajo del na posameznih odsekih avtocest, v katerem je bilo takrat jasno zapisano, da so dela bila oddana tistemu, ki je sicer ponudil najnižjo ceno za izvedbo projekta, vendar je bila pogodba sklenjena za daleč višji znesek od najdražjega ponudnika konkurence. Ker sem takrat na vprašanje, kaj lahko stori državni zbor ob taki katastrofalni dejavnosti odgovornih, dobil odgovor, da se lahko ugotavlja politična odgovornost. Ker je mnogo bolje za človeka, da ne ve, kaj se dogaja, če ne more nič več storiti kot iskati politično odgovornost, sem takrat izstopil iz Odbora za nadzor javnih financ in plačal celodnevni zaslužek, ko me na naslednji seji ni bilo, ker je bil postopek takrat imenovanja drugačen in se je zavlekla na moja zamenjava v tem organu.

Ampak, kakorkoli že, mislim, da je treba te stvari raziskati tudi s kazenskopravne strani, ta bi lahko vrnila davkoplačevalcem vsaj del morda nezakonito porabljenega denarja za ta drag avtocestni program, medtem ko bo preiskovalna komisija povzročila stroške, rezultata, po naše, pa kaj veliko ne bo.

Mislimo, da gre v okviru predloga zgolj za nabiranje političnih točk, od katerih ima lahko nekaj koristi politika, davkoplačevalci pa nič. Bomo pa sodelovali pri tej zadevi, da bomo videli, kam bo pripeljala in če bo na koncu vsaj kakšen izplen.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine SNS.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Parlamentarna preiskava je javnega pomena in je v javnem interesu. Res je to, kar je predhodnik povedal, da se malokrat zgodi to, da je pravici zadoščeno, čeprav so ugotovitve tehtne in imajo argumentirano podane tudi zahteve za uvedbo kazenskega postopka, ampak za to ni kriva preiskovalna komisija - kriv je ta sistem, ki z roko v roki dela z nezakonitimi dejavniki, če hočete, z mafijo.

Kako se lahko zgodi, spoštovane poslanke in poslanci, da imamo avtocestni krak, ki nima odstavnega pasa?! Pa vendar osnovni projekt je predvideval ta odstavni pas. Tu v tej prvi vrsti stoji akter te blokade, danes ga ni v dvorani, verjamem, zakaj ga ni. Ta preiskava bo pokazala tudi to. Avtocesta je danes eno samo gradbišče, spoštovani. Eno samo gradbišče. Pa smo plačali, kot so predlagatelji, kot smo predlagatelji zapisali za to, kar 41,7% proračuna Republike Slovenije na odhodkovni strani. Danes znaša to 8,7 milijard, s tem da je 700 milijonov primanjkljaja. To je 4 milijarde denarja za delitev in če vi verjamete, da je bilo tu vse v redu, potem bom jaz povedal resnično zgodnico, ki je ena od mnogih, ki se je dogajala. Podpis pogodbe. Danes kosilo, po kosilu aneks k pogodbi. Aneks presega, lahko tudi za 30% večjo vsoto od prve, ki je bila podpisana v prvi pogodbi. In, lepo vas prosim, ne mi reči, da to ni korupcija, klientelizem, mafija, da to ni nekaj, kar bi bilo treba obsoditi. Jaz sem večkrat za to govornico poudaril, da mi moramo preveriti izvajalce, odgovornost izvajalcev za delo na teh naših avtocestnih programih in do tega je zdaj, hvala bogu, tudi prišlo. Cela Evropa se nam je smejala, ko se je šentviški predor sesuval. Italijani še danes iščejo pravico za trojanski predor, pa je na koncu moral popravljati te napake naš izvajalec in mi smo jih drago preplačali. Da ne govorim o tem, kako so kvalitetno izvedena dela na avtocestnih programih, ki so, vi temu pravite, že končana. Zaradi suma, da so bili pristranski posli in medsebojno tudi politično močno povezani posli, vodeni tudi s strani uradne državne politike, je treba to raziskati.

Prav je, da ta komisija reče bobu bob in da odpre to umazano področje, seveda to svinjarijo, ki se je dogajala leta in leta, vi ji pravite, nekateri so tu poudarjali: največji projekt v Sloveniji. Lepo vas prosim, največja svinjarija v Sloveniji je to, največ denarja se je pokradlo iz tega portfelja! Ugotoviti in dokazati ali pa ovreči sum, da je pri tovrstnih povezavah prihajalo do izsiljevanja in političnih ostrih navodil med posamezniki v verigi, je naša dolžnost. Verjamem, da bomo spisali, kot sem že dejal pred kratkim, eno goro papirja, verjamem pa tudi v to, da bo zopet uradna politika toliko solidarna z vsemi tistimi, ki so to počeli

tudi v privatne interese, da se jim ne bo zgodilo nič, tudi to je res. Zakaj je temu tako, ni treba ugibati. Tudi verjetno druge institucije, kot je Cerkev ima kakšno korist od tega kupčka denarja. Marsikaj se je obnovilo iz teh naslovov. Mogoče bomo tudi to ugotovili.

Zanimivo je, da so izvajalci, ki so izvajali dela, bili nadvse radodarni do vseh prosilcev, nikomur niso znali reči: ne. Kot že rečeno, sramota je, da novi avtocestni programi zahtevajo resne rekonstrukcije in pa izgradnje nimajo niti odstavnega pasu, čeprav so v projektih, ki so bili v osnovi izdelani in potrjeni tu, v Državnem zboru, to izvajalci bili dolžni narediti. Poudaril bi še nekaj. Državni zbor je z glasovanjem v tem državnem zboru podajal poročstva za najem posojil Darsu in iz tega naslova so se potem tudi projekti financirali. Ampak Državni zbor ni nikoli vprašal za kvaliteto izvedenih del. Nikogar ni poklical na odgovornost. Zakaj se tako neodgovorno obnašamo do javnih financ, če pa ugotavljamo, da smo porabili skoraj 42% proračuna za to, kar imamo danes? To je eno veliko sranje, nevarnost, ogrožanje prometa in da ne govorim tudi, koliko nas to stane. Mi znova in znova ugotavljamo, da je minister že večkrat povedal, da sistem financiranja avtocest ni več samovzdržen in da bomo morali razmišljati o tem, da bomo bistveno podražili avtocesto, da bomo lahko sploh servisirali obstoječe odprte kredite. Za to, spoštovane in spoštovani, je nekdo odgovoren. Če smo že tako drago plačali te avtoceste, potem bi vsaj kvaliteto morali imeti.

Jaz sem se zapeljal tudi po drugih avtocestah. Tam so jih gradili tudi gradbeniki, ki so dobili koncesijo, pa verjemite, avtocesta od Zagreba do Splita je tudi nova. Zelo malo je odprtih gradbišč na tej avtocesti in zelo kvalitetno je zgrajena. Jaz ne vem, kdo je tam delal te avtoceste.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice, kolegi. Lep pozdrav. Poslanci Slovenske ljudske stranke smo sopolpisali zahtevo za parlamentarno preiskavo predvsem iz dveh osnovnih razlogov. Prvi je ta, da je v Sloveniji najbrž nujno ugotoviti, ali je šlo pri tem velikem projektu izgradnje avtocest v Sloveniji za nepravilnosti in nezakonito oddajanje javnih naročil in neracionalno izgradnjo. Priča smo, da je veliko pavšalnih ocen, vsi v Sloveniji, ki smo na nek način nagnjeni k temu, da nekaj gradimo, smo že strokovnjaki iz vsega in ta pavšalna ocena, da so avtoceste nepravilno grajene, nezakonito grajene, je treba na takšen način, kot je preiskovalna komisija, tudi ovreči ali pa potrditi.

Drugo je tudi to, da je nadzorstvena funkcija poslancev ena izmed temeljnih ustavnih pravic in dolžnosti; še posebej,

ko gre za tako velik projekt, ki se financira v veliki meri tudi iz davkoplačevalskih sredstev danes in tudi v bodoče bodo bremena tega projekta na naših ramenih. Zato bomo glasovali za uvedbo te preiskovalne komisije.

Gradnja avtocest, smo že slišali, je velik projekt, pomemben za slovensko gospodarstvo in za celotno državo predvsem z dveh vidikov. Ob osamosvojitvi je ta projekt predstavljal tako rekoč nov zagon gospodarstva. Izkušnje nam tudi iz drugih dežel govorijo, da je gradnja avtocest vedno nacionalni projekt, ki se gradi približno dobro desetletje in da so tudi ostale dežele uporabile tam od 1,5% do 2,5% BDP na leto, kar pomeni, da tak avtocestni križ vsako posamezno deželo stane tam 15 do 25% BDP in tudi v našem primeru ne bo nič drugače. Avtoceste pomenijo tudi nujno povezavo znotraj Slovenije, kakor s prometnimi žilami v svetu, s tem se je izboljšal in olajšal transport v Sloveniji, povečala se je tudi cestna varnost in vse skupaj je zelo pomemben dejavnik v našem zasebnem življenju kakor tudi v gospodarstvu in za druge pomembne sisteme države, zato je nesporeljivo, da na ta razvojni projekt padajo temne sence morebitne korupcije in nezakonitega ravnanja, zato je prav, da se ali potrdijo ali pa ovržejo.

Projekt avtocest označuje še eno pomembnejših značilnosti, veliko povečani vrednosti skupnega projekta in posameznih tras in to kljub temu da se je znatno povečal tudi obseg gradnje, število tras in dolžine avtoceste.

Poslanci SLS podpiramo preiskavo, ker je v javnem interesu, da se ugotovi, ali je kljub vsej zakonodaji, ki ureja to področje, investicijska vrednost projektov na koncu dosegla nedovoljeno povečanje vrednosti. Zato je morda najbolj značilna in najpomembnejša ravno 20. točka v predlogu te preiskave, ki navaja, da želimo preveriti vse postopke od načrtovanja, umeščanja tras, do sprememb projektov pred in med gradnjo, še zlasti tistih, kjer je končna cena projekta močno odstopala od prvotne, z namenom, da se ugotovi, ali je šlo za morebitne zlorabe položaja, koruptivna dejanja in nenamensko trošenja vsega denarja za doseg zasebnih koristi podjetja in posameznikov ali pa, kakor je bilo že danes tudi povedano, da se na nek način zavestno z oceno tega avtocestnega križa tudi zavedlo vse pomembne odločevalce in da se je v bistvu že vnaprej vedelo, da bodo različne spremembe, povečanja, realno večji strošek, kakor se je v osnovi planiralo na začetku.

Naša poslanska skupina podpira preiskavo, podpira tudi to, ker vemo, da je v teh zadnjih letih veliko ministrov, ki so vodili prometno ministrstvo, izhajalo iz naših vrst in prepričani smo, da so to ministri ravnali z dolžno skrbnostjo in verodostojnosti ter v skladu z zakonskimi pristojnostmi ukrepali ter poročali Državnemu zboru, zato tudi ne bežimo pred to preiskavo in želimo, da se tudi kakšne pavšalne ocene dela teh ministrov tudi ovržejo ali pa potrdijo o nepravilnosti, kot smo dejali.

Preiskavo podpiramo zato, da se odkrije in ali če je kdo znotraj služb, v podjetjih, ki so delali na projektu avtocest, izkoristili svoj položaj in povzročil nenamensko trošenje denarja. Tako to preiskavo bomo podprli in želimo, da zaključi svoje delo in da se končno tudi ta senca dvoma iz tega projekta ovrže ali pa potrdi, kot smo želeli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanske skupine LDS.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani. Ta parlamentarna preiskava je oziroma bo uvedena na zahtevo. Torej tudi razprava o tem, ali jo bo kdo podprl ali ne bo podprl, je brezpredmetna, ker jo Državni zbor mora uvesti. Je pa seveda po mojem globokem prepričanju, tako kot je zastavljena, preprosto misija nemogoče. Prvič že zaradi tega, ker je v nasprotju s 1. členom Zakona o parlamentarni preiskavi. Namreč, ta zelo jasno govori, da se parlamentarna preiskovalna komisija ustanovi zato, da ugotovi in oceni okoliščine in dejstva v primeru, ko bi to naj služilo za odločanje v Državnem zboru in za izvajanje ustavnih pristojnosti Državnega zbora. V tem primeru gre očitno za nekaj, kar je zastavljeno od leta 1996 pa do leta 2009 ali še naprej, kajti nekatere stvari so bile sprejete že zdavnaj, v resoluciji, v letnem programu letošnjem, v drugih aktih, ki jih je sprejel ta državni zbor in bodo še trajale in so v izvajanju in bodo tajale verjetno tudi še kakšno leto ali pa nekatere stvari desetletje in več, če govorimo, recimo, o tretji razvojni osi in podobno. Torej, vprašati se je treba, ali je Državni zbor sam sebi izrekel nezaupnico. Razumem, da si jo izrečejo tisti, ki so vodili nekatere resorje leta in leta in rečejo, sedaj pa dajmo preiskati, ali smo delali prav. Ne vem, čemu to početje. Govorim o podpisnikih za zahtevo po tej preiskovalni komisiji. Ampak glejte, Državni zbor je leta 1993 pa potem 1994 in 1995. leta sprejel Resolucijo o Nacionalnem oziroma nacionalni program, objavljena je bila 1996. leta. Vsako leto je bil prejet letni program, na osnovi katerega se je izvajala aktivnost na tem področju. Vsako leto je odbor za promet, za okolje itn., obravnaval poročilo o izvedenih aktivnosti, porabljenem denarju itn. Vmes je bilo mogoče ugotoviti vse: zakaj, za koliko, kdaj in kdo bo te stvari naredil oziroma ni naredil, zlagal, ukradel, ne vem kaj - pa nič. Vsako leto. In tudi vlade so se menjale, bila je ena, bila je druga od 1996. leta naprej, bila je tretja, bila je četrta in sedaj je peta vlada v tem obdobju. Osnova pri teh - greste lahko gledat 93. člen Ustave, Zakon o parlamentarni preiskavi, Poslovnik o parlamentarni preiskavi, kjer jasno in drugače ureja kot vse ostalo naše delo, delo preiskovalne komisije, kjer daje tudi pooblastila za preiskovalna dejanja na način, kot je to po Zakonu o kazenskem postopku in tako naprej. Vse te stvari so bile na voljo, bi se morale sprožiti pri vsakem konkretnem

sumu, da je kaj narobe: Ne mi govoriti, da smo opozarjali ne vem kaj in tako naprej. Gre za to, da mi ugotovimo odgovornost nosilcev javnih funkcij, torej članov vlad, ministrov in tako naprej, ki so to upravljali, ne zato ali je ena gradbena firma gradila šentviški predor prav, ali so načrtovalci umestili to traso ravno prav tam, kjer je oziroma so jo namerno začrtali tam, kjer je bila gradnja najdražja, najdaljša in so mogoče nastale tudi kakšne škodljive posledice za okolje, ker je tako narejeno. Tega, tudi če bi želeli, ta Državni zbor ne more niti ugotavljati, niti postaviti pred odgovornost nosilce političnih funkcij s tega naslova. Lahko pa v konkretnih zadevah, pri konkretni stvari, pri tistih, ki so odločali v imenu investitorja. Vlada, minister in tako naprej, to naredi. Ampak to se ne naredi tako, da navedeš, ne vem, koliko je 24, 25 točk, z zelo raznolikimi osnovami, izhodišči, kaj bi radi. Na koncu bo res vprašanje, kaj pravzaprav bi radi s tem povedali. Verjetno gre samo za to, da se zamenja način dela v tej državi, da pokažemo, da je vse bilo narobe oziroma da stalno dokazujemo, da je vse bilo narobe, kar so delali drugi, da uvedemo neko izredno stanje in suspendiramo parlament iz tiste osnovne vloge, ki jo ima: sprejemanje zakonodaje, sprejemanje usmeritev za delo na področjih, tako kot smo pri prvi točki današnjega obravnavali resolucijo za urejanje nekaterih stvari na nekem področju, opravlja svoje druge ustavne naloge, ne pa, da se prelevi v obravnavo kar na splošno 16-letnega in večletnega obdobja. Nekdo je tukaj rekel, v desetletjih, da bi morali to početi. Ampak veliko je možnosti. Če vi sumite, da gre za kakršnokoli zadevo v, recimo, šentviškem predoru, tudi Državni zbor na osnovi svojega ustroja, poslovnika in tako naprej lahko obravnava gradivo, ga zahteva od Vlade, od Darsa in tako naprej tre ga temeljito to obravnava. Saj informacija je menda bila. Ampak če se želijo doseči ti učinki, potem so mehanizmi na voljo in bolj učinkoviti. Vsak konkreten primer posebej. Če gremo gledat ministre, ne vem, če grem nazaj Vlačič, Žerjav, Bergauer, Božič, ne vem, saj jih ne znam naštet. Vse te boste zasliševali za vse te projekte, vse predsednike vlad. Gospod Bajuk bo moral priti, ne vem, iz Amerike, iz Argentine sem. Koliko bo to tudi stalo, konec koncev. Za to gre. Če hočete ugotoviti, kdo je odgovoren v tej državi za kakršnokoli zadevo, ki je nosilec politične funkcije, potem morate obravnavati te stvari na ta način, ne pa na posplošeno vpitje, kako je predrago. Tudi meni se zdi marsikatera stvar nelogična. Vem, da je bilo čez Trojane 83 variant in podvariant in ne vem kaj, pa se mi je zdelo, da so izbrali najbolj nemogočo varianto. Ampak to je odločila stroka, to je bila podlaga za naše nadaljnje delo in tako naprej. Sedaj bomo vse te stvari preverjali. Tudi prav. Ne vem, ali s tem resnično ne peljemo instituta parlamentarne preiskave v nek absurd.

Veliko bolj pošteno bi bilo, da tam, ko navajate konkretne primere, konkretne posle in če sumite, da je kaj narobe, da to prijavite ustreznim organom. Da sprocesirajo tako, kot se to naredi. Sedaj je treba opraviti tukaj politično razpravo, linčati tudi tiste, ki nimajo z nameni parlamentarnih preiskav nič. To so razni projektanti, direktorji, lastniki iz gradbenih, projektantskih in ne vem katerih firm, sedaj jih bomo mi tukaj pribijali na križ in obravnavali, kako to, da so ravno tisto cesto tamle peljali čez neko kmetijo, ki ima na črno hišo postavljeno, da se je še bolj zapletlo, recimo, v Mirni Peči ali ne vem kje drugje. Na koncu pridemo do absurdov in o tem govorimo. To, da vsi želimo jasen, transparenten pregled nad vsakim porabljenim evrom javnega denarja za javno infrastrukturo, ni nobenega dvoma. Ampak s tem, ko se na ta način lotevate zadeve, pomeni, da postavljate pod vprašaj vse odločitve Državnega zbora v zadnjih šestnajstih letih. Vse odločitve Državnega zbora in Vlad in ministrstev in Darsa in da so vsi, ki so sodelovali pri teh zadevah, potencialno barabe. Ni res in to ni pošteno. Zato seveda je metoda političnega boja, ki ste si ga izbrali, žal, z mojega zornega kota sprevržena. Obravnavajmo vsak primer posebej, pridite sem, povejte, prinesite kakšen dokaz, ne samo tisto, kar ljudje radi spravijo ven, kdo vse je lopov. Prinesite, če imate še kaj drugega v rokah. Imeli ste 4 leta tudi možnost, da kakšno stvar sprocesirate. Nič. Sedaj torej boste obravnavali tudi tisto, kar ste prinašali v Državni zbor. Ja, mogoče bi bila dobra parlamentarna preiskava, zakaj ste si izmislili avanturo z vinjetami. Nedomišljeno, nepripravljeno. Ampak tega ni noter. Ker vi veste, kdo je bil tisti, ki je bil nosilec tega, kdo je bil tisti, ki je imel namen zaslužiti, ko bi pobiral cestnino. Konkretni ljudje so, konkretne firme. Gospod Verlič najbolj ve to, ker je moral nekatere stvari narediti tako, kot sem slišal od bivšega ministra, da nekatere stvari so bile pač take, da jih je bilo treba narediti. Bog je zaukazal in se je zgodilo. Ampak lahko, da niso bile te odločitve vse tako v korist javnega interesa, v korist državljanov in državljanek. Bile so demagoške, bile so v smislu politične retorike in bitke, kako se prikupiti ljudem in tako naprej. Račun bodo tako ali tako plačevali državljani in državljanke in se bo seveda prevalil na druge. Ampak to ni tudi nobena velika ugotovitev, ker to vrabci čivkajo, o čemer sedaj govorim. Da še tisti, ki so bili navdušeni nad tem, sedaj vendarle ugotavljajo, da bo račun šele prišel oziroma da prihaja. Ampak raziščite še to, raziščite vse. Samo ne slovenski javnosti ustvarjati vtisa, da delate plemenito dejanje, da se borite za to, da boste ugotovili vse lumparije. Tudi tisto sodno vejo in tisto drugo vejo oblasti, imeli ste tam oziroma imate zelo močne vplive in povezave. Marsikaj bi lahko naredili. Ampak tisto, kar morajo narediti v drugih vejah oblasti, ko morajo določene stvari sprocesirati in narediti, tega Državni zbor ne more, niti sme početi. Drugače

ločenosti teh dveh, treh vej oblasti, tako kot je narejeno, ne bi bilo. Saj to ni narejeno slučajno. Nismo mi tukaj zato, da bomo čisto vsako zadevo v tej državi presojali. Seveda brez odgovornosti. Prebral sem zadnjič eno izjavo generalne državne tožilke, ki pravi, če bi mi lahko razsojali ali pa povprašali tiste, ki kar tako govorijo o nekaterih kriminalnih dejanjih itn., bi bilo to drugače. Ampak za svojimi besedami in za svojimi dejanji je treba stati. In v tem kontekstu je tudi zelo precizno določeno v 1. členu Zakona o parlamentarni preiskavi, da se parlamentarna preiskava mora nanašati na to, da se ugotovi, ali je kdo bil neposredno odgovoren kot nosilec politične funkcije, da je prišlo do stranpoti in do stvari. In zapeljal sem se sam tudi v to diskusijo, čeprav sem trdno prepričan, da če je zahtevana parlamentarna preiskava in če izpolnjuje pogoje, jo je treba ustanoviti. In tako bo tudi ta ustanovljena. Ampak če je že štiri ure in več namenjeno, pa dajmo še malo razpravljati. Kot rečeno, opazoval bom, kako bo, opazovali bomo in v poslanskem klubu, kako boste ustanovili oziroma kako se bo ustanovila parlamentarna komisija brez glasovanja in tudi kako boste uspešni pri odkrivanju vsega tega, kar ste se namenili.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima gospod Miro Petek. Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Sam podpiram tovrstno parlamentarno preiskavo, čeprav bi lahko naslove te in mnogih drugih parlamentarnih komisij ustrezno skrajšali, jih naredili za ljudstvo bolj razumljive. Ob tej parlamentarni preiskovalni komisiji se bomo morali vprašati tako danes kot tudi v prihodnje, kaj je značilno za gradnjo slovenskih avtocest. Prva značilnost je gotovo ta, da so pregrešno drage, dražje kot so drugod po Evropi. Očitno se na kilometer zgrajene avtoceste pri nas prilepi še marsikaj in marsikdo. Očitno so v kilometer avtoceste vračunana tudi sredstva za menedžerske odkupe posameznih podjetij. Najbrž sta v kilometer avtoceste vgrajena tudi koruptivnost in klientelizem za pridobitev posameznega posla. Značilnost izgradnje slovenskih avtocest je tudi to, da se gradijo zelo, zelo počasi. Danes je bila tu omenjena Hrvaška, kjer so v treh letih naredili lepo potezo od Zagreba do Splita. Ne nazadnje je značilnost gradnje slovenskih avtocest tudi to, da za vsak kilometer priredimo bučne otvoritve. Ena takih bo tudi jutri, ko se bo odpiral odsek ceste Slivnica-Draženci. Kdor se bo jutri udeležil te otvoritve, bo lahko najbrž na licu mesta videl marsikoga od tistih, ki bi jih lahko povabili na preiskovalno komisijo kot pričo ali celo kot preiskovanca.

Kot sem rekel, mislim, da je ta parlamentarna preiskava koristna. Pred kakima dvema letoma sem bil s kolegi poslanci v

Washingtonu, kjer smo se z ameriškimi senatorji pogovarjali ravno o tej temi preiskovalne komisije v ZDA in pri nas. Predstavili so nam eno od preiskovalnih komisij, ki se je ukvarjala z gradnjo ameriških avtocest pred dvema, tremi desetletji. Vodil jo je senator slovenskega rodu. V Ameriki so pred dvema, tremi desetletji na leto zgradili po 10.000 kilometrov avtocest in več sto mostov. V ameriški javnosti so se takrat pojavila ugibanja, da gre pri tej gradnji za vrsto nepravilnosti, in ameriški kongres je ustanovil preiskovalno komisijo. V tej preiskovalni komisiji je sodelovalo tudi več deset aktualnih oziroma bivših uslužbencev FBI. Po nekaj letih so prišli do srhljivih ugotovitev, kaj se je dogajalo na tem področju. Na primer, ena od srhljivih ugotovitev oziroma dogodkov je tudi to, da se je leta 2007 zrušil most v Minnesoti. Že Busheva administracija je jasno napovedala, da je v Ameriki 5 tisoč mostov, ki niso varni, ki so nevarni. In projekt obnove teh mostov bo nadaljevala tudi nova administracija. In kaj je pomembno? Pomembno je, da je na osnovi te parlamentarne preiskave v Združenih državah Amerike šlo na koncu 60 ljudi v zapor. Seveda kaj takega se v Sloveniji absolutno ne more zgoditi. Ko pri nas dobijo lopova z roko v žepu ali v bančnem sefu, je seveda na sodišču gladko oproščen, kajti pravna kultura slovenskega pravosodnega sistema ni na strani resnice in pravice.

Mogoče če ostanem še malo pri Ameriki. Zadnja odmevnejša parlamentarna preiskava v ZDA je bila leta 2005 in kasneje, in sicer takrat zaradi hurikana Katrina, ki je pustošil v sedmih ameriških zveznih državah. Kot veste, največja škoda je bila v New Orleansu, kjer je bilo več kot 1800 mrtvih, 700 in več ljudi pogrešanih. Tudi ta parlamentarna preiskava v ameriškem kongresu je ugotovila odgovornost lokalnih, državnih in zveznih funkcionarjev. Kaj želi ta naša preiskovalka? Ta naša preiskovalna komisija želi ugotoviti predvsem politično odgovornost nosilcev javnih funkcij. Zato se ustanavlja in to je njena osnova. Na drugi strani pa bi lahko ugotovitve te komisije imele tudi neke širše implikacije. To je, da se iz politike umaknejo vsi tisti - če bi bilo seveda dokazano - vsi tisti, ki imajo v nekem genskem zapisu osnove koruptivnosti, in da se iz javnih naročil velikanskih vrednosti odstranijo vsi tisti, ki pridobivajo posel na javnih naročilih in na javnih razpisih s pomočjo korupcije, kajti vse to draži gradnjo slovenskih avtocest. In to tako ali drugače na koncu plačujemo vsi. Sam kljub temu gojim nekaj upanja in optimizma, da bi ta preiskovalna komisija lahko prišla do določenih rezultatov, da bi na koncu mogoče celo kdo v tej državi odgovarjal. Danes je pač tako, da v tej državi nihče ni še za nič odgovarjal. Verjetnost, da bo nekdo odgovoren ali kaznovan za kakšen podoben posel, za kakšen posel, ki se dogaja na slovenski avtocestni mreži oziroma avtocestnem križu, je enaka nič. S tem smo poslali jasen signal, ker so vsi akterji v tem poslu imeli čisto imuniteto, ker se doslej nobenemu ni nič

zgodilo, smo poslali jasen signal, da se ti posli enostavno splačajo. Mogoče bo ta preiskovalka pomenila korak k temu, da bi prišlo v prihodnje tudi na tem področju do sprememb. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Cvetka Zalokar Oražem. (Je ni.) Gospod Vili Rezman. Gospod Györek Miran.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Očitno v Državnem zboru obstajajo skeptiki, kar se tiče uvedbe te komisije in izvajanja preiskave. V Slovenski nacionalni stranki smo sopolpisnik tega predloga oziroma te zahteve. Ampak nekaj bi pa vseeno želel povedati, zakaj preiskovalna komisija da ali ne. Vsak nekaj ima svoj zato in obratno. Vsi se strinjamo z dejstvom, da so slovenske avtoceste na splošno ceste, ki so najdražje verjetno na svetu. Vsi vemo, da je v tem poslu prihajalo do že nenormalno razraščene korupcije. Vsi vemo, da je en kup gradbenega lobija nastal na račun davkoplačevalcev. Vsi vemo, da je bil potrošen naš denar, ki bi ga zdaj še kako močno potrebovali za lajšanje težav, ki jih imamo zaradi gospodarske krize. Kot podpisniki te zahteve pa istočasno razumno vemo, da izsledki, rezultati te parlamentarne preiskave ne bodo kaj ekstra kaznovali krivcev za te drage ceste, niti povrnili denarja. Je pa vseeno nekaj, ker če bi sproti takšne preiskave izvajali, do takšne velike gospodarske finančne škode ne bi prišlo. Nameni oziroma cilji preiskave so dobri, jih je kar nekaj. Je dobro, da se seznanjamo javnost z njimi. Žal vam bom pa povedal kar v naprej že rezultate.

Primer. Ugotoviti, ali so bili projekti izvedeni pregledno in s skrbnostjo. Vsi vemo, niso bili, krivci ugotovljeni ne bodo.

Ugotoviti, ali so bili razpisi in podpisane pogodbe izvedene skladno s predpisi in usmeritvami. Formalno da, krivcev ne bo možno najti.

Ugotoviti in razjasniti pogoje in postopke oddaje javnih naročil izbora, ponudb, pogajanj ter vsebino ponudb. Vsi vemo, da je tukaj prihajalo do mahinacij. Koga pa boste zdaj ugotovili kot krivca? Se pravi, ne bo možno.

Ugotoviti, ali se je pri izvedbi projektov spoštovala vsa zakonodaja. Se nikoli ni in se tudi danes ne spoštuje. Eventualni krivec bo vedno znal najti izgovor.

Ugotoviti, ali so bili proračunski viri za trošenje sredstev črpani racionalno, namensko in skladno s predpisi. Smešno, da to sploh razlagam oziroma pojasnujem, ker vsi veste, da to ni tako.

Ugotoviti, ali so nosilci javnih funkcij ravnali z vso dolžno skrbjo in s postopki izvedbe investicij. Vsekakor ne.

Ugotoviti, ovreči ali dokazati sum, da je pri postopkih prihajalo do zlorab s strani nosilcev javnih funkcij in s tem do neupravičenih koristi in korupcije. Kje so zdaj ti krivci,

kje jih boste našli? Eni so že morda v Argentini, eni so morda v Ameriki, eni v Nemčiji, eni ne vem kje. Kako to dokazati? Saj je predhodnik govoril o tem. Dejansko to drži, to je Siziŕovo delo, nemogoče bo to ugotoviti.

Ugotoviti, ali so bila dodatna dela, ki so zviševala osnovne investicijske vrednosti investicij, realna ali pa so bila posledica že vnaprej dogovorjenega postopka. Jasno. Vsi veste, kako se danes oddajajo dela, kako se dogovarjajo. Ampak zopet ne bo krivca. Vsaj dokazati mu ne boste mogli krivde.

Ugotoviti stopnjo vpletenosti posameznih nosilcev javnih funkcij in z njihovim političnim vplivom na izbor, na pogajanja in na podpis pogodbe. Tudi, žal, to je kruta realnost. Pri vseh teh velikih projektih so vedno vpleteni nosilci javnih funkcij, kar pa seveda v tej državi nikoli ni dokazljivo. In tudi v tem primeru ne boste našli nobenega odgovornega krivca.

Ugotoviti stopnjo politične odgovornosti posameznih nosilcev javnih funkcij pri izvedbi posameznih projektov. Ta namen je prav smešen. Kakšno politično odgovornost pa še sploh v tej državi kdo nosi?

Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum oškodovanja države pri posameznih projektih. Kdo pa je oškodovanec, če ne država, posredno ljudstvo. Ampak zopet krivca ne bo, ker je to bilo izvajano kolektivno, ni en človek, na katerega bi lahko zvalili krivdo.

Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum, da je pri tovrstnih povezavah prihajalo do izsiljevanja in političnih navodil med posamezniki v verigi. Ja kako le?! Po ne vem kakšni sodni poti izvršiti postopek dokazovanja, pa veste, da je to nemogoče. Se pravi, da tudi tukaj ne bo nobenih rezultatov.

Ugotoviti odgovornost nosilcev javnih funkcij pri pripravi razpisov javnih naročil, njihove povezave in predhodne dogovore s ponudniki. Kako si predstavljamo to dokazati?! In to bo treba dokazati z dokumenti, to bo treba dokazati s pričevanji. Se pravi, rezultat - popolnoma negativen.

Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum, da je pri oddajanju javnih naročil s strani nosilcev javnih funkcij prihajalo do favoriziranja posameznik ponudnikov, kar je onemogočilo konkurenco. Saj to je prav pravilo pri nas. Ve se, katere firme so se favorizirale, se še vedno favorizirajo, čeprav so kompromitirane, na drugi strani pa da se onemogoči konkurenca je pa tudi jasno. Ampak kako boste zdaj dokazali? Zopet je treba imeti to dokumentacijo, pričevanja. To je postopek, ki ga je nemogoče izpeljati.

Se pravi, tukaj je en kup namenov, ki so dobri, ki so smiselni, ampak bojim se, da vse to ne bo rodilo tistih sadov, ki si jih želimo. Je pa vredno poskusiti. Prepričan sem, da če bi se v bodoče uvajale takšne preiskave, škodile ne bi, kvečjemu pa bi v vsakem primeru lahko zaustavile to razraščajočo korupcijo, razraščajočo gradbene lobije in da ne

naštevam naprej vseh škodljivih posledic, ki jih imamo v tej družbi samo zaradi tega, ker smo vse prepustili toku dogodkov samim po sebi.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Presečnik? (Ga ni.)

Gospod Milan Gumzar, izvolite.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni vsi v Državnem zboru.

Načeloma se strinjam, da se odredi preiskovalna komisija za ugotovitev politične odgovornosti pri izvedbi gradbenih investicij javnega pomena, saj so pravzaprav predlagatelji zbrali zadostno količino podpisnikov, kolegov poslancev, in o tem ni kaj razpravljati.

Treba pa je poudariti, da bo komisija lahko preiskovala samo nosilce javnih funkcij. Če se zavedamo, da je Ministrstvo za promet v obdobju od leta 1996 do danes v glavnem vodila samo ena politična stranka, se postavlja kar veliko vprašanj, o katerih danes ne bom govoril, lahko pa dobimo različne odgovore in tudi različno razlago. Sem pa prepričan, da komisija ne bo prispevala k boljšemu in preglednemu izvajanju del na področju gradnje cest in ostalih objektov javnega pomena. Zelo težko pa bo ugotoviti nepravilnosti, če so te sploh bile od leta 1996 dalje in mislim, da bo ta komisija delala cel ta mandat in dela ne bo končala, tako da tudi velikega uspeha od tega seveda ne bo. Bo pa nekaj drugo. Bo dosti govorjenja in bo dosti javnega nastopanja in seveda bo zelo težko dokazati nepravilnosti, če so sploh bile. Bom pa zelo vesel, če se bodo te nepravilnosti dokazale in če bo za te nepravilnosti kdo odgovarjal in bomo do konca preiskovalne komisije seveda dobili odgovore na vsa vprašanja, ki se bodo postavljala pri sami odredbi o preiskovalni komisiji. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Branko Marinič kot predlagatelj.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa. V imenu predlagatelja. Zanimivo je, da v nekaterih obrazložitvah posameznih poslancev lahko ugotovimo, da pravzaprav negirajo tisto, kar je Državni zbor sprejel. Jaz sem uvodoma v imenu predlagatelja pojasnil, da je akt o odreditvi parlamentarne preiskave usklajen z Ustavo Republike Slovenije, s 93. členom, in da je usklajen z Zakonom o parlamentarni preiskavi, ki ga je Državni zbor sprejel leta 1993 in ga je za deset let dopolnil. Ne vem, od kod potem kakršna koli dilema, ali je tukaj v nasprotju ali je zadeva utemeljena. Zadeva je utemeljena in parlamentarna preiskava je potrebna.

Kar zadeva sama ugibanja nekaterih okrog vinjet, uvedbe vinjet in pa samega cestninjenja. Verjetno se bo v tej

parlamentarni preiskavi lahko z gotovostjo dalo ugotoviti, koliko je bilo potrošenega denarja z razno raznimi nadgradnjami tako imenovanega abc sistema, ki je deloval zelo dobro in nekaterim kar krepko polnil žepe.

Kar zadeva obširnosti preiskave, se seveda lahko s to zadevo strinjamo. Obdobje od leta 1996 pa vse do danes oziroma do zaključka tega mandata je kar obsežno obdobje. To je obdobje šestnajstih let. Treba je pa vedeti, da je smisel te parlamentarne preiskave ugotoviti povezanosti, priti do formule, po kateri je izračun dokaj enostaven in ne zahteva ne vem kakšne velike ali večje znanosti.

Kar se mi zdi zelo pomembno poudariti, je pa eno od stališč, kjer smo lahko slišali, kaj pravzaprav v tej fazi pomeni zakonodaja na področju privatizacije. Prav v minulem obdobju, za katerega bo parlamentarna preiskava tudi pogledala stvari, bo možno ugotoviti, kako je prišlo do lastninjenja SCT. Ena od parlamentarnih preiskovalnih komisij je to že obravnavala in če pogledamo, kdo je tisti, ki je polnil pokojninsko blagajno, je zagotovo Kapitalska družba, ki je bila ustanovljena prav z namenom, da ustvari dodatna sredstva za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. S tega vidika se postavlja vprašanja, ali ni nemara prav Poslanska skupina DeSUS tista, ki jo mora to še kako skrbeti. Kajti danes ugotavljamo, da je vse manj denarja in da so celo vprašljive pokojnine. Da bi se temu izognili, bo parlamentarna preiskava pokazala oziroma opozorila na znane formule, da bi do tega ne prihajalo v prihodnje.

Prepričan sem, ko govorimo o parlamentarni preiskavi, da govorimo resnično o nekem širokem časovnem obdobju, v katerem se je veliko dogajalo na področju izgradnje avtocestnega programa. Če bi sledili nekim ekonomskim izračunom, bi lahko ugotovili, da je cena po kilometru zgrajene avtoceste daleč presejala ekonomske okvire, kar samo po sebi jasno postavlja vprašanje, kaj se je ob sami gradnji avtocest pravzaprav še vse dogajalo. Kot sem dejal, lastninila so se nekatera pomembna podjetja, ki so imela največjo vlogo in funkcijo v negativnem smislu, ker jim ni bilo do tega, da bi se javni denar racionalno in gospodarno uporabljal. Zadeve so kot strela z jasnega prihajale na dan, a pravih ukrepov zoper najodgovornejše ni bilo. Bili so neki začetki, ni pravega nadaljevanja, čeprav so stvari še vedno v teku.

Parlamentarna preiskava je v imenu predlagatelja vsekakor nujna. Temelji na dovolj trdnih temeljih, da se lahko ustanovi in da čim prej začne z delom.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi. Podpredsednik. Jaz sem prepričan, da je ustanovitev preiskovalne komisije potrebna in da vendarle ustanovljena

parlamentarna komisija v parlamentu pomeni vsaj za nekatere nekoliko manj sladki spanec. Seveda ni res, da se na zaslišanja povabijo samo tisti, ki so odgovorni oziroma nosilci javnih funkcij, ampak naj javna zaslišanja pride kdorkoli oziroma za katere se komisija odloči, ne glede na to, kakšno nalogo, funkcijo so v preteklosti ali jo v tem trenutku opravljajo.

Sam sem vodil eno preiskovalno komisijo, ki je zelo odmevala in tresla nekaterim hlače v Sloveniji. Vendar tako kot danes, so se mediji postavili na stran kapitala, češ, brez zveze, nobenih izsledkov, itd. Ampak treba je jasno povedati, da je imela tudi takrat in marsikatera od preiskovalk rezultate, je prišla do sklepov, je prišla do zaključkov, vendar je seveda politika vladajoče koalicije tukaj v Državnem zboru preprečila obravnavo tega. Takrat smo opozarjali na svinjarije, ki so se dogajale v Elanu. In pogledjte danes, kje je Elan. Takrat smo opozarjali na svinjarije v Smeltu, Tamu, Metalni in tako dalje. In do vsega tega je prihajalo prav zaradi tega, ker se je pokazalo, da je bila skorumpirana celo tretja veja oblasti z drugo vejo, zakonodajno vejo, skupaj s prvo vejo, vladno vejo oblasti, ko se je tu spreminjal kazenski zakonik in zakon o kazenskem postopku. In tisti, ki so bili že pravnomočno obsojeni, potem niso sedeli niti ene minute, čeprav so imeli pravnomočne obsodbe. In je ta tretja veja, pravosodna, sodnik je zadrževal sodbo 9 mesecev v predalu, ker je bil tudi vršilec dolžnosti tega sodišča, je seveda nepojmljivo. In tu je izvirni greh. In zaradi tega, veste, kolegice in kolegi, parlamentarke in parlamentarci, pada slaba luč potem na tiste, ki želijo o svinjarijah javno spregovoriti. Pa ne zato, da bi koga oblatili, pač pa zato, da se to enostavno več ne bi dogajalo. Zaradi tega pač danes imamo nekaj posameznikov, ki so uspešni, ugledni. Toda da si uspešen in ugleden, je kriterij za to, da imaš milijon profita na leto, seveda govorim o evrih, drugače je pač brez zveze. Lagati moraš, imeti poštne nabiralnike in tako dalje, potem si lahko tudi v vrhu politike, celo med ministri in tako dalje.

Ta preiskovalna komisija, sem prepričan, bo ugotovila veliko, veliko svinjarij. Recimo, vsak dan se vozim po avtocestnem sistemu Trojane. Več variant je bilo. Zakaj se je pa odločilo za točno najdražjo varianto? Ja, zato, ker je bil zadaj nek lobi, ki mu je odgovarjalo. Glejte, ni dneva, ko se vozim po tem avtocestnem delu, da ne bi na teh viaduktih, na tem avtocestnem odseku nekaj popravljali. Prav odlično, treba je iti v najdražjo viaduktno varianto, pa ne samo zaradi tega, tudi zato, ker imaš potem delo za naslednjih 50 let zagarantirano in lahko z debelo kožo lepo spiš tudi sredi poletja. Jaz verjamem, da se bo izkazalo tudi, da so na to vplivale elite. Ampak ne tiste pozitivne elite, jaz sem za, jaz sem za te pozitivne elite na strokovni ravni, na znanstveni ravni, na kakršnikoli, ampak tukaj je bil en del elite nekaj posameznikov, ../Opozorilni znak za konec

razprave./... ki so se postavili v to vlogo politične elite, ki je pravzaprav brez argumentov odločala, se pa seveda kaže, ne direktno, ampak se bo indirektno, da zato imajo razne parcele, razne vikende, razne jahte.../Izklop mikrofona./..

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni kolegi in kolegice!

Nacionalni program izgradnje avtocest, nasploh izgradnja avtocest je sigurno prvovrstna medijska tema in ne samo medijska tema, ampak tema, ki je okupirala in bo okupirala vse vlade in nenazadnje tudi nas poslance v bodoče in je okupirala v preteklosti. Videli smo, kako in na kakšen način se je ta tema obravnavala v preteklosti. Nekateri poslanci in tudi poslanske skupine so dovolj jasno izpovedali svoje mnenje o uvedbi preiskovalne komisije.

Da je to pomembna tema se je zavedala tudi Vlada in nenazadnje naša koalicija in je zato na svoji seji 11. 12. ustanovila medresorsko delovno skupino iz predstavnikov Ministrstva za promet, Ministrstva za finance, Ministrstva za gospodarstvo, Urada za makroekonomske analize ter družbe Dars. Ta delovna skupina je bila ustanovljena z namenom, da pripravi predlog ukrepov za financiranje avtocestnih in cestnih programov ter ponovno proučevanje celotnega cestnega sistema v Republiki Sloveniji.

Ta skupina je po dveh mesecih dela analiz prišla do naslednjih ugotovitev. Obstoječi model financiranja avtocestnih programov kratkoročno in dolgoročno ni vzdržen. To se pravi, da obstoječi sistem financiranja ne kratkoročno ne dolgoročno ni vzdržen, ker je delež dolga v financiranju prevelik oziroma narašča prehitro. Zakaj so taki vzroki, je vprašanje oziroma teh vzrokov je kar preveč in nekaj. V naslednjih letih se pričakuje še večje naraščanje in pričakuje se naraščanje razkoraka med koncesijsko dajatvijo in letnimi finančnimi obveznostmi. Seveda se lahko ugotovi, da je več vzrokov za tako nastalo situacijo: posplošeno zadolževanje za namen izvedbe letnih programov in projektov po letu 2004, ob sočasnem krčenju proračunskih sredstev, Zakona o namenskih sredstvih iz leta 2002 za obdobje 2004 in 2008, zahteve po investicijah zunaj avtocestnega omrežja, teh je bilo okoli 500 milijonov evrov, ki ne generirajo cestnin in s tem koncesijske dajatve, ampak predstavljajo le dodatno obremenitev za že tako premajhen kolaček, v zadnjem obdobju financiranja obnov na že zgrajenem avtocestnem omrežju, pretežno z zadolževanjem, in to zadolževanje je bilo kar obsežno, letno 60 do 70 milijonov evrov, povečanje investicijskih vrednosti na nekaterih odsekih, odprt avtocestni sistem do uvedbe vinjetnega sistema, ki je omogočal pobiranje cestnin samo na 70% prevoženih kilometrov po avtocestnem omrežju, čeprav vemo, da smo ta

sistem uvedli ravno zaradi tega, da bi se en del sredstev prelival v financiranje prepotrebne izgradnje avtocest ter uvedba avtocestnega sistema, ki ne prinaša dodatnega cestninskega priliva.

Višina cestnine se je v obdobju 2004 in 2008 nominalno povečala le za 2,4% pričakovano naraščanje pa je bilo daleč večje. Zaradi tega je bil primanjkljaj sredstev pogumen. Za dokončanje osnovnega avtocestnega programa po nacionalnem programu izgradnje avtocest potrebuje Dars približno 1,6 milijarde evrov.

Zaradi vseh navedenih razlogov Dars v okviru finančnega inženiringa nacionalnega investicijskega programa ni sposoben finančno vzdržno izvesti dodatnega avtocestnega programa, ne tako imenovanih razvojnih osi. To je žalostno dejstvo, ampak kruta realnost, do katere smo prišli s politiko, ki smo jo do sedaj vodili. V skladu z ugotovitvami je ta medresorska skupina pripravila predlog kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov.

Določeni ukrepi so sigurno prepotrebni, verjetno pa bi bilo dobro nadaljevati z načrtovanjem in snovanjem elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku za vsa vozila, ker ta je tudi tak, da prinaša prilive, vsakodnevne prilive ter nadgradnja razmerja med Darsom in agendskim in koncesijsko pogodbo s ciljem vzpostavitve pravega koncesijskega razmerja. Pravo koncesijsko razmerje med Darsom in državo ni bilo vzpostavljeno ter tudi redne pogodbe niso bile realizirane. Vse dosedanje ekonomske in pravne analize so pokazale, da glede na obstoječo pogodbo urejanja odnosov, ne gre za pravo koncesijsko razmerje. To koncesijsko razmerje je treba vsekakor dobro nadgraditi in ga dodefinirati.

Glede na to, da je cilj preiskovalne komisije po zakonu o parlamentarni preiskavi, da se o javnih zadevah, zadevah javnega pomena ugotovi in oceni dejansko stanje, jaz osebno pričakujem od te komisije, da bo na podlagi ocene o dejanskem stanju pripravila tudi podlago za odločanje v Državnem zboru, in sicer ne samo o političnih odgovornostih in vplivih nosilcev javnih funkcij ter tudi predlagala možne spremembe zakonodaje za določeno področje, tako kot jih je tudi predlagala oziroma nakazala ta medresorska komisija. Preiskovalna komisija je vedno bila prvovrstna tema in kot taka prvovrstna tema določen bav bav za nekatere. Glede na dosedanje izkušnje vseh dosedanjih preiskovalnih komisij, smo videli, da niti ena izmed teh preiskovalnih komisij ni imela tiste značilne čarobne paličice, ki bi uspela razrešiti vse zadeve. In tudi ta preiskovalna komisija bo mogoče le uspela narediti določen korak in predlagala Državnemu zboru, da se stvari na tem področju nekoliko bolj razčistijo. Zame bi bilo dobro podrobneje analizirati uvedbo odprtega sistema cestninjenja in še posebej vinjetnega sistema, ki sta povzročila tak primanjkljaj sredstev v tako prepotrebni blagajni.

To je povzročilo kar velik primanjkljaj in mislim, da bo to problem, ki ga bomo čutili tudi v naslednjih letih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Eva Irgl. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Že zadnjič, ko smo govorili o letnem planu razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2009, sem jasno povedala, da imamo v Sloveniji velik in resen problem na področju cestne problematike, saj prihaja do namenskega zavračevanja z izgradnjo cestnih povezav, natančneje avtocest, s tem pa seveda prihaja tudi do zviševanja cen za izgradnjo. In potem dobimo na koncu ne vem kolikokrat višje zneske za izgradnjo, čeprav je bil na začetku planirani znesek bistveno nižji. Seveda vse to gre iz davkoplačevalskega ali pa tudi javnega denarja.

Že zaradi tega je treba uvesti preiskovalno komisijo, o kateri danes tukaj govorimo. Seveda pa me obenem zelo čudi, da pravzaprav koalicijskih poslancev sploh ni danes v tej dvorani. Mogoče imajo kakšno slabo vest. Ko je minister Vlačič nastopil svojo funkcijo, sem sama dejala, da se mi zdi, da bi lahko bil dober prometni minister. Ampak samo pod pogojem, če bo kot prometni minister znal stopiti na prste cestnim lobijem, znotraj njih stopiti na prste tem klientelističnim povezavam, pa tudi koruptivnim dejanjem, ki jih je v naši državi sicer zelo težko odkriti. Ko pa jih vendarle odkrijemo, potrebujemo pa še za to bistveno več časa, da te storilce, ki so odgovorni za takšna dejanja, obsodimo. Ker so zelo močne politične povezave med cestnimi lobiji in sodišči, se dogaja, da pravzaprav ničesar ne razrešimo. Vse pometemo pod preprogo. Po mojem mnenju to postaja že kar izjemno nehigienično in ne dobro za ta družbeni prostor, v katerem se nahajamo. Pravzaprav gre za neke vrste začarani krog, kjer drug drugega ščitijo. Ko pa pride do neke točke, ko bi nekdo moral biti za neka dejanja, ki so bila dokazana, obsojen, potem se to pomete pod preprogo, in se reče, da saj mogoče pa ni bilo vse tako slabo v tem dejanju.

Da se vrnem nazaj. Sama sem od ministra Vlačiča dejansko pričakovala, da bo proti takšnim navezavam nastopil ostro, da bo naredil red na tem področju in da bo poskrbel za strikten nadzor nad porabo denarja, ki se iz državnega proračuna izteka za izgradnjo avtocest in ga navadno zmanjka že ob postavitvi temeljnega kamna. Se pravi, že takrat, ko začnemo z izgradnjo avtocest, imamo sicer predviden nek znesek, ampak vedno znova moramo ta znesek povečevati. Tukaj se mi zelo resno postavlja vprašanje oziroma me resno zanima, kdo pravzaprav dela te izračune, na podlagi česa nastanejo - koliko bo neka gradnja stala, če pa se na koncu vedno preseže znesek, ki je bil najprej predstavljen. In še delo, to si moramo biti na jasnem,

ni vedno opravljeno tako, kot bi moralo biti. To lahko vidimo tudi danes, ko se vozimo po avtocestah, ko na vsakih 5 metrov stojijo opozorilne table, da se nekaj popravlja, da se sanira, da se skratka obnavlja avtoceste. Ampak veste, kaj je zanimivo - največkrat kar brez delavcev. Se pravi, v tej državi imamo očitno ceste, ki se same sanirajo in tudi same popravljajo. Unikum in fenomen v Evropski uniji. Denar pa, "puf", verjetno odleti nekam v zrak.

V obdobju Janeza Janše oziroma vlade Janeza Janše se je začela razbijati ta nenormalna cestna mreža, ki je gradila leta in leta in še danes gradi, ki ji je bilo tudi omogočeno, da zavlačuje s postopki. Posledice pa lahko čutimo tudi danes. Tudi čisto takšne konkretne - slab asfalt, težave ob otvoritvah predorov, ko pada omet iz predorov. Vlada Janeza Janše je želela takšnim nečednim poslom narediti konec. Vendar kaj se zgodi v naši državi, ko nekdo začne z nekimi postopki, ki bi začeli delati to slovensko državo normalno? Takrat se po večini niso spraševali, ali je res prihajalo do koruptivnih dejanj, se pravi, to ni bilo ključno vprašanje, ampak je bilo ključno vprašanje, kako je mogoče, da so z marico prišli po gospoda Zidarja. Kako je lahko ta slovenska policija tako grozna, da si drzne kaj takega? Vendar pa to niti ni tako pomembno. Tisto, kar mene v tem trenutku najbolj skrbi pri vsej stvari, in tudi zato trdim, da je uvedba preiskovalne komisije upravičena, je dejstvo, da obstaja utemeljen sum, da gre v primeru cestnih lobijev za prikrito in usklajeno politično delovanje, kar pa ima za posledico negospodarno trošenje davkoplačevalskega denarja, za posledico ima korupcijo in seveda klientelizem. Skrajni čas bi že bil, da bi v tej državi naredili konec takšnim kupčkanjem pod mizo, malverzacijam ter da bi končno lahko ustvarili red, kjer se bodo spoštovali zakoni, kjer bodo koruptivna in klientelistična dejanja obsojena, ne glede na politično pripadnost, ne glede na obarvanost, da naredimo končno konec okoriščanju posameznikov.

Že zadnjič, ko smo govorili o letnem planu razvoja avtocest, sem govorila o odseku izgradnje avtoceste Razdrto - Vipava oziroma Rebrnice, od koder tudi sama prihajam in se seveda stalno soočam s težami na tej magistralni cesti. In tako kot vsi, ki prihajamo s tega konca, upravičeno pričakujemo, da bo ta avtocestni odsek končno zgrajen. Že takrat sem povedala, da se je namensko zavlačevalo z izgradnjo, namensko se je zavlačevalo z razpisi, z njimi se je tudi manipuliralo, denar pa se je očitno iztekal tudi v zasebne žepe. Seveda pa so obenem javnost vsi spretno zavajali s tem, da se ta odsek toliko časa ni zgradil oziroma ni zgrajen zaradi zgolj zaradi konfiguracije terena in pa spolzkosti terena. In ko se je vlada Janeza Janše odločila, da temu končno naredi konec, da bo stopila na prste vsem tistim, ki se ukvarjajo s temi nečednimi posli, so takrat v današnji vladajoči koaliciji dejali, da gre zgolj za populistično

predvolilno potezo. Ampak tukaj moramo pa jasno vedeti, da gre za navadno sprenevedanja s strani koalicije, ko odpovedo vsakršni argumenti. Jasno je namreč, da vse, kar nastane pred volitvami, tudi če leto in pol prej ali pa dva meseca prej, je to predvolilno. In ker prihaja s strani politike, je seveda jasno logično, da tudi politično. Tukaj sama ne vidim nikakršne težave, saj gre vendarle za interes javnosti. Prvič, da izve, kam gre ta davkoplačevalski denar in kdo se okorišča na račun izgradnje avtocest. Drugič, zakaj tako dolgo trajajo izgradnje določenih odsekov avtocest. Tretjič, zakaj so zneski izgradnje bistveno višji po končanem delu. To so vprašanja, o katerih se moramo pogovarjati in o katerih javnost upravičeno pričakuje odgovore.

Sama ocenjujem, da je ta preiskovalna komisija pravzaprav v tem trenutku edina možna rešitev, da dobimo odgovore na takšna in podobna vprašanja, zato jo bom sama tudi podprla. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! Značilno je, da pri razpravi o odreditvi preiskave nihče od Vlade ni prisoten. Tu se kaže politična volja sedanje vlade in s strani oblasti po tem, da se bi v Sloveniji razkrile nekatere grozljive razsežnosti korupcije, nepravilnosti pri javnem naročanju, plasiranje javnega denarja, ki škoduje slehernemu davkoplačevalcu in slehernemu državljanu. Ta vlada ima drugačne prioritete. Zadnje kadrovanje ob številnih KAS-ih kaže, da so vaši kasači na čisto drugih hipodromih. Galopirajo za denarjem vaši kasači. In galopirali so že prej. Včerajšnje postavljanje direktorja Zavarovalnice Triglav, ko se je naenkrat razkrilo, da je najresnejši kandidat vladajočih vpleten v številne sumljive posle. In takšno je kadrovanje. Ta oblast, ki ima sedaj vlado, je bila pri cestnem lobiju vedno odločujoča, kljub temu da so bili ministri iz Ljudske stranke in Krščanskih demokratov. Odločalo se je v nekdanji LDS. Tam je sedel de facto minister, de iure pa je bil iz ljudske stranke. In to vsi vemo, kdo je bil de facto minister vedno na cestnem resorju. In sedaj imajo posvečeni tudi ministra.

Zaradi tega je že opazovanje današnjih okoliščin tukaj zelo zanimivo. Vladne stranke so skeptične. To je kolega Anderlič rekel: misija nemogoče. Zares se bojijo take preiskave. Tisti del DeSUS-a, ki predstavlja tiste, ki so DeSUS ustanovili kot transmisijo neke druge stranke, je proti. Upam, da niso vsi poslanci tega mnenja. Da tisti, ki so kasneje zraven prišli, imajo resen političen namen, da so za to, da je v tej državi nekaj transparentnega. Mene ne preseneča. Tako kot je bilo povedano, ob postavljanju vašega ministra se je pokazalo, kdo roko drži na njih, kako se

odloča, čeprav niso člani stranke, so pod kontrolo. In tako imamo situacijo, da ni interesa. Ne nazadnje tudi v imenu največje vladne stranke je diskutirala kolegica, ki drugače skoraj ne diskutira, ki se ukvarja z bibliotekarstvom, tako ste ji naročili. Mene to ne čudi.

Šel bom v zgodovino. Cestni lobi, cestno področje je področje, kjer se je v tej državi ukradlo največ denarja. Milijarde in milijarde so šle za privatizacijo, za lastninjenje. Milijarde in milijarde so šle v zasebne objekte, v nakupe kmetij določenih ljudi, ki so zaradi teh potreb postali kmetje - formalno, čeprav se ukvarjajo z drugimi filozofijami. Milijarde in milijarde je odšlo tega denarja. Zaradi tega tisti, ki so imeli koristi, tudi politične stranke, ki so od tega imele največ koristi, so danes nezainteresirane za razčiščevanje. Kako močan interes je bil za to, da se ohrani vpliv na ta lobi ponazarja situacija, ko je leta 2000 zmagala močno Liberalna demokracija. Minister je bil gospod Bergauer in Ljudska stranka je šla v koalicijo. Tone Bergauer je bil toliko spreten, da je logiko in načine, kako se dela v LDS-u, pogruntal. In včasih je znal LDS-u obljubiti, da bo tako naredil, naredil je pa po svoje. Ko so ustvarjali koalicijo, so Ljudski stranki rekli, lahko obdržite ministrstvo, samo Bergauerja ne smete imeti. In potem so, jaz pozitivno kolega Presečnika omenjam tu, kakorkoli boste raziskovali, njega osebno ne boste mogli vplesti, da je bil pri kakšnem denarju za svoj račun. Jaz mu toliko verjamem. Ampak vedeli ste že naprej, da je on tak človek, da ne bo vztrajal pri odločanju, da bodo drugi v zakulisju vodili, da bo LDS ohranil primat. .../Oglašanje iz klopi./ Ja, žal je to, jaz mu afirmativno povem, da ni tak agresiven in ima drugačno moralo in se je pač mogoče včasih tudi vdal pri tem. Sistem de facto ministra in de iure ministra je bil večno na tem resorju. Upam, da je sedaj prvič, da je de facto in de iure minister v isti osebi. In to je dobro.

Ko tu ugotavljamo nekatere stvari, kaj se da s preiskovalno komisijo narediti, vidim, da se tudi nekateri podpisniki ne zavedajo namena in politične funkcije in političnega pomena preiskovalnih komisij. Ni ta inštitut zastonj v starih demokracijah. V medijih se vsi norčujejo, da pri nas preiskovalne komisije nič ne dosežejo. Pa ni res. Kolega Pukšič je povedal, kaj je dosegel, kako so se tresle hlače in takrat je Elan ostal slovenski, drugače bi že bilo vse razpredeno, določeno, kako gre v tuje roke in kako bodo tam sesali koristi in denar. Potem so morali čez noč najti denar za dokapitalizacijo, za obnovo dejavnosti Elana, ampak potem se je pa naredil drug načrt. To je krvosesno podjetje, tam so z nagradami takratni direktorji s silnimi milijardami sodelovali in še enkrat pripeljali Elan pred stečaj, ker se pač njihov originalen načrt ni uresničil, ker ga je preprečila preiskovalna komisija.

Preiskovalna komisija bo tudi v tem primeru imela tektonske posledice, to vam zagotavljam. Preiskovalne komisije so politične komisije in že danes, recimo, 19. točko lahko potrdimo in jo bo vsaka preiskovalna komisija na podlagi odgovorov prič, ki se bodo izmikale pravim odgovorom, ki bodo ščitile - mnoge priče bodo ščitile korupcijo, netransparentno rabo javnega denarja, nepravilnosti pri naročanju, pri projektiranju. Lahko rečemo: ne da obstaja sum, ampak da so obstajale interesne skupine in njihove povezave z nosilci javnih funkcij, njihov koruptivni vpliv na organe vodenja nadzora Darsa in pri izbiri izvajalcev gradbenih del za dosego neupravičenih koristi. To bo komisija, vam zdaj zagotavljam, morala zapisati, ker se to ve in to je namen komisije, da to zapiše. Kapital bo seveda naredil vse, da bodo danes negativni komentarji o preiskovalnih komisijah v naših medijih - vsaj nekaterih, ki so vodeni. Razpisala se bo o neuspešnosti, pa ni res, četudi je v tej državi kapital in finančna oligarhija tako strašno močna na podlagi judeževega denarja, ki ga je izropala iz žuljev delavcev in kmetov. Četudi je tako močna, imajo parlamentarne komisije svoj vpliv. Škoda, da je nismo ustanovili in je tudi krivda nas, pa nismo imeli dovolj podpisov takrat leta 2000, da bi jo uvedli takrat, pogledali v projekt Trojane, kot je bil zastavljen, verjetno bi marsikaj preprečili. Takratni trasi - ko sem postal poslanec, je bilo že vse sprejeto za to traso - je politika v zaledju Drnovška pogruntala, takratni LDS, da Drnovšek vztraja pri trasi skozi Trojane. Jaz sem to imenoval izlaška trasa, zaradi interesa, da domačemu kraju nekaj pomaga. In kot pijavke so se usedli vsi na to, so podražili projekt čez vse možne meje, traso s tuneli in viadukti, dvignili avtocestno traso, 30 metrov nad sedanjo traso. Veste, to je nonsens, da avtocesta ne poteka nižje od sedanje, ki gre po terenu, ampak ob tem je bilo mogoče graditi kilometre in kilometre nadvozov, viaduktov in kilometre in kilometre tunelov.

Zadnjič se je pri tunelu Markovec pokazalo, da je pri enem kilometru tunela okrog - mislim, da 6 milijonov - se pravi, ne vem koliko milijonov evrov, mogoče ceneje graditi.

Gospod Zidar je rekel, za ta denar, ki ga je dal najnižji ponudnik - se ne da graditi. In se je pohvalil, da je zgradil 60 kilometrov tunelov in po tistem računu, če primerjamo oceni, tako kot so bile pri tunelih cene višje, 360 milijonov več evrov, kot bi jih, če bi se javna naročila transparentno sprejemala. Če ne bi bilo tukaj povezav s politiko, s tega konca, vašega. To se pravi, na 60 kilometrov pa 6 milijonov evrov na enem kilometru tunela. In kam je šel ta denar? Vemo, kam je šel. Zaradi tega so tako močne te stranke, da lahko v medijih vse dosežejo, povsod lahko vse dosežejo, s poceni ali pa z ukradenim denarjem se marsikaj doseže. In pogledajte, tudi to bo sigurno v tej komisiji, da je prišlo do favoriziranja posameznih ponudnikov. Absolutno bo to sklep komisije. Spomnite se ob Trojanah, zamenjave kasete, zamenjave ponudbe

nič se ni raziskalo. Pa je bil tak poseg, da je nekdo imel možnost zamenjati ponudbo, ker je bila konkurenčna ponudba nekoliko cenejša. To so strašne malverzacije, ki jih danes s svojim interesom za to preiskovalno komisijo podpirate. Veste, zakaj podpirate, koliko tega denarja vam je pomagalo na oblast, tudi veste. In če ne bi bilo takrat tiste trase oziroma teh pijavk, ki so se na Drnovšku ustvarjale na tej trasi čez Trojane usedle, bi lahko s tistim denarjem do Pinc zgradili avtocesto, izključno z dostavnim pasom, ki ga je "de facto minister" črtal, "de iure minister" pa ni imel možnosti in pa moči, da bi pustil pri življenju tisti odstavni čas. In danes Prekmurci trpijo, tako kot trpijo pri Muri in pri vsem drugem, ker se je na njih davno pozabilo. Podobno je s traso Rebrnice pa čez Vipavsko dolino. Interes lobijev po čim bolj zahtevnem gradbišču. Trasa je zaradi burje speljana napačno, bi morala biti po robu. Vemo. Iz mnogih razlogov je stvar narobe. Rebrnice se gradijo ne vem, kako dolgo, zato, da potem nekateri govorijo, da so za to krivi Hvalica in ne vem kateri lokalni politiki. Ja, poslušajte, Ivo Hvalica je rekel, poklekнем pred ministra, če bo dal prioriteto, da bo to naredil v določenem času. Sedaj pa jih v kolumni namakajo, da so ti poslanci, ki iz pomladnih strank prihajajo, najbolj odgovorni. Torej, skozi to se je razkrila transparentnost, da je bil to politični projekt zavlačevanja ceste čez Rebrnice in skozi Vipavsko dolino, da se bo lahko "politično namakalo pomladno stran", da ni za svoje dovolj naredila. Minister, ki je bil iz Ljudske stranke, ni mogel nič narediti, ker so lobiji, ker so centri moči odločili. In to se mora razkriti v preiskovalni komisiji. Tako tisti kolegi, tudi podpisniki, ki mislijo, da med nosilce javnih funkcij spadajo samo ministri ne ve, to je širok krog ljudi! Ne se bati, res je obseg tega neverjeten in tudi obseg te preiskovalne komisije. Treba je dati celoto na rešeto. Ni druge pomoči! In kolegi poslanci s s tiste strani, ki niste vpleteni v te zadeve, bodite angažirani in se danes izločite, ker to bo streslo in tektonske posledice imelo. Upam, da smo še normalna država, ki tudi včasih post festum, prepozno, ampak kljub temu reče bobu bob. Ta preiskava je v javnem interesu. O tem ni dvoma. Ta preiskava je še kako v javnem interesu, kajti šle so tako silne milijarde denarja, da morebitna trgovina z orožjem - vse skupaj, kar se je legalno prodalo - je pljunek v morje proti temu. In vendar je gospa Spomenka Hribar rekla, da trgovina z orožjem ima isti simbolni in negativni moralni pomen kot poveljni poboji. Ne vem, če bo rekla, da je to še dosti hujše kot poveljni poboji, malverzacije pri cestnem lobiju. Naj se danes sooči s tem in naj pove, ali je to še dosti hujše za slovenski korpus.

Kolegice in kolegi! Ni se zgodil samo šentviški predor. Zgodile so se strašne nečednosti. Zaradi tega še danes gradimo avtoceste, čeprav bi morale biti že pri Đevđeliji, če bi jih Slovenci gradili za ta denar. Zaradi tega je treba preiskovalno komisijo čim prej formirati in jo opremiti s

potrebnim suportom. Ampak tudi tu parlamentarna administracija zavlačuje in takim komisijam ne da dovolj strokovnega suporta. Odkar se preiskujejo ti lobiji, potem dobi sekretar tri komisije. Včasih, ko je pa Anderlič imel preiskovalno komisijo, je pa lahko potegnil kateregakoli sekretarja od zunaj. Cviklove komisije imajo ekspertize, strokovni suport. Ko bo pa ta komisija zahtevala plačane eksperte, bodo pa rekli, da je treba šparati, recesija. Torej, še kako podpiram ustanovitev te preiskovalne komisije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. V predstavitvi stališča Poslanske skupine sem izrazil dvom oziroma razmišljanja v naši poslanski skupini, da za ustanovitev te parlamentarne preiskovalne komisije ni osnovni namen razkriti ali ugotoviti dejanskega stanja, ampak da je bolj namenjeno čemu drugemu. In po tako bogatem nastopu predhodnika je to zagotovo še bolj utrdilo moje prepričanje, da bo to namenjeno vse čemu drugemu, če smo poslušali kolega Jerovška, kako je enostavno prišel z avtoceste do povojnih pobojev, potem vemo, kako bo v tej preiskovalni tudi na dnevnem redu vse mogoče in nemogoče.

Ko sem poslušal kolegico Evo Irgl, ki je žal šla ven, bi ji povedal, da sem se spomnil na pravljico o Trnuljčici. Ne toliko zaradi lepote, ampak predvsem zaradi spanja. Očitno, kot da bi prejšnji mandat nekateri prespali ali pa, da ga ni bilo. Zato je težko razumeti razpravljavce, ki vse vedo, ki vedo za zasebne milijarde, milijarde, ki vedo za judežev denar, ki očitno vedo tudi za prekupčevanje z orožjem, ki je kaplja proti temu, kaj se je dogajalo v gradbeništvu in da v teh štirih letih, v obdobju, ko so bili na oblasti, niso izkoristili vseh legalnih institucij te države, da bi pokrenili vse potrebne postopke, da bi se tisti, očitno jih poznajo, sankcionirali in da bi se te nepravilnosti ugotovile. Zato danes ugotavljati, ustanavljati takšno komisijo spominja na že vidno in to je preiskovalna v prejšnjem mandatu o Mercatorju, kjer se praktično zaradi toliko števil primerov ni ugotovilo tistega bistva, kaj se je dejansko zgodilo pri sporni prodaji deleža Mercatorja. Zato je težko verjeti, da bo ta preiskovalna parlamentarna komisija korektno opravljala svojo delo. Jaz sem še vedno optimist in upam, da bo kljub temu tako in bom to najlažje ugotovil takrat, ko bo tudi pripravljen program tistih objektov, tistega obdobja, tistih zadev, ki se jih bodo člani komisije dejansko lotili.

Kolega Jerovšek je danes pogrešal predstavnike Vlade, pa žal, ga ni tukaj, da bi ga vprašal, katere Vlade pa, saj so bile štiri vlade v tem obdobju od leta 1996, kar bo obsegala ta parlamentarna preiskava, in še najmanj aktualna vlada in je verjetno tudi logično, da takšne zadeve je bolje, da Vlada v tem trenutku dela na problemih, ki tarejo Slovenijo, kot pa da

poslušaj razmišljanja o vsem tem, kaj se je dogajalo v teh letih. Zato je mogoče čisto konkreten predlog, da se bo preverila verodostojnost ali namen novoustanovljene komisije takšen, da pogleda konkreten primer ob zaključku mandata prejšnje vlade, ki jo je vodil gospod Janez Janša - sprememba trase 3. razvojne osi. Mogoče boleča tema za koga, pa vendar. Sprememba trase se je zgodila ob izrazitem nasprotovanju Ministrstva za kmetijstvo. Vsa stroka nasprotuje tej trenutno veljavni trasi, pa vendar je nekaj dni pred zaključkom mandata takratni minister za kmetijstvo, gospod Jarc, podpisal soglasje in je bil sklep vlade, da se prične z državnim lokacijskim načrtom za novo traso. Če to ni eklatanten primer vpletenosti verjetno tudi politike, tudi nosilcev javnih funkcij - težko bi trdili, da ni. Zato bi bil mogoče konkreten predlog, da se ta najbolj aktualen primer pogleda, ker se tudi še da marsikaj rešiti. Ne nazadnje se lahko na ta način še zaščiti ogromne površine najbolj rodovitne zemlje v spodnji savinjski dolini v občini Braslovče. To je dober primer, ki kaže, da v vsakem obdobju prihaja do teh pojavov. Zato je tudi prav, da se s parlamentarno preiskovalno komisijo to razišče. Pa vendar čudi ravno ta izguba spomina za zadnja štiri leta in se zdaj vračamo v obdobje, ko po nemarnem omenjamo ime, žal pokojnega, bivšega predsednika dr. Drnovška.

Zato ponavljam svoje mnenje, da bomo z veseljem sodelovali pri tej preiskovalni komisiji tudi zato, da bomo sproti priče, kaj se s to preiskovalno komisijo dogaja. Glede na obseg je najmanj, kar lahko rečemo, da je neizvedljivo, lahko pa je izvedljivo v posameznih segmentih.

Težko je poslušati, vsaj meni osebno, kako se z nastopi v parlamentu - konkretno mislim na gospoda Jerovška, da mi ne bi kdo drug repliciral, njega bom ponovno imenoval, gospod Jerovšek - z levo roko meče na mizo ali pred ljudi izraze "ukradenega ogromno denarja", "grozljive mahinacije", "judežev denar", "tektonski premiki", kaj vse se je dogajalo, pa se vendar ob tem ne ukrepa. Verjamem, da ni niti korektna izjava, da so pod vprašanjem pokojnine upokojencev. Tiste so pod vprašanjem toliko kot naše poslanske plače, ker gredo približno iz istega vira in zato ni treba, da bi s takimi nastopi grenili in spravljali v dvom upokojence, ki, verjamem, težko živijo, ni pa treba, da se s takimi izjavami njihovo življenje še poslabšuje.

Mislim, da je razmišljanje samo za nazaj pač način nekoga, da odvrne pozornost od tistih stvari, ki so se delale v prejšnjem mandatu. Zato je bilo toliko malo narejenega na razčiščevanju za nazaj in se je danes kot opozicijska stranka zopet odločila za vložitev zahteve po parlamentarni preiskavi.

Ponavljam, sam jo podpiram, vem, da je potreben in pomemben institut, vendar je velika nevarnost, da se zlorabi in si tega ne želim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Tudi sam sem mnenja, da bi bilo za državo Slovenijo in za davkoplačevalce bistveno bistveno boljše ugodno, če bi imeli takšno preiskovalno komisijo že nekaj let prej. Prepričan sem, da bi takšna komisija prispevala k temu, da se ne bi gradnja cest, avtocest v bistvu iz leta v leto povečevala in to bolj, kot pa je bila prisotna inflacija. To je bilo neprimerno več podražitev, z višjimi skoki. Nedolgo tega kar sem se pogovarjal z enim strokovnjakom za gradnjo avtocest, ko mi je odkrito povedal, da je cena izgradnje, govorim o izgradnji, avtocest v Sloveniji zagotovo vsaj 30% dražja, kot bi bila to neka normalna cena ob upoštevanju normatizacije, dobička, itd. Pomeni, da se samo pri izgradnji vsaj 30% pri nas cene višje kot bi bile sicer.

Če pogledamo še drugi moment, ki se pa mi zdi še toliko bolj pomemben, pa je ta, da so pa tudi verjetno projektiranja bila načrtno takšna, da so bile te cene že po sami projektni vrednosti bistveno višje, kot bi bile sicer. Zakaj do tega pride ali pa zakaj je do tega prišlo? To ni prišlo čez eno leto, iz leta v leto se je ta mreža ustvarila, pletla. To so bili projektanti, so bili nadzorniki so bili seveda tudi izvajalci in, ko je bil enkrat zaprti krog, je v bistvu bilo nemogoče na enostaven način v to sfero priti, raziskati - in danes smo tam, kjer smo. Podoben primer je tudi na visokih gradnjah. Tudi tam, kjer se gradi za državni denar, so te cene enormno previsoke. Nekaj primerov. Onkološki inštitut. Prva načrtovana vrednost se je takrat gibala, govorimo še o tolarjih, ker so bili tolarji, je bila nekaj čez 3 milijarde tolarjev. Končna vrednost, mislim, da je bila okoli 14 ali celo več. Petkrat dražja investicija. S tem da se še danes srečujemo s tehničnimi rešitvami, ki ne ustrezajo tistim pričakovanim standardom. Ravno tako šentviški predor. Mislim, da je s 30 milijonov prvotne vidnosti, to je pa zdaj že v evrih, šlo na skoraj 150. Tudi tukaj petkrat dražja. In tukaj so projektanti tisti, ki iščejo najdražje rešitve. Nenazadnje saj so oni plačani, izgleda, z nekim deležem od vrednosti projekta in je v osnovi zainteresiran, da bo iskal take projektne rešitve, ki bodo najdražje.

Tukaj danes slišati, da bo ta preiskovalna komisija v bistvu samo zapravljanje denarja, da ne bo nobenih izsledkov, nobenih zaključkov - jaz sam tega mnenja ne delim. Prepričan sem, da tisti denar, ki se bo pač za delovanje te komisije porabil, bo v bistvu kaplja v primerjavi s tistim, kar se bo zagotovo na podlagi teh raziskav tudi dogodilo ali pa bo vplivalo na izvajalce in pa tudi na bodoče gradnje naših cestnih infrastruktur. Kajti prepričan sem, da se bo marsikakšna stvar spremenila v smislu bolj racionalnega projektiranja in tudi izgradnje.

Komisija, ki jo ustanavljamo, bo ugotavljala politično odgovornost, kajti drugih pristojnosti nima. Prav je tako. Kajti to, kar sem prej omenjal, o tem zaprtem krogu med projektanti, izvajalci, nadzorniki, je zagotovo bila vključena politika, kajti brez politične podpore ali pa vsaj tihega soglasja tega ne bi bilo oziroma se tega ne bi dalo ustvariti.

Je bilo tudi danes slišati, da bi moralo to raziskovati naše tožilstvo, naša policija. Strinjam se, da bi bilo to v marsikaterem primeru upravičeno, vendar, kdor pobrska po spominu, bo lahko ugotovil, da je bila velikokrat marsikakšna sprememba zakona narejena prav v cilju, da se kakšne takšne lumparije, ki so se dogajale, ne bi dalo odkriti ali pa da so zadeve zastarale. Tako sem trdno prepričan, da pravno, po veljavni zakonodaji s številnimi luknjami, ki so bile namenoma pri pripravljavcih zakona narejeno - s podporo najvišje politike - bi bilo sedaj tudi, če bi to policija raziskovala, verjetno marsikakšen primer zaradi tega nemogoče raziskati in bi bilo to delo v bistvu bolj zaman, kot pa bo delo te komisije.

Zato verjamem, da bomo z delom te komisije, še posebej, če bodo ostale parlamentarne stranke predlagale ljudi, ki bodo zainteresirani oziroma poslanke in poslance, da bodo delovali konstruktivno, da jim bo cilj raziskati vsa ta ozadja in te dogodke v preteklih 15-ih letih in da bo v Sloveniji v bodoče gradnja cest cenejša ali vsaj primerljiva z drugimi državami. Bi pa verjetno veljalo razmišljati, da bi se ustanovila komisija, kot sem že omenil, tudi za visoke gradnje, kajti tudi tam so verjetno stvari oziroma zagotovo enake, kajti ne nazadnje je tudi eno in isto podjetje, vsaj eno, ki je v Sloveniji dovolj znano - SCT, v vseh teh zgodbah od onkološkega instituta do gradnje viaduktov in ostalih infrastruktur. Pomeni, da so igralci enaki.

In samo še ena stvar. Upam, da bo imelo vpliv tudi na tako imenovane obnove naših avtocest. Jaz se tudi vozim vsak dan iz Novega mesta v Ljubljano in tudi drugje in velikokrat se sam sebi čudim, kje so bile potrebe, da se tako temeljito rekonstruirajo avtocestni odseki, ko v bistvu ni bilo nobenih takšnih ali drugačnih poškodb. Tudi zdaj, če se vozimo mimo Ljubljane po južni obvoznici, kakšni posegi so, ki bodo davkoplačevalce stali milijone evrov, pa sem trdno prepričan, da to zdaj še ne bi bilo potrebno, ni bilo nobenih takšnih napak, ampak je to dogovorjeno vnaprej, to je zagotovljen posel. In mislim, da bo takih stvari še veliko v prihodnje, če ne bomo poskrbeli za to, da se vzdrževanje in rekonstrukcije izvajajo resnično takrat, ko je to potrebno.

Tako verjamem, da bo ta komisija s svojim delom dosegla svoj namen.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi! Čeprav lahko izjavim, da sem eden tistih povprečnih državljanov, ki jim ni vseeno, ki jih boli, ki so togotni, ki so včasih tudi besni, takrat ko gre za sum ali za dokazano dejanje korupcije ali nečednih poslov - toliko bolj v primeru ustanavljanja te preiskovalne komisije in preiskave v zvezi z ugotavljanjem politične odgovornosti v sistemu gradnje hitrih cest, avtocest. Lahko rečem, da me še tista mera optimizma, ki jo nosim v sebi, nekako mineva. Mineva zaradi tega, ker so se že ustanovljale preiskovalne komisije, izvrševale preiskave, komisija na komisijo, preiskava na preiskavo, ko pa pogledamo rezultat vseh teh preiskav in komisij, je bera rezultatov silno borna. Malo je primerov, da bi bil na podlagi teh preiskav kdo obtožen in obsojen, da bi mu bila konkretno dokazana krivda. Na tak način gre tudi za krilatico, če hočeš, da se česa ne bo ugotovilo, potem ustanoviš preiskovalno komisijo, ki tega zanesljivo ne ugotovi. A to je del mojega pesimizma, s katerim gledam na ustanovitev preiskovalne komisije, ki je ustanovljena, ki bo delala, in ji sam želim vse najboljše. Vendar pa tak zalogaj in breme, ki si ga je komisija zadala, se pravi, preiskavo vseh dejanj od leta 1996 vse do danes, je tako silno, težko in močno, da verjetno nisem edini, ki sem skeptičen v tej dvorani, pri čemer vidim, da je čedalje manj poslank in poslancev. Verjetno je še kdo izmed nas tak, ki ne verjame v uspeh te preiskovalne komisije.

Na žalost se poleg te skepse vsiljuje tudi drugo dejstvo, da se komisija ustanavlja zaradi nečesa drugega. Da je izvirni namen te preiskovalne komisije nekaj drugega, ne samo to, kar naj bi preiskovala. Ne nazadnje, če pogledamo obdobje od leta 1996 naprej, so bile različne vlade in vse vlade so imele vgrajene sisteme, po katerih bi se lahko na legitimen način ugotavljala odgovornost, ne samo politična, kazenska in materialna odgovornosti vseh tistih, ki so - če so, saj je bil do zdaj samo sum - počeli neke nečiste posle. Vse te vlade so imele to možnost in priložnost, da bi to naredile. Vendar mi si danes nalagamo to breme, da bomo za 13 let nazaj ugotavljali dejstva, ugotavljali odgovornost in nekaj dokazovali. Veste, potem pa moramo biti ali naivni ali idealisti, če verjamemo v to, da bomo prišli do realnih rezultatov. A dokler imamo sistem in Računsko sodišče in tožilstva in policijo in ne nazadnje še mnogih drugih represivnih organov, dokler imamo ta sistem legitimen, potem ne vidim razloga, da bi se nekako podvajalo, da bi prevzemali neke težke naloge in težka bremena nase in opravljali to namesto nekoga drugega. Pa ne samo zaradi tega, da mi prevzemamo neko nalogo, ki ni naša, izvirna. Jaz mislim, da ima Državni zbor veliko, veliko več izvirnih, elementarnih nalog in zadolžitev, ki so nekako vitalnega in ključnega pomena za razvoj države. In zopet ustanovitev ene take komisije, ki bo imela kup dela, najbrž da odmika našo vsebino,

vsebinsko Državnega zbora od tiste elementarne. In zopet zapravljamo energijo za nekaj drugega, kar mogoče ni toliko nujno, a je pomembno - kot sem na začetku samo omenil, so pomembne tudi te stvari, kot je korupcija in kot so nečedni posli, da se jih razčisti. Vendar sem prepričan, da kje drugje veliko prej kot pa v Državnem zboru. Pa če že komisija, potem naj ji zaželim vse najboljše in uspešno delo. Čeprav - tako kot je kolegica Eva Irgl povedala, da prejšnja Vlada je načela gradbinski lobi in avtocestni lobi; je načela, prepričan sem, da ga je načela. Mogoče ravno na pravem mestu, da ga je načela, da ta začetek zgodbe in razčiščevanja ni bila ustanovitev raziskovalne in preiskovalne parlamentarne komisije, pač pa so bile hišne preiskave, in to v zgodnjih jutranjih urah. Torej, gre za tisto stvar, o kateri sem govoril: imamo legitimne sisteme - zakaj tisti ne opravljajo teh stvari, ki si jih sedaj mi nalagamo? In na koncu koncev ta razprava bo izzvenela kot politično obračunavanje, kot prostor za populizem, politični populizem in nastopanje pred kamerami, tiste izvirne vsebine pa verjetno se ne bo dotaknila. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala lepa. Samo podpiram preiskavo za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri izvedbi gradbenih investicij, kajti ta država ima že od svoje osamosvojitve velike težave z investicijami, tako z investicijami v zdravstvu, kulturi kot tudi in pa morda še najbolj tudi pri investicijah v avtocestno oziroma cestno infrastrukturo. Če bi lahko rekli, da vse poti vodijo v Rim, bi lahko rekli, da tudi vsi znaki in vse poti vodijo do nekaterih podjetij in do nekaterih imen, ki se v zadnjem ali pa vsa ta leta pojavljajo v vseh teh zgodbah. Omenjena je že bila pediatrična klinika, onkološki in podobno. In nekateri nam očitata, da bi tudi v mandatu naše vlade lahko kaj več naredili - zagotovo, vendar pa kar nekaj tudi smo, zato zdaj selitev pediatrične klinike, onkološkega inštituta in tako naprej. To se je vse zgodilo v prejšnjem mandatu oziroma so se stvari tako daleč pripeljale, da smo do teh objektov končno po desetletjih le prišli. In tudi na področju cestne infrastrukture je bilo kar nekaj narejenega. Morda pa je problem v tem, da v tej državi niso vse institucije - ki bi morale biti zainteresirane, da bi te stvari potekale tako, kot je treba, in da bi se kaj zgodilo - enako zainteresirane, da se res kaj takšnega zgodi.

Spomnimo se lani primera Zidar-Penko, kakšen cirkus je bil in kaj bi bilo, če bi bilo, seveda če bi sodnik dovolil preiskavo takrat tistega avtomobila. Očitno se je preveč zgodilo, kajti v tistem času ali pa da je do tega sploh prišlo, je morala zelo intenzivno delati tako skupina na tožilstvu za organizirani kriminal kot tudi skupina na

policiji, večmesečno delo je rezultiralo v nekem dogodku, potem pa je zaradi odločitve sodišča morda vsa stvar padla v vodo takrat, ko bi lahko kakšno stvar razjasnili in bi tudi danes bilo kaj več jasnega in bi na kaj več vprašanj ali pa zahtev, ki smo jih zapisali v predlog, da se uvede preiskovalna komisija, zapisali. In v resnici si lahko najbrž priznamo, da je bil to eden redkih dogodkov, ko je večina tudi državljanek in državljanov rekla: "No, zdaj se bo pa nekaj zgodilo, zdaj se pa nekaj začneja in končno bomo raziskali in ugotovili, ali in kaj je bilo narobe pri gradnji naših avtocest." In še nekaj drugih stvari smo naredili. V prejšnjem mandatu je bil zamenjan minister za promet tudi iz razlogov, ki so navedeni tukaj, ker se pač določene stvari niso odvijale tako, kot bi se morale, in morda bo tudi eden od tistih, nekdanji minister Božič zaradi svojih - morda - povezav, ki bo tudi povprašan o tem, kaj se je dogajalo in kako so stvari tekle. Tudi kar nekaj stvari se je zgodilo zaradi tega, ker se je usposobil oziroma se je omogočilo tako delo, kot bi moralo biti, na Uradu za varstvo konkurence, pa še kje. In to se je dogajalo v času naše vlade. In če bi ta vlada s svojim delom lahko nadaljevala, ste lahko prepričani, da bi se stvari odvijale v tej smeri. Očitno ima policija sedaj drugega dela dovolj, ko posebna skupina zaradi izdaje tajnih podatkov preiskuje neko zbornico fizioterapevov in najbrž v tem času pa res nima dovolj časa preiskovati kaznivih dejanj, ki so večjega obsega, ki jih lahko dejansko imenujemo organizirani kriminal.

Mi smo zapisali v naš predlog, da se sploh na investicijah v cestno infrastrukturo po pravilu dogaja, da so preseženi roki, presežena sredstva oziroma da so ob dokončanju del vsi ti projekti dražji. Tudi 400% več plačamo na koncu in najbrž je to za državljanke in državljanke zanimivo, kaj se na tem res dogaja in kam, v katero vrečo brez dna mečemo davkoplačevalski denar. Do tega, da obstajajo sumi, da neizbrani ponudniki potem nastopijo kot podizvajalci, kar kaže na to, da so se verjetno dogovorili s tistim, ki je bil izbran na razpisu in podobno.

Zato jaz ne delim teh negativnih občutkov koalicijskih poslancev, ki pravite, da se ne bo doseglo nič, da se ne bo zgodilo nič. Mislim, da bodo nekateri od akterjev, ki so bili v zadnjem desetletju, dobrem desetletju, vpleteni v vse te zgodbe, verjetno celo prvič vprašani, kako so se stvari dogajale in zakaj se je nekaj dogajalo.

Kolega iz Zaresa pravi, da je ta vlada najmanj vpletena, to je lahko res, lahko pa tudi ne, ker kar nekaj strank, ki je v tej vladi, je bilo tudi že v nekaterih prejšnjih vladah. Zato tudi težko razumem, zakaj taki negativni komentarji na vpeljavo preiskave koalicijskih preiskovalcev, če pač ta vlada nima s tem nič. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima dr. Gantar.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Bolj ko se gradnja avtocest približuje h koncu, bolj se kriminalizira in vse bolj se postavlja vprašanje strokovne in politične odgovornosti vseh, ki so sodelovali v procesu gradnje. To ni nič nenavadnega! Marsikateri tako imenovani "megaprojekt" je doživel podobno usodo tudi po svetu. Predvsem bi lahko rekli, da v zadnjih desetletjih se je naredilo veliko takih megaprojektov. To so projekti, ki zahtevajo mobilizacijo velikih finančnih sredstev, ki jih privatni sektor ne more zagotoviti. Včasih zahtevajo tudi velike tehnične in organizacijske posege in poznejše obratovanje, kot vidimo, je včasih negotovo. Obstaja obsežna literatura na temo tako imenovanih megaprojektov. Avtorji, podpisniki tega niso upoštevali pri tem aktu in akt ni optimalno pripravljen. Ti megaprojekti so zelo različni, imajo pa eno skupno lastnost. In to je, da vsi po vrsti presegajo sredstva, ki so bila načrtovana za njihovo izgradnjo. V eni knjigi, ne bom je navajal, ker vas ne zanima, recimo, projekt bostonske cestne arterije in tunela je presegel stroške za 196%. Ne za 96, ampak za 196%. Most v Združenem kraljestvu - 175%, železnica Boston-Washington-New York za 130% in tako naprej. Ni projekta, ki ne bi presegel predvidenih sredstev. Opisal je tudi zakaj, ampak tega nimam časa govoriti.

Predvsem bi rekel, da je avtocestni projekt v Sloveniji tudi močno presegel ta sredstva. Od prvotne vrednosti 1,8 oziroma po nekaterih podatkih 2,3 milijarde je narasel na okoli 10 ali 11 milijard, odvisno od tega, kakšna bo še dodatna zadolženost. Treba je povedati za vse tiste, ki so prej govorili, da se je avtocestni program od začetka povečal za 40% ali celo več, da so bile v Državnem zboru dodane nove ceste, nove obvoznice, nove vpadnice. Da je bil prvotni program načrtovan po načelu tako imenovanega ostrega svinčnika. Da je, na primer, predvideval premostitev Črnega Kala samo z drugim pasom, pri čemer bi, državna cesta imela funkcijo drugega pasu, tako kot sedaj na začetku ceste proti Dolenjski - izrazito slaba rešitev. Da je bila severna avtocesta Maribor - Murska Sobota - Lendava uvrščena v program šele leta 1995, da je bil v času priprave tega projekta samo lokacijski načrt na primorski avtocesti, da ni bilo nobenega drugega lokacijskega načrta, na osnovi katerega bi se lahko vsaj približno ocenili investicijski stroški izgradnje avtocest. Kljub vsemu pri teh zadevah ni mogoče izključiti raznih koruptivnih dejanj, kakor pri vseh javnih naročilih. Prav je, da se raziščejo, čeprav nimam iluzije, da je ta preiskava kaj več kot politični obračun za tekoče potrebe. Ampak vseeno, imam nekaj izkušenj. Če že, potem bi nemara kazalo opozoriti na vidik, ki je bil opazen, vendar se nanj takrat ni moglo kaj dosti vplivati. Recimo, dobro bi bilo

ugotoviti, ali je v teku izdelave državnih lokacijskih načrtov na zemljiščih, na katerih bi lahko potekala avtocesta, prišlo do povečanega prometa s tedaj še kmetijskimi zemljišči. Kdo je kupoval, kdo je prodajal in tako naprej. Zelo zanimivo bi bilo videti in marsikdo v tej dvorani bi se mogoče manj smejal.

Omenjate Šentvid. Seveda, Šentvid je tipičen primer, kako se ne sme graditi, in tipičen primer, da stroškov ni mogoče kontrolirati, če med gradnjo projekt spreminjate, razširjate, dopolnjujete. Zelo zabavno bo ponovno ugotoviti, zakaj se je to dogajalo, zakaj je bila zamujena dopolnitev uredbe o lokacijskem načrtu in kakšna politična borba je bila takrat, 2005, v vladi, da se je to zgodilo. Žal, v predlogu akta ni ugotavljana politična odgovornost nosilcev javnih funkcij za prehod na vinjetni sistem, na kar je kolega Anderlič opozoril, ki ima res negativni učinek na financiranje avtocest, na vračanje posojil, na gradnjo tretje osi in tudi na to, da nismo dobili sredstev iz Evropske unije.

Opozarjam še to, da tu obstaja tveganje zaradi javnega dolga. V tem trenutku dolg Darsa ni javni dolg, zato ker je bila stara cestnina plačevana po načelu plačila za storitev. Če bodo nekje v Evropi, to ni dobro govoriti, bom zelo po tihem govoril, razložili, da to ni več plačilo storitve, ampak je v bistvu taksa, bodo to všteli v javni dolg. In če to vštejejo v javni dolg, način vinjetnega pobiranja cestnin, smo, lahko bi rekli, dejansko opleli. Navsezadnje bi bilo zelo zanimivo, da se prouči ali da se ugotovi tudi usoda te študije načrta uvedbe cestninjenja z vinjetami v Republiki Sloveniji. To študijo sem dobil šele na podlagi zahteve na podlagi zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Jaz sicer ne verjamem in moram reči, da nihče ne bi šel tako daleč, ampak namignjeno mi je bilo - in to bi bilo dobro, če že preiskujeta sedaj - , da te študije ni bilo. Da je bila izdelana postfestno, šele tedaj, ko sem jaz zaprosil zanjo. Poudarjam, da v to ne verjamem, in mislim, da to ne more biti res. Vendar nek sum je. Prepričan sem, da bo ta sum lahko ovržen, če boste to preiskali. Veseli tudi, da je v tej študiji - torej v preiskavi problem drsnost v trojanskih predorih. Obstaja študija prof. Lieschke s tehnične univerze na Dunaju. Sam sem jo prebral. Nisem pa prepričan, da jo je prebral tedanji minister, ki je tu, v dvorani, pa tudi nisem prepričan, da jo je prebral tedanji državni sekretar, ki je tudi tu, v dvorani. Ker če bi jo prebrali, ne bi za povečano drsnost obsodili nadzornega inženirja, ki je opravljal to funkcijo, kajti ta študija v ničemer ne govori, da je kriv nadzorni inženir, ta je celo, paradoksalno, opozoril na to. To je bil razlog, da so takrat odstranili direktorja in da se je na čelo pripeljalo člana SDS, kandidata na državnozborskih volitvah in župana Prebolda. Niso pa povedali in obrazložili, da je problem drsnosti v tunelih po Evropi nasploh problem in da je imel leta 2008 povprečen dnevni pretok vozil v trojanskih tunelih tisto vrednost, ki bi jo morali doseči šele leta 2020. Torej,

to pomeni, da je to problem, ki ni bil vezan na nadzornika. Ampak, seveda, mogoče bi s tem v zvezi - seveda sam tega ne verjamem - proučevali, ali ni prišlo prav pri tem nadzornem inženirju, ko so zamenjali direktorja, tudi do kar pomembnega reklamiranja in oglaševanja v SDS-ovih brezplačnih oglasnikih.

Na koncu bi rekel samo še to, da zaključim na enak način, kot sem začel, spominjam se, da sta mi nekoč ob otvoritvi neke avtoceste - takrat sem bil še minister za okolje in prostor - nek gradbenik in nek projektant, ne spomnim se več imena in mislim, da jih takrat tudi nisem dobro poznal, rekla: "Minister, nekoč bomo dobili medaljo za to, kar smo naredili za Slovenijo." In jaz sem ju polil s hladno vodo: "Ne, ne bo medalje, še dolgo potem vas bodo vlačili po sodiščih, odgovarjali boste za politično odgovornost, strokovno odgovornost in se tega ne boste znebili zelo dolgo." To je edina hvaležnost... /Izklop mikrofona./

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod Marinič kot predlagatelj. Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa v imenu predlagateljev. No je že prav, če se poslužimo neke strokovne primerjave in ugotovimo posamezne velike projekte pri gradnji tunelov, da se je ta ali oni tunel podražil za 100%, za 200, 300. Če bi želeli uravnovežiti sliko, bi morali po drugi strani dobiti nasprotno informacijo koliko je pa takih primerov, kjer so se tudi takšni megaprojekti pocenili. Tudi te študije in te primerjave obstajajo. To je potem uravnovežena informacija, s katero operiramo, če hočemo biti dosledni.

Nikoli in nikar predlagatelji ne bomo trdili, da vse, kar je v tej Sloveniji bilo storjenega na avtocestnih programih - da ne gre za velike dosežke. Gre za dokaze, gre za uveljavitev nekaterih naših domačih strokovnjakov, ki so se dokazali in pokazali, da znamo in zmoremo prav toliko kot mnogi drugi mednarodni, svetovno uveljavljeni strokovnjaki. Ampak saj vendarle v tej parlamentarni preiskavi ne bomo ugotavljali, kdo je kakšen strokovnjak. Morda da strokovnjak, ampak pod narekovajem "strokovnjak", ki je očitno živel v času, ko je videl, da se da kaj narediti mimo upoštevanja tistega, čemur pravimo, da je treba z javnim denarjem tudi odgovorno gospodariti. In prav utemeljitev razlogov za odreditev akta o parlamentarni preiskavi izhaja iz 93. člena Ustave Republike Slovenije. Poudarjam že to tretjič, ker nekateri še vedno trdijo, da to ni potrebno, ampak poslušajte, spoštovani kolegi, to je naša ustavna kategorija. Mi izpolnjujemo ustavna določila.

Je pa nekaj drugega zelo pomembno, kar bi želel poudariti. Hkrati z izpeljavo avtocestnega programa se je z menedžerskim odkupom in s sredstvi iz neznanih virov lastninilo tudi podjetje SCT, ki je na preplačanem avtocestnem projektu opravilo največ del, kar vzbuja sum, da so posamični

nosilci javnih funkcij omogočili direktorju in drugim, ki so sodelovali pri menedžerskem odkupu, pridobitev protipravne koristi. Izhaja iz utemeljitve, iz katere je iz sporočila o zaključku parlamentarne preiskovalne komisije v prejšnjem mandatu moč ugotoviti, ko je komisija ugotavljala, kako so se v tem podjetju prodajali deleži. Z 22 strani tega poročila parlamentarne preiskave izhaja, in to poročilo je ta parlament tudi obravnaval in ga potrdi, sprejel. In sicer, lastniška struktura SCT-ja leta 2004: Kad 23,25%, Sod 9,81%, Delfi 53,1%, lastne delnice 12,76%. Kad in Sod sta imela skupaj 33,06% delež. Julija 2003 družba P&S opravi cenitev, cena delnice SCT 7.200 SIT, in sicer v razponu med 5.499 ter 8.907 SIT. Se opravičujem, ker govorim v slovenskih tolarjev, takrat so pač bili tolarji in je prav, da je to verodostojno tudi s takratno valuto, ki jo lahko preračunamo. Kad in Sod prodata deleže istočasno v obdobju april-avgust 2004. Skupni delež Kada in Soda je 33,6%, vendar prodaja poteka ločeno, kot prodajalca ne nastopata skupaj. To je zelo zanimivo. Kupec pa je isti in to gradbeno podjetje Ceste mostovi Celje, CMC. Cena delnice je 8.400 tolarjev. Način prodaje Kada je bil direkten, tudi to je zanimivo. Sod je prodajo izvedel z nejavnim zbiranjem ponudb, upravni odbor, Sod je prodajo odredil šele po podpisu pogodbe. Kaj sem želel povedati s tem? S tem sem želel povedati, da je največje gradbeno podjetje, ki je nastajalo v tem obdobju, močno, na začetku verjetno z dobrimi nameni, kasneje se je pa to podjetje začelo povezovati po moji osebni oceni tudi s politiki, ki so imeli visok oziroma najvišji vpliv. Jaz danes ne morem govoriti o imenih, to naj ugotovi ta parlamentarna preiskovalna komisija, ki ima v skladu s 93. členom Ustave Republike Slovenije tudi na določenih segmentih pooblastila kot pravosodna oblast, ko seveda preiskuje in zaslišuje posamezne akterje.

Po imenu predlagateljev je preiskava javnega pomena, saj je treba ugotoviti, dokazati ali pa ovreči sum, da so nosilci javnih funkcij ravnali v nasprotju z zakonodajo ter s tem za dosego svojih koristi ali pa koristi ostalih, vpletenih v procesu izvajanja avtocestnih projektov. Prav jutri bo odprt eden izmed odsekov avtocest, in sicer Slivnica - Draženci, postal bo še odsek v nadaljevanju v skupni dolžini 13-ih kilometrov, za katerega pa tudi v tem drugem rebalansu ne bo zagotovljenih sredstev. Ponovno se stvari časovno odmikajo in ravno zaradi tega je sklepati, če bi ta sredstva, ki so javna sredstva in so bila namenjena, potrjena v Državnem zboru in imajo zakonske osnove, bila trošena racionalno, potem bi že danes oziroma že nekaj časa vozili po tem avtocestnem odseku. Tako pa, žal, se zadeve glede avtocestnega programa oddaljujejo, predstavljajo tja v leto 2013. Upam, da se bo tudi ta zadnji avtocestni krak avtoceste, tako imenovane phyrnske avtoceste zgodil kmalu po nadaljevanju jutrišnje otvoritve avtocestnega odseka Slivnica - Draženci. Kot je eden izmed kolegov v razpravi dejal.

"Veste, kakorkoli že, jaz sem bil na državni proslavi, marsikoga je presenetila tista končna pogostitev in tudi jutri naj bo ta otvoritev avtocestnega odseka brez te pogostitve, sredstva pa naj bodo namenjena za zagotavljanje večje varnosti na tistem delu odseka od Dražencev do Gruškovja, ki zagotavlja večjo varnost ljudi, ki živijo ob tej cesti."

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! Ne glede na nekatere pomisleke o smotrnosti in učinkovitosti parlamentarne preiskave bom to podprl in mislim, da je potrebna; pa ne zato, da bi koga blatili, ampak zato, da bi mogoče - pravim, mogoče - v prihodnosti take anomalije, kot so se pojavljale pri gradnji avtocest, mogoče tudi odpravili. Kje je tu, zdrav razum, zdrava kmečka pamet, če hočete? Vsak kmet, ki se nameni graditi hlev, tudi sicer v privatnem življenju, bo najprej ocenil svoje finančno stanje in ko zapre to finančno konstrukcijo, se loti dela ali pa posla. Redkokaterega posameznika boste našli, ki bi mirno prenesel oziroma dopustil, da bi se mu vrednost investicije podražila za, recimo, 300%, kot se je to zgodilo z vrednostjo gradnje avtocest. Slišali smo prej, da je vrednost gradnje teh avtocest od 3,3 milijona v letu 1996 narasla na 11,6 milijona evrov, s tem da se je tudi rok dokončanja podaljšal od leta 2004 do leta 2013. In če tukaj ne prične utripati rdeča luč in začneš iskati vzroke za to, potem res ne vem. Ampak če sem zelo optimističen, lahko da je tudi vse v redu - mogoče. Obstaja pa utemeljen sum, da ta sredstva za gradnjo teh velikih investicijskih objektov niso bila porabljena gospodarno in pregledno. Zato je ta parlamentarna komisija, ki je v javnem interesu. Prepričan sem, da bo ugotovila to politično odgovornost nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi investicij, saj gre konec koncev za denar nas davkoplačevalcev, vemo pa, da ga ni na pretek. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod podpredsednik, najlepša hvala za besedo. Spoštovane in spoštovani. Predlagana zahteva pokriva obdobje zadnjih trinajstih let. To je obdobje, ko je z izjemo pol leta vodenja Ministrstva za promet, ko ga je vodil dr. Marko Pavliha, in zadnjih 8 mesecev zahtevni prometni resor prometni nadzor vodila Slovenska ljudska stranka. Moram reči, da pozdravljam držo te stranke, ki se je odločila, da se bo pridružila tej zahtevi, da se ne želi skrivati v pesku, ampak da se je pripravljena soočiti z grehi izgradnje

avtocestnega križa v Sloveniji, za katero sem pa prepričan, da ni izključno strankarska, ampak izrazito interesna.

Sprašujem se seveda, čemu ta zahteva po tej preiskovalni komisiji. Jaz ji nikakor ne nasprotujem in jo pravzaprav sprejemam kot dejstvo. Če vemo, da imamo v vsem tem obdobju torej poročila Računskega sodišča. Med drugim tudi zadnji, ki obravnava obdobje med letom 2004 in obdobjem do leta 2007, ki jasno kaže na resne pomanjkljivosti, odsotnost smotrnosti in racionalnosti pri porabi proračunskega denarja za izgradnjo tovrstne javne infrastrukture.

Glede na to, da so nekateri obžalovali, da ta preiskovalna komisija ne pokriva tudi samega akta uvajanja vinjet, naj povem, da razumem 5. točko te zahteve kot točno to. Ugotoviti, ali so bili proračunski viri za trošenje sredstev črpani racionalno, namensko in ali so bili črpani skladno s predpisi. Znotraj tega sem prepričan, da lahko preiskovalna komisija ugrizne tudi v to kislo jabolko. To kislo jabolko, ki Sloveniji povzroča naraščanje javnega dolga, odsotnost vzdržnosti avtocestnega sistema in kot je ugotovila delovna medresorska skupina, ki jo je konec leta 2008 ustanovila sedanja vlada, da ta sistem ni ne kratkoročno in ne dolgoročno vzdržen, ker je delež dolga v financiranju prevelik oziroma narašča prehitro. Jaz bi spomnil, da je ta medresorska delovna skupina analizirala to situacijo, s katero smo soočeni, in potem je sledilo nekaj zelo pomembni ukrepov. Tako kratkoročnih kot dolgoročnih. To je tisto, kar bo poskus te države, da se sooči s slabo situacijo in bremenom prejšnjih let. Spomnimo se, da je z izgradnjo avtocest v breme javnega dolga začela praksa prejšnje vlade, uvedba vinjetnega sistema pa je temu dala neverjeten pospešek.

V osnovi, kot rečeno, nimam zadržkov do preiskovalne komisije tudi zato ne, ker mislim, da smo vsi mi še posebej v času krize odgovorni dati državljanom jasen odgovor, da njihov denar porabljam smotrno in v skladu z javnim interesom, da državljanke in državljanom omogočimo dobro, kakovostno in racionalno zgrajeno javno infrastrukturo. Delim nekatera mnenja, ki so podana v zahtevi, recimo, v 12. točki, kjer predlagatelji pravijo, da je namen te preiskovalne komisije ugotoviti, dokazati ali ovreči sum o povezavah posameznikov v verigi naročnik-projektant-izvajalec-nadzor z nosilci javnih funkcij, kar naj bi omogočilo neupravičene koristi in oškodovanje države. Prepričan sem, da je do tega prihajalo in da tudi danes obstajajo tovrstne ambicije.

V razpravi je bilo že rečeno, da so slovenske avtoceste med najdražjimi v Evropi. Pri tem bi vam želel postreči z nekim podatkom. Na avtocesti med Dunajem in Gradcem, gre za 144 kilometrov dolg odsek, stoji 35 video kamer, ki spremljajo potek prometa. To je ena kamera na 4,11 kilometra. V Sloveniji imamo samo na odseku med Celjem in Trojanami, gre za 38 kilometrov dolg odsek, 170 kamer ali drugače povedano, eno kamero na 200 metrov. Ali naslednji primer. Imamo verjetno

najprestižnejše sisteme za komunikacijo z vozniki, te velike "screene", ki visijo nad avtocestami, na katerih praviloma piše "Don't drink and drive". Pri tem sem prepričan, da je bila neracionalnost pri izgradnji tovrstne javne infrastrukture izkazana tudi na drugih področjih. V tem pogledu obžalujem, da se ne premika ena pomembnih koalicijskih zavez, in to je ustanovitev centralne agencije za javna naročila. Jaz mislim, da potrebujemo ta organ, da potrebujemo centralizirano javno naročanje, seveda centraliziran nadzor nad tem javnim naročanjem. Da ne bo vsakokratni prometni minister podvržen takšnim ali drugačnim ambicijam gradbenih lobijev ali dobaviteljev drage avtocestne opreme.

Uvodoma sem že dejal, da mislim, da ta stvar ni zgolj stvar, kjer bi se morali ozirati na politiko, ampak da moramo pogledati tudi na vse tiste interesne povezave, ki v tem začaranem krogu med investitorji, gradbenim nadzorom in izvajalcem obstajajo. Jaz sem prepričan, da lahko v tej državi gradimo cenejše avtoceste. In to je še posebej pomembno sedaj, ko smo pred začetkom novega investicijskega ciklusa v izgradnjo železniške infrastrukture. Želim si, da bi preiskovalna komisija, kot jo predlagate, dala jasne, neodvisne in nedvoumne, objektivne odgovore, kaj je treba preprečiti, da se nam ta začarani krog sramotnega in neracionalnega porabljanja javnih sredstev ne bo ponavljal v prihodnje, ko bomo gradili to pomembno železniško infrastrukturo.

Prepričan sem, da je zato skupna vloga vseh nas, da tem lobijem in tem ambicijam stopimo na prste in damo državljanom vedeti, da to skupno infrastrukturo gradimo zanje, ne pa za interese gradbenikov in dobaviteljev opreme.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. Ustanovitev take komisije je seveda legitimno in pa legalno sredstvo, ki se ga posluži opozicija. Me pa seveda skrbi, da nekdo, ki gleda samo nazaj, in to se je začelo že pri znamenitem zaključnem računu za predlanski "sneg", kot bi lahko rekli letu 2007. Prepričan sem, kadar politika ne vidi jasnih ciljev in odgovorov, takrat se ustanovi komisija. Rezultati po koncu tega mandata pa bodo seveda približno taki kot so danes. Če ima kdo, in očitno ti podatki obstajajo, kaj vse je bilo hudo narobe, jaz moram reči, da naj vzame pot pod noge, se obrne na ustrezne organe, ki jih imamo v tej državi dovolj, ki naj seveda že pred zaključkom dela te komisije opravijo svoje, če gre za hude koruptivne, negospodarne in pa podobne zadeve. Čudi me tudi, da tisti, ki so imeli štiri leta časa, da bi vse spravili v red, žal tega niso uspeli. In če je treba nekaj več časa za delo komisije, če bo le kakšen rezultat, temu tudi z veseljem pritrdim. Tako tukaj ne vidim

kakšnih zadržkov. Je pa očitno ustanavljati komisije modno in pa moderno. Sprašujem se, zakaj? Ali gre to za preusmerjanje pozornosti ali na področju ukrepov, protirecesijskih in pa gospodarskih manjka idej ali pa je mogoče cilj še bolj prozoren in pa še bolj preprost, da ko bo zadnji opozicijski, privezan ali nepovezan, poslanec dobil za predsedniškim mestom v tej komisiji funkcijski dodatek, potem se bo pa trend ustavil.

Sam bom pa komisijo z veseljem podprl. Ne delam si pa iluzij o rezultatih in izkupičku njihovega dela.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljene poslanke in poslanci! V SDS-u menimo, da je parlamentarna preiskava za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi gradbenih investicij javnega pomena na področju gradnje avtocest, objektov, gospodarskejavne infrastrukture, zelo pomembna. S tem želimo preprečiti in ugotoviti, kaj dejansko ta gradbeni lobi počne po celotni državi. Sami dobro vemo, kar se dogaja z izgradnjo avtocest, kar se je dogajalo s šentviških predorom, kar se dogaja s predorom Markovec, tam namreč nekdo od gradbincev da mnogo mnogo cenejšo ponudbo in potem največji akter reče, da za ta denar ne moreš zgraditi tega predora. To še pa ni končana zgodba. Vsi vemo, da se bo pritožil in da bo še dal enkrat eno ponudbo in takoj naprej, ker hoče obvladovati celotni gradbeni sistem v Sloveniji. Prav tako se spomnimo Kliničnega centra v Ljubljani, da ne naštevam teh stvari, koliko stvari se je dejansko dogajalo v tem gradbenem lobiju. S to preiskovalno komisijo želimo ugotoviti, kaj in kdo so tisti akterji, tudi v političnih vodah, ne samo v gradbenih vodah. Da se dejansko enkrat napravi konec temu, da dejansko zmanjšamo te investicije na tista realna tla, kamor spadajo. Investicije v Sloveniji, v infrastrukturi gradnje cest presegajo toliko in toliko procentov več. Jaz mislim, da ceste, če jih lahko tujci gradijo ceneje, potem tudi mislim, da lahko mi Slovenci sami gradimo ceneje, ampak izogniti se moramo raznim korupcijskim dejanjem, ki se dogajajo v tej ljubi Sloveniji. Želel bi dejansko dodati k temu to, da ni samo Ministrstvo za promet odgovorno za ta del. Tukaj je zelo pomembno tudi Ministrstvo za okolje. Ministrstvo za okolje, vsi ali pa vse stranke nekako jemljejo, za nepomembno. Sami vemo, kako se je dogajalo, kdo bo postal minister. OK, gospod Erjavec bo za okolje dovolj dober. To ni res. Če to ministrstvo slabo deluje, potem s tem nastajajo dodatni problemi. Potem zastajajo projekti, ki se ne morejo začeti izvajati. To ministrstvo je zelo pomembno ali pa med najpomembnejšimi, kam umestiti ceste in določene stvari zaradi okolja, zaradi dejansko uničevanja, onesnaževanja države

Slovenije. Sam osebno vem, kako onesnažen je en del Slovenije. Sam sem sodeloval v enem projektu merjena emisij od Maribora do Barcelone. Verjemite, koliko onesnaženih delcev je bilo ravno na cestninskih postajah, koliko onesnaženih, trdih delcev je dejansko na Trojanah, predvsem pa v Ljubljani. Tega se moramo zavedati. In sedaj ugovarjate tudi vinjetam. Z vinjetami smo naredili, če drugo ne, veliko pretočnost Slovenije. Mi Štajerci, ko se vozimo vsak dan v Ljubljano ali pa še dlje, verjemite, kaj pomeni to, da se dejansko lahko pelješ čez Slovenijo brez postanka, postanki so to, da se vsak dan dogajajo neka dela na avtocesti. In koliko manj se onesnažuje se zaradi tega ta pokrajina. To so pglavitni razlogi. Za to odločitev pa sigurno obstaja študija, ki bo tudi verjetno v tem delu predložena, da bomo videli, zakaj je ta odločitev bila smotrna ali pametna.

Jaz upam, da z ustanovitvijo te komisije bo prišlo na dan kar nekaj zadev. Jaz nikakor ne razmišljam v to smer, kot je nekaj poslancev dejalo: "Čudno, da se je Ljudska stranka upala iti v ta del." Ja, edino pogumno. Gospod Žerjav kot zadnji minister, ki je to leto in pol deloval, verjemite, da je deloval v dobro Slovencev in Slovenk. Če pa so njegovi predhodniki grešili, se bo pa dokazalo. In tako je prav. V Sloveniji smo si vsi v sorodu, zato pa tako razmišljamo, ne kolega namočiti, ne tistega namočiti. In zaradi tega prihaja do tega, kar imamo sedaj v Sloveniji. In prav je, da se ustanovi ta komisija in prav je, da se ugotovi, kaj je narobe in prav je, da pridemo enkrat do dna temu zidarskemu, prometnem lobiju. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

Ko poslušam to razpravo v Državnem zboru, pravzaprav sem v rahlih dvomih. Vsi poudarjamo, da preiskovalno komisijo prav, imejmo jo, ustanovimo jo, nič ni narobe, naj prične s svojim delom, ampak kar nekaj razpravljavcev v koaliciji pa dvomi o njenih rezultatih. Jaz mislim, če tu v tem Državnem zboru začenjamo s takšnim razmišljanjem, da je namen ustanovitve preiskovalnih komisij brezvezen, in to tako pomembne preiskovalne komisije. Mi smo v stališču povedali, da gre za projekt, kot ga je prej označil poslanec Zaresa za "mega projekt", ki se podraži za 250% in dvomimo v to, da bi kaj naredili, potem pravzaprav mi tukaj kot poslanci Državnega zbora dajemo odličen signal, da se ta dejanja lahko vnaprej dogajajo, in to brez kakršnikoli posledic. Če mi dvomimo o tem, da bi kaj naredili, lahko ta veriga, o kateri smo danes govorili, naročnik - projektant - izvajalec - nadzor, da lahko veselo deluje naprej. Jaz se ne bi ustrašil obsega komisije in se tudi ne bojim obsega komisije, ki si ga je zastavila. Vzorec delovanja je čisto preprost. Gre za to, da se je

osnovni razpis vsakega cestnega projekta začel z majhno razpisno ceno, majhno ponudbo, potem pa je s spremembami projektov doživel mnogo aneksov in podražitev. In to je treba preprosto razčistiti.

In jaz sem vesel, kolega iz vrst Socialnih demokratov, da je tudi razumel sporočilo, ki smo ga v našem stališču povedali. Pred nami je investicijski projekt železnic, in to je možnost, da tisto, kar se je že začelo nakazovati, ustavimo. Omenil sem projekt Divača - Koper, drugi tir, ki se ga hoče zdaj zožiti na en majhen projektek, samo da se izvedba začne, potem pa bomo že videli. Hitro se bo ugotovilo, da potrebujemo dva tira, pa še en tunel, ampak kaj? Pogodba bo podpisana, treba bo dati aneks. Poglejte, to je vzorec delovanja. In tukaj gre za stvari, ki jih je treba preprosto razčistiti. Seveda pa ugotavljam, da se je danes cela razprava, tudi iz vrst predvsem predstavnikov Zaresa in SD-ja, zožila na problem vinjet. Vinjete so zdaj tiste, ki so povzročile 252% podražitev. Naj vas kar spomnim, da je prvi problem, ki je nastal, bil ta, da se je najprej spremenil zaprt cestninski sistem v odprtega. Takrat se je začela zgodba s cestninami podirati, takrat se je zbralo manj denarja. In zanimivo, vinjete so bile vpeljane pred volitvami. Na nobenem shodu Social demokratov, na nobenem mnenju nisem slišal niti enega, ki bi rekel ne, ko pridemo in če mi dobimo možnost za vodenje Vlade takoj ukinemo vinjete, takoj zapremo cestninski sistem. Ne, tega ni bilo. Tega ni bilo. Veste, tudi jaz sem bral anketo enkrat, mislim, da v časopisu Delo, kjer je bilo napisano, da bi kar 70% tistih, ki volijo SD, podprlo uvedbo vinjet. Seveda, ker ima to same koristi. Kolegica poslanka je prej razlagala o medresorski delovni komisiji, ki se je ustanovila, kar je seveda zelo dobro. Ugotavlja stvari, da je treba napraviti sistem finančno vzdržen, ampak pogledajte. V tem rebalansu, ki ga bomo jutri obravnavali, 60 milijonov evrov manj, 60 milijonov evrov za prometno infrastrukturo manj. In tisto, kar ste ves čas očiteli, da se jemljejo namenska sredstva, vi ste to pognali do ničle. Nič evrov za avtoceste. Če je bilo to tako slabo, potem bi to spremenili, vrnili v proračun sredstva za namensko vzdrževanje avtocest. Tudi kolega poslanec dr. Gantar se je obregnil ob cestninjenje. Jaz pa se moram obregniti ob delovanje stranke Zares, ki je šla avtoprevoznikom razlagat sistem cestninjenja. Ampak v medijih smo prebrali, da se za cestninjenje zanima družba Telargo, Telargo pa je v lastništvu Ultre, o tem pa bomo, jaz mislim, razpravljali še na eni naslednji komisiji, ki jo ustanovljamo. Ko govorimo tako, moramo biti pošteni. Temu pa je preiskovalna komisija tudi namenjena, da se razčisti. In ne dovolimo, da bomo tukaj v Državnem zboru da poslanci tisti, ki bomo dvomili o namenu preiskovalne komisije. Ja, pa vendar vsi tisti, ki nas danes poslušajo, imajo še namen naprej graditi. Saj so lahko presrečni. Saj Državni zbor pravzaprav, krasno, noče posegati, noče presegati tega avtocestnega lobija, ki bo jutri

postal železniški lobi. Zato sem na njega opozoril in zato mora ta preiskovalna komisija dati konkretne rezultate.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi! Moram reči, da me zelo veseli, ko vidim skozi razpravo, da si vsi želimo, da do te preiskovalne komisije resnično pride. Želimo si pa tudi to, da bodo rezultati te preiskovalne komisije res pokazali krivce, ki so krivi, da se je zgodilo v Sloveniji, kar se je zgodilo. Upam, da ni namen te preiskovalne komisije zgolj določiti neke grešne kozle, pač pa, če je preiskovalna komisija, iti skozi vse segmente v tej družbi, ki so kakorkoli sodelovali pri nastali situaciji. In ta situacija je sigurno zaskrbljujoča. Če pogledamo samo nekaj podatkov, bi lahko debatirali cel dan, ker to so leta, ki so prinašala te rezultate, iz katerih je razvidno negativno stanje na področju slovenskih avtocest.

Družba Dars je danes zadolžena za izvajanje nacionalnega programa izgradnje avtocest. In to je dejstvo. Skupni dolg iz naslova izvajanja nacionalnega programa trenutno obsega 4,45 milijona evrov, za dokončanje programa po resoluciji iz leta 2004 pa bo treba investirati še okrog milijon 600 tisoč evrov. Posledica prejšnjega mandata, in to je dejstvo, je pospešeno zadolževanje, niso samo vinjete, je tudi krčenje proračunskih sredstev, investicij zunaj avtocestnega omrežja, neustrezen sistem cestninjenja in cenovnega modela vinjetnega sistema, kot smo dejali prej. Niso samo vinjete, so pa del tudi vinjete. In strinjam se, da je mogoče za nekoga s Štajerske, recimo, ki se dnevno vozi v Ljubljano, to cenovno ugoden prevoz. Toda če primerjamo, v preteklosti smo tisti, ki smo se dnevno vozili v Ljubljano, za avtocesto plačevali tisoč evrov letno, po novem bomo plačevali 90 evrov. To je razlika. In če pogledamo vzdržnost financ, vidimo, da če želimo intenzivno graditi avtoceste naprej, moramo od nekje pač vleči denar.

V naslednjih letih se pričakuje tudi naraščanje razkoraka med koncesijsko dajatvijo in letnimi finančnimi obveznostmi. Vzroki za nastalo situacijo, in prav je, da jih tudi pogledamo, so pospešeno zadolževanje za namene izvedbe letnih planov po letu 2004, ob sočasnem krčenju proračunskih sredstev. Če samo pogledamo zakon o namenskih sredstvih iz leta 2002 za obdobje od 2004 do 2008, je predvideval 840 milijonov evrov. Od tega je bilo realiziranih le 231 milijonov evrov oziroma je to 27,5% realizacija. Zahteve po investicijah zunaj avtocestnega omrežja, govorimo okoli 500 milijonih evrov, ki ne generirajo cestnin in s tem koncesijskih dajatev, ampak predstavljajo le dodatne stroške, v zadnjem obdobju financiranje obnov na že zgrajenem avtocestnem omrežju temelji pretežno na zadrževanju, in to je letno od 60 do 70 milijonov evrov, povečanje investicijskih vrednosti na nekaterih

odsekih, odprt cestninski sistem do uvedbe vinjetnega sistema, ki pa je omogočal pobiranje cestnine zgolj za okoli 70% prevoženih kilometrov po avtocestnem omrežju. In tukaj je še ne nazadnje, uvedba vinjetnega sistema, ki pa ne prinaša dodatnega cestninskega priliva. In to so vsi problemi, ki so se skozi leto nakopičili. In za dokončanje osnovnega avtocestnega programa Dars danes potrebuje še približno 1,6 milijarde evrov financiranja dodatnega denarja, da lahko izpelje tiste naloge, ki so za to potrebne. Zaradi vseh teh navedenih razlogov, ki so se dogajale tudi v prejšnjem mandatu, torej v obdobju od leta 2004 do leta 2008, v okviru finančnega inženiringa, nacionalni program za izgradnjo avtocest ni sposoben finančno vzdržno izvesti dodatnega avtocestnega programa, niti ne na tako imenovanih razvojnih oseh, ki so nam verjetno vsem prioriteta v tem Državnem zboru.

Če pogledamo samo povzetek revizijskega poročila pri postopkih pri gradnji predora Šentvid in recimo pri celotnem izvajanju in financiranju programa gradnje avtocest, potem jaz res ne vem, v kateri državi mi živimo. In očitno res ni pomembno, ko nek organ napove ali pa da negativno mnenje, za nas to ni pomembno, ker nihče za to v tej državi očitno ne odgovarja. In kaj je še huje: ko recimo neka od teh institucij, ali je to Računsko sodišče, ali je to Varuhinja človekovih pravic, ali je to Kosova komisija, kdorkoli recimo izreče kakšno negativno mnenje proti članu SDS-a, takrat je ta organ ali institucija skorumpiran, politično nastavljen in njihovo mnenje sploh ne obvelja. Potemtakem se jaz sprašujem, ali so te institucije resnično potrebne. Po mnenju nekaterih, kar je razbrati tudi iz nekaterih razprav, to ni pomembno. In jaz mislim, da na tej točki znamo veliko negativnih posledic prinesiti predvsem tistim, ki opravljajo svoje delo, in na žalost, če so na neki točki ugotovili, da je neka politična struktura delovala nepravilno, je prav, da je ta struktura tudi za to kaznovana.

Samo tri primere še in s tem končam. Priporočilo, ko se je že govorilo, kako bo šla avtocesta skozi Slovenijo, kako se bo ta križ naredil, obstaja eno priporočilo, kjer bi avtocesta, in če obdelamo nekoliko tudi lokalno okolje, morala iti skozi Ptuj, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in naprej. Te avtoceste tam ni, odšla je po drugi poti. Kakšna so tukaj bila ozadja in kdo je to v bistvu vplival na to, žal ne vemo. Upam, da bo v tej preiskovalni komisiji ugotovljeno tudi to. In danes se pogovarjamo o hitri cesti Slovenska Bistrica - Ptuj - Gorišnica - Markovci - Ormož in tako naprej. In še danes v bistvu nismo prišli, vsaj v prejšnjih letnih programih, do tega, da bi uvrstili to cesto, ki pa je pomembna predvsem za umik transporta in predvsem za povezavo tistih, ki bi želeli vstopati na avtocesto pri Slovenski Bistrici. In kaj se dogaja? V tem mandatu smo uvrstili v letni program odsek Ormož-Gorišnica. Treba je poiskati samo še pot, ki bo obšla Naturo 2000. V letni program v tem mandatu je bila uvrščena ta

cesta.

Drug primer - prej je bilo govora o avtocesti Slivnica-Draženci. Naj se spomnimo, prav zaradi vinjetnega sistema je Evropska unija v bistvu naredila zaporo pri finančnih sredstvih, pri financiranju te avtoceste. In kljub temu se danes ta sredstva še niso sprostila, kljub temu da je prometno ministrstvo naredilo nekaj korakov naprej in uvedlo drugačen, nov sistem, vinjetni sistem. Ampak je država kot takšna poskrbela, da so se sredstva sprostila in da se je gradnja te avtoceste nadaljevala. In to je ključnega pomena in je pomembno, da bo jutri otvoritev tudi tega avtocestnega odseka. Ko že govorimo o tem, da si vsi skupaj prizadevamo za to, da bi Slovenija bila čim bolj povezana. Malo manj lobijev, malo manj osebnih interesov in malo več iskrenosti. Tudi o drugem železniškem tiru je bilo govora. Vsi veste, da je marsikje vprašanje, kje bo ta tir šel, nam pa je pomembno, nam vsem bi pa moralo biti pomembno, da ta tir sigurno povezuje Koper-Divačo-Ljubljano-Celje-Ptuj-Mursko Soboto in nadaljuje naprej proti Budimpešti. Jaz upam, da bo toliko volje med nami vsemi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Odreditev parlamentarne preiskovalne komisije, ki na nek način zadovoljuje širši interes javnosti, je sigurno smiselno, saj se o gradbeništvu, o izgradnji ceste in vseh spremljajočih dejavnikov ves čas govori. Govori se o korupciji, klientelizmu in kartelnih dogovorih, kar je ozko vezano na samo izgradnjo različnih projektov. Ker pa je v vseh teh zadevah povezava tudi s politiki, ki so bili nosilci javnih funkcij, je očitno potrebno ugotoviti politično odgovornost vseh, ki so bili na nek način povezani z realizacijo vseh projektov, kjer je bila investitor država.

Državljeni v Sloveniji pričakujejo, da odgovorni politiki delajo v cilju javnega interesa in za svoja dejanja tudi odgovarjajo. Iz vsega navedenega v predlogu parlamentarne preiskave je razvidno, da je prihajalo do določenih nepravilnosti v izvedbi samih del, o pomanjkljivostih zastavljenih projektov in samem financiranju izvedbenih del, ki so se ves čas dopolnjevala z aneksi, ki pa so vso zadevo ves čas dražili. Prav je, da se zadevo raziščejo in se pokaže na tiste, ki so zagrenili življenje generacijam, ki bodo morale vse te preplačane projekte tudi odplačati. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja še niso nobenega obsodili. Zadnji čas pa je, da se dokaže tudi kaznivo dejanje, ki bo dalo možnost organom pregona, da zaključijo in upravičijo sum preiskovalne parlamentarne preiskave in se izreče sodba v imenu ljudstva, ki verjame v pravno državo, na katere se tako radi sklicujemo tudi politiki. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kampuš. Izvolite.

ANTON KAMPUŠ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi! Moram priznati, da je moje mišljenje nekoliko drugačno. Mislím, da celo preiskovalna komisija prihaja prepozno oziroma z zamikom. Tako nobenega problema ne vidim, da bi nasprotoval tej komisiji. Še posebej iz enega razloga. Ta vladna koalicija, ki je na Vladi 7 mesecev, skoraj upam trditi, da se je ta zadeva ne tiče, ker vsi ustaljeni postopki so seveda daljši od 7 mesecev in iz tega konteksta podpiram to. Obdobje je sicer zelo široko, zajema 16 let in zame bo predvsem interesantno obdobje bivše vlade in vseh vlad nazaj, kaj se je dogajalo. Marsikaj se je dogajalo in seveda na različnih področjih.

Danes sem slišal veliko pripomb, veliko idej in sem si zapomnil nekaj, in sicer, da je avtocesta dražja za 30%, da so cene enormno visoke, da so projektanti neprimerni ali celo nesposobni in tako naprej. Zaradi tega moram priznati, da mi je nenavadno in nerazumljivo, zakaj takrat ob prevzemu oblasti nihče ni reagiral in preprečil nepravilnosti, podražitve. Da bi lahko takrat prihranili nepotrebno porabljen denar. To dela vsak dober gospodar. Prej sem slišal, to narekuje celo zdrava kmečka pamet. Torej štiri leta nemo opazovati, da ne rečem kaj drugega, si lahko mislim svoje. Če pa na to ne reagiraš, daš tem zadevam potuho. Zaradi tega sem na začetku omenil, da je ta preiskovalna komisija prepozna.

Ker pa je razprav bilo veliko in veliko stvari obelodanih, se bom osredotočil samo na obseg parlamentarne preiskave, ki zajema štiri točke. Dotaknil se bom prve, in sicer avtocestnih projektov v Republiki Sloveniji in normalno, da se bom dotaknil Pomurja, naše avtoceste. Zelo zainteresirano bom poslušal, kakšni bodo podatki, kakšne bodo ugotovitve, zakaj so zoženi vozni pasovi, zakaj ni odstavnih pasov. To je prava točka. Drugo. Pričakujem od te preiskave tudi druge podatke, ki so sedaj skriti in se tičejo financiranja iz gradbenih projektov, za katere pa seveda obstajajo dokumenti, ki so verjetno varno shranjeni in bodo prej kot slej zagledali luč sveta.

Vsi se dotikate vinjet. Ker sem se s tem malo pozabaval, moram priznati, da ne vem, v tej komisiji, ali se bo ugotavljala politična odgovornost ali se bo ugotavljala tudi finančna odgovornost. In to iz preprostega razloga, ker sem zasledil, da je eno leto prej, preden je spoštovani kolega Žerjav sprejel to ministrstvo, da je Umar napisal, da bi morala biti cena vinjet 165 evrov. Ne vem. Ne gre mi skupaj. Nikakor mi ne gre skupaj. In tudi ta zadeva mi je zelo interesantna, kdo je potem bil tisti, ki je te stvari sproduciral drugače, kot so de facto bile prikazane. Ne bom se dotikal druge in četrte točke, ampak bom prešel na četrto, ki

pa govori o postopkih lastninskih preoblikovanj, menedžerskih odkupov itn. Iz tega konteksta 4. točke mi bo zelo zelo zanimivo, kdaj se je pričel sorazmerno organizirani tajkunski del, tako imenovani, kdaj se je zgodil Mercator, Pivovarna Laško, drugih dvajset kupov, v katerem obdobju je bilo iz državnih bank podeljenih največ kreditov za menedžerske odkupe. To mi je zelo zelo zanimivo. In kar Ivim v pričakovanju te komisije in seveda sorazmerno objektivnih pričakovanih rezultatov. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala . besedo ima mag. Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki smo podprli ustanovitev te preiskovalne komisije, pa čeprav tudi sam menim, da bo najbrž obseg preiskovanja te komisije prevelik in da bo preiskovanje težko. Menim, da je prav, da smo pri tej komisiji zraven, čeprav smo že slišali očitke, češ, da vrana vrani ne izključe oči. Če se bo ocenilo, da ta rek dejansko velja tudi v tem primeru, se bomo iz te komisije tudi umaknili.

Ministri Slovenske ljudske stranke se ne skrivamo pred odgovornostjo. In prav je, da se razišče, kdo je morebiti storil kaj napak in se to tudi obsodi. Jaz sem prepričan, da smo storili veliko dobrega. Najbrž pa je bila storjena tudi kakšna napaka, tako kot tudi na vseh drugih področjih. Potrebno pa je vendarle povedati, da vse pomembne funkcije na tem pomembnem področju, v cestariji, niso vedno zasedali pripadniki Slovenske ljudske stranke. Člani nadzornih svetov, predsedniki uprav Darsa in DDC-ja in drugih niso bili vedno pripadniki Slovenske ljudske stranke, bili so pripadniki prav vseh političnih strank, ker namreč danes dobivam občutek, kot da je to nek totalen politični napad na Slovensko ljudsko stranko. In tega ne sprejemam. Sprejemam vse, kar je bilo storjeno napak, ampak ne želim, da se pa tu sedaj izvaja nek totalen napad na Slovensko ljudsko stranko, ker bili so pripadniki vseh političnih strank. Da vam navedem primer. Ko sem sam prevzel ministrstvo, v upravi Darsa ni bilo nikogar iz Slovenske ljudske stranke, v nadzornem svetu Darsa je bil en pripadnik Slovenske ljudske stranke, v DDC-ju ni bilo nikogar iz Slovenske ljudske stranke. Da ne omenjam ministrstva. Večkrat sem v tej dvorani omenjal problem drugega in tretjega nivoja na ministrstvu, na Darsu, na DDC-ju in morda še kje. Ti vodijo politiko cestarije. Žal, tako je. Sam sem v to prepričan. Mimogrede, večkrat omenjeni odstavniki pas na pomurski avtocesti in zoženi vozni pasovi, pa vam bo bivši minister gospod Presečnik to potrdil. Da so se odstavniki pasovi odrezali, so se vozni pasovi zožali, je izvedel 14 dni pred otvoritvijo. Povejte mi, prosim lepo, kdo je bil to, ki je imel to pooblastilo ali ki si je dovolil, da je to storil. Kdo

je imel ta pooblastila v tej državi, da je to lahko naredil ob nevedenju ministra? Zato opozarjam na drugi in tretji nivo, pa je to najbrž samo en primer, za katerega sam vem in tudi vem, kako se je odvijal. Kdo je bi tisti, nimam sicer dokazov, ampak tu v tej dvorani je verjetno marsikdo, ki ve, kako se je to odvijalo in kdo je bil tisti, ki je dal prst dol, pa ni bil pripadnik Slovenske ljudske stranke.

Mimogrede, trase slovenskih avtocest se ne določajo na prometnem ministrstvu, ampak se določajo v okviru strokovnih služb na Ministrstvu za okolje in prostor. Tudi tam ni bila vedno prisotna Slovenska ljudska stranka. Sicer pa ocenjujem, še enkrat poudarjam, ne bežimo od odgovornosti. Zadeve naj se raziščejo in če je bilo kaj narobe, naj se to obsodi, obtoži ali kakorkoli drugače.

Sicer pa ocenjujem današnjo razpravo kot razpravo z velikimi in močnimi in ostrimi besedami, dvomim pa v iskrenost. 15 let ali več je bilo moč spremeniti prakso izgradnje slovenskih avtocest, pa tega nihče ni storil. Tudi tisti ne, ki so imeli bistveno bistveno večjo politično moč, kot jo je imela Slovenska ljudska stranka. Pa se ni storilo nič, žal. Torej iskrenosti ni bilo takrat in ocenjujem, da je ni niti sedaj.

Sam sem se, kot sem večkrat v tej dvorani dejal, poskušal zoperstaviti cestnemu lobiju. Kako mi je to uspelo, lahko presodite sami. Povem pa vam, da ni enostavno. Sam sem prepričan, in to trdno, če v slovenski politiki, kot sem že tudi nekajkrat dejal, ne bo konsenza in če pri tem ne bo aktivne vloge predsednika Vlade, pa sedaj ne kažem na tega sedanjega predsednika Vlade, na kateregakoli predsednika Vlade, s cestnim lobijem ne bomo prekinili. Vse ostalo so prazne besede. Volja in želja prometnega ministra je premalo ob vseh nevarnostih takšnih in drugačnih tožb, brez kakršnekoli zaščite te države, za katero naj bi se ta minister boril. Treba je povedati, da se zoperstavlja ljudem, ki imajo veliko denarja. In s tem denarjem lahko tudi marsikaj storijo. Pa ne pošteno, pa ne korektno, pa ne vem še kako ne.

Na koncu bi dejal še tole. Mimogrede, gospoda Levaniča več ni v dvorani, ker je pa to res neresnica, da ne bom rekel laž. Ormož-Gorišnica je bila uvrščena že v letni plan izgradnje in obnove avtocest za leto 2008, tako da nekaj korektnosti pa bi tudi pričakoval.

Na koncu bi vseeno dejal, vse pa tudi ni tako slabo kot se želi danes prikazati. Danes želimo narisati ali pobarvati tega hudiča še bolj črnega, kot je. Moja ocena je, da vse pa vseeno ni tako slabo. Res je, da imamo marsikatero anomalijo, ki je v zgodovini izgradnje avtocest nismo hoteli, nismo zmogli, nismo znali, ne vem, kako bi temu rekel, preseči. Toda da bi pa bilo res vse tako slabo, tega pa ne morem kupiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod Marinič, v imenu predlagatelja.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Hvala lepa predgovorniku, da je opozoril na neresnico, da je hitra cesta od Slovenske Bistrice do Ormoža bila uvrščena v plan za leto 2008, ko je bila še Vlada Janeza Janše. In avtocestnega odseka od Slivnice do Dražencev verjetno ni zgradila ta vlada, ki je 7 mesecev na oblasti. Opozoril bi na nekaj drugega. Sedanja vlada je odgovorna, kdaj se bo začel graditi in zaključil avtocestni odsek phyrnske avtoceste od Dražencev do Gruškovja.

Sicer pa se je eden od razpravljavcev danes zelo slikovito izrazil, kako je šlo pri teh poslih gradnje avtocest, ko je dejal, da je bil najprej podpis pogodbe, potem je sledilo kosilo in nato je bil podpis aneksa. Veste, žal se je mnogokrat to dejansko dogajalo. Aneksi so šli v nedogled, v nerazumne meje. Ko ni bilo več razlogov, se je moral med izvajanjem spremeniti projekt. In tako dalje in tako naprej. Tudi to bo eden izmed pomembnih temeljev za delo parlamentarne preiskovalne komisije.

Bi pa želel nekaj drugega dodati, kar izhaja iz utemeljitve akta o odreditvi parlamentarne preiskave, kjer je v imenu predlagateljev v obsegu preiskave utemeljeno: "Preiskava naj zajema zlasti naslednje projekte velikih gradbenih investicij javnega pomena in postopke lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij, ki so sodelovala pri avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje," pod štirimi točkami, in sicer: "Avtocestni projekti v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje, prenova vozišč v trojanskih avtocestnih predorih, projekt gospodarske javne infrastrukture, financiran iz sredstev državnega proračuna od leta 1996," in pod točko 4, kar je eden izmed razpravljavcev tudi spraševal, "postopke lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij, ki so sodelovali pri avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje."

Da ne bo nesporazumov, da ne bo očitkov, da govorim na pamet, se bom oprl na poročilo o parlamentarni preiskavi, ki je opravila in zaključila svoje delo z zaključnim poročilom v prejšnjem mandatu in ki je zajemala prav to, kar predlagatelji predlagamo pod točko 4.

Pa pogledjmo eno izmed zanimivosti, kako se je pred letom 2004 lastninilo cestno podjetje Novo mesto. Naj povem tudi to, da je upravni odbor Soda, Koda takrat vodil naš poslanski kolega Milan M. Cvikl. Upravni odbor je na 7. seji dal soglasje k prodaji deleža Soda, po kakšni ceni za delnico ni določil, cestno podjetje Novo mesto je bilo ocenjeno kot visoko dobičkonosno podjetje, ki obvladuje 90% tržni delež na Dolenjskem. Prodano je bilo za nižjo ceno, kot je znašala cenitev analitikov. Ti so delnico ocenili tokrat na 1800 slovenskih tolarjev, prodajna cena pa je bila 1700 slovenskih

tolarjev za delnico. Šlo je za direktno prodajo brez javnega razpisa, kupec je bila družba za upravljanje Vizija. No, in sedaj k zanimivosti. V času prodaje je bilo skupno lastništvo družbe Sod Republike Slovenije ter SRD v cestnem podjetju Novo mesto 39,7%, torej več kot 25% delež. Prodaja je bila izvedena izredno nepregledno ter netransparentno, v primeru skupne prodaje bi država iztržila še prevzemno premijo. Zanimivost številka 2: lastnika DZU Perspektiva, vzajemni sklad Vizija, sta Dari in Vesna Južna na seznamu najbogatejših Slovencev na petem mestu. Vrednost njunega premoženja je ocenjena na 145,8 milijonov evrov. Tako rekoč pod mizo na način nejavnega zbiranja ponudb je bilo v obdobju, ko je upravni odbor Sod vodil Milan M. Cvikl, prodanih še več gradbenih firm: Gradis Celje, Gradis SPO, Ingrad Celje, SGP Tržič, VGP Novo mesto. Veliko teh prodaj gradbenih firm je bilo izvršenih prav v tem času, ki zajemajo obdobje od leta 1996 pa tam nekje do leta 2004. Tu se pa seveda potem zadeve umirijo. Govorimo o gradbenih firmah, ki so bile tako ali drugače oziroma najbolj povezane v izvajanju tega nacionalnega avtocestnega programa in programa državnih avtocest. Če obstaja še kakršni koli dvom, če obstaja še kakršna koli nejasnost v zvezi s tem, ali je nujno in ali je potrebno, da parlamentarna preiskovalna komisija ugotovi določene nepravilnosti, da z njimi zaključi tudi v obliki končnega poročila, da takšno končno poročilo dobimo poslanke in poslanci pred zaključkom mandata, takrat bo seveda ta komisija upravičila svoje delo. Sicer se pa s prenehanjem mandata zaključi tudi mandat takšne preiskovalne komisije. Ker je bilo danes velikokrat opozorjeno, da je nemogoče v tem času, kolikor še pač traja mandat, zaključiti vse naloge, ki izhajajo iz utemeljitve akta o odreditvi parlamentarne preiskave, je treba poudariti, da ne gre tukaj za posamične primere, ker tega je preveč. Če bi samo vzeli fascikel, s katerim se je naš poslanski kolega v prejšnjem mandatu ukvarjal z enim delom državne ceste, pri katerem je zbral fascikel, ki ima težo tam enih treh kilogramov, potem veste, kaj to pomeni. Da je to resnično nemogoče. In se strinjam s tistimi, ki pravijo, da je to nemogoče. Ampak to, kar sem danes že opozoril, bom povedal še enkrat. Znana je bila formula. Znana je bila formula, kako, na kakšen način so nekateri imeli vpliv in moč, o negospodarni, nepregledni, neracionalni porabi javnih sredstev, ki so bila strogo namenjena za izvrševanje, ki izhaja iz nacionalnega programa izgradnje avtocest. Ni naključje in ni slučajno, da so se razmere v gradbeništvu, na področju izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji tako hitro spreminjale, da so se nekatere gradnje dražile in šle v vrtooglave številke. Da se je projekt v končni fazi izkazal, da je presegel celo 400% več, kot je bil na začetku planiran oziroma da so nekateri prišli do poslov, so bili že v osnovi dogovori, da naj da takšno ponudbo, da bo prišel noter, da bo najugodnejši. In mnogi se spominjajo, kdo je bil tisti glavni, ki je pravzaprav vodil ta

avtocestni gradbeni lobi v Republiki Sloveniji. To je znano. In mnogi posamezniki, mnogi lastniki gradbenih firm so zaradi tega propadali, ker ni bilo spoštovanja do tistih malih, ker so veliki želeli vse, za male ni ostalo nič. Mnogi so propadli, mnogi so zaključili s funkcioniranjem svoje firme. In če že drugega ne, dajmo vsaj v tej parlamentarni preiskavi ugotoviti, kdo so bili tisti povzročitelji negospodarnega trošenja tega denarja, ki pa je imel v končni fazi za posledico, da se ta nacionalni program izgradnje avtocest prestavlja iz leta v leto. Velikokrat je bilo danes utemeljeno, kako je bilo, pa se je za štiri leta, pet let, in se je dopolnil, po tej zadnji varianti, ki jo imamo, bomo še do leta 2013 gradili avtocesto. To je seveda nezaslišano.

In poudarjam, zdaj pa je ta vlada na potezi, da zagotovi sredstva za pospešitev vseh potrebnih postopkov za dokončanje izgradnje phyrnske avtoceste od Dražencev do Gruškovja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

Replika, gospod Kampuš. Potem gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: .../Mikrofon ni vključen./... Hvala predsednik.

Sem pozorno poslušal predlagatelja... se ni izklopil...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Trenutek. Mislim, da je samo zaplet, da je nekdo prehitro pritisnil in bo treba počakati sekundo, dve.

Prosim, replika gospod Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik. Pozorno sem poslušal predlagatelja, gospoda kolega Mariniča, in sem v začetku zasledil, da je njegova obrazloga bila tudi takšna - da je eden izmed današnjih razpravljavcev govoril o tem, da se je podpisala pogodba, se je šlo na kosilo, se je na kosilu ali ob kosilu ali pa po kosilu podpisal še aneks, eden ali pa dva. Predvidevam, da je ta kolega, ki je to izjavo dal, bil zraven na kosilu, predvidevam, da je bil zraven na kosilu. Zato bi predlagal, da je ta spoštovani gospod eden izmed prvih tistih, ki bi ga povprašali, kako je bilo s temi zadevami ob kosilih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi! Jaz bom to preiskavo podprl. Prav tako sem prepričan, da ta preiskava v javnem interesu. Prav tako sem prepričan, da tisti kolegice in kolegi, ki tukaj poskušate govoriti vse drugo, samo tisto ne, kar je vezano na to problematiko, torej poskušate govoriti, da Slovenska demokratska stranka, ki je to

vložila, poskuša s to komisijo zamegliti kakšno drugo situacijo in tako naprej. Jaz mislim, da je to popolnoma neresno, da je to ne samo ponižujoče, da tisti, ki to trdite, tako govorite, mislim, da vas je strah, da se nečesa bojite.

Slovenski demokratski stranki se ni treba ničesar bati. Mi želimo nadaljevati tisto, kar je začela prejšnja vlada Janeza Janše. Prejšnja vlada Janez Janše je prva Vlada v samostojni Sloveniji, ki je v času mandata Vlade Janeza Janše odpoklicala ministra za promet in zveze, odpoklicala upravo Darsa in v nadaljevanju pričela postopke za pregon proti SCT-ju, Vegradu in pa Primorju. Ko se je to zgodilo, šele takrat so se vsi tisti, ki imajo tukaj umazane roke, angažirali in poskušali čisto vse storiti, da bi preprečili, da bi vlada Janeza Janše ponovno prevzela vodenje te države. Tisti imajo velikanske razloge za to. Meni je to jasno. Ko ti prerežeš velikansko cev, v katero teče stotine milijonov evrov, ti je seveda jasno, da moraš storiti čisto vse, da bi to zadevo ustavil, da bi te cevi ponovno stekle po stari poti. Zakaj to trdim? Iz naslednjih razlogov. Če poznate javne razpise, tisti, ki se na to spoznate, veste, kako je prišlo do oškodovanja državnega premoženja. Trije ključni ponudniki v tej državi so praktično dobili vse razpise, ko je šlo za projekte na katerih je bilo veliko sredstev. In če pogledate te razpise, boste videli, da so ti trije ključni gospodarski subjekti imeli skoraj identično ceno. Ko gre za nekaj deset milijonov evrov posla in smo trije ponudniki, ki imamo enako ceno, za nekaj evrov razlike. Pogledajte, samo bedak na tem svetu ne bi razumel, da gre tukaj za kartelno dogovarjanje. In ni ga v tej državi, ki bi ga lahko prepričali, da tukaj ne bi posumil, da je nekaj narobe. Ni enega! Zato so bile naše avtoceste dražje za 30, 35%. In naj mi samo en poslanec ali poslanka v tem parlamentu trdi, da to ni res. Ta preiskovalna komisija bo lahko pogledala tudi te razpise. Imela bo možnost priti do teh dokumentov, iz katerih bo razvidno, kako so se kartelno dogovarjali. Tu je ključni problem cele zgodbe, da se potem ne pogovarjamo še o aneksih, pogodbah. To so ključna vprašanja. Tu notri je velekraja v državi davkoplačevalskega denarja. velekraja! Najmanj za 30 do 35% bi lahko bile avtoceste cenejše, če ne bi bilo tega in če ta država ne bi skozi svoje politične botre dopuščala, da so lahko ti trije baroni obvladovali kompletan gradbeni lobij, zraven pa sodelovanje ministrstva za promet in zveze, sodelovanje Darsa in tako naprej. Ko samo pogledate upravo Darsa na ministrstvu za promet in zveze in te tri barone, to skupaj povežete pa, vam bo je vse jasno! Čisto vse. Tukaj so krogi zaključeni. To je tisto, kar se meni zdi pomembno. Vlada Janeza Janše je bila prva v tej slovenski državi, ki se je upala lotiti teh smrdljivih, pokvarjenih, grdih svinjarij. Svinjarij, ki nimajo primere! Ubogi ljudje delajo za 400, 300 evrov plače! Nek cestni baron se pa pripelje... .. /Oglašanje v dvorani./... Se opravičujem, sem malo glasen, imate prav. Se pripelje s

helikopterjem! Dragi moji kolegi, ali si lahko kdo v tem parlamentu kupi helikopter? Povejte! Lahko si ga kupiš, če to narediš z denarjem, ki prihaja iz državne blagajne. Samo tako lahko to narediš, drugače tega ne moreš, ker ga ni v tej državi, razen mogoče kakega posameznika, ki je s svojim velikanskim angažmajem in kvaliteto svojega dela dokazal, da je lahko prišel do takega premoženja. In take bi lahko v Sloveniji na prste preštel, zagotovo.

Zato se mi zdi, da tisti, ki pa barantajo samo z državnim denarjem, si tega ne bi smeli in ne bi mogli nikoli dovoliti, najmanj pa, da bi ta denar zaslužili. Nikoli! Zato, drage kolegice in kolegi, sem prepričan, da je ta preiskava nujna. Slovensko ljudstvo, slovenski narod ima tega prikrivanja dovolj. Verjemite mi, da ima dovolj, ne more tega več gledati. Pogovarjam se s preprostimi ljudmi, ker jih cenim, ker sem eden izmed njih. In prav ti preprosti ljudje mi znajo točno to povedati, kar tu govorim. Ti preprosti ljudje so se naveličali lepih besed in lepotcev, ki tu govorijo tako in drugače in poskušajo leporečiti. Nikoli v življenju pa ene sekunde niso delali. V življenju nimajo ene sekunde delovne dobe od tam, kjer se zasluži denar. In dokler bo parlament na tak način sestavljen, večina v tem parlamentu, bo zelo težko razumeti tiste ljudi, ki z rokami in z veliko težavo zaslužijo denar, da lahko preživijo. In na njihov račun ni nobenega problema se pripeljati s helikopterjem na cesto, kjer te morata še dva ali trije držati, da ne padeš iz helikopterja; to je pa tisto, kar je največja tragika vsega skupaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno, prosim, gospod Han.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa. Postavil vam bom, predsednik, eno vprašanje in prosim, da bi se po mojem vprašanju to ugotovilo. Z zanimanjem sem poslušal gospoda Pojbiča, njegovo razpravo, ampak v tej razpravi je bilo čutiti tudi to, vsaj jaz sem tako razumel, da je v preteklem mandatu Janez Janša in njegova vlada odredila preiskavo slovenskih firm, se pravi, teh baronov, kot jih je imenoval. Jaz upam, da živimo v pravni državi in da to delo opravljata policija in tožilstvo in ne politične stranke. Zato bi prosil, gospod predsednik, da ugotovite, da je to...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Han...

MATJAŽ HAN: Ja, želel bi samo, da ugotovimo, ali to dela Janez Janša ali opravljata preiskave v Sloveniji policija in tožilstvo. Govornik pred mano je dejal, da je to delal Janez Janša in njegova vlada. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Torej predlagano vprašanje se nanaša v zvezi z uporabo poslovnika. To je bilo

vsebinsko vprašanje, ki bi ga morali postaviti drugje. Odgovor je bil retoričen, vprašanje retorično, odgovor retoričen in vas prosim, da mi takšnih proceduralnih vprašanj ne dajete.

Besedo ima... Ne morete imeti repliko na proceduralno vprašanje, gospod Pojbič. Ne morete imeti replike na proceduralno vprašanje.

Besedo ima Danijel Krivec. Proceduralno, gospod Sajovic. Prosim. V zvezi z uporabo poslovnika.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik. Mislim, da bi bilo za proučiti, ali tako govorjenje, kot smo ga zdajle poslušali, prispeva k ugledu parlamenta. Nekdo, ki zgodbe ne pozna, bi mislil, da v tem parlamentu sedijo sami delomrzneži, ljudje, ki v življenju še niso nič naredili. Vsakdo naj seveda govori in sodi predvsem o sebi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Tudi tukaj, gospod Sajovic, to ni bilo vprašanje v zvezi s poslovníkom. V Državnem zboru vsakdo odgovarja za svoje besede, tako pred kolegi, ki se lahko odzovejo na njega, kot pred javnostjo. In to je to.

Besedo ima Danijel Krivec. Prosim.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi! Jaz bom ta akt o odreditvi parlamentarne preiskave podprl. Bi se pa dotaknil še nekaterih čisto načelnih ugotovitev, kajti večina od vas se spušča na ugotavljanje že nekaterih stvari, za katere bo pristojna komisija, ki jo bomo odredili.

Vsi se ukvarjate v glavnem z avtocestami, kar je sicer eno od večjih področji, ampak vsi pozabljate tudi na druge gradbene investicije, ki so tudi doživele kar velike podražitve, mnogokratnike itn. Sprašujem se glede odgovornosti, ki jo bo ta komisija ugotavljala, mislim, da je primerna, to pa podkrepim s tem. Ugotovimo lahko, da v celotni Sloveniji imamo 200 pa nekaj občin, ki so tudi tiste, ki črpajo javni denar, pa skoraj ne poznam župana, ki bi si privoščil, da bi neka investicija šla v mnogokratnike podražitev, pa naj bo to na cestnem področju, na katerikoli infrastrukturi, ki je tudi javna, ki se zagotavlja iz javnega denarja, pri nekem zdravstvenem domu, pri neki lekarni ali kaj podobnega. To se dogaja samo pri državnih projektih. In mislim, da smo v Državnem zboru nekako tistih nosilci, ki morajo na to opozoriti in tudi tako preiskavo sprožiti. Kot sem rekel, ni župana, ki ne bi odgovarjal, če bi neka investicija na tak način prekoračevala zmožnosti njegovega proračuna. In mislim, da je to pomemben podatek. Se pravi, da so se dogajale anomalije na tem področju gradbeništva, na celi paleti. Mislim, da je ta nadzor, komisija, potrebna, da ugotovi nekatera dejstva in da se take nedoslednosti in anomalije ne bodo dogajale naprej.

Kot ste vsi omenjali, pripravlja se velik projekt gradnje železniške infrastrukture, ki pomeni podoben zalogaj kot avtoceste, če ne celo večji, in težko si predstavljam, da bi v Državnem zboru potrjevali nekatere investicije z zavestjo, da se bodo za mnogokratnik v naslednjih letih podražile. To bi bilo neprimerno.

Zato še enkrat opozarjam. Ni občine, ni župana, ni občinskega sveta, ki bi se s tako zadevo na lokalnem nivoju sprijaznil. To pomeni, da je prav, da se tudi Državni zbor in ta država s takimi anomalijami ne sprijazni. Zato podiram ta akt o ustanovitvi te komisije.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi. Dostikrat se pojavlja vprašanje koristnosti in tudi danes se je pojavilo pri tej komisiji. Če vi nekaj predlagate, je to koristno, če predlagamo mi v opoziciji, je nekoristno. Če zanemarimo dimenzije tega vprašanja, je normalno, da je ta preiskava koristna, če ne zaradi drugega, zaradi tega, kar je bilo rečeno malo prej. Smo pred realizacijo enega največjih projektov, to je vlaganje v železniško infrastrukturo v Sloveniji, in mislim, da je pomembno, da v okviru te komisije ugotovimo tisto, česar se na tem področju ne sme dogajati. To pa je, da ne bodo sodelovali pri tem naslednjem megaposlu v Sloveniji vedno isti igralci, ki so vzporedno s tem, ko so sodelovali pri projektu izgradnje avtocestnega omrežja, se tudi seveda sami sebe olastnili. Mislim, da če je katera komisija bila ustrezna in potrebna in pomembna, je to ta, ki jo ustanovljamo danes. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo še predlagatelj Branko Marinič? Predlagatelj želi še besedo. Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa, da ste mi dali to priložnost, in sicer v današnji razpravi, ki je bila vsebinsko bogata, lahko zaključimo v tem smislu, da smo tako poslanke in poslanci, ne glede na to, iz katere koli politične opcije prihajamo, pred enim samim dejstvom: odgovorni smo pred ljudmi za porabo javnega denarja, ki ga za dokončno razporeditev s pritiskom na gumb "za" odobrimo vsem tistim, ki kasneje v izvršilni veji oblasti zadeve izpeljejo. In naj ta parlamentarna preiskovalna komisija resnično čim prej začne s svojim delom z namenom, da bi se v prihodnje ne ponovilo in da se do sedaj neke znane formule ali pa uveljavljena praksa v gradbenem lobiju ne bi ponovila tudi tik pred velikim projektom, ki nas čaka in v katerem smo že, pa verjetno še bomo razpravljali poslanke in poslanci v sedanji sestavi Državnega zbora. Gre za predvidene velike investicije v javno

železniško infrastrukturo, ki bi se tako, kot je pristojni minister za promet včeraj tudi dejal, začele že prihodnje leto - upam, da se bo.

Torej, nedaleč so javni razpisi, pri katerih si zakonodajna oblast ne sme dovoliti, da bi bile v posameznih zakonih pomanjkljivosti v temu smislu, da bi kasneje javni razpisi bili pisani na kožo nekaterih, ki so v preteklosti zaslužili preveč, ki so pobrali preveč javnega denarja. Od tistega, koliko javnega denarja je bilo porabljenega od leta 1996 v cestno infrastrukturo, je bilo veliko, veliko preveč. Veliko preveč odstotkov so posamezni projekti presegali neke razumne vrednosti, ki pa so bile, vsaj sum je takšen, posledice vpletenih nekaterih javnih funkcionarjev, pomembnih pri takšnem in drugačnem odločanju o porabi javnega denarja. Morda tudi na račun zakonodajne veje oblasti, ki je morda bila seznanjena, da gre za dobre rešitve, pa se je kasneje izkazalo, da so te zadeve bile zlonamerne, da so te vsebinske spremembe bile morda pisane na kožo nekaterih, ki so bili prepričani, da so v Sloveniji edini, ki zmorejo tako velike projekte, ki so jih na javnih razpisih z lahkoto dobivali, ker so bili dobro organizirani in dobro povezani, tudi na račun, da so tisti mali ugašali. In to ni dobro. Naj se takšna zgodba ne ponovi.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati?

Ja, želi. Torej, prosim, za prijavo.

Vsak ima na razpolago tri minute.

Besedo ima Jakob Presečnik, prosim, 3 minute.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik.

Tudi sam sem malo poslušal, malo smo dobivali te nove telefone, vsega nisem slišal, ampak želim reči to, da sem podpisal to zahtevo za parlamentarno preiskavo predvsem zaradi tega, da si ne bi kdo mislil, da bežim pred kakršnokoli odgovornostjo oziroma od kakršnekoli razprave. Naša stranka je bila tudi omenjena kot tista, ki je zadnja leta vodila ministrstvo za promet in moram reči, da sem eden tistih, ki smo ponosni na to, da smo marsikaj naredili v tem avtocestnem programu. In žal mi je, danes mi je žal, da ko se ta avtocestni program zaključuje, da nimamo pripravljenih projektov za naprej, za druge razvojne osi, za železnico in tako naprej. Tukaj bodo veliki problemi v naslednjih letih, ker tega nimamo pripravljenega, je pa, verjemite mi, umeščati trase v prostor in zadovoljiti ali kakorkoli v lokalnem okolju uskladiti - nekateri sedijo tudi tukaj notri, ki so z

nerazumnimi zahtevami in zavlačevanji in tako naprej zavlačevali, da bi se posamezne trase umestile v prostor. Dejansko me motijo takšne razprave, kot so "polni žepi". Mene je žena vmes poklicala in je vprašala, kje je zdaj ta vsebina žepov, o čemur se govori v parlamentu.

Drugič. Je seveda potrebno, jaz sem za to, da se dokaže neka korupcija, da se dokaže kriminal - če je bil. Jaz sem na vsem področjih to, pa naj bo pri investicijah visokih gradenj ali takih, o katerih se danes pogovarjamo, ali katerih drugih. Prepričan sem, da je treba tudi dokazati to, ker enega od naših kolegov obtožujejo, da je opravljal izpit oziroma da je opravljal izpit nekdo namesto njega.

Torej, moti me ena zadeva, da je bila v tej razpravi omenjena ena firma, v kateri sem jaz tudi bil dolgo let v preteklosti, ki vsaj do pred nekaj leti ni imela nič z gradnjo avtocestnega omrežja. In kar na pamet govoriti o posameznih obtožbah seveda ne gre. Treba je pa tudi upoštevati pri vrednosti projekta - jaz ne vem, koga sedaj poklicati na odgovornost. Tiste, ki so oceno delali leta 1992 in 1993 brez kakršnih posebnih podatkov, ali pa tiste, ki so s pogoji lokalnega okolja itn., dražili zadevo. Poleg tega, kar je v tej preiskavi seveda določeno. Torej hvala lepa. To preiskavo bom zaradi razloga, ki sem ga najprej navedel, tudi podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: So bili še nekateri pred menoj napisani. Če so se odpovedali, bi bilo pošteno, da razdelite nam več časa.

Torej, danes je bilo v razpravi omenjeno, da so projekti, ki sem ji reče megaprojekti, kjer je nekako normalno, da se zgodijo spremembe v vrednosti teh projektov in da se ti projekti podražijo za 20, 30%. Mogoče je to res normalno. Jaz bi rekel, da ni ravno normalno, je pa mogoče opravičljivo, ker pri večjih projektih je več teh nepredvidenih okoliščin, s katerimi je treba računati. Ampak, da se projekt podraži za dvakrat, trikrat, štirikrat, celo osemkrat in da ne odreagira na te podražitve ne nadzor ne pristojne institucije, ob tem ko se tako v sedanjem kot v preteklem času mnogi, ki bi morali izvajati tako nadzor kot vse druge elemente v teh primerih, ukvarjajo z razno raznimi metlami; s tem, kaj so se pogovarjali predsedniki parlamentarnih strank in kakšno veliko skrivnost je kdo izmed njih izdal; s tem, ko imajo ti veliko časa, da se ukvarjajo v tej državi za zadevami, ki nimajo nobene zveze z njihovim profesionalnim delom, so šle mimo zgodbe, ki govorijo od daleč o tem, da nekaj pri teh poslih ni bilo v redu. Še posebej, če vzamemo v zakup, v kakšnih okoliščinah so se ti posli dogajali. Ti posli so se dogajali več ali manj med istimi igralci. Spomnite se. Potem pa so se

dogajale neke oranžno-črne diskete. Najprej je bila disketa s ponudbo črna, potem je poslala oranžna. Noben se ni glede tega zganil! Ko se je zgodila pred nedavnim zgodba glede predora Markovec, je bil zagnan s strani nekaterih v tej državi velik vik in krik, kakšna velika škoda bo storjena državljanom, če se bo ta predor zgodil pol leta ali pa eno leto kasneje, ker je bil postopek tega javnega razpisa razveljavljen. In kaj je bila posledica? Pojavilo se je neko podjetje iz drugega konca Slovenije in ponudilo za, ne vem, 40 ali 50% nižjo ceno kot tisto, ki je prvotno ponudbo posredovalo.

Vse to so razlogi, ki govorijo o tem, da na tem področju ni bilo ravnano z dolžno mero skrbnosti in da je bilo vedoma ali nevedoma prepuščeno tem igralcem, ki so se pojavili na domačem trgu, da so skozi te posle tudi olasninili ta svoja oziroma sedaj njihova podjetja. Vprašanje, če je to dobro z vidika slovenske ekonomije, in vprašanje, če je to dobro za bodoče večje projekte, ki jim bomo še priča. Zaradi tega je prav, da se ta komisija resno sooči s tem izzivom, resno pokaže na tiste stvari, ki so bile v tej proceduri slabe, potegne tudi ustrezne ukrepe oziroma zahteva od pristojnih ustrezne ukrepe zoper tiste, ki so v temu poslu delovali netransparentno, neodgovorno, tudi morebiti nezakonito, in da se ne ponavljajo te podobne zgodbe, podobne napake na tak način pri večjih infrastrukturnih projektih, ki se bodo še odvijali v prihodnosti v Republiki Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bojan Kontič. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Prej sem imel željo replicirati, pa nisem izpolnjeval obeh pogojev, ki sta za to, da bi pred tem razpravljaj in da bi bil v razpravi omenjen. Omenjena pa je bila moja poslanska skupina, ki ji pripadam, in naj povem, da je gospod Jerovšek govoril o tem, da tudi ko poslanke in poslanci razpravljajo, s tem dajejo teže predlogu in da so pri nas razpravljali poslanke in poslanci, ki s prometom nimajo veliko skupnega. Naj pri tem povem, da imajo vsaj toliko skupnega kot Jožef Jerovšek in se vsaj tako dobro poznajo gradnjo cest, kot jo pozna gospod Jerovšek.

Mimogrede, v imenu poslanske skupine je govoril gospod Veber, ki se vse od začetka, torej od leta 1996, ko je začel mandat v Državnem zboru, ukvarja z gradnjo cest in je to moč razbrati tudi iz njegovega nastopa. Res pa je, da ni moč znotraj naše poslanske skupine iskati takšno domišljijo, kot jo imajo nekateri in kot jo je imel kolega Jerovšek, ki je iz avtocestnega križa, s katerim je res križ pa tudi z ostalimi cestami v Sloveniji je križ, prešel celo do povojnih pobojev. Za to potrebuješ zelo bujno domišljijo in v tem mu zanesljivo ne oporekam.

Sicer pa govoriti o tem, da preiskavo podpiramo ali pa ne podpiramo, je v tem trenutku pravzaprav nesmiselno, če zahteva izpolnjuje pogoje in pogoji, so izpolnjeni, ta preiskovalna komisija bo in bo delala. Lahko pa jo pospremimo na pot z različnimi občutki. Naj povem, da moji občutki glede na dosedanje izkušnje s preiskovalnimi komisijami, niso dobro in osebno ne pričakujem zelo dobrega rezultata dela te komisije, pa še katere druge. Pri tem ne želim, da bi to mojo ugotovitev spremenili že v dejstvo, to so moje ocene. Jaz pa komisiji želim vse dobro pri opravljanju svojega dela.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. Na podlagi drugega odstavka 4. člena Poslovnika Državnega zbora o parlamentarni preiskavi Državni zbor o odreditvi parlamentarne preiskave ne glasuje, zato ugotavljam, da je Državni zbor odredil parlamentarno preiskavo za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki so sodelovali pri pripravi, izvedbi gradbenih investicij javnega pomena na področju izgradnje avtocest in objektov gospodarske javne infrastrukture, financiranih s sredstvi državnega proračuna, zaradi suma, da so bili postopki in posli medsebojno politično dogovorjeni, vodeni netransparentno in negospodarno, ter zaradi suma prisotnosti klientalizma, korupcije in medsebojnih povezav med različnimi nosilci aktivnosti, ki so vključeni v pripravo, javna naročila in izvedbo gradbenih poslov, ter postopki lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij ter v tej zvezi še posebej zagotovitev suma o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij in njihovi vlogi pri tem.

Namen parlamentarne preiskave je:

Prvič. Ugotoviti, ali so bili projekti izvedeni pregledno in s skrbnostjo dobrega gospodarja.

Drugič. Ugotoviti, ali so bili razpisi in podpisane pogodbe izvedene v skladu s predpisi in usmeritvami, ki jih je sprejel Državni zbor Republike Slovenije.

Tretjič. Ugotoviti in razjasniti pogoje in postopke oddaje javnih naročil, izbora ponudb, pogajanj ter vsebino ponudb. Četrtič. Ugotoviti, ali se je pri izvedbi projektov spoštovala vsa v Državnem zboru sprejeta zakonodaja.

Petič. Ugotoviti, ali so bili proračunski viri za trošenje sredstev črpani racionalno, namensko in ali so bili črpani skladno s predpisi.

Šestič. Ugotoviti, ali so nosilci javnih funkcij ravnali z vso dolžno skrbjo v postopkih urbanističnega prostorskega in okoljskega dela izvedbe investicij.

Sedmič. Ugotoviti, ovreči ali dokazati sum, da je pri postopkih urbanističnega in prostorskega in okoljskega dela izvedbe investicij prihajalo do zlorab s strani nosilcev javnih funkcij in s tem do neupravičenih koristi in korupcije.

Osmič. Ugotoviti, ali so bila dodatna dela, ki so zviševala osnovne investicijske vrednosti investicij realna

ali pa so bila posledica že vnaprej dogovorjenega postopka oddaje del z niskimi ponudbenimi vrednostmi, ki so favorizirale določene ponudnike, ter ugotoviti prepletenost nosilcev javnih funkcij pri teh postopkih.

Devetič. Ugotoviti stopnjo vpletenosti posameznih nosilcev javnih funkcij z njihovim političnim vplivom na izbor na pogajanja in na podpis pogodb.

Desetič. Ugotoviti stopnjo politične odgovornosti posameznih nosilcev javnih funkcij pri izvedbi posameznih projektov.

Enajstič. Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum oškodovanja države pri posameznih projektih.

Dvanajstič. Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum o povezavah posameznikov v verigi naročnik-projektant-izvajalec-nadzor z nosilcem javnih funkcij, kar naj bi omogočilo neupravičene koristi in oškodovanje države.

Trinajstič. Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum, da je pri tovrstnih povezavah prihajalo do izsiljevanja in političnih navodil med posamezniki v tej verigi.

Štirinajstič. Ugotoviti odgovornost nosilcev javnih funkcij pri pripravi razpisov javnih naročil in njihove povezave in predhodne dogovore s ponudniki.

Petnajstič. Ugotoviti, dokazati ali ovreči sum, da je pri dogovarjanju med nosilci javnih funkcij v postopkih priprave javnih naročil in potencialnimi ponudniki prihajalo do podkupovanja in ostalih koruptivnih dejanj, ki so prispevala k neupravičeni pridobitvi posla in oškodovanju države.

Šestnajstič. Ugotoviti, ali je pri oddajanju javnih naročil s strani nosilcev javnih funkcij prihajalo do favoriziranja posameznih ponudnikov, kar je onemogočilo konkurenco.

Sedemnajstič. Ugotoviti, ali so pri oddajanju javnih naročil s področja velikih gradbenih investicij obstajali vezani posli med ponudniki, ki so bili politično dogovorjeni.

Osemnajstič. Ugotoviti, ali je šlo pri izbiranju izvajalcev avtocestnega programa s strani Darsa za sistematično prilagajanje razpisnih pogojev na način, da je bilo mogoče sklepati pogodbe z vedno istimi podjetji.

Devetnajstič. Preveriti sum obstoja interesnih skupin in njihovih povezav z nosilci javnih funkcij in njihovega koruptivnega vpliva na organe vodenja in nadzora Darsa pri izbiri izvajalcev gradbenih del za dosego neupravičenih koristi.

Dvajsetič. Preveriti vse postopke od načrtovanja in umeščanja tras v prostor do sprememb projektov pred in med gradnjo, še zlasti tistih, kjer je končna ocena projekta močno odstopala od prvotne, z namenom, da se ugotovi, ali je šlo za morebitne zlorabe položaja, za koruptivna dejanja in nenamensko trošenje davkoplačevalskega denarja za dosego zasebnih koristi podjetij in posameznikov.

Enaindvajsetič. Preveriti sum o posredni ali neposredni povezavi med gradbenimi podjetji in njihovimi zakonitimi zastopniki ter nosilci javnih funkcij med postopki lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupih gradbenih podjetij, predvsem SCT, ki je na avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje opravilo največ del.

Obseg parlamentarne preiskave.

Preiskava naj zajema naslednje projekte velikih gradbenih investicij javnega pomena in postopka lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij, ki so sodelovali pri avtocestnih projektih Republike Slovenije od leta 1996 dalje. Prvič. Avtocestne projekte v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje.

Drugič. Prenova vozišča v trojanskih avtocestnih predorih. Tretjič. Projekti gospodarske javne infrastrukture financiranih s sredstvi iz državnega proračuna od leta 1996 dalje.

Četrtič. Postopki lastninskih preoblikovanj in menedžerskih odkupov gradbenih podjetij, ki so sodelovali pri avtocestnih projektih v Republiki Sloveniji od leta 1996 dalje.

Parlamentarna komisija je s tem odrejena. Mandatno-volilno komisijo Državnega zbora v zvezi s tem prosim, da pripravi predlog sklepov o sestavi in imenovanju preiskovalne komisije v skladu z vsebino odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v odločitev Državnemu zboru najkasneje na prihodnji seji zbora. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA - AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI ZARADI SUMA KLIENTELIZMA IN KORUPTIVNEGA RAVNANJA MINISTRA ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO GOSPODA GREGORJA GOLOBIČA PRI PRIDOBITVI ZNATNIH JAVNIH NEPOVRATNIH SREDSTEV IN POSLOV NA JAVNIH NAROČILIH ZA GOSPODARSKE DRUŽBE V SKUPINI ULTRA (PROJEKT MESTNE KARTICE URBANA, SISTEM ZA SLEDENJE IN NADZOR AVTOBUSOV JAVNEGA PODJETJA LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET D.O.O., FIKTIVNI POSEL VAROVANJA GOSPODARSKE DRUŽBE MERCATOR D.D., ELEKTRONIZACIJA ŠTUDENTSKE PREHRANE, KI NAJ BI JO IZVAJALA GOSPODARSKA DRUŽBA MARGENTO R&D D.O.O. ITD), V KATERIH JE GOSPOD GREGOR GOLOBIČ SOLASTNIK, TER PRI PRENOSU PODROČJA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ Z MINISTRSTVA ZA GOSPODARSTVO NA MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO, ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI ZARADI SUMA, DA JE MINISTER ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO G. GREGOR GOLOBIČ UTAJIL DAVKE, NEUPRAVIČENO PRIDOBIL STATUS KMETA ZA NAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ TER PRISTOJNIM ORGANOM NEPOPOLNO PRIKAZAL SVOJE PREMOŽENJSKO STANJE TER NJEGOV IZVOR, ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO G. GREGORJA GOLOBIČA ZARADI SUMA IZOGIBANJA PLAČEVANJA DAVKOV REPUBLIKI SLOVENIJI OB**

SVOJEM AKTIVNEM SODELOVANJU PRI ZVIŠEVANJU DAVČNIH BREMEN DRŽAVLJANOM REPUBLIKE SLOVENIJE IN ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI ZARADI SUMA KLIENTELIZMA IN KORUPTIVNEGA RAVNANJA MINISTRA ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO G. GREGORJA GOLOBIČA ZA PRIDOBITEV SLABO ZAVAROVANIH POSOJIL, KI SO BILA ODOBRENA S STRANI BANKE NLB D.D., KI JE V VEČINSKI DRŽAVNI LASTI, ZA GOSPODARSKE DRUŽBE V SKUPINI ULTRA.

Zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave in na podlagi 23. člena Ustave Republike Slovenije je Državnemu zboru predložila skupina triintrideset poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Besedo dajem predstavniku Jožetu Tanku za dopolnilno obrazložitev.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Objave podatkov o premoženjskem stanju Gregorja Golobiča, ki so se pred evropskimi volitvami pojavile v nekaterih medijih in v primerjavi s tistimi, ki jih je pokazal predsednik tako imenovane protikorupcijske komisije, je zares pokazala pravi obraz nove politike, ki je zavela po volitvah, septembra 2008.

Pokazalo se je, da zakoni in načela ne veljajo za vse enako, da imajo nekateri posamezniki izjemno močno politično in institucionalno zaščito in da ukrepi in predlogi, ki jih pompozno vlagajo v Državni zbor Vlada, koalicijske poslanske skupine ali pa posamezni poslanci koalicije, največkrat niso namenjeni urejanju razmer, ampak predvsem zavajanju in prikrivanju. Po eni strani oblastne stranke na videz odločno predlagajo tako imenovane protitajkunske ukrepe in zakone, s katerimi se želijo v javnosti pokazati kot odločni borci proti privilegijem, korupciji, klientalizmu in zakonitostim, po drugi strani pa iz taistih strank prihajajo javni funkcionarji, celo ministri, za katere obstaja utemeljen sum, da so bili in so udeleženi v številnih sumljivih poslih in so v nekaj leti ob neravno neki izjemni plači pridobili ogromno premoženje, ki ga sedaj prikrivajo in so sistemsko izven vseh obravnav in postopkov. Razni organi niso ničesar opazili.

Tranzicija je bila proces, ki je povzročila premike velikih kosov družbenega premoženja iz skupne v zasebno last. To se je lahko zgodilo le ob klientelističnih, nezakonitih, vertikalno in horizontalno prepletenih ter zaprtih političnih povezavah. Veliko teh dejanj in afer je bilo pokritih s tako imenovanim nacionalnim interesom. Zanimivo je, da ob odvijanju tranzicijskega klopčiča pridemo do oseb, ki so trdno pod krovom Foruma 21 in ki pripadajo Socialnim demokratom, Liberalni demokraciji in Zaresu in so zato imeli, in še imajo, tudi javno podporo bivšega predsednika republike Kučana. Nobena afera ni doživela sodnega konca. Mnoge so obtičale na različnih stopnjah, mnoge zastarale, veliko jih niti ni bilo začetih, kar ni ravno dobro spričevalo za organe nadzora, posebne urade in komisije, ki naj bi bdeli nad pravilnostjo delovanja javnih sistemov. Pravzaprav se je s takšnim načinom

nadzirancem oziroma po javnih normah kršiteljem dal le dodaten javni vpliv in moč, javnosti pa signal, da se našim - da ne bo pomote, je to vašim, če uporabim klasifikacijo predsednika Vlade Pahorja - ne more nič zgoditi. Zato tudi predsednik Vlade Pahor ni predlagal razrešitve ministra Golobiča, ko so prišli na dan podatki o njegovem zelo velikem in v pomembnem delu na anonimnih firmah v tujini prikritem premoženju.

Gregor Golobič je v volilni kampanji zablestel kot borec za zakonitost in preglednost v javnem delovanju, ki je rad poučil vse, kaj je treba delati in kako je treba delati transparentno in zakonito z javnimi financami. Pa je res delal tako? Najbrž ne, sicer ne bi izjavil, da je podatke o svojem premoženjskem stanju javnosti prikril samo zato, ker je hotel zaščititi podjetje Ultra. Zakaj bi bilo prikrivanje potrebno, če je vse O.K.?! Če so vsi podatki korektni, če je bilo premoženje zakonito pridobljeno, če so bili vsi projekti korektno podprti in sofinancirani z javnimi sredstvi države, javnih podjetij, institucij in občin? Če so bili vsi krediti Ultra pridobljeni pod normalnimi in splošno veljavnimi pogoji, potem ni prav nobenih razlogov za skrivanje podatkov o osebem premoženju, deležih podjetij in pridobljenih kreditih. Če pa temu ni tako, potem je treba javnosti zatajiti vse tisto, kar je sporno in oporečno.

Mediji so narisali nekatere hobotnice, katerih niti se končajo na poštnih nabiralnikih v davčnih oazah v tujini in v katerih naj bi bil lastniško udeležen minister Golobič. To je najbrž razlog, da javnosti in najbrž tudi tako imenovani Kosovi komisiji ni sporočil korektnih podatkov, saj je bilo iz dokumenta, ki ga je pokazal Kos, razvidno, da je navedeno samo eno podjetje. Nekateri odkriti poslovni in finančni tokovi te sume samo poglabljajo.

Pred dnevi so mediji ponovno pisali o podjetju Makro 5, ki ni znano samo iz gradbene pediatrične klinike, s katero se je obdelovalo prejšnja ministra za zdravje. To podjetje je izvajalo investicij na objektih Univerze na Primorskem. Zaradi velikih prekoračitev in odstopanj od proračunskih postavkah prejšnja ministra za visoko šolstvo nista hotela realizirati plačil. Gregor Golobič je to storil že po nekaj mesecih svojega mandata. Podjetje Makro 5 je izvajalo tudi dela na Golobičevi hiši na Primorskem.

Nemogoče je prezreti tudi posle iz sistema Ultra z Mercatorjem in MOL-om, Mestno občino Ljubljana, pri čemer se v obeh povezavah pojavlja sedanji župan Mestne občine Zoran Janković. Ta ima v svoji mestni koalicije svetnike iz stranke Zares in je na zadnjih volitvah odločno podprl sedanji koalicijski trojček. Mestna kartica Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov, plačila za neopravljeno varovanje Mercatorja pa so posli, ki vzbujajo dvome in porajajo sume v medijih in v opoziciji, najbrž pa bi jih morala tudi pri preiskovalnih organih. Izstopajo tudi visoki krediti, ki jih je Ultri dodelila Nova Ljubljanska banka in ki so, po

poročanju medijev, neustrezno zavarovani. Kljub pozivu Ultra Nova Ljubljanska banka podatkov noče obelodaniti, ampak to lahko brez težav stori tudi Ultra sama; seveda, če - po izjavi gospoda Urbanije - to najbolj transparentno podjetje v Sloveniji to sploh hoče.

V Slovenski demokratični stranki smo bili obtoženi, da smo podatke o slabo zavarovanih kreditih Ultra posredovali javnosti, čeprav je bilo že takrat jasno, da so prišli iz krogov zelo blizu Liberalne demokracije kot posledica krvoločnih bojev znotraj koalicije za polastitev državnega premoženja. Politični daj-dam deluje, to potrjujejo tudi trije amandmaji koalicijskih poslancev k drugemu rebalansu, podpisal jih je tudi predsednik Državnega zbora. In ti namenijo Mestni občini 30 milijonov evrov, najbrž kot poplačilo koalicije županu Jankoviću za minulo delo in podporo na volitvah. .../Glas iz ozadja./... Ni še umaknjeno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani! Dovolite gospodu Tanku, da pove vse, kar misli in kar hoče.

JOŽE TANKO: Zanimivo je, da so se ob razkritih prikrivanih podatkih o premoženju Gregorja Golobiča se takoj odzvali najvišji vrhovi slovenske politike, tudi tisti, ki jim to ni bilo treba, kot na primer predsednik republike ali predsednik Državnega zbora.

Tako je na primer predsednik republike v odzivu ocenil, da Gregor Golobič ni ravnal nezakonito, ampak da je storil le napako. Sprašujemo se, kdo v tej državi določa stopnjo oziroma ugotavlja zakonitost. Predsednik republike po ustavnem položaju ne. Odziv predsednika Republike pa veliko pove, ima veliko sporočilno vrednost za slovensko javnost, saj je ponovno pokazal na tiste, ki si zaslužijo prvorazreden položaj, pa drugo in nadaljnje priložnosti, in tiste, ki morajo, moramo postati drugorazredni. Da obstaja povezava med Uradom predsednika Republike in dogajanje z Ultra, potrjuje tudi v včerajšnjem Žurnalu objavljena novica, da je vodja vpisnika na Okrožnem sodišču v Ljubljani 12. 6. posredovala sodni sklep o poravnavi med Ultra in japonsko NTT Docomo vodji stikov z javnostjo v Uradu predsednika republike Mojci Seliškar Toš. V kabinetu predsednika Republike sicer zanikajo, vendar to zaznamek na vpisniku, objavljen v Žurnalu, demantira. Izjava predsednika republike je ne samo subtilno, ampak očitno sporočilo Računskemu sodišču, informacijski pooblaščenici, protikorupcijski komisiji, tožilcem, sodnikom, Agenciji za preprečevanje pranja denarja, Banki Slovenije, Novi Ljubljanski banki in drugim, kako naj ravnajo v tem primeru. Marsikdo se sprašuje, kaj je predsednik republike dolžan ministru, da ga je politično pokrival in ga poskušal ohraniti kot častnega politika. Zakaj je to storil in zakaj le njega? Sočasno pa se je sprožil val sistematičnih obdelav, preživetih in zastarelih zgodb, izvajajo se bizarna zaslišanja, izdajo se

razna mnenja in prepovedi, pošiljajo se vprašalniki in odpira marginalne teme, ki služijo zgolj odvratanju pozornosti od zadeve Golobič in so v zaščito Golobiča. Izgleda, kot da v okolici Domžal obstaja nekakšen krožek, ki se dogovarja, usklajuje in sistematično dozira teme in ima za cilj zgolj odvratanja pozornosti od zadeve Golobič, Katarine Kresal, vlade in drugih politikov sedanje oblastne strukture in so usmerjene zgolj v degradacijo dela in dosežkov koalicije in koalicijskih politikov v preteklem mandatu. Kako lahko javnost ocenjuje Kosovo ravnanje v primeru Golobič, ko je tako pohitel in se s prikazom obrazca prijave premoženja Golobiča, v katerem je bilo napisano samo eno podjetje z izredno nizko vrednostjo, postavil v bran Golobiču in potem skrivnostno utihnil, medtem ko nekatere druge primer tako sistematično in javno obdeluje z načelnimi mnenji in napovedmi o uvedbi postopkov. Kljub vsemu pa še vedno ni bil dan zadovoljiv odgovor, kaj je z ostalimi podjetji in njihovimi vrednostmi, katerih se ima Gregor Golobič deleže in v katerih se, niti se končajo v davčnih oazah. Tudi še nismo dobili pojasnila, zakaj je sprejemljivo, da ima minister, ki prejema plačo iz javnih sredstev, torej iz naših davkov, podjetja oziroma poštne nabiralnike s sedeži v tujini, tam plačujejo tudi davke, istočasno pa isti minister na sejah vlade zaradi premajhnih prilivov v državni proračun odloča o povišanju trošarin, davkov, o razpisih. To je tudi nekoliko perverzno.

Ker ni zadovoljivih odgovorov, ker se je celoten politični vrh, predsednik republike, predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, vsa koalicija in nekatere institucije postavil v bran ravnanja Gregorja Golobiča, v njegovo politično zaščito ni druge možnost, kot da se odredi preiskovalna komisija, ki se bo sistematično lotila preverjanja sumov klientelizma, korupativnega ravnanja Gregorja Golobiča pri pridobivanju javnih nepovratnih sredstev iz javnih razpisov države in Mestne občine Ljubljana, preverbe domnevno fiktivnih poslov, preveritve sumov utaje davkov, sumov politične pomoči pri pridobitvi slabo zavarovanih kreditov podjetjem skupine Ultra ter suma o neupravičeni pridobitvi statusa kmeta ter preiskave še nekaterih drugih sumov in dejanj, ki so zajete v zahtevi za odreditev preiskave.

Čeprav je nekdanja piarovka Zaresa in sedanja vodja kabineta ministra Gregorja Golobiča, torej oseba, ki naj bi bila ministru še posebej blizu, Tina Hrastnik na "facebooku" zapisala pomenljiv stavek v prevodu ali pomenu "maščevanje bo sladko", pričakujemo, da bo preiskava potekala korektno, brez političnih pritiskov, brez posegov raznih komisij in varuhov in da bo tudi koalicija, tudi stranka Zares - nova politika, v njej tvorno sodelovala in dokazala, da je bil tisti zapis na "facebooku" zgolj spodrsljaj, lapsus in ne navodilo ali celo uradno stališče stranke Zares-nova politika. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Rado Likar v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski demokratski stranki podpiramo vsako preiskavo, ki bi lahko pripomogla k razčiščevanju nekaterih spornih dejanj posameznikov ali skupine. Enakega stališča smo tudi v primeru zahteve za odreditev parlamentarne preiskave, katere namen je zlasti preiskava suma klientelizma in koruptivnega ravnanja nosilca javne funkcije, gospoda Gregorja Golobiča, za pridobitev znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za podjetja v skupini Ultra ter preiskavo suma klientelizma in koruptivnega ravnanja nosilca javne funkcije za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani Nove Ljubljanske banke, ki je v večinski državni lasti, za podjetja v skupini Ultra; za preiskavo suma, da je nosilec javne funkcije, gospod Gregor Golobič, utajil davke, si neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor; za ugotovitev politične odgovornosti nosilca javne funkcije, gospoda Gregorja Golobiča, zaradi izogibanja plačevanju davka v Sloveniji ob svojem aktivnem sodelovanju pri zvišanju davčnih bremen slovenskih državljanov.

V času, ko se država Slovenija bori s posledicami vse večje gospodarske in finančne krize, ko se stopnja brezposelnosti vrtoglavo viša, država z zakonodajo podpira reprogramiranje tajkunskih posojil z državnim poroštvom. V Slovenski demokratski stranki zasledujemo interes, ki je nedvomno tudi interes večine državljanov, da izvemo vse o spornem delovanju ljudi, ki smo jim na volitvah zaupali svoj glas. Primer Gregorja Golobiča ni nov in ni od včeraj, je pa bil povod za ponovno aktualizacijo le-tega, ko je prišla na dan informacija, da je gospod Gregor Golobič zamolčal novinarjem, da ima v nizozemskem podjetju Ultra in s tem v zagorski Ultri lastniški delež.

Mogoče je še bolj kot dejstvo, da nosilec javne funkcije na položaju ministra ni povedal, da je lastnik podjetja v tujini, pomembno to, kako je do tega premoženja prišel. To, da nekdo laže ali pozabi povedati resnico, seveda ni lepo niti moralno. Bolj sporno je, če to naredi politik, ki je obenem minister. Zaskrbljujoče je, če ga pri tem podpirajo njegovi strankarski kolegi. Povsem nesprejemljivo pa je, da bi enako storili, če bi bili na njegovem mestu, tudi predsednik Vlade ter bivši in sedanji predsednik države. V tem primeru pa smo že lahko zaskrbljeni, kakšne vrednote zagovarjamo. Sčasoma bo takšen vzorec obnašanja sprejet kot nekaj samo po sebi umevnega.

Ob tem se zastavlja vprašanje, zakaj je gospod Gregor Golobič zamolčal, da ima svoj deleže v podjetju, ki posluje v

tujini oziroma zakaj je delež podjetja prenesel v tujino. Možni sta dve razlagi. Namera, da se premoženje prekrije pred domačo javnostjo ali pa zaradi manjše davčne obveznosti v tako imenovanih davčnih oazah, kjer se plača bistveno manj davkov kot v Sloveniji. Po informacijah kapitalski dobički na Nizozemskem kakor tudi v Singapurju, kamor je svoje premoženje v obliki nedelujočih podjetjih oziroma poštnih predalov prenesel gospod Gregor Golobič, pod določenimi pogoji sploh niso obdavčeni. In to počne Gregor Golobič, ki je v ospredje programa svoje stranke Zares-nova politika, katere predsednik je, postavil višje etične standarde. S tem je po eni strani zbudil pričakovanje pri ljudeh, da se morda vendarle kaj spremeni na bolje, po drugi strani pa je aktiviral in spravil skupaj nenačelno koalicijo tistih, ki brez klientelističnih povezav praktično ne morejo obstajati. Spomnim naj tudi to, da se minister Golobič po eni strani izogiba plačilu davkov, po drugi strani pa kot minister aktivno sodeluje pri zvišanju davčnih bremen svojim državljanom, ki se jim socialno stanje rapidno slabša in to breme čedalje težje prenašajo.

Iz tega je mogoče logično sklepati, da obstaja utemeljen sum, da je razlog za skrivanje premoženja prav v nezakoniti utaji davkov. Dodaten razlog za to so informacije, da je Gregor Golobič leta 2006 odkupil delež v Ultri za 2500 evrov. Po oceni strokovnjakov pa je ta delež danes vreden okoli milijon evrov, od tega astronomskega donosa bi bilo treba plačati davek in zakaj se temu ne bi izognil s selitvijo svojega premoženja v davčne oaze, doma pa naj davke plačujejo neiznajdljivi državljanji.

Podjetje Ultra je v obdobju 1999 do 2003 dobilo preko 250 milijonov SIT-v oziroma preko milijon evrov državnih pomoči in posel naj bi cvetel vse do leta 2005, ko je ta aktivnost po besedah vodilnih v podjetju upadla zaradi menjave oblasti. Z vnovičnim prihodom leve opcije na oblast, katere del je tudi stranka Zares in njen predsednik Gregor Golobič, še prej pa z izvolitvijo županov, ki so blizu tej stranki, pa so posli podjetij v skupini Ultra z javnimi podjetji in podjetji v večinski lasti države pričeli znova cveteti. Ultra je bila tako v letu 2008 izbrana na javnem razpisu Mestne občine Ljubljana za izvedbo projektne enotne mestne kartice Urbana. Izmed treh ponudnikov, ki so se prijaviili na razpis, je bila izbrana prav Ultra, ne glede na to, da je konkurenčno podjetje Četrta pot, ponujalo za preko milijon evrov nižjo ceno. Kljub slabši in bistveno manj ugodni ponudbi je bila izbrana Ultra, ki je nedvomno blizu župana, še več, z majskim rebalansom ljubljanskega proračuna je bilo za ta projekt namenjenih še dodatnih 2,4 milijona evrov. Sum na nepravilnosti kaže tudi dejstvo, da je Državna revizijska komisija zavrnila zahtevek za revizijo spornega posla, danega na zahtevo podjetja Četrta pot.

Vpliv Gregorja Golobiča sega tudi na področje uvajanje elektronskega cestninjenja na naših avtocestah. Njegova

stranka Zares je organizirala celo posvet za avtoprevoznike, s predstavitvijo predloga cestninjenja, ki ga zagovarja stranka Zares. Menda naj bi šlo za izrazito tehnično vprašanje. Vse v redu, če - spet ta "če" - Golobičeva družba Telargo, eno od podjetij v skupini Ultra, katere solastnik je Gregor Golobič, je na Vlado naslovilo vlogo za vzpostavitev javno-zasebnega partnerstva za vzpostavitev slovenskega satelitskega sistema za elektronsko cestninjenje v prostem prometu na osnovi satelitske tehnologije. Investicijska vrednost projekta je po oceni tega podjetja kar 1,2 milijardi evrov. Ta projekt je z vidika varovanja zasebnosti posameznika takoj podprla tudi informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar.

Vpliv ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospoda Gregorja Golobiča sega tudi na področje elektronicizacije študentske prehrane. Edini kandidat na prilagojenem razpisu za posel, vreden več kot milijon evrov letnega zaslužka, je podjetje Margento, katerega solastnik je tudi Gregor Golobič. Druga solastnica tega podjetja pa je DZS, lastnica časnika Dnevnik. Razpis je pripravila Študentska organizacija Slovenije z določitvijo izključevalnega pogoja, da mora biti sistem narejen le na podlagi prenosnega telefona. Tako je bilo že vnaprej znano, da je najprimernejši ponudnik le en sam - Margento. Na razpis so se hoteli prijaviti tudi drugi, vendar tega niso storili, saj je bil razpis objavljen na spletni strani Študentske organizacije in na portalu Uradnega lista zgovoren. Namreč, pogoj je bil, da bo lahko študent dokazal pravico do uveljavitve subvencije le s prenosnim telefonom kot identifikacijskim sredstvom, uporaba brezkontaktna pametne kartice, pa bo le dopolnilna možnost. Na tak razpis se torej ni moglo prijaviti nobeno drugo podjetje razen Ultra in njenih hčerinskih podjetij. Sum na klientelizem in korupcijo kaže tudi razkrita afera družbe Saz group, posredno povezana s podjetjem Ultra, ki je Mercatorju še za časa uprave Zorana Jankovića nakazal 833 tisoč evrov kot avans za storitve varovanja, ki niso bile nikoli opravljene. Konec leta 2005 so bila sredstva po opozorilu finančne službe, da postavke s Saz groupom ni mogoče zapreti, ker ni bila realizirana, je bila sicer vrnjena. Vsi indici kažejo na to, da je šlo za fiktiven posel. Gospod Gregor Golobič se poleg drugih dejavnosti ukvarja tudi s kmetijstvom. Po pisanju medijev je leta 1999 kupil kmetijsko zemljišče skupaj z varovanim gozdom v Vinjolah, slovenski Istri. Po takratni zakonodaji se je nakup takega zemljišča dovoljeval le kmetom, pred nakupom pa je bilo potrebno pridobiti status kmeta, vsa treba soglasja in na upravni enoti podati izjavo, da bo kupec na posestvu opravljal kmetijsko dejavnost in s tem ustvarjal pomemben del dohodka. To pomeni, da bi moral na kmetiji ustvariti prihodke v vrednosti 2/3 povprečne plače v državi. Januarja 1999. leta je bilo to najmanj 300 evrov na mesec. Predkupno pravico za Golobičevo posest so imeli mejaši in bližnji kmetje, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in občina

Piran, vendar jo niso uveljavili. S parlamentarno preiskavo bo treba preiskati vse okoliščine v zvezi z nakupom kmetijskega zemljišča in ugotoviti politično ter morebiti kazensko odgovornost gospoda Gregorja Golobiča. Sum na klientelizem in korupcijo kaže tudi dejstvo, da je podjetja Makro 5 - gradnje, tam v prej omenjenih Vinjolah gradi hišo, dobilo takoj po njegovem nastopu ministrske funkcije v celoti poplačan dolg za prenovo palače Armerija, katere naročnik je Univerza na Primorskem. Prejšnja vlada je to plačilo zavrnila, ker se je vrednost del za to palačo brez soglasja ustanovitelja povečala s 4,7 na 7,8 milijonov evrov.

Še ena v vrsti sumljivih poslov v skupini Ultra so tudi pogoji zavarovanje, pod katerimi je NLB odobrila posojila. Na to temo se je sestala tudi Komisija za nadzor javnih financ, na kateri smo prejeli dokument o prikazu izpostavljenosti oziroma zavarovanje kreditov NLB, ki jih je ta odobrila skupini Ultra in skupini Holding Hram, Hram Holding. V dopisu je bilo tudi navedeno, da so krediti zavarovani, pri čemer pa ni bilo navedbe o ustreznosti zavarovanju. Dvome o ustreznosti ravnanj NLB izkazuje tudi stališče uprave Nove ljubljanske banke, da ne posreduje javnosti in komisiji vseh podatkov, povezanih z odobrenimi krediti skupine Ultra, čeprav so bili z njene strani obvezani molčečnosti. Po informacijah iz medijev izhaja, da ima Ultra pri Novi Ljubljanski banki najete kredite v višini 6,1 milijona evrov zavarovane z nepremičnino v vrednosti sto tri tisoč osemsto triinštirideset evrov. Ultra jih tako vrednoti v sovjem poslovnem poročilu. Pa še na to so vpisane kar tri veljavne hipoteke. Tudi to je eno od vprašanj, na katero bo treba najti odgovor in ki ga bo, upam, dala ta preiskovalna komisija.

Upravičeno se državljanji sprašujemo in iščemo odgovor na to, od kod državnim birokratom in politikom toliko denarja, koliko verjetnosti je, da je vse čisto, če se podjetje, kjer je minister delni lastnik, prijavi na razpis ministrstva, kjer ta minister podjetnik nadzoruje mehanizem in pravilnost izvajanja razpisov. Da se razišče vse okoliščine suma klientalizma, koruptivnega delovanja, prikrivanja dejanskega premoženjskega stanja in izvora tega premoženja, slabo zavarovanih posojil s strani državne banke ter izogibanje in utaja davkov nosilca javne funkcije ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter predsednika stranke Zares, gospoda Gregorja Golobiča in s tem tudi njegove politične odgovornosti v Slovenski demokratični stranki podpiramo zahtevo na odreditev parlamentarne preiskave. Oziroma smo prepričani, da bo parlamentarna preiskava dala odgovor na nekatera zastavljena vprašanja, ki so definitivno v javnem interesu, saj gre konec koncev za sredstva davkoplačevalcev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares, prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice.

Dejstvo je, da v slovenski poosamosvojitveni zgodovini ne pomnimo primera tako obsežnega brezobzirnega in neizprosnega političnega in medijskega linča politične osebnosti, kot smo ga spremljali v zadnjih tednih v primeru Golobič.

Na relativno nepomembni vsebini zamolčanja 10% deleža v zasebnem podjetju pred, poudarjam mediji in javnostjo, je bila zgrajena zgodba odstranitve in krutega obračuna s politikom, ki je očitno trn v peti mnogim; posameznikom, politični konkurenci in številnim lobijem. Od tu prav gotovo izvirajo mnogi motivi za podpihovanje in potenciranje njegove napake, ki pa so presegli vse meje zdravega razuma in sorazmernosti. Naj vas zato spomnim in to ne zaradi opravičevanja ali izmikanja od problemov, pač pa zaradi sorazmernosti in primerjanja teže zadev na nekatere velike afere in zgodbe iz preteklosti, kot so: nikoli zaključena in raziskana afera s prodajo orožja - mater vseh afer, oškodovanja pri gradnji slovenskih bolnišnic, nepravilnosti in neracionalnosti pri gradnji avtocest, pri nakupu patrij, prodaji Mercatorja in s tem povezanega osvajanja medijskega prostora, neracionalne in škodljive poteze na področju energetike. Na primer samo zaradi zavlačevanja pri izdaji dovoljenja za gradnjo šestega bloka termoelektrarne Šoštanj s strani bivšega ministra Vizjaka je nastalo po oceni 200 milijonov podražite. Odprto ostaja vprašanje, čemu in zakaj 21 milijonski kredit dravskih elektrarn mariborski škofiji. Vsem so znane razpredene mreže in vpliv nekega podjetja s področja klima naprav, pa prikrivanje gradnje nove stavbe Ministrstva za notranje zadeve v vrednosti 60 milijonov evrov brez javnega razpisa, ki si ga je privoščil Dragutin Mate. Ali pa velikanske škode, ki so nastale v številnih podjetjih zaradi politično nastavljenih direktorjev, kot to velja za Lovšinovo Interevropo, Palomo, Hit, Luko Koper, Petrol in tako dalje. Milijoni evrov izgubljenih, zapravljenih, ukradenih. Oškodovanja, goljufije, poneverbe, prikrivanja, korupcija. To ni iskanje izgovora za primer Golobič, a vendarle med njimi obstajajo velikanske razlike. Pri tem je treba vedeti vsaj troje.

Zaradi prikritja lastniškega deleža zgolj medijem niso utrpeli država in njeni državljani nobene škode. Nič ni bilo ukradeno. Za tem ni nobene goljufije, nobene poneverbe. Ultra v času njegovega opravljanja javne funkcije ni sklepala poslov z državo. Pri Ultri gre za zasebno podjetje, kjer si nihče ni na tajkunski način prilastil državnega premoženja, saj so vse, kar so ustvarili, naredili z lastnim delom, znanjem, raziskavami mlade in prodorne ekipe. Golobič ni v ničemer kršil zakonodaje, saj je svoj delež korektno prijavil tam, kot to zahtevajo pravila. Torej v prijavi premoženja protikorupcijski komisiji in pristojnim davčnim organom. V medijskem linču zoper Gregorja Golobiča prav gotovo prednjači nacionalna RTV in ni težko ugotoviti, zakaj. Iz maščevanja.

Zato, ker smo v stranki Zares najbolj glasno in argumentirano opozarjali na nepravilnosti in zapravljenosti pri porabi finančnih sredstev ter izpostavljali odgovornost vodilnih na RTV. Ali je normalno, da se v oddaji Odmevi, dan pred današnjo razpravo v Državnem zboru, pojavi in komentira zadeve Ultra, krediti, Golobič, odgovorni urednik informativnega programa televizije, kot da smo v vojnem stanju ali izrednih razmerah? Ob tem pa se obenem izogiba odgovornosti zaradi neobjave popravka na zahtevo Ultra in globe, ki mu jo je za to izrekel medijski inšpektor.

Vrhunec pa je blatenje in zlonamerno obtoževanje doseglo prav s predlogom za uvedbo parlamentarne preiskovalne komisije, saj v njej predlagatelji skušajo slediti izključno političnim interesom in izrabljanju instituta parlamentarne preiskave. Pravi namen ni v raziskavi spornih zadev, javnega pomena in ugotavljanju dejanskega stanja, ki bo podlaga za ugotavljanje odgovornosti, pač pa le gonja proti Gregorju Golobiču. Parlamentarna preiskovalna komisija se bo namreč prvič lotila izključno posameznika, nosilca funkcije in ne predmeta. Torej javnega pomena. Zato želimo opozoriti na strokovno mnenje enega od ustavnih sodnikov, ki je zapisal, da politično in kazensko preganjanje nosilcev javnih funkcij ne sme in ne more biti namen parlamentarne preiskave in da so ključna vprašanja preiskave namen, predmet in meje, znotraj katerih poteka, da ostane legitimna in da se ne spremeni izključno v politični proces preganjanja nasprotnikov.

Prvotno vložena zahteva za parlamentarno preiskavo je bila po oceni stranke Zares bolj politični pamflet kot resna zahteva. Naslednje kaže tudi opozorilo Zakonodajno-pravne službe, ki je opozorila, da predmet preiskave ne more biti oblikovan kategorično, ampak pogojno in da je treba stopnjo suma o morebitnih nepravilnostih skozi preiskavo šele dokazati. Tako pa so predlagatelji v predmetu preiskave že vnaprej izrekli politično sodbo, do katere bi lahko prišli šele po opravljeni preiskavi. Pripravljeni so bili posegati tudi v pristojnosti Vlade in drugih organov državne uprave, na primer Davčne uprave. Vtikali so se v postopek sprejemanja odločitev na Vladi in na samo vsebino odločitve ter ugotavljali, ali je nosilec javne funkcije utajeval davke, kar je v izrecnem nasprotju z ustavnim načelom delitve oblasti. V poslanski skupini Zares imamo pomisleke, ali zahteva presega meje parlamentarne preiskave. Gre za vprašanje, do kod sega preiskovalna pravica komisije v okviru predmeta preiskave. Temeljno vprašanje je, ali so vse v zahtevi omenjene zadeve javnega pomena, ali je dopustno, da preiskava zajema tudi zadeve, ki so povsem osebne oziroma zasebne narave in javnega interesa ne zadevajo in ne zadevajo družbe v celoti. Da ne omenjamo, da se nam, glede na to, da je Gregor Golobič nosilec javne funkcije zelo kratek čas in da doslej ni bil nosilec javne funkcije, zastavlja vprašanje, kako daleč nazaj lahko sega preiskava. V Poslanski skupini Zares opozarjamo tudi, da

je izvajanje nalog različnih vej oblasti ločeno. V razmerju do preiskovanca mora Državni zbor upoštevati ustavni zakonski položaj nosilca funkcije in ne sme opravljati preiskave v zadevah, ki presegajo pristojnosti Državnega zbora. Pri tem opozarjamo tudi na mnenje informacijske pooblaščenke, ki ga je izrekla v intervjuju za Delo. Citiram: "Odločba Ustavnega sodišča o sorazmernosti mi je dala misliti. Strinjam se, da ima javnost pravico vedeti, koliko je funkcionar zaslužil, ali le med opravljanjem mandata. Kaj je delal in koliko zaslužil pred državno službo, je njegova zasebnost. Meja za javnost premoženja nastopi z dnem izvolitve in ugasne s koncem mandata. V tem primeru se globoko strinjam s priporočili ustavnih sodnikov." Konec citata.

Kljub vsemu pa smo v Poslanski skupini Zares veseli, da bo naš predsednik in minister Golobič vendarle dobil možnost, da pojasni svoje ravnanje, odgovori na obtožbe in dokaže vso nedolžnost glede številnih pavšalnih obtožb. Mi bomo to preiskavo omogočili in vemo zakaj, ker si želimo, da slovenska javnost končno izve, kaj je v tej zadevi res in kako daleč so šle manipulacije in laži pri diskreditaciji Gregorja Golobiča.

Manipulacije, včasih anonimnih in redkeje znanih avtorjev, v zvezi z Ultro so se začele leta 2004 na razvpiti seji parlamenta brezobzirno in brez najmanjšega namena poiskati resnico, zato je čas, da se te laži nehajo in preiskovalna komisija daje možnost, da se to uresniči. To bo prvič, da se bodo morali obrekovalci soočiti s predsednikom naše stranke Gregorjem Golobičem in tega se že v naprej veselimo. Anonimni dopisi, s katerimi se je afera Ultra začela, so z zahtevo za parlamentarno preiskavo dobili svoje podpisnike. Saj vem, niso vsi poslanci, ki so podpisani pod zahtevo, sodelovali pri kreiranju teh lažnih dokumentov, za katere le še TV Slovenija, A kanal in SDS ne priznajo, da so falsifikati, a velja dejstvo, da so fabrikanti teh anonimk ter podpisniki te zahteve. Cinizem te politične geste, cinizem, ki je v samem temelju delovanja SDS, je v naši zgodbi prigan do absurdnosti. Ljudje so poskrbeli, da so falsificirani dokumenti prišli v nekatere medije, in se potrudili, da so ti mediji iz tega naredili senzacijo. Sedaj vzamejo to medijsko razvpitost tudi za temelj svoje zahteve po parlamentarni preiskavi.

Kot rečeno, parlamentarna preiskava je namenjena ugotavljanju resnice. V tej zadevi se je v glavnem vrtela okrog vprašanja resnice in laži in je to še toliko bolj pomembno. A podpisniki so padli že na prvem izpitu in s tem pokazali svoje prave namene. Neresnice so zapisali kar v samo zahtevo za preiskavo. Tako trdijo, da se Golobič, kot pravijo, z odpiranjem poštnih nabiralnikov v davčnih oazah davkom veselo izogiba, pri čemer je javno znano, da Nizozemska ni nikakršna davčna oaza, ampak članica Evropske unije z Evropi prilagojeno zakonodajo. Poudariti pa moram tudi, da vsi tisti, ki Golobiču očitajo izogibanje davkom - in SDS v tem primeru

ne navaja tega kot sum, pač pa že kot dejstvo -, niso navedli niti pol argumenta, na kakšen način naj bi se to zgodilo. Druga taka neresnična trditev je, da je Golobič solastništvo v podjetju Ultra Sum javnosti priznal šele potem, ko ga je ta ujela na laži. Da je Golobič solastnik, je bilo povedano na novinarski konferenci vodstva podjetja Ultra, ko noben medij te informacije še ni imel. Res je, da si je kasneje ena od medijskih hiš želela pripisati to informacijo kot uspeh raziskovalnega novinarstva. A šlo je le za slabo prikrivanje dejstva, da do Ultrine objave sami niso znali odkriti tega podatka, kljub temu, da so na Nizozemskem podatki o lastnikih podjetja za ceno enega evra in pol dostopni na internetu.

Pa poglejmo, kaj tožniki očitajo Golobiču, česa ga sumijo. Na prvi pogled je presenetljivo, da ga obtožujejo stvari, ki so jih, ko so bili na oblasti, sami raziskali in niso odkrili nobene nepravilnosti. SDS bi rada preiskovala poslovanje Ultra z državnimi podjetji in morebitni klientelizem pri tem. A po poročanju časopisa Delo je Janševa Vlada leta 2005 naročila revizijo poslovanja Ultra z Mobitelom in Telekomom. Revizija ni odkrila nobenih nepravilnosti. Radi bi preiskovali tudi način, kako je Golobič lahko kupil kmetijsko zemljišče, ko ga sme kupiti le kmet. A znano je, da je SDS-ov minister Virant naročil inšpekcijski nadzor te zadeve. In ta nadzor ni odkril nobenih nepravilnosti.

Očitek o izogibanju davkov v Republiki Sloveniji spada med tiste, ki jih je skoraj nemogoče komentirati. Ob vsem modrovanju o davkih na Nizozemskem in pri nas ni do danes še nihče ponudil niti na pol uporabne hipoteze, katerim davkom naj bi se Golobič izogibal oziroma katere bi moral plačevati, pa jih ni. Osebne davke se namreč plačuje po kraju bivanja, po domicilu in Golobič se dohodnini ne more izogniti za noben svoj prihodek, pa če ga ustvarja kjer koli v Evropski uniji. In ker podjetje Ultra Sum, nima prihodkov in torej tudi ne dobička si je težko izmisliti katerega davka naj bi se izognila Ultra.

Ostaja tudi dejstvo, da so bile vse informacije o ustanovitvi podjetja Ultra Sum, vključno z lastniškimi deleži in lastniki, leta 2006 in 2007 posredovane Davčni upravi. V zvezi z ustanovitvijo podjetja Ultra Sum se tudi veliko govori o nameri prikrivanja lastništva in o poštnih nabiralnikih. Najprej bi rada rekla, da kdor želi prikrivati lastništvo, ne ustanavlja podjetij s svojim imenom v članicah Evropske unije, še posebej ne na Nizozemskem, kjer se lahko, kot sem že povedala, lastništvo ugotovi preko interneta s plačilom evra in pol pristojbine. Kdor hoče prikrivati, si izbere slamnatega moža ali pa žensko ali pa ustanovi podjetje res v kakšni davčni oazi ali eksotični državi, ki ne daje podatkov javnosti o lastnikih podjetij.

Še nekaj argumentov v zvezi z obtožbami, ki so bile danes ponovljene. Podjetje Makro 5 in plačilo terjatve za Primorsko univerzo. Trditve, da je prejšnja vlada zavrnila zahtevek

Makra 5, je lažna. Prejšnja vlada o tem ni nikoli sklepala, je pa v času prejšnje vlade bila sklenjena pogodba, ki je terjatev Makra 5 sploh vzpostavila. Po tej pogodbi so tekle visoke zamudne obresti in poplačilo terjatve je bil način s katerim se je preprečilo, da bi podjetje Makro 5 lahko unovčilo svojo terjatev z zasegom nepremičnine, ki jo je obnavljalo. Podjetje Makro 5 je opravljalo in končalo gradbena dela na hiši Golobiča v Vinjolah, mnogo, mnogo let, preden je prišlo do zapleta s Primorsko univerzo, še enkrat ponavljam, zakuhala prejšnja vlada, saj je ta vlada podpisala pogodbo s podjetjem Makro 5 in ne Gregor Golobič. Obtožba, da je Gregor Golobič neupravičeno pridobil status kmeta. Kot sem že povedala, je Golobič imel status kmeta ob nakupu zemljišča, ki je bilo takrat leta 1999, ali pa posestva, vredno približno sedanjih 53.000 evrov. Pridobil ga je v skladu z zakonom na podlagi odločbe, ki jo je izdala Upravna enota Sevnica. Potrdilo o statusu kmeta hranijo še v evidenci zadev. To je preiskoval tudi gospod Virant in ni našel nepravilnosti.

Obtožba glede korupcije za pridobivanje slabo zavarovanih posojil pri NLB. Afera Ultra se je začela z anonimko, ki je navajala, da je Ultra pri NLB dobila preko 20 milijonov nezavarovanih kreditov. To sta zanikala Ultra in NLB. Kreditov je za 5,9 milijona evrov in vsi so zavarovani. A v SDS se s tem ne morejo sprijazniti in sedaj so, nihče ne ve, od kod, privlekli trditev, da so krediti slabo zavarovani. Za takšno trditev ne navajajo niti najmanjšega namiga, od kod dejstva, argumenti, podatki, dokumenti. Kot so zakoniti zastopniki Ulte javno izjavili na novinarski konferenci, so vsi trije krediti Ulte, najeti v letih 2002, 2006 in 2008 pri banki Zasavje, ki je del skupine NLB, ustrezno zavarovani z več različnimi instrumenti zavarovanja: zastavo terjatev do naročnika s cesijo, osebnimi poroštvi vodstva podjetja, solidarnim poroštvom družbe iz skupine Ultra, hipoteko nad nepremičninami Ulte in z bianco menicami. Ultrina kredita pri NLB banki Zasavje iz leta 2002 in 2006, v skupni vrednosti milijon 869 tisoč evrov, sta zavarovana z bianco menicami, solidarno poroštveno izjavo podjetja Talegro, osebnimi poroštvi vodstva Ulte ter s hipoteko nad poslovno stavbo Ulte v Zagorju, teniško dvorano in pripadajočim zemljiščem. Ultrin kredit pri NLB, Banki Zasavje, z decembra 2008, je v celotni višini milijon 990 tisoč evrov zavarovan z zastavo terjatev do naročnika, cesija, to je direktni prenos sredstev s strani naročnika na banko, solidarnim poroštvom družb iz skupine Ultra, bianco podpisanimi menicami ter s hipoteko na nepremičninah Ulte.

Singapur. Zakoniti zastopniki družbe Ultra so javno izjavili, da niso imeli in nimajo nikakršnih povezav s katerokoli družbo iz Singapura. Ne vem, od kod te informacije. Morda so jih prinesli tisti, ki tja hodijo še vedno na račun nakupa indonezijskega premoga, ki je povzročil veliko škodo tako za državni proračun kot tudi za proračun Mestne Občine

Ljubljana, kjer so še kako močno prisotne povezave tudi s člani SDS. Gregor Golobič nima s podjetjem Foleonica, o katerem ugibajo predlagatelji, da je povezano z Golobičem, in bi radi, ugotavljali njegovo lastništvo, popolnoma nič.

Zakaj ustanovitev družbe Ultra Sum na Nizozemskem? Vprašanje se je velikokrat pojavilo. Zato ker je v letu 2005 zaradi sovražnega domačega slovenskega okolja v času vladavine vlade Janeza Janše nastala situacija, ko so poslovni partnerji Ultras v javnem sektorju, očitno v strahu pred takratno vlado, prekinjali in odpovedovali pogodbe. Kot je razvidno iz javno dostopnih objav, letno poročilo skupine Ultra in Finance, je ustanovitev družbe Ultra Sum pomenila začetek prenosa dejavnosti Ultras v tujino, torej širitev Ultrinih tehnologij in prestrukturiranje z vzpostavitvijo mednarodne mreže segmentno orientiranih podjetij. V tujino so šli tudi zaradi lažjega nastopa in prodora na mednarodne trge. Nizozemska je bila nedvomno v tem smislu bolj pripravljena takrat v času vlade Janeza Janše za investitorje in je bila bližje finančnim globalnim trgom.

In še v zvezi s povezovanjem predsednika države Danila Türka z iskanjem podatkov na sodišču. Izkazalo se je in dejstvo je, da je zaznamek oziroma iskanje podatka povezan s predsednikom sodišča, ne s predsednikom države. In gospa Mojca, ki je navedena, je uslužbenka na sodišču. To je bilo danes poslano tudi časopisu Žurnal, ki pa žal iz nam neznanih razlogov popravka ni objavil, tako kot ga tudi ni televizija v številnih primerih.

Za zaključek naj povem, da v Poslanski skupini Zares menimo, da ta preiskava ni bila sprožena z namenom, da se najde resnica. Njen namen je nadaljevanje diskreditacije Gregorja Golobiča kot politika, ki ga SDS že od leta 2004 ocenjuje za največjo grožnjo na slovenskem političnem prizorišču.

V Zares se bomo skupaj s koalicijskimi partnerji potrudili, da se ta namen izjalovi in da tokrat vendarle zmaga resnica. Za Zares je to obveza, za Slovenijo pa potreba.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani gospod predsednik! Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina DeSUS ne nasprotuje uvedbi te preiskovalne komisije, ki pa je ustanovljena ponovno, zato da bi preusmerili pozornost z grehov prejšnje oblasti na tiste politične nasprotnike, ki so gospodi trn v peti, ker so ta hip na oblasti. Očitek, da gospod Golobič ni navajal vseh podatkov vsakemu, ki je prišel mimo njega o svojem premoženju, dokler ni postal minister, je pač izmišljotina in nobena možna obtožba, ker ni bil dolžan nikomur razlagati nič o svojem premoženju, razen Kosovi komisiji. In še to po tem, ko je bil

izvoljen za poslanca in postal minister. Zaradi tega je grdo, pritlehno očitati ljudem nekaj, kar ni res oziroma do česar nima nihče pravice. Tudi javnost nima pravice izvedeti od nikogar nič o njegovem premoženju, če je pridobljeno zakonito in če ni zavezan z zakonom prijaviti svoje premoženje protikorupcijski komisiji, kar pa je gospod minister Gregor Golobič naredil.

Prav tako je očitek glede utaje davkov na račun svojega, kot je rečeno s strani predlagateljev za ustanovitev komisije, milijonskega premoženja v Ultri iz trte izvito. Ta očitek ne velja, dokler nekega lastništva večje vrednosti premoženja ne prodaja. Šele takrat si realiziral dobiček, ki je zavezan obdavčiti. Dokler pa premoženje zgolj narašča, so obdavčene lahko samo dividende, za te pa ne vemo, ali so sploh bile, in ali je bil davek plačan ali ne. Če pa resnično veste, da je bila davčna utaja storjena, potem ste bili dolžni to prijaviti davčni inšpekciji ali pa preiskovalnim organom, ki bi razčistili zadevo do konca, če sum ni bil popolnoma utemeljen, pač pa samo utemeljen. Zanimivo je, da se predlagatelji vedno znova lotevajo politične odgovornosti namesto kazenske. Je pa to razumljivo, če smo brali v Mladini, da se je denar iz državnega proračuna v karjolah vozil v prejšnjem mandatu ven, neznano in nezakonito. Kam? V tem primeru, da se ne bi pogledalo, kaj se je takrat dogajalo, je treba preusmerjati politično odgovornost in ne samo ugotavljati politično odgovornost, pač pa povzročati stroške za delovanje te komisije, poskrbeti za nagrado predsedniku komisije in nič denarja vrniti davkoplačevalcem, ki v nobenem primeru glede teh očitkov gospodu ministru Golobiču niso izgubili ničesar.

Sicer pa je zadeva taka. Gospod minister Golobič je javno povedal, če mu bo karkoli od očitkov dokazano, da bo odstopil. In mi verjamemo in zaupamo tej njegovi izjavi. Ne bi je dal, če bi se čutil kakorkoli ogroženega glede na svoje ravnanje v preteklosti. Res pa je, da težko pričakujemo, da bi kdorkoli od tistih, ki si zmišljujejo krivdo vnaprej za nekoga, preden mu je dokazana, ponudil svoj odstop ali pa celo odstopil. Mogoče pa le, bomo videli.

Sam sem prepričan, da je ta komisija po svoji naravi nekaj posebnega, nekaj posebno grdega, nepotrebnega, ampak v njej bomo sodelovali zaradi tega, da bomo priče tistemu, kar se bo nazadnje našlo in potem zgodilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČ: Za besedo hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! V 2. členu Ustave piše, da je Slovenija pravna in socialna država. Upam, da to tudi je ali da bo ostala. V Slovenski nacionalni stranki smo eni redkih, kar se je dokazalo vsaj v moji praksi 10 let, ki spoštujemo osnovno

načelo, ki ga ne spoštuje nihče drug: človek je nedolžen, dokler se mu ne dokaže, da je kriv. To drži. Toda pridejo trenutki, pridejo dogodki, pridejo intence, pridejo sumi, pridejo tudi dokazi, ki nakazujejo sum na prekrškovna ali kazniva dejanja. In če smo pravna država, potem je treba prikazane sume na kaznivo dejanje ugotoviti. Res je žalostno, da tega ne počnejo tisti v državi, Republiki Sloveniji, ki so za to zadolženi. Res je žalostno. Še bolj žalostno je, da se moramo v času recesije v naši prelepi majhni, a veliki deželi Sloveniji ukvarjati z vsebinami, s katerimi smo se ukvarjali maloprej in tudi s to. A očitno se moramo, ker se tisti, ki bi se morali, ne. Zato je Slovenska nacionalna stranka sopodpisnik odreditve parlamentarne preiskave za preiskavo suma vsega naštetega, da ne bom bral.

Iskanje politične odgovornosti, vsi vemo in naj še ljudje vedo, je pravzaprav krasno dejanje, na katerega me je spomnil spoštovani kolega Silven. Rekel je: "Veš, če hočeš kaj skriti, moraš ustanoviti preiskovalno komisijo." Tudi to je res.

Danes govorimo o sumu klientelizma in koruptivnega ravnanja gospoda Gregorja Golobiča, pod točko 1, za pridobitev javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za podjetja v skupini Ultra, v katerih je gospod Gregor Golobič solastnik. V času, ko je bil gospod Gregor Golobič izven politike in je bil zaposlen v nekem podjetju, Ultrinem ali v sami Ultri, je imel kot vsak državljan Republike Slovenije absolutno pravico, da je pač nekje delal, da je služil, da je zaslužil, da je ustvaril dobiček ali pa izgubo. To nedvomno drži. Toliko poštene moramo biti vsi. Če pa je ustvarjal dobiček ali pa velike zaslužke v času, ko ni bil zaposlen tam, ampak je bil na politični funkciji, in to vemo, da je bil dolga leta, od leta 1992 naprej, pa zdaj tudi, je seveda to upravičen sum klientelizma. In tudi to je res, hočete priznati ali ne. Podpisali smo parlamentarno preiskavo za preiskavo suma, da je nosilec javne funkcije, gospod Gregor Golobič, utajil davke, si neupravičeno pridobil status kmeta in pristojnim organom nepopolno prikazal premoženjsko stanje. Poudarjam, čeprav nisem pravnik, vem, da je sum za takšno dejanje sum kaznivega dejanja. In s tem bi se morali, spet poudarjam, ukvarjati pristojni organi. Kdo pa so ti organi, kdo jih vodi, kakšne so povezave iz preteklosti in sedanjosti, pa so seveda druge zgodbe, ki jih ne bomo odpirali danes, ker to ni vsebina. Kjer lahko seveda računamo ali pa vsak po svoje misli, kdo komu pomaga, kdaj, zakaj, kdo je komu kaj dolžan. Naj se to ugotovi.

Politična odgovornost zaradi izogibanja plačevanju davka v Sloveniji. To pa je tisto, kar Slovensko nacionalno stranko res boli, mene osebno pa še najbolj. Nekateri od kolegov, ki sedijo v tej dvorani, so včeraj skupaj z mano v Državnem zboru sedeli do pol polnoči skorajda ali pa mogoče kakšno minuto manj. In smo govorili o rebalansu proračuna zaradi težkega finančnega stanja in predvsem zaradi velikega izpada prihodkov

državnega proračuna. Največji delež izpada prihodkov v državnem proračunu je izpad prihodkov iz naslova davkov. In če je res, če drži, da je nekdo ustvarjal in ustvaril dobiček ali pa prihodek in je tega spravil na račun tuje banke, v tujo državo, je pa to hudo kaznivo dejanje, ki zahteva kazenski postopek, ne pa parlamentarne preiskave. In takega človeka je treba najprej obdavčiti od prvega dne, ko je, če je to storil, in ga zapreti. In konec razprave! Pa tudi če je imenovani gospod Gregor Golobič imel na Nizozemskem račune, pa tudi če je na Nizozemskem plačeval davke, sram naj ga bo - če, govorim "če" -, da je Slovenec, da je slovenski minister v slovenski politiki že 20 let in da plačuje davke tujini, ne pa lastni državi, ki ga ustoliči in ga je ustoličila in ga bo. Če je, sram naj ga bo! Rad gledam filme in če bi se šli, kot se gremo v ameriškem sodišču, ko se dajejo primerjave. Mesec in pol nazaj mi je pisala gospa, ki je presegla cenzus za subvencijo za 1,87 evra, imam pisno in vam lahko dokažem. Bila je kaznovana s tem, da je izgubila subvencijo v višini 187 evrov. Zaradi 1,87 evra preseženega cenzusa je bila kaznovana mesečno z dvesto evri. Mnogo ljudi je v državi Republiki Sloveniji, ki presegajo ta cenzus za 1, 2 ali 10 ali pa 17 evrov, saj je vseeno, in morajo za to plačati davek, pošteno davek. Tudi če proda deset klafter drv, mora plačati davek tej državi. Če proda eno sliko, če proda eno obleko, če proda ene nogavice, če proda eno kravo, mora plačati davek. Ljudje, ki naj bi, če so, zaslužili milijone in jih spravljali na račune v tujino, da so se izognili plačevanja davkov v lastni državi. Nisem ljubitelj ameriških filmov, ne maram Amerike sploh, tja nisem šel in tudi ne bom šel, ampak tukaj bi morali pa ravnati tako kot v Ameriki. Spomnite se gospoda, ki je dobil, ne vem, 150 let aresta, čeprav je star gospod, zaradi utaje davkov. Govorimo o preiskavi suma in klientalizma in koruptivnega ravnanja za pridobitev slabo zavarovanih posojil, odobrenih s strani Nove Ljubljanske banke v večinski državni lasti za podjetje v skupini Ultra. Če obstaja sum, ga je treba raziskati. Ne tukaj na križ pribijati gospoda Gregorja Golobiča. Končno pribiti na križ Novo Ljubljansko banko in vse tiste, ki so, če so to storili, ker to pa je norčevanje iz Slovenk in Slovencev. Če drži, da naj bi bila Ultra v letu 2008 izbrana na javnem razpisu Mestne občine Ljubljana in če držijo podatki, da je Ultra za posel ponudila 4,3 milijona evrov, drugo podjetje, imenovano Četrta, pa en milijon manj, sem pač na žalost ali pa veselje, tako kot nekateri kolegi, sedem let župan in vem, kako gredo javni razpisi. Predvsem moraš gledati na ceno, izbereš tistega, ki je najcenejši in zagotavlja, da bo izpolnil vse, kar je v razpisnih pogojih. Potem obstaja upravičen sum sodelovanja med gospodom Gregorjem Golobičem in gospodom Zoranom Jankovičem. In to je dejstvo. Če to drži, jaz nikdar ne bi kot župan izbral podjetja, ki mi ponudi enega ali dva milijona dražjo enako storitev kot nekdo drug, ampak bi vedno vzela tistega, ki je cenejši. Mislím, da

je tu veliko kolegov, ki mi lahko to potrdijo. Razen če, razen če... In zakaj politična parlamentarna preiskava, kolegice in kolegi? Zato, ker je gospod Gregor Golobič minister v Vladi Republike Slovenije. Zato. Še enkrat pravim, raje bi videl, da bi ga poklicali, če imajo še tam sedež, blizu City parka, na kriminalistični oddelek policije in bi mu predočili sume kaznivih dejanj ter zahtevali dokaze. Še vedno trdim, za Slovensko nacionalno stranko je človek nedolžen, dokler se mu ne dokaže, da je kriv. Zahtevamo pa, da se mu dokaže ali pa da se vsi sumi ovržejo. In to takoj in to danes in to zato, da bo na veke vekomaj tako. In podpisal bom katerokoli zahtevo po preiskavi, ki jo bo dal kdorkoli v tej dvorani, za nazaj, da bomo našli vse tiste, ki so kradli, pa tudi če niso kradli, ki so svoje dobičke in zaslužke nosili v tujino, pa raje plačevali davke tujcem kot pa domači državi, v kateri živijo, ki jim celo zaupa. Za vse, pa najsi bodo člani SDS, SNS ali katerekoli stranke, ali SD ali katerekoli druge politične opcije.

400 milijonov evrov primanjkljaja imamo v proračunu iz naslova manjših davkov, po drugi strani pa se pojavljajo sumi dejanj, kot so ti.

To so zame in za Slovensko nacionalno stranko, če bodo dokazani najbolj nizkotna dejanja kar jih lahko nekdo stori, ki mu ta država zaupa, ki mu ta država daje moč in ki ga je izvolilo ljudstvo te države. Ljudstvo v tej državi!

Želim in upam, ker bom sam kot član parlamenta, Državnega zbora, tudi očrnjen, češ, saj potem ste pa vsi lumpi in lopovi, upam, da bomo ali pa da bo gospod, o katerim govorimo, v tej preiskavi dejansko dokazal svojo nedolžnost. S tem bomo oprani suma kaznivih ali prekrškovnih dejanj vsi v Državnem zboru in vsi v Vladi. Če pa ne, me je pa že ta trenutek v dno duše sram, in bom prvi med prvimi, ki bom zahteval zares kruto kazen za takšne ljudi, ki lastni državi, ki jo vodijo, ne zaupajo in davke plačujejo drugim ali pa jih celo utajijo. Nisem mu nevoščljiv, privoščim mu, v času ko ni bil v politiki, je delal, lahko si je ustvaril ne vem kakšno bogastvo. Prav, naj ga ima in naj od njega pošteno plačuje davek. To je tisto, kar nas najbolj boli.

In še enkrat poudarjam, smo sopolpisniki, smo za odreditev parlamentarne preiskave, javno vsem, ki nas vidijo in slišijo, pa povemo. Sram nas pa je, da če obstajajo sumi kaznivih dejanj, da jih ne preiskujejo organi, ki so za to pristojni. Vprašal se bom, kaj pa potem počnejo. Pa lahko gremo od kriminalistov, od notranjih zadev pa do pravosodja, ki hočejo imeti trajni mandat, večje plače in ne vem kaj še vse. Eni in drugi. Naj počnejo svoje delo. Če ga bodo pošteno opravili, kot ga je policist nedavno tega, na meji, bom prvi, ki bom podpisal to.

Slovenska nacionalna stranka zahteva preiskavo in zahteva seveda dokaz nedolžnosti ali krivde in tudi kaznovanje. Upam,

da ne drži tisto, s čimer sem začel, če želiš nekaj prikriti, zakriti in skriti, ustanovi parlamentarno komisijo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa. Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki ugotavljamo, da ima politika v Sloveniji žal vse bolj negativno konotacijo. Slovenski državljani dojemajo politiko predvsem kot boj za oblast, kjer cilji opravičujejo sredstva, kjer se oblikujejo razno razne klientelistične povezave, namenjene predvsem izpolnjevanju lastnih interesov. Ideali, ki so vodili v demokratizacijo slovenskega prostora, so se že zdavnaj razblinili. Zastopanje interesov slovenskih državljanov in državljanek je že zdavnaj postala sekundarna skrb slovenske politične in gospodarske elite. Etičnost, moralne vrednote, ki temeljijo na zgodovinskih, kulturnih izhodiščih našega srednjeevropskega prostora, so žal postali le napisana črka na papirju, ki jo politiki vsake toliko časa izrabljamo v zgolj populistične namene. Pa je prav, da je tako, ali mora biti res tako? V Slovenski ljudski stranki menimo, da ne. Parlamentarna demokracija se je razvila kot posledica ideje posrednega izvajanja oblasti, torej smo mi poslanci, politiki orodje v rokah državljanek in državljanov. In izrojena je praksa izrabljanja politične moči v svoje lastne interese.

Zgornje razmišljanje nas je tudi privedlo do odločitve, da sopedišemo zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospoda Gregorja Golobiča. Delovanje slovenske politike mora postati transparentno, visoko etično, pravično in predvsem usmerjeno v dobrobit vseh slovenskih državljanek in državljanov. Zaskrbljeni smo nad dejstvom, da temu ni tako, da je laž kar naenkrat postala vrednota, da se v zaščito določenega posameznika aktivira celotni slovenski politični vrh. Sodu pa je izbilo dno, ko je Državni zbor sprejel novelo o Zakonu o državni upravi, s katero je pristojnost opravljanja nalog na področjih elektronskih komunikacij in pošte prenesel iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. S to spremembo je minister Gregor Golobič pridobil pristojnost priprave zakonodaje s področja telekomunikacij in pošte ter delitev proračunskega denarja za različne projekte s tega področja, ob dejstvu, da na spletni strani podjetja v solastništvu omenjenega ministra zasledimo naslednjo samopredstavitve: "Ultra je sinonim za napredne visoke tehnološke rešitve na področju telekomunikacij brez gotovinskega plačevanja in naftne industrije. Z inovativnimi sistemi za upravljanje oskrbovalnih verig naftnih družb, mobilnega plačevanja satelitskega sledenja in ostalih

naprednih mobilnih rešitev izboljšuje učinkovitost poslovanja svojih strank in partnerjev ter jim omogoča najvišjo raven storitev." Spoštovani, pred zakonom moramo biti vsi enaki, pa naj je to minister Gregor Golobič ali pa poslanec Jakob Presečnik, če hočete. Zato menimo, da je prav, da se omenjena parlamentarna preiskava izvede ter se tako potrdijo ali zavrnejo vsa v njej zapisana ugibanja in vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije, bo predstavil gospod mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo seveda podprli zahtevo skupine poslancev za odreditev parlamentarne preiskave za preiskavo suma klientelizma in koruptivnega ravnanja nosilca javne funkcije gospoda ministra Gregorja Golobiča. Preiskavo bomo podprli zato, ker izpolnjuje vse zahtevane elemente za sklic parlamentarne preiskovalne komisije. V Poslanskem Klubu Liberalne demokracije Slovenije dogovorjena in pravila pač spoštujemo. Moram pa reči, da smo bili pa seveda ob argumentaciji predlagateljev, ki smo jo slišali nedavno nazaj, res presenečeni. Jaz sem prepričan, da ob taki mojstrovini bi zardevali tudi avtorji najboljših znanstvenofantastičnih romanov, ki si svojo naklado dvigujejo tudi z izmišljenimi zgodbami. Na drugi strani pa smo veseli, da bo ta komisija omogočila, da bo minister Globič končno lahko javno odgovoril na različne obtožbe, katerih tarča je bil v zadnjem času. V LDS-u upamo, da bo delo preiskovalne komisije potekalo hitro, gladko, saj želimo, da se minister Golobič namesto s političnimi frustracijami opozicije ukvarja s pomembnimi prioritetskimi nalogami svojega ministrstva, ki je pomemben člen na poti Slovenije v družbo znanja. Te prioritete, ki so v obdobju prejšnje vlade trpele kronično pomanjkanje pozornosti obeh ministrov na tem resorju, so zagotovo! Spodbujanje raziskovalno-razvojnih aktivnosti v podjetjih, spodbujanje sodelovanja med podjetji in raziskovalnimi institucijami, spodbujanje patentne aktivnosti univerz in institutov, spodbujanje tehnološko-razvojnih projektov v malih in srednje velikih podjetjih revitalizacija dejavnosti Tehnološke agencije Slovenije in Javne agencije za raziskovalno dejavnost, pomembno delo, krepitev raziskovalne dejavnosti na univerzi, intenziviranje implementacije bolonjske reforme glede na zakonsko postavljene roke, izboljšanje kakovosti in privlačnosti slovenskega visokega šolstva oblikovanje primerne sistema zagotavljanja kakovosti in evalvacij visokošolskih institucij ter pa varstvo javnega interesa na področju visokošolskega izobraževanja. Največja opozicijska stranka od poraza naprej na volitvah konstantno očita sedanji Vladi Republike Slovenije in tudi koaliciji, da

se namesto s Slovenijo ukvarja sama s seboj. Jaz mislim, da je pravi trenutek in pa prava priložnost, da se državljanke in državljani vprašajo, kdo v današnji razpravi je tisti, ki postavlja politikantske interese pred interese celotne slovenske družbe. Kdo v današnji razpravi je tisti, ki mu je osebna diskreditacija posameznika pomembnejša kot prioriteta slovenskega visokošolskega prostora? In kdo v današnji razpravi je tisti, ki pade na izpitu tako opevanega nacionalnega interesa, ker ga umika v drugi plan na račun osebnega obračunavanja z enim izmed pomembnih političnih konkurentov.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije mislimo, da je danes opozicija padla na izpitu razumevanja in razločevanja med strankarskim in družbenim interesom. Sicer pa je odnos največje opozicijske stranke do takšnih ali drugačnih izpitov slovenski javnosti že nekaj časa poznan.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo razpravo, ustanovitev komisije podprli in jaz sem prepričan, da bomo prišli do določenih ugotovitev, na podlagi katerih je seveda treba odločno ukrepati. Če se bo pokazalo, da je šlo za veliko mešanja megle in pa dima, pa bodo seveda tisti, ki to delajo z očitnim namenom, morali za to prevzeti tudi odgovornost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Bojan Kontič. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Zahteva za odreditev parlamentarne preiskave, s katero se ugotavlja politična odgovornost nosilca politične funkcije, je seveda želja po obravnavi, s katero bi in bomo ohranili delovno temperaturo v zadevi Golobič na ustrezni višini. Po odločitvi, da se predlagatelji ne bodo poslužili interpelacije se torej nadaljuje parlamentarna tradicija. Ustanavljajo se preiskovane komisije, ki praviloma ne dajejo pričakovanega rezultata. Razlogi za takšne rezultate so različni. Vendar napovedi pri ustanavljanju preiskovalnih komisij mnogokrat v javnosti vzbujajo pretirana pričakovanja. Ni naša želja danes ocenjevati delo komisije, ki se danes ustanavlja, to je namreč tudi nemogoče. Ne ene in ne druge. Torej tudi prejšnje ne. Vsaj nekaj gre pri tej zahtevi priznati, zahtevajo jo opozicijski poslanci, tarča pa je minister sedanje vlade. Hvaležna tema za opozicijske nastope. V tej fazi ne moremo ocenjevati trditve, zapisanih v zahtevi, ker bo za to priložnost v času trajanja parlamentarne preiskave. Naj nam bo dovoljeno, da ohranimo dvom, dokler nas dokazi ne prepričajo, da gre za politično odgovornost, ki jo predlagatelji navajajo.

Bo pa to priložnost tudi za to, da minister zavrne trditve podpisnikov zahteve, da gre za sum klientelizma in koruptivnega ravnanja nosilca javne funkcije. Preiskava bo in

kot kaže trend bo teh preiskav še več. Upam, da nam bo pri tem omogočeno tudi naše osnovno poslanstvo, kvalitetno sprejemanje dobrih zakonov.

Govoriti o tem, ali se ustanovitev preiskovalne komisije podpre ali ne, je seveda milo rečeno neumestno. Če podpisniki izpolnjujejo zahteve, ki so predpisane, Državni zbor preiskovalno komisijo ustanovi. In tako je tudi tokrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo. Gospod Tanko kot predlagatelj? Izvolite .../Ni vključen mikrofona./... Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo poslank in poslancev.

V imenu predlagateljev bi rad besedo gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Najprej glede preiskovalne komisije. Če izpolnjuje pogoje, se odredi. Jaz mislim, da je kakršna koli razprava poslancev o tem, kaj bo, kaj bi bilo, kaj bi še lahko bilo, tudi neumestna. To je zahteva, ki izpolnjuje pogoje in zato jo je treba tudi odrediti.

Druga stvar, na katero sem dolžan odreagirati, so te stalne razprave o preiskovalnih komisijah, ki so se nanašale na orožje. To je dejansko hvaležna tema, na dan pride vsakič, ko je potrebno kakšno stvar zamegliti in dodelati. Bi pa rad ob tem opozoril, da je arhiv ali so arhivi o teh preiskovalnih komisijah na to temo v tej hiši - v Državnemu zboru, da si lahko poslanci najbrž to pogledate. Te preiskovalne komisije so vodili poslanci koalicije. Zadnje gospod Moge še v času, ko je bil predsednik Vlade dr. Drnovšek.

Prav bi bilo, da preberete sklepe in ugotovitve in da potem tudi, tako kot je bilo tam ugotovljeno, razpravljate. Nima popolnoma nobenega smisla, da razpravljate glede orožarskih poslov na način, ki v ugotovitvah preiskovalnih komisij nimajo podlage in nimajo potrditve. Če se želimo iti resno politiko, resno razpravo potem je potrebno tudi razpravljati na osnovi nekih dejstev in nekih argumentov.

To mislim, da je treba storiti. Nekateri ste tudi navajali zadeve, da ne bi smeli več preveriti niti sumov, ki se porajajo. Dolžni smo preveriti sume, če jih ne preverijo organi, smo mi tisti, svoj del, mi lahko preverimo politične sume, politične odgovornost tistih za katere obstajajo sumi, da so bili povezani v raznih klientalističnih, koruptivnih, nezakonitih dejanjih. To je dolžnost. Ne samo tisti, ki so predlagali ali pa predlagamo določeno preiskovalno komisijo, ampak tudi tisti, ki te zahteve niste podpisali. Zato sem tudi povedal, da je pričakovati od poslancev, da bodo v preiskovalni komisiji sodelovali tvorno, aktivno, v skladu s pričakovanji, ne pa politikantsko in tako da bodo branili tudi na preiskovalni komisiji neke druge in nedemokratske interese

in ne zakonitost ampak nezakonitost. Pričakovanja so, da bomo delali na pravni podlagi, po poslovniku preiskovalne komisije na zakonu o preiskovalni komisije, da bodo za ravnanja vseh tistih tudi zakoni, ki na posameznih področjih obstajajo. Moram pa dejansko zavrnuti vse tiste, ki ste hoteli povedati, da je ta zahteva za odreditev preiskovalne komisije neko spletkarsko, intrigarsko politikantsko dejanje podpisnikov, ki smo to vložili. Zavedati se je treba, da smo poslanci nekaterih poslanskih skupin vložili zahtevo za nujno sejo Komisije za nadzor proračuna in drugih javnih financ, kjer smo želeli s strokovno razpravo in tudi z ljudmi, ki so dejansko strokovnjaki, bančniki, preveriti, ali trditve o tem, da so krediti ustrezno zavarovani, držijo ali ne držijo. Če boste pogledali zapisnik tiste komisije, če boste pogledali sklepe, ki so bili sprejeti, potem boste najbrž ugotovili, da do teh strokovnih potrditev o tem, ali so krediti Ultre bili ustrezno zavarovani, ni prišlo. Bančniki so se tem zadevam, tem odgovorom zelo izogibali, kljub temu da je že takrat bila znano to povabilo Ultre, da se lahko razkrijejo vsi podatki o zavarovanju teh kreditov. To je bil tisti strokovni del. Zanimivo je, da se je približno v istem času odzval na to celoten politični slovenski vrh, s predsednikom republike, s predsednikom Državnega zbora, predsednikom Vlade, bivšim predsednikom republike. Se pravi, na eni strani nismo mogli pridobiti ustreznih relevantnih strokovnih podatkov bančne inštitucije, ki je te kredite podelila in ki je bila odvezana molčečnosti. Na drugi strani smo doživeli odziv celotnega političnega vrha, tudi celotne koalicije, tudi stranke Zares, Poslanske skupine Zares. Mi si te razprave najbrž nismo izmislili, ker bi želeli nek politični obračun ali nek politični spopad. Odločili smo se zato, ker dejansko nismo tam kjer je bilo mesto, nismo mogli priti do ustreznih podatkov in potrditev po navedbah, ki so se pojavile v medijih. Nismo mogli priti. In to je najbrž eden od velikih problemov te družbe, te države in te demokracije. Državni zbor, ki ima Komisijo za nadzor proračuna in drugih javnih financ, ne more do nekih trivialnih podatkov o tem, ali so neki krediti ustrezno zavarovani, kljub temu da je firma, ki je te kredite dobila, dejala, da se to lahko obelodani. Sicer bi bilo tudi mnogo bolj elegantno, če bi to firma sama storila, ne da naproša za to kogar koli drugega.

Nekateri ste govorili tudi o nekaterih podatkih glede nekaterih projektov. Mestna občina je sklenila posel za milijon več ali pa izbrala za milijon dražjega ponudnika. Vendar treba je vedeti, da se je to zgodilo oziroma ta podatek drži samo v času razpisa. Sedaj po rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana ta podatek več ne drži. In je ta izbrani ponudnik najbrž doživel neko dozidavo v proračunu Mestne občine Ljubljana. Bi kazalo pogledati. Morda bi to kazalo le preveriti in ne vem, če je higiensko, da se poskušajo razlogi da je nekdo preselil neko firmo v tujino, iskati v tem, da je

prejšnja koalicija delovala proti nekemu podjetju. To se ni zgodilo. Na to v Državnem zboru ni nihče opozoril. Nihče ni zahteval na to temo nikakršne razprave ne na Komisiji za nadzor proračuna javnih financ, ne na kakšni drugi komisiji. Ni bila sklicana nobena nujna seja, čeprav ste imeli v rokah takrat, ko ste bili v opoziciji, vse nadzorne komisije. Zanimivo pa je, da je bila firma preseljena na Nizozemsko, da ima ime Ultra Sum, kar že samo po sebi v slovenščini da neko aluzijo na nekaj, na nekaj spominja. In tudi zanimivo je, da je barva neke politične skupine tudi oranžna, tako kot je oranžna barva Nizozemske. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Razpravljaj bo gospod Lojze Posedel. Izvolite.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Stališče naše poslanske skupine je zelo dobro argumentirano povedala naša vodja Cveta Zalokar Oražem. Jaz bi svojo razpravo imel enako, pa bi v tej zahtevi bil zapisan katerikoli minister, katerekoli stranke, ker bi protestiral proti takšnemu, dovolim si reči, pritlehnemu načinu obračunavanja, političnega obračunavanja z nosilcem javne funkcije na način, ki res ni dostojen največji opozicijski stranki. Gonja, ki se pelje, izrablja tako institut parlamentarne preiskovalne komisije, parlamenta in tudi posameznih odborov. To trditev si upam izreči na osnovi spremljanja in poslušanja, kako naj bi, baje, mediji poročajo, anonimke krožijo, hobotnice kažejo. To so načini na osnovi katerih so sestavljene te zahteve po preiskovalni komisiji. Takšen način se kaže tudi v tem, da se meša čisto privatna oseba na Facebooku, s trditvijo, kot da je to izjavila uradna oseba. Res poznavanje nove tehnike! Da se ta gonja bi lahko končala ali ti sumi ovrgli preprosto z vložitvijo interpelacije proti takšnemu ministru, ki ga sumite vsega tega, kar ste zapisali, pa vendar tudi po izjavah nekaterih vaših članov - lahko tudi povem, koga - bi to bil samo enodnevni dogodek, samo medijsko zanimiv en dan ali maksimalno nekaj dni. Za takšno komisijo imate zagotovljeno daljše obdobje stalnega ponavljanja laži, sumov in to zagotovo ni dobro. Ko pravim, da se izkorišča ne samo ta institut preiskovalne komisije, lahko trdim, da tudi komisija za nadzor javnih financ, ki jo vodi poslanec Vizjak, je bila orodje točno te gonje in 5. nujna seja Komisije za nadzor javnih financ je bila sklicana malce pred evropskimi volitvami z eno samo točko, zelo pomembno, izpostavljenost Nove Ljubljanske banke oziroma ustreznost zavarovanj kreditov, ki jih je odobrila Nova Ljubljanska banka podjetju Ultra, za 5 milijonov evrov, 5,9 milijonov evrov oziroma po vaši anonimki 20 milijonov evrov. Mislim, da tistih 20 je mogoče ostalo iz tiste številke, ko so nezavarovanega kredita dale Dravske elektrarne Zvonu. Mogoče je tistih 20 ostalo. Kljub temu da je

predsednik komisije gospod Vizjak dobil uradni dokument Nove ljubljanske banke, kjer je jasno zapisan: "Na podlagi vašega poziva vam sporočamo, da izpostavljenost do skupine Ultra znaša 5,9 milijonov. Naložbe so zavarovane z menicami, poroštvi, zastavo terjatev in hipotekami." Zelo jasno. Kljub temu je predsednik komisije dal kot gradivo anonimko, ki je zopet dokazovala 20 milijonov, neustrezno zavarovanih, da se je v razpravo vključil tudi bivši predsednik vlade, gospod Janez Janša, in izrazil skrb o ogroženosti javnih financ in bančnega sistema. Zanimivo, od leta 2005, ko je znašal saldo kreditov za menedžerske prevzeme 421 milijonov, je v letu 2006 narastel na 639 milijonov, 2007 na 1.400 milijonov in pa 2008 na 1.657 milijonov za menedžerske prevzeme. Takrat ni ne predsednik vlade, še manj pa finančni minister čutil ogroženost bančnega sistema, da bi se vsaj udeleževal sej sveta Banke Slovenije. Mislim, da je bil enkrat ali dvakrat v celem mandatu.

Zato protestiram proti takšnemu ravnanju in pa izkoriščanju tega instituta, ki se kaže na to, da je veliko sumov sproduciranih, lahko jih ocenjujemo kot laž. Preprosto: ker če se velikokrat ponovi, se tudi laž primer, postane resnica, žal. Zato bom povedal še en primer žal, danes ni gospoda Vizjaka, kako se lahko spregovori beseda, ki ni resnica, tudi na seji Odbora za gospodarstvo, kjer smo se pogovarjali o izplačilu in ravnanju nadzornikov največje državne banke. Je na dvakrat postavljeno konkretno vprašanje, kako lahko si predstavljamo, da bodo nadzorniki ocenjevali upravo in predsednika uprave korektno, strokovno, če si izplačajo okoli 200 milijonov nagrade. Izrecno njegov citat je: "Niti Vlada niti sam kot minister za gospodarstvo nisem seznanjen s tem." O tem obstajajo sklepi Vlade in navodila za glasovanje pooblaščenec na skupščini tako za leto 2007, 2005 in 2006, kjer je bilo zapisano, da naj se glasuje "da" za skoraj 200 milijonov nagrad. Ima povezavo v tem, kako lahko nekdo se zlaže ali pa kako lahko nekdo govori neresnico in zato protestiram proti takšnemu načinu izkoriščanju tega instituta, ki bi ga lahko v primeru, da bi verjeli v te sume, da bi za te sume imeli tudi dokaze, bilo tudi odgovorno in nujno, da to prijavite tistemu in tistim institucijam, ki so za to v tej državi na voljo, ne pa, da boste cel mandat lahko to politično obračunavali z ministrom, z javno osebo. Govorim ne imensko, ampak govorim katerikoli bi lahko bil žrtev takšnega načina, za katerega vemo, da ta način nima direktne kazni. Če bi te obtožbe zapisali in ovadili gospoda ministra, bi verjetno bili pod vplivom ali pa vtisom tudi lažne ovadbe. Tako se ne bo zgodilo v ničemer nič, ponavljale se bodo insinacije, ponavljali se bodo sumu, blatilo se bo dobro ime, na koncu pa iz tega ne bo nič. Zato se mi zdi, da je takšen način obračunavanja pritlehen in ni primeren.

Sicer sem pa tudi sam prepričanja, da je vsaka slaba stvar v življenju dobra, sicer je verjetno zelo boleča in

nekdo nikoli ne bo mogel več povrniti dobrega imena, takšnega, kot ste ga s to gonjo tudi že uničili. Pa vendar, dobra je pa v toliko, da bodo te zadeve lahko prišle na dan in verjetno še katera druga. Tako se, sam se strinjam s stališčem poslanske skupine, preiskava bo uvedena in v njej bomo tudi sodelovali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K besedi je prijavljen gospod Vili Rezman. Ga ni. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: v razjasnitev vsem, ki nas poslušajo. Mi upam, da vemo, o čem govorimo. Na številne očitke ali pa dvome, zakaj parlamentarna preiskava, bi rad povedal, da sta v Ustavi člen 110 in člen 113. Člen 110 pravi: "Vlado sestavljajo predsednik in ministri. Vlada in ministri so v okviru pristojnosti samostojni in odgovorni Državnemu zboru." Zato parlamentarna preiskava. 113. člen - "predsednik vlade in ministri izrečejo po izvolitvi oziroma po imenovanju pred Državnim zborom prisego." Zato parlamentarna preiskava, ker imamo tudi mi odgovornost, ne samo pravico, kolegice in kolegi, vsaj nekateri, ki se sprašujete.

Drugič, če bom jaz zdaj nenadoma utihnil in se ozrl tja gor, sem prepričan, da bo cel Državni zbor, ki zdaj tukaj sedi ozrl tja gor, jaz bom pa sosedu Silvanu vzel denarnico iz žepa, na primer. Tako to je. Zdaj poslušamo, če je že nek akt o parlamentarni preiskavi zunaj, kaj bi še bilo vse treba narediti v parlamentarni preiskavi. Ja, se strinjam. Ampak zakaj ni tisti, ki govori, da bi bilo treba še to pa še to, tega naredil? Pač ena skupina, med katero je bila tudi Slovenska nacionalna stranka, je tokrat to naredila. In to ni nič slabega, v upanju in želji, poudarjam, da se izkaže končna resnica.

Sicer pa, zelo sem bil previden, še vedno spoštujem načelo nedolžnosti se reče, domnevne nedolžnosti, da je vsakdo nedolžen, dokler se mu ne dokaže, da je kriv. Ampak, pogledajte, sem pač iz krajev, kjer je doma tudi Ultra. In prvič, logika, Ultra - Golobič - generalni sekretar LDS - LDS - Povezava! Prav, OK, imajo pravico sodelovati. Pridejo trenutki, ko je neka politična opcija, ki je bila dolgo na oblasti, padla oziroma izgubila, ljudje so se selili levo, desno, vsak ima to pravico - Golobič izginja v Ultro. In kasneje se pojavi povezava Ultra - Golobič - Zares. Mislim, da vsakemu otroku je to jasno, da je to neka politična povezava. Mislim, da otroci bi razumeli v sedmem, osmem razredu, da to je neka politična povezava med osebo s priimkom in imenom, med podjetjem z nazivom in med politično opcijo.

Tretjič, gospod Gregor Golobič je sam javno priznal, da je zavajal slovensko javnost pred volitvami.

Čemu je to storil, če pa je hkrati prijavil svoje lastništvo ali pa solastništvo v nekem podjetju pristojnim ustanovam? Ne razumem. Če jaz prijavim pristojni ustanovi, da

imam vrtno uto, ne vem, zakaj bi javnosti rekel, da je nimam. Če sem jo tam prijavil, je javnost nekdo zavajal, kar je tudi priznal, zato da je pač dosegel nek političen uspeh. Prav, nič hudega. Ljudje so se odločili in tako temu je. Tisto vprašanje, ki je pa bilo pri meni in pri mojih kolegih odločilno, je pa to: tudi če priznaš solastništvo, pomeni, da ljudje vedo in da vse pristojne ustanove vedo, da si solastnik nekega podjetja z nekim premoženjem, pa zakaj, hudiča, potem to premoženje preneseš na Nizozemsko! To je pa bistveno vprašanje. Če priznaš, da si solastnik, če priznaš, da si tam nekje, pa imej to premoženje v Sloveniji, ne ga prenašati na Nizozemsko. Saj vsi vemo, če si priznal, okej! Si tukaj, imaš tukaj račun in vemo, koliko si zaslužil, in pika. In tudi vemo, da tisti trenutek, ko si izvoljen v Državni zbor ali v Vlado, vsi delajo tako, da tudi če so imeli prej privatna podjetja, ker po zakonu pri nas ne smeš potem nič drugega delati, kot samo sedeti v parlamentu ali pa biti v Vladi, prenašajo ta podjetja v last svojih žena, sinov, kakorkoli že. To vsi vemo. Prav, pa naj, pa kaj, da vsaj dobro delajo. Ampak zakaj tega ne delamo transparentno? Zakaj skrivati? Zakaj prenašati na Nizozemsko? Zakaj zavajati javnost? Ali to ni dovolj jasen razlog, da nekaj tu ni v redu?

In če je to dovolj jasen razlog - sva se s kolegom, s katerim se rad pogovarjam, ker je moj sosed, in pravi: "Ja, če vi trdite, da obstaja sum kaznivega dejanja. Zakaj vi tega suma kaznivega dejanja niste prijavili pristojnim službam? Zakaj zdaj trdite, da bi morale one?" Ja, ali ni dovolj jasno, da bi morale pristojne službe takoj, ko ugotovijo, da je nekdo solastnik nekje, ki je hkrati politik in hkrati je račun spravil na Nizozemsko, da nekaj smrdi. Res ne vem, no, ali smo mi res taki otročki tule, ali kaj? Mene so klicali kriminalisti zaradi tega, ker je nekdo v občinski upravi dobil dva kamiona peska "na šverc" in ga je nekdo prijavil, da so mu jih zastonj pripeljali. In sem bil trikrat na kriminalističnem oddelku ljubljanske policije, zato ker je nek delavec občinske uprave dobil dva kamiona peska in ga je nekdo prijavil, da ga je dobil zastonj. Hecno! Trikrat sem moral iti v Ljubljano h kriminalistom. Trikrat! Tu imamo milijone, ki v javnosti jih ni, uradnim institucijam, ustanovam so prijavljeni - seveda gospod Golobič je pameten človek, to moramo priznati, pa račun je na Nizozemskem. Če to niso dovolj močni indici, da nekaj res ne drži tu, potem ne vem, kaj so. In zdaj se čuditi in metati pesek, SDS-u pa SLS-u ali pa SNS-u - je čisto vseeno, samo zato, da prikriješ drugo stran. Še enkrat: bom tako gledal pet minut in vsi bodo gor gledali, jaz bom pa tam šaril. Bodimo pošteni eden do drugega. Stvari niso čiste. Pač so prišle v javnost. Če bi druge stvari, in verjetno bodo še takšne prišle v javnost, pa tudi, če bodo s strani opozicije, bo imela koalicija možnost zahtevati akt o odreditvi parlamentarne preiskave. Ker pa je Vlada dolžna poročati in je prisegla Državnemu zboru in ker jaz mislim, da je Državni zbor

še vedno zakonodajna veja oblasti v parlamentarni demokraciji, ki je zapisana v Ustavi Republike Slovenije, in ocenjujem, da je to prva veja oblasti enaka med drugimi in moramo biti najbolj poštene, imamo to pravico in zato to zahtevamo. In ne zavlačevati. Meni je vseeno. Če sem včeraj bil do polnoči, bom danes do treh zjutraj. Ampak ne zato, da si bomo metali spet pesek v oči, kaj je kdo in kaj naredil. Vsi imamo to možnost in vsi imamo možnost odrediti parlamentarno preiskavo. Odredite jo na desni strani proti levi strani, gledano z mojega stališča. Jaz sem čist. Domneva nedolžnosti, se reče, je zame sveta. Vsi pokazatelji, dejstva, ki govorijo, ki jih poznam osebno, pa so jasni: da je tukaj nekaj gnilega v deželi Šentflorjanski in naj se to ugotovi. Ampak trdim, da je. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Torej, občutek imam, da zelo zelo razpravljamo v tej točki, kot smo pa razpravljali v eni točki prej. Tokrat se govori o blatenju dobrega imena, blatenju javne osebe in to se zdi kot nesprejemljivo. Medtem ko se je to v prejšnji točki kar neprestano dogajalo. Seveda so bile v igri neke druge javne osebe.

Tako kot v prejšnjem primeru - torej, ko smo govorili o cestariji, je prav, da se tudi ta primer razišče. Če se karkoli ugotovi, da je javna oseba storila napak ali narobe, mora tudi ta javna oseba, tako kot vse tiste, ki smo jih obravnavali v prejšnji točki, ravno tako odgovarjati. Zadeva je pravzaprav zelo preprosta in meter je za vse enako dolg.

Kako ste pravzaprav lahko tako dvolični? Pri prejšnji točki torej, po domače, udri po njem - skratka treba ga je likvidirati, da ne bom rekel maloda ne. Tu v tej točki pa sedaj govorimo o nekem politične napadu. V obeh točkah je treba zadeve enako obravnavati, enako zadeve raziskati in potem videti, kako zadeve dejansko stojijo. Mislím, da je to edino korektno, prav in pošteno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Liberalna demokracija si je eno izmed prioritet v programu zapisala, da zagovarja Slovenijo kot pravno državo v polnem pomenu besede. Mislím, da je ravnanje Liberalne demokracije v zadnjem obdobju tudi priča in potrditev tej usmeritvi. Pravno državo razumemo v širšem kontekstu, želel bi poudariti samo dva momenta. Prvi je ta, da smo pred zakonom vsi enaki, nihče ne more biti izjema, da se ugotovijo dejstva, ali so bila ravnanja skladna z zakonom ali

ne, neodvisno od položaja, ki ga zaseda v družbi. In drugo zelo pomembno dejstvo je, da nikomur ne moremo dokazati kazenskega ravnanja v primeru, če mu to ni bilo dokazano. Torej, nihče ni kriv, dokler mu krivda ni dokazana.

Jaz parlamentarno preiskovalno komisijo jemljem kot zelo pomembno institucijo parlamenta iz preprostega razloga, ker se parlamentarna komisija naj ustanovi le v primeru, če gre za res ugotovljene osnove za to, da do ustanovitve parlamentarne preiskovalne komisije tudi pride. Jaz nobenemu, ki izpolni vse pogoje in predloži ustrezno gradivo za to, da se ustanovi preiskovalna komisija, tega ne oporekam. Ampak, ko prebiramo sume, ki jih izražajo predlagatelji za to preiskovalno komisijo o odgovornosti gospoda Gregorja Golobiča, moramo reči, da so izraženi zelo močni sumi okrog ravnanja omenjenega gospoda. Torej, gre za sume o koruptivnem in gre za sume o klientelističnem delovanju. Sam sem prepričan, da je danes nemogoče odgovoriti, tudi v razpravi, na utemeljitev vseh sumov, ki so izraženi, in hkrati ni mogoče z argumenti odgovoriti na vse izražene sume, kajti na to bo lahko odgovorila le preiskovalna komisija. Ampak, ko danes poslušamo predlagatelja in beremo obrazložitev k samemu predlogu za ustanovitev preiskovalne komisije, sprašujem, ali bi lahko predlagatelji preiskovalne komisije vrsto dela, o katerem danes utemeljujejo svojo zahtevo za preiskovalno komisijo, opravili že takrat, ko so v rokah imeli vse vzvode, da te stvari razčistijo.

Vrnil se bom na tekst iz obrazložitve, kjer na strani 5 decidirano navajajo, da je v letu 2004 bilo takratni Ropovi vladi postavljena vrsta vprašanj v zvezi z delovanjem podjetja Ultra in vprašanja se nanašajo na 10-letno obdobje, ki govorijo in sprašujejo, o tem na kakšen način so bila posredovana kakršnakoli sredstva, povratna ali nepovratna, če se je to zgodilo, koliko in kdaj ter ali ima katerikoli organ vlade, ministrstva ali podjetje v večinski lasti države sklenjeno kakršnokoli pogodbo s podjetjem Ultra d. o. o. nad vrednostjo 5 milijonov tolarjev, in če je temu tako, kdo, za katere posle in za kakšne vsote ter kako so bili ti posli pridobljeni. Ropova vlada spomladi 2005 odgovori na vse te dileme. Seveda, tisti, ki postavi vprašanje se ne strinja z odgovorom oziroma govori, da so podatki - zavajajoči oziroma napačni.

Ampak moje vprašanje je naslednje, ta vlada torej vlada v obdobju 2000 - 2004 je bila zamenjana z Janševo vlado in gospod, ki je postavljajal vprašanja spomladi 2004 postane finančni minister - štiri leta nove vlade. In seveda vprašanje je - in danes je bilo tudi s strani prvopodpisanega rečeno, da ni bilo moč priti do podatkov. Vprašam se, kako funkcionirajo institucije oziroma vlade, da vlada, v kateri je ostal finančni minister nekdo, ki sumi že v letu 2004, da obstajajo določene nepravilnosti, teh nepravilnosti ne ugotovi takrat, ko ima vse zavode za to, da bi lahko vrsto odgovorov, ki jih

postavlja tudi v okviru te utemeljitve in obrazložitve za preiskovalno komisijo, tudi odgovore posredovala, kajti bilo bi pošteno in korektno, da se tiste stvari, ki so na mizi in se izraža sum, razčistijo takrat, ko je to treba oziroma takoj. Torej, nemogoče je pristati, da smo štiri leta živeli z nedogovorjenim, pri čemer bi lahko dobili te odgovore. In če odgovore takrat Ropova vlada ni posredovala, tako kot navajajo predlagatelji te komisije, zakaj potem v času Janševe vlade ministri, na katere se je takrat nanašalo vprašanje, niso ugotovili verodostojnosti odgovorov, ki jih je prejšnja vlada, torej takrat Ropova vlada, posredovala.

In to govorim na načelni ravni, na splošni ravni, kajti takšne zgodbe se ne bi smele ponavljati v katerem koli obdobju, kajti gre za verodostojnost tega parlamenta, gre za verodostojnost te vlade, torej katere koli vlade in katere koli zasedbe tega parlamenta, zato da ustvarjamo zaupanje pri ljudeh. Kajti nemogoče je imeti pred seboj toliko izraženih sumov in pričakovati na drugi strani, da bo zaupanje maksimalno vzpostavljeno v vlado in v ministra, ki ima na toliko straneh opisane sume nekorektnega ravnanja. To je, se mi zdi, pouk za čisto vse nas in za čisto vse vlade in za čisto vse parlamente, kako naj ravnamo in kako naj odgovorno pristopimo k ustanavljanju preiskovalnih komisij. Sam ne želim, da tukaj gre za več, kot je to samo, da se raziščejo izrečeni sumi. Jaz želim, da pride do korektnega zaključka in da se konsekvence potegnejo na obeh straneh v odvisnosti od rezultatov te preiskave.

Sam bi se samo vrnil na obdobje prejšnje vlade, preiskovalne komisije so običajno metoda dela ali pa inštitut opozicijskih poslancev. In če smo že bili toliko načelno zavezani k temu, da se raziščejo okoliščine, ki jih opozicija v nekem trenutku ne more doseči drugače kot z ustanavljanjem preiskovalne komisije, se vprašam o načelnosti današnjih predlagateljev. Ko smo mi v takratni opoziciji, v prejšnjem mandatu vprašali, ali je vse korektno okrog prodaje Mercatorja, je šlo za prehitevanje po levi in po desni zato, da takratni opoziciji ni bilo mogoče ustanoviti te komisije, ampak smo ustanovili komisijo, ki je prevzela preiskovanje prodaje kapitalskih deležev Kad in Sod gospodarskih družb po naslednjem vrstnem redu in tukaj je na dobri ali na slabi strani zapisan vrstni red. To pomeni, če res želimo korekten odnos parlamentarnih preiskovalnih komisij do javnosti, ki pričakuje, da te preiskovalne komisije pridejo do epiloga, potem moramo biti objektivni in korektni do vseh ustanavljanj teh preiskovalnih komisij, ki morajo imeti vedno isti predznak in isti cilj: ugotoviti dejstva, če sumi obstajajo, ali se sumi dokažejo ali pa se sumi zavržejo. To se mi zdi izredno pomembno povedati tudi ob ustanavljanju te preiskovalne komisije, za katero ocenjujem, da so sumi, ki so izrečeni, zelo težki.

Danes smo lahko slišali tudi v predstavitvi enega izmed stališč poslanskih skupin, da je vrsta odgovorov in pojasnitev na argumente, ki so jih navajali predlagatelji te preiskovalne komisije. Sam nimam nikoli dileme, da se razčisti jasno ravnanje vseh nosilcev političnih funkcij, in tudi sam nimam nobene dileme o tem, ko nas zdaj tudi mediji sprašujejo o tem, kakšno in koliko je naše premoženje; iz preprostega razloga, ker se mi zdi, kljub temu, da sem izpolnil vse zakonske obveznosti, to tudi korektno, da obvestim o tem javnost, če to od mene tudi nekako pričakuje. Seveda pa tudi ne zamerim nikomur od tistih, ki je izpolnil vse zakonske obveznosti zato da temu dejanju ni sledil. To je odgovor za vsakega izmed nas, ampak to pomeni tudi odnos do tistega, ki določena vprašanja na nas naslavlja.

Želel bi, da bo ta preiskovalna komisija delovala hitro, učinkovito v dobrobit odprtih vprašanj, ki nas v okviru ne samo gospodarske in finančne krize čakajo, ampak tudi za hiter in jasen odgovor na vse te sume, zato da bomo lahko v tej vladi gradili raziskovalni prostor, povezave med gospodarstvom in znanostjo, da bomo lahko krepili univerzitetni prostor in na ta način pripomogli k zelo močnemu konkurenčnemu odzivu slovenskega gospodarstva, slovenskega izobraževalnega sistema, znanosti in univerz, inštitutov v skupnem evropskem in svetovnem prostoru. Zato tudi sam pričakujem, da bo odgovornost vseh, ki bodo v tej komisiji sodelovali, takšna, da bo želja po resnici kot odgovor na vse te sume, seveda takšna, da bo ta komisija tudi zelo hitro končala s svojim delom. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K razpravi je prijavljen gospod Franc Pukšič. Ga ni. Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala za besedo. Tudi ta preiskovalka je dejstvo in treba je pač sprejeti tako, kot je. Glede na to, da se pa v vladnih vrstah pojavljajo novi sumu korupcije, pa bi lahko to preiskovalko celo razširili. Seveda pa bi bil potem naslov ustrezno daljši. Meni je resnično žal, da se moramo danes ukvarjati s tem primerom, s to preiskovalno komisijo. Ljubše bi mi bilo, če bi gospod Gregor Golobič odstopil, kajti na ta način bi dolgoročno naredil slovenski politiki in slovenski državi veliko uslugo in korist. Tako pa, če lahko parafraziram Sokrata, raje udobno živi v laži in uživa na oblasti kot pa, da bi se umaknil zaradi sramu in nespoštovanja moralnih norm. Žal je laž s tem primerom dobila v slovenskem političnem prostoru domovinsko pravico. V preteklosti smo slišali, kako so nekateri levičarski pridigarji skušali opravičevati to laž, vendar izrečena neresnica je laž in to je bilo od vedno in to je bilo vselej. In seveda ne moremo pač mimo tega, da je nova politična paradigma vlade Boruta Pahorja postala laž oziroma neresnica. Tudi v tem primeru si bi lahko

preklicali v spomin afero Watergate. Spomnite se, takrat se je ameriška javnost, ameriška stroka, publicistika na veliko ukvarjala z vprašanjem, kako daleč segajo privilegiji nekih vrhovnih politikov v državi, v konkretnem primeru predsednika države. Predsednik države v Združenih državah Amerike pa je izvršilna oblast. Ukvarjali so se s tem, kaj lahko predsednik države zamolči in česa ne. Epilog iz primera Watergate je znan; predsednik Nixon je takrat odstopil tudi zaradi laži. Kaj pa pri nas? Naša politična kultura je seveda še daleč nekje v preteklosti. Laž je v slovenskem političnem prostoru nagrajevana, ne pa kaznovana. Ali pa lahko rečemo drugače: moralna raven te vlade, te vladajoče strukture je očitno tako nizka, da ne moremo pričakovati, da bi zaradi take eklatantne laži odstopil nek minister.

In, če vrhovni politiki na tak način, kot je bilo v primeru Gregorja Golobiča, reklamirajo laž, da je to nekaj normalnega, nekaj povsem sprejemljivega, potem seveda se tej državi ne piše dobro. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K besedi je prijavljen gospod Vili Trofenik. Ga ni. Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani. Pred nami ni nobene dileme. Ta preiskovalna komisija bo ustanovljena zaradi golega dejstva, da je skupina predlagateljev tako zahtevala. To določa 93. člen Ustave in pri tem ni prav nobene veze, ali je Državni zbor za ali proti, ali sem proti ali za jaz osebno. To je v skladu z našimi skupno dogovorjenimi pravili in mislim, da je to pomembno, da omogoča opoziciji iniciativo za preiskovanje tistih proces, za katere sama tako oceni. Torej tistih procesov, ki morajo biti predmet nekega parlamentarnega drobnogleda. To pravico jamči opoziciji oziroma najmanj triintridesetim poslancem slovenska ustava, in to celo v primeru, ko je parlamentarna preiskava le orodje političnega boja in ne iskanja resnice.

Danes ne bom na tem mestu ne branil in ne obtoževal; ne za eno in ne za drugo nimam o tej zadevi dovolj informacij, še manj pa dokazov. Tisto, kar pa mislim, je pa naslednje.

Gospod Gregor Golobič si je nedvomno privoščil resen politični spodrseljaj: napako, laž - kakor hočete. S tem je v pomembnem delu pritrldil tistim, ki so že dolgo prepričani, da je že od nekdanj središče klientalizma in korupcije v slovenski politiki, hkrati pa mu ta parlamentarna preiskava daje priložnost, da v temu napetemu ozračju, ki ga bo ta parlamentarna preiskava nedvomno še dodatno segrevala, odgovori na zelo resne in jasne obtožbe. Sam bi si najbolj želel, da bi bile te obtožbe predmet ustreznega pregona pravosodnih organov, ki so po mojem prepričanju, pa s tem ne želim razvrednotiti ustavno opredeljene parlamentarne preiskave, edine kvalificirane za objektivno in neodvisno

obravnavo tovrstnih vprašanj. Tudi zato, ker ima v temu primeru obtožen pred preiskovalnimi in sodnimi organi - nikar ne pozabimo, da je k isti praksi zavezana tudi parlamentarna preiskava - pomembno ustavno zajamčeno pravico, in to je domneva nedolžnosti. To izrecno določa tudi ustava z določilom, da ima parlamentarna preiskava v zadevah poizvedovanja in proučevanja smiselno enaka pooblastila kakor pravosodni organi. Kot je že kolega Germič dejal, nihče ni kriv, dokler mu krivda ni dokazana.

Gregor Golobič je že plačal pomembno ceno za svoja ravnanja. V pomembnem delu je doživel in razvijal zaupanja javnosti in ne pozabimo, da kot politiki delamo za to zaupanje javnosti. To je tisto, kar določa našo vrednost, to je tisto, kar zrcali vprašanje, ali smo sposobni delati za skupno dobro ali ne. Želim si, da bi se zato slovenska politika namesto zaostrovanja v temu političnemu boju bila sposobna iz tega primera in iz teh preiskovalnih ambicij naučiti, da je v politiki to zaupanje najpomembnejše, da je to zaupanje v politiki največji kapital in hkrati tudi največja odgovornost. Tudi zato sam nimam prav nobenega zadržka za to, da vsi funkcionarji javno objavijo svoje premoženje, in prepričan sem, da če bi znali tovrstne primere obravnavati trezni in brez ambicij, da nekoga "sežgemo na grmadi", da bi bila že samo s tem slovenska politika boljša in modrejša. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. K besedi se je prijavil gospod Matjaž Zanoškar. Je odsoten. Besedo ima gospod Milan Čadež. Je odsoten. Mag. Grims. Dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Seveda, bom rekel, je bilo v tej dvorani danes izrečenih že kar veliko besed, ki ne ustrezajo dejstvu. Bom šel kar po vrsti. Zdi se mi prav, da tako tudi naredim.

Gospa Oražmova je že v štartu pokazala na nekatere domnevno velike napake, ki bi naj bile narejene v času našega mandata. Med drugim je omenila skrajno vprašljivo prikrivanje premoženja, prikrivanje tiste gradnje stavbe notranjega ministrstva, kot da ne bi minister Mate ministrici Kresalovi ob primopredaji poslov predal tudi ta del poslov. Nič torej ni bilo prikritega. Še najbolj pa je priročna afero z orožjem. Še najbolj priročna. Včeraj na svojem odboru, danes tukaj v Državnem zboru ponovno odpiramo temo z nekimi aferami, za razliko afere z orožjem, kot da ne bi hoteli jasno in glasno povedati, "ja, sumimo in obdolžujemo Janeza Janšo". Ampak s tem problemom se je ukvarjajo že nekaj komisij. Ne vem, tri ali štiri. Koalicija, levosredinska koalicija odpre vedno, kadar da ji to prija. Verjetno bo tudi v tem mandatu, vsaj pričakovati je temu tako. Pa vendarle bi lahko že kaj našli, po štirih preiskovalnih komisijah, ne pa samo ponovno odpirati to temo.

Seveda je precej nenavadna bila tudi trditev, ki je bila izrečena, da je vlada Janeza Janše podpisala pogodbo s podjetjem Makro 5 v zadevi primorska univerza, kar je potem vaša vlada reševala. Ne, ni res! Resnica je popolnoma druga. Rektorica je prekoračila investicijo, ki je ni prejšnja vlada nikoli odobrila. To ima zvezi z govorom gospe Oražem. Tako, da se ne čutite, prosim, ker ne govorim vam. Saj pravim, naša univerza na Primorskem. In ko je prekoračila ta sredstva in ko je prejšnja vlada jasno povedala, da tega ne bo pokrila, ker je nezakonito prekoračila ta sredstva, se je pojavila levosredinska vlada, ki je pokrila dolg svoje nekdanje kolegice Čopove. To je vsa zgodba in ne zavajati, kaj je Janševa vlada naredila.

Treba pa je reči nekaj, ne samo tisto, kar je bilo povedano o sumih, ki jih navaja ta preiskava, je treba povedati še nekaj - tudi v času, ko je koalicija že vedela za vse te sume, ko je koalicija že vedela za laži in prikrivanje premoženja v Ultri, je z vso lahkoto ob uporabi dveh poslancev SD-ja, prenesla Pošto in Telekomunikacije na Ministrstvo za visoko šolstvo. Na Ministrstvo za visoko šolstvo! In naredila unikatno ureditev, ki je Evropa ne pozna. Če bi bil minister Golobič minister za kmetijstvo, bi verjetno prenesli na Ministrstvo za kmetijstvo, ker ste se pač tako odločili. Vaši poslanci, povzemam njihove besede, so povedali, da nadzor, denar in delitev denarja ne more soditi k enemu ministru. Ampak, ta dva poslanca sta bila s strani gospe Oražmove na odboru pred kamerami ozmerjana za pobalina. To je resnica.

Treba pa je reči še nekaj. Nekdo je govoril tudi o tem, da je prejšnja vlada - "s karjolami" je rekel - vozila denar od nekod, verjetno iz proračuna, kot da ta poslanec ni bil član tiste koalicije in tiste vlade. On se je sramoval, torej se je verjetno sramoval tudi sodelovanja v tisti vladi - ali kako to izgleda? Ali pa je pozabil, kaj je štiri leta nazaj delal in v kateri koaliciji je bil. Je pa pomenljivo, veste, odnos do imetja, odnos do premoženja v povezavi s poslanskim statusom je zelo pomembna zadeva, vsaj za moje pojme. Ljudje, ki nas volijo, imajo vso pravico, da vedo koga volijo, zlasti pa da vedo, s kakšnim premoženjem ta oseba razpolaga. To se mi zdi elementarni podatek in ne se skrivati za neko odločbo Ustavnega sodišča ali za mnenjem informacijske pooblaščenke - bom moral zelo paziti da ne bom imena povedati, ker bi lahko noter stopila in kaj ukrepala proti meni - da je treba prijaviti oziroma da naj volivce zanima samo tisto, kar je v času mandata in ne, kar je pred mandatom. To pa je zelo težko. Če ne bomo povedali, kaj imamo v času nastopa mandata, tudi ne bodo volivci, če želite, tega kontrolirati. Je pa značilno pismo neke gospe iz Rogaške Slatine - ona bi verjetno dovolila, da povem njeno ime in priimek, pa ga ne bom, glede na razmere, v kakršnih smo -, ki mi je pravkar pisala, ogorčena nad tole razpravo, in pravi: "5 milijonov evrov ne more nihče zaslužiti s poštenim delom." Jaz bi dodal, da so

posamezne skupine ljudi, ki jih s privilegiranim statusom celo lahko. Med njimi, recimo, stečajni upravitelji, če želite, o katerih smo govorili tudi včeraj oziroma bomo govorili tudi jutri.

Pomenljiv odnos je pa odnos koalicijskih poslancev do imovine, premoženja in lastnine. Nek novinar je nekaj dni nazaj prosil vse nas v tej dvorani, pošljite mi podatke o premoženju. Kolikor vidim, mu je po njegovem predvčerajšnjim pozivu v celoti odgovorila ta stran poslancev, vključujoč s Slovensko ljudsko stranko. Kar se tiče vas, gospe in gospodje, manjka 29 odgovorov. Če smo pošteni, nimamo česa skrivati, potem to povejmo! Gospa Pečanova, ne se razburjati, povejte raje novinarju, če imate kaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Franco Juri. (Ne bo razpravljaj.) Gospod Franc Bogovič. (Ne bo razpravljaj.) Melita Župevc je odsotna. Gospod Franc Jurša. (Ne bo razpravljaj.) Gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. No, tudi ta pobuda, da se ustanovi ta preiskovalna komisija, je več kot upravičena in sem eden izmed sopodpisnikov za to zahtevo.

Je pa danes v razpravi zopet predvsem s strani koalicijskih poslancev, še posebej pa s strani Zaresa, kar je za mene nerazumljivo, moč zaznati neke neutemeljene obtožbe, predvsem nas, opozicijskih poslancev, da s temi dokazi oziroma utemeljitvami obtožujemo in da dejansko za nekoga, preden mu je bila dokazana krivda, že navajamo, kot da je bila ta stvar tudi storjena. Ni res! Kajti če preberete, smo v vseh zahtevah lepo navedli, da obstaja sum za to in da se naj ugotovi, ali obstaja politična odgovornost za posamezna dejstva oziroma tisto, kar mislimo, da je bilo v delu tako Ultre kot tudi gospoda Golobiča v preteklosti napačno oziroma lahko celo koruptivno. Je bilo prav nasprotno, če se malo spomnimo nazaj, mesec september pred volitvami, ko je izbruhnila afera Patria. Tam pa je bilo, in to sedaj že vsi v javnosti vedo, zelo dobro zrežirano. In neposredno obtoževanje predsednika vlade in tudi nekaterih tistih, kot da se je to v bistvu zgodilo. Danes mislim, da je v naših medijih tudi zaznati podatek, da je Okrožno državno tožilstvo dalo ovadbo proti temu novinarju iz Finske, ki je bil soavtor tega prispevka, kajti njegove obtožbe, ki so takrat bile izrečene niso bile do sedaj v ničemer dokazane. Tako lahko tukaj primerjamo utemeljitev te preiskovalne komisije s tistimi stvarmi, ki ste jih izvajali v lanskem letu, pa tudi takrat, ko se je preiskovalna komisija na temo Patrie v prejšnjem mandatu ustanovila.

Danes je bilo rečeno s strani razpravljavca iz vrst koalicije, da so bile na komisiji za nadzor proračuna in javnih financ podana pojasnila s strani predstavnikov Banke Slovenije o ustreznih zavarovanjih podjetja Ultra, ki je dobilo po poročanju medijev 20 milijonov evrov kredita. Sam

sem bil na tem zasedanju odbora in lahko povem, da ni bilo nobenih pojasnil. Predstavniki Banke Slovenije so se izmikali in niso dali konkretnega odgovora, kljub temu da bi morali. Tukaj je tudi za mene več kot upravičeno, da bomo skušali tudi s preiskovalno komisijo pridobiti te, mislim da, izredno pomembne informacije.

Navedba, da je bila hipoteka kot eden izmed načinov zavarovanja, se mi zdi smešno, še posebej, če ugotavljamo, koliko naj bi bilo tisto podjetje vredno. Če je delež gospoda Golobiča 2.500 evrov in da je tisto podjetje 35.000 evrov, če je celo podjetje za hipoteko proti znesku 20 milijonov evrov kredita, mislim, da je to smešno.

Tukaj smo v svoji obrazložitvi napisali številne indice, ki nakazujejo, da je bilo marsikaj tukaj nezakonitega, marsikaj koruptivnega, klientelizma. Prepričan sem, da bo ta preiskava pokazala, da so ti indici lahko to tudi dokazi, ki bodo v pomoč našim, upam da, neodvisnim preiskovalnim organom, in da bodo lahko na podlagi tega sprožili tudi kakšno kazensko ovadbo in pa da bo to prišlo tudi na sodišče.

Temu verjamem še iz enega razloga, kajti bil sem zaposlen do leta 2003 v Telekomu Slovenije. Moja vloga v tem podjetju je bila takrat takšna, da sem zelo dobro lahko spremljal, pa tudi presojal o številnih poslovnih odločitvah podjetja, najprej Pošte Slovenije, potem Telekoma Slovenije, pa tudi obeh podjetij. In lahko rečem, da je bilo toliko nelogičnosti, toliko odločitev skreganih z ekonomsko logiko in tehnološko logiko, da mi je kmalu postalo jasno, zakaj so bile takšne odločitve. Za vsemi odločitvami, spoštovane kolegice in kolegi, je stal gospod Gregor Golobič. To so povedali direktorji poslovnih enot, to so povedali vodilni ljudje. Brez da bi on odobril posamezne projekte, se ni moglo delati nič. Podjetje Telekom Slovenija je bilo ves čas eno izmed ključnih podjetij, kamor so lovke ministra Golobiča segale in ponovno se te lovke vračajo. Ne bom zdaj razpravljaj tudi o vseh tistih podjetjih, ki so bila povezana s tem, od sledilnih naprav, Pošte Slovenije, pa še številna državna podjetja, ki jih lahko preberete tudi v obrazložitvi, ki smo jo priložili k zahtevi za ustanovitev te komisije.

Sedaj so pa to tudi cestne črpalke. Tudi tukaj imam v lokalnem okolju tak kup dokumentacije, kjer se vidi, da je stranka Zares s svojimi akterji v lokalnem okolju in tudi v državnih institucijah zelo zelo povezana in zopet se te lovke širijo še na področja bencinskih črpalk. Ampak verjamem, da bodo o tem govorili tudi drugi.

Tako mislim, da je lahko delovanje te preiskovalne komisije v pomoč, da se razjasnijo številne dileme, ki so v javnosti, in da se bodo ovrgli tudi namigi, kot da je bila s strani medijev narejena neka krivica. Sam mislim, da ni bila, da bi lahko mediji poročali še veliko več, če bi uredniki dopustili, da bi novinarji objavili vse tisto, kar so raziskali, še posebej, če bi si novinarji upali vse tisto tudi

zapisati, kar so uspeli izvedeti. Jaz upam, da bo to v prihodnosti prišlo na dan. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Zelo malo časa vam bom ukradel in začel z lepim pozdravom sodelavkam in sodelavcem.

Preiskovalno komisijo bomo imeli, pa ne glede na to, da je po mojem mnenju to zloraba funkcije preiskovalne komisije. Mislím, da so se podpisniki zmotili in poslali dokumentacijo na napačen naslov. Če obstaja dokumentacija z nekimi bolj ali manj jasnimi dokazi, glede na to, kar je predstavljeno, nekaj naj bi obstajalo, saj nek material smo dobili, sem ga tudi prebral, bi bilo najbolj smiselno, da bi ta dokumentacija šla na tožilstvo v obliki ovadbe ne pa, da zlorabljamó funkcijo preiskovalne komisije za to, da preiskujemo enega samega človeka s povprečnim znanjem poslanke ali poslanca, ki je sigurno manjše kot pa znanje tožilca preiskovalca, sodnika preiskovalca ali pa kriminalista. Mislím, da bi morali delati za to, da boljše vrednotimo pomen preiskovalnih komisij. Že v preteklem mandatu se je delala napaka, ko je takratna opozicija predlagala določeno preiskovanje, se je predlagala še ena preiskovalna komisija, samo zato, da bi se na celotno zadevo zmetala megla. Moram reči, da sem vesel, da se tokratna parlamentarna večina ni odločila za enak ukrep. Lahko bi, na primer, na političen način, tako kot se je delalo v prejšnjem mandatu, vložili predlog o preiskovalni komisiji o vlogi Janeza Janše pri koruptivnih poslih nakupa kolesnikov 8 krat 8 Patria. Potem bi pa nek tretji vložil še predlog o koruptivnem obnašanju X poslanca pri X zadevi, na primer, gospoda Prijatelja pri prodaji zemljišč v Sežani. In tako naprej. Verjetno ni to prava pot, zato se tudi zanjo nismo odločili, zato ker spoštujemo vlogo in pomen preiskovalne komisije.

Jaz bom zaključil s tem, da vas pozivam, sodelavke in sodelavci, da to preiskovalno komisijo vendarle jemljete resno, da če bo res prišli do katerihkoli podatkov, ki bi lahko kazali na spornost, da jih boste pravilno uporabili, da jih ne boste skrivali, zato da bi prišli morda ven pred volitvami, ampak zato, da boste v spoštovanju pravne države takoj naprej ukrepali. In pa še nekaj povem; če bodo elementi, ki bodo kazali na takšno spornost, kot član koalicije, ki je pritisnil tipko "za" v podporo ministru, bom seveda prvi, ki bo najbolj kritičen do morebitnega takšnega dogodka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Predlagatelj govori o utemeljenem sumu nepravilnosti ministra Gregorja Golobiča.

Spoštovani kolegi, mislim, da je v tem trenutku utemeljena zgolj vaša želja, da se gospoda Golobiča odstrani iz politike, ker je moteč, ker je dober, ker je predober za vas in še za koga. V času Janševe vlade je bilo v Ultri izvedenih mnogo revizij. Nobena ni pokazala nikakršnih nepravilnosti. Začeli ste z 21 milijoni nezavarovanih kreditov, nadaljevali s 5,9 milijonov nezavarovanih kreditov, danes smo na 5,9 milijona slabo zavarovanih kreditov. In v vsem tem času smo priča manipulaciji, ko se želi delati vtis, da je gospod Golobič tajkun, kot so tajkuni tisti, ki so se okoristili z družbenim premoženjem. On ima 10,8% v privatni firmi.

In gospod Gorenak, žal ga trenutni ni tukaj, je dejal, kako pridno poročajo medijem vse podatke. V času, ko Gregor Golobič ni enemu izmed medijev posredoval podatkov o vsem svojem premoženju, posredoval pa jih je protikorupcijski komisiji in davčnemu uradu, v istem času sta gospod Tanko in tudi gospod Cujati, menila, da je dovolj, da se premoženje sporoča protikorupcijski komisiji in ga reviji Menedžer nista sporočila. Svoje premoženje niso sporočili niti Zvonko Černač, Branko Grims, Jožef Jerovšek in še dvajset SDS-ovih poslancev. Takrat je bilo tako, danes je politična situacija drugačna in se bolj izplača sporočati svoje premoženje.

Kot sem že dejal, z raznimi manipulacijami želite ustvariti vtis, da je Gregor Golobič podoben Šrotu, Bavčarju, opirate se na razne članke, mahate z raznimi papirji kot na seji pred mesecem dni gospod Bezjak, ko je na posvetu o cestninjenju, ki ga je organizirala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, kjer sta sodelovala tudi predstavnika stranke Zares, tudi tukaj videli zadaj Ultro. In kot dokaz, da za vsem stoji Ultra, mi je pokazal vabilo obrtne zbornice na ta posvet, ni nič več od tega, zgolj vabilo. In kot zanimivost, na tem posvetu je bilo podpredsednik stranke Zares Peter Česnik, ki je govoril o kamionskem cestninjenju, ki v bistvu sploh ni kompatibilno s tem, kar ponuja Ultra. Podpiral je nekaj, kar ni koristilo Ultri. Ni pa čudno, da ko nanese beseda elektronsko cestninjenje, vznemirite v SDS, kajti znano je, da je bil ta posel predviden za podjetje Logina, kjer je solastnik tudi prijatelj bivšega premiera Peter Verbič. Sodeloval je takratni poslanec SDS Štebe in ni čudno, da vas je motila ponudba podjetja Telargo, kjer je tudi Ultra solastnik.

In kako enostavno je navajati podatke, zmanipulirati javnost, pove samo naslednji primer. V Ljubljani je Janković izbral podjetje Ultra s kartico Urbana, kljub temu da je bila za milijon dražja. Zakaj ne poveste tudi nadaljevanje vsega tega? Konkurenčna firma ni ponudila vsega, kar bi bilo treba ponuditi. Ponudba je bila brez hardvera in zato je bila za milijon cenejša. Ob ponovljenem razpisu, ko sta obe podjetji ponudili vse, kar je potrebno, je bila Ultra za 25% cenejša. In samo zato je bila izbrana.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko kot predlagatelj zahteve.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. No, tista laž ali prikrivanje podatkov Gregorja Golobiča, o katerem so se tako razpisali mediji, za kar obtožujete poslance naše poslanske skupine, ni edina laž. Če boste pogledali današnjo vest na STA, piše - in to je izjava Gregorja Golobiča ob 17.36 -, da je večina te razprave o uvedbi parlamentarne preiskave namenjene predlagateljem preiskave, njemu pa ni omogočeno odgovarjati ali biti neposredno vključen v razpravo. To je vest Slovenske tiskovne agencije, očitno povzeta po tiskovni izjavi ali po odzivu predsednika stranke Zares. Ko smo obravnavali najavo časa za to sejo Državnega zbora, sta pod točko 21 in 22 dve preiskovalni komisiji, kjer je dodeljeno oziroma je dana možnost Vladi, da takrat, kadar ni predlagateljica zadeve, najavi čas za uvodno predstavitev in za razpravo. Vlada se v tem primeru - najbrž bi lahko tudi stranka Zares Vlado na to opozorila - ni odločila za najavo časa. In gospodu Golobiču danes ni bilo prepričeno, da bi sodeloval na tej razpravi, ampak se je Vlada, najbrž zavestno, odločila, da na tej razpravi ne bo sodelovala. /Oglašanje v dvorani./ Poglejte, Vlada bi se lahko odločila za najavo časa. In Vlada vedno določi, kdo jo predstavlja na sejah Državnega zbora. /Ugovarjanje v dvorani./ Ni mi treba skakati v besedo...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Prosim, preverite obrazec, ki ga je predsednik Državnega zbora poslal vsem poslanskim skupinam in Vladi. Vlada na tem obrazcu zavestno ni izpolnila tistih kolon pri obeh preiskovalnih komisijah, pri katerih bi lahko najavila čas. S tem pa bi bila Vladi na tej seji omogočena razprava, pri tej točki in tudi pri prejšnji točki. In če bi Vlada, najbrž bi, gospoda Golobiča zadolžila, da pri tej točki sodeluje v imenu Vlade, potem bi gospod Golobič lahko tukaj razpravljal kot predstavnik Vlade. Mislim, da je zelo neodgovorno, da se v javnost plasirajo takšne vesti, kot je bila danes sporočena preko Slovenske tiskovne agencije, ki nimajo nobene podlage v dokumentih, ki smo jih dobili vodje poslanskih skupin in tudi Vlada za najavo časa k vsem točkam, ki so na tej seji Državnega zbora.

Kar zadeva pa nekatere druge navedbe glede preiskovalnih komisij v prejšnjem mandatu. Jaz mislim, da najbrž ni treba izgubljeni prav veliko časa. Preiskovalna komisija Mercator je bila ustanovljena izključno zato, ker smo poslanci koalicije gospoda Cvikla, ki je vodil Komisijo za nadzor proračuna, večkrat pozvali, naj za božjo voljo ne zlorablja Komisije za nadzor proračuna za namene, ki pritičejo preiskovalni komisiji. Mesec dni je to trajalo, dokler nismo poslanci

koalicijskih poslanskih skupin zbrali podpise in vložili zahtevo. In šele mesec in še nekaj po tej odločitvi, po tej vložitvi zahteve za preiskovalno komisijo, so se poslanci opozicijskih poslanskih skupin odločili, da vložijo podobno zahtevo za preiskovalno komisijo. Poglejte datume. Vse imate zapisano v Lotus Notes in vse zadeve, ki sem jih povedal, stojijo.

Kar pa zadeva zadevo Patria, pa bi ja, gospod poslanec Juri, vedel, kaj je v prejšnjem mandatu delal njegov oče. On je bil med tistimi, ki so podpisali zadevo - zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave v primeru Patria. Lahko bi vedel. In tudi gospod Anderlič je bil zraven, ko smo dali v takratni koaliciji nekatere predloge, da bi se ta preiskovalna komisija razširila na še nekatere druge projekte iz TRP-jev, pa gospod Anderlič in gospod Juri, ki sta se pogajala, na to nista pristala, zato smo imeli v prejšnjem mandatu dve preiskovalni komisiji. In ker je bil gospod Cvikl pozvan na to preiskovalna komisija kot priča, niste pa hoteli imenovati drugega predstavnika oziroma predsednika preiskovalne komisije, preiskovalne komisije, ki je raziskovala osemkolesnikell1, pač dela ni mogla ustrezno zaključiti. Sam se nagibam k temu, to sem povedal tudi v uvodni predstavitvi, da bi preiskovalna komisija, ki bo preiskovala dejanja, ki so navedena v zahtevi za odreditev parlamentarne preiskave, delovala korektno, da bi vsi poslanci, koalicijski in opozicijski tisti, ki bodo določeni v sestavo komisije, sodelovali tvorno na osnovi aktov, na osnovi zakonov, na osnovi poslovnika in da bi korektno preiskovali ta dejanja, ki so tu očitana. Niti eno od teh dejanj ni možno naprtiti Slovenski demokratični stranki, tako kot ste v svojih razpravah nekaterih poslanci to permanentno ponavljali. Spisek kreditov, podeljenih Ultri, je zahteval nekdanji direktor Nove Ljubljanske banke dr. Veselinovič. Kako je ta dokument prišel v javnost, najbrž vedo tisti na Ljubljanski banki, najbrž je tista komisija, ki je ugotavljala to, že prišla do nekih ugotovitev in zaključkov. In upam, da boste sporočili javnosti, ali ti podatki držijo ali ne.

Tudi razpravo o tem, ali so ti krediti zavarovani, samo zavarovani ali pa so ustrezno zavarovani, bi bilo možno pojasniti na Komisiji za nadzor proračuna in drugih javnih financ. Pa tam predstavniki banke tega niso nikakor želeli povedati. In za vse te zgodbe, ki so jih prinesli mediji, ni možno obtožiti poslancev naše poslanske skupine in tudi ne drugih podpisnikov zahteve za odreditev parlamentarne preiskave. Parlamentarna preiskava je samo posledica, ker nismo dobili tam, kjer smo zahtevali, strokovnih odgovorov, na drugi strani pa so se neizzvano postavili v zaščito ministra Gregorja Golobiča predsednik republike dr. Türk, predsednik Državnega zbora dr. Pavel Gantar, vsa njegova poslanska skupina, koalicija na Brdu, predsednik Vlade in tudi bivši predsednik republike. Zanimivo, neizzvano.

In dejansko nam, ker nismo dobili strokovnih odgovorov, ni preostalo drugega, kot da pripravimo predlog za preiskovalno komisijo. In ta komisija, ki ima kar velika pooblastila, bo verjetno prišla do podatkov, do katerih na delovnih telesih Državnega zbora, kljub temu da imajo funkcijo, dodeljeno funkcijo, poslovniško in po kakšnem drugem aktu, nismo mogli priti. Če bi se te navedbe ovrgle ali pa demantirale na delovnih telesih, kjer bi bilo to predlagano, zahtevano, in to ne enkrat, večkrat, povem verjetno ne bi bilo nobenih razlogov, da bi se danes pogovarjali o odreditvi parlamentarne preiskave, o sumih in razlogih zanjo. Verjetno ne bi bilo, ker bi bile te stvari pravočasno in ustrezno pojasnjene. Vendar s takimi lažmi, kot je bila danes objavljena na Slovenski tiskovni agenciji, ko Vlada kljub temu, da je dobila obrazec in časa ni najavila, lahko ugotovite tudi, ker imate zadeve v Lotus Notesu, da v nekaterih preteklih primerih pa je Vlada najavila čas takrat, ko se je odredila preiskovalna komisija, ker ni bila predlagatelj točke, potem to veliko pove o ravni, o nivoju in o kvaliteti komunikacije med ministrom Vlade Republike Slovenije iz Pahorjeve koalicije in med poslanci Državnega zbora, ki imajo po funkciji nadzorno funkcijo nad delom izvršne oblasti. Res je delitev oblasti narejena, da so med seboj neodvisne, vendar na enem področju opravlja delo nadzornega organa nad izvršno oblastjo Državni zbor, na nekaterih drugih področjih pa sodna in druge veje oblasti. To drži. Vendar v tem delu, ko pripada ta nadzorni del Državnemu zboru, v tem delu pač teh ustreznih odgovorov ni bilo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Da bi pripeljali razpravo tako, kot smo jo vodili do sedaj, do konca, predlagam, da pač sprejmemo skupno na znanje, da so vsi predsedujoči pred menoj in da bom tudi jaz dovolil, da se pri teh točkah govori o problemih na način, kakor vsak govornik misli. Osebnostno vam pa morem povedati, da s takim načinom globoko ne soglašam in sem trdno prepričan, da je kompletna današnja razprava o obeh točkah v nasprotju z logiko odločitve, ki jo danes sprejemamo. Če je uvedena manjšinska preiskava in če o njej ni mogoče odločati, ampak se uvede, potem bi danes morali razpravljati samo o predlogu za uvedbo in eventualnem ugovoru na vsebino zahteve. Vse drugo, kar danes delamo, je v nasprotju s poslovníkom. Samo tako smo delali vedno doslej. In če bi jaz temu ugovarjal, bi imel samo polemiko z vami, zaradi tega tega nisem storil in bom vodil sejo tako, da se izpelje do konca, ker je to najenostavnejši način. Mislim, da bi bilo dobro, da se enkrat dogovorimo o čem drugem, ker potem je parlamentarna preiskava začeta že na plenarnem zasedanju Državnega zbora preden je sploh uvedena in preden je komisija oblikovana.

Besedo ima gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni lepo pozdravljeni! O tej preiskovalni komisiji morda nekaj tudi mojega razmišljanja.

Vsi vemo, da se je z odgovorom na neko direktno novinarsko vprašanje minister Gregor Golobič zlagal zaradi lastnega interesa. Ali je s tem pridobil na premoženju ali le na družbenem prestižu, ali je škodoval proračunu ali ne, je manj pomembno. Odločitev je motiv: lastna korist. Drugače bi bilo, če bi se, menimo, hipotetično zlagal z namenom, da odvrne terorista od nameravane razstrelitve nekega trgovskega centra. Njegovo laž, tako kot laž zaradi lastne koristi kateregakoli politika ali druge javne osebnosti, je treba obravnavati v luči dejstva, da njen nosilec sooblikuje etični sistem družbe. Če vemo, da je vseobsegajoča gospodarska kriza predvsem posledica krize morale, ko vemo, da zaradi razkroja univerzalnih vrednot posamezniki z višjimi etičnimi načeli tonejo v depresijo in nočejo rojevati, da so mladi brez etičnega kompasa in ne vedo, kako iti skozi življenje, s poštenostjo ali s prevarami, z izobraževanjem in trdim delom ali z zlorabami in kriminalom, ko razočarani iščejo zasilne izhode v alkoholu, drogah, različnih oblikah izrojenosti, ko vse to torej vemo, se vsiljuje ugotovitev: Zadnji trenutek je za novo prakso. Ne smemo dovoliti, da nam stvarnost oblikujejo posamezniki, ki so zaradi lastne koristi pripravljani lagati. Vem, da so bili tovrstni primeri tudi prej, morda hujši. Primer ministra Golobiča izpostavljam le zaradi dejstva, ker je prvi tovrstni primer člana Vlade, odkar imam možnost razpravljati v Državnem zboru. Če se bo jutri lagal kdo iz mojega tabora, bom zastavil enako vprašanje, ker gre za Slovenijo. Zato podpiram komisije, ki bodo slovenski politiki vrnile ugled. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Kolegice in kolegi! Veliko besed je bilo izrečenih, ki ne ustrezajo dejstvu, je rekel danes v razpravi dr. Gorenak, in to je ena od stvari, s katero se najbrž strinjamo mnogi, s tem da si seveda stvari razlagamo drugače. Meni je čudno, da moram še enkrat poslušati stvari, ki so bile že pojasnjene in demantirane, o lastništvu, o prenosu Pošte in Telekomov z enega na drugo ministrstvo. Stokrat je bilo že pojasnjeno, da gospodarski del, upravljavski del ostaja na Ministrstvu za gospodarstvo, regulativni pa se seli na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Ampak očitno nekateri v tem parlamentu sedijo na ušesih oziroma slišijo samo tisto, kar hočejo slišati, kar ustreza njihovi resnici. Tako se strinjam tudi s tistimi ocenami, ki so rekly, da v tem političnem prostoru laž postaja vrednota. Jaz dodajam, da izmišljotine

postajajo dejstva. Pač, po stari praksi, če bomo laž dovolj dolgo ponavljali, bo postala resnica, kar je že dr. Goebbels javno priobčil pred desetletji.

Zato upam, da je, recimo, kolega Petek, ko je bil še novinar, bolj preverjal dejstva, kot jih pa preverja zdaj, ko je politik. Drugače bi se sam težko v njegovem primeru podpisal pod tak predlog, kakršen je bil tu dan. Ker ob vseh dokazih, ki so bili že dani na mizo, jim očitno nekateri ne verjamejo. In to se mi zdi problematično. Gospod Tanko je tudi v primeru kartice Urbana, ki jo je kolega Kek že pojasnil, rekel, da seveda bi bilo mogoče dobro pogledati tudi rebalans MOL ali pa preveriti, če so se ta sredstva mogoče kaj zvišala. Ja, če je to tako, če ne verjamemo ne podatkom, ki jih da Nova Ljubljanska banka ali podjetje Ultra samo ali Vlada Slovenije, Ustavno sodišče, informacijska pooblaščenka, protikorupcijska komisija. Kmalu nam bo zmanjkalo institucij v tej državi, ki jim bodo poslanci SDS sploh še verjeli, razen lastni spletni strani pa kakšnim strankarskim biltenom.

Če že tako preverjamo stvari, potem bi najbrž morali preveriti tudi izlete ljubljanskega mestnega svetnika SDS, gospoda Sušnika, predsednika nadzornega sveta Toplarne Ljubljana, v Indonezijo, pa njegovo vlogo in lastništvo v podjetju Felonika. Iz izmišljotin do dejstev je zelo dolga pot. In ta, po kateri hodimo tukaj, nisem prepričan, da je ravno prava.

Mogoče nekaj pojasnil o tem, kako na Nizozemskem kakšna stvar deluje. Sam imam tam tudi družinske povezave, mogoče boste vi našli tudi poslovne, ampak tu jaz pač ne morem kaj dosti pomagati. Na Nizozemskem je davek na dobiček 25%, ne 21%, tako kot pri nas. Tako bi bil nekdo zelo slab gospodar, če bi iz tega naslova želel stvari seliti na Nizozemsko. V tem konkretnem primeru so pa stvari takšne, da podjetje ni imelo dobička in ni plačevalo davka, ker od nič je davek še vedno nič, pa če računaš 21 ali pa 25%. Ampak vse to so dejstva, za katera je eno uho gluho, ker jih pač noče slišati. Enako velja za posredno lastništvo. Če je gospod Golobič posredni lastnik še kakšnega drugega podjetja, mu to najbrž težko očitajte. Tudi mali delničarji Mercatorja ne vedo, kaj so se njihovi šefi, recimo, pred leti zmenili v prisotnosti takratnega predsednika Vlade in katerega podjetja so oni še delni lastniki poleg Mercatorja, za katerega vedo, ker imajo njegove delnice.

En kup stvari, ki jih ta parlamentarna preiskava želi postaviti kot resnico, so seveda na zelo majavih temeljih, če sploh na kakšnih. Jaz bi si želel, da bi predlagatelji sami jemali to svojo parlamentarno preiskavo resno in vedeli, da preiskujejo fizično osebo, ne Vlade, zato seveda Vlada tu ne more najaviti svojega časa in se braniti, ker je to en unikat, prvi tak primer, ki ga imamo. Razumem pa, da je to neka priložnost, na kateri bi radi pokazali, da bi hoteli raziskati resne, pomembne stvari, da se pač borite proti korupciji, kot si najbrž tudi še kdo drug prizadeva pokazati.

In če je temu tako, potem bi gospod Grill že davno, od leta 2003 ali koliko je sam nakazal, bi moral predočiti kakšne dokaze za vse to, kar je tukaj izrekel s takšno lahkoto, pa se to ni zgodilo. Saj najbrž velja tudi neka dolžnost prijave, če ve, da se je zgodilo kaznivo dejanje, pa se to žal tukaj ne dogaja. Če pa bi se res želeli dokazati na tem področju boja proti korupciji, bi mogoče veljalo še kakšno drugo področje, ki ga bolje poznate in ste bili ob njem tudi sami soudeleženi - v primeru Dravskih elektrarn in 20 milijonskega posojila družbi Zvon 1 Holding, ki ga je takoj naprej nakazalo sklada Julius, za katerega veste katera družina ga obvladuje. Ta sklad je potem kupoval delnice Petrola, istočasno ko jih je kupoval tudi Istrabenz in borzna hiša Perspektiva, v kateri ima bivši minister Vizjak in zdajšnji poslanec 4033 točk vzajemnega sklada. Na ta način se je potem Petrol moral boriti, nazaj kupovati delnice Istrabenza, zaradi katerih ima zdaj negativno bilanco, pa si vi sami izračunajte, kakšna oškodovanja so tukaj mogoče prišla.

Mnogo teh stvari je treba raziskati. Mogoče je treba raziskati tudi vlogo gradbinskega podjetja Imos-lit, ki je pred leti, ko je bil minister gospod Janša, gradilo obrambno ministrstvo, zdaj bi rado gradilo tudi notranje ministrstvo. Do tega zdaj očitno ne bo prišlo, je pa vmes gospod Janša pridno kupoval svoje stanovanje od tega istega podjetja.

Angleški pregovor pravi: "People in glass houses, should't throw stones." Za gospoda Mariniča in vse tiste, ki so vam tuji jeziki manj domači: "Ljudje, ki živijo v steklenih hišah, naj ne mečejo kamnov."

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Petek. Jaz nisem zaznal, samo dajte mi pojasniti. Povejte mi. Vas je imenoval? Ja izvolite, imate repliko.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Samo da pojasnim. Jaz nisem govoril o nobenih firmah gospoda Golobiča, ne v Sloveniji ne v tujini. Jaz sem govoril o laži, o laži v politiki, o morali in vrednotah. Gospod Golobič je sam rekel, da je govoril neresnico. Zavestno izrečena neresnica pa je seveda laž.

In gospod Rožej, jaz vas prosim, ne delajte iz tega parlamenta TV Dober dan.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prijavljen je gospod mag. Franc Žnidaršič. (Ne bo razpravljaj.)

Gospod Tanko, v imenu predlagatelja. Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Ponovno poudarjam, da smo 6. julija vodje poslanskih skupin dobili obrazec, in tudi Vlada, za najavo časa za to sejo Državnega zbora. Pod točko 21. in 22. sta parlamentarni preiskavi in tukaj je tudi stolpec, kjer lahko Vlada za uvodno predstavitev in tudi za razpravo najavi čas. Vlada za ti dve preiskovalni komisiji časa ni najavila. Zato je to, kar je izjavil gospod Golobič in je objavljeno na STA strani, laž. Njemu ni nihče preprečil nobene razprave, njemu ni nihče onemogočil odgovarjanja na razpravo v tem delu, nihče ni onemogočil, da tukaj sodeluje. Dogovorno ali pa po odločitvi. Vlada časa ni najavila in se je sama zavestno odpovedala razpravi. In nima smisla, da na tako evidentne zadeve, ki izhajajo iz dokumentov Državnega zbora, nekdo govori, da to ni res, da to ni možno. To je laž. Tudi tisti, ki govorite, da Vlada ne more najaviti časa, ne govorite resnice. Obrazec je. Vlada ni najavila časa in se je sama zavestno odrekla razpravi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Ne bom komentiral, bi bil pa hvaležen, če bi nehali z razpravo o tem, kaj objavljajo sredstva obveščanja, ker to pa res ni tema za razpravo na Državnem zboru.

Besedo ima gospod Zvonko Lah. (Ne bo razpravljajal.) Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Očitno se virus laži iz predsednika stranke Zares širi na vse njegove poslance, dokaj okuženi so postali. To se vidi tudi v današnji razpravi.

Zaradi tega mi dovolite, da najprej repliciram, ker nisem prej imel te možnosti, poslancu Keku, ki je lažnivo ponovil tisto, kar je njegov sekretar stranke enkrat pred časom že povedal, gospod Biščak, da posamezni poslanci SDS-a Kosovi komisijo premoženja nismo prijavili. To je laž. Vsi poslanci SDS-a smo premoženje Kosovi komisiji prijavili. Če tega ne bi storili, bi bili objavljeni na spletni strani te komisije. To verjetno gotovo veste, toliko časa ste že poslanec. Tam te objave ni bilo.

Zanimivo pa bi bilo raziskati, od kod taka informacija, kdo jo je sprožil, kdo jo je plasiral in zakaj to počne. Kaže pa ta izjava tudi na naravo poslanske skupine Zares, kjer se ne zavedajo, da neverodostojnosti nekega politika, ko jo je enkrat izgubil, ne morejo povrniti z obtoževanjem drugih političnih skupin oziroma političnih konkurentov.

Drugič. Vsi poslanci Slovenske demokratske stranke smo svoje premoženje javno objavili in si ga lahko pogledate na spletni strani Slovenske demokratske stranke. Ko bo to storil vaš predsednik Gregor Golobič in ko bo pojasnil, kako je prišel do nekaj milijonov evrov, in ko bo te papirje vrgel na mizo, potem boste imeli moralno pravico razpravljati o nas, do takrat pa utihnite o tem.

Pri tem vprašanju smo ponovno o koristnosti oziroma o potrebnosti takšnih in podobnih razprav, vsaj kar se preiskovalne komisije tiče, se ponovno pojavlja to vprašanje. Po tistem, ko je Gregor Golobič, predsednik stranke Zares in minister, sam kršil načela, ki jih je pred državnozborskimi volitvami lani razglašal, očitno jim že takrat ni verjel, in po tistem, ko je bil pred javnostjo razgaljen, da je večkrat, ne enkrat, zavajal javnost in lagal o številnih pomembnih vprašanjih, po tistem, ko ni dal jasnih odgovorov glede svojega premoženja in solastništva poštnih nabiralnikov v davčnih oazah, ko ni dal jasnega odgovora na preprosto vprašanje, kako to, da minister slovenske vlade svoje večmilijonsko premoženje v evrih skriva v tujini in po tistem, ko ni pojasnil, kako je s svojo skromno plačo, ki jo je prezentiral javnosti nekaj dni pred volitvami lani, prišel do tega premoženja, bi bil njegov odstop edina logična poteza, ki bi razbremenila tudi naelektrene odnose v koaliciji, ki bi jo moral minister s takšno politično preteklostjo, kot jo ima Gregor Golobič, nedvomno storiti, ker se je s tem, kar je storil, definitivno in za zmeraj podrla politična platforma stranke Zares, saj je bila zgrajena ravno na kritiki dejanj, ki jih je počel in jih verjetno še vedno bo počel tudi v prihodnje njen predsednik.

Če sem pošten in če grem izven svojega strankarskega okvira, moram povedati, da je to slabo za celotno slovensko politiko, ne samo za eno stranko ali dve, slabo je za celoten politični prostor, za vse nas, ker se izgublja kredibilnost javne politike v odnosu do javnosti, kar ni dobro za nobenega. In moder politik, politik s takšno kilometrino, kot jo Gregor Golobič ima, vemo, da je bil eden glavnih kreatorjev LDS-ove politike v letih 1992 do 2003, na čemer je zgrajena celotna kadrovska struktura te države, kar se čuti še vedno v številnih paradržavnih institucijah te države, torej politik s takšno kilometrino bi ta občutek moral imeti in potegniti pravilno potezo v pravem času. Zakaj so njegovi soborci - oprostite, da se tako izražam...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Anderlič...

ZVONKO ČERNAČ: ... zaznali, da se je treba v tem trenutku se svojemu predsedniku na tak način, kot so se postavili, postaviti v bran, ne vem. To je njihova težava in njihov problem. In s tem nima smisla, da se tudi v Državnem zboru ukvarjamo. Problem, kar se pa tiče ministra, pa ostaja problem tudi Državnega zbora, ker gre za širši problem, problem Vlade in celotne družbe in države. V obdobju, ko sprejemamo, mislim, da bomo to jutri počeli, proračun z rekordnim primanjkljajem, ki bo šel v porabo, skoraj dve milijardi evrov, proračun z zadolžitvijo, ki je realizirana že do 30. 6. letos v višini treh milijard in pol evrov, kljub temu da je veljavnost sprejeta komaj 2,2 milijardi v veljavnem rebalansu 1, in z

ambicijo, da se bo ta številka že v letošnjem letu vsaj še podvojila, v teh okoliščinah, gospe in gospodje, ko boste v enem letu državo zadolžili za celoten obseg letnega proračuna, se resnično ni dobro ukvarjati s temi vprašanji, o katerih govorimo danes. Potrebno bi se bilo ukvarjati s temi vprašanji, s katerimi se bomo soočali jutri in pojutrišnjem in številnimi drugimi. Vendar žal te moči, tega odmika od oblasti željnosti, od hlepenja po tistem, kar oblast ponuja, minister Golobič ni zaznal, tudi ne njegovi kolegi v stranki. In, žal, smo priča ne samo temu, da se moramo s tem ukvarjati, moramo se s tem ukvarjati, da vsaj del kredibilnosti v politiko povrnemo. Bili smo priča celo temu, da se je nekaj dni po tistem, ko se je ta zgodba začela, še celo področje, interesno pogojeno s podjetji, kjer ima gospod Golobič lastniški delež in vpliv, preneslo v njegovo ministrstvo.

Mislím, da je taka politika, kot smo ji sedaj priča, govorim o vladajoči politiki, politika, ki jo je načela zelo huda bolezen, ki se ji pri ljudeh reče rak, politika, ki je že na začetku svoje poti izrazito okužena s klientelizmom in korupcijo, ne bo sposobna najti odgovorov na izzive trenutne krize. Tudi javni odzivi, moram reči, s strani gospoda Golobiča in njegovih strankarskih kolegov kažejo na to, da ko gre za njih, neka normalna pravila v tej državi ne veljajo. Nekako je občutek, da gre za neko afero, ki jo je zakuhala opozicija in zdaj je žrtev te afere gospod Golobič. Daleč od tega. Daleč od tega. Vemo, kje se je ta zgodba zakuhala. Zakuhala se je med dvema koalicijskima partnerjema, zakuhala se je tisti trenutek, ko je bil gospod Kramar, ki je bil v interesni sferi gospoda Golobiča, umaknjen, ko je prišel gospod Veselinovič iz interesne sfere LDS, zadeva je počila. In ker je počila, je počila nazaj preko tako imenovane neke zbornice fizioterapevtov. In tukaj se ta naelektrenost nadaljuje in se bo še nekaj časa nadaljevala. Opozicija pa je priročni izgovor za to, da se te zadeve pokrijejo. Poglejte, mi ne želimo biti v teh zgodbah, smo se pa dolžni zaradi odnosa do javnosti na te stvari odzivati in bomo seveda tudi kritični. In bomo tudi v tej preiskovalni komisiji delovali strogo profesionalno in ne na tak način, kot nam nekateri želite očitati oziroma podtikati. Obžalujemo, da do nje prihaja. Povedal sem, da ni potrebna ta komisija, ne bi bila potrebna. Potrebna bi bila normalna drža politika z dolgo kilometrino, odstop v pravem trenutku, razjasnitev situacije in ukvarjanje z zadevami, zaradi katerih smo prvenstveno v Državnem zboru. Vendar tega ni bilo. Zaradi tega smo pač soočeni s tem, da poskušamo povrniti vsaj del ugleda, ki je bil v tem primeru izgubljen.

Poglejte, ni problem, gospodarska pobuda je svobodna, tudi politiki se lahko ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo v okviru veljavne zakonodaje. Vemo, kakšne so te določbe, vemo, kakšni so ti deleži. Postavlja se vprašanje neke normalnosti v tem, da nek minister je solastnik podjetij, ki so interesno

povezana z njegovim ministrstvom. Formalno je sicer lahko vse v redu. Vendar zakaj potem skrivalnice? Če je vse v redu, če so vsa ta podjetja, ki ni res, da niso sodelovala z državnimi podjetji, ni res, da to podjetje in interesna podjetja nimajo nič z Luko Koper in ostalimi državnimi in paradržavnimi podjetji. Ni res. Ta podjetja so globoko vpeta v državne posle in bodo v bodoče še bolj vpeta, očitno, v te državne posle, kar ni ravno najboljši odraz do vseh tistih, ki so tudi sposobni in nimajo nekega strica ministra, da bi ga pocukali za rokav in preko tega vplivali na to, da bodo posel dobili. To ni dobro, ker ustvarja že v štartu občutek neenakosti v družbi in neenakosti pri kandidiranju na različne posle, ki jih je mogoče iz državne sfere pridobivati.

Očitno je bila odločitev, da se te skrivalnice nadaljujejo. Še včeraj, ko gledam Odmeve, vidim neverjetne stvari. Minister Golobič ponovno laže, oprostite. Govori o tem, da je gospod Nučič na seji Komisije za nadzor javnih financ dejal, da je nek dokument falsifikat. Ni res. Jaz imam tukaj magnetogram, gospod Nučič je dejal: "Kar se tiče tega dokumenta, ali je falsifikat ali original, ne vem, bo ugotovljeno v preiskovalnem postopku." Na novinarjevo večkratno vprašanje včeraj gospod Golobič reče: Ni res, rekel je, da je falsifikat". Gre za majhno zadevo v nizu vseh teh zgodb, nepomembno. Vendar čemu skrivalnice tudi tukaj, lepo vas prosim! Gospodje iz Ultre, gospod Golobič, vrzite te papirje na mizo, povejte, kako ste decembra dobili 6 milijonov kredita, ali je res, da je bil odobren v enem tednu ali še prej, kako so ti postopki potekali, kakšna zavarovanja so bila. Če nekdo dobi 6 milijonov na hišo, ki je vredna 200.000 evrov, je to sicer zavarovan kredit.

Daleč od tega, da je ustrezno zavarovan. In rad bi videl katerega izmed vas v tej dvorani, da bi uspel dobiti tak kredit. Mogoče nekdo, ki je zdaj odšel, ker ima še nekatere povezave iz preteklosti, ampak dvomim tudi za njega, ker je zdaj padel v milost v tej novi situaciji.

Žal se tudi s takšnimi zgodbami Državni zbor zaradi tega, ker tisti, ki so pred slabim letom imeli občutek, da lahko v slovensko politiko prinesejo nekaj novega in so celo svojo politično platformo gradili na tem, kako so neomadeževani, dobri, jaz sem prebral nek intervju z gospodom Golobičem v reviji Obrazi in sem potem, ko sem to prebral, sem rekel "ja, madonca, saj jaz sem večji politični maček kot on" po tistem kar sem tam prebral, saj on je bil čist nov obraz v politiki, svež. Leta 2008 se je gospod Golobič v reviji Obrazi se predstavljal kot svež nov obraz v politiki, samo zavzet za mlade volivce. Jaz, ki sem v to politiko vstopil, v to višjo, konec leta 2004, pa sem rekel, da imam že kar nekaj političnih izkušenj. Siromak. Kateri obraz je torej pravi? Govorim o gospodu Golobiču. Ali bomo to v okviru te preiskovalne komisije sploh lahko razčistili? Ali je pravi obraz preprostega skromnega kmeta, ki se bori z ekološkim

kmetovanjem? Ali je pravi obraz uslužbenca, ki se je odločil, da zapusti umazano politiko leta 2003, ker ni uspel doseči tistega, kar si je zamislil, in je s skromno plačo, mislim, da je takrat rekel novinarju Hlebšu, do septembra 2008 2000 evrov ali nekaj podobnega, nekako "štrikal" mesec z mesecem, delal v podjetju, za katerega se nekaj mesecev kasneje izkaže, da je lastnik nekaj 100.000 oziroma milijonskega deleža v njem? Ali je pravi obraz tega politika tisti obraz, ki govori, kakšno silo mi delate, le pazite se? Ali je to obraz, ki ga bomo gledali naslednjič, ko bo gospod minister sedel tukaj, je to obraz politika tretjega tisočletja? Si slovenska javnost, slovenski državljani in državljanke zaslužijo takšne obraze v slovenski vladi in v slovenski politiki? Ali je to obraz, ki govori: "Vi v opoziciji še malo počakajte, moram najprej obračunati s svojim fanti, ki smo bili z njim prej skupaj, ker so mi to zadevo zakuhali"? In to že počne. To ni dobra popotnica. Zelo slaba popotnica je tudi odziv institucije predsednika države. Izgubila je vso verodostojnost, s tem, kako se je ta institucija, govorim o instituciji, ker je žal gospod predsednik kredibilnost izgubil že pred časom. Institucija je izgubila verodostojnost tisti trenutek, ko se je odzvala na tak način, kot se je odzvala, in to večkrat, in storila nekaj kar ne bi bilo dopustno storiti. Spomnimo se samo je nekaj, mesecev nazaj, septembra 2008, ko je ta ista institucija rekla v primeru, ko je šlo za nekega drugega predsednika vlade, ki je bil javno obtožen korupcije, da je potrebno počakati, da svoje pove pravna država. Pa ni bilo nobenega dokaza, nobenih indicev, ničesar. Tukaj v tem primeru je bilo jasno povedano: "Nič ni narobe. Vse je v redu." Še več. "Silo mu dela opozicija." Slabo. In upam, da boste dojeli, da je ta preiskovalna komisija nujna tudi zaradi vas, in da boste v njej z vso intenzivnostjo sodelovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Černač, jaz bi rad samo to ugotovil, čisto na začetku svoje razprave, ki je bila tudi sicer ostra, ampak ima pravico biti, ste si vzeli pooblastila, ki jih nimate. Govorili ste, komu boste dali besedo in komu boste dovolili, kaj sme govoriti, kaj ne. To ima predsedujoči in tega prosim ne delajte.

Besedo ima gospod Kek, za repliko.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Gospod Černač, dejali ste, "če sem pošten", pravilneje bi bilo, "če bi bil pošten". Očitali ste mi besede, ki jih zagotovo nisem izrekel. Ne vem, ali gre za namerno manipulacijo, ali ste se pač zmotili, ste preslišali. Prepričali se boste, ko boste prebrali stenogram, zato bom še enkrat ponovil. Dejal sem: "V reviji Manager, sta poslanca Cukjati in Tanko dejala, da ni potrebe dajati informacijo o premoženju medijem, ampak je dovolj, da se to da protikorupcijski komisiji. Vi, gospod Zvonko Černač, in še

dvajset SDS-ovih poslancev pa pač niste dali podatkov o premoženju tej reviji, kot jih ni dal tudi gospod Golobič, pa se ni dvigovalo toliko prahu, kot se dviguje zaradi njega." Kasneje ste vprašali tudi, kdo izmed nas bi bil zmožen dobiti 6 milijonov kredita tako na hitro in tako zavarovanega. Mogoče kdo, ampak podjetje Ultra zagotovo lažje, saj že 20 let sodeluje s to banko in redno plačuje svoje kredite.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ni replike na repliko. Proceduralno? Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz obžalujem, ker ste se ravno zamenjali na mestu predsedujočega, vendar sem hotel gospodu Potrču, ki je prej predsedoval seji Državnega zbora, povedati, da tistega, kar je dejal, jaz nisem rekel.

Jaz sem na začetku svoje razprave dejal, da dokler Gregor Golobič ne bo javno razkril svojega premoženja tako, kot so storili poslanci Slovenske demokratske stranke, nimate moralne pravice razpravljati o teh stvareh. Nimate moralne pravice. Kdo pa daje besedo v Državnem zboru, je pa vendar zelo jasno, in vemo tudi, kdo je ne daje, in vemo tudi, da sedanji predsednik Državnega zbora je žal zapadel tudi pod nek virus, da mnogokrat besede, takrat, ko bi bilo pričakovano, da jo da, je ne da. Vendar je to njegova pravica, kot pravica predsedujočega Državnega zbora. .../Oglašanje iz dvorane./...

Zdaj glede tega, proceduralno govorim o uporabi poslovnika, gospa Pečanova. Glede tega, kar je bilo povedano s strani gospoda Keka - on je govoril o podatkih, ki naj bi jih ne dali Komisiji za preprečevanje korupcije

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: No, gospod Černač...

ZVONKO ČERNAČ: ...neka revija...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: ...to res ni proceduralni predlog.

ZVONKO ČERNAČ: ...Menedžer je bila zdaj omenjena na novo, ne vem...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Prosim!

ZVONKO ČERNAČ: ...od kod ste jo potegnili.
Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: To ni bil proceduralni predlog.

Besedo ima gospod Tanko v imenu predlagatelja.
Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Samo kratko pojasnilo. Veste, eno je, če se odločiš, da podatkov ne daš, ker to ni potrebno. Drugo pa je, če se za to odločiš in daš lažne podatke. In mi govorimo o primeru, ko se je nekdo odločil, da bo posredoval podatke, ne vem, časniku Finance in še komu, vendar z lažno rubriko. In če ste navedli dva poslanca, ki teh podatkov, ne vem, menda v prejšnjem mandatu nismo dali reviji Manager, se ne spomnim, da sem bil zaprosen, ampak bi bilo dobro, da bi našteli vse tiste poslance, ne samo dva in tri. Mogoče tudi gospoda Gantarja, gospo Oražmovo, ki sedi zraven vas, in še koga. To je bila prosta odločitev, kot tista, da svoje podatke objaviš in napišeš v rubriki, da vsi podatki "štimaajo", ena rubrika pa je lažna. To je tudi suverena odločitev. In mi danes lahko govorimo tudi o tem - da je nekdo dal podatke, pa se je pri tem podatku zlagal. Ni storil napake, ampak je dal lažen podatek.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo. Najprej naj o teh podatkih, dajanju, torej reakcija gospoda, pa ne zamerite, da vas citiram, ampak vendarle, reakcija gospoda Keka je bila reakcija na vašo razpravo, gospod Tanko, ko ste rekli, da so vsi poslanci SDS-a dali podatke Reporterju, da pa, ne vem koliko nas poslancev pa ni dalo teh podatkov. To lahko drži, vendar gospod Rožej je kot reakcijo na to povedal, da pa Managerju pa vi niste dali podatkov. Toda ni bilo govora o lažeh, ampak je bilo govora o dajanju ali ne dajanju podatkov. Mislim, da je dajanje podatkov javnosti o lastnem premoženju stvar svobodne odločitve vsakega, ne pa sedaj neka moralna obveza, ki ste si jo vi izmislili in da zato moramo pa sedaj vsi dajati medijem svoje podatke o svojem premoženju. To medijev in vas nič ne briga, kakšno premoženje imamo mi, ki smo tukaj v Državnem zboru, in drugi funkcionarji. Če pa boste uspeli, da bo sprejet zakon, in jaz bom glasovala zanj, toliko da veste, o tem, da je treba podatke dajati tudi javnosti, takrat bomo pa morali dati podatke. Vendar ne bo to neka moralna invencija neke poslanske skupine, ampak bo zakon. Zaradi tega bi jaz v zvezi z današnjo razpravo in v zvezi s tem, kar smo poslušali, v zvezi z uvedbo parlamentarne preiskave o, sicer zelo jasno napisanem ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj, gospodu Gregorju Golobiču in navedba, da bi Vlada lahko zahtevala oziroma določila tudi svoj čas zato, da da mnenje o zadevi, moramo povedati tudi še nekaj drugega. Da je bilo parlamentarnih preiskav uvedenih, mislim, da čez 20 do sedaj že, ali še celo kaj več, v teh mandatih, odkar je parlamentarna preiskava eden od institutov Državnega zbora, pa niti enkrat ni Vlada, ne ta, ne ona, ne deseta, dala zahteve za podajanje svojega mnenja,

tudi če so bili, sicer ne poimensko, tako kot se je prvič zgodilo sedaj, da je ena fizična oseba obtožena, že kot preiskovanec določena v naslovu parlamentarne preiskave, niti enkrat ni nobena vlada zahtevala časa za nastop v zvezi s parlamentarno preiskavo. Resnic je veliko. To smo enkrat slišali v nagovoru našega sedaj predsedujočega, podpredsednika Državnega zbora, takrat še predsednika. In ker je veliko resnic je prava resnica, ponavadi takrat, ko vseh teh veliko resnic združimo v eno. In ena zelo velika resnica je, da Poslanska skupina SDS ne bi sprožila zahteve za parlamentarno preiskavo, skupaj z drugimi partnerji, ki so podpisali to zahtevo, če bi presodila, da bi bila interpelacija zoper ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregorja Golobiča, ki bi pa v tem primeru bil res obravnavan kot minister, ne pa kot fizična oseba, ki mu prilepimo naziv ministra zato, da lažje utemeljimo, da je treba parlamentarno preiskavo zahtevati, ampak ker ste presodili, da bi interpelacija povzročila, podobno kot interpelacija zoper ministrico Kresalovo, kvečjemu dvig ugleda, ratinga gospoda Gregorja Golobiča, ker bi lahko na vse vaše obtožbe javno, brez kakršnihkoli zadržkov, z vsemi argumenti, ki jih ima na razpolago, odgovoril. Presodili ste, da je to luknja v vodi in da je zato bolje biti tožnik, sodnik in krvnik v eni osebi. To smo danes slišali. Takega moraliziranja, kot smo ga danes imeli priliko videti oziroma slišati, česa takega pa že dolgo ni bilo slišati niti v tej dvorani, pa tudi v vesoljni Sloveniji ne. Lahko bi zdaj govorila glede razlogov za parlamentarno preiskavo, vendar se mi zdi, da tudi eden od razlogov, zakaj parlamentarna preiskava in ne drug način napada na ministra Gregorja Golobiča, je tudi ta, da se vsi dogodki v okviru parlamentarne preiskovalne komisije odvijajo za zaprtimi vrati več ali manj, da so vedno zaslišanja posameznih prič zaprta, da se daje neka skupna izjava in da oseba, ki je napadena v tem primeru - drugače je bilo namreč, ko se je iskalo neke neznane krivce za neka politično problematična dejanja. Kadar se pa konkretnega človeka obtoži in se mu v parlamentarni preiskavi ne da možnosti in se mu ne bo dalo možnosti, da bi se lahko javno zagovarjal in povedal ljudem in bil na vsakem zaslišanju prisoten, da lahko pove tudi svojo plat medalje, potem seveda je to navaden političen linč, kjer se zbirajo podatki z namenom, da se jih lahko potem lansira, podobno kot je bila ta anonimka, in to in lažna anonimka v zvezi s krediti Ultre. To smo potem na koncu vseh koncev le izvedeli. In še nekaj bom rekla, v tem tekstu je zapisano, da gre za sum kaznivih dejanj teh, onih, tretjih, desetih. Kadar neka oseba, državljan Republike Slovenije zazna sum kaznivega dejanja, ve, kdo naj bi to kaznivo dejanje storil, je dolžen ta državljan ali državljanica svoj sum predati, prenesti pristojnim organom. Zakaj tega suma vsi tisti, ki ste podpisali to zahtevo za parlamentarno preiskavo, niste prenesli pravim organom, preiskovalnim organom? Zakaj

ste rabili Komisijo za nadzor javnih financ, da ste se kot posamezniki skrili za organ Državnega zbora, to je za moje pojme najbolj nenavadna zadeva, za delovno telo Državnega zbora, da ste sprejeli sklep o tem, da se predajo podatki o zločinih gospoda Gregorja Golobiča pristojnim preiskovalnim organom, organom pregona? Jaz moram reči, da tisti, ki nima nečesa, da sproži kazensko ovadbo, glede na to, da ima utemeljene sume, da se je to kaznivo dejanje zgodilo, tisti pač res tistega nima, kar bi bilo treba imeti. In moram reči, da se je tukaj danes videlo, kako je nenavadno, da trenutna pozicija, tako kot prej, ko je bila koalicija, ko je bila v opoziciji, sproža največ parlamentarnih preiskav. V prejšnjem mandatu so bile vse parlamentarne preiskovalne komisije, formirane s strani koalicije razen ene, o tistih mesecih, ko je bila sprožena parlamentarna preiskava za Mercator in mislim, da okrog 100 drugih podjetij, da ne bi slučajno pozabili na to, pa potem šele parlamentarna preiskava, ki jo je opozicija sprožila, pa smo pozabili tudi, zakaj se je to zgodilo. Vendar to v javnost ni nikoli prišlo, pa tudi zdaj tega ne bom povedala. Midva, gospod Tanko, pa oba dva veva, zakaj je prišlo do tega, da ste prehiteli opozicijo pri zahtevi za uvedbo parlamentarne preiskave Mercator. Ne bi kaj preveč o tem, ker drugače lahko kdaj pa kdaj pride tudi kakšna stvar na dan, ki ni preveč prijetna ne za vas, ne za koga drugega.

Zato bi rekla, da zdaj se množijo kot gobe po dežju. Slišala sem, da letos gobe kljub dežju nekam slabo rastejo. Ampak kot gobe po dežju pa zato rastejo parlamentarne preiskovalne komisije.

Jaz bom predlaga svojim kolegom, da uvedemo še mi kakšno dodatno, da ne bi slučajno bilo ravnotežje med koalicijo in opozicijo tako zelo drugačno, kot je bilo v preteklem mandatu.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Kolikor spremljam to zadevo okoli primera Golobič in tistega časa, če gremo nazaj v čas volitev, gospod Golobič pač časopisu, ki ga je spraševal o tem, ni povedal vsega, kar bi lahko oziroma je nekaj zatajil, kar bi po nekaterih mnenjih moral povedati.

Moram povedati to, da me zadnje čase vso to posiljevanje vseh medijev s tem, koliko kdo od nas ima, in vsakemu dnevno odgovarjati, ne vem kaj še vse, in stalno še nekaj izmišljujejo - mene to zelo moti. Ampak, kaj čem. Sem pač del politike in na to kar precej ažurno odgovarjam. Ampak odkrito vam povem, vseč mi pa to ni. Vse svoje premoženje, ki ga imam, sem prijavil komisiji Draga Kosa. Treba je vedeti, da to moje premoženje, ki ga imam, ni veliko, je pa tudi podedovano. S

tem, ko sem nekaj podedoval, sem podedoval tudi velike stroške. A veste, jaz rabim za sebe samo eno streho, jaz ne rabim treh streh. To, kar sta moj oče in mati ustvarila v svojem času, ko sta pač gledala na življenje, da je treba nekaj ustvariti. Saj veste, kako je to na kmetih. Ampak jaz imam s tem samo stroške. Sicer sem hvaležen, spoštujem svoje starše in za svojo očetnjava bom sigurno dobro skrbel, dokler bom pri moči in dokler bom imel dosti velike dohodke, da bom lahko za to skrbel.

Če grem nazaj na gospoda Golobiča. Jaz ga vidim tudi kot eno žrtev. Žrtev tega, da takrat te zadeve ni prijavil oziroma povedal, ker če bi to povedal, bi lahko imele volitve drugačen izid. Ampak danes se ta film ne da nazaj zavrteti, rezultat bi bil drugačen in zdaj smo tukaj, kjer smo. In potem v nadaljevanju, kolikor sem spremljal, v Komisiji za preprečevanje korupcije je pa prijavil vse to svoje premoženje. Mislim, da so mu nekateri lahko za to hvaležni, sam je pa zdaj padel na to, na kar je padel. In, jasno, s tem se potem spet odkrivajo raznorazne nove zadeve, s katerimi bo komisija imela dosti dela. Kakšen bo rezultat, se bo pa še pokazalo.

Komisija naj svoje oddela, naj se vidiijo rezultati, kakršni bodo, in potem se bomo iz tega lahko vsi veliko naučili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Veliko je že bilo danes povedanega, konkretno, pa tudi na splošno. Opazil pa sem še nekaj drugega in bi lahko rekel, da je očitno vsaka stvar za nekaj dobra, tudi ta stvar. Opazil sem pravo reinkarnacijo kolegov, ki so na drugi strani. Kar naenkrat, za razliko od prejšnjega mandata, ste začeli prisegati na pravilno paradigmo, da nihče ni kriv, dokler se mu krivde ne dokaže. Ampak dovolite, tisti, ki ste novi, da vam povem, tiste, ki ste pa že bili v prejšnjem mandatu, pa samo spomnim, da v prejšnjem mandatu pa ni bilo tako. Zgražate se nad tem, kar delamo mi v opoziciji sedaj. Toda naj vas zopet spomnim, tistim, ki še niste bili prejšnji mandat tu, pa povem, da to, kar počenjamo mi, v primerjavi s tem, kar je počenjal gospod Cvikl in nekateri iz opozicije v prejšnjem mandatu, ne sega niti do gležnjev, niti iz podlage se ne vidi tega, kar je delal gospod Cvikl. Seveda ni bil edini, vendar je bil tak, ki je iz tega izstopal, zato ga imenujem. Pa mi ne reči, da ga ni tu, ker se lahko govori tudi o problemih in zadevah. On je pač sinonim za to. On je bil predsednik Komisije za nadzor proračuna. On je šele zlorabljal svojo komisijo za svoje politične, politikantske in obtoževalne namene. Celó spremeniti smo morali poslovnik, da je parlament sploh lahko funkcioniral, da je njegova komisija sploh lahko

delala, ker drugače javna naročila ne bi mogli izvajati. Celo tako daleč smo prišli. Ni spoštoval Poslovnika, ni spoštoval ničesar, kar so člani komisije zahtevali, ki so bili z druge strani, zato smo morali spremeniti Poslovnik, zaradi njega. Zato sedaj govoriti, da česa takega v parlamentu še niste videli je to, kar mi delamo, to je, ne vem, v celofan zaviti bel golob v primerjavi s tistim, resnično. Pa še to sem zelo grobo rekel, se opravičujem belim golobom. Takšna so bila dejstva.

Ne samo to. Konkretno iz tega primera, ki sem ga omenil, in konkretno te osebe je obtožil predsednika Vlade že vnaprej, pa tudi ministra za finance, ampak predvsem predsednika Vlade. Že vnaprej je bil kriv, že vnaprej je vzel ne vem koliko milijonov evrov, že vnaprej je naredil vse skupaj. Pa še tujo televizijo je bilo treba zraven vmešati. Kaj bo iz tega nastalo pri toliko dokazih, ki so bili najavljeni. Nič od tega. Danes celo slišim, da je tisti novinar izjavil, da se bo izogibal Slovenije, ker se boji, da bi prišel na postopek, ki je bil tudi najavljen. Ampak sedaj ste vi na oblasti.

To se pravi, nobenih dokazov, krivda takšna, da bi to bilo že za giljotino, dokazov pa nobenih. Še danes jih ni, pa je bilo rečeno, da bodo takoj, dva meseca po volitvah, vsi dokazi na mizi. Dokazov je baje toliko, da kamioni ne bodo mogli voziti. Nobenih dokazov še ni. Vsi se izmikajo, vsi so rekli: ja, nismo tako mislili. Oseba je bila pa obtožena takoj takrat. Mi danes nobenega ne obtožujemo, samo navajamo, kaj se je dogajalo. To je nekaj drugega. Ob tem se ni treba zgražati. Ko je toliko vprašanj, zakaj ravno parlamentarna preiskava, zakaj ne interpelacija. Odločili smo se za parlamentarno preiskavo. Če pa mislite, da je interpelacija boljša, zakaj pa je niste potem najavili in bi vi šli z interpelacijo nad ministra, če mislite, da je tako dobra. Parlamentarna preiskava je popolnoma legitimna zadeva. Je čisto legitimen postopek, legitimen prijem za opozicijo. Ne nam očitati, zakaj to delamo. Očitno se dogajajo stvari, ki jih je treba nekako prevetriti, pregledati, skušati ugotoviti. In ne reči, potem pa prijavite tja. Ja, komu boš prijavil, ker še tistega, ki ga dobijo zraven pri dejanju, ga potem po dveh mesecih izpustijo, tako da ga z mednarodno tiralico lahko lovijo po Evropi, če ga sploh kdaj dobijo. To je edini instrument opozicije - parlamentarna preiskava za ugotavljanje politične odgovornosti. Ne za kakšne druge odgovornosti, ampak politične odgovornosti. Je pač tako, da je zadeva prišla na dan. Vsekakor, ta stvar ni prišla na stran s strani SDS-a, kot ste, no, ne vi osebno, ki tu sedite, ampak z vaše strani je to prihajalo, da je SDS tu vmešana. In kako naj SDS pridobi podatke, recimo z banke, če pa jih niti parlamentarni finančni odbor ne more dobiti, a mi pa jih bomo dobili?! To je ja smešno, da trdite kaj takšnega. Žal, žal je tako. Parlamentarna preiskava, pa recimo, da bo to odkrila, upanje vedno ostaja. In to je naš legitimni korak, naša legitimna

pravica in tako bomo pač naredili. Ne se zgražati, kaj mi počenjamo, še enkrat za zaključek to povem. To, kar dela sedanja opozicija, to ni niti za v celofan zaviti bel golob, kar je v prejšnjem mandatu delal gospod Cvikl in nekateri njegovi somišljeniki.

Jaz podpiram parlamentarno preiskovalno komisijo.
Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod... .. /Oglašanje iz dvorane./...
Imate proceduralni predlog? Niste bili imenovani.
Gospa Pečanova, imate repliko.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Jaz se nisem zgražala nad tem, da ste uvedli parlamentarno preiskavo. Zgražala sem se nad načinom, kaj smo danes, nedolgo pred mojim nastopom, morali poslušati. Morali, ker pač moramo biti tukaj, ali v dvorani ali pisarni in poslušati, da vemo, kaj pravzaprav bo treba v tej preiskovalni komisiji delati. In moram reči, da se človek mora zgražati nad tako zelo visoko moralističnimi obtožbami, tožbami, obsodbami in na koncu še izvršbo/izvršitvijo. Točno tako se je danes slišalo, kaj je namen te preiskovalne komisije. In zdaj bom še nekaj rekla. Eden od poslancev je bil obtožen, da laže, ker da ni bilo rečeno, da moramo biti tiho. Točno take besede so bile uporabljene, "in prosim, da ali da utihnete ali da ste tiho", nekaj podobnega. Magnetogram bom poiskala in jutri ob kakšni priliki, tako ali tako se zmeraj razpravlja še o milijon drugih stvari, bom prebrala tisti magnetogram, da bo kolega, ki je tako zelo resnicoljuben, zelo pošten in najboljši in oh in sploh, da bo videl, da se tudi on ne poredko laže.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Sajovic, izvolite, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. Jaz moram reči, da je človek danes, štiri ure že traja ta razprava, take razprave po svoje žalosten, na kakšen nizek nivo smo spravili slovenski parlament. Opozicija se je ministra lotila na oseben, žaljiv, diskreditiran način. Spoznali so ga za krivega, še preden so predložili dokaze in ga tudi obsodili in politično linčali. In to je bil ves namen. Jaz sem povedal v stališču poslanske skupine, temu se pridružujem tudi sam, podpiramo ustanovitev preiskave. Preiskava naj korektno opravi svoje delo, o rezultatih, o tem kaj je bilo narobe, če je kaj bilo, bomo pa seveda govorili potem.

Je pa tudi drugi del zgodbe, ki se vzporedno pojavlja že zadnji mesec, da slovenski politiki in pa politika tekmuje o tem, kdo ima manj, kdo je bolj reven. Jaz vam samo povem, gospe in gospodje, da tisti, ki tam nekje pri 40., 50. in več

letih življenja niso znali poskrbeti za sebe, bodo tudi za blaginjo teh davkoplačevalk in davkoplačevalcev slabo skrbeli. In to se kaže tudi v praksi. Da pa ne trošimo več davkoplačevalskega časa, se pa odrekam nadaljnji razpravi. Mislim, da imamo danes še nekaj pomembnih točk. Predvsem se mi zdi tista pomembna, od te bodo ljudje, občanke in občani res nekaj imeli, če bomo dosegli, da bodo sojenja in pa pravica na sodiščih, kjer štejejo le dokazi, zagotovljeni v razumnem roku. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod predsedujoči! Pravkar smo slišali neverjetno napotilo za slovensko politiko, o davkoplačevalcih, upravljanje z državo, saj lahko državljanji in volivci zaupajo samo tistim, ki so v nekaj letih pridobili milijone in milijone evrov iz javnih sredstev. To je recept vodje Poslanske skupine LDS. In takšna obramba svojih kadrov se mi zdi sicer logična. V drugačnem primeru bi moral tudi dati na plano nekatere funkcionarje lastne stranke, ki so na visokih mestih v sedanji vladi, v sedanji oblasti. In prav zanima me, kako dolgo bo gospod Pahor lahko pristajal na tako logiko. Kako dolgo bo lahko držal v roki železo, ki se mu reče mu reče ministri njegove vlade. Kajti vse bolj očitno je, da bo to železo postalo prevroče in ga bo prej ali slej gospod Pahor moral izpustiti iz rok. Še posebej po tem, kar razkrivate sami danes. In to, ko govorimo o parlamentarni preiskavi v zadevi gospoda Golobiča, to ni bil osebno žaljiv način opozicije. Ujeli so ga na laži mediji. Prezentirali so mu lastne izjave. K temu so pripomogli, tu se moram zahvaliti, tudi nekateri funkcionarji, ki so sedaj v banki iz vaših vrst, gospod Sajovic, kajti šlo je za prestižne boje, za kadrovanje in brez tega danes do teh spoznanj kako so nekatera podjetja, ki imajo 2.500 evrov kapitala, so pa razpredena po celem svetu in so svetovna podjetja. Ampak doma imajo pa podjetja milijone in milijone sredstev. Zanimiva logika.

Še preden grem naprej, ker me je ta iztočnica napeljala, da sem to začel, moram tudi jaz zanikati tisto in demantirati, kar je gospod Kek dejal, mislim, da je tudi mene omenjal, da nisem oddal poročila gospodu Kosu. To je seveda neresnica in laž. Ne vem, od kod mu to. Gospod Sandi Češko iz vaše stranke, gospod Sajovic, .../Oglašanje iz klopi./... Bil je prijatelj gospoda Golobiča in vseh teh, pa kot državni svetnik res nikoli ni oddal poročila. Nikdar. Iz istega gnezda je bil, iz istega gnezda. Tako da, ampak brez posledic.

In pogledjte, seveda se je pa začelo danes ali pa vsaj v imenu poslanske skupine je kolegice Cveta Zalokar Oražem pritiskala in grozila novinarjem, da gre za medijski linč. To odstopa od tega, ko ste vedno govorili, da se ne vpletate v

uredniško politiko. Danes, ko gre za zaščito posvečenih ministrov in posvečenih ljudi, so pritiski na javno medijsko hišo utemeljeni in so rodili sadove ti pritiski, slišim, niso novinarji krivi, so strašni.

Ob pol štirih popoldne sem na radiu poslušal popolnoma zmaličeno poročilo in novinar je bil sigurno pod pritiskom, od predlagateljev je spustil pol stavka, tam je bilo odrezano fizično: Petra Verliča. Drugo pa, seveda o tem, kako vi utemeljujete, da o avtocestah nima smisla razpravljati. In že napovednik na začetku je bil, da je malo možnosti ali pa sploh ni možnosti, da bo preiskovalna kar koli uredila. Seveda bomo podobne komentarje tudi o tej zadevi, o tej preiskovalni komisiji slišali, prav gotovo, na podlagi pritiska na novinarje, in to kapitala in politike, ki na novinarje pritiska in na urednike. In preiskovalna komisija, kot sem že pri prejšnji rekel, je politična komisija, je pomemben inštitut parlamentarne demokracije in bo tudi v temu slučaju rodil ali pa prinesel pomembne rezultate.

Morda bi morala biti preiskovalna komisija ne samo o enem ministru, ampak še o kakšnem ali pa kakšni ministrici ter vlade. To bi bilo bolj racionalno. Ampak potem bi pa spet rekli, da je prevelik obseg, pa da še tega ne bo dosegla, kot ste pri prejšnji komisiji govorili so prevelikem obsegu. In pogledjte, ker vse drugo je bilo že pravzaprav povedano in na zelo efektiven način, ampak ko govorimo o teh klientalističnih povezavah naj povem eno zadevo, na katero me je pred kratkim opozoril, in bom dobesedno tako povedal, kmet rejec, z veliko živine. Ko sem bil slučajno pri njem, je rekel: "Ja, še nekaj, še nekaj." In mi je pomolil v roke mali gumijasti predmet, registrsko številko za na uho pitancev, za sledenje izvora živine, kar mora imeti sleherno govedo, sleherni pitanec to na ušesu. In ti pitanci to pogosto odtrgajo in je treba naročiti novo. Ta guma - gospod Sajovic bo točno vedel, za kaj gre - je vredna, po moji oceni, ki sem kemik, pol evra vsega skupaj, s hitro pošto, preko katere mora kmet to naročiti, morda evro in pol. Kmeta stane nekaj manj kot 10 evrov. Toda ta kmet mi je rekel: "Glej, kaj sem danes opazil!" Obrne na hrbtno stran in tam piše "Ultra". Ne vem, ali gre za to Ultro, vendar če se tudi kmetuje na tak način preko Ultre, je to edino kmetovanje, ki prinaša ekstra donose, ultra donose v kmetijstvu. Kajti na eni tisti oznaki se zasluži 8 evrov ali pa 7 evrov. In če je na tak način spravljalo iz države denar neko podjetje, ne vem, ali je to ta ista Ultra, ta kmet mi je tako rekel in mi pokazal, res je pisalo "Ultra" zadaj, potem se pa res lepo kmetuje v Sloveniji. Vsi drugi kmetje pa životarijo in propadajo. Edino taki kmetje so uspešni.

Zaradi tega bi na koncu rekel to, kar je bilo tu poudarjeno, izjava gospoda Golobiča, da on se pa ne more braniti. Tu poslanci razpravljajo, on pa nima možnosti, da bi tu sedel in se branil. To je pa res zavajanje in sprenevedanje, zavajanje slovenske javnosti, čemur so včasih

rekli "non plus ultra". In "non plus ultra" neresnic je bilo povedanih ter zavajanja s te strani že ogromno. Glejte, ta preiskovalna komisija je ultra sum o podjetju "Ultra sum". Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate repliko, gospod Sajovic? Izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Jaz se zahvaljujem gospodu Jerovšku za dvakratno, trikratno omenjanje. V repliki bi rad povedal kaj nazaj, pa se bojim, da ne bom prav razumljen. Jaz mislim, da so slovenske volivke in volivci razumeli, saj jim je en poslanec pravkar odgovarjal tako pavšalno, z eno roko v žepu, tudi tisto, da smo od resne politične debate prišli na goveda. Moram reči, da res je, 22 let sem se z govedi ukvarjal, pa sem na to ponosen. Imam pa v zadnjem času veliko opravka tudi z voli, ampak me tudi tega ni sram.

Moje sporočilo je pa bilo gospodu Jerovšku povedati, kakšen bi moral biti renome slovenske politike. Da ljudje, ki gredo v politiko, bi bilo prav, da na svojih različnih strokovnih področjih že imajo rezultate, če nekaj znajo. Tako sem pa danes prav zaskrbljen. V Delu piše, da bivši minister Milan Zver še ni našel službe, da ni službe za Gregorja Viranta, bivšega notranjega ministra Dragutina Mate in tudi gospa Zofija Mate Kukovič ne najde službe, in so še vedno na nadomestilih slovenskih davkoplačevalcev, kar je seveda v času recesije lahko turi problem. In tu je tisto razumevanje, gospod Jerovšek, kredibilnosti slovenske politike. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem. Jaz seveda podpiram parlamentarno preiskavo o zadevi Gregorja Golobiča oziroma Ultre. Najbrž bi si sam naredil največjo uslugo in bi najbolje ravnal, če bi odstopil ali pa bi ga zamenjal predsednik Vlade. Ne pa, da nas pozivate, naj nekaj naredimo, naj damo, naj vložimo interpelacijo ali pa naj mi nekaj naredimo. Ve se, kdo mora kaj narediti z ministri svoje vlade.

In če gremo lepo po vrsti. Mi smo napisali, da želimo s preiskovalno komisijo ugotoviti premoženjsko stanje in tudi izvor tega premoženja. Če je s tem premoženjem vse v redu, najbrž gospodu Golobiču ne bi bilo treba lagati o njem, bi z lahkoto povedal, kako je vse to, kar ima, pridobil in kaj je počel, da to ima. In solastnik Ultre je postal, tako pravi gospod Urbanija, solastnik Ultre, ker je tako dober, take izumiteljske sposobnosti ima, zato ga je leta 2007 nagradil z lastniškim deležem. Razvil je nek patent, Ultrin modem in ni kar tako vpisan. Ker je ta patent tako zelo dober, mu zato ni

bilo treba plačati dohodnine. Vendar pa, če je bilo to darilo, vemo, da bi moral darilo prijaviti in plačati davek na darilo. Ampak tega ni najbrž uspel takrat storiti, ker je bil tako navdušen nad svojimi izumiteljskimi sposobnostmi in takim pomembnim darilom.

In če nadaljujemo o statusu kmeta in kako je pridobil nekaj od tega premoženja, o katerem se bomo ali pa se bo komisija pogovarjala. Kar nekaj je bilo objavljeno o tem, kako je kupil zemljišče. Stanuje v Ljubljani, pravi, da se sprehaja po Barju, ne vem, zakaj je šel potem po sklep o statusu kmeta v Sevnico. Najbrž slučajno. Ampak za gradbeno dovoljenje, da ga je dobil na svojem zemljišču, ki je danes vredno 3 milijone evrov, takrat je pa dal za njega 53 tisoč evrov. Najbrž je toliko pridelal, da je zdaj to toliko več vredno in toliko vložil v to zemljišče. Kakorkoli, nekdanji vodja oddelka za okolje in prostor na piranski enoti in njegov strankarski kolega iz LDS mu je za to izdal gradbeno dovoljenje. In kot sem rekla, za to, da je lahko kupil tako zemljišče, je moral pridobiti status kmeta. Po ta status je šel na Upravno enoto Sevnica, kjer so ravno lani te dokumente uničili, tako da jih ne moremo pogledati, skladno z zakonom o ravnanju s takimi dokumenti, torej z arhivom. 3. 7. 1998 je dobil status kmeta, 3. 7. 2008 so to uničili.

In tretja stvar, o kateri smo bili poučevani, kako je bilo z razpisom v Ljubljani oziroma za izbor uvajanja mestne kartice Urbana. Novinarji so o tem pisali in pravijo, da je bila že sama dokumentacija slabo pripravljena. Zakaj? Ker notri ni bilo ene osnovne zahteve, ki jo skorajda vsaka dokumentacija vsebuje, da mora imeti ponudnik priporočilo s tega področja. Kajti Ultra še nikoli ni kaj takega počela in takih referenc nima. Je pa seveda 10 drugih podjetij, ki take reference imajo, so konkurenčni in bi lahko bili na takem razpisu izbrani. Ampak vseeno se je našel nek nebodigatreba in se je prijavil na ta razpis, kljub temu da je že širna Slovenija vedela, da je posel rezerviran za Ultro in oddal tudi svojo ponudbo, ki je bila za milijon 200 tisoč evrov cenejša. Gospod Jankovič je ugotovil, da sta se oba ponudnika kvalificirala za projekt, vendar sta oba ponudila previsoko ceno in se bomo o ceni še pogajali. Očitno se potem ni kaj veliko pogajal, kajti cena Ultre - 4,3 milijone evrov je ostala. In 17. junija lani so objavili, zakaj je bila izločena ponudba drugega ponudnika. Zato, ker so brezplačno ponudili programsko in komunikacijsko opremo. Nekdo ti nekaj brezplačno da in ti to zavrneš in ga zato celo izločiš iz razpisa. To je možno verjetno samo v Ljubljani, pod taktirko velikega menedžerja, uspešnega, dobrega gospoda Jankoviča.

Drugi ponudnik se je pritožil. Tam ni uspel, kljub temu, da je z nekaj stvarmi opozoril, zakaj meni, da je njihova ponudba boljša in zakaj bi morali biti izbrani. Ampak za Ljubljance je mogoče prav, da še povemo, da bo mestna kartica, ki zamuja z uvajanjem, itn., Ultra pač, se nekaj

zatika očitno, ampak kljub temu so izbrani in bodo za to, da bodo vodili center za upravljanje, tri leta dobivali 54 tisoč evrov na mesec. Torej skupaj 2 milijona evrov. Medtem ko ta drugi ponudnik, ki je bil izločen, bi to počel mesečno za 2 tisoč evrov. Ampak to spet gospoda Jankoviča ne zanima, ker bodo to seveda plačali Ljubljčanji, ne pa on.

Dejstvo skratka je, da se je gospod Golobič, ko je napovedal, da odhaja iz politike za vedno, v politiko vrnil predvsem zato, ker je med tem časom postal solastnik Ulte. In Ultra in podjetja v skupini Ultra očitno potrebujejo nekaj svežega kapitala iz državnega proračuna. Bilance Ulte kažejo, da je v letih 2006 in 2007 s svojimi redni posli ustvarjala minus, ki ga je krila z, ne vemo katerimi, visokimi finančnimi prihodki. To bo, upam, odkrila komisija. Prihodki Ulte v lanskem letu so bile 7,2 milijona evrov. Samo za posel v Ljubljani, za mestno kartico v Jankovičevi Ljubljani bodo dobili 6,7 milijonov evrov. Zato lahko samo naivni verjamejo, da se to slučajno dogaja in da se je slučajno zgodilo, da smo z Ministrstva za visoko šolstvo prenesli telekomunikacije na ministrstvo Gregorja Golobiča.

Nekateri ste rekli, da bo sedaj imel priložnost povedati oziroma da nima priložnosti povedati. To ni čisto res. Novinarji ga ves čas sprašujejo, od kod mu tako premoženje. Sprašujejo ga tudi, zakaj ima podjetje na Nizozemskem in ne v Sloveniji. Pa tudi na to še ni odgovoril. Najbolj zanimive so besede gospe Širce, ki je rekla, da ne želi, da minister odstopi, ker je dober minister in povezovalni član Vlade. Lepo, da je minister Republike Slovenije, Republika Slovenija mu iz davkoplačevalskega denarja daje plačo, najbrž je majhna v primerjavi s tistim, kar sicer ima, ampak iz tistih davkov, ki jih on ne bi plačeval Sloveniji, ampak jih plačuje nekje drugje. Mislim, da je večja škoda za Slovenjo to, da ne plačuje davkov v Sloveniji, kot pa to, če bi odstopil.

Nekateri ste govorili o tem, da dokler vse skupaj temelji na dvomu, da nihče ni kriv, dokler mu krivda ni dokazana, s tem se absolutno strinjamo, čeprav v zadevi patria, o orožju, ko do danes nič ni bilo odkritega, nobenega dokaza, nobene obtožbe, ste kar naprej zelo glasno obtoževali. Pol prejšnjega mandata smo se pogovarjali o tem. In nekdo si je zato, da je vodil tako preiskovalno komisijo, ki je preiskovala posle s patria, si je prislužil mesto generalnega sekretarja te vlade.

Ne da bi se gospod Golobič vprašal, ali je morda kaj kriv. On obtoži najprej predsednika naše stranke Janeza Janšo obtoži NLB, obtoži celo LDS, obtoži medije. Ob tem je seveda deležen hude podpore Vlade, predsednika države, ki pač pravi, je laž priznal. Seveda je priznal, ampak takrat, ko so ga ujeli na laži. Če bi ga bilo kaj v hlačah, mu sploh ne bi bilo treba lagati.

In kar mene najbolj skrbi, je to, da se potem večina njegovih strankarskih kolegov izreče, da bi sami naredili isto. Bi naredili ali pa najbrž delajo, nam lažejo vsak dan.

In ko nam pravite, vložite ovadbe, tudi vi ste danes izrekli mnogo obtožb, ki bi zahtevale ovadbe, in upam, da jih boste vložili. Mi pa imamo v tej državi Kosovo komisijo, ki zelo rada daje načelna mnenja, izdaja tudi dajo ovadbe. V primeru bistveno manjšega kaznivega dejanja ali pa zelo hudega, izdaje tajnih podatkov, se policija zgane sama in ukrepa po uradni dolžnosti, ker jim to nalaga zakon, najbrž bi v tem primeru lahko storili isto.

Minister bi lahko odstopil sam, lahko bi ga zamenjal predsednik Vlade in se morda mi danes o tem sploh ne bi pogovarjali. Tako pa se moramo in je prav, da je preiskovalna komisija, ki bo zagotovo prinesla še kakšno novo informacijo o še kakšnem predalu in kaj podobnega.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima dr. Gantar. Izvolite.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Moral bom biti hiter, časa je malo.

Najprej najava časa. Parlamentarna preiskava je stvar Državnega zbora. Vlada nikoli po mojem najboljšem vedenju in preiskovanju v temu času nikoli ni najavila časa za parlamentarne preiskave. Gre za ločitev na izvršno in zakonodajno oblastjo. Mi bi morali danes govoriti o aktu o parlamentarni preiskavi, ne pa obtožbi zoper Gregorja Golobiča ali kogar koli. Ta parlamentarna preiskava je zelo zanimiva, zelo značilna, bo imela strahovite posledice za parlamentarno preiskavo in ta Državi zbor in nosilce javnih funkcij, ker smo že v aktu odredili sum preiskovanca, to bi morala storiti komisija. Tu je vrsta problemov, ki se vežejo tudi na pravno formulacijo teh zadev. Ne morem govoriti o tem, ker mi bo zmanjkalo časa.

In dejansko bi bil na nek način, če bi bil tukaj s tega vidika predstavnik Vlade, nekorekten zaradi tega, ker mora biti to ločitev. Gregor Golobič, glede na to, da ste govorili o obsodbi Golobiča, ne pa o aktu, seveda ni imel možnosti za odgovor na tej seji.

Zdaj pa naprej popravki. Tisti, ki pravijo, da drugi lažejo, naj pazijo na svoje izjave. Gospod Černač je povedal, da gospod Nučič nikoli ni rekel, da je tisti dokument falzifikat. Citiram vas. Gospod Nučič je rekel tako: "Glede na navedbo oziroma izjavo za javnost, ki smo jo dali, da je izpostavljenosti 5,9 milijonov tolarjev do Ultre in da so te izpostavljenosti zavarovane, očitno gre za falzifikat, ker so tukaj same ničle pri zavarovanjih." Kaj pa je res, bo ugotovila notranja preiskava.

Naslednja zadeva. Govorili ste, to moram pač reči, jaz poznam Gregorja Golobiča dolgo, verjamem, slišal sem s strani Černača nek osupljiv podatek, ki me je osupel in bom mogoče spremenil svoje stališče. Poglejte gospod, govorili ste so večmilijonskem premoženju Golobiča. Prosim, gospod Černač,

javite se za repliko zdaj takoj in poimensko navedite vse objekte, lastništva in tako naprej, ki upravičijo vašo trditev večmilijonskega premoženja in se ne sprenevedajte, da je delež v Ultri Sum vreden ne vem koliko in koliko. Prosim vas, naredite to takoj, ali vas bom moral obtožiti, da pravzaprav lažete pač vi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač želite repliko? Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Najprej glede tega, kar je bilo rečeno najprej. Pričakovalo bi se, da bi predsednik Državnega zbora glede na funkcijo, ki jo opravlja, ne glede na to, da je trenutno razpravljajal kot poslanec, prebral cel magnetogram Komisije za nadzor javnih financ in ne samo en delček. Pa tudi tisti delček, ki ga je prebral, derogira njegove izjave. Tudi tisto, kar je gospod Gantar prebral, govori o tem, da gospod Nučič ni govoril o tem, da gre za falzifikat. Pozabil pa je prebrati prvi del te njegove izjave, kjer je gospod Nučič dejal, citiram: "Če grem od zadaj naprej, kar se tiče tega dokumenta samega, prvič vidim, ali je falzifikat ali je original, ne vem, bo ugotovljeno v notranjem preiskovalnem postopku, o katerem sem povedal, da se je uprava odločila, da ga takoj začne in bo seveda ugotovljeno, ali gre za originalne podatke in od kod so ti podatki šli in tako naprej." In potem sledi tisto, kar je gospod Gantar prebral. Jaz sem v svoji razpravi pa tudi povedal, da to niti ni tako pomembno in sem povedal, ta zadeva je zelo enostavna. Gospod Golobič, ki čuti in govori o tem, da je to falzifikat in da ti podatki niso verodostojni, naj pove, glede na to, da je solastnik podjetja, o katerem je govora, kako in kakšen način je ta kredit zavarovan in kako je bil po kakih postopkih pridobljen in ne bo nobene debate, nobenih špekulacij. Če je bilo vse v skladu s pravili banke, v skladu z internimi pravili in tako naprej, če so bili ti krediti odobreni tako kot morajo biti taki krediti odobreni, potem res ne vidim nobenega razloga, da bi se okoli tega sprožala velika politična debata.

Drugo, glede premoženja, glejte, gospod Gantar, o tem bo moral povedati gospod Golobič. Ta debata teče že nekaj časa, ne bo Černač govoril o njegovem premoženju. Černač je poslanec v tem Državnem zboru. Povedal je podatke, ki so bili javno dostopni, mislim, da so Finance objavile te številke. In te podatke sem povzel. In ker sem ravno pri besedi, še gospe Pečanovi. Daleč od tega, gospe Pečanovi, da bi bil jaz tako stoprocenten in neoporočen. Vsi smo krvavi pod kožo in delamo drobne in malo manj drobne napake. In jaz sam sebe nisem nikoli hvalil. Daleč od tega. Sam do sebe sem zelo kritičen, kar mislim, da bi bilo prav, da bi tudi drugi tako bili. Ločim pa velike od majhnih napak. Ločim velike zadeve od drobnarij. Če sem kdaj kje kaj povedal drugače, kot je bilo rečeno, nisem tega naredil z nobenim slabim namenom. Bi bilo pa dobro, da

bi, recimo, ne vem, tudi vi se malo bolj ukvarjali z zadevami, ki so bolj pomembne. Zame recimo je bolj od tega, ali je nekje ena pika ali vejica, pomembno, zakaj recimo je ena občina za 2,5 milijonov evrov nepremičnega premoženja prodala ne javnega razpisa oziroma brez da bi bilo ocenjeno. To so bolj pomembna vprašanja, kot pa pike in vejice. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Jaz sem nov poslanec v Državnem zboru. Pa ne bom repliciral kolegu Petanu.

Me res zanima, kdaj oziroma zakaj, to je retorično vprašanje, ne bom čakal odgovora, je bil ta inštitut preiskovalne komisije uveden. Vsakič do zdaj ali pa še v prejšnjih mandatih, ko sem spremljal seje le po medijih, je ena stran zagovarjala to, da je ustanovitev preiskovalne komisije potrebna, druga, da ni. Tako sem zdaj v dilemi. Mislil pa, da je odločitev o inštitutu, da je inštitut ustanovitve preiskovalne komisije bila sprejeta enkrat tukaj v Državnem zboru.

Pa še nekaj, da bo jasno. Pred mano jih je že več poudarilo, da je vsak nedolžen, dokler se mu krivda ne dokaže. In s tem se seveda absolutno strinjam. Zdaj ne vem, jaz nisem zasledil, tudi v teh razpravah ne, da bi kdo Gregorja Golobiča že obtoževal ali celo obsojal. Dobro, bodo povedali to. In tudi očitki, da smo se sklicevali na medije, da zadeve niso dokazane. Jaz ne vem, ali bi mi morali brati časopise pa gledati televizijo doma, pa vse, kar smo zasledili, debatirati doma, ali na podlagi teh informacij, ki se v medijih pojavljajo, lahko dvignemo ušesa, posebno če gre tukaj za ministra v tem primeru.

In še nekaj bi poudaril, kar je prej lepo povedal tudi kolega Barovič, pred zakonom smo ali pa naj bi bili vsi enaki. In kolega Baroviča so povabili na kriminalistično policijo preprosto zaradi tega, ker je obstajal sum, nekdo je prijavil, da je dobil dva kamiona peska zastonj. On je prišel na policijo, pojasnil, zdaj ne vem, verjetno je bilo to ali ovrženo ali pa dokazano, da je naredil dejanje, ki ni bilo v skladu z zakonom. Na podlagi teh podatkov, teh informacij je treba priznati, da v tem primeru Golobič obstaja utemeljen sum. In to je navedeno tudi v zahtevi za ustanovitev parlamentarne komisije, v teh štirih točkah, kjer se povsod govori o sumu. In jaz sem mislil, da bo ta parlamentarna preiskava to sedaj ali ovrгла ali pa dokazala oziroma se bo to njegovo protipravno dejanje ali mogoče tudi kazensko dokazalo tudi na kakšnem drugem mestu. In vsekakor pa jaz pričakujem, da bo ta sum dokazan ali pa ovržen. In v tej razpravi, se tudi strinjam, da ne bomo razrešili ali pa razčistili vseh dilem, ker to tudi ni namen. To bo, upam, razčistila IN razrešila preiskovalna komisija. In tudi očitki, da drugi tudi delajo

tako ali podobno, to seveda ni opravičilo. Kar je nekaterim mogoče dovoljeno ali se jim lažje pogleda skozi prste, se drugim ne, ker so pod budnim očesom, pod drobnogledom javnosti. To so ministri, poslanci in tudi nismo proti premoženju, kot je bilo tudi slišati. Vendar pa je razlika: ali je nekdo, v tem primeru Gregor Golobič podjetnik, samo podjetnik, in ima svoje podjetje tudi v tujini zaradi mene, zaradi poslovnih odločitev, ali je ta podjetnik tudi minister, ki ima to podjetje v tujini. In je verjetno ali vsaj moralno, da pojasni, zakaj ima v tujini, s kakšnim namenom je to premoženje prenesel v tujino.

Jaz trdim, da se z ustanavljanjem oziroma z zahtevo po ustanovitvi te komisije zdaj še nikogar ne obtožuje, daje pa se možnost, da se te zadeve razčistijo, se pravi, da se dokažejo ali ovržejo.

Za zaključek. Kakršenkoli rezultat te preiskovalne komisije bo, jaz upam, da bo komisija delala uspešno, bo to vsekakor opomin za vse nas, ki smo, lahko rečem, javne osebnosti, da bo pač treba paziti, kako in na kakšen način se bo delalo. Naj bo poslanec, član vlade ali kako drugače. Zakaj je bil ta institut komisije uveden? Verjetno prav s tem namenom, ker če bi glasovali; strinjam se, da je mogoče navidezno brezpredmetno debatirati o ustanavljanju te komisije, ker se pač ne glasuje o tem. Vendar če bi glasovali, bi najbrž bilo tako, kot pri vseh drugih zadevah, o katerih glasujemo. Koalicija bi preglasovala in komisija ne bi bila ustanovljena. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V razpravi, v kateri so bili, če uporabim športni žargon, uporabljeni nizki udarci, žalitve in po nemarnem omenjene tudi živali, res ni kaj dodati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Tanko, kot predlagatelj.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Najprej bi se rad še enkrat odzval na izjave predsednika Državnega zbora. Vlada je imela možnost, da bi najavila čas za razpravo pri obeh točkah na temo parlamentarnih preiskav, pa te priložnosti ni izkoristila. In ob vsaki od teh najjav časa bi lahko predlagala tiste svoje ministre, za katere meni, da so za obravnavano temo najbolj pristojni. V tem primeru, ko je glavni poudarek na elektronskih komunikacijah, na plačevanju elektronskih storitev, in glede na to, da je bilo z zakonom preneseno pomembno področje elektronskih komunikacij na visoko šolstvo, bi tu zagotovo pričakovali ministra za visoko šolstvo. In bi

najbrž zelo enostavno, zlahka odgovarjal na vse tisto, kar je zapisano v zahtevi za odreditev parlamentarne preiskave, s katero predlagamo, da se raziščejo sumi klientelističnih in koruptivnih ravnanj nosilca javne funkcije. Tu bi lahko na katerokoli trditev kateregakoli poslanca lahko predstavnik Vlade, to bi moral biti najbrž minister za visoko šolstvo zlahka odgovoril. In trditev, ki je bila objavljena v medijih, da ministru za visoko šolstvo, ni bilo omogočeno odgovarjati ali biti neposredno biti vključen v razpravo, je samo še ena od niza laži, s katerimi smo se pač prisiljeni ukvarjati poslanci ob obravnavi te točke in teh ravnanj.

Lahko tudi ugotovim, da čas za razmislek, ki si ga je vzel minister Golobič, ni bil produktivno, ni bil dobro izkoriščen. Očitno ste v koaliciji tudi taktično napačno presodili, kakšen bo naslednji korak opozicije. Vsi na veliko razpravljate o interpelaciji. Najbrž ste to tudi pričakovali. Najbrž ste se na to in na tako razpravo tudi pripravili. Vendar v opoziciji oziroma predlagatelji smo se pač odločili, da bomo o teh dejanjih, ki imajo značaj, po našem mnenju, koruptivnih in klientalističnih dejanj, zahtevali preiskovalno komisijo, ki si bo vzela čas in bo te trditve oziroma te sume od primera do primera obravnavala in na koncu tudi, če bo delovanje članov preiskovalne komisije tvorno, če bodo delovali na področju na osnovi pravnih aktov in zakonov, potem bodo najbrž tudi ugotovitve take, da bodo stale, bodisi pozitivne, bodisi negativne. Vendar bodo odločitve temeljile na zakonih, poslovniki in drugih odločitvah.

Ugotoviti moram tudi, da tako stanje, ko je pomemben del Vlade vpleten v neke sume raznih koruptivnih dejanj, tako stanje onemogoča neko učinkovito, neko homogeno, neko produktivno delovanje Vlade. Tu smo se v letošnjem letu ukvarjali še z nekaterimi problemi in predlogi Vlade, kako komu omogočiti privilegij, da se bo po sprejemu neke funkcije lahko vrnil nazaj v Državni zbor. Ukvarjali smo se s prenosom dela dejavnosti enega ministrstva na drugo ministrstvo, s katerim bo zagotovo prišlo do kolizije interesov med lastništvom, javno funkcijo, razpisi, podpisovanjem pogodb, spremljanjem in nadzorovanjem izvajanja pogodb. Po drugi strani smo se tu soočili tudi s tem, kako in kdo naj upravlja, recimo, s SID banko, čeprav je to tipično bančna in finančna institucija, pa je spet postavljeno izvajanje in nadzorovanje tega pod ingerenco nekega ministra, ki ni povsem pristojen za te zadeve, ampak bo to najbrž nadziral bolj s stališča hobija. Mislím, da so ta dejanja, te ugotovitve, ki so prišle v zadnjem času na plan, tiste, ki ovirajo delo Vlade, ki onemogočajo, da bi Vlada pravočasno prihajala s pravimi ukrepi. In tudi zato se je pojavil pomemben zaostanek v gospodarski rasti. Danes imamo nižjo gospodarsko rast oziroma beležimo večji padec gospodarske rasti kot nekatere države vzhodnega bloka, ki so do sedaj pomembno zaostajale za gospodarsko rastjo Slovenije. In zelo težko me bo kdo v tej

dvorani prepričal, da smo mi bolj strukturno neprilagojeni izzivom krize, ki je prišla k nam, kot, recimo, Češka ali Poljska. Ob tem, da pravzaprav oboji poslujemo večinsko z državami Evropske unije. Se pravi, da bi bilo primerno, da bi tisti ministri, ki se jim je dogodilo, da so vpleteni oziroma za katere obstaja utemeljen sum, da so delovali v klientelističnih, koruptivnih navezah in niso delovali zakonito, da bi sami odstopili, vzeli to breme nase in omogočili tistim v Vladi oziroma predsedniku Vlade, da bi lahko imenoval nove ljudi, druge ministre in bi delo Vlade s tem tudi razbremenil. Tako pa se kar naprej ukvarjamo s tem, kako se te stvari kopičijo.

Zelo čudno pa je ravnanje nekaterih političnih akterjev, ki najbrž niso bili tisti, ki bi lahko presojali in dajali neko širšo podporo že zaradi funkcije, ki jo imajo, nekemu posamičnemu primeru, ki se je znašel v neki neprijetni zgodbi. Mislím, da predsednik republike ni deloval in se ni odločal ter ni dal modrih izjav, ko se je postavil in zaščitil enega izmed ministrov te vlade. Mislím, da v tem primeru, ko obstajajo utemeljeni sumi, preden je karkoli komentiral, bi moral počakati ali na izhod preiskovalnih dejanj ali pa če teh dejanj ne bo, če ti organi, ki so za to poklicani, teh postopkov ne bodo sprožili, bi najbrž moral počakati tudi na ugotovitve preiskovalne komisije. To, da se kar nekdo v avansu tako v naprej opredeli do neke pozicije, neke vloge, in to samo do enega, medtem ko za druge podobne primere tega ne stori in ni storil v preteklosti, ko so se pojavili sumi, za katere se sedaj tudi dokazuje, da so bili lažni, nam kaže na to, da imajo takšna ravnanja neko drugačno vlogo, tudi neko drugačno podlago. Jaz mislím, da tega bi se moral tudi v naprej zelo izogibati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? (Da.) Odpiram prijavo. Gospa Pečan, vsak ima po dve minuti. Izvolite, gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Moram reči, da sem prebrala magnetogram in ugotovila, da nam je kolega Černač zapovedal z besedami "in do takrat pa utihnite o tem", moram reči, da tudi ton je bil zelo zanimiv. Ko je to povezal s tem, da nimamo nobene moralne pravice, dokler gospod Gregor Golobič ne bo dal tega, onega in tretjega, da do takrat moramo biti pa vsi tiho. Kdo je gospod Černač, da lahko ukazuje Državnemu zboru in vesoljni Sloveniji preko njega, da mora biti tiho, dokler ne bo on odločal, da imamo pravico kaj reči?

Zdaj pa bi samo še eno vprašanje postavila v zvezi s tem. Danes smo slišali, da ta komisija ne bo parlamentarna preiskovalna komisija, temveč bo komisija za ugotavljanje

izvora premoženja gospoda Gregorja Golobiča. Jaz mislim, da bi bilo zelo koristno, da bi to komisijo, svetujem vam, ker ste pač vi podpisali ta predlog oziroma to zahtevo, da bi to komisijo razširili tudi za ugotavljanje izvora premoženja nekaterih drugih pomembnih politikov. Recimo takih, ki lahko kar tako kupijo stanovanje v Ljubljani ob plači poslanca in prej predsednika Vlade, recimo. Pri takih ušivih plačah, kakršne so poslanske in članov Vlade, bi se človek lahko vprašal, od kod nekaterim poslancem denar za take velike nakupe. Dajmo se pozanimati. Ker tudi, veste, kupiti stanovanje v Ljubljani, in to ne majhno, na kredit, na poslansko plačo, zagotovo je težko tak kredit plačevati. Se pravi, da nekaj bi bilo treba se vendarle pozanimati. Dajmo razširiti. Dajmo se vprašati, kje so izvori premoženja mnogih v tej dvorani tukaj pa še kje drugje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Dovolite, da popravim. Čas za razpravo je 3 minute na poslanca. Gospod Rožej, izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo predsedujoči. Kolegice in kolegi. Se strinjam s tem, kar je povedala gospa Pečanova. Sam sem tudi eden od poslancev, ki sem kupil stanovanje v Ljubljani. Res pa je, da najbrž nihče od mojih kolegov nima tolikšne hipoteke, kot jo imam jaz. Ampak to seveda ni tista stvar, ki bi medije zanimala. Zanimajo jih druge stvari. Predlagatelj današnje preiskovalke pa menda zanima resnica. Če bo debata na preiskovalki taka, kakršna je bila ob tej razpravi o njeni ustanovitvi, potem seveda do resnice ne bo prišla. Ker zato, da se pride do resnice, je treba poslušati. Če se pač ne poslušamo, potem najbrž težko pridemo do skupnih zaključkov, ki bi jim lahko rekli na koncu resnica, če bo pač konsenz in strinjanje o njih zadostno. Na eni strani se ponavljajo neresnice, na drugi strani se lahko ponujajo odgovori ali pa tudi konec koncev druge nesnice podajajo, ampak če se stvari seveda ne slišijo, če se mi med seboj ne poslušamo, potem bomo težko prišli do tistega, kar naj bi bil namen te preiskovalke. Jaz sam sem skeptičen do njenega uspeha, ker vidim, da smo imeli velike debate že glede tega, kdo tukaj sme dajati besedo, kar smo razčistili. Sedaj pa smo prišli skoraj do debate, do tega, kdo pa sme tukaj dajati neko moralno verodostojnost enemu ali drugemu. Ni seveda gospod Černač tisti, ki ima moč, da bo nekemu dovolil, da z moralno avtoriteto nekaj reče ali pa ne reče, te stvari se delajo počasi in se ugled nekega človeka počasi mora vzpostavljati. Vsak od nas si ga skozi življenje ustvarja. Ruši se ga pa, vsaj v tem prostoru, z lahkoto, brez pomislekov, z levo roko, z obema, z rokavicami, brez, kakorkoli že, za dosego političnih ciljev. Srečno.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo. Gospod podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Poslušal sem cel dan razpravo o dveh preiskovalnih komisijah. Moram na nek način, ne replicirati, ampak zavrnuti dve insinuaciji ali pa vrednostni sodbi, ki sta bili dani.

Ena je bila tudi malo prej dana, da dobršen del Vlade je skorumpiran in zato Vlada ni učinkovita. Odločno to zanikam in tukaj gre res za poceni politikantske zadeve.

In druga. Bilo je rečeno malo prej, da pike in vejice niso pomembne. Še kako so pomembne pike in vejice. Tisti ki se gre manipulacijo ali pa manipulirajo, neke pike in vejice spreminjajo vsebino nekega stavka ali pa vsebino neke misli, ki jo hočemo povedati. In ne nazadnje, izredno težko sem danes poslušal moraliziranje s strani tistih kolegov iz poslanske skupine SDS, ki so jih mediji zadnjih štirinajst dni ali pa zadnja dva meseca polni, ki so zlorabljali položaj, sedijo pa tudi v tej dvorani, in mi danes, predvsem pri prvi preiskovalni komisiji, uro in več moralizirajo, levite delijo o moralni integriteti itd. In še eno od pomembnih komisij, s katero se bo ukvarjala ta preiskovalna komisija, tudi vodijo v parlamentu. Tukaj seveda, drage kolegice in kolegi, nimate moralne kredibilnosti. Tukaj ste pa res na tem izpitu padli. Takšni ljudje in takšni kolegi v tem Državnem zboru bi pa po besedah gospoda Černača danes res lahko in morali biti tiho, ne pa, da so celo bili plejmekjerji kot predlagatelji preiskovalne komisije.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Gospod predsedujoči, jaz mislim, da bi morali take razprave, ko govorijo o nekaterih poslancih, kot o dejstvu, da se je nekaj zgodilo, pa se v resnici še ni niti začelo, govori šele o sumih, da bi morali prekiniti. In zahtevati od tistega, ki govori na tak način, tudi opravičila. Dokler nekemu ni ničesar dokazano, do takrat je tisti nedolžen. Tudi mi nismo ničesar obtožili, ampak smo zahtevali odreditev preiskovalne komisije, da bi se potrdili ali ovrgli sumi, o katerih govorimo.

Gospod predsedujoči, jaz mislim, da je potrebno pri razpravah, sploh sedaj, ko replik ni več, prekiniti take razprave, ki obtožujejo brez argumentov, brez dokazov, brez sklepov, brez sodb ustreznih organov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Veliko je bilo žaljivih besed v Državnem zboru izrečenih z ene in z druge strani, in tako bi prosil, da vendarle upoštevamo dejstvo, da žaljivke največ povedo o tistemu, ki jih izreče.

Proceduralni predlog, gospod Kumer, izvolite.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Jaz nisem govoril in dajal vrednostne sodbe. Govoril pa sem o moralni integriteti več kot deseturne današnje razprave. In nihče od razpravljavcev, ki je govoril, ni bil prekinjen. Tudi sedaj niste prekinili mojega predhodnika, ki je imel proceduralno, ki je ravno tako sprevrženo govoril o tistem, kar sem jaz govoril minuto ali dve minuti nazaj. Nobenega nisem žalil. Govoril sem o moralni integriteti, o kateri ste vi govorili deset ur in še malo prej trije razpravljavci pred menoj in zato sem se oglasil. Na žalost z vsebino in tekstom, o katerem ste danes govorili, na žalost, nimate danes moralne integritete o tem. Tisti bi lahko vsaj danes se zadržali in bili, tako kot je gospod Černač rekel, tiho.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Jaz bi prosil, da vendarle prenehamo z žaljivimi obtožbami in nadaljujemo razpravo. Gospod Godec, izvolite.

JOŠKO GODEC: Hvala za besedo. Prej je nisem dobil. Cel dan sem poslušal razprave o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientalizma in tako dalje za gospoda Gregorja Golobiča. Jaz sem vesel, da gospod Gregor Golobič ni bil leta 1948 star že 18 let, ker bi ga sodili še za kakšno drugo stvar v tej obtožbi.

Prej sem se pa el oglasiti na to delitev starih in novih poslancev, o njih zavutih celofan golobih, ki letajo po zraku, in tako dalje, bi samo to prosil pa povedal, verjetno smo 15. 10. leta 2008 dobili ta mandat vsi tukaj notri, da smo postali poslanci in člani raznih komisij in organov. In da od takrat naprej nastopamo z isto pozicijo lahko. Ne pa stari, novi, pa prastari pa tako naprej, pa izkušeni, pa s prevoženo kilometrino. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Oražem. Izvolite.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa. Potem, ko je bilo danes v Državnem zboru zavrnjeno povezovanje predsednika države z iskanjem podatkov na sodišču, kjer se je pravzaprav izkazalo, da je bil zaznamek povezan s predsednikom sodišča in da je podpisana gospa Mojca uslužbenka na sodišču, bi želela reči, da je pravzaprav to vzorec in na nek način tudi indikativni primer, na katerem pravzaprav gradi in je sestavljen celoten akt o preiskavi. Nekaj se nekje prebere, nekaj se sliši, nekaj se nekomu podtakne, nekaj se potencira. Jaz moram reči, da potem, ko je ta zadeva nekako padla, se je želelo pa prikazati, da gospod Gregor Golobič danes pravzaprav ne želi sodelovati v razpravi v Državnem zboru, čeprav je ta možnost bila dana in omogočena. Jaz moram reči, da smo pregledali prakso in ugotovili, da Vlada nikoli doslej, vsaj po tem, kar smo uspeli v teh nekaj urah pregledati, ni

sodelovala pri preiskavah o aktih preiskovalne komisije v tej fazi, kot smo danes. Ko pravzaprav mi razpravljamo o tem, da se odločamo, kako bomo takšno preiskovalno komisijo uvedli. In tu bi ponovno prišlo do mešanja različnih vej oblasti in prepletanja, kar seveda je tudi v tem aktu prisotno na vseh nivojih, saj bo Državni zbor postal davčna uprava, inšpektorat, preiskovalec izvora premoženja, kot je bilo rečeno. Ta komisija bo posegala v druge veje oblasti, ki bi morale, če je kaj narobe, opraviti svoj posel. Mislím, da je bilo danes na ta način tudi napak insinuirano to in ker je bila celotna razprava pravzaprav s strani tistih, ki vodijo sejo, ponovno dopuščena mimo Poslovnika. ampak zato, ker bi najbrž drugače poslušali tri ure razprav o tem, da nekdo ne sme govoriti, da ima nagobčnik itn. Nekateri so govorili tudi o nekih plastičnih priponkah, ki jih imajo nekatere živali itn. Ja, to so bile res zelo zelo globoke in smiselne in vsebinsko pomembne razprave. Ampak mislim, da smo danes kljub temu v razpravi zavrgli vse to, kar je bilo na nek način predstavljeno. Ne nazadnje sam sama v svoji predstavitvi predstavila vsa zavarovanja tako imenovanih nezavarovanih ali slabo zavarovanih kreditov. Citirala sem vse tri kredite in tudi povedala kakšna so ta zavarovanja, kot eno od tistih ključnih težišč, na katerem temelji. Vendar to je preslišano, tako kot še mnogo kaj v interesu nekaterih drugih ciljev.

PODPRESEDNİK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vizjak. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Jaz bi želel prav tu začeti, kjer je poslanka, predhodnica končala. Eden izmed zelo pomembnih argumentov in razlogov za ustanovitev te parlamentarne preiskovalne komisije je tudi ta, da nam ni uspelo dobiti, tudi komisiji za nadzor javnih financ parlamenta ne, torej parlamentarnemu finančnemu nadzoru, argumentov oziroma podatkov o zavarovanju kreditov, ki jih je podjetje, ki je v dobršni lasti Gregorja Golobiča, dobilo od banke v pretežni državni lasti. V roke mi je prišla anonimka, ki je potem istočasno prišla tudi v medije, verjetno je bil isti vir. Iz te anonimke je izhajalo, pravzaprav izpisek Nove Ljubljanske banke, skupini Ultra približno 6 milijonov evrov kredita. Zavarovanje ustrezno primerno, nič. Iz tiste anonimke izhaja, da krediti niso bili zavarovani.

Sledila je interna revizija v Novi Ljubljanski banki. In z izsledki interne revizije smo bili vsi lahko seznanjeni, so bili tudi javno posredovani. Ta je, da so uvedli kazenski pregon zoper neznanu osebo, ki je te podatke spustila ven. Nič ni bilo o tem, da bi bili podatki netočni, da bi bili falzifikat. Če bi bili ti podatki netočni, bi to banka sporočila pol ure po prejetju anonimke slehernemu mediju ali komurkoli drugemu. Ker so pa ti podatki, žal, avtentični, je pa bil problem jih zanikati.

In kaj torej. Komisija za nadzor javnih financ je želela ugotoviti, kaj pa je tista boniteta skupine Ultra, ki je vodila Novo Ljubljansko banko, da je ta kredit odobrila. Se pravi, kljub temu, da ni bilo zavarovanja. Kajti Nova Ljubljanska banka, tako so nam razložili na komisiji, lahko to naredi, če so za to neki, ne vem, oh in sploh, razlogi. Lahko tudi zelo, bi rekel, na osebni ravni razlogi. Lahko da je neko zaupanje in tako naprej. In tu je po moji oceni odigral seveda tudi politični vpliv, politična moč Gregorja Golobiča tisto, da je Nova Ljubljanska banka seveda ta kredit odobrila. Mi, kot komisija, nismo uspeli to preveriti in dokazati zaradi tega, ker nam banka ni poslala in se je sklicevala na seveda zaupnost, parlamentarni komisiji pa mora poslati. Zato bo parlamentarna komisija oziroma ta parlamentarni nadzor lahko prišel do teh podatkov in Komisija za nadzor javnih financ je podala sume oziroma naznanila sume organom pregona, upam pa, da bo ta zgodba dobila epilog znotraj te parlamentarne, zato jo bom seveda z veseljem podprl.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz izražam obžalovanje, da moram to razpravo porabljeni za stvari, o katerih bi lahko kje drugje razpravljali, ampak gospa Pečanova ne more iz svoje kože. Ne vem, s čim sem si jaz zaslužil, da je obsedena z menoj. Enkrat ob kavi bi se bilo gotovo dobro o tem pogovoriti.

Kaj je bilo dejansko rečeno v tej razpravi? Gospa Breda Pečan je na moje izvajanje dejala: "Eden od poslancev je bil obtožen, da laže zaradi tega, ker da ni bilo rečeno, da moramo biti tiho. Točno te besede so bile uporabljene in prosim, da utihnete ali da ste tiho," pravi gospa Pečanova. Jaz sem pa dejal in to sem tudi ponovil, še enkrat in zdaj bom tretjič: "Drugič - glede tega, vsi poslanci Slovenske demokratske stranke smo svoje premoženje javno objavili in si ga lahko pogledate na spletni strani SDS. Ko bo to storil vaš predsednik Gregor Golobič in ko bo pojasnil, kako je prišel do nekaj milijonov evrov in ko bo te papirje vrgel na mizo, potem boste imeli moralno pravico razpravljati o nas. Do takrat pa utihnite o tem" O tem! To sem povedal, z vso pravico, mislim, da mi jo ne jemljete, zdaj hvala bogu trenutno ni v Državnemu zboru gospoda Gantarja, ker bi me verjetno kmalu opomnil, da naj o tem ne govorim, kot me je že velikokrat.

In to sem ponovil še enkrat in sedaj ponavljam že tretjič in ni res, da sem koga prosil, naj bo tiho oziroma da sem mu celo rekel, naj bo tiho. Zadevo sem povedal točno tako, kot je tukaj napisano. Povedal sem tudi, da je treba ločiti pomembne od nepomembnih tem. Zame, gospa Pečanova, je pomembno, zakaj ste, ko ste bili županja, dopustili, da se je 2,5 milijona evrov nepremičnega premoženja prodalo v nasprotju z veljavnim zakonom, brez cenitve oziroma brez ustreznih metod prodaje. Ampak to je ugotovilo Računsko sodišče, tako je pač bilo - in

pika. Me zanima, če bi to naredil jaz. Sto ovadb bi si prislužil, pa še popljuvan bi bil od vas stokrat v Državnem zboru.

Zares je pred volitvami napisala na plakatu na veliko, cela Slovenija jih je bila polna, 1.219.778 evro si je lani izplačalo 46 članov nadzornih svetov petih državnih podjetij, to je skoraj tisoč povprečnih plač. Res je, na prvi pogled sploh ni nobene laži, je pa ena velika groba manipulacija. Primerjan je bil letni znesek z mesečnimi plačami. Kajti teh 46 članov si je izplačalo toliko, kot znaša 42 letnih povprečnih plač. Glejte, že takrat se je s to Novo politiko začela manipulacija, laži, podtikanja, čemur smo priče sedaj v tem času neizmerno. Žal, tudi danes v Državnem zboru, ko bi morali skozi razpravo o ustanovitvi te preiskovalne komisije govoriti o tem, ali smo sploh sposobni do neke mere to politično nehigieno sanirati ali ne. Jaz ugotavljam, da je žal niste sposobni, kar ponovim še enkrat, to ni slabo samo za vas, v tem primeru govorim o Zares, ni samo za Vlado to slabo, za celotno Vlado, ker bi moral predsednik Vlade potegniti ustrezne konsekvence, slabo je za celoten Državni zbor in za celotno slovensko politiko.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rožej, izvolite, imate postopkovni predlog. Ampak, prosim, držimo se poslovnika.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa, predsedujoči. Glede na razpravo, ki je bila zdajle, pa na to kolega Vizjaka in tisto prej kolega Gantarja, kolegice Pečanove pa še kakšno, bom pa rekel zdaj v jeziku, ki je danes popularen, utemeljeno sumim, da v Državnem zboru obstajata dve vrsti magnetogramov, ena za eno stran parlamenta, ena za drugo stran parlamenta, ker na podlagi razprav sklepam, da ne beremo istih stvari. Zato predlagam, predsedujoči, da preverite pri pristojnih službah, če Državni zbor izdeluje samo ene vrste magnetogramov. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: No, gospod Rožej, to je neresen predlog. Vi lahko to sami preverite. Gospod Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Danes sem se enemu od poslancev pritoževal nad današnjo razpravo, pa mi je rekel: "Veš, taka je parlamentarna demokracija." No, če je to tako, potem se bom moral s tem tudi sprijazniti.

Poglejte, mi, novi, kaj kdo od nas novih misli o vas, starih, to ve vsak zase. Jaz bom poskušal to na koncu svoje kratke razprave tudi povedati.

Preiskava suma klientelizma in koruptivnega ravnanja nosilca javne funkcije, pa smo potem po vrsti začeli naštevati: pridobivanje javnih nepovratnih sredstev, utaja davkov, pridobivanje statusa kmeta - zelo zanimiva zadeva,

nisem vedel da je to tako pomembno -, nepopolno prikazovanje premoženjskega stanja ter izvora - bolje rečeno, da je nekdo lagal; no, s tem se že strinjam, da bi bilo treba povedati - neplačani davki, slabo zavarovana posojila, ki so bila pridobljena s strani Nove Ljubljanske banke Ultri, in tako dalje. To so trditve tistih, ki so predlagali, da se ta preiskava tudi uvede.

Sprašujem se, ali imamo v tej državi ustrezne institucije, ki bi reševale te probleme. Če jih nimamo, potem lahko preprosto in enostavno govorimo, da nismo pravna država. Na drugi strani pa so zagovorniki nosilca javne funkcije, ki je osumljen vseh teh početij in seveda zagovarjajo tega, ki je teh početij osumljen s strani tistih predlagateljev. In govorijo o nekih drugih zadevah, ki so se v neki daljni ali bližnji zgodovini dogajale na takšen ali drugačen način. Veste, ko človek razmišlja, potem lahko na koncu na osnovi vsega tega, kar se je danes povedalo, kar se bere v časopisih, nazadnje v Magu, lahko ocenjuje, da v tej državi ne delamo drugega, kot krademo.

Je pa res, kar bi na koncu želel povedati, da mi, mladi, če se lahko tako imenujemo, vsaj jaz mislim tako, da vi, ki ste že dolgo tu notri, veste vse, kaj ste .../Opozorilni znak za konec razprave./... počeli v preteklosti, kaj počnete in kaj boste počeli. Zato bi bilo dobro, če bi bil mandat poslanca omejen.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo razpravo. Na podlagi drugega odstavka 4. člena Poslovnika Državnega zbora o parlamentarni preiskavi Državni zbor o odreditvi parlamentarne preiskave ne glasuje, zato ugotavljam, da je Državni zbor odredil parlamentarno preiskavo za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospoda Gregorja Golobiča pri pridobitvi znatnih javnih nepovratnih sredstev in poslov na javnih naročilih za gospodarske družbe v skupini Ultra (projekt mestne kartice Urbana, sistem za sledenje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvajala gospodarska družba Margento R&D d.o.o. itd), v katerih je g. Gregor Golobič solastnik, ter pri prenosu področja elektronskih komunikacij Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma, da je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo g. Gregor Golobič utajil davke, neupravičeno pridobil status kmeta za nakup kmetijskih zemljišč ter pristojnim organom nepopolno prikazal svoje premoženjsko stanje ter njegov izvor, za ugotovitev politične odgovornosti ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo g. Gregorja Golobiča zaradi suma izogibanja

plačevanja davkov Republiki Sloveniji ob svojem aktivnem sodelovanju pri zviševanju davčnih bremen državljanom Republike Slovenije in za ugotovitev politične odgovornosti zaradi suma klientelizma in koruptivnega ravnanja ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo g. Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani banke NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za gospodarske družbe v skupini Ultra.

Namen parlamentarne preiskave je:

Prvič. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti dejansko premoženjsko stanje ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospoda Gregorja Golobiča, predvsem pa izvor tega premoženja. Obstaja sum, da gospod Gregor Golobič Komisiji za preprečevanje korupcije ni prijavil vsega premoženja, saj naj bi bil poleg navidezne gospodarske družbe oziroma poštenega predala družbe Ultra sum iz Amsterdama, preko katere je solastnik gospodarskih družb v skupini Ultra, solastnik še dveh dodatnih poštnih predalov na Nizozemskem, poštnega predala v davčni oazi Singapur in drugega stvarnega ter finančnega premoženja.

Drugič. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič ravnal klientelistično in koruptivno, ko so gospodarske družbe iz skupine Ultra pridobile zelo visoke zneske nepovratnih državnih pomoči od Ministrstva za gospodarstvo in celo od Ministrstva za šolstvo, ter da se je preneslo področje elektronskih komunikacij, področje poslovnega interesa oziroma delovanja gospodarskih družb iz skupine Ultra, z Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki ga vodi gospod Gregor Golobič.

Tretjič. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič ravnal klientelistično ter koruptivno pri pridobitvi poslov gospodarskih družb v skupini Ultra z državnimi in javnimi podjetji, ter z lokalnimi skupnostmi in z državo (projekt mestne kartice Urbana, sistem za slednje in nadzor avtobusov javnega podjetja Ljubljanski potniški promet d.o.o., fiktivni posel varovanja gospodarske družbe Mercator d.d., elektronicizacija študentske prehrane, ki naj bi jo izvedla gospodarska družba Margento R&D d.o.o. in tako dalje).

Četrtič. Zaradi ugotovitev politične odgovornosti razjasniti, ali se je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič z domnevno ustanovitvijo tujih navideznih gospodarskih družb oziroma poštnih nabiralnikov v tujini in transakcijami med njim in gospodarskimi družbami skupine Ultra oziroma skupine Hram Holding v Sloveniji izognil plačevanju davkov Republiki Sloveniji.

Petič. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, na kakšen način je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič prišel do deleža v gospodarskih družbah skupine Ultra, ali kot darilo, ali kot nakup, ali na kakšen drug način, in ali ni pri tem prišlo do utaje davkov. Razjasniti je treba njegovo politično odgovornost tudi pri tem, da kot nosilec javne funkcije sodeluje pri zviševanju davčnih bremen svojim državljanom, sam pa naj bi se z ustanavljanjem navideznih gospodarskih družb oziroma poštih nabiralnikov v tujini in s podobnimi mahinacijami plačevanju davkov Republiki Sloveniji izogibal. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti tudi, kako in na kakšen način je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič pridobil status kmeta, da je leta 1999 lahko kupil kmetijsko posest, katere nakup je takrat veljavni zakon o kmetijskih zemljiščih dovoljeval le kmetom.

Šestič. Zaradi ugotovitve politične odgovornosti razjasniti, ali je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič izkoristil svoj politični položaj oziroma ravnal koruptivno, ko so bila gospodarskim družbam v skupini Ultra, katerih solastnik je, dodeljena nezavarovana oziroma neustrezno zavarovana posojila, ki jih je odobrila NLB d.d., ki je banka v večinski državni lasti.

Obseg parlamentarne preiskave je: preiskava naj zajema sum klientelizma, koruptivnega ravnanja, prikrivanja dejanskega premoženjskega stanja in izvora tega premoženja, pridobivanja protipravne premoženjske koristi in drugih ugodnosti ter izogibanja davkom, tudi nezakonitega, ministra za visoko šolstvo znanost in tehnologijo ter predsednika politične stranke Zares gospoda Gregorja Golobiča.

Preiskava naj zajame tudi sum klientalizma in koruptivnega ravnanja gospoda Gregorja Golobiča za pridobitev slabo zavarovanih posojil, ki so bila odobrena s strani NLB d.d., ki je v večinski državni lasti, za podjetje v skupini Ultra. Preiskava naj se osredotoči na obdobje od leta 1996 dalje, ko naj bi bil nekdanji vodilni član stranke LDS gospod Borut Razdevšek postavljen za vodjo dobičkonosnega projekta GSM v Mobitelu in naj bi se vsa dela pri postavljanju GSM omrežja prenesla na Ultro d.o.o. Cesta Otona Župančiča 23.a, Zagorje, katere lastnik naj bi bili člani in simpatizerji LDS, sedaj večinoma stranke Zares. Eden od solastnikov pa naj bi bil tudi predsednik stranke Zares in minister v vladi Boruta Pahorja gospod Gregor Golobič, ki naj bi solastništvo javnosti priznal šele potem, ko ga je ta ujela na laži.

Parlamentarna komisija je s tem odrejena. Mandatno-volilno komisijo Državnega zbora s tem v zvezi prosim, da pripravi predlog sklepa o sestavi in imenovanju preiskovalne komisije v skladu z vsebine odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v odločitev Državnemu zboru najkasneje na prihodnji seji zbora.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRAVICE DO SOJENJA BREZ NEPOTREBNEGA ODLAŠANJA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospod Boštjan Škrlec, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje, izvolite.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Gospod predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci! Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja. Besedilo, ki je danes pred vami, je dopolnjeno besedilo predloga zakona in dejansko predstavlja proaktiven korak Vlade v smislu delovanja države na področju varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pri tem zlasti zagotavljanja ustavne pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja iz 23. člena Ustave Republike Slovenije in tudi konvencijske pravice do sojenja v razumnem roku iz 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Po mnenju Vlade bodo predlagane spremembe dodatno okrepile izvajanje veljavnega zakona in to predvsem na področju konkretizacije pospešitvenih ukrepov, ki naj v konkretnih sodnih postopkih omogočijo izkazljive pospešitve reševanja sodnih zaostankov.

Kot je bilo navedeno že v obrazložitvi zakona, gre za proaktivno nadgradnjo zakona, ki je bil sprejet leta 2006 in ki je do sedaj že tudi prestal test na Mednarodnem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu kot učinkovit in primeren, skladno z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah uveljavljen sistem varovanja pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja. S predlaganimi spremembami pa zgolj krepimo njegovo učinkovanje in dopolnjujemo že obstoječe zakonske rešitve v skladu z doseženimi standardi na tem področju. Od vsebinskih rešitev naj omenim predvsem naslednje. Zakon natančneje razdeljuje pristojnosti oziroma obveznosti predsednikov sodišč, da v primerih, ko presojujejo o uporabi pospešitvenih pravnih sredstev, to svojo odločitev vsebinsko bolj podrobno obrazložijo, in ugotovijo ali je treba reševanje konkretne zadeve pospešiti. S tem se po eni strani večja odgovornost sodnega dela v pravosodju, po drugi strani pa se krepí legitimnost in transparentnost teh postopkov, vse z namenom, da se stranki kar najjasneje varujejo in zaščitijo njene pravice do sojenja v razumnem roku.

Razširjena je tudi pravna podlaga oziroma pravni naslov glede uveljavljanje pravičnega zadoščenja. Ta pravica je sedaj razširjenja tudi na zadeve, ki so odločene v postopkih z izrednimi pravnimi sredstvi, in ne več le zgolj na zadeve, ki se končajo s pravnomočno sodbo. S tem se širi obseg pravic, ki

so varovane, in se dejansko s tem krepi varstvo strank v sodnih postopkih.

Končno naj omenim tudi to, da predlagane rešitve določajo in omogočajo natančnejše povezave določb veljavnega zakona, kar pomeni boljšo notranjo sistematiko zakona. To pa pomeni večjo preglednost in večjo jasnost določb zakona.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje Državnega zbora je 30. 6. 2009 sprejet več amandmajev, s katerimi, ocenjujem, da je bil dosežen bistveni napredek v kvaliteti tega besedila, zlasti v smislu pripomb, ki jih je podala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. In ocenjujem, da bo s sprejetjem takšnega besedila tako strankam kot tudi sodiščem, ki bodo odločala o pravici do sojenja v razumnem roku, omogočeno bolj učinkovito delo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora, dr. Vinku Gorenaku. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Kot že rečeno, Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval na 6. seji, 30. junija 2009. Predlagatelj je Vlada, Kolegij predsednika Državnega zbora pa je določil skrajšani postopek. Na odboru smo razpolagali z mnenjem Komisije Državnega sveta, Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Sodnega sveta.

Predstavnik predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal to, kar smo pravkar slišali s strani državnega sekretarja. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je večina njihovih pripomb upoštevanih v amandmajih koalicije. Predstavnik Državnega sveta pa je podprl zakon.

V nadaljevanju je odbor brez razprave sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10. in 11. členu ter Poslanske skupine SDS k 8. členu. Ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 2. in 3. členu, ni pa glasoval o amandmaju k 4. členu, ker je ta postal brezpredmeten. Odbor je nato glasoval o predlogu besedila v celoti in ga tudi sprejel. Besedilo zakona je v prilogi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Guido Kres bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! Glede na ustavno pravico do sojenja brez nepotrebne odlašanja in konvencijsko pravico do sojenja v razumnem roku bi bili v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke najbolj veseli

takrat, ko varstva pravic do sojenja brez nepotrebne odlašanja sploh ne bi potrebovali. Ker pa je stanje v sodstvu pripeljalo do te situacije, da imamo ogromne sodne zaostanke in da praktično ni državljana, ki bi do sodbe prišel v razumnem roku, je pač tak zakon potreben. Lahko nas tolaži le dejstvo, da je ta zakon eden od učinkovitejših zakonov, ki urejajo način uresničevanja in varstva človekovih pravic.

Noveli zakona seveda ne moremo nasprotovati, ker prinaša še bolj jasno določena pravna sredstva, s katerimi naj bi stranke sodnih postopkov dosegle prenehanje nepotrebne odlašanja sodišč pri odločanju v njihovi zadevi. Gre torej za okrepitev pravice in položaja strank sodnih postopkov v postopkih po tem zakonu. Jasneje so opredeljene tudi obveznosti Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in sodišč drugih stopenj, kadar odločajo o pospešitvenih pravnih sredstvih. Pa vendar, četudi bomo ta predlog zakona podprli, naj poudarim, da si v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke v prvi vrsti želimo bolj učinkovito sodstvo, sojenje brez nepotrebne odlašanja in sodbe v razumnem roku. Želimo si torej bolj učinkovit celoten pravosodni sistem, v katerem ne bo prišlo do tega, da je nekdo leta priprt, potem pa postopek zaradi procesnih napak pade, državi pa grozi izplačevanje enormnih odškodnin. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Milan Gumzar bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MILAN GUMZAR: Lepo pozdravljeni vsi zbrani.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pravic za sojenje brez nepotrebne odlašanja bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije podprli. Ustavna pravica do sojenja brez nepotrebne odlašanja oziroma pravic do sojenja v razumnem roku je ena od najpomembnejših človekovih pravic. Od hitrosti sojenja v konkretnih zadevah pred sodiščem je lahko odvisna konkretna usoda človeka, ki je bil nezakonito odpuščen v podjetju, kateremu dolžniki ne plačujejo računov, lastništvo nepremičnin, pravico dedovanja in tako dalje.

Zato si moramo vsi prizadevati, da se zadeve pred sodišči, kjer se rešujejo spori med ljudmi in spori med državo in ljudmi, rešuje čim hitreje. S tega vidika pozdravljam Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pravic za sojenje brez nepotrebne odlašanja, ki ga je predlagala Vlada, in podpiramo proaktivno delovanje Vlade na temu področju, saj bo to v konkretnih zadevah pred sodišči omogočilo konkretnejše ukrepe za pospešitev reševanja sodnih sporov. Zakon o varstvu pravic do sojenja brez nepotrebne odlašanja iz leta 2006, ki je bil sprejet kot reakcija naše države na znano sodbo evropskega sodišča za človekove pravice v primeru Lukenda proti Sloveniji, se v praksi izkazal kot

ustrezen zakon, kar je zaenkrat potrdilo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice. Ne glede na navedeno pa so od njegovega sprejetja res že minila dobra tri leta in je primerno, da se Državni zbor posveti vprašanju, ali so potrebne kakšne zakonske izboljšave, da je bil zakon še učinkovitejši z vidika pravic strank sodnih postopkov do hitrejšega sojenja. Predlagani zakon prinaša takšne izboljšave, zlasti glede dodatne konkretizacije odločitve predsednikov sodišč, ko odločajo o pritožbah ljudi in pravnih oseb zaradi predolgega trajanja sodnega postopka, in jih zato podpiramo.

Povečuje se tudi odgovornost za delovanje sodstva na strani same sodne veje oblasti. Vse dokler podrobneje, morda že preveč podrobno, formalizacije v predlogu zakona o poročanjih sodstva omogočajo podrobno sledljivost razlogov nerešenih zadev, ne le formalnega poročanja o datumih obravnav, preklicnih rokov in podobno. S tega vidika smo tudi zadovoljni, da predlagani zakon očitno ustreza znatni večini v Državnemu zboru, kar se je pokazalo tudi na seji Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje dne 30. junija 2009, ko je bil predlog zakona soglasno sprejet in se je tako pokazalo, da nam ni vseeno glede usode ljudi, katerih spore rešujejo slovenska sodišča, še posebej glede na trenutno gospodarsko stanje v Sloveniji in po svetu. Vsekakor pa menim, da mora biti končni cilj slovenske države odprava sodnih zaostankov v nekem razumnem času in da je to dolžnost vseh nas, ki se zavzemamo za pravno državo. In v primeru oziroma v prihodnosti, ko bo to doseženo in ne bomo več veliko potrebovali ta zakon, katerega spremembe in dopolnitve danes obravnavamo, saj se bodo skorajda v vseh zadevah sodni postopki izvajali hitro, brez zaostankov. Sicer ni edina rešitev za doseg cilja hitrega sojenja samo sistemsko zmanjševanje in na koncu odprava sodnih zaostankov k temu, da ne bo več problem predolgo trajanje sojenj, lahko na dolgi rok pripomorejo tudi izvajanje različnih oblik alternativnega reševanja sporov, zlasti mediacije. Glede na trenutno stanje, ko v Sloveniji še ni končno doseženo, da bi bil prevladujoči standard v postopku pred sodišči dejansko sojenje v razumnem roku, pa je ta predlog zakona nedvomno potreben in prinaša koristi vsem strankam sodnih postopkov, ki na sodiščih iščejo pravico in se branijo pred obtožbami in tožbami.

Zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o varstvu pravic do sojenja brez nepotrebnega odlašanja podprli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Miran Potrč bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V Poslanski skupini Socialnih demokratov nas veseli, da sprejeti zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, ki se uporablja od 1.

januarja 2007, daje rezultate. Soglašamo, da je to v dveh letih uresničevanja zakona bi bilo prav, da preučimo, ali ga je mogoče izboljšati in zagotoviti še več garancij za njegovo uspešno uresničevanje. Ocenjujemo, da predlagane spremembe gredo v navedeni smeri, zato bomo zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Eva Irgl bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Pred seboj imamo torej novelo zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, ki jo je pripravilo Ministrstvo za pravosodje. Predlagatelj spremembe in dopolnitve utemeljuje s potrebo po nekaterih izboljšavah že obstoječega zakona. V razlogih za sprejetje je izrecno poudarjeno, da ne gre za večje vsebinske popravke ter da je obstoječi zakon dober. Torej tisti zakon, ki ga je pripravil prejšnji minister dr. Lovro Šturm kot odziv na sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v primeru Lukenda proti Republiki Sloveniji ter ureja način uresničevanja in varstvo ustavne pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja iz prvega odstavka 23. člena Ustave Republike Slovenije ter konvencijskih pravic do sojenja v razumnem roku in Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Usmeritev Ministrstva za pravosodje, da so spremembe potrebne v izogib morebitnim nejasnostim pri uporabi zakona na načelni ravni seveda ni napačna, saj gre vendarle za zakon, preko katerega se uresničuje ena od temeljnih človekovih pravic, to je pravica do sodnega varstva. Žal pa v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke po podrobnem pregledu zakonskega besedila predlaganih sprememb ugotavljamo, da gre zgolj za kozmetične popravke, ki so v večini primerov nepotrebni in v ničemer ne prispevajo ne k pravni varnosti ne krepitvi varstva človekovih pravic. In tako se zdi, da si ministrstvo in pravosodni minister s to novelo zakona, ki ne prinaša pravzaprav ničesar konkretnega, lahko rečemo, ne zna postavljati prioritete ministrstva.

Mnogo bolj kot dejstvo, ali bo v tem zakonu vsebovana ta ali ona stavčna zveza, nas na primer skrbi nedavna odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je v postopku zakoncev Šelih proti Republiki Sloveniji odločilo, da v Sloveniji ni učinkovitih pravnih postopkov pri ugotavljanju napak v zdravstvu. Gre za pomembno vprašanje, ki se prav tako nanaša na varstvo človekovih pravic.

Naj poudarim, da se je glede predlaganih sprememb zakona s predlagateljem strinjati v eni zadevi, in sicer da je obstoječi zakon dober. Razlikujemo se le v oceni, ali je dober zakon res treba na vrat na nos spreminjati, sploh če vemo, da bi se lahko ta vlada ukvarjala z bistveno bolj pomembnimi

zadevami, na primer, kako izboljšati položaj posameznikov glede na situacijo, v kateri se trenutno nahajamo.

Prav tako smo mnenja, da podaljševanje besedila in njegovo pojasnjevanje z dodatnimi stavčnimi zvezami ne pomeni nikakršne dodane vrednosti, kvečjemu po nepotrebem zapleta jedrnato in jasno besedilo zakona.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je treba doseči poenostavitev in standardizacijo sodnih postopkov, kar bo imelo posledico skrajšanje sodnih postopkov.

V Slovenski demokratski stranki bomo predlagane spremembe podprli. Opozarjamo pa, da v bistvu ne prinašajo nobene dodane vrednosti.

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Vito Rožej bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi! Čeprav se zna zgoditi, da moja razprava ne bo doprinesla nobene dodane vrednosti k tem razpravam, ki ste jih že do zdaj slišali, mi vseeno dovolite, da vam ukradem še kakšno minutko.

Slišali smo že, da je bil Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja sprejet tudi zaradi primera Lukende proti Sloveniji, zaradi sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice, in veljavni zakon, kot je bilo že rečeno, včasih tudi pretirano poudarjeno, je dober in uspešen. V praksi obstajajo tudi kakšne nejasnosti, zato jih ta predlog zakona, ki je pred nami, želi odpraviti. Gre za rešitve proaktivne in preventivne narave, natančneje, ta predlog zdaj razdeljuje pristojnosti oziroma obveznosti predsednikov sodišč na način, da podrobno in vsebinsko presodijo v primerih uporabe pospešitvenih pravnih sredstev, ali je prišlo do neutemeljeno dolgega reševanja strankine zadeve. Povečuje se torej odgovornost sodišč, da vsebinsko kar najbolj kvalitetno odločijo o teh pospešitvenih sredstvih. Povečuje se tudi odgovornost odvetnikov, in sicer z določbami o preverjanju pooblastil odvetniku v primerih sojenja oziroma ugotavljanja pravičnega zadoščenja.

Razširjena podlaga glede uveljavljanja pravičnega zadoščenja se sedaj širi na odločbe, sprejete v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi in ne le za odločitve sodišča, ki so dosežene v rednem postopku. Predlog zakona ne vsebuje nobenih sistemskih posegov v obstoječi zakon. Gre za dograjevanje obstoječega zakona, za dodatno krepitev ravni varstva človekovih pravic do sojenja brez nepotrebne odlašanja.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Zares zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod državni sekretar s sodelavci, poslanke in poslanci.

Stališče poslanske skupine k dopolnitvam zakona o varstvu pravic do sojenja brez nepotrebne odlašanja. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja je zagotovo zelo pomemben akt za vse stranke v sodnih postopkih v Republiki Sloveniji, saj vsem njim pripada ustavna pravica iz prvega odstavka 23. člena Ustave do sojenja brez nepotrebne odlašanja in pravice iz prvega odstavka 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah do sojenja v razumnem roku.

Odločilnega pomena za sprejetje tega zakona v letu 2006 je bila sodba Evropske sodišča v zadevi Lukenda iz oktobra 2005, čeprav je na predolgotrajne sodne postopke večkrat opozarjalo tudi naše Ustavno sodišče. Skratka, Republika Slovenija je na sodbo Evropskega sodišča reagirala izredno hitro in sprejet je bil zakon, ki je to področje celovito uredil. Ta zakon sicer ne pomeni popolne odprave problema sodnih zaostankov v Republiki Sloveniji, temveč gre za del programa Lukenda, katerega namen je odprava slednjih. Kljub temu, po naši oceni in oceni strokovnjakov, da gre za dober zakon, katerega bistven namen je zagotoviti učinkovito varstvo pravic strank v konkretnih sodnih postopkih, kjer sodišča brez utemeljenega razloga predolgo odločajo, se je v praksi izkazalo, da so njegove posamezne odločbe nedorečene in nejasne v tolikšni meri, da terjajo noveliranje osnovnega zakona. Predlog novele, ki ga obravnavamo ne posega samo v strukturo, v sam koncept osnovnih določb do te mere, da bi bistveno spreminjal notranjo sistematiko zakona. Gre torej za dopolnitve, katerih namen je večja, jasnejša preglednost določb za same stranke, saj so le-te praviloma in pogosto prava neuke.

K predlaganim tako imenovanim popravkom oziroma izboljšavam osnovnega zakona, kot so, denimo, natančnejša opredelitev pristojnosti in obveznosti predsednikov sodišč, povečanje odgovornosti odvetnikov, natančnejša sestava kronologije reševanja konkretne zadeve s strani sodišč, razširjanje podlage glede uveljavljanja pravičnega zadoščenja in drugo bomo poslanci DeSUS-a prispevali svoje glasove z namenom jasnejše opredelitve pravil postopanja tako strank kot sodišč, predvsem pa učinkovitejšega varstva zakonsko uresničevane ustavne pravice.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Silven Majhenič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani prisotni.

Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja je eden od ukrepov uresničevanja ustavne pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja. V ta namen se sprejema tudi predmetna novela, ki jo bomo v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke podprli, kljub temu pa smo mnenja, da ne bo prinesla zelenih učinkov. Po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bi za doseg varstva pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja morali sprejeti radikalnejše ukrepe.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke predlagamo: ukinitev trajnega sodniškega mandata in uvedbo 8-letnega, kajti mnogi sodniki svoje delo opravljajo slabo ali pa ga sploh ne. Pojavljajo se celo primeri, ki zbujejo dvom v poštenost in korektnost sodniških odločitev. Sodniki si zaradi neomejenega trajnega mandata lahko privoščijo marsikaj, kajti zavedajo se, da so bolj zaščiteni kot ogrožene vrste. Omejitev trajanja sodniškega mandata bi doprinesla k bolj kakovostnemu, učinkovitejšemu, nepristranskemu in poštenemu sojenju.

Evropsko sodišče za človekove pravice je doslej ugotovilo, da je Republika Slovenija v več kot 200 primerih kršila človekove pravice, ki izhajajo iz pravice do sojenja v razumnem roku. Posledice nedela mnogih slovenskih sodnikov in sodišč plačujemo državljani Republike Slovenije, medtem ko sodniki, ki so kršili človekove pravice z nerazumnim zavlačevanjem sodnih procesov, ne nosijo nobenih posledic in mirno nadaljujejo s svojim nedelom.

Prepričani smo, da bi sodnik moral za podaljšanje trajne sodniške funkcije doseči odlične rezultate dela, svoje delo pa opravljata hitro, učinkovito in pošteno. Predlagamo tudi uvedbo enakopravnosti pri sodniški in poslanski imuniteti. Sodniki za razliko od poslancev uživajo tako procesno kot materialno imuniteto.

Nazadnje predlagamo tudi upoštevanje učinkovitosti pri delu sodnikov in tožilcev. Slovensko sodstvo determinirata dve konstanti: naraščanje sodnih zaostankov in nepriznavanje lastne krivde. Vse kršitve načela do sojenja v razumnem roku se lahko ugotovijo iz opravilne številke zadeve postopka v Republiki Sloveniji ter odgovorno sodnico oziroma sodnika, ki sta povzročila oziroma sta omogočila kršitev. V okviru "twining projekta" je bilo ugotovljeno, da je ravno mentaliteta sodnikov, slednji se ukvarjajo predvsem z vprašanjem ohranjanja privilegijev in materialnega položaja, tista, ki preprečuje razvoj in strokovnost sodstva v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo

obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes, čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanji ob 21.40.

(Seja je bila prekinjena ob 21.11 uri in se je nadaljevala ob 21.40.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, ministri, državni sekretarji, ministrica! Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Nadaljujemo s prekinjeno **29. točko dnevnega reda - Mandatno-volilne zadeve.**

Zbor bo v okviru te točke obravnaval še **določilo kandidatov, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postaneta poslanca za preostanek mandatne dobe namesto poslancev, ki jima je prenehal mandat**

Ker je Aleksandru Ravnikarju zaradi smrti prenehal mandat, je Državna volilna komisija Državnemu zboru posredovala ugotovitev, da je mandat poslanca prešel na mag. Julijano Bizjak Mlakar. Ugotovitev je obravnavala Mandatno-volilna komisija, ki je Državnemu zboru tudi pisno poročala, poročilo ste prejeli na klopi.

Prav tako je Državna volilna komisija zboru posredovala ugotovitev, da je zaradi prenehanja mandata poslancu Ivu Vajglu, ki je postal poslanec iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, mandat prešel na Tadeja Slapnika.

Želi poročevalec komisije besedo? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Želijo besedo poslanke in poslanci? (Ne želijo.) Zaključujem razpravo.

Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: Potrdi se poslanski mandat mag. Julijani Bizjak Mlakar, rojeni 7. septembra 1956, stanujoči v Kamniku, Pot na Dobravo 17. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil sklep sprejet.

Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: Potrdi se poslanski mandat Tadeju Slapniku, rojenemu 17. oktobra 1973, stanujočemu v Slovenskih Konjicah, Gubčeva 8. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil sklep sprejet.

Poslanska kolega, Julijano Bizjak Mlakar in Tadeja Slapnika, vabim, da se nam pridružita in zasedeta svoji poslanski klopi. Kolegici in kolegu želim, da bi se dobro počutila v poslanskih klopih in uspešno opravljala funkcijo poslanke oziroma poslanca. /Aplavz./

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 23. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMBE KONVENCIJE O FIZIČNEM VAROVANJU JEDRSKEGA MATERIALA.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujem. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 24. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O UKREPANJU PROTI TRGOVINI Z LJUDMI.

Predloga zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujem. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 25. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O KASETNEM STRELIVU.

Predloga zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo.

Želi besedo poročevalec Anton Anderlič? Prosim, besedo dajem Antonu Anderliču za predstavitev poročila odbora.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani.

Mogoče se res komu zdi, da gre še za eno rutinsko zadevo, kot radi počnemo pri ratifikacijah, vendar tukaj gre za eno specifično zadevo v tem krutem svetu in 11. julija 2007 je Državni zbor na pobudo dveh predsednic avstrijskega parlamenta in norveškega parlamenta sprejel deklaracijo o omejevanju

kasetnega streliva. Žal smo tisto deklaracijo malo "sfižili", kasneje je med državami prišlo do širšega sporazuma in 94 držav je sprejelo Konvencijo o prepovedi proizvodnje, uporabe in sicer razpolaganja s kasetnim strelivom. Žal tisti največji, ki so udeleženi v proizvodnji in trgovini, se ne pridružujejo tem sklepom in na nek način je bilo tudi takrat, leta 2007, takšno razpoloženje v tem Državnem zboru.

Kot rečeno, v tem času se je v svetu marsikaj spremenilo. Kasetno strelivo je najbolj nevarno za civiliste. Spomnimo se iz leta 1991, torej na naših tleh, in iz nekaterih primerov tudi kasneje na teritoriju bivše Jugoslavije, pa tudi širše v svetu, kaj je to kasetno strelivo predvsem za civilno prebivalstvo pomeni.

Odbor je podprl, normalno, to konvencijo, s tem da je predlagal Vladi, z dvema sklepoma, obnovil ju je pravzaprav, da tisto, ker je bilo 11. julija 2007 tukaj že sprejeto, da preprosto naša vlada in naš parlament izpelje.

Prvič, da se pripravi zakon o prepovedi, to da sprejmemo konvencijo in da se nekaj zavežemo, je nekaj, kar velja, pa ne velja. Torej, če druge države zmorejo in prepovedujejo na svojem ozemlju in za svoje vojske in druge prepoved popolnega posedovanja in tudi sploh uporabe tega streliva, je prav, da to naredimo tudi v Sloveniji. Državni zbor je ta sklep že sprejel, Vlada prejšnja niti sedanja, tega še ni pripravila in verjamem, da bo ta sklep odbora naletel na plodna tla.

In drugi sklep, Slovenija poseduje 1080 kosov kasetnega streliva, hranijo ga na nekih mestih, ne vem kje, in so si zadali prehodni rok 8 let, imajo rok po konvenciji. In v dobrih štirih, petih, šestih letih naj bi storili to tudi doma. Odbor je soglasno sprejel sklep, da naj Vlada poskrbi, da takoj uničimo vse kasetno strelivo, ki ga nimamo za kaj potrebovati. Po ženevskih konvencijah in vseh ostalih ga pa tako ali tako ne bi smeli uporabljati za kakršnekoli namene.

Kot rečeno, odbor predlaga zboru, da to konvencijo podpre, Vladi pa je predlagal dva sklepa, za katera mislim, da sta zelo pomembna; in pomembna so dejanja, čeprav smo majhni v tej veliki zgodbi, ampak tukaj se mi zdi, da lahko storimo vsaj ta dva koraka, o katerih sem govoril.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Prijavil se je gospod Anton Anderlič. (Ne želi.) Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI DODATNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V ZVEZI Z BIOMEDICINO GLEDE GENETSKEGA TESTIRANJA ZA ZDRAVSTVENE NAMENE.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Obravnaval ga je Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE TER SVETOM MINISTROV BOSNE IN HERCEGOVINE O GOSPODARSKEM SODELOVANJU.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA POTRDIITEV URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O POTNIH LISTINAH, URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O TUJCIH, URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH, URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O POLICIJI.** Uradna prečiščena besedila je pripravila Zakonodajno-pravna služba in jih zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o potnih listinah." Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti 3.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je Državni zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se prečiščeno besedilo Zakona o tujcih." Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti 3.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o gospodarskih družbah." Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o policiji." Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 20. točko dnevnega reda - obravnava Predloga resolucije o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015.**

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju k petemu poglavju. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k petemu poglavju. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 72, proti 4.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. Zaključili smo z odločanjem o amandmaju.

Prehajamo na odločanje o Predlogu resolucije o Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2009 do 2015 v celoti. Ob tem vas obveščam, da me Vlada oziroma Zakonodajno-pravna služba nista obvestili, da bi bila resolucija neusklajena. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 78, proti 3.

(Za je glasovalo 78.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je resolucija v celoti sprejeta. S tem zaključujem to točno dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 6. točko dnevnega reda - druga obravnava Predloga zakona o dodatnem davku od dohodkov članov poslovodstev in nadzornih organov v času finančne in gospodarske krize v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o vložnih amandmajih. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS in pri tem opozarjam, če bo ta amandma sprejet, je amandma pod številko 2 brezpredmeten, to je amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS, DeSUS k 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanskih skupin SD, Zares, LDS in DeSUS h 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev. Za je glasovalo 69, proti 3.

(Za je glasovalo 69.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 13. členu. Opozarjam, če bo ta amandma sprejet, je amandma pod številko dva brezpredmeten, to je amandma poslanskih skupin SD, Zares, LDS, DeSUS k 13. členu. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 36, proti 44.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanskih skupin SD, LDS, Zares in DeSUS k 13. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih, s tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji zбора. Predlog zakona za tretjo obravnavo bodo pripravile službe Državnega zбора. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o hipotekarni in komunalni obveznici v okviru rednega postopka.**

K predlogu zakona matični delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **5. točko dnevnega reda, torej s tretjo obravnavo predloga zakona o plačilnih storitvah in sistemih** v okviru rednega postopka. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **7. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih, skrajšani postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu

zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **8. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini, skrajšani postopek.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dohodnini ni primeren za nadaljnjo obravnavo."

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SLS gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski ljudski stranki smo vložili ta zakon z namenom, da se razčisti nejasnost, ki povzroča pri obdavčitvi težave, kar se je zgodilo tako v lanskem letu kot v letošnjem letu. In v izogib teh težav smo mnenja, da bi bilo prav, da poslanke in poslanci ta zakon sprejmemo. Tudi na Odboru za kmetijstvo, kjer smo to problematiko obravnavali, smo dobili podporo Ministrstva za kmetijstvo, ki se je tudi potrudilo, da smo se te zagate v letošnjem letu rešili in je bila potem tudi na področju financ zadeva v letošnjem letu usklajena. V izogib temu, da bi se vsako leto posebej zaposleni na Ministrstvu za finance zatekali k takšni in drugačni interpretaciji zakona, predlagamo, da takšen zakon sprejmemo, da bi to nejasnost razrešil. Zato bomo to podprli in pozivamo tudi ostale poslance, da storijo enako.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Naj opozorim najprej kolegice in kolege, da je sklep negativen. Pomeni, da moramo tisti, ki smo za to, da se Zakon o dohodnini sprejme, glasovati proti, da ne bo kakšnih nejasnosti. Veste, zakaj? Ker znajo nekateri umetniki pisati takšne predloge, da na koncu še sami ne vedo, kaj so napisali; to je jasno dokazljivo. /Oglašanje v dvorani./ No, brez komentarjev, prosim. Vlada je bila na Državnem svetu nasprotovala temu predlogu. Potem je Vlada na seji matičnega delovnega telesa ni nasprotovala temu predlogu. In potem, ker se ne more koalicija znotraj Vlade zmeniti, so na seji matičnega delovnega telesa sami sebi nasprotovali in so spet nasprotovali predlogu, ki so ga že podpirali. Tako da je to, prvič, neresno, in te neresnosti ne moremo jemati kar

tako: na Svetu - proti, na matičnem telesu Vlada - za, predstavniki Vlade proti sklepu lastne Vlade. Zdaj se zmenite! Mislim, da je predlog korekten. In tisti, ki ste bili na vseh teh srečanjih in poslušali vse te nebuloze, boste seveda glasovali proti predlaganemu sklepu, da Zakon o dohodnini ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker je to eden mnogih zakonov, ki jih Vlada obljublja, da jih bo dogradila, eden od 37 ali koliko že. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zbor glasuje o predlogu matičnega delovnega telesa, ki naj bi postal predlog sklepa, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 34.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **15. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o družbah tvegane kapitala, nujni postopek.**

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13.7.2009.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu, pri čemer opozarjam, če bo ta amandma sprejet, postane amandma poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares pod številko 2 brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 44.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k 1. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti 6.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega predloga zakona, zato sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravate ob tem členu vložiti amandma. Ne nameravajo. Torej, ugotavljam, da k predlogu za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vsa, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **19. točko dnevnega reda**, to je s **prvo obravnavo predloga zakona o pravici do plačila prispevka za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnostni obrti**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Predlog zakona o pravici do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenim v domači in umetnostni obrti je primeren za nadaljnjo obravnavo." Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Gospod Jože Tanko v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. To je eden od zakonov, ki pomeni marsikomu izhod iz težavne situacije, izhod iz krize. Po eni strani omogoča marsikomu, ki bi se na novo lotil domače in umetnostne obrti izhod iz krize in rešitev za družino. To pomeni tudi, da bi država približno petkrat manj temu plačala prispevkov, kot znašajo stroški nadomestila za brezposelnost in mislim, da bi morala država sistemsko spodbujati, da se vsi tisti, ki so prišli...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

JOŽE TANKO: ... ki so prišli na zavod za zaposlovanje, da bi sami poiskali izhod iz krize z obrtnimi znanji, ki jih imajo. Po drugi strani pa pomeni ta pomoč tudi zaščito naši domači in umetnostni obrti, naši nacionalni posebnosti, naši kulturni dediščini, po kateri se razlikujemo od drugih narodov. Menim, da bi to nacionalno posebnost bilo treba ohranjati. Vedeti je treba, da je v 10-ih letih število izdelovalcev domače in umetnostne obrti padlo za eno tretjino, da jih je samo še nekaj več kot 300, in to ne zato, ker bi bili ti izdelovalci komurkoli nelojalna konkurenca, ampak zato, ker so žrtve nelojalne konkurence, ker so žrtve cenениh izdelkov s Kitajske in tudi drugih vzhodnoevropskih držav. Menim, da bi država morala imeti toliko razumevanja in rabsodnosti, da bi pomagala ohraniti to našo tradicijo, posebnost, in kot sem že prej rekel, omogočiti tudi ljudem, ki prihajajo na zavod za nezaposlene, da bi s tem svojim znanjem tudi poiskali izhod in sami reševali problem, ne tako kot zdaj, da to rešuje država namesto vseh.

Predlagam, da omenjeni predlog zakona podprete.

Moram pa tudi povedati, da podobna rešitev velja tudi za samozaposlene v kulturi, in če smo tam našli neko možnost, da stimuliramo in plačujemo prispevke arhitektom in podobnim kulturnikom, potem je še toliko bolj pomembno, da se podpre ljudi, ki delajo s svojimi rokami, preprostimi orodji, ki ne morejo delati izdelkov, ki so visokotehnološki, so pa naši domači in izhajajo iz naše zgodovine in lahko predstavljajo tudi pomemben element širitve naše kulturne ponudbe in še marsičesa.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi.

Torej, poslanska skupina bo predlog navedenega zakona podprla. Vemo, da v Sloveniji marsikateri poklici, stari poklici propadajo in na nek način jim je treba pomagati. To je eden razlog.

Drugi razlog je to, da je tudi turistična ponudba spominkov in ostalih zadev čedalje bolj pičla. Mnogokrat je izredno problematična ravno zaradi teh dejstev, ker ni stimulatивно izdelovanje raznih spominkov, turističnih spominkov, je tudi zaradi tega treba zadevo na nek način urediti, je treba podpreti. Torej glede na to, da je bilo v široki razpravi tukaj opozorjeno na nedorečenost, da bi bilo treba marsikatero stvar drugače definirati - se strinjamo. Se strinjamo s tem, saj konec koncev gre za prvo obravnavo in v drugi obravnavi je mogoče vse te stvari tudi urediti. Gre tudi za samozaposlitev posameznikov v današnji situaciji, ko mnoga delovna mesta, žal, propadajo, na tem področju pa je mogoča marsikatera samozaposlitev. Da ne bi našteval še drugih razlogov, ker me tudi čas preganja, poslanska skupina, kot rečeno, bo podprla ta zakon in prepričan sem, da ga je mogoče za drugo obravnavo tudi v nekaterih delih tudi ustrezno korigirati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 41.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **16. točko dnevnega reda - s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo."

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Vlada ne zamudi možnosti, ko omenja, da je Zakon o jamstveni shemi eden izmed temeljnih ukrepov, s katerim je sprostila tako imenovan kreditni krč,

vendar so dejstva, o katerih najbolje pričajo gospodarstveniki, drugačna. Posojila, tudi tista s poroštvom države, so bodisi draga bodisi nedostopna in zadnja anketa med obrtniki, ki jo je objavila tudi revija Obrtnik, je povedala, da je približno 80% obrtnikov bodisi mnenja, da kreditov sploh ni mogoče dobiti, ali pa, da je dostop do kreditov otežen.

Novela zakona, s katerim smo želeli v Slovenski demokratični stranki omejiti aktivnosti bank v času gospodarske in finančne krize, je osnovni namen, da bi se banke pretežno ukvarjale s tistim, kar je danes največji problem. To je zagotavljanje denarja za gospodarstvo aktivnost, torej za investicije, za obratna sredstva, za razvojne namene, ne pa za razne lastniške konsolidacije, prevzeme in podobno. Zato smo predlagali, da so tiste banke, ki so v jamstveni shemi in so deležne te krepitve s strani države, torej so tako okrepljene, da se te naj ne ukvarjajo z reprogramiranjem ali pa odobravanjem novih kreditov za namene, ki ne povečujejo gospodarske aktivnosti. V situaciji, ko imamo kreditni krč, ko se gospodarstvo sooča s pomanjkanjem kreditov, moramo sporočiti in dati s strani države jasne prioritete finančnemu sektorju. In to je osnovni namen zakona. Jaz se pač bojim, da bo večina kreditnih aktivnosti, povezanih z lastniškimi konsolidacijami, prevzemi in menedžerskimi odkupi, omejila te kredite tudi drugim, ki so jih še kako potrebni in ki bi prispevali k večji gospodarski aktivnosti.

Ne nazadnje je tudi Eurostat poročal o padcu bruto domačega proizvoda v Sloveniji, ki je eden izmed najbolj drastičnih v Evropski uniji in v evroobmočju, daleč pod povprečjem tudi evropskih držav, razvojni zaostanek povečujemo, ne pa zmanjšujemo, kot smo to bili priča v preteklih letih. Zato je to pomemben ukrep k .../Opozorilni znak za konec razprave./... večji gospodarski aktivnosti in večji aktivnosti bank.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 44.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o davčnem postopku je primeren za nadaljnjo obravnavo." Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine mag. Andrej Vizjak v imenu Slovenske demokratične stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Zgodba tega predloga zakona je povsem preprosta. Želimo podjetja razbremeniti nepotrebnega administriranja. Namreč, danes podjetja preko raznih plačilnih nalogov plačujejo številne obveznosti državi, nekatere obveznosti ZPIZU, Zavodu za zdravstveno zavarovanje, davčnim organom in podobno. Želimo s tem predlogom praktično omogočiti podjetjem, da z enim nakazilom na enoten račun poravnajo vse obveznosti do države in da se kasneje iz tega enotnega računa poplačajo drugi, tako skladi kot tudi državni proračun preko davkov. Torej, po naši oceni ta ukrep ne bi prinesel nobenih resnih finančnih posledic za proračun, bi pa ogromno prinesel zlasti malim in srednje velikim podjetjem, ki se utaplajo v teh birokratskih opravilih kar znova in znova. Menim, da so v teh malih podjetjih v enem človeku združeni tako kadrovník, razvojnič, računovodja kot tisti na koncu, ki dela, in tisti, ki pometa za sabo. In vsakršna razbremenitev teh ljudi, na katere tudi veliko stavimo v času te krize, je dobrodošla. Zato je tudi ta zakon vreden podpore in ga bomo podprli v SDS.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev v lastnem imenu? Prosim, gospod Tanko, v lastnem imenu.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Jaz vem, da je stvar že malo smešna, malo komična, ko tako padajo dobri predlogi Slovenske demokratke stranke. Vendar v tem primeru čutim potrebo, da povem, da v primeru, ko plačujemo prispevke, recimo od plače, slovenske povprečne bruto plače, ko podjetnik to plačuje, plačuje devet prispevkov: štiri iz plače in štiri prispevke na plače. Od teh devetih položnic so kar na štirih zneski nižji, kot je strošek provizije. To se pravi, da morajo samozaposleni s.p.-ji plačati več za provizijo, kot je prispevek, recimo, za starševsko varstvo ali pa prispevek zavoda za zaposlovanje in tako naprej. Situacija je paradoksalna in mislim, da je smiselno, da ne samo mi, kot predlagatelji, ampak tudi drugi, podprete rešitev, ki dejansko pomeni nek administrativni napredek, ki pomeni približno 10 milijonov stroškov manj na leto za te, ki te položnice plačujejo in to državi proračun ne stane popolnoma nič. To v celoti bremeni prihodke bank in enostavno bi se izognili tem stvarim kot paradoksalnim situacijam, ko so zneski na položnicah nižji od bančnih provizij.

Predlagam, da tudi vi ta zakon podprete.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 45.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 17. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih je primeren za nadaljnjo obravnavo."

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, Franci Bogovič, prosim.

FRANC BOGOVIČ: Podpiramo Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih. Danes vidimo, da glasovalni stroj deluje zelo namazano. Upam, da ne bo tudi v tem primeru. Poznamo tudi obrazložitve Vlade, ki nasprotuje sprejetju z obrazložitvijo, da bo sama poskrbela, da bodo ti zakoni urejeni kot pri vseh ostalih. Pozivam pa ravno zaradi tega, iz praktičnih primerov, ki jih imamo na terenu, kjer se ukvarjamo tudi z realnim življenjem. Na Krškem polju želimo približno 1000 hektarjev kmetijskih zemljišč skomasirati, ker nismo dobili 80% soglasja, smo območje razdelili na štiri območja. Na enem območju smo zdaj na 80%, na treh pa še med 70 in 80%. Zato tako lahkomišelnost in na nek način dogovorjeno glasovanje včasih tudi malo posega v realno življenje in upam, da ne bo prehudo za koalicijo, da tudi to podpre. Kajti, marsikatera komasacija bi se lahko pričela prej, kajti bojim se, kot predsednik Odbora za kmetijstvo še nisem seznanjen z novelo tega zakona in ne vem, kdaj ga imate namen prenesti v obravnavo v parlament.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi! V Slovenski demokratski stranki bomo predlog zakona, ki smo ga tudi mi vložili, z velikim veseljem podprli. Navedel bom samo nekaj razlogov ali pa vsaj enega, tistega ključnega, zakaj smo se odločili za vložitev tega zakona.

Kot veste, vsi podatki kažejo, da je v Sloveniji razdrobljenost in majhnost kmetij izredno kritična, na kar opozarjajo tudi agrarni strokovnjaki in kmetje, ki se s to problematiko srečujejo v praksi. Zato smo se v Slovenski demokratski stranki na podlagi mnogih pobud odločili, da v Državni zbor predlagamo v sprejetje novelo zakona o kmetijskih zemljiščih, s katero se želi doseči uskladitev z zakonom o urejanju prostora na področju komasacij tako, da se predlaga lažja uvedba komasacijskega postopka. Predlog za uvedbo komasacijskega postopka lahko vložijo, če se s komasacijo strinjajo lastniki kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67% površin zemljišč na predvidenem komasacijskem

področju. Ta zakon podpira tudi Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo predlog novele zakona o kmetijskih zemljiščih, ki ureja lažje, predvsem pa bolj življenjsko ureditev uvedbe komasacijskega postopka, podprli. Predvsem mislim, da je pomembno tukaj poudariti še naslednje. Veliko je bilo diskusije v Državnem zboru ravno o tem, da je ta zakon necelovit in da ta zakon ne zajema vse tisto, kar je treba v tem zakonu rešiti. Vseeno se mi zdi pomembno poudariti, da je ta zakon predlagala Slovenska demokratska stranka, torej ga tudi vložila. Tisti, ki so obremenjeni s tem problemom, pričakujejo čimprejšnje sprejetje tega zakona. Zato smo se v Slovenski demokratski stranki odločili, da ta zakon predlagamo. Prepričan sem, da bodo tudi vse poslanske skupine ta zakon podprli, ker ta zakon je res pisan na kožo tistim, ki so obremenjeni s tem problemom. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Želim povedati, da bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zavrnila ta predlog zakona. Gre pa seveda za zelo enostavne in jasne razloge. Namreč, če bi predlagatelji vložili zakon po skrajšanem postopku, potem bi verjeli, da gre za željo, da se ta problem uvedbe komasacijskega postopka začne čim prej. Tako pa ugotavljamo, da smo danes v prvi obravnavi in da sledi nadaljnja obravnava šele v septembru, oktobru. Do takrat pa bo zagotovo tudi v obravnavi vladni predlog zakona, ki pa ne samo, da bo identično zmanjšal odstotek tistih, ki lahko vložijo oziroma se strinjajo z zahtevkom za uvedbo komasacijskega postopka, ampak bo tudi olajšal številne administracijske ovire pri izvedbi samega komasacijskega postopka v nadaljevanju.

Torej, če želimo resnično pomagati ljudem, da združijo svoje parcele, potem je treba ta zakon zavrnila in upoštevati predlog Vlade, ki skrbi za to, da ne bo samo manjši odstotek, ampak da bodo tudi manjše administrativne ovire za uvedbo komasacije. Če bi bil ta predlog zakona sprejet, bi seveda morala Vlada počakati, da je najprej ta v jeseni obravnavan in šele potem seveda prihajati z ostalimi rešitvami, kar bi v vsakem primeru izjemno, izjemno podaljšalo postopke za izpeljavo komasacije.

Tako še enkrat poudarjam, da je zelo primerno, da ta zakon zavrnila in uvedemo, seveda sprejmemo čim prej vladni predlog zakona, ki bo resnično celoten postopek definirala na učinkovit način. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim za prijavo. Besedo ima Alan Bukovnik. Prosim.

ALAN BUKOVNIK: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Ministri, ministrice, kolegice in kolegi. Sam ne bom podprl predloga zakona, torej bom glasoval proti predvsem iz razloga, ker v svoji razpravi, ki sem jo imel ob točki dnevnega reda, pač na nikakršen način nisem kratil pravice do predlaganja zakonov tako, kot mi je bilo tudi v odgovoru predlagatelja očitano in še enkrat bi poudaril. Vlada je ob pripravi zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ugotovila, da bi bilo smotrno in primerno obravnavati in pripraviti tudi obenem zakon o kmetijskih zemljiščih in tega se je tudi lotila.

In še nekaj bi rad opozoril. Veste, ko pripravljajo študentje diplomske naloge in druge dokumente in nekatere podatke prepíšejo, zraven tudi napišejo vir, od kod so to prepisali. Verjetno bi predlagatelju bilo dobro, da bi v prihodnjem obdobju, ko bo predlagal takšne zakone, tudi napisal vir, od kod ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, da se ne polemizira z drugo stranjo, ker je obrazložitev glasu. Prosim.

ALAN BUKOVNIK: Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik. Prosim. In opozarjam tudi za naprej, da se ne polemizira z nasprotnimi stališči, ampak se obrazloži svoj glas.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za opozorilo. Nisem niti mislil polemizirati. Jaz samo povem, da bom podprl ta predlog zakona. Smo pa danes priča eni čudni maniri, da tako rečem. Že kar nekaj zakonov je bilo s strani opozicije, kjer je bilo rečeno: ker je Vlada rekla predvsem in koalicija rekla, da sicer se strinja, da je ta del zakona kakor koli že dober, vendar se pripravlja sistemski zakon.

Pa še to. Očitek je, da se vlaga v normalni postopek kot prvo obravnavo. Mi smo vložili Zakon o spremembi Zakona o dohodnini po skrajšanem postopku. Lahko bi rešili danes na tej seji ta del dohodnine, spremembe Zakona o dohodnini, pa bi bila zadeva opravljena. In potem nek sistemski zakon, ki bi bil kasneje, bi pač reševal morda še druge stvari. Tako da ta argument, zakaj se vlaga po normalnem postopku, zakaj ne po skrajšanem, ne drži.

Kot rečeno, komasacije so potrebne, enako kot pri - že zadnjič sem opozoril na probleme pri večstanovanjskih objektih, vzdrževanju večstanovanjskih objektov, kjer ni mogoče doseči popolne demokracije, če uporabim to besedo, in je treba z manjšim procentom privolitve lastnikov opraviti

določene postopke. Zato bom predlog tega zakona podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu, Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Po poslovniku je splošna razprava namenjena temu, da se govori o načelih, ciljih in pogloblitnih rešitvah...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, obrazložitev glasu!

JOŽE TANKO: ... predlog zakona. Se pravi, da govorimo predvsem o tem, ali ta predlog zakona ustreza tem kriterijem. In sem prepričan, da vsi ti naši predlogi vsem stališčem Vlade, ki smo jih obravnavali, sledijo točno v tem, da imajo primerne rešitve, da so cilji pravi. Problem je samo v tem, da predlagatelj ni pravi.

Kar zadeva predlog Vlade, ki naj bi prišel. Včeraj oziroma v petek smo v razpravi slišali tri datume. Povedano je bilo, da bo Vlada predložila zakon...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Tanko, to je polemika z Vlado, ki ne more odgovarjati. Prosim lepo!

JOŽE TANKO: Ne, saj govorim samo, kaj smo slišali. Da bo Vlada predlagala zakon konec avgusta, to je povedal gospod Sajovic. Potem je gospod Veber povedal, da bodo to naredili v začetku septembra. Predstavnica Vlade je povedala...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Tanko, vi ne obrazlagate glasu, ampak povzimate razprave drugih. Prosim!

JOŽE TANKO: ... Maloprej pa je predsednik Odbora za kmetijstvo povedal, da tega zakona sploh še ni videl. In predlagam, da podpremo tisto, kar imamo na mizi, in da se z ostalimi rešitvami srečujemo kasneje. Je pa res oziroma ne drži, da pri nižjem kvorumu, se pravi, pri nižji stopnji soglasja, postopke zakompliciramo. Če pri 80% soglasij postopki lahko na nek način stečejo, bodo verjetno pri 67% soglasju še toliko hitreje. Predlagam, da ta predlog zakona tudi podprete.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 44.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda - s tretjo obravnavo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti v okviru rednega postopka**. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 3.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 3. točko dnevnega reda - z obravnavo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o društvih v okviru skrajšanega postopka**. Nadaljujemo jo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnim amandmajih.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu in opozarjam, če bo ta amandma sprejet, postane amandma pod številko 2 poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 46.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje amandmajev poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k tem 1. členu. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 29.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z obravnavo o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo h temu členu vložiti amandmaje. Ne nameravajo. Ugotavljam, da k predlogu za tretjo obravnavo ni bilo vložnih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev. Za je glasovalo 76, proti 3.

(Za je glasovalo 76.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 13. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo predloga zakona o posebnem dodatku za socialno ogrožene v okviru nujnega postopka**.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 13. 7. 2009. K 4. členu prehajamo na odločanje Poslanske skupine SDS k 4. členu. Obrazložitev v imenu poslanske skupine Štefan Tisel. Prosim.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani vsi navzoči.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo podprla zakon, prav tako pa tudi ta amandma, ki govori o tem, da naj bi ta dodatek bil izplačan štirikrat zaporedoma, in sicer z obrazložitvijo, da so stranke koalicije zapisale v svojem koalicijskem sporazumu, da bodo namenile sicer upokojencem z najnižjimi pokojninami šestdeset milijonov evrov tega dodatka v enem letu. Medtem ko ta socialni dodatek za skupine z najnižjimi dohodki oziroma dohodki v družini oziroma na posameznika, ki ne presegajo 60 oziroma 70% najnižje neto plače v državi, pa znaša ta dodatek v višini petnajst milijonov evrov.

Torej, če že namenjamo tem skupinam na robu preživetja, predlagamo, da se to izplača v štirih mesecih zaporedoma, tako da se nekako približamo temu sporazumu koalicije.

Zato bo Slovenska demokratska stranka podprla amandma in pa tudi zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin? SD? Prosim? Dr. Andreja Črnak Meglič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani kolegice in kolegi! Poslanska skupina SD amandmaja ne bo podprla, podprla pa bo zakon. Zakon namreč govori o posebnem dodatku za socialno ogrožene in govori o enkratnem izplačilu pomoči. Predlog SDS pa govori o tem, da bi se ta pomoč namenila štirikrat in na nek način že prejudicira nekaj, kar ni namen zakona.

Dejstvo je, da v koalicijski pogodbi je zapisan znesek, vendar s priponko, da v okviru realnih možnosti. Vemo, da so se realne možnosti države v tem času kar precej zaostrole, zato je pomoč, ki jo namenjamo skupini socialno ogroženih, ki je bistveno širša od tiste, ki je zapisana v koalicijski pogodbi, primeren ukrep, ki ga namenjamo socialno ogroženim.

Poleg tega bi omenila, da se tudi Vlada zaveda, da je treba ponovno preveriti minimalni prag socialne varnosti, da pripravlja novo oceno življenjskih stroškov in tudi spremembo systemske zakonodaje, ki bo ta problem celovito uredila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu? Dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Vendarle moram obrazložiti svoj glas, torej pri amandmaju in zakonu "za". Niso pa stvari tako enostavne, predvsem iz razloga, ker je treba povedati, da je bil - zakaj v bistvu nameravam tako glasovati - zato, ker je bil to cilj koalicije. Zato nameravam tako glasovati, koalicija pa vendarle danes s tem amandmajem oziroma z zakonom daje štirikrat večji kategoriji ljudi štirikrat manj denarja. Pomeni 8 krat manj, kot je bilo obljubljeno. Pa, saj revežev ni več - mar ne -, odkar je ta oblast. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik! V Slovenski demokratski stranki bomo seveda z velikim veseljem podprli amandma, ki smo ga vložili.

Mislím, da ta amandma sledi intenci tega zakona in izboljšuje predlog zakona, predvsem iz naslednjih razlogov. Če bi v Slovenski demokratski stranki pristali na predlog zakona, bi tisti, ki prejemaó 80 evrov pomoči, dobili na mesec 6,6 evra dodatka. Ne vem, če je v Državnem zboru kdo izmed poslank in poslancev, ki se ne bi pridružil mojemu mnenju in pritrdil, da je to popolno norčevanje iz državljanek in državljanov. 6,6 evra na mesec! Pri tem, ko je ta vlada podražila naftne derivate, ko je ta vlada podražila cestnine, ko se pogovarjamo o tem, da bi za 25 do 28% zvišali plače sodnikom, da ne govorim o izbrisanih in njihovih odločbah, odškodninah in tako naprej. Torej, spoštovane kolegice in kolegi, v Slovenski demokratski stranki smo s tem namenom vložili ta amandma, da bodo ljudje v resnici dobili vsaj nekaj od tistega, kar je ta vlada in ta koalicija pred volitvami obljubljala. Obljubljala pa je nekaj bistveno drugega, kot sedaj v praksi uveljavlja. Zagotovo ni obljubljala, da bo z dodatkom dala posamezniku, ki je deležen tega dodatka, 6,6 evra na mesec. Ljudje živijo 12 mesecev v enem letu in prejemaó prihodke 12 mesecev v letu. Gospod minister mi je zatrdil, da je to enkratni mesečni dodatek. Toda ljudje živijo celo leto, ne samo en mesec. Zato smo predlagali s tem amandmajem... /Izklop mikrofona./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijave za obrazložitev glasu v svojem imenu. Obrazložitev glasu, mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi. Tega amandmaja SDS-a ne bom podprl iz preprostega razloga, ker izkazuje lažno solidarnost do revnih, saj so ti isti predlagatelji tega amandmaja sprejeli in podprli zakon o socialnih transferih, ki je najmanj 30.000 upokoóencem vzel ne 6 evrov, ampak 150 evrov približno na letni ravni in to nekaterim že tretjič od leta 2006 do danes, nekaterim pa

dvakrat v tem času in v zadnji tranši v letošnjem letu, vsem pa v naslednjem letu.

To se pravi, z nekim zakonom se je pobralo, zato da bi se kar naenkrat delali lepe in solidarne s tistimi, ki nimajo, so pa to tisti, ki so na robu revščine, ker so samo za nekaj centov prešli spodnjo oziroma tisto mejo, ki je predpisana za enkratni letni dodatek. Zaradi tega je nemogoče sprejeti demagoško floskulo o tem, kako je treba sedaj štirikrat v enem letu izplačati ta dodatek z denarjem, ki ga nikjer ni. In vi, gospodje in gospe, točno veste, da je tako. Smo v hudi krizi, denarja ni, vi pa bi dajali, manjka samo še zlata ura pa še kaj zraven, da bi velikodušno ponujali; takrat, ko ste govorili o veliki blaginji in neverjetnem uspehu naše države, pa jemali najrevnejšim in jim še danes jemljemo zaradi tega in poslabšujemo njihov položaj - ne samo tem, ki bodo dobili ta dodatek, pač pa tudi celi vrsti drugih. Zaradi tega tega amandmaja pod nobenim pogoje me morem podpreti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Jakob Presečnik. Prosim mir v dvorani! Gospod Jerovšek prosim mir!

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo. Jaz bom podprl, da se ne bom še enkrat oglašal, in zakon, ki je potreben. V Sloveniji imamo ogromno ljudi, ki živijo na robu in nujno potrebujejo tudi ta denar, ki je tem namenjen. Podpiram pa tudi amandma k 4. členu.

Mi smo lansko leto na zadnji seji Državnega zbora v prejšnjem mandatu sprejemali dopolnitev enega zakona, ki je bil dobresedno banalen in ga ne bi bilo mogoče sprejeti niti v prejšnjem mandatu, pa je potem predsednica Zveze upokojencev Slovenije tisti glasovalni listek delila okoli po Sloveniji in delala volilno propagando. Glede na napoved o glasovanju o tem amandmaju pričakujem, da bo predsednica Zveze društev upokojencev ta glasovalni listek tudi v naslednjih dneh delila okoli...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Presečni, prosim, da greste na obrazložitev glasu in ne polemizirate z ljudmi, ki jih ni tu.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala za opozorilo. Glasoval bom za amandma k 4. členu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. sam nimam običaja, da bi razlagal, zakaj in kako glasujem, to pot pa se mi zdi, da je treba povedati vendarle tudi za javnost, zakaj in kaj podpiram iz zelo preprostega razloga: zato ker danes

hočejo nekateri interpretirati to, kar piše v koalicijski pogodbi. In interpretirajo to drugače kot jaz, ki sem bil soavtor tistega odstavka in ki sem se pogajal z gospodom Pahorjem o tem, kaj naj tam piše. In jaz tega zakona o posebnem dodatku za socialno ogrožene ne razumem, kot da je to nadomestilo za tisto, kar piše v koalicijskem sporazumu. Če že kdo tako razume, to je surogat tistega, kar smo tam zapisali. In jaz ne bom podprl tega amandmaja - ne zato, ker mislim, da je slab, ker hoče tisto, kar smo mi obljubljali, zdaj pač po drugi liniji zagotoviti, ampak zavoljo tega, ker bom raje vztrajal pri tem, da to, kar smo zapisali v koalicijskem sporazumu, izvršimo. In tega ni bilo v normativnem programu Vlade za letošnje leto, tega posebnega zakona o posebnem dodatku za socialno ogrožene. Predlog zakona o tem, da bodo upokojeni, tisti z najnižjimi prejemki, dobili enkratni pokojninski dodatek, pa je zapisan tako v koalicijskem sporazumu kot v normativnem programu Vlade Republike Slovenije in sedaj bi se moral ta zakon pripravljati in novembra bi moral biti zakon najkasneje sprejet, s podpisom "obvezno".

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Še enkrat lepo pozdravljeni! Zelo napačna je interpretacija, ki ta dodatek deli na 12 mesecev. To je enkratni dodatek ob tistih socialnih transferjih, ki jih prejemniki že prejemajo. In to bi lahko razumeli kot tako imenovani trinajsti dodatek. Popolnoma zavajajoče je, kot se to podaja.

Na drugi strani bi povedala, da Slovenija sodi med države z zelo zgledno urejeno socialno politiko, kjer je stopnja tveganja revščine bistveno nižja ravno zaradi tega, ker so socialni transferji dokaj učinkoviti. Zelo všečno je koketirati z javnostjo in govoriti, kaj vse bi dali, seveda, če vemo tudi, od kod bomo to vzeli. In nikakor ni korektno, da na ta način zavajamo prejemnike, ker je popolnoma jasno, da ob tako skrčenih možnostih, kakršne imamo - jutri bomo govorili o rebalansu proračuna -, licitiramo, kaj vse bomo še lahko dali. Rekla bi tudi to, kar sem vam tudi že povedala. Vaša famozna sprememba zakona oziroma zakon o socialnih transferjih je na letni ravni vzel prejemnikom 29 milijonov evrov. Zakaj niste tedaj poskrbeli in dvignili ravni socialne varnosti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegica Črnak Meglič, ni čas za polemiko. /Oglašanje v ozadju./ Mogoče nisem poslušal, mogoče nismo vedno zbrani, ampak vsekakor mi dovolite, gospod Han, da jaz vodim to sejo in da jaz odločam, kdaj bom nekoga prekinil ali opozoril. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Podprla bom predlog zakona zaradi tega, ker v njem vidim tisto

kar je z naslovom zakona tudi napisano, da gre za enkratno pomoč socialno najbolj ogroženim. Torej gre za blažilo v kriznih razmerah in je dodatek k tistim ukrepom, ki jih Vlada pripravlja glede na spremenjene okoliščine. Nihče ne trdi, da je s tem mogoče pokriti vse potrebe ljudi, je pa seveda nemogoče pristati na tako razumevanje zadeve, da je enkraten dodatek ali poseben dodatek nekaj, kar je mogoče razdeliti čez celo leto, ker smisel enkratnega dodatka je ravno v tem, da pomaga tistim, ki potrebujejo, da v enem večjem znesku si pomagajo rešiti tiste stvari, ki so večji stroški v gospodinjstvu. Podprla bom zakon, ne bom podprla predlaganega amandmaja zaradi tega, ker se mi zdi, da so bili časi, v katerih je bilo mogoče s sistemskimi zakoni pripraviti tako osnovo, da bi takrat, ko prihaja do valorizacije, bilo novo razmerje ugodnejše za tiste, ki dobivajo, mi pa smo s slabim izhodiščnim zakonom porušili razmerja, marsikatere prejemnike oškodovali in gre preprosto sedaj za poizkus pridobivanja glasov na račun tistih, ki jih v življenju ni ravno dobro postlano. Seveda se bom držala tudi tega, da bom podprla amandma k predlaganemu 5. členu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi! Gre za interventni zakon, ki v enkratnem izplačilu ali izvajanju brez tega amandmaja, ki ga predlagajo kolegi iz SDS-a, pomeni strošek za državo v okviru 15 milijonov evrov. Seveda je amandma smiselna, če upoštevamo 2. člen Ustave. Slovenija je pravna in socialna država, pravi, in tudi po načelu socialnih države mora biti vsem ogroženim skupinam prebivalstva zagotovljen minimalni življenjski standard. S tem zakonom oziroma s tem interventnim ukrepom brez tega amandmaja prav gotovo ne bomo naredili nič oziroma zelo malo. Koliko bodo posamezne družine prejele enkratne pomoči, smo že lahko slišali. Če pa to ponovili štirikrat, lahko rečemo, da bomo najbolj socialno ogroženim vendarle nekoliko pomagali.

Naj pripomnim še to, da najbolj socialno ogroženi ne prejemajo 1.200 evrov kot nekatere romske družine in tudi ne kot azilanti 680 evrov enkratne pomoči. Prejemajo mnogo manj in njihovo življenje je že na robu socialnega dna in je že sramotno za Slovenijo.

Če upoštevamo 2. člen, mislim, da je prav, da tem ljudem pomagamo - ne enkrat, ampak toliko časa, dokler traja ta kriza, seveda na ta način naredimo njihovo življenje znosno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Pardon. Želite obrazložitev glasu? Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Obrazložitev glasu, Alenka Jeraj. Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Jaz bom seveda podprla naš amandma in podprla bom tudi zakon. Pohvalno, da ste zakon pripravili, ampak zakon govori o posebnem dodatku, ne enkratnem, tako da če bi bil namen iskren, bi lahko bil tudi večkrat poseben dodatek.

Amandma pa smo predlagali zato, ker ste nas celo lansko leto 2008 prepričevali, da je v Sloveniji toliko revščine in toliko ljudi, ki težko živijo, ki ne morejo preživeti, da smo že lani predlagali zakon o pokojninskem dodatku in dali 60 milijonov 250 tisočim upokojevcem.

Takrat ste to sicer pohvalili, ampak ni bilo dovolj, da smo dali upokojevcem, morali bi dati vsem z nižjimi dohodki, slabimi plačami in tako naprej. Zdaj vi to seveda nekoliko širite, ampak kljub temu, da širite, bodo do tega...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospa Jerajeva, vi polemizirate s drugo skupino...

ALENKA JERAJ: Saj zaključim takoj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...govorite, "vi širite" in tako naprej. Prosim, da tega ne počenjate.

ALENKA JERAJ: ...bo pol manj ljudi deležno tega, po najboljših napovedih ministra 120 tisoč.

Tako bom podprla amandma in podprla bom tudi zakon.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Obrazložitev glasu, Rudolf Petan. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik.
Spoštovani.

Jaz seveda podpiram ta amandma, še posebej zato, ker je nekaj takšnega bilo obljubljeno v koalicijski pogodbi. Koalicijska pogodba ni napisana samo za en del prebivalstva, ampak za vse Slovenke in Slovence. Pač, vlada dela za vse. Kolikor mi je znano, bi del nekega dodatka, nadomestila moral biti izplačan že januarja, zdaj pa smo že krepko pol leta mimo.

Da smo napisali tak amandma in da ga jaz podpiram, je vzrok tudi to, ker smo še pred pol leta poslušali, da je v Sloveniji strahovita revščina. Ljudje skoraj nimajo denarja za osnovne potrebščine. Zato menim, da je prav, da smo napisali amandma da 4-krat dobijo po 6,6 evrov na mesec. Bojim se, da če bo ostalo samo pri tem, da bo za položnice več, kot bodo ljudje dobili.

Poleg tega menim, da denar je, samo treba ga je dati pravi populaciji. Če lahko stečajna upraviteljica dobi 190.000 za šest mesecev, to pomeni 30.000 evrov na mesec, potem lahko tudi ljudje, tisti najbolj ogroženi, dobijo več kot 6,6 evra

na mesec. Ni nekorektno predlagati takšen amandma, nekorektno je zavajati ljudi pred volitvami. Kar je še pomembno: zdi prav se mi in vesel sem, da ste naenkrat spoznali, da v Sloveniji le ni taka revščina in da imamo dobro urejeno socialo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Petan, zopet se nanašate na drugo stran, referirate se na drugo stran. Prosim, da tega ne počnete, ni polemike.

RUDOLF PETAN: Ne morem pomagati, ker sem jaz tudi poslušal isto zadevo. Amandma bom podprl zato, ker menim, da denar je, samo pravilno ga je treba razporediti. Ne stečajnim upraviteljem 30.000 na mesec, ampak ljudem več kot 6 evrov na mesec - tistim, ki so potrebni. Amandma podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 44.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 5. členu. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je Državni zbor ob drugi obravnavi sprejel amandma k 5. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificiranega predlagatelja, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ugotavljam, da ne.

Ugotavljam, da k predlogu za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugih obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Gospod Pojbič, morali bi se oglasiti prej. Glasovanje je teklo, nismo vas opozorili. Proceduralno.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsednik. Najmanj, kar bi pričakoval, je to, da to sejo vodite v skladu s Poslovníkom. Vsaj minuto sem držal roko. Vsi tukaj so videli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani!

MARIJAN POJBIČ: Gospod predsednik, dovolite mi, to je nesramno, kar ste sedajle naredili. Ne glede na to, kdo vodi ta Državni zbor, sem prepričan, da ga mora voditi v skladu s Poslovníkom. Od vas bi pričakoval, da tudi to storite. Ker sem vas pravočasno opozoril in ste tudi ugotovili med časom glasovanja, ko ste pogledali, da sem držal roko in bi lahko glasovanje prekinili. Niste dovolili niti to, da bi lahko v imenu poslanske skupine spregovoril. Niti to. Niti vprašali niste, ali v imenu poslanske skupine, ali v lastnem imenu. Samo ste dali na glasovanje. To pa je nedopustno. To pa je kršitev Poslovníka in gospod predsednik, jaz sem zelo korekten in najmanj, kar bi pričakoval ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pojbič, prosim, da ne govorite z grožnjo in da ne grozite predsedniku Državnega zbora. Opazujte se, kako ravnate. Prosim, ne grozite.

MARIJAN POJBIČ: ... Verjetno tisti, ki poslušajo to diskusijo, zdaj ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Grožnje danes niso priljubljene. Saj veste.

MARIJAN POJBIČ: ... Glejte, gospod predsednik. Volivke in volivci, državljanke in državljani so videli mojo roko, zagotovo, ki so gledali to. Verjemite mi. To ni smešno. To je neokusno in neodgovorno. Gospod predsednik, še enkrat vas lepo prosim, da to sejo voditi v skladu s Poslovníkom. Poslovník določa, da imajo poslanci pravico povedati svoje mnenje v imenu poslanske skupine najprej, potem pa v lastnem imenu. In tega niste upošteval, zato vas lepo prosim, da se v bodoče tega držite. Zdi se mi pa zelo neodgovorno, da to stori prav predsednik Državnega zbora. To je pa res neodgovorno in skrajno, bom rekel, tudi nesramno, če si lahko privoščim ta izraz. Oprostite.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pojbič, odločno zavračam vaše navedbe, predvsem pa ton in način, kako ste izrekli opozorilo. Opozorilo zavračam, ni bilo točno, niste se javili dovolj zgodaj. Kaj je za vas minuta in kaj ni, o tem lahko razpravljamo, vendar o tem zaključujemo zadevo. Sejo vodi in tolmači Poslovník predsednik Državnega zbora. Opozarjam pa vas tudi na ton razprave v odnosu do kolegov in tudi do predsednika Državnega zbora.

Nadaljujemo s prekinjeno **14. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELNEM SUBVENCIONIRANJU POLNEGA DELOVNEGA ČASA**, nujni postopek. Nadaljujemo z drugo obravnavo. To je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 13. 7. 2009. Prehajam na odločanje o

amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS, LDS k drugemu členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in drugo obravnavo predloga v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 2. členu predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandma. Ne nameravajo.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih jih je 77, za je glasovalo 55, proti nihče.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **prekinjeno 1. točko dnevnega reda - vprašanja poslank in poslancev**. V skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanko bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jožeta Tanko v zvezi z ukrepi za zmanjševanja zaostanka za najbolj razvitimi državami. Glasujemo. Pardon. Proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, rad bi vam sporočil, da bomo pri vseh poslanskih vprašanjih obrazložili vsaj stališče v imenu poslanske skupine, morda pa tudi v imenu poslancev. Zato bi vas prosil, da tudi temu primerno se pripravite na vodenje seje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala za to koristno opozorilo, ki mi bo olajšalo delo. Nimam kaj pri tem. Prosim obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Jože Tanko, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Slovenija se je znašla v relativno težki situaciji. Prišli smo iz zelo dobre gospodarske rasti, ki je bila bistveno boljša, kot je povprečje Evropske unije, in padli smo za krepke odstotke pod tiste države, katere bi radi dohiteli. Ta padec gospodarske rasti je mnogo večji in tudi usodnejši, kot je recimo padec gospodarske rasti pri nekaterih državah, ki so vstopile v Evropsko unijo iz tako imenovanega vzhodnega bloka. Bistveno manjši padec gospodarske rasti imajo na primer Poljaki, bistveno manjši padec gospodarske rasti imajo Čehi in najbrž

ni treba posebej razlagati slovenski javnosti, da te države niso bile strukturno primerljive s Slovenijo, poslujejo pa z istim gospodarskim krogom kot Slovenija. To se pravi, da večino poslovanja opravijo z državami Evropske unije. To pomeni, da so bile te vlade mnogo bolj strukturno pripravljene na reševanje problemov, ki jih je prinesla gospodarska kriza, kot Vlada Republike Slovenije. Zato tudi odsotnost velikega števila ukrepov, ki so bili pričakovani, napovedovani, ki so bili tudi s strani opozicijskih strank predlagani in ki bi zagotovo pomenili bistveno boljše prilagoditev razmeram, ki smo jim priča. Dodatno se razmere zaostrojujejo tudi na kadrovskem področju, kajti direktorji najpomembnejših slovenskih družb, kot je recimo Nova Ljubljanska banka, Slovenske železnice, ki so bile imenovani letos v mandatu te vlade, so že po nekaj mesecih zamenjani ali pa so odstopili. Ključni gospodarski subjekti so brez kompetentnih vodstev. Vodijo jih začasni upravitelji.

V naši poslanski skupini predlagamo, da o razmerah, v katerih se je znašla Slovenija, da o tem opravimo razpravo. Jaz upam, da boste poslanci koalicijskih poslanskih skupin ta predlog podprli. Najbrž nam je vsem v interesu, da analiziramo razmere, da se o tem pogovorimo, da predvidimo, kateri ukrepi so tisti, ki bi Sloveniji pomagali, da bi gospodarsko rast dvignili, ne da bi se soočali s tem, da je naša gospodarska rast v prostem padu, kot se rad pohvali predsednik Vlade. Mislim, da smo dolžni .../Opozorilni znak za konec razprave./... tako v koaliciji kot v opoziciji storiti vse, da prosti pad zaustavimo. Še več, da vrnemo Slovenijo na tista mesta in tisto gospodarsko rast, kot smo jo že imeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franeta Cukjatija bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Boruta Miklavčiča na poslansko vprašanje Franceta Cukjatija v zvezi z izvajanjem pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS, France Cukjati. Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Vsekakor zdravstvo je pomembna dejavnost predvsem v času gospodarske krize in drugih stisk prebivalcev, ki se poglobljajo, in ob nenehnih vprašanjih, kaj načrtuje ministrstvo za preprečitev velikih negativnih posledic gospodarske krize na zdravstvo, ne dobimo nobenega odgovora. Edini odgovor, ki smo ga bili deležni, je, zmanjšana sredstva so za plače, zmanjšana sredstva za

amortizacijo, v proračunu bomo tudi slišal, da so se še dodatno zmanjšala sredstva za amortizacijo, to se pravi za obnavljanje, posodabljanje opreme v bolnišnicah. Ob vsem tem ni niti enega ukrepa, ki bi dolgoročneje za naslednje leto veljal. V letošnjem letu se bo res dalo nekako prebroditi to pomanjkanje sredstev s pozitivnim saldrom in z dobičkom, ki je nastal v prejšnjem mandatu oziroma v lanskem letu na Zavodu za zdravstveno zavarovanje, in pa z ukrepi zmanjševanja plač in amortizacije. Vendar pred nami je jesen, pred nami je naslednje leto, kaj potem. Lahko, da bodo plače popolnoma črtane, amortizacija popolnoma črtana, vendar to še ne bo dovolj verjetno. In če je potrebno neke druge ukrepe pripraviti, ki bodo veljali za naslednje leto, da ne bomo doživeli kolapsa, potem bi morali razmišljati o tem že sedaj. Jesen je pred vrati. Menim, da bi bilo to v pomoč našemu ministru, taka razprava, kjer bi razpravljali o drugih ukrepih, gospodarskih oziroma organizacijskih, tistih, ki so v domeni ministrstva. Minister sicer govori o nekih organizacijskih spremembah, kot na primer, da bo reorganizacija bolnišnic, da bo nekatere bolnišnice na periferiji ukinil in podobno. Ampak gospodje, operacija slepiča v Brežicah je cenejša kot v Kliničnem centru. In ukinjati periferne bolnišnice ne pomeni racionalizacije v zdravstvu. Pomeni dodatne nove stroške. Minister torej ni še niti enega ukrepa pokazal, čeprav sem mu nakazal že nekaj takih ukrepov, ki bi bili zelo učinkoviti, vendar jih je treba načrtovati sedaj, najkasneje v septembru, oktobru, da bi veljali za naslednje leto. Tako bi naša razprava pomagala najti rešitev in mislim, da bi bil minister zadovoljen s tako razpravo.

Mi jo bomo podprli, in prosim, da jo tudi vi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 44.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje Aleša Zalarja na poslanko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z visokimi izplačili nagrad v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani! Ekscesno visoke nagrade stečajnim upraviteljem, še posebej v zadevi Elan - Andrej Marinc, v zadevi IO Vrhnika - gospa Toševa itn., kličejo po tem, da bi moral minister za pravosodje ukrepati hitro in pravočasno in tako, da bi preprečil to zadevo. Ko smo marca meseca vložili predlog zakona o stečajih, smo ga

opozarjali, da je tista sprememba zelo pomanjkljiva, ampak takrat ni bilo odziva. Potem je sicer napovedal omejitev teh izplačil, vendar je hkrati očitno šel poziv stečajnim upraviteljem, naj hitro vložijo zahteve. In sodišča so odreagirala bliskovito. Tudi sodiščem je bilo baje naročeno, naj čim hitreje ukrepajo, da bodo stečajni upravitelji dobili te visoke nagrade. To je pohlep, to je eksces do skrajnosti in odgovor ministra ni šel v to smer. Govoril je, da imajo možnost državni pravobranilci. Naj poroča naslednjič, kaj so storili državni pravobranilci. Doslej niso ščitili javnih financ in država je v mnogih podjetjih lastnica ali v paradržavnih podjetjih solastnica, pa ni bilo nič storjenega za zavarovanje javnega interesa, še manj pa, da bi upniki, upniški odbori in delavci bili vsaj deloma poplačani. Zaradi takšnega ravnanja Ministrstva za pravosodje in ministra ter zaradi takšnega neukrepanja je treba opraviti razpravo v Državnem zboru. Ljudje pričakujejo, upniki, delavci, ki so opeharjeni, to pričakujejo, in upam, da boste zato pritisnili tipko "za". Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marijana Bezjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarstvo dr. Mateja Lahovnika na poslansko vprašanje Marijana Bezjaka v zvezi s pomočjo podjetjem v težavah. Proceduralno, gospod Rožej, prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Nisem prepričan, da so izpolnjeni poslovniki pogoji za to, da bi sploh glasovali o tem sklepu. Kolega Bezjak je vprašal ministra Lahovnika, kar ga je želel vprašati, tako kot je na podlagi 246. člena našega poslovnika tudi mogoče. Takratni predsedujoči, podpredsednik, gospod Cukjati, pa tudi na dopolnilno vprašanje kolega poslanca ni omogočil ministru za gospodarstvo, da bi odgovoril. Drugi del odgovora ministru ni bil omogočen. Sam sem večni optimist in verjamem, da bi morda minister glede na svoje argumente in prepričljivost ter glede na kognitivne sposobnosti kolega Bezjaka vseeno le-tega prepričal v popolnost svojega odgovora. In kolega Bezjak ne bi zahteval tega, kar je zahteval v skladu z drugim odstavkom tega 246. člena poslovnika. Zavedam se, da ta 246. člen nikjer ne govori o tem, da bi poslanec moral najprej izčrpati vse ostale možnosti, vseeno pa sem prepričan, da ob smiselnem tolmačenju tega Poslovnika to današnje glasovanje ni potrebno. Mogoče bi dali gospodu ministru priložnost na naslednji seji,

da odgovori na drugo polovico vprašanja in bi videli, ali bo ta odgovor zadovoljil kolega Bezjaka ali ne.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Rožej. Jaz vas še naprej vzbuja v prepričanju, da še naprej ostanite optimist, vendar je odločil predsedujoči tako, kot je odločil. Zato bomo morali glasovati o predlogu sklepa, kot je tu zapisan.

Glasujemo. Ja, se ni javil. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Nikoli ne pozivamo k obrazložitvi glasu in pričakujemo, da se tisti, ki to želijo, pravočasno najavijo in tako, da jih lahko vidimo in pozovemo k temu.

V zvezi s predlogom poslanke Alenke Jeraj bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji zadevi opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal na poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi z nalogami skupine za boj proti organiziranemu kriminalu.

Obrazložitev glasu, Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Jaz sem ministrico vprašala, kakšna so pooblastila in kakšne naloge opravlja skupina za organizirani kriminal oziroma oddelek za boj proti organiziranemu kriminalu. Ministrica je pojasnila, da načrtujejo, usmerjajo, nadzorujejo in neposredno izvajajo kriminalistično preiskovanje na področju organizirane kriminalitete, predvsem pa na področju prepovedanih drog, ekstremnega nasilja in kriminalnih združb ter izvajajo druge naloge na podlagi zakonov, podzakonskih predpisov ali odredbe predstojnika.

Mene je zanimalo, pod katero od teh kategorij sodi zaslišanje, ki je 2. julija potekalo zaradi suma storitve kaznivega dejanja izdaje tajnih podatkov in ga je opravil vodja skupine za organizirani kriminal, in ob tem še, ali ministrica meni, da je opozicija na splošno za njo organiziran kriminal, smo mi morda kakšna organizirana kriminalna združba, ki jo morajo ti preiskovati. In ministrica mi je pojasnila, da je primer obravnaval oddelek za organizirani kriminal vendar to ne pomeni, da gre za sum kaznivega dejanja s področja organizirane kriminalitete in da so na raznih policijskih upravah ustanovljeni oddelki za takšen kriminal. Pojasnila je tudi, da smo pred zakonom vsi enaki, ne glede na to, ali gre za ministre te vlade ali gre za ministre prejšnje vlade ali za starše katerega od ministrov te vlade. In če je tako, danes smo ves dan govorili o gospodu Golobiču, veliko je bilo danes podanih navedb suma različnih kaznivih dejanj, ki bi vse ali

pa veliko teh sodilo pod okrilje posebnega oddelka za organizirani kriminal. In če bi nam ministrica danes prisluhnila, bi najbrž lažje našla dovolj dela za to skupino oziroma za ta oddelek.

Zato predlagam, da o njenem odgovoru opravimo razpravo in ji damo nekaj tem, ki jih bo lahko obravnavala komisija oziroma skupina za organizirani kriminal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Srečka Prijatelja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal na poslansko vprašanje Srečka Prijatelja v zvezi s postopkom preiskave o družbi Splošna plovba, d.o.o.. Gospod Prijatelj, želite obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, predsednik.

Spoštovane kolegice in kolegi! Slovenija ni več pomorska država, odkar smo v roke tujcu predali Splošno plovbo. In Splošno plovbo smo podali na nezakonit način, brezplačno, v nasprotju z Zakonom o javnih financah kar z nekim sklepom, ki ga je sprejela Vlada pod "strogo zaupno", v nasprotju, kot veleva to Zakon o javnih financah, torej neodplačno Sodu, ki pa je pod pretvezo, da bo zagotovil denar za žrtve vojnega nasilja, to brez predhodne ocene vrednosti podjetja prodal tujcu. Zgodilo se ni nič, čeprav je kršitev prijavljena. Isti dan, ko je Vlada sprejela sklep, je takratni minister poklical notarsko in so to v svoji pisarni brezplačno oziroma neodplačno prenesli na Sod.

Ker je kršitev evidentna, je bila o tem obveščena tudi državna tožilka Barbara Brezigar, ki na to zadevo ni reagirala. Sicer imam neko zagotovilo ministrice, ki je na nek način zagotovila, da bo preiskavo vodila odslej generalna policijska uprava, ne policijska enota v Ljubljani. Imam tudi zagotovilo, da se bodo posvetovali z Računskim sodiščem, ki edini resno dela na tem. Kosova komisija je ugotovila, da ta denar sploh ni bil nakazan za žrtve vojnega nasilja oziroma da tega denarja sploh nikoli ni bilo.

Govorimo o največjem oškodovanju državnega premoženja na Primorskem. Predhodno je država sanirala to podjetje s posebnim zakonom in v to podjetje namenila 75 milijonov dolarjev. Sanirano podjetje smo dejansko nekomu podarili. Ker gre tudi za bistveno kršitev delovnopravne zakonodaje, naj vas opozorim, da niti eden slovenski pomorščak ni več zaposlen skoraj na Splošni plovbi, kajti novi lastnik, gospod Peter Döhle, je vse pomorščake, mornarje, kakor tudi oficirje in

kapetane dejansko zmetal na kopno. Bolj všečni so mu Korejci, Singapurci, Tajvanci in tako naprej.

Mislim, da je potrebno in Slovenska nacionalna stranka je prepričana, da se v tem Državnem zboru opravi razširjena razprava o tem, preden predamo obsežno gradivo na mednarodna sodišča. O tem namreč ni dvoma, da bomo to morali storiti, ker je v to zadevo vpleteno tudi koprsko sodišče. Pravni zastopnik gospoda Döhleja je gospod Velkavrh .../Opozorilni znak za konec razprave./... Jožica Velkavrh je pa predsednica koprskega sodišča, potem morate vedeti, kako potekajo pritožbe. Razprava o tem je nujna.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 37.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Petra Verliča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: "Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za promet dr. Patricka Vlačila na poslansko vprašanje dr. Petra Verliča v zvezi z vožnjo s službenim vozilom s prižganimi modrimi lučmi."

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Peter Verlič. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa za besedo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

DR. PETER VERLIČ: Ministra za promet sem povprašal po verodostojnosti njegovega obnašanja, ko se je z modrimi lučmi s službenim vozilom protizakonito peljal po odstavnem pasu avtoceste. Po verodostojnosti sem ga vprašal zaradi tega, ker je kot minister za promet objektivno najbolj odgovoren za prometno varnost.

Prometna varnost se je iz resorja Ministrstva za notranje zadeve preselila v resor Ministrstva za promet ravno zato, da bi udeležence v prometu opozorili na to, kako pomembno je, da se vsi držimo prometnih predpisov. In prvi, ki je najbolj odgovoren, je ravno minister za promet. Mi lahko vsi, ko se vozimo po naših cestah, gledamo opozorila z velikih jumbo plakatov, kjer nas minister za promet vse opozarja, da hitrost ubija, da škodi zdravju in tako naprej. Ministra sem zato tudi, da zaščiti svojo osebno integriteto, povprašal, ali je zmožel vsaj toliko poguma in ponudil predsedniku Vlade svoj odstop. Težko je voditi resor, če si neverodostojen. Težko je pojasniti udeležencem v prometu, kako to, da moraš spoštovati vse prometne predpise, da ne smeš delati prekrškov. Minister za promet, ki je za to odgovoren, pa pravi, priznam, napravil sem napako.

V tej vladi so sedaj kršenja predpisov postale napake. Kako sedaj mladim razložiti, da minister lahko vozi protizakonito z modrimi lučmi, pri tem pa je seveda za vse kriv šofer. Vemo, da se ni mudilo vozniku službenega vozila, mudilo se je ministru za promet.

Predlagam, da opravimo širšo razpravo o odgovornosti ministra za promet in o tem, v kakšni luči se nam Vlada preko takih ministrov kaže, in kako to, da ne zmorejo niti toliko poguma, da bi ponudili svoj odstop. Opravimo to razpravo tu v Državnem zboru.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 49.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **9. točko dnevnega reda - obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, skrajšani postopek.**

Nadaljujemo z drugo obravnavo ter odločanjem o vloženih amandmajih.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Opozarjam, če bo ta amandma sprejet, postane amandma pod številko 2 brezpredmeten. Amandma je povezan tudi z amandmajem Poslanske skupine SDS k 10. členu. Če amandma Poslanske skupine SDS k 1. členu ne bo sprejet, bo amandma iste poslanske skupine k 10. členu brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 47.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SNS k 1. členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, Bogdan Barovič, prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Gospod predsednik, rekli ste k 1. členu - ja, k prvemu, to je drugi amandma. Hvala.

Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, predlaga Slovenska nacionalna stranka, da svet javne poklicne oziroma strokovne šole, gimnazije in javnega dijaškega doma sestavljajo: trije predstavniki ustanovitelja, pet predstavnikov delavcev, trije predstavniki staršev in dva predstavnika dijakov, ki morata biti stara najmanj 18 let ali dopolniti 18 let v tekočem letu izvolitve.

Ne gre, kolegice in kolegi, za to, da ne bi zaupali v odgovornost mladih ljudi, ki je pač različna, ne glede na starost, različna od vzgoje, različna od vsega. Vendar se moramo zavedati, da gre za veliko odgovornost, za katero

ocenjujemo, da tudi v primerjavi z ostalimi zakoni, ki imajo neko določilo polnoletnosti z 18. letom starosti, da bi morali upoštevati takšna določila tudi pri Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Še enkrat pravim, spoštujem in rad imam vse mlade, toda pri takšnih odgovornih odločitvah je prav, da sodelujejo tisti, ki izpolnjujejo polnoletnost, ki je opredeljena v številnih drugih zakonih, v vozniškem dovoljenju in tako naprej, torej 18 let. Ocenjujem, da bi bilo prav in pošteno, da bi ta drugi amandma k 1. členu, ki ga predlaga Slovenska nacionalna stranka, tudi sprejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Socialni demokrati bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja podprli v celoti in hkrati podprli tudi amandmaje k 7., 8., 9.a in 9.b členu, ker so to amandmaji, ki so nastali tudi na podlagi priporočila Zakonodajno-pravne službe in tako dopolnjujemo in izčiščujemo dopolnjeno besedilo zakona, kakor ga je pripravil odbor.

Predlaganega amandmaja, ki ga je vložila Slovenska nacionalna stranka, pa ne bomo podprli iz preprostega razloga - zagovarjamo tezo, da je participacija dijakov v svetih šol nujno potrebna in da je nesmiselno postavljati starostno mejo, ker bi s tem možnost participacije omejili. Poglejte, kolikšen del dijakov bi sploh imel možnost sodelovati in koliko časa, glede na to, kdaj zapolnijo 18 let. Poleg tega starostna meja tudi ni zagotovilo tudi siceršnjih drugih kakovostnih premikov, ki jih sodelovanje dijakov v svetu šole lahko prinese. Nas pa veseli po drugi strani, da so predstavniki Slovenske nacionalne stranke sledili vsaj tistemu delu zakona, ki govori o sodelovanju petih zaposlenih v svetih zavodov.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Bogdan Barovič.

Prosim, ampak brez polemik.

.../Smeh v dvorani./...

BOGDAN BAROVIČ: Zdaj ste pa res rekli tistemu, ki po navadi tega nikoli ne počne. .../Smeh v dvorani./... ampak nič hudega.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani! Mir v dvorani!

BOGDAN BAROVIČ: Rad bi vas opozoril, da pravni red Republike Slovenije določa, da ima vsak državljan polno

opravilno sposobnost z dopolnjenim 18 letom. Pravni red Republike Slovenije - vsak državljan ima opravilno sposobnost z 18. letom. Če to ne pomeni dovolj, zakaj ta amandma, potem je res škoda tudi teh dveh minut in tistih nekaj sekund za vaše opozorilo.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 7, proti 68.

(Za je glasovalo 7.) (Proti 68.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 5. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani.

Ta amandma predvideva 100% financiranje stroškov šolanja otroka iz socialno šibke družine, ne glede na šolo, ki jo obiskuje, in s tem bi omogočili dejansko možnost izbire tudi manj premožnim staršem. Pravica staršev do izbire vzgoje in izobraževanja je namreč ustavna pravica in jo kot temeljno človekovo pravico po 15. členu Ustave ni dopustno z ničemer omejevati, seveda tudi ne s premoženjskim statusom staršev.

Kakšno je danes stanje, najbolje priča podatek, da Waldorfsko šolo v Ljubljani kot zasebno šolo 100% financiramo iz javnih sredstev, otroci, ki pa v Mariboru obiskujejo isto Waldorfsko šolo, so pa 85% financirani iz javnih sredstev, kar pomeni, da je s tega vidika otrok v Mariboru 15% manj vreden, kot je v Ljubljani, kar je človeško nesprejemljivo in tudi očitna kršitev ustavnega načela enakosti pred zakonom. Vendar, žal o njej Ustavno sodišče kot veste noče odločati.

Poleg tega tudi Evropska unija opozarja, da bi morala Slovenija vsestransko krepiti tudi zasebno šolstvo, ki je danes na zanemarljivih 2%, ker samo to omogoča zdravo konkurenčnost in razvoj tudi z bolj pogumnim uvajanjem novih metod in pa programov, ki kasneje obogatijo tudi javno šolstvo. Prav Waldorfska šola in matematika sta za to najboljši dokaz. Amandma SDS bi torej le omogočil dejansko možnost uresničevanja ustavne pravice do izbire vzgoje in izobraževanja vsem staršem in vsem otrokom, ne glede na njihov premoženjski status, ne glede na njihovo premožnost, kar je vendar tudi edino skladno z načelom in vrednoto pravičnosti, ki jo tudi sam dosledno zagovarjam, je pa tudi ena temeljnih vrednot SDS. Če bo kdo glasoval proti temu amandmaju, bo s tem samo dokazal, da objektivno podpira elitizem, kar pomeni, da so nekatere šole dosegljive samo tistim z višjimi dohodki in bo s tem pokazal, da je tudi neevropski in socialno brezčuten in upam, da takšnih med nami ni. Poleg tega bi s tem

ideologijo postavil pred spoštovanje mednarodnih aktov o spoštovanju človekovih pravic in pa zaščiti mladih, ki vse po vrsti postavljajo prav svobodno izbiro, neovirano izbiro do vzgoje in izobraževanja kot temeljno človekovo pravico.

V SDS človekove pravice dosledno spoštujemo in bomo zato ta amandma tudi enotno podprli. O evropski ali protievropski usmeritvi drugih strank, njihovi doslednosti ali pa spoštovanju človekovih in ustavnih pravic in konec koncev tudi o njihovi socialni občutljivosti ali brezčutnosti, če bodo glasovali proti, pa bo pričal izpisek glasovanja o tem amandmaju.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 81, za je glasovalo 34, proti 47.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. členu. Glasujemo. Navzočih je 78, za je glasovalo 60, proti 2.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o prvem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 8. členu. Glasujemo. Navzočih je 79, za je glasovalo 53, proti 2.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 8. členu. Glasujemo. Navzočih je 77, za je glasovalo 32, proti 42.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje poslanske skupine SD, Zares, DeSUS in LDS k 9.a členu. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 9.b členu. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

O amandmaju k 10. členu ne bomo glasovali, je brezpredmeten, kar sem povedal že na začetku. Zato smo končali z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 7., 8., 9.a in 9.b členu dopolnjenega predloga zakona.

Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje. (Ne želijo.) Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba

oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Gospod Menih, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem! Nesprejemljivo je, da so občine kot ustanoviteljice šol in plačnik materialnih stroškov: prevozi, investicije, nadstandard, plače, ki jih ministrstvo ne prizna, izključene iz spreminjanja zakonodaje s področja vzgoje in izobraževanja oziroma niso bile pozvane, da podajo svoje mnenje o noveli zakona. S predlogom novele ZOFVI, gre za neposreden poseg v položaj lokalnih skupnosti, ki se jih v danem primeru znižuje in tako poslabšuje njihov položaj v celotnem procesu. To je skrajno nenavadna okoliščina, kajti potrebno je opozoriti, da so po drugi strani občine po zakonu ustanovitelji, torej tudi plačniki, obenem pa se jim, ne da bi jih kakorkoli formalno vprašali, jemljejo njihove pravice in poslabšuje njihov položaj. S spremembo odlokov o ustanovitvi šol in vrtcev bodo nastali stroški. In kdo jih bo plačal? Zopet občine. Mi bomo ta zakon zavrnil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 31.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **10. točko dnevnega reda - obravnavo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu v okviru skrajšanega postopka**. Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu. Prosim. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Amandma k 6. členu smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vložili preprosto zato, ker se v dikciji prvega odstavka tekst, ki je napisan, seveda je napisan na splošno, napisan je tako, da za uporabo javne železniške infrastrukture prevoznik plačuje uporabnino. Seveda mora prevoznik plačevati uporabnino, vendar komu jo mora plačati? Plačati jo mora upravljavcu. In to besedico dodajamo. Ampak ne dodajamo je samo zato, da je tekst jasan in nedvoumen. Dodajamo jo tudi zato, ker točno tako zahteva tudi 7. člen direktive 2001/14, kjer piše, da mora prevoznik plačati upravljavcu uporabnino. Zakaj pa je ta besedica izpuščena, tako kot se bo potem videlo v ostalih dveh amandmajih? Ker s tem zakonom ne implementirate pravnega reda,

ki ga zahteva evropski pravni red, ampak delate nekaj, kar je v nasprotju z evropsko direktivo. Uporabnine, ki so prihodek upravljalca - in tega statusa niste spremenili, to so še vedno Slovenske železnice - sedaj prenašate na agencijo in to je proti veljavni direktivi Evropske unije. In še enkrat. Če boste ta amandma podprli, potem bomo imeli usklajeno z evropskim pravnim redom, sicer pa ne. Sicer pa bo ta zakon zavrnila Evropska komisija. Zato predlagam, da ta amandma podpremo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 12. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Meni je žal, da prejšnjega amandmaja niste podprli. S tem se pričinja tisti prvi korak razbijanja Slovenskih železnic...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega dr. Verlič, obrazložitev amandmaja k 12. členu.

DR. PETER VERLIČ: ... bom obrazložil.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Komentarja k prejšnjemu amandmaju vam ne bom dovolil...

DR. PETER VERLIČ: ...zato ker se navezuje...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu o amandmaju k 12. členu...

DR. PETER VERLIČ: ... k 12. členu, določanje uporabnine je pristojnost agencije. To, kar smo mi predlagali, vi pa v ta pojem s tem amandmajem vključujete še pojem zaračunavanja uporabnine. Tega ni v nobeni dikciji evropske direktive. To je vaš izum. Zaračunavati agencija uporabnine skladno z evropsko direktivo ne more, kajti lahko se uporabnina samo pobira in obračunava. In to dela upravljavec.

Predlagam, da ta amandma Slovenske demokratske stranke podprete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Janko Veber.

JANKO VEBER: Želim poudariti tudi, da Evropska komisija izrecno prepoveduje, da Slovenske železnice, ker so enoten

sistem, pobirajo in zaračunavajo uporabnino od drugih operaterjev. Če bi bili amandmaji SDS sprejeti, bi prišlo do resnih težav. In ko bi morali odpreti trg tudi za javni potniški promet, tudi za druge operaterje, bi zakon bil resnično neuskklajen z zahtevami Evropske komisije. Zato je treba te amandmaje, vse tri, izrecno zavrniti, če želimo vpeljati direktivo Evropske unije za prosti trg na javnem potniškem prometu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 48.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 16. členu. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

S tem amandmajem predlagamo, da se ta člen črta. S tem amandmajem se uveljavlja točno to, kar sem povedal v obrazložitvi k prejšnjemu amandmaju. Delavce, programsko opremo, ljudi, ki morajo izvajati vozni red, se prenaša na agencijo. Slovenske železnice zdaj po novem s tem, če se ta amandma podpre, ostajajo brez ključnega kadrovskega osebja. Prenša se na Agencijo za železniški promet. In to ni skladno s sprejeto direktivo. Še enkrat poudarjam, ne gre kaj hoče in želi komisija, pomembno je tisto, kar piše v direktivi. In če boste ta amandma zavrnili, potem ste začeli z razbijanjem Slovenskih železnic.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 48.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 25.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem s to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 11. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa, skrajšani postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Proceduralno, gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Saj bom kratek. Sedaj, ko je ura skoraj polnoč je čas za analizo dneva. Jaz ugotavljam, da so bile na tej seji Državnega zbora sprejeti le tisti predlogi opozicije...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Tanko, to ni proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: ... za katere ni bilo izvedeno glasovanje. Se pravi, to sta bili dve preiskovalni komisiji. Predlagam, spoštovani predsednik, da preverite s svojimi službami, ali je možno, da se vlagajo, da opozicija in tudi SDS vlaga zakone tudi v obliki zahtevka za preiskovalno komisijo. Odgovor pričakujem do zaključka izredne seje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Odgovora na to vprašanje ne boste prejeli do zaključka ne redne in ne izredne seje, ne te in ne naslednjih izrednih sej.

Nadaljujemo s **prekinjeno 12. točko dnevnega reda - to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, po skrajšanem postopku.** Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem 8. sejo zbora, ki smo jo končali še 15. julija. Hvala lepa, lep pozdrav. Vidimo se jutri zjutraj. Hvala.

(Seja je bila zaključena 15. julija 2009 ob 23.56.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
29. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	2
Potrditev izvolitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, EPA 465-V, EPA 496-V.....	3
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 454-V.....	3
Obravnavanje obvestila Okrožnega državnega tožilstva na Ptuj v zvezi z vloženo obtožbo zoper poslanca Državnega zbora, EPA 479-V.....	4
Predlog predsednika Republike Slovenije za izvolitev kandidatke za nacionalno predstavnico v Eurojust, EPA 482-V..	4
DR. ERIK KERŠEVAN.....	4
DR. ERIK KERŠEVAN.....	5
JOŽE TANKO.....	5
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DODATNEM DAVKU OD DOHODKOV ČLANOV POSLOVODSTEV IN NADZORNIH ORGANOV V ČASU FINANČNE IN GOSPODARSKE KRIZE (ZDDDČPNO), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 317-V.....	8
VILI TROFENIK.....	8
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	9
MAG. HELENA KAMNAR.....	10
VILI TROFENIK.....	11
VILI REZMAN.....	11
BOGDAN BAROVIČ.....	12
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	13
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	14
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	14
MAG. BORUT SAJOVIC.....	14
MAG. BORUT SAJOVIC.....	16
BREDA PEČAN.....	16
RADO LIKAR.....	17
JOŽEF JEROVŠEK.....	18
JOŽEF JEROVŠEK.....	19
VILI TROFENIK.....	19
RADO LIKAR.....	22
VILI REZMAN.....	22
BOGDAN BAROVIČ.....	23
ANTON ANDERLIČ.....	25
VILI TROFENIK.....	26
MIRO PETEK.....	28
VILI REZMAN.....	28
MAG. BORUT SAJOVIC.....	29
BOGDAN BAROVIČ.....	30
RUDOLF PETAN.....	30
RADO LIKAR.....	33
BOGDAN BAROVIČ.....	33
MIRAN GYÖREK.....	34
MAG. HELENA KAMNAR.....	35

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O HIPOTEKARNI IN KOMUNALNI OBVEZNICI (ZHKO-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 355-V.....	36
MAG. HELENA KAMNAR.....	36
VILI REZMAN.....	37
BOGDAN BAROVIČ.....	38
MAG. BORUT SAJOVIC.....	38
BOGDAN ČEPIČ.....	39
RADO LIKAR.....	40
VILI TROFENIK.....	41
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH IN SISTEMIH (ZPlaSS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 381-V.....	42
MAG. HELENA KAMNAR.....	42
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	43
BOGDAN BAROVIČ.....	44
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	45
MAG. BORUT SAJOVIC.....	45
RENATA BRUNSKOLE.....	47
RADO LIKAR.....	48
JOŠKO GODEC.....	48
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRJIH (ZNVP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 273-V.....	49
MAG. HELENA KAMNAR.....	49
RADO LIKAR.....	49
MAG. BORUT SAJOVIC.....	50
BOGDAN ČEPIČ.....	51
RADO LIKAR.....	51
FRANC JURŠA.....	51
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 371-V.....	52
RADO LIKAR.....	52
RADO LIKAR.....	52
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	54
MAG. BORUT SAJOVIC.....	55
BREDA PEČAN.....	56
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DRUŽBAH TVEGANEGA KAPITALA (ZDTK-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 459-V.....	58
MAG. DARJA RADIĆ.....	59
VILI REZMAN.....	59
MATJAŽ HAN.....	60
VILI REZMAN.....	61
BOGDAN BAROVIČ.....	62
JAKOB PRESEČNIK.....	64
MAG. BORUT SAJOVIC.....	64
BOGDAN BAROVIČ.....	66
MAG. DARJA RADIĆ.....	67
JOŽE TANKO.....	67

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PRAVICI DO PLAČILA PRISPEVKA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE SAMOZAPOSLLENIM V DOMAČI IN UMETNOSTNI OBRTI (ZPPPSZS), PRVA OBRAVNAVA, EPA 442-V.....	68
JOŽE TANKO.....	68
MAG. DARJA RADIĆ.....	70
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	71
MIRAN GYÖREK.....	71
JAKOB PRESEČNIK.....	72
MAG. BORUT SAJOVIC.....	74
ANTON KAMPUŠ.....	75
JOŽE TANKO.....	76
FRANCI KEK.....	79
FRANCI KEK.....	79
SILVEN MAJHENIČ.....	79
MIRAN GYÖREK.....	80
MAG. MAJDA POTRATA.....	80
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	82
ALENKA JERAJ.....	83
JAKOB PRESEČNIK.....	84
DANIJEL KRIVEC.....	85
ANTON KAMPUŠ.....	86
MAG. DARJA RADIĆ.....	87
JOŽE TANKO.....	88
MIROSLAV KLUN.....	91
BREDA PEČAN.....	92
RUDOLF PETAN.....	93
FRANCO JURI.....	95
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O JAMSTVENI SHEMA REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJShemRS-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 426-V.....	96
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	96
MAG. HELENA KAMNAR.....	98
FRANC JURŠA.....	98
BOGDAN BAROVIČ.....	99
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	103
MAG. BORUT SAJOVIC.....	104
BOGDAN ČEPIČ.....	106
ZVONKO ČERNAČ.....	108
SILVEN MAJHENIČ.....	111
RADO LIKAR.....	112
SREČKO PRIJATELJ.....	113
GVIDO KRES.....	114
RENATA BRUNSKOLE.....	114
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	117
RENATA BRUNSKOLE.....	120
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	120
BREDA PEČAN.....	121
MARJAN BEZJAK.....	122
MIRKO BRULC.....	124
FRANC BOGOVIČ.....	125
ZVONKO ČERNAČ.....	126

MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	128
JOŽE TANKO.....	129
RUDOLF PETAN.....	130
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 433-V.....	132
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	132
MAG. HELENA KAMNAR.....	133
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	135
BOGDAN BAROVIČ.....	136
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	139
MAG. BORUT SAJOVIC.....	139
RENATA BRUNSKOLE.....	141
MARJAN BEZJAK.....	143
ZVONKO ČERNAČ.....	143
MIRAN GYÖREK.....	145
RADO LIKAR.....	145
SILVEN MAJHENIČ.....	146
MARJAN BEZJAK.....	147
IVAN GRILL.....	147
MIROSLAV KLUN.....	149
ALENKA JERAJ.....	150
JOŽE TANKO.....	151
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	153
MIROSLAV KLUN.....	155
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	155
RUDOLF PETAN.....	156
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 432-V... ..	158
JOŽE TANKO.....	158
MIRAN GYÖREK.....	160
FRANC BOGOVIČ.....	161
MAG. BORUT SAJOVIC.....	163
JANKO VEBER.....	165
MARIJAN POJBIČ.....	166
FRANC JURŠA.....	167
JOŽE TANKO.....	168
JOŽE TANKO.....	168
MAG. BORUT SAJOVIC.....	170
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	170
JAKOB PRESEČNIK.....	172
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	173
ALAN BUKOVNIK.....	174
RADO LIKAR.....	175
BREDA PEČAN.....	175
JOŽE TANKO.....	177
BREDA PEČAN.....	179
JOŽE TANKO.....	179
JOŽE TANKO.....	179
IVAN GRILL.....	179
MIRKO BRULC.....	181

JANKO VEBER.....	181
JOŽE TANKO.....	182
JANKO VEBER.....	186
JANKO VEBER.....	186
JANKO VEBER.....	187
JANKO VEBER.....	187
JANKO VEBER.....	187
SONJA BUKOVEC.....	187
BOGDAN BAROVIČ.....	188
BOGDAN BAROVIČ.....	188
FRANC JURŠA.....	189
JOŽE TANKO.....	190
RADO LIKAR.....	191
FRANC JURŠA.....	192
JOŽE TANKO.....	193
BOGDAN BAROVIČ.....	193
JAKOB PRESEČNIK.....	194
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 341-V.....	195
KATARINA KRESAL.....	195
DR. VINKO GORENAK.....	196
GVIDO KRES.....	196
ANTON ANDERLIČ.....	198
MAG. VASJA KLAVORA.....	198
MIRAN POTRČ.....	198
JOŽEF JEROVŠEK.....	199
FRANCI KEK.....	200
ANTON URH.....	201
SILVEN MAJHENIČ.....	202
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRUŠTVIH (ZDru-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 365-V.....	203
KATARINA KRESAL.....	203
DR. VINKO GORENAK.....	204
ANTON ANDERLIČ.....	205
ROBERTO BATTELLI.....	206
BOGDAN ČEPIČ.....	207
ALENKA JERAJ.....	207
FRANCI KEK.....	208
ANTON URH.....	209
SREČKO PRIJATELJ.....	209
GVIDO KRES.....	210
ANTON ANDERLIČ.....	211
BREDA PEČAN.....	212
SREČKO PRIJATELJ.....	214
SREČKO PRIJATELJ.....	214
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	214
ALENKA JERAJ.....	215
SREČKO PRIJATELJ.....	216
SREČKO PRIJATELJ.....	216

ANTON ANDERLIČ.....	217
MIRAN POTRČ.....	218
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	219
ANTON ANDERLIČ.....	220
ROBERTO BATTELLI.....	220
MARIJAN KRIŽMAN.....	220
MARIJAN KRIŽMAN.....	221
FRANCI KEK.....	221
SREČKO PRIJATELJ.....	221
BREDA PEČAN.....	222
ROBERTO BATTELLI.....	223
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POSEBNEM DODATKU ZA SOCIALNO OGROŽENE (ZPDSO), NUJNI POSTOPEK, EPA 457-V.....	223
DR. IVAN SVETLIK.....	224
MARIJAN KRIŽMAN.....	225
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	226
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	227
VITO ROŽEJ.....	228
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	230
SREČKO PRIJATELJ.....	230
JANEZ RIBIČ.....	231
LJUBO GERMIČ.....	232
DR. VINKO GORENAK.....	234
MARIJAN POJBIČ.....	235
DR. IVAN SVETLIK.....	237
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	238
MAG. ANDREJA RIHTER.....	239
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	239
MAG. MAJDA POTRATA.....	241
MAG. MAJDA POTRATA.....	241
MARIJAN POJBIČ.....	242
MARIJAN POJBIČ.....	243
MARIJAN POJBIČ.....	243
MARIJAN POJBIČ.....	243
MARIJAN POJBIČ.....	243
ALENKA JERAJ.....	243
MIRO PETEK.....	244
MAG. MAJDA POTRATA.....	245
MIRO PETEK.....	246
MARIJAN POJBIČ.....	247
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	248
JOŽEF JEROVŠEK.....	249
JOŽEF JEROVŠEK.....	250
LJUBO GERMIČ.....	250
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	252
RUDOLF PETAN.....	253
DR. IVAN SVETLIK.....	255
MAG. BORUT SAJOVIC.....	256
MIRKO BRULC.....	256
SREČKO PRIJATELJ.....	258

14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELNEM SUBVENCIONIRANJU POLNEGA DELOVNEGA ČASA (ZDSPDČ-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 458-V.....	260
DR. IVAN SVETLIK.....	260
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	261
ALENKA JERAJ.....	262
VITO ROŽEJ.....	263
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	264
SREČKO PRIJATELJ.....	264
JANEZ RIBIČ.....	265
LJUBO GERMIC.....	266
ANDREJ MAGAJNA.....	267
DR. IVAN SVETLIK.....	268
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	269
JOŽE TANKO.....	270
MIRAN POTRČ.....	271
BORUT PAHOR.....	271
JOŽE TANKO.....	272
BORUT PAHOR.....	273
JOŽE TANKO.....	273
MIRAN POTRČ.....	274
BOGDAN BAROVIČ.....	274
BORUT PAHOR.....	275
BOGDAN BAROVIČ.....	276
BORUT PAHOR.....	277
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	277
BORUT PAHOR.....	278
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	279
BORUT PAHOR.....	280
MIRO PETEK.....	281
JOŽE TANKO.....	282
DR. IVAN SVETLIK.....	283
DR. IVAN SVETLIK.....	284
FRANCE CUKJATI.....	285
BORUT MIKLAVČIČ.....	286
FRANCE CUKJATI.....	287
BORUT MIKLAVČIČ.....	287
FRANCE CUKJATI.....	288
MIRAN GYÖREK.....	288
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	289
MIRAN GYÖREK.....	291
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	291
MIRAN GYÖREK.....	292
MIRAN GYÖREK.....	292
MAG. MAJDA POTRATA.....	292
MIRAN POTRČ.....	293
DR. IGOR LUKŠIČ.....	293
MAG. MAJDA POTRATA.....	294
DR. IGOR LUKŠIČ.....	294
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	295
BOGDAN BAROVIČ.....	296

DR. MATEJ LAHOVNIK.....	297
FRANCE CUKJATI.....	297
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	297
BOGDAN ČEPIČ.....	299
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	299
FRANCE CUKJATI.....	300
MIRO PETEK.....	300
FRANC BOGOVIČ.....	301
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER.....	302
FRANC BOGOVIČ.....	304
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER.....	305
FRANCI KEK.....	306
FRANCE CUKJATI.....	306
DR. PATRICK VLAČIČ.....	306
FRANCI KEK.....	307
DR. PATRICK VLAČIČ.....	307
JOŽEF JEROVŠEK.....	307
ALEŠ ZALAR.....	308
JOŽEF JEROVŠEK.....	309
ALEŠ ZALAR.....	310
JOŽEF JEROVŠEK.....	311
JOŽEF JEROVŠEK.....	311
MARJAN BEZJAK.....	311
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	312
MARJAN BEZJAK.....	313
SAMO BEVK.....	314
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	314
ALENKA JERAJ.....	315
KATARINA KRESAL.....	315
ALENKA JERAJ.....	315
KATARINA KRESAL.....	316
ALENKA JERAJ.....	317
SREČKO PRIJATELJ.....	317
KATARINA KRESAL.....	318
SREČKO PRIJATELJ.....	319
KATARINA KRESAL.....	319
SREČKO PRIJATELJ.....	320
FRANC JURŠA.....	321
FRANC JURŠA.....	322
GVIDO KRES.....	322
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	323
GVIDO KRES.....	324
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	324
RENATA BRUNSKOLE.....	324
RENATA BRUNSKOLE.....	324
RENATA BRUNSKOLE.....	325
DR. IGOR LUKŠIČ.....	325
RENATA BRUNSKOLE.....	326
DR. IGOR LUKŠIČ.....	326
DANIJEL KRIVEC.....	327
KATARINA KRESAL.....	327

DANIJEL KRIVEC	328
KATARINA KRESAL	329
DR. PETER VERLIČ	329
DR. PATRICK VLAČIČ	330
DR. PETER VERLIČ	331
RUDOLF PETAN	331
KATARINA KRESAL	332
RUDOLF PETAN	333
KATARINA KRESAL	334
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	335
DR. PATRICK VLAČIČ	335
ROBERT HROVAT	337
DR. LJUBICA JELUŠIČ	338
ROBERT HROVAT	339
DR. LJUBICA JELUŠIČ	340
DARKO MENIH	341
KATARINA KRESAL	341
DARKO MENIH	342
KATARINA KRESAL	342
DR. VINKO GORENAK	342
KARL VIKTOR ERJAVEC	343
DR. VINKO GORENAK	344
KARL VIKTOR ERJAVEC	345
RADO LIKAR	345
RADO LIKAR	345
SILVEN MAJHENIČ	346
KATARINA KRESAL	347
SILVEN MAJHENIČ	347
KATARINA KRESAL	348
JANEZ RIBIČ	348
SAMO BEVK	349
DANIJEL KRIVEC	350
KARL VIKTOR ERJAVEC	351
DANIJEL KRIVEC	352
DR. PETER VERLIČ	352
DR. PATRICK VLAČIČ	353
DR. PETER VERLIČ	354
DR. PATRICK VLAČIČ	355
DR. PETER VERLIČ	356
RUDOLF PETAN	356
KARL VIKTOR ERJAVEC	357
RUDOLF PETAN	358
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI-H), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 366-V	360
DR. IGOR LUKŠIČ	360
MAG. MAJDA POTRATA	361
MAG. VASJA KLAVORA	362
MIRAN GYÖREK	363
JANEZ RIBIČ	365
LJUBO GERMIČ	366

MAG. MAJDA POTRATA.....	368
DARKO MENIH.....	369
MAG. MAJDA POTRATA.....	371
ALEKSANDER ZORN.....	373
MAG. ANDREJA RIHTER.....	374
DR. VINKO GORENAK.....	375
MIRAN GYÖREK.....	377
VITO ROŽEJ.....	378
ALENKA JERAJ.....	379
LJUBO GERMIČ.....	382
LJUBO GERMIČ.....	382
DR. VINKO GORENAK.....	384
MAG. ANDREJA RIHTER.....	385
MAG. MAJDA POTRATA.....	386
MAG. MAJDA POTRATA.....	388
SILVA ČRUNGELJ.....	388
FRANCO JURI.....	389
MIRAN GYÖREK.....	391
MILAN GUMZAR.....	392
MIRKO BRULC.....	392
ZVONKO LAH.....	394
ALENKA JERAJ.....	395
SILVEN MAJHENIČ.....	396
MAG. BRANKO GRIMS.....	397
MAG. MAJDA POTRATA.....	401
FRANCO JURI.....	402
MAG. ANDREJA RIHTER.....	403
MAG. BRANKO GRIMS.....	404
FRANCO JURI.....	405
FRANCO JURI.....	406
MAG. BRANKO GRIMS.....	406
MAG. ANDREJA RIHTER.....	407
FRANC PUKŠIČ.....	408
GVIDO KRES.....	409
BRANKO MARINIČ.....	410
DR. IGOR LUKŠIČ.....	411
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZe1P-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 367-V.....	413
DR. PATRICK VLAČIČ.....	413
JANKO VEBER.....	414
ANTON URH.....	415
SREČKO PRIJATELJ.....	416
JANEZ RIBIČ.....	417
MIRAN JERIČ.....	418
MIROSLAV KLUN.....	420
BRANKO MARINIČ.....	420
DAMIJAN PERNE.....	422
DR. PETER VERLIČ.....	422
SREČKO PRIJATELJ.....	425
BRANKO MARINIČ.....	429

DR. PETER VERLIČ	430
SREČKO PRIJATELJ	432
JANKO VEBER	433
BRANKO MARINIČ	435
DR. PETER VERLIČ	435
DR. PATRICK VLAČIČ	436
DR. PETER VERLIČ	437
BRANKO MARINIČ	438
DR. PETER VERLIČ	441
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (ZVCP-1F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 392-V	443
DR. PATRICK VLAČIČ	443
JANKO VEBER	444
SREČKO PRIJATELJ	445
JANEZ RIBIČ	446
MIRAN JERIČ	447
SAMO BEVK	448
DARKO MENIH	449
DAMIJAN PERNE	450
ANTON URH	451
20. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V LETIH 2009 DO 2015 (ReNPVNDN), EPA 417-V	453
DR. LJUBICA JELUŠIČ	453
DR. LJUBICA JELUŠIČ	454
JOŽEF JEROVŠEK	454
ANTON ANDERLIČ	456
BOGDAN ČEPIČ	458
JOŽEF JEROVŠEK	459
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	460
FRANC JURŠA	462
FRANC JURŠA	463
MIRAN GYÖREK	464
GVIDO KRES	465
MAG. BORUT SAJOVIC	467
MAG. ŠTEFAN TISEL	468
MAG. ŠTEFAN TISEL	468
LOJZE POSEDEL	469
ANTON ANDERLIČ	470
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	471
RUDOLF PETAN	471
RUDOLF PETAN	474
SILVEN MAJHENIČ	474
SILVEN MAJHENIČ	474
SILVEN MAJHENIČ	475
JOŽEF JEROVŠEK	475
MARJAN BEZJAK	477
IVAN GRILL	477
MATJAŽ ZANOŠKAR	478
MATJAŽ ZANOŠKAR	479

SREČKO PRIJATELJ	479
SREČKO PRIJATELJ	479
SREČKO PRIJATELJ	480
SREČKO PRIJATELJ	480
SREČKO PRIJATELJ	480
FRANC BOGOVIČ	480
FRANC BOGOVIČ	482
FRANC PUKŠIČ	482
FRANC PUKŠIČ	482
FRANC PUKŠIČ	482
21. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ, KI SO SODELOVALI PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI GRADBENIH INVESTICIJ JAVNEGA POMENA NA PODROČJU IZGRADNJE AVTOCEST IN OBJEKTOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE, FINANCIRANIH S SREDSTVI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA, ZARADI SUMA, DA SO BILI POSTOPKI IN POSLI MEDSEBOJNO POLITIČNO DOGOVORJENI, VODENI NETRANSARENTNO IN NEGOSPODARNO, TER ZARADI SUMA PRISOTNOSTI KLIENTELIZMA, KORUPCIJE IN MEDSEBOJNIH POVEZAV MED RAZLIČNIMI NOSILCI AKTIVNOSTI, KI SO VKLJUČENI V PRIPRAVO, JAVNA NAROČILA IN IZVEDBO GRADBENIH POSLOV, TER POSTOPKI LASTNINSKIH PREOBLIKOVANJ IN MANAGERSKIH ODKUPOV GRADBENIH PODJETIJ TER V TEJ ZVEZI ŠE POSEBEJ ZA UGOTOVITEV SUMA O POLITIČNI ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ IN NJIHOVI VLOGI PRI TEM, EPA 436-V	484
BRANKO MARINIČ	484
JANKO VEBER	487
DR. PETER VERLIČ	491
LOJZE POSEDEL	493
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	495
SREČKO PRIJATELJ	497
FRANC BOGOVIČ	498
ANTON ANDERLIČ	500
MIRO PETEK	503
MIRAN GYÖREK	505
MILAN GUMZAR	507
BRANKO MARINIČ	507
FRANC PUKŠIČ	508
SILVA ČRNUGELJ	510
EVA IRGL	512
JOŽEF JEROVŠEK	514
LOJZE POSEDEL	518
LOJZE POSEDEL	518
IVAN GRILL	520
MATJAŽ ZANOŠKAR	522
ALENKA JERAJ	523
ALENKA JERAJ	523
DR. PAVEL GANTAR	525
BRANKO MARINIČ	527
RADO LIKAR	529
MATEVŽ FRANGEŽ	529

MAG. BORUT SAJOVIC.....	531
MARJAN BEZJAK.....	532
DR. PETER VERLIČ.....	533
DEJAN LEVANIČ.....	535
SILVEN MAJHENIČ.....	537
ANTON KAMPUŠ.....	538
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	539
BRANKO MARINIČ.....	541
MARIJAN POJBIČ.....	543
ANTON KAMPUŠ.....	543
ANTON KAMPUŠ.....	543
MARIJAN POJBIČ.....	543
MATJAŽ HAN.....	545
MATJAŽ HAN.....	545
MAG. BORUT SAJOVIC.....	546
DANIJEL KRIVEC.....	546
ZVONKO ČERNAČ.....	547
BRANKO MARINIČ.....	547
JAKOB PRESEČNIK.....	548
ZVONKO ČERNAČ.....	549
BOJAN KONTIČ.....	550
22. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA PREISKAVO SUMA KLIENTELIZMA IN KORUPTIVNEGA RAVNANJA NOSILCA JAVNE FUNKCIJE G. GREGORJA GOLOBIČA ZA PRIDOBITEV ZNATNIH JAVNIH NEPOVRATNIH SREDSTEV IN POSLOV NA JAVNIH NAROČILIH ZA PODJETJA V SKUPINI ULTRA (NPR. PROJEKT MESTNE KARTICE URBANA, SISTEM ZA SLEDENJE IN NADZOR LPP AVTOBUSOV, FIKTIVNI POSEL VAROVANJA MERCATORJA, ELEKTRONIZACIJA ŠTUDENTSKE PREHRANE MARGENTO ITD.), V KATERIH JE G. GREGOR GOLOBIČ SOLASTNIK, ZA PREISKAVO SUMA, DA JE NOSILEC JAVNE FUNKCIJE G. GREGOR GOLOBIČ UTAJIL DAVKE, SI NEUPRAVIČENO PRIDOBIL STATUS KMETA ZA NAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ TER PRISTOJNIM ORGANOM NEPOPOLNO PRIKAZAL SVOJE PREMOŽENJSKO STANJE TER NJEGOV IZVOR, ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCA JAVNE FUNKCIJE G. GREGORJA GOLOBIČA ZARADI IZOGIBANJA PLAČEVANJA DAVKOV SLOVENIJI OB SVOJEM AKTIVNEM SODELOVANJU PRI ZVIŠEVANJU DAVČNIH BREMEN SLOVENSKIM DRŽAVLJANOM IN ZA PREISKAVO SUMA KLIENTELIZMA IN KORUPTIVNEGA RAVNANJA NOSILCA JAVNE FUNKCIJE G. GREGORJA GOLOBIČA ZA PRIDOBITEV SLABO ZAVAROVANIH POSOJIL, KI SO BILA ODOBRENA S STRANI BANKE NLB, D. D., KI JE V VEČINSKI DRŽAVNI LASTI, ZA PODJETJA V SKUPINI ULTRA, EPA 481-V.....	554
JOŽE TANKO.....	554
JOŽE TANKO.....	556
RADO LIKAR.....	558
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	562
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	567
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	567
BOGDAN BAROVIČ.....	568
JAKOB PRESEČNIK.....	572
MAG. BORUT SAJOVIC.....	573

BOJAN KONTIČ.....	574
JOŽE TANKO.....	575
LOJZE POSEDEL.....	577
BOGDAN BAROVIČ.....	579
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	581
LJUBO GERMIČ.....	581
MIRO PETEK.....	584
MATEVŽ FRANGEŽ.....	585
DR. VINKO GORENAK.....	586
IVAN GRILL.....	588
DR. LUKA JURI.....	590
FRANCI KEK.....	590
JOŽE TANKO.....	592
JOŽE TANKO.....	592
JANEZ RIBIČ.....	595
VITO ROŽEJ.....	595
MIRO PETEK.....	597
JOŽE TANKO.....	597
ZVONKO ČERNAČ.....	598
ZVONKO ČERNAČ.....	599
FRANCI KEK.....	602
ZVONKO ČERNAČ.....	603
ZVONKO ČERNAČ.....	603
ZVONKO ČERNAČ.....	603
ZVONKO ČERNAČ.....	603
JOŽE TANKO.....	603
BREDA PEČAN.....	604
GVIDO KRES.....	606
RUDOLF PETAN.....	607
BREDA PEČAN.....	609
MAG. BORUT SAJOVIC.....	609
JOŽEF JEROVŠEK.....	610
MAG. BORUT SAJOVIC.....	612
ALENKA JERAJ.....	612
FRANCE CUKJATI.....	615
DR. PAVEL GANTAR.....	615
ZVONKO ČERNAČ.....	616
RADO LIKAR.....	617
BOJAN KONTIČ.....	618
JOŽE TANKO.....	618
BREDA PEČAN.....	620
VITO ROŽEJ.....	621
DUŠAN KUMER.....	622
JOŽE TANKO.....	622
DUŠAN KUMER.....	623
JOŠKO GODEC.....	623
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	623
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	624
ZVONKO ČERNAČ.....	625
VITO ROŽEJ.....	626
FRANC JURŠA.....	626

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRAVICE DO SOJENJA BREZ NEPOTREBNEGA ODLAŠANJA (ZVPSBNO-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 380-V.....	630
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	630
DR. VINKO GORENAK.....	631
GVIDO KRES.....	631
MILAN GUMZAR.....	632
MIRAN POTRČ.....	633
EVA IRGL.....	634
VITO ROŽEJ.....	635
ANTON URH.....	636
SILVEN MAJHENIČ.....	637
Določitev kandidatov, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postaneta poslanca za preostanek mandatne dobe namesto poslancev, ki jima je prenehal mandat, EPA 497-V in EPA 498-V.....	638
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMBE KONVENCIJE O FIZIČNEM VAROVANJU JEDRSKEGA MATERIALA (MSKFVJM), EPA 285-IV.....	639
24. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O UKREPANJU PROTI TRGOVINI Z LJUDMI (MKUTL), EPA 741-IV.....	639
25. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O KASETNEM STRELIVU (MKKS), EPA 60-V.....	639
ANTON ANDERLIČ.....	639
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI DODATNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V ZVEZI Z BIOMEDICINO GLEDE GENETSKEGA TESTIRANJA ZA ZDRAVSTVENE NAMENE (MDPKČPB), EPA 313-V.....	641
27. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE TER SVETOM MINISTROV BOSNE IN HERCEGOVINE O GOSPODARSKEM SODELOVANJU (BBHSGS), EPA 443-V.....	641
28. točka dnevnega reda: URADNA PREČIŠČENA BESEDILA ZAKONA O POTNIH LISTINAH (ZPLD-1-UPB3), EPA 448-V, ZAKONA O TUJCIH (ZTuj-1-UPB6), EPA 452-V, ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1-UPB3), EPA 453-V, ZAKONA O POLICIJI (ZPol-UPB7), EPA 463-V.....	641
Glasovanje k 20. točki dnevnega reda.....	642
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	642
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	643
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	643
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	643
Glasovanje k 8. točki dnevnega reda.....	644
FRANC BOGOVIČ.....	644
BOGDAN BAROVIČ.....	644
Glasovanje k 15. točki dnevnega reda.....	645
Glasovanje k 19. točki dnevnega reda.....	646
JOŽE TANKO.....	646
JOŽE TANKO.....	646

JAKOB PRESEČNIK.....	647
Glasovanje k 16. točki dnevnega reda.....	647
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	647
Glasovanje k 18. točki dnevnega reda.....	648
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	649
JOŽE TANKO.....	649
Glasovanje k 17. točki dnevnega reda.....	650
FRANC BOGOVIČ.....	650
MARIJAN POJBIČ.....	650
JANKO VEBER.....	651
ALAN BUKOVNIK.....	652
ALAN BUKOVNIK.....	652
JAKOB PRESEČNIK.....	652
JOŽE TANKO.....	653
JOŽE TANKO.....	653
JOŽE TANKO.....	653
JOŽE TANKO.....	653
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	654
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	654
Glasovanje k 13. točki dnevnega reda.....	654
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	655
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	655
DR. VINKO GORENAK.....	656
MARIJAN POJBIČ.....	656
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	656
JAKOB PRESEČNIK.....	657
JAKOB PRESEČNIK.....	657
VILI REZMAN.....	657
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	658
MAG. MAJDA POTRATA.....	658
SREČKO PRIJATELJ.....	659
ALENKA JERAJ.....	660
ALENKA JERAJ.....	660
ALENKA JERAJ.....	660
RUDOLF PETAN.....	660
RUDOLF PETAN.....	661
MARIJAN POJBIČ.....	661
MARIJAN POJBIČ.....	662
MARIJAN POJBIČ.....	662
MARIJAN POJBIČ.....	662
Glasovanje k 14. točki dnevnega reda.....	662
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	663
JOŽE TANKO.....	663
JOŽE TANKO.....	663
FRANCE CUKJATI.....	664
JOŽEF JEROVŠEK.....	665
VITO ROŽEJ.....	666
ALENKA JERAJ.....	667
SREČKO PRIJATELJ.....	668
DR. PETER VERLIČ.....	669
DR. PETER VERLIČ.....	669

Glasovanje k 9. točki dnevnega reda.....	670
BOGDAN BAROVIČ.....	670
MAG. MAJDA POTRATA.....	671
BOGDAN BAROVIČ.....	671
BOGDAN BAROVIČ.....	671
MAG. BRANKO GRIMS.....	672
DARKO MENIH.....	674
Glasovanje k 10. točki dnevnega reda.....	674
DR. PETER VERLIČ.....	674
DR. PETER VERLIČ.....	675
DR. PETER VERLIČ.....	675
DR. PETER VERLIČ.....	675
DR. PETER VERLIČ.....	675
JANKO VEBER.....	675
DR. PETER VERLIČ.....	676
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda.....	677
JOŽE TANKO.....	677
JOŽE TANKO.....	677
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda.....	677

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON 25, 198, 205, 211, 217, 220, 456, 470, 500, 639

B

BAROVIČ, BOGDAN.. 12, 23, 30, 33, 38, 44, 62, 66, 99, 136, 188,
193, 274, 276, 296, 568, 579, 644, 670, 671

BATTELLI ROBERTO..... 206, 220, 223

BEVK, SAMO..... 314, 349, 448

BEZJAK, MARJAN..... 122, 143, 147, 311, 313, 477, 532

BOGOVIČ, FRANC..... 125, 161, 301, 304, 480, 482, 498, 644, 650

BRULC, MIRKO..... 124, 181, 256, 392

BRUNSKOLE, RENATA..... 47, 114, 120, 141, 324, 325, 326

BUKOVEC, SONJA..... 187

BUKOVNIK, ALAN..... 174, 652

C

CUKJATI, FRANCE..... 285, 287, 288, 297, 300, 306, 615, 664

Č

ČEPIČ, BOGDAN..... 39, 51, 106, 207, 299, 458

ČERNAČ, ZVONKO 108, 126, 143, 547, 549, 598, 599, 603, 616, 625

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 226, 252, 261, 655, 658

ČRNUGELJ, SILVA..... 510

ČRUNGELJ, SILVA..... 388

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR..... 323, 324, 343, 345, 351, 357

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 529, 585

G

GANTAR, DR. PAVEL..... 525, 615

GERMIČ, LJUBO..... 232, 250, 266, 366, 382, 581

GODEC, JOŠKO..... 48, 623

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 173, 214, 219, 335

GORENAK, DR. VINKO 196, 204, 234, 342, 344, 375, 384, 586, 631,
656

GRILL, IVAN..... 147, 179, 477, 520, 588

GRIMS, MAG. BRANKO..... 397, 404, 406, 672

GUMZAR, MILAN..... 392, 507, 632

GYÖREK, MIRAN... 34, 71, 80, 145, 160, 288, 291, 292, 363, 377,
391, 464, 505

H

HAN, MATJAŽ..... 60, 545

HROVAT, ROBERT..... 337, 339

I

IRGL, EVA..... 512, 634

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA..... 338, 340, 453, 454

JERAJ, ALENKA. 83, 150, 207, 215, 243, 262, 315, 317, 379, 395,
523, 612, 660, 667

JERIČ, MIRAN..... 418, 447

JEROVŠEK, JOŽEF 18, 19, 199, 249, 250, 307, 309, 311, 454, 459,
475, 514, 610, 665

JURI, DR. LUKA..... 590

JURI, FRANCO..... 95, 389, 402, 405, 406

JURŠA, FRANC.... 51, 98, 167, 189, 192, 321, 322, 462, 463, 626

K

KAMNAR, MAG. HELENA..... 10, 35, 36, 42, 49, 98, 133

KAMPUŠ, ANTON..... 75, 86, 538, 543

KEK, FRANCI..... 79, 200, 208, 221, 306, 307, 590, 602

KERŠEVAN, DR. ERIK..... 4, 5

KLAVORA, MAG. VASJA..... 198, 362

KLUN, MIROSLAV..... 91, 149, 155, 420

KONTIČ, BOJAN..... 550, 574, 618

KRES GVIDO..... 114, 196, 210, 322, 324, 409, 465, 606, 631

KRESAL, KATARINA.. 195, 203, 315, 316, 318, 319, 327, 329, 332,
334, 341, 342, 347, 348

KRIVEC, DANIJEL..... 85, 327, 328, 350, 352, 546

KRIŽANIČ, DR. FRANCO..... 289, 291, 314

KRIŽMAN, MARIJAN..... 220, 221, 225

KUMER, DUŠAN..... 622, 623

L

LAH, ZVONKO..... 394

LAHOVNIK, DR. MATEJ..... 295, 297, 299, 312

LEVANIČ, DEJAN..... 535

LIKAR, RADO 17, 22, 33, 40, 48, 49, 51, 52, 112, 145, 175, 191,
345, 529, 558, 617

LUKŠIČ, DR. IGOR..... 293, 294, 325, 326, 360, 411

M

MAGAJNA, ANDREJ..... 267

MAJHENIČ, SILVEN... 79, 111, 146, 202, 346, 347, 396, 474, 475,
537, 637

MARINIČ, BRANKO... 410, 420, 429, 435, 438, 484, 507, 527, 541,
547

MENIH, DARKO..... 341, 342, 369, 449, 674

MIKLAVČIČ, BORUT..... 286, 287

P

PAHOR, BORUT..... 271, 273, 275, 277, 278, 280

PEČAN, BREDA 16, 56, 92, 121, 175, 179, 212, 222, 604, 609, 620

PERNE, DAMIJAN..... 422, 450

PETAN, RUDOLF.. 30, 93, 130, 156, 253, 331, 333, 356, 358, 471,
 474, 607, 660, 661
 PETEK, MIRO..... 28, 244, 246, 281, 300, 503, 584, 597
 PLOŠTAJNER, MAG. ZLATKA..... 302, 305
 POJBIČ, MARIJAN... 166, 235, 242, 243, 247, 543, 650, 656, 661,
 662
 POSEDEL, LOJZE..... 469, 493, 518, 577
 POTRATA, MAG. MAJDA 80, 241, 245, 292, 294, 361, 368, 371, 386,
 388, 401, 658, 671
 POTRČ, MIRAN..... 198, 218, 271, 274, 293, 633
 PRESEČNIK, JAKOB. 64, 72, 84, 172, 194, 548, 572, 647, 652, 657
 PRIJATELJ, SREČKO. 113, 209, 214, 216, 221, 230, 258, 264, 317,
 319, 320, 416, 425, 432, 445, 479, 480, 497, 659, 668
 PUKŠIČ, FRANC..... 408, 482, 508

R

RADIĆ, MAG. DARJA..... 59, 67, 70, 87
 REZMAN, VILI..... 11, 22, 28, 37, 59, 61, 657
 RIBIČ, JANEZ..... 231, 265, 348, 365, 417, 446, 595
 RIHTER, MAG. ANDREJA..... 239, 374, 385, 403, 407
 ROŽEJ, VITO..... 228, 263, 378, 595, 621, 626, 635, 666

S

SAJOVIC, MAG. BORUT... 14, 16, 29, 38, 45, 50, 55, 64, 74, 104,
 139, 163, 170, 256, 467, 531, 546, 573, 609, 612
 SVETLIK, DR. IVAN..... 224, 237, 255, 260, 268, 283, 284

Š

ŠKRLEC, BOŠTJAN..... 630

T

TANKO, JOŽE... 5, 67, 68, 76, 88, 129, 151, 158, 168, 177, 179,
 182, 190, 193, 270, 272, 273, 282, 554, 556, 575, 592, 597,
 603, 618, 622, 646, 649, 653, 663, 677
 TISEL, MAG. ŠTEFAN..... 227, 238, 468, 655
 TROFENIK, VILI..... 8, 11, 19, 26, 41

U

URH, ANTON..... 201, 209, 415, 451, 636

V

VEBER, JANKO.. 165, 181, 186, 187, 414, 433, 444, 487, 651, 675
 VERLIČ, DR. PETER. 329, 331, 352, 354, 356, 422, 430, 435, 437,
 441, 491, 533, 669, 674, 675, 676
 VIZJAK, MAG. ANDREJ. 96, 117, 120, 132, 153, 155, 624, 647, 649
 VLAČIČ, DR. PATRICK 306, 307, 330, 335, 353, 355, 413, 436, 443

Z

ZALAR, ALEŠ..... 308, 310
 ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA..... 460, 562, 623
 ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 135, 170, 478, 479, 522
 ZORN, ALEKSANDER..... 373

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN. 9, 13, 14, 43, 45, 54, 82, 103, 128, 139,
277, 279, 539, 581

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC... 71, 230, 239, 248, 264, 471, 495, 567,
656